

**MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN SÖZLÜĞÜ
[BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]**

(Yüksek Lisans Tezi)

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Kütahya - 2019

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN SÖZLÜĞÜ
[BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]

Danışman:
Doç. Dr. Ersen ERSOY

Hazırlayan:
Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Kütahya - 2019

Kabul ve Onay

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim/Anasanat Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMA RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Doç. Dr. Gülay DURMAZ

Üye

Doç. Dr. Ersen ERSOY

Üye

Doç. Dr. Atilla BATUR

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza

Doç. Dr. Ayhan KAHRAMAN

Enstitü Müdürü

Bilimsel Etik Bildirimi

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım “Menâkıb-ı Eşrefzâde Sözlüğü [Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük]” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

...../...../2019

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Özgeçmiş

19.08.1986 Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde doğan Şule Kandemir Öksüz, ilk ve orta öğrenimini Kütahya'da tamamlamış ardından 2007 yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Tarih Bölümüne yerleşmiştir. 2008 yılında aynı üniversitede Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü çift ana dal programına yerleşip iki bölümden de 2011 yılında mezun olmuştur. 2016 yılında Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D. programına kaydolmuş olup halen eğitime devam etmektedir.

Teşekkür

Bu tezi hazırlarken çalışmalarımızda bizi yönlendiren ve gayretlerimizi destekleyen değerli danışmanım Doç. Dr. Ersen Ersoy Beyefendi'ye, hocam olmasından mutluluk duyduğum ve çokça istifade ettiğim Doç. Dr. Atilla Batur Beyefendi'ye teşekkür ediyorum. Ayrıca yüksek lisans eğitimimin en başından itibaren karşılaştığım güçlüklerde yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen Mehmet Altınova'ya yaptığı fedakârlıklar için teşekkürü bir borç biliyorum. Teknik sorunlarıma çözümler üreten Esra Kılıç'a teşekkür ediyorum. Hayatımın her anında desteklerini yüreğimde hissettiğim babam Erhan Kandemir ve fedakâr annem Bircan Kandemir'e de çok teşekkür eder, başımdan eksik olmamalarını temenni ederim.

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

2019, Kütahya

ÖZET

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE SÖZLÜĞÜ [BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]

KANDEMİR ÖKSÜZ, Şule

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ersen Ersoy

Ocak, 2019, 737 sayfa

Eşrefoğlu Rûmî, XV. yüzyıl dînî-tasavvûfî Türk edebiyatının en önemli şahsiyetlerinden birisidir. Tarihî kaynaklarda onun hayatı hakkında yeteri kadar bilgi olmasa da *Menâkıb-ı Eşrefzâde* bu konuda önemli bir kaynaktır denilebilir. Bursalı Abdullah Veliyyüddin tarafından kaleme alınan bu eser, Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatını, menkıbelerini, yetiştirdiği talebelerini, kendisinin ve halifelerinin çeşitli kerâmetlerini anlatır. Bu bakımdan tarihî bir kaynak özelliği taşıyan *Menâkıb-ı Eşrefzâde* dînî-tasavvûfî Türk edebiyatı açısından önemli görüldüğünden, bu çalışmada onun söz varlığının ortaya çıkartılması amaçlandı. Bu amaç doğrultusunda bağlamli dizin ve işlevsel sözlük çalışması yapılmaya karar verildi. Sözlük hazırlanırken TEBDİZ veritabanına *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin transkripsiyonlu metni yüklendi. Ardından metin içerisindeki kelimeler bağlama uygun olarak anlamlandırıldı. Bu çalışma ile *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin sözvarlığı ve mana dünyası ortaya çıkartılarak XVII. yüzyılın sözlüğünün oluşturulmasına katkı sağlanması hedeflenmiş olup bir kültür varlığı daha araştırmacıların istifâdesine sunulmaya çalışılmıştır. Çalışma, giriş dışında iki ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında ise Türk edebiyatında menâkıb türüne genel bir bakış başlığı altında menkıbe ve menâkıbnâme edebiyatı hakkında genel bilgiler verildi. Birinci bölümde *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin yazarı, konusu, yazılış sebebi ile alakalı bilgiler verilirken ele alınan eser hakkında yapılan diğer çalışmalara yer verildi. İkinci bölümde ise *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında daha ayrıntılı inceleme yapılması amaçlandı. Bu amaçla eser içinde yer alan şahıs isimleri, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak bunlar hakkında gerekli bilgilendirmeler yapıldı. Çalışmanın ekler kısmı ise *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin TEBDİZ projesi kapsamında oluşturulan Bağlamli Dizin ve İşlevsel Sözlüğüne ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eşrefoğlu Rûmî, Menâkıb-ı Eşrefzâde, Menâkıbnâme, XV. yüzyıl, Bağlamli Dizin ve İşlevsel Sözlük, TEBDİZ.

ABSTRACT

THE GLOSSARY OF MENAKIB-I EŞREFZADE [CONCORDANCE AND FUNCTIONAL DICTIONARY]

KANDEMİR ÖKSÜZ, Şule

M.A. Thesis, Department of Turkish Language and Literature

Supervisor: Assoc. Prof. Ersen Ersoy

January, 2019, 737 pages

Eşrefoğlu Rumi, 15th century, is one of the most important personalities of religious literature. Although there is not enough information about his life in historical sources, Menakıb-ı Eşrefzade is an important resource in this regard. This work written by Bursalı Abdullah Veliyyüddin describes the life of Eşrefoğlu Rumi, his life, his students, his various heirs and his caliphs. In this study, we aimed to reveal his vocabulary in this study because we consider Menâkıb-ı Eşrefzade, which carries a historical source characteristic, in terms of religious-sufistic Turkish literature. For this purpose, we decided to do concordance and functional glossary work. While preparing the dictionary, we uploaded the transcribed text of Menakıb-ı Eşrefzade to the TEBDİZ database. Then we make sense of the words in the text as appropriate. With this study, we tried to present the meaning world of Menakıb-ı Eşrefzade and present a cultural asset to the researchers. Our study consists of two main sections outside the entrance. In the introduction part, we give general information about menkıbe, its mean sufistic story, and menâkıb-nâme literature under the title of menâkıb type in Turkish literature. In the first chapter, we give information about the author, subject and reason of writing. In the second part, we aimed to examine Menakıb-ı Eşrefzade in more detail. For this purpose, the names of the names of the work, sufi terms, miracle motifs, poems and pattern statements by removing the necessary information about them. The appendix of our study is devoted to the Concordance and Functional Dictionary of Menâkıb-ı Eşrefzâde, which was created within the scope of the TEBDİZ project.

Keywords: Eşrefoğlu Rumi, Menakıb-ı Eşrefzade, Menakıbnâme, 15th century, Concordance And Functional Dictionary, TEBDİZ.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	x
TRANSKRİPSİYON HARFLERİ	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA BİLGİLER

1.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE’NİN YAZARI, YAZILIŞ SEBEBİ, TELİF TARİHİ VE KONUSU	12
--	-----------

1.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR	14
---	-----------

İKİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE’NİN İNCELENMESİ

2.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE’DEKİ ŞAHISLAR	17
---	-----------

2.1.1. Dini Şahsiyetler.....	17
2.1.1.1. Hz. Muhammed (sav)	17
2.1.1.2. Hz. Ali	17
2.1.1.3. Rûz-ı Bihân Baklî	18
2.1.1.4. Hüseyin Hamavî	18
2.1.1.5. Abdullah İbn-i Eşref İbn-i Muhammedü’l-Mısrî	18
2.1.1.6. Abdurrahim Tırsî	19
2.1.1.7. Pîr Hamdi Efendi	19
2.1.1.8. Bilecikî Muslihiddîn	19
2.1.1.9. Kebiroğlu Muhammed Çelebi	20
2.1.1.10. Abdal Mehmed	20
2.1.1.11. Emir Sultan	21
2.1.1.12. Hacı Bayram Velî	21
2.1.1.13. Akşemseddin	22
2.1.1.14. Hayrunnisa Hatun	22
2.1.1.15. Züleyha Hatun	22
2.1.1.16. Muhiddin Abdulkâdir Geylânî	23
2.1.1.17. Kudbeddîn İznikî	23
2.1.1.18. Habib Dede	24
2.1.1.19. Abdulkâdir Necip Efendi.....	24
2.1.1.20. Bayezid Fâkih	24
2.1.1.21. Sırrı Ali Efendi	25
2.1.1.22. Hamdi Sâni Efendi	25
2.1.1.23. Lütfullah Efendi.....	25
2.1.1.24. Eşref-i Sâni	26

2.1.1.25. Muhyiddin Efendi.....	26
2.1.1.26. Şerâfeddin Efendi.....	26
2.1.1.27. İzzeddin Efendi.....	26
2.1.1.28. Abdullah Efendi.....	27
2.1.1.29. Salih Efendi.....	27
2.1.1.30. Abdulkâdir Efendi.....	27
2.1.1.31. İsmâil Rûmî Efendi.....	28
2.1.1.32. Ahmet Efendi.....	28
2.1.1.33. Abdullah Efendi.....	28
2.1.1.34. Avnullah Efendi.....	29
2.1.1.35. Habib Efendi.....	29
2.1.1.36. Fahreddin Efendi.....	30
2.1.1.37. Sinan Dede.....	30
2.1.1.38. Muhammed Efendi.....	31
2.1.1.39. Recep Efendi.....	31
2.1.1.40. Musa Efendi.....	32
2.1.1.41. Seyyid Ömeroğlu.....	32
2.1.2. Tarihi Şahsiyetler.....	32
2.1.2.1. Çelebi Sultan Mehmed.....	32
2.1.2.2. Fatih Sultan Mehmed.....	33
2.1.2.3. Mükerrerme Sultan.....	33
2.1.2.4. Mahmud Paşa.....	34
2.1.2.5. İsfandiyârroğlu Ahmed.....	34
2.1.2.6. Sultan II. Bayezid.....	35
2.1.2.7. Sultan Korkut.....	35
2.1.2.8. Yavuz Sultan Selim.....	35
2.1.2.9. Sultan III. Murad.....	36
2.1.2.10. Sultan IV. Murad.....	36
2.1.2.11. Mü'minzâde Hasip Efendi.....	37
2.1.2.12. Muhyiddin Efendi.....	37
2.1.2.13. Kepenkciâde Efendi.....	37
2.1.2.14. Hoca Sâ'deddin Efendi.....	37
2.1.3. Efsânevî Şahsiyetler.....	38
2.1.3.1. Hz. Hızır.....	38
2.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ TASAVVUF TERİMLERİ.....	38
2.3. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KERAMET MOTİFLERİ.....	53
2.3.1. Hızır ile Görüşme.....	55
2.3.2. Meleklerin İnsan Sûretinde Görülmesi.....	55
2.3.3. Yerden Su Çıkarma.....	56
2.3.4. Hastalık ve Vücut Ârızasını Gidermek.....	57
2.3.5. Az Yiyecekten Çok Kişiyi Doyurma.....	58
2.3.6. Öldükten Sonra Kerâmet Gösterme.....	58
2.3.7. Hasımlarını Ölümle Cezalandırma.....	59
2.3.8. Akıldan Geçenleri Bilme.....	60
2.3.9. Şeytanı Görüp Teşhis Etme ve Kötülüklerine Kapılmama.....	61

2.3.10. Uzakta Cereyan Eden Hâdiseyi Bilme.....	61
2.3.11. Hasımlarına Korku ve Dehşet Verecek Durum ve Kılıklarda Görünme	64
2.3.12. Maddelerin Mâhiyetini Değiştirme.....	64
2.3.13. Öldükten Sonra Yeniden Dirilmiş Görünme	65
2.3.14. Cansız Varlıkların Zikir ve Tesbihlerini Duyma	66
2.3.15. Hz. Peygamberi Rüyada Görme	67
2.3.16. Belaya Maruz Kalanları Kurtarma.....	68
2.3.17. Başka Bir Velîye Kerâmet Kuvvetiyle Üstün Gelme Ve Onu Kendine Tâbi Kılma	69
2.3.18. Bereket Getirme	70
2.4. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞİİRLER.....	70
2.5.MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KALIP İFADELER VE MECAZ ANLAM TAŞIYAN KELİME GRUPLARI	74
2.5.1. Atasözleri	75
2.5.2. Deyimler	75
2.5.3. Ayet.....	80
2.5.4. Hadis	81
2.5.5. Dua İfadeleri	81
2.5.6. Mecaz Anlam Taşıyan Kelime Grupları	82
SONUÇ.....	87
EKLER.....	89
KAYNAKÇA	733
DİZİN	736

KISALTMALAR

BKZ.	Bakınız
B.	Bin/Oğlu
C.	Cilt
DİA	Diyanet İslam Ansiklopedisi
KURAMER	Kur'an Araştırma Merkezi
NU.	Numara
Ö.	Ölüm Tarihi
S.	Sayfa
SS.	Sayfa sayısı
TEBDİZ	Tarih ve Edebiyat Metinleri Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü
VD.	Ve diğer
YY.	Yüzyıl

TRANSKRİPSİYON HARFLERİ

ا Āā

ث Šš

ح Ĥĥ

خ Ħĥ

ذ Żż

ص Šš

ض Đđ/ Žž

ط Ṭṭ

ظ Żż

ع ʿ

غ Ğğ

ق Ķķ

ك Ññ

Ūū

∨

ĵ Ī

TEZ METNİ

GİRİŞ

Arapça “neḳabe” (isabet etmek, bir şeyden bahiste bulunmak yahut haber vermek) kökünden türeyen menḳabe (çoğulu menâkıb) sözlükte; “öğünülecek güzel iş, hareket ve davranış” manalarına gelmektedir. (Ocak, 1983: 27).

Yine bu kelime, meşhur hadis âlimleri Buhârî ve Tirmizî tarafından “şemâil” (Hz. Muhammed’in (s.a.v) ahlâkî ve fizikî özelliklerini konu edinen eser) anlamında kullanılmıştır. Hadis kitaplarında Hz. Peygamber’in şemâiline dair vesikaların “sıfat ve fezâil” başlıklarının yanı sıra “menâkıb” başlığı altında da toplandığı anlaşılmaktadır (Yardım, 1999:1).

Bundan başka tarihî şahsiyetlerin terceme-ihalleri, bazı zümrelerin övgüye değer işleri için de kullanılmış olduğu anlaşılıyor. Hatta bazı mukaddes şehirlerin tasvirlerinden ibâret yazılara da “menâkıb” denildiği görülmektedir (Ocak, 1983: 27).

Ayrıca “menḳibe” kelimesi Ziya Gökalp ve Fuat Köprülü tarafından “destan” karşılığı olarak kullanıldığı da görülmektedir (Yardım, 1999:1).

“Menḳibe” şeklinde galat-ı meşhur olan sözcüğün çokluk hâli “menâkıb” ile Farsça “nâme” sözcüğünün birleşiminden oluşan “menâkıb-nâme”, edebiyat terminolojisinde “menkabelerden bahseden eserler” için kullanılan genel bir adlandırmadır (Aça vd., 2011:365).

Buradan anlaşılıyor ki kelime, farklı eserlerde birbirinden farklı anlamlarda kullanılmıştır. Fakat burada üzerinde duracağımız “menâkıb” kavramı, tasavvufun yayıldığı asırlardan itibaren söz konusu tasavvuf hareketleri ile yeni anlam kazanan kavramdır.

Tasavvuf tarihinde “menḳabe” yahut “menâkıb” kelimeleri, “kerâmetleri nakleden küçük hikâyeler” manasında tahminen IX. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu sebeple pek yaygın olmamakla beraber, “kerâmet” kelimesinin çoğulu olan “kerâmât” da kelimenin yerine kullanılmıştır. Şu hâlde menḳibelerin esasını kerâmetler teşkil etmektedir (Ocak, 1983: 27). Kerâmet ise, Allah’ın dostluğunu kazanmış “velî” ya da “pîr” adı ile anılan yüce şahsiyetlerin izhâr ettikleri hârikulâde olaylar demektir.

XI.-XIII. asırlar esnasında İslam âleminde tasavvuf cereyanı kuvvetlenince, bazı büyük tarikat kurucularının isimlerini taşıyan ve onların kabirleri etrafındaki büyük dergâha bağlı sâir birtakım dergâhlar kurarak çok geniş sahalara yayılan tarikatlar meydana çıktı. Ve bu arada her tarikata mahsus olarak husûsî bir edebiyat da teşekkül etti. Kendilerine mahsus renk ve şekillerde kostümlere ve külahlara, husûsî bir takım âyin ve erkânlara, zikir tarzlarına, duâ formüllerine sahip olan bu türlü türlü tarikatların edebiyatlarında, kendi pîrlere yani ilk kurucularına ve tarikatın inkişâfında kuvvetli rolleri olan sâir büyük şahsiyetlere ait menkıbe kitapları, derhal çok büyük bir ehemmiyet kazandı (Köprülü, 1943: 421).

İşte bu menâkıb kitaplarına verilen ehemmiyet sayesinde menâkıbnâme türü önemli bir kültür malzemesi olarak edebiyat tarihinde yerini aldı.

Menâkıbnâmeler tarikat kurucularının, mezhep imamlarının, diğer mühim dîni şahsiyetlerin biyografilerini, mücâdelelerini ve kerâmetlerini anlama, bilme ve bildirme arzusu ile manzum ya da mensur olarak yazılır. Ancak bu eserlerin yazılışındaki esas gaye, tarikattaki müritleri yetiştirmek ve tarikatın birlik ve bütünlüğünü sağlamaktır. Ayrıca menâkıbnâmelerin yazılmasındaki bir başka amaç da hangi tarikat adına yazıldıysa o tarikatın propagandasını yapmak olduğunu söyleyebiliriz. Böylece menâkıplarda geçen söz konusu tarikat ve velînin adını duyurmak ve mevcut müritlerin bağlılıklarını daha da arttırmak hedeflenir.

Menkıbe yazma geleneğinin bir diğer önemli sebebi de çoğu zaman tarikatlara ve şeyhlerine pek iyi gözle bakmayan ve resmî din görünüşünü temsil eden ulemâ nazarında velîyi ve tarikatını kabul ettirmektir. Bu husus önemli bir sebeptir. Çünkü bunun gerçekleşmesi halinde tarikatın daha kolay şartlar altında yayılacağı şüphesizdir. İslam tarihinde ulemânın desteğini almış tasavvuf hareketlerinin daha başarılı olduğu, halkı daha çabuk ve sağlam bir şekilde kendine bağladığı yer ve zamanlar görülür. Osmanlı İmparatorluğu zamanında, kuruluş devrinden XVI. yüzyıla kadar bu iki kesim ilgi çekici bir iş birliği sergilemişlerdir. Bunun tipik bir örneği İstanbul'un fethi esnasında görülmüş, her iki zümre halk efkârını bu olaya başarılı bir şekilde hazırlamıştır (Ocak, 1983: 34).

Menâkıbnâme yazarı ise nadiren hayal gücünü kullanmakla birlikte daha çok halkın ürünü olan menâkıbları toplayıp yazıya geçiren kişidir. Bu kişiler çoğunlukla menkıbelerini yazıya geçirdiği şeyhin mürididir.

Menâkıbnâme okumak müritler için âdeta ibadettir. Bu yüzden büyük bir şevkle menâkıbnâmeler tekrar tekrar okunur. Müritler ve halk bu eserleri yeni bir şeyler öğrenmek için okumaktan ziyâde bildiği, hayalinde yaşattığı velî zâtı defalarca okuyarak her okuduğunda mistik bir haz duymayı arzu ederler.

Bu eserlerin kaynakları ise, şâyet anlattığı velî ile aynı devirde yaşamış ve aynı muhitten geliyorsa, menâkıbnâme yazarının kendisi ve kendisi ile aynı devirde yaşayanların şahit olduğu görgü ve bilgilerdir. Bu yazarların anlatmış oldukları hikâyeler çoğunlukla gerçek, yaşanmış olaylara dayanır. Ancak bunlar da birtakım menkıbe unsurları ile süslenmiştir. Eğer menkıbe yazarı anlatmış olduğu velîden sonraki bir çağda yaşamış ise; o zaman sözlü gelenek, tarih ve diğer menâkıb kitapları gibi yazılı kaynaklar ile velî zamanından kalan türbe, velînin kitâbesi, eserleri ve eşyaları gibi tarihî kalıntılar menkıbe yazımında kaynak oluştururlar.

Menkıbelerin özelliklerine baktığımızda şöyle özetleyebiliriz: Menâkıbnâmelerde kahramanlar gerçek ve kutsal kişilerdir. Olaylar ise belirli zaman aralığında gerçekleşir. Olayın geçtiği yer de bellidir. Hârikulâde olaylar ve kerâmetler anlatılsa da sözü edilen olaylar uydurma değildir. Olayların omurgasının gerçek olduğuna inanılır. Bununla birlikte birtakım menkıbe unsurlarıyla da içeriği zenginleştirilmiştir. Yarı kutsal özelliğe sahip olup, kendilerini bir dogma gibi kabul ettirirler. Anlattıkları velîler, yaşarken de vefât ettikten sonra da menkıbeleri meydana getirilebilir. Biçim olarak ise oldukça kısadır. Genelde tek bir kerâmet anlatılır. Her türlü edebî kaygıdan uzak, sade bir anlatım tarzına sahiptirler.

Menâkıbnâmelerin edebiyat tarihi ve tarih bilimi için önemli bir kaynak olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim menâkıbnâmelerden, bazı tarihî olaylara ve tarihî şahsiyetlere dair bilgiler edinilebileceği gibi içtimâî, iktisadî ve kültürel hayata, âdet ve geleneklere dair pek çok bilgiye de ulaşılabilir. Yine özellikle Türk tarihi için önemli olan Anadolu ve Rumeli'nin İslamlaşmasına ve iskân faaliyetlerine ait bilgilere de bu eserler vasıtasıyla ulaşılabilir.

Menâkıbnâmelerdeki malzemelerin asıl büyük kısmı şüphe yok ki din tarihi açısından önem taşır. Her menâkıbnâme belli bir tarikat çevresine ait olduğu ve tarikat şeyhleriyle çevresindekileri konu edindiği için her şeyden evvel; tarikatların tarihçesini, fikir ve inanç yapılarını, bazı usûl ve erkânını aydınlatmaya yarayacak ilk kaynaklardandır. Bugün, Anadolu'da XIII.-XVI. yüzyıllar arasındaki muhtelif dînî ve tasavvufî cereyanları onlar sayesinde öğrendiğimiz gibi, Anadolu'da ilk devirlere ait pek çok şeyhin tercemeihâlini de onlara borçluyuz (Ocak, 1983: 60).

Menâkıbnâmeler, yukarıda da değindiğimiz gibi, İslam edebiyatında ilk kez IX. yüzyıldan itibaren yazılmaya başlanan hadis kitaplarında görülür. Hz. Peygamber'in ve ashabının faziletlerini anlatan hadislerin bulunduğu bu bölümlere Kitâbü'l-Menâkıb denildiği gibi, halifelerle ilgili kitaplara isim olarak da verilmiştir (Canım, 2013:141).

Yine IX. yüzyıldan itibaren tasavvufun yaygınlaşması ile ortaya çıkan evliyâ menkabeleri, Arap edebiyatında ilk olarak tarih kitaplarında; çeşitli meslek ve zümreden kişilerin biyografilerinin yer aldığı tabakat türü eserlerin içinde yer almıştır (Aça vd., 2011:365-366).

X. yüzyılda Sülemî'nin *Tabakatu's-Sûfiyye* ve Nuaym'ın *Hilyetü'l Evliyâ* adlı eserleri dikkat çeker. XI. yüzyıldan sonra Arap edebiyatında müstakil menâkıbnâmelere rastlanır. Sonraki yüzyıllarda Arapça, Farsça ve Türkçe menâkıbnâmeler yazılır.

XI. yüzyılın sonu ile XII. yüzyılın başlarında yaşadığı bilinen İranlı Feridüddin Attar'ın *Tezkiretü'l-evliyâ'sı*, menâkıbnâme türünün ilk ve en önemli örneklerinden birisi olarak kabul edilir. Attar'ın bu önemli eserinde 72 (ilavelerle 97) evliya menâkıbı bulunmaktadır (Güneş, 2011:167).

IX.-XI. yüzyıllar arasında İslam dünyasında tasavvuf sahasındaki gelişme; doğal olarak o sıralarda henüz Mâverâünnehir, Harezmi ve Horasan bölgelerinde yaşayan Müslüman Türkler'i de etkilemiştir.

X. yüzyılda İslâmiyet'e yeni geçmiş ve Mâverâünnehir'de ilk Müslüman Türk devletini kurmuş olan Karahanlılar, Türk evliyâ menâkıbnâmelerinin bugün bilinen ilk örneğini meydana getirdiler (Ocak, 1983: 41).

Türk edebiyatında bilinen ilk menâkıbnâme, Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han'ın hayatı ve Müslümanlığı kabul edişini anlatan *Tezkire-i Satuk Buğra Han* 'dır. Satuk Buğra Han bir velî olmamasına ve söz konusu eser menâkıbnâme adını almamasına rağmen, eserde hükümdâra kutsiyet atfedilmesi ve velîlere özgü kerâmetlerle dolu bir yaşam öyküsü sunulması eseri türün ilk örneği olarak kabul etmemize neden olur (Aça vd., 2011: 366).

Burada Anadolu dışından verebileceğimiz ikinci örnek, meşhur Ahmet Yesevî'nin menkıbelerini ihtiva eden *Cevâhiru'l-Ebrar min Emvâci'l-Bihar* adındaki menâkıbnâmedir. Hazinî tarafından yazılan bu eser, oldukça hacimli ve kısmen manzum bir eser olup çoğu Türkçe, bir kısmı Farsça'dır. Ahmet Yesevî'nin birazı bizde *-Menâkıb-ı Hacı Bektaş Velî*'de- bulunan birçok menkıbesi burada yer almaktadır. Eser ayrıca Yesevîlik tarikatının usûl ve erkânını da anlatması bakımından gerçekten önemli ve değerli bir kaynak olmaktadır (Ocak, 1983: 43). Ayrıca bu esere ilk Türk menkıbe örneklerini toplayan bir menâkıbnâme olarak da bakılabilir.

Anadolu'daki Türk menkıbe edebiyatına baktığımızda bu tür ile ancak XIII. yüzyılda karşılaşabiliyoruz demek yanlış olmaz. Nitekim 1071 Malazgirt savaşından sonra Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başlayıp akabinde 1077 tarihinde Anadolu Selçuklu Devleti fiilen kurulmuştur. Ancak, devletin istikrar kazanması ve sağlam bir siyasi ve sosyal temel üzerinde iktisat, ilim ve kültür hayatının oluşması için XIII. yüzyılı beklemek gerekiyordu.

Tarihler XIII. yüzyılı gösterdiğinde, Anadolu'nun ilim ve kültür hayatında oldukça elverişli bir ortam sağlanmıştı. Özellikle bu yılın ilk çeyreği içinde, çeşitli göçlerle Anadolu'ya gelen farklı kökenlere mensup ilim ve fikir adamlarıyla hareketli bir kültür hayatı gelişmiştir. Böylece Türk edebiyatının Anadolu'ya mahsus ilk örnekleri de ortaya çıkmaya başlamıştır (Ocak, 1983: 44).

Anadolu'daki Türk edebiyatının, devrin ve muhitin icabı olarak daha çok tasavvuf sahasında kendini gösterdiği bir gerçektir. Bilhassa Moğol istilası sebebiyle buraya göçüp yerleşen muhtelif tarikat mensupları, kısa zamanda çok renkli bir dînî ortam teşekkül ettirdiler (Ocak, 1983: 44).

Anadolu'daki bu canlı ve etkili tasavvufî hayatın oluşmasında rol oynayan Sadruddîn-i Konevî, Mevlânâ Celâleddîn Rûmî gibi mutasavvıfların yanında Rifâîlik, Kâdirîlik, Kalenderîlik gibi dışarıdan gelen tarikatların etkisi de olmuştur. İşte bu ortam içinde Anadolu'da tasavvuf edebiyatı iyice gelişmiştir.

XIII. yüzyılda Anadolu'nun en tanınmış mutasavvıfları olan Sadruddîn-i Konevî, Mevlânâ Celâleddîn Rûmî, Fahrduddîn-i Irâkî Necmuddîn Dâye ve Evhâduddîn-i Kirmânî gibi şahsiyetler önemli eserler meydana getirmişlerdir. Diğer yandan bunlar ve daha başka mutasavvıflar hakkında yavaş yavaş menâkıbnâmeler kaleme alındığı görülmüştür. Böylece Anadolu'da başka edebî ürünlerin ve tasavvufî eserlerin yanında bir de menâkıbnâme edebiyatı diyebileceğimiz bir tür daha oluşmuştur.

Menâkıb-ı Seyyid Harun Velî ve Menâkıb-ı Sadruddîn-i Konevî, Anadolu sahasında bilinen ilk menâkıbnâmelerdir (Aça vd., 2011:366).

Bunlardan başka Anadolu Selçuklu döneminde menâkıbnâme edebiyatı daha pek çok ürün vermiştir. Bunlar dînî-destânî mahiyetteki eserler ile müstakil olarak bir velînin menkıbelerini ihtiva eden eserlerdir. *Battalnâme*, *Danişmendnâme*, *Saltuknâme* gibi Anadolu ve Rumeli'nin fethini anlatan fakat aynı zamanda kahramanlarının birer velî hüviyeti taşıdığı alp-eren tipine ait dînî-destânî mahiyetteki eserler de bu devirde teşekkül etmiştir. Özellikle *Saltuknâme*'de anlatılan menkıbelerin, evliyâ menkıbelerinden farkı yoktur. Bunların dışında Anadolu Selçuklu devrinde; *Menakıb-ı Seyyid Mahmut Hayrânî*, Seyyid Ahmed-i Kuçek-i Rifâî adına yazılmış bir menâkıb, *Menâkıb-ı Hâce Ahmed Yesevî*, *Menâkıb-ı Lokman Perende*, *Menâkıb-ı Ahî Evran*, *Risâle-i Sipehnâlar der Menâkıb-ı Hazreti Hudâvendigâr*, *Menâkıbu'l-Arifîn*, *Kerâmât-ı Ahî Evran* gibi menâkıbnâme edebiyatı adına kaydedilen eserlerden söz edebiliriz (Yardım, 1999: 6).

1243 yılında Köseadağ Savaşı ile Anadolu Selçuklularının Moğollar'a yenilmesi sonucunda Anadolu'da Türkler'in siyasi birliği bozulmuştur. Böylece Anadolu Selçuklu otoritesinin zayıflaması ve Moğol baskısının artması sonucu bağımsız beylikler ortaya çıkmıştır. 1277'de Anadolu Selçuklu Devleti tamamen zayıflayıp yıkılınca da Anadolu'da Beylikler dönemi diyebileceğimiz bir dönem başlamıştır.

Moğollar Anadolu içerisinde gittikçe artan bir baskı rejimi kurmasının sonucunda bazı tarikat mensupları Anadolu'da ortaya çıkan sözünü ettiğimiz beyliklere

akın etmişlerdir. İşte Anadolu sahası içerisinde “menâkıbnâme edebiyatı” adına ikinci önemli dönem diyebileceğimiz bu beylikler döneminde, karışık siyasî ve içtimâî bir hayat olsa da menakıbnâme türünde eserler yazma geleneğinin devam ettiğini görüyoruz.

Beylikler dönemi menâkıbnâme türüne örnek verecek olursak; Elvan Çelebi'nin *Menâkıbü'l-Kudsiyye fî Menâsıbi'l-Ünsiyye* adlı eseri önemlidir. Eser; Baba İlyas, Dede Garkın ve Âşık Paşa'nın menkıbelerinden bahseder. Ayrıca eser, 2084 beyitten ibaret olup mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmıştır. Hatîb-i Fârisî'nin *Cemâleddin-i Sâvî* adlı eseri de bu dönemde kaleme alınmıştır. Eserde Kâlenderîliğin Pîri olan Cemâleddin-i Sâvî'nin hayatı ve menkıbeleri anlatılır (Canım, 2013:146).

Anadolu'da menâkıbnâme edebiyatının üçüncü dönemi ise Osmanlı Devleti dönemidir. Osmanlı, daha beylik zamanında velî ve tarikatlara çok büyük önem ve değer vermiştir. Çünkü onların içtimâî yapıdaki yerini iyi tayin etmiş ve aklî bir din politikası ortaya koymuştur. Özellikle Anadolu ve Rumeli'deki imar ve iskân faaliyetlerinde evliyâların ve tekkelerin büyük bir rol oynadığı ilmî bir hakikattir (Yardım, 1999:6). Osmanlı Beyliği'nin velî ve tarikatlara verdiği bu önem ve değer, birçok tarikat mensubunun beyliğe akın etmesine neden oldu. Şeyh Edebalı, Abdal Musa, Geyikli Baba gibi şeyhler, beyliğin desteğini sağlamışlar ve geniş çevreler edinmişlerdir. Bu şeyhlerin menkıbeleri de ilk Osmanlı vekâyinâmelerinde yer almıştır.

XIV. yüzyılın ortalarına gelindiğinde Osmanlı beyliği artık Avrupa topraklarına da yayılarak kuvvetli bir devlet haline gelmiştir. Bundan sonra artık Osmanlı Devleti daha başka şeyhlerin de yerleşmeye geldiği elverişli bir saha haline geldi.

1453 yılında İstanbul'un fethiyle Osmanlı Devleti artık bir imparatorluk mahiyetini aldıktan sonra, imparatorluk dâhilinde tarikatlar çoğaldı. Yeni tarikatlar kuruldu ve böylece evliyâ menkıbeleri edebiyatı da medeni ve edebi tekâmülün umumi seyri içinde büyük bir inkişaf gösterdi. Arapça ve Farsçadan tercüme edilen birçok evliyâ menkıbelerinden başka yerli kaynakların büyük şahsiyetleri hakkında da menâkıb kitapları yazılmaya başlandı (Köprülü, 1953: 5).

Osmanlı dönemi evliyâ menâkıbnâmelerini genel inkişaf çizgisi itibarıyla, XV. yüzyıldan başlayarak XIX. yüzyıla kadar ayrı ayrı değerlendirmek gerekir. Biz de şu şekilde değerlendirebiliriz:

XV. yüzyıl Osmanlı döneminde en önemli tarikatlardan biri de Bektâşîlik'tir. Bu devirde Bektâşî tarikatı, teşekkülünü tamamlamasıyla dikkat çeker. Bu sebeple diğer tarikatlar arasında Bektâşî tarikatına mensup olan evliyâların menâkıbnâmeleri sayı bakımından bir hayli fazladır. Menâkıbnâme edebiyatında Bektâşî menâkıblarına "Vilâyetnâme" adının verildiğini görüyoruz. Bu vilâyetnâmelerin belli başlıları şöyledir: *Menâkıb-ı Hacı Bektaş Velî*, *Vilâyetnâme-i Sultan Şucâuddîn*, *Vilâyetnâme-i Hacım Sultan*, *Vilâyetnâme-i Otman Baba*, *Vilâyetnâme-i Abdal Musa*, *Vilâyetnâme-i Seyyid Ali Sultan*.

XV. yüzyıl için sözünü edebileceğimiz menâkıbnâmelerden ikisi de meşhur Şeyh Bedruddîn Mahmud adına yazılmıştır. Bunlar: *Menâkıb-ı Şeyh Bedruddîn* ve *Menâkıb-ı Şeyh Bedruddîn İbn Kadî İsrâil* adını taşır (Ocak, 1983: 51).

Bu dönemin bir diğer önemli menâkıbnâmesi de *Saltuknâme*'dir. *Saltuknâme*, 1480 yılında Cem Sultan'ın emri üzerine Ebu'l Hayr-ı Rûmî adında biri tarafından kaleme alınmıştır (Köprülü, 1943: 432).

XV. yüzyılda dikkat çeken menâkıbnâmelerden bir kısmı da bu yüzyılın son çeyreğinde Buhâralı Şeyh Emir Sultan (ö.1430) tarafından kuvvetle temsil edilen Halvetî tarikatı içinde meydana getirilmiştir.

XV. yüzyılda Halvetî tarikatı çevresinde yazılan ve burada zikredilecek olan iki menâkıbnâmeden birisi işte bu Emir Sultan'a ait olup *Menâkıb-ı Emir Sultan* adını taşır. Yazarı da Yahya b. Bahşî'dir. Diğer önemli Halvetî menâkıbnâmesi ise Âşık Ahmed adında biri tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Kemal Ümmî* dir (Ocak, 1983: 52).

XVI. yy. Osmanlı devrinde tarikatların sayı bakımından çok fazla arttıkları ve yoğun faaliyet gösterdikleri bir devirdir. Buna paralel olarak menâkıbnâme edebiyatının da en bol ürün verdiği bir dönem olduğunu görüyoruz. Bu dönem de bazı Arapça ve Farsça menâkıbnâmeler Türkçeye çevrilmiştir. Bundan başka çok daha eski devirlerde yaşamış olan velîlere ait menâkıbnâmeler de yazılmıştır.

XVI. yüzyılda yazılan menâkıbnâmelerin en mühimlerini şöyle sıralayabiliriz:

Halvetîlik tarikatı içinde Hacı Kâsım tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Emir Sultan* ve Muhyî-i Gülşenî'nin yazdığı *Menâkıb-ı İbrahim Gülşenî* bu döneme ait menâkıbnâmelerdir.

Bayramîlik tarikatı içinde de kim tarafından yazıldığı bilinmeyen *Menâkıb-ı Şeyh Sâfiyyuddîn-i Erdebilî* ve *Menâkıb-ı Hacı Bayram Velî*'den başka Hüseyin Enisî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Akşemseddîn* dikkat çeken menâkıbnâmelerdir.

Bektâşîlik tarikatı çerçevesinde ise, yine yazarı belli olmayan *Menâkıb-ı Kaygusuz Baba* ile Hoca İbrahim adında biri tarafından yazılan *Menâkıb-ı Pîrî Baba* menâkıbnâmeleri göze çarpmaktadır.

XVI. yüzyıldaki menâkıbnâme türüne vereceğimiz son örnek ise, şâir Vâhidî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Hâce-i Cihan* ve *Netice-i Can* isimli menâkıbnâmedir.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Osmanlı imparatorluğu içindeki menâkıbnâme türünün şaşırtıcı derecede arttığını görüyoruz. Bunun nedeni ise, bu yüzyıllarda Osmanlı imparatorluğu içindeki siyasi, içtimai ve iktisadi problemlerdir. Bilindiği üzere devletlerin sıkıntılı olduğu dönemlerinde, halk bu buhranlı zamanları daha az yara ile atlatabilmek için mistik hayata daha çok meyleder. İşte bundan dolayıdır ki Osmanlı'nın içinde bulunduğu bu buhranlı yüzyıllarda halk, tasavvufa daha çok meyletmiş ve tarikatların çevresinde daha kalabalık kitleler toplanmıştır. Bunun sonucu olarak tarikatlar daha çok artıp yayılırken menâkıbnâmeler de buna bağlı olarak sayısı tespit edilemeyecek ölçüde artmıştır.

XVII. yüzyılda sadece tanınmış ve dikkate değer olan menâkıbnâmelerden kısaca söz edecek olursak; Halvetîlik tarikatı çevresinde, Bursalı Husâmuiddîn isminde biri tarafından yazılan *Menâkıb-ı Şeyh Üftâde* ve Ömer Fuâdî Efendi'nin yazdığı *Menâkıb-ı Şeyh Şâban-ı Velî* adındaki menâkıbnâmeler önemlidir.

Yine bu yüzyıla ait başka bir menâkıbnâme, Celvetiyye tarikatının kurucusu Üsküdarlı Aziz Mahmut Hüdâyî (ö.1628) için Nev'îzâde Atâyî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Şeyh Mahmud el- Üsküdârî* adlı eserdir (Ocak, 1983: 55).

Kâdirîlik tarikatı içinde meydana getirilmiş olan ve tarafımızdan hem incelemesi yapılan hem de bağlamsal sözlüğü oluşturulan tez çalışması *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, bu yüzyıllarda zikre değer bir menâkıbnâme olarak dikkat çekiyor. Kâdirî tarikatı Eşrefiyye kolunun kurucusu olan Eşrefoğlu Rûmî'nin (ö.1469) hayatını, kerametlerini ve kendinden sonraki Kâdirî şeyhlerinin menkıbelerini anlatan eser, Bursalı Abdullah Veliyyüddîn tarafından kaleme alınmıştır.

XVIII. yüzyılda ise Halvetî çevrelerine ait bir menâkıbnâme göze çarpar. Bu, meşhur Halvetî şeyhi ve Mısriyye şubesinin kurucusu Niyâzî-i Mısri (ö. 1694) adına, Lutfi adında bir zatın kaleme aldığı *Tuhfetu'l-Asri fî Menâkıbi'l-Mısri*'dir (Ocak, 1983: 55).

Nakşîbendi tarikatına ait iki menâkıbnâmeden daha söz edilebilir. Bunlardan ilki, Abdurrezzak Efendi'nin eseri olan *Menâkıb-ı Emir Buhârî*'dir. Diğeri ise, Mehmet Mekkî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Şeyh Mahmud Murad Buhârî*'dir (Ocak, 1983: 55).

Bu yüzyıllara ait önemli hususiyetlerden birisi de bir tek tarikat içinde yer alan büyük şeyhlerin menkıbelerini ihtiva eden menâkıbnâme tipinin ortaya çıkmasıdır. Mesela *Menâkıb-ı Melâmiyye-i Bayrâmiyye*, *Sefîne-i Nefîse-i Mevlevîyan*, *Menâkıb-ı Şerîf ve Tarikatnâme-i Pîran*, *Meşâyih-i Tarikat-ı Aliyye-i Halvetiyye* bu tip eserlerdendir (Yardım, 1999: 7).

XIII.-XVIII. yüzyıllar arası Türk edebiyatındaki menâkıbnâme türü, genel olarak yukarıda bahsettiğimiz şekilde gelişme göstermiştir. Hiç şüphesiz XIX. yüzyılda da birtakım menâkıbnâmeler kaleme alınmıştır. Ancak bu yüzyılda yazılan menâkıbnâmeler zikre değer özellikler taşımadığı için bahsetmeye gerek duymadık.

BİRİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA BİLGİLER

1.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN YAZARI, YAZILIŞ SEBEBİ, TELİF TARİHİ VE KONUSU

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin yazarı Bursalı Abdullah Veliyyüddin'dir. Bu zât, Kâdiriye silsilenâmesinde adı geçen ve Bursa Eşrefiye dergâhı şeyhlerinden biridir. (Uçman vd., 1976: 8) Ayrıca Eşrefoğlu'nun torunu olan Şeyh Hamdi Efendi'nin müritlerinden olup Menâkıbnâme'de kayd ettiği rivayetler bazen doğrudan doğruya bazen de dolaylı olarak Şeyh Hamdi'den nakledilir. Yine Menâkıb-nâme'de gördüğümüz bir kayıttan müellifimizin Emir Buhârî Câmii'nin hatiplerinden olduğunu öğreniyoruz. Bursalı Abdullah Veliyyüddin'in doğum veya ölüm tarihi hakkında ise herhangi bir kayda rastlanmamaktadır. Ancak yukarıda işaret ettiğimiz münâsebeti göz önünde tutarsak onun XVI. asrın ikinci yarısı ile XVII. asrın ilk başlarında yaşadığını söyleyebiliriz. Yine Menâkıbnâme'nin bir yerinde 1034/1624-1625 yılında geçen bir olaydan bahsedilmesi, Abdullah Veliyyüddin Bursevî'nin yaşadığı devri tâyin hususunda yukarıda dile getirdiğimiz yorumu teyit etmektedir. Her ne kadar Şeyh Hamdi'nin, Eşrefoğlu'nun torunu olduğu, Eşrefoğlu'nun ise XV. asrın sonlarına doğru vefât ettiği ileri sürülerek bizim fikrimize itiraz edilebilirse de Hamdi Çelebi'nin yüz yirmi yaşına kadar yaşadığı göz önünde tutulursa, Hamdi Çelebi'nin XVI. yüzyılın sonlarını hatta XVII. asrın ilk başlarını idrak eylediği pekâlâ kabul edilebilir. Hamdi Çelebi'nin müritlerinden olan Abdullah Veliyyüddin Bursevî, Eşrefoğlu hakkında kaleme aldığı *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi ise XVII. asrın ilk başlarında yazdığını tahmin etmek pek güç olmasa gerektir (Köprülü, 1953: 107).

Biz kendisi hakkında bilgiye ve eseri kaleme alış sebebine *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin ilk sayfalarında da rastladık. Yazar, eserinin ilk sayfasında kendisinden ve eserin yazılış sebebinden şöyle bahseder:

Ammâ ba'dehu bu fakîr pür takşîr kim 'Abdullah Veliyyüddin el-Bursevî bi-kadril-mihceti ve 't-tâkati Tefsîr-i 'Ārāyis müttāla'a ederken sûre-i Nisā'da kâle 'Allāhu te'ālā Ve 'budū'llāhe velā tuşrikū bihî şey'en ve bil-vālideyni ihsānen āyet-i kerîmesinün tefsîrinde şāhib-i tefsîr olan üstādü'l'ulemā' ve'l-meşāyih bahrū'l-hakā'ıkve'l-'irfan Şeyh-i Rūz-ı bihān Baklî KaddesallahüTe'ālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyih-i ma'rifetdür anlaruñ emirlerinüñ 'adem-i muḥālefetleridür Ve 'inden-nās fezā'illerini neşritmekdür deyü buyurduğı ecilden tārîkat-i 'aliyyede sened-i sa'âdetümüz olan

Sultānū'l-`ārifīn ve Kutbü'l- muḥakkıķın e'ş-Şeyḫ e's-Seyyid `Abdullah İbn-i Eşref ibn-i Muhammedü'l-Mısrî El-Kādirî El-İznîkî Kıddise Sırruhu Ḥazretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḫadd-i şöhrete yetmiş kerāmāt-ı zāhirelerinden ve menākıb-ı `aliyyelerinden şikātdan mesmū` olduğu vech üzre neşr itmeği kendüme farz-ı `ayn bilüp bi`avnilahi Te`ālā ve bi-şefā`atihi Habîbihu'l- Muştafā menākıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḫum Bilecikî Muşliḫi`d-din Efendi ki Eşref-zāde Sultānuñ ḫalifesi ve dāmādı zıb-i maḫāfil kürsî e'ş- Şeyḫ `Abdü'r-raḫîm Tırsî Ḥazretlerinüñ ḫalifesidür (Güneş, 2003: 2-3).

Burada Bursalı Abdullah Veliyüddin, nesebinin Bilecikî Muslihiddin Efendi'ye dayandığını söyler. Bilecikî Muslihiddin Efendi ise Eşrefoğlu Rûmî'nin damadı olan Abdurrahim Tırsi'nin halifesidir ve aynı zamanda Eşrefoğlu'nun torunu olan Hamdi Efendi'nin de şeyhidir. Bu bilgilerden hareketle şunu söyleyebiliriz ki *Menākıb-ı Eşrefzāde*'nin müellifi, Eşrefoğlu'nun ailesiyle olan bu yakın ilişkisinden dolayı Eşrefoğlu'nun hayatı ve ona nispet edilen Kādiriyye tarikanın Eşrefiyye kolunun tarihçesi hakkında sadece güvenilir değil aynı zamanda ilk elden önemli bir kaynaktır.

Yine burada eseri yazma sebebini de anlatır. Şöyle ki Bursalı Abdullah Veliyüddin *Kurân-ı Kerîm*'in tefsîrini okurken Nisa suresinin 36. âyet-i kerîmesine rast gelir. Ayette şöyle buyrulur: “*Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Sonra anaya ve babaya iyilik edin.*” Bursalı Abdullah Veliyüddin, bu ayetin açıklaması için Şeyh Baklî'nin tefsîri olan *Tefsîr-i Ârâyis*'e müracaat eder. Ve orada görür ki ayette geçen “*bil-vâlideyni iḫsānen*” yani “*anne ve babaya iyilik*”ten maksat, tasavvuf büyüklerini keşfetmek, tanımak ve onları anlamaktır. Ve yine onların emirlerine muhâlefet etmeyip, faziletlerini neşretmektir. Şeyh Baklî'nin tefsîri doğrultusunda ayeti bu şekilde algılar. Bu sebepten bir tasavvuf büyüğü olan Eşrefoğlu Rûmî'nin ve onun halifelerinin menkıbelerini, gösterdikleri kerâmetleri güvenilir kimselerden duyduğu vech üzere neşretmeyi Allah'ın emri olarak kabul edip *Menākıb-ı Eşrefzāde*'yi yazmaya başlar.

Menākıb-ı Eşrefzāde'nin telif tarihi bilinmemektedir. Ancak yukarıda beyan ettiğimiz gibi XVII. yüzyılın başlarında yazılmış olduğu tahmin edilmektedir. Üzerinde çalıştığımız eserin istinsah tarihi ve müstensihi ise eserde şöyle geçer:

Ketebehü'l-fakîr Muhammed Zeki fî hamsi şehri-rebi'ül-âhir lisenetihi ahdâ ve tis'ine ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenâ veleikum (Güneş, 2003: 71). Hazâ menâkıb-ı Hazreti Eşref-zâde e's-Şeyh 'Abdullah e'r-Rûmî e'l-İznîkî Kıddise Sırrahu e'l-Bâkî Min vedâyi'ü'z-zamân ile'l-fakîr Keşîrû'l-'isyân E's-seyyid Mehmed E's-Şükriü İbn-i İsmâ'il Hakkî Gâfirallâhu zünûbehümâ vestur'uyûbehümâ Sene 1291 (Güneş, 2003: 1).

Buna göre üzerinde çalıştığımız bu eser, Muhammed Zeki adındaki bir hattat tarafından 1291/1875'te Rebi'ül-âhir ayının 5'inde, Hakkı oğlu Seyyid Mehmed Şükri adındaki şahsa hediye olarak istinsah edilmiştir. Eserin yüksek ihtimal daha eski tarihte yazılmış bir nüshadan istinsah edildiğini söyleyebiliriz.

Eserin konusu yukarıda da değindiğimiz gibi Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatını, onun ve halifelerinin menkıbelerini ve kerâmetlerini anlatır. Eserde ilk önce Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatı anlatılıp daha sonra menkıbelerine geçilmiştir. Toplamda yirmi beş adet menkıbe mevcuttur. Bunların ilk on ikisi Eşrefoğlu Rûmî'ye ait menkıbe ve kerâmetleri içerirken geriye kalan on üç menkıbe, Eşrefoğlu Rûmî'nin halifelerinin menkıbe ve kerâmetlerini kapsar. Yazar bunu eserinde şöyle dile getirir:

E'imme-i isnâ-aşer 'adedince düvâz deh keramât-ı menkıbesi takrîr ü kayd olındı şimden soñra evlâd-ı hulefâsınıñ zühûra gelen havârîk-ı 'âdât u menâkıb-ı vefiyâtına âgâz olındı Ve's-selâm (Güneş, 2003: 41).

Yazara göre on iki imama isnâden Eşrefoğlu Rûmî'nin on iki kerâmetli hikâyesi anlatılmıştır. Bundan sonra onun halifelerinden zuhur eden fevkalâdeliklere ve hikâyelere başlanacaktır.

1.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bursalı son devir Osmanlı yazarı olan Hayrullah Nedim Efendi tarafından hazırlanan *Menâkıb-ı Eşref-i Rûmî* adlı bir eser vardır. Bu eser 1897 yılında Bursa Emrî Matbaası'nda basılmıştır. Eser, Bursalı Abdullah Veliyyüddin'nin eserinin özeti mahiyetindedir (Özkan, 2013: 11).

Topçu Yüzbaşı Sabri Bursevî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Eşrefzâde* adlı eser de yine Bursalı Abdullah Veliyyüddin'nin eserinin özeti mahiyetindedir. Bu eser de 1900 yılında Bursa Emrî Matbaası'nda basılmıştır (Özkan, 2013: 11).

Yine Abdullah Uçman ve Önder Akıncı 1976 yılında *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi günümüz Türkçesine aktarmışlardır. Eser, *Eşrefoğlu Rûmî (Hayatı, Eserleri, Çevresi), Menâkıb-ı Eşrefzâde, Şiirlerinden Örnekler ve Lügatçe* başlıklarından oluşmaktadır.

2003 yılında *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, Mustafa Güneş tarafından tekrar yeni harflere aktarılmış. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Demirbaş Nu:000270, Sınıflama Nu:920, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, Abdullah bin Veliyyüddin Bursevî (71 varak) nüshası çeviride esas alınmış. Ayrıca çeviri yazının sonunda eserin tıpkıbasımı da verilmiştir.

2009 yılında ise yine Abdullah Uçman tarafından Eşrefoğlu Rûmî'nin üzerine bir incelemeyle birlikte, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi nadir eserler bölümünde 270 numarada kayıtlı nüshası transkripsiyonlu metin olarak okuyuculara takdim edilmiştir.

Son olarak *Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü* tarafımızdan yüksek lisans tezi olarak çalışılıp, tarihî bir kaynak özelliği taşıyan bu önemli eserin mana dünyasının ortaya çıkartılması amaçlandı. Ayrıca sözlük haricinde çalışmaya *Türk Edebiyatında Menâkıb Türüne Genel Bir Bakış* başlığı ile giriş yapıldı. Daha sonra *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında genel bilgiler verilerek eserde geçen dînî-tarihî ve efsânevî şahıslar, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak eser daha kapsamlı bir şekilde incelendi.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü adlı çalışma Mustafa Güneş tarafından hazırlanan neşir (Güneş 2003) kaynak seçilerek hazırlandı. Mustafa Güneş, metnin ikinci sayfasındaki ilk beş satırı oluşturan Arapça metni günümüz Türkçesine aktararak yayımlamıştır. Bu çalışma bağlamli şekilde incelendiğinden metnin orijinal çeviri yazı şeklinde aktarmak uygun bulundu ve Mustafa Güneş'in çevirisi sözlüğe bu Arapça metnin anlamı olarak yer verildi.

İKİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN İNCELENMESİ

2.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞAHISLAR

2.1.1. Dini Şahsiyetler

2.1.1.1. Hz. Muhammed (sav)

İslam dininin son peygamberi olan Hz. Muhammed (sav), miladî takvime göre 571 yılında, kamerî Rabiulevvel ayının on ikinci gününde dünyaya gelmiştir. Babası Abdullah daha Hz. Peygamber doğmadan önce vefât etmiştir. Annesi Amine'yi ise 5 yaşlarında kaybeden Peygamberimiz, önce dedesi daha sonra da amcasının himâyesinde yetişmiştir. Kırk yaşlarında nübüvvet, kırk üç yaşında ise risâlet gelmiştir. Milâdi 632 yılında vefât etmiştir.

Menâkib-ı Eşrefzâde'de Hz. Peygamber'in ismi; ...*bi'avnillahi Te'âlâ ve bi-şefâ'atihi Habîbihu'l- Muşafâ menâkib-ı âliyyelerine mübâşeret olındı* (Güneş, 2003: 3) şeklinde Rasulullah'tan şefâat dilemek suretiyle geçer. Bundan başka; ...*bir şeb rü'yamda gördüm ki bir meclis-i 'âli bir diyân va'z olunmuş ve bir taht-ı 'âli kurulmuş ve üzerinde Sulţân-ı Kevneyn ve Resûle's-şekâleyn Hâzreti Muhammedü'l-Muşafâ 'aleyhi ezke't-tahtıyye Efendümüz Hâzretleri cülûs itmişler* (Güneş, 2003: 47). Burada olduğu gibi Eşrefoğlu'nun kızı olan Züleyha hatunun rüyasına girmesi sebebiyle geçer.

2.1.1.2. Hz. Ali

Ebü'l-Hasen Alî b. Ebî Tâlib el-Hâşimî ilk Müslümanlardandır. Hicretten yaklaşık yirmi iki yıl önce (m. 600) Mekke'de doğduğu rivayet edilmektedir. Hz. Peygamber'in damadı ve Hulefâ-yi Râşidîn'in dördüncüsüdür. 661 yılında vefât etmiş ve Kufe'ye (bugünkü Necef) defnedilmiştir.

Hz. Ali *Menâkib-ı Eşrefzâde*'de; *Eşref-zâde e's-Şeyh 'Abdullah e'r-Rûmî Hâzretleriniñ nesebleri dâmâd-ı Resûlullah Hâzreti Esedullahi'l-gâlib 'Alî İbn-i Ebi Tâlib Kerremallahü Vechehu Hâzretlerine müntehî olup Eşref-zâde Efendi Hâzretleriniñ intikâllerinden şoñra kisve-i mübârekeleriniñ içinde'alâmet-i siyâdet bulunduğı meşhûrdur* (Güneş, 2003: 4) şeklinde Eşrefoğlu'nun soyunu, Hz. Ali'ye dayandırılması suretiyle geçer.

2.1.1.3. Rûz-ı Bihân Baklî

Ebu Muhammed Sadrüddin Rûzbihân b. Ebi Nasr el-Baklî (ö. 606 / 1209), İranlı meşhur sufi, âlim ve şâirdir. Asıl adı Rûzbihân olan Baklî'nin en meşhur lakabı ise Sadrüddin'dir. Babasının sebzeçi olmasından ve kendisinin de gençliğinde bu işle uğraşmasından dolayı "el-Baklî" nisbesiyle tanınmıştır. Ayrıca şathiyeleriyle ünlü olduğundan "Şeyh-i Sattah" diye de anılır (Hoca, 1991: 545-547).

Bursalı Abdullah Veliyyüddin, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi yazarken bu zâtın *Tefsîr-i Ârâyis* isimli tefsirinden ilham aldığını nakleder:

Tefsîr-i Ârâyis mü'tala'a ederken sûre-i Nisâ'da kâle 'Allâhu te'âlâ Ve 'budû'llâhe velâ tuşrikû bihi şey'en ve bil-vâlideyni ihsânen âyet-i kerîmesinün âyet-i kerîmesinün tefsîrinde şâhib-i tefsîr olanüstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih bahrû'l-ħakâ'ıkve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı bihân Baklî KaddesallahüTe'âlâ ruħahü (Güneş, 2003: 3).

2.1.1.4. Hüseyin Hamavî

Abdulkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarından. Eşrefoğlu Rûmî'nin de mürşididir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi, Eşrefoğlu'nun şeyhi olması yönüyle birçok yerde geçer:

Hüseyin Hamāvî Ğazretleri dahı Ğacc-ı şerifde Eşref- zâde Efendi Ğamāya dâħil olacağı Ğün Şeyħ Ğüseyin dahı Ğacc-ı şerifden gelmişler (Güneş, 2003: 9).

2.1.1.5. Abdullah İbn-i Eşref İbn-i Muhammedü'l-Mısırî

Tasavvuf âleminde Eşref-zâde Şeyh Abdullah e'r-Rûmî künyesi ile şöhret bulmuştur. Kâdirîler arasında Abdulkâdir-i Geylânî'den sonra tarikatın Pîr-i Sâni'si (İkinci Pîri) addolunan Eşrefoğlu Rûmî, Kâdiriyye tarikatının Eşrefiyye kolunun kurucusudur. Anadolu velîlerinin büyüklerinden olup mutasavvıf ve şâirdir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır.

Eşrefoğlu Rûmî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 874 (m.1469) yılında İznik'te vefât etmiştir. Türbesi İznik'tedir. Eşrefoğlu Rûmî'nin "Divan"ı dışında "Müzekki'n-Nüfus", "Tarikat-nâme", "Tâc-nâme", "Makâlat",

“*Delâ’ilü’n-nübüvve*”, “*Şerh-i Kaside-i Seyyid Şâfi*”, “*Manzume-i Esrâr-ı İlm-i Kâfi*” gibi eserleri önemlidir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde* onun ve halîfelerinin hayatının ve kerâmetlerinin anlatıldığı önemli bir kaynaktır.

2.1.1.6. Abdurrahim Tırsî

Abdurrahim Tırsî (ö. İznik, 926/1519), tasavvuf ehli ve şâirdir. Doğum tarihi belli değildir. İznik’e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rûmî’nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rûmî’nin vefâtından sonra onun yerine geçen Abdurrahim Tırsî, hocasının mânevî işaretleri üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşîdinin damadı olmuştur (Kara, 1995: 91).

Menâkıb-ı Eşrefzâde’de onun ismi Eşrefoğlu’nun damadı olması yönüyle birçok yerde geçer:

...zib-i mahâfil-i kürsî **Şeyh ‘Abdu’r-rahîm Tırsiden** nakl buyurmuşlar ki...(Güneş 2003: 24)

2.1.1.7. Pîr Hamdi Efendi

Pîr Hamdi Efendi (ö. İznik, 1012/1603), Abdurrahim Tırsî’nin oğludur. Eşrefoğlu Rûmî’nin de torunudur. Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi’yi Lefke’de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sırrı Ali Sultan’dır (Kara, 1995: 92).

Menâkıb-ı Eşrefzâde’de onun ismi Eşrefoğlu’nun torunu olması hasebiyle birçok yerde geçer:

...Şeyhüm ‘Azizüm **Şeyh Pîr Hamdî Efendi** rivâyet ider...(Güneş, 2003: 23).

2.1.1.8. Bilecikî Muslihiddîn

Bolu’nun Mudurnu ilçesinden olan Muslihiddîn Efendi, Abdurrahman Tırsî’nin halîfesidir. Bir taraftan Kâdirî-Eşrefî dergâhının hizmetlerini yürütürken diğer taraftan da Abdurrahman Tırsî’nin oğlu Hamdi Efendi’nin yetişmesinde gayret etmiştir. Hamdi

Efendi çok küçük yaşta olduğu için vasiyeti gereğince Muslihiddîn Efendi, şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu-Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman Câmii'nin karşısındaki Abdurrahman Tırsî hazretlerinin yanındadır (Kara, 1995: 92).

Kâdirî-Eşrefî tarikatı şeyhlerinden olması hasebiyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi geçer. Ayrıca Muslihiddîn Efendi'nin ismi, eserin yazarı olan Bursalı Abdullah Veliyyüddin'in kendi soyunu ona dayandırması suretiyle de geçer:

...benüm ruhum **Bileciki Muşlihi'd-din Efendi** ki Eşref-zâde Sultânun hâlifesi ve dâmâdı zîb-i mahâfil kürsî e's-Şeyh 'Abdü'r-rahîm Tırsî Hazretlerinün hâlifesidür (Güneş, 2003: 3).

2.1.1.9. Kebiroğlu Muhammed Çelebi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den edindiğimiz bilgiye göre Kebiroğlu Muhammed Çelebi, Şeyh Bileciki Muslihiddîn Efendi'nin oğludur:

...anlarun şülbi **Kebiroğulları Muhammed Çelebi** pederlerinden bi'l-vâsıta şöyle rivâyet ider...(Güneş, 2003: 3).

2.1.1.10. Abdal Mehmed

II. Murat devrinde, Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biridir. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Hakkında teşekkül eden menkıbelerden Emir Sultan'nın (ö.833/1429) çağdaşı olduğu ve onunla sohbet ettiği anlaşılmaktadır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefât ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murad tarafından yaptırılan câmi; çeşmesi, türbesi ve hazîresiyle birlikte bugün de varlığını muhâfaza etmektedir (Uludağ, 1988a: 63).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin (ö.874/1469), Abdal Mehmed'in himmet ve feziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır:

...ol zamânda Burusada meczûbân-ı İlâhiyeden **Abdal Muhammed Hazretleri** hayâtda iken 'ale's-şabâh tefe'ül için huzurlarına varurlar... (Güneş, 2003:5).

2.1.1.11. Emir Sultan

Osmanlı'nın kuruluş devrinde yaşayan tefsir, hadis, kelâm âlimi Bursalı meşhur sûfî ve Yıldırım Bayezid'in damadıdır. Buhara'da doğdu. Asıl adı Şemseddin Muhammed'dir. Seyyid olduğu için "Emîr", çömlekçilik yaparak geçimini sağladığı için de "Külâh" unvanları verilen ve "Emîr Külâl" diye tanınan babası Seyyid Ali, Buhara'nın tanınmış mutasavvıflarındandır. Emîr Sultan'ın 770 (1368-69) yılı civarında doğduğu tahmin edilmektedir. Buhara'da doğduğu için "Muhammed Buharî", Seyyid olduğu için "Emir", Yıldırım Bayezid'in damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir. Emir Sultan'ın ölüm tarihi kesin olmamakla beraber 833/1429 yılında vefât ettiği tahmin edilmektedir (Algül vd., 1995: 146-148).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Emir Sultan'nın ismi, Eşrefoğlu'nun tasavvufa girme yolunda ilk önce onu yanına gitmesi anlatılırken geçer:

...*Hâzreti e's-Seyyid Muḥammedü'l Buḥârî e's-şehir be-Emir Sulṭân Kuddise Sırrahu'l Müste'ân Hâzretlerine varup bizi bendeliğe kabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşâd idüñ...* (Güneş, 2003: 6).

2.1.1.12. Hacı Bayram Velî

Hacı Bayram Velî (ö.833/1430), Anadolu topraklarında doğup büyüyen ve bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayrâmiyye tarikatının kurucusudur. Mutasavvıf ve şâirdir. Bayrâmiyye'nin pîri Hacı Bayram-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının diğer safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Câmii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Velî onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona "Bayram" lakabını veren de hocası Hamideddin-i Velî'dir. Bir süre sonra şeyh ile hacca gidince "Hacı Bayram" oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de "Hacı Bayram Velî" ismiyle anılmaya başlandı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Velî, hocası Hamidüddin Velî'nin, Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayrâmiyye tarikatının kuruluşu kabul edilir (Azamat, 1996: 442-447).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Hacı Bayram Velî'nin ismi, Eşrefoğlu'nun kendisinin yanına gidip mürit olması anlatılırken geçer:

Eşref-zâde Efendi Hazretleri nuḡḡ ḡaklayup ḡalkup Anḡara šehrine 'âzimet idüp Hâcî Bayrâm-ı Velî Hazretlerinden tövbe ve inâbe ve riyâzet-i šâḡḡaya muvâzabat iderler...(Güneş, 2003:6).

2.1.1.13. Akşemseddin

Akşemseddin (ö. 863/1459), mutasavvıf, âlim-tabip ve šâirdir. Hacı Bayram Velî'nin müridi ve II. Mehmed'in hocasıdır. İstanbul'un mânevî fâtihisi olarak da anılır. Asıl adı šemseddin Muhammed b. Hamza'dır. Ancak Akşemseddin veya kısaca Akşeyh adıyla šöhret bulmuştur. 792 (1390) yılında šam'da doğdu. XV. yüzyılın en büyük sûfilerinden biri ve çok yönlü Türk bilim adamıdır. Saçının ve sakalının ak olması ve beyaz elbiseler giymesinden dolayı 'Akşeyh' veya 'Akşemseddin' adlarıyla meşhur olmuştur. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1464 yılında yaptırılmış olan türbesi Bolu ilinin, Göynük ilçesindedir. (Köprülü vd., 1989: 299-302).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Akşemseddin'in ismi, Eşrefoğlu'nun Hacı Bayram'dan önce kendisinin yanına geldiğini anlatırken geçer:

Eşref-zâde Efendi ibtidâ' 'Akşemse'd-din Hazretlerine varup šoñra Hâcî Bayrâm-ı Velî Hazretlerine varmışlar (Güneş, 2003:7).

2.1.1.14. Hayrunnisa Hatun

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den edindiğimiz bilgiye göre Hayrunnisa Hatun, Hacı Bayram Velî'nin kızı ve Eşrefoğlu Rûmî'nin de eşidir:

Hâcî Bayrâm-ı Velî kendü kerîmelerini Hâyriü 'n-nisâ Eşref-zâde Efendiye tezvîc idüp kendülere dâmâd idinmişler (Güneş, 2003: 8).

2.1.1.15. Züleyha Hatun

Yine *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den edindiğimiz bilgiye göre Züleyha Hatun da Eşrefoğlu Rûmî'nin, Hayrunnisa Hatun'dan olma kızlarıdır:

*Hâcî Bayrâm-ı Velî kerîmesinden bir kerîmeleri olur ki ismini **Züleyhâ** korlar* (Güneş, 2003:8).

2.1.1.16. Muhiddin Abdulkâdir Geylânî

Muhyiddîn Ebû Muhammed Abdülkâdir b. Ebî Sâlih Musa Zengîdost el-Geylânî (ö. 561/1165-66), Kâdiriyye tarikatının kurucusudur. Muhyiddîn, Gavs-ül-a'zam, Kutb-i Rabbânî, Sultân-ı evliyâ, Kutb-i a'zam, Bâz-ül-Eşheb gibi lakâbları vardır. 1077 senesinde İran'ın Geylân şehrinde doğdu. Bu sebeple de Geylânî denilmiştir. 1166'da 91 yaşında iken Bağdat'ta vefât etti. Türbesi Bağdat'tadır (Uludağ, 1988b: 234-239).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Abdulkâdir Geylânî'nin ismi, Şeyh Hüseyin Hamavî'nin soyunundan bahsederken geçer:

İmâm-ı 'âlem 'Ârif-i Rabbâni Hazreti Şeyh Muhyi'd-din 'Abdülkâdir El-Geylânî Kıddise Sirruhu'l 'âlî Hazretleriniñ dördüncü oğlu Şeyh Hüseyin Hamâvî Hazretleriniñ yedindedir (Güneş, 2003: 9).

2.1.1.17. Kudbeddîn İznikî

Asıl ismi Muhammed bin Muhammed'dir. "Kutbuddîn İznikî" diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebinin fıkıh âlimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri âlimi ve evliyânın büyüklerindedir. Şakâyıkı Nûmâniye ve Âşıkpaşazâde tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders almıştır. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle, karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821/1418 senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa-İznik'te Şeyh Kutbuddîn İznikî Câmii'ndedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbuddîn Câmii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tespit edilmekle birlikte kimin tarafından inşâ edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Câmi ve zâviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.¹

¹<http://www.evliyalar.net/seyh-kutbuddin-izniki/> (Erişim Tarihi 18.10.2018)

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi Eşrefoğlu ile arasında geçen bir olayı anlatılırken geçer:

*Meğer ol zamânda fâzıl-ı Rûm **Kuṭbe 'd-din e'l-İzniki** Hazretleri hayâtda imiş...*
(Güneş 2003: 22).

2.1.1.18. Habib Dede

Şeyh Abdurrahim Tırsî'nin talebesidir. Hakkında daha fazla bilgi yoktur. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi rivâyet nakletmesi suretiyle geçer:

***Ḥabîb Dede** vasıtasıyla zîb-i maḥâfil-i kürsî Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tırsîden nakl buyurmuşlar ki... (Güneş, 2003: 24).*

2.1.1.19. Abdulkâdir Necip Efendi

Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. Bursalı Şeyh İzzeddin Efendi'nin oğludur. Yine bir mutasavvıf olan dedesinin kurduğu Eşrefî dergâhında medfundur.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi menkıbe rivâyet etmesi suretiyle geçer:

Şeyh 'Abdülkâdir Necîb Efendi Hazretlerinden nakl olunur ki... (Güneş, 2003: 35).

2.1.1.20. Bayezid Fâkih

Şeyh Abdurrahim Tırsî'nin babası olan ve İznik yakınlarındaki Tirse köyünde imamlık yapan Bayezid Fâkih, Bolulu İsfandiyâroğlu Ahmed Bey'in akrabalıklarından olduğu rivâyet edilir (Özcan, 1988: 293).

Abdurrahim Tırsî'nin babası olması yönüyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi de geçer:

*'Abdu'r-raḥîm Tırsî dört yaşında iken Sultân Eşref-zâde Hazretlerinüñ şavma'alaruna varurlar ve bir an meclis-i şeriflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş Her bâr ki babaları **Bâyezîd-i Faḳîh**-ḥânelerine alup... (Güneş, 2003:41).*

2.1.1.21. Sırrı Ali Efendi

Sırrı Ali Efendi (ö. İznik, 1046/1636), Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsî'nin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sırrı Ali Efendi, *Tasdıku'l-Uşşak* adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefîler'de yaygın olan "şâir" olma özelliğine de sahiptir. Türbesi Bolu-Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman Câmii karşısındaki Abdurrahim Tirsî hazretlerinin yanındadır (Kara, 1995: 92).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Kâdirî –Eşrefî şeyhlerinden olması ve Hamdi Efendi'nin oğlu olması yönüyle ismi geçer:

...filhal dört sene tamâmında vaz'-ı haml idüp **Sırrı 'Ali Efendi Hazretleri** âfitâb-âsâ tulu' vü bürüz etmişdür (Güneş, 2003: 50).

2.1.1.22. Hamdi Sâni Efendi

Hamdi Sâni Efendi (ö. İznik, 1069-1658), Sırrı Ali Efendi'nin oğludur. İznik Eşrefî dergâhında postnişîn (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sûfilerden biridir (Kara, 1995: 93). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi, Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olması ve kendisinden sonra şeyh makamına geçmesi yönüyle geçer:

Hazreti e'sh-Şeyh Hamdi-i Sâni İbnü'sh-Şeyh Sırrı 'Ali Kıddise Sırruhu...(Güneş, 2003: 54)

2.1.1.23. Lütfullah Efendi

Lütfullah Efendi (ö. İznik, 1104/1692), Sırrı Ali Efendi'nin diğer bir oğlu ve Hamdi-i Sâni'nin kardeşidir. Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî derviştir (Kara, 1995: 93).

“Gelsün beri” redifli gazeli *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de geçer. Ayrıca Hamdi Efendi'nin kardeşi olması ve onun vefâtından sonra şeyh makamına oturması yönüyle de geçer:

Hazreti e'sh-Şeyh Lütfullah Efendi ibnü'sh-Şeyh Sırrı 'Ali Efendi Şeyh Hamdi-i Sâni Efendiniñ birâderleridür Şeyh Hamdi-i Sâni Efendi intikâl buyurduklarında yerine kaşaba-i İznikde âsitâne-i Eşrefiyede seccâde-i meşihata câlis oldılar (Güneş, 2003: 55).

2.1.1.24. Eşref-i Sâni

Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-i Sâni (ö. İznik, 1109/1697) ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yeri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi, Bursa İncirli Eşrefî dergâhında diğer oğlu Şerafeddin Efendi, Bursa Eyyub Efendi zâviyesinde bir diğer oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkumla'daki dergâhta irşad görevini sürdürmüşlerdir (Kara, 1995: 94). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de Lütfullah Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

Hâzreti e`ş-Şeyh Eşref-i Sâni İbnü`ş-Şeyh Lütfullah Efendi Kıddise Sırruhu bu Şeyh zü-sa`âdet Şeyh Lütfullah Efendiniñ ferzendidir (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.25. Muhyiddin Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sâni'nin oğludur. Küçükkumlu'daki Eşrefî dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

Şeyh-i `alîkadriñ dört evlâd-ı zükürü olup biri Şeyh Muhyi`d-din Efendi biri Şerafe`d-din Efendidür ve biri İzze`d-din Efendidür ve biri `Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstahlef olmuşlardır (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.26. Şerâfeddin Efendi

Şerâfeddin Efendi (ö. İznik, 1146/1733), *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sâni'nin diğer oğludur. Bursa Eyyub Efendi Eşrefî zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şeyh-i `alîkadriñ dört evlâd-ı zükürü olup biri Şeyh Muhyi`d-din Efendi biri Şerafe`d-din Efendidür ve biri İzze`d-din Efendidür ve biri `Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstahlef olmuşlardır (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.27. İzzeddin Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre İzzeddin Efendi (ö. 1153/1740), Eşrefî Sâni'nin bir başka oğludur. On ciltlik *Enisu`l-Cinan* adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi, Bursa İncirli Eşrefî dergâhını hem maddi hem de manevi açıdan geliştiren bir sûfidir (Kara, 1995: 95).

Şeyh-i 'ālīkadriñ dört evlād-ı zükürı olup biri Şeyh Muhyi'd-din Efendi biri Şerafe'd-din Efendidür ve biri İzze'd-din Efendidür ve biri 'Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstahlef olmuşlardır (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.28. Abdullah Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sâni'nin diğer bir oğlu olan Abdullah Efendi (ö. İznik, 1147/1734), uzun yıllar İznik'teki Eşrefî dergâhında hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir (Kara, 1995: 94).

Şeyh-i 'ālīkadriñ dört evlād-ı zükürı olup biri Şeyh Muhyi'd-din Efendi biri Şerafe'd-din Efendidür ve biri İzze'd-din Efendidür ve biri 'Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstahlef olmuşlardır. (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.29. Salih Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Salih Efendi, Kâdirî-Eşrefî şeyhlerindedir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Eş-Şeyh Şâlih Efendi İbnü's-Şeyh Lütfullah Efendi bu Şeyh-i 'ālī-kadr dahı Şeyh Lütfullah Efendiniñ ferzend-i bîmānendidür (Güneş, 2003: 62).

2.1.1.30. Abdulkâdir Efendi

Abdulkâdir Efendi (ö. İznik, 1176/1762), Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. Şehit Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu olan Abdulkâdir Efendi'nin "Sırrî" mahlaslı Türkçe şiirleri yanında Farsça manzûmeleri de vardır. Eserleri: Divân ve Devrannâme (Sırr-ı Deverân) (Kara, 1995: 94).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi, Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olması ve Abdullah Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

Şeyh 'Abdülkâdir Efendi İbnü's-Şeyh 'Abdullah Efendi...(Güneş, 2003: 57).

2.1.1.31. İsmâil Rûmî Efendi

Kâdiriyye tarikatının Rûmî kolunun kurucusu Şeyh İsmâil Rûmî, 945/1538-39 senesinde Kastamonu'nun Tosya ilçesine bağlı Basna köyünde dünyaya gelmiştir. İsmâil Rûmî, 1631 yılında doksan altı yaşında iken vefât etmiştir. Dönemin Sultanı IV Murad'ın da iştirak ettiği, Kılıç Ali Paşa Câmii'nde kılınan cenâze namazından sonra Kâdirihânenin hazîresindeki türbesine defnedilmiştir.²

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Şeyh İsmâil Rûmî'nin ismi, Şeyh İzzeddin'in vefâtı üzerine onun kabrinin yanına defnedildiğini söylerken geçer:

İstanbulda Tophanede vâkı' 'âsitâne-i Kadiriyyede defîn-i zir-i zemîn ve Hâzreti Şeyh İsmâ'il Rûmî Kuddise Sırruhu's-Sâmî Hazretlerine karîndür (Güneş, 2003: 61).

2.1.1.32. Ahmet Efendi

Hamdi-i Sâni'nin oğlu olan Ahmet Efendi (ö. İznik, 1106/1694), irşad için izin ve icâzet aldıktan sonra postnişin olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefî dergâhında hizmet vermiştir (Kara, 1995: 93).

Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olması ve Hamdi Sâni'nin oğlu olması sebebiyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde* 'de ismi geçer:

Şeyh Ahmed Efendi İbn Şeyh Hamdi-i Sâni Efendi bu Şeyh-i 'âlî-kadr Şeyh Hamdi-i Sâni Efendiniñ şulbî oğullarıdır (Güneş, 2003: 61).

2.1.1.33. Abdullah Efendi

Abdullah Efendi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre, Şeyh Ahmet Efendi'nin oğludur. Kendisi de Kâdirî-Eşrefî şeyhlerindedir.

Şeyh 'Abdullah Efendi İbnü's Şeyh Ahmed Efendi bu Şeyh-i sa'âdet-mend sâlifü'l-beyân-ı mezbûr Şeyh Ahmed Efendiniñ şulbî oğullarıdır (Güneş, 2003: 62).

²<http://www.evliyalar.net/seyh-ismail-rumi/> (Erişim 08.11.2018)

2.1.1.34. Avnullah Efendi

Avnullah Efendi (ö. 1155/1742), Eyüb Efendi tekkesinin sekizinci postnişîndir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerâfeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefâtı üzerine terbiyesini, *Enîsü'l Cenân* müellifi, Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve simâsı güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefât etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. “Avnî” mahlasıyla şiir de yazmıştır (Tek, 2010: 166).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi de Şerâfeddin Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

Şeyh 'Avnullah Efendi Şeyh Şerafe'd-din Efendiniñ oğludur (Güneş 2003: 63).

2.1.1.35. Habib Efendi

Habib Efendi (ö. 1218/1803), Eyüb Efendi tekkesi şeyhi Avnullah Efendi'nin oğludur. Tasavvufî terbiyesini, adı geçen tekkede postnişîn olan amcası Fahreddin Efendi'nin gözetiminde tamamladı. İcâzetinin ardından babasının ölümüyle önce onun yerine Eyüb Efendi tekkesinin dokuzuncu şeyhi olarak meşîhatı üstlenmişse de bir yıl sonra Eşrefzâde tekkesi şeyhi Necmeddin Efendi'nin bilâ-veled vefâtı nedeniyle Eşrefîlerin âsitânesi konumundaki bu tekkeye şeyh olmuştur. İrşad faaliyetlerini sadece kendi tekkesiyle sınırlı tutmayan Habib Efendi'nin bu yönü vefâyâtâmelerde şöyle dile getirilmektedir: “Sâhib-i vecd ü hâl, âşık-ı Zülcelâl, ehl-i kemâl bir şeyh-i nâdiri'lemsâl olup gerek kendi dergâhında ve gerekse sâir tekâyâda mevcûdiyeti cümle dervişâna neşe bahş olmakla aşk u şevkle halâvetli zikirler olurmuş”. 1218/1803 tarihinde vefât eden Habib Efendi, Eyüb Efendi tekkesinde babasının kabrinin yakınına defnolunmuştur (Tek, 2010: 150).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi, Avnullah Efendi'nin oğlu olması ve ondan sonra postnişîn olması hasebiyle geçer:

Şeyh 'Avnullah Efendinin bir evlâdı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergâhda post-nişîn olup 1228 senesi irtihâl-i dâr-ı bekâ itmişlerdir (Güneş, 2003: 63).

2.1.1.36. Fahreddin Efendi

Fahreddin Efendi, 1127/1715 tarihinde dünyaya gelmiştir. Medrese tahsilini dönemin önde gelen âlimlerinden olan Mevczâde Abdurrahman Efendi'den, Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den, Farsça'yı da Hâdizâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülüs, nesih ve ta'lik yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir. Tasavvufî eğitimini ise Eşrefzâde tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefâtı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi tekkesine postnişîn olmuştur. Dîvânçe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefât etmiş ve Eyüb Efendi tekkesi hazîresine defnolunmuştur (Tek, 2010: 167).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi, Bir Kâdirî-Eşrefî şeyhi olması ve Şeyh Fahreddin Efendi'nin oğlu olması hasebiyle geçer:

E'ş-Şeyh Fahre'd-din Efendi Şeyh Şerafe'd-din Efendinin ferzend-i 'âlîleridir (Güneş, 2003: 64).

2.1.1.37. Sinan Dede

Bursalı derviştir. Yusuf Mısrî olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girmiştir. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhâdiye Medresesi'nde danışmend olmuş, ders vermiştir. İznik'te Eşrefzâde'nin halîfesi ve damadı Abdurrahim Tırsî Efendi'ye hizmet etmiş ve İznik'te yaşamını yitirmiştir. Türbesi, bu câminin bahçesindedir.³

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de de kendisinden ayrıntılı olarak bahsedilir:

³http://www.bursa.com/wiki/Sinan_Dede (Erişim tarihi:10.11.2018)

Sinân Dede Kıddise Sırruhu Burusada Kıaragüllü nâm mevzi'de Ferhâdiye Medresesinde dânişmend olup...(Güneş, 2003: 64).

2.1.1.38. Muhammed Efendi

Muhammed (Mehmed) Efendi, doğum yeri olan Bursa'da ilk tahsilini tamamladı. Ardından İznik Eşrefî âsitânesi şeyhi Sırrı Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefât eden Muhammed Efendi tekkenin hazîresine defnolunmuştur (Tek, 2010: 145).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden ayrıntılı olarak bahsedilir:

Şeyh Muhammed Efendi İbn Halîl babaları Burusada Hamza Bey mahallesinde medfûn olmağla... (Güneş, 2003: 20).

2.1.1.39. Recep Efendi

Mahmut Eşrefioğlu Şeyh Recep Efendi, Gemlik Küçükkuşla'da dünyaya gelmiştir. Medrese tahsîli esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsîlini bırakarak Sırrı Ali Efendi'nin damadı ve halîfesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefâtından sonra yerine postnişîn olarak Eşrefzâde tekkesinde mi yoksa Küçükkuşla'da -muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan- Eşrefî zâviyesinde mi irşâd faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir. Bursa Ulucâmi'de vâizlik yaptığı da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefât etmiş ve Eşrefzâde tekkesinin hazîresine, şeyhinin yanına defnolunmuştur (Tek, 2010).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden bahsedilir:

E's-Şeyh Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefî mahrûse-i Burusa kıurbında Gemlik Kıazâsına tâbi Kıumla-ı Şağır nâm kıaryeden zühür ve Şeyh Receb Efendi dinmekle meşhûr idi (Güneş, 2003: 70).

2.1.1.40. Musa Efendi

Şeyh Musa el-Eşrefî, Bursa'nın Harmancık kazasına bağlı Gedikviran köyünde doğdu. Kütahya'da Seyyid Ömeroğlu isimli bir zât vasıtasıyla tasavvûfa intisap etmiş ancak seyr ü sülûkunu tamamlayamadan şeyhinin vefât etmesi üzerine Bursa'ya gelerek Şeyh İzzeddin Efendi'ye bağlanmış ve kısa sürede tasavvûfî terbiyesini tamamlayarak icâzet almıştır. İcâzetinin ardından doğum yeri olan köyüne dönerek burada bir zâviye inşa etmiş ve yirmi sene gibi uzun bir süre irşad faaliyetlerinde bulunmuştur. Daha sonra şeyhinin yanına dönmüş ve 1153/1740 vefât ederek Emir Sultan kabristanına defnolunmuştur (Tek, 2010:147).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden bahsedilir:

E'ş-Şeyh Musâ Efendi e'l Eşrefî maħrûse-i Burusa kazâsına tâbi ' Ĥarmancık nâm kazâ kurrâlarından Gedikvirân nâm kıaryede meşhûr ... (Güneş, 2003: 71).

2.1.1.41. Seyyid Ömeroğlu

Kaynaklarda doğum ve ölüm tarihlerine rastlayamadığımız bu zât, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre Kütahyalıdır. Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olup yukarıda bilgi verdiğimiz Musa Efendi'nin de şeyhidir.

Musâ Efendi e'l Eşrefî maħrûse-i Burusa kazâsına tâbi ' Ĥarmancık nâm kazâ kurrâlarından Gedikvirân nâm kıaryede meşhûr iken Ba'dehu Kütahyada Seyyid 'Ömeroğlu nâm 'azizden tevbe vü inâbet vü 'azm-i râh-ı tarikat idüp ... (Güneş, 2003: 71).

2.1.2. Tarihi Şahsiyetler

2.1.2.1. Çelebi Sultan Mehmed

I. Mehmet (1386? -1421) Osmanlı padişahlarının beşincisidir. Çelebi Sultan Mehmed diye anılır. Yıldırım Bayezid'in oğullarındandır. 1413 senesinden sonra tek başına hüküm süren Sultan Mehmet Çelebi, fetret devrini bitiren padişah olduğu için Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmaktadır.

Eşrefoğlu Rûmî'nin Çelebi Sultan Mehmed Medresesi'nde ilim tahsil etmesi nedeniyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi de geçer:

...**Çelebi Sultān Mehmed** Hān ‘aleyhi’r-rahmeti ve’l-ğufrān Hāzretlerinūñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup...(Güneş, 2003: 4).

2.1.2.2. Fatih Sultan Mehmed

Fatih Sultan Mehmed (1432-1481), Osmanlı Devleti’nin yedinci padişahıdır. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*’de onun ismi, annesi Mükerreme hatunun ağzında kangren hastalığının zuhur etmesi sonucu Eşrefoğlu’na mürâcaat etmesi nedeniyle geçer. Nitekim bu mürâcaatı neticesinde Eşrefoğlu Rûmî vesilesiyle annesi şifa bulur. Menkıbeye göre bu olaydan sonra Fatih Sultan Mehmed, Eşrefoğlu Rûmî’den çok etkilenir ve saltanâtı bırakıp Eşrefoğlu’nun müridi olmak ister. “Sultanum bizi dervişliğe kabul eylen bana saltanât gerekmez” sözleri ile bu düşüncesini dile getirir. Ancak Eşrefoğlu Rûmî bunu kabul etmez ve “Padişahum varun siz adâleti kendünuze pîşe idünün cemi enbiyâ ve evliyânun himmeti sizünle beraberdür” diyerek onu bu düşüncesinden vazgeçirir.

Sultān Mehmed Hān ‘aleyhi’r-rahmeti ve’l-ğufrān Hāzretlerinūñ vālidesinūñ lisānında ekle marazı zuhūr ider...(Güneş, 2003: 25).

2.1.2.3. Mükerreme Sultan

Daha önce bahsedildiği üzere Mükerreme hatun, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*’de Fatih Sultan Mehmed’in annesi olarak geçmektedir. Ancak Sitti Mükerreme (Mükrim) Hatun, bazı kaynaklara göre de Fatih Sultan Mehmed’in eşidir. Kaynaklarda Sitti Hatun adıyla anılan Fatih’in eşinin gerçek adının Mükrim Hatun olduğu sanılmaktadır. İznik’te bulunan Şeyh Abdullah b. Eşraf türbesine ait 890 tarihli vakfiyede “Mükremehi Hatun elleti Validü’d-eyyid selâtnü’r-Rum ve’I-Acem Sultan Bayezid” yazılı olup “Sitti” kelimesinin bir unvan olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da açıkça anlaşılacağı gibi Sitti Mükerreme (Mükrim) Hatun, Fatih Sultan Mehmed’in değil Sultan İkinci Bayezid’in annesidir ve dolayısıyla Fatih’in de eşidir.⁴

...*Pādişāh Hāzretleri kızlarağasını çağırup ve şekeri eline virüp vālidesi Mükerreme Sultāna irsāl iderler...*(Güneş, 2003: 29).

⁴<http://www.elbistaninsesi.com/osmanli-padisahi-fatih-sultan-mehmetin-esi-elbistanli-sitti-mukereme-mukrime-hatun-makale,3806.html> (Erişim tarihi 12.10.2018)

2.1.2.4. Mahmud Paşa

Mahmud Paşa (ö. 878/1474), Fatih Sultan Mehmed'in sadrâzamlarındandır. "Mahmud Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinir. "Adnî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır. Aynı zamanda Eşrefoğlu Rûmî'nin de mürididir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de Fatih Sultan Mehmed tarafından hapsedilen Mahmut Paşa, Eşrefoğlu'ndan kurtuluşu için yardım istemesi nedeniyle geçer. Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî, Mahmut Paşa'nın kurtulması için şimdiki Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan yaşlı bir kadının duasına ihtiyacı olduğunu söyler. Eşrefoğlu'nun târifi doğrultusunda yaşlı kadın bulunur ancak kadın Mahmut Paşa'nın hapsedildiğini duyunca şükreder. Çünkü Mahmud Paşa, bir zaman önce bu yaşlı kadının oğlunu suçsuz yere idam ettirmiştir. Bundan dolayı kadın iki senedir Mahmud Paşa'ya bedduâ etmektedir. Nitekim sonunda bedduâsının kabul olduğunu söyleyerek Allah'a şükreder ve bundan asla geri dönmeyeceğini bildirir. Bunu Mahmut Paşa'ya bildirdiklerinde çok üzülür ve ümitsiz bir şekilde kaderine razı olur. Nihâyetinde bir gece padişahın adamları tarafından idam edilir.

Sultân Mehmed Hân 'aleyhi'r- rahmeti ve'l-gufrân Hazretlerinüñ veziri Maḥmūd Paşayı bir cüz'î cürümle Yedi Kule nām mevzi'de ḥaps ider...(Güneş, 2003: 39).

2.1.2.5. İsfندیâröğlü Ahmed

İsfندیâröğülleri'nin son dönemindeki hükümdârı Kızıl Ahmet Bey'dir. Fatih'in ölümünden sonra II. Bayezid zamanında Kızıl Ahmet Bey'e Bolu sancağı dirlik olarak verildi. İsfندیâröğülleri diye bilinen Candaroğlu Beyliği, bazı eserlerde bu son hükümdârlarının adıyla "Kızıl Ahmedliler" şeklinde de zikredilir. Bu soydan gelen birçok kişi, Osmanlı Devleti'nde önemli görevlere yükselmişlerdir (Özcan, 2002: 543).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de İsfندیâröğlü Ahmed'in ismi, Bayezid-i Fâkih'in soyunun ona dayandığını belirtilmesi suretiyle geçer:

Bâyezid-i Faḳih dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve muḳtedâ-yı enāmdur Vaṭan-ı aşlîsi Bolu olup Boluda İsfندیâröğlü Ahmedi nüñ akrabāsındandır (Güneş, 2003: 41).

2.1.2.6. Sultan II. Bayezid

Sultan Bayezid (1448-1512), Fatih Sultan Mehmed'in oğlu ve Osmanlı Devleti'nin sekizinci hükümdarıdır. 1481-1512 yılları arasında saltanatta kalmıştır. "Adlî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'ye göre; Eşrefoğlu'nun vefâtından sonra kızı Züleyha Hatun, II. Bayezid'in annesi tarafından saraya alınır ve onların terbiyesinde büyüyüp Abdurrahim Tırsî ile evlendirilir. II. Bayezid'in ismi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de bu suretle geçer:

...Eşref-zâde Hâzretleri bu dârü'l-gurûrdan 'azm-i sarây-ı sürûr eyledüklerinde ben sağîre kalup **Sulţân Bâyezîd-i Velînüñ** vâlideleri beni sarâyâ alup anlarıñ terbiyelerinde neşvünemâ bulup hadd-i nisvâna irişdüğümde beni Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsîye ber-mücib-i şer'-i şerîf 'akd ü nikâh eyleyüp...(Güneş, 2003: 47).

2.1.2.7. Sultan Korkut

Osmanlı Devleti şehzâdesi olan Sultan Korkut (1469?-1513) II. Bayezid'in oğludur. Siyasi kimliğinin yanında edebiyat ve şiire düşkünlüğünü de bildiğimiz Şehzâde Korkut "Harîmî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi şöyle geçer: Menkıbeye göre Sultan Korkut'un annesi tahta kendi oğlunun geçmesini ister. Bunun için sarayda, kendi terbiyesinde yetişen Eşrefoğlu'nun kızı Züleyha Hatun'a gelerek Bayezid'den sonra kendi oğlunun padişah olması için eşi Abdurrahim Tırsî'den duâ istemesini söyler. Ancak Sultan Korkut'un soyunun devam etmeyeceğini bilen Abdurrahim Tırsî "Bu rıza-yı Hakka muhâlifdir." diyerek reddeder.

...**Sulţân Korkud** vâlidesi baña vaşîyyet idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-rahîm Tırsîden ricâ idüp himmet talep iderüz ki Sulţân Bâyezîdden soñra pâdişâh benüm oğlum olsun...(Güneş, 2003: 47).

2.1.2.8. Yavuz Sultan Selim

Yavuz Sultan Selim (1470?-1520), Osmanlı padişahlarının dokuzuncusudur. Sultan ikinci Bayezid Han'ın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi daha önce sözünü ettiğimiz gibi Abdurrahim Tırsî'nin, Osmanlı tahtına Sultan Korkut yerine Sultan Selim'in geçmesini istemesi olayında geçer.

Sultânü'l-enbiyâ buyurdılar ki Rûmuñ karaoğlanınuñ murâdı Sulţân Selîmdür(Güneş, 2003: 48).

2.1.2.9. Sultan III. Murad

III. Murad (1546 -1595), Osmanlı padişahlarının on ikincisidir. 1574-1595 yılları arasında hüküm sürdü. II. Selim'in büyük oğludur. Annesi Nur Banu Valide Sultan'dır. İyi bir eğitim almıştır. Arapça ve Farsçayı şiir yazabilecek derecede öğrenen Sultan III. Murad Han, "Muradî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Muhibbî'den sonra en çok gazel söyleyen sultandır. Günümüze ulaşan tek eseri *Dîvân*'ıdır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de III. Murad'ın ismi hocası Saadettin Efendi'den bahsederken geçer:

Hôca-i Sulţân Murâd Hân-ı Sâlis Sa'âde'd-din Efendi...(Güneş, 2003: 67).

2.1.2.10. Sultan IV. Murad

Sultan IV. Murad Han (1612-1640) Osmanlı padişahlarının on yedincisidir. Babası Sultan Ahmed annesi ise Mahpeyker Kösem Sultan'dır. 10 Eylül 1623 tarihinde tahta çıkmıştır. On yedi yıl hükümdarlık yapmış ve 19 Şubat 1640 gecesi vefât etmiştir. Türbesi Sultanahmet Câmii yanındadır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de anlatıldığına göre Sultan Murad, Bağdat Seferi'ne giderken İznik kasabasına uğrar ve Kâdirî-Eşrefî şeyhi olan Sırrı Ali Efendi ile görüşür. Daha sonra burada Eşrefiyye dergâhı ile Eşrefzâde türbesini inşa eder.

Sulţân Murâd Hân-ı Râbi ' İrakeyn seferine giderken kaşaba-i İznike uğraduğda Hâzreti Şeyh Sırrı 'Ali Efendi ile görüşüp etvârından gâyet hazz idüp i'tikâd-ı tāmmla mu'tekid olmak hasebiyle âsitâne-i Eşrefiyyeyi ve türbe '-i Sulţân Eşref-zâdeyi tarh-ı 'acib ile binâ buyurmışlardır (Güneş, 2003: 53).

2.1.2.11. Mü'minzâde Hasip Efendi

Mü'minzâde adıyla da tanınan Ahmed Hasip Efendi (ö.1166/1752?), Bursa'da doğmuştur. *Silkü'l-leâli Âli Osmân* adlı manzum Osmanlı tarihi ile tanınan âlim ve müderristir (Kut, 1989: 87-88).

Menâkıb-ı Eşrefzâde 'de ismi, tarih düşürmesi sebebiyle geçer:

...mevâliden **Mü'min-zâde Hasip Efendi** bu târihi güyen olmuşlardır (Güneş, 2003: 59).

2.1.2.12. Muhyiddin Efendi

Muhyiddin Efendi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde* 'den öğrendiğimiz bilgiye göre, Sultan II. Murad Câmii'nin imamı ve aynı zamanda Kâdirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

Sultân Murad Hân-ı Şânî câmi'i imâmı olan Muhyi'd-din Efendiden ve Sultân Murad Hân müderrisi Kepenkci-zâde Efendiden ta'allüm ve telemmüz ve mevâ'id-ifevâid ta'liminden telezzüz idüp... (Güneş, 2003: 67).

2.1.2.13. Kepenkizâde Efendi

Kepenkizâde Efendi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde* 'den öğrendiğimiz bilgiye göre, Sultan III. Murad'ın hocasıdır.

Sultân Murad Hân-ı Şânî câmi'i imâmı olan Muhyi'd-din Efendiden ve Sultân Murad Hân müderrisi Kepenkci-zâde Efendiden ta'allüm ve telemmüz ve mevâ'id-ifevâid ta'liminden telezzüz idüp...(Güneş, 2003: 67).

2.1.2.14. Hoca Sâ'deddin Efendi

Hoca Sa'deddin Efendi (ö. 1008/1599), 1536 yılında İstanbul'da doğdu. Osmanlı şeyhülislamı ve tarihçisidir. III. Murad'ın hocasıdır. Onun saltanatı döneminde sarayda çok seçkin bir mevki kazanmıştır. III. Murad padişah olduktan sonra Hoca Sâ'deddin "hâce-i sultan" unvanını almıştır (Turan, 1998: 196-198).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de III. Murad'ın hocası olması hasebiyle kendisinden bahsedilir.

Hôca-i Sulţân Murâd Hân-ı Sâlis Sa'âde'd-din Efendi... (Güneş, 2003: 67).

2.1.3. Efsânevî Şahsiyetler

2.1.3.1. Hz. Hızır

Âb-ı hayât'ı içip ölümsüzlüğe kavuştuğuna inanılan kişidir. Peygamber veya velî olduğu hususunda rivayetler vardır. Halk inanışında büyük bir yer edinmiş olup *Kur'ân-ı Kerîm*'de Musa Peygamber ile olan macerası anlatılır (Pala, 2012: 204).

Kur'ân-ı Kerim'de, Hz. Hızır''ın adı açık bir şekilde geçmese de Keyf suresinin 65. ayetinde “Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul...” diye geçen zâtın Hz. Hızır olduğu yönünde görüşler vardır.⁵

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi şöyle geçer: Abdurrahim Tırsî, Hz. Hızır ile görüşmek ve sohbeti ile müşerref olmak ister. Bunun için şeyhi Eşrefoğlu Rûmî'ye ricada bulunur. Eşrefoğlu'nun bildirmesi sonucunda da Hz. Hızır ile buluşur. Hz. Hızır ona “Hizmetinde olduğun zâtun kadr u kıymetin bil ve anun hayır duâsını rica kıl.” deyip ortadan kaybolur.

Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tırsî Ḥazretleri müridliği hâlinde her bâr Sulţân Eşrefzâdeye ilhâḥ ve ibrâm idüp Ḥazreti Hızır 'aleyhis selâmi görmek ve şohbetiyle müşerref olmaḡ ricâ iderler imiş...(Güneş, 2003: 42).

2.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ TASAVVUF TERİMLERİ

Menâkıb-ı Eşrefzâde, Eşrefoğlu Rûmî'nin ve Kâdirî-Eşrefî tarikatı şeyhlerinin tasavvûfî hayat ve menkıbelerini anlatan bir eser olduğu için içerisinde bir hayli tasavvuf

⁵Ayrıntılı bilgi için bkz. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174

terimleri barındırması çok tabiidir. Çalışmada bağlamdan hareketle tespit edilen tasavvuf terimleri buraya alınıp daha ayrıntılı bir şekilde açıklanması uygun görüldü.⁶

Âbâ: Hırkaya benzer. Döğme yünden ince olarak yapılır. Rengi beyazdır. Dervişler tarafından giyilir; dervişliğin, tevazuun ve fakr makamının işaretidir (Tatçı, 1990: 393). (24/10)

Ağyar: Arapça, gayr kelimesinin çoğulu olup, lügatta yabancı, el, başkası gibi manaları ihtiva eder. Tasavvufta hakikate yabancı olanlar, vâkif olmayanlar makamında kullanılır (Cebecioğlu 2014: 33). (60/19)

Ahz ü izn ü icâzet etmek: Tarikatta irşad mertebesine gelmiş bir dervişin, tâlipleri irşad edebileceğine dâir ruhsat alıp şeyhi tarafından kendisine yazılı belge (icâzetnâme) verilmesidir. (65/7)

Ahz-ı dest etmek: El almak demektir. Bu sözle derviş olmak, bir tasavvuf okuluna kaydolmak kastedilir. Bektâşîler el almağa “nasib olmak” der. Tarikata ait bir şeyi, bir töreyi yapmak yahut bir hastalığa okumak için izin alma ve izin vermeye de “el verme”, “el alma” tabiri kullanılır (Cebecioğlu, 2014: 144). (68/1)

Alem ü seccade: Tasavvufta şeyh müridine halîfe kıldığını göstermek için alem (bayrak) ve seccade verir. (8/9)

Alem: Arapça, bayrak ve sancak manalarına gelen bu kelime şeyhliğin sembollerindendir. Bu bayraklar, herhangi bir tarikatın kurucusu veya onun makamında bulunan zât tarafından irşâda mezun olan kimselere verilmekteydi. O tarikatın veya tarikat kolunun sembollerini kapsardı (Uçman vd., 1976: 41). (10/8)

Ârif: Tanıyan, sezen, anlayan demektir. Ârif olmak kabiliyeti, sûfilerde “irfan” sözüyle dile getirilir. Âlim olmak okuyup bellemele mümkündür; fakat irfan, Allah vergisidir. Bu yüzden de tasavvufta irfan, ilimden çok üstündür. (Gölpınarlı, 1977: 25)

⁶ Herbir tasavvuf terimi alfabetik sıraya göre sıralanıp hakkında gerekli açıklama yapılmıştır. Ayrıca sonunda da parantez içinde o terimin metinde geçen yerin sayfa sayısı ve satır sırası gösterilmiştir. Örneğin 6/21 ifadesi, metnin 6. sayfasının 21. satırı anlamına gelmektedir.

Âsâ: Bu da şeyhin taşımaya hakkı olan eşyalarından birisidir. Mânevî terbiye etme hakkına delâlet eder. Mürşit, maddî ve mânevî kudret timsali olarak elinde taşır. (14/18)

Âsâdâr: Tarikatta “hizmetnişîn” denilen hizmet dervişleri tekkedeki çeşitli işlerin yürütülmesiyle görevliydi. Şeyh ile birlikte on dört kişiden meydana gelen hizmetnişînler, hiyerarşik bir sıralama ile görevlerini yürütürlerdi. Hizmetnişînler sırasıyla şöyledir: Sertarik, aşçı, zâkirbaşı, imam, meydancı, türbedar, kapıcı, âsâdâr, nakib, pazarcı, çerağcı sâkî, ferrâş. Âsâdâr da işte bu hizmetnişînler arasındaki hizmet dervişleridir. (44/19)

Âsitâne: Hangâh ile aynı anlama gelen sûfilerin toplandığı yerdir. (19/9)

Aşk ateşi: Allah’a olan sevgi ve hasret boyutunun derinlik kazanması. (2/5)

Aşık: Arapça “seven” manasına gelen kelime tasavvufta; nefsinin dünya nimetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağıllığı ve sevgisi Allah’a olan kimse anlamına gelir.(34/3)

Avâm: Arapça; halk, cumhur anlamına gelir. İlim ve marifet ehli olmayan, derece bakımından düşük kimseler hakkında kullanılan bir terimdir. Her ne kadar soylu sopluda olsa tasavvufî olgunluk eğitiminden geçmemiş, nefsinin hastalıklarını iyileştirememiş kişiler avam sayılır (Cebecioglu, 2014: 56/57). (27/23)

Âyin: Dînî merâsim, bir mezhebin veya bir tarîkatın kendine has ibâdet merâsimi.(8/8)

Aziz: Şeyh ile aynı anlamda kullanılmıştır. (15/12)

Bende: Farsça köle anlamına gelen kelime, tasavvufî anlamda Allah’a kul olma anlamındadır. Tarikatta müritlere de bende denir. (6/14)

Bî‘at ü inâbet itmek: Her türlü günahattan kaçınacağına Allah ve Rasûl’ü ve o tarikatın pîri nâmına (şeyhinin ellerinden tutup) söz vererek bir şeyhe bağlanmak

demektir. Mürşid-i kâmil, kendisine biat edecek erkeklerle el ele tutarak veya sözlü bir şekilde intisabı gerçekleştirebilir.⁷ (21/14)

Cezbe-i Hakk: Allah'ın, kulunu mânen kendisine çekmesinden doğan coşkunluk, kendinden geçme ve istiğrak hâline denir.(4/22)

Çerağ: Farsça kandil, mum gibi manalara gelir. Bu da tarikatın sembollerini kapsayan bir alâmet sayılmaktadır. Bununla karanlıkları nurlandıran, uykudaki canları uyandıran bir mana kastedilir. (10/8)

Çihâr-ı yâr-ı güzîn: Farsça dört seçkin dost anlamında zincirleme bir tamlamadır. İlk dört halife olan Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali kastedilir. (47/19)

Dâr-ı gurur: Tasavvuf yoluna girmiş olan hakiki âşık “boş şeylerle övünme” anlamına gelen gururdan uzaklaşmalıdır. Dâr-ı gurur da “boş şey, aldanma yeri” anlamına gelen dünyayı tanımlamak için kullanılmış bir terimdir. (36/10)

Dâye: Sâki, içki (şarap) sunan kimseye denir. Tasavvufta ise mürşid-i kâmil anlamında kullanılır. Mürşid-i kâmil, tasavvufa giren kişiye ilâhî aşk yolunda ilerlemesi için yol gösterir. Metinde de tasavvufi anlamda kullanılmıştır. (5/5)

Dede: Mevlevîlikte çilesini doldurmuş Mevlevî dervişlerine, diğer tarikatlarda ise şeyh adayı durumundaki dervişlere verilen unvandır. (69/23)

Derûn: Farsça, iç, bâtın demektir. Melekût âlemi, gönül âlemi, ruhanî âlem anlamlarına gelir.

Dervîşân-ı mu'âyene: Tasavvufî açıdan Allah'ın çeşitli mertebelerdeki tecellilerini gören dervişler demektir. (23/1)

Derviş: Farsça fakir manasına gelen bu kelime tarikatta mürit kelimesiyle aynı anlama gelir. Tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergiledikleri için bu ismi almışlardır. (12/8)

⁷<https://tasavvufderyasi.wordpress.com/2012/12/29/murside-biat-etmek-tovbe-ne-demek/> (Erişim tarihi:01.10.2018)

Dildar: Farsça gönüle sahip ve gönül sultanı, sevgili demektir. Tasavvufta genişlik (bast) halini ifade eder ki bu da sevinç ve sevginin bileşimi ile olur (Cebecioğlu,2014: 132). (60/20)

Eimme-i isnâ aşer: On iki imam demektir. İlki Hz. Ali olmak üzere onun soyundan gelen ve Alevî – Bektâşî toplulukları ile bazı tarikatlarda Allah tarafından bütün müslümanlara imam olarak seçildiklerine inanılan on iki zat, düvazdeh imam, eimme-i isnâ aşer. [Şîa'nın İmâmiye kolunda bu zatların peygamberler gibi mâsum (günahsız) olduklarına inanılır.] (41/1)

Erba'în çıkmak: Kırk çıkarmak da denir. Tasavvuf ve tarikat ehlinin, nefsinin temizlemek ve dünya işlerinden arınmak için kırk gün bir hücreye kapanarak kendini ibâdete vermesi durumudur. (9/8)

Fakr: Arapça fakirlik, yoksulluk manasına gelse de tasavvuftaki anlamı bildiğimiz manada yoksulluk değil mânevi ihtiyaçlılık hâlidir. Fakr, aslında kulun Allah'tan başka hiçbir şeye ihtiyaç duymaması, kendini Allah'a karşı her zaman muhtaç hissetmesi ve Allah'ın varlığı karşısında kendi varlığını yok sayması hâlidir. (19/7)

Fenâ: Arapça fâni olmak, yok olmak manasına gelir. Tasavvufta ise kulun benliğini Allah'ın varlığında yok etmesi, eşyanın nazarından silinmesi, kesret âleminin kayıtlarından sıyrılıp Hakk'ın tasarrufu altına girmesi hâlidir. Tasavvufta fenâfi'ş-şeyh, fenâfi'r-resul ve fenâfillah şeklinde bir silsile vardır. (10/5)

Fukara: Arapça, fakirler demektir. Sâiklere mürit, derviş gibi isimler verildiği gibi fukara da denir (Cebecioğlu 2014, 168). (5/9)

Gayret: Arapça kıskançlık anlamına gelir. Yani ırz ve namus, sevgi ve haysiyet, yücelik gibi değerli ve korunması gereken şeylerde titizlik ve kıskançlığa denir (Gölpınarlı,1977:131). Kulun gayreti; fillah, lillah ve alallah olmak üzere üç kısımdır. Birinci ve ikinci kısımlar; İslâmın emirlerine aykırı bir durum görünce, buna el ve dil ile karşı çıkmak veya Kulun bunlara imkân bulunmazsa, kalben buğz etmek, şeklindedir. Üçüncü kısım gayretullah ise; hakikî muhabbetle, mecazî muhabbet arasını farketmektir. Gayret aşırı sevgiden kaynaklanan bir husustur. Sevgide vefayı ifade eder (Cebecioğlu, 2014: 176). (34/18)

Göçmek: Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürümek” sözü kullanılır (Gölpınarlı, 1977:134). (61/11)

Gülbangu zikrullah: Eskiden muhtelif tarikatların âyinlerinde saray, lonca, yeniçeri ocağı, mehter vb. yerlerdeki muayyen merâsimlerde belli bir tertibe göre yüksek sesle okunan duâ ve ilahî dizisidir. Gülbank hep beraber veya topluluğun içinden bir kişi tarafından okunur, diğerleri “Allah Allah” veya “Hû” zikriyle ona katılırlar. (38/17)

Hâl: İnsanın bulunduğu, fakat zamandan zamana da değişen durum “hâl” olarak adlandırılır. Tasavvufta ise varılan mânevî duruma “hal” denir. (Gölpınarlı,1977:148) Hâl, kulun gayreti ve kastı olmadan sırf Allah’ın bir lutfu olarak kalbe gelen mânâ, feyiz, bunun dervişe geçici olarak verdiği coşkunculuk ve cezbedir. (15/18)

Halife: Arapça birinin yerine geçen, arkasından gelen, vekil olan kişi anlamlarında kullanılır. Tasavvufta ise bir mürşidin, dervişleri arasında mürşit olmaya ve derviş yetiştirmeye mânen ehliyet kazanmış olduğu için seçip belli bir usûl içinde irşâda memur ettiği mürîdidir.(3/20)

Halvet: Arapça yalnız kalıp تنها bir köşeye çekilmek demektir. Tasavvûfî anlamda zihinsel konsantrasyon ve bazı özel zikirler ile riyâzetleri gerçekleştirmek üzere şeyhin; müridini karanlık, dış dünyadan soyutlanmış bir yere belirli bir süre için koymasıdır. (23/5)

Halvethâne: Halvetin uygulandığı küçük, dar hücreye denir. (24/17)

Hamd ve şükür: Kulun Allah’ın yüceliğini, sonsuz lutuf ve ihsânı karşısında yaratanına minnet ve şükran duygularını bildirmesi.

Hangâh: Farsça tekke manasına gelen bir kelimedir. Tekkenin biraz daha büyüğüne denir. Âsitâne ile aynı anlama gelir. Zâviye ise tekkeden de küçüktür. Bu durumda sûfilerin toplandığı yerler küçükten büyüğe; zâviye, tekke ve hangâh şeklindedir. (10/12)

Havas: Arapça; seçkinler, özel kişiler demektir. Tasavvuf yoluna girmiş, Allah'a vasıl olmaya yönelmiş kişiye denir. Gerçeğe, vuslata erene de Ahassu'l-Havas, Hâssü'l-Has denir. Bunun mukabili avamdır (Cebecioğlu, 2014: 200) (28/1)

Hırka: Arapça bir kelime olup "bez parçası" anlamına gelmektedir. Dervişlerin giydikleri elbiseye "hırka" ismi verilmiştir. Önü açık, yakasız, geniş kollu ve uzundur. Umumîyetle yamalıdır olur. Hırka, dervişliğin, saflık ve kusurları örtücülüğün, tevazuun, aşkın alâmetidir(Tatçı,1990:391,392). (10/6)

Hidmet: Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir. (Cebecioğlu, 2016: 218) (65/6)

Hikmet: Allah'ın kulun kalbine eşyânın hakîkati hakkında koyduğu, akılla elde edilemeyen kalbî ilim, eşyânın hakîkatini olduğu gibi bilme; Allah ile kâinat, insanla âlem arasındaki bağları, âlemle ilgili gerçekleri kavrama ilmi, ledün ilmi. (49/19)

Hikmet-i Rabbânî: Allah'ın insan aklının ulaşamayacağı takdirleri.(9/14)

Hilâfet vermek: Bir şeyhin, yetişmiş bir dervişe şeyhlik görevini yürütmesi için izin vermesidir. (44/8)

Himmet: Tasavvufta ermiş kişilerin maksadı hâsıl eden, iş bitiren ve dilediklerini yerine getiren mânevi gücüdür. Velîlerin bu anlam çerçevesinde şekillenen gücü, Arapça şu atasözü ile anlatılır: Himmetü'r-ricâl takl'u'l-cibâl (Allah adamlarının himmeti, dağları yerinden oynatır) (Cebecioğlu, 2014: 217-218).

Hulefâ: Halife kelimesinin çoğuludur. (3/12)

Hulefâ-i Raşidin: İslâm'ın ilk dört halîfesi: Hz. Ebû Bekir, Ömer, Osman ve Ali kastedilir.

Hücrenişîn: Hücrede kalanlar manasına gelir. Dervişler, ibadet maksadıyla tekke içindeki hücre denilen küçük odalara girer ve orada zikir ve ibâdet ile meşgul olurlar. (64/19)

İctilâb-ı envâr-ı tarîkat etmek: Tarikat yolunun nurlarını kendi üzerine çekmek manasına gelmektedir. (70/18)

İlhâm-ı Rabbânî: Allah tarafından ilâhî feyz yoluyla peygamberlerin ve seçkin kulların gönlüne verilen ilâhî düşünce, hâlet ve duygular.(5/1)

İmam: Arapça bir kelimedir. “Öne geçen, kendisine uyulan” demektir. Namazda kendisine uyulan kişiye dendiği gibi din ve devlet işlerini düzene koyan, İslam ülkesini ve Müslümanları idare eden kimseye de denir. Namaz kıldırın ve devleti idare eden şahsın temsil ettiği kudrete de “İmamet” denir.(41/8)

İmâmet: Din ve mâneviyat önderliğinde bulunma durumu.(7/7)

İnayet-i lemyezel: Allah tarafından gelen yok olmaz, zeval bulmaz lütuflar, ihsanlar, iyilikler.(4/19)

İnzivâ: Kendini Allah’a adayıp dünya işlerinden el çekme demektir. (68/5)

İnkıtâ: Kesilme, kopma manasına gelen kelime tasavvufta, mâsivâdan kopup Hakk’a ermektir. (68/5)

İrâdet-i Hakk: Allah’ın irâdesi, buyruğu, emri anlamına gelir. (28/3)

İrşâd-ı sâlikin: Bir tarikata girmiş ve mürşide bağlanarak mânevî yolculuğa çıkmış olan kimselere doğru yolu göstermektir. (44/11)

İrşâd-ı sâlik-i râh-ı Hudâ: İnsanları mânen aydınlatan Allah yolunun sâliki demektir.(19/2)

İrşâd-ı tüllâb: Talebelere hak yolunu göstermek anlamındadır. (53/14)

İstiğrak: Gark olmak, batmak anlamlarına gelen kelime; tasavvufta sâlikin, ilâhî sevginin istilâsı altında sevgiliyi temâşâ ederken kendisinin maddî âlem ve mâsivâ hakkında hiçbir his, idrak ve şuûra sahib olmamasıdır. İstiğrak hâlindeki sâlik, suya atılan

ve batan taş gibidir. İlâhî muhabbet ummanında ve vahdet denizinde öyle batmış ve yok olup gitmiştir ki geride bir eser ve nişan bırakmamıştır (Uludağ, 1991: 258). (14/2)

İstihlaf buyurmak: Bir şeyhin beklenen olgunluğa erişmiş bir dervişini irşâda memur etmesi, kendine halîfe olarak tâyin etmesidir. (8/9)

Îtikaf: İbâdet maksadıyla belli bir câmide veya mescitte belli bir süre durmak, bu süreyi ibadetle geçirmek, bu süre içinde zarûret hâli dışında dünya işi ile ilgilenmemektir. (35/22)

İzn ü icâzet: Bir şeyhin irşad mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşad edebileceğine dâir izin verdiğini gösteren yazılı belge (icâzetnâme) vermesidir. (8/8)

Kâdirîye tarikatı: Abdulkâdir Geylânî'ye (ö. 561/1165/66) nispet edilen İslam dünyasının en yaygın tarikatlarından biridir. Bu tarikatı benimsemiş kimselere de Kâdirî denilmektedir. (3/11)

Kemâl-i ma'rifet: Varlıkların hakikatini ve ilâhî sırları tefekkür, keşif ve ilham yoluyla kavrama, gerçeği bilme, irfan. (17/4)

Kemer-i mücâhede: Kemer, tarîkatlarda erenler hizmetine bel bağlayışın sembolü olarak mürşit tarafından tekbirle mürîde kuşatılan kuşaktır. Kemer, evliya hizmetine bel bağlayışın sembolüdür. Kemer-i mücâhede ise benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için mücâdele kuşağını kuşanıp hizmete bel bağlamak anlamına gelir. (53/16)

Kerâmet: Lügatta “cömert ve aziz olmak” kökünden gelen bir mastardır. İstilahî manası, “Allah'ın bir lütfu ve ihsan eseri olarak veli kullarından zuhur eden harukulade olaylara denmektedir (Tatçı,1990: 338). (17/3)

Kıbel-i tekmilü's-sülûk: Tasavvufta Hakk'a yükselmek için yapılan mânevî yolculuğu tamamlama yolu anlamına gelir. (71/7)

Kıyam buyurmak: Arapça ayağa kalkmak anlamındadır. Tasavvufta fenâdan sonraki bekâda istikâmet hâline kıyam denir. Kıyam buyurmak ise Kulun tedbirini

Allah'a havâle etmesi, şerîat ve tarikat hükümlerini yerine getirmek üzere harekete geçmesidir. (7/7)

Kutb: Mânevî mertebelerin en yükseğinde bulunan kimse; zâhir ve bâtın âlemlerinin idârecisi, âlemin kalbi, âlemde Hakk'ın halîfesi vaziyetindeki insân-ı kâmil. [Her devirde bir tâne olduğu kabul edilir] (61/11)

Kûşenîşîn-i uzlet: Yanlızlık köşesinde oturma anlamına gelir. Uzlet; Arapça, halktan uzaklaşıp, onlardan ayrı yaşamak anlamında bir kelimedir. Müride başlangıç hâlinde kötü ahlaktan uzaklaşmak için uzlet gerekir.

Ma' nâ: Tasavvuf ehli, rüyaya "ma' nâ" ve "seyr" de derler. Rüeyayı anlatırken, "Ma' nâmda şöyle gördüm" derler (Gölpınarlı, 1977:222). (47/14)

Ma' ârif-i ilâhiyye: Ma' ârif; bilmek, tanımak anlamına gelir. Arapça "ma' rifet sözünün çoğuludur. Sohbet esnasında olgun bir sûfînin söylediği tasavvufî sözlere verilen addır. Ma' ârif-i ilâhiyye ise ilâhî bilgiler anlamına gelir.

Mâsivâ: Allah'tan başka her şey anlamına gelen Arapça bir sözdür. Sûfîlerce, gönülde Allah'tan başka -kimin ve neyin olursa olsun- sevgisi, dileği varsa o kişi mâsivâyâ gönül vermiştir. Aynı zamanda varlık âlemini Allah'tan ayrı bilen, onları Allah sıfatlarının, Allah hükümlerinin tecellisi olarak görmeyen kişi de "mâsivâ ehli"dir (Gölpınarlı,1977:222). (56/27)

Meşihat etmek: Bir tekkeye şeyhlik, mürşitlik etmek manasındadır. (71/12)

Meşâyih: Şeyh kelimesinin çoğuludur. (8/1)

Mevâlî: Mevlâ kelimesinin çoğulu olan kelime, Arapça'da köleler, kullar, efendiler ve sahibler anlamlarını ifade eder. "Ben kimin Mevlâsı (yani sahibi) isem (kimin üzerinde tasarruf ve vilâyetim varsa) Ali de onun mevlâsıdır", hadisine dayanarak, bu sözün anlamını, Hz. Ali'nin bendeleri, bağlıları şeklinde benimseyenler de olmuştur (59/5)

Muhabbet-i ezeli: Başlangıcı olmayan, yüce Allah'a duyulan sevgi. (4/19)

Muhibb-ı sâdık: Muhib, Arapça seven anlamındadır. Bir tarikata intisap eden, o tarîkate ilgi ve yakınlık duyan, o tarîkatın inancını, görüş ve düşüncelerini benimseyen, kişiye muhib denir. Muhibb-ı sadık ise dostluğunda samimi ve vefâlı olan, dostluk bağlarının gerektirdiği vefâyı gösteren, sadâkatli dost anlamına gelen bir terimdir. (38/13)

Mukâbele: Arapça karşılaşmak, biriyle karşı karşıya gelmek manalarında kullanılır. Dervişler, zikir çekerken karşılıklı halka hâlinde oturlardı. Bu şekilde karşılıklı oturmaları veya toplu halde şeyhin karşısında bulunmaları sebebiyle zikir toplantılarına da mukâbele denilmiştir (Cebecioğlu, 2014: 342). (62/20)

Mücaz: Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış kimse manasına gelen bir terimdir. (53/14)

Mücâhede: Tasavvuf yolunda benlik ve bencillikten kurtularak nefsi yenmek için çalışmak, uğraşmak, mücadele etmek manalarına gelir. (7/19)

Mümin: Allah'ın varlığına, birliğine, Hz. Muhammed'in O'nun kulu ve peygamberi olduğuna ve İslâmiyet'in diğer îman esaslarına inanan, îman sâhibi kimse, müslüman.(46/1)

Mürşid-i kâmil: Mânevî yönden Hz. Peygamber'in hakîkatine vâris olma seviyesine ulaşmış kâmil insan manasına gelir. (14/5)

Mürşit: Rehber, önder, kılavuz anlamlarına gelen kelime tasavvufta seyr-i sülûkunu tamamlayıp irşad görevinde bulunan mânevî terbiye edici kişiye denir. Şeyh ile aynı anlama gelir. (14/5)

Mürit: Tarikatta bir şeyhe bağlanarak kendisinden usûl ve tasavvuf yolunu öğrenen kimseye denir. (24/5)

Müstağrak: İstiğrak hâlinde bulunan kimseye müstağrak denir. (19/17)

Müstahlef: Bir şeyh tarafından halife tâyin edilmiş (kimse) anlamına gelen bir terimdir. (53/14)

Müşâhede: Görme, perdenin açılması, temâşâ ve seyretme manalarına gelen kelime tasavvufta Hakk'ın gönüllerde hazır olması, Allah'ın tecellilerini görme, ilâhî sırlara vâkıf olma hâlidir. (14/2)

Nefes: Soluk anlamına gelen tabîî hayat unsurudur. Âşık, insan-ı kâmile intisap etmeden evvel bir ölüye benzer. İşte bu ölü, mürşidin hayat bahşeden nefesiyle dirilir. Nefes, mürşidin ilâhî hayat veren sözleri, duası, feyzi ve taliplere manevî tasarrufudur (Tatçı, 1990:356). (26/4)

Nefsini kırmak: Kulun kötü, beğenilmeyen, bayağı ve hayvânî arzuları, huy ve fiilleri, kibir gazap, kin, haset, hırs, tahammülsüzlük, hasislik, dedikodu, şehvet, ihtiras, hevâ vü heves gibi zaaflarının merkezini yok etmek anlamına gelir. (70/27)

Nutk haklamak: Mürşidin sözlerini tasdik etmek, uygulamaya koymak anlamında kullanılan bir ifadedir. Yani şeyhin emrini tahakkuk mevkinde koymak demektir. (6/19)

Pîr: Farsça, ihtiyar anlamındadır; Arapçası “Şeyh”tir. Tarikat ehline o tarikatın kurucusu tanınanı “Pir” diye anılır (Gölpınarlı,1977:273). (49/7)

Postnişîn: Koyun derisinden yapılan, minder veya seccâde olarak kullanılan sergidir. Tasavvufta, tekkelerde post belli bir makamı ifade eder. Tekkeye şeyh olmaya posta oturmak, posta oturan şeyhe de postnişîn denilir. Postnişîne “seccâdenişîn” de denir. (56/10)

Riyâzet-i şakka: Riyâzet tasavvufta az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme böylece ahlâkı güzelleştirmedir. Riyâzet-i şakka ise daha zor bir riyâzet anlamına gelir. Yani yukarıdaki saydıklarımızı, nefsi zorlayarak daha da ağır bir şekilde gerçekleştirmektir. (6/21)

Sabır: Sabır, nefsin zorluklara tahammülüdür. Sûfî, bütün belâları İlâhî bir imtihan kabul eder. Sabır yolda ilerlemenin sermâyesidir. Kur'an'da ismi geçen bütün peygamberler, pek çok musibetlere maruz kalmışlar, başlarına gelen her belâyâ sabırla karşı koyarak zafere ulaşmışlardır. İşte derviş de sülûk esnasında tıpkı bu peygamberler

gibi belâlarla uğraşır; bu belâlara sabırla karşı koyar. Sabır mahabbetin; mahabbet vecdin, vecd ise vuslatın anahtarıdır (Tatçı, 1990:332). (34/20)

Sâlik: Arapça “giren” anlamına gelen bu kelime, mana olgunluğunu elde etmek üzere tasavvuf yoluna giren kişiye denir. (51/7)

Savmaa: Başlangıçta Hristiyan rahiplerinin halktan kaçıp uzaklaşarak meskûn olmayan yerlerde inzivâya çekilip Tanrı’ya yakınlaşmak için yaptıkları hücrelerin adıdır. Ancak daha sonraları Arapça olan bu ismi Müslüman dervişler de benimsemiştir. Hristiyanlarda buna manastır da denir (Uçman vd., 1976: 48). (21/19)

Seccâdeye cülûs etmek: Tarikatta alem, çırağ, âsâ, sikke, terk gibi sembollerin yanında seccâde de şeyhliğin alâmetlerindedir. “Seccâdeye cülûs etmek” ise şeyhlik makamına oturmaktır. (53/15)

Seccâde-i meşîhat: Şeyhlik seccâdesi demektir. Daha önce bahsedildiği üzere seccâde şeyhliğin alâmetlerindedir. (55/17)

Seyr-i ilallah: “Allah’a yolculuk” Dervişin Cenâbıhakk’a yükselmek, O’na erişmek maksadıyla zikre başlayıp mânevî yolculuğa çıkması mertebesi [Bu seyr ü sülûkun en alt derecesidir]. (9/1)

Seyr u sülûk: Tasavvufta bir mürşidin rehberliği ve denetimi altındaki sâliki, merhale merhale Hakk’a ulaştırmak için takip ettirdiği usûl ve bu usûl dâhilinde sâlikin yaptığı mânevî yolculuktur. (8/17)

Seyyid: Arapça “efendi”, “bey” demektir. Hz. Peygamber’in torunu olan Hz. Hüseyin’in soyundan gelenlere “seyyîd”, Hz. Hasan’ın soyundan gelenlere de “şerîf” denir. (3/9)

Sikke: Döğme keçeden yapılan yekpâre, bal rengi yahut beyaz, bir karış dört parmak uzunluğunda içice geçmiş iki katlı külâha denir. Sikke üzerine genellikle sarık sarılır. (14/23)

Sofa: Tekke, zâviye gibi yerlerde sütunlar veya kısa parmaklıklar ile ayrılmış olan oturma yerlerine denir. (62/23)

Suhte: Bu kelime Farsça “yanan” anlamına gelir. Tasavvufta ilim aşkıyla yanan medrese talebelerine de bu sebeple suhte denilmektedir. (35/13)

Sûfi: Tasavvûfî hayat tarzını benimseyerek hakkın yakınlığını kazanmaya çalışan kimselere denir. (64/20)

Şeyh: Arapça önder anlamına gelir. Tasavvuf okulu liderlerine şeyh denir. Fonksiyonu bakımından, müritleri hâl ile terbiye etmesi bir yana bırakılırsa, her şeyiyle bir öğretmen görüntüsündedir. Şeyhin şerîat bilgisine sahip, fenâ makamına geçmiş, ahlâk-ı hamide (övülen ahlak) ile süslenmiş olması gerekir. Kendisi kâmeldir, bu yüzden kemâle erdirir. Yani mükemmeldir. (Cebecioğlu, 2014: 462-463). (3/9)

Tâc-ı riyâzet: Tac, tarîkat şeyhlerinin giydikleri, mensup oldukları tarîkate göre değişik şekilleri olan serpuştur. Riyazet ise az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme manalarına gelir. Tac-ı riyâzet ile “Şeyh makamına geçme”kastedilir. (53/16)

Taht-ı ‘âli: Taht, üstüne oturan şey anlamında Arapça bir sözdür. Farsça, hükümdar koltuğu anlamına gelir. Bektaşî tâbiri olarak, Meydan'daki makamların en büyüğüdür. Diğer makamlarda olduğu gibi, burada da niyaz olunurdu. Tarikata yeni giren kişi, rehberinin delâleti ile buraya geldiğinde, ona burası şöyle tanıtılırdı: "Buna taht derler. Emr-i Sübhanî ile ve Selmân-ı Pak marifetiyle Hazret-i Peygamber-i Alışan için kurulan minber-i Resûlullah'tır". Şeyhlerin, alem, taç, taht gibi maddî dünyanın sultanlarının kullandığı eşyaları kabul etmeleri, zaman zaman, sûfilerdeki siyâsî eğilime işaret sayılmıştır (Cebecioğlu 2014: 471). (47/16)

Tâlib: Arapça talep eden, isteyen demektir. Tasavvuf okuluna kaydını yaptırma durumundakilere tâlib denir. Tasavvufta, hedefe ulaşana kadar dört dereceden geçilir: Tâlib, mürit, sâlik, vâsıl. Tâlib ilk derecedir. Tâlib eskiden hemen tasavvuf okuluna alınmazdı, önce bir süre durumu incelenirdi. Bazen işin altından kalkıp kalkamayacağını denemek üzere hazırlık dersi yaptırılır, bu aşamada başarılı olanlara esas ders verilirdi. (Cebecioğlu, 2014: 472). (32/2)

Tarîk-ı Eşrefîye: Eşrefîye tarikatı, Eşrefoğlu Rûmî (ö.874/1469) tarafından kurulmuş, Kâdiriye tarikatının kollarından birinin adıdır. (15/4)

Tarikat: Arapça yol manasına gelen bu kelime tasavvufta; Hakk'a ermek için tutulan, birtakım kuralları ve âyinleri bulunan yol demektir. Bu kelime metot, usûl anlamlarına da gelir. Tarikata girmiş bir müridin, şeyhinin nezaretinde Allah'a ulaşma konusunda takip ettiği usûle ve metoda tarikat adı verilir. Tarikat bunu gerçekleştirmek maksadıyla, farz ve vâcibin ötesinde birtakım nâfilelere özellikle sünnetlere ağırlık verir. (3/7)

Tekmîl-i tarîkat: Tasavvufta Allah'a erişme yolundaki dört makamdan (şerîat, tarîkat, hakîkat, mârifet) ikincisi olan tarikat makamını tamamlamak demektir. (65/6)

Telkîn-i zikr etmek: Tasavvufta bir şeyhin müridine Allah'ı zikretmeyi öğretmesidir. (32/14)

Terk: Dünyayı terk etmiş bulunan fakr u fenâ ehli dervişlerin başlarına giydikleri taç ve külahlar üzerinde dikey iniş şeklinde alâmetler olurdu. İşte bu dilim dilim görüntü veren alâmetlere terk veya terek adı verilir. Bu dilimlerin sayısı tarikatlara göre değişir. (Cebecioğlu, 2014: 490) Eşrefîlerde dilim sayısı 7'dir. (14/20)

Terbeye-i sellâk: Tarikat yoluna giren dervişleri eğitmek anlamındadır. (53/14)

Tevbe vermek: Allah katında hatırı sayılır bir kişiyi şâhit tutarak günahlarına tövbe etmektir. (32/13)

Tövbe ve inâbe: Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Rasûl'ü ve o tarikatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak. (6/21)

Türbe: Arapça, toprak demektir. Veli olduğu zannedilen kişiler için üstü kapalı olarak yapılmış mezara, türbe denir. (35/22)

Ulûm-ı zâhireye: Bâtın ilmi olarak kabul edilen tasavvuf dışındaki din ve dünya ilimleri anlamına gelmektedir.

Ulûm-ı bâtınıye: Allah'ın ihsanı ile kalbe ilham edilen, İlâhî sırlara ait bilgilerdir. Ledün ilmi de denir. Okuyup bellemek ile değil de öz doğruluğu ve Allah'a

teslim oluş sonucu olarak gönle doğan bilgidir. Bâtın bilgisi; metodu, medresesi, müderrisi olan bir bilgi değildir. Bu bakımdan bu bilgi gizli bir bilgidir.

Vâridat-ı ilâhiye: Sûfilerde ilham yoluyla kalbe gelen ve söylenen ilâhî sözlere denir.

Vecd: Türkçe söylenişe göre “vecid”, aşkla cezbeye düşmek, özlemle kendini yitirmek, kasıt ve zorlama olmadan Allah’tan bir lutuf şeklinde kalbe gelen coşkunluk ve istiğrak hâli, ilâhî aşka dalıp kendinden geçme manalarına gelir.(2/10)

Velf: Cenâb-ı Hakk’a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah’ın dostu ve sevgili kulu manalarına gelir. Nefis bu makamda kemâle ulaşmış, sâfiyet kazanmıştır.(2/5)

Zâhit: Dünyayı terk edip dinin emirlerine çok titizlikle riâyet eden, züht ve takvâ sahibi, dindar, müttakî kişilere denir. (61/1)

Zâviye: Âsitânedен daha küçük toplanma yeridir. Şehir ve kazaların kenarlarında, uzakça yerlerde kurulurdu. (71/11)

Zikri urmak: Dervişlerin toplu olarak ve belli usûllere uyarak Allah’ın isimlerini söylemek sûretiyle ibâdet etmeleridir. (33/26)

2.3. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE’DEKİ KERAMET MOTİFLERİ

Arapça “kerm” kökünden mastar olan “kerâmet” kelimesi *Kur’an*’da geçmemekle beraber, bu kökten gelen “kerîm” kelimesi Allah’ın sıfatı olarak kullanılmış, üstün ahlak sahibi, cömert ve övülen nitelikleri olan kişiler ile şerefli ve kıymete değer şeyler için de bu kelime sıfat olmuştur (Yavuz, 2017: 41).

Terim olarak kerâmet kelimesi, nübüvvet iddiâsında bulunmaksızın mümin ve sâlih kimselerde zuhur eden hârikulâde fiil ve hâller şeklinde târif edilir. Özellikle tasavvûfî kaynaklarda kerâmet ile hârikulâde olaylar arasında doğrudan bir ilişki kurulmakta ve kerâmetin bu özelliğine vurgu yapıldığı görülmektedir. Örneğin Kuşeyri (ö.465/1072), kerâmet kelimesinin tanımını yaparken onun genel-geçer tabiat kanunlarının dışında gerçekleşen bir durum olması, velâyet ile vasıflanmış olan bir kimseden zuhur etmesi ve hâlini tasdik edici mâhiyette bulunması gerektiğini belirtir. O,

meydan okuma vasfı dışında mucizenin şartlarının tamamının veya çoğunun kerâmette de bulunacağını ve kimde zuhur ederse o kişiye bir özellik ve üstünlük kazandıracağını da söyler. (Bulut, 2001:332) Mucize ile kerâmet zuhurat bakımından aynı olmakla birlikte mucize, peygamber tarafından ortaya koyulup içinde meydan okuma varken kerâmet ise peygambere tâbi olan bir veliden meydana gelen ve içinde meydan okuma olmayan olağanüstü bir zuhurat olmaktadır. (Aydın, 2015: 114)

Kaynaklarda maddî ve mânevî olarak iki tür kerâmetten bahsedilir. Maddî kerâmetlere örnek olarak gayba dâir olayları bilmek, ölüleri diriltmek, uzak mesâfelere kısa süre içinde ulaşmak, suda yürümek, bir anda farklı zaman ve mekânda bulunmak, insanların zihinlerinden geçeni okumak, Hızır ile görüşmek, hastaları iyileştirmek, nesnelerin mâhiyetini değiştirmek, cansız varlık ve hayvanlarla konuşmak gibi olayları söyleyebiliriz. Mânevî kerâmetler ise sebepsiz ilim verilmesi, günahlardan kaçınıp ilâhî emirlere itaatte başarılı olmak, duaların hızlı bir şekilde kabul edilmesi yani ihlâs ve istikâmet üzere olmak gibi hususlardır.

Evliyâ menkıbelerinde sıkça yer alan kerâmet göstermek hususu, her ne kadar bir tarikat şeyhi için övünülecek bir durum olmasa da tasavvuf ve tarikatların yaygınlaştığı dönemlerde müritler, mensubu oldukları tarikatın şeyhinin mânevi üstünlüğünü ispat etmek için bu kerâmetleri eserlerinde yoğun bir şekilde işlemişlerdir. Ayrıca müritler bu kerâmetleri işlerken aynı zamanda şeyhlerinin ve tarikatlarının tanınmasını ve tarikat dışında yer alanlara yönelik bir çeşit propaganda aracı olarak kullanmayı da amaçlamışlardır.

Menâkıbnâmelerde anlatılan kerâmetler halk üzerinde son derece etkili olmuş, hem tarikat mensuplarının birliğini sağlamış hem de halkın ilgisini çekmede önemli bir görev üstlenmiştir. Zamanla oluşan kerâmet kültürü, farklı tarikatlarda da etkili olmuş ve benzer şekillerde kullanılmıştır (Aça vd., 2011:369).

Evliyâ menâkıbnâmelerinde cereyân eden hârikulâde olaylarda sık sık tekrarlanan ve bu olaylara belli bir özellik veren birtakım unsurlar vardır ki bunlara motif denir.

Gerek diğer İslam ülkelerinde gerekse Anadolu'da yazılmış evliyâ menâkıbnâmelerinde mevcut motifler dikkatle gözden geçirilse, yüzlerce yıldan beri

kaydedilen yüzlerce ve binlerce menkabe olmasına rağmen, kullanılan motiflerin belli bir sınırı aşmadığı, çoğu menkabelerde aynı motiflerin tekrarlandığı gözden kaçmaz. Bu itibarla tek bir motifin pek çok menkabede kullanıldığına rastlandığı gibi, bazen bir menkabede birkaç motif bulunabilir (Ocak, 1983: 83).

Menâkıb-1 Eşrefzâde de bir hayli kerâmet motifi tespit edildi. Tespit edilen kerâmetle ilgili motifler şöyledir:⁸

2.3.1. Hızır ile Görüşme

Menkıbeye göre Abdurrahim Tırsî müritliği zamanında her seferinde Hz. Hızır'ı görmek ve sohbetiyle müşerref olmak için şeyhi Eşrefoğlu Rûmî'ye yalvarır. Sonunda Eşrefoğlu'nun bildirmesi ile bir gece Hz. Hızır ile yaylakta buluşur:

... 'Abdürrahîm Tırsî dahı âh görsem ve bilsem deyü Sultân Eşref-zâde Hazretlerinden ricâ iderken bir şeb Sultân Eşref-zâde buyurur ki 'Abdürrahîm var bu gice yaylağa git anlar dahı sem'an ve tâ'aten deyüp hemân ol hinde yola revân olup yaylak tarafına müteveccih olur şâfi'î vakti olunca sıvışdı nâm akabenüñ miyânında vâki' olan çeşme-sâr yanına varur görür ki mukeddemen İznikde kendüden elma alan derviş ol mahâlde turur 'Abdürrahîm Tırsî Hay efendüm deyüp mübârek kademine düşer ve bilür ki bu derviş şuretinde olan Hızır 'aleyhi's-selâmdur (Güneş, 2003:43).

2.3.2. Meleklerin İnsan Sûretinde Görülmesi

Menkıbeye göre bir gün Şeyh Abdurrahim Tırsî ve dervişleri câmi inşaatı içinde hizmette buldukları sırada yanlarına yörükler tâifesi şeklinde bir bölük cemaat gelir. Elleri ise çeşit çeşit yemekler vardır. Bu sofraları Abdurrahim Tırsî'nin ve orada hizmette bulunan müminlerin önlerine koyarlar. Yemekler yenince o sofraları getiren tâife oradan ayrılır. Daha sonraki bir zamanda orada bulunan dervişlerden biri yörüklerle karşılaştığında o gün getirdikleri yemeklerden bahsedip şeyhlerinin çok memnun olduğunu söyler. Ancak yörüklerin yemekten haberleri yoktur. Derviş bunu şeyhine

⁸ Bu motifler tespit edilirken A. Yaşar Ocak'ın *Türk Halk İnançlarında ve Edebiyatında Evliyâ Menkabeleri* adlı eserinden yararlanılmıştır.

sorduğunda şeyh o gün yemek getirenlerin yörükler değil, yörükler sûretinde melekler olduğunu söyler:

...Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî bunlara şalat-ı zuhrı kılınıp tesbîh ve du'adan sonra meşistan içinde yörükler tâifesi şeklinde bir bölük cemâ'at gelürler ellerinde sofraları var içlerinde envâ'-ı ta'âm māl-a-māl getirüp 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretleriniñ önüne va'z iderler anlar dağı du'â buyurup Ba'de emr eyledi ki ol hizmetdeolan mü'minleriñ önüne sofralar koydılar ve cümle mü'minîñ ekl idince ol ta'âmı getiren tâife' 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretleriniñ karşısında kâimen durdılar ve Şeyh Hazretleri aslâ bunlarıñla mükâleme eylemedi Ba'de t-ta'âm sofralarını alıup vedâ' idüp geldikleri tarîka revân oldılar Ba'dehu cum'a günü olduğda Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretleri ve fuqarâ cāmî'e gitdiler ben dağı yaylakda olan yörükleriñ ba'zısını bulup eytdüm ki mü'minler 'acib zamânında ta'âm getürdüñüz Şeyh Efendi Hazretleri gâyet hazzeyledi yörükler eytdiler ki nice ta'âmdur bizüm andan haberümüz yokdur deyü mükâleme esnâsında Şeyh Hazretleri bendelerine nidâ idüp buyurdular ki Habîb Dede ol ta'âmı getüren yörükler değil idi yörükler şuretinde melekler idi Hakk Celle ve 'âlâ kemâl-i kereminden bizüm hizmetümüzde olan mü'minleri ta'zîm için kudret-i sofrasından melekleriyle behîst-i cāvidân ta'âmı irsâyleydi ve buyurdular (Güneş, 2003: 46).

2.3.3. Yerden Su Çıkarma

Bu motif de menkıbede şöyle geçer: Bir gün Şeyh Hüseyin Hamavî dervişleriyle sahrâya gezintiye çıkar. Ancak yanlarında su yoktur ve dervişlere su bulmalarını emreder. Dervişler bir müddet arar ancak su bulamazlar. Bunun üzerine şeyh, Eşrefoğlu'nun aramasını ister. Eşrefoğlu Rûmî'de gidip bir ağacın altında secdeye kapanıp Allah'tan su ister. O anda secde ettiği yerden su akmaya başlar:

...Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervîşân nâ-çâr kalkup etrâfi bir miqdâr geşt ü güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir şusuz gelürler Şeyh Hazretleri buyururlar ki Rûmî gerçi misafiri kullanmak olmaz likin siz de bir tefahhüş idüñ belki şucağız bulasız siz Sulţân Eşref-zâde dağı 'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp yerinden kalkar ve eline tas alup bir dırahtuñ altına varup teyemmüm ider ve secdeye varur Yâ Rabbî Şeyhüm şucağız talep ider lutfeyle şucağız ihsân eyle diyüp başını secdeden ref'

ider hemān secdesi mekânından bir a'lā şucağız revāne olur Eşref-zāde Hâzretleri ol mübārek şudan taşı toldurup Hâzreti Şeyhe getirür (Güneş, 2003: 16).

2.3.4. Hastalık ve Vücut Ârızasını Gidermek

Menkıbeye göre Sultan II. Mehmed'in annesinin ağzında çıkan kangren hastalığına hiçbir tabip çare bulamaz. Sonunda Eşrefoğlu Rûmî'ye mürâcaat ederler. Eşrefoğlu saraya gelip cebinden şeker çıkarır ve şekere duâ okuyup padişaha verir. Padişah şekeri annesine gönderir. Neticede padişahın annesi kısa süre içerisinde şifâ bulur:

... Pâdişâh Hâzretleri buyururlar ki bir vâlidem vardır begâyet şefîkadur lakin zebânlarında bir maraz peydâ oldu tekellüme iktidârı yokdur e'tıbbâ 'ilâcdan 'âciz kaldılar şimdi Sulţānumdan hâlâşları hakkında himmet ricâ iderem deyü buyururlar Sulţān Eşref-zāde Hâzretleri hemān mübārek ellerin ceplerine şokup bir miqdâr nebât şekeri çıkarup mübārek nefeslerine tutup ba'dehu pâdişâha virüp buyururlar ki bu şekeri vâlideñize virüñ eriyince dehânlarında tutsunlar pâdişâh Hâzretleri kızlarağasını çağırup ve şekeri eline virüp vâlidesi Mükerrreme Sulţāna irsâl iderler ağa dahı şekeri vâlide Sulţāna virür ve Eşref zādenüñ vaşiyetleri üzere şekeri dehânlarında tutmağa işâret ider Mükerrreme Sulţān dahı şekeri dehânlarına va'z ider Biiznillahi Te'âlâ şeker dehânlarında eridükce zebânları dahı yeniden bitmeğe başlar şeker temām eridükde zebânları dahı kemâ-kân evvelki gibi olup sağ u sâlim olur (Güneş, 2003: 29).

Başka bir menkıbede sâlihâ bir kadının tâ'ün hastalığına yakalanması ve Eşrefoğlu Rûmî'nin du'a etmesi ile şifa bulma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Şeyh Efendi buyurdılar ki dervişler biz du'â idelüm siz âmîñ deyüñ ola ki bu hâtün hastalıktan hâlâs ola anlar dahı sem'ân ve tã'aten diyüp hemān Şeyh Efendi iki ellerini semâya ref' idüp du'â buyurdılar dervişler dahı âmîñ deyüp Ba'dehu geldikleri yola revān oldılar ben dahı bîdâr oldum gördüm ki âsâr-ı şıhhat üzerimde zâhir ü nümâyân olmuş Hakkâ hamd ü şenâ eyledüm Ba'dehu rûz-be-rûz bilkülliye hastalık üzerümden gidüp şifâyâb oldum (Güneş, 2003: 59).

Bir başka menkıbede ise Şeyh Muhammed Efendi'ye tımarhâneye yatırılmak üzere bağlanmış bir deli getirirler. Şeyh Muhammed ise "Fukaranın tımarhânegisi

şeyhtir.” diyerek delinin ellerini çözer ve beraber abdest alırlar. Daha sonra bu deli, hastalığından kurtulur ve memleketine geri döner:

Eşrefzâde fukarâsından olup Tirede seccâde-nişîn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fukarâyıla Şeyh Muhammed Efendiye göndermişler ki mecnûn oldu Timarhâneye kosunlar deyü Mezbûru`ş-Şeyh Muhammed Efendi dahî fukarânun timârhânegisi Şeyhdür deyüp mecnûna gel kişi senüñle âbdest alalum deyüp elini çözüp diyâne dahî Şeyhle me`an taşra çıkup âbdest alup Şeyhle me`an gelüp âdâb ile ku`üd eyledi Biemrullahi Te`âlâ halâş olup yine diyârına revân oldu (Güneş, 2003: 69-70).

2.3.5. Az Yiyecekle Çok Kişiyi Doyurma

Şeyh Abdurrahim Tırsî bir gün dervişleriyle birlikte Tirse adlı yere câmi inşa etmek için kereste kesmeye giderler. Ancak yanlarında küçük bir tencere ve içinde az miktarda pirinç çorbasından başka yiyecek yoktur. Onca insan sofraya oturur. Abdurrahim Tırsî ise önündeki küçük tencere üzerine bir Fâtihâ-i Şerîfe okuyup “Sahanları doldurun!” diye emreder. O büyük sahanlar doldurulur, oradaki cemaat yer ve hepsi doyar. Tenceredeki çorba ise sanki içinden bir kaşık bile alınmamış gibidir:

Şeyh`Abdu`r-rahîm Hâzretleri Tirse nâm yaylakda olan câmi`-i şeriflerini binâ eylemek için kereste kesmeğe cem`iyet idüp Kûhistâne revâne oldukda bir küçük tencerede bir miqdâr pirinç şorbası götürüp likin şahanları çok getirür Kûhistâne varılup hîdmete mübâşeret itdüklerinde şol miqdâr adam cem` olur ki ta`bir olunmaz dahve`-i kübrâ oldukda nas sofrâ sofrâ olup oturdılar Abdu`r-rahîm Tırsî Hâzretleri ol küçük tencerenüñ üzerine bir fâtihâ`-i şerife tilâvet şahanları tolduruñ deyü emr eyler ol büyük şahanları ol tencereden toldurduğ ve bu kadar cemâ`at ekl itdiler ve cümlesi toydılar ve tencerede çorba yine evvelki gibi kalup güyâ içinden bir kaşık alınmamışa benzerdi (Güneş, 2003: 44-45).

2.3.6. Öldükten Sonra Kerâmet Gösterme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten sonra saray-ı hümâyun’daki kadınlardan biri kangren hastalığına yakalanır. Hiçbir çare bulunmayınca daha önce hayatta iken padişahın annesini iyileştiren Eşrefoğlu Rûmî akla gelir. Bundan dolayı kızı Züleyha Hatun saraya çağrılıp babasına teveccüh etmesi istenir. Eşrefoğlu’nun kızı

babasına teveccüh ettiğinde Eşrefoğlu'ndan, Tirse adlı yerde kendisine ait bir eser olduğuna ve o eseri götürüp hastaya verildiğinde şifâ bulacağına dair bir işaret alır. Ardından Eşrefoğlu'nun kızı bunu saraya bildirir. Eser getirilir ve tarif ettiği üzere getirilen şeyi hasta ağzına alır, ardından şifâ bulur:

Sultân Eşref Hazretleri irtihâl-i beķā-yı sarāy-ı server-i 'ukbā buyurdıklarından soñra yine ekle 'illeti sarāy-ı Hümāyunda kadınlardan birine 'arız olup bir çāre bulunmayup Hazreti Eşref-zādeniñ kerīme-i muhteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü niyāz iderler ki pederüñüz Hazretine teveccüh buyurasuñuz anlar dağı peder-i vālā-Güherlerine tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maħalde āsārım vardur getir Marīza olan ağzına alsun def^o olur deyü buyurmuşlar ve anlar dağı adam irsāl idüp getirüp ağzına almış Bi-Keremillahi- Te 'ālā ol maraz def^o olmuş (Güneş, 2003:35).

Yine bir başka menkıbede Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten yüz altmış sene sonra mazlum olarak hapsedilen bir gencin rüyasına girip onun kurtulmasına vesile olma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Maħbûsuñ dağı üzerine nevm galebe idüp bir miķdār uyuduķda rü'yāsında Sultân Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ĥalās zamānı geldi tiz kalk git Maħbûs dağı bīdār olup görür ki cümlesi ĥābda hemān miskīn fırşatı ģanimiyyet bilüp elinde körepeyiyle kapudan taşra çıkup gider hiçbir kimesne bu ĥāl ile görüp bu adam ķanda gider dimezler (Güneş, 2003: 37).

2.3.7. Hasımlarını Ölümle Cezalandırma

Menkıbede geçen inkâr üzere olup Eşrefoğlu Rûmî'yi rencide eden on yedi kişinin bir gece aniden vefât etme hâdisesi bu motifle ilgilidir:

...Ķudret-i Rabbānī birle ol şeb ol maħalden on yedi kimesne vefāt idüp ahāli-i maħalle mütenebbih olup Sultân Eşref-zādeden isti'zār idüp 'afv-ı cerā'imleriyçün tazarru^o ve niyāz iderler (Güneş, 2003: 34).

2.3.8. Akıldan Geçenleri Bilme

Menkıbeye göre Şeyh Muslihiddin Efendi, bir gün kırk kişiyi halvethâneye koyar. Bu kırk kişinin içinde olan Pîr Hamdi Efendi ise “Şeyh küçük bir adamdır kırk kişiyle nasıl ilgilenip terbiye edecek?” diye bir düşünceye kapılır. Daha bu düşünce tamamlanmadan Şeyh Muslihiddin halvethâne kapısına gelir ve “Şahin (kuş türü) de küçüktür ama işinde çabuktur.” der ve Hamdi Efendi’nin bu düşüncesini izale eder:

‘Âzizüm Şeyhüm Muşlihi’ d-din Efendi eyyâm-ı senede bir zamânda benümle kırk nefer kimesneyi erba’îne kodı birkaç gün mürûrında hâtıruma huşûr itdi ki Şeyh bir küçük adamdur bu kırk nefer kimesneyi nice terbiye ider henüz bu hâtırâ temâm olmadın ‘Aziz Hazretleri tarfetü’l-‘aynda halvethâne kapısına gelüp Çelebi şahin de küçükdür ammâ ‘amelinde çâbükdür buyurup def’-i hâtırâ ile izhâr-ı kerâmet eylediler (Güneş, 2003: 50).

Başka bir menkıbede ise Eşrefoğlu Rûmî yalnız ibâdet ile meşgul olmak için halvethâneye girer. Ancak birden aklına eşi ve kızı gelir ve onların ne halde olduklarını merak edip vesveseye kapılır. Bu durum eşine mâlum olur ve o da kızını Eşrefoğlu’nun hücreğine gönderip rahatlarının yerinde olduğunu haber edip içinin rahat olmasını söyler:

...Sultân Eşref-zâde dahı Şeyh Hüseyin Hazretlerinüñ telkînleri ile zikr-i Hudâya meşgûl olurlar ammâ birkaç gün mürûr itdükde kalb-i şeriflerine bu hâtırâ vesvâs tarafından huşûr ider ki toğru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ‘iyâlimüzüñ hâli nicedür hiç bilmem ne çâredür bu derde deyü huzûr-ı kalblerini perişân ider Hakk Te ‘âlânüñ inâyeti ve Şeyh Hüseyin Hazretlerinüñ himmet-i ‘âliyesiyle ehllerinüñ kalbine Sultân Eşrefzâdenüñ hâtırâsı mün’akis olup ehleri kerîmelerine dir ki kızum babañ Hazretlerinüñ hücresi kapısına var söyle ki babacığum siz huzûr-ı kalble hâlinize meşgûl oluñ Şeyh Efendi Hazretleri bize tenhâ oda viridi ve ta‘âm dahı bi-nihâye ve dest ü dâmenümüzi kimse görmez (Güneş, 2003: 11).

Başka bir menkıbede Şeyh Hamdi Efendi’nin dervişlerinden birinin “Şeyh Efendi’nin kerâmeti varsa bize şeker bulsun.” diye düşündüğü anda Hamdi Efendi’nin, dervişin aklından geçenlerden haberdar olup şeker bulma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

Dervişlerden birine hâtırâ olur ki eğer Şeyh Efendi Hazretlerinüñ kerâmeti var ise bize bir miqdâr şeker bulsun dir Ba‘dehu tamâmü’l-hâtırâ meğer Şeyh Efendi Hazretleri dahı hâlâ evlâd-ı kirâmları taşarrufında olan zeytûn ağaçlarınıñ içinde

giderler imiş ol hâtırâ şâhibi olan dervişe buyururlar ki derviş şol dırahtuñ üstinde biten nedür deyü bir zeytün ağacına işâret buyururlar derviş dahı ağaca yakñ varur görür ki zeytün ağacından şeker akup erik ağacından şakız akar derviş dahı şekeri koparup Hazreti Şeyh Hamdi Efendiye getirür (Güneş, 2003: 51-52).

2.3.9. Şeytanı Görüp Teşhis Etme ve Kötülüklerine Kapılmama

Menkıbeye göre bir gün Eşrefoğlu Rûmî halvette iken gece yarısı arz u sema iki parça olup içinde bir nur peydâ olur ve Eşrefoğlu'na hitap ederek “Ey kul dile benden ne dilersen cümle haramları sana helal kıldım.” der. Eşrefoğlu Rûmî ise onun şeytan olduğunu anlar ve hemen onu avucunun içine alarak sıkmaya başlar. Daha sonra şeytana müritlerinin ve dostlarının imanlarına kasdetmeyeceğine dâir söz vermesi hâlinde bırakacağını söyler. Şeytan da söz verir. Eşrefoğlu ise “Sen Allah’a verdiğin sözde durmadın bana verdiğin sözde mi duracaksın, bildiğin şeyden geri kalma!” deyip salıverir:

Sultân Eşref-i Rûmî Hazretleri halvetde iken nişfu 'l-leylde 'arz u semâ iki pâre olup içinde bir nûr peydâ oldı hiñâb oldı ki Yâ 'abdî dile benden ne dilersin cümle muharremâtı saña helâl eyledüm Eşref-zâde Hazretleri buyururlar ki Bi-Ğudretillâhi Te 'âlâ o mel 'unı kabzâm içine alup şıkdum meğer ol şeytan-ı racim idi avucum içinde bükülüp didi ki Yâ Şeyh neylersün Haqq Te 'âlâ baña kıyamete dek mehil virmişdür ölmezem sen beni öldürmek istersün didüm ki mel 'un benim müridlerimiñ ve ahibbâlarumuñ imanlarına kaçd eylememeye ki 'ahd eyle seni şalivireyüm Şeytan-ı 'aleyhi 'l-la 'ne 'ahd olsun ki hâlet-i nez 'de yanlarına varup imanlarına kaçd itmem Sultân Eşref-zâde dır ki mel 'un Haqq Te 'âlâ ile 'ahdine vefâ itmedün benümle olan 'ahdine mi vefâ ideceksin bildiğün şeyden kalma deyü şalivirür su 'al itmişler ki şeytan idüğün neden bildiñüz cümle muharremâtı saña helâl itdüm didüğinden bildüm buyurmuşlar (Güneş, 2003:23).

2.3.10. Uzakta Cereyan Eden Hâdiseyi Bilme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî, Hamâ şehrine geldiğinde onu karşılamaya gelen insanlar, üstü başı eski ve dış görüntüsüne önem vermediğinden dolayı, kensini

tanıyamazlar ve Eşrefoğlu yanlarından geçer gider. O anda orada bulunmayan Şeyh Hüseyin Hamavî de nûr-ı velâyet ile bu olaydan haberdar olur:

...Eşref-zâde Efendi Hâzretleri yanlarından geçüp gider ašlâ müstakbilden bir kimesne Rûmdan gelen bu oldığın bilmezler zirâ Sulţân Eşref-zâdenüñ fenâları beğâyet kemâlde imiş hatta rivâyet olunur ki mübârek hırkalarınıñ söküklerini dikmeyüp öyle gezerler imiş imdi müstakbilin kıyâs iderler ki Rûmdan gelen er ‘âlem ü çerağ ve cemâ’atlegeliyor fenâlarından Eşref-zâde Efendiyi bilmezler şuret-biñ olduklarından ‘âkıbetü’l-emr bu hâl Şeyh Hüseyin Efendi Hâzretlerine nûr-ı velâyetle ma’lûm olup bi’z-zât kendüleri hânkâh kapusından taşra çıkup hezâr-ı lütf ve ‘arz-ı iştiyak birle Eşref-zâdeye mülâkî olup mesrûr itdüklerinden soñra eyyüşey’ün varak Yâ Rûmî kelâmı Şeyh Hüseyin Hâzretleriniñ lisânlarından sûtüde ider (Güneş, 2003: 10).

Yine başka bir menkıbede Şeyh Hüseyin Hamavî, Eşrefoğlu Rûmî’ye icâzet verip kendi vatanına halîfe olarak gönderir. Ancak şeyhin diğer bazı dervişleri bu duruma bozulur ve kendilerinin uzun zamandır şeyhe hizmet ettikleri halde halîfe tâyin edilmedikleri ama Eşrefoğlu’nun kırk gün içinde icâzet alıp halîfe tâyin edildiğini kendi aralarında konuşurlar. Bu olay da nur-ı velâyet ile şeyhe mâlum olur:

...Rûmî bir vilâyetde iki pâdişâh şıgmaz var imdi seni vaţanıña istihlâf itdim hemân anlar dahı emirlerine imtişâl idüp ‘azm-i râh iderler ammâ ‘aziziñ kudemâdan olan fuķarâsı dirler ki ne ‘acep biz bu kadar zamândur Şeyhün hidmetinde püyânuz bize himmet yok Rûmiye kırk gün içinde himmet idüp izn ü icâzet virdi deyü kıyl ü kâl idicek ‘Aziz Hâzretlerine nûr-i velâyetle ma’lûm olup dervişâna Eşref-zâde Hâzretleriniñ keyfiyet ve hâlini bildürmek için ardlarından âdem irsâl idüp gerüye çevirdiler (Güneş, 2003:15).

Bir başka menkıbede de Şeyh Hüseyin Hamavî, Eşrefoğlu’nu halîfe tâyin edip gönderdiğinde arkasından hayran hayran bakar. Onun böyle bakması yanındaki dervişlerin dikkatini çeker ve niçin öyle baktığını sorarlar. Şeyh Hüseyin Hamavî de “Eşrefoğlu bir deniz imiş ki neyim varsa çekip kendine aldı, keşke bir nazar eyleseydi de siz de ondan yararlınsaydınız.” der. Bu söz nur-ı velâyet ile Eşrefoğlu Rûmî’ye mâlum olup bir mil kadar yer gitmişken döner bir kere nazar eyler:

...Şeyh Hüseyin Hazretleri Eşref-zāde Sultān Hazretleriniñ ardından nazār buyurup hayrān olurlar fukarā eydür ki Sultānum ne ‘aceb nazār buyurduñuz Şeyh Hazretleri buyururlar ki bir baħr-i muħid imiş her nem var ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir nazār eyleye tā ki siz daħı müntefi‘ olayduñuz Bu kelām nūr-ı velāyetle Eşref-zāde Sultāna keşf olup bir mil kadar yer gitmiş iken bir kere nazār eyledi Şeyh Hüseyin Hamāvî Hazretleri daħı elħamdülillah deyüp el kaldurup du‘ā iderler (Güneş, 2003: 18).

Başka bir menkıbede ise padişah, birkaç kez Eşrefoğlu Rûmî’yi saraya davet eder ancak her seferinde reddedilir. Sonunda adamlarını gönderip katletmelerini emreder. Adamlar daha yoldayken Eşrefoğlu’na mâlum olur ve kapısının önüne çıkıp adamları beklemeye başlar:

...Pādişāh Hazretleri münfa‘il olup buyururlar ki ne ‘aceb müstağni olur mürāi ancak varuñ katl idiñ deyü emr ider kapucular daħı ol aradan emr-i pādişāhla varup İznike teveccüh iderler İznik kurbında Derbent nām bir kâfir karyesi var bir gece anda yaturlar ‘Ale`ş-sabāh kalkup biraz hamr içerler ve bir yük hamr yanlarıncā alup giderler bu niyetle ki Eşref-zāde Hazretlerini şarap ile boğalar biri cānibinden Sultān Eşref-zādeye bunlarıñ ahvāli ma‘lūm olup şalat-ı işrākı edādan soñra fukarā ileħānkāhlarınıñ kuddāmına çıkup ve kapucularuñ gelecek yollarına karşı a‘şalarinaittika idüp mürākabe tururlar (Güneş, 2003: 27).

Başka bir menkıbede Eşrefoğlu Rûmî İznik’te bulunduğu bir zamanda, mahalle ahālisi tarafından rencide edilir. Eşrefoğlu’nun şeyhi olan Hüseyin Hamavî ise Hamâ şehrinde bulunmaktadır ancak bu hâdiseye ona mâlum olur. Onun müdahalesiyle de o gece oradaki on yedi inkârcı vefāt eder. Böylece mahalle ahālisi bu olaydan ders alır ve tövbe edip Eşrefoğlu’ndan af diler:

Eşref-zāde Sultān Hazretleri gāyet halīm ve şāhib-i tevāzu‘ idi hālā merkad-ı münirleri olan maħalle ahālisi inkār üzere olup rencide iderler imiş hatta şeh-i Hamāda Şeyh-i sa‘ādet-baħşları e`ş-Şeyh Hüseyin Efendi Hazretleriniñ üzerlerine gayret galebe idüp Hamāda sırr yüziünden nidā buyururlar ki Yā Rûmî şabır hoşdur veli yerinde gerek yā uzad ayağunu yāhūd uzadurum buyururlar Kudret-i Rabbāni birle ol şeb ol maħalden on yedi kimesne vefāt idüp ahāli-i maħalle mütenebbih olup Sultān Eşref-zādedenisti‘zār idüp ‘afv-ı cerā‘imleriyçün tazarru‘ ve niyāz iderler (Güneş, 2003: 34).

Başka bir menkıbede de Şeyh İzzettin Efendi yemek yerken “Abdullahım seni aldurdım.” der. Birkaç gün sonra İznik’ten kardeşi Şeyh Abdullah Efendi’nin şehit haberi gelir. İzzettin Efendi’nin kardeşi “Abdullahım seni aldurdım.” dediği gün şehit edilmiştir:

Bir gün Şeyh ‘İzze’ d-din Efendi Hazretleri ta‘ām iderken ‘Abdullahum seni aldurdum deyü buyurmuşlar Bir kaç gündün sonra İznikden haber gelmiş ki başuñuz sağ olsun birāderüñüz Şeyh ‘Abdullah Efendiyi filān gün şehid itdiler deyü Şeyh ‘İzze’ d-din Efendi Hazretlerinüñ ‘Abdullahum seni aldurdum didüğü günü haber virdiler (Güneş, 2003: 61).

2.3.11. Hasımlarına Korku ve Dehşet Verecek Durum ve Kılıklarda Görünme

Menkıbede geçen kendisini öldürmek amacıyla gelenlere Eşrefoğlu Rûmî’nin korku salacak bir biçimde heybetli görünmesi bu motifle ilgilidir:

...Ol gün Eşref-zāde Hazretlerine bir heybet müstevli olur ki bir kimesnenüñ hareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan sonra kapucular gelürler Sultān Eşref-zāde dañı hemān bir kerre re’s-i sa‘adetlerini mürākabeden ref‘ iderler ve ellerinde olan ‘āsāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh kulları deyü kelām itdüklerinde cümle serāsime olup lā-ya ‘kıl olurlar (Güneş, 2003: 27).

2.3.12. Maddelerin Mâhiyetini Değiştirme

Eserde geçen Abdal Mehmed isimli velî zâtın, eline aldığı balçığı yuvarlayıp köfteye dönüştürme kerâmeti bununla ilgilidir:

...Abdāl Muhammed Hazretleri bunları imtihān için tarik-i ‘āmma olan balçık ki zeyl-i hayvānāt ile maħlūtdur Bir miqdār balçık alup birkaç yuvarlak yapup şorbanuñ içine ilkā idüp şorbayı karışdurup Hazreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i sa‘adetine virüp ekl eyle şunu deyü emir buyururlar (Güneş, 2003: 7-8).

Yine başka bir menkıbede Eşrefoğlu Rûmî’nin bir kazan şarabı bala dönüştürme hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Sultān Eşref-zāde Hazretleri dervişlere varuñ şu yüki getirüñ deyü yüke işāret iderler fuķarā dañı şarābı indürürler ve Sultān Eşref-zāde buyurup bir kazgan getirürler

hemân Bismillahi`r-rahmâni`r-rahîm deyüp mübârek elleriyle tulumlarıñ ağızlarını açar ol maħalde olan`avâm ve ħavâş görürler ki şarap hep beyaz bal olmış (Güneş, 2003: 27).

Bir başka menkıbede ise bir gün Şeyh Hamdi Efendi ile dervişleri yolda giderken evliyâların kerâmetleriyle ilgili sohbet ediyorlarmış. Bir ara dervişlerden birinin aklından “Eğer Şeyh Efendi’nin kerâmeti var ise bize bir miktar şeker bulsun.” diye bir düşünce geçer. Bu sırada zeytin ağaçlarının içinden geçen Şeyh Efendi, dervişe “Şu ağacın üstünde biten nedir?” diye sorup zeytin ağacını işaret eder. Derviş, ağaca baktığında görür ki zeytin ağacından şeker, erik ağacından da sakız akar:

Şeyh Pîr Ĥamdî Efendi ibni`ş-Şeyh`Abdu`r-rahîm Tırsî Ĥazretleri bir gün bu boyalıca nâm kıyeden Pazar Köyüne gider iken kerâmât-ı evliyâ`ullahı müzâkere iderler imiş dervişlerden birine ħâtıra olur ki eğer Şeyh Efendi Ĥazretlerinin kerâmeti var ise bize bir miqdâr şeker bulsun dir Ba`dehu tamâmü`l-ħâtıra meğer Şeyh Efendi Ĥazretleri dahı hâlâ evlâd-ı kirâmları taşarrufında olan zeytün ağaçlarınıñ içinde giderler imiş ol ħâtıra şâhibi olan dervişe buyururlar ki derviş şol dirañtuñ üstinde biten nedür deyü bir zeytün ağacına işâret buyururlar derviş dahı ağaca yakîñ varur görür ki zeytün ağacından şeker akup erikağacından şakız akar derviş dahı şekeri kıparup Ĥazreti Şeyh Ĥamdî Efendiye getürüranlardahı ħâzır olan fukarâya tevzi` iderler (Güneş, 2003: 51-52).

2.3.13. Öldükten Sonra Yeniden Dirilmiş Görünme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten üç saat sonra Eşrefoğlu’dan tevbe alıp onun müridi olmak için Horasan diyarından üç kişi gelir. Ancak Eşrefoğlu’nu vefât etmiş bulduklarında çok üzüлüp onca yolu gelip de şeyhten tevbe alarak müridi olamadıkları için ağlaşırlar. O sırada Eşrefoğlu Rûmî’yi gasl için magsel üzerine koyarlar. O anda Eşrefoğlu gözlerini açar ve ellerini misafirlerine uzatıp onlara tevbe vererek müritliğe kabul eder. Müritler de sevinip muratlarına nâil oldukları için Allah’a hamd ederler:

...Diyâr-ı Ĥorasandan üç tâlib gelür Ĥazreti Eşref-zâdeyi intikâl itmiş bulduklarundan çok feryâd ü figân idüp demişler ki müddet-i medîdedür ki vatanumuzdan cüdâ olup ta`ab ü meşakkat-ı râhı ihtiyâr idüp bunda geldük ki ĥidmet-i şerifleriyle müşerref olup dest-i sa`adetlerinden tövbekâr olayduk bu devletden bî-naşib olduk deyü

ağlaşurlar iken Sultān Eşref-zāde Hāzretlerini ğasl için maġsel üzerine va ‘z’ iderler ve fukarā bir miqdār zikre meşġūl olurlar Nāġāh Sultān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerifleriñ ol misāfirler uzadıvirdi ve tövbe virüp telkīn-i zikr iderler anlar dahı mübārek ellerin tutup telkīn-i zikr iderler Ba ‘dehu Sultān Eşref-zāde Hāzretleri kibār bize müterakķiblerdür deyü yed-i şerifleriñ yanlarına çeküp iġmāz-ı ‘ayn iderler misāfirler dahı şād u ħandān olup murādumuza nāil olduġ deyü Hāķķa ħamd ü šenā iderler (Güneş, 2003: 32).

Başka bir menkıbe ise, Tirsine adlı bir yerde dindar bir kadın varmış. Bir gece bu kadının kulaġına zikrullah sesleri gelir. Kadın sesin geldiġi yöne doğru gider, köyün dışına çıkar ve görür ki bir bölük asker ve hepsi ceylanlara binmişler zikir çekerek geliyorlar. Kadın onlardan birine “Bu gelenler kimdir?” diye sorar. O da “Bu gelen Eşrefzāde’dir.” der. Kadın hemen Eşrefzāde’nin yanına gelir ve ādab içinde eteġine yüz sürer ve “Abdurrahim Tırsî ile beraber deġil miydiniz?” diye sorar Eşrefoġlu ise “Bu sene gazaya gitmeye sıra onlara gelmiştir.” deyip gözden kaybolur:

Tirsine nām maħalde bir mu ‘teķide Hātūn var imiş bir şeb ġūşūne bir ġūlbangu zikru ‘llah şādāsı gelür yaylaķda Piñarbaşında olan mescid-i şerifde olmaķ zannıyla yerinden kalkup ol tarafa gider köyden taşra çıķduķda görür ki bir bölük asker ve cümlesi āhūlara rükūb itmişler ol hātūn muķaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sū ‘āl ider ol dahı bu gelen Sultān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Hātūn ādābüzre bir miqdār tevakkuf idüp görür ki Eşref-zāde Sultān Hāzretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Hātūn mübārek kadem-i sa ‘ādetlerine rū-māl olup dir ki Sultānum Abdu ‘r-rahīm Tırsī Hāzretleri Sultānumla me ‘an deġül mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeġe nöbet anlara gelmiştir deyüp ol hātūnuñ gözinden ġā ‘ib olur (Güneş, 2003:38-39).

2.3.14. Cansız Varlıkların Zikir ve Tesbihlerini Duyma

Menkıbeye göre bir zaman Şeyh Hüseyin Hamavî, dervişlerinden kendisine menekşe getirmelerini ister. Dervişler menekşe toplamaya giderler. Eşrefoġlu Rûmî de onlarla birlikte gider. Bir vakit sonra dervişler ellerinde birçok menekşe ile gelir. Ancak Eşrefoġlu’nun elinde yalnız tek bir menekşe vardır. Şeyh, Eşrefoġlu’na neden tek menekşe getirdiġini sorar. O da “Hangi menekşeyi koparmaya yöneldiysem ‘Allah için

beni koparıp da tesbihimden ayırma!’ diye nidâ eder o sebepten hemen bir zikri tükenmiş menekşe buldum ve onu alıp huzurunuzda geldim.” der:

...Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki dervişler bize bir miqdâr benefşe cem ‘ eyleñ dervişler benefşe cem ‘ itmeğe gider Eşref-zâde Hazretleri dahı bile gider her biri bir tarafa perişân olurlar Ba ‘dehu ‘z-zamân dervişler cümlesi gelüp deste deste benefşe getirürler Ba ‘dehu Eşref-zâde dahı elinde bir dâne benefşesi var ‘ Aziz Hazretlerine virür ‘ Aziz Hazretleri buyurur ki Rûmî misâfir olmağla benefşenüñ mekânını bulmamışsıñ gibi Sulţân Eşref-zâde eydür Sulţânım her kankı benefşeyi, kopardımağla kâsd eyledüm bi-Hakkı Hudâ beni kopardıma tesbihümde ayırma deyü nidâ ider ol ecilden hemân bir zikri tükenmiş benefşe buldum ve anı alıp huzuruñuzda geldüm (Güneş, 2003: 17).

2.3.15. Hz. Peygamberi Rüyada Görme

Menkıbeye göre II. Bayezid’in eşi, kendi oğlu olan Şehzâde Korkut’un II. Bayezid’den sonra padişah olmasını arzu eder ve mânevî yardımına inandığı Şeyh Abdurrahim Tırsî’nin himmetini talep eder. Bunun için de Eşrefoğlu Rûmî’nin kızı olan Züleyha Hatun’a, eşi Abdurrahim Tırsî’den ricâda bulunmasını ister. Züleyha Hatun ise bunu düşünürken bir gece rüyasında Hz. Peygamber ve dört halîfeyi görür. Rüyada Abdurrahim Tırsî de oradadır ve tahta şehzâdelerden hangisi geçsin diye müzâkere ederler. Hz. Peygamber “Abdurrahim Tırsî’nin isteği Sultan Selimdir.” der. Züleyha Hatun uyanır ve Abdurrahim Tırsî’ye neden Şehzade Korkut değil de Sultan Selim’in tahta geçmesini istediğini sorar. Abdurrahim Tırsî de Osmanlı’nın soyunun kesilmesini istemediğini zira Şehzade Korkut’dan evlat gelmeyeceğini söyler:

...Sulţân Bâyezid haşşakilerinden Sulţân Korkud vâlidesi baña vaşiyet idüp didi ki zevcüñ ‘Abdu’r-rahîm Tırsîden ricâ idüp himmet talep iderüz ki Sulţân Bâyeziddin soñra pâdişâh benüm oğlum olsun bende bu ma’nâyı daima ilhâh iderdüm bir şeb rü’yamda gördüm ki bir meclis-i ‘âli bir diyân va ‘z olunmuş ve bir taht-ı ‘âli kurulmuş ve üzerinde Sulţân-ı Kevneyn ve Resüle’s-Şekaleyn Hazreti Muhammedü’l-Muştafâ ‘aleyhi ezke’t-tahıyye Efendümüz Hazretleri cülûs itmişler ve cihâr yâr-ı güzîñ Rıdvanullahi Ta’âlâ ‘aleyhim ecmâ’in ve ‘ulemâ-i Kirâm ve evliyâ’i kâmilîñ Rıdvanullahi ‘anhüm hâzır olmuşlar ‘Abdu’r-rahîm Tırsî Hazretleri dahı Sulţânü’l-enbiyâ Hazreti Muhammedü’l-Muştafâ Şallallahü ‘Aleyhi ve Sellemiñ huzûr-ı ‘âlîlerinde murâkaben

tururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ kaçısı geçsün tahta deyü Sultān-ı enbiyādan ta'yin taleb iderler Sultānū'l-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ karaoğlanınuñ murādı Sultān Selimdür buyurlar ki murād-ı 'Abdu'r-raḥim Tırsidür hemān Sultānū'l-enbiyānuñ mübārek lisān-ı sa'adetlerinden bu kelām şadır olıcağ gayrı şehzādelerüñ başlarından dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden kaldururlar bu hālde iken bîdār oldum ve feryād eyledüm ve 'Abdu'r-raḥim Tırsi Hāzretlerine didüm ki Korkud pādîşāh olaydı deyü siz Sultān Selimüñ pādîşāh olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyhüm kıızı Sultān Korkuddan evlād gelmez Āl-i 'Osmaniñ neslimünkaṭi' mı olsun bu rızā'-yı Hāḫka muhālîfdür deyü teslim eylediler (Güneş, 2003:47-48).

2.3.16. Belaya Maruz Kalanları Kurtarma

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî'nin vefâtından yüz altmış yıl sonra, bir zamanda Germiyan Sancağı'ndan bir öğrenci mazlum olarak yakalanır. Haps edilmek üzere ayağına zincir vurulup ellerine kelepçe takılarak İstanbul'a götürülmek üzere yola çıkarılır. Yolda giderlerken Eşrefoğlu'nun türbesinin bulunduğu İznik şehrinden geçerler ve orada bir gece kalırlar. O gece mahpus genç, rüyasında Eşrefoğlu Rûmî'yi görür. Eşrefoğlu gence; "Ben Eşrefzâdeyim ve İznik'de bulunuyorum. Sen mazlum olarak bizim yanımıza geldin. Biz seni bu beladan kurtaracağız. Sen gönlünü hoş tut, yakında kurtulacaksın." deyip kaybolur ve dediği gibi de genç, bu beladan kısa süre içerisinde kurtulur. Mahpus, bu beladan kurtulduktan sonra Bursa'ya, Eşrefoğlu'nun hayır duâsını almak üzere, türbesine gelir ve başından geçen bu olayı anlatıp yazıya geçirir:

Eşref-zāde bu dār-ı ğurūrdan sarāy-ı sūrūra irtihāl buyurduklarından yüz altmış sene mürūrla ya'nı biñ otuz dört tārîhinde 'āvām tā'ifesinden ba'zı kimesneler Germiyan Sancağından bir sūhte tutup gerden ü pāyine zencir ü lāle taḫup İstanbula giderken reh-ğüzārları İznik olup anda iki gice mihmān olurlar Ba'dehu İstanbula revān olup Hersek nām-maḫalde ḫalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḫbūs vāḫı'asında görür ki bir pîr-i rüşen-zamir yanına gelüp dir ki şakin ḫayf itme biz seni ḫalāş iderüz Maḫbūs-ı dermend der ki Sultānum siz kimsiz ve ism-i şerifleriñüz nedür buyurlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İznikde oluram çünkü sen mazlūmen bizüm yanumuza gelesin biz senü bu belādan ḫalāş itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫōş tut 'An-ḫariḫ ḫalāş olursın deyü tebşir buyurup ḡā'ib olurlar çün şabāḫ olup ol aradan 'azm-i rāh iderler ve ol suhte 'ādet-i ḫadimeleri üzre iki bāzūlarından muḫkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāğāḫ ešnā-i zehābda

pāzū-bend çözülp tutup yine bağlarlar yine çözüür 'Āhirü'l-emr nāçār kalup bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaqt-i zuhūrda dāhil olurlar bir çavuşuñ hānesine nüzül iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsu şabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb adamlar 'azm-i cāmeḥāb iderler Maḥbūsuñ daḥı üzerine nevm galebe idüp bir miqdār uyudukda rü'yāsında Sultān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḥalās zamānı geldi tiz kalk git Maḥbūs daḥı bīdār olup görür ki cümlesi ḥābda hemān miskīn fırşatı ḡanimiyyet bilüp elinde körepeşiyle kapudan taşra çıkup gider hiç bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam kanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Te'ālā bir şandukçı dükkānuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıkmasını ricā ider Üstād daḥı 'ale'r-re'si ve'l- 'ayn deyüp destine destere alup körepesini kaṭ' ider maḥbūs derdmendinden rehā buldukda Sultān Eşref-zāde Ḥazretleriniñ ḥayır du'ālarına iştiḡāl üzere olup Burusaya gelüp tahrīr olunduḡı üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu kışşadan bize ḥāşıl oldu ki āsitāne-i āliyyelerine rüy-ı māl iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olunca ziyāretlerine varup ḥidmet-i 'aliyyelerinde bulunan maḥıbb-i şādıklar dünyā ḡamından ve āhiret 'azābından ḥalāşolmak bi't-ṭarīkū'l-evlādur (Güneş, 2003: 36-37-38).

2.3.17. Başka Bir Veliye Kerāmet Kuvvetiyle Üstün Gelme Ve Onu Kendine Tābi Kılma

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rūmī, kendisine müstehabı öğretmek için gelen Molla Kutbettin adlı zāta doğu tarafına bakmasını söylemiş. Molla Kutbettin doğu tarafına baktığında güneş kendisine dehşet verecek şekilde gözükmüş. Dehşete düşen Molla Kutbeddin, Eşrefoğlu'nun büyüklüğünü anlayıp eteğine yüz sürmüş ve küstahlığından istaḡfar etmiş. Anlatılan hādise de bu motif ile ilgilidir:

Eşref-zāde Ḥazretleri zamān-ı sa'ādetlerinde şalat-ı fecrī bir miqdār karanlıkda kılarlar imiş Meḡer ol zamānda fāzıl-ı Rūm Kūṭbe'd-din e'l-İznikī Ḥazretleri ḥayātında imiş Eşref-zāde Ḥazretlerine vaqt-i müstehabbı ta'līm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥazretleri yine 'ādet-i kadimeleri üzre mü'ezzine ikāmet eyle deyü imā eyler Molla Kūṭbe'd-din daḥı vaqt olmadı deyü mü'ezzini men' ider Bir miqdār tevakkūf idüp yine işāret iderler yine men' ider üçüncü işāretlerinde yine Mevlānā Kūṭbe'd-din men' iderler Eşref-zāde Efendi hemān bir kerre Molla Kūṭbe'd-dine nazar idüp şark tarafına bak deyü buyururlar Molla Kūṭbe'd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna Kūṭbe'd-din daḥı şark tarafına bakar görür ki ḥurşid-i 'ālem-tāb Kūh-ı Kāf

Çalesinden iki âdem kıaddi miqdârı mürtefi ‘ olmuş Hemân ol sâ ‘at Hayy diyüp bir na ‘ra- i saht urup Sultân Eşref‘in dâmânına yüzler sürüp küstâhlığından istiğfâr ider ve buyurur ki ‘ilm-i zâhire talep iden bize gelsün ‘İlm-i bâtın talep idenEşref-zâdeye varsun (Güneş, 2003: 22).

2.3.18. Bereket Getirme

Menkıbeye göre bir gün Sinan Dede, İznik Gölü’nün sahilinde gezintiye çıkar. O sırada balık tutmaya gelenler sepetlerini suya koymuş bekliyorlardır. Ancak aradan zaman geçer fakat hiç balık çıkmaz. Balıkçılar, balık çıkması için Sinan Dede’den himmet talep ederler. Sinan Dede suya eğilip balıkları çağırması üzerine göl balık ile dolar. Gölün balık ile bereketlenmesi hâdisesi bu motif ile ilgilidir:

Bir gün Sinân Hâzetleri İznik Gölünün sâhilinde teferruce varurlar meğer evvel-i bahâr imiş ve gölden balık şayd itmek için Çararıya sepedler komişlar ittifâk biraz eyyâm mürür ider balık çıkmaz ol gün ki Sinân Dede Hâzetleri ol maħalle varurlar balıkçılar balık çıkmak için Sinân Dede Hâzetlerinden himmet talep iderler Sinân Dede Efendi dağı ĥırka-i mübârekeleriyle yed-i şerifelerin deryâ tarafına tahrik idüp kiş kiş deyü çağırurlar deryâdan ol deñlü balık çıkar ki Çararı balık ile şolduğdan řoñra etrâfına ol deñlü balık yığılır ki ĥadd ü ĥesâbını kâtipler kaleme almak mümkün olmaz (Güneş, 2003: 66).

2.4. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE’DEKİ ŞİİRLER

Menâkıb-1 Eşrefzâde’de beş adet şiir tespit edildi. Bu şiirler ile alâkalı gerekli bilgiler şu şekildedir:

Menâkıb-1 Eşrefzâde’den alınan bilgiye göre aşağıdaki ilk şiir, Eşrefoğlu Rûmî’nin damadı olan şeyh Abdurrahim Tırsî’ye aittir. İlahî türündeki bu şiir, dörtlüklerle ve 8’li hece ölçüsüyle yazılmışır.

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten üç saat sonra Eşrefoğlu’dan tevbe alıp onun müridi olmak için Horasan diyârından üç kişi gelir. Ancak Eşrefoğlu’nu vefât etmiş bulurlar. Bu nedenle çok büyük üzüntü duyarlar. Onca yolu gelip de şeyhten tevbe alıp müridi olamadıkları için ağlaşırlar. O sırada Eşrefoğlu Rûmî’yi gasl için magsel üzerine koyarlar. O anda Eşrefoğlu gözlerini açar ve ellerini misafirlerine uzatıp onlara

tevbe vererek müritliğe kabul eder. Tüm bunlara şahit olan Abdurrahim Tırsî de aşağıdaki şiiri kaleme alarak hem bu olayı anlatır hem de Eşrefoğlu'nun vefâtından dolayı duyduğu üzüntüyü dile getirir:

*Gerçi kim ölmez didiler
Hakk dostıdur ol didiler
Gözden tulunur didiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Hakk dostları dirildiler
Ka'bede namâz kıldılar
Sefer-i mübârek didiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Vakt-i şubh irdi dünyâdan gitdi
Gördün o Sultânı nitdi
Görince telkîn itdi
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Birkaç misâfir geldiler
Tevbe idelüm didiler
Dünyâdan göçmiş buldılar
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Tövbesiz kalduķ didiler
Âh iyleyüp ağlaşdılar
Himmatüñ irsün didiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Çünkü yumağa kodılar
Dervişler zikri urdılar
Tevbe virürken gördiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân*

*Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş
‘Āşıqlaruñ kıomaz imiş
Eşrefođlı Rūmî Sulţān*

*Bu bıçare ğarip nitsün
Ağlayu kıancaru gitsün
Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefođlı Rūmî Sulţān*

*Bu ‘Abdü’r-raĥîm Tırsî
Andandur āh u zārusı
İşler yüregi yāresi
Eşrefođlı Rūmî Sulţān (Güneş, 2003: 33)*

Aşāđıda verilen ikinci şiir, İznik Eşrefiye dergāhı şeyhlerinden olan Lutfullah Efendi’ye aittir. Konusu ilāhî aşk olan şiirin nazım biçimi gazel olup aruz vezni ile yazılmıştır. Beyitlerle yazılmış olan bu şiirin kâfiye düzeni ise aa- xa- xa- xa... şeklindedir.

Gazel I

(Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün)

*‘Işk şarābun nüş idenler şala gelsün berü
Dôst şedāsın güş idenler şala gelsün berü*

*Ol şarāb-ı lā-yezaliden olup mest-i müdām
Kendüsin serhōş idenlere şala gelsün berü*

*‘Ar [u] nāmūs kıaydını terk eyleyüp hem kıalbini
Māsivādan boş idenlere şala gelsün berü*

*Gice gündüz zikr-i Hakk'a eyleyüben iştiğal
Zikr-i Hakk'da cüş idenlere şala gelsün berü*

*Dermend Lütfü'l-lah ile hem-dem olup dıdesin
Dôst yüzine düş idenlere şala gelsün berü (Güneş, 2003: 56)*

Aşağıda verilen üçüncü şiir de yine bir İznik Eşrefiye dergâhı şeyhlerinden olan Abdülkâdir Efendi'ye (mahlası Sırrî'dır) aittir. Rubâî biçiminde yazılmış şiirin kâfiye düzeni aaxa şeklindedir. Tasavvuf yolundaki sâlikin düşünce tarzı ve duruşunu anlatan ve Farsça kaleme alınmış olan bu rubâî, anlamıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

*Mâ şâf dilâyım be-kes kine dârim
Halkest be-men düşmen mâ bâ-heme yârim
Mâ şâh-ı dırahtım pür-ez mive'-i tevhid
Her reh-güzeri senk zened 'âr ne-dârim (Güneş, 2003: 57)*

*[Biz saf gönüllüüz, kimseye kin tutmayız.
Bana düşman olan halktır, biz ise herkesin dostuyuz.
Biz tevhid meyvesi ile dolu ağacın dalıyız.
Yoldan geçen herkes bize taş atıyor ama biz bunu onur meselesi yapmayız.]*

Aşağıda verilen dördüncü şiiri ise Bursa İncirli Eşrefî dergâhı şeyhi olan İzzeddin Efendi kaleme almıştır. Şiirin konusu da ilâhî aşktır. Kâfiye düzeni de aa- xa- xa- xa şeklindedir.

*Zikriyle 'âşık gülzâr oldu
Tâze-ter gönüm nev-bahâr oldu*

*Ƙodı ağıyârı buldı dildârı
Gördi ol yârı bîkarâr oldu*

*Allahuñ adın 'âşık andukca
Zikriyle zâhid tövbekâr oldu*

*Her seher iñler nâleler eyler
Gülşen-i 'ışkda şol hezâr oldı*

*'İşka uyanlar sırrı duyanlar
'İzziyâ anlar yâre yâr oldı (Güneş, 2003: 60-61)*

Menâkıb-1 Eşrefzâde'de geçen aşağıdaki son şiiri ise Bursa İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî tekkesi şeyhlerinden olan Muhammed Efendi kaleme almıştır. Nazım biçimi gazeldir. İlâhî türündeki şiir aruz vezni ile yazılmıştır. Kâfiye düzeni ise aa xa xa... şeklindedir. Şiir, ilâhî aşka tutulmuş tasavvuf yolundaki âşığın hâlini anlatır.

(Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün)

*Gel bugün 'ışkuñ şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'ârı terk idüp dîvâne ol*

*Geçüben cân u cihândan varlığıñdan göz yumup
Şal vücüduñ bahr u hiddet içre bir dürdâne ol*

*Gel bugün meydân-ı 'ışk içre bahâdırlık idüp
Cümle kır nefsuñ çerisin sen dahı merdâne ol*

*Gel semender gibi âteş içre cevlân eyleyüp
Ur vücüduñ şem '-i 'ışka yanuben pervâne ol*

*Şeyh Muhammed cem ' idüp özüñ perişân itmesün
Kesret-i a 'dâda bakma bir bakup bir dâne ol (Güneş, 2003: 70)*

2.5.MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KALIP İFADELER VE MECAZ ANLAM TAŞIYAN KELİME GRUPLARI

Bu kısımda Menâkıb-1 Eşrefzâde'de geçen sırasıyla atasözleri, deyimler, ayet, hadis, dua ve mecaz anlam taşıyan kelime gruplarının bulunduğu kalıp ifadelere yer verilecektir.

2.5.1. Atasözleri

Eserde geçen atasözleri şöyledir:⁹

Zirā gözlüye gizli yoğdur Sultān Eşref-zāde dağı erba'inde gördükleri vākı'atları kağıdını taleb itdiklerin bilüp ol varakayı ellerine virürler. (10/17)

Dü-pādişāh-ı der yek iqlim nemikuned fehvāsınca buyururlar ki Rūmî **bir vilāyetde iki pādişāh şıgmaz** var imdi seni vaṭanıña istiḥlāf itdim! (15/8)

Bu maḳūle evzā'ı bir dağı eyleme zirā maḥrūmlığa bā'isdür eğer bizüm ṭa'āmumuza ve kisvemüze rāzı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādım olursıñ fe'emmā **şoñraki peşimānlık fā'ide virmez.** (25/4)

Ba'dehu'l-mevt Sultān Meḥmed Ḥāzretleri gāyet nādım olmuşlar ammā ḫi-fā'ide **izācā'e'l-ḫazā'amiye'l basar**¹⁰(40/16)

2.5.2. Deyimler

Menākıb-ı Eşrefzāde'de rastlanan deyimler şöyledir:

Müşār **bi'l-benān**¹¹ olmağıla imtiyāz bulmuş (4/17)

Bir rütbe ki mübārek re'slerinde **beyinleri oynar** (6/23)

Ḥācî Bayrām-ı Velî mübārek elleriyle içine benefşe yağı koyup Eşrefzāde Efendinüñ burunlarına ḫoḫutmuşlar yine bñnleri **ḫarār tutmuş** (7/2)

Ḥatta rivāyet olunur ki Ḥācî Bayrām-ı Velî Ḥāzretlerine teveccüh ešnāsında **ḫātırına gelür** ki (7/9)

Eşref-zāde Efendi Ḥāzretleri eydür ki Sultānum bu bendenize **ḫanā'at gelmedi** (8/23)

⁹Atasözleri ve deyimlerin metinde geçen yerinin sayfa sayısı ve satır sırası cümlelerin sonunda parantez içerisinde gösterilmiştir. Örneğin 10/17 ifadesi, metnin 10. sayfası 16. satırı anlamına gelmektedir.

¹⁰Kaza gelince göz kör olur, göremez.

¹¹ Parmak ile gösterilen.

Anlar daḥı sem‘an ve t̄a‘aten deyüp hemān **ayaqları tozuyla** ḥalvethāneye dāḥil olurlar (11/4)

Ḳalb-i şerīflerine bu ḥātıra vesvās tarafından **ḥuṭūr ider** (11/12)

Şeyḫ Efendi Ḥazretleri bize tenhā oda virdi ve t̄a‘ām daḥı b̄i-nihāye ve **dest ü dāmenümüzi kimse görmez**¹²(11/22)

Hiç bizüm için **gamḥvār olmañ** didi kerīmeleri daḥı geldi. Bu kelāmı babalarınıñ ḥücreşi ḳapusunda söyledi. (12/1)

Ḥādım olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup açar görür ki Eşref-zāde Sultān Ḥazretleri ḥücrenünbir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki **tahṛik itdi** aşla ḥareket itmez (12/10)

Sultānum **bize kıyduñuz** diyüp ḳu‘ūd iderler. (13/22)

Aziziñ ḳudemādan olan fuḳarāsı dirler ki ne ‘acep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḥidmetinde p̄yānuz bize himmet yoḳ Rūmiye kırk gün içinde himmet idüp izn ü icāzet virdi deyü **ḳıyl ü kāl idicek**¹³ (15/16)

‘Aziz Ḥazretlerine nūr-i velāyetle **ma‘lüm olup** dervīşāna Eşref-zāde Ḥazretlerinün keyfiyet ve ḥālını bildürmek için ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler. (15/17)

Sultān Eşref-zāde daḥı **‘ale’r-re’si ve’l-‘ayn**¹⁴ deyüp yerinden ḳalkar. (16/15)

Şeyḫ Ḥazretleri kelāmların **işgā itmeyüp**¹⁵ nüzül buyururlar. (16/4)

Eşref-zāde Efendiniñ kemāl-i isti‘dādı **zāhir ü nümāyān olduḳda** fuḳarā **zebānların kütāh idüp**¹⁶ iti‘raf iderler. (17/22)

Eşref-zāde Sultān Ḥazretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥazretlerinün ḳadem-i sa‘ādet-tev’emlerine **yüz sürüp** veda‘ idüp ‘azm-i rāḥ iderler. (18/2)

¹² El ve eteḡimizi kimse görmez.

¹³ Dedikodu etmek.

¹⁴ Baş ve göz üstüne.

¹⁵ Kulak vermemek.

¹⁶ Dilini kısa tutmak.

Şeyh Hüseyin Hazretleri Eşref-zāde Sultān Hazretlerinün ardından nazār buyurup **hayrān olurlar** (18/12)

Hazreti Eşref-zāde Şeyh Hüseyin Hamāvī Hazretlerinden gelüp İznike **teşrif buyurduklarında** nihāyet faqr u fenāya müstağrak olup hatta ‘avām istiḥkār tarafında olurlar. (19/17)

Ben bunu şubaşıya virüp **müjdesini alurum** deyü Eşref-zādeyi tutup Tirse nām karyeye götürüp bir hāneye haps ider (20/12)

Meğer ol Pīrezeniñ **başı devletlü** imiş. (20/18)

Hemān **kalbine** bir **nār-ı muḥabbet düşüp** Sultān Eşref Hazretlerinün yanuna gelür. (21/6)

Hemān ol sâ‘at Hayy diyüp bir **na‘ra-i saht urup** Sultān Eşref’in **dāmānına yüzler sürüp** küstāhlığından istiğfār ider. (22/18)

Sultān Eşref-zāde Hazretlerinün bir ḥidmeti olsa buyururlardı varup ḥidmeti edā idüp yine ḥālūme **meşgūl olurdum.** (24/7)

taht-ı yedlerinde olan memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müte‘ārif olan ‘azizleri getürmişler. (25/18)

Bizüm ta‘āmumuza ve kisvemüze rāzı olursañ **devlet bulursiñ** ve illā çok **nādım olursiñ** (25/3)

Sultān Eşref-zādenün şeref-i şöḥbetiyle **müşerref olduḡda** ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş (25/23)

Hoş geldüñüz pādişāh kulları deyü kelām itdüklerinde cümle serāsime olup **lā-ya ‘kıl olurlar**¹⁷

Pādişāhuñ **derünına āteş-i muḥabbet düşüp** nice ideceğın bilmez. (28/7)

¹⁷ Akli başından gitmek.

Pādişāh Hāzretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beğāyet şefīkadur likin zebānlarında bir marāz **peydā oldu** tekellüme iktidārı yoğdur eṭibbā ‘ilācdan ‘**āciz kaldılar** (29/5)

Pādişāh Hāzretleri bu kerāmeti ‘ayānen müşāhede itdüklerinde **ez cān u dil muḥabbet idüp** bī-nihāye sīm ü zer ‘āṭiyye kıılır.(30/1)

Pādişāh Hāzretleri **müteğayyir olurlar** ol ecilden ḥātırları içün istizān iderler. (30/6)

Pādişāh Hāzretlerinüñ **derünlarını nār-ı muḥabbet iḥrāk idüp** arama **mecālī kıalmaz** (31/5)

Pādişāhı **tesliye-i hātır idüp**¹⁸ ba‘dehu‘l-va‘z tevķir üta‘zīm ile yine maḥarr-ı devletine irsāl iderler. (31/12)

Ḥorasandan üç ṭālib gelür Hāzreti Eşref-zādeyi **intikāl itmiş bulduklarundan** çok feryād ü fiğān idüp demişler (32/3)

Evliyālar ölmez imiş/ **Cān acısın görmez** imiş (34/2)

Bu ‘Abdü’r-rahīm Tırsı/ Andandur āh u zārusı /**İşler yüregi yāresi** /Eşrefoğlı Rūmī Sultān (34/11)

Yine ekle ‘illeti sarāy-ı Hümāyunda kadınlardan birine ‘**arız olup bir çāre bulunmayup** Hāzreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü niyāz iderler (35/6)

Bir şeb **üzerlerine nevm galebe idüp** ešnā-i zikru‘llahda bir miğdār **kendülerinden gā’ib olurlar** (36/1)

‘Āḥirü’l-emr **nāçār kıalup** bendsüz **öñlerinde sürerler** ve İstanbula vaḳt-i zuhūrda dāḥil olurlar (37/10)

¹⁸ Gönlünü almak.

Āsitāne-i āliyyelerine **rūy-ı māl iden**¹⁹ kimesne dünyevî belāsından rehāyāb olunca ziyāretlerine varup h̄idmet-i ‘aliyyelerinde bulunan maḥıbb-i şādıklar dünyā ğamından ve āḥiret ‘azābından ḥalāş olmaḳ bi’ṭ ṭariḳü’l-evlādur (38/10)

Abdu’r-raḥım Tırsı Ḥazretleri Sulṭānumla me‘an deĝül mi buyururlar ki bu sene ğazāya gitmeĝe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḥātūnuñ **ĝözinden ĝā’ib olur** (39/8)

Görür ki muḳeddemem İznıḳde kendüden elma alan derviş ol maḥālde ṭurur ‘Abdürraḥım Tırsı Hay efendüm deyüp mübārek **ḳademine düşer** (43/23)

Yā ‘Abdürraḥım sen **h̄idmetinde olduĝıñ zātuñ ḳadr u ḳıymetin bil** vü anuñ **ḥayır du‘āsm ricā ḳıl** deyüp ĝā’ib oldılar. (44/1)

Sulṭān Eşrefeye daha ziyāde i’tıḳādı olup **ez-cān u dil** ciddile **rāh-ı mücāhedeye va‘z-ı ḳadem idüp** (44/5)

Ba‘de’ṭ-ṭa‘am ol cema‘āt yine h̄idmete meşĝül olup **vaḳt-i zuhūr olduĝda** ezān-ı şerif kıra‘āt olunup herkes **tecdid-i vuzū idüp**²⁰(45/14)

Eşref-zāde Ḥazretleri bu dārü’l-ĝurūrdan **azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde** ben şaĝıre ḳalup Sulṭān Bāyezid-i Velinūñ vālideleri beni sarāya alup anlarıñ terbiyelerinde **neşvünemā bulup** ḥadd-i nisvāna irişdüĝümde (47/6)

Nice ādem şuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliya’ullaha münkir olduĝı eelden **çeşm-i dili nā-bınā olup**²¹ dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup **ḥüsrāna giriftār olurlar** (50/7)

Ĝuş idüp aḥbāb fevtin eylediler **āh vāh göçdi** Eşref-zāde ‘İzze’d-din Efendi (61/10)

Başuñuz şaĝ olsun birāderüñüz Şeyḫ ‘Abdullah Efendiyi filān ĝün şehid itdiler. (61/16)

¹⁹ Yüz sürmek.

²⁰ Abdest tazelemek.

²¹ Gönül gözü kör olmak.

Ağlayan çocuk māderini **cānından bizār eylese** bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāhatda istirāhat itmesi mu‘ayyen ü muḥakkakdur. (65/15)

Sinān Dede Allahüekber didüğü vaḳit **dāmenine yapışmış** olaydıñuz **yedi iklim dört küseyi seyrān idüp** şimdi yine gelürdiñüz buyururlar. (66/5)

Ḳaraşu balık ile ṭolduḳdan soñra eṭrāfına ol deñlü balık yığılır ki ḥadd ü ḥesābını kātipler **ḳaleme almaḳ** mümkün olmaz (66/19)

Gel bugün ‘ışḳuñ şarābın içüben **mestāne ol** /Gel bugün nāmus u ‘ārı terk idüp **dīvāne ol.**

Geçüben cān u cihāndan varlıḡuñdan göz yumup /Şal vücūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol.

Gel bugün meydān-ı ‘ışḳ içre bahādırlık idüp/ Cümle **ḳır nefsuñ** çerisin sen daḡı **merdāne ol.**

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp/ **Ur vücūduñ** şem‘-i ‘ışḳa yanuben pervāne ol.

Şeyḡ Muḥammed cem‘ idüp **özüñ perişān itmesün** /Kesret-i a‘dāda baḳma bir baḳup bir dāne ol. (70/23)

2.5.3. Ayet

Menākıb-ı Eşrefzāde’de geçen ayetler şöyledir:

Süre-i Nisā’da ḳāle ‘Allāhu te‘ālā **Ve‘budū’llāhe velā tuşrikū biḥi şey’en ve bil-vālideyni iḥsānen**²² (2/15)

Eşref-zāde Ḥāzretleri **yā eyyühe’n-nefsü’l muṭma’inneḥ irci’i İlä-Rabbike Rāziyetenmarḍıyyeh**²³ nidāsını gūş idüp...(31/18)

²² “Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın sonra anaya ve babaya iyilik edin” (Nisa, 36)

²³ “Ey huzur içinde olan can! O; senden, sen de O’ndan hoşnut olarak Rabbine dön! (Feccr, 27-28)

2.5.4. Hadis

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de yalnızca bir tane hadis geçmektedir:

Biñ yüz kırk altı 1146 târihinde **ekşeru a' mâr-ı ümmeti beyne sittin ve seb'in**²⁴ mâ'sadağınca altmış üç yaşında iken marâz-ı tâ'ündan vefât itmekle Burusada Eyüb Efendi zâviyesinde medfündür.

2.5.5. Dua İfadeleri

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de geçen dua ifadeleri aşağıda verilmiştir:

Şeyh-i Rûz-ı bihân Baklı **Ğaddesallahü Te'âlâ ruħahü** (3/3)

Ali İbn-i Ebi Tâlib **Kerremallahü Vechehu** Ğazretlerine müntehi olup...(4/4)

Burusada Ğavâķin-i 'Osmâniyyeden Çelebi Sultân Mehmed Ğân '**aleyhi'r-rahmeti ve'l-ğufrân** (4/15)

Muħammedü'l Buħâri e'ş-şahir be-Emir Sultân **Ğuddise Sırrahu'l-Müste'an** (6/13)

'Aķsemse'd-din ve biri Emir Sultân Hazarâtları **Ğaddesallahü esrârehüm** (14/14)

Eşref-zâde daħı 'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp yerinden kâķar ve eline tas alup bir dıraħtuñ altına varup teyemmüm ider ve secdeye varur **Yâ Rabbî Şeyħüm şucağız talep ider luţfeyle şucağız iħsân eyle** diyüp başını secdeden ref' ider. (16/17)

Eşref-zâde 'azm-i cinân eyledi 874 **Ğaddesallahü Sırrahu ve nef'anallahü bişefâ'ati yevmü'l-mizân ve Ğafazanallahu bi-himmetihi fi'l-cenneti anduħülü'n-nirân.** (19/12)

Eşref-zâde Ğazretleri mübârek ellerin ref' idüp buyururlar ki **İy Bâri Te'âlâ senden murâdum ba'dehu-l yevm budur ki bizi selâtinüñ Ğalbinden ve selâtinü bizüm Ğalbümüzden iħrâc eyle** deyüp tazarru' ve niyâz iderler. (30/21)

²⁴ "Ümmetin ortalama yaşı altmış-yetmiş arasındır." (Hadisin Meâli)

Haqq Sübhanehu ve Te'âlâdan temenni ve ricâmuzbudur ki evlâd-ı kirâmını ve ahfâd-ı 'izâmını ilâ- kıyâmi's-sa'âh münkarız eylemeyüp rûz-ı cezâda mülâkatlarıyla müşerref ve muğtenem eyleye Âmin. (42/10)

Hazreti Muhammedü'l-Muştafâ 'aleyhi ezke't-tahıyye Efendümüz Hazretleri cülüs itmişler ve cihâr yâr-ı güzîñ **Rıdvanullahi Ta'âlâ 'aleyhim ecmâ'in** ve 'ulemâ-i Kirâm ve evliyâ'i kâmilîñ **Rıdvânullahi'anhüm** hâzır olmuşlar 'Abdu'r-raḥîm Tırsî Hazretleri daḥı Sultânü'l-enbiyâ Hazreti Muhammedü'l-Muştafâ **Şallallahü 'Aleyhi ve Sellemiñ** ḥuzûr-ı 'âlîlerinde murâkaben tururlar. (47/18)

Haqq Te'âlâ rûz-ı kıyâmete degin fetḥ ü nuşretlerin ziyâde eyleye âmin yâ mucibe's- Şâ'ilîñ. (49/4)

Server-i Kâinât ve faḥr-i mevcudât'aleyhi ekmelü't-tahıyyât. (52/19)

Raḥmullahi 'aleyhi ve 'alâ eslâfihi. (65/17)

Ḳaddesallahü esrârehüm ve Nef'anâllahü bişefâ'atihi Âmin yâ Mu'in Ketebehü'l-faḳîr Muhammed Zeki fî ḥamsi şehr-i rebî'ül-âḥîr lisenetihi aḥdâ ve tis'ine ve mieteyni ve elfe 1291 **Barekallahü Lenâ velekum. (71/19)**

2.5.6. Mecaz Anlam Taşıyan Kelime Grupları

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de, gerçek anlamının dışında kullanılmış bir takım kelime grupları ile karşılaşıldı. Karşılaşılan bu kelime grupları aşağıda verilmiştir:

Baḥrû'l-ḥaḳâ'ık ve'l-'irfan (Bilgi ve hakikatlerin denizi) Şeyh Rûz-ı Bihân Baklî için söylenmiştir.(3/2)

Sened-i sa'âdet (Mutluluk senedi) Eşrefoğlu Rûmî için söylenmiştir. (3/8)

Zıj-i maḥâfil kürsî (Kürsü yerinin süsü) Abdurrahim Tırsî için söylenmiştir.(3/19)

Esedullahi'l-gâlib (Allah'ın gâlip arslanı) Hz. Ali'nin lakabıdır.(4/3)

Gülşen-i ḥaḳıḳatuñ gül-i bi-ḥârî (Gerçek gülbahçesinin dikensiz gülü) Emir Sultan Hazretleri için söylenmiştir. (6/11)

Seyr-i ilallahda tayerān arzusu (Allah'a yönelme, O'na doğru uçma arzusu) Tasavvufta kulun, Allah'a doğru mânevî bir yolculuğa çıkma isteği bu şekilde anlatılmıştır.(9/1)

Kalbi yerde koyup kendi'âlem-i ervāha tayarān itmek (Kalbini dünyada bırakıp ruhlar âlemine gezintiye gitmek) Gerçek mürşidi anlatmak için söylenilmiştir. (14/5)

Bahr-i muhîd imiş her nem var ise çeküp kendüye aldı (Büyük bir denizmiş, neyim varsa içine çekmiş) Eşrefoğlu Rûmî'yi anlatmak için şeyhi tarafından söylenmiştir.) (18/14)

Mürğ-i rûhı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lâne-sāz (Ruh kuşu -canı- ebedi cennete uçup, yuva yapmış.) Eşrefoğlu Rumi'nin vefâtı bu sözler ile anlatılmıştır.) (19/7)

Ebu'l-Feth (Fetihlerin babası) Fatih Sultan Mehmed'in lakabıdır.

Eṭṭebbā' -i dīn (Din hekimi) Büyük şeyhler için söylenmiştir. (25/16)

Naẓār-ı hayāt-baḥş (Hayat bahşeden bakışlar) Eşrefoğlu Rûmî için söylenmiştir. (28/2)

İcābına li-hezihi'd da'veti'l-kerīm (Kerim olan Allah'ın davetine uymak) Eşrefoğlu Rûmî'nin vefât anını anlatmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (31/20)

Ṭūṭi' -i cān-ı 'azizleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olması (Aziz can kuşunun, ebedi cennete uçması) Ruhun bedenden ayrılıp cennete gitmesi yani kişinin vefât etmesi kastedilmiştir. (31/21)

Ṭayarān-ı gülistān-ı 'âlem (Kâinâtın gül bahçesine uçma) Kişinin vefât edip cennete gitmesi kastedilmiştir.(31/22)

İrtihāl-i beḳā-yı sarāy-ı server-i 'uḳbā buyurmak (Hz. Peygamber'in âhiretteki sonsuzluk sarayına göç etmek) Eşrefoğlu Rûmî'nin vefâtı kastedilmiştir. (35/4)

Dār-ı gürürdan sarāy-ı sūrūra irtihāl buyurmak (Gurur evinden sevinç sarayına yönelmek) Dünyadan âhirete gitmek yani vefât etmek kastedilmiştir. (36/10)

Ḳadem-nih-i sâha-i vücūd olmak (Varlık âlemine ayak basmak) Yeni doğan çocuk bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir.(41/6)

Şarâb-ı vişâli içmek (Kavuşma şarabını içmek) Vefât etmek anlamında kullanılmıştır. (44/13)

Zebân-ı dürefşan (İnci saçan dil) Şeyh Abdulkâdir Efendi'nin ağzından çıkan kelimeleri belirtmek için kullanılmış bir kelime grubudur. (50/26)

Âfitâb-âsâ tulu' vü bürüz etmek (Güneş gibi doğmak ve meydana çıkmak) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin doğması bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (50/34)

Şemere-i fu'âd (Gönül meyvesi) Abdurrahim Tırsî'nin evladı olan Pir Hamdi Efendi için kullanılmış bir kelime grubudur. (51/1)

Server-i Kâinât (Kâinâtın baş tacı) Hz. Peygamber Efendimiz için kullanılan bir kelime grubudur.

Rihlebend-i sefer-i ahret olmak (Âhret yolculuğuna çıkmak) Pir Hamdi Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla dile getirilmiştir. (53/15)

'Andelîb-i ruḥına ḳafes-i dünyâ dar gelmesi (Dünya kafesi bülbülün ruhuna dar gelmesi) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin ruh hâli bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir. Zira dünya Sırrı Ali Efendi'ye dar gelmeye başlamış, ötelere arzu eder hale gelmiştir. (54/15)

Tekyegâh-ı beḳâya firâr eylemek (Sonsuzluk dergâhına kaçmak) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla dile getirilmiştir. (54/16)

E'l-'azîz-i tevşîḥ (Kıymetli, değerli süs) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olan Şeyh Hamdi-i Sâni'yi tanıtmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (55/1)

Kâmilü'l-'iyâr (Ayarı -değeri- eksiksiz, tam olan) Yine Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olan Şeyh Hamdi-i Sâni'yi tanıtmak için kullanılmış bir kelime grubudur.) (55/1)

Mā şāh-ı dırahtım pür-ez miye'-i tevhid (Biz tevhid meyvesi ile dolu ağacın dalıyız.) Şeyh Abdulkadir Efendi'nin şiirinde geçen bu mısra, tamamen mecaz anlam taşıyan ifadelerle oluşturulmuştur. (57/21)

Her reh-güzeri senk zened 'ār ne-dārim (Yoldan geçen herkes bize taş atıyor ama biz bunu onur meselesi yapmıyoruz.) Yine Şeyh Abdulkādir Efendi'nin şiirinde geçen bu mısra da mecaz ifadelerle oluşturulmuştur. (57/22)

Şeyh-i sa'adet-meşāb ü fazilet-nişāb (Meziyetli kıvama getiren ve saadet menziline ulaştıran şeyh) Şeyh İzzeddin Efendi'yi tanımlamak için kullanılmış bir kelime grubudur. (60/8)

Zikriyle 'aşık gülzār oldu /Tāze-ter gönlüm nev-bahār oldu (Âşık zikriyle gülbahçesi oldu, benim taptaze gönlüm de ilkbahara dönüştü.) Şeyh İzzeddin Efendi'nin şiirinde geçen bu ifadeler de mecaz anlam ifade etmektedir. (60/18)

Gülşen-i 'ışkda şol hezār oldu (Aşkın gül bahçesinde bülbül oldu.) Yine Şeyh İzzeddin Efendi'nin şiirinde geçen bu mısradaki tamamen mecaz ifadelerle oluşturulmuştur.(61/2)

Dār-ı fenā (Yokluk yurdu) Dünya kastedilmektedir. (62/6)

Āb-ı memāt-ı nüş (Ölüm suyunu içmek) Şeyh Avnullah Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (63/19)

Genc-i maḥzūn (Saklanmış hazine) Mecaz anlam taşıyan bu kelime grubu ile Sinan Dede'nin mezarı kastedilmiştir. (65/10)

Nişāngāh-ı ehl-i derūndur (Kalp ehlinin hedef yeri) Bu kelime grubuyla da yine Sinan Dede'nin türbesi kastedilmektedir. (65/11)

Serā-perde-i 'ademden zuhūr (Yokluk perdesinden meydana çıkmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin dünyaya gelmesi bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (67/3)

Āfitāb-ı feyz-i ilāhî (İlâhî feyz güneşi) Hikmet ehli zatlara anlatmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (67/4)

Mevâ'id-i fevâid ta'lîmi (Faydalı sofradan ders alma) Önemli yerlerde ilim öğrenmek bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir. (67/8)

Āteş-i 'ışk-ı ilâhî kânûn-ı derûnında müştâ'îl olmak (Kalp ocağında ilâhî aşk ateşinin tutuşması) Şeyh Muhammed Efendi'nin tarikata yönelme sebebi bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (67/22)

Şem'-i mihrâb-ı 'izz ü ihtirâm olmak (Saygıdeğer ve kıymetli mihrab mumu olmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin Sultan II. Murad Câmîi'ne imam olması bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (68/13)

Çeşende-i şehd ü vişâl (Vuslat -sevdiğine kavuşma- balını tatmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (69/16)

'İşkuñ şarâbın içmek (Aşk şarabını içmek) İlâhî aşka tutulmak kastedilmiştir. (70/23)

Gel bugün 'ışkuñ şarâbın içüben mestâne ol (Gel bugün aşk şarabını iç ve serhoş ol) (70/23)

Gel bugün nâmus u 'ârı terk idüp dîvâne ol (Gel bugün iffet ve utanmayı bırak ve deli ol)(70/24)

Geçüben cân u cihândan varlığuñdan göz yumup (Can ve cihandan geçerek mevcudiyetinden yüz çevir) (70/25)

Şal vücūduñ bahr u hiddet içre bir dürdâne ol (Vücudunu hiddet denizine bırakarak o denizin içinde inci tanesi ol) (70/26)

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre bahâdırılık idüp/Cümle kır nefsuñ çerisin sen dahı merdâne ol (Sen askersin, bu yüzden mertliğe yakışır şekilde aşk meydanına gel ve kahramanlık yap) (70/27)

Gel semender gibi âteş içre cevân eyleyüp /Ur vücūduñ şem'-i 'ışka yanuben pervâne ol (Semender gibi ateş içinde dolaşarak, vücudunu aşk mumunda yakan kelebek gibi ol) Şeyh Muhammed Efendi'ye ait olan bu mısralarda da tasavvuftaki ilâhî aşk, mecaz ifadelerle anlatılmıştır. (70/29)

SONUÇ

Dilde yaşanan zaman içindeki değişme ve yeni anlamlar kazanma süreci eski metinleri anlamada birtakım güçlükler yaşanmasına sebep olur. İşte bu zorlukların aşılmasına destek olmak arzusu ile yapılan bu çalışmada tahminen XVII. yüzyılda kaleme alınmış olan *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin söz varlığı ortaya çıkartılarak XVII. yüzyılın sözlüğünün oluşturulmasına katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Bağlamlı dizin ve işlevsel sözlüğü oluşturulan *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, XV. yüzyıl dinî-tasavvûfî Türk edebiyatının önemli şahsiyetlerinden biri olan Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatı, tasavvuf anlayışı, kurmuş olduğu Eşrefiye tarikatı ve bu tarikat çerçevesindeki menkıbelerini ele alan ilk elden önemli bir kaynaktır. Ayrıca eser, Eşrefoğlu Rûmî'den sonra Eşrefiye tarikatının devamını sağlayan şeyhlerin de menkıbelerini anlatması ve Eşrefiye tarikatı hakkında birtakım bilgiler vermesi açısından da dikkat çekicidir.

Türk Edebiyatı ve Tarihi Metinlerinin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü (TEBDİZ) projesi kapsamında oluşturulan bu çalışma *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin sözvarlığı ve anlam dünyasını gün yüzüne çıkarmak adına yapılmıştır. Çalışma, giriş dışında iki ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında ise ilk önce “menâkıb” kelimesinin açıklaması yapılarak bu türün ortaya çıkışı ile ilgili bilgiler verilip menâkıbnâmelere dair ilk örnekler gösterildi. Bu bağlamda özellikle Türk edebiyatındaki menâkıbnâme türü üzerinde durularak yüzyıllara göre tarihî gelişimi örnekleriyle birlikte gösterildi.

Çalışmanın birinci bölümünde *Menâkıb-ı Eşrefzâde* eserinin muhtevası, bu eser üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verilerek eser daha detaylı tanıtıldı.

İkinci bölümünde ise bağlamdan hareketle *Menâkıb-ı Eşrefzâde* incelenmiştir. Bu bağlamda *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de geçen şahıs isimleri, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak çalışmada gösterildi. Buna göre eser içinde kırk biri dînî şahsiyet, on dördü tarihî şahsiyet ve bir tane de efsânevî şahsiyet olmak üzere toplam elli altı adet şahıs ismine ulaşıldı ve bunlar ile ilgili genel bilgilendirmeler yapıp eser içinde hangi bağlamda geçtiklerine dair açıklamalarda bulunuldu. Bağlamdan hareketle yüz otuz bir adet de tasavvuf terimi tespit edilip bu terimler alfabetik sıraya göre verildi ve tek tek açıklandı. Yine on sekiz farklı kerâmet motifi tespit edilip bu motifler eserden örnekler verilerek gösterildi. Eserde beş adet şiir

de tespit edildi. Tespit edilen bu şiirler verilip gerekli bilgilendirme de yapıldı. Son olarak eser içinde yetmiş altı adet birbirinden farklı deyim, dört adet atasözü, bir adet hadis, on dokuz dua ifadesi ve elli adet mecaz anlam taşıyan kelime grubu kullanıldığı tespit edildi ve bütün bu kelime grupları verilip açıklamaya gerek duyulanlar açıklandı.

Son olarak ekler kısmında da *Menâkıb-ı Eşrefzade*'nin söz varlığını tanıklarıyla birlikte ortaya konuldu.

Bu inceleme *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında yapılan ilk çalışma olmasa da sözlük olma bağlamında ve daha detaylı inceleme fırsatı sunma açısından yapılan ilk çalışmadır. Bu sebeple hazırlanan çalışmanın önemli olduğu ve bu çalışma sonucunda tasavvufî bir metnin arka planında yatan düşüncenin daha da belirgin olacağı kanaatindeyiz.

EKLER

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü

A/Â

a:

1. **anı:-(n)ı**

Sayfa 9

Satır: 22

"O" teklîk üçüncü şahıs zamiri.

istikbâli temâm itdüñüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı dañı istikbâl idüñ
deyücek ahâli-i

2. **anuñ:-nuñ**

Sayfa 37

Satır: 8

"O" teklîk üçüncü şahıs zamiri.

suhte 'âdet-i kadîmeleri üzre
iki bâzularından
muhkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nâgâh

3. **anuñ:-nuñ**

Sayfa 44

Satır: 1

"O" teklîk üçüncü şahıs zamiri.

zātuñ kadr u kıymetin bil vü
anuñ hayır du'âsın ricâ
kıl deyüp gâ'ib oldılar
bundan soñra 'Abdu'r-rahîm

4. **anı:-n, -ı**

Sayfa 8

Satır: 3

O, işaret zamiri.

olmadı meğer ki vâkı'am
olaydı Anı dañı ki edeb
birle söyleyüp ta'bir itdürür
idüm Bu denlü zamân

5. **anı:-(n)ı**

Sayfa 17

Satır: 19

O, işaret zamiri.

ve anı alup huzuruñuza
geldüm İmdi bu
menkıbelerden Eşref-zâde
Efendinüñ kemâl-i

6. **andan:-(n)dan**

Sayfa 46

Satır: 12

O, işaret zamiri.

Şeyh Efendi Hâzretleri gâyet
hâzzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ta'âmdur
bizüm andan haberümüz

7. **anda:-(n)da**

Sayfa 60

Satır: 15

O, işaret zamiri.

mışlar ki her vecihle kemâl
anda zâhir ve
nümâyandır ve ta'at-ı
ş'iriyeleri dañı olup nice

'abâ:

1. **'abâ:**

Sayfa 24

Satır: 10

Hirkaya benzer. Döğme
yünden ince olarak yapılır.
Rengi beyazdır. Dervişler
tarafından giyilir;
derişliğin, tevazuun ve fakr
makamının işaretidir.

eyledüm Ammâ gördüm ki
dellâl elinde otuz
akçaya bir 'abâ gezer dellâl
elinden alup giydüm

'abd:

1. **'abdî:-î**

Sayfa 23

Satır: 7

Kul, Allah'ın yarattığı
kul.

'abdî dile benden ne dilersin
cümle muharremâtı
saña helâl eyledüm Eşref-
zâde Hâzretleri buyururlar

abdal muhammed

hâzretleri:

1. **abdal muhammed**

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 5

Satır: 3

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan
Anadolu abdallarından biri.
Hayatına dair kesin bilgi
yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı
Rûmî'nin Abdal Mehmed'in
himmet ve feyziyle velilik
mertebesine eriştiği anlatılır.
Menkıbelerin ışığında Abdal
Mehmed'in XV. yüzyılın ilk
yarısında vefat ettiği
söylenbilir. Abdal Mehmed
adına Bursa'da II. Murat
tarafından yaptırılan cami,
çeşmesi, türbesi ve
haziresiyle birlikte bugün de
varlığını muhafaza
etmektedir.

Abdal Muhammed Hâzretleri
hayâtda iken 'ale's- şabâh
tefe'ül için huzurlarına
varurlar tarîk-i meşâyıhdan

2. **abdal muhammed**

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 5

Satır: 14

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

mil'âka ile getirüp nazarında korlar Abdal Muḥammed Ḥazretleri mil'âkayı eline alup şorbayı

3. abdāl muḥammed ḥazretleri:-ler, -i-leri**Sayfa 5**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

yârın köftelüsini daḥı getüreyüm didi hemân Abdāl Muḥammed Ḥazretleri bunları imtiḥân için

4. abdāl muḥammed ḥazretleri:**Sayfa 6**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

sem'an ve tā'aten deyüp hemân ekl itmeğe āgāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥazretleri ya sen

5. abdāl muḥammed ḥazretleri:-ler, -i**Sayfa 6**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal

Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

hemân ol aradan Eşref-zāde Sultân Ḥazretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

6. abdāl muḥammed ḥazretleri:-ler, -i**Sayfa 5**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

II. Murat devrinde

Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

ile gidüp muntazır tırduḡda Ba'dehu'z-zamân Abdal Muḥammed Ḥazretleri daḥı Eşref-zāde Efendi

âbdest alalum:**1. âbdest alalum:-alum****Sayfa 21**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Namaz kılmak için vücudun belli bölgelerini su ile yıkamak.

alalum dir Pîrezen dağı şu
getürür Eşref-zâde
Hâzretleri dağı âbdest alup
namâz kılup zikru'llah

2. **âbdest alalum:-a, -lum**

Sayfa 70

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Abdest almak II

İbâdetten önce usûlince yıkanarak temizlenmek.

fukarânun timârhâncisi
Şeyhdür deyüp mecnûna
gel kişi senûñle âbdest
alalum deyüp elini çözüp

âbdest alup:

1. **âbdest alup:-up**

Sayfa 21

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Namaz kılmak için

vücudun belli bölgelerini su ile yıkamak.

alalum dir Pîrezen dağı şu
getürür Eşref-zâde
Hâzretleri dağı âbdest alup
namâz kılup zikru'llah

2. **âbdest alup:-up**

Sayfa 70

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Abdest almak II

İbâdetten önce usûlince yıkanarak temizlenmek.

dîvâne dağı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ku'üd eyledi

'abd-i dâ'ıyeñüz:

1. **'abd-i dâ'ıyeñüz:-ñüz**

Sayfa 26

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Davet edilen kul, köle, bende.

varup dir ki Sultânüm bu
'abd-i dâ'ıyeñüz İznikde
bir 'azîz gördüm hayli hüsn
ü hâlin müşâhede

'abdu'l-kâdir efendi

hâzretlerinüñ:

1. **'abdu'l-kâdir efendi**

hâzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 50

Satır: 26

Kelime Tipi: -

(öl.İznik,

1176/1762):Kadiri-Eşrefi tarikatının

şeyhlerindendir.Şehit Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu olan Abdulkadir Efendi'nin

"Sırrı" mahlaslı Türkçe

şiiirleri yanında Farsça

manzumeleri de

vardır.Eserleri: Divan ve

Devranname(Sırr-ı

Deveran).

Menkıbe Sultân Eşrefzâde

vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr

e's-seyyid e's-Şeyh

'Abdu'l-kâdir Efendi

Hâzretlerinüñ zebân-ı

dürefşanlarından mesmü'

oldı ki

'abdülkâdir necîb efendi

hâzretlerinden:

1. **'abdülkâdir necîb efendi**

hâzretlerinden:-ler, -i, -

(n)den-ler, -i, -n, -den

Sayfa 35

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Kadiri tarikatı

şeyhlerindendir. Bursalı Şeyh İzzeddin Efendi'nin oğludur. Yine bir mutasavvıf olan dedesinin kurduğu Eşrefî dergâhında medfundur.

Hâzretlerinden nakl olunur ki
ecdâd-ı 'izâmumuz
Sultân Eşref Hâzretleri
irtihâl-i beğâ-yı sarây-ı

'abdullah efendi:

1. **'abdullah efendi:**

Sayfa 63

Satır: 1

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1147/1734):

Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkiya tarafından şehid edilmiştir.

cülüs iderler imiş her çend ki
'Abdullah Efendi
kadem-i sa'âdetine yüz sürüp
içerü teşriflerini ricâ

'abdullah efendidür:

1. **'abdullah efendidür:-dür**

Sayfa 56

Satır: 16

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1147/1734):

Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkiya tarafından şehid edilmiştir.

Şerafe'd-din Efendidür ve biri İzze'd-din Efendidür ve biri 'Abdullah Efendidür ki her biri

'abdullah efendiye:

1. **'abdullah efendiye:-(y)e**

Sayfa 63

Satır: 4

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1147/1734):

Eşref-i Sani'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

itseler red buyururlar imiş menkûldür ki Şeyh Şâlih Efendi gâyet hasta olup 'Abdullah Efendiye

2. **'abdullah efendiye:-(y)e**

Sayfa 68

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Kâdirî şeyhi Şeyh

Muhammed Efend'nin damadıdır.

dâmâd-ı fezâil-nihâdları 'Abdullah Efendiye fâriğ olup kendüler küşenişin-i 'uzlet ve ta'lim-i 'ulûma

'abdullah ibn-i eşref ibn-i muhammedü'l-mısrî:

1. **'abdullah ibn-i eşref ibn-i muhammedü'l-mısrî:**

Sayfa 3

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Abdullah İbn-i Eşref

İbn-i Muhammedü'l-Mısrî II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi

künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Құтбү'л-муһаққикін е'ş-Şeyh e's-Seyyid 'Abdullah İbn-i Eşref ibn-i Muhammedü'l-Mısrî

'abdullah veliyüddin el-bursevî:

1. **'abdullah veliyüddin el-bursevî:**

Sayfa 2

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin

yazarıdır.

Ey hullân-ı vefâ ve muhıbbîn-i evliyâ-i ümmet-i Muştafâ bu fakîr pür taqşîr kim

'Abdullah Veliyüddin el-Bursevî bi-ğadriil-mühceti ve't-tâkati Tefsîr-i 'Arâyis

'abdullahum seni aldurdum:

1. **'abdullahum seni aldurdum:-dur, -du, -m-i**

Sayfa 61

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Abdullahum seni

kaybettim.

Şeyh 'İzze'd-din Efendi Hazretleri ta'âm iderken 'Abdullahum seni aldurdum deyü buyurmuşlar

2. **'abdullahum seni aldurdum:-du, -m-i**

Sayfa 61

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Abdullahum seni

kaybettim.

aldurdum didüğü günü haber virdiler Şeyh Aşmed Efendi İbn Şeyh Hamdî-i Sâni Efendi bu Şeyh-i

'abdürrahîm:

1. **'abdürrahîm:**

Sayfa 43

Satır: 13

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

Sultân Eşref-zâde buyurur ki 'Abdürrahîm var bu gice yaylağa git anlar dağı sem'an ve tâ'aten deyüp

2. **'abdürrahîm:**

Sayfa 43

Satır: 22

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

ve bilür ki bu derviş şuretinde olan Hızır 'aleyhi' selâmdur ki Yâ 'Abdürrahîm sen hîdmetinde

'abdu' r-rahîm:

1. **'abdu' r-rahîm:**

Sayfa 43

Satır: 4

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

Sultâna elmayı getirüp nazarlarına korlar buyururlar ki 'Abdu' r-rahîm bu elmanuñ birisi eksik

2. **'abdu' r-rahîm:**

Sayfa 43

Satır: 9

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

'Abdu' r-rahîm Hızırı görsem dir idüñ ammâ bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammâ bilmedüñ

'abdu' r-rahîm e' d-tırsî:

1. **'abdu' r-rahîm e' d-tırsî:**

Sayfa 43

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

'Abdu' r-rahîm e' d-Tırsî buyururlar ki kim idüğün

bilmedüm Eşref-zâde Hâzretleri buyururlar ki Yâ

'abdürrahîm tırsî:

1. **'abdürrahîm tırsî:**

Sayfa 43

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

'Abdürrahîm Tırsî dağı âh görsem ve bilsem deyü Sultân Eşref-zâde Hâzretlerinden ricâ iderken bir şeb

2. **'abdürrahîm tırsî:**

Sayfa 43

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun

ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

elma alan derviş ol maḥâlde turur 'Abdürrahîm Tırsî Hay efendüm deyüp mübârek kademine düşer

'abdu' r-rahîm tırsî:

1. 'abdu' r-rahîm tırsî:

Sayfa 33

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Nitekim bu vaḳ'ayı zîb-i maḥâfil-i Kürsî 'Abdu' r-rahîm Tırsî nazm idüp kalemle

2. 'abdü' r-rahîm tırsî:

Sayfa 34

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin

vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Bu 'Abdü' r-rahîm Tırsî

Andandur âh u zârîsi

3. 'abdu' r-rahîm tırsî:

Sayfa 42

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

düçâr olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur 'Abdu' r-rahîm Tırsî

4. 'abdu' r-rahîm tırsî:

Sayfa 42

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin

vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

her kanda gitse 'Abdu' r-rahîm Tırsî bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭân

5. 'abdu' r-rahîm tırsî:

Sayfa 43

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥazretleri daḫı açup ol sa'ât dervîş içinden bir elma alup geçüp gider 'Abdu' r-rahîm Tırsî daḫı Eşref-zâde

6. 'abdu' r-rahîm tırsî:

Sayfa 47

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin

yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

'ulemā-i Kirām ve evliyā' i kāmīlīn Rıdvanullahi 'anhüm hāzır olmuşlar 'Abdu' r-raḥīm Tırsī

'abdu' r-raḥīm tırsī
ḥazretleri:

1. **'abdu' r-raḥīm tırsī**
ḥazretleri:-ler, -i

Sayfa 42

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Ḥazretleri daḥı pazardan elmayı alup āsitāne-i sa'ādet- baḥşına rüçü' eyledükde rāhda bir dervīşe

2. **'abdu' r-raḥīm tırsī**
ḥazretleri:-ler, -i

Sayfa 66

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Tırsī Ḥazretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüğü

'abdu' r-raḥīm tırsī
ḥazretleri:

1. **'abdu' r-raḥīm tırsī**
ḥazretleri:-ler, -i

Sayfa 39

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

kadem-i sa'ādetlerine rü-māl olup dir ki Sultānum Abdu' r-raḥīm Tırsī

Ḥazretleri Sultānumla me'an değül

2. **'abdu' r-raḥīm tırsī**
ḥazretleri:-ler, -i

Sayfa 45

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

ki ta 'bir olunmaz ḍahve' -i kübrā olduğda nas sofrā sofrā olup oturdılar Abdu' r-raḥīm Tırsī Ḥazretleri

'abdu' r-raḥīm tırsī
ḥazretlerine:

1. **'abdu' r-raḥīm tırsī**
ḥazretlerine:-ler, -i, -(n)e

Sayfa 48

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi,

hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

‘Abdu’r-raħīm Tırsī
Hāzretlerine didüm ki
Korkud
pādiřāh olaydı deyü siz
Sultān Selīmüñ pādiřāh

‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:

1. ‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ
Sayfa 44

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Tırsī Hāzretlerinüñ Sultān Eşrefe daha ziyāde i’tikādi olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

2. ‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ
Sayfa 45

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı

Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

içlerinde envā’-ı ta’ām māl-a-māl getürüp

‘Abdu’r-raħīm Tırsī
Hāzretlerinüñ önüne va’z’

3. ‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 46

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

‘Abdu’r-raħīm Tırsī
Hāzretlerinüñ karşıında
kāimen durdılar ve şeyh
Hāzretleri ařlā bunlaruñla

4. ‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 49

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

pederüm ‘Abdu’r-raħīm Tırsī
Hāzretlerinüñ du’ā
revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

5. ‘abdu’r-raħīm tırsī
hāzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 54

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

eylemişdür Kabr-i şerifleri
ceddi ‘Abdu’r-raħīm
Tırsī Hāzretlerinüñ türbe-i
şerifesindedür ve

6. 'abdu' r-raḥīm tırsī
ḥazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 56

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

zi'l-kā' desinde defin-i zîr-i
zemîn oldılar Qabr-i
şerîfleri 'Abdu' r-raḥīm Tırsī
Ḥazretlerinüñ türbe-i

'abdu' r-raḥīm tırsiden:

1. 'abdu' r-raḥīm tırsiden:-
den

Sayfa 47

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

idüp didi ki zevcün 'Abdu' r-
raḥīm Tırsiden ricā
idüp himmet talep iderüz ki
Sultān Bāyezidden

'abdu' r-raḥīm tırsinüñ:

1. 'abdu' r-raḥīm tırsinüñ:-
nüñ

Sayfa 65

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

Raḥmullahi 'aleyhi ve 'alā
eslāfihi Menkıbe Şeyḫ
Sinān Dede Ḥazretleri Şeyḫi
'Abdu' r-raḥīm Tırsinüñ

'abdu' r-raḥīm tırsiyi:

1. 'abdu' r-raḥīm tırsiyi:-
(y)i

Sayfa 42

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin*

*vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

gün Sultān Eşref-zāde
'Abdu' r-raḥīm Tırsiyi pazara
elma almağa irsāl iderler
'Abdu' r-raḥīm Tırsī

āb-ı memāti:

1. āb-ı memāti:-ı

Sayfa 63

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Ölüm suyu.

günü āb-ı memāti nüş ve
dünyādan 'uqbāya
göçmişdür zāviye-i
merkūmede defin vü
pederleri

aç:

1. aç:

Sayfa 13

Satır: 23

*Yemek yemesi gereken,
tok karşıtı.*

ḥazirün kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamānda

2. aç:

Sayfa 42

Satır: 21

Açmak, göstermek.

düçār olup dir ki aç
maḫramanı göreyüm neñ
vardur 'Abdu' r-raḥīm Tırsī

3. açup:-up

Sayfa 43

Satır: 1

Açmak, göstermek.

Hâzretleri dağı açup ol sa'ât
dervîş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahîm Tırsî dağı Eşref-zâde

4. **açar:-ar**

Sayfa 12

Satır: 9

(Kapı) açmak.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri hücrenün
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki tañrık

'acaba:

1. **'acaba:**

Sayfa 9

Satır: 24

*Merak, şüphe ve
tereddüt bildiren soru zarfı.*

vilâyet-i cem'an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersah yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

'acib zamânında:

1. **'acib zamânında:-ı, -n, -
da**

Sayfa 46

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Çok acâyip zaman.

yaylakda olan yörüklerün
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'am getürdünüz

'âciz:

1. **'âcizdür:-dür**

Sayfa 54

Satır: 8

Aciz, yetersiz.

'acibe ihtirâ' ve icad itmişler
ki hured-i hurde-bîn
tefeküründe 'acizdür ve
Sultân Murâd-ı 'âli-nijad

'âciz kaldılar:

1. **'âciz kaldılar:-dı, -lar**

Sayfa 29

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Aciz kalmak, gücü
yetmemek.*

kaldılar şimdi Sultânımdan
halâşları hakkında
himmet ricâ iderem deyü
buyururlar Sultân Eşref-

'acüze:

1. **'acüze:**

Sayfa 20

Satır: 14

Yaşlı kadın, kocakarı.

nâm kıryeye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vâlidesi
var imiş vâlidesine

2. **'acüze:**

Sayfa 39

Satır: 21

Yaşlı kadın, kocakarı.

mağalde bir 'acüze hâtün
vardur adı filândur
bizden selâm idün Mağmüd
Paşanıñ halâşıcün

ad:

1. **adı:-ı**

Sayfa 39

Satır: 21

Ad, isim.

mağalde bir 'acüze hâtün
vardur adı filândur
bizden selâm idün Mağmüd
Paşanıñ halâşıcün

2. **adın:-ı, -n**

Sayfa 60

Satır: 20

Ad, isim.

ter gönüm nev-bahâr oldı
Kodı ağıyârı buldı
dildârı Gördi ol yârı bîkarâr
oldı Allahuñ adın

âdâb:

1. **âdâb:**

Sayfa 39

Satır: 2

*Terbiyeler, utanmalar,
uyulması gereken görgü
kuralları, edeb'in çoğulu.*

dağı bu gelen Sultân Eşref-
zâdedür didüklerinde
hemân Hâtün âdâb üzre bir
mikdâr tevakkuf idüp

2. **âdâb:**

Sayfa 70

Satır: 6

*Terbiyeler, utanmalar,
uyulması gereken görgü
kuralları, edeb'in çoğulu.*

dīvâne dağı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ku'üd eyledi

'adâlet:

1. **'adâleti:-ı**

Sayfa 31

Satır: 10

*Hak ve hukuka
uygunluk, hakkı gözetme;
doğruluk.*

Sultān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz ‘adāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemi‘-i enbiyā

adam:

1. adam:

Sayfa 31

Satır: 6

Adam.

ārāma mecāli qalmaz nāçār
haşlarından birkaç
adam alup tebdīl-i şüret ile
İzniğe gelürler ve

2. adam:

Sayfa 35

Satır: 14

Adam.

Marīza olan ağızına alsun
def‘ olur deyü
buyurmışlar ve anlar dağı
adam irsāl idüp getürüp

3. adamlar:-lar

Sayfa 37

Satır: 15

Adam.

adamlar ‘azm-i cāmeḥāb
iderler Maḥbūsuñ dağı
üzerine nevm galebe idüp bir
mikdār uyuduğda

4. adam:

Sayfa 38

Satır: 1

Adam.

bir kimesne bu hāl ile görüp
bu adam qanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Te‘ālā bir şandukçı

5. adam:

Sayfa 39

Satır: 15

Adam.

ḥalāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi dağı cidd-i tām ile
zamān-ı yesİRde İzniğe

6. adama:-a

Sayfa 39

Satır: 19

Adam.

mührin açup Ba‘de‘l- kirā‘et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām kaşabaya
varuñ ve anda falan

7. adamlar:-lar

Sayfa 39

Satır: 23

Adam.

du‘ā eylesün adamlar dağı
bi‘l-‘acele Gekbūze

8. adamlar:-lar

Sayfa 40

Satır: 14

Adam.

minba‘d hayāt-ı dünyādan
nā-ümİd olur ol gice
nişfu‘l-leylde pādişāh
tarafından adamlar gelüp

9. adam:

Sayfa 45

Satır: 4

Adam.

şahanları çok getürür
Kūhistāne varılıp ḥidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
mikdār adam cem‘ olur

10. adamdur:-dur

Sayfa 50

Satır: 14

Adam.

gün mürürında ḥatıruma
ḥuṭūr itdi ki Şeyḥ bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

‘aded:

1. ‘adedince:-ince

Sayfa 41

Satır: 1

Sayı.

E‘imme-i işnā-aşer ‘adedince
düvāz deh keramāt-ı
menkıbesi taqrİR ü kayd
olındı şimden şoİra evlād-ı

ādem:

1. ādem:

Sayfa 15

Satır: 19

Adam.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḥ
Ḥüseyin Ḥazretleri

2. ādem:

Sayfa 22

Satır: 16

Adam.

Ḳuṭbe‘d-din dağı şark
tarafına bakar görür ki
ḥurşİd-i
‘ālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

3. ādem:

Sayfa 50

Satır: 5

Adam.

şâğ u sâlim olmuşlar nice
âdem şüretünde kelbden
dûn kimesneler vardır ki
evliya'ullaha münkir

'adem-i muhâlefetleridir:

1. 'adem-i
muhâlefetleridir:-ler, -i, -
dür-leridir

Sayfa 3

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Muhalefet etmeme,
karşı çıkmama.*

ma'rifetdür anlaruñ
emirlerinüñ 'adem-i
muhâlefetleridir Ve 'inden-
nâs fezâ'illerini neşr

'âdet:

1. 'âdeti:-i

Sayfa 42

Satır: 8

*Alışkanlık haline
getirilen davranış.*

Tirseye varup eyyâm-1 şitâda
İznikde olurlar imiş
ve hâlâ evlâd-ı kirâmları dağı
bu 'âdeti icrâ iderler

'âdet-i kadîmeleri:

1. 'âdet-i kadîmeleri:-ler, -i

Sayfa 22

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Eskiden beri var olan
davranış.*

müstehabbı ta'lîm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Hâzretleri
yine 'âdet-i kadîmeleri

2. 'âdet-i kadîmeleri:-ler, -i

Sayfa 37

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Eskiden beri var olan
davranış.*

suhte 'âdet-i kadîmeleri üzre
iki bâzularından
muhkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nâgâh

âfitâb-âsâ:

1. âfitâb-âsâ:

Sayfa 50

Satır: 34

Güneş gibi.

batnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filhal dört
sene tamâmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Hâzretleri âfitâb-âsâ tulu' vü
bürüz etmişdür Hârrere

âfitâb-ı feyz-i ilâhîden:

1. âfitâb-ı feyz-i ilâhîden:-
den

Sayfa 67

Satır: 4

Kelime Tipi: -

İlahi bereket güneşi.

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademden zühür ve
âfitâb-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nûr-ı şu'ûr idüp ol

'afv-ı cerâ'imleriyçün:

1. 'afv-ı cerâ'imleriyçün:

Sayfa 34

Satır: 24

Kelime Tipi: -

*Suçların, kabâhatlerin,
cerîmelerin, günahların
bağışlanması için.*

vefât idüp ahâli-i mahalle
mütenebbih olup Sultân

Eşref-zâdeden isti'zâr idüp
'afv-ı cerâ'imleriyçün

ağa:

1. ağa:

Sayfa 29

Satır: 15

*Kızlarağası II Osmanlı
sarayında haremın ve
Enderun'un en büyük ağası
ve Sayfa ağaların âmiri
durumunda olan, rütbesi
sadrâzam ve şeyhülislâmdan
sonra gelen siyah hadım
ağası, dârüssaâde ağası.*

Mükerreme Sultâna irsâl
iderler ağa dağı şekeri
vâlide Sultâna virür ve Eşref-
zâdenüñ vaşiyetleri

ağac:

1. ağaca:-a

Sayfa 51

Satır: 22

Ağaç.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işâret
buyururlar dervîş dağı ağaca
yakın

2. ağaca:-a

Sayfa 65

Satır: 13

Ağaç.

ağlasa ve kırbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden hâlâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

âgâz eyledükde:

1. âgâz eyledükde:-dük, -de

Sayfa 6

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Başlamak.

sem'an ve tā'aten deyüp
hemān ekl itmeğe āgāz
eyledükde Abdal
Muḥammed Ḥāzretleri ya
sen

āgāz idüp:

1. āgāz idüp:-üüp

Sayfa 63

Satır: 8

Kelime Tipi: -
Başlamak.

vaktümüzdür Şeyḥ
'Abdullah Efendiye daḥı
fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥide āgāz
idüp temām olduḳda

āgāz olındı:

1. āgāz olındı:-ın, -dı

Sayfa 41

Satır: 4

Kelime Tipi: -
Başlama, girişme.

ḥulefāsınuñ zuḥūra gelen
ḥavāriḳ-ı 'ādāt u
menākıb-ı vefiyātına āgāz
olındı Ve's-selām Zīb-i

ağızlarını açar:

1. ağızlarını açar:-ar

Sayfa 27

Satır: 22

Kelime Tipi: -
(Bir şeyin) ağızını
açmak.

getürürler hemān
Bismillahi'r-rahmāni'r-rahīm
deyüp mübārek elleriyle
tulumlarıñ ağızlarını açar

ağla:

1. ağlaşurlar:-+ş, -(u)r, -
+lar

Sayfa 32

Satır: 8

Kederden, teessürden
gözyaşı akıtmak || çok
üzülmek, dert çekmek.

müşerref olup dest-i
sa'adetlerinden tövbekār
olayduk bu devletden bī-
naşīb olduḳ deyü ağlaşurlar

2. ağlaşdılar:-ş, -dı, -lar

Sayfa 33

Satır: 22

Kederden, teessürden
gözyaşı akıtmak || çok
üzülmek, dert çekmek.

Tövbesiz ḳalduḳ didiler
Āh iyleyüp ağlaşdılar

ağla-:

1. ağlasa:-sa

Sayfa 65

Satır: 13

Kederden, teessürden
gözyaşı akıtmak || çok
üzülmek, dert çekmek.

ağlasa ve ḳurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ḥalāş olur ve
ağlayan çocuk māderini

ağlayan çocuk:

1. ağlayan çocuk:

Sayfa 65

Satır: 14

Kelime Tipi: -
Ağlayan çocuk.

ağlasa ve ḳurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ḥalāş olur ve
ağlayan çocuk māderini

ağlayu:

1. ağlayu:

Sayfa 34

Satır: 6

Ağlaya ağlaya.

Bu bīçare ḡarip nitsün
Ağlayu ḳancaru gitsün

ağulık:

1. ağulık:

Sayfa 52

Satır: 12

Ağuluk. (Bir yer ismi).

yanında nüzül olunup liken
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nām
mevzi'de nüzül olunup

ağvār:

1. ağvārı:-ı

Sayfa 60

Satır: 19

Allah'tan başka şeyler,
kesret, başkaları.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Ḳodı ağvārı buldı
dildāri Görđi ol yarı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

ağzına almış:

1. ağzına almış:-mış

Sayfa 35

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Ağzına götürmek, ağız
içine sokmak.

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'ālā ol marāz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

ağzına alsun:

1. **ağzına alsun:-sun****Sayfa 35**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Ağzına götürmek, ağız içine sokmak.

Marîza olan ağzına alsun
def olur deyü
buyurmışlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getirüp

âh:1. **âh:****Sayfa 43**

Satır: 11

Kullanıldığı yere ve sesin tonuna göre maddi veya mânevî bir acıyı, ağrı, ızdırap, pişmanlık, esef, acıma, özlem, yanıp yakılma, yeis, ümitsizlik, beğenme, hayranlık vb. duyguları ifâde eder.

‘Abdürrahîm Tırsî dağı âh görsem ve bilsem deyü
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinden ricâ iderken
bir şeb

2. **âh:****Sayfa 63**

Satır: 22

Kullanıldığı yere ve sesin tonuna göre maddi veya mânevî bir acıyı, ağrı, ızdırap, pişmanlık, esef, acıma, özlem, yanıp yakılma, yeis, ümitsizlik, beğenme, hayranlık vb. duyguları ifâde eder.

Şerafe’ d-din Efendiye
karîndür târih üçüncü günü
Cum ‘â nevşebân târih-i
şevvâlûn Meded âh kûs-ı
rihlet

âh iylevüp:1. **âh iyleyüp:-(y)üp****Sayfa 33**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Feryat etmek, inlemek, sızlanmak.

Tövbesiz kaldık didiler
Âh iyleyüp ağlaşdılar

âh u zârisi:1. **âh u zârisi:****Sayfa 34**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

(Onun) Ağlaması, inlemesi, feryat etmesi, sızlanması.

İşler yüregi yâresi
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

âh u zârüsü:1. **âh u zârüsü:****Sayfa 34**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

(Onun) Ağlaması, inlemesi, feryat etmesi, sızlanması.

Bu ‘Abdü’r-rahîm Tırsî
Andandur âh u zârisi

âh vâh eylediler:1. **âh vâh eylediler:-di, -ler****Sayfa 61**

Satır: 10

Kelime Tipi: **Deyim***Ah vah etmek.*

İsma’ il Rûmî Kıddise
Sırruhu’ s-Sâmî Hâzretlerine
karîndür Gûş idüp ahhâb
fevtin eylediler âh vâh

ahali-i iznik:1. **ahali-i iznik:****Sayfa 50**

Satır: 28

Kelime Tipi: -

İznik halkı.

Hâzreti Pîr Hâmî Efendi
Kıddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te’ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduğda
ahali-i İznik beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

2. **ahali-i iznik:****Sayfa 50**

Satır: 31

Kelime Tipi: -

İznik halkı.

cum ‘ada ‘alâ mele’ innâs
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznik beynünüzde şu
mekûle bir guft u gu vâkı’
olmuş eger şahîh bizüm
‘alaşamuzdan ise mâderinûn

ahâli’-i iznik:1. **ahâli’-i iznik:****Sayfa 49**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

İznik halkı.

zamânda ‘aşâdar Hâbîb Dede
hayâtda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahâli’-i
İznik bu kelbceğizi

2. **ahâli’-i iznik:****Sayfa 57**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

İznik halkı.

ahāli'-i İznik Şeyh 'Abdullah Efendiği ihtiyār itmeleriyle nice sāl İznikde post-nişin ve

ahāli-i iznike:

1. **ahāli-i iznike:-e**
Sayfa 19
 Satır: 21
 Kelime Tipi: -
İznik halkı.

görüp ahāli-i İznike eydür ki siz bu 'aziziñ keyfiyet ve hālını bilmezsunüz böyle istihkār

ahāli-i mahalle:

1. **ahāli-i mahalle:**
Sayfa 34
 Satır: 23
 Kelime Tipi: -
Mahalle halkı.

vefāt idüp ahāli-i mahalle mütenebbih olup Sultān Eşref-zādeden isti'zār idüp 'afv-ı cerā'imleriçün

ahāli'-i vilāyet:

1. **ahāli'-i vilāyet:**
Sayfa 20
 Satır: 1
 Kelime Tipi: -
Şehir halkı.

ahāli'-i vilāyet istiğfār idüp mübārek kademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeşterlerinden istiğfār ve

ahāli-i vilāyet-i cem'an:

1. **ahāli-i vilāyet-i cem'an:**
Sayfa 9
 Satır: 23
 Kelime Tipi: -
Bütün şehir halkı.

vilāyet-i cem'an Rüm tarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersah yir giderler Bu kimesne 'acaba kim

ahbāb:

1. **ahbāb:**
Sayfa 61
 Satır: 10
Dostlar.

İsma'il Rümī Kıddise Sırruhu's-Sāmī Hazretlerine kırındür Güş idüp ahbāb fevtin eylediler āh vāh

'ahd:

1. **'ahdine:-i, -n, -e**
Sayfa 23
 Satır: 19
Ant, yemin, söz.

ile 'ahdine vefā itmedün benümle olan 'ahdine mi vefā ideceksin bildiğün şeyden kılma deyü

2. **'ahdine:-i, -n, -e**
Sayfa 23
 Satır: 19
Ant, yemin, söz.

ile 'ahdine vefā itmedün benümle olan 'ahdine mi vefā ideceksin bildiğün şeyden kılma deyü

'ahd eyle:

1. **'ahd eyle:**
Sayfa 23
 Satır: 15
 Kelime Tipi: -
Yemin etmek, söz vermek.

İmanlarına kırşd eylememeye ki 'ahd eyle seni

şalıvireyüm Şeytan-ı 'aleyhi'l-la'ne 'ahd olsun ki

'ahd idüp:

1. **'ahd idüp:-üp**
Sayfa 13
 Satır: 5
 Kelime Tipi: -
Söz ver-, yemin et-.

Te'ālā ile 'ahd idüp tıruram ki çihil rüz olmayınca ihrāc eylemem Dervīşān dağı münfa'il olup

'ahd olsun:

1. **'ahd olsun:**
Sayfa 23
 Satır: 16
 Kelime Tipi: -
Yemin olsun, ant olsun;
bir işin yapılmasına veya yapılmamasına niyet edildiğinde söylenen söz.

İmanlarına kırşd eylememeye ki 'ahd eyle seni şalıvireyüm Şeytan-ı 'aleyhi'l-la'ne 'ahd olsun ki

ahdā ve tis'ine ve mieteyni ve elfe:

1. **ahdā ve tis'ine ve mieteyni ve elfe:**
Sayfa 71
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -
Bin iki yüz doksan bir (1291).

Ketebehü'l-fakir Muhammed Zeki fi hamsi şehir-i rebi'ül-āhir lisenetihi ahdā ve tis'ine ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā veleikum

ahfād-ı izāmını:

1. **ahfād-ı** 'izāmını:-l, -n, -t**Sayfa 42**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Büyük torunlar.

Haqq Sübhanehu ve
Te'ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
ahfād-ı 'izāmını ilā-

ahhirü'l-emr:1. **ahhirü'l-emr:****Sayfa 57**

Satır: 4

*(Ar.) İşin sonunda.**Akibet, en son.*

Efendi ile emr-i
Şeyhūhiyetde beynlerinde
münāzā'at-ı keşire vāki'
olmuşdur Ahhirü'l-emr

ahibbā:1. **ahibbālarumuñ:**-lar, -u, -m, -u, -ñ**Sayfa 23**

Satır: 14

Ahbaplar, dostlar.

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel'un benim mürīdlerimiñ
ve ahibbālarumuñ

ahir olunca:1. **ahir olunca:**-mca**Sayfa 62**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Bitmek, sona ermek.

şofalarda mükābele ahir
olunca

ahir vaktümüzdür:1. **ahir vaktümüzdür:**-*ümü, -dür***Sayfa 63**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Son zaman.

vaktümüzdür Şeyh
'Abdullah Efendiye daħı
fuğarā
ile yetmiş biñ tevħide āgāz
idüp temām olduħda

ahiret:1. **ahiret:****Sayfa 38**

Satır: 13

*Öbür dünya. öldükten
sonraki ālem.*

maħıbb-i şādıħlar dünyā
gamından ve ahiret
'azābından ħalāş olmak bi't-
tarikü'l-evlādur

ahirü'l-emr:1. **ahirü'l-emr:****Sayfa 37**

Satır: 10

*(Ar.) İşin sonunda.**Akibet, en son.*

eşnā-i zehābda pāzū-bend
çözülüp ħutup yine
bağlarlar yine çözülür
'Ahirü'l-emr nāçār ħalup

ahirü'l-emr:1. **ahirü'l-emr:****Sayfa 5**

Satır: 12

*(Ar.) İşin sonunda.**Akibet, en son.*

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Ahirü'l-emr
köftesüz bir çanağ şorba alup

2. **ahirü'l-emr:****Sayfa 25**

Satır: 16

*(Ar.) İşin sonunda.**Akibet, en son.*

zuhūr ider Etıbbāya
mürāca'at iderler bir dürlü
'ilac-pezir olmamış Ahirü'l-
emr etıbbā'-i dīn kim

3. **ahirü'l-emr:****Sayfa 41**

Satır: 18

*(Ar.) İşin sonunda.**Akibet, en son.*

gitse yine gelüp Sultān
Eşref-zāde Ĥazretlerinüñ
yanında bulunurlar imiş
Ahirü'l-emr Sultān

aħşam ezānına:1. **aħşam ezānına:**-(n)a-l, -(n)a**Sayfa 65**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Akşam ezanı.

ħayātında bir gün aħşam
ezānına Allahüekber
didüğü gibi ġā'ib

ahū:1. **ahūlara:**-lar, -a**Sayfa 38**

Satır: 21

Ceylan.

ahūlara rüküb itmişler ol
ħātün muħaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sü'al ider ol

2. **ahü:****Sayfa 39**

Satır: 3

Ceylan.

görür ki Eşref-zâde Sultân
Hâzretleri bir sefid ahü
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtün mübârek

3. **âhüya:-(y)a****Sayfa 53**

Satır: 5

Ceylan.

imdi bize şikâr nasîb
olmadığı bu avda âhüya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

ahvâl:1. **ahvâli:-i****Sayfa 26**

Satır: 19

"hal, durum, vaziyet"

kelimelerini karşılayan
çokluk bildiren kelime.

dönüp bi'l-vâsıta ahvâli
pâdişâha i'lâm iderler
pâdişâh Hâzretleri münfa'ıl
olup buyururlar ki ne

2. **ahvâli:-i****Sayfa 27**

Satır: 6

"hal, durum, vaziyet"

kelimelerini karşılayan
çokluk bildiren kelime.

Eşref-zâde Hâzretlerini şarap
ile boğalar biri
cânibinden Sultân Eşref-
zâdeye bunların ahvâli

ahz ü ızn:1. **ahz ü ızn:****Sayfa 65**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Ruhsat alma.

tarikat ve ahz ü ızn ü icâzet
idüp gelüp Burusada
hâlâ mezâr-ı müteberrikleri
olan maqâm-ı mübâreke

ahz-ı dest:1. **ahz-ı dest:****Sayfa 68**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

El almak.

Şeyh Hamdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

**ahz-i ızn-i icâzet
eyledükden:**1. **ahz-i ızn-i icâzet****eyledükden:-dük, -den****Sayfa 69**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

İzin ve icâzet almak.

ve inâbet ve ahz-i ızn-i icâzet
eyledükden sonra
Şeyh Sırrî 'Ali Efendi
Hâzretleri kerîme`-i

ahz-ı ruhâniyyet itmişler:1. **ahz-ı ruhâniyyet
itmişler:-miş, -ler****Sayfa 71**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Mânen büyük bir

*kimsenin öldükten sonra da
devam eden mânevî gücünü
almak.*

idüp mahrûse-i merkûmeye
hicret ve 'azizlerinden
dem-be-dem ahz-ı
ruhâniyyet itmişler idi bu
hâl-i

ahz-ı 'ulüm itdükden:1. **ahz-ı 'ulüm itdükden:-**
*dük, -den***Sayfa 70**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

İlimler almak.

Efendi dinmekle meşhûr idi
'Ulema-i 'aşrından
ahz-ı 'ulüm itdükden sonra
mülâzım u müderris

ak:1. **aķar:-ar****Sayfa 52**

Satır: 2

Akmak II damlamak.

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aķup erik
ağacından şakız aķar dervîş
dahı şekerî kopardur

2. **aķup:-up****Sayfa 52**

Satır: 1

Akmak II damlamak.

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aķup erik
ağacından şakız aķar dervîş
dahı şekerî kopardur

akabe:1. **aķabenüñ:-nüñ****Sayfa 43**

Satır: 17

*Tehlikeli, sarp ve zor
geçit.*

aķabenüñ miyânında vâķi‘
olan çeşme-sâr yanına
varur görür ki muķeddemen
İzniķde kendüden

akça:

1. **aķçaya:-(y)a**

Sayfa 24

Satır: 10

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aķçaya bir ‘ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

2. **aķçadan:-dan**

Sayfa 30

Satır: 10

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

pādişāh Hazretlerine vedā‘
idüp gerü dönüp sarāy
ķapusunda olan derbānlara
yedlerinde olan aķçadan

akçe:

1. **aķçe:**

Sayfa 24

Satır: 11

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

temām ķaddüme münāsib
geldi bir aķçe daķı
ziyāde eyledüm dellāl
şāhibine danışmaķa gitdi

2. **aķçe:**

Sayfa 24

Satır: 22

Eskiden para ölçüsü

*olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

iderüm buyurdılar ki ĥilāf
söylersin ve zikru‘llah
yerine otuz bir aķçe otuz bir
aķçe deyu söylenürsin

3. **aķçe:**

Sayfa 24

Satır: 22

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

iderüm buyurdılar ki ĥilāf
söylersin ve zikru‘llah
yerine otuz bir aķçe otuz bir
aķçe deyu söylenürsin

4. **aķçe:**

Sayfa 30

Satır: 11

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

aluñ birer ‘ulüfe deyu birer
avuc aķçe virürler ve
her biri ta‘dād iderler
görürler ki temām ĥesābınca

5. **aķçe:**

Sayfa 30

Satır: 14

*Eskiden para ölçüsü
olarak kullanılan küçük
gümüş sikke.*

kendünün‘ulüfesi ve
baķiyyesini daķı iskelede
olan fuķarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aķçe

akd:

1. **aķd:**

Sayfa 47

Satır: 8

Sözlenme.

nısvāna irişdüğümde beni
Şeyĥ ‘Abdu‘r-raĥīm
Tırsīye ber-mücb-i şer‘-i
şerīf ‘aķd ü nikāĥ

ākıbet:

1. **‘ākıbet:**

Sayfa 59

Satır: 24

*İşin sonu, neticede,
sonuçta.*

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyu
ibrām itdüklerinde
mezbur, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ‘ākıbet beni

‘ākıbetü‘l-emir:

1. **‘ākıbetü‘l-emir:**

Sayfa 16

Satır: 11

*Neticede, işin sonunda,
nihayet.*

güzār iderler ‘ākıbetü‘l-emir
şusuz gelürler Şeyĥ
Ĥazretleri buyururlar ki
Rümī gerçi misafiri

‘ākıbetü‘l-emr:

1. **‘ākıbetü‘l-emr:**

Sayfa 10

Satır: 10

*Neticede, işin sonunda,
nihayet.*

geliyor fenālarından Eşref-
zāde Efendiye bilmezler
şuret-bın olduklarından
‘ākıbetü‘l-emr bu ĥāl Şeyĥ

2. 'ākıbetü'l-emr:

Sayfa 28

Satır: 8

Neticede, işin sonunda,
nihayet.

derūnına âteş-i muhabbet
düşüp nice ideceğin
bilmez 'Ākıbetü'l-emr
istikbâle bizâtihi giderem

akrabâ:

1. akrabâsındandır:-sı, -
(n)dan, -dur

Sayfa 41

Satır: 11

Aralarında soy yakınlığı
olanlar.

akrabâsındandır sonra
Tirseye gelüp tavaştun
itmişlerdür Menkıbe Hâzreti
Şeyh 'Abdu'r-raḥîm

'aksemse'd-din:

1. 'aksemse'd-din:

Sayfa 14

Satır: 13

Asıl adı Şemseddin
Muhammed b. Hamza'dır.
Ancak Akşemseddin veya
kısaca Akşeyh adıyla şöhret
bulmuştur. 792 (1390)
yılında Şam'da doğdu. 15.
yüzyılın en büyük
sufilerinden biri ve çok yönlü
Türk Bilim adamıdır. Hacı
Bayram Veli'nin müridi ve
Fatih Sultan Mehmet'in
hocalarındandır. İstanbul'un
manevi fatihi olarak da
anılır. Saçının ve sakalının
ak olması ve beyaz elbiseler
giymesinden dolayı 'Akşeyh'
veya 'Akşemseddin'
adlarıyla meşhur
olmuştur. Fatih Sultan
Mehmet tarafından 1464
yılında yaptırılmış olan

türbesi Bolu ilinin, Göynük
ilçesindedir.

Hamāvî ve biri 'Akşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Ḳaddesallahü
esrârehüm biz yine

'aksemse'd-dinhâzretlerine:

1. 'akşemse'd-din

hâzretlerine:-ler, -i, -(n)e-
leri, -(n)e

Sayfa 7

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Asıl adı Şemseddin

Muhammed b. Hamza'dır.

Ancak Akşemseddin veya
kısaca Akşeyh adıyla şöhret
bulmuştur. 792 (1390)
yılında Şam'da doğdu. 15.
yüzyılın en büyük

sufilerinden biri ve çok yönlü
Türk Bilim adamıdır. Hacı
Bayram Veli'nin müridi ve
Fatih Sultan Mehmet'in
hocalarındandır. İstanbul'un
manevi fatihi olarak da
anılır. Saçının ve sakalının
ak olması ve beyaz elbiseler
giymesinden dolayı 'Akşeyh'
veya 'Akşemseddin'
adlarıyla meşhur
olmuştur. Fatih Sultan
Mehmet tarafından 1464
yılında yaptırılmış olan
türbesi Bolu ilinin, Göynük
ilçesindedir.

ibtidâ' 'Akşemse'd-din

Hâzretlerine varup sonra

Hâcî

Bayrâm-ı Velî Hâzretlerine
varmışlar Külli't-

al:

1. alup:-up

Sayfa 5

Satır: 22

(ele bir şey) almak.

tarîk-i 'âmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvânât ile
maḥlûtdur Bir miḳdâr balçık
alup birkaç

2. alup:-up

Sayfa 7

Satır: 15

(ele bir şey) almak.

alup taḥhîr-i beytü'l-ḥelâya
muḳayyed oldılar Çün
Hâcî Bayrâm-ı Velî anlaruñ
kemâl-i inḳıyâdlarını

3. alup:-up

Sayfa 16

Satır: 16

(ele bir şey) almak.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden ḳalkar ve
eline tas alup bir dirañtuñ
altına varup teyemmüm

4. alup:-up

Sayfa 17

Satır: 19

(ele bir şey) almak.

ve anı alup ḥuzuruñuza
geldüm İmdi bu
menkıbelerden Eşref-zâde
Efendinuñ kemâl-i

5. alup:-up

Sayfa 23

Satır: 10

(ele bir şey) almak.

ki Bi-Ḳudretillâhi Te'âlâ o
mel'ûnı ḳabzâm içine
alup şıḳdum meḡer ol
şeytan-ı racîm idi avucum

6. **alup:-up****Sayfa 30**

Satır: 8

(ele bir şey) almak.

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
mikdâr flori alup ve yine
İzniğe rücu' iderler ve

7. **alup:-up****Sayfa 43**

Satır: 2

(ele bir şey) almak.

Hâzretleri dağı açup ol sa'ât
dervîş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahîm Tırsî dağı Eşref-zâde

8. **alınup:-in, -up****Sayfa 46**

Satır: 6

(ele bir şey) almak.

mükâleme eylemedi Ba'de't-
ta'âm sofralarını
alınup vedâ' idüp geldikleri
tarîka revân oldılar

9. **alup:-up****Sayfa 59**

Satır: 16

(ele bir şey) almak.

'alem-i şerîf önlerince
zikru'llah iderek gelürler
ben dağı elüme bir 'aşâ alup
yâb yâb zoğak

10. **alup:-up****Sayfa 5**

Satır: 12

*(bir bedel karşılığında)**temin etmek, satın almak.*

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammâ

bulamaz Āhirü'l-emr
köftesüz bir çanağ şorba alup

11. **alduğum:-duğ, -um****Sayfa 24**

Satır: 16

*(bir bedel karşılığında)**temin etmek, satın almak.*

gelmedi ben dağı hemân ol
mağâlden gidüp
alduğum şeyi Sultân Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

12. **almağa:-mag, -a****Sayfa 42**

Satır: 18

*(bir bedel karşılığında)**temin etmek, satın almak.*

gün Sultân Eşref-zâde
'Abdu'r-rahîm Tırsîyi pazara
elma almağa irsâl iderler
'Abdu'r-rahîm Tırsî

13. **alup:-up****Sayfa 42**

Satır: 19

*(bir bedel karşılığında)**temin etmek, satın almak.*

Hâzretleri dağı pazardan
elmayı alup âsitâne-i
sa'âdet- bahşına rücu'
eyledükde rāhda bir dervîşe

14. **alup:-up****Sayfa 31**

Satır: 6

(Yanına) almak.

ārāma mecâli qalmaz nāçār
haşlarından birkaç
adam alup tebdil-i şüret ile
İzniğe gelürler ve

15. **aldı:-dı****Sayfa 43**

Satır: 5

(içinden) almak.

ve anlar dağı bir dervîş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muhkem
yapışmadun

16. **alan:-an****Sayfa 43**

Satır: 19

Almak.

elma alan dervîş ol mağâlde
turur 'Abdürrahîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek qademe düşer

17. **alurlar:-ur, -lar****Sayfa 48**

Satır: 11

Çikartmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden qaldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

al:-1. **aluñ:-uñ****Sayfa 30**

Satır: 11

(ele bir şey) almak.

aluñ birer 'ulûfe deyü birer
avuc aqçe virürler ve
her biri ta'dād iderler
görürler ki temâm hesâbınca

2. **alup:-(u)p****Sayfa 38**

Satır: 5

(ele bir şey) almak.

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini qat'

kaṭ' ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḡda

'alā:

1. 'alā:-, -

Sayfa 46

Satır: 16

*En yüksek, en üst II Pek
iyi, pek güzel.*

ta'āmı getüren yörükler değil
idi yörükler
şuretinde melekler idi Haḡḡ
Celle ve 'alā kemāl-i

'alā ḡālihi:

1. 'alā ḡālihi:

Sayfa 13

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Olduḡu gibi, kendi
durumu üzerine, bulunduḡu
durumda.*

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā
ḡālihi turur Şeyḡ
Hüseynin ḡāzretleri
Eşrefzādenüñ yanlarına
varup

'alā mele'innās:

1. 'alā mele'innās:

Sayfa 50

Satır: 31

Kelime Tipi: -

*Herkesin gözü önünde,
halkın önünde.*

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İzniḡ beynüñüzde şu
meḡüle bir guft u gu vāḡı'
olmuş eḡer şāḡiḡ bizüm
'alaḡamuzdan ise māderinüñ

'alaka:

1. 'alaḡamuzdan:-muz, -dan

Sayfa 50

Satır: 32

İlişki.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İzniḡ beynüñüzde şu
meḡüle bir guft u gu vāḡı'
olmuş eḡer şāḡiḡ bizüm
'alaḡamuzdan ise māderinüñ

a'lam:

1. a'lamdur:-dur

Sayfa 12

Satır: 20

Âlimlerin, âlimi.

ḡücre içinde ḡaps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olınsun ba'zılar ḡāzreti Şeyḡ
kendü a'lamdur

'ālamet:

1. 'ālametleri:-ler, -i

Sayfa 5

Satır: 6

*Belirti, işaret, iz, nişan
II delil.*

baña naşīb ve dāye var ise ve
ma'ārif-i İläḡi
müyesser olurısa 'ālametleri
zuhūr ide deyü niyyet

'alāmet-i siyādet

bulunduḡı:

1. 'alāmet-i siyādet

bulunduḡı:-duḡ, -ı

Sayfa 4

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Ululuk, büyüklük
belirtisi bulmak.*

bulunduḡı meşḡurdur Lākin
şöhretten ictināb idüp

ih̡tīfāyı münāsib görmüşler
ve her ne kim anlar

alem:

1. **alem:**

Sayfa 8

Satır: 8

*Sancak, bayrak.
(Tasavvufıta şeyhin müridini
halife kıldıḡının göstergesi
olarak alem ve seccade
vermesi.)*

tezvīc idüp kendülere dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet daḡı virüp āyin-i
meşāyih-ı Sultān üzre alem

'alem:

1. 'alem:

Sayfa 10

Satır: 8

Bayrak, sancak.

gezerler imiş imdi
müstakbilin kıyas iderler ki
Rümdan gelen er 'ālem ü
çeraḡ ve cemā'atle

2. **alem:**

Sayfa 14

Satır: 17

Bayrak, sancak.

icāzet-nāme taḡrīr idüp 'alem
ü çeraḡ ve seccāde ve
'aşā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sultān

'ālem-i bātından:

1. 'ālem-i bātından:-dan

Sayfa 65

Satır: 3

Kelime Tipi: -

İç alem.

olınmağa 'âlem-i bâtından
işâret olmağa tarîkden
bilkülliyeye ferâgat ü İznike
varup Eşref-zâde Efendi

'âlem-i kudsî:

1. 'âlem-i kudsî:

Sayfa 31

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Kutsal alem.

'âlem-i kudsî ve seyrân-ı
kazâ'-i insî

'alemî muştafa efendi:

1. 'alemî muştafa efendi:

Sayfa 54

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Alemî Mustafa Efendi.

Hâzreti Şeyhüñ vefâtına
Hayre'd-din Paşa-zâdelerden
'Alemî Muştafa Efendi bu
tarîh-i fârisiyyi güyâ

'âlem-i nāsūta:

1. 'âlem-i nāsūta:

Sayfa 14

Satır: 3

Kelime Tipi: -

İnsanlık alemi.

ve müşâhede şafâsından
ayırup 'âlem-i nāsūta ve
hasret ü iftirâka getürüp
kıydi dimek idi benüm

'âlem-i şebâbda:

1. 'âlem-i şebâbda:-da

Sayfa 4

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Gençlik devri.

Hâzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulüm-ı zâhireye ile
meşgûl olup hatta ba'zılar
kırk sene tahşîl-i 'ilm-i

'âlem-i şerîf:

1. 'âlem-i şerîf:

Sayfa 59

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Mübârek sancakları.

'âlem-i şerîf önlerince
zîkru'llah iderek gelürler
ben dağı elüme bir 'aşâ alup
yâb yâb zoğak

'ale'r-re'si ve'l-'ayn:

1. 'ale'r-re'si ve'l-'ayn:

Sayfa 38

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*"baş ve göz üstüne" :
başüstüne, peki.*

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç'
kaç' ider maḥbûs-ı derdmend
bendinden rehâ bulduğda

'ale'r-re'si ve'l-'ayn:

1. 'ale'r-re'si ve'l-'ayn:

Sayfa 16

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*"baş ve göz üstüne":
başüstüne, peki.*

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden çalkar ve
eline tas alup bir dıraḥtuñ
altına varup teyemmüm

'ale's-şabâh:

1. 'ale's-şabâh:

Sayfa 5

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Sabahleyin, erkenden.

Abdal Muhammed Hâzretleri
hayâtda iken 'ale's-şabâh
tefe'ül için huzurlarına
varurlar tarîk-i meşâyihdan

'ale's-sabâh:

1. 'ale's-şabâh:

Sayfa 12

Satır: 17

Sabahleyin, sabah

vaktinde, sabah erkenden.

'Ale's-şabâh bu haber
dervîşân içinde şâyi' olup
ba'zısı dirler ki gelüñ Şeyḥe
gidelüm bir meyyiti

2. 'ale's-şabâh:

Sayfa 27

Satır: 3

Sabahleyin, sabah

vaktinde, sabah erkenden.

'Ale's-şabâh çalkup biraz
ḥamr içerler ve bir yük
ḥamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

'aleyhi ezke't-tahıyye:

1. 'aleyhi ezke't-tahıyye:

Sayfa 47

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*En hâlis dualar (onun)
üzerine olsun.*

Kevneyn ve Resüle's-
şekaleyn Hâzreti
Muḥammedü'l-Muştafâ
'aleyhi ezke't-tahıyye

**'aleyhi'r-rahmeti ve'l-
ğufrân:**

1. 'aleyhi' r- rahmeti ve'l-
gufrân:

Sayfa 39

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Allah'ın rahmeti ve
merhameti onun üzerine
olsun.

olur Menkıbe mervîdür ki
Ebu'l-Feth Sultân
Meḥmed Hân 'aleyhi' r-
rahmeti ve'l-gufrân

'aleyhi' r-rahmeti ve'l-
gufrân:

1. 'aleyhi' r-rahmeti ve'l-
gufrân:

Sayfa 4

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Allah rahmet eyleyip
günahlarımı bağışlasın.

Meḥmed Hân 'aleyhi' r-
rahmeti ve'l-gufrân
Ḥazretlerinüñ medrese-i
celîlesinde dânişmend olup

2. 'aleyhi' r-rahmeti ve'l-
gufrân:

Sayfa 25

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Allah rahmet eyleyip
günahlarımı bağışlasın.

Meḥmed Hân * 'aleyhi' r-
rahmeti ve'l-gufrân
Ḥazretlerinüñ vâlidesinüñ
lisânında ekle maraḫı

'alî ibn-i ebi tâlib:

1. 'alî ibn-i ebi tâlib:

Sayfa 4

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Ebû Tâlib'in oğlu Hz.
Ali.

Ḥazreti Esedullahi'l-gâlib
'Alî İbn-i Ebi Tâlib
Kerremallahü Vechehu
Ḥazretlerine müntehî olup

âl-i 'osmanîñ nesli:

1. âl-i 'osmanîñ nesli:-i

Sayfa 48

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Osmanlı hanedanının
soyu.

'Osmanîñ nesli münkaṭı' mı
olsun bu rızâ'-yı
Ḥaḫḫa muḫâlîfdür deyü
teslîm eylediler ma'lûm

allah:

1. allahuñ:-un

Sayfa 60

Satır: 20

Allah.

ter gönlüm nev-bahâr oldı
Ḳodı aḡyârı buldı
dildârı Görđi ol yârı bîḫarâr
oldı Allahuñ adın

'allâhu te'âlâ:

1. 'allâhu te'âlâ:

Sayfa 2

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Yüce Allah.

müṭâla'a ederken süre-i
Nisâ'da ḫâle 'Allâhu te'âlâ
Ve 'budü'llâhe velâ tuşrikü
bihî şey'en ve bil-vâlideyni
ihsânen âyet-i kerîmesinün

allahüekber:

1. allahüekber:

Sayfa 65

Satır: 19

Allah en büyüktür"
anlamında olup Allah'ın
yüceliğini belirtmek için
kullanılan, ezanın ve kâmetin
de ilk cümlesini teşkil eden
söz, tekbir.

ḫayâtında bir gün aḫşam
ezânına Allahüekber
didüğü gibi ḡâ'ib

2. allahüekber:

Sayfa 66

Satır: 4

Allah en büyüktür"
anlamında olup Allah'ın
yüceliğini belirtmek için
kullanılan, ezanın ve kâmetin
de ilk cümlesini teşkil eden
söz, tekbir.

Tırsî Ḥazretleri meclislerinde
olan dervîşâna
buyurur ki bizüm Sinân
Dede Allahüekber didüğü

alt:

1. altına:-i, -(n)a

Sayfa 16

Satır: 16

Alt, aşıḡı.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden ḫalkâr ve
eline tas alup bir dirâḫtuñ
altına varup teyemmüm

altı:

1. altı:

Sayfa 14

Satır: 20

Altı, sayı sıfatı.

Ḥazretlerinüñ re's-i
sa'âdetlerinde Ḥacî Bayrâm

Veli
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

2. altı:

Sayfa 52

Satır: 14

Altı, sayı sıfatı.

şayd-ı āhū için ol kadar
ihtimām olıñdı aşlā müfīd
olmayup altı gün ol mevzī'de
oturıldı ve havā

altmış üç:

1. altmış üç:

Sayfa 59

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Altmış üç.

seb'ın mā'şadañınca altmış
üç yaşında iken
maraz-ı tã'undan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

alup gitse:

1. alup gitse:-se

Sayfa 41

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Alıp beraberinde
götürmek.*

gitse yine gelüp Sultān
Eşref-zāde Hāzretlerinüñ
yanında bulunurlar imiş
Āhirü'l-emr Sultān

'amel:

1. 'amelinde:-i, -(n)de

Sayfa 50

Satır: 17

İş.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā 'amelinde

çābükdür buyurup def'-i
hātıra ile izhār-ı kerāmet

'amel iderler:

1. 'amel iderler:-er, -ler

Sayfa 48

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Hareket etmek.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile 'amel iderler
imiş
Ba'dehu vāķı'a 'aynıyla
vāķi' olup Sultān Selīm

'āmil:

1. 'āmillerdür:-ler, -dür

Sayfa 23

Satır: 2

*Amel eden, işleyen, icrā
eden kimse.*

zann ile 'āmilisin ammā
dervīşān-ı mu'āyene ve
müşāhede ile 'āmillerdür
Menķibe Şeyhüm

2. 'āmilisin:-sin

Sayfa 23

Satır: 1

*Amel eden, işleyen, icrā
eden kimse.*

zann ile 'āmilisin ammā
dervīşān-ı mu'āyene ve
müşāhede ile 'āmillerdür
Menķibe Şeyhüm

āmin:

1. āmin:

Sayfa 42

Satır: 12

*Duālardan ve hayır
temennilerinden sonra,
"Allah kabul etsin, öyle*

*olsun!" anlamında
kullanılan söz.*

ķiyāmi's-sā'at münķariz
eylemeyüp rüz-ı cezāda
mülākatlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Āmin

2. āmīn:

Sayfa 49

Satır: 5

*Duālardan ve hayır
temennilerinden sonra,
"Allah kabul etsin, öyle
olsun!" anlamında
kullanılan söz.*

nuşretlerin ziyāde eyleye
āmīn yā mucibe's-
Şā'ilīn Menķibe Bāķiye-i's-
selef mürşid-i kāmīl

3. āmīn:

Sayfa 59

Satır: 18

*Duālardan ve hayır
temennilerinden sonra,
"Allah kabul etsin, öyle
olsun!" anlamında
kullanılan söz.*

ķapusıñuñ ardında tırdum
hemān Şeyh Efendi
buyurdılar ki dervīşler biz
du'ā idelüm siz āmīn

4. āmin:

Sayfa 60

Satır: 2

*Duālardan ve hayır
temennilerinden sonra,
"Allah kabul etsin, öyle
olsun!" anlamında
kullanılan söz.*

Efendi iki ellerini semāya
ref' idüp du'ā buyurdılar
dervīşler daħı āmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

5. **āmin:****Sayfa 71**

Satır: 20

Duâlardan ve hayır temennilerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

karīndür Kāddesallahü
esrārehüm ve Nef'anāllahü
bişefā'atihi Āmin yā Mu'in

ammā:1. **ammā:****Sayfa 5**

Satır: 11

Ancak, ama bağlacı.

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āhīrū'l-emr
köftesüz bir çanak şorba alup

2. **ammā:****Sayfa 11**

Satır: 11

Ancak, ama bağlacı.

olurlar ammā birkaç gün
mürür itdükte kalb-i
şerīflerine bu hūtıra vesvās
tarafından hūtır ider ki

3. **ammā:****Sayfa 14**

Satır: 1

Ancak, ama bağlacı.

beni bunda haps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Hāzretleri kıyduñuz dimeden
murādı bizi istiğrak

4. **ammā:****Sayfa 15**

Satır: 12

Ancak, ama bağlacı.

itdim hemān anlar daħı
emirlerine imtişāl idüp
'azm-i rāh iderler ammā
'azīziñ kudemādan olan

5. **ammā:****Sayfa 15**

Satır: 22

Ancak, ama bağlacı.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir ziyāfet
idedemedük bugün bunda ol

6. **ammā:****Sayfa 20**

Satır: 19

Ancak, ama bağlacı.

bunuñ Eşref-zāde olduğı
gerçi bilmez ammā ta'ām
virüp mümkün olduğı kadar
ri'āyet ve ikrām ider

7. **ammā:****Sayfa 23**

Satır: 1

Ancak, ama bağlacı.

zann ile 'āmilsin ammā
dervīşān-ı mu'āyene ve
müşāhede ile 'āmillerdür
Menkıbe Şeyhüm

8. **ammā:****Sayfa 24**

Satır: 9

Ancak, ama bağlacı.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
ağçaya bir 'ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

9. **ammā:****Sayfa 30**

Satır: 2

Ancak, ama bağlacı.

ez cān u dīl muħabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
'atīyye kıtur ammā Eşref-
zāde Hāzretleri bir

10. **ammā:****Sayfa 36**

Satır: 18

Ancak, ama bağlacı.

Hersek nām-maħalde ıalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maħbūs
vākı'asında görür ki bir pīr-i

11. **ammā:****Sayfa 40**

Satır: 16

Ancak, ama bağlacı.

boğarlar Ba'dehu'l-mevt
Sultān Mehmed Hāzretleri
ğāyet nādīm olmışlar ammā
çi-fā'ide izācā'e'l-

12. **ammā:****Sayfa 43**

Satır: 9

Ancak, ama bağlacı.

'Abdu'r-raħīm Hızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

13. **ammā:****Sayfa 43**

Satır: 10

Ancak, ama bağlacı.

'Abdu'r-raħīm Hızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem

dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

14. **ammā:**

Sayfa 49

Satır: 14

Ancak, ama bağlacı.

pederüm 'Abdu'r-raḥīm Tırsī
Ḥazretlerinüñ du'ā
revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

15. **ammā:**

Sayfa 50

Satır: 17

Ancak, ama bağlacı.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā 'amelinde
çābükdür buyurup def'-i
ḥātırā ile izḥār-ı kerāmet

16. **ammā:**

Sayfa 2

Satır: 12

*Ama (sözü pekiştirmek,
kuvvetlendirmek için
kullanılmıştır.).*

muḥammedü'l meḥ'ūsi ilā
kāffete'l 'arabi ve'l 'acemi
ve 'alā ālihī ve eşḥābihī
ve ḥulefā'ihir'rāşidīn min
ba'di rızvānellāhü te'ālā
'aleyhim ecme' in ammā
ba'dehu

ammī:

1. **ammīleri:-ler, -i**

Sayfa 57

Satır: 2

Amca.

olduḡda pederlerinden şoñra
İznikde post-nişīn
olmaḡ murād eyledüklerinde
'ammīleri Şeyḡ Şālih

2. **ammīleri:-ler, -i**

Sayfa 63

Satır: 13

Amca.

tarīkat-ı 'āliyeyi 'ammīleri
Şeyḡ 'İzze'd-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müştāḡlef

3. **ammīleri:-ler, -i**

Sayfa 64

Satır: 7

Amca.

'ammīleri e'ş-Şeyḡ 'İzze'd-
din Efendiden görüp
müştāḡlef olmuşlardır
Ba'dehu ibādāt ü tā'āta

an:

1. **anduçca:-duçca**

Sayfa 60

Satır: 21

*Adını söylemek,
zikretmek.*

'aşık anduçca

ana:

1. **ana:**

Sayfa 42

Satır: 3

Anne.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḡmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

ancaḡ:

1. **ancaḡ:**

Sayfa 42

Satır: 5

Yalnızca, sadece.

diyāra gelmeden maḡşūdum
ancaḡ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṡān
eyyām-ı şayfda yaylaḡ-ı

2. **ancaḡ:**

Sayfa 26

Satır: 21

Öyle ki.

'aceb müştāḡnī olur mürāī
ancaḡ varuñ ḡatlı idüñ
deyü emr ider ḡapucılar daḡı
ol aradan emr-i

anda:

1. **andadur:-dur**

Sayfa 4

Satır: 9

T. Orada.

ihṡiyār ider sevāp daḡı
andadur ve mezbūr
Muḡammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sulṡān

2. **anda:**

Sayfa 11

Satır: 7

T. Orada.

sa'ādetḡānelerinde bir oda
taḡliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rüz-be-rüz i'tā iderler

3. **anda:**

Sayfa 13

Satır: 20

T. Orada.

ḡuşlarına nidā idüp Yā Rümī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḡı Hū
dirler anda daḡı nidā

4. **anda:****Sayfa 21**

Satır: 20

T. Orada.

kenârında bir şavma'a binâ
itdi Sultân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü
tâ'ate meşğûl olmuşlardır

5. **anda:****Sayfa 27**

Satır: 2

T. Orada.

İzniğe teveccüh iderler İznik
kurbında Derbent
nâm bir kâfir kıyâyesi var bir
gice anda yaturlar

6. **anda:****Sayfa 36**

Satır: 15

T. Orada.

giderken reh-güzârları İznik
olup anda iki gice
mihmân olurlar Ba' dehu
İstanbul revân olup

7. **anda:****Sayfa 36**

Satır: 17

T. Orada.

Hersek nâm-maħalde ħalup
ol gice anda yaturlar
ammâ ol Maħbûs
vâkı'asında görür ki bir pîr-i

8. **anda:****Sayfa 39**

Satır: 20

T. Orada.

mühriñ açup Ba'de'l- kirâ'et
ol adama buyururlar

ki Geybûze nâm ħaşabaya
varuñ ve anda falan

9. **anda:****Sayfa 50**

Satır: 3

T. Orada.

feryâd eyledi anda hâzır olan
cemâ'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

10. **anda:****Sayfa 71**

Satır: 11

T. Orada.

merkûmede bir zâviye binâ
idüp anda yirmi sene
meşîhat idüp Ba' dehu
zâviye-i merkûmeyi terk

andan:1. **andan:****Sayfa 9**

Satır: 9

Ondan (sonra).

vâkı'alarını taħrîr eyle andan
anlaruñ ħidmetinde var
Eşref-zâde Hâzretleri daħı
gelüp İznikde erba'ine

2. **andan:****Sayfa 28**

Satır: 3

Ondan (sonra).

andan ħapucılara buyururlar
ki şimdi irâdet-i Haħk
ta'alluħ eyledi gidüz pâdişâh
Hâzretlerine ħaber

3. **andandur:-dur****Sayfa 34**

Satır: 10

*Bu nedenle, ondan
dolayı.*

Bu 'Abdü'r-raħîm Tırsî
Andandur âh u zârîsi

andan sonra:1. **andan sonra:****Sayfa 8**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Ondan sonra.

meşâyîħ katında çok
söylemek küstâhlıħdur çok
söyleme buyurdu Andan
sonra kelimât vâkı'

'andelîb-i ruhına:

1. 'andelîb-i ruhına:-i, -n, -
a

Sayfa 54

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Bülbülün ruhu.

iken 'andelîb-i ruhına kafes-i
dünyâ dar gelüp biñ
kırk altı târiħinde tekyegâh-ı
beħâyâ firâr

ankara:1. **anħaraya:-(y)a****Sayfa 8**

Satır: 14

Şehir adı.

korlar Ba' dehu-zamân
Eşref-zâde Efendi Şeyħüni
ziyâret ħaşdıyla Anħaraya
'azîmet buyururlar

ankara şehrine:

1. **anħara şehrine:-(n)e-i, -
(n)e**

Sayfa 6

Satır: 20

Kelime Tipi: -
Ankara şehri.

Eşref-zâde Efendi Hazretleri
nuḡ ḡaklayup ḡalkup
Anḡara şehrine ‘âzimet idüp
Ḥâcî Bayrâm-ı Velî

‘an-karîb:

1. **‘an-ḡarîb:**
Sayfa 37
Satır: 4
Yakında, ḡok geçmeden.

gelesin biz senü bu belâdan
ḡalâs itmemek
mürüvvet deḡöldür ḡatırünü
ḡôş tut ‘An-ḡarîb

añla:

1. **anlar:-r**
Sayfa 4
Satır: 8
*Anlamak, fark etmek,
farkına varmak.*

bulunduḡı meşhürdur Lâkin
şöhretten ictinâb idüp
iḡtifâyı münâsib görmişler
ve her ne kim anlar

anlar:

1. **anlaruñ:-uñ**
Sayfa 3
Satır: 5
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

ma‘rifetdür anlaruñ
emirlerinin ‘adem-i
muḡâlefetleridir Ve ‘inden-
nâs fezâ‘illerini neşr

2. **anlaruñ:-uñ**
Sayfa 3
Satır: 21

*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

anlaruñ şülbi Kebîroḡulları
Muḡammed Çelebi
pederlerinden bi‘l-vâsıta
şöyle rivâyet ider ki

3. **anlar:**
Sayfa 5
Satır: 10
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Hâzretlerine nazâr idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getir
Anlar daḡı pâzâra

4. **anlaruñ:-uñ**
Sayfa 7
Satır: 16
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

alup taḡhîr-i beytü‘l-helâya
muḡayyed oldılar Çün
Ḥâcî Bayrâm-ı Velî anlaruñ
kemâl-i inḡyâdlarını

5. **anlaruñ:-uñ**
Sayfa 9
Satır: 9
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

vâḡı‘alarını taḡhîr eyle andan
anlaruñ ḡidmetinde var
Eşref-zâde Hazretleri daḡı
gelüp İznîḡde erba‘îne

6. **anlar:**
Sayfa 11
Satır: 3
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

nazâr buyurduḡda yine
erba‘în emr iderler anlar
daḡı sem‘an ve ḡâ‘aten deyüp
hemân ayakları

7. **anlar:**
Sayfa 13
Satır: 12
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

ḡalvethânenüñ ḡapusına
gelürler Dervîşâna
zikru‘llah eylemek emr
buyururlar Anlar daḡı bir

8. **anlaruñ:-uñ**
Sayfa 14
Satır: 20
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Hâzretlerinin re‘s-i
sa‘âdetlerinde Ḥâcî Bayrâm
Velî
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

9. **anlar:**
Sayfa 15
Satır: 11
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

itdim hemân anlar daḡı
emirlerine imtişâl idüp
‘azm-i râh iderler ammâ
‘aziziñ ḡudemâdan olan

10. **anlar:**
Sayfa 15
Satır: 23
*T. Üçüncü ḡokluk şahıs
zamiri, onlar.*

İnşâallah yarın ḡit anlar daḡı
ḡalur Şeyḡ Ḥüseyn
Hazretleri teferrüc tedârikin

11. **anlardur:-dur**

Sayfa 15

Satır: 20

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

ardlarından âdem irsâl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyh
Hüseyn Hâzretleri

12. **anlar:**

Sayfa 20

Satır: 6

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zâde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

13. **anlara:-a**

Sayfa 25

Satır: 17

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

meşâyih-ı 'izâmdur anlara
müracât idüp her biri
birinden istimdâd için taht-ı
yedlerinde olan

14. **anlar:**

Sayfa 28

Satır: 10

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

deyü ilhâh ve ibrâm ider
'Ülemâsı ve vüzerâsı cem'
olup pâdişâhum siz hâlîfe-i
İslâmsunuz anlar bir

15. **anlar:**

Sayfa 32

Satır: 14

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

ol misâfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telkîn-i
zîkr iderler anlar dağı
mübârek ellerin tütüp telkîn-i

16. **anlar:**

Sayfa 35

Satır: 10

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

niyâz iderler ki pederünüz
Hâzretine teveccüh
buyurasunuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

17. **anlar:**

Sayfa 35

Satır: 14

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Marîza olan ağzına alsun
def' olur deyü
buyurmuşlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getürüp

18. **anlar:**

Sayfa 36

Satır: 4

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Eşref-zâde Hâzretlerinün
merkad-ı münîrlerinün
derünından bir şadâ gelür yâ
Zelîhâ anlar dağı

19. **anlara:-a**

Sayfa 39

Satır: 8

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

mi buyururlar ki bu sene
gazâya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hâtünüñ gözinden gâ'ib

20. **anlar:**

Sayfa 43

Satır: 5

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

ve anlar dağı bir dervîş aldı
dîrler buyururlar ki
ya niçün dâmenine muhkem
yapışmadun

21. **anlar:**

Sayfa 43

Satır: 14

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Sultân Eşref-zâde buyurur ki
'Abdürrahîm var bu
gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve tâ'aten deyüp

22. **anlar:**

Sayfa 45

Satır: 21

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

iderler anlar dağı du'â
buyurup Ba'de emr eyledi
ki ol hizmetde

23. **anlarıñ:-ın**

Sayfa 47

Satır: 6

*T. Üçüncü çokluk şahıs
zamiri, onlar.*

Bâyezîd-i Velînün vâlideleri
beni sarâya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemâ bulup hâdd-i

24. **anlardan:-dan****Sayfa 51**

Satır: 4

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

vera' -mu' tādıdur tārīkat-ı
'aliyeyi Hazreti Şeyh
Muşlihi' d-din Efendiden
görüp anlardan müstahlef

25. **anlar:****Sayfa 52**

Satır: 3

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Hazreti Şeyh Hamdī
Efendiye getirür anlar dağı
hāzır olan fuḡarāya tevzi'
iderler Menḡıbe Şeyh

26. **anlardan:-dan****Sayfa 56**

Satır: 8

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ferzendidür tārīkat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücāz ü müstahlef
olduklarında pederleri

27. **anlardan:-dan****Sayfa 58**

Satır: 13

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

görüp anlardan mücāz ü
müstahlef olduğdan soñra
Burusada Sedbaşı fevḡinde
Eyüb Efendi zāviyesi

28. **anlar:****Sayfa 59**

Satır: 19

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

deyün ola ki bu hātün
ḡastalıktan ḡalās ola anlar
dağı sem'an ve tā'aten diyüp
hemān Şeyh

29. **anlar:****Sayfa 59**

Satır: 25

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar rāhi olduğdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müḡarünileyhi tıraş

30. **anlar:****Sayfa 63**

Satır: 24

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

*Menköl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlādı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāhda
post-nişin olup 1228

31. **anlardan:-dan****Sayfa 63**

Satır: 14

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

tārīkat-ı 'aliyeyi 'ammileri
Şeyh 'İzze' d-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müstahlef

32. **anlar:****Sayfa 67**

Satır: 17

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

mezbürü alup nice müddet
anlar da dānişmend ve
mevāid-i fezā' ilinden
hişşemend oldı mezbūra nice

33. **anlaruñ:-uñ****Sayfa 68**

Satır: 12

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

üstādları Muḡyī' d-din
Efendinün kerīmesini
tezevvüc idüp anlaruñ yerine
Sultān Murad Hān-ı

34. **anlar:****Sayfa 69**

Satır: 13

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

zāviye' -i Eşrefiyyeye istihlāf
buyurmuşlar idi anlar
dağı gelüp zāviye' -i
merḡümede mücāhedāt ve

anuñ için:1. **anuñ için:****Sayfa 20**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Bu yüzden, bundan dolayı.

cümle maḡlūk Haḡḡ
Te'ālānuñ bendesidür anuñ
içün ḡalkdan Haḡḡka
kaçmışdur çün ḡaḡş-ı

anuñçün:1. **anuñçün:****Sayfa 42**

Satır: 6

Bu yüzden, Bundan dolayı.

diyāra gelmeden maḳşūdum
ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sultān
eyyām-ı şayfda yaylaḳ-ı

‘ār:

1. ‘ar:

Sayfa 56

Satır: 27

Utaḳ, utanma.

‘Ar nāmūs kaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Haḳḳa
eyleyüben iştigāl zıkr-i
Haḳḳda cüş idenlere şala
gelsün berü

‘ār ne-dārim:

1. ‘ār ne-dārim:

Sayfa 57

Satır: 22

Kelime Tipi: -

(Ama) biz (bunu) onur meselesi yapmayız.

Mā şāḳ-ı dıraḳtım pür-ez
mīve’-i tevḫīd Her reh-
güzeri senk zened ‘ār ne-
dārim Şeyḫ-i mezbūr

2. ‘ār ne-dārim:

Sayfa 57

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Ama) biz (bunu) onur meselesi yapmayız.

Mā şāḳ-ı dıraḳtım pür-ez
mīve’-i tevḫīd Her reh-
güzeri senk zened ‘ār ne-
dārim Şeyḫ-i mezbūr

ara:

1. arar:-r

Sayfa 5

Satır: 11

*(Bir şeyi) bulmaya
çalışmak, elde etmeyi
istemek, aramak.*

varup her ne ḳadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḫirü’l-emr
köftesüz bir çanaḳ şorba alup

ārām:

1. ārāma:-a

Sayfa 31

Satır: 5

Durma, dinlenme.

ārāma mecālī ḳalmaz nāçār
ḫaşlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i şüret ile
İzniḳe gelürler ve

ard:

1. ardlarından:-ları, -(n)dan

Sayfa 15

Satır: 19

Arka, peş.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Hüseysin Ḫāzretleri

2. arından:-ı, -(n)dan

Sayfa 18

Satır: 11

Arka, peş.

Eşref-zāde Sultān
Ḫāzretlerinin ardından nazar
buyurup ḫayrān olurlar
fuḳarā eydür ki Sultānum

3. arında:-ı, -(n)da

Sayfa 59

Satır: 17

Arka, geri.

ḳapusınıñ ardında ḫurdum
hemān Şeyḫ Efendi
buyurdılar ki dervīşler biz
du’ā idelüm siz āmīn

ardına iderler:

1. ardına iderler:-er, -ler

Sayfa 37

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Peşinden gitmek.

suḫte ‘ādet-i ḳādīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muḫkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāḫ

‘ārif-i rabbāni:

1. ‘ārif-i rabbāni:

Sayfa 9

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Kendini Allah’a vermiş,
gönlünü Allah’a bağlamış,
Allah’ın sırları kendisine
açılmış olan seçkin kul.*

maḳāmdan fethüñ şehr-i
Hamāda mütemekkin olan
imām-ı ‘ālem ‘Ārif-i
Rabbāni Ḫāzreti Şeyḫ

‘ārız olup:

1. ‘ārız olup:-up

Sayfa 35

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Gelip çatmak, musallat
olmak.*

olup bir çäre bulunmayup
Ḫāzreti Eşref-zādenüñ

kerîme-i muhteremelerini
sarây-ı hümayûna celb ü

‘arz idüp:

1. ‘arz idüp:-üp

Sayfa 28

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Göstermek.

püs- hezâr iştiyâk ‘arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden şoñra önlerine
gelüp içerü hâş

‘arz-ı iştiyak:

1. ‘arz-ı iştiyak:

Sayfa 10

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Gönül arzusunu sunmak

II Özlemini dile getirmek.

taşra çıkup hezâr-ı lütf ve
‘arz-ı iştiyak birle
Eşref-zâdeye mülâkî olup
mesrûr itdüklerinden

arzu:

1. arzusı:-su

Sayfa 9

Satır: 1

Ar. İstek, gönül meyli.

gelmedi dañı seyr-i ilallahda
şayerân arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi senüñ bu

as:

1. aşmış:-mış

Sayfa 40

Satır: 8

*Bir kimseyi boğazına ip
geçirip ayaklarını yerden
keserek sallandırmak*

*sûretiyle öldürmek, îdam
etmek.*

Mañmüd Paşa Kaptan Paşa
iken bî-günâh oğlumu
aşmış idi harâretle ol zamân
beddu‘â itmiş idim

a‘sa:

1. a‘şalarına:-lar, -ı, -n, -a

Sayfa 27

Satır: 9

Sopa, baston.

gelecek yollarına karşı
a‘şalarına ittika idüp
mürâkabe tururlar ol gün
Eşref-zâde Hâzretlerine

‘asâ:

1. ‘aşâ:

Sayfa 14

Satır: 18

*Mânevî ve maddî kudret
timsâli olarak elde taşınan
değnek.*

icâzet-nâme tahrîr idüp ‘alem
ü çerağ ve seccâde ve
‘aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

2. ‘aşâyı:-yı

Sayfa 27

Satır: 15

*Mânevî ve maddî kudret
timsâli olarak elde taşınan
değnek.*

ref iderler ve ellerinde olan
‘aşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

3. ‘aşâ:

Sayfa 59

Satır: 16

*Mânevî ve maddî kudret
timsâli olarak elde taşınan
değnek.*

‘alem-i şerîf önlerinde
zikru‘llah iderek gelürler
ben dañı elüme bir ‘aşâ alup
yâb yâb zoğak

‘aşâ- dârı:

1. ‘aşâ- dârı:

Sayfa 44

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Hizmetnişin. (Tarikatta
“hizmetnişin” denilen hizmet
dervişleri tekkedeki çeşitli
işlerin yürütülmesiyle
görevliyidiler. Şeyhle birlikte
on dört kişiden (sertarik,
aşçı, zâkirbaşı, imam,
meydancı, türbedar, kapıcı,
ASÂDAR, nakib, pazarcı,
çerağcı, sâkî, ferrâş)
meydana gelen
hizmetnişinler, hiyerarşik bir
sıralama ile görevlerini
yürütürlerdi.).*

‘aşâ- dârı Habîb Dededen
mervîdür ki Şeyh
‘Abdu‘r-rañim Hâzretleri
Tirse nâm yaylağda olan

‘aşâdar:

1. ‘aşâdar:

Sayfa 49

Satır: 17

*Hizmetnişin. (Tarikatta
“hizmetnişin” denilen hizmet
dervişleri tekkedeki çeşitli
işlerin yürütülmesiyle
görevliyidiler. Şeyhle birlikte
on dört kişiden (sertarik,
aşçı, zâkirbaşı, imam,
meydancı, türbedar, kapıcı,
ASÂDAR, nakib, pazarcı,
çerağcı, sâkî, ferrâş)
meydana gelen*

hizmetnişinler, hiyerarşik bir sıralama ile görevlerini yürütürlerdi.).

zamānda ‘aşādar Hābīb Dede hayātda idiler bir gün buyurdılar ki iy ahālī’ -i İznik bu kelbeçizi

āsār:

1. **āsārūm:-um**

Sayfa 35

Satır: 12

Ar. Eser'ler, izler.

tevsül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maħalde āsārūm vardır getir

āsār-ı sıhhat:

1. **āsār-ı sıhhat:**

Sayfa 60

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Sağlık,sıhhat işareti.

revān oldılar ben daħı bīdār oldum gördüm ki āsār-ı sıhhat üzerimde zāhir ü nümāyān olmuş

ashāb:

1. **aşhāb:**

Sayfa 52

Satır: 22

Hazret-i Peygamber Aleyhisselātü ve's-selām Efendimizi görüp şeref-i sohbetleriyle teşerrüf etmiş olan müminler.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bā‘iş ol idi ki aşhāb

ashāb-ı havrātdan:

1. **aşhāb-ı havrātdan:-dan**

Sayfa 58

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Hayır sahipleri.

otuz yedi 1137 tārīhinde aşhāb-ı havrātdan ba‘ızlar zāviye-i merķūmeyi Şeyh Şerafe’d-din Efendi

‘aşık:

1. **‘aşıklarūn:-lar, -uñ**

Sayfa 34

Satır: 3

Nefsini dünya

nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağılığı ve sevgisi Allah’a olan kimse.

‘Aşıklarūn kōmaz imiş

Eşrefoğlı Rūmī Sultān

2. **‘aşık:**

Sayfa 36

Satır: 5

Nefsini dünya

nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağılığı ve sevgisi Allah’a olan kimse.

Lebbeyk dirler buyururlar ki

hiç ‘aşık uyur mı

‘aşıka hōd uyhu olmaz

harāmdur Zelihā Hātūn

3. **‘aşıka:-a**

Sayfa 36

Satır: 6

Nefsini dünya

nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağılığı ve sevgisi Allah’a olan kimse.

Lebbeyk dirler buyururlar ki

hiç ‘aşık uyur mı

‘aşıka hōd uyhu olmaz

harāmdur Zelihā Hātūn

4. **‘aşık:**

Sayfa 60

Satır: 18

Nefsini dünya

nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağılığı ve sevgisi Allah’a olan kimse.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardır

nitekim bu İlahīzāde-i

ṭab‘-ı şerīfleridür zikriyle

‘aşık gūlzār oldu taze-

5. **‘aşık:**

Sayfa 60

Satır: 21

Nefsini dünya

nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağılığı ve sevgisi Allah’a olan kimse.

‘aşık anduğca

‘aşıkān-ı çilekeş-i halvet ü erba‘in:

1. **‘aşıkān-ı çilekeş-i halvet ü erba‘in:**

Sayfa 40

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Allah Teālā’nın rızasını

ve yakınlığını kazanmak

maksadı ile maddi ve

dünyevî kayguları bir kenara

koyup, mânevî ve dînî hayâtı

yoğun bir şekilde yaşayarak

rûhen arınmak için hücrede

kırk gün süreyle kendisini

ibâdete veren aşıklar.

każā ‘amiye’l-basar İy

‘aşıkān-ı çilekeş-i halvet ü

erba‘in ve İy müştākān-ı

visāl-i Rabbü’l-‘ālemīn

‘asır:

1. 'aşırda:--da

Sayfa 67

Satır: 5

Yüzyıl, çağ.

'aşırda 'ilm ü fazlla meşhür olan Sulţān Murad Hān-ı Şānī cāmi' i imāmı olan Muhyi' d-din Efendiden

'āsītān:

1. 'āsītānma:--ı, -(n)a

Sayfa 67

Satır: 23

Eşik. II Dergāh, tekke.

meşāyih-ı tarikat-ı 'aliyye 'āsītānma ilticāya mā' il olup kaşaba-i İznikde āsüde olan Ğavşî' l-vāşılın

'āsītāne:

1. āsītāneye:--(y)e

Sayfa 62

Satır: 21

Tekke, dergah.

itmeyüp her Cum'a gün İznikde āsītāneye teşrif buyurup likin içerü girmezler imiş ve taşra

2. āsītānesinden:--si, -(n)den

Sayfa 65

Satır: 2

Tekke, dergah.

eşrefü' l-meşāyihü' l-kāmilin Eşref-zāde Efendi Kuddise Sırruhu āsītānesinden feyz ü himmet

'āsītāne-i āliyyelerine:

1. āsītāne-i āliyyelerine:--

ler, -i, -n, -e

Sayfa 38

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Yüce dergah.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu kışşadan bize hāşıl oldu ki āsītāne-i āliyyelerine rüy-ı māl

'āsītāne' -i 'āliyyesine:

1. āsītāne' -i 'āliyyesine:--si,

-(n)e

Sayfa 35

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Yüce dergah.

āsītāne' -i 'āliyyesine 'azīm ri' āyet üzere olurlar Menkıbe Şeyh 'Abdülkadir Necib Efendi

'āsītāne-i cedide-i**esrefiyede:**

1. āsītāne-i cedide-i

esrefiyede:--de

Sayfa 54

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Yeni Eşrefiye dergahı.

Ba' dehu Şeyh Sırrı 'Ali Efendi āsītāne-i cedide-i Eşrefiyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı tūllāb üzere

'āsītāne-i eşrefiyede:

1. āsītāne-i eşrefiyede:--de

Sayfa 51

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Eşrefiye dergahı.

oldukda Şeyh Muşlihi' d-din Efendi intikālinden soñra kaşaba-i İznikde āsītāne-i Eşrefiyede nice zamān

2. āsītāne-i eşrefiyede:--de

Sayfa 55

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Eşrefiye dergahı.

Eşrefiyede seccāde-i meşihata cālis oldılar lākin tarikat-ı 'aliyyeyi pederleri Şeyh Sırrı 'Ali

3. āsītāne-i eşrefiyede:--de

Sayfa 56

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Eşrefiye dergahı.

azm-i cinān eyledükde kaşaba-i İznikde āsītāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişin ve biñ yüz tokuz

'āsītāne-i eşrefiyede:

1. āsītāne-i eşrefiyede:--de

Sayfa 55

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Eşrefiye dergahı.

Eşrefiyede pederlerinüñ yerine Şeyh olup nice māl u sāl riyāzāt ve mücāhedāt iştiğāl üzere iken

'āsītāne-i eşrefiyyeyi:

1. āsītāne-i eşrefiyyeyi:--yi

Sayfa 54

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Eşrefiye dergahı.

tāmmla mu'tekid olmak hasebiyle āsītāne-i Eşrefiyyeyi ve türbe' -i Sulţān Eşref-zādeyi tarh-ı

'āsītāne-i kadiriyede:

1. **‘āsītāne-i kadiriyede:-de****Sayfa 61**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Kadiriye dergahı.

göçmüşdür İstanbulda
Tophanede vāki ‘āsītāne-i
Kadiriyyede defn-i zīr-i
zemīn ve Hāzreti Şeyh

‘āsītāne-i sa ‘ādet- bahşına:1. **‘āsītāne-i sa ‘ādet-****bahşına:-ı, -(n)a****Sayfa 42**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Saadetli dergaha ikram
etme.*

Hāzretleri daħı pazardan
elmayı alup ‘āsītāne-i
sa ‘ādet- bahşına rücu‘
eyledükde rāhda bir dervīşe

‘āsītāne-i sa ‘ādetlerine:1. **‘āsītāne-i sa ‘ādetlerine:-****ler, -i, -n, -e****Sayfa 7**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Saadet dergahı.

teklif itmeye idi Çün Hācī
Bayrām-ı Velīnün
‘āsītāne-i sa ‘ādetlerine
varduğda taḥḥīr-i beytū’l-

‘āsītāne-i sa ‘ādetlerinün:1. **‘āsītāne-i sa ‘ādetlerinün:-****ler, -i, -n, -ü, -ñ****Sayfa 19**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Saadet dergahı.

İzniğde ‘āsītāne-i
sa ‘ādetlerinün cānib-i

yemīninde
kā’in türbe-i şerīfelerinde
defn-i şanduka-i ğufrān

‘āsītāne-i şerefiyyede:1. **‘āsītāne-i şerefiyyede:-de****Sayfa 44**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Şerefli dergah.

idüp Eşref-zāde
Hāzretlerinün intikāllerinden
şoñra
müddet-i medīde İzniğde
‘āsītāne-i şerefiyyede

‘āsītāne-i şerīfesinün:1. **‘āsītāne-i şerīfesinün:-si, -
nün****Sayfa 54**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Mübarek dergah.

‘acīb ile binā buyurmışlardur
ki gerek ‘āsītāne-i
şerīfesinün ve gerek türbe’-i
münīfesinün çār dīvārı

asker:1. **asker:****Sayfa 38**

Satır: 20

Asker.

yerinden kılçup ol tarafa
gider köyden taşra
çığduğda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

asker-i islām:1. **asker-i islām:****Sayfa 48**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

İslam askeri.

taḥta cülüs idüp taḥt yerinde
re‘āya ve asker-i İslām
‘āsūde ḥāl olup

aşlā:1. **aşlā:****Sayfa 10**

Satır: 3

*Kesinlikle, hiç bir
şekilde, katiyen.*

gider aşlā müstakbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıgın bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenün

2. **aşlā:****Sayfa 12**

Satır: 11

*Kesinlikle, hiç bir
şekilde, katiyen.*

itdi aşla hareket itmez Dervīş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hāzretlerine eydür Sultānum
Rūmī vefat eylemiş

3. **aşlā:****Sayfa 25**

Satır: 20

*Kesinlikle, hiç bir
şekilde, katiyen.*

memāliki geşt ü güzār idüp
ferden ferden müte‘ārif
olan ‘azizleri getürmişler
aşlā yine çāre olmamış

4. **aşlā:****Sayfa 46**

Satır: 4

*Kesinlikle, hiç bir
şekilde, katiyen.*

‘Abdu’r-raḥīm Tırsī
Hāzretlerinün karşıısında
kāimen durdılar ve Şeyh
Hāzretleri aşlā bunlaruñla

5. aşlā:

Sayfa 52

Satır: 13

Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

şayd-ı ahū için ol kadar ihtimām olındı aşlā müfid olmayup altı gün ol mevzi' de oturıldı ve havā

ashlā:

1. aşlā:

Sayfa 12

Satır: 19

Kaynak, mebde, sebep.

hücre içinde haps itmenüñ ashlā ne çıkarup defn olınsun ba'zılar Hāzreti Şeyh kendü a'lamdur

āsüde:

1. āsüde:

Sayfa 48

Satır: 22

Mutlu, rahat, sıkıntı ve üzüntülerden uzak.

tahta cülüs idüp taht yerinde re'āya ve asker-i İslām āsüde hāl olup

2. āsüde:

Sayfa 67

Satır: 24

Mutlu, rahat, sıkıntı ve üzüntülerden uzak.

meşāyih-i tarikat-ı 'aliyye 'āsitānına ilticāya mā'il olup qaşaba-i İznikde āsüde olan Ğavsi'l-vāşılın

āsumāna tutup:

1. āsumāna tutup:-up

Sayfa 50

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Yüzin āsumāna tutmak**II Yüzünü gökyüzüne tutmak.*

āsumāna tutup feryād eyledi
Ve bir miqdār zamān
pedirimüñ du'ā revzenesinde
yüzin asumāna tutup

ata:

1. ata:

Sayfa 42

Satır: 3

Baba.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

ātes:

1. ātes:

Sayfa 70

Satır: 29

Ateş.

Gel semender gibi ātes içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şem'-i 'ışka yanuben
pervāne ol

ātes-i 'ışk-ı ilāhī:

1. ātes-i 'ışk-ı ilāhī:

Sayfa 67

Satır: 22

Kelime Tipi: -

İlāhi aşk ateşi.

olduğda mezbūr icāzetleri ile
bunda qalup ba'dehu
ātes-i 'ışk-ı ilāhī kânün-ı
derünında müştā'il olmağıla

'ātiyye kılar:

1. 'ātiyye kılar:-ur

Sayfa 30

Satır: 2

Kelime Tipi: -

İhsan etmek.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
'ātiyye kılar ammā Eşref-
zāde Hāzretleri bir

av:

1. avda:-da

Sayfa 53

Satır: 5

Av.

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

'avām:

1. 'avām:

Sayfa 19

Satır: 18

Halkın alt tabakası.

buyurduklarında nihāyet faqr
u fenāya müstağrak
olup ḥatta 'avām istihkār
tarafında olurlar ḥatta

2. 'avām:

Sayfa 27

Satır: 23

Halkın alt tabakası.

ol maḥalde olan 'avām

3. 'āvām:

Sayfa 36

Satır: 12

Halkın alt tabakası.

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürla ya'nī

biñ otuz dört tārîhinde ‘āvām
tā’ifesinden ba‘zı

āvāz:

1. **āvāzın:-ın**
Sayfa 21
Satır: 5
Ses.

meşgūl olur Pīrezen taşra
dan zikru’llah avāzın
istimā’ idicek hemān qalbine
bir nār-ı muḥabbet

‘avk:

1. **‘avk:**
Sayfa 28
Satır: 12
Alı koymak.

dervīşdür sarāy kapusına dek
istikbālīñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ‘avk
ve te’ḥīr iderler lakin

‘avnullah:

1. **‘avnullah:**
Sayfa 64
Satır: 1
Avnullah Efendi (ö.
1155/1742) Avnullah Efendi,
Eyüp Efendi Tekkesi’nin
sekizinci postnişinidir.
Tasavvufî eğitimine önce
babası Şeyh Şerefeddin
Efendi’nin yanında başlamış,
babasının vefatı üzerine
terbiyesini, Enüsü’lCenân
müellifi Eşrefzâde Dergâhı
şeyhi ve aynı zamanda
amcası olan İzzeddin
Efendi’nin yanında
tamamlamıştır. Salı günleri
zâviyesinde, Perşembe
günleri de Ulucâmi’de vaaz
veren Avnullah Efendi’nin
son derece cömert, sedâsı ve
sıması güzel, cezbedâr bir

şeyh olduğu
kaydedilmektedir. 3 Şevval
1155 (1 Aralık 1742)
senesinde otuz beş yaşında
iken vefat etmiş ve dergâhın
hazîresine defnolunmuştur.
Avnî mahlasıyla şiir
yazmıştır.

çalınuben göçdi ‘Avnullah
1155 Şeyḥ-i mezbûr
her dürlü ikmālâtı cāmî’ olup
ḥaṭṭ-ı şülûsde ḥaṭṭât

avuc:

1. **avucum:-um**
Sayfa 23
Satır: 10
Avuç, elin iç kısmı.

ki Bi-Ḳudretillâhi Te’âlâ o
mel’ûnî kabzam içine
alup şıkdum meğer ol
şeytan-ı racīm idi avucum

2. **avuc:**
Sayfa 30
Satır: 11
Avuç, elin iç kısmı.

aluñ birer ‘ulûfe deyü birer
avuc aqçe virürler ve
her biri ta’dād iderler
görürler ki temām ḥesâbınca

ay:

1. **aydan:-dan**
Sayfa 59
Satır: 1
Ay.

bir aydan qalil ber-ḥayât
olup biñ yüz kırk altı
1146 tārîhinde ekseru a’mâr-
ı ümmetî beyne sittin ve

ayağ:

1. **ayağın:-u, -ñ, -ı**
Sayfa 34
Satır: 21
1. Ayak.

uzad ayağın yāḥūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānî birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

ayaıkları tozuyla:

1. **ayaıkları tozuyla:**
Sayfa 11
Satır: 5
Kelime Tipi: **Deyim**
Henüz dinlenmeden,
yoldan gelir gelmez.

tozuyla ḥalvetḥāneye dāḥil
olurlar Şeyḥ Ḥüseyin
daḥı Eşref-zādenüñ ḥaliyle
ve kerîmesini kendi

a’yân:

1. **a’yân:**
Sayfa 9
Satır: 18
Bir yerin önde gelenleri
II Eşraf.

Ḥüseyin daḥı Ḥacc-ı şerifden
gelmişler ekābir ve
a’yân vilāyet-i Ḥamāda sağır
ve kebîr Şeyḥ Ḥüseyin

‘ayānen:

1. **‘ayānen:**
Sayfa 29
Satır: 23
Açıkça.

bu kerāmeti ‘ayānen
müşāhede itdüklerinde

āyet-i kerîmesinün:

1. **âyet-i kerîmesinün**: -si, -nün

Sayfa 2

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Âyet-i celîle (kerîme) II

Âyet [Kur'ân-ı Kerîm'e duyulan saygı sebebiyle âyet kelimesi "büyük, ulu" anlamına gelen bu kelimelerle birlikte söylenir].

mütâla'a ederken süre-i Nisâ'da kâle 'Allâhu te'âlâ Ve'budü'llâhe velâ tuşrikû bihî şey'en ve bil-vâlideyni ihşânen âyet-i kerîmesinün

2. **âyet-i kerîmesinün**: -si, -n, -ün-si, -nün

Sayfa 3

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Âyet-i celîle (kerîme) II

Âyet [Kur'ân-ı Kerîm'e duyulan saygı sebebiyle âyet kelimesi "büyük, ulu" anlamına gelen bu kelimelerle birlikte söylenir].

âyet-i kerîmesinün tefsîrinde şâhib-i tefsîr olan üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih bahrû'l-hakâ'ık

âvin-i meşâyih-i sultân:

1. **âvin-i meşâyih-i sultân:**

Sayfa 8

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Sultan şeyhlerinin dini

töreni.

tezvîc idüp kendülere dâmâd idinmişler ve izn ü icâzet daħı virüp âvin-i meşâyih-i Sultân üzre alem

ayır:

1. **ayırıp**: -up

Sayfa 14

Satır: 3

Ayırmak, ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

ve müşâhede şafâsından ayırıp 'âlem-i nâsûta ve hasret ü iftirâka getürüp kıydı dimek idi benüm

2. **ayırıp**: -up

Sayfa 14

Satır: 8

Ayırmak, ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

cem'iyet bulmuş iken yine meşâlih-i mü'minîn için ruħını ol cem'iyetden ayırıp getürüp qalbine va'z'

3. **ayırılmazlar**: -maz, -lar

Sayfa 42

Satır: 2

Ayırmak, ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

her qanda gitse 'Abdu'r-raħîm Tırsî bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırılmazlar idi Sultân

aynı:

1. **'aynıyla**: -(y)la

Sayfa 48

Satır: 20

Hiçbir değişikliğe uğramadan, olduğu gibi.

oldı ki evliyaullah murâdullah ile 'amel iderler imiş Ba'dehu vâkı'a 'aynıyla vâkı' olup Sultân Selîm

ayur:

1. **ayurma**: -ma

Sayfa 17

Satır: 17

Ayırmak, ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

koparma tesbîhümden ayurma deyü nidâ ider ol ecilden hemân bir zikri tüklenmiş benefşe buldum

'azâb:

1. **'azâbından**: -iñ, -dan

Sayfa 38

Satır: 14

Dünyada işlenen suç ve kabahate karşılık olarak ahirette çekilecek ceza, eziyet, sıkıntı.

maħıbb-i şâdıklar dünyâ gamından ve âhiret 'azâbından hâlâş olmak bi't-tariķü'l-evlâdur

'azîm:

1. **'azîm:**

Sayfa 35

Satır: 1

Yönelme.

âsitâne'-i 'âliyyesine 'azîm ri'âyet üzere olurlar Menkıbe Şeyh 'Abdülkâdir Necîb Efendi

'azîmet buyururlar:

1. **'azîmet buyururlar**: -ur, -lar

Sayfa 8

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Gitmek, yönelmek.

korlar Ba'dehuz-zamân Eşref-zâde Efendi Şeyhüni ziyâret kaşdıyla Ankaraya 'azîmet buyururlar

‘āzimet idüp:

1. ‘āzimet idüp:-üþ

Sayfa 6

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Gitme, gidiş, yola**çıkma.*

intiḳālīmüz daḫı ḳarıbdür
varuñ Şehr-i Anḳaraya
‘āzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

2. ‘āzimet idüp:-üþ

Sayfa 6

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Gitme, gidiş, yola**çıkma.*

Eşref-zāde Efendi Ḥazretleri
nuḳḳ ḫaḳlayup ḳalkup
Anḳara Şehrine ‘āzimet idüp
Ḥācī Bayrām-ı Velī

**‘āzim-i ‘ālem-i ‘uḳbā
oldukda:**

1. ‘āzim-i ‘ālem-i ‘uḳbā

oldukda:-duḳ, -da**Sayfa 71**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Āhiret alemine**yönelmek II Vefat etmek.*

idüp ḳıbel-i tekmlü’s-sülük
‘azizleri ‘āzim-i
‘ālem-i ‘uḳbā oldukda
Burusada Eşref-zāde e’ş-

**‘āzim-i cennāt-i ‘āliyyāt
oldılar:**

1. ‘āzim-i cennāt-i ‘āliyyāt

oldılar:-dı, -lar-lar**Sayfa 55**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Yüce cennetlere**yönelmek..*

‘āzim-i cennāt-i ‘āliyyāt
oldılar Ḳabr-i Şerifleri
Sultān Eşref-zāde türbe’-i
Őerifesinde olup birāderi

‘aziz:

1. ‘āzizüm:-üm

Sayfa 23

Satır: 3

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

‘Āzizüm Őeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendi rivāyet ider ki
cedd-i a’lām Sultān Eşref-i
Rūmī Ḥazretleri

2. ‘aziz:

Sayfa 26

Satır: 2

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

varup dir ki Sultānum bu
‘abd-i dā’īyeñüz İznikde
bir ‘aziz gördüm ḫayli ḫüsn
ü ḫālin müŐāhede

3. ‘azizi:-i

Sayfa 26

Satır: 3

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

İtdüm eğer ol ‘azizi daḫı
getürürseñüz ümİddür ki
mübārek nefesleri
berekātıyla Őifā-yāb ola vezīr

4. ‘āzizüm:-üm

Sayfa 50

Satır: 10

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

olurlar Menḳibe Ḥazreti
Őeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
Ḥazretlerinden menḳüldür ki
‘āzizüm Őeyḫüm

5. ‘azizden:--den

Sayfa 71

Satır: 6

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

meşḫūr iken Ba‘dehu
Kütahyada Seyyid
‘Ömeroğlu
nām ‘azizden tevbe vü inābet
vü ‘azm-i rāh-ı ḫariḳat

6. ‘azizleri:-ler, -i

Sayfa 71

Satır: 1

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

ve ‘azizleri Őeyḫ
Muḫammed Efendiye
maḳründür
Raḫmetullahi ‘aleyh E’ş-
Őeyḫ Musā Efendi e’l

7. ‘azizleri:-ler, -i

Sayfa 71

Satır: 7

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

idüp ḳıbel-i tekmlü’s-sülük
‘azizleri ‘āzim-i
‘ālem-i ‘uḳbā oldukda
Burusada Eşref-zāde e’ş-

8. ‘azizlerinden:-ler, -i, -
(n)den**Sayfa 71**

Satır: 13

*Saygın, muhterem (kişi)**II Şeyh/zāhit.*

idüp mahrüse-i merķūmeye
hicret ve ‘azīzlerinden
dem-be-dem ahz-ı
ruhāniyyet itmişler idi bu
hāl-i

9. ‘azīz:

Sayfa 7

Satır: 10

*Saygın, değerli (Hacı
Bayram Veli).*

Ḥazretlerine teveccüh
eşnāsında ḥātırına gelür ki
n’ola yine ‘Azīz Ḥazretleri
bize bir ḥidmet-i şākka

10. ‘azīziñ:-iñ

Sayfa 15

Satır: 12

*Saygın, muhterem (kişi)
II şeyh/zāhit. (Hüseyn
Hamavi).*

itdim hemān anlar daḥı
emirlerine imtişāl idüp
‘azm-i rāh iderler ammā
‘azīziñ ḳudemādan olan

‘azīz ḥazretleri:

1. ‘azīz ḥazretleri:-ler, -i

Sayfa 50

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Aziz Hazret II Bilecikli
Şeyh Muşlihi`d-din Efendi.*

terbiye ider henüz bu ḥātıra
temām olmadın ‘Azīz
Ḥazretleri ṫarfetü’l-‘aynda
ḥalvethāne ḳapusına

2. ‘azīz ḥazretleri:-ler, -i-
leri

Sayfa 17

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Şeyh Hüseyn Hamavi II

*Abdülkâdir-i Geylâni`nin
dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi`nin mürşididir.*

Ḥazretleri buyurur ki Rümī
misāfir olmağla
benefşenüñ mekânını
bulmamışsın gibi Sulṫān

3. ‘azīz ḥazretleri:-ler, -i-
leri

Sayfa 13

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Aziz hazret II Saygın ve
hürmetli kişi. (Hüseyn
Hamavi).*

miḳdār zikru’llah iderler
Ba`dehu ‘Azīz Ḥazretleri
du`ā idüp bi-zātihi mübārek
elleriyle

‘azīz ḥazretlerine:

1. ‘azīz ḥazretlerine:-ler, -i,
-(n)e-ler, -i, -n, -e

Sayfa 15

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Şeyh Hüseyn Hamavi II
Abdülkâdir-i Geylâni`nin
dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi`nin mürşididir.*

Rümīye kırk gün içinde
himmət idüp izn ü icāzet
virdi deyü kıyl ü kāl idicek
‘Azīz Ḥazretlerine nür-i

2. ‘azīz ḥazretlerine:-ler, -i,
-(n)e-ler, -i, -n, -e

Sayfa 17

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Şeyh Hüseyn Hamavi II
Abdülkâdir-i Geylâni`nin*

*dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi`nin mürşididir.*

getürürler Ba`dehu Eşref-
zāde daḥı elinde bir dāne
benefşesi var ‘Azīz
Ḥazretlerine virür ‘Azīz

‘azīziñ:

1. ‘azīziñ:

Sayfa 19

Satır: 21

*Saygın ve hürmetli kişi
II Eşrefzade.*

görüp ahāli-i İznike eydür ki
siz bu ‘azīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsünüñ böyle istihḳār

2. ‘azīziñ:

Sayfa 19

Satır: 23

*Saygın ve hürmetli kişi
II Eşrefzade.*

idersünüñ bu ‘azīziñ şehri-
Ḥamāda nice
kerametleri zuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

‘azm-i cāmeḥāb iderler:

1. ‘azm-i cāmeḥāb iderler:-
er, -ler

Sayfa 37

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Yatmaya gitmek.

adamlar ‘azm-i cāmeḥāb
iderler Maḥbūsuñ daḥı
üzerine nevm gālebe idüp bir
miḳdār uyuduḳda

‘azm-i cinān eyledi:

1. 'azm-i cinān eyledi:-di

Sayfa 19

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Cennetlere (gitmeye)**niyet etmek.*

olup mışra 'ı tārīhleri Eşref-zāde 'azm-i cinān eyledi * 874 Ƙaddesallahü Sırrahu ve

azm-i cinān eyledükde:1. **azm-i cinān eyledükde:-dük, -de****Sayfa 56**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Cennetlere (gitmeye)**niyet etmek.*

azm-i cinān eyledükde Ƙaşaba-i İznikde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişin ve biñ yüz toƘuz

'azm-i didār-ı hudā evlevüp:1. **'azm-i didār-ı hudā eyleyüp:****Sayfa 58**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Allah'ın tecellisine**yönelmek, vefat etmek.*

biñ yüz yetmiş altı 1176 tārīhinde 'azm-i didār-ı Hudā eyleyüp pederleri Şeyh 'Abdullah Efendinün

'azm-i firdevs-i berin idüp:1. **'azm-i firdevs-i berin idüp:-üp****Sayfa 62**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Pek yüksek, yüce
Firdevs cennetine yönelmek.*

şulbī oğullarıdır ki biñ yüz altı 1106 tārīhinde 'azm-i firdevs-i berin idüp Ƙaşaba-i İznikde Şeyh

'azm-i rāh iderler:1. **'azm-i rāh iderler:-er, -ler****Sayfa 15**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yola koyulmak.

itdim hemān anlar daħı emirlerine imtişāl idüp 'azm-i rāh iderler ammā 'aziziñ Ƙudemādan olan

2. **'azm-i rāh iderler:-er, -ler****Sayfa 18**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yola koyulmak.

sürüp veda ' idüp 'azm-i rāh iderler Şeyh Hüseyin Hāzretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rümī

3. **'azm-i rāh iderler:-er, -ler****Sayfa 37**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yola koyulmak.

ħalās olursın deyü tebşir buyurup ğā'ib olurlar çün şabāħ olup ol aradan 'azm-i rāh iderler ve ol

'azm-i rāh-ı tarikat idüp:1. **'azm-i rāh-ı tarikat idüp:-üp****Sayfa 71**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Tarikat yoluna**yönelmek.*

idüp Ƙibel-i tekmilü's-sülük 'azizleri 'āzim-i 'ālem-i 'uƘbā olduƘda Burusada Eşref-zāde e'ş-

'azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde:1. **'azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde:-dük, -ler, -i, -(n)de****Sayfa 47**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Sevinç sarayına (Ahiret)**yönelmek.*

Eşref-zāde Hāzretleri bu dārü'l-ğurūdan 'azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde ben şağire Ƙalup Sultān

2. **'azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde:-dük, -ler, -i, -(n)de****Sayfa 47**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Sevinç sarayına (Ahiret)**yönelmek.*

Eşref-zāde Hāzretleri bu dārü'l-ğurūdan 'azm-i sarāy-ı sürür eyledüklerinde ben şağire Ƙalup Sultān

B**bāb:**1. **bābı:-ı, -(n)ı****Sayfa 12**

Satır: 14
Karı.

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

2. **bābını**:-*l, -(n)l, -*

Sayfa 13

Satır: 15

Karı.

hālvethānenün bābını feth
iderler hāzır olan
dervīşān görürler ki dağı
otuzuncu günde nice

baba:

1. **babacığum**:-*cığum*

Sayfa 11

Satır: 20

Baba.

kerīmelerine dir ki kızum
babañ Hâzretlerinün
hücre si çapısına var söyle ki
babacığum siz huzūr-

2. **babañ**:-*n*

Sayfa 11

Satır: 19

Baba.

kerīmelerine dir ki kızum
babañ Hâzretlerinün
hücre si çapısına var söyle ki
babacığum siz huzūr-

3. **babalarımıñ**:-*lar, -l, -n, -*
u, -ñ

Sayfa 12

Satır: 2

Baba.

hiç bizüm için gamhıvār
olmañ didi kerīmeleri dağı

geldi Bu kelāmı babalarımıñ
hücre si çapısında

4. **babaları**:-*ları*

Sayfa 41

Satır: 16

Baba.

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Fakīh-hānelerine alup

5. **babası**:-*sı*

Sayfa 41

Satır: 19

Baba.

Eşref-zāde babası Bāyezīd-i
Fakīhe buyururlar ki
Bu ma'sūmı bize virün
ta'līm-i 'ilm ü edeb idelüm

6. **babaları**:-*lar, -u*

Sayfa 66

Satır: 20

Baba.

hesābını kātipler kaleme
almağ mümkün olmaz
Şeyh Muḥammed Efendi İbn
Ḥalīl babaları

ba' de:

1. **ba' de**:

Sayfa 45

Satır: 21

Sonra.

iderler anlar dağı du'ā
buyurup Ba' de emr eyledi
ki ol hıdmetde

ba' dehu:

1. **ba' dehu**:

Sayfa 13

Satır: 7

Daha sonra.

dönerler Ba' dehu çihil rüz
tamām olduğda Hâzreti
Şeyh Hüseyin Ḥamāvī
Hâzretleri buyururlar ki

2. **ba' dehu**:

Sayfa 4

Satır: 13

Ar. Ondan sonra.

zāhirde olmışdur dirler
Ba' dehu maḥrūsa-i
Burusada ḥavākīn-i
'Osmāniyyeden Çelebi
Sultān

3. **ba' dehu**:

Sayfa 12

Satır: 5

Ar. Ondan sonra.

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba' dehu huzūr-ı tāmmla
kendü ḥāline meşğül oldu
Çün eyyām-ı erba'ın

4. **ba' dehu**:

Sayfa 13

Satır: 13

Ar. Ondan sonra.

miğdār zikru'llah iderler
Ba' dehu 'Azīz Hâzretleri
du'ā idüp bi-zātihı mübārek
elleriyle

5. **ba' dehu**:

Sayfa 16

Satır: 6

Ar. Ondan sonra.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengām-ı şalavāt
olinca tevḥīd iderler Ba' dehu
du'ā idüp fuḳarāya şu

6. ba' dehu:**Sayfa 17**

Satır: 11

Ar. Ondan sonra.

getürürler Ba' dehu Eşref-
zâde dağı elinde bir dâne
benefşesi var 'Azîz
Hâzretlerine virür 'Azîz

7. ba' dehu:**Sayfa 17**

Satır: 22

Ar. Ondan sonra.

isti' dâdı zâhir ü nümâyân
olduğda fuqarâ zebânların
kütâh idüp iti' raf iderler
Ba' dehu Eşref-zâde Sultân

8. ba' dehu:**Sayfa 29**

Satır: 11

Ar. Ondan sonra.

nefeslerine tutup ba' dehu
pâdişâha virüp
buyururlar ki bu şeker
vâlideñüze virüñ eriyince

9. ba' dehu:**Sayfa 32**

Satır: 15

Ar. Ondan sonra.

zıkr iderler Ba' dehu Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri
kibâr bize müterâkkıblerdür
deyü yed-i şeriflerüñ

10. ba' dehu:**Sayfa 36**

Satır: 8

Ar. Ondan sonra.

Hâzretleri gözin açup bir
dağı nevme tâlibe olmaz
Ba' dehu nice esrâr keşf olup
ma'ârif-i İlahiyyeye

11. ba' dehu:**Sayfa 36**

Satır: 16

Ar. Ondan sonra.

giderken reh-güzârları İznik
olup anda iki gice
mihmân olurlar Ba' dehu
İstanbula revân olup

12. ba' dehu:**Sayfa 41**

Satır: 22

Ar. Ondan sonra.

Bâyezîd-i Faķîh dağı nuķ-ı
mübârekelerini redd
itmeyüp râzî olurlar Ba' dehu
Sultân Eşref-zâde

13. ba' dehu:**Sayfa 46**

Satır: 7

Ar. Ondan sonra.

Ba' dehu cum'a günü olduğda
Şeyh 'Abdu'r-raħîm
Tırsî Hâzretleri ve fuqarâ
câmi'e gıtdiler ben dağı

14. ba' dehu:**Sayfa 48**

Satır: 20

Ar. Ondan sonra.

oldı ki evliyaullah
murâdullah ile 'amel iderler
imiş
Ba' dehu vâķi'a 'aynıyla
vâķi' olup Sultân Selîm

15. ba' dehu:**Sayfa 51**

Satır: 16

Ar. Ondan sonra.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hâzretlerinüñ kerâmeti
var ise bize bir miķdâr şeker
bulsun dir Ba' dehu

16. ba' dehu:**Sayfa 54**

Satır: 13

Ar. Ondan sonra.

Ba' dehu Şeyh Sırrî 'Ali
Efendi âsitâne-i cedîde-i
Eşrefiyede terbiye-i sellâk ve
irşâd-ı tüllâb üzere

17. ba' dehu:**Sayfa 55**

Satır: 19

Ar. Ondan sonra.

Efendiden görüp müstahlef
olmuşlardur Ba' dehu
biñ yüz dört Ramâzan-ı
şerifinüñ onuncı günü

18. ba' dehu:**Sayfa 57**

Satır: 7

Ar. Ondan sonra.

mürebbi' -i tâlibân olup
Ba' dehu Hattâb oğlu nâm
bir şâķi-i bed-fa'âl biñ yüz
kırk yedi senesinde

19. ba' dehu:**Sayfa 58**

Satır: 19

Ar. Ondan sonra.

içün ta'mîr ve tevsî'
eylemişlerdür Ba' dehu Hacc-

şerîfe niyet idüp ravza-i
seyyidü'l-enâmı ziyâretten

20. ba' dehu:

Sayfa 60

Satır: 2

Ar. Ondan sonra.

Efendi iki ellerini semâya
ref' idüp du'â buyurdılar
dervîşler daħı âmin deyüp
Ba' dehu geldikleri yola

21. ba' dehu:

Sayfa 60

Satır: 5

Ar. Ondan sonra.

Haĸĸa ĸamd ü şenâ eyledüm
Ba' dehu rüz-be-rüz
bilküllüye ĸastalık
üzerümden gidüp şifâyâb

22. ba' dehu:

Sayfa 64

Satır: 8

Ar. Ondan sonra.

'ammîleri e'ş-Şeyĸ 'İzze'd-
din Efendiden görüp
müştahlef olmuşlardır
Ba' dehu ibâdât ü tã'âta

23. ba' dehu:

Sayfa 67

Satır: 21

Ar. Ondan sonra.

olduĸda mezbür icâzetleri ile
bunda ĸalup ba' dehu
âteş-i 'işk-ı ilâhî kânûn-ı
derûnında müştâ'ıl olmaĸıla

24. ba' dehu:

Sayfa 68

Satır: 10

Ar. Ondan sonra.

muĸteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muĸtım oldu Ba' dehu

25. ba' dehu:

Sayfa 68

Satır: 14

Ar. Ondan sonra.

Şânî Câmî'inde imâm ve
şem'-i mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm oldılar Ba' dehu
Ĥazreti Emîr Ĥuddise

26. ba' dehu:

Sayfa 69

Satır: 6

Ar. Ondan sonra.

Şeyĸ Muĸammed Efendi
muĸaddemen bir
münâsebet ile İznike gelüp
Ba' dehu Eşref-zâde

27. ba' dehu:

Sayfa 70

Satır: 13

Ar. Ondan sonra.

ba' dehu Ĥazazĸâne
Medresesinde muĸtım iken
tarîĸ-i tedrîsden feraĸ gelüp
muĸabbet-i ilâhiyeyi

28. ba' dehu:

Sayfa 71

Satır: 5

Ar. Ondan sonra.

meşhür iken Ba' dehu
Kütahyada Seyyid
'Ömeroglu
nâm 'azîzden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i râh-ı tarîĸat

29. ba' dehu:

Sayfa 71

Satır: 12

Ar. Ondan sonra.

merĸümede bir zâviye binâ
idüp anda yirmi sene
meşĸhat idüp Ba' dehu
zâviye-i merĸümeysi terk

30. ba' dehu:

Sayfa 2

Satır: 12

Ondan sonra.

muĸammedü'l meb'ûsi ilâ
kâffete'l 'arabi ve'l 'acemi
ve 'alâ âlihî ve eşĸâbihî
ve ĸulefâ'ihir'râşidîn min
ba'di rızvânellâhü te'âlâ
'aleyhim ecme'în ammâ
ba' dehu

ba' dehu-l yevm:

1. ba' dehu-l yevm:

Sayfa 30

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Bugünden sonra.

buyururlar ki İy Bârî Te'âlâ
senden murâdum
ba' dehu-l yevm budur ki bizi
selâtinüñ ĸalbinden

ba' dehu'l-mevt:

1. ba' dehu'l-mevt:

Sayfa 40

Satır: 15

Ölümden sonra.

boĸarlar Ba' dehu'l-mevt
Sultân Mehmed Ĥazretleri
ĸâyet nâdim olmuşlar ammâ
çi-fâ'ide izâcâ'e'l-

ba' dehu'l-va'z:

1. **ba' dehu' l-va' z:****Sayfa 31**

Satır: 12

Va'zdan sonra.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba' dehu' l-va' z tevķir ü

ba' dehu' n-nażar:1. **ba' dehu' n-nażar:****Sayfa 26**

Satır: 9

*Ondan sonra; Hak nūru
ile bakış, lutufkār ve keremli
bakış, teveccüh ile bakma.*

Eşref-zādeye işāl iderler
Ba' dehu' n-nażar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i
İlāhī yokdur

ba' dehu' z-zamān:1. **ba' dehu' z-zamān:****Sayfa 8**

Satır: 13

Bir zaman sonra.

korlar Ba' dehu' z-zamān
Eşref-zāde Efendi Şeyhüni
ziyāret kaşdıyla Ankaraya
'azīmet buyururlar

ba' dehu' z-zamān:1. **ba' dehu' z-zamān:****Sayfa 5**

Satır: 7

Bir zaman sonra.

ile gidüp muntazır turduķda
Ba' dehu' z-zamān Abdal
Muhammed Hāzretleri daħı
Eşref-zāde Efendi

2. **ba' dehu' z-zamān:****Sayfa 17**

Satır: 9

Bir zaman sonra.

her biri bir tarafa perişān
olurlar Ba' dehu' z-zamān
dervişler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

ba' de' l- kirā'et:1. **ba' de' l- kirā'et:****Sayfa 39**

Satır: 19

Okuduktan sonra.

mührin açup Ba' de' l- kirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām kaşabaya
varuñ ve anda falan

ba' de' l-vā' z ve' n-nasīha:1. **ba' de' l-vā' z ve' n-nasīha:****Sayfa 29**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Vā' z ve nasihattan
sonra.*

istinsāh iderler Ba' de' l-vā' z
ve' n-nasīha
buyururlar ki ey hālife-i
İslām bizümle hıdmet

ba' de' t-ta' am:1. **ba' de' t-ta' am:****Sayfa 45**

Satır: 12

Yemekten sonra.

çorba yine evvelki gibi kalup
güyā içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba' de' t-ta' am ol cema' at

2. **ba' de' t-ta' am:****Sayfa 46**

Satır: 5

Yemekten sonra.

mükāleme eylemedi Ba' de' t-
ta' am sofralarını
alınup vedā' idüp geldikleri
tarīķa revān oldılar

ba' de' z-zamān:1. **ba' de' z-zamān:****Sayfa 66**

Satır: 1

Bir zaman sonra.

oldı Ba' de' z-zamān yine
hāzır olup kelimāt-ı
ezānuñ bākıyesini daħı
itmām itdi 'Abdu' r-raħīm

ba' d-müddet:1. **ba' d-müddet:****Sayfa 68**

Satır: 16

Bir müddet sonra.

Sırrıhü' l-hātır Hāzretlerinüñ
Cāmi' -i şerifinde
Hātib olup ba' d-müddet za' f
pīri istilā itmekle

bağ:1. **bağlarlar: -la, -r, -lar****Sayfa 37**

Satır: 10

*Bir şeyi başka bir şeye
veya birçok şeyi birbirine
bağlamaya yarayan ip,
sicim, tel gibi şeyler, bent.*

esnā-i zehābda pāzü-bend
çözülüp tutup yine
bağlarlar yine çözülür
'Āhirü' l-emr nāçār kalup

2. **bağlasa: -la, -sa****Sayfa 65**

Satır: 13

*Bir şeyi başka bir şeye
veya birçok şeyi birbirine*

*bağlamaya yarayan ip,
sicim, tel gibi şeyler, bent.*

ağlasa ve kurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden hâlâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

3. bağlamışlar:-la, -mış, -lar
Sayfa 69

Satır: 23

*Bir şeyi başka bir şeye
veya birçok şeyi birbirine
bağlamaya yarayan ip,
sicim, tel gibi şeyler, bent.*

seccâde-nişin olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuğarâyıla Şeyh Muḥammed
Efendiye göndermişler

bahâdırılık idüp:

1. bahâdırılık idüp:-üip

Sayfa 70

Satır: 27

Kelime Tipi: -

*Yiğitlik, kahramanlık,
etmek.*

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdırılık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
daḥı merdâne ol

bahr u ḥiddet:

1. bahr u ḥiddet:

Sayfa 70

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Hırçın deniz.

Geçüben cân u cihândan
varlığından göz yumup Şal
vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir
dürdâne ol

bahr-i muḥîd:

1. baḥr-i muḥîd:

Sayfa 18

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Büyük deniz, okyanus.

ne 'aceb nazar buyurduñuz
Şeyh Ḥazretleri
buyururlar ki bir baḥr-i
muḥîd imiş her nem var

bahrü'l-ḥakā'ık ve'l-'irfan:

1. bahrü'l-ḥakā'ık ve'l-'irfan:

Sayfa 3

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Bilgi ve hakikatlerin
denizi.*

tefsîrinde şâḥîb-i tefsîr olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih bahrü'l-ḥakā'ık
ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı
bihân Baḳlî Ḳaddesallahü
Te'âlâ ruḥahü

2. bahrü'l-ḥakā'ık ve'l-'irfan:

Sayfa 3

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Bilgi ve hakikatlerin
denizi.*

ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı
bihân Baḳlî Ḳaddesallahü
Te'âlâ ruḥahü ve bil-
vâlideynden murâd meşâyih-
i

bâ'is:

1. bâ'isdür:-dür

Sayfa 25

Satır: 2

Sebep olan.

Bu maḳûle evzâ'ı bir daḥı
eyleme zirâ maḥrûmlığa
bâ'isdür eğer bizüm
ta'amumuza ve kisvemüze

2. bâ'is:

Sayfa 52

Satır: 22

Sebep olan.

olup mübârek dendân-ı
şerîfleri şehîd olmasına
bâ'is ol idi ki aşḥâb

bak:

1. bakup:-up

Sayfa 5

Satır: 16

*Nazar etmek (gözleri
bir şey üzerine çevirmek).*

karışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Ḥazretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

2. baḳuñ:-uñ

Sayfa 16

Satır: 23

*Nazar etmek (gözleri
bir şey üzerine çevirmek).*

iderdünüz baḳuñ

3. baḳ:

Sayfa 22

Satır: 13

*Nazar etmek (gözleri
bir şey üzerine çevirmek).*

baḳ deyü buyururlar Molla
Ḳuṭbe'd-diniñ çeşm-i
nâ-binâsından perde izâle
iderler Mevlâna

4. baḳar:-ar

Sayfa 22

Satır: 15

*Nazar etmek (gözleri
bir şey üzerine çevirmek).*

Ꞑuṭbe'd-din daḥı şark
ṭarafına baqar görür ki
ḥurşid-i
'ālem-tāb Kūh-ı Kāf
Ꞑalesinden iki ādem ḳaddi

5. **baḳma:-ma**

Sayfa 70

Satır: 31

*Aldırış etmek, ciddiye
almak.*

Şeyḥ Muḥammed cem' idüp
özün perişān itmesün Kesret-
i a'dāda baḳma bir
baḳup bir dāne ol

bākī:

1. **bākīdür:-dür**

Sayfa 54

Satır: 12

Kalıcı.

Ḥāzreti Şeyḥ Sırrı 'Ali
Efendiden teberrük olmak
üzere bākīdür Seyf-i mezbūr
nevādir-i dehrdendür

bākīye-i's-selef:

1. **bākīye-i's-selef:**

Sayfa 49

Satır: 6

*Eskilerden kalmış iyi,
hayırlı kimse.*

nuşretlerin ziyāde eyleye
āmīn yā mucibe's-
Sā'ilīn Menḳibe Bākīye-i's-
selef mürşid-i kāmīl

bakiyye:

1. **baḳiyyesini:-si, -(n)i**

Sayfa 30

Satır: 13

Artan, artmış olan.

kendünün 'ulüfesi ve
baḳiyyesini daḥı iskelede
olan fuḳarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aḳçe

bal:

1. **bal:**

Sayfa 28

Satır: 1

Far. bal.

ve ḥavāş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenün nazār-ı
hayāt-baḥşlarıyla

balçık:

1. **balçık:**

Sayfa 5

Satır: 21

Balçık, çamur.

ṭarīḳ-i 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvānāt ile
maḥlūṭdur Bir miḳdār balçık
alup birkaç

2. **balçık:**

Sayfa 5

Satır: 22

Balçık, çamur.

ṭarīḳ-i 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvānāt ile
maḥlūṭdur Bir miḳdār balçık
alup birkaç

bāliḡ oldukda:

1. **bāliḡ oldukda:-duḳ, -da**

Sayfa 49

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Erişmek, ulaşmak.

mülāzemeti eyyāmı kırk
güne bāliḡ oldukda kırk
birinci gün ḥalk şalāt-ı
zuhūrdan çıḳduḳlarında ol

balık:

1. **balık:**

Sayfa 66

Satır: 9

Balık.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar
ittifāḳ biraz eyyām

2. **balık:**

Sayfa 66

Satır: 11

Balık.

mürür ider balık çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥāzretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balık

3. **balık:**

Sayfa 66

Satır: 12

Balık.

mürür ider balık çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥāzretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balık

4. **balık:**

Sayfa 66

Satır: 17

Balık.

deñlü balık çıkar ki Ḳaraşu
balık ile ṭolduḳdan
şoñra etṭrafına ol deñlü balık
yığılır ki ḥadd ü

5. balık:**Sayfa 66**

Satır: 17

Balık.

deñlü balık çıkar ki Karasu
balık ile tıdukdan
şoıra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki hadd ü

6. balık:**Sayfa 66**

Satır: 18

Balık.

deñlü balık çıkar ki Karasu
balık ile tıdukdan
şoıra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki hadd ü

balıkçı:**1. balıkçılar:-lar****Sayfa 66**

Satır: 12

*Balık tutan ve satan
kimsenin mesleği.*

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinan Dede
Hazretleri ol mahalle
varurlar balıkçılar balık

baña:**1. baña:****Sayfa 31**

Satır: 8

*< baña) Ben zamirinin
yönelme hâli.*

buyururlar ki Sultānum bizi
dervişliğe kabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
ilhah ve ibram ider

barekallahü lenā velekum:

**1. barekallahü lenā
velekum:**

Sayfa 71

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*"ALLAH bizden de,
sizden de kabul etsin"
Sahabilerimiz arasında
bayramlaşırken söylenirmiş.*

Ketebehü`l-fakır Muhammed
Zeki fi hamsi şehri rebi`ül-
āhir lisenetihî ahdā ve
tis`ine ve mieteyni ve elfe
1291 Barekallahü Lenā
velekum

bārī te`ālā:**1. bārī te`ālā:****Sayfa 30**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Varlıklara biçim verip
şekillendiren ve onları
mükemmel bir surette
yaratana yüce Allah (c.c.).*

buyururlar ki İy Bārī Te`ālā
senden murādum
ba`dehu-l yevm budur ki bizi
selāfinünñ kalbinden

2. bārī te`ālā:**Sayfa 30**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Varlıklara biçim verip
şekillendiren ve onları
mükemmel bir surette
yaratana yüce Allah (c.c.).*

buyururlar ki İy Bārī Te`ālā
senden murādum
ba`dehu-l yevm budur ki bizi
selāfinünñ kalbinden

baş:**1. baş:-ı****Sayfa 8**

Satır: 21

Baş, kafa.

nebünñ kademi vardığı yire
velinünñ başı varmak
muhäldür Eşref-zāde Efendi
Hazretleri eydür ki

2. başını:-ı, -n, -ı**Sayfa 16**

Satır: 18

Baş, kafa.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyhüm şucağız
talep ider lutfeyle şucağız
ihsan eyle diyüp başını

**3. başlarından:-lar, -ı, -
(n)dan****Sayfa 48**

Satır: 10

Baş, kafa.

enbiyanünñ mübarek lisān-ı
sa`adetlerinden bu
kelām şadır olıcağ gayrı
şehzādelerünñ başlarından

baş devletlü:**1. başı devletlü:****Sayfa 20**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Uğurlu, talihli, bahtı
açık kimse.*

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pirezeniñ başı devletlü imiş

başla:**1. başlar:-r****Sayfa 29**

Satır: 20

Başlamak.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehânlarında eridükce
zebânları dahı yeniden
bitmeğe başlar şeker

başuñuz sağ olsun:

1. **başuñuz sağ olsun:**

Sayfa 61

Satır: 16

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

*Bir yakını ölen kimseye
"Sen sağ ol, üzüntünü
paylaşıyorum." anlamında
söylenir.*

Bir kaç günden sonra
İznikden haber gelmiş ki
başuñuz sağ olsun
birâderüñüz Şeyh 'Abdullah

bâtınıye:

1. **bâtınıyede:-de**

Sayfa 60

Satır: 13

*Allahü teâlânın ihsanı
ile kalbe ilham edilen, İlahi
sırlara ait bilgilerdir Ledün
ilmi de denir.*

zâhiriye ve bâtınıyede
yegâne olmağıla enisü'l-
cinân nâm bir tefsîr-i şerîf
cem' ve te'lîf buyur-

batn:

1. **batnında:-ı, -(n)da**

Sayfa 50

Satır: 33

Ar. Karın, şikem.

batnında dört sene te'hîr
olmsun didükde filhal dört
sene tamâmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Hâzretleri âfitâb-âsâ'ı vü
bürüz etmişdür Hârrere

bâyezîd- i fakîh:

1. **bâyezîd- i fakîh:**

Sayfa 41

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdürrahim

*Tırsi'nin babası olan ve İznik
yakınlarındaki Tirse köyünde
imamlık yapan Bayezid
Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu
Ahmet Bey'in
akrabalarından olduğu
rivayet edilir.*

nih-i sâha-i vücüd olmuşdur
ki pederlerine Bâyezîd-
i Fakîh dir(ler) ki ve Tirse
nâm kıaryede imâm ve

bâyezîd-i fakîh:

1. **bâyezîd-i fakîh:**

Sayfa 41

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdürrahim

*Tırsi'nin babası olan ve İznik
yakınlarındaki Tirse köyünde
imamlık yapan Bayezid
Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu
Ahmet Bey'in
akrabalarından olduğu
rivayet edilir.*

Bâyezîd-i Fakîh dahı nuţk-ı
mübârekelerini redd
itmeyüp râzî olurlar Ba'dehu
Sultân Eşref-zâde

bâyezîd-i fakîhe:

1. **bâyezîd-i fakîhe:-e**

Sayfa 41

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdürrahim

*Tırsi'nin babası olan ve İznik
yakınlarındaki Tirse köyünde
imamlık yapan Bayezid*

*Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu
Ahmet Bey'in
akrabalarından olduğu
rivayet edilir.*

Eşref-zâde babası Bâyezîd-i
Fakîhe buyururlar ki
Bu ma'sûmı bize virüñ
ta'lîm-i 'ilm ü edeb idelüm

bâyezîd-i fakîh-hânelerine:

1. **bâyezîd-i fakîh-**

hânelerine:-ler, -i, -n, -e

Sayfa 41

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Bayezid-i Fakih'in evi.

meclis-i şerîflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bâyezîd-i
Fakîh-hânelerine alup

ba'zı:

1. **ba'zılar:-lar**

Sayfa 4

Satır: 12

*Bazı kimseler, Belgisiz
zamidir.*

Hâzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulüm-ı zâhireye ile
meşğül olup hatta ba'zılar
kırk sene taḥşîl-i 'ilm-i

2. **ba'zılar:-lar**

Sayfa 7

Satır: 2

*Bazı kimseler, Belgisiz
zamidir.*

karâr tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zâde Efendi
zâde Efendinün burunlarına
koğutmuşlar yine beyinleri

3. **ba'zılar:-lar****Sayfa 12**

Satır: 20

Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

hücre içinde haps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olımsun ba'zılar Hâzreti Şeyh
kendü a'lamdur

4. **ba'zısı:-sı****Sayfa 12**

Satır: 18

Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

'Ale's-şabâh bu haber
dervîşân içinde şâyi' olup
ba'zısı dirler ki gelüñ Şeyhe
gidelüm bir meyyiti

5. **ba'zılar:-lar****Sayfa 13**

Satır: 1

Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

Çün ba'zılar naşihat-pezîr
olmayup Hâzreti Şeyhüñ
huzûrına varurlar Sultânüm
Rümî vefat eylemiş

6. **ba'zısını:-sı, -n, -ı****Sayfa 46**

Satır: 9

Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

yaylakda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'am getürdüñüz

7. **ba'zılar:-lar****Sayfa 58**

Satır: 18

Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

otuz yedi 1137 târihinde
aşhâb-ı hayrâtdan
ba'zılar zâviye-i merķūmeyi
Şeyh Şerafe'd-din Efendi

8. **ba'zı:****Sayfa 4**

Satır: 18

Belgisiz sıfat, bazı.

her fende emşâl ü akrânına
galebe idüp müşâr bi'l-
benân olmağıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

9. **ba'zı:****Sayfa 28**

Satır: 13

Belgisiz sıfat, bazı.

erkân-ı devletden ba'zı
kimesneler ile Qaramürsele
bir qadırğa irsâl iderler
Eşref-zâde Efendi

10. **ba'zı:****Sayfa 36**

Satır: 12

Belgisiz sıfat, bazı.

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürle ya'nî
biñ otuz dört târihinde 'āvām
tâ'ifesinden ba'zı

11. **ba'zı:****Sayfa 57**

Satır: 17

Belgisiz sıfat, bazı.

şerîfleri Sırrîdür ki ba'zı
ebyât u eş'âr
buyurmışlardur nitekim bu
rubâ'iyye'-i Fârisiyye

12. **ba'zı:****Sayfa 69**

Satır: 1

Belgisiz sıfat, bazı.

ve ba'zı resâ'il-i müşkîn-
nikâbı olup Şifâ'-ı Kâdî
'İyâzî ve İhyâü'l-'ulümü ve
Minhâcü'l-'Ābidini

bāzū:1. **bāzūlarından:-lar, -ı, -n)dan****Sayfa 37**

Satır: 7

Pazı, kol.

suhte 'ādet-i qādîmeleri üzre
iki bāzūlarından
muhkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

becennet-bād:1. **becennet-bād:****Sayfa 54**

Satır: 21

Cennette olsun.

olmuşdur Ruḥ-ı Sırrî 'Alî
becennet-bād sene 1046
Hâzreti e's-Şeyh Ḥamdî'-i
Şānî İbnü's-Şeyh Sırrî

beddu'ā itmiş:1. **beddu'ā itmiş:-miş****Sayfa 40**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Bir kimsenin kötülüğü
için aleyhinde dua etmek,
ilenmek, intizar etmek.*

Maḥmūd Paşa Qaptan Paşa
iken bi-günāh oğlumu
aşmış idi ḥarâretle ol zamân
beddu'ā itmiş idim

bedel-i hacc:

1. **bedel-i hacc:****Sayfa 59**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Kendisine hac farz

*olmuş ancak edâ etmesine
vücut sağlığı elverişli
olmayan bir kimsenin, yerine
başkasını göndermekle edâ
edilen hac.*

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar râhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

beğâyet:1. **beğâyet:****Sayfa 10**

Satır: 5

*Son derece, pek çok,
fazlasıyla.*

fenâları beğâyet kemâlde
imîş hatta rivâyet olunur
ki mübârek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

2. **beğâyet:****Sayfa 29**

Satır: 4

*Son derece, pek çok,
fazlasıyla.*

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hazretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur beğâyet

behişt-i cavidân ta'âmı:1. **behişt-i cavidân ta'âmı:-i****Sayfa 46**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Ebedi cennet yemeği.

behişt-i cavidân ta'âmı irsâl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melâike-i kirâm
yörükler şüretinde

be-kes kîne dârim:1. **be-kes kîne dârim:****Sayfa 57**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Kimseye kin tutmayız.

zâde'-i tab'-ı şerifleridür Mâ
şâf dilâyım be-kes kîne
dârim Halkest be-men
düşmen mâ bâ-heme yârım

bel:1. **belinden:--i, --(n)den****Sayfa 42**

Satır: 3

Bel.

Eşref-zâde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

belâ:1. **belâdan:-dan****Sayfa 37**

Satır: 3

*İnsana büyük bir sıkıntı
veren, içinden çıkılması güç
durum, bâdire, dert, gam,
keder.*

gelesin biz senü bu belâdan
halâs itmemek
mürüvvet değüldür hâtırıñı
hûş tut 'An-çarîb

2. **belâsından:-sı, -n, -dan****Sayfa 38**

Satır: 11

*İnsana büyük bir sıkıntı
veren, içinden çıkılması güç*

*durum, bâdire, dert, gam,
keder.*

iden kimesne dünyevî
belâsından rehâyâb olunca
ziyâretlerine varup hîdmet-i
'aliyyelerinde bulunan

beli:1. **beli:****Sayfa 21**

Satır: 11

Evet.

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünkü
veliden kizb vâkı' olmaz
Pîrezen dahı kâdem-i

belki:1. **belki:****Sayfa 16**

Satır: 14

Belki, bir ihtimal.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahhüş idüñ
belki suçamız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde dahı

ben:1. **baña:****Sayfa 5**

Satır: 5

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

baña naşîb ve dâye var ise ve
ma'ârif-i İlâhî
müyesser olurısa 'âlametleri
zuhûr ide deyü niyyet

2. **ben:****Sayfa 7**

Satır: 20

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

ziyāde riyāzet ve mücāhede
ile imāmet iderler hatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

3. **beni:-i**

Sayfa 13

Satır: 23

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

hāzirün kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamānda

4. **beni:-i**

Sayfa 14

Satır: 1

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

beni bunda haps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Hāzretleri kıyduñuz dimeden
murādı bizi istiğrak

5. **benüm:-üm**

Sayfa 14

Satır: 4

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

ve müşāhede şafāsından
ayırup ‘ālem-i nāsūta ve
hāşret ü iftirāka getirüp
kıydı dimek idi benüm

6. **beni:-i**

Sayfa 17

Satır: 16

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

Eşref-zāde eydür Sultānum
her kankı benefşeyi
kõparmağā kāsıd eyledüm bi-
Hakkı Hudā beni

7. **ben:**

Sayfa 20

Satır: 11

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

mezbür bu kelāmı işidicek
ben bunu şubaşıya virtüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zādeyi tütüp Tirse

8. **baña:**

Sayfa 23

Satır: 12

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyh neylersün Hakk
Te‘ālā baña kıyamete dek
mehil virmişdür

9. **beni:-i**

Sayfa 23

Satır: 13

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel‘ün benim mürīdlerimiñ
ve ahibbālarumuñ

10. **benim:-im**

Sayfa 23

Satır: 14

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel‘ün benim mürīdlerimiñ
ve ahibbālarumuñ

11. **benümle:-üm, -le**

Sayfa 23

Satır: 19

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

ile ‘ahdine vefā itmedün
benümle olan ‘ahdine mi
vefā ideceksin bildiğün
şeyden kılma deyü

12. **bana:**

Sayfa 24

Satır: 13

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

bana bir miqdār tevaqquf
eyle dedi ben dahı bir
miqdār bir köşede tevaqquf
eyledüm dellāl eğlenüp

13. **baña:**

Sayfa 24

Satır: 18

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

varup hālvethānemde
zikru‘llaha ile meşğul oldum
Sultān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

14. **ben:**

Sayfa 24

Satır: 13

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

bana bir miqdār tevaqquf
eyle dedi ben dahı bir
miqdār bir köşede tevaqquf
eyledüm dellāl eğlenüp

15. **ben:**

Sayfa 24

Satır: 15

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri.*

gelmedi ben dağı hemān ol
mađālden gidüp
alduğum Şeyi Sultān EŐrefiñ
önüne va 'z' eyledüm

16. **ben:**

Sayfa 37

Satır: 1

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

buyururlar ki ben EŞref-
zādeyüm ve İzniğe
oluram çünkü sen mazlūmen
bizüm yanumuza

17. **ben:**

Sayfa 46

Satır: 8

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

Ba' dehu cum 'a günü olduğa
Şeyh 'Abdu' r-rağım
Tırsı Hazretleri ve fuđarā
cāmi'e gıtdiler ben dağı

18. **baña:-a**

Sayfa 47

Satır: 10

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

eyleyüp İzniğe irsāl
olınuğuğa Sultān Bāyezıd
đaşşakilerinden Sultān
Qorqud vālidesi baña
vaşıyyet

19. **ben:**

Sayfa 47

Satır: 4

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

EŞref-zāde Hazretleri bu
dārü'l-gurürdan 'azm-i

sarāy-ı sürür eyledüklerinde
ben Őađıre qalup Sultān

20. **bende:-de**

Sayfa 47

Satır: 13

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

Őonra pādiŐāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nāyı daima ilđāh
iderdüm bir Şeb rü'yamda

21. **beni:-i**

Sayfa 47

Satır: 5

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

Bāyezıd-i Velīnün vālideleri
beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neŐvünemā bulup đadd-i

22. **beni:-i**

Sayfa 47

Satır: 7

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

nısvāna irişdüğümde beni
Şeyh 'Abdu' r-rağım
Tırsıye ber-mücb-i Şer'-i
Şerif 'ağd ü nikāh

23. **benüm:-üm**

Sayfa 47

Satır: 13

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

Őonra pādiŐāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nāyı daima ilđāh
iderdüm bir Şeb rü'yamda

24. **benümle:-üm, -le**

Sayfa 50

Satır: 12

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

Muşlihi' d-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ıne qodı
birkaç

25. **ben:**

Sayfa 59

Satır: 16

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

'alem-i Şerif önlerince
zikru'llah iderek gelürler
ben dağı elüme bir 'aÇa alup
yāb yāb zoqāq

26. **beni:-i**

Sayfa 59

Satır: 24

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbur, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

27. **ben:**

Sayfa 60

Satır: 3

*Ben, birinci tekil Şahıs
zamiri.*

revān oldılar ben dağı bıdār
oldum gördüm ki
āŐār-ı Őıđđat üzerimde zāhir
ü nümāyān olmuş

28. **benüm:-üm****Sayfa 35**

Satır: 12

*Ben, birinci tekil şahıs
zamiri II Eşrefoğlu Rumi.*

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı maħalde
āşarum vardur getür

bend:1. **bendsüz:-süz****Sayfa 37**

Satır: 11

Bağ.

bendsüz öñlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhürda dāhil olurlar bir
çavuşuñ hānesine nüzül

bend-:1. **bendinden:-i, -(n)den****Sayfa 38**

Satır: 6

Bağ.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç’
kaç’ ider maħbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduķda

bend idüp:1. **bend idüp:-üp****Sayfa 37**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Bağlamak | zincirlemek.

suħte ‘ādet-i kadīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muħkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

bende:1. **bendeliğe:-lig, -e****Sayfa 6**

Satır: 14

*Kul, köle, hizmetkâr |
bağlılıkla yolunu takip eden
kimse.*

Қuddise Sırrahu'l-Müste‘ān
Hāzretlerine varup bizi
bendeliğe kabul idüp seyr-i
ilallah itmeğe bizi irşād

2. **bendenize:-niz, -e****Sayfa 8**

Satır: 23

*Kul, köle, hizmetkâr |
bağlılıkla yolunu takip eden
kimse.*

Sultānum bu bendenize
ķanā‘at

3. **bendesidür:-(s)i, -dür****Sayfa 20**

Satır: 9

*Kul, köle, hizmetkâr |
bağlılıkla yolunu takip eden
kimse.*

cümle maħlūk Hāķķ
Te‘ālānuñ bendesidür anuñ
içün hāķķdan Hāķķa
kaçmışdur çün şahş-ı

4. **bendelerine:-ler, -i, -n, -e****Sayfa 46**

Satır: 14

*Kul, köle, hizmetkâr |
bağlılıkla yolunu takip eden
kimse.*

yokdur deyü mükāleme
esnāsında Şeyh Hāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Hābīb Dede ol

benefse:1. **benefşe:****Sayfa 17**

Satır: 7

Menekşe çiçeği.

miķdār benefşe cem‘ eyleñ
dervişler benefşe cem‘
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri daħı bile gider

2. **benefşe:****Sayfa 17**

Satır: 7

Menekşe çiçeği.

miķdār benefşe cem‘ eyleñ
dervişler benefşe cem‘
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri daħı bile gider

3. **benefşe:****Sayfa 17**

Satır: 10

Menekşe çiçeği.

her biri bir tarafa perişān
olurlar Ba‘dehu‘z-zamān
dervişler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

4. **benefşe:****Sayfa 17**

Satır: 18

Menekşe çiçeği.

ķoparma tesbīhümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir zikri
tükenmiş benefşe buldum

5. **benefşenüñ:-nüñ****Sayfa 17**

Satır: 14

Menekşe çiçeği.

Hāzretleri buyurur ki Rümī
misāfir olmağla

benefšenün mekânını
bulmamışsın gibi Sultân

6. benefşesi:-si

Sayfa 17

Satır: 12

Menekşe çiçeği.

getürürler Ba‘dehu Eşref-
zâde dağı elinde bir dâne
benefşesi var ‘Azîz
Hâzretlerine virür ‘Azîz

7. benefşeyi:-yi

Sayfa 17

Satır: 15

Menekşe çiçeği.

Eşref-zâde eydür Sultânım
her kankı benefşeyi
kopardımağa kâsd eyledüm bi-
Hakkı Hudâ beni

benefşe yağı:

1. benefşe yağı:-ı

Sayfa 6

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Menekşe yağı.

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Hâcî
Bayrâm-ı Velî mübârek
elleriyle

benüm ruhum:

1. benüm ruhum:-um

Sayfa 3

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Benim sulbüm, nesebim
manasında kullanılmıştır.*

menâkıb-ı âliyyelerine
mübâşeret olındı benüm

ruhum Bilecikî Muşlihi‘d-
din Efendi ki Eşref-zâde

benze:

1. benzemezsın:-mez, -sın

Sayfa 21

Satır: 8

Benzemek, sanki.

düşüp Sultân Eşref
Hâzretlerinün yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kula
benzemezsın İznikde

berâber:

1. berâberdür:-dür

Sayfa 31

Satır: 11

Birlikte, beraber.

ve evliyânun himmeti
sizünle berâberdür deyü
pâdişâhı tesliye-i hâtır idüp
ba‘dehu‘l-va‘z tevkiir ü

berber:

1. berberi:-i

Sayfa 59

Satır: 22

*Berber; saç ve sakal
kesmeyi meslek edinmiş
kimse.*

Hâşiyeye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe‘d-din Efendi
Hâzretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

berekât:

1. berekâtıyla:-ı, -(y)la

Sayfa 26

Satır: 4

Bereketler, ihsanlar.

itdüm eğer ol ‘azîzi dağı
getürürsenüz ümüddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

bereket-i ziyâreti:

1. bereket-i ziyâreti:-i

Sayfa 65

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Ziyâretin bereketi.

cânından bîzâr eylese
bereket-i ziyâreti ile mehd-i
râhatda istirâhat itmesi
mu‘ayyen ü muhakkakdur

ber-hayât olup:

1. ber-hayât olup:-up

Sayfa 59

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Yaşamakta olmak.

bir aydan kalil ber-hayât
olup biñ yüz kırk altı
1146 târihinde ekseru a‘mâr-
ı ümmetî beyne sittin ve

berî:

1. berîdür:-dür

Sayfa 49

Satır: 4

Kurtulmuş.

Hâdimetîn-i devlet-i âl-i
‘Osmân Sultân Selîmden
berîdür Hakk Te‘âlâ rûz-ı
kıyâmete degin fetih ü

ber-mücib-i şer‘-i şerîf:

1. ber-mücib-i şer‘-i şerîf:

Sayfa 47

Satır: 8

Kelime Tipi: -

İslâm şeriatı gereğince.

nisvāna irişdüğümde beni
Şeyh 'Abdu'r-raħīm
Tırsiye ber-müci-i şer'-i
şerif 'akd ü nikāh

ber-ser:

1. **ber-ser:**

Sayfa 53

Satır: 16

Başımın üzerinde, başta.

riħlebend-i sefer-i aħret
olduğda seccādelirine cülüs
idüp tād-ı riyyāzeti ber-ser vü
kemer-i mücāhedeyi

berü:

1. **berü:**

Sayfa 40

Satır: 5

-dan bugüne.

Ĥamdülillah iki seneden
berü du 'ām kabul olmuş
deyü cevāb ider sebebinden
su'āl eyledüklerinde

beş:

1. **beş:**

Sayfa 56

Satır: 10

Beş sayı sıfatı.

azm-i cinān eyledükde
kaşaba-i İznikde āsitāne-i
Eşrefiyede beş sene post-
nişin ve biñ yüz tokuz

beyābān:

1. **beyābānda:-da**

Sayfa 16

Satır: 2

Sahra, çöl.

görüüp ol gün bir şahrāya
teferüce giderler varup bir

beyābānda nüzüle emr
iderler fuğarā dirler ki

beyān eylemişdür:

1. **beyān eylemişdür:-miş, -
dür**

Sayfa 38

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Beyan eylemek,
açıklamak, anlatmak.*

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu kışşadan
bize hāşıl oldu ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

beyaz:

1. **beyaz:**

Sayfa 28

Satır: 1

Beyaz II renk.

ve ĥavās görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenün nazār-ı
hayāt-baħşlarıyla

beyin:

1. **beyinleri:-ler, -i**

Sayfa 7

Satır: 1

*Kafatasının üst
bölümünde beyin zarı ile
örtülü, iki yarım yuvar
biçiminde sinir kütlelerinden
oluşan, duyum ve bilinç
merkezlerinin bulunduğu
organ, dimağ.*

karār tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendinün burunlarına
koçutmuşlar yine beyinleri

beyinleri oynar:

1. **beyinleri oynar:-r**

Sayfa 6

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Başı ağrımak, zihni
karışmak.*

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ĥacī
Bayrām-ı Velī mübārek
elleriyle

beyn:

1. **beynüñüzde:-üñüz, -de**

Sayfa 50

Satır: 31

Ara.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznik beynüñüzde şu
meküle bir guft u gu vākı'
olmuş eger şahıħ bizüm
'alağamızdan ise māderinün

2. **beynlerinde:-ler, -i, -
(n)de**

Sayfa 57

Satır: 3

Ara.

Efendi ile emr-i
Şeyhüħiyetde beynlerinde
münāzā'āt-ı keşire vākı'
olmuşdur Ĥħħirü'l-emr

3. **beyninde:-i, -(n)de**

Sayfa 50

Satır: 28

(Bir şeyin) ara (sı).

Ĥazreti PİR Ĥamdī Efendi
Ĥuddise Sırruhu eyyām-ı
pırde te'ehhül eyleyüp
Zevceleri ĥāmile olduğda
ahali-i İznik beyninde gufte
olup bu veled şeyħden

bezl idüp:1. **bezl idüp:-üp****Sayfa 30**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Bol bol, cömertçe**vermek, esirgemededen
vermek.*

kendüntüñ'ulüfesi ve
baqiyyesini dağı iskelede
olan fuqarāya bezl idüp ve
yanlarında bir akçe

2. **bezl idüp:-üp****Sayfa 6**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Dağıtmak.

hücesine gelüp her nesi var
ise fuqarāya bezl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

bī'at:1. **bī'at:****Sayfa 68**

Satır: 1

Büyük bir kimsenin

*hâkimiyetini, hüküm ve yetki
sâhibi olduğunu tasdik edip
ona tâbi olmayı kabul etme.*

Şeyh Hamdî Efendiden bī'at
ve aḥz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

bī'at eylemişdür:1. **bī'at eylemişdür:-miş, -
dür****Sayfa 21**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Büyük bir kimsenin

*hâkimiyetini, hüküm ve yetki
sâhibi olduğunu tasdik edip
ona tâbi olmayı kabul etme.*

vâlidesi kažiyyeyi i'lâm
eyledükde ol dağı istiğfâr
idüp bī'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nâm cüybaruñ

bi'avnillahi te'âlâ:1. **bi'avnillahi te'âlâ:****Sayfa 3**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah'ın**yardımyla.*

neşr itmeği kendüme farz-ı
'ayn bilüp bi'avnillahi
Te'âlâ ve bi-şefa'atihi
Habîbihi'l- Muştafâ

bîçäre:1. **bîçäre:****Sayfa 34**

Satır: 5

1. Çaresiz. 2. Düşkün,
zavallı.

Bu bîçäre ğarip nitsün
Ağlayu kıncaru gitsün

bîdâr oldum:1. **bîdâr oldum:-du, -m****Sayfa 48**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Uyanmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden kıldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryäd eyledüm ve

2. **bîdâr oldum:-du, -m****Sayfa 60**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Uyanık olmak.

revân oldılar ben dağı bîdâr
oldum gördüm ki
âşâr-ı şıḥhat üzerimde zâhir
ü nümâyân olmış

bîdâr olup:1. **bîdâr olup:-up****Sayfa 37**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Uyanmak.

Maḥbûs dağı bîdâr olup
görür ki cümlesi ḥabda
hemân miskîn fırsatı
ğanimiyet bilüp elinde

**bi-emrillahi'l-melikül-
müte'âl:**1. **bi-emrillahi'l-melikül-
müte'âl:****Sayfa 61**

Satır: 5

"Ulu hükümdar" Yüce
Allah'ın emri ile.

târiḥinde şarâb-ı vişâli içmiş
ve dünyâdan 'uqbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte'âl sene 1153

biemrillahi te'âlâ:1. **biemrillahi te'âlâ:****Sayfa 70**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Yüce Allah'ın emriyle.

Biemrillahi Te'âlâ ḥalâş
olup yine diyârına revân
Oldı* E'ş-Şeyḫ Receb
Efendi İbn Maḥmûd Eşrefî

bî-ğünâh:

1. **bī-günāh:****Sayfa 40**

Satır: 7

*Far. Suçsuz, pāk,
masum.*

Maḥmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumu
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

bi-hakk-ı hudā:1. **bi-haḳḳ-ı hudā:****Sayfa 21**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Allah hakkı için.

bir dervīş var imiş ḥalk
ibtidā taḥkīr idüp şofıra
ta'zīm iderler olduḳda ḡā'ib
olmuş Bi-Haḳḳ-ı Hudā

bi-hakkı hudā:1. **bi-haḳḳı hudā:****Sayfa 17**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Allahü azīm'ü-şan hakkı
için.*

Eşref-zāde eydür Sultānum
her ḳanḳı benefşeyi
ḳoparmaḡa ḳasd eyledüm bi-
Haḳḳı Hudā beni

bi-hikmetullahi te'ālā:1. **bi-hikmetullahi te'ālā:****Sayfa 38**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah'ın hikmeti
ile.*

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam ḳanda gider
dimezler Bi-hikmetullahi
Te'ālā bir şandūḳcı

biiznillahi te'ālā:1. **biiznillahi te'ālā:****Sayfa 29**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Yüce Allah'ın izniyle.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehānlarında eridükce
zebānları daḡı yeniden
bitmeḡe başlar şeker

**bi-ḳadril-mühceti ve't-
tāḳati:**1. **bi-ḳadril-mühceti ve't-
tāḳati:****Sayfa 2**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Güç ve tāḳati kadar.

Ey ḥullān-ı vefā ve
muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i
Muştafā bu faḳīr pür taḳşīr
kim
'Abdullah Veliyüddin el-
Bursevī bi-ḳadril-mühceti
ve't-tāḳati Tefsīr-i 'Ārāyis

bıkarār oldı:1. **bıkarār oldı:-dı****Sayfa 60**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Kararsız ve huzursuz
olmak.*

ter gönlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aḡyārı buldı
dildāri Gördi ol yārı bıkarār
oldı Allahuñ adm

bi-keremillahi- te'ālā:1. **bi-keremillahi- te'ālā:****Sayfa 35**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah'ın keremi
ile.*

aḡzına almış Bi-Keremillahi-
Te'ālā ol marāz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

bi-ḳudretillāhi te'ālā:1. **bi-ḳudretillāhi te'ālā:****Sayfa 23**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah'ın kudreti
ile.*

ki Bi-Ḳudretillāhi Te'ālā o
mel'ünü ḳabzam içine
alup şıḳdum meḡer ol
şeytan-ı racīm idi avucum

bil-:1. **bilüp:-üp****Sayfa 10**

Satır: 19

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

itdüklerin bilüp ol varaḳayı
ellerine virürler hatta
rivāyet olunur ki Sultān
Eşref-zāde ḳaşā'idinde

2. **bildüm:-dü, -m****Sayfa 24**

Satır: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

bildüm buyurmuşlar Menḳıbe
Şeyḡüm Sultānum
Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise
Sırruhu Ḥazretleri

3. **bilüp:-(ü)p****Sayfa 37**

Satır: 20

*Bilmek l kabul etmek;
farzetmek; saymak.*

Maḥbūs daḥı bīdār olup
görür ki cümlesi ḥābda
hemān miskīn fırşatı
ḡanimiyyet bilüp elinde

bil:

1. **bilüp:-üp**

Sayfa 3

Satır: 15

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

neşr itmeḡi kendüme farz-ı
‘ayn bilüp bi‘avnillahi
Te‘ālā ve bi-şefā‘atihi
Habībihu’l- Muştafā

2. **bilmezler:-mez, -ler**

Sayfa 10

Satır: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

gider aşlā müstaḡbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıḡın bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenüñ

3. **bilmezler:-mez, -ler**

Sayfa 10

Satır: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

geliyor fenālarından Eşref-
zāde Efendiyi bilmezler
şuret-bīn olduklarından
‘ākıbetü’l-emr bu ḥāl Şeyḡ

4. **bilmem:-me, -m**

Sayfa 11

Satır: 14

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

toḡru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
‘iyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çaredür

5. **bilmezsünüñ:-mez, -sünüñ**

Sayfa 19

Satır: 22

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

görüp ahāli-i İznike eydür ki
siz bu ‘azīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsünüñ böyle istihḡār

6. **bilmez:-mez**

Sayfa 20

Satır: 19

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

bunuñ Eşref-zāde olduḡı
gerçi bilmez ammā ta‘ām
virüp mümkün olduḡı kadar
ri‘ayet ve ikrām ider

7. **bildünüñ:-dü, -ñüz**

Sayfa 23

Satır: 22

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

şalivirür su’al itmişler ki
şeyḡan idüḡün neden
bildünüñ cümle muḡarremāti
saña ḥelāl itdüm

8. **bilmedüm:-me, -dü, -m**

Sayfa 43

Satır: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

‘Abdu’r-raḡīm e’d-Tırsī
buyururlar ki kim idüḡün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥāzretleri buyururlar ki Yā

9. **bilmedüñ:-me, -dü, -ñ**

Sayfa 43

Satır: 10

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

‘Abdu’r-raḡīm Ḥızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

10. **bilsem:-se, -m**

Sayfa 43

Satır: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

‘Abdu’r-raḡīm Ḥızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

11. **bilsem:-se, -m**

Sayfa 43

Satır: 11

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

‘Abdürraḡīm Tırsī daḡı āh
görsem ve bilsem deyü
Sultān Eşref-zāde
Ḥāzretlerinden ricā iderken
bir şeb

12. **bilür:-ür**

Sayfa 43

Satır: 21

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

ve bilür ki bu dervīş
şuretinde olan Ḥızır
‘aleyhi’ s-
selāmdur ki Yā ‘Abdürraḡīm
sen ḡidmetinde

bi’l- benān:

1. **bi'l- benān:****Sayfa 4**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Parmak ile gösterilen.

her fende emsāl ü akrānına
galebe idüp müşār bi'l-
benān olmağıla imtiyāz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

bi'l- 'acele:1. **bi'l- 'acele:****Sayfa 39**

Satır: 23

Acele ile.

du'ā eylesün adamlar dağı
bi'l- 'acele Gekbūze

bilā-tevakkuf:1. **bilā-tevakkuf:****Sayfa 6**

Satır: 4

*Durmadan, tereddüt
etmeden.*

sa'ādetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyurlar
Eşref-zāde Efendi dağı bilā-
tevakkuf velā-ta'allül

bildiğün şeyden kalma:1. **bildiğün şeyden kalma:****Sayfa 23**

Satır: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

*Öğütleri dinlemeyerek
tutumunu sürdürmeye devam
et.*

ile 'ahdine vefā itmedün
benümle olan 'ahdine mi
vefā ideceksin bildiğün
şeyden kalma deyü

bildür:1. **bildürmek:-mek****Sayfa 15**

Satır: 18

Bildirmek, göstermek.

velāyetle ma'lüm olup
dervīşāna Eşref-zāde
Hāzretlerinün keyfiyet ve
hālını bildürmek için

bile:1. **bile:****Sayfa 17**

Satır: 8

Zf. eski. Birlikte.

mikdār benefşe cem' eyleñ
dervīşler benefşe cem'
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri dağı bile gider

2. **bile:****Sayfa 42**

Satır: 1

Zf. eski. Birlikte.

her kıanda gitse 'Abdu'r-
rahīm Tırsi bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmazlar idi Sulţān

3. **bile:****Sayfa 59**

Satır: 23

Zf. eski. Birlikte.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbūr, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hāzretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

**bilecikī muşlihi' d-din
efendi:**1. **bilecikī muşlihi' d-din
efendi:****Sayfa 3**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mudurnulu olan

*Muşlihi' d-din Efendi
(Eşrefoğlu Rumi'nin damadı
ve halifesi olan) Abdurrahim
Tırsi'nin halifesidir. Bir
tarafıan dergâhın
hizmetlerini yürütürken
Sayfa tarafıan da Tırsi'nin
oğlu Hamdi efendinin
yetişmesine gayret etmiştir.
Hamdi Efendi çok küçük
yaşta olduğı için , vasiyeti
gereğince Muslihuddin
Efendi şeyhinin yerine
geçmiştir. Türbesi Bolu –
Mudurnu' da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin yanındadır.*

menākıb-ı āliyyelerine
mübāşeret olındı benüm
ruhum Bilecikī Muşlihi' d-
din Efendi ki Eşref-zāde

**bilecikli şeyh muşlihi' d-
din:**1. **bilecikli şeyh muşlihi' d-
din:****Sayfa 31**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Mudurnulu olan

*Muşlihi' d-din Efendi
(Eşrefoğlu Rumi'nin damadı
ve halifesi olan) Abdurrahim
Tırsi'nin halifesidir. Bir
tarafıan dergâhın
hizmetlerini yürütürken
Sayfa tarafıan da Tırsi'nin
oğlu Hamdi efendinin
yetişmesine gayret etmiştir.
Hamdi Efendi çok küçük
yaşta olduğı için , vasiyeti
gereğince Muslihuddin
Efendi şeyhinin yerine
geçmiştir. Türbesi Bolu –*

Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

umür-ı memâlik-i İslâmiyye ile muqayyed olur
Menkıbe Bilecikli Şeyh Muşlihi'd-din Kıddise

bi'l-hüsnâ:

1. **bi'l-hüsnâ:**
Sayfa 40
Satır: 22
İyi zan ile.

Eşrefi e's-Şehr be-Eşref-zâde Kerremallahü Te'âlâ bi'l-hüsnâ ve ziyâdetük

bilkülliyeye:

1. **bilkülliyeye:**
Sayfa 60
Satır: 6
Büsbütün, tamamıyla.

Hakka hamd ü senâ eyledüm
Ba'dehu rüz-be-rüz
bilkülliyeye hastalık
üzerümden gidüp şifâyâb

2. **bilkülliyeye:**
Sayfa 65
Satır: 4
Büsbütün, tamamıyla.

olınmağa 'âlem-i bâtından
işâret olmağla tarîkden
bilkülliyeye ferâgat ü İznike
varup Eşref-zâde Efendi

bil-vâlideyn:

1. **bil-vâlideynden:-den**
Sayfa 3
Satır: 4
Anne ve baba.

ve'l-'ırfan Şeyh-i Rüz-ı
bihân Baklı Kıddesallahü
Te'âlâ ruḥahü ve bil-
vâlideynden murâd meşâyih-
i

bi'l-vâsıta:

1. **bi'l-vâsıta:**
Sayfa 3
Satır: 22
Vasıta ile.

anlaruñ şulbi Kebiroğulları
Muḥammed Çelebi
pederlerinden bi'l-vâsıta
şöyle rivâyet ider ki

2. **bi'l-vâsıta:**
Sayfa 26
Satır: 19
Vasıta ile.

dönüp bi'l-vâsıta ahvâli
pâdişâha i'lâm iderler
pâdişâh Hâzretleri münfa'il
olup buyururlar ki ne

biñ:

1. **biñ:**
Sayfa 8
Satır: 19
*1000, dokuz yüz doksan
dokuzdan sonra, bin birden
önce gelen sayının adı.*

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

biñ altmış sekiz târihinde:

1. **biñ altmış sekiz
târihinde:--i, --(n)de-(n)de**
Sayfa 70
Satır: 20
Kelime Tipi: -

*Bin altmış sekiz (1068)
tarihi.*

idüp müstahlef olmuşlar idi
biñ altmış sekiz
târihinde intikâl buyurup
zâviye-i Eşrefiyede medfün

biñ altmış târihinde:

1. **biñ altmış târihinde:--i, -
-(n)de-(n)de**
Sayfa 69
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Bin altmış (1060) tarihi.

riyâzâta iştiğâl üzre iken biñ
altmış târihinde
çeşende-i şehd ü vişâl ve
dünyâdan 'uqbâya irtihâl

biñ altmış tokuz:

1. **biñ altmış tokuz:**
Sayfa 55
Satır: 9
Kelime Tipi: -
*Bin altmış dokuz
(1069).*

biñ altmış tokuz târihinde
irtihâl buyurup Sulṭân
Eşref-zâde türbesinde
medfündür Şeyh Hâmdî-i

biñ kırk altı:

1. **biñ kırk altı:**
Sayfa 54
Satır: 16
Kelime Tipi: -
Bin kırk altı.

iken 'andelîb-i ruḥına kafes-i
dünyâ dar gelüp biñ
kırk altı târihinde tekyegâh-ı
beḳâyâ firâr

biñ on iki:

1. biñ on iki:**Sayfa 51**

Satr: 7

Kelime Tipi: -

Bin on iki.(1112).

terbiye' -i sâlikine iştiğâl üzre
iken biñ on iki târihinde
dünyâdan 'uqbâya irtihâl
buyurmuşlar Qabr-i

biñ otuz dört târihinde:**1. biñ otuz dört târihinde:--***i, --(n)de-(n)de***Sayfa 36**

Satr: 12

Kelime Tipi: -

1034 senesi.

buyurdıklarından yüz altmış
sene mürûrla ya'nî
biñ otuz dört târihinde 'âvâm
tâ'ifesinden ba'zî

biñ yirmi beş senesi:**1. biñ yirmi beş senesi:-si****Sayfa 68**

Satr: 19

Kelime Tipi: -

*Bin yirmi beş (1025)**senesi.*

müdâvemet üzre iken biñ
yirmi beş senesi
şevvâlû'l-mükerremüñ
selhinde irâdet-i Hâllâk-ı

biñ yüz altı:**1. biñ yüz altı:****Sayfa 62**

Satr: 1

Kelime Tipi: -

Bin yüz altı.

şulbî oğullarıdır ki biñ yüz
altı 1106 târihinde
'azm-i firdevs-i berîn idüp
kaşaba-i İznikde Şeyh

biñ yüz dört:**1. biñ yüz dört:****Sayfa 55**

Satr: 20

Kelime Tipi: -

Bin yüz dört. (1104).

Efendiden görüp müstahef
olmuşlardur Ba'dehu
biñ yüz dört Ramazan-ı
şerîfinüñ onuncı günü

biñ yüz elli beş:**1. biñ yüz elli beş:****Sayfa 63**

Satr: 18

Kelime Tipi: -

Bin yüz elli beş.

zâviyesinde post-nîşîn olup
'ibâdât ü tâ'âte iştiğâl
üzere iken biñ yüz elli beş
şevvâlûñ üçüncü Cum'a

biñ yüz elli üç:**1. biñ yüz elli üç:****Sayfa 71**

Satr: 15

Kelime Tipi: -

Bin yüz elli üç.(1153).

iştiğâl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferû'l-hayrında
şarâb-ı vuşlatı nüş vü
dünyâdan 'uqbâya irtihâl

biñ yüz kırk altı:**1. biñ yüz kırk altı:****Sayfa 59**

Satr: 1

Kelime Tipi: -

Bin yüz kırk altı.

bir aydan kalîl ber-hayât
olup biñ yüz kırk altı

1146 târihinde ekşeru a'mâr-
ı ümmetî beyne sittîn ve

bin yüz kırk beş:**1. bin yüz kırk beş:****Sayfa 59**

Satr: 22

Kelime Tipi: -

Bin yüz kırk beş. (1145).

Hâşiye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe'd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerîfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

biñ yüz kırk üç:**1. biñ yüz kırk üç:****Sayfa 62**

Satr: 11

Kelime Tipi: -

Bin yüz kırk üç.

üzere iken biñ yüz kırk üç
senesi cân-ı 'azîzini
Hâllâk-ı Lem-yezele teslîm
itmekle cesed-i şerîfi

biñ yüz kırk yedi:**1. biñ yüz kırk yedi:****Sayfa 57**

Satr: 8

Kelime Tipi: -

*Bin yüz kırk yedi.
(1147).*

mürebbi' -i tâlibân olup

Ba'dehu Hattâb oğlu nâm
bir şâkî-i bed-fa'âl biñ yüz
kırk yedi senesinde

biñ yüz otuz yedi:**1. biñ yüz otuz yedi:****Sayfa 58**

Satr: 17

Kelime Tipi: -

Bin yüz otuz yedi
(1137).

otuz yedi 1137 tarihinde
aşhâb-ı hayrâtdan
ba'zılar zâviye-i merkûmeyi
Şeyh Şerafe'd-din Efendi

biñ yüz tokuz:

1. biñ yüz tokuz:

Sayfa 56

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Bin yüz dokuz. (1109).

azm-i cinân eyledükde
kaşaba-i İznikde âsitâne-i
Eşrefiyede beş sene post-
nişin ve biñ yüz tokuz

biñ yüz yetmiş altı:

1. biñ yüz yetmiş altı:

Sayfa 58

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Bin yüz yetmiş altı.
(1176).

biñ yüz yetmiş altı 1176
tarihinde 'azm-i didâr-ı
Hudâ eyleyüp pederleri Şeyh
'Abdullah Efendinün

2. biñ yüz yetmiş altı:

Sayfa 64

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Bin yüz yetmiş altı.
(1176).

iştigâl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dâr-ı
bekâyâ irtihâl buyurmuşlar
Eyüb Efendi zâviyesinde

3. biñ yüz yetmiş altı:

Sayfa 58

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Bin yüz yetmiş altı.
(1176).

biñ yüz yetmiş altı 1176
tarihinde 'azm-i didâr-ı
Hudâ eyleyüp pederleri Şeyh
'Abdullah Efendinün

binâ buyurmuşlardır:

1. binâ buyurmuşlardır:-

mış, -lar, -dur

Sayfa 54

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Binâ etmek, inşa etmek.

'acib ile binâ buyurmuşlardır
ki gerek âsitâne-i
şerîfesinün ve gerek türbe'-i
münîfesinün çâr dîvârı

binâ eylemek:

1. binâ eylemek:-mek

Sayfa 44

Satır: 21

Kelime Tipi: -

İnşa etmek, yapmak.

câmi'-i şerîflerini binâ
eylemek için kereste

binâ idüp:

1. binâ idüp:-üp

Sayfa 71

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Vücuda getirmek, inşa
etmek.*

merkûmede bir zâviye binâ
idüp anda yirmi sene
meşîhat idüp Ba'dehu
zâviye-i merkûmeyi terk

binâ itdi:

1. binâ itdi:-di

Sayfa 21

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Yapı yapma, inşa etme.

kenârında bir şavma'a binâ
itdi Sultân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü
tâ'ate meşgûl olmuşlardır

bînâ-dîde:

1. bînâ-dîdeleri:-ler, -i

Sayfa 25

Satır: 10

Gören göz.

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinin ne şinevâ
güşları ve
bînâ-dîdeleri vardır ki
gönülde olan fıslıtıyı işidür

bî-naşib olduk:

1. bî-naşib olduk:-duk

Sayfa 32

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Nasipsiz olmak.

müşerref olup dest-i
sa'âdetlerinden tövbekâr
olayduk bu devletden bî-
naşib olduk deyü ağlaşurlar

bî-nihâye:

1. bî-nihâye:

Sayfa 11

Satır: 22

Sınırsız.

ı kalble hâlinize meşgûl oluñ
Şeyh Efendi Hâzretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'am
dahı bî-nihâye ve dest

2. **bī-nihāye:****Sayfa 30**

Satır: 1

Sınırsız.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
‘āṭiyye kıılır ammā Eşref-
zāde Ḥāzretleri bir

bir:1. **bir:****Sayfa 4**

Satır: 18

Belgisiz sıfat.

her fende emşāl ü aqrānına
galebe idüp müşār bi'l-
benān olmağıla imtiyāz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

2. **bir:****Sayfa 5**

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḥirü'l-emr
köftesüz bir çanak şorba alup

3. **bir:****Sayfa 6**

Satır: 22

Belgisiz sıfat.

Ḥāzretlerinden tövbe ve
inābe ve riyāzet-i şāḳḳaya
muwāzabat iderler bir rütbe
ki mübārek re'slerinde

4. **bir:****Sayfa 7**

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

Ḥāzretlerine teveccüh
eşnāsında ḥāṭırına gelür ki

n'ola yine 'Azīz Ḥāzretleri
bize bir ḥidmet-i şāḳḳa

5. **bir:****Sayfa 7**

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḥ
Ḥāzretleri buyururlar ki

6. **bir:****Sayfa 8**

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyhā

7. **bir:****Sayfa 8**

Satır: 19

Belgisiz sıfat.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene 'ömri olsa envā'-
ı mücāhedāt ve riyāzāt eylese
henüz enbiyādan bir

8. **bir:****Sayfa 8**

Satır: 20

Belgisiz sıfat.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene 'ömri olsa envā'-
ı mücāhedāt ve riyāzāt eylese
henüz enbiyādan bir

9. **bir:****Sayfa 9**

Satır: 8

Belgisiz sıfat.

Ḥüseyn Ḥamāvī
Ḥāzretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba'in
çıkar cümle

10. **bir:****Sayfa 9**

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

girüp erba'in temām olıcağ
vāḳı' olan vāḳı' ātları
bir kāğıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḥı tedārik idüp

11. **bir:****Sayfa 9**

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

girüp erba'in temām olıcağ
vāḳı' olan vāḳı' ātları
bir kāğıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḥı tedārik idüp

12. **bir:****Sayfa 9**

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

istikbālī temām itdünüñ
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḥı istikbāl idüñ
deyücek ahālī-i

13. **bir:****Sayfa 10**

Satır: 3

Belgisiz sıfat.

gider ašlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldığın bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenüñ

14. **bir:****Sayfa 11**

Satır: 7

Belgisiz sıfat.

sa'âdethânelerinde bir oda
taḥliyye idüp ve anda
iskân itdürüp levâzımlarını
rûz-be-rûz i'tâ iderler

15. **bir:**

Sayfa 12

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri hücrenün
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki taḥrîk

16. **bir:**

Sayfa 12

Satır: 18

Belgisiz sıfat.

'Ale'ş-şabâh bu haber
dervîşân içinde şâyi' olup
ba'zısı dirler ki gelün Şeyḥe
gidelüm bir meyyiti

17. **bir:**

Sayfa 14

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

tepesinde bir pul vardır Şeyḥ
Hüseyn Hâzretleri
buyururlar ki Rûmî yine
Hâcî Bayrâm

18. **bir:**

Sayfa 15

Satır: 22

Belgisiz sıfat.

buyururlar ki Yâ Rûmî
misâfirümüz olduñuz
ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

19. **bir:**

Sayfa 16

Satır: 1

Belgisiz sıfat.

görüp ol gün bir şahrâya
teferruce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fuḳarâ dirler ki

20. **bir:**

Sayfa 16

Satır: 1

Belgisiz sıfat.

görüp ol gün bir şahrâya
teferruce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fuḳarâ dirler ki

21. **bir:**

Sayfa 16

Satır: 13

Belgisiz sıfat.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahḥuş idün
belki şucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde daḥı

22. **bir:**

Sayfa 16

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden ḳalkar ve
eline tas alup bir dıraḥtuñ
altına varup teyemmüm

23. **bir:**

Sayfa 17

Satır: 9

Belgisiz sıfat.

her biri bir ḫarafa perişân
olurlar Ba'dehu'z-zamân

dervîşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

24. **bir:**

Sayfa 17

Satır: 18

Belgisiz sıfat.

ḳoparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zikri
tükenmiş benefşe buldum

25. **bir:**

Sayfa 18

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

ne 'aceb nazâr buyurduñuz
Şeyḥ Hâzretleri
buyururlar ki bir baḫr-i
muḥîd imiş her nem var

26. **bir:**

Sayfa 18

Satır: 15

Belgisiz sıfat.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazâr eyleye
tâ ki siz daḥı müntefi'
olayduñuz Bu kelâm nür-ı

27. **bir:**

Sayfa 18

Satır: 17

Belgisiz sıfat.

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere nazâr
eyledi Şeyḥ Hüseyn

28. **bir:**

Sayfa 19

Satır: 19

Belgisiz sıfat.

hikmet-i Hudā günlerde bir
gün Hamādan bir
kimesne İznike gelür Sultān
Eşref-zādeyi bu halde

29. **bir:**

Sayfa 20

Satır: 5

Belgisiz sıfat.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

30. **bir:**

Sayfa 20

Satır: 7

Belgisiz sıfat.

dağı buyururlar ki bir kaçgın
kulum Eşref-zāde
Efendi Hazretlerinün
kelāmında hilāf yokdur zīrā

31. **bir:**

Sayfa 20

Satır: 13

Belgisiz sıfat.

nām kıryeye götürüp bir
hāneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acūze vālidesi
var imiş vālidesine

32. **bir:**

Sayfa 20

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

nām kıryeye götürüp bir
hāneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acūze vālidesi
var imiş vālidesine

33. **bir:**

Sayfa 20

Satır: 15

Belgisiz sıfat.

eydür ki vālide bir kaçgın
kul tutdum şol hānede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kulı

34. **bir:**

Sayfa 21

Satır: 6

Belgisiz sıfat.

meşgöl olur Pīrezen taşra
dan zikru'llah avāzın
istimā' idicek hemān kalbine
bir nār-ı muḥabbet

35. **bir:**

Sayfa 21

Satır: 9

Belgisiz sıfat.

bir derviş var imiş halk
ibtidā taḥkīr idüp sonra
ta'zīm iderler olduğda gā'ib
olmuş Bi-Haḥk-ı Hudā

36. **bir:**

Sayfa 21

Satır: 19

Belgisiz sıfat.

kenārında bir şavma'a binā
itdi Sultān Eşref-zāde
Hazretleri anda 'ibadet ü
tā'ate meşgöl olmuşlardur

37. **bir:**

Sayfa 23

Satır: 6

Belgisiz sıfat.

hālvette iken nişfu'l-
leylde'arz u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı hitāb oldı ki Yā

38. **bir:**

Sayfa 24

Satır: 6

Belgisiz sıfat.

müridliğüm hālinde Sultān
Eşref-zāde Hazretlerinün
bir hıdmeti olsa buyururlardı
varup hıdmeti edā

39. **bir:**

Sayfa 24

Satır: 8

Belgisiz sıfat.

idüp yine hālüme meşgöl
olurdum bir gün pazarda
bir hıdmetleri var imiş varup
ol hıdmeti edā

40. **bir:**

Sayfa 24

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
ağçaya bir 'ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

41. **bir:**

Sayfa 24

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

temām kıddüme münāsib
geldi bir ağçe dağı
ziyāde eyledüm dellāl
şāhibine danışmağa gitdi

42. **bir:**

Sayfa 24

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

bana bir miqdār tevaḥḫuf
eyle dedi ben dağı bir

mikdâr bir köşede tevaqquf
eyledüm dellâl eğlenüp

43. bir:

Sayfa 25

Satır: 22

Belgisiz sıfat.

Ƙudret-i Rabbanî birle
dergâh-ı ‘âli çavuşlarından
bir çavuş İznîke gelüp Sultân
Eşref-zâdenüñ

44. bir:

Sayfa 26

Satır: 2

Belgisiz sıfat.

varup dir ki Sultânüm bu
‘abd-i dâ‘iyeñüz İznîkde
bir ‘azîz gördüm hayli hüsn
ü hâlin müşâhede

45. bir:

Sayfa 27

Satır: 2

Belgisiz sıfat.

İznîke teveccüh iderler İznîk
ķurbında Derbent
nâm bir kâfir ķaryesi var bir
gice anda yaturlar

46. bir:

Sayfa 27

Satır: 2

Belgisiz sıfat.

İznîke teveccüh iderler İznîk
ķurbında Derbent
nâm bir kâfir ķaryesi var bir
gice anda yaturlar

47. bir:

Sayfa 27

Satır: 3

Belgisiz sıfat.

‘Ale’ş-şabâh kalkup biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

48. bir:

Sayfa 27

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

49. bir:

Sayfa 27

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

50. bir:

Sayfa 27

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

51. bir:

Sayfa 27

Satır: 20

Belgisiz sıfat.

getürüñ deyü yüke işâret
iderler fuķarâ dahı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kazğan

52. bir:

Sayfa 28

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

deyü ilhâh ve ibrâm ider
‘Ülemâsı ve vüzerâsı cem’
olup pâdişâhum siz hâlîfe-i
İslâmsuñuz anlar bir

53. bir:

Sayfa 28

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

erkân-ı devletden ba‘zı
kimesneler ile Ƙaramürsele
bir ķadırğa irsâl iderler
Eşref-zâde Efendi

54. bir:

Sayfa 29

Satır: 4

Belgisiz sıfat.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hâzretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur begâyet

55. bir:

Sayfa 29

Satır: 5

Belgisiz sıfat.

şefîķadur likin zebânlarında
bir maraź peydâ oldı
tekellüme iķtidârı yokdur
eķıbbâ ‘ilâcdan ‘âciz

56. bir:

Sayfa 30

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

kendünün‘ulüfesi ve
baķiyyesini dahı iskelede
olan fuķarâya bezl idüp ve
yanlarında bir aķçe

57. **bir:**

Sayfa 35

Satır: 7

Belgisiz sıfat.

olup bir çäre bulunmayup
Hâzreti Eşref-zâdenüñ
kerîme-i muhteremelerini
sarây-ı hümâyûna celb ü

58. **bir:**

Sayfa 35

Satır: 23

Belgisiz sıfat.

enva' -ı 'ibâdet ve ta'âte
meşgûl iken bir şeb
üzerlerine

59. **bir:**

Sayfa 36

Satır: 4

Belgisiz sıfat.

Eşref-zâde Hâzretlerinüñ
merkad-ı münirlerinüñ
derünından bir şadâ gelür yâ
Zelîhâ anlar dağı

60. **bir:**

Sayfa 36

Satır: 13

Belgisiz sıfat.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sühte tutup
gerden ü pâyine zencîr ü lâle
tağup İstanbula

61. **bir:**

Sayfa 36

Satır: 18

Belgisiz sıfat.

Hersek nâm-maħalde kalup
ol gice anda yaturlar
ammâ ol Maħbûs
vâkı'asında görür ki bir pîr-i

62. **bir:**

Sayfa 37

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

bendsüz önlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşuñ hânesine nüzül

63. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 1

Belgisiz sıfat.

bir kimesne bu hâl ile görüp
bu adam kanda gider
dimezler Bi-ħikmetullahi
Te'âlâ bir şandukcı

64. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 2

Belgisiz sıfat.

bir kimesne bu hâl ile görüp
bu adam kanda gider
dimezler Bi-ħikmetullahi
Te'âlâ bir şandukcı

65. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 15

Belgisiz sıfat.

Menkıbe muħkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Hâtûn var imiş bir
şeb güşüne bir

66. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

Menkıbe muħkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Hâtûn var imiş bir
şeb güşüne bir

67. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

Menkıbe muħkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Hâtûn var imiş bir
şeb güşüne bir

68. **bir:**

Sayfa 38

Satır: 20

Belgisiz sıfat.

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkkılda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

69. **bir:**

Sayfa 39

Satır: 3

Belgisiz sıfat.

görür ki Eşref-zâde Sultân
Hâzretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtûn mübârek

70. **bir:**

Sayfa 39

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

Hâzretlerinüñ vezîri
Maħmûd Paşayı bir cüz'î
cürümle Yedi Kule nâm
mevzi'de haps ider meğer

71. **bir:**

Sayfa 39

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

maħalde bir ‘acüze ħātün
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maħmüd
Paşanuñ ħalāşıçün

72. bir:

Sayfa 42

Satır: 20

Belgisiz sıfat.

Ĥazretleri daħı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
sa‘adet- baħşına rücü‘
eyledükde rāhda bir dervīşe

73. bir:

Sayfa 43

Satır: 1

Belgisiz sıfat.

Ĥazretleri daħı açup ol sa‘āt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ‘Abdu’r-
rahīm Tırsī daħı Eşref-zāde

74. bir:

Sayfa 43

Satır: 5

Belgisiz sıfat.

ve anlar daħı bir dervīş aldı
dirler buyurlar ki
ya niçün dāmenine muħkem
yapışmadun

75. bir:

Sayfa 43

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

‘Abdürrahīm Tırsī daħı āh
görsem ve bilsem deyü
Sultān Eşref-zāde
Ĥazretlerinden ricā iderken
bir şeb

76. bir:

Sayfa 44

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

İzniķde Sultān Eşref-
zādenüñ türbe-i şerīfesi
ķarşusunda vāķi‘ bir buķ‘a-i
münīfede mütevāzi‘-i

77. bir:

Sayfa 45

Satır: 2

Belgisiz sıfat.

kesmeģe cem‘iyet idüp
Kūhistāne revāne olduķda
bir küçük tencerede bir
miķdār pirinç şorbası
götürüp liken

78. bir:

Sayfa 45

Satır: 7

Belgisiz sıfat.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātihā‘-i şerīfe
tilāvet şaħanları tölduruñ
deyü emr eyler ol büyük

79. bir:

Sayfa 45

Satır: 17

Belgisiz sıfat.

şoñra meşyistan içinde
yörükler tāifesi şeklinde bir
bölük cemā‘at gelürler
ellerinde sofraları var

80. bir:

Sayfa 47

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

şoñra pādişāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma‘nāyi daima illĥāh
iderdüm bir şeb rü‘yamda

81. bir:

Sayfa 47

Satır: 15

Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli
bir dīvān vaż‘ olunmuş
ve bir taħt-ı ‘āli ķurılmış ve
üzerinde Sultān-ı

82. bir:

Sayfa 47

Satır: 15

Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli
bir dīvān vaż‘ olunmuş
ve bir taħt-ı ‘āli ķurılmış ve
üzerinde Sultān-ı

83. bir:

Sayfa 47

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli
bir dīvān vaż‘ olunmuş
ve bir taħt-ı ‘āli ķurılmış ve
üzerinde Sultān-ı

84. bir:

Sayfa 49

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

vālidüm Şeyĥ ‘Abdu’r-rahīm
Tırsī Ĥazretleri dār-ı
beķāya intikāl
eyledüklerinden şoñra bir
siyāh

85. **bir:**

Sayfa 49

Satır: 17

Belgisiz sıfat.

zamānda ‘aşādar Ḥabīb Dede
ḥayātında idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahālî’-i
İzniḳ bu kelbceḡizi

86. **bir:**

Sayfa 49

Satır: 19

Belgisiz sıfat.

rencide itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
zuhūrına muntazır oluñ imdi
bu kelbün

87. **bir:**

Sayfa 50

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

Muṣliḥi’ d-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba’ıne ḳodı
birkaḳ

88. **bir:**

Sayfa 50

Satır: 13

Belgisiz sıfat.

gün mürürında ḥāḫıruma
ḥuḫūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

89. **bir:**

Sayfa 50

Satır: 32

Belgisiz sıfat.

cum’ada ‘alā mele’innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i

İzniḳ beynünüzde şu
meḳüle bir guft u gu vāḳı’
olmuş eger şahih bizüm
‘alaḳamuzdan ise māderinün

90. **bir:**

Sayfa 51

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

Şeyḫ Pır Ḥamdī Efendi
ibni’ş-Şeyḫ ‘Abdu’r-raḫīm
Tırsī Ḥazretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

91. **bir:**

Sayfa 51

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işāret
buyururlar dervīş daḫı ağaca
yakın

92. **bir:**

Sayfa 52

Satır: 5

Belgisiz sıfat.

Ḥamdī Efendi Ḥazretleri bir
gün Kilise Daḡı
ḫarafına teferruce teṣrīf
itmişler meḡer geyik

93. **bir:**

Sayfa 54

Satır: 9

Belgisiz sıfat.

Ḥazreti Şeyḫe bir tıḡ-ı bī-
diriḡ-i sertiz ihdā
buyurmuşlar ki ḫālā evlād-ı
kirāmları taṣarrufında

94. **bir:**

Sayfa 57

Satır: 8

Belgisiz sıfat.

mürebbi’-i ḫālibān olup
Ba’dehu Ḥaḫḫab oḡlu nām
bir şāḳī-i bed-fa’āl biñ yüz
ḳırk yedi senesinde

95. **bir:**

Sayfa 57

Satır: 10

Belgisiz sıfat.

şehid eylemişdür Ḳabr-i
şerīfleri Şeyḫ ‘Abdu’r-raḫīm
Tırsī Ḥazretlerinün türbe-i
şerīfi ḳarşusunda bir

96. **bir:**

Sayfa 59

Satır: 1

Belgisiz sıfat.

bir aydan ḳalil ber-ḫayāt
olup biñ yüz ḳırk altı
1146 tāriḫinde ekseru a’mar-
ı ümmetī beyne sittin ve

97. **bir:**

Sayfa 59

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

meḫürdur Ḥāşiye Menḳıbe
Şāliḫāndan bir ḫātün
maraz-ı ḫā’ūna mübtelā olup
ḡāyet za’ıfe ve

98. **bir:**

Sayfa 59

Satır: 16

Belgisiz sıfat.

‘alem-i şerīf önlerince
zikru’llah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ‘aşā alup
yāb yāb zoḳaḳ

99. **bir:**

Sayfa 59

Satır: 25

Belgisiz sıfat.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vaki'a anlar râhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

100. **bir:**

Sayfa 60

Satır: 14

Belgisiz sıfat.

zâhiriye ve bâtıniyede
yegâne olmağıla enisü'l-
cinân nâm bir tefsîr-i şerîf
cem' ve te'lif buyur-

101. **bir:**

Sayfa 61

Satır: 4

Belgisiz sıfat.

mezbûr bir huşuş için
İstanbulda gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldı Şeyh-i

102. **bir:**

Sayfa 61

Satır: 12

Belgisiz sıfat.

göçdi Eşref-zâde 'İzze'd-din
Efendi kuṭb iken
târiḫ-i intikâlleridür 1153
Menkıbe bir gün

103. **bir:**

Sayfa 63

Satır: 23

Belgisiz sıfat.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişin olup 1228

104. **bir:**

Sayfa 63

Satır: 24

Belgisiz sıfat.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişin olup 1228

105. **bir:**

Sayfa 65

Satır: 19

Belgisiz sıfat.

ḫayâtında bir gün aḫşam
ezânına Allahüekber
didüğü gibi gâ'ib

106. **bir:**

Sayfa 66

Satır: 7

Belgisiz sıfat.

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Hazretleri
İzniç Gölünün sâhilinde
teferruce varurlar meğer

107. **bir:**

Sayfa 69

Satır: 4

Belgisiz sıfat.

telhîş itmişdür ve Ed'iyye'-i
me'sûreyi cem' idüp
bir mecmu'a-i laṭife itmişdür
Raḫmetullahi 'Aleyh

108. **bir:**

Sayfa 69

Satır: 5

Belgisiz sıfat.

Şeyh Muḫammed Efendi
muḫaddemen bir
münâsebet ile İzniçe gelüp
Ba'dehu Eşref-zâde

109. **bir:**

Sayfa 69

Satır: 21

Belgisiz sıfat.

ider ki bir gün Şeyh-i
müşârü'ñ-ileyhün meclisinde
ḫâzır idüm Eşrefzâde
fuḫarâsından olup Tirede

110. **bir:**

Sayfa 70

Satır: 26

Belgisiz sıfat.

Geçüben cân u cihândan
varlığundan göz yumup Şal
vüc
üduñ bahr u ḫiddet içre bir
dürdâne ol

111. **bir:**

Sayfa 71

Satır: 11

Belgisiz sıfat.

merḫümede bir zâviye binâ
idüp anda yirmi sene
meşîḫat idüp Ba'dehu
zâviye-i merḫümeysi terk

bir a'lâ:

1. **bir a'lâ:**

Sayfa 16

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Birçok, pek çok.

secdeden ref' ider hemān
secdesi mekânından bir
a'lā şucağız revāne olur
Eşref-zāde Hāzretleri ol

bir an:

1. **bir an:**

Sayfa 41

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Çok kısa süre.

Tırsī dört yaşında iken
Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinüñ şavma'alaruna
varurlar ve bir an

bir bakup:

1. **bir bakup:-up**

Sayfa 70

Satır: 32

Kelime Tipi: -

Bir bak!.

Şeyh Muhammed cem' idüp
özün perişān itmesün Kesret-
i a'dāda bakma bir
bakup bir dāne ol

bir bir:

1. **bir bir:**

Sayfa 19

Satır: 24

Kelime Tipi: -

*Sırayla, tek tek, birer
birer.*

idersünüz bu 'aziziñ şehri
Hamāda nice
kerametleri zühür eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

bir dağı:

1. **bir dağı:**

Sayfa 25

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Bir daha, artık, bundan
sonra.*

Bu maqūle evzā'ı bir dağı
eyleme zirā maħrūmlığa
bā'ışdür eğer bizüm
ta'āmumuza ve kisvemüze

2. **bir dağı:**

Sayfa 36

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Bir daha, artık, bundan
sonra.*

Hāzretleri gözin açup bir
dağı nevme tālibe olmaz
Ba'dehu nice esrār keşf olup
ma'arīf-i İlahīyyeye

3. **bir dağı:**

Sayfa 13

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Bir daha, yeniden,
tekrar.*

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir dağı Hū
dirler anda dağı nidā

4. **bir dağı:**

Sayfa 13

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Bir daha, yeniden,
tekrar.*

gelmez Bir dağı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'ūd iderler

bir dāne:

1. **bir dāne:**

Sayfa 17

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Bir tane, tek bir.

getürürler Ba'dehu Eşref-
zāde dağı elinde bir dāne
benefşesi var 'Azīz
Hāzretlerine virür 'Azīz

bir dāne ol:

1. **bir dāne ol:**

Sayfa 70

Satır: 32

Kelime Tipi: -

Bir dane (tane) olmak.

Şeyh Muhammed cem' idüp
özün perişān itmesün Kesret-
i a'dāda bakma bir
bakup bir dāne ol

bir dānesini:

1. **bir dānesini:-si, -(n)i**

Sayfa 30

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Bir tane, tek bir.

dānesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz
bu sīm ü zeri

bir dürlü:

1. **bir dürlü:**

Sayfa 25

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Bir türlü.

zühür ider Eṭṭibbāya
mürāca'at iderler bir dürlü
'ilac-pezir olmamış Āḥirü'l-
emr eṭṭibbā'-i dīn kim

bir gün:

1. **bir gün:**

Sayfa 24

Satr: 7
Kelime Tipi: -
Bir gün, bir zaman.

idüp yine hâlûme meşgûl
olurdum bir gün pazarda
bir hizmetleri var imiş varup
ol hizmeti edâ

2. **bir gün:**
Sayfa 42
Satır: 17
Kelime Tipi: -
Günün birinde.

gün Sultân Eşref-zâde
‘Abdu’r-raḥîm Tırsîyi pazara
elma almağa irsâl iderler
‘Abdu’r-raḥîm Tırsî

bir iki:

1. **bir iki:**
Sayfa 9
Satır: 24
Kelime Tipi: -
Birkaç, belgisiz sıfat.

vilâyet-i cem‘an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḥ yir giderler
Bu kimesne ‘acaba kim

bir kac:

1. **bir kaç:**
Sayfa 61
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Birkaç II Belgisiz sıfat.

Bir kaç günden soñra
İznîkden haber gelmiş ki
başuñuz sağ olsun
birâderüñüz Şeyḥ ‘Abdullah

**bir kaşık alınmamışa
benzerdi:**

1. **bir kaşık alınmamışa
benzerdi:** -in, -ma, -miş, -a-r,
-di

Sayfa 45
Satır: 12
Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade
*Bir kaşık alınmamışa
benzemek.*

çorba yine evvelki gibi kalup
güyâ içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba‘de’ṭ-ṭa‘am ol cema‘ât

bir kere:

1. **bir kere:**
Sayfa 13
Satır: 21
Kelime Tipi: -
Bir kez, bir defa.

gelmez Bir daḥı Hû dirler
hemân bir kere Lebbeyk
Sultânüm bize kıyduñuz
diyüp ku‘üd iderler

2. **bir kere:**
Sayfa 18
Satır: 18
Kelime Tipi: -
Bir kez, bir defa.

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyḥ Hüseyin

bir kerre:

1. **bir kerre:**
Sayfa 22
Satır: 12
Kelime Tipi: -
Bir defacık.

Ḳuṭbe‘d-din men‘ iderler
Eşref- zâde Efendi hemân

bir kerre Molla Ḳuṭbe‘d-dine
nazar idüp şark tarafına

2. **bir kerre:**
Sayfa 27
Satır: 14
Kelime Tipi: -
Bir defa.

soñra kapucılar gelürler
Sultân Eşref-zâde daḥı
hemân bir kerre re‘s-i
sa‘âdetlerini mürâkâbeden

bir miqdâr:

1. **bir miqdâr:**
Sayfa 13
Satır: 13
Kelime Tipi: -
Biraz.

miqdâr zikru‘llah iderler
Ba‘dehu ‘Azîz Ḥâzretleri
du‘â idüp bi-zâtihi mübârek
elleriyle

2. **bir miqdâr:**
Sayfa 22
Satır: 2
Kelime Tipi: -
Biraz.

Eşref-zâde Ḥâzretleri zamân-
ı sa‘âdetlerinde şalat-ı
feci‘î bir miqdâr karanlıkda
kılarlar imiş Meğer ol

3. **bir miqdâr:**
Sayfa 22
Satır: 9
Kelime Tipi: -
Biraz.

ider Bir miqdâr tevaḳḳuf
idüp yine işâret iderler
yine men‘ ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

4. **bir miqdār:****Sayfa 29**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Biraz.

zāde Hāzretleri hemān
mübārek ellerin ceplerine
şokup bir miqdār nebāt
şekeri çıkarup mübārek

5. **bir miqdār:****Sayfa 32**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Biraz.

iken Sulţān Eşref-zāde
Hāzretlerini ğasl için maġsel
üzerine va'z' iderler ve
fuġarā bir miqdār zikre

6. **bir miqdār:****Sayfa 36**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Biraz.

nevm ğalebe idüp eşnā-i
zikru'llahda bir miqdār
kendülerinden ğā'ib olurlar
Nāġāh Sulţān

7. **bir miqdār:****Sayfa 37**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Biraz.

adamlar 'azm-i cāmeġāb
iderler Maġbūsuñ daġı
üzerine nevm ğalebe idüp bir
miqdār uyudukda

8. **bir miqdār:****Sayfa 16**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Biraz olsun, birazcık.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervīşān nā-ĉār ħalkup etrāfi
bir miqdār geşt ü

9. **bir miqdār:****Sayfa 17**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Biraz olsun, birazcık.

miqdār benefşe cem' eyleñ
dervīşler benefşe cem'
itmeġe gider Eşref-zāde
Hāzretleri daġı bile gider

10. **bir miqdār:****Sayfa 5**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Bir miktar, biraz.

tarīġ-i 'āmmda olan balĉık ki
zeyl-i ħayvānāt ile
maġlūtdur Bir miqdār balĉık
alup birĉaġ

11. **bir miqdār:****Sayfa 24**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Biraz (Miktar zarfi).

bana bir miqdār tevaġġuf
eyle dedi ben daġı bir
miqdār bir köşede tevaġġuf
eyledüm dellāl eġlenüp

12. **bir miqdār:****Sayfa 24**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Biraz (Miktar zarfi).

bana bir miqdār tevaġġuf
eyle dedi ben daġı bir
miqdār bir köşede tevaġġuf
eyledüm dellāl eġlenüp

13. **bir miqdār:****Sayfa 28**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Biraz (zarf).

bir miqdār

14. **bir miqdār:****Sayfa 30**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Biraz (Sıfat).

olurlar ol ecilden ħātırları
içün istizān iderler bir
miqdār flori alup ve yine
İzniġe rücu' iderler ve

15. **bir miqdār:****Sayfa 50**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Biraz (Sıfat).

āsumāna tıtuup feryād eyledi
Ve bir miqdār zamān
pederimüñ du'ā revzenesinde
yüzün asumāna tıtuup

16. **bir miqdār:****Sayfa 51**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Biraz (Sıfat).

olur ki eġer Şeyġ Efendi
Hāzretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miqdār şeker
bulsun dir Ba'dehu

17. **bir miqdār:****Sayfa 39**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Biraz II Miktar zarfi.

dağı bu gelen Sultān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Hātūn ādāb üzere bir miqdār tevakkūf idüp

18. **bir miqdār:****Sayfa 45**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Biraz (sifat).

kesmeğe cem'iyet idüp Kūhistāne revāne olduḡda bir küçük tencerede bir miqdār pirinç şorbası götürüp likin

bir na'ra-i saht urup:1. **bir na'ra-i saht urup:-up****Sayfa 22**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Sert bir nāra atmak.

miqdārı mürtefi' olmuş Hemān ol sā'at Hāy diyüp bir na'ra-i saht urup Sultān Eşref iñ

bir nefes:1. **bir nefes:****Sayfa 42**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bir an.

her ḡanda gitse 'Abdu'r-raḡīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sultān

bir vilāyetde iki pādīşāh**şıḡmaz:**1. **bir vilāyetde iki pādīşāh****şıḡmaz:-de-maz****Sayfa 15**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*İki pādīşāh bir ũlkede**sıḡmaz.*

fehvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādīşāh şıḡmaz var imdi seni vaṡanıña istiḡlāf

birāder:1. **birāderümūze:-ümüz, -e****Sayfa 6**

Satır: 18

Kardeş.

intiḡālimüz dağı ḡarībdür varuñ şehir-i Anḡaraya 'āzimet idüp Hācī Bayrām-ı Velī birāderümūze çün

2. **birāderümüzün:-ümüz, -ün****Sayfa 14**

Satır: 23

Kardeş.

birāderümüzün sikkesi ṡursun

3. **birāderi:-i****Sayfa 55**

Satır: 22

Kardeş.

'āzīm-i cennāt-i 'āliyyāt oldılar ḡabr-i şerīfleri Sultān Eşref-zāde türbe'-i şerīfesinde olup birāderi

4. **birāderleridür:-ler, -i, -dür****Sayfa 55**

Satır: 15

Kardeş.

birāderleridür Şeyḡ Hāmdī-i Sānī Efendi intiḡāl buyurdıklarında yerine ḡaşaba-i İznīḡde āsitāne-i

5. **birāderünüz:-ünüz****Sayfa 61**

Satır: 16

Kardeş.

Bir ḡaç günden şoñra İznīḡden ḡaber gelmiş ki başuñuz saḡ olsun birāderünüz Şeyḡ 'Abdullah

6. **birāderidür:-i, -dür****Sayfa 62**

Satır: 19

Kardeş.

birāderidür Emr-i Şeyḡhūḡiyette birāder-zādesi ile münāza'a eylemişken münḡābele günlerini terk

7. **birāderidür:-i, -dür****Sayfa 64**

Satır: 6

Kardeş.

Şerafe'd-din Efendinün ferzend-i 'ālileridür ve Şeyḡ 'Avnullah Efendinün birāderidür ṡarīḡat-ı 'aliyyeyi

8. **birāderine:-i, -(n)e****Sayfa 64**

Satır: 11

Kardeş.

defn ü pederine vü
birâderine qarîndür o mifzâl-
i cihānuñ rihletin güş
itdiğüm birle didüm târih-i

birâder-zâde:

1. **birâder-zâdesi:-si**

Sayfa 62

Satır: 19

*Erkek kardeş çocuğu,
yeğen.*

birâderidür Emr-i
Şeyhühiyetde birâder-zâdesi
ile
münâza‘a eylemişken
mükâbele günlerini terk

biraz:

1. **biraz:**

Sayfa 27

Satır: 3

Biraz, azıcık.

‘Ale’ş-şabâh kâlkup biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

2. **biraz:**

Sayfa 66

Satır: 10

Biraz, azıcık.

evvel-i bahâr imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Çarşuya sepedler komışlar
ittifâk biraz eyyâm

birer:

1. **birer:**

Sayfa 30

Satır: 11

*Bir sayısının üleştirme
sayı sıfatı, her birine bir.*

aluñ birer ‘ulüfe deyü birer
avuc aqçe virürler ve
her biri ta‘dâd iderler
görürler ki temâm hesâbınca

2. **birer:**

Sayfa 30

Satır: 11

*Bir sayısının üleştirme
sayı sıfatı, her birine bir.*

aluñ birer ‘ulüfe deyü birer
avuc aqçe virürler ve
her biri ta‘dâd iderler
görürler ki temâm hesâbınca

biri:

1. **biri:**

Sayfa 14

Satır: 12

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Hâcî Bayrâm
Velî ve biri Şeyh Hüseyin

2. **biri:**

Sayfa 14

Satır: 13

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

Hamāvî ve biri ‘Akşemse’ d-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Kâddesallahü
esrârehüm biz yine

3. **biri:**

Sayfa 14

Satır: 13

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

Hamāvî ve biri ‘Akşemse’ d-
din ve biri Emir Sultân

Hazarâtları Kâddesallahü
esrârehüm biz yine

4. **birinden:-(n)den, -**

Sayfa 25

Satır: 18

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

meşâyih-i ‘izâmdur anlara
mürâcât idüp her biri
birinden istimdâd için taht-ı
yedlerinde olan

5. **biri:**

Sayfa 27

Satır: 5

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

Eşref-zâde Hâzretlerini şarap
ile boğalar biri
cânbinden Sultân Eşref-
zâdeye bunlarıñ ahvâli

6. **birine:-n, -e**

Sayfa 35

Satır: 6

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

server-i ‘uqbâ
buyurduklarından şöıra yine
ekle

‘illeti sarây-ı Hümâyunda
kadınlardan birine ‘arîz

7. **birine:-(n)e**

Sayfa 38

Satır: 22

*Bir kimse, herhangi bir
şahıs (belirsizlik zamiri).*

âhûlara rüküb itmişler ol
hâtûn muqaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū‘âl ider ol

8. **birine:-(n)e****Sayfa 51**

Satır: 14

Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Pazar Köyüne gider iken
kerāmāt-ı evliyā' ullahı
müzākere iderler imiş
dervişlerden birine hātıra

9. **biri:****Sayfa 56**

Satır: 14

Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

şerīflerindedür bu Şeyh-i
'ālīkadriñ dört evlād-ı
zükürü olup biri Şeyh
Muhyi' d-din Efendi biri

10. **biri:****Sayfa 56**

Satır: 15

Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Şerafe' d-din Efendidür ve
biri İzze' d-dīn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

11. **biri:****Sayfa 56**

Satır: 16

Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Şerafe' d-din Efendidür ve
biri İzze' d-dīn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

12. **biri:****Sayfa 25**

Satır: 5

Birisi, bir tanesi.

bu menkıbeden iki ma'nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miqdār taqayyüd
kalbde naqş olup

13. **biri:****Sayfa 25**

Satır: 8

Birisi, bir tanesi.

tevḥīd-i Ḥudāya māni' olunca
var kıyās eyle ki
daḥı ziyādesinüñ zararı ne
ola biri daḥı budur ki

14. **biri:****Sayfa 56**

Satır: 14

Birisi, bir tanesi.

şerīflerindedür bu Şeyh-i
'ālīkadriñ dört evlād-ı
zükürü olup biri Şeyh
Muhyi' d-din Efendi biri

15. **birisi:-si****Sayfa 43**

Satır: 4

Belgisiz zamir.

Sultāna elmayı getirüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-rahīm
bu elmanuñ birisi eksik

16. **birisi:-si****Sayfa 52**

Satır: 7

Belgisiz zamir.

avınuñ zamānı imiş
rūfekāsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

birkaç:1. **birkaç:****Sayfa 5**

Satır: 22

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

tarīk-i 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvānāt ile
maḥlūtdur Bir miqdār balçık
alup birkaç

2. **birkaç:****Sayfa 11**

Satır: 11

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

olurlar ammā birkaç gün
mürür itdükte kalb-i
şerīflerine bu hātıra vesvās
tarafından ḥuṭūr ider ki

3. **birkaç:****Sayfa 31**

Satır: 5

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

ārāma mecālī qalmaz nāçār
ḥaşlarından birkaç
adam alup tebdil-i şüret ile
İzniğe gelürler ve

4. **birkaç:****Sayfa 33**

Satır: 17

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

Birkaç misāfir geldiler
Tevbe idelüm didiler

5. **birkaç:****Sayfa 35**

Satır: 22

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

merḥūme Zeliḥā Ḥātun
vālid-i büzürgvārlarınun
türbe' -i münifelerinde birkaç
gün i'tikāfa niyet idüp

6. birkaç:

Sayfa 50

Satır: 12

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

Muşlihi'd-din Efendi eyyâm-
1 senede bir zamânda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ne qodı
birkaç

7. birkaç:

Sayfa 69

Satır: 23

"Birkaç" Belgisiz sıfat.

seccâde-nişin olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuqarâyıla Şeyh Muhammed
Efendiye göndermişler

**bi-şefâ' atihî habîbihü'l-
muştafâ:**1. bi-şefâ' atihî habîbihü'l-
muştafâ:

Sayfa 3

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Allah'ın sevgilisi**Mustafa'nın şefaatiyle.*

neşr itmeği kendüme farz-ı
'ayn bilüp bi'avnillahi
Te'âlâ ve bi-şefâ' atihî
Habîbihü'l- Muştafâ

**bismillahi'r-rahmâni'r-
rahîm:**1. bismillahi'r-rahmâni'r-
rahîm:

Sayfa 27

Satır: 21

*Rahman ve rahim olan**Allah'ın adı ile.*

getürürler hemân

Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm

deyüp mübârek elleriyle
tulularuñ ağızlarını açar

2. bismillahi'r-rahmâni'r-
rahîm:

Sayfa 2

Satır: 4

Kelime Tipi: **Ayet***Rahman ve Rahim olan**Allah'ın adıyla.*

E'L-İZNİKİ KUDDİSE
SIRRAHU E'L- BÂQİ
Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm

bit:

1. bitmeğe:-meğ, -e

Sayfa 29

Satır: 20

Çıkmak, filizlenmek.

Biiznillahi Te'âlâ şeker
dehânlarında eridükce
zebânları dağı yeniden
bitmeğe başlar şeker

2. biten:-en

Sayfa 51

Satır: 21

Çıkmak, filizlenmek.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işaret
buyururlar dervîş dağı ağaca
yakın

bitâb:

1. bitâb:

Sayfa 37

Satır: 14

*Takatsız, dermansız,
mecalsiz.*

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Mağbûsı
şabâh divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitâb

bi't-tarikü'l-evlâ:

1. bi't-tarikü'l-evlâdur:-dur

Sayfa 38

Satır: 14

En uygun yol.

mağıbb-i şādıklar dünyâ
gamından ve âhîret
'azâbından hâlâş olmak bi't-
tarikü'l-evlâdur

biz:

1. bize:-e

Sayfa 5

Satır: 10

*"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.*

Hâzretlerine nazâr idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar dağı pâzâra

2. bize:-e

Sayfa 7

Satır: 10

*"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.*

Hâzretlerine teveccüh
eşnâsında hâtırına gelür ki
n'ola yine 'Azîz Hâzretleri
bize bir hîdmet-i şâkka

3. bize:-e

Sayfa 9

Satır: 20

*"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.*

Efendi Hâzretlerini istikbâle
varurlar Şeyh
Hüseyin Hamâvî Hâzretleri
buyururlar ki bize

4. **bize:-e****Sayfa 11**

Satır: 22

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

ı kalble hâlinize meşğul oluñ
Şeyh Efendi Hâzretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'âm
dahı bî-nihâye ve dest

5. **bizi:-i****Sayfa 12**

Satır: 4

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

söyledi Eşref-zâde Efendi bu
kelâmı istimâ' idicek
Yâ Rabb bizi bu endişeden
halâş itdün deyü hamd

6. **bizüm:-üm****Sayfa 12**

Satır: 1

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

hiç bizüm için gamhıvâr
olmañ didi kerîmeleri dahı
geldi Bu kelâmı babalarınıñ
hücre si çapusunda

7. **bizüm:-üm****Sayfa 12**

Satır: 21

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

Bizüm Şeyhün ef'âlinde
müdahelemiz yoğdur
varuñ siz söyleyün dirler

8. **bize:-e****Sayfa 13**

Satır: 22

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

gelmez Bir dahı Hû dirler
hemân bir kere Lebbeyk
Sultânüm bize kıyduñuz
diyüp ku'üd iderler

9. **biz:****Sayfa 14**

Satır: 14

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

Hamāvî ve biri 'Ağşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Qaddesallahü
esrârehüm biz yine

10. **bizi:-i****Sayfa 14**

Satır: 2

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

beni bunda haps itdünüz ki
ammâ Eşref-zâde
Hâzretleri kıyduñuz dimeden
murâdı bizi istigraq

11. **biz:****Sayfa 15**

Satır: 13

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

fıkarâsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamândur
Şeyhün hîdmetinde püyânuz
bize himmet yoğ

12. **bize:-e****Sayfa 15**

Satır: 14

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

fıkarâsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamândur
Şeyhün hîdmetinde püyânuz
bize himmet yoğ

13. **bize:-e****Sayfa 17**

Satır: 6

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

mervîdür ki ol zamân
nevbahâr imiş Şeyh
Hüseyn Hâzretleri
buyururlar ki dervişler bize
bir

14. **bize:-e****Sayfa 18**

Satır: 5

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

cümle Rüm erenlerinüñ
nihâyetine yetişüp bize
geldün eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

15. **bizüm:-üm****Sayfa 18**

Satır: 6

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

cümle Rüm erenlerinüñ
nihâyetine yetişüp bize
geldün eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

16. **bize:-e****Sayfa 22**

Satır: 20

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

dâmânına yüzler sürüp
küstâhlıgından istigfâr ider
ve buyurur ki 'ilm-i zâhire
talep iden bize gelsün

17. **bizüm:-üm****Sayfa 25**

Satır: 2

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

Bu ma'küle evzâ'ı bir dağı
eyleme zirâ mahrûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

18. **bizümle:-üm, -le****Sayfa 29**

Satır: 2

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z
ve'n-naşîha
buyururlar ki ey hâlıfe-i
İslâm bizümle hîdmet

19. **bizi:-i****Sayfa 30**

Satır: 22

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

buyururlar ki İy Bârî Te'âlâ
senden murâdum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selâîñüñ kalbinden

20. **bizüm:-üm****Sayfa 30**

Satır: 23

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

ve selâîñi bizüm
kalbümüzden

21. **bizi:-i****Sayfa 31**

Satır: 7

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

buyururlar ki Sultānum bizi
dervîşliğe kabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
ilhâh ve ibrām ider

22. **bize:-e****Sayfa 32**

Satır: 16

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

zîkr iderler Ba'dehu Sultān
Eşref-zāde Hâzretleri
kibâr bize müterakķıblerdür
deyü yed-i şerîflerüñ

23. **biz:****Sayfa 36**

Satır: 20

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

rüşen-zamîr yanına gelüp dir
ki şakin havf itme
biz seni hâlâş iderüz
Maḥbûs-ı derdmend der ki

24. **biz:****Sayfa 37**

Satır: 3

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

gelesin biz senü bu belâdan
hâlâş itmemek
mürüvvet değıldür hâtırüñ
hûş tut 'An-ķarîb

25. **bizüm:-üm****Sayfa 37**

Satır: 2

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İznîķde
oluram çünkü sen mazlūmen
bizüm yanumuza

26. **bize:-e****Sayfa 38**

Satır: 10

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu kışşadan
bize hâşıl oldu ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

27. **bizden:-den****Sayfa 39**

Satır: 22

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

maḥalde bir 'acüze hâtün
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmüd
Paşanuñ hâlâşçıñ

28. **bize:-e****Sayfa 41**

Satır: 20

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faķīhe buyururlar ki
Bu ma'şümü bize virüñ
ta'îm-i 'ilm ü edeb idelüm

29. **bizüm:-üm****Sayfa 46**

Satır: 12

*"Biz" birinci çoğul**şahıs zamiri.*

Şeyḫ Efendi Hâzretleri gâyet
hâzzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ta'āmdur
bizüm andan ḥaberümüz

30. **bizüm:-üm****Sayfa 46**

Satr: 17
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

kereminden bizüm
hidmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zīm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

31. **bizüm:-üm**
Sayfa 50
Satır: 32
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İzniḳ beynününde şu
meḳüle bir guft u gu vāḳı'
olmuş eger şahih bizüm
'alakamuzdan ise māderinüñ

32. **bize:-e**
Sayfa 51
Satır: 16
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Ḥazretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Ba'dehu

33. **bizümledür:-üm, -le, -
dür**
Sayfa 52
Satır: 9
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

Ḥazretleri bizümledür E'l-
kışşa yaylakdan
kaḳup Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pıñar

34. **bize:-e**
Sayfa 53

Satr: 3
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

bedkirdārdan bize ne ḡam
didiler Nuşret-i Ḥudāya
ta'lik itmediler ol ecilden
şüret-i inhzam vāḳı' oldı

35. **bize:-e**
Sayfa 53
Satır: 5
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

36. **bizüm:-üm**
Sayfa 53
Satır: 2
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

Rıdvanullahi 'aleyhim
ecma'in buyurdılar ki çünki
Ḥazreti Resülullah bizüm
içimüzdedür Küffār-ı

37. **bizümledür:-üm, -le, -
dür**
Sayfa 53
Satır: 6
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

38. **biz:**
Sayfa 59
Satır: 18
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

ḳapusunüñ ardında ṫurdum
hemān Şeyh Efendi
buyurdılar ki dervişler biz
du'ā idelüm siz āmin

39. **bizümle:-üm, -le**
Sayfa 59
Satır: 23
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbur, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

40. **bizüm:-üm**
Sayfa 63
Satır: 6
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

haber irsāl ider ki fuḳarayı
cem'idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevḫid
çeksünler zirā āhir

41. **bizüm:-üm**
Sayfa 66
Satır: 4
"Biz" birinci çoğul
şahıs zamiri.

Tırsı Ḥazretleri meclislerinde
olan dervişāna
buyurur ki bizüm Sinān
Dede Allahüekber didüğü

bi-zātihi:

1. **bi-zātihi:**
Sayfa 13
Satır: 14
Kendi kendine, aslında,
kendiliğinden, esasında,
kendisi, yalnızca zātından,
aslundan.

miqdār zikru'llah iderler
Ba'dehu 'Azîz Hâzretleri
du'â idüp bi-zâtihi mübârek
elleriyle

bizâtihi:

1. **bizâtihi:**

Sayfa 28

Satır: 8

Kendim.

derûnına âteş-i muhabbet
düşüp nice ideceğün
bilmez 'Âkıbetü'l-emr
istikbâle bizâtihi giderem

bi'z-zât:

1. **bi'z-zât:**

Sayfa 10

Satır: 12

Kendi, kendisi.

Hüseyn Efendi Hâzretlerine
nûr-ı velâyetle
ma'lûm olup bi'z-zât
kendüleri hânkâh kapısından

2. **bi'z-zât:**

Sayfa 49

Satır: 7

Kendi, kendisi.

pîrüm Hâmdî Efendi
Hâzretlerinden bi'z-zât
istimâ' olunmuşdur ki
buyurmuşlardur vaqtâ ki

boğ:

1. **boğalar:-a, -lar**

Sayfa 27

Satır: 5

*(Bir canlıyı ağzını,
burnunu tıkamak, boğazını
sıkmak veya suya batırmak
sûretiyle) Nefes almasına
engel olarak öldürmek.*

Eşref-zâde Hâzretlerini şarap
ile boğalar biri
cânbından Sultân Eşref-
zâdeye bunların ahvâli

2. **boğarlar:-ar, -lar**

Sayfa 40

Satır: 15

*(Bir canlıyı ağzını,
burnunu tıkamak, boğazını
sıkmak veya suya batırmak
sûretiyle) Nefes almasına
engel olarak öldürmek.*

boğarlar Ba'dehu'l-mevt
Sultân Mehmud Hâzretleri
gâyet nâdim olmuşlar ammâ
çi-fâ'ide izâcâ'e'l-

bolu:

1. **bolu:**

Sayfa 41

Satır: 9

Bolu şehri.

muhtedâ-yı enâmdur Vağan-ı
aşlısi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroğlu
Aḥmedînün

2. **boluda:-da**

Sayfa 41

Satır: 10

Bolu şehri.

muhtedâ-yı enâmdur Vağan-ı
aşlısi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroğlu
Aḥmedînün

bölük:

1. **bölük:**

Sayfa 45

Satır: 18

Grup.

soñra meşyistan içinde
yörükler tâifesi şeklinde bir
bölük cemâ'at gelürler
ellerinde sofraları var

2. **bölük:**

Sayfa 38

Satır: 20

(askeri) bölük.

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkkılda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

boş idenlere:

1. **boş idenlere:-en, -ler, -e**

Sayfa 56

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Boşaltmak, temizlemek.

'Ar nâmüs kaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zikr-i Hâḳḳa
eyleyüben iştiğal zikr-i
Hâḳḳda cûş idenlere şala
gelsün berü

boyalıca:

1. **boyalıca:**

Sayfa 51

Satır: 12

*Boyalıca, şuandaki
Bursa'nın İznik ilçesine bağlı
bir mahalledir.*

Şeyḫ Pîr Hâmdî Efendi
ibni's-Şeyḫ 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretleri bir gün bu
boyalıca nâm kıryeden

böyle:

1. **böyle:**

Sayfa 14

Satır: 5
"böyle, bu şekilde"
 anlamlarına gelen durum
 zarfı.

ruhum işte mürşid-i kâmil
 böyle olur ki kalbi
 yerde koyup kendi 'âlem-i
 ervâha tayarân idüp

2. böyle:

Sayfa 19

Satır: 22

"böyle, bu şekilde"
 anlamlarına gelen durum
 zarfı.

görüp ahâli-i İznike eydür ki
 siz bu 'aziziñ
 keyfiyet ve hâlini
 bilmezsunüz böyle istihkâr

bu:

1. bu:

Sayfa 8

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

Sultânüm bu bendenize
 kanâ'at

2. bu:

Sayfa 9

Satır: 2

"Bu" işaret sıfatı.

gelmedi dağı seyr-i ilallahda
 tayerân arzusu
 vardur deyücek buyurmışlar
 ki imdi senün bu

3. bu:

Sayfa 9

Satır: 24

"Bu" işaret sıfatı.

vilâyet-i cem'an Rüm
 tarafına müteveccih olurlar

ve bir iki fersah yir giderler
 Bu kimesne 'acaba kim

4. bu:

Sayfa 10

Satır: 10

"Bu" işaret sıfatı.

geliyor fenâlarından Eşref-
 zâde Efendiyi bilmezler
 şuret-bîn olduklarından
 'âkıbetü'l-emr bu hâl Şeyh

5. bu:

Sayfa 11

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

bu kelâm cārı olduğu eelden
 teberrük kaşd
 eylemişler çünkü Şeyh
 Hüseyin Hâzretleri kâğıda

6. bu:

Sayfa 11

Satır: 12

"Bu" işaret sıfatı.

olurlar ammâ birkaç gün
 mürür itdükte kalb-i
 şeriflerine bu hâtırâ vesvâs
 tarafından hutûr ider ki

7. bu:

Sayfa 11

Satır: 15

"Bu" işaret sıfatı.

bu derde deyü huzûr-ı
 kalblerini perişân ider Hâkk
 Te'âlânun' inâyeti ve Şeyh
 Hüseyin Hâzretlerinün

8. bu:

Sayfa 12

Satır: 2

"Bu" işaret sıfatı.

hiç bizüm için gamhVâr
 olmañ didi kerîmeleri dağı
 geldi Bu kelâmı babalarinun
 hücreci kapusunda

9. bu:

Sayfa 12

Satır: 3

"Bu" işaret sıfatı.

söyledi Eşref-zâde Efendi bu
 kelâmı istimâ' idicek
 Yâ Rabb bizi bu endişeden
 halâş itdüñ deyü hamd

10. bu:

Sayfa 12

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

söyledi Eşref-zâde Efendi bu
 kelâmı istimâ' idicek
 Yâ Rabb bizi bu endişeden
 halâş itdüñ deyü hamd

11. bu:

Sayfa 12

Satır: 17

"Bu" işaret sıfatı.

'Ale`ş-şabâh bu haber
 dervişân içinde şâyi' olup
 ba'zısı dirler ki gelün Şeyhe
 gidelüm bir meyyiti

12. bu:

Sayfa 17

Satır: 19

"Bu" işaret sıfatı.

ve anı alup huzuruñuza
 geldüm İmdi bu
 menkıbelerden Eşref-zâde
 Efendinün kemâl-i

13. bu:

Sayfa 18

Satır: 16

"Bu" işaret sıfatı.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazar eyleye
tâ ki siz dağı müntefi'
olayduñuz Bu kelâm nūr-ı

14. bu:

Sayfa 19

Satır: 21

"Bu" işaret sıfatı.

görüp ahâli-i İznike eydür ki
siz bu 'aziziñ
keyfiyet ve hâlini
bilmezsünüz böyle istiḥkâr

15. bu:

Sayfa 19

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

idersünüz bu 'aziziñ şehr-i
Ḥamâda nice
kerametleri zühür eyledi
deyü kerâmetlerini bir bir

16. bu:

Sayfa 20

Satır: 11

"Bu" işaret sıfatı.

mezbür bu kelâmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zâdeyi tutup Tirse

17. bu:

Sayfa 24

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

nice zikru'llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
inkâr dağı idersin

18. bu:

Sayfa 25

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

Bu maḳûle evzâ'ı bir dağı
eyleme zirâ maḥrûmlığa
bâ'isdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

19. bu:

Sayfa 25

Satır: 5

"Bu" işaret sıfatı.

bu menkıbeden iki ma'nâ var
evvela biri budur ki
dünyâya şu miqdâr taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

20. budur:-dur

Sayfa 25

Satır: 5

"Bu" işaret sıfatı.

bu menkıbeden iki ma'nâ var
evvela biri budur ki
dünyâya şu miqdâr taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

21. budur:-dur

Sayfa 25

Satır: 8

"Bu" işaret sıfatı.

tevḥîd-i Ḥudâya mâni' olunca
var ḳıyâs eyle ki
dağı ziyâdesinüñ zararını ne
ola biri dağı budur ki

22. bu:

Sayfa 26

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

varup dir ki Sulṭânüm bu
'abd-i dâ'ıyeñüz İznikde

bir 'aziz gördüm ḥayli ḥüsn
ü hâlin müşâhede

23. bu:

Sayfa 26

Satır: 12

"Bu" işaret sıfatı.

gidemezem ḳapucılar dağı
gelüp vezire
Eşref-zâdenüñ bu cevâbını
i'lâm iderler * vezir dağı

24. bu:

Sayfa 27

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

'Ale's-şabâḥ ḳalkup biraz
ḥamr içerler ve bir yük
ḥamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

25. bu:

Sayfa 29

Satır: 12

"Bu" işaret sıfatı.

nefeslerine tutup ba' dehu
pâdişâha virüp
buyururlar ki bu şekerini
vâlideñüze virün eriyince

26. bu:

Sayfa 29

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

bu kerâmeti 'ayänen
müşâhede itdüklerinde

27. bu:

Sayfa 30

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

dānesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz
bu sīm ü zeri

28. bu:

Sayfa 32

Satır: 8

"Bu" işaret sıfatı.

müşerref olup dest-i
sa'ādetlerinden tövbe-kār
olayduk bu devletden bī-
naşīb olduk deyü ağlaşurlar

29. bu:

Sayfa 32

Satır: 19

"Bu" işaret sıfatı.

Hakka hamd ü senā iderler
ve bu kerāmete hāzır-ı
bi'l-meclis olan ehl-i hāl
fukarā cümlesi müşāhede

30. bu:

Sayfa 33

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

Nitekim bu vaq'ayı zīb-i
maḥāfil-i Kürsī
'Abdu'r-raḥīm Tırsī nazm
idüp qaleme

31. bu:

Sayfa 34

Satır: 5

"Bu" işaret sıfatı.

Bu bîçare ğarip nitsün
Ağlayu kıncaru gitsün

32. bu:

Sayfa 34

Satır: 7

"Bu" işaret sıfatı.

Sensüz bu cihāmı nitsün
Eşrefoğlu Rümī Sultān

33. bu:

Sayfa 34

Satır: 9

"Bu" işaret sıfatı.

Bu 'Abdü'r-raḥīm Tırsī
Andandur āh u zārisi

34. bu:

Sayfa 35

Satır: 16

"Bu" işaret sıfatı.

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'ālā ol maraž def
olmuş Ve bu şöret bulan
cevherüñ esāsı ol

35. bu:

Sayfa 36

Satır: 10

"Bu" işaret sıfatı.

vāşıl olurlar Menkıbe
mervīdür ki Sultān
Eşref-zāde bu dār-ı ğurürdan
sarāy-ı sürūra irtihāl

36. bu:

Sayfa 37

Satır: 3

"Bu" işaret sıfatı.

gelesin biz senü bu belādan
ḥalās itmemek
mürüvvet değöldür ḥātırıñı
ḥoş tut 'An-ķarīb

37. bu:

Sayfa 38

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

bir kimesne bu ḥāl ile ğörüp
bu adam kıanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Te'ālā bir şandukçı

38. bu:

Sayfa 38

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

bir kimesne bu ḥāl ile ğörüp
bu adam kıanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Te'ālā bir şandukçı

39. bu:

Sayfa 38

Satır: 9

"Bu" işaret sıfatı.

üzere ser-ğüzeştesini beyān
eylemiştir bu kışşadan
bize ḥāşıl oldu ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

40. bu:

Sayfa 38

Satır: 22

"Bu" işaret sıfatı.

āhūlara rüküb itmişler ol
ḥātūn muḳaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū'āl ider ol

41. bu:

Sayfa 39

Satır: 1

"Bu" işaret sıfatı.

daḥı bu gelen Sultān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḥātūn ādāb üzere bir
mikdār tevakkuf idüp

42. bu:

Sayfa 39

Satır: 7

"Bu" işaret sıfatı.

mi buyururlar ki bu sene
ğazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hātünüñ gözinden gā'ib

43. bu:

Sayfa 40

Satır: 11

"Bu" işaret sıfatı.

adamları me'yūs olup
İstanbula gelüp bu hāli
Maḥmūd Paşaya i'lām
iderler Maḥmūd Paşa daḥı

44. bu:

Sayfa 41

Satır: 20

"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳıthe buyururlar ki
Bu ma'şümü bize virüñ
ta'līm-i 'ilm ü edeb idelüm

45. bu:

Sayfa 42

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

46. bu:

Sayfa 42

Satır: 8

"Bu" işaret sıfatı.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İznikde olurlar imiş
ve hālā evlād-ı kirāmları daḥı
bu 'ādeti icrā iderler

47. budur:-dur

Sayfa 42

Satır: 10

"Bu" işaret sıfatı.

Hāḳḳ Sübhanehu ve
Te'ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāminı ve
aḥfād-ı 'izāmını ilā-

48. bu:

Sayfa 43

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

Sultāna elmayı getürüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

49. bu:

Sayfa 43

Satır: 13

"Bu" işaret sıfatı.

Sultān Eşref-zāde buyurur ki
'Abdürrahīm var bu
gice yaylağa git anlar daḥı
sem'an ve tā'aten deyüp

50. bu:

Sayfa 43

Satır: 21

"Bu" işaret sıfatı.

ve bilür ki bu derviş
şuretinde olan Hızır
'aleyhi's-
selāmdur ki Yā 'Abdürrahīm
sen ḥidmetinde

51. bu:

Sayfa 47

Satır: 3

"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde Hāzretleri bu
dārü'l-gürüdan 'azm-i
sarāy-ı sürür eyledüklerinde
ben sağire ḳalup Sultān

52. bu:

Sayfa 47

Satır: 13

"Bu" işaret sıfatı.

soñra pādişāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nāyı daima illhāḥ
iderdüm bir şeb rü'yamda

53. bu:

Sayfa 48

Satır: 9

"Bu" işaret sıfatı.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı
sa'ādetlerinden bu
kelām şādır olıcaḳ gayrı
şehzādelerüñ başlarından

54. bu:

Sayfa 48

Satır: 12

"Bu" işaret sıfatı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu hālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

55. bu:

Sayfa 48

Satır: 17

"Bu" işaret sıfatı.

'Osmanıñ nesli münḳaḫı' mı
olsun bu rızā'-yı
Hāḳḳa muḥālifdür deyü
teslīm eylediler ma'lüm

56. bu:

Sayfa 49

Satr: 18

"Bu" işaret sıfatı.

zamānda ‘aşādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahālī’-i
İzniḳ bu kelbceḡizi

57. bu:

Sayfa 49

Satr: 20

"Bu" işaret sıfatı.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
zūhūrına muntazır oluñ imdi
bu kelbūñ

58. bu:

Sayfa 50

Satr: 14

"Bu" işaret sıfatı.

gün mürūrında ḥātıruma
ḥuḫūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

59. bu:

Sayfa 50

Satr: 15

"Bu" işaret sıfatı.

terbiye ider henüz bu ḥātıra
temām olmadın ‘Azīz
Ḥazretleri ṡarfetü’l-‘aynda
ḥalvetḥāne ḳapusına

60. bu:

Sayfa 50

Satr: 28

"Bu" işaret sıfatı.

Ḥazreti Pīr Ḥamdī Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı
pīride te’ehhül eyleyüp
Zevceleri ḥāmile olduḳda

ahali-i İzniḳ beyninde gufte
olup bu veled şeyḫden

61. bu:

Sayfa 50

Satr: 29

"Bu" işaret sıfatı.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
zūḫūr-ı veled itmek
muteşavver degüldür
dimişler
Ḥazreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinüñ kelām sem‘ma
vāşıl olduḳda yevm-i

62. bu:

Sayfa 51

Satr: 12

"Bu" işaret sıfatı.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
ibni’ş-Şeyḫ ‘Abdu’r-raḥīm
Tırsı Ḥazretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

63. bu:

Sayfa 52

Satr: 8

"Bu" işaret sıfatı.

avınuñ zamānı imiş
rūfekāsından birisi demiş ki
bu def‘a geyik şayd itmeḡe
ne minnet ki Şeyḫ

64. bu:

Sayfa 53

Satr: 5

"Bu" işaret sıfatı.

imdi bize şikār naşīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi
bizümledür didüḡi söziñ

65. bu:

Sayfa 53

Satr: 10

"Bu" işaret sıfatı.

‘aleyh Ḥazreti Şeyḫ Sırrī
‘Ali Efendi Ḳuddise
Sırruhu bu Şeyḫ-i celilü’l-
mikdār ve keşīrū’l-i‘tibār

66. bu:

Sayfa 54

Satr: 20

"Bu" işaret sıfatı.

Ḥazreti Şeyḫün vefātına
Ḥayre’d-din Paşa-zādelerden
‘Alemī Muştafa Efendi bu
tāriḫ-i fārisīyi güyā

67. bu:

Sayfa 56

Satr: 3

"Bu" işaret sıfatı.

vardur nitekim bu ḥāşiyede
meşūr olan zāde-i
ṡab‘-ı şerifleridür Ḥazreti e’ş-
Şeyḫ Eşref-i Şānī

68. bu:

Sayfa 56

Satr: 5

"Bu" işaret sıfatı.

İbnü’ş-Şeyḫ Lütfullah Efendi
Ḳuddise Sırruhu bu
Şeyḫ zū-sa‘ādet Şeyḫ
Lütfullah Efendinüñ

69. bu:

Sayfa 56

Satr: 13

"Bu" işaret sıfatı.

şeriflerindedür bu Şeyḫ-i
‘ālīḳadriñ dört evlād-ı

zükürü olup biri Şeyh
Muhyi'd-din Efendi biri

70. bu:

Sayfa 56

Satır: 20

"Bu" işaret sıfatı.

mezkûrdur Hâzreti Şeyh
'Abdullah Efendi İbnü'ş-
Şeyh Eşref-i Şânî Efendi
Kuddise Sırruhu bu

71. bu:

Sayfa 57

Satır: 18

"Bu" işaret sıfatı.

şerîfleri Sırrıdır ki ba'zı
ebyat u eş'âr
buyurmuşlardır nitekim bu
rubâ'iyeye'-i Fârisiyye

72. bu:

Sayfa 59

Satır: 6

"Bu" işaret sıfatı.

Efendi zâviyesinde
medfûndur vefâtına
mevâliden
Mü'min-zâde Hâsîb Efendi
bu târihi güyen

73. bu:

Sayfa 59

Satır: 19

"Bu" işaret sıfatı.

deyûn ola ki bu hâtûn
hastalıkdan hâlâs ola anlar
dahı sem'an ve tã'aten diyüp
hemân Şeyh

74. bu:

Sayfa 59

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbûr, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

75. bu:

Sayfa 60

Satır: 8

"Bu" işaret sıfatı.

oldum Şeyh 'İzze'd-din
Efendi İbn Şeyh Eşref-i
Şânî Kuddise Sırruhu bu
Şeyh-i sa'âdet-meşâb ü

76. bu:

Sayfa 60

Satır: 17

"Bu" işaret sıfatı.

vâridât-ı ilâhiyyeleri vardur
nitekim bu İlâhîzâde-i
tab'-ı şerîfleridir zikriyle
'aşık gülzâr oldu tâze-

77. bu:

Sayfa 61

Satır: 20

"Bu" işaret sıfatı.

aldurdum didüğü günü haber
virdiler Şeyh Aḥmed
Efendi İbn Şeyh Hâmdî-i
Şânî Efendi bu Şeyh-i

78. bu:

Sayfa 62

Satır: 4

"Bu" işaret sıfatı.

'Abdu'r-raḥîm Tırsî
türbesinde zemîn-i rahmet-i

Hudâya qarîndür Eşrefî nâm
bir şâ'ir bu târihi

79. bu:

Sayfa 62

Satır: 8

"Bu" işaret sıfatı.

Şeyh 'Abdullah Efendi
İbnü'ş Şeyh Ahmed Efendi
bu Şeyh-i sa'âdet-mend
sâlifü'l-beyân-ı mezbûr Şeyh

80. bu:

Sayfa 62

Satır: 16

"Bu" işaret sıfatı.

Rahmetullahi'aleyh Eş-Şeyh
Şâlih Efendi
İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi
bu Şeyh-i 'âlî-kâdr

81. bu:

Sayfa 63

Satır: 23

"Bu" işaret sıfatı.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinin bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişîn olup 1228

82. bunları:-n, -lar, -ı

Sayfa 5

Satır: 20

"Bu" işaret zamiri.

yârin köftelüsini dahı
getüreyüm didi hemân
Abdâl Muhammed Hazretleri
bunları imtihân için

83. bunun:-nuñ

Sayfa 5

Satır: 17
"Bu" işaret zamiri.

kanı bunuñ köftesi Eşref-
zâde Efendi buyurur ki
Sultânım bugün köftelü
şorba kıalmamış İnşâallah

84. **buna:**-(n)a
Sayfa 30
Satır: 5
"Bu" işaret zamiri.

kıullaruñuza virüp ğazâ eyleñ
fuķarānıñ buna ihtiyācı
yoķdur deyucek pādışāh
Ĥazretleri müteĝayyir

85. **bunda:**-(n)da
Sayfa 49
Satır: 19
"Bu" işaret zamiri.

rencide itmeyin bunda bir
hikmet var ola
zuhürına muntazır oluñ imdi
bu kelbün

86. **bundan:**-(n)dan
Sayfa 49
Satır: 15
"Bu" işaret zamiri.

bundan istikrāh idüp döĝüp
ķovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

87. **bu:**
Sayfa 59
Satır: 21
"Bu" işaret zamiri.

Hāşıye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe'd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı

şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

88. **bu:**
Sayfa 70
Satır: 22
"Bu" işaret zamiri.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı
şı'riyyesi dahi olup nice
ilahiyyat-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerifleridür

89. **budur:**-dur
Sayfa 15
Satır: 5
Böyle.

sikkesi yedi terk olduĝına
hikmet budur deyu
buyurmışlar ki keçeden
itmeĝe sebep Ĥaķķ kıatında

90. **bu:**
Sayfa 2
Satır: 13
"Bu" işaret sıfatı.

Ey hullān-ı vefā ve
muķıbbın-i evliyā-i ümmet-i
Muşafā bu faķır pür taķşır
kim
'Abdullah Velıyüddin el-
Bursevı bi-ķadril-mühceti
ve't-ķāķati Tefsır-i 'Ārāyis

91. **bunu:**-(n)u
Sayfa 20
Satır: 11
"Bu" şahıs zamiri.

mezbür bu kelāmi işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyu
Eşref-zādeyi kıutup Tirse

92. **bunuñ:**-nuñ
Sayfa 20
Satır: 19
"Bu" şahıs zamiri.

bunuñ Eşref-zāde olduĝı
gerçi bilmez ammā ta'ām
virüp mümkün olduĝı kıadar
ri'āyet ve ikrām ider

bu denlü:

1. **bu denlü:**
Sayfa 8
Satır: 4
Kelime Tipi: -
Bu kıadar (çok) II
Miktar sıfatı.

olmadı meĝer ki vāķı'am
olaydı Anı daķı ki edeb
birle söyleyüp ta'bır itdürür
idüm Bu denlü zamān

2. **bu denlü:**
Sayfa 13
Satır: 23
Kelime Tipi: -
"Bu kıadar" anlamında
üstünlük derecesini belirten
sıfat.

hāzirün kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu denlü
zamānda

bu halde:

1. **bu halde:**-de
Sayfa 19
Satır: 20
Kelime Tipi: -
İçinde bulunulan
durum.

hikmet-i Ĥudā ĝünlerde bir
ĝün Ĥamādan bir
kimesne İznike ĝelür Sultān
Eşref-zādeyi bu halde

bu hāl-i iştiğāl:**1. bu hāl-i iştiğāl:****Sayfa 71**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Bu durum ile**meşguliyet.*

iştiğāl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferü'l-hayrında
şarāb-ı vuşlatı nüş vü
dünyādan 'uqbāya irtiḥāl

bu kadar:**1. bu kadar:****Sayfa 15**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Bu kadar, -çok fazla**anlamında-*

fuḡarāsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamāndur
Şeyhün ḥidmetinde pūyānuz
bize himmet yok

2. bu kadar:**Sayfa 45**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Bu kadar, -çok fazla**anlamında-*

şahanları ol tenceden
toldurduk ve bu kadar
cemā'at ekl itdiler ve
cümlesi tıoydılar ve tencede

bu oldığın:

1. **bu oldığın:** -dı, -ğı, -n-dığ,
-i, -n

Sayfa 10

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bu(kişi)olmak.

gider ašlā müstakbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldığın bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenün

budur ki:**1. budur ki:****Sayfa 30**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Budur ki.

buyururlar ki İy Bārī Te'ālā
senden murādum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selāḫinün ḡalbinden

bugün:**1. bugün:****Sayfa 5**

Satır: 18

Bugün.

kanı bunun köftesi Eşref-
zāde Efendi buyurur ki
Sultānum bugün köftelü
şorba ḡalmamış İnşāallah

2. bugün:**Sayfa 15**

Satır: 22

Bugün.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir ziyāfet
idedemedük bugün bunda ol

3. bugün:**Sayfa 70**

Satır: 23

Bugün.

İlahī Gel bugün 'ışkuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u 'ārı
terk idüp dīvāne ol

4. bugün:**Sayfa 70**

Satır: 23

Bugün.

İlahī Gel bugün 'ışkuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u 'ārı
terk idüp dīvāne ol

5. bugün:**Sayfa 70**

Satır: 27

Bugün.

Gel bugün meydān-ı 'ışk içre
bahādırlık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
daḡı merdāne ol

bük:**1. bükülüp: -ül, -üp****Sayfa 23**

Satır: 11

Katlamak, dürmek.

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḡ neylersün Ḥaḡḡ
Te'ālā baña kıyamete dek
mehil virmişdür

buk'a-i münifede:**1. buk'a-i münifede: -de****Sayfa 44**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yüce yer.

İzniḡde Sultān Eşref-
zādenün türbe-i şerīfesi
ḡarşusunda vāḡi' bir buk'a-i
münifede mütevāzi'-i

2. buk'a-i münifede: -de**Sayfa 57**

Satır: 11

Kelime Tipi: -
Yüce yer.

buk'a-i münifede rahmet-i
Hakkda karındur
Raḥmetullahi 'aleyh Şeyḥ
'Abdülkâdir Efendi

3. **buk'a-i münifede:-de**

Sayfa 58

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Yüce yer.

medfün oldukları buk'a-i
münifede medfündür
Raḥmetullahi 'aleyh Şeyḥ
Muḥyi'd-din Efendi

bul:

1. **bulamaz:-a, -maz**

Sayfa 5

Satır: 12

Arayarak temin etmek.

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḥirü'l-emr
köftesüz bir çanak şorba alup

2. **bulasız:-asız**

Sayfa 16

Satır: 14

Arayarak temin etmek.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefahḥuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultān Eşref-zāde daḥı

3. **buldum:-du, -m**

Sayfa 17

Satır: 18

Arayarak temin etmek.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol

ecilden hemān bir zıkrı
tükenmiş benefşe buldum

4. **bulmamışsın:-ma, -mış, -
sın**

Sayfa 17

Satır: 14

Arayarak temin etmek.

Ḥazretleri buyurur ki Rümī
misāfir olmağla
benefşenüñ mekânını
bulmamışsın gibi Sultān

5. **bulup:-up**

Sayfa 46

Satır: 9

Arayarak temin etmek.

yaylakda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zāmânında ta'am getürdünüz

6. **bulsun:-sun**

Sayfa 51

Satır: 16

Arayarak temin etmek.

olur ki eğer Şeyḥ Efendi
Ḥazretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miqdār şeker
bulsun dir Ba'dehu

7. **bulduklarundan:-duk, -
lar, -u, -(n)dan**

Sayfa 32

Satır: 3

*Bir şey, bir kimse veya
bir durumla karşılaşmak.*

intiḳāl itmiş bulduklarundan
çok feryād ü fiğān
idüp demişler ki müddet-i
medidedür ki

8. **buldular:-dı, -lar**

Sayfa 33

Satır: 19

*Bir şey, bir kimse veya
bir durumla karşılaşmak.*

Dünyādan göçmiş buldular
Eşrefoğlı Rümī Sultān

9. **bulnan:-ın, -an**

Sayfa 38

Satır: 12

Yer almak.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olunca
ziyāretlerine varup ḥidmet-i
'aliyyelerinde bulunan

10. **bulup:-up**

Sayfa 40

Satır: 1

Bulmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḥātūni bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

11. **bulurlar:-ur, -lar**

Sayfa 40

Satır: 1

Bulmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḥātūni bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

12. **buldı:-dı**

Sayfa 60

Satır: 19

Bulmak.

ter gönülüm nev-bahār oldu
Ḳodı ağıyarı buldı
dıldarı Gördi ol yarı bıḳarār
oldı Allahuñ adın

bul-:**1. bulmuş:-miş****Sayfa 17**

Satır: 1

Arayarak temin etmek.

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḡarā tiz ol
şu olan maḥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıḡup

bulamac:**1. bulamac:****Sayfa 12**

Satır: 8

*1.Sulu ve cıvık hamur
ve bu kıvamdaki karışım. 2.
Un ve yağ ile yapılan çeşitli
hamur yemekleri.*

otuz güne varduḡda otuz
birinci günüñ gicesi
ḡādım olan derviş bulamac
ile ḡücre ḡapusına varup

bulus:**1. buluşılmaz:-ıl, -maz****Sayfa 37**

Satır: 13

Buluşmak, görüşmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḡbûsı
şabāḡ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītāb

bunda:**1. bunda:****Sayfa 14**

Satır: 1

Burada.

beni bunda ḡaps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
ḡāzretleri ḡıyduñuz dimesen
murādı bizi istiḡraḡ

2. bunda:**Sayfa 15**

Satır: 22

Burada.

buyururlar ki Yā Rûmî
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir ziyāfet
idedemedük bugün bunda ol

3. bunda:**Sayfa 16**

Satır: 3

Burada.

Sultānum bunda şu yoḡdur
Hengām-ı şalavātda
mezāyıḡa çekilür Şeyḡ
ḡāzretleri kelāmın işḡā

4. bunda:**Sayfa 16**

Satır: 8

Burada.

getürmek emr iderler Fuḡarā
dirler ki Sultānum
bunda şu yoḡdur Şeyḡ
ḡüseyin ḡāzretleri

5. bunda:**Sayfa 67**

Satır: 21

Burada.

olduḡda mezbūr icāzetleri ile
bunda ḡalup ba`dehu
āteş-i `ışḡ-ı ilāḡi kânün-ı
derünında müştā`il olmaḡıla

6. bunda:**Sayfa 11**

Satır: 13

Buraya.

toḡru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
`iyālimüzüñ ḡāli nicedür ḡiç
bilmem ne çāredür

7. bunda:**Sayfa 32**

Satır: 6

Buraya.

vaḡanumuzdan cüdā olup
ta`ab ü meşāḡḡat-ı rāḡı
iḡtiyār idüp bunda geldük ki
ḡidmet-i şerifleriyle

bundan soñra:**1. bundan soñra:****Sayfa 44**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bundan sonra, artık.

zātuñ ḡadr u ḡıymetin bil vü
anuñ ḡayır du`āsın ricā
ḡıl deyüp ḡā`ib oldılar
bundan soñra `Abdu`r-raḡīm

bunlar:**1. bunlarıñ:-ıñ****Sayfa 20**

Satır: 4

*Bu zamirinin çokluk
biçimi.*

ta`zīm ve tekrīmüne ihtimām
iderler Eşref-zāde
ḡāzretleri bunlarıñ
iltifātından ictināp idüp Tirse

2. bunlarıñ:-uñ**Sayfa 27**

Satır: 6

*Bu zamirinin çokluk
biçimi.*

Eşref-zāde ḡāzretlerini şarap
ile boḡalar biri

cānibinden Sultān Eşref-zādeye bunların aḥvāli

3. **bunlara:-a**

Sayfa 45

Satır: 16

Bu zamirinin çokluk biçimi.

muşallāya geldüklerinde
Şeyh 'Abdu'r-raḥīm Tırsī
bunlara şalat-ı zuhrı kılıvirüp
tesbîh ve du'adan

4. **bunlaruñla:-uñ, -la**

Sayfa 46

Satır: 4

Bu zamirinin çokluk biçimi.

'Abdu'r-raḥīm Tırsī
Ḥazretlerinüñ karşısında
kāimen durdılar ve Şeyh
Ḥazretleri aşlā bunlaruñla

5. **bunlaruñ:-uñ**

Sayfa 56

Satır: 17

Bu zamirinin çokluk biçimi.

pederlerinden müstaḥlef
olmuşlardur ve bunlaruñ
daḥı ilahiyyatı vardur
nitekim yine ḥaşıyede

bunuñ üzerine:

1. **bunuñ üzerine:**

Sayfa 7

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Bunun üzerine, bağlaç.

tarīkıyn ittifaḳ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥacı Bayrām-ı
Veliniñ on bir sene

burun:

1. **burunlarına:-lar, -ı, -(n)a**

Sayfa 7

Satır: 1

*Alınla üst dudak
arasında bulunan, çıkıntılı,
iki delikli koklama ve
solunum organı.*

karār tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendiniñ burunlarına
koğutmuşlar yine beyinleri

burusa:

1. **burusada:-da**

Sayfa 5

Satır: 2

Bursa.

Sülük itmek dā'iyesinde
ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī
olup ol zamānda Burusada
meccübān-ı İlahiyeden

2. **burusaya:-ya**

Sayfa 38

Satır: 8

Bursa.

Sultān Eşref-zāde
Ḥazretlerinüñ hayır
du'alarına
iştigāl üzere olup Burusaya
gelüp taḥrîr olındığı

3. **burusada:-da**

Sayfa 58

Satır: 14

Bursa.

görüp anlardan mucāz ü
müstaḥlef olduğdan soñra
Burusada Sedbaşı fevkinde
Eyüb Efendi zāviyesi

4. **burusada:-da**

Sayfa 59

Satır: 4

Bursa.

seb'in mā'şadaḳınca altmış
üç yaşında iken
maraz-ı tã'undan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

5. **burusada:-da**

Sayfa 60

Satır: 10

Bursa.

faẓilet-nişāb daḥı tarīḳat-ı
'aliyyeyi pederlerinden
görüp mucāz ü müstaḥlef
olduklarında Burusada

6. **burusadaki:-da, -ki**

Sayfa 63

Satır: 24

Bursa.

*Menkül Bu Şeyh 'Avnullah
Efendiniñ bir evlādı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāḥda
post-nişin olup 1228

7. **burusada:-da**

Sayfa 64

Satır: 17

Bursa.

Burusada Ḳaragüllü nām
mevzi'de Ferhādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbürede

8. **burusada:-da**

Sayfa 65

Satır: 7

Bursa.

tarikat ve ahz ü izn ü icâzet
idüp gelüp Burusada
hâlâ mezâr-ı müteberrikleri
olan maķâm-ı mübâreke

9. **burusada:-da**

Sayfa 67

Satır: 1

Bursa.

Burusada Hamza Bey
maħallesinde medfün
olmağla merhüm maħalle-i
mezbürede tokuz yüz

10. **burusada:-da**

Sayfa 67

Satır: 12

Bursa.

mânendi olmayup muħakkık
ve müdaķķık
dânişmend olup o târiħde
Burusada merhüm

11. **burusada:-da**

Sayfa 68

Satır: 7

Bursa.

teslîm idüp Burusada dâhil-i
hişârda Darbhane
Maħallesinde vâķi' hâlâ
kerîme-i mükerremeleri

12. **burusaya:-ya**

Sayfa 68

Satır: 3

Bursa.

riyâzet itdükden soñra irşâda
icâzet virüp Burusaya
istiħlâf buyurmuşlardur Şeyh-
i merķüm daħı inzivâ

13. **burusada:-da**

Sayfa 69

Satır: 12

Bursa.

mükerremelerini mezbûra
tezvîc idüp dâmâd
idinmişler Burusada İncirlice
Maħallesinde vâķi'

14. **burusada:-da**

Sayfa 71

Satır: 8

Bursa.

idüp kıbel-i tekmlü's-sülük
'azîzleri 'âzim-i
'âlem-i 'uķbâ olduķda
Burusada Eşref-zâde e'ş-

bürüz etmişdür:

1. **bürüz etmişdür:-miş, -
dür**

Sayfa 50

Satır: 34

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,

belirmek, zuhur etmek.

bañında dört sene te'hîr
olınsun didükde filħal dört
sene tamâmında vaz'-ı
ħaml idüp sırrı 'Alî Efendi
Ĥazretleri âfitâb-âsâ ŧulu' vü
bürüz etmişdür Ĥarrere

büyük:

1. **büyük:**

Sayfa 45

Satır: 8

Büyük.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fâtiħâ'-i şerîfe
tilâvet şaħanları tolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

buyur:

1. **buyurduğı:-duğ, -ı**

Sayfa 3

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tarikat-i 'aliyyede
sened-i sa'âdetümüz olan
Sultânü'l-'ârifin ve

2. **buyurur:-ur**

Sayfa 5

Satır: 16

Buyurmak, söylemek.

ķarışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Ĥazretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

3. **buyurur:-ur**

Sayfa 5

Satır: 17

Buyurmak, söylemek.

ķanı bunuñ köftesi Eşref-
zâde Efendi buyurur ki
Sultânüm bugün köftelü
şorba ķalmamış İnşâallah

4. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 5

Satır: 9

Buyurmak, söylemek.

Ĥazretlerine nazâr idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar daħı pâzâra

5. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 6

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

hemân ol aradan Eşref-zâde
Sultân Ĥazretleri

olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

6. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 6

Satır: 16

Buyurmak, söylemek.

idüñ deyü niyâz itdükte
Emir Sultân Kıddise
Sırrahu Hâzretleri buyururlar
ki kuzu biz Pîr ve

7. buyurmuşlar:-miş, -lar

Sayfa 7

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

ziyâde riyâzet ve mücâhede
ile imâmet iderler hatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

8. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 7

Satır: 22

Buyurmak, söylemek.

hidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm şöyle ola
ki dünyâ kelâmı idi Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki

9. buyurdu:-du

Sayfa 8

Satır: 2

Buyurmak, söylemek.

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki‘

10. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 8

Satır: 16

Buyurmak, söylemek.

Varup şeref-i şöhbetiyle
müşerref olduğa eşnâ-i
kelâmda Eşref-zâde Efendi
Hâzretleri buyururlar ki

11. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 8

Satır: 19

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene ‘ömri olsa envâ‘-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

12. buyurmuşlar:-miş, -lar

Sayfa 9

Satır: 2

Buyurmak, söylemek.

gelmedi dahı seyr-i ilallahda
tayerân arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi sentüñ bu

13. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 9

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

Hüseyin Hamâvî
Hâzretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba‘în
çıkar cümle

14. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 9

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

Efendi Hâzretlerini istikbâle
varurlar Şeyh
Hüseyin Hamâvî Hâzretleri
buyururlar ki bize

15. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 12

Satır: 13

Buyurmak, söylemek.

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāhını

16. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 13

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

hücrelerinden ihrâc olunup
defn olınsun dirler
Hâzreti Şeyh buyururlar ki
Hakk Sübhānehu ve

17. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 13

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

dönerler Ba‘dehu çihil rüz
tamām olduğa Hâzreti
Şeyh Hüseyin Hamâvî
Hâzretleri buyururlar ki

18. buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 14

Satır: 22

Buyurmak, söylemek.

tepesinde bir pul vardur Şeyh
Hüseyin Hâzretleri
buyururlar ki Rümî yine
Hâcî Bayrām

19. buyurmuşlar:-miş, -lar

Sayfa 15

Satır: 6

Buyurmak, söylemek.

sikkesi yedi terk olduğuna
hikmet budur deyü
buyurmuşlar ki keçeden
itmege sebeb Hakk katında

20. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 15

Satır: 9

Buyurmak, söylemek.

fehvasınca buyururlar ki
Rûmî bir vilâyetde iki
pâdişâh şıgmaz var imdi seni
vatanına istihlâf

21. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 15

Satır: 21

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki Yâ Rûmî
misâfirümüz olduñuz
ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

22. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 16

Satır: 9

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervîşân nâ-çâr kalçup eñrâfi
bir miqdâr geşt ü

23. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 16

Satır: 12

Buyurmak, söylemek.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir
şusuz gelürler Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki
Rûmî gerçi misafiri

24. **buyurur:-ur**

Sayfa 17

Satır: 13

Buyurmak, söylemek.

Hâzretleri buyurur ki Rûmî
misâfir olmağla

benefşenüñ mekânını
bulmamışsın gibi Sultân

25. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 17

Satır: 6

Buyurmak, söylemek.

mervîdür ki ol zamân
nevbahâr imiş Şeyh
Hüseyn Hâzretleri
buyururlar ki dervîşler bize
bir

26. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 18

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

sürüp veda' idüp 'azm-i râh
iderler Şeyh Hüseyn
Hâzretleri pend ü naşihat
idüp buyururlar ki Rûmî

27. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 18

Satır: 14

Buyurmak, söylemek.

ne 'aceb nazar buyurduñuz
Şeyh Hâzretleri
buyururlar ki bir bañr-i
muñid imiş her nem var

28. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 20

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

dañı buyururlar ki bir kaçğın
kulum Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerinüñ
kelâmında hilâf yokdur zîrâ

29. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 21

Satır: 2

Buyurmak, söylemek.

hengâm-ı namâz olduğda
Eşref-zâde Sultân
buyururlar ki Vâlide şucağız
getür ki âbdest

30. **buyurur:-ur**

Sayfa 22

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

dâmânına yüzler sürüp
küstâhlığından istigfâr ider
ve buyurur ki 'ilm-i zâhire
talep iden bize gelsün

31. **buyurur:-ur**

Sayfa 22

Satır: 22

Buyurmak, söylemek.

'İlm-i bâtın taleb iden Eşref-
zâdeye varsun Sultân
Eşref-zâde dañı buyurur ki
Molla Kûṭbe'd-din sen

32. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 22

Satır: 13

Buyurmak, söylemek.

bağ deyü buyururlar Molla
Kûṭbe'd-diniñ çeşm-i
nâ-binâsından perde izâle
iderler Mevlâna

33. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 23

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

'abdî dile benden ne dilersin
cümle muharremâtı
saña helâl eyedüm Eşref-
zâde Hâzretleri buyururlar

34. **buyurdılar:-di, -lar**

Sayfa 24

Satır: 21

Buyurmak, söylemek.

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

35. **buyurdular:--du, --lar**

Sayfa 24

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

'Abdü'r-rahîm-i fakîr dedüm
ki Lebbeyk Sultânüm
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru'llah

36. **buyurmuşlar:-muş, -lar**

Sayfa 24

Satır: 1

Buyurmak, söylemek.

bildüm buyurmuşlar Menkıbe
Şeyhüm Sultânüm
Pîr Hamdî Efendi Kıddise
Sırruhu Hazretleri

37. **buyururlardı:-ur, -lar, -
di**

Sayfa 24

Satır: 6

Buyurmak, söylemek.

müridliğüm hâlinde Sultân
Eşref-zâde Hazretlerinüñ
bir hidmeti olsa buyururlardı
varup hidmeti edâ

38. **buyurur:-ur**

Sayfa 26

Satır: 10

Buyurmak, söylemek.

Eşref-zâdeye işâl iderler
Ba'dehu'n-nazar

Eşref-zâde buyurur ki emr-i
İlâhî yokdur

39. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 26

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

dönüp bi'l-vâsihta ahvâli
pâdişâha i'lâm iderler
pâdişâh Hazretleri münfa'il
olup buyururlar ki ne

40. **buyurup:-up**

Sayfa 27

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

getürüñ deyü yüke işâret
iderler fuqarâ dahı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kazğan

41. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 28

Satır: 3

Buyurmak, söylemek.

andan kapucılara buyururlar
ki şimdi irâdet-i Hakk
ta'alluk eyledi gidüz pâdişâh
Hazretlerine haber

42. **buyuruñ:-uñ**

Sayfa 29

Satır: 3

Buyurmak, söylemek.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hazretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur begâyet

43. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 29

Satır: 2

Buyurmak, söylemek.

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z
ve'n-naşîha
buyururlar ki ey halîfe-i
İslâm bizümle hidmet

44. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 29

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hazretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur begâyet

45. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 29

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

kıldılar şimdi Sultânüm
halâşları hakkında
himmet ricâ iderem deyü
buyururlar Sultân Eşref-

46. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 29

Satır: 12

Buyurmak, söylemek.

nefeslerine tutup ba'dehu
pâdişâha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vâlideñüze virüñ eriyince

47. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 30

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

dânesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pâdişâhum siz
bu sîm ü zeri

48. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 30

Satır: 21

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki İy Bārī Te'ālā
senden murādum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selātinünñ kalbinden

49. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 31

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki Sultānum bizi
dervīşliğe qabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
illhāh ve ibrām ider

50. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 31

Satır: 9

Buyurmak, söylemek.

Sultān Eşref-zāde buyururlar
ki pādīşāhum varuñ
siz 'adāleti kendüñüze pīşe
idününñ cemi'-i enbiyā

51. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 34

Satır: 21

Buyurmak, söylemek.

uzad ayağunı yāhūd
uzadurum buyururlar
Kudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
mağalden on yedi kimesne

52. **buyurmuşlar:-muş, -lar**

Sayfa 35

Satır: 14

Buyurmak, söylemek.

Marīza olan ağzına alsun
def' olur deyü
buyurmuşlar ve anlar dağı
adam irsāl idüp getirüp

53. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 35

Satır: 11

Buyurmak, söylemek.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı mağalde
āşarum vardur getir

54. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 36

Satır: 5

Buyurmak, söylemek.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'āşık uyur mı
'āşıkā hōd uyhu olmaz
harāmdur Zeliḥā Hātün

55. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 37

Satır: 1

Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İznikde
oluram çünkü sen mazlūmen
bizüm yanumuza

56. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 37

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

rü'yāsında Sultān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḥalās zamānı
geldi tiz kalk git

57. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 39

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

mi buyururlar ki bu sene
gazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hātünüñ gözinden gā'ib

58. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 39

Satır: 19

Buyurmak, söylemek.

mühriñ açup Ba'de'l-ķirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām qaşabaya
varuñ ve anda falan

59. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 41

Satır: 19

Buyurmak, söylemek.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu ma'şümü bize virtün
ta'lim-i 'ilm ü edeb idelüm

60. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 42

Satır: 3

Buyurmak, söylemek.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

61. **buyurur:-ur**

Sayfa 43

Satır: 13

Buyurmak, söylemek.

Sultān Eşref-zāde buyurur ki
'Abdürrahīm var bu
gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve tā'aten deyüp

62. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 43

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

Sultāna elmayı getirüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

63. **buyururlar:**-ur, -lar

Sayfa 43

Satır: 5

Buyurmak, söylemek.

ve anlar daḥı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

64. **buyururlar:**-ur, -lar

Sayfa 43

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

'Abdu'r-raḥīm e'd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥazretleri buyururlar ki Yā

65. **buyururlar:**-ur, -lar

Sayfa 43

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

'Abdu'r-raḥīm e'd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥazretleri buyururlar ki Yā

66. **buyurdılar:**-dı, -lar

Sayfa 46

Satır: 19

Buyurmak, söylemek.

behişt-i cāvidān ta'āmi irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler şuretinde

67. **buyurdular:**--du, --lar

Sayfa 46

Satır: 14

Buyurmak, söylemek.

yoğdur deyü mükāleme
eğnāsında Şeyḥ Ḥazretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

68. **buyurdılar:**-dı, -lar

Sayfa 48

Satır: 6

Buyurmak, söylemek.

tahta deyü Sultān-ı
enbiyādan ta'yīn taleb iderler
Sultānü'l-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ kara

69. **buyurdılar:**-dı, -lar

Sayfa 48

Satır: 15

Buyurmak, söylemek.

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyḥüm
kızı Sultān Korkuddan evlād
gelmez Āl-i

70. **buyururlar:**-ur, -lar

Sayfa 48

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

oğlanınuñ murādı Sultān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı 'Abdu'r-raḥīm
Tırsīdür hemān Sultānü'l-

71. **buyurdılar:**-dı, -lar

Sayfa 49

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

zamānda 'aşādar Ḥabīb Dede
ḥayātıda idiler bir

gün buyurdılar ki iy ahālī'-i
İzñik bu kelbceğizi

72. **buyurmuşlardur:**-mış, -
lar, -dur

Sayfa 49

Satır: 8

Buyurmak, söylemek.

pürüm Ḥamdī Efendi
Ḥazretlerinden bi'z-zāt
istimā' olunmuşdur ki
buyurmuşlardur vaqtā ki

73. **buyurmuşlar:**-mış, -lar

Sayfa 50

Satır: 31

Buyurmak, söylemek.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İzñik beynüñüzde şu
meküle bir guft u gu vākı'
olmuş eger şahih bizüm
'alaḳamuzdan ise māderinüñ

74. **buyurup:**-up

Sayfa 50

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā 'amelinde
çābükdür buyurup def'-i
ḥātıra ile izḥār-ı kerāmet

75. **buyururlar:**-ur, -lar

Sayfa 51

Satır: 20

Buyurmak, söylemek.

ağaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḥātıra şāhibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḥtuñ

76. **buyurmuşlar:-muş, -lar**

Sayfa 52

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

i şerîfî kıra'at olunup şalât-ı
işrak kılınduğda hâzır
olan fuqarâya buyurmuşlar ki
Uğud Ğazâsında

77. **buyurdılar:-dı, -lar**

Sayfa 53

Satır: 1

Buyurmak, söylemek.

Rıdvanullahi 'aleyhim
ecma'ın buyurdılar ki çünkü
Hâzreti Resûlullah bizüm
içimizdedür Küffâr-ı

78. **buyurmuşlardur:-muş, -lar, -dur**

Sayfa 57

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

şerîfleri Sırrîdür ki ba'zı
ebyât u eş'âr
buyurmuşlardur nitekim bu
rubâ'iyeye'-i Fârisiyye

79. **buyurdılar:-dı, -lar**

Sayfa 59

Satır: 18

Buyurmak, söylemek.

kapusunuñ ardında tırdum
hemân Şeyh Efendi
buyurdılar ki dervîşler biz
du'â idelüm siz âmîn

80. **buyurmuşlar:-muş, -lar**

Sayfa 59

Satır: 24

Buyurmak, söylemek.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü

ibrâm itdüklerinde
mezbûr, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

81. **buyurmuşlar:-muş, -lar**

Sayfa 61

Satır: 14

Buyurmak, söylemek.

Şeyh 'İzze'd-din Efendi
Hâzretleri ta'âm iderken
'Abdullahum seni aldurdum
deyü buyurmuşlar

82. **buyurur:-ur**

Sayfa 66

Satır: 4

Buyurmak, söylemek.

Tırsî Hâzretleri meclislerinde
olan dervîşâna
buyurur ki bizüm Sinân
Dede Allahüekber didüğü

83. **buyururlar:-ur, -lar**

Sayfa 66

Satır: 7

Buyurmak, söylemek.

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Hâzretleri
İzniğ Gölünüñ sâhilinde
teferruce varurlar meğer

C

câlis oldılar:

1. **câlis oldılar:-dı, -lar**

Sayfa 55

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Oturmak, cülûs etmek.

Eşrefiyede seccâde-i
meşîhata câlis oldılar lâkin
tarîkat-ı 'aliyyeyi pederleri
Şeyh Sırrî 'Ali

câmi':

1. **câmi'e:-e**

Sayfa 46

Satır: 8

Namaz kılınan yer.

Ba'dehu cum'a günü olduğda
Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hâzretleri ve fuqarâ
câmi'e gıtdiler ben dağı

câmi' olup:

1. **câmi' olup:-up**

Sayfa 64

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Kendinde toplamış

olmak, ihtivâ ve ihâta etmek.

çalınuben göçdi 'Avnullah
1155 Şeyh-i mezbûr
her dürlü ikmâlâtı câmi' olup
hatt-ı şülüşde hattât

câmi'-i şerîflerini:

1. **câmi'-i şerîflerini:-ler, -i, -n, -i**

Sayfa 44

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Mübarek cami.

câmi'-i şerîflerini binâ
eylemek için kereste

cân acısın:

1. **cân acısın:-n-sı, -n**

Sayfa 34

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Can acısı II Ruhun
bedenden ayrılırken (ölüm)
insanın duyduğu acı.*

Evlüyâlar ölmez imiş
Cân acısın görmez imiş

cân u cihândan geçüb-en:**1. cân u cihândan geçüb-en:-dan****Sayfa 70**

Satır: 25

Kelime Tipi: **Deyim***Can u cihandan geçmek.*

Geçüb-en cân u cihândan varlığundan göz yumup Şal vüc ũduñ bahr u hiddet içre bir dürdâne ol

cân-ı 'azîzini:**1. cân-ı 'azîzini:-i, -(n)i****Sayfa 62**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Aziz can.

üzere iken biñ yüz kırk üç senesi cân-ı 'azîzini Hâllâk-ı Lem-yezele teslim itmekle cesed-i şerîfi

cânib:**1. cânibinden:-i, -n, -den****Sayfa 27**

Satır: 6

Taraf.

Eşref-zâde Hâzretlerini şarap ile boğalar biri cânibinden Sulţân Eşref-zâdeye bunların aıvâli

cânib-i yemîninde:**1. cânib-i yemîninde:-i, -n, -de****Sayfa 19**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Sağ cihet, sağ taraf.

İzniñde âsitâne-i sa'âdetlerinüñ cânib-i yemîninde kâ'in türbe-i şerîfelerinde defn-i şanduka-i ğufrân

cânından bîzâr eylese:**1. cânından bîzâr eylese:-se****Sayfa 65**

Satır: 15

Kelime Tipi: **Deyim***Canından bezdirmek II*

Çektiği sıkıntılar yüzünden içinde olduğu hayatı artık istemeyecek bir duruma gelmek.

cânından bîzâr eylese bereket-i ziyâreti ile mehd-i râhatda istirahat itmesi mu'ayyen ü muhakkakdur

cârî olduğu:**1. cârî olduğu:-duğ, -ı****Sayfa 11**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

(Ağızdan söz) Çıkmak.

bu kelâm cârî olduğu eelden teberrük kaşd eylemişler çünkü Şeyh Hüseyin Hâzretleri kâğıda

cedd:**1. ceddimüñ:-im, -iñ****Sayfa 49**

Satır: 23

Dede.

kelbceğiz ceddimüñ du'â revzenesinde yüzün

2. ceddüm:-üm**Sayfa 49**

Satır: 11

Dede.

gözsüz kelb kâh ceddüm Sulţân Eşref-zâde Hâzretlerinüñ du'â revzenesinde yaturdı kâh

3. cedd-i:-i**Sayfa 54**

Satır: 17

Dede.

eylemişdür Kâbr-i şerîfleri cedd-i 'Abdu'r-raĥîm Tırsî Hâzretlerinüñ türbe-i şerîfesindedür ve

cedd-i a'lâm:**1. cedd-i a'lâm:****Sayfa 23**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Alimlerin cedd-i (atası).

'Azizüm Şeyh Pîr Hâmdî Efendi rivâyet ider ki cedd-i a'lâm Sulţân Eşref-i Rûmî Hâzretleri

celb:**1. celb:****Sayfa 35**

Satır: 8

Getirilmek, çağırılmak.

olup bir çâre bulunmayup Hâzreti Eşref-zâdenüñ kerîme-i muhteremelerini sarây-ı hümâyûna celb ü

celle:**1. celle:****Sayfa 46**

Satır: 16

(>J'ünl. (Ar. celâl "büyük ve ulu olmak"tan çekimli fiil) Allah lafzından sonra kullanılan ve "şânı,

celâli yüce olsun” anlamına gelen Celle şânuhû, Celle celâluhû gibi klişeleşmiş duâ cümlelerinde geçer.

ta‘âmı getüren yörükler değil idi yörükler
şuretinde melekler idi Hakk Celle ve ‘âlâ kemâl-i

cellî:

1. cellî:

Sayfa 54

Satır: 5

Sülûs veya tâlik yazının levhalarla kitâbelerde kullanılan büyük ve kalın şekli.

kâşiler ile müzeyyendür ol kâşilerün üzerinde cellî ve ta‘lîk olmak üzere hutû-ı ğarîbe ve nuqûş-ı

cem‘:

1. cem‘:

Sayfa 60

Satır: 14

Toplama, bir araya, getirilme.

zâhiriye ve bâtınyede yegâne olmağıla enisü‘l-cinân nâm bir tefsîr-i şerîf cem‘ ve te‘lîf buyur-

cem‘ eyledüklerinde:

1. cem‘ eyledüklerinde:-

dük, -ler, -i, -(n)de

Sayfa 67

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Toplamak.

Sa‘âde‘d-din Efendi (kavâbil-i müsta‘idâm) müsta‘id talebeleri cem‘

eyledüklerinde taleb ü rağbet ile

cem‘ eyleñ:

1. cem‘ eyleñ:-ñ

Sayfa 17

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Toplamak.

mikdâr benefşe cem‘ eyleñ dervîşler benefşe cem‘ itmeğe gider Eşref-zâde Hâzretleri dahı bile gider

cem‘ idüp:

1. cem‘ idüp:-üp

Sayfa 63

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya getirmek.

haber irsâl ider ki fuqarâyı cem‘ idüp gelsünler ve bizüm için yetmiş biñ tevħîd çeksünler zirâ âhir

2. cem‘ idüp:-üp

Sayfa 69

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Toplamak.

telhîş itmişdür ve Ed‘iyye‘-i me‘şûreyi cem‘ idüp bir mecmu‘a-i laţife itmişdür Raĥmetullahi ‘Aleyh

3. cem‘ idüp:-üp

Sayfa 70

Satır: 31

Kelime Tipi: -

Tasavvuf. Yarattılmışları görmeyip bütün varlıkları Allah‘ın sıfatlarının zuhûru bilerek varlıklarının izâfi

olduğunu idrak etme mertebesi.

Şeyh Muhammed cem‘ idüp özün perîşân itmesün Kesret-i a‘dâda bakma bir bakup bir dâne ol

cem‘ itmeğe:

1. cem‘ itmeğe:-me, -ğe

Sayfa 17

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Toplamak.

mikdâr benefşe cem‘ eyleñ dervîşler benefşe cem‘ itmeğe gider Eşref-zâde Hâzretleri dahı bile gider

cem‘ olup:

1. cem‘ olup:-up

Sayfa 28

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Toplanmak, bir araya gelmek.

deyü ilhâh ve ibrâm ider ‘Ülemâsi ve vüzerâsi cem‘ olup pâdişâhum siz ĥalife-i İslâmsuñuz anlar bir

cem‘ olur:

1. cem‘ olur:-ur

Sayfa 45

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bir araya gelmek.

şahanları çok götürür Kûhistâne varlup ĥidmete mübâşeret itdüklerinde şol mikdâr adam cem‘ olur

cemâ‘at:

1. cemā'atle:-le

Sayfa 10

Satır: 8

Topluluk, bölüm, grup.

gezerler imiş imdi
müstaķbilin kıyās iderler ki
Rūmdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

2. cemā'at:

Sayfa 45

Satır: 10

Topluluk, bölüm, grup.

şahanları ol tencereden
toldurduk ve bu kadar
cemā'at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

3. cema'at:

Sayfa 45

Satır: 12

Topluluk, bölüm, grup.

çorba yine evvelki gibi kalup
güyā içinden bir kaşıķ
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ı'ta'am ol cema'at

4. cemā'at:

Sayfa 45

Satır: 18

Topluluk, bölüm, grup.

şoñra meşyistan içinde
yörükler řāifesi şeklinde bir
bölük cemā'at gelürler
ellerinde sofraları var

5. cemā'at:

Sayfa 50

Satır: 3

Topluluk, bölüm, grup.

feryād eyledi anda hāzır olan
cemā'at cümle

görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

cemi'-i enbiyā:

1. cemi'-i enbiyā:

Sayfa 31

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Nebilerin bütünü, hepsi.

Sultān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz 'adāleti kendüñüze pīşe
idüñüñ cemi'-i enbiyā

cem'iyet idüp:

1. cem'iyet idüp:-üp

Sayfa 45

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Toplanmak.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kūhistāne revāne olduķda
bir küçük tencerede bir
miķdār pirinç şorbası
götürüp likin

cem'iyet:

1. cem'iyetden:-den

Sayfa 14

Satır: 8

Topluluk.

cem'iyet bulmuş iken yine
meşāliḥ-i mü'min'in için
ruhını ol cem'iyetden
ayırıp getürüp şalbine va'z'

cem'iyet bulmuş:

1. cem'iyet bulmuş:-muş

Sayfa 14

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Bir araya gelmek,
buluşmak.*

cem'iyet bulmuş iken yine
meşāliḥ-i mü'min'in için
ruhını ol cem'iyetden
ayırıp getürüp şalbine va'z'

cerāyim:

1. cerāyiminden:-i, -n, -den

Sayfa 21

Satır: 13

Suçlar, kabahatler.

sa'ādetlerine yüz sürüp
cerāyiminden istiğfār idüp
mübārek elleründen bī'at ü
inābet itdiler Eşref-zāde

cerāyim-i güzeşterinden:

1. cerāyim-i

güzeşterinden:-ler, -i, -n, -den

Sayfa 20

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Geçmiş suçlar,
kabahatler.*

ahāli'-i vilāyet istiğfār idüp
mübārek şademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i
güzeşterinden istiğfār ve

cesed-i şerifi:

1. cesed-i şerifi:-i

Sayfa 62

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Mübārek naaş.

üzere iken biñ yüz kırık üç
senesi cān-ı 'azizini
Ḥallāķ-ı Lem-yezele teslīm
itmekle cesed-i şerifi

cevāb:

1. cevābını:-i, -(n)ı

Sayfa 26

Satır: 12

Yanıt, karşılık.

gidemezem kaçucular dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenüñ bu cevâbını
i' lām iderler * vezîr dağı

cevâb ider:

1. **cevâb ider:**-er

Sayfa 40

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Cevap vermek.

Hamdülillah iki seneden
berü du'âm kabul olmuş
deyü cevâb ider sebebinden
su'al eyledüklerinde

cevâb virür:

1. **cevâb virür:**-ür

Sayfa 40

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Cevaplamak,
cevaplandırmak, karşılık
vermek.*

şimden şoñra dönmeye
mecâl yokdur hemân
tedârikde olsun deyü cevâb
virür Mañmüd Paşanuñ

cevap gelmez:

1. **cevap gelmez:**-mez

Sayfa 13

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Cevap vermek.

güşlarına nidâ idüp Yâ Rümî
Hü dirler evvelkine
cevap gelmez bir dağı Hü
dirler anda dağı nidâ

cevap virür:

1. **cevap virür:**-ür

Sayfa 26

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Cevap vermek.

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ virmeyüp
emr-i İllâhî yokdur deyü
cevap virür kaçucular dağı

cevher:

1. **cevherüñ:**-ü, -ñ

Sayfa 35

Satır: 16

Cevher.

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'âlâ ol maraz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esâsı ol

cevherin harfiyle:

1. **cevherin harfiyle:**-(y)le-i,
-(y)le

Sayfa 59

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Ebced hesabında yalnız
noktalı harflerin
hesaplanmasıyle düşürülen
(târih), mücevher, münakkat.*

olmuşlardur cevherin harfiyle
fevtine Hasibâ târih
Cilve-gâhın Şerefün ide
Hudâ dâr-ı cinân sene

cevlân eyleyüp:

1. **cevlân eyleyüp:**-(y)üp

Sayfa 70

Satır: 29

Kelime Tipi: -

Dolaşmak, gezinmek.

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücüduñ

şem'-i 'ışka yanuben
pervâne ol

cezbe-i hakk:

1. **cezbe-i hakk:**

Sayfa 4

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Hak cezbesi, Hak
daveti.*

min cezâbâti'l-hak tevâzi
amelü's-sekaleyn
fehvasınca cezbe-i Hakk
yitişüp dünyâdan inqitâ'-ı

**cezbetü'n min cezâbâti'l-
hak tevâzi amelü's-
sekaleyn:**

1. **cezbetü'n min cezâbâti'l-
hak tevâzi amelü's-
sekaleyn:**

Sayfa 4

Satır: 21

Kelime Tipi: Kalıp

İfade

*Hakk'ın cezbelereinden
bir cezbe, bütün insanların
ve cinlerin sevaplarına
eşittir.*

min cezâbâti'l-hak tevâzi
amelü's-sekaleyn
fehvasınca cezbe-i Hakk
yitişüp dünyâdan inqitâ'-ı

cidâr:

1. **cidârına:**-ı, -n, -a

Sayfa 12

Satır: 10

Duvar, hâit.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri hücrenüñ
bir cidârına istinad itmış
turur ne deñlü ki tañrik

cidd:

1. **ciddile:-ile****Sayfa 44**

Satır: 4

Ciddiyet.

Tırsî Hazretlerinüñ Sultân
Eşrefe daha ziyâde
i'tikâdı olup ez-cân u dil
ciddile râh-ı mücâhedeye

cidd-i tām:1. **cidd-i tām:****Sayfa 39**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Tam (bir) gayret.

hâlâşı için himmet ricâ idüp
tiz adam irsâl iderler
ol kişi dahı cidd-i tām ile
zamân-ı yesİRde İznike

cihân:1. **cihân:-i****Sayfa 34**

Satır: 7

*Alem, dünya, dünya
halkı.*

Sensüz bu cihâni nitsün
Eşrefoğlı Rümî Sultân

cihâr yâr-ı güzîn:1. **cihâr yâr-ı güzîn:****Sayfa 47**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Peygamber

*Efendimiz'in en yakın
dostları olan ilk dört halife
(Hazret-i Ebû Bekir, Hazret-i
Ömer, Hazret-i Osman ve
Hazret-i Alî) anlamına gelir.*

Efendümüz Hazretleri cülüs
itmişler ve cihâr yâr-ı
güzîn Rıdvanullahi Ta'âlâ
'aleyhim ecmâ'in ve

cild:1. **cild:****Sayfa 19**

Satır: 4

Cilt.

tâlibânı molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Tarîkat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

cilve-gâh:1. **cilve-gâhın:-i, -n****Sayfa 59**

Satır: 8

*Görünme, tecellî ve
zuhur etme yeri, tecellî yeri.*

olmuşlardur cevherin harfiyle
fevtine Hasibâ tarih
Cilve-gâhın Şerefün ide
Hudâ dâr-ı cinân sene

cüdâ olup:1. **cüdâ olup:-up****Sayfa 32**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Ayrı düşmek, uzak
kalmak.*

vağanumuzdan cüdâ olup

ta'ab ü meşakkat-ı râhı
ihtiyâr idüp bunda geldük ki
hidmet-i şerîfleriyle

cülüs iderler:1. **cülüs iderler:-er, -ler****Sayfa 63**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Oturmak.

cülüs iderler imiş her çend ki
'Abdullah Efendi

kadem-i sa'âdetine yüz sürüp
içerü teşriflerini ricâ

cülüs idüp:1. **cülüs idüp:-üp****Sayfa 48**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Tahta çıkış töreni
yapmak.*

tahta cülüs idüp taht yerinde
re'āya ve asker-i İslām
āsüde hâl olup

cülüs itmişler:1. **cülüs itmişler:-miş, -ler****Sayfa 47**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*(Hükümdarlık) tahtına
oturmak.*

Efendümüz Hazretleri cülüs
itmişler ve cihâr yâr-ı
güzîn Rıdvanullahi Ta'âlâ
'aleyhim ecmâ'in ve

cum'a gün:1. **cum'a gün:****Sayfa 62**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Cuma günü.

itmeyüp her Cum'a gün
İznikde āsitāneye teşrif
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

cum'a günü:1. **cum'a günü:-i****Sayfa 46**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Cuma günü.

Ba‘dehu cum‘a günü olduğda
Şeyh ‘Abdu’r-raḥīm
Tırsī Ḥazretleri ve fuḳarā
cāmi‘e gıtdiler ben daḫı

cum‘a günü:

1. cum‘a günü:-ü

Sayfa 63

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Cuma günü.

günü āb-ı memātı nūş ve
dünyādan ‘uḳbāya
göçmişdür zāviye-i
merkūmede defn vü
pederleri

cümle:

1. cümle:

Sayfa 9

Satır: 8

Bütün, hepsi.

Ḥüseyn Ḥamāvī
Ḥazretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba‘ın
çıkar cümle

2. cümlesi:-si

Sayfa 17

Satır: 10

Bütün, hepsi.

her biri bir tarafa perişān
olurlar Ba‘dehu’z-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

3. cümle:

Sayfa 18

Satır: 5

Bütün, hepsi.

cümle Rūm erenlerinüñ
nihāyetine yetişüp bize

geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda
bizüm nihāyetümüze

4. cümle:

Sayfa 20

Satır: 9

Bütün, hepsi.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ
Te‘ālānuñ bendesidür anuñ
içün ḫalkdan Ḥaḳḳa
kaçmışdur çün şahş-ı

5. cümle:

Sayfa 23

Satır: 7

Bütün, hepsi.

‘abdī dile benden ne dilersin
cümle muharremāti
saña ḫelāl eyledüm Eşref-
zāde Ḥazretleri buyururlar

6. cümle:

Sayfa 23

Satır: 22

Bütün, hepsi.

şalvırür su’al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildünüz cümle muharremāti
saña ḫelāl itdüm

7. cümle:

Sayfa 27

Satır: 17

Bütün, hepsi.

cümle serāsime olup lā-
ya‘ḳıl olurlar Sultān
Eşref-zāde Ḥazretleri
dervīşlere varuñ şu yükü

8. cümlesi:-si

Sayfa 32

Satır: 20

Bütün, hepsi.

Ḥaḳḳa ḫamd ü senā iderler
ve bu kerāmete ḫāzır-ı
bi’l-meclis olan ehl-i ḫāl
fuḳarā cümlesi müşāhede

9. cümlesi:-si

Sayfa 37

Satır: 19

Bütün, hepsi.

Maḫbūs daḫı bīdār olup
görür ki cümlesi ḫābda
hemān miskīn fırsatı
ḡanimiyet bilüp elinde

10. cümlesi:-si

Sayfa 38

Satır: 20

Bütün, hepsi.

yerinden ḳalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

11. cümlesi:-si

Sayfa 45

Satır: 10

Bütün, hepsi.

şahanları ol tencereden
toldurduḳ ve bu ḳadar
cemā‘at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

12. cümle:

Sayfa 50

Satır: 3

Bütün, hepsi.

feryād eyledi anda ḫāzır olan
cemā‘at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

13. cümle:

Sayfa 70

Satır: 27

Bütün, hepsi.

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdîrlık idüp Cümle kır
nefsüñ çerisin sen
dağı merdâne ol

cümle mü' minîn:

1. **cümle mü' minîn:**

Sayfa 46

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bütün müminler.

olan mü' minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü' minîn ekl idince
ol ta'âmı getireñ tâife'

cümleden biri:

1. **cümleden biri:**

Sayfa 49

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Anlatılan ülkelerden

biri.

niçe emşâr u memâlik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

cürm:

1. **cürminden:-i, -n, -den**

Sayfa 28

Satır: 19

Ar. is. Kabahat, günah,

suç.

pūs- hezâr iştiyâk 'arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden şoñra önlerine
gelüp içerü hâş

cürüm:

1. **cürümle:-le**

Sayfa 39

Satır: 12

*Ar. is. Kabahat, günah,
suç.*

Hâzretlerinüñ vezîri
Maḥmūd Paşayı bir cüz'î
cürümle Yedi Kule nâm
mevzi'de hâps ider meğer

cüş idenlere:

1. **cüş idenlere:-en, -ler, -e**

Sayfa 56

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Çoşup taşmak.

'Ar nâmūs kaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hâḳḳa
eyleyüben iştiğal zıkr-i
Hâḳḳda cüş idenlere şala
gelsün berü

cüybâr:

1. **cüybâruñ:-uñ**

Sayfa 21

Satır: 18

Irmak, nehir, akarsu.

vâlidesi kažiyyeyi i'lâm
eyledükde ol dağı istiğfâr
idüp bî'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nâm cüybâruñ

cüz'î:

1. **cüz'î:**

Sayfa 39

Satır: 11

Az miktarda, pek az.

Hâzretlerinüñ vezîri
Maḥmūd Paşayı bir cüz'î
cürümle Yedi Kule nâm
mevzi'de hâps ider meğer

Ç

çabük:

1. **çabükdür:-dür**

Sayfa 50

Satır: 18

Çabuk, tez, hızlı.

gelüp Çelebi şâhin de
küçükdür ammâ 'amelinde
çabükdür buyurup def'-i
hâtıra ile izhâr-ı kerâmet

çağır:

1. **çağırup:-up**

Sayfa 29

Satır: 14

Çağırarak, davet etmek.

dehânlarında tutsunlar
pâdişâh Hâzretleri
kızlarağasını çağırup ve
şekeri eline virüp vâlidesi

2. **çağırurlar:-ur, -lar**

Sayfa 66

Satır: 16

Çağırarak, davet etmek.

mübârekeleriyle yed-i
şerîfelerin deryâ tarafına
taḥrîk idüp kiş kiş deyi
çağırurlar deryâdan ol

çal:

1. **çalnuben:-in, -uben**

Sayfa 64

Satır: 1

*Çalmak (Davul çalmak
bağlamında).*

çalnuben göçdi 'Avnullah
1155 Şeyḥ-i mezbûr
her dürlü ikmâlâtı câmi' olup
ḥatt-ı sülûsde ḥattât

çanak:**1. çanak:****Sayfa 5**

Satır: 12

Toprak veya metalden yapılmış kap.

varup her ne kadar köfte- lü şorba arar ammā bulamaz Āhîrû'l-emr köftesüz bir çanak şorba alup

çār:**1. çār:****Sayfa 54**

Satır: 4

Dört.

'acîb ile binā buyurmuşlardur ki gerek âsitâne-i şerîfesinüñ ve gerek türbe'-i münîfesinüñ çār dîvârî

çäre bulunmayup:**1. çäre bulunmayup:-in, -ma, -(y)up-ma, -(y)up****Sayfa 35**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Deva bulmak, tedavi etmek; sıkıntıyı çözümlmek.

olup bir çäre bulunmayup Hâzreti Eşref-zâdenüñ kerîme-i muhteremelerini sarây-ı hümayûna celb ü

çäre olmamış:**1. çäre olmamış:-ma, -mış****Sayfa 25**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Deva olmak.

memâliki geşt ü güzâr idüp ferden ferden müte'arif

olan 'azîzleri getürmüşler aslâ yine çäre olmamış

çavus:**1. çavuş:****Sayfa 25**

Satır: 22

Bekçi, gözcü.

Ûdret-i Rabbanî birle dergâh-ı 'âli çavuşlarından bir çavuş İznîke gelüp Sultân Eşref-zâdenüñ

2. çavuşlarından:-lar, -i, -n, -dan**Sayfa 25**

Satır: 21

Bekçi, gözcü.

Ûdret-i Rabbanî birle dergâh-ı 'âli çavuşlarından bir çavuş İznîke gelüp Sultân Eşref-zâdenüñ

3. çavuşuñ:-uñ**Sayfa 37**

Satır: 12

Bekçi, gözcü.

bendsüz önlerinde sürerler ve İstanbula vaqt-i zuhürda dâhil olurlar bir çavuşuñ hânesine nüzül

çek:**1. çekilür:-il, -ür****Sayfa 16**

Satır: 4

(Bir kenara) çekmek.

Sultânnum bunda şu yokdur Hengâm-ı salavâtda mezâyıka çekilür Şeyh Hâzretleri kelâmaların işgâ

çeküp kendüye aldı:**1. çeküp kendüye aldı:-dı****Sayfa 18**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kendine çekip almak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir nazâr eyleye tâ ki siz dağı müntefî olayduñuz Bu kelâm nür-ı

celebi:**1. celebi:****Sayfa 50**

Satır: 17

Efendi!

gelüp Çelebi şâhin de küçükdür ammâ 'amelinde çâbükdür buyurup def'-i hâtırâ ile izhâr-ı kerâmet

celebi sultân mehmed hân:**1. celebi sultân mehmed****hân:****Sayfa 4**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

I. Mehmet (1389? -1421

) Osmanlı padişahlarının beşincisidir. Çelebi Sultan Mehmet diye anılır. Yıldırım Bayezit'in oğullarındandır. 1413 senesinden sonra tek başına hüküm süren Sultan Mehmet Çelebi, fetret devrini bitiren padişah olduğu için Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmaktadır.

Meḥmed Hân 'aleyhi'r-raḥmeti ve'l-ḡufrân Hâzretlerinüñ medrese-i celîlesinde dânişmend olup

çerağ:**1. çerağ:****Sayfa 10**

Satır: 8
Mum, kandil.

gezerler imiş imdi
müstaḳbılın kıyās iderler ki
Rümdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

2. çerağ:

Sayfa 14

Satır: 17

Mum, kandil.

icāzet-nāme taḫrīr idüp 'ālem
ü çerağ ve seccāde ve
'aşā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sultān

çeri:

1. çerisin:-si, -n

Sayfa 70

Satır: 27

Asker.

Gel bugün meydān-ı 'ışık içre
bahādırlık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
daḫı merdāne ol

çesende-i şehd ü vişāl:

1. çesende-i şehd ü vişāl:

Sayfa 69

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Vuslat (sevdiğine
kavuşma) balını tatmış.*

riyāzāta iştiğāl üzre iken biñ
altmış tārīhinde
çesende-i şehd ü vişāl ve
dünyādan 'uḳbāya irtihāl

çesme-sār:

1. çesme-sār:

Sayfa 43

Satır: 17

Çeşmesi, pınarı çok

olan yer. ("Çeşme" ve
"çeşme başı" anlamında
kullanılır).

aḳabenüñ miyānında vāki'
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzñikde kendüden

çesm-i dili nā-binā olup:

**1. çesm-i dili nā-binā olup:-
up**

Sayfa 50

Satır: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönül gözü kör olmak.

olduğı eelden çesm-i dili nā-
binā olup dü-cihānda
didār-ı Ḥaḳḳdan maḫrūm
olup ḫüsrāna giriftār

çesm-i nā-bināsından:

**1. çesm-i nā-bināsından:-si,
-n, -dan**

Sayfa 22

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Görmeyen göz.

baḳ deyü buyururlar Molla
Ḳuṭbe'd-diniñ çeşm-i
nā-bināsından perde izāle
iderler Mevlāna

çevir:

1. çevirdiler:-di, -ler

Sayfa 15

Satır: 19

*Bir şeyin yönünü
değiştirmek.*

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥazretleri

çi-fā'ide:

1. çi-fā'ide:

Sayfa 40

Satır: 16

*Ne yazık ki, artık
faydasız!*

boğarlar Ba'dehu'l-mevt
Sultān Mehmed Ḥazretleri
ğāyet nādım olmışlar ammā
çi-fā'ide izācā'e'l-

çift:

1. çifte:-e

Sayfa 20

Satır: 18

*Tarlayı (iki öküz takımı
ile veya sabanla) sürme işi,
zirāat.*

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pirezeniñ başı devletlü imiş

çift sürmeden:

1. çift sürmeden:-meden

Sayfa 21

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Toprağı sabanla işleyip
ekilebilir duruma getirmek.*

Ḥazretlerinüñ ellerinden
ibtidā bī'at ve inābet iden
ol ḫātündür çünki çift
sürmeden oğlu geldükde

çifti süreyüm:

**1. çifti süreyüm:-e, -(y)üm-
eyüm**

Sayfa 20

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Tarlayı (iki öküz takımı
ile veya sabanla) sürme işi,
zirāat.*

eydür ki vâlide bir kaçğın
kıl tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kılı

çihil rüz:

1. çihil rüz:

Sayfa 13

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kırk gün.

Te'âlâ ile 'ahd idüp tıruram
ki çihil rüz olmayınca
ihrâc eylemezem Dervîşân
dağı münfa' il olup

2. çihil rüz:

Sayfa 13

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Kırk gün.

dönerler Ba' dehu çihil rüz
tamâm olduğda Hâzreti
Şeyh Hüseyin Hamâvî
Hâzretleri buyururlar ki

çık:

1. çıkup:-up

Sayfa 14

Satır: 16

Ayrılmak.

mağşüda gelemüm çün Eşref-
zâde Efendiyi ol gün
halvethânedan çıkup Şeyh
Hüseyin Hâzretleri dağı

2. çıkarlar:-ar, -lar

Sayfa 30

Satır: 15

Görünmek.

komayup sefineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar

İzniğde fuqarâ ve dervîşân
dağı Sultân

**3. çıktuğlarında:-duğ, -lar,
-ı, -(n)da**

Sayfa 49

Satır: 22

(Namazdan) çıkmak.

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduğda kırk
birinci gün halk şalât-ı
zuhûrdan çıktuğlarında ol

4. çıkup:-up

Sayfa 17

Satır: 2

*Peyda olmak, meydana
gelmek.*

Rümî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuqarâ tiz ol
şu olan mahalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

5. çıkar:-ar

Sayfa 66

Satır: 17

*Peyda olmak, meydana
gelmek.*

deñlü balık çıkar ki Qarâşu
balık ile tıduğdan
şoñra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki hadd ü

6. çıkmağ:-mağ

Sayfa 66

Satır: 13

*Peyda olmak, meydana
gelmek.*

çıkmağ için Sinân Dede
Hâzretlerinden himmet
talep iderler Sinân Dede
Efendi dağı hırqa-i

7. çıkmaz:-maz

Sayfa 66

Satır: 11

*Peyda olmak, meydana
gelmek.*

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinân Dede
Hâzretleri ol mahalle
varurlar balıççılar balık

8. çıkarup:-ar, -up

Sayfa 12

Satır: 19

Açığa çıkmak.

hücre içinde haps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olinsun ba'zılar Hâzreti Şeyh
kendü a'lamdur

9. çıkarup:-ar, -up

Sayfa 29

Satır: 10

Açığa çıkmak.

zâde Hâzretleri hemân
mübârek ellerin ceplerine
şoğup bir miğdâr nebât
şekeri çıkarup mübârek

10. çıkmasunı:-ma, -su, -(n)ı

Sayfa 38

Satır: 4

*(bir şeye)çakmak,
kesmek.*

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıkmasunı ricâ ider Üstâd
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

çok:

1. çok:

Sayfa 8

Satır: 1

Miktar zarfi.

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki´

2. çok:

Sayfa 8

Satır: 1

Miktar zarfi.

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki´

3. çok:

Sayfa 45

Satır: 3

Miktar zarfi.

şahanları çok getirür
Kühistâne varilup hidmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem´ olur

4. çok:

Sayfa 25

Satır: 3

Miktar sıfati.

râzı olursañ devlet bulursıñ
ve illâ çok nâdim
olursıñ fe´emmâ soñraki
peşimânlık fâ´ide virmez

çok:

1. çok:

Sayfa 32

Satır: 3

Miktar sıfati.

intikâl itmiş bulduklarundan
çok feryâd ü figân
idüp demişler ki müddet-i
medidedür ki

corba:

1. corba:

Sayfa 45

Satır: 11

Çorba.

çorba yine evvelki gibi kalup
güyâ içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba´de`ţ-ta´am ol cema´ât

çöz:

1. çözülp:-il, -üp

Sayfa 37

Satır: 9

(bağl)çözmek,açmak.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülp tutup yine
bağlarlar yine çözülpür
‘Âhirü’l-emr nâçâr kalup

2. çözülp:-il, -ür

Sayfa 37

Satır: 10

(bağl)çözmek,açmak.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülp tutup yine
bağlarlar yine çözülpür
‘Âhirü’l-emr nâçâr kalup

çün:

1. çün:

Sayfa 13

Satır: 1

Sonra.

Çün ba´zılar naşîhat-pezîr
olmayup Hâzreti Şeyhüñ
huzûrına varurlar Sultânum
Rümî vefat eylemiş

2. çün:

Sayfa 14

Satır: 15

Sonra.

maşûda gelem çün Eşref-
zâde Efendiye ol gün
halvethânenen çıkup Şeyh
Hüseyin Hâzretleri dahı

3. çün:

Sayfa 29

Satır: 22

Böylece.

temâm eridükde zebânları
dahı kemâ-kân evvelki
gibi olup sağ u sâlim olur
Çün pâdişâh Hâzretleri

4. çün:

Sayfa 7

Satır: 15

*Çünkü II sebep bildiren
bağlaçtır.*

alup tahtîr-i beytül-helâya
muqayyed oldılar Çün
Hâcî Bayrâm-ı Velî anlaruñ
kemâl-i inkıyâdlarını

5. çün:

Sayfa 53

Satır: 6

*Çünkü II sebep bildiren
bağlaçtır.*

imdi bize şikâr nasîb
olmadığı bu avda âhüya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

6. çün:

Sayfa 6

Satır: 18

*"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.*

intikâlimüz dahı karîbdür
varuñ şehr-i Ankaraya
‘âzimet idüp Hâcî Bayrâm-ı
Velî birâderümüze çün

7. **çün:****Sayfa 7**

Satır: 11

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

teklif itmeye idi Çün Hâcî
Bayrâm-ı Velinûn
âsitâne-i sa'âdetlerine
varduğda tahtîr-i beytû'l-

8. **çün:****Sayfa 12**

Satır: 6

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba' dehu huzûr-ı tammıla
kendü hâline meşğûl oldu
Çün eyyâm-ı erba'in

9. **çün:****Sayfa 13**

Satır: 10

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

gelûn imdi iy dervîşân
va'demûz encâm buldı
Rûmîyi erba'inden ihrâc
idelûm çün

10. **çün:****Sayfa 20**

Satır: 10

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

cümle mahlûk Hakk
Te'alânun bendesidür anun
içün halkdan Hakk'a
kaçmışdur çün şahş-ı

11. **çün:****Sayfa 20**

Satır: 21

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

Çün

12. **çün:****Sayfa 30**

Satır: 18

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

Eşref-zâdeyi istikbâl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuqarâ Sultân Eşref-
zâdeyi görüp şeref-i

13. **çün:****Sayfa 37**

Satır: 5

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

halâs olursın deyü tebşîr
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

çünkü:1. **çünkü:****Sayfa 11**

Satır: 2

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

bu kelâm cârî olduğu eelden
teberrük kaçd
eylemişler çünkü Şeyh
Hüseyn Hâzretleri kâğıda

2. **çünkü:****Sayfa 21**

Satır: 11

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünkü

veliden kizb vâkı' olmaz
Pîrezen dahı kâdem-i

3. **çünkü:****Sayfa 37**

Satır: 2

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

buyururlar ki ben Eşref-
zâdeyüm ve İznîkde
oluram çünkü sen mazlûmen
bizüm yanumuza

4. **çünkü:****Sayfa 53**

Satır: 1

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

Rıdvânullahi 'aleyhim
ecma'in buyurdılar ki çünkü
Hâzreti Resûlullah bizüm
içimüzdedür Küffâr-ı

5. **çünkü:****Sayfa 21**

Satır: 16

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

Hâzretlerinün ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol hâtündür çünkü çift
sürmeden oğlı geldükde

6. **çünkü:****Sayfa 33**

Satır: 25

"Ne zaman ki" anlamı
katan bağlaç.

Çünkü yumğa kodılar
Dervîşler zikri urdılar

D**da:**

1. **da:****Sayfa 67**

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

mezbürü alup nice müddet
anlar da dānişmend ve
mevāid-i fezā' ilinden
hişşemend oldı mezbūra nice

daha ziyāde:1. **daha ziyāde:****Sayfa 44**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Daha fazla.

Tırsī Ḥāzretlerinüñ Sultān
Eşrefe daha ziyāde
i'tikādı olup ez-cān u dil
ciddile rāh-ı mücāhedeye

dahı:1. **dahı:****Sayfa 9**

Satır: 1

Henüz.

gelmedi dahı seyr-i ilallahda
tayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

2. **dahı:****Sayfa 13**

Satır: 16

Henüz.

halvethānenüñ bābını fetḥ
iderler ḥāzır olan
dervīşān görürler ki dahı
otuzuncu günde nice

3. **dahı:****Sayfa 8**

Satır: 18

Daha.

Sultānum seyr ü sülük
tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdur Yoḥsa dahı var mıdur
Ḥācī Bayrām-ı Velī

4. **dahı:****Sayfa 25**

Satır: 8

Daha.

tevḥīd-i Ḥudāya māni' olunca
var kıyās eyle ki
dahı ziyādesinüñ zararını ne
ola biri dahı budur ki

5. **dahı:****Sayfa 4**

Satır: 9

"De, da" bağlacı.

iḥtiyār ider sevāp dahı
andadur ve mezbür
Muḥammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sultān

6. **dahı:****Sayfa 5**

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

ile gidüp muntazır turduḳda
Ba'dehu'z-zamān Abdal
Muḥammed Ḥāzretleri dahı
Eşref-zāde Efendi

7. **dahı:****Sayfa 5**

Satır: 10

"De, da" bağlacı.

Ḥāzretlerine nazār idüp
buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getir
Anlar dahı pāzāra

8. **dahı:****Sayfa 5**

Satır: 19

"De, da" bağlacı.

yārın köftelüsini dahı
getüreyüm didi hemān
Abdāl Muḥammed Ḥāzretleri
bunları imtiḥān için

9. **dahı:****Sayfa 6**

Satır: 4

"De, da" bağlacı.

sa'ādetine virüp ekl eyle şunu
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi dahı bilā-
tevaḳḳuf velā-ta'allül

10. **dahı:****Sayfa 6**

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

intiḳālimüz dahı qarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
'āzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

11. **dahı:****Sayfa 7**

Satır: 13

"De, da" bağlacı.

ḥelā ile emr buyururlar
Eşref-zāde Efendi dahı
sem'an ve
tā'aten deyüp ellerine ıbrıḳ
ve kürek ve süpürge

12. **dahı:****Sayfa 8**

Satır: 3

"De, da" bağlacı.

olmadı meḡer ki vāḳı'am
olaydı Anı dahı ki edeb
birle söyleyüp ta'bīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

13. **dağı:****Sayfa 8**

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

tezvîc idüp kendülere dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet dağı virüp āyin-i
meşāyih-ı Sultān üzre alem

14. **dağı:****Sayfa 8**

Satır: 10

"De, da" bağlacı.

ü seccāde ile kāsaba-i İznike
istiḥlāf buyurmuşlar
Eşref-zāde Efendi dağı gelüp
kāsaba-i İznike ihtifā

15. **dağı:****Sayfa 9**

Satır: 10

"De, da" bağlacı.

vākı'alarını tahrîr eyle andan
anlarıñ ḥidmetinde var
Eşref-zāde Ḥazretleri dağı
gelüp İznikte erba'ine

16. **dağı:****Sayfa 9**

Satır: 12

"De, da" bağlacı.

girüp erba'in temām olıcağ
vākı' olan vākı'atları
bir kāğıda tahrîr ve bir
mürekkep dağı tedārik idüp

17. **dağı:****Sayfa 9**

Satır: 15

"De, da" bağlacı.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāhil olacağı gün Şeyḥ
Ḥüseyin Ḥamāvî Ḥazretleri
dağı Ḥacc-ı şerîfde imişler

18. **dağı:****Sayfa 9**

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

Ḥüseyin dağı Ḥacc-ı şerîfden
gelmişler ekābir ve
a'yān vilāyet-i Ḥamāda sağır
ve kebîr Şeyḥ Ḥüseyin

19. **dağı:****Sayfa 9**

Satır: 22

"De, da" bağlacı.

istikbāli temām itdünüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı dağı istikbāl idün
deyücek ahāli-i

20. **dağı:****Sayfa 10**

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

zîrā gözlüye gizli yokdur
Sultān Eşref-zāde dağı
erba'inde gördükleri
vākı'atlarıñ kağıdını taleb

21. **dağı:****Sayfa 11**

Satır: 6

"De, da" bağlacı.

tozuyla ḥalvethāneye dāhil
olurlar Şeyḥ Ḥüseyin
dağı Eşref-zādenün ḥaliyle
ve kerîmesini kendi

22. **dağı:****Sayfa 11**

Satır: 9

"De, da" bağlacı.

idi Sultān Eşref-zāde dağı
Şeyḥ Ḥüseyin
Ḥazretlerinün telkînleri ile
zıkr-i Ḥudāya meşğul

23. **dağı:****Sayfa 11**

Satır: 22

"De, da" bağlacı.

ı kalble ḥālinize meşğul oluñ
Şeyḥ Efendi Ḥazretleri
bize tenhā oda virdi ve ta'am
dağı bî-nihāye ve dest

24. **dağı:****Sayfa 11**

Satır: 4

"De, da" bağlacı.

naẓar buyurduğda yine
erba'in emr iderler anlar
dağı sem'an ve tā'aten deyüp
hemān ayakları

25. **dağı:****Sayfa 12**

Satır: 1

"De, da" bağlacı.

hiç bizüm içün gamḥvār
olmañ didi kerîmeleri dağı
geldi Bu kelāmı babalarınıñ
ḥücreci ḥapusında

26. **dağı:****Sayfa 12**

Satır: 15

"De, da" bağlacı.

getür derviş dağı varup
ḥücreyi kilitleyüp
miftāhını Şeyḥ Ḥüseyin
Ḥazretlerine getirürler

27. **dağı:****Sayfa 13**

Satır: 6

"De, da" bağlacı.

Te'ālā ile 'ahd idüp tururam
ki çihil rüz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
dağı münfa' il olup

28. **dağı:****Sayfa 13**

Satır: 12

"De, da" bağlacı.

halvethānenün çapısına
gelürler Dervīşāna
zikru'llah eylemek emr
buyururlar Anlar dağı bir

29. **dağı:****Sayfa 13**

Satır: 20

"De, da" bağlacı.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir dağı Hū
dirler anda dağı nidā

30. **dağı:****Sayfa 14**

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

mağşūda gelemüm çün Eşref-
zāde Efendiye ol gün
halvethāneden çıkup Şeyh
Hüseyn Hāzretleri dağı

31. **dağı:****Sayfa 15**

Satır: 3

"De, da" bağlacı.

Sultān Eşref-zāde dağı
sem'an ve ta'āten diyüp

emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi tarīk-ı Eşrefiyeniñ

32. **dağı:****Sayfa 15**

Satır: 11

"De, da" bağlacı.

itdim hemān anlar dağı
emirlerine imtişāl idüp
'azm-i rāh iderler ammā
'aziziñ küdemādan olan

33. **dağı:****Sayfa 15**

Satır: 23

"De, da" bağlacı.

İnşāallah yarın git anlar dağı
kalur Şeyh Hüseyn
Hāzretleri teferrüc tedārikin

34. **dağı:****Sayfa 16**

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahhuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultān Eşref-zāde dağı

35. **dağı:****Sayfa 17**

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

mikdār benefşe cem' eyleñ
dervīşler benefşe cem'
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri dağı bile gider

36. **dağı:****Sayfa 17**

Satır: 11

"De, da" bağlacı.

getürürler Ba' dehu Eşref-
zāde dağı elinde bir dāne
benefşesi var 'Aziz
Hāzretlerine virür 'Aziz

37. **dağı:****Sayfa 18**

Satır: 9

"De, da" bağlacı.

eyle Eşref-zāde Efendi dağı
sem'an ve ta'āten deyüp
müfārakat iderler Şeyh
Hüseyn Hāzretleri

38. **dağı:****Sayfa 18**

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazar eyleye
tā ki siz dağı müntefi'
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

39. **dağı:****Sayfa 18**

Satır: 19

"De, da" bağlacı.

Hamāvī Hāzretleri dağı
elhamdüllillah deyüp el
kaldurup du'ā iderler ve
hānķāh-ı sa'ādetlerine

40. **dağı:****Sayfa 18**

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

rücū' iderler Eşref-zāde
Hāzretleri dağı mürür-ı
eyyāmla kaşaba-i İznike
gelüp ihtifā üzre olup

41. **dağı:****Sayfa 20**

Satr: 7

"De, da" bağlacı.

dağı buyururlar ki bir kaçgın
kulum Eşref-zāde
Efendi Hāzretlerinüñ
kelāmında hilāf yokdur zīrā

42. **dağı:**

Sayfa 20

Satr: 16

"De, da" bağlacı.

eydür ki vālide bir kaçgın
kul tutdum şol hānede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kulu

43. **dağı:**

Sayfa 21

Satr: 3

"De, da" bağlacı.

alalum dir Pīrezen dağı şu
getürür Eşref-zāde
Hāzretleri dağı ābdest alup
namāz kılup zikru'llah

44. **dağı:**

Sayfa 21

Satr: 4

"De, da" bağlacı.

alalum dir Pīrezen dağı şu
getürür Eşref-zāde
Hāzretleri dağı ābdest alup
namāz kılup zikru'llah

45. **dağı:**

Sayfa 21

Satr: 12

"De, da" bağlacı.

sen ol derviş misin deyince
belī didi çünkü
velīden kizb vākı' olmaz
Pīrezen dağı qadem-i

46. **dağı:**

Sayfa 21

Satr: 17

"De, da" bağlacı.

vālidesi kažiyyeyi i'lām
eyledükde ol dağı istiğfār
idüp bī'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cüybāruñ

47. **dağı:**

Sayfa 22

Satr: 8

"De, da" bağlacı.

üzre mü'ezzine iķāmet eyle
deyü imā eyler Molla
Kıtbe'd-din dağı vaqt
olmadı deyü mü'ezzini men'

48. **dağı:**

Sayfa 22

Satr: 15

"De, da" bağlacı.

Kıtbe'd-din dağı şark
tarafına bakar görür ki
hırşid-i
'ālem-tāb Kūh-ı Kāf
Kalesinden iki ādem qaddi

49. **dağı:**

Sayfa 22

Satr: 22

"De, da" bağlacı.

'İlm-i bātın taleb iden Eşref-
zādeye varsun Sulţān
Eşref-zāde dağı buyurur ki
Molla Kıtbe'd-din sen

50. **dağı:**

Sayfa 24

Satr: 11

"De, da" bağlacı.

temām qaddüme münāsib
geldi bir akçe dağı

ziyāde eyledüm dellāl
şāhibine danışmağa gitdi

51. **dağı:**

Sayfa 24

Satr: 13

"De, da" bağlacı.

bana bir miķdār tevaķķuf
eyle dedi ben dağı bir
miķdār bir köşede tevaķķuf
eyledüm dellāl eğlenüp

52. **dağı:**

Sayfa 24

Satr: 15

"De, da" bağlacı.

gelmedi ben dağı hemān ol
maħālden gidüp
alduğum şeyi Sulţān Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

53. **dağı:**

Sayfa 24

Satr: 24

"De, da" bağlacı.

nice zikru'llah idersün bu
küstāhlık yetmez iken
inkār dağı idersin

54. **dağı:**

Sayfa 25

Satr: 8

"De, da" bağlacı.

tevħid-i Hudāya māni' olunca
var kıyās eyle ki
dağı ziyādesinüñ zararı ne
ola biri dağı budur ki

55. **dağı:**

Sayfa 26

Satr: 3

"De, da" bağlacı.

itdüm eğer ol 'azîzi dağı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

56. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 5

"De, da" bağlacı.

dağı pâdişâh Hâzretlerine 'arz
iderler pâdişâh
getürün deyü emr iderler
vezîr dağı kaçucılarla

57. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 6

"De, da" bağlacı.

dağı pâdişâh Hâzretlerine 'arz
iderler pâdişâh
getürün deyü emr iderler
vezîr dağı kaçucılarla

58. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

emr-i şerîfi irsâl idüp Sultân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da' vet iderler kaçucılar dağı
emr-i şerîfi Sultân

59. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 11

"De, da" bağlacı.

gidemezem kaçucılar dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenün bu cevâbını
i'lâm iderler * vezîr dağı

60. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 12

"De, da" bağlacı.

gidemezem kaçucılar dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenün bu cevâbını
i'lâm iderler * vezîr dağı

61. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

pâdişâha telhîş ider pâdişâh
Hâzretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr dağı

62. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 18

"De, da" bağlacı.

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ virmeyüp
emr-i İllâhî yokdur deyü
cevap virür kaçucılar dağı

63. **dağı:**

Sayfa 26

Satır: 22

"De, da" bağlacı.

'aceb müstağnî olur mürâi
ancağ varuñ katl idün
deyü emr ider kaçucılar dağı
ol aradan emr-i

64. **dağı:**

Sayfa 27

Satır: 13

"De, da" bağlacı.

soñra kaçucılar gelürler
Sultân Eşref-zâde dağı
hemân bir kerre re's-i
sa'âdetlerini mürâkabeden

65. **dağı:**

Sayfa 27

Satır: 19

"De, da" bağlacı.

getürün deyü yüke işâret
iderler fuğarâ dağı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kaçgan

66. **dağı:**

Sayfa 28

Satır: 5

"De, da" bağlacı.

virün kaçucılar dağı oradan
pâdişâha gelürler ve
şâdir olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

67. **dağı:**

Sayfa 28

Satır: 15

"De, da" bağlacı.

Hâzretleri dağı Karamürsele
gelüp kaçırğaya rüküb
idüp İstanbula dâhil olurlar
pâdişâh Hâzretlerine

68. **dağı:**

Sayfa 29

Satır: 15

"De, da" bağlacı.

Mükerreme Sultâna irsâl
iderler ağı dağı şekeri
vâlide Sultâna virür ve Eşref-
zâdenün vaşiyetleri

69. **dağı:**

Sayfa 29

Satır: 18

"De, da" bağlacı.

üzere şekeri dehânlarında
tutmağa işâret ider

Mükerrerme Sultān daḥı
şekeri dehanlarına va'z ider

70. **daḥı:**

Sayfa 29

Satır: 20

"De, da" bağlacı.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehanlarında eridükce
zebānları daḥı yeniden
bitmeğe başlar şeker

71. **daḥı:**

Sayfa 29

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

temām eridükde zebānları
daḥı kemā-kān evvelki
gibi olup sağ u sālīm olur
Çün pādişāh Ḥazretleri

72. **daḥı:**

Sayfa 30

Satır: 13

"De, da" bağlacı.

kendünün 'ulūfesi ve
baqiyyesini daḥı iskelede
olan fuḳarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aḳçe

73. **daḥı:**

Sayfa 30

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

ḳomayup sefıneye rüküb
idüp Ḳaramürsele çıkarlar
İznıkte fuḳarā ve dervīşān
daḥı Sultān

74. **daḥı:**

Sayfa 31

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

ta'zīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥazretleri daḥı
tesellī bulup gelüp İstanbula

75. **daḥı:**

Sayfa 32

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

ol misāfırlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telḳīn-i
zıkr iderler anlar daḥı
mübārek ellerin tutup telḳīn-i

76. **daḥı:**

Sayfa 32

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

yanlarına çeküp iḡmāz-ı 'ayn
iderler misāfırlar daḥı
şād u ḥandān olup
murādumuza nāil olduk deyü

77. **daḥı:**

Sayfa 35

Satır: 10

"De, da" bağlacı.

niyāz iderler ki pederünüz
Ḥazretine teveccüh
buyurasuñuz anlar daḥı
peder-i vālā- güherlerine

78. **daḥı:**

Sayfa 35

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

Marīza olan aḡzına alsun
def' olur deyü
buyurmuşlar ve anlar daḥı
adam irsāl idüp getirüp

79. **daḥı:**

Sayfa 36

Satır: 4

"De, da" bağlacı.

Eşref-zāde Ḥazretlerinün
merḳad-ı münırlerinün
derünından bir şādā gelür yā
Zelīḥā anlar daḥı

80. **daḥı:**

Sayfa 37

Satır: 15

"De, da" bağlacı.

adamlar 'azm-i cāmeḥāb
iderler Maḥbūsuñ daḥı
üzerine nevm gālebe idüp bir
mikdār uyuduḳda

81. **daḥı:**

Sayfa 37

Satır: 19

"De, da" bağlacı.

Maḥbūs daḥı bīdār olup
görür ki cümlesi ḥābda
hemān miskīn fırsatı
ḡanimiyet bilüp elinde

82. **daḥı:**

Sayfa 38

Satır: 4

"De, da" bağlacı.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenün
çıkmāsını ricā ider Üstād
daḥı 'ale'r-re'si ve'l-

83. **daḥı:**

Sayfa 39

Satır: 1

"De, da" bağlacı.

daḥı bu gelen Sultān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḥātūn ādāb üzre bir
mikdār tevāḳḳuf idüp

84. daħı:**Sayfa 39**

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

ħalāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daħı cidd-i tām ile
zamān-ı yesİRde İzniķe

85. daħı:**Sayfa 39**

Satır: 18

"De, da" bağlacı.

gelüp Şeref-i meclİsleriyle
müşerref olduķda elinde
olan nāmesin virür Sultān
EŞref-zāde daħı nāmenüñ

86. daħı:**Sayfa 39**

Satır: 23

"De, da" bağlacı.

du'ā eylesün adamlar daħı
bi'l-'acele Gekbūze

87. daħı:**Sayfa 40**

Satır: 12

"De, da" bağlacı.

adamları me'yūs olup
İstanbula gelüp bu ħāli
Maħmūd PaŐaya i'lām
iderler Maħmūd PaŐa daħı

88. daħı:**Sayfa 41**

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

Bāyezİd-i Faķİħ daħı nuķ-ı
mübārekelerini redd
İtmeyüp rāzİ olurlar Ba'dehu
Sultān EŞref-zāde

89. daħı:**Sayfa 42**

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

Tİrseye varup eyyām-ı Őitāda
İzniķde olurlar imiş
ve ħālā evlād-ı kirāmları daħı
bu 'ādeti icrā iderler

90. daħı:**Sayfa 42**

Satır: 19

"De, da" bağlacı.

Ĥazretleri daħı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
sa'ādet- bađŐına rücü'
eyledükde rāhda bir dervİŞe

91. daħı:**Sayfa 43**

Satır: 1

"De, da" bağlacı.

Ĥazretleri daħı aÇup ol sa'āt
dervİŞ İçinden bir elma
alup geÇüp gider 'Abdu'r-
rahİm Tİrsİ daħı EŞref-zāde

92. daħı:**Sayfa 43**

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

Ĥazretleri daħı aÇup ol sa'āt
dervİŞ İçinden bir elma
alup geÇüp gider 'Abdu'r-
rahİm Tİrsİ daħı EŞref-zāde

93. daħı:**Sayfa 43**

Satır: 5

"De, da" bağlacı.

ve anlar daħı bir dervİŞ aldı
dirler buyururlar ki

ya niÇün dāmenine muħkem
yapışmadun

94. daħı:**Sayfa 43**

Satır: 11

"De, da" bağlacı.

'Abdürrahİm Tİrsİ daħı āħ
görsem ve bilsem deyü
Sultān EŞref-zāde
Ĥazretlerinden ricā iderken
bir Şeb

95. daħı:**Sayfa 43**

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

Sultān EŞref-zāde buyurur ki
'Abdürrahİm var bu
gice yaylaķa git anlar daħı
sem'an ve tā'aten deyüp

96. daħı:**Sayfa 44**

Satır: 5

"De, da" bağlacı.

va'z-ı kadem idüp Sultān
EŞref-zādenüñ daħı ĥayır
du'āları ve himmet-
i'āliyeleri destĥir olup

97. daħı:**Sayfa 44**

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

merātib-i 'āliyeye nā'il ve
me'ārif-i İlāhiyeye
İttİlā'-ı ĥāŐıl u ĥilāfet virüp
seccādelerini daħı teslİm

98. daħı:**Sayfa 45**

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

iderler anlar daḥı du'ā
buyurup Ba'de emr eyledi
ki ol ḥidmetde

99. **daḥı:**

Sayfa 46

Satır: 8

"De, da" bağlacı.

Ba'dehu cum'a günü olduğda
Şeyḥ 'Abdu'r-raḥīm
Tırsī Ḥazretleri ve fuḳarā
cāmi'e gitdiler ben daḥı

100. **daḥı:**

Sayfa 48

Satır: 1

"De, da" bağlacı.

Ḥazretleri daḥı Sulṭānū'l-
enbiyā Ḥazreti
Muḥammedū'l-Muştafā
Şallallahū 'Aleyhi ve

101. **daḥı:**

Sayfa 51

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

tamāmū'l-ḥāṭıra meḡer Şeyḥ
Efendi Ḥazretleri daḥı
hālā evlād-ı kirāmları
taşarrufında olan zeytūn

102. **daḥı:**

Sayfa 51

Satır: 22

"De, da" bağlacı.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytūn ağacına işāret
buyururlar dervīş daḥı ağaca
yakın

103. **daḥı:**

Sayfa 52

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

varur görür ki zeytūn
ağacından şeker aḳup erik
ağacından şakız aḳar dervīş
daḥı şekerı koparup

104. **daḥı:**

Sayfa 52

Satır: 3

"De, da" bağlacı.

Ḥazreti Şeyḥ Ḥamdī
Efendiye getirür anlar daḥı
ḥāzır olan fuḳarāya tevzi'
iderler Menḳıbe Şeyḥ

105. **daḥı:**

Sayfa 56

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

Efendiye qarındür Şeyḥ-i
mezbürüñ tabi'at-ı
şi'riyesi daḥı olup nice
ilāhiyāt-ı mu'teberesi

106. **daḥı:**

Sayfa 56

Satır: 18

"De, da" bağlacı.

pederlerinden müstaḥlef
olmuşlardur ve bunlaruñ
daḥı ilāhiyyātı vardur
nitekim yine ḥāşiyede

107. **daḥı:**

Sayfa 57

Satır: 13

"De, da" bağlacı.

İbnü'ş-Şeyḥ 'Abdullah
Efendi daḥı pederlerinuñ

şehādetinden soñıra İznıḳde
pōst-nişin olup

108. **daḥı:**

Sayfa 59

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

Hāşıye Bu dahi mervidür ki
Şeyḥ Şerafe'd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

109. **daḥı:**

Sayfa 59

Satır: 26

"De, da" bağlacı.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar rāhi olduğdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

110. **daḥı:**

Sayfa 59

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

'alem-i şerif önlerince
zikru'llah iderek gelürler
ben daḥı elüme bir 'aşā alup
yāb yāb zoḳaḳ

111. **daḥı:**

Sayfa 59

Satır: 20

"De, da" bağlacı.

deyüñ ola ki bu ḥātūn
ḥastalıkdan ḥalās ola anlar
daḥı sem'an ve tā'aten diyüp
hemān Şeyḥ

112. **daḥı:**

Sayfa 60

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

Efendi iki ellerini semāya ref' idüp du'ā buyurdılar dervişler daḥı āmin deyüp Ba' dehu geldikleri yola

113. **daḥı:**

Sayfa 60

Satır: 3

"De, da" bağlacı.

revān oldılar ben daḥı bīdār oldum gördüm ki āşār-ı şihhat üzerimde zāhir ü nümāyān olmuş

114. **daḥı:**

Sayfa 60

Satır: 9

"De, da" bağlacı.

fazilet-nişāb daḥı tarikat-ı 'aliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḥlef olduklarında Burusada

115. **daḥı:**

Sayfa 60

Satır: 16

"De, da" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl anda zāhir ve nümāyandır ve ṭabī'at-ı şī'iriyeleri daḥı olup nice

116. **daḥı:**

Sayfa 62

Satır: 17

"De, da" bağlacı.

daḥı Şeyh Lütfullah Efendinün ferzend-i

bīmānendidür ve Şeyh Eşref-i Şānī Efendinün

117. **dahi:**

Sayfa 63

Satır: 24

"De, da" bağlacı.

*Menkūl Bu Şeyh 'Avnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişin olup 1228

118. **daḥı:**

Sayfa 63

Satır: 7

"De, da" bağlacı.

vaktümüzdür Şeyh 'Abdullah Efendiye daḥı fuḳarā ile yetmiş biñ tevḥīde āğāz idüp temām oldukça

119. **daḥı:**

Sayfa 63

Satır: 9

"De, da" bağlacı.

Şālih Efendi daḥı nakd-i ḥayātı ta' dād idüp itmām itmişdür İznikde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

120. **daḥı:**

Sayfa 64

Satır: 3

"De, da" bağlacı.

imiş ve ṭabī'at-ı şī'riyesi daḥı olup nice ilāhiyāt-güyā olmuşlar E'ş-Şeyh Faḥre' d-din Efendi Şeyh

121. **daḥı:**

Sayfa 66

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

oldı Ba' de' z-zamān yine ḥāzır olup kelimāt-ı ezānuñ bākiyesini daḥı itmām itdi 'Abdu'r-raḥīm

122. **daḥı:**

Sayfa 66

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

çıkmak için Sinān Dede Ḥāzretlerinden himmet talep iderler Sinān Dede Efendi daḥı ḥırka-i

123. **daḥı:**

Sayfa 68

Satır: 4

"De, da" bağlacı.

riyāzet itdüken sonra irşāda icāzet virüp Burusaya istihlāf buyurmuşlardur Şeyh-i merḳūm daḥı inzivā

124. **daḥı:**

Sayfa 69

Satır: 14

"De, da" bağlacı.

zāviye' -i Eşrefiyyeye istihlāf buyurmuşlar idi anlar daḥı gelüp zāviye' -i merḳūmede mücāhedāt ve

125. **daḥı:**

Sayfa 70

Satır: 2

"De, da" bağlacı.

mecnūn oldı Tımarḥāneye ḳosunlar deyü

Mezbûru'ş-Şeyh Muḥammed
Efendi dahî

126. dahî:

Sayfa 70

Satır: 21

"De, da" bağlacı.

*Şeyh-i mezburûn tabi'at-ı
şî'riyyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerîfleridür

127. dahî:

Sayfa 70

Satır: 5

"De, da" bağlacı.

dîvâne dahî Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
kü'üd eyledi

128. dahî:

Sayfa 70

Satır: 28

"De, da" bağlacı.

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdırlık idüp Cümle kır
nefsüñ çerisin sen
dahî merdâne ol

dâhil olacağı:

1. dâhil olacağı:-acağ, -ı

Sayfa 9

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Ulaşmak.

Eşref- zâde Efendi Ḥamāya
dâhil olacağı gün Şeyh
Hüseyn Ḥamāvî Ḥazretleri
dahî Ḥacc-ı şerîfde imişler

dâhil olurlar:

1. dâhil olurlar:-ur, -lar

Sayfa 28

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Ulaşmak.

Ḥazretleri dahî Ḥaramürsele
gelüp qadırğaya rüküb
idüp İstanbula dâhil olurlar
pâdişâh Ḥazretlerine

2. dâhil olurlar:-ur, -lar

Sayfa 11

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Girmek.

tozuyla ḥalvethâneye dâhil
olurlar Şeyh Hüseyn
dahî Eşref-zâdenüñ ḥaliyle
ve kerîmesini kendi

3. dâhil olurlar:-ur, -lar

Sayfa 37

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Girmek.

bendsüz önlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşuñ ḥânesine nüzûl

dâhil-i ḥişârda:

1. dâhil-i ḥişârda:-da

Sayfa 68

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Hisar'ın içi.

teslîm idüp Burusada dâhil-i
ḥişârda Ḍarbhane
Maḥallesinde vâkî' ḥalâ
kerîme-i mükerrereleri

dahve'-i kübrâ:

1. dahve'-i kübrâ:

Sayfa 45

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Öğleden bir saat önceki
vakte dahve-i kübra denir.*

ki ta'bir olunmaz dahve'-i
kübrâ olduḡda nas sofrâ
sofrâ olup oturdılar Abdü'r-
rahîm Tırsî Ḥazretleri

dâima:

1. dâima:

Sayfa 47

Satır: 14

Dâima, her zaman.

soñra pâdişâh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nâyî dâima illḥâḡ
iderdüm bir şeb rü'yamda

dâ'ıye:

1. dâ'ıyesinde:-si, -(n)de

Sayfa 5

Satır: 1

*Bir şeyi yapmak
hususunda duyulan ve içten
gelen teşvik edici istek,
gayrete getirici hal, arzu.*

Sülûk itmek dâ'ıyesinde
kalplerine ilhâm-ı Rabbânî
olup ol zamânda Burusada
meczûbân-ı İlahîyeden

dâmâd:

1. dâmâd:-ı

Sayfa 3

Satır: 19

Damat, güvey.

Sultânuñ ḥalîfesi ve dâmâdı
zîb-i maḥâfil kürsî e'ş-
Şeyh 'Abdü'r-rahîm Tırsî
Ḥazretlerinüñ ḥalîfesidür

2. **dāmādı:-ı****Sayfa 65**

Satır: 5

Damat, güvey.

Hzretlerinün halîfesi ve dāmādı olan e'ş-Şeyh 'Abdu'r-raḥīm Tırsī Hzretlerine ḥidmet ve tekml-i

3. **dāmādı:-ı****Sayfa 70**

Satır: 17

Damat, güvey.

Efendi Hzretlerinün dāmādı zikri sebkat iden Şeyh Meḥmed Efendiden ictilāb-ı envār-ı tarikat

dāmād idinmişler:1. **dāmād idinmişler:-in, -***miş, -ler***Sayfa 8**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Damat etmek.

tezvîc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḥı virüp āyin-i meşāyih-ı Sulṭān üzre alem

2. **dāmād idinmişler:-in, -***miş, -ler***Sayfa 69**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Damat etmek.

mükerreremelerini mezbūra tezvîc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāki'

dāmād-ı fezāil-nihādları:1. **dāmād-ı fezāil-****nihādları:-lar, -ı****Sayfa 68**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Yaratılışı faziletli**damat.*

dāmād-ı fezāil-nihādları 'Abdullah Efendiye fāriğ olup kendüler küşenişin-i 'uzlet ve ta'līm-i 'ulūma

dāmād-ı resūlullah:1. **dāmād-ı resūlullah:****Sayfa 4**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Allah Rasūli'nün**damadı.*

Eşref-zāde e'ş-Şeyh 'Abdullah e'r-Rūmī Hzretlerinün nesepleri dāmād-ı Resūlullah

dāmād-ı vera'-mu'tādi:1. **dāmād-ı vera'-mu'tādi:****Sayfa 67**

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Allah'tan korkup

haramdan, gūnahtan, kötülüklerden sakınmayı, dīni buyrukları titizlikle yerine getirmeyi, takvâyı alışkanlık haline getirmiş damadı.

Eşref-zāde Sulṭān Hzretlerinün halîfesi ve dāmād-ı vera'-mu'tādi Şeyh 'Abdurraḥīm Tırsī

dāmān:1. **dāmānına:-ı, -(n)a****Sayfa 22**

Satır: 19

Etek.

dāmānına yüzler sürüp küstāhlıgından istigfār ider ve buyurur ki 'ilm-i zāhire talep iden bize gelsün

dāmenine yapışmadun:1. **dāmenine yapışmadun:-***ma, -du, -n***Sayfa 43**

Satır: 6

Kelime Tipi: **Deyim***Bir kimsenin manevî desteğini istemek.*

ve anlar daḥı bir dervîş aldı dirler buyururlar ki ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

dāmenine yapışmış:1. **dāmenine yapışmış:-miş****Sayfa 66**

Satır: 5

Kelime Tipi: **Deyim***Bir kimsenin manevî desteğini istemek.*

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iklim dört küşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

dan:1. **dan:****Sayfa 8**

Satır: 5

Ayrılma(Çıkma) hali eki.

ḥizmetlerinde olduḡ dan soñra Hācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḥayrū'n-nisā Eşref-zāde Efendiye

2. dan:**Sayfa 21**

Satır: 5

Ayrılma(Çıkma) hali eki.

meşgûl olur Pîrezen taşra
dan zikru'llah avâzın
istimâ'idicek hemân kalbine
bir nâr-ı muhâbbet

dane:**1. dane:****Sayfa 18**

Satır: 8

Tane, adet, miktar.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

danıs:**1. danısmağa:-mağ, -a****Sayfa 24**

Satır: 12

Danışmak, bilgi sahibi olmak II sorup soruşturmak.

temâm kıddüme münâsib
geldi bir aqçe dahı
ziyâde eyledüm dellâl
şâhibine danısmağa gitdi

dânişmend:**1. dânişmend:****Sayfa 67**

Satır: 12

Bilgin, âlim, ilim sahibi.

mânendi olmayup muhâkķķik
ve müdaķķķik
dânişmend olup o târihde
Burusada merhûm

2. dânişmend:**Sayfa 4**

Satır: 16

Medrese talebesi.

Meşmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-ğufrân
Hâzretlerinüñ medrese-i
celîlesinde dânişmend olup

3. dânişmend:**Sayfa 5**

Satır: 9

Medrese talebesi.

Hâzretlerine nazâr idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar dahı pâzâra

4. dânişmend:**Sayfa 5**

Satır: 16

Medrese talebesi.

ķarışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

5. dânişmend:**Sayfa 64**

Satır: 18

Medrese talebesi.

Burusada Ķaragüllü nâm
mevzi'de Ferhâdiye
Medresesinde dânişmend
olup medrese-i mezbûrede

6. dânişmend:**Sayfa 67**

Satır: 17

Medrese talebesi.

mezbûri alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ'ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

dar gelüp:**1. dar gelüp:-üp****Sayfa 54**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Dar gelmek.

iken 'andelîb-i ruħına kafes-i
dünyâ dar gelüp biñ
ķırķ altı târihinde tekyegâh-ı
beķâyâ firâr

darbhane mahallesinde:**1. darbhane mahallesinde:-
(n)de****Sayfa 68**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Darbhane Mahallesi**(Bursa'da bir mahalle.).*

teslîm idüp Burusada dâhil-i
hişârda Darbhane
Mahallesinde vâķi' hâlâ
kerîme-i mükerrmeleri

dâr-ı âhirete:**1. dâr-ı âhirete:-e****Sayfa 63**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Öteki dünya, âhîret.

olduķdan şoñra pederleri
dâr-ı âhîrete rihlet
buyurduķda Sedbaşı
fevķinde Eyüb Efendi

dâr-ı beķâyâ:**1. dâr-ı beķâyâ:-ya****Sayfa 49**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Ebedilik diyarı. II**Ahîret.*

vâlidüm Şeyh ‘Abdu’r-raḥîm
Tırsî Ḥazretleri dâr-ı
beḳāya intikāl
eyledüklerinden sonra bir
siyâh

2. **dâr-ı beḳāya:-ya**

Sayfa 55

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Ebedilik diyarı. II

Ahiret.

pederleri Şeyh Sırrî ‘Ali
Efendi dâr-ı beḳāya
intikālinden sonra kaşaba-i
İznikde âsitâne-i

3. **dâr-ı beḳāya:-(y)a**

Sayfa 64

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Ebedilik diyarı. II

Ahiret.

iştigâl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dâr-ı
beḳāya irtihâl buyurmuşlar
Eyüb Efendi zâviyesinde

dâr-ı cinân:

1. **dâr-ı cinân:**

Sayfa 59

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Cennetler evi, cennet

yurdu.

olmuşlardur cevherin ḥarfiyle
fevtine Ḥasibâ tarih
Cilve-gâhın Şerefün ide
Ḥudâ dâr-ı cinân sene

dâr-ı fenâdan:

1. **dâr-ı fenâdan:-dan**

Sayfa 62

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yokluk yurdu II Dünya.

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî tarih
didi Ḥamdî-zâde eyledi dâr-ı
fenâdan intikâl 1106

dâr-ı ğurûrdan:

1. **dâr-ı ğurûrdan:-dan**

Sayfa 36

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Dünya (dünyanın bir
‘aldanma yeri’ olarak
algılanması bağlamında).*

vâşıl olurlar Menkıbe
mervîdür ki Sulṭân
Eşref-zâde bu dâr-ı ğurûrdan
sarây-ı sürûra irtihâl

dârü’l-ġurûr:

1. **dârü’l-ġurûrdan:-dan**

Sayfa 47

Satır: 3

*Dünya (dünyanın bir
‘aldanma yeri’ olarak
algılanması bağlamında).*

Eşref-zâde Ḥazretleri bu
dârü’l-ġurûrdan ‘azm-i
sarây-ı sürûr eyledüklerinde
ben şaġire ḳalup Sulṭân

da’vet:

1. **da’veti:-i**

Sayfa 25

Satır: 25

Davet etmek, çağırmaq.

*Sultan Eşref-zâde
Efendimüzün İslambola
pâdişâhun vakı’ olan da’veti

da’vet iderler:

1. **da’vet iderler:-er, -ler**

Sayfa 26

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Davet etmek, çağırmaq.

emr-i şerîfi irsâl idüp Sulṭân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da’vet iderler ḳapucılar daḳı
emr-i şerîfi Sulṭân

dāye:

1. **dāye:**

Sayfa 5

Satır: 5

*Dāye II Sâki, içki
(şarap) sunan kimseye
denir. Tasavvufta mürşid-i
kâmil anlamında kullanılır.
Mürşid-i kâmil, tasavvufa
giren kişiye ilahî aşk yolunda
ilerlemesi için yol gösterir.
Metinde tasavvufî manada
kullanılmıştır.*

baña naşib ve dāye var ise ve
ma’ârif-i İlâhî
müyesser olurısa ‘âlametleri
zuhûr ide deyü niyyet

de:

1. **deyüp:-(y)üp**

Sayfa 6

Satır: 5

Demek, söylemek.

sem’an ve tâ’aten deyüp
hemân ekl itmeġe âġâz
eyledükde Abdal
Muḥammed Ḥazretleri ya
sen

2. **der:-r**

Sayfa 7

Satır: 5

Demek, söylemek.

tarîkıyn ittifâk bunuñ üzerine
der ki Eşref-zâde
Efendi Hâcî Bayrâm-ı
Velîniñ on bir sene

3. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 7
Satır: **14**
Demek, söylemek.

helâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi dağı
sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ıbrık
ve kürek ve süpürge

4. **deyücek:-(y)ücek**
Sayfa 9
Satır: **2**
Demek, söylemek.

gelmedi dağı seyr-i ilallahda
tayerân arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi senüñ bu

5. **deyücek:-(y)ücek**
Sayfa 9
Satır: **22**
Demek, söylemek.

istikbâli temâm itdünüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı dağı istikbâl idün
deyücek ahâli-i

6. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 11
Satır: **4**
Demek, söylemek.

nazar buyurdukdâ yine
erba'in emr iderler anlar
dağı sem'an ve tâ'aten deyüp
hemân ayakları

7. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 16
Satır: **15**
Demek, söylemek.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

8. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 18
Satır: **9**
Demek, söylemek.

eyle Eşref-zâde Efendi dağı
sem'an ve ta'aten deyüp
müfârakat iderler Şeyh
Hüseyn Hâzretleri

9. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 18
Satır: **19**
Demek, söylemek.

Hamâvî Hâzretleri dağı
elhamdülillah deyüp el
kaldurup du'â iderler ve
hânkâh-ı sa'âdetlerine

10. **deyince:-y, -ince**
Sayfa 21
Satır: **11**
Demek, söylemek.

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünki
velîden kizb vâkı' olmaz
Pirezen dağı kadem-i

11. **dedi:-di**
Sayfa 24
Satır: **13**
Demek, söylemek.

bana bir miqdâr tevakkuf
eyle dedi ben dağı bir

miqdâr bir köşede tevakkuf
eyledüm dellâl eğlenüp

12. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 28
Satır: **12**
Demek, söylemek.

dervîşdür sarây kapusına dek
istikbâliñüz kâfidür
deyüp evvelki tedbîrden 'avk
ve te'hîr iderler likin

13. **deyücek:-(y)ücek**
Sayfa 30
Satır: **6**
Demek, söylemek.

kullarunuza virüp gâzâ eyleñ
fuqarânıñ buna ihtiyâcı
yokdur deyücek pâdişâh
Hâzretleri müteğayyir

14. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 31
Satır: **1**
Demek, söylemek.

ihrâc eyle deyüp tazarru' ve
niyâz iderler ve dağı
fuqarâ ile İzniğe yine rücu'
iderler ve gelüp

15. **değişler:-miş, -ler**
Sayfa 32
Satır: **4**
Demek, söylemek.

intikâl itmiş bulduklarundan
çok feryâd ü figân
idüp demişler ki müddet-i
medîdedür ki

16. **der:-r**
Sayfa 36
Satır: **20**
Demek, söylemek.

rüşen-zamîr yanına gelüp dir
ki şakin havf itme
biz seni halâş iderüz
Maḥbûs-ı derdmend der ki

17. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 37
Satır: 14
Demek, söylemek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbûsı
şabâḥ divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bîtâb

18. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 39
Satır: 8
Demek, söylemek.

mi buyururlar ki bu sene
ğazâya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḥâtûnuñ gözinden gâ'ib

19. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 43
Satır: 14
Demek, söylemek.

Sultân Eşref-zâde buyurur ki
'Abdürrahîm var bu
gice yaylağa git anlar daḥı
sem'an ve tâ'aten deyüp

20. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 44
Satır: 2
Demek, söylemek.

zâtuñ kâdr u kıymetin bil vü
anuñ ḥayır du'âsın ricâ
kıl deyüp gâ'ib oldılar
bundan sonra 'Abdu'r-rahîm

21. **demîş:-mîş**
Sayfa 52

Satır: 7
Demek, söylemek.

avınuñ zamânı imiş
rüfekâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḥ

22. **deyüñ:-yüñ**
Sayfa 59
Satır: 19
Demek, söylemek.

deyüñ ola ki bu ḥâtûn
ḥastalıkdan ḥalâş ola anlar
daḥı sem'an ve tâ'aten diyüp
hemân Şeyḥ

23. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 60
Satır: 2
Demek, söylemek.

Efendi iki ellerini semâya
ref'idüp du'â buyurdılar
dervîşler daḥı âmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

24. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 70
Satır: 3
Demek, söylemek.

fukarânun timârḥânegisi
Şeyḥdür deyüp mecnûna
gel kişi senüñle âbdest
alalum deyüp elini çözüp

25. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 70
Satır: 4
Demek, söylemek.

fukarânun timârḥânegisi
Şeyḥdür deyüp mecnûna
gel kişi senüñle âbdest
alalum deyüp elini çözüp

26. **dedüm:-dü, -m**
Sayfa 24
Satır: 19
(Cevaben) demek.

'Abdü'r-rahîm-i fakîr dedüm
ki Lebbeyk Sultânüm
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru'llah

27. **dedüm:-dü, -m**
Sayfa 24
Satır: 20
(Cevaben) demek.

'Abdü'r-rahîm-i fakîr dedüm
ki Lebbeyk Sultânüm
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru'llah

28. **de:**
Sayfa 16
Satır: 13
"De, da" bağlacı.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahḥuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde daḥı

29. **de:**
Sayfa 50
Satır: 17
"De, da" bağlacı.

gelüp Çelebi şâhin de
küçükdür ammâ 'amelinde
çâbükdür buyurup def'-i
ḥâtıra ile izhâr-ı kerâmet

30. **deyüp:-(y)üp**
Sayfa 27
Satır: 22
Demek.

getürürler hemân
Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm

deyüp mübârek elleriyle
tulumların ağızlarını açar

31. **deyüp**:-*(y)üp*

Sayfa 38

Satır: 5

Demek.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç
kaç ider maḥbûs-ı derdmend
bendinden rehâ bulduḡda

32. **deyüp**:-*(y)üp*

Sayfa 43

Satır: 20

Demek.

elma alan dervîş ol maḥâlde
turur ‘Abdürrahîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek kademine düşer

33. **de**:

Sayfa 7

Satır: 21

"de" Bulunma hal eki.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm şöyle ola
ki dünyâ kelâmı idi Şeyḡ
Ḥâzretleri buyurlar ki

34. **de**:

Sayfa 65

Satır: 9

"de" Bulunma hal eki.

de küşenişîn-i ‘uzlet olup
inşâ’-i meşid-i şerîf ve
ma‘bed-ı münîf idüp ol
maḡâm-ı ḥümâyünda genc-

dede:

1. **dedeyi**:-*(y)i*

Sayfa 69

Satır: 23

*Dede II Mevlevîlik’te
çilesini doldurmuş Mevlevî
dervişlerine, Sayfa
tarikatlarda ise şeyh adayı
durumundaki dervişlere
verilen unvan.*

seccâde-nişîn olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuḡarâyıla Şeyḡ Muḡammed
Efendiye göndermişler

def’ olmış:

1. **def’ olmış**:-*mış*

Sayfa 35

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Def olur. Ortadan

kalkar.

ağızına almış Bi-Keremillahi-
Te‘âlâ ol maraz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esâsı ol

def’ olur:

1. **def’ olur**:-*ur*

Sayfa 35

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Def olur. Ortadan

kalkar.

Marîza olan ağızına alsun
def’ olur deyü
buyurmuşlar ve anlar daḡı
adam irsâl idüp getürüp

def’ a:

1. **def’ a**:

Sayfa 52

Satır: 8

Kez, kere.

avınıñ zamânı imiş
rûfekâsından birisi demiş ki
bu def’ a geyik şayd itmeḡe
ne minnet ki Şeyḡ

def’ -i hâtırâ:

1. **def’ -i hâtırâ**:

Sayfa 50

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Gönülde olan hissi yok

etme.

gelüp Çelebi şâhin de
küçükdür ammâ ‘amelinde
çâbükdür buyurup def’ -i
hâtırâ ile izḡâr-ı kerâmet

defin:

1. **defin**:

Sayfa 63

Satır: 20

(Ölü için) Gömme,

gömülme.

günü âb-ı memâtı nûş ve
dünyâdan ‘uḡbâya
göçmüşdür zâviye-i
merḡümede defin vü
pederleri

2. **defin**:

Sayfa 64

Satır: 11

(Ölü için) Gömme,

gömülme.

defin ü pederine vü
birâderine qarîndür o mifzâl-
i cihânüñ rıḡletin gûş
itdiḡüm birle didüm târiḡ-i

3. **defin**:

Sayfa 71

Satır: 18

(Ölü için) Gömme,

gömülme.

buyurmuşlardur Maḡrûse-i
mezbürda Ḥâzreti Emîr

Zāviyesi maḳberesinde defn
ve du'ā-yı müslimîne

defn-i zîr-i zemîn:

1. **defn-i zîr-i zemîn:**

Sayfa 61

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yer altına gömülme.

göçmüşdür İstanbulda
Tophanede vāki' āsitāne-i
Kādriyede defn-i zîr-i
zemîn ve Hāzreti Şeyh

defn-i zîr-i zemîn oldılar:

1. **defn-i zîr-i zemîn**

oldılar:-dı, -lar

Sayfa 56

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Yer altına gömülmek,
vefat etmek.*

zî'l-kā' desinde defn-i zîr-i
zemîn oldılar Qabr-i
şerîfleri 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Hāzretlerinüñ türbe-i

defn olunsun:

1. **defn olunsun:-ın, -sun**

Sayfa 13

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Gömülmek.

hücrelerinden ihrâc olunup
defn olunsun dirlar
Hāzreti Şeyh buyururlar ki
Hāḳḳ Sübhānehu ve

2. **defn olunsun:-ın, -sun**

Sayfa 12

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Gömülmek.

hücre içinde haps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olınsun ba'zılar Hāzreti Şeyh
kendü a'lamdur

defn-i şanduka-i ğufrān

olup:

1. **defn-i şanduka-i ğufrān**

olup:-up

Sayfa 19

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Merhamet olunmuş,
yarlığanmış (olarak)
defnolunmuş mezarda
bulunmak.*

olup mışra'-ı tārîhleri Eşref-
zāde 'azm-i cinān
eyledi * 874 Qāddesallahü
Sırrahu ve

değil:

1. **değil:**

Sayfa 46

Satır: 15

Değil, olumsuzluk edatı.

ta'āmı getüren yörükler değil
idi yörükler
şuretinde melekler idi Hāḳḳ
Celle ve 'ālā kemāl-i

2. **degildür:-dür**

Sayfa 50

Satır: 29

Değil, olumsuzluk edatı.

Değildür zîrā bu sinn-i sālde
zuhūr-ı veled itmek
müteşavver degıldür
dimişler
Hāzreti Şeyh Pîr Hāmdî
Efendinüñ kelām sem'ına
vāşıl olduḳda yevm-i

degin:

1. **degin:**

Sayfa 49

Satır: 4

Değin, dek, kadar.

Hādîmetîn-i devlet-i āl-i
'Osmān Sulṭān Selîmden
berîdür Hāḳḳ Te'ālā rûz-ı
kıyāmete degin fetḫ ü

değül:

1. **değıldür:-dür**

Sayfa 37

Satır: 4

Değil, olumsuzluk edatı.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değıldür ḫāṭıruñı
ḫôş tut 'An-ḳarîb

2. **degıldür:-dür**

Sayfa 50

Satır: 29

Değil, olumsuzluk edatı.

Değildür zîrā bu sinn-i sālde
zuhūr-ı veled itmek
müteşavver degıldür
dimişler
Hāzreti Şeyh Pîr Hāmdî
Efendinüñ kelām sem'ına
vāşıl olduḳda yevm-i

değül mi:

1. **değül mi:**

Sayfa 39

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Değil mi?.

mi buyururlar ki bu sene
ğazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ğā'ib

dehān:

1. **dehānlarından:**-lar, -i, -n, -dan

Sayfa 10

Satır: 23

Far. is. Ağz.

dehānlarından

2. **dehānlarına:**-lar, -i, -n, -a

Sayfa 29

Satır: 18

Far. is. Ağz.

üzere şekeri dehānlarında
tutmağa işāret ider
Mükerrerme Sultān daḥı
şekeri dehānlarına va'z ider

3. **dehānlarında:**-lar, -i, -n, -da

Sayfa 29

Satır: 13

Far. is. Ağz.

dehānlarında tutsunlar
pādişāh Ḥāzretleri
kızlarağasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vālidesi

4. **dehānlarında:**-lar, -i, -n, -da

Sayfa 29

Satır: 17

Far. is. Ağz.

üzere şekeri dehānlarında
tutmağa işāret ider
Mükerrerme Sultān daḥı
şekeri dehānlarına va'z ider

5. **dehānlarında:**-lar, -i, -n, -da

Sayfa 29

Satır: 19

Far. is. Ağz.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehānlarında eridükce

zebānları daḥı yeniden
bitmeğe başlar şeker

dek:

1. **dek:**

Sayfa 18

Satır: 7

-e kadar, -e deḡin.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümlle
mücāhede ve riyāzet

2. **dek:**

Sayfa 23

Satır: 12

-e kadar, -e deḡin.

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḥ neylersün Ḥaḡḡ
Te'ālā baña kıyamete dek
mehil virmişdür

3. **dek:**

Sayfa 28

Satır: 11

-e kadar, -e deḡin.

dervişdür sarāy kapısına dek
istikbālīñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden 'avḡ
ve te'hīr iderler likin

dellāl:

1. **dellāl:**

Sayfa 24

Satır: 9

*Herhangi bir şeyi, olayı
veya bir şeyin satılacağını
halka duyurmak için çarşıda,
pazarda yüksek sesle
bağırarak kimse, çağırmaç.*

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz

aḡçaya bir 'ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

2. **dellāl:**

Sayfa 24

Satır: 10

*Herhangi bir şeyi, olayı
veya bir şeyin satılacağını
halka duyurmak için çarşıda,
pazarda yüksek sesle
bağırarak kimse, çağırmaç.*

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aḡçaya bir 'ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

3. **dellāl:**

Sayfa 24

Satır: 12

*Herhangi bir şeyi, olayı
veya bir şeyin satılacağını
halka duyurmak için çarşıda,
pazarda yüksek sesle
bağırarak kimse, çağırmaç.*

temām kıddüme münāsib
geldi bir aḡçe daḥı
ziyāde eyledüm dellāl
şāhibine danışmağa gitdi

4. **dellāl:**

Sayfa 24

Satır: 14

*Herhangi bir şeyi, olayı
veya bir şeyin satılacağını
halka duyurmak için çarşıda,
pazarda yüksek sesle
bağırarak kimse, çağırmaç.*

bana bir miḡdār tevāḡḡuf
eyle dedi ben daḥı bir
miḡdār bir köşede tevāḡḡuf
eyledüm dellāl eğlenüp

dem-be-dem:

1. **dem-be-dem:**

Sayfa 71

Satır: 14

Bazen, arasıra, zaman zaman.

idüp mahrüse-i merķūmeye hicret ve ‘azizlerinden dem-be-dem aħz-ı ruħāniyyet itmışler idi bu hāl-i

den:

1. den:

Sayfa 7

Satır: 18

Ayrıma hali eki.

imtiħān eyleyüp soñra kendüye imāmet eylemek ĥidmetini teklif buyurmışlar ki on bir sene den

dendān-ı şerifleri:

1. dendān-ı şerifleri: -ler, -i

Sayfa 52

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Kutsal dış.

olup mübārek dendān-ı şerifleri şehid olmasına bā’ış ol idi ki aşhāb

derbān:

1. derbānlara: -lar, -a

Sayfa 30

Satır: 10

Kapıcı, kapıda duran görevli, bevvāb.

pādişāh Ĥazretlerine vedā’ idüp gerü dönüp sarāy ĥapusunda olan derbānlara yedlerinde olan aĥçadan

derbent:

1. derbent:

Sayfa 27

Satır: 1

Derbent, Bursa ilinin İznik ilçesine bağlı bir köydür.

İznike teveccüh iderler İznik ĥurbında Derbent nām bir kāfir ĥaryesi var bir gice anda yaturlar

derd:

1. derde: -e

Sayfa 11

Satır: 15

Sıkıntı, keder.

bu derde deyü hużūr-ı ĥalblerini perişān ider Ĥaĥĥ Te ‘ālānuñ ināyeti ve Şeyh Ĥüseyn Ĥazretlerinin

2. derdinden: -i, -(n)den

Sayfa 65

Satır: 14

Sıkıntı, keder.

ağlasa ve ĥurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden hālāş olur ve ağlayan çocuk māderini

derdmend:

1. derdmend:

Sayfa 56

Satır: 29

Dert sahibi, tasah II aşık.

Dermend Lütful-lah ile hem-dem olup dīdesin Dōst yüzine dūş idenlere şala gelsün berü

dergāh:

1. dergāhda: -da

Sayfa 63

Satır: 24

Tekke.

*Menkūl Bu Şeyh ‘Avnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişin olup 1228

dergāh-ı ‘āli:

1. dergāh-ı ‘āli:

Sayfa 25

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Yüce dergah.

Ĥudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ‘āli çavuşlarından bir çavuş İznike gelüp Sultān Eşref-zādenün

dermiyān idüp:

1. dermiyān idüp: -üp

Sayfa 53

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Ortaya dōkmek, ortaya koymak.

dermiyān idüp envā’-ı ibādāta iştiğāl üzere iken Ĥākān-ı ‘Osmaniyyeden Sultān Murād Ĥān-ı Rābi’

derün:

1. derünlarını: -lar, -ı, -n, -ı

Sayfa 31

Satır: 4

Gönül, insanın iç alemi.

hānĥāhlarında ĥarar iderler likin pādişāh Ĥazretlerinin derünlarını nār-ı muħabbet iħrāk idüp

derünına ātes-i muħabbet

dūşüp:

1. derûnına âteş-i muhabbet düşüp:-üp

Sayfa 28

Satır: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönlüne aşk ateşi

düşmek.

derûnına âteş-i muhabbet düşüp nice ideceğin bilmez 'Âkıbetü'l-emr istiğbâle bizâtihi giderem

dervîş:

1. dervîş:

Sayfa 12

Satır: 8

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

otuz güne varduğda otuz birinci günün gicesi hâdim olan dervîş bulamac ile hücre kapısına varup

2. dervîş:

Sayfa 12

Satır: 11

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

itdi aşla hareket itmez Dervîş gelüp Şeyh Hüseyn Hâzretlerine eydür Sultânüm Rûmî vefat eylemiş

3. dervîş:

Sayfa 12

Satır: 15

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

getür dervîş dağı varup hücreyi kilitleyüp miftâhını Şeyh Hüseyn Hâzretlerine götürürler

4. dervîşlere:-ler, -e

Sayfa 16

Satır: 22

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

mübârek şudan taşı tıdudurup Hâzreti Şeyhe getürür Hâzreti Şeyh dervîşlere şu yokdur deyü iddi'a

5. dervîşler:-ler

Sayfa 17

Satır: 6

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden

vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

mervîdür ki ol zamân nevbahâr imiş Şeyh Hüseyn Hâzretleri buyururlar ki dervîşler bize bir

6. dervîşler:-ler

Sayfa 17

Satır: 7

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

mikdâr benefşe cem' eyleñ dervîşler benefşe cem' itmeğe gider Eşref-zâde Hâzretleri dağı bile gider

7. dervîşler:-ler

Sayfa 17

Satır: 10

Tarikalardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

her biri bir tarafta perişân olurlar Ba' dehu'z-zamân dervîşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

8. dervîş:

Sayfa 21

Satır: 9

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

bir derviş var imiş halk ibtidâ taḥkîr idüp şoñra ta'zîm iderler olduḡda ġâ'ib olmuş Bi-Haḡḡ-ı Hudâ

9. dervîş:

Sayfa 21

Satır: 11

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

sen ol dervîş misin deyince belî didi çünkü veliden kizb vâkı' olmaz Pîrezen daḡı ḡadem-i

10. dervîşlere:-ler, -e

Sayfa 27

Satır: 18

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

cümle serâsime olup lâ-ya'ḡıl olurlar Sultân

Eşref-zâde Hazretleri dervîşlere varuñ şu yüki

11. dervîşdür:-dür

Sayfa 28

Satır: 11

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

dervîşdür sarây ḡapusına dek istikbâliñüz kâfidür deyüp evvelki tedbîrden 'avḡ ve te'hîr iderler lakin

12. dervîşliġe:-liġ, -e

Sayfa 31

Satır: 7

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

buyururlar ki Sultânüm bizi dervîşliġe ḡabul eyleñ baña salḡanat gerekmez deyü ilḡâḡ ve ibrâm ider

13. dervîşler:-ler

Sayfa 33

Satır: 26

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini

kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Çünkü yumaġa ḡodılar Dervîşler zikri urdılar

14. dervîşe:-e

Sayfa 42

Satır: 20

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Hazretleri daḡı pazardan elmayı alup âsitâne-i sa'âdet- baḡşına rücû' eyledükde râhda bir dervîşe

15. dervîş:

Sayfa 43

Satır: 1

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Hazretleri daḡı açup ol sa'ât dervîş içinden bir elma alup geçüp gider 'Abdu'r-raḡîm Tırsî daḡı Eşref-zâde

16. dervîş:

Sayfa 43

Satır: 5

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek

hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ve anlar dağı bir dervîş aldı dirler buyururlar ki ya niçün dâmenine muhkem yapışmadun

17. dervîş:

Sayfa 43

Satır: 19

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

elma alan dervîş ol mağâlde turur ‘Abdürrahîm Tırsî Hay efendüm deyüp mübârek kademine düşer

18. dervîş:

Sayfa 43

Satır: 21

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ve bilür ki bu dervîş şuretinde olan Hızır ‘aleyhi’ s-selâmdur ki Yâ ‘Abdürrahîm sen hîdmetinde

19. dervîş:

Sayfa 51

Satır: 20

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ağaçlarının içinde giderler imiş ol hâtırâ şâhibi olan dervîşe buyururlar ki dervîş şol dirâhtuñ

20. dervîş:

Sayfa 51

Satır: 22

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

üstinde biten nedür deyü bir zeytün ağacına işâret buyururlar dervîş dağı ağaca yakın

21. dervîşe:-e

Sayfa 51

Satır: 20

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden

vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ağaçlarının içinde giderler imiş ol hâtırâ şâhibi olan dervîşe buyururlar ki dervîş şol dirâhtuñ

22. dervîşlerden:-ler, -den

Sayfa 51

Satır: 14

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Pazar Köyüne gider iken kerâmât-ı evliyâ’ ullahı müzâkere iderler imiş dervîşlerden birine hâtırâ

23. dervîş:

Sayfa 52

Satır: 2

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

varur görür ki zeytün ağacından şeker akup erik ağacından şakız açar dervîş dağı şekeri kıparup

24. dervîşler:-ler

Sayfa 59

Satır: 18

Tarikatlardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

kapusunuñ ardında turdum hemân Şeyh Efendi buyurdılar ki dervîşler biz du‘â idelüm siz âmîn

25. dervîşler:-ler

Sayfa 60

Satır: 2

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Efendi iki ellerini semāya ref` idüp du‘â buyurdılar dervîşler dağı âmîn deyüp Ba‘dehu geldikleri yola

dervîşân:

1. dervîşân:

Sayfa 12

Satır: 17

Dervîşler.

‘Ale’ş-şabâh bu haber dervîşân içinde şâyî‘ olup ba‘zısı dirler ki gelüñ Şeyhe gidelüm bir meyyiti

2. dervîşân:

Sayfa 13

Satır: 6

Dervîşler.

Te‘âlâ ile ‘ahd idüp tururam ki çihil rüz olmayınca iħrâc eylemezem Dervîşân dağı münfa‘il olup

3. dervîşân:

Sayfa 13

Satır: 9

Dervîşler.

gelüñ imdi iy dervîşân va‘demüz encâm buldı Rümîyi erba‘inden iħrâc idelüm çün

4. dervîşân:

Sayfa 13

Satır: 16

Dervîşler.

ħalvethânenüñ bābını feth iderler hāzır olan dervîşân görürler ki dağı otuzuncu günde nice

5. dervîşāna:-a

Sayfa 13

Satır: 11

Dervîşler.

ħalvethânenüñ kapusına gelürler Dervîşāna zikru‘llah eylemek emr buyururlar Anlar dağı bir

6. dervîşāna:-a

Sayfa 15

Satır: 17

Dervîşler.

velāyetle ma‘lüm olup dervîşāna Eşref-zāde Hāzretlerinüñ keyfiyet ve hālını bildürmek için

7. dervîşân:

Sayfa 16

Satır: 10

Dervîşler.

buyururlar ki hele bir teccüs idüñ var ola Dervîşân nā-çār kalkup eṭrāfi bir miqdār geşt ü

8. dervîşân:

Sayfa 30

Satır: 16

Dervîşler.

komayup sefineye rüküb idüp Karamürsele çıkarlar İznikde fuķarā ve dervîşân dağı Sultān

9. dervîşāna:-a

Sayfa 66

Satır: 3

Dervîşler.

Tırsī Hāzretleri meclislerinde olan dervîşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüğü

dervîşân-ı mu‘āyene:

1. dervîşân-ı mu‘āyene:

Sayfa 23

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Tasavvufi açıdan

Allah'ın çeşitli mertebelerdeki tecellilerini gören dervîşler.

zann ile ‘āmilsin ammā dervîşân-ı mu‘āyene ve müşāhede ile ‘āmillerdür Menkıbe Şeyhüm

deryā:

1. deryā:

Sayfa 66

Satr: 15
Deniz, büyük ırmak.

mübârekeleriyle yed-i
şerîfelerin deryâ tarafına
tahrîk idüp kiş kiş deyü
çağırurlar deryâdan ol

2. **deryâdan:-dan**

Sayfa 66
Satır: 16
Deniz, büyük ırmak.

mübârekeleriyle yed-i
şerîfelerin deryâ tarafına
tahrîk idüp kiş kiş deyü
çağırurlar deryâdan ol

dest:

1. **destine:-e, -n, -i**

Sayfa 38
Satır: 5
Far. El, yed.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç’
kaç’ ider maḥbûs-ı derdmend
bendinden rehâ bulduḡda

**dest ü dâmenümüzi kimse
görmez:**

1. **dest ü dâmenümüzi
kimse görmez:-mez-ümüz, -i**

Sayfa 11
Satır: 23
Kelime Tipi: **Deyim**
El ve eteğimizi kimse
görmez.

ü dâmenümüzi kimse
görmez

deste deste:

1. **deste deste:**

Sayfa 17
Satır: 10

Kelime Tipi: -
Demet demet.

her biri bir tarafa perişân
olurlar Ba’dehu’z-zamân
dervîşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

destere:

1. **destere:**

Sayfa 38
Satır: 5
El bıçkıstı, testere.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç’
kaç’ ider maḥbûs-ı derdmend
bendinden rehâ bulduḡda

destgîr:

1. **destgîr:**

Sayfa 40
Satır: 19
Far. sf. Düşenin elini
tutan, yardımcı.

Dünyâ ve ‘ukbâda destgîr
Ḥazreti pîr-i rüşen-zamîr
Şeyḫ ‘Abdullah Rûmî e’l-
İzniḳî e’l-Kâdirî El-

destgîr olup:

1. **destgîr olup:-up**

Sayfa 44
Satır: 6
Kelime Tipi: -
Yardımcı olmak, maddi
ve manevi destekte
bulunmak.

va’z-ı kadem idüp Sulṫân
Eşref-zâdenüñ dahı ḫayır
du‘âları ve himmet-
i ‘âliyeleri destgîr olup

dest-i sa‘âdetine:

1. **dest-i sa‘âdetine:-i, -n, -e**

Sayfa 6
Satır: 3
Kelime Tipi: -
Saadet eli.

sa‘âdetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zâde Efendi dahı bilâ-
tevaḳḳuf velâ-ta‘âllül

dest-i sa‘âdetlerinden:

1. **dest-i sa‘âdetlerinden:-
ler, -i, -n, -den**

Sayfa 32
Satır: 7
Kelime Tipi: -
Mübârek el.

müşerref olup dest-i
sa‘âdetlerinden tövbekâr
olayduk bu devletden bî-
naşîb olduk deyü ağlaşurlar

devlet:

1. **devletden:-den**

Sayfa 32
Satır: 8
Mutluluk, talih |
makam, haşmet, şan.

müşerref olup dest-i
sa‘âdetlerinden tövbekâr
olayduk bu devletden bî-
naşîb olduk deyü ağlaşurlar

devlet bulursıñ:

1. **devlet bulursıñ:-ur, -sıñ**

Sayfa 25
Satır: 3
Kelime Tipi: **Deyim**
Talih, makam, mutluluk,
şan bulmak.

râzı olursañ devlet bulursıñ
ve illâ çok nâdim
olursıñ fe’emmâ şoîraki
peşîmânlıḳ fâ’ide virmez

devü:**1. deyü:****Sayfa 3**

Satır: 7

Diye.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tarikat-i 'aliyyede
sened-i sa'adetümüz olan
Sultānū'l-'ārifin ve

2. deyü:**Sayfa 6**

Satır: 3

Diye.

sa'adetine virüp ekl eyle şunu
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi dağı bilā-
tevaḳḳuf velā-ta'allül

3. deyü:**Sayfa 6**

Satır: 7

Diye.

hemān ol aradan Eşref-zāde
Sultān Ḥāzretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

4. deyü:**Sayfa 6**

Satır: 15

Diye.

idūn deyü niyāz itdükte
Emir Sultān Ḥuddise
Sırrahu Ḥāzretleri buyururlar
ki kuzu biz Pīr ve

5. deyü:**Sayfa 10**

Satır: 1

Diye.

ve ne maḳūle zātdur deyü
muntazırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥāzretleri
yanlarından geçüp

6. deyü:**Sayfa 11**

Satır: 15

Diye.

bu derde deyü huzūr-ı
kalblerini perişān ider Ḥaḳḳ
Te'alānuñ'ināyeti ve Şeyḥ
Ḥüseyin Ḥāzretlerinūñ

7. deyü:**Sayfa 12**

Satır: 4

Diye.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmi istimā'idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḥalāş itdüñ deyü ḥamd

8. deyü:**Sayfa 15**

Satır: 5

Diye.

sikkesi yedi terk olduğına
ḥikmet budur deyü
buyurmuşlar ki keçeden
itmege sebep Ḥaḳḳ katında

9. deyü:**Sayfa 15**

Satır: 16

Diye.

Rümīye kırık gün içinde
himmet idüp izn ü icāzet
virdi deyü kıyl ü kāl idicek
'Aziz Ḥāzretlerine nūr-i

10. deyü:**Sayfa 16**

Satır: 22

Diye.

mübārek şudan taşı ḥoldurup
Ḥāzreti Şeyḥe getirür
Ḥāzreti Şeyḥ dervişlere şu
yoḳdur deyü iddi'a

11. deyü:**Sayfa 17**

Satır: 1

Diye.

Rümī niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
şu olan maḥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

12. deyü:**Sayfa 17**

Satır: 17

Diye.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir zıḳri
tükenmiş benefşe buldum

13. deyü:**Sayfa 19**

Satır: 24

Diye.

idersüñüz bu 'aziziñ şehri
Ḥamāda nice
kerametleri zuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

14. deyü:**Sayfa 22**

Satır: 7

Diye.

üzre mü'ezzine iḳāmet eyle
deyü imā eyler Molla
Ḳuṭbe'd-din dağı vaḳt
olmadı deyü mü'ezzini men'

15. **deyü:****Sayfa 22**

Satır: 8

Diye.

üzre mü'ezzine ikâmet eyle
deyü imâ eyler Molla
Kıtbe'd-din dağı vaqt
olmadı deyü mü'ezzini men'

16. **deyü:****Sayfa 22**

Satır: 13

Diye.

bağ deyü buyururlar Molla
Kıtbe'd-diniñ çeşm-i
nâ-binâsından perde izâle
iderler Mevlâna

17. **deyü:****Sayfa 24**

Satır: 22

Diye.

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

18. **deyü:****Sayfa 26**

Satır: 6

Diye.

dağı pâdişâh Hazretlerine 'arz
iderler pâdişâh
getürün deyü emr iderler
vezîr dağı kâpucılarla

19. **deyü:****Sayfa 26**

Satır: 18

Diye.

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ virmeyüp

emr-i İllâhî yokdur deyü
cevap virür kâpucılar dağı

20. **deyü:****Sayfa 26**

Satır: 22

Diye.

'aceb müstâgnî olur mürâi
ancağ varuñ katl idün
deyü emr ider kâpucılar dağı
ol aradan emr-i

21. **deyü:****Sayfa 27**

Satır: 16

Diye.

ref' iderler ve ellerinde olan
'aşâyı zemine urup hoş
geldünüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

22. **deyü:****Sayfa 27**

Satır: 19

Diye.

getürün deyü yüke işâret
iderler fuğarâ dağı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kâzgan

23. **deyü:****Sayfa 29**

Satır: 8

Diye.

kaldılar şimdi Sultânımdan
halâşları haqqında
himmet ricâ iderem deyü
buyururlar Sultân Eşref-

24. **deyü:****Sayfa 35**

Satır: 13

Diye.

Marîza olan ağzına alsun
def' olur deyü
buyurmışlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getürüp

25. **deyü:****Sayfa 37**

Satır: 5

Diye.

halâs olursın deyü tebşîr
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

26. **deyü:****Sayfa 38**

Satır: 22

Diye.

âhûlara rükûb itmişler ol
hâtûn muqaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū'âl ider ol

27. **deyü:****Sayfa 40**

Satır: 6

Diye.

Hamdülillah iki seneden
berü du'âm kabul olmuş
deyü cevâb ider sebebinden
su'âl eyledüklerinde

28. **deyü:****Sayfa 40**

Satır: 10

Diye.

şimden soñra dönmeye
mecâl yokdur hemân
tedârikde olsun deyü cevâb
virür Maħmūd Paşanuñ

29. **deyü:****Sayfa 43**

Satır: **11**
Diye.

‘Abdürrahîm Tırsî dahî âh
görsem ve bilsem deyü
Sultân Eşref-zâde
Hazretlerinden ricâ iderken
bir şeb

30. **deyü:**
Sayfa 46
Satır: **13**
Diye.

yokdur deyü mükâleme
esnâsında Şeyh Hazretleri
bendelerine nidâ idüp
buyurdular ki Habîb Dede ol

31. **deyü:**
Sayfa 48
Satır: **14**
Diye.

‘Abdu’r-rahîm Tırsî
Hazretlerine didüm ki
Korkud
pâdişâh olaydı deyü siz
Sultân Selîmüñ pâdişâh

32. **deyü:**
Sayfa 51
Satır: **21**
Diye.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işâret
buyururlar dervîş dahî ağaca
yakın

33. **deyü:**
Sayfa 53
Satır: **7**
Diye.

şe’âmetidür deyü remz
itdiler hâlbuki o kelâmuñ

ķā’ili Şeyhüñ ğıyâbında
söylemiş idi Raĥmetullahi

34. **deyü:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Diye.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ‘âkıbet beni

35. **deyü:**
Sayfa 61
Satır: **14**
Diye.

Şeyh ‘İzze’ d-din Efendi
Hazretleri ta’âm iderken
‘Abdullahum seni aldurdum
deyü buyurmuşlar

36. **deyü:**
Sayfa 70
Satır: **1**
Diye.

mecnün oldu Tımarĥâneye
kosunlar deyü
Mezbürü’ş-Şeyh Muĥammed
Efendi dahî

37. **deyü:**
Sayfa 5
Satır: **6**
Diye.

baña naşib ve dâye var ise ve
ma’ârif-i İlâhî
müyesser olurısa ‘âlametleri
zuhür ide deyü niyyet

38. **deyü:**
Sayfa 20

Satır: **12**
Diyerek.

mezbür bu kelâmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zâdeyi tıttup Tirse

39. **deyü:**
Sayfa 23
Satır: **20**
Diyerek.

ile ‘ahdine vefâ itmedüñ
benümle olan ‘ahdine mi
vefâ ideceksin bildiğün
şeyden kalma deyü

40. **deyü:**
Sayfa 28
Satır: **9**
Diyerek.

deyü ilĥâh ve ibrâm ider
‘Ülemâsı ve vüzerâsı cem’
olup pâdişâhum siz ĥalife-i
İslâmsuñuz anlar bir

41. **deyü:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Diyerek.

aluñ birer ‘ulûfe deyü birer
avuc aççe virürler ve
her biri ta’ dâd iderler
görürler ki temâm ĥesâbınca

42. **deyü:**
Sayfa 31
Satır: **8**
Diyerek.

buyururlar ki Sultânum bizi
dervîşliğe kabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
ilĥâh ve ibrâm ider

43. **deyü:**

Sayfa 31

Satır: 11

Diyerek.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba' dehu'l-va' z tevķir ü

44. **deyü:**

Sayfa 32

Satır: 8

Diyerek.

müşerref olup dest-i
sa' ādetlerinden tövbeķār
olayduk bu devletden bī-
naşīb olduk deyü ağlaşurlar

45. **deyü:**

Sayfa 32

Satır: 16

Diyerek.

zıkr iderler Ba' dehu Sultān
Eşref-zāde Hāzretleri
ķibār bize müteraķķıblerdür
deyü yed-i şeriflerüñ

46. **deyü:**

Sayfa 32

Satır: 18

Diyerek.

yanlarına çeküp iğmāz-ı 'ayn
iderler misāfirler daħı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduk deyü

47. **deyü:**

Sayfa 45

Satır: 8

Diyerek.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥā'-i şerife

tilāvet şahanları tölduruñ
deyü emr eyler ol büyük

48. **deyü:**

Sayfa 48

Satır: 5

Diyerek.

taḥta deyü Sultān-ı
enbiyādan ta' yin taleb iderler
Sultānü'l-enbiyā buyurdılar
ki Rümüñ kara

49. **deyü:**

Sayfa 48

Satır: 18

Diyerek.

'Osmanıñ nesli münkaḫı' mı
olsun bu rızā'-yı
Ḥaķķa muḫālifdür deyü
teslim eylediler ma'lüm

50. **deyü:**

Sayfa 61

Satır: 17

Diyerek.

Efendiyi filān gün şehid
itdiler deyü Şeyḫ
'İzze'd-din Efendi
Hāzretlerinüñ 'Abdullahum
seni

51. **deyü:**

Sayfa 66

Satır: 16

Diyerek.

mübārekeleriyle yed-i
şerifelerin deryā tarafına
taḥrik idüp kiş kiş deyü
çağırurlar deryādan ol

di:

1. **dirlar:-r, -ler**

Sayfa 4

Satır: 13

Demek.

zāhirde olmuşdur dirlar
Ba' dehu maḫrūsa-i
Burusada ḫavāķin-i
'Osmāniyyeden Çelebi
Sultān

2. **didi:-di**

Sayfa 5

Satır: 19

Demek.

yārın köftelüsini daħı
getüreyüm didi hemān
Abdāl Muḫammed Hāzretleri
bunları imtiḥān için

3. **dir:-r**

Sayfa 11

Satır: 19

Demek.

kerimelerine dir ki kızum
babañ Hāzretlerinüñ
ḫücreşi ḫapusına var söyle ki
babacığum siz ḫuzür-

4. **didi:-di**

Sayfa 12

Satır: 1

Demek.

hiç bizüm için gamḫvār
olmañ didi kerimeleri daħı
geldi Bu kelāmı babalarınıñ
ḫücreşi ḫapusında

5. **dirlar:-r, -ler**

Sayfa 12

Satır: 18

Demek.

'Ale'ş-şabāḫ bu ḫaber
dervişān içinde şāyi' olup
ba' zısı dirlar ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

6. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 12

Satır: 22

Demek.

Bizüm Şeyhün ef'ālinde
müdahelemiz yokdur
varuñ siz söyleyün dirler

7. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 13

Satır: 3

Demek.

hüccresinden iħrāc olunup
defn olınsun dirler
Hāzreti Şeyh buyururlar ki
Hāḫḫ Sübhānehu ve

8. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 13

Satır: 19

Demek.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

9. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 13

Satır: 20

Demek.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

10. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 13

Satır: 21

Demek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk

Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ḳu'ūd iderler

11. **diyüp:-(y)üp**

Sayfa 13

Satır: 22

Demek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ḳu'ūd iderler

12. **dimedem:-me, -den**

Sayfa 14

Satır: 2

Demek.

beni bunda ḫaps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Hāzretleri kıyduñuz dimeden
murādı bizi istiğraḫ

13. **dimek:-mek**

Sayfa 14

Satır: 4

Demek.

ve müşāhede şafāsından
ayırup 'ālem-i nāsūta ve
ḫasret ü iftirāḫa getirüp
kıydı dimek idi benüm

14. **dimeḡe:-me, -ḡe**

Sayfa 15

Satır: 7

Demek.

gice dimeḡe işāret ola imdi
Şeyh Hüseyin Hamāvī
Hāzretleri dü-pādişāh-ı der
yek iḳlīm nemīkuned

15. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 15

Satır: 13

Demek.

fuḫarāsı dirler ki ne 'acep biz
bu ḳadar zamāndur
Şeyhün ḫidmetinde pūyānuz
bize himmet yok

16. **diyüp:-y, -üp**

Sayfa 15

Satır: 3

Demek.

Sultān Eşref-zāde daḫı
sem'an ve ta'āten diyüp
emr-i şerifleri üzre iderler
şimdi tarīḳ-ı Eşrefiyeniñ

17. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 16

Satır: 2

Demek.

görüp ol gün bir şahrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzüle emr
iderler fuḫarā dirler ki

18. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 16

Satır: 7

Demek.

getürmek emr iderler Fuḫarā
dirler ki Sultānum
bunda şu yokdur Şeyh
Hüseyin Hāzretleri

19. **diyüp:-y, -üp**

Sayfa 16

Satır: 18

Demek.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyhüm şucaḡız
talep ider lutfeyle şucaḡız
iḫsān eyle diyüp başını

20. **dir:-r**

Sayfa 20

Satır: 17
Demek.

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

21. **dir:-r**
Sayfa 21
Satır: 3
Demek.

alalum dir Pīrezen dağı şu
getürür Eşref-zāde
Hāzretleri dağı ābdest alup
namāz kılup zikru'llah

22. **diyüp:-y, -üp**
Sayfa 22
Satır: 18
Demek.

miqdāri mürtefi' olmuş
Hemān ol sā'at Hayy
diyüp bir na'ra-i saht urup
Sultān Eşref in

23. **didüğinden:-dü, -gi, -n, -den**
Sayfa 23
Satır: 23
Demek.

didüğinden

24. **dir:-r**
Sayfa 23
Satır: 18
Demek.

hālet-i nez'de yanlarına
varup İmanlarına kaçd
itmem Sultān Eşref-zāde dir
ki mel'ün Hākk Te'ālā

25. **dir:-r**
Sayfa 26
Satır: 1
Demek.

varup dir ki Sultānum bu
'abd-i dā'īyeñüz İznikde
bir 'aziz gördüm hayli hüsn
ü hālin müşāhede

26. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 5
Demek.

Gerçi kim ölmez didiler
Hākk dostudur ol didiler

27. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 6
Demek.

Gerçi kim ölmez didiler
Hākk dostudur ol didiler

28. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 7
Demek.

Gözden tūlunur didiler
Eşrefoğlu Rümī Sultān

29. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 11
Demek.

Sefer-i mübārek didiler
Eşrefoğlu Rümī Sultān

30. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 18
Demek.

Birkaç misāfir geldiler
Tevbe idelüm didiler

31. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 21
Demek.

Tövbesiz kalduğ didiler
Āh iyleyüp ağlaşdılar

32. **didiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 23
Demek.

Himmetün irsün didiler
Eşrefoğlu Rümī Sultān

33. **diyerek:-y, -erek**
Sayfa 35
Satır: 17
Demek.

vaqitdendür diyerek nağl
buyurmışlar Menkıbe
muhkīdür ki Eşref- zāde
Sultān Hāzretlerinün

34. **dir:-r**
Sayfa 36
Satır: 19
Demek.

rūşen-zamir yanına gelüp dir
ki şakin havf itme
biz seni hālāş iderüz
Maḥbūs-ı dermend der ki

35. **dirler:-r, -ler**
Sayfa 36
Satır: 5
Demek.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'āşık uyur mı

‘aşıka hûd uyhu olmaz
harâmdur Zeliḥâ Hâtûn

36. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 37

Satır: 13

Demek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbûsı
şabâh divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bîtâb

37. **didüklerinde:-dük, -leri,**
-(n)de, -

Sayfa 39

Satır: 1

Demek.

daḥı bu gelen Sultân Eşref-
zâdedür didüklerinde
hemân Hâtûn âdâb üzre bir
miḳdâr tevâḳḳuf idüp

38. **dir:--r**

Sayfa 39

Satır: 5

Demek.

ḳadem-i sa‘âdetlerine rû-mâl
olup dir ki Sultânüm
Abdu’r-raḥîm Tırsî
Ḥâzretleri Sultânümle me‘an
deḡül

39. **dir(ler):-r, -(ler)**

Sayfa 41

Satır: 8

Demek.

nih-i sâḥa-i vücüd olmışdur
ki pederlerine Bâyezîd-
i Faḳîh dir(ler) ki ve Tirse
nâm ḳaryede imâm ve

40. **dir:--r**

Sayfa 42

Satır: 21

Demek.

düçâr olup dir ki aç
maḳramanı göreyüm neñ
vardur ‘Abdu’r-raḥîm Tırsî

41. **dimez:-mez**

Sayfa 43

Satır: 10

Demek.

‘Abdu’r-raḥîm Hızırî görsem
dir idüñ ammâ bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammâ bilmedüñ

42. **dir:--r**

Sayfa 43

Satır: 9

Demek.

‘Abdu’r-raḥîm Hızırî görsem
dir idüñ ammâ bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammâ bilmedüñ

43. **dirler:-r, -ler**

Sayfa 43

Satır: 5

Demek.

ve anlar daḥı bir dervîş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dâmenine muḥkem
yapışmadun

44. **didi:-di**

Sayfa 47

Satır: 11

Demek.

idüp didi ki zevcüñ ‘Abdu’r-
raḥîm Tırsîden ricâ
idüp himmet talep iderüz ki
Sultân Bâyezîdden

45. **didüm:-dü, -m**

Sayfa 48

Satır: 13

Demek.

‘Abdu’r-raḥîm Tırsî
Ḥâzretlerine didüm ki
Ḳorḳud
pâdişâh olaydı deyü siz
Sultân Selîmüñ pâdişâh

46. **didükde:-dük, -de**

Sayfa 50

Satır: 33

Demek.

baḥnında dört sene te’ḥîr
olinsun didükde filḥal dört
sene tamâmında vaż‘-ı
ḥaml idüp sırrı ‘Alî Efendi
Ḥâzretleri âfitâb-âsâ ḥulu‘ vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

47. **didiler:-di, -ler**

Sayfa 53

Satır: 3

Demek.

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Ḥudâya
ta’lîḳ itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vâḳı‘ oldı

48. **didüğü:-düğ, -i**

Sayfa 53

Satır: 6

Demek.

imdi bize şikâr nasîb
olmadığı bu avda âhüya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi
bizümledür didüğü söziñ

49. **didi:-di**

Sayfa 55

Satır: 11

Demek.

Sānī Efendinūn intiḳālīne
tāriḳ didi Fūrūṣī Ḥāzreti
Şeyḫūn naḳline tāriḳ Sırr-ı
Ḥudādur sene 1069

50. **diyüp:-(y)üp**
Sayfa 59
Satır: 20
Demek.

deyün ola ki bu ḥātūn
ḥastalıkdan ḥalās ola anlar
daḫı sem‘ān ve t̄ā‘aten diyüp
hemān Şeyḫ

51. **didi:-di**
Sayfa 62
Satır: 6
Demek.

gūyā olmışdur Fevtini gūş
eyleyince Eşrefi tāriḳ
didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı
fenādan intiḳāl 1106

52. **didi:-di**
Sayfa 21
Satır: 11
(cevaben) demek,
söylemek.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vāḳı‘ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

53. **didi:-di**
Sayfa 23
Satır: 11
(cevaben) demek,
söylemek.

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ
Te‘ālā baña ḳıyamete dek
mehil virmişdür

54. **didüm:-dü, -m**
Sayfa 23
Satır: 13
(cevaben) demek,
söylemek.

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel‘ün benim mürīdlerimiñ
ve aḫıbbālarumuñ

di:-

1. **dirler:-rler**
Sayfa 7
Satır: 2
Demek.

ḳarār tutmuş ve ba‘zılar dirler
ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendinūn burunlarına
ḳoḳutmuşlar yine beyinleri

2. **dimezler:-mez, -ler**
Sayfa 38
Satır: 2
Demek.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam ḳanda gider
dimezler Bi-ḫikmetullahi
Te‘ālā bir şanduçı

3. **dimişler:-miş, -ler**
Sayfa 50
Satır: 29
Demek.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
zuḫūr-ı veled itmek
müteşavver degıldür
dimişler
Ḥāzreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinūn kelām sem‘ına
vāşıl olduḳda yevm-i

4. **didüm:-dü, -m**
Sayfa 64

Satır: 12
Demek.

defn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifzāl-
i cihānuñ rıḫletin gūş
itdiğüm birle didüm tāriḳ-i

didār-ı hakktan:

1. **didār-ı ḫaḳḳdan:-dan**
Sayfa 50
Satır: 8
Kelime Tipi: -
Allah‘ın tecellisi.

olduḳı eclden çeşm-i dili nā-
bīnā olup dü-cihānda
didār-ı Ḥaḳḳdan maḫrūm
olup ḫüsrāna giriftār

dīde:

1. **dīdesin:-si, -n**
Sayfa 56
Satır: 29
Göz.

Dermend Lütḫu‘l-lah ile
hem-dem olup dīdesin Dōst
yüzine dūş idenlere şala
gelsün berü

dīdelerün açup:

1. **dīdelerün açup:-up**
Sayfa 32
Satır: 12
Kelime Tipi: -
Gözlerini açmak.

meşḡul olurlar Nāḡāḫ Sulṫān
Eşref-zāde maḡsel
üzlerinde mübārek dīdelerün
açup ve yed-i şerīfleriñ

didüḳi gibi:

1. **didüḳi gibi:**
Sayfa 65
Satır: 20

Kelime Tipi: **Kalp**
İfade

Söylediği anda, söyler söylemez.

hayâtında bir gün aþşam
ezânına Allahüekber
didügi gibi gâ'ib

didügi günü:

1. **didügi günü:-i**

Sayfa 61

Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Dediği gün.

aldurdum didügi günü haber
virdiler Şeyh Ahmed
Efendi İbn Şeyh Hamdî-i
Sânî Efendi bu Şeyh-i

didügi vakit:

1. **didügi vakit:**

Sayfa 66

Satır: **5**

Kelime Tipi: -

Söylediği zaman.

vakit dâmenine yapışmış
olaydınız yedi iklim dört
küşeyi seyrân idüp şimdi
yine gelürdünüz

dildâr:

1. **dildâr:-ı**

Sayfa 60

Satır: **20**

*Farsça gönüle sahip ve
gönül sultanı, sevgili
demektir. Tasavvufta genişlik
(bast) halini ifade eder ki bu
da sevinç ve sevginin
bileşimi ile olur.*

ter gönlüm nev-bahâr oldu
Kodı ağıyarı buldı
dildârı Gördü ol yârı bıkarâr
oldı Allahuñ adın

dile:

1. **dilerüm:-r, -üm**

Sayfa 18

Satır: **15**

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazâr eyleye
tâ ki siz dağı müntefi'
olayduñuz Bu kelâm nür-ı

dile benden ne dilersin:

1. **dile benden ne dilersin:-**

den-r, -sin

Sayfa 23

Satır: **7**

Kelime Tipi: **Kalp**

İfade

*Dile benden ne
dilersen?.*

'abdî dile benden ne dilersin
cümle muharremâtı
saña helâl eyledüm Eşref-
zâde Hâzretleri buyururlar

dinmek:

1. **dinmekle:-le**

Sayfa 70

Satır: **11**

Denilmek, anılmak.

Efendi dinmekle meşhür idi
'Ulema-i' aşrından
ahz-ı 'ulüm itdükden sonra
mülâzım u müderris

dir:

1. **dir:**

Sayfa 51

Satır: **16**

Bildirme eki.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hâzretlerinüñ kerâmeti

var ise bize bir miqdâr şeker
bulsun dir Ba' dehu

dıraht:

1. **dırahtuñ:-uñ**

Sayfa 16

Satır: **16**

Far. Ağaç.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

2. **dırahtuñ:-(u)ñ**

Sayfa 51

Satır: **20**

Far. Ağaç.

ağaçlarınıñ içinde giderler
imiş ol hâtırâ şahibi
olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol dırahtuñ

diri:

1. **dirildiler:-l, -di, -ler**

Sayfa 33

Satır: **9**

Canlı.

Hakk dostları dirildiler
Ka'bede namâz kıldılar

divân:

1. **divâna:-a**

Sayfa 37

Satır: **14**

*Devlet işlerinin
görüşüldüğü ve halkın talep
ve şikayetlerini dile getirdiği
padişah huzuru.*

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbûsı
şabâh divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitâb

2. **dīvān:****Sayfa 47**

Satır: 15

Devlet işlerinin görüşüldüğü ve halkın talep ve şikayetlerini dile getirdiği padişah huzuru.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli bir dīvān vaż’ olunmuş ve bir taht-ı ‘āli kurulmuş ve üzerinde Sulţān-ı

dīvāne:1. **dīvāne:****Sayfa 70**

Satır: 5

Deli, mecnun.

dīvāne dahı Şeyhle me‘an taşra çıkup ābdest alup Şeyhle me‘an gelüp ādāb ile ku‘ūd eyledi

dīvāne ol:1. **dīvāne ol:****Sayfa 70**

Satır: 24

Kelime Tipi: **Deyim***Divane olmak II*

Delirmek, kendinden geçmek, mecnun olmak, aşkıdan çılgına dönmek.

İlahî Gel bugün ‘ışkuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ‘arı terk idüp dīvāne ol

dīvār:1. **dīvāre:-e****Sayfa 13**

Satır: 17

Duvar.

dīvāre ittikā itdiler ise ‘alā hālihi turur Şeyh Hüseyn Hāzretleri

Eşrefzādenüñ yanlarına varup

2. **dīvārı:-ı****Sayfa 54**

Satır: 4

Duvar.

‘acīb ile binā buyurmuşlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbe’-i münīfesinüñ çār dīvārı

3. **dīvārı:-ı****Sayfa 58**

Satır: 10

Duvar.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede mihrāb dīvārı verāsında rahmet-i Hāḫka qarīndür

dīvār:1. **dīvāra:-a****Sayfa 42**

Satır: 5

Ar. memleket, ülke.

dīvāra gelmeden maḫşūdum ancaḫ sensin anuñçün Eşref-zāde Sulţān eyyām-ı sayfda yaylaḫ-ı

2. **dīvārına:-ı, -(n)a****Sayfa 70**

Satır: 7

Ar. memleket, ülke.

Biemrullahi Te‘ālā ḫalāş olup yine dīvārına revān Oldı* E’ş-Şeyh Receb Efendi İbn Maḫmūd Eşrefi

dīvār-ı horasandan:1. **dīvār-ı horasandan:-dan****Sayfa 32**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Horasan memleti.

eyledüklerinden üç sā’at mürürında diyār-ı Ḥorasandan üç tālib gelür Hāzreti Eşref-zādeyi

dög:1. **dögüp:-üp****Sayfa 49**

Satır: 15

Dövmek, vurmak.

bundan istikrāh idüp dögüp ḫovarlardı ol kelb yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

dön:1. **dönmeye:-me, -(y)e****Sayfa 40**

Satır: 9

Vazgeçmek, caymak.

şimden soñra dönmeye meccāl yoḫdur hemān tedārikde olsun deyü cevāb virür Maḫmūd Paşanuñ

2. **dönerler:-er, -ler****Sayfa 13**

Satır: 7

Geri gelmek, geri dönmek.

dönerler Ba‘dehu çihil rüz tamām olduḫda Hāzreti Şeyh Hüseyn Hāmāvī Hāzretleri buyururlar ki

3. **dönüp:-üp****Sayfa 26**

Satır: 19

Geri gelmek, geri dönmek.

dönüp bi'l-vāsiṭa ahvālī
pādiṣāha i'lām iderler
pādiṣāh Ḥazretleri münfa'ıl
olup buyururlar ki ne

dörd:

1. **dördüncü:-üncü**

Sayfa 9

Satır: 6

Dört, sayı sıfatı.

Muhyi'd-din 'Abdülkâdir El-
Geylânî Kıddise
Sırruhu'l 'ālî Ḥazretlerinüñ
dördüncü oğlu Şeyḫ

2. **dördi:-i**

Sayfa 14

Satır: 11

Dört, sayı sıfatı.

hemân dördi Şeyḫ-i kâmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥacı Bayrâm
Velî ve biri Şeyḫ Hüseyin

dördüñ biri:

1. **dördüñ biri:**

Sayfa 14

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Dört tanesinden bir

tanesi.

hemân dördi Şeyḫ-i kâmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥacı Bayrâm
Velî ve biri Şeyḫ Hüseyin

dört:

1. **dört:**

Sayfa 41

Satır: 13

Dört, sayı sıfatı.

Tırsî dört yaşında iken
Sultân Eşref-zâde

Ḥazretlerinüñ şavma'alaruna
varurlar ve bir an

2. **dört:**

Sayfa 50

Satır: 33

Dört, sayı sıfatı.

baṭnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filhal dört
sene tamâmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Ḥazretleri âfitâb-âsâ ṭulu' vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

3. **dört:**

Sayfa 50

Satır: 33

Dört, sayı sıfatı.

baṭnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filhal dört
sene tamâmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Ḥazretleri âfitâb-âsâ ṭulu' vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

4. **dört:**

Sayfa 56

Satır: 13

Dört, sayı sıfatı.

şerîflerindedür bu Şeyḫ-i
'âlikadriñ dört evlâd-ı
zükürü olup biri Şeyḫ
Muhyi'd-din Efendi biri

dost:

1. **döst:**

Sayfa 56

Satır: 25

Dost II Sevgili.

‘‘Işık şarâbun nüş idenler şala
gelsün berü Döst şedâsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup
mest-i müdâm Kendüsin

serhûş idenlere şala gelsün
berü

2. **döst:**

Sayfa 56

Satır: 29

Dost II Sevgili.

Dermend Lütfu'l-lah ile
hem-dem olup didesin Döst
yüzine düş idenlere şala
gelsün berü

du'â:

1. **du'âm:-m**

Sayfa 40

Satır: 5

*Du'â: Niyaz, yalvarış,
tazarru.*

Ḥamdülillah iki seneden
berü du'âm kabul olmuş
deyü cevâb ider sebebinden
su'âl eyledüklerinde

2. **du'âdan:-dan**

Sayfa 45

Satır: 16

*Du'â: Niyaz, yalvarış,
tazarru.*

muşallâya geldüklerinde
Şeyḫ 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhri kılvırüp
tesbîh ve du'âdan

3. **du'â:**

Sayfa 49

Satır: 12

*Du'â: Niyaz, yalvarış,
tazarru.*

gözsüz kelb kâh ceddüm
Sultân Eşref-zâde
Ḥazretlerinüñ du'â
revzenesinde yaturdı kâh

4. **du'ā:****Sayfa 49**

Satır: 13

Du'ā: Niyaz, yalvarış, tazarru.

pederüm 'Abdu'r-rahīm Tırsī
Hāzretlerinüñ du'ā
revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

5. **du'ā:****Sayfa 49**

Satır: 23

Du'ā: Niyaz, yalvarış, tazarru.

kelbceğiz ceddümüñ du'ā
revzenesinde yüzün

6. **du'ā:****Sayfa 50**

Satır: 2

Du'ā: Niyaz, yalvarış, tazarru.

āsumāna tūtop feryād eyledi
Ve bir miqdār zamān
pedirimüñ du'ā revzenesinde
yüzün asumāna tūtop

du'ā buyurdılar:1. **du'ā buyurdılar:** *-dı, -lar***Sayfa 60**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Dua etmek.

Efendi iki ellerini semāya
ref' idüp du'ā buyurdılar
dervişler dağı āmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

du'ā buyurup:1. **du'ā buyurup:** *-up***Sayfa 45**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Dua etmek.

iderler anlar dağı du'ā
buyurup Ba'de emr eyledi
ki ol hizmetde

du'ā eylesün:1. **du'ā eylesün:** *-sün***Sayfa 39**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Dua etmek.

du'ā eylesün adamlar dağı
bi'l-'acele Gekbūze

du'ā idelüm:1. **du'ā idelüm:** *-elüm***Sayfa 59**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Dua etmek.

kapusınıñ ardında tūrdum
hemān Şeyh Efendi
buyurdılar ki dervişler biz
du'ā idelüm siz āmin

du'ā iderler:1. **du'ā iderler:** *-er, -ler***Sayfa 18**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Dua etmek, yakarış.

Hāmāvī Hāzretleri dağı
elḥamdülillah deyüp el
kaldurup du'ā iderler ve
ḥānqāh-ı sa'ādetlerine

du'ā idüp:1. **du'ā idüp:** *-üp***Sayfa 13**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Dua etmek.

miqdār zikru'llah iderler
Ba'dehu 'Azīz Hāzretleri
du'ā idüp bi-zātihi mübārek
elleriyle

2. **du'ā idüp:** *-üp***Sayfa 16**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Dua etmek, yakarış.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengām-ı şalavāt
olinca tevḥīd iderler Ba'dehu
du'ā idüp fuḳarāya şu

du'ā -ı 'uşşāka:1. **du'ā -ı 'uşşāka:** *-a***Sayfa 69**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Aşıkların duası.

eylemişdür zāviye' -i
mezbūrede olan türbe' -i
münifede medfūn ve du'ā -ı
'uşşāka maḳrūndur

du'ā -vı müslimīne:1. **du'ā -vı müslimīne:** *-e***Sayfa 71**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Müslümanların duası.

buyurmışlardır Maḳrūse-i
mezbūrda Hāzreti Emīr
Zāviyesi maḳberesinde defn
ve du'ā -vı müslimīne

düçār olup:1. **düçār olup:** *-up***Sayfa 42**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Rastgelmek,
karşılaşmak.*

düçār olup dir ki aç
mağramanı göreyüm neñ
vardur ‘Abdu’r-raḥīm Tırsī

dü-cihān:

1. **dü-cihānda:-da**

Sayfa 50

Satır: 7

Dünya ve ahiret.

olduğı eçlden çeşm-i dili nā-
bīnā olup dü-cihānda
didār-ı Haḫḫdan maḫrūm
olup ḫüsrāna giriftār

duhter-i:

1. **duhter-i:**

Sayfa 50

Satır: 24

*Duhter-i sa ‘d-ahter II
bahtiyar, talihli kız.*

kerīmesi Ḥayrūnnisādan
tevellüd iden Zeliḫā nām
duhter-i

dükkan:

1. **dükkanuna:-u, -(n)a**

Sayfa 38

Satır: 3

*Bazı sanatkarların
işledikleri ve yaptıkları
şeyleri sattıkları yer.*

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıkmasını ricā ider Üstād
daḫı ‘ale’r-re’si ve’l-

dülbend:

1. **dülbendlerüñ:-ler, -ü, -ñ**

Sayfa 48

Satır: 11

*Pamuk ipliğinden
dokunmuş, çok yumuşak, çok
seyrek ve ince bez // Bu*

*bezden yapılmış baş örtüsü,
sarık.*

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḫaldururlar
bu ḫâlde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

dün:

1. **dün:**

Sayfa 50

Satır: 6

Aşağı, alçak.

sağ u sālīm olmışlar nice
ādem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya’ullaha münkir

dünyā:

1. **dünyādan:-dan**

Sayfa 4

Satır: 22

*(fani, geçici olan)
dünya.*

min cezābāti’l-ḫaḫ tevāzī
amelü’ş-şeqaleyn
fehvasınca cezbe-i Haḫḫ
yitişüp dünyādan inḫitā’-ı

2. **dünyā:**

Sayfa 7

Satır: 22

*(fani, geçici olan)
dünya.*

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥazretleri buyururlar ki

3. **dünyāya:-ya**

Sayfa 25

Satır: 6

*(fani, geçici olan)
dünya.*

bu menkıbeden iki ma’nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḫdār taḫayyüd
ḫalbdе naḫş olup

4. **dünyā:**

Sayfa 38

Satır: 13

*(fani, geçici olan)
dünya.*

maḫıbb-i şādıḫlar dünyā
ğamından ve āḫiret
‘azābından ḫalāş olmak bi’t-
tarıḫü’l-evlādur

5. **dünyā:**

Sayfa 40

Satır: 19

*(fani, geçici olan)
dünya.*

Dünyā ve ‘ukbāda destgīr
Ḥazreti pīr-i rūşen-zamīr
Şeyḫ ‘Abdullah Rūmī e’l-
İzniḫī e’l-Kādirī El-

6. **dünyādan:-dan**

Sayfa 44

Satır: 13

*(fani, geçici olan)
dünya.*

Şaferü’l-ḫayrında şarāb-ı
vişāli içmiş ve dünyādan
‘uḫbāya göçmişdür Ḳabr-i
şerīfleri ḫaşaba-i

7. **dünyādan:-dan**

Sayfa 51

Satır: 8

*(fani, geçici olan)
dünya.*

terbiye’-i sālīkine iştiğāl üzre
iken biñ on iki tārīḫinde
dünyādan ‘uḫbāya irtihāl
buyurmuşlar Ḳabr-i

8. **dünyādan:-dan**
Sayfa 61
 Satır: 6
 (fani, geçici olan)
 dünya.

tārihinde şarāb-ı vişāli içmiş
 ve dünyādan 'uqbāya
 olup bi-emrillahi'l-melikül-
 müte'āl sene 1153

9. **dünyādan:-dan**
Sayfa 63
 Satır: 19
 (fani, geçici olan)
 dünya.

günü āb-ı memāti nüş ve
 dünyādan 'uqbāya
 göçmüşdür zāviye-i
 merkūmede defin vü
 pederleri

10. **dünyādan:-dan**
Sayfa 69
 Satır: 16
 (fani, geçici olan)
 dünya.

riyāzāta iştiğāl üzre iken biñ
 altmış tārihinde
 çeşende-i şehd ü vişāl ve
 dünyādan 'uqbāya irtiḥāl

11. **dünyādan:-dan**
Sayfa 71
 Satır: 16
 (fani, geçici olan)
 dünya.

iştiğāl üzre iken biñ yüz elli
 üç Şaferü'l-hayrında
 şarāb-ı vuşlatı nüş vü
 dünyādan 'uqbāya irtiḥāl

dünyādan gitdi:

1. **dünyādan gitdi:-di**
Sayfa 33
 Satır: 13
 Kelime Tipi: -
 Dünyadan gitmek II
 Ölmek.

Vaqt-i şubḥ irdi dünyādan
 gitdi
 Gördün o Sultānı nitdi

dünyādan göçmiş:

1. **dünyādan göçmiş:-miş**
Sayfa 33
 Satır: 19
 Kelime Tipi: -
 Dünyadan göçmek II
 Ölmek.

Dünyādan göçmiş buldılar
 Eşrefoğlu Rümī Sultān

dünyevī:

1. **dünyevī:**
Sayfa 38
 Satır: 11
 Dünya hayatı ile
 alakalı.

iden kimesne dünyevī
 belāsından rehāyāb olunca
 ziyaretlerine varup ḥidmet-i
 'aliyyelerinde bulunan

**dü-pādişāh-ı der yek iklīm
 nemikuned:**

1. **dü-pādişāh-ı der yek
 iklīm nemikuned:-r**
Sayfa 15
 Satır: 8
 Kelime Tipi: Kalıp
 İfade
 İki padişah bir ülkede
 sığmaz.

gice dimeğe işāret ola imdi
 Şeyḥ Ḥüseyn Ḥamāvī

Ḥazretleri dü-pādişāh-ı der
 yek iklīm nemikuned

dür:

1. **dür:**
Sayfa 41
 Satır: 15
 Uzak.

meclis-i şerīflerinden dür u
 mehcūr olmazlar imiş
 Her bār ki babaları Bāyezīd-i
 Faḫīh-ḥānelerine alup

dürdāne ol:

1. **dürdāne ol:**
Sayfa 70
 Satır: 26
 Kelime Tipi: -
 İnci tanesi olmak.

Geçüben cān u cihāndan
 varlığından göz yumup Şal
 vü
 üduñ bahr u ḥiddet içre bir
 dürdāne ol

düş idenlere:

1. **düş idenlere:-en, -ler, -e**
Sayfa 56
 Satır: 29
 Kelime Tipi: -
 Rüya aleminde görmek.

Dermend Lütfu'l-lah ile
 hem-dem olup dīdesin Dōst
 yüzine düş idenlere şala
 gelsün berü

düşeliden berü:

1. **düşeliden berü:**
Sayfa 42
 Satır: 4
 Kelime Tipi: -
 Düştüğünden beri.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

düvâz deh:

1. **düvâz deh:**

Sayfa 41

Satır: 1

Kelime Tipi: -

On iki.

E'imme-i işnâ-aşer 'adedince
düvâz deh keramât-ı
menkıbesi takrîr ü kayd
olındı şimden soñra evlâd-ı

duy:

1. **duyanlar:-an, -lar**

Sayfa 61

Satır: 3

Hissetmek.

mezbûr bir huşuş için
İstanbul'a gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldı Şeyh-i

E

ebu'l-feth:

1. **ebu'l-feth:**

Sayfa 25

Satır: 12

Fetihlerin babası. (
Fatih Sultan Mehmed'in
lakabıdır.).

ve nukûşı görür zîra gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i 'izâmdan
Ebu'l-Feth Sultân

2. **ebu'l-feth:**

Sayfa 39

Satır: 9

Fetihlerin babası. (

Fatih Sultan Mehmed'in
lakabıdır.).

olur Menkıbe mervîdür ki
Ebu'l-Feth Sultân
Mehmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-ğufrân

ebyât:

1. **ebyât:**

Sayfa 57

Satır: 17

Beytler.

şerîfleri Sırrîdür ki ba'zı
ebyât u eş'âr
buyurmışlardır nitekim bu
rubâ'iyeye 'i Fârisiyye

ecdâd-ı 'izâmumuz:

1. **ecdâd-ı 'izâmumuz:-**
umuz

Sayfa 35

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yüce ecdad.

Hâzretlerinden nakl olunur ki
ecdâd-ı 'izâmumuz
Sultân Eşref Hâzretleri
irtihâl-i beka-yı sarây-ı

ecil:

1. **ecilden:-den**

Sayfa 3

Satır: 7

Sebep.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tārīkat-i 'aliyyede
sened-i sa'âdetümüz olan
Sultânü'l-'arīfin ve

2. **ecilden:-den**

Sayfa 17

Satır: 18

Sebep.

koparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zikri
tükenmiş benefşe buldum

3. **ecilden:-den**

Sayfa 30

Satır: 7

Sebep.

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
mikdâr flori alup ve yine
İzniğe rücu' iderler ve

4. **ecilden:-den**

Sayfa 43

Satır: 10

Sebep.

'Abdu'r-raḥīm Hızırı görsem
dir idüñ ammâ bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammâ bilmedüñ

5. **ecilden:-den**

Sayfa 53

Satır: 4

Sebep.

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Hudāya
ta'lik itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vâkı' oldı

ecl:

1. **ecilden:-den**

Sayfa 11

Satır: 1

Sebep.

bu kelâm cārî olduğu ecilden
teberrük kaşd
eylemişler çünki Şeyh
Hüseyin Hâzretleri kâğıda

2. **eclendür:-den, -dür****Sayfa 46**

Satır: 22

Sebeb.

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü' minler
oldukları eclendür Menkıbe
merhûm Şeyh

3. **ecliden:-den****Sayfa 50**

Satır: 7

Sebeb.

olduğu ecliden çeşm-i dili nâ-
binâ olup dü-cihânda
didâr-ı Hakkdan mahrûm
olup hüsrâna giriftâr

edâ:1. **edâdan:-dan****Sayfa 27**

Satır: 7

Yerine getirme.

ma'lûm olup şalat-ı işrâkı
edâdan sonra fuqarâ ile
hânkâhlarınıu kıddâmına
çıkup ve çapucularuñ

edâ eyledüm:1. **edâ eyledüm:-dü, -m****Sayfa 24**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Yerine getirmek.

eyledüm Ammâ gördüm ki
dellâl elinde otuz
ağçaya bir 'abâ gezer dellâl
elinden alup giydüm

edâ idelüm:1. **edâ idelüm:-elüm****Sayfa 29**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yerine getirmek.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hâzretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur beğâyet

edâ idüp:1. **edâ idüp:-üüp****Sayfa 24**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Yerine getirmek.

idüp yine hâlûme meşgûl
olurdum bir gün pazarda
bir hizmetleri var imiş varup
ol hizmeti edâ

2. **edâ idüp:-üüp****Sayfa 52**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yerine getirmek.

münkeşif olmayup yedinci
gün Hâzreti Şeyh
Hamdî Kıddise Sırruhu
şalât-ı şubhı edâ idüp vird-

edeb:1. **edeb:****Sayfa 8**

Satır: 3

Edeb, terbiye.

olmadı meğer ki vâkı'am
olaydı Anı dağı ki edeb
birle söyleyüp ta'bîr itdürür
idüm Bu denlü zamân

2. **edeb:****Sayfa 28**

Satır: 22

Edeb, terbiye.

hâlvethânelerine getürüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Hâzretleri kendüsi edeb ve
tevâzu' birle ku'üd idüp

ed'iyve' -i me'süreyi:1. **ed'iyve' -i me'süreyi:****Sayfa 69**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Rivâyet yoluyla Hz.

Muhammed'den gelen
duâlar.

telhîş itmişdür ve Ed'iyve' -i
me'süreyi cem' idüp
bir mecmu 'a-i lafîfe itmişdür
Raḥmetullahi 'Aleyh

ef'âl:1. **ef'âlinde:-i, -n, -de****Sayfa 12**

Satır: 21

İşler, ameller.

Bizüm Şeyhüñ ef'âlinde
müdahelemiz yokdur
varuñ siz söyleyün dirler

efendi:1. **efendüm:-m****Sayfa 43**

Satır: 20

Seslenme ve hitap sözü
olarak kullanılır.

elma alan dervîş ol maḥâlde
turur 'Abdürrahîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek kademine düşer

2. **efendiye:-ye****Sayfa 56**

Satır: 1

Efendi II Hamdi Sâni
Efendi.

Efendiye karîndür Şeyh-i
mezbûruñ tabî'at-ı
şî'riyesi dağı olup nice
ilâhiyât-ı mu'teberesi

3. efendi:

Sayfa 60

Satır: 1

*Efendi II Şerafeddin
Efendi.*

Efendi iki ellerini semâya
ref' idüp du'â buyurdılar
dervîşler dağı âmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

efendümüz hazretleri:

**1. efendümüz hazretleri:-
ler, -i**

Sayfa 47

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Efendimiz Hazretleri II
Peygamber Efendimiz.*

Efendümüz Hazretleri cülûs
itmişler ve cihâr yâr-ı
güzîn Rıdvanullahi Ta'âlâ
'aleyhim ecma'in ve

eğer:

1. eğer:

Sayfa 18

Satır: 6

Şart edati, şayet.

cümle Rûm erenlerinüñ
nihâyetine yetişüp bize
geldün eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

2. eğer:

Sayfa 25

Satır: 2

Şart edati, şayet.

Bu maqûle evzâ'ı bir dağı
eyleme zirâ mañrûmlığa
bâ'isdür eğer bizüm
ta'amumuza ve kisvemüze

3. eğer:

Sayfa 26

Satır: 3

Şart edati, şayet.

itdüm eğer ol 'azîzi dağı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtiyla şifâ-yâb ola vezîr

4. eger:

Sayfa 50

Satır: 32

Şart edati, şayet.

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznik beynüñüzde şu
mekûle bir guft u gu vâkı'
olmuş eger şahîh bizüm
'alağamuzdan ise mâderinüñ

5. eğer:

Sayfa 51

Satır: 15

Şart edati, şayet.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hazretlerinüñ kerâmeti
var ise bize bir miqdâr şeker
bulsun dir Ba'dehu

eğle:

1. eğlenüp:-n, -üp

Sayfa 24

Satır: 14

Oyalamak.

bana bir miqdâr tevaqquf
eyle dedi ben dağı bir
miqdâr bir köşede tevaqquf
eyledüm dellâl eğlenüp

ehl:

1. ehl:

Sayfa 11

Satır: 13

Bir erkeğın eşi, karısı.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzün hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

2. ehlleri:-ler, -i

Sayfa 11

Satır: 18

Bir erkeğın eşi, karısı.

himmet-i 'âliyesiyle
ehllerinüñ qalbine Sultân
Eşrefzâdenün hâtırası
mün'akis olup ehlleri

3. ehllerinüñ:-ler, -i, -n, -ün

Sayfa 11

Satır: 17

Bir erkeğın eşi, karısı.

himmet-i 'âliyesiyle
ehllerinüñ qalbine Sultân
Eşrefzâdenün hâtırası
mün'akis olup ehlleri

ehl-i hâl:

1. ehl-i hâl:

Sayfa 32

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Gönül ehli; İlâhi
tecellilere ve mânevi feyze
mazhar olan.*

Hakka hamd ü şenâ iderler
ve bu kerâmete hâzır-ı
bi'l-meclis olan ehl-i hâl
fuğarâ cümlesi müşâhede

e'imme-i isnâ-aser:

1. e' imme-i isnā-aşer:

Sayfa 41

Satır: 1

Kelime Tipi: -

On iki imam demektir.

İlki Hz. Ali olmak üzere onun soyundan gelen ve Alevî – Bektâşî toplulukları ile bazı tarikatlarda Allah tarafından bütün müslümanlara imam olarak seçildiklerine inanılan on iki zat, düvazdeh imam, eimme-i isnâ aşer. [Şîa'nın İmâmiye kolunda bu zatların peygamberler gibi mâsum (günahsız) olduklarına inanılır.]

E'imme-i isnâ-aşer 'adedince düvâz deh keramât-ı menkıbesi takrîr ü kayd olındı şimden şoñra evlâd-ı

ekâbir:

1. ekâbir:

Sayfa 9

Satır: 17

Büyükleler, ileri gelenler.

Hüseyn dahı Hacc-ı şerîfden gelmişler ekâbir ve a'yân vilâyet-i Hamâda sağır ve kebîr Şeyh Hüseyn

ekl eyle:

1. ekl eyle:

Sayfa 6

Satır: 3

Kelime Tipi: -

(Bir şeyi) yemek.

sa'âdetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zâde Efendi dahı bilâ-tevaşkuf velâ-ta'allül

ekl idince:

1. ekl idince:-ince

Sayfa 46

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bir şeyi yemek.

olan mü'minlerün önine sofralar koydılar ve cümle mü'min'in ekl idince ol ta'âmı getiren' tâife'

ekl itdiler:

1. ekl itdiler:-di, -ler

Sayfa 45

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Yemek yemek.

şahanları ol tenceden tıdurduk ve bu kadar cemâ'at ekl itdiler ve cümlesi tıydılar ve tencede

ekl itmeğe:

1. ekl itmeğe:-meğ, -e

Sayfa 6

Satır: 5

Kelime Tipi: -

(Yemek) yemek.

sem'an ve tâ'aten deyüp hemân ekl itmeğe âğâz eyledükde Abdal Muhammed Hazretleri ya sen

ekle 'illeti:

1. ekle 'illeti:-i

Sayfa 35

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Halk arasında

"Kankıran" diye bilinen bu hastalığın tıptaki adı "Gangrene"dir.

server-i 'uqbâ buyurduklarından şoñra yine

ekle

'illeti sarây-ı Hümâyunda kadınlardan birine 'arız

ekle marazı:

1. ekle marazı:-ı

Sayfa 25

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Halk arasında

"Kankıran" diye bilinen bu hastalığın tıptaki adı "Gangrene"dir.

Mehmed Hân * 'aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufrân Hazretlerinün vâlidesininün lisânında ekle marazı

ekseru a' mâr-ı ümmetî beyne sittin ve seb'in:

1. ekseru a' mâr-ı ümmetî beyne sittin ve seb'in:

Sayfa 59

Satır: 3

Kelime Tipi: Hadis

Ümmetimin ortalama

yaşı altmış ile yetmiş arasındadır.

seb'in mâ'şadağınca altmış üç yaşında iken maraz-ı tã'undan vefât itmekle Burusada Eyüb

eksik:

1. eksik:

Sayfa 43

Satır: 4

Noksan.

Sultâna elmayı getirüp nazarlarına korlar buyururlar ki 'Abdu'r-rahîm bu elmanuñ birisi eksik

el:

1. **elleriyle:-ler, -i, -(y)le**

Sayfa 6

Satır: 23

El.

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Hâcî
Bayrâm-ı Velî mübârek
elleriyle

2. **ellerine:-ler, -i, -(n)e**

Sayfa 7

Satır: 14

El.

helâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi dağı
sem'an ve
fâ'aten deyüp ellerine ibrik
ve kürek ve süpürge

3. **elleriyle:-ler, -i, -(y)le**

Sayfa 13

Satır: 14

El.

miqdâr zikru'llah iderler
Ba'dehu 'Azîz Hâzretleri
du'â idüp bi-zâtihi mübârek
elleriyle

4. **eline:-i, -ne**

Sayfa 16

Satır: 16

El.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden çalkar ve
eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

5. **elinde:-i, -n, -de**

Sayfa 17

Satır: 11

El.

getürürler Ba'dehu Eşref-
zâde dağı elinde bir dâne
benefşesi var 'Azîz
Hâzretlerine virür 'Azîz

6. **elinde:-i, -(n)de**

Sayfa 24

Satır: 9

El.

eyledüm Ammâ gördüm ki
dellâl elinde otuz
akçaya bir 'âbâ gezer dellâl
elinden alup giydüm

7. **ellerinde:-ler, -i, -(n)de**

Sayfa 27

Satır: 15

El.

ref' iderler ve ellerinde olan
'aşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

8. **elleriyle:-ler, -i, -(y)le**

Sayfa 27

Satır: 22

El.

getürürler hemân
Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm
deyüp mübârek elleriyle
tulumlarıñ ağızlarını açar

9. **ellerin:-ler, -i, -n**

Sayfa 28

Satır: 18

El.

haber olduğda iskele
tarafında olan Temür
Çapuya
karşu gelüp Eşref-zâde
Efendinüñ mübârek ellerin

10. **eline:-i, -n, -e**

Sayfa 29

Satır: 14

El.

dehânlarında tutsunlar
pâdişâh Hâzretleri
kızlarağasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vâlidesi

11. **ellerin:-ler, -i, -n**

Sayfa 30

Satır: 20

El.

şoñbetleriyle müşerref
olduklarında hemân
Eşref-zâde Hâzretleri
mübârek ellerin ref' idüp

12. **elinde:-i, -(n)de**

Sayfa 37

Satır: 20

El.

Mañbûs dağı bîdâr olup
görür ki cümlesi hâbda
hemân miskîn fırsatı
ğanimiyyet bilüp elinde

13. **elinde:-i, -(n)de**

Sayfa 38

Satır: 3

El.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıkmasını ricâ ider Üstâd
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

14. **elinde:-i, -(n)de**

Sayfa 39

Satır: 17

El.

gelüp şeref-i meclîsleriyle
müşerref olduğda elinde

olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde dağı nâmenün

15. **ellerinde:**-ler, -i, -(n)de

Sayfa 45

Satır: 18

El.

soñra meşyistan içinde
yörükler tãifesi şeklinde bir
bölük cemâ'at gelürler
ellerinde sofraları var

16. **elüme:**-üm, -e

Sayfa 59

Satır: 16

El.

'alem-i şerîf önlerince
zikru'llah iderek gelürler
ben dağı elüme bir 'aşâ alup
yâb yâb zoğak

17. **ellerini:**-ler, -i, -n, -i

Sayfa 60

Satır: 1

El.

Efendi iki ellerini semâya
ref' idüp du'â buyurdılar
dervîşler dağı âmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

e'l-bākî:

1. **e'l-bākî:**

Sayfa 2

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Bākî kalan yalnız

Allah'tır.

E'L-İZNİKİ KÜDDİSE

SIRRAHU E'L-BĀKĪ

Bismillāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

**el-eşrefî e's-şehr be-eşref-
zâde:**

1. **el-eşrefî e's-şehr be-
eşref-zâde:**

Sayfa 40

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumi İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşrefî e's-Şehr be-Eşref-zâde
Kerremallahü Te'âlâ
bi'l-hüsna ve ziyâdetük

el-ḥamdülillah:

1. **el-ḥamdülillah:**

Sayfa 40

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Allah'a hamd olsun.

Ḥamdülillah iki seneden
berü du'âm kabul olmuş
deyü cevâb ider sebebinden
su'âl eyledüklerinde

el kaldurup:

1. **el kaldurup:-up**

Sayfa 18

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Dua ya da talep için

*Allah'a ellerini havaya
kaldırarak yalvarmak;
dilenmek.*

Ḥamāvî Ḥazretleri dağı
elḥamdülillah deyüp el
kaldurup du'â iderler ve
ḥānḳāh-ı sa'âdetlerine

e'l-'azîz-i tevşîh:

1. **e'l-'azîz-i tevşîh:**

Sayfa 55

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Kıymetli, değerli süs.

E'l-'azîz-i tevşîḥ şāḥib-i
veḳâr ve kāmilü'l-'ıyâr
Şeyḫ Sırrî 'Alî Efendinün
ferzend-i dil-

e'l-bākî:

1. **e'l-bākî:**

Sayfa 1

Satır: 4

Bākî kalan yalnız

Allah'tır.

'Abdullah e'r-Rümî e'l-
İznikî
Küddise Sırrahu e'l-Bākî

elbette:

1. **elbette:**

Sayfa 26

Satır: 14

*Mutlaka, hiç şüphesiz,
muhakkak.*

pādişāha telhîş ider pādişāh
Ḥazretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelşün vezîr dağı

2. **elbette:**

Sayfa 65

Satır: 13

*Mutlaka, hiç şüphesiz,
muhakkak.*

ağlasa ve kurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden hâlâş olur ve ağlayan çocuk mâderini

el-hac ahmed:

1. **el-hac ahmed:**

Sayfa 59

Satır: 22

Kelime Tipi: -

El-hac Ahmet. II Şeyh

Şerafeddin Efendi'nin berberi.

Hâşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafe'd-din Efendi Hazretlerinin bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerîfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

elhamdülillah:

1. **elhamdülillah:**

Sayfa 18

Satır: 19

Allah'a hamd olsun.

Hamāvî Hazretleri dahı elhamdülillah deyüp el kaldurup du'â iderler ve hânkâh-ı sa'âdetlerine

elhamdülillahillezi ahraka kulûbe evliyâihî bi'nâr-ı mahabbetihî vestevfâ himemehüm ve ervâhahüm bi's'sevkı ilâ likâihî ve müşâhedetihî hattâ eşbahü min nesîmi rūhı'l vişâli sekrâ ve esbahat kulübühüm min mülâhizihî tesbihât'il-celâli ve ilâhîhî haberi veşşalâti 'alâ seyyidinâ ve mevlânâ rasülü's'sekaleyn zübdetü'l-kevneyn muhammedü'l meb'ûsi ilâ kâffete'l 'arabi ve'l 'acemi ve 'alâ âlihî ve eşâbihî ve

hulefâ'ihir'râşidîn min ba'di rızvânellâhü te'âlâ 'aleyhim ecme'în:

1. **elhamdülillahillezi ahraka kulûbe evliyâihî bi'nâr-ı mahabbetihî vestevfâ himemehüm ve ervâhahüm bi's'sevkı ilâ likâihî ve müşâhedetihî hattâ eşbahü min nesîmi rūhı'l vişâli sekrâ ve esbahat kulübühüm min mülâhizihî tesbihât'il-celâli ve ilâhîhî haberi veşşalâti 'alâ seyyidinâ ve mevlânâ rasülü's'sekaleyn ve zübdetü'l-kevneyn muhammedü'l meb'ûsi ilâ kâffete'l 'arabi ve'l 'acemi ve 'alâ âlihî ve eşâbihî ve hulefâ'ihir'râşidîn min ba'di rızvânellâhü te'âlâ 'aleyhim ecme'în:**

Sayfa 2

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Aşkının ateşiyile, bilge velilerin kalplerini tutuşturan Allah'a şükürler olsun. O, ilâhi aşkla kendinden geçen bilge kişilere görmesi ve yetişmesiyle (mestlikten uyanıncaya kadar) yöneldi. (Tasavvufun terkten sonraki safhası vecd ve istiğrak. Bu safhada, masivadan kurtulan ruha hakikat dolar. Tahirü'l Mevlevi, Şerh-i Mesnevi, C.1-2, s.7 İstanbul-tarihsiz) Bu vecd ve istiğrak halinden kurtulunca, tesbih ve ibadete, Arab'a, Acem'e, inse ve cinne gönderilen peygamberimize, onun âl ve ashabına, Hülefâ-i râşidîne salât ve selâma başladılar. Allah onlardan razı olsun.

muhammedü'l meb'ûsi ilâ kâffete'l 'arabi ve'l 'acemi ve 'alâ âlihî ve eşâbihî ve hulefâ'ihir'râşidîn min ba'di rızvânellâhü te'âlâ 'aleyhim ecme'în ammâ ba'dehu

elinden alup:

1. **elinden alup:-(u)p-up**

Sayfa 24

Satır: 10

Kelime Tipi: -

(Bir şeyi) elinden

almak.

eyledüm Ammâ gördüm ki dellâl elinde otuz aççaya bir 'âbâ gezer dellâl elinden alup giydüm

eline alup:

1. **eline alup:-up**

Sayfa 5

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Eline almak.

mil'âka ile götürüp nazarında korlar Abdal Muhammed Hazretleri mil'âkayı eline alup şorbayı

elini çözüp:

1. **elini çözüp:-üp**

Sayfa 70

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Elini çözmek.

fuçarânun timârhanecisi Şeyhdür deyüp mecnûna gel kişi senüñle âbdest alalum deyüp elini çözüp

el-iznikî:

1. el-iznikî:**Sayfa 3**Satır: **11***İznikli.*

El-Ķādirî El-İznîkî Ķuddise
Sırruhu Ħazretlerinüñ vü
hulefâsinuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ħadd-i şöhrete

e'l-iznikî:**1. e'l-iznikî:****Sayfa 40**Satır: **20***İznikli.*

Dünyâ ve 'ukbâda destgîr
Ħazreti pîr-i rüşen-zamîr
Şeyh 'Abdullah Rûmî e'l-
İznîkî e'l-Ķādirî El-

el-ķādirî:**1. el-ķādirî:****Sayfa 3**Satır: **11**

*Ķadirilik tarikatını
benimsemiş kimse.*

El-Ķādirî El-İznîkî Ķuddise
Sırruhu Ħazretlerinüñ vü
hulefâsinuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ħadd-i şöhrete

e'l-ķādirî:**1. e'l-ķādirî:****Sayfa 40**Satır: **20**

*Ķadirilik tarikatını
benimsemiş kimse.*

Dünyâ ve 'ukbâda destgîr
Ħazreti pîr-i rüşen-zamîr
Şeyh 'Abdullah Rûmî e'l-
İznîkî e'l-Ķādirî El-

e'l-ķışsa:**1. e'l-ķışsa:****Sayfa 52**Satır: **9***Sözün kısası, kısacası.*

Ħazretleri bizümledür E'l-
ķışsa yaylağdan
ķalkup Kilise Dağı
dâmeninde Oda nâm pıñar

ellerin ceplerine şokup:**1. ellerin ceplerine şokup:-***ler, -i, -n, -e-up***Sayfa 29**Satır: **10**

Kelime Tipi: -

Elini cebine sokmak.

zâde Ħazretleri hemân
mübârek ellerin ceplerine
şokup bir miğdâr nebât
şekeri çıkarup mübârek

ellerin tutup:**1. ellerin tutup:-up****Sayfa 32**Satır: **14**

Kelime Tipi: -

Ellerini tutmak.

ol misâfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telķîn-i
zîkr iderler anlar daħı
mübârek ellerin tutup telķîn-i

ellerinden bî'at ve inâbet iden:**1. ellerinden bî'at ve inâbet iden:-en****Sayfa 21**Satır: **15**

Kelime Tipi: -

*Her türlü günahlardan
kaçınacağına Allah ve
Resûl'ü ve o tarikatın pîri
nâmına (Şeyhinin ellerinden
tutarak) söz vererek bir
şeyhe bağlanmak. (Mürşidi*

*kamil, kendisine biat edecek
erkeklerle el ele tutarak veya
sözlü bir şekilde intisabı
gerçekleştirebilir).*

Ħazretlerinüñ ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol ħâtündür çünki çift
sürmeden oğlı geldükde

ellerine virürler:**1. ellerine virürler:-ür, -ler****Sayfa 10**Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Eline vermek.

itdüklerin bilüp ol varağayı
ellerine virürler ħatta
rivâyet olunur ki Sulţān
Eşref-zâde ķaşā'idinde

elleründen bî'at ü inâbet itdiler:**1. elleründen bî'at ü inâbet itdiler:-di, -ler****Sayfa 21**Satır: **14**Kelime Tipi: **Kalıp****İfade**

*Her türlü günahlardan
kaçınacağına Allah ve
Resûl'ü ve o tarikatın pîri
nâmına (Şeyhinin ellerinden
tutarak) söz vererek bir
şeyhe bağlanmak. (Mürşidi
kamil, kendisine biat edecek
erkeklerle el ele tutarak veya
sözlü bir şekilde intisabı
gerçekleştirebilir).*

sa'âdetlerine yüz sürüp
cerâyiminden istiğfar idüp
mübârek elleründen bî'at ü
inâbet itdiler Eşref-zâde

elma:

1. **elma:****Sayfa 42**

Satır: 18

Elma.

gün Sultān Eşref-zāde
‘Abdu’r-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almağa irsāl iderler
‘Abdu’r-raḥīm Tırsī

2. **elmayı:-(y)ı****Sayfa 42**

Satır: 19

Elma.

Hāzretleri daḥı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
sa‘ādet- baḥşına rücū‘
eyledükde rāhda bir dervīşe

3. **elma:****Sayfa 43**

Satır: 1

Elma.

Hāzretleri daḥı açup ol sa‘āt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ‘Abdu’r-
raḥīm Tırsī daḥı Eşref-zāde

4. **elma:****Sayfa 43**

Satır: 19

Elma.

elma alan dervīş ol maḥālede
turur ‘Abdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

5. **elmanuñ:-nuñ****Sayfa 43**

Satır: 4

Elma.

Sultāna elmayı getürüp
nażarlarına korlar

buyururlar ki ‘Abdu’r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

6. **elmayı:-(y)ı****Sayfa 43**

Satır: 3

Elma.

Sultāna elmayı getürüp
nażarlarına korlar
buyururlar ki ‘Abdu’r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

emir:1. **emirlerinüñ:-ler, -i, -n, -
üñ****Sayfa 3**

Satır: 5

Iş buyurma, buyruk.

ma‘rifetdür anlaruñ
emirlerinüñ ‘adem-i
muḥālefetleridür Ve ‘inden-
nās fezā’illerini neşr

2. **emirlerine:-ler, -i, -ne****Sayfa 15**

Satır: 11

Iş buyurma, buyruk.

itdim hemān anlar daḥı
emirlerine imtişāl idüp
‘azm-i rāh iderler ammā
‘aziziñ ḳudemādan olan

emir buyururlar:1. **emir buyururlar:-lar****Sayfa 6**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Bir şeyin yapılması

*veya yapılmaması hususunda
bildirilen kesin hüküm,
hükümüne uyulması istenen
zorlayıcı söz, buyruk.*

sa‘ādetine virüp ekl eyle şunu
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḥı bīlā-
tevaḳḳuf velā-ta‘āllül

emir sultān:1. **emir sultān:****Sayfa 6**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Osmanlıların kuruluş

*devrinde yaşayan, tefsir,
hadis, kelim alimi ve
mutasavvıf. İsmi, Muhammed
bin Ali el-Hüseyni el-Buharī
olup, lakabı Şemsüddin’dir.
770 (m. 1368) senesinde
Buhara’da doğdu. 833 (m.
1430) senesinde Bursa’da
veba hastalığından vefat
etmiştir. Türbesi, Bursa’da
kendi ismiyle anılan caminin
yanındadır. Türbesini ziyaret
edenler, mübarek ruhundan
feyz almaktadırlar. Seyyid
olup, soyu Hazreti Hüseyin’e
dayanır. Ona, Buhara’da
doğduğu için Muhammed
Buharī, Seyyid olduğu için
“Emir Buharī”, Yıldırım
Bayezid Han’ın damadı
olduktan sonra da “Emir
Sultan” denilmiştir.*

idüñ deyü niyāz itdükte
Emir Sultān ḳuddise
Sırrahu Hāzretleri buyururlar
ki ḳuzu biz Pır ve

2. **emir sultān:****Sayfa 14**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Osmanlıların kuruluş

*devrinde yaşayan, tefsir,
hadis, kelim alimi ve
mutasavvıf. İsmi, Muhammed
bin Ali el-Hüseyni el-Buharī
olup, lakabı Şemsüddin’dir.*

770 (m. 1368) senesinde Buhara'da doğdu. 833 (m. 1430) senesinde Bursa'da veba hastalığından vefat etmiştir. Türbesi, Bursa'da kendi ismiyle anılan caminin yanındadır. Türbesini ziyaret edenler, mübarek ruhundan feyz almaktadırlar. Seyyid olup, soyu Hazreti Hüseyin'e dayanır. Ona, Buhara'da doğduğu için Muhammed Buharî, Seyyid olduğu için "Emir Buharî", Yıldırım Bayezid Han'ın damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir.

Hamāvî ve biri 'Akşemse'd-din ve biri Emir Sultān Hazarātları Kıddesallahü esrārehüm biz yine

emr buyururlar:

1. emr buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 7

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Bir şeyin yapılması

veya yapılmaması husûsunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.

helâ ile emr buyururlar

Eşref-zâde Efendi dağı

sem'an ve

taş'aten deyüp ellerine ibrık

ve kürek ve süpürge

2. emr buyururlar:-ur, -lar

Sayfa 13

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bir şeyin yapılması

veya yapılmaması husûsunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.

halvethānenüñ kapısına gelürler Dervişāna zikru'llah eylemek emr buyururlar Anlar dağı bir

emr eyledi:

1. emr eyledi:-di

Sayfa 45

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Emretmek.

iderler anlar dağı du'ā buyurup Ba'de emr eyledi ki ol hizmetde

emr eyler:

1. emr eyler:-r

Sayfa 45

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Emretmek.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥā'-i şerīfe tīlavet şaḥanları talduruñ deyü emr eyler ol büyük

emr ider:

1. emr ider:-er

Sayfa 26

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Emir vermek.

'aceb müstağnī olur mürāi ancak varuñ katl idüñ deyü emr ider kapucılar dağı ol aradan emr-i

emr iderler:

1. emr iderler:-er, -ler

Sayfa 16

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Emir vermek.

görüp ol gün bir şaḥrāya teferruce giderler varup bir beyābanda nüzüle emr iderler fuḡarā dirler ki

2. emr iderler:-er, -ler

Sayfa 26

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Emir vermek.

dağı pādīşāḥ Ḥazretlerine'arz iderler pādīşāḥ getirüñ deyü emr iderler vezīr dağı kapucularla

3. emr iderler:-er, -ler

Sayfa 11

Satır: 3

Kelime Tipi: -

(Yapılması istenen şeyi)

Kesin olarak bildirmek, buyurmak.

nazar buyurduḡda yine erba'in emr iderler anlar dağı sem'an ve taş'aten deyüp hemān ayakları

4. emr iderler:-er, -ler

Sayfa 16

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Emir etmek.

getürmek emr iderler Fuḡarā dirler ki Sultānum bunda şu yokdur Şeyḫ Hüseyin Ḥazretleri

5. emr iderler:-er, -ler

Sayfa 26

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Emir etmek.

pādīşāḥa telḥiş ider pādīşāḥ Ḥazretleri yine emr

iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr daħı

emr-i ilâhî:

1. **emr-i ilâhî:**

Sayfa 26

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Allah'ın emri.

Eşref-zâdeye îşâl iderler
Ba' dehu'n-nazar
Eşref-zâde buyurur ki emr-i
İlâhî yokdur

2. **emr-i ilâhî:**

Sayfa 26

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın emri.

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ vormeyüp
emr-i İlâhî yokdur deyü
cevap virür çapucılar daħı

3. **emr-i ilahi:**

Sayfa 26

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Allah'ın emri.

pâdişâhla varup
*Beyan Eşref-zâde
Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlâhî olmadığı

emr-i pâdişâhla:

1. **emr-i pâdişâhla:-la**

Sayfa 26

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Padişah'ın emri.

pâdişâhla varup

*Beyan Eşref-zâde

Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlâhî olmadığı

emr-i şerîf:

1. **emr-i şerîf:**

Sayfa 26

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Şereflî emir.

çapucuları emr-i şerîf ile yine
irsâl ider çapucılar
gelüp Eşref-zâdeye emr-i
şerîfî îşâl iderler

emr-i şerîfi:

1. **emr-i şerîfi:-i**

Sayfa 26

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Şereflî emir.

emr-i şerîfî irsâl idüp Sultân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da'vet iderler çapucılar daħı
emr-i şerîfî Sultân

2. **emr-i şerîfi:-i**

Sayfa 26

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Şereflî emir.

emr-i şerîfî irsâl idüp Sultân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da'vet iderler çapucılar daħı
emr-i şerîfî Sultân

3. **emr-i şerîfi:-i**

Sayfa 26

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Şereflî emir.

çapucuları emr-i şerîf ile yine
irsâl ider çapucılar

gelüp Eşref-zâdeye emr-i
şerîfî îşâl iderler

emr-i şerîfleri:

1. **emr-i şerîfleri:-ler, -i**

Sayfa 15

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Şereflî emir.

Sultân Eşref-zâde daħı
sem'an ve ta'âten diyüp
emr-i şerîfleri üzre iderler
şimdi tarîk-ı Eşrefiyeniñ

emr-i şeyhühîyetde:

1. **emr-i şeyhühîyetde:-de**

Sayfa 57

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Şeyhlik makamı hususu.

Efendi ile emr-i
Şeyhühîyetde beyenlerinde
münâzâ'ât-ı keşîre vâkı'
olmışdur Âhîrî'l-emr

2. **emr-i şeyhühîyetde:-de**

Sayfa 62

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Şeyhlik makamı hususu.

birâderidür Emr-i
Şeyhühîyetde birâder-zâdesi
ile
münâza'a eylemişken
mükâbele günlerini terk

emsâl ü akrânına:

1. **emsâl ü akrânına:-i, -n, -a**

Sayfa 4

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yaşıt, akran.

her fende emşāl ü akrânına
galebe idüp müşâr bi'l-
benân olmağıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

emsâr:

1. emşâr:

Sayfa 49

Satır: 1

Ar. is. "Mısr"ın cem'i.

Beldeler, şehirler.

niçe emşâr u memâlik feth
oldı cümleden biri
Mısr ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

enbiyâ:

1. enbiyâdan:-dan

Sayfa 8

Satır: 20

Ar. Nebi'ler,

peygamberler.

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

encâm buldı:

1. encâm buldı:-dı

Sayfa 13

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Son bulmak,

*sonlanmak; bitmek,
tükenmek.*

gelüñ imdi iy dervîşân
va'demüz encâm buldı
Rümîyi erba'inden ihrâc
idelüm çün

endişe:

1. endişeden:-den

Sayfa 12

Satır: 4

Düşünce, hayal, fikir.

söyledi Eşref-zâde Efendi bu
kelâmı istimâ' idicek
Yâ Rabb bizi bu endişeden
hâlâş itdün deyü hamd

enisü'l- cinân:

1. enisü'l- cinân:

Sayfa 60

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Cennetlerin dostu.

zâhiriye ve bâtınyede
yegâne olmağıla enisü'l-
cinân nâm bir tefsîr-i şerîf
cem' ve te'lîf buyur-

envâ'-ı mücâhedât:

1. envâ'-ı mücâhedât:

Sayfa 8

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Benlik ve bencillikten

*kurtulmak ve nefsi yenmek
için çeşitli çalışmalar,
mücadele etmeler.*

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

envâ'-ı ibādâta:

1. envâ'-ı ibādâta:-a

Sayfa 53

Satır: 17

Kelime Tipi: -

İbadet çeşitleri.

dermiyân idüp envâ'-ı
ibādâta iştiğâl üzere iken
Hâkân-ı 'Osmaniyyeden
Sultân Murâd Hân-ı Râbi'

enva'-ı ibâdet:

1. enva'-ı ibâdet:

Sayfa 35

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Çeşitli ibadet.

enva'-ı ibâdet ve ta'âte
meşğül iken bir şeb
üzerlerine

envâ'ı mücâhedât:

1. envâ'ı mücâhedât:

Sayfa 19

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çeşitli çalışmalar,
mücadele etmeler.*

buyurup sinîn-i keşire envâ'ı
mücâhedât ve
riyâzâta iştiğâl ve etrâfa
hülefâ irsâl itmek üzere

envâ'-ı ta'âm:

1. envâ'-ı ta'âm:

Sayfa 45

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Çeşit çeşit yemek.

içlerinde envâ'-ı ta'âm mâl-
a-mâl getürüp
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Hâzretlerinüñ önüne va'z'

er:

1. er:

Sayfa 9

Satır: 21

Yiğit, erkek.

istikbâli temâm itdünüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı daḥı istikbâl idün
deyücek ahâli-i

2. **er:**

Sayfa 10

Satır: 8

Yiğit, erkek.

gezerler imiş imdi
müstağbilin kıyās iderler ki
Rūmdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā' atle

erba'ın:

1. **erba'ın:**

Sayfa 9

Satır: 11

*Kırk II. Sufilerin 40
günlük süre zarfında
dünyadan kat-ı alaka edip
tecrid hayat yaşaması.*

girüp erba'ın temām olıcağ
vāqī' olan vāqī' atları
bir kâğıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḥı tedārik idüp

2. **erba'inde:-de**

Sayfa 10

Satır: 18

*Kırk II. Sufilerin 40
günlük süre zarfında
dünyadan kat-ı alaka edip
tecrid hayat yaşaması.*

zīrā gözlüye gizli yokdur
Sultān Eşref-zāde daḥı
erba'inde gördükleri
vāqī' atlarıñ kağıdını taleb

3. **erba'ın:**

Sayfa 11

Satır: 3

*Kırk II. Sufilerin 40
günlük süre zarfında
dünyadan kat-ı alaka edip
tecrid hayat yaşaması.*

nazar buyurdukda yine
erba'ın emr iderler anlar

daḥı sem'an ve tā'aten deyüp
hemān ayakları

4. **erba'inden:-den**

Sayfa 13

Satır: 10

*Kırk II. Sufilerin 40
günlük süre zarfında
dünyadan kat-ı alaka edip
tecrid hayat yaşaması.*

gelün imdi iy dervīşān
va'demüz encām buldı
Rūmīyi erba'inden iḥrāc
idelüm çün

5. **erba'ine:-e**

Sayfa 50

Satır: 12

*Kırk II. Sufilerin 40
günlük süre zarfında
dünyadan kat-ı alaka edip
tecrid hayat yaşaması.*

Muşliḥi' d-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine ḳodı
birkaç

erba'ın çıkar:

1. **erba'ın çıkar:-ar**

Sayfa 9

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Kırk çıkarmak II

*tasavvuf ve tarikat ehlinin,
nefsini temizlemek ve dünya
işlerinden arınmak için kırk
gün bir hücreye kapanarak
kendini ibadete vermesi; kırk
gün dayanmak.*

Hüseyin Ḥamāvī
Ḥazretlerinün yedindedür
buyururlar evvel bir erba'ın
çıkır cümle

erba'ine girüp:

1. **erba'ine girüp:-üp**

Sayfa 9

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Herkesten uzaklaşıp
belli bir süre kalacağı
hüccesine kapanmak //
erbaine girmek; bu
kapanmak içinin kırk gün
olması.*

girüp erba'ın temām olıcağ
vāqī' olan vāqī' atları
bir kâğıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḥı tedārik idüp

eren:

1. **erenlerinün:-ler, -i, -n, -
ü, -ñ**

Sayfa 18

Satır: 5

Ermış, velî, evliyâ.

cümle Rūm erenlerinün
nihāyetine yetişüp bize
geldün eğer seyr ü sülukuñda
bizüm nihāyetümüze

eri:

1. **eridükce:-dükce**

Sayfa 29

Satır: 19

Tükenmek, bitmek.

Biiẓnillahi Te'ālā şeker
dehānlarında eridükce
zebānları daḥı yeniden
bitmeğe başlar şeker

2. **eridükde:-dük, -de**

Sayfa 29

Satır: 21

Tükenmek, bitmek.

temām eridükde zebānları
dahı kemā-kān evvelki
gibi olup şağ u sālīm olur
Çün pādīşāh Hāzretleri

3. **eriyince**:-*(y)ince*

Sayfa 29

Satır: 12

Tükenmek, bitmek.

nefeslerine tutup ba‘dehu
pādīşāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virün eriyince

erik ağacından:

1. **erik ağacından**:-*(n)dan-ı, -n, -dan*

Sayfa 52

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Beyaz çiçekler açan,
her yerde yetişen ve pek çok
türü bulunan meyve ağacı.*

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aqup erik
ağacından şakız aqar dervīş
dahı şekeri qoparup

erkān-ı devletden:

1. **erkān-ı devletden**:-*den*

Sayfa 28

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Devlet erkani, devletin
ileri gelenleri.*

erkān-ı devletden ba‘zı
kimesneler ile Qaramürsele
bir qadırğa irsāl iderler
Eşref-zāde Efendi

**e’ş-şeyh ‘abdü’r-rahīm
tırsī hāzretlerinün:**

1. **e’ş-şeyh ‘abdü’r-rahīm
tırsī hāzretlerinün**:-*ler, -i, -*

n, -ün-ler, -i, -nün

Sayfa 3

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik’e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi’nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi’nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdurrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

Sultānuñ hālifesi ve dāmādı
zib-i mahāfil kürsī e’ş-
Şeyh ‘Abdü’r-rahīm Tırsī
Hāzretlerinün hālifesidür

eş’ār:

1. **eş’ār:**

Sayfa 57

Satır: 17

Şiirler.

şerīfleri Sırrıdür ki ba‘zı
ebyāt u eş’ār
buyurmışlardur nitekim bu
rubā‘iyye’-i Fārisiyye

esās:

1. **esāsı**:-*ı*

Sayfa 35

Satır: 16

Temel // Hakikat.

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te‘ālā ol marāz def
olmuş Ve bu şöhet bulan
cevherün esāsı ol

esedullahi’l-gālib:

1. **esedullahi’l-gālib:**

Sayfa 4

Satır: 3

Allah’ın galip arslanı.

Hāzreti Esedullahi’l-gālib
‘Alī İbn-i Ebi Tālib
Kerremallahü Vechehu
Hāzretlerine müntehī olup

esnā:

1. **esnāsında**:-*ı, --(n)da*

Sayfa 7

Satır: 9

*Bir işin yapıldığı veya
olduğu zaman, sıra, an.*

Hāzretlerine teveccüh
esnāsında hātırına gelür ki
n’ola yine ‘Azīz Hāzretleri
bize bir hıdmet-i şākka

2. **esnāsında**:-*ı, --(n)da*

Sayfa 46

Satır: 13

*Bir işin yapıldığı veya
olduğu zaman, sıra, an.*

yoğdur deyü mükāleme
esnāsında Şeyh Hāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Hābīb Dede ol

esnā-i kelāmda:

1. **esnā-i kelāmda**:-*da*

Sayfa 8

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Söz esnası, zamanı.

Varup şeref-i şöhetbiyle
müşerref olduqda esnā-i
kelāmda Eşref-zāde Efendi
Hāzretleri buyururlar ki

esnā-i zehābda:

1. **esnā-i zehābda:-da****Sayfa 37**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Gidiş esnası.

esnā-i zehābda pāzū-bend
çözülüp tıttup yine
bağlarlar yine çözülür
'Āhîrū'l-emr nāçār çalup

esnā-i zikru'llahda:1. **esnā-i zikru'llahda:-da****Sayfa 36**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretme anı.

nevm galebe idüp esnā-i
zikru'llahda bir miqdār
kendülerinden gā'ib olurlar
Nāgāh Sultān

esrār:1. **esrār:****Sayfa 36**

Satır: 8

Sırlar, gizler.

Ĥazretleri gözün açup bir
dahı nevm tālîbe olmaz
Ba' dehu nice esrār keşf olup
ma'ārif-i İlahîyyeye

esref:1. **esref:****Sayfa 6**

Satır: 24

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhrat bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı

Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Hâcî
Bayrām-ı Velî mübârek
elleriyle

esref- zāde efendi:1. **esref- zāde efendi:****Sayfa 9**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhrat
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

Eşref- zāde Efendi Ĥamāya
dāhîl olacağı gün Şeyh
Ĥüseyn Ĥamāvî Ĥazretleri
dahı Ĥacc-ı şerîfde imişler

2. **esref- zāde efendi:****Sayfa 22**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhrat
bulan ve Kadiri tarikatının

Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

Ĥuṭbe'd-din men' iderler
Eşref- zāde Efendi hemān
bir kerre Molla Ĥuṭbe'd-dine
nażar idüp şark tarafına

esref- zāde hazretleri:1. **esref- zāde hazretleri:-**
ler, -i**Sayfa 30**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhrat
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
'āṭiyye kıllur ammā Eşref-
zāde Ĥazretleri bir

esref- zāde sultān
hazretlerinüñ:

1. eşref- zāde sultān
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü,
-ñ

Sayfa 35

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde
Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

vakitdendir diyerek nakl
buyurmuşlar Menkıbe
muhkîdür ki Eşref- zāde
Sultān Hazretlerinin

esrefi:

1. eşrefî:

Sayfa 62

Satır: 5

Eşrefî II Şair.

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî tarih
didi Hamdî-zāde eyledi dār-ı
fenādan intikāl 1106

esrefî nām bir şā'ir:

1. eşrefî nām bir şā'ir:

Sayfa 62

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Eşrefî adlı bir şair.

'Abdu'r-raḥīm Tırsī
türbesinde zemîn-i rahmet-i

Hudāya karîndür Eşrefî nām
bir şā'ir bu târihi

esrefoğlu rümî sultān:

1. eşrefoğlu rümî sultān:

Sayfa 33

Satır: 24

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde
Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Himmetüñ irsün didiler
Eşrefoğlu Rümî Sultān

2. eşrefoğlu rümî sultān:

Sayfa 33

Satır: 28

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde
Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Tevbe virürken gördiler
Eşrefoğlu Rümî Sultān

3. eşrefoğlu rümî sultān:

Sayfa 33

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde
Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Gözden tülunur didiler
Eşrefoğlu Rümî Sultān

4. eşrefoğlu rümî sultān:

Sayfa 33

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde
Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Sefer-i mübârek didiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

5. eşrefoğlu rûmî sultân:

Sayfa 33

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Görince telkîn itdi
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

6. eşrefoğlu rûmî sultân:

Sayfa 33

Satır: **20**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Dünyâdan geçmiş buldılar
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

7. eşrefoğlu rûmî sultân:

Sayfa 34

Satır: **4**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'Aşıklarun kıomaz imiş
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

8. eşrefoğlu rûmî sultân:

Sayfa 34

Satır: **8**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sensüz bu cihânı nitsün
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

9. eşrefoğlu rûmî sultân:

Sayfa 34

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

İşler yüregi yâresi
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

eşrefü'l-meşâvihü'l-kâmilin:

1. eşrefü'l-meşâihü'l-kâmilin:

Sayfa 65

Satır: **1**

İlim, fazilet ve hüner sâhibi, mânevî meziyetleri bakımından belli bir olgunluğa erişmiş, şerefli seyh.

eşrefü'l-meşâihü'l-kâmilin
Eşref-zâde Efendi
Kuddise Sırruhu
âsîtanesinde feyz ü himmet

eşref-zâde:

1. eşref-zâdeye:-(y)e

Sayfa 10

Satır: **14**

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

taşra çıkup hezâr-ı lütf ve
'arz-ı iştîyak birle
Eşref-zâdeye mülâkî olup
mesrûr itdüklerinden

2. eşref-zâdenüñ:-nüñ

Sayfa 11

Satır: 6

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

tozuyla halvethâneye dâhil
olurlar Şeyh Hüseyin
dahı Eşref-zâdenüñ haliyle
ve kerîmesini kendi

3. eşref-zâde:

Sayfa 17

Satır: 11

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

getürürler Ba 'dehu Eşref-
zâde dahı elinde bir dâne
benefşesi var 'Azîz
Hâzretlerine virür 'Azîz

4. eşref-zâde:

Sayfa 19

Satır: 11

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

olup mısra '-ı târihleri Eşref-
zâde 'azm-i cinân

eyledi * 874 Kâddesallahü
Sırrahu ve

5. eşref-zâde:

Sayfa 20

Satır: 19

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

bunuñ Eşref-zâde olduğı
gerçi bilmez ammâ ta 'âm
virüp mümkün olduğı kadar
ri 'âyet ve ikrâm ider

6. eşref-zâdeyi:-(y)i

Sayfa 20

Satır: 12

Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

mezbür bu kelâmi işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zâdeyi tutup Tirse

7. eşref-zâdeye:-(y)e

Sayfa 22

Satır: 21

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

İlm-i bâtın taleb iden Eşref-
zâdeye varsun Sultân
Eşref-zâde dağı buyurur ki
Molla Kıtbe' d-din sen

8. eşref-zâde:

Sayfa 26

Satır: 10

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında*

*İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zâdeye işâl iderler
Ba'dehu'n-nazar
Eşref-zâde buyurur ki emr-i
İlâhî yokdur

9. eşref-zâde:

Sayfa 26

Satır: 17

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ virmeyüp
emr-i İlâhî yokdur deyü
cevap virür kaçucular dağı

10. eşref-zâdenün:-nüñ

Sayfa 26

Satır: 12

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu*

*Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

gidemezem kaçucular dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenün bu cevâbını
i'lâm iderler * vezîr dağı

11. eşref-zâdeye:-(y)e

Sayfa 26

Satır: 16

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

kaçucuları emr-i şerîf ile yine
irsâl ider kaçucular
gelüp Eşref-zâdeye emr-i
şerîfi işâl iderler

12. eşref-zâdenün:-nüñ

Sayfa 29

Satır: 16

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı*

Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Mükerreme Sultāna irsāl iderler ağa dağı şekeri vālide Sultāna virür ve Eşref-zādenüñ vaşiyetleri

13. eşref-zādeyüm:-(y)üm

Sayfa 37

Satır: 1

Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İznikde oluram çünkü sen mazlūmen bizüm yanumuza

14. eşref-zāde:

Sayfa 69

Satır: 6

Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)

addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Şeyh Muhammed Efendi mukaddemen bir münāsebet ile İznike gelüp Ba' dehu Eşref-zāde

eşrefzāde:

1. eşrefzādenüñ:-nüñ

Sayfa 13

Satır: 18

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā hālihi turur Şeyh Hüseyin Hāzretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

2. eşrefzāde:

Sayfa 69

Satır: 22

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah

e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ider ki bir gün Şeyh-i müşārü'ñ-ileyhüñ meclisinde hāzır idüm Eşrefzāde fuqarāsından olup Tirede

eşref-zāde efendi:

1. eşref-zāde efendi:

Sayfa 5

Satır: 17

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

kanı bunun köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sultānum bugün köfteli şorba kalmamış İnşāallah

2. eşref-zāde efendi:

Sayfa 6

Satır: 4

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

sa'âdetine virüp ekl eyle şunu deyü emir buyururlar
Eşref-zâde Efendi dahı bilâ-tevaşkuf velâ-ta'allül

3. eşref-zâde efendi:

Sayfa 7

Satır: 2

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

karâr tütmiş ve ba'zılar dirler ki Eşref-zâde Efendi zâde Efendiniñ burunlarına koçutmuşlar yine beyinleri

4. eşref-zâde efendi:

Sayfa 7

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

tarıkıyn ittifağ bunuñ üzerine der ki Eşref-zâde Efendi Hâcî Bayrâm-ı Velîniñ on bir sene

5. eşref-zâde efendi:

Sayfa 7

Satır: 13

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

helâ ile emr buyururlar Eşref-zâde Efendi dahı sem'an ve

tâ'aten deyüp ellerine ıbrık ve kürek ve süpürge

6. eşref-zâde efendi:

Sayfa 8

Satır: 10

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ü seccâde ile kasaba-i İznike istihlâf buyurmuşlar Eşref-zâde Efendi dahı gelüp kasaba-i İznike ihtifâ

7. eşref-zâde efendi:

Sayfa 8

Satır: 13

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

korlar Ba‘dehuz-zamān
Eşref-zāde Efendi Şeyhüni
ziyāret kaşdıyla Ankaraya
‘azīmet buyururlar

8. eşref-zāde efendi:

Sayfa 12

Satır: 3

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimā' idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
hālāş itdüñ deyü hāmd

9. eşref-zāde efendi:

Sayfa 18

Satır: 9

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında*

*İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

eyle Eşref-zāde Efendi daħı
sem'an ve ta'āten deyüp
müfāraķat iderler Şeyh
Hüseynin Hāzretleri

10. eşref-zāde efendi:

Sayfa 65

Satır: 1

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

eşrefü'l-meşāyihü'l-kāmilin
Eşref-zāde Efendi
Kuddise Sırruhu
āsītānesinden feyz ü himmet

esref-zāde efendi hāzretleri:

1. eşref-zāde efendi

hāzretleri:-ler, -i-leri

Sayfa 6

Satır: 19

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı*

*Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zāde Efendi Hāzretleri
nuṭķ hāķlayup kākup
Ankara şehrine 'azīmet idüp
Hācī Bayrām-ı Velī

2. eşref-zāde efendi

hāzretleri:-ler, -i-leri

Sayfa 8

Satır: 16

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Varup şeref-i şohbetiyle
müşerref olduķda eşnā-i
kelāmda Eşref-zāde Efendi
Hāzretleri buyururlar ki

3. eşref-zāde efendi

hāzretleri:-ler, -i-leri

Sayfa 8

Satır: 22

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret*

bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

nebînüñ kademi vardığı yire velînüñ başı varmak muhâldür Eşref-zâde Efendi Hazretleri eydür ki

**4. eşref-zâde efendi
hazretleri:-ler, -i-leri**

Sayfa 10

Satır: 2

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve ne maķüle zâtdur deyü muntazırlar iken Eşref-zâde Efendi Hazretleri yanlarından geçüp

**5. eşref-zâde efendi
hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 28

Satır: 15

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hazretleri dahı Karamürsele gelüp kadirgaya rüküb idüp İstanbula dâhil olurlar pâdişâh Hazretlerine

**eşref-zâde efendi
hazretlerine:**

**1. eşref-zâde efendi
hazretlerine:-ler, -i, -(n)e-
ler, -i, -ne**

Sayfa 5

Satır: 9

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hazretlerine nazâr idüp buyururlar ki Dânişmend var bize köftelü şorba getir Anlar dahı pâzâra

2. eşref-zâde efendi

**hazretlerine:-ler, -i, -(n)e-
ler, -i, -n, -e**

Sayfa 5

Satır: 16

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

karışdururlar görür kim köftesi yok Eşref-zâde Efendi Hazretlerine bakup buyurur ki Dânişmend

**eşref-zâde efendi
hazretlerinüñ:**

**1. eşref-zâde efendi
hazretlerinüñ:-ler, -i, -n, -
üñ-ler, -i, -nüñ**

Sayfa 4

Satır: 5

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı

Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde Efendi
Hâzretlerinin intikâllerinden
şoîra
kisve-i mübârekelerinin
içinde 'âlâmet-i siyâdet

2. eşref-zâde efendi

hâzretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 20

Satır: 8

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

dağı buyururlar ki bir kaçığın kulum Eşref-zâde Efendi Hâzretlerinin kelâmında hilâf yokdur zîrâ

3. eşref-zâde efendi

hâzretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 65

Satır: 5

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hâzretlerinin halîfesi ve dâmâdı olan e'ş-Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hâzretlerine hîdmet ve tekml-i

eşref-zâde efendimüzün:

1. eşref-zâde

efendimüzün:-müz, -ün

Sayfa 19

Satır: 26

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

naql idince

*Beyan: Eşref-zâde

Efendimüzün intikal-i dâr-ı bekâları

eşref-zâde efendinin:

1. eşref-zâde efendinin:-
nüñ

Sayfa 17

Satır: 20

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve anı alup huzuruñuza geldüm İmdi bu menkıbelerden Eşref-zâde Efendinin kemâl-i

2. eşref-zâde efendinin:-
nüñ

Sayfa 28

Satır: 18

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında

İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

haber oldukça iskele tarafında olan Temür Kapuya karşı gelüp Eşref-zāde Efendinin mübarek ellerin

esref-zāde efendiye:

1. **esref-zāde efendiye:-(y)e**

Sayfa 8

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhet bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hizmetlerinde olduk dan soñra Hācî Bayrām-ı Velî kendü kerîmelerini Hayrû'n-nisâ Eşref-zāde Efendiye

2. **esref-zāde efendiye:-ye**

Sayfa 20

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhet bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı

Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

esref-zāde efendiye:

1. **esref-zāde efendiye:-(y)i**

Sayfa 10

Satır: 9

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhet bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

geliyor fenâlarından Eşref-zāde Efendiye bilmezler şuret-bîn olduklarından 'akıbetü'l-emr bu hâl Şeyh

2. **esref-zāde efendiye:-(y)i**

Sayfa 14

Satır: 15

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhet bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)

addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

mağşüda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiye ol gün halvethāneden çıkup Şeyh Hüseyin Hāzretleri dahı

esref-zāde e'ş-şeyh 'izze'd-din efendi hāzretlerinden:

1. **esref-zāde e'ş-şeyh 'izze'd-din efendi hāzretlerinden:-ler, -i, -(n)den**

Sayfa 71

Satır: 9

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sānî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergāhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

Şeyh 'izze'd-din Efendi Hāzretlerinden tevbe ve inābet idüp vañan-ı aşliyelerini olan karye'-i

esref-zāde e'ş-şeyh 'abdullah e'r-rümî hāzretlerinin:

1. **esref-zāde e'ş-şeyh 'abdullah e'r-rümî hāzretlerinin:-ler, -i, -nün**

Sayfa 4

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zâde e'ş-Şeyh
'Abdullah e'r-Rümî
Hâzretlerinüñ nesebleri
dâmâd-ı Resûlullah

eşref-zâde hâzretleri:

1. **eşref-zâde hâzretleri:-ler,**
-i-leri

Sayfa 9

Satır: 10

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

vâkı'alarını tahrîr eyle andan
anların hîdmetinde var
Eşref-zâde Hâzretleri dahı
gelüp İznikde erba'ine

2. **eşref-zâde hâzretleri:-ler,**
-i-leri

Sayfa 14

Satır: 2

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

beni bunda hâps itdiñüz ki
ammâ Eşref-zâde
Hâzretleri kıyduñuz dimeden
murâdı bizi istiğraq

3. **eşref-zâde hâzretleri:-ler,**
-i-leri

Sayfa 16

Satır: 20

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

secdeden ref'ider hemân
secdesi mekânından bir
a'lâ şucağız revâne olur
Eşref-zâde Hâzretleri ol

4. **eşref-zâde hâzretleri:-ler,**
-i-leri

Sayfa 17

Satır: 8

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

miqdâr benefşe cem' eyleñ
dervîşler benefşe cem'
itmeğe gider Eşref-zâde
Hâzretleri dahı bile gider

5. **eşref-zâde hâzretleri:-leri**

Sayfa 18

Satır: 21

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.*

Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

rücû' iderler Eşref-zâde
Hâzretleri dahı mürûr-ı
eyyâmla kaşaba-i İznîke
gelüp ihtifâ üzre olup

6. eşref-zâde hâzretleri:-ler,
-i

Sayfa 20

Satır: 4

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

ta'zîm ve tekrîmine ihtimâm
iderler Eşref-zâde
Hâzretleri bunlarıñ
iltifatından ictinâp idüp Tirse

7. eşref-zâde hâzretleri:-ler,
-i

Sayfa 21

Satır: 4

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı

Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

alalum dir Pîrezen dahı şu
getürür Eşref-zâde
Hâzretleri dahı âbdest alup
namâz kılup zikru' llah

8. eşref-zâde hâzretleri:-ler,
-i

Sayfa 22

Satır: 1

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

Eşref-zâde Hâzretleri zamân-
ı sa'âdetlerinde şalat-ı
fecdî bir miqdâr karanlıkda
kıllarlar imiş Meğer ol

9. eşref-zâde hâzretleri:-ler,
-i

Sayfa 22

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret

bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

müsteħabbı ta'îm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Hâzretleri
yine 'âdet-i qadîmeleri

10. eşref-zâde hâzretleri:-
ler, -i

Sayfa 23

Satır: 8

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

'abdî dile benden ne dilersin
cümle muharremâtı
saña helâl eyledüm Eşref-
zâde Hâzretleri buyururlar

11. eşref-zâde hâzretleri:-
ler, -i

Sayfa 30

Satr: 20

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

şöhbetleriyle müşerref olduklarında hemân Eşref-zâde Hâzretleri mübarek ellerin ref idüp

12. **eşref-zâde hâzretleri:** -ler, -i

Sayfa 43

Satr: 8

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'Abdu'r-rahîm e'd-Tırsî buyururlar ki kim idüğün bilmedüm Eşref-zâde Hâzretleri buyururlar ki Yâ

eşref-zâde hâzretlerinden:

1. **eşref-zâde**

hâzretlerinden:--(n)den-ler, -i, -(n)den

Sayfa 14

Satr: 9

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ider Eşref-zâde

Hâzretlerinden mervîdür ki on yedi

Şeyhe yetişdüm ve her birine hîdmet eyledüm içinde

eşref-zâde hâzretlerine:

1. **eşref-zâde hâzretlerine:** -ler, -i, -n, -e

Sayfa 22

Satr: 4

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur.

Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zamânda fâzıl-ı Rûm
Kıtbe'd-din e'l-İznikî
Hâzretleri
hayâtda imiş Eşref-zâde
Hâzretlerine vaqt-i

2. **eşref-zâde hâzretlerine:** -ler, -i, -n, -e

Sayfa 27

Satr: 10

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelecek yollarına karşı a'şalarına ittika idüp mürâkabe tururlar ol gün Eşref-zâde Hâzretlerine

eşref-zâde hâzretlerini:

1. **eşref-zâde hâzretlerini:** -ler, -i, -n, -i

Sayfa 27

Satr: 5

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)

addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde Hazretlerini şarap ile boğalar biri cânibinden Sultân Eşref-zâdeye bunların ahlâli

eşref-zâde hazretlerinin:

1. eşref-zâde

hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nün

Sayfa 15

Satır: 18

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

velâyetle ma'lûm olup dervîşâna Eşref-zâde Hazretlerinin keyfiyet ve hâlini bildürmek için

2. eşref-zâde

hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 21

Satır: 15

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hazretlerinin ellerinden ibtidâ bî'at ve inâbet iden ol hâtündür çünkü çift sürmeden oğlu geldükde

3. eşref-zâde

hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -n

Sayfa 26

Satır: 24

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

pâdişâhla varup

*Beyan Eşref-zâde

Hazretlerinin İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

4. eşref-zâde

hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 44

Satır: 9

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

idüp Eşref-zâde

Hazretlerinin intikâllerinden sonra

müddet-i medîde İznik'de

âsitâne-i şerefiyede

eşref-zâde 'izze' d-din

efendi:

1. eşref-zâde 'izze' d-din

efendi:

Sayfa 61

Satır: 11

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

göçü Eşref-zāde 'İzze' d-din
Efendi kütüb iken
tārih-i intikālleridir 1153
Menkıbe bir gün

**eşrefzāde pīr hāmdī efendi
hazretleri:**

**1. eşrefzāde pīr hāmdī
efendi hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 50

Satır: 35

Kelime Tipi: -

*Abdurrahim Tirsi'nin
oğludur. Kadiri-Eşrefi
tarikatinin şeyhlerindedir.
(öl. İznik, 1012/1603): Hamdi
Efendi döneminde Eşrefi
kültürü Bursa bölgesinde
yayılmaya
başlamıştır. Oğullarından
Şeyh Abdulmümin ve Şeyh
Lutfi Efendi'yi Lefke'de
görevlendirmiştir. Üçüncü
oğlu ise Sır Ali Sultandır.*

Ziyâeddin Eşrefzāde Pīr
Hāmdī Efendi Hazretleri yüz
yirmi sene mu'ammer
olmuşdur

**eşref-zāde şeyh şerafe' d-
din efendi:**

**1. eşref-zāde şeyh şerafe' d-
din efendi:**

Sayfa 59

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Öl. İznik, 1146/1733):

*Eşrefi Sānī'nin
oğludur. Bursa Eyyub Efendi
zaviyesinde irşad görevini
sürdürmüştür.*

hāyâtından nâ-ümid olup
uyuşu araşında görmüş ki
Eşref-zāde Şeyh Şerafe' d-din
Efendi fuqarâsı ile

**eşref-zāde şeyh sırrı 'alī
efendiden:**

**1. eşref-zāde şeyh sırrı 'alī
efendiden:-den**

Sayfa 69

Satır: 8

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

*1046/1636): Hamdi
Efendi'nin oğlu ve
Abdurrahim Tirsi
hazretlerinin
torunlarından. Babasının
yanında tasavvufi terbiyesini
tamamlayan Sır Ali Efendi,
Tasdıku'l-Uşşak adlı
tasavvufi eserinin yanında
Eşrefi'lerde yaygın olan
"şair" olma özelliğine de
sahiptir. Türbesi Bolu –
Mudurnu'da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tirsi
hazretlerinin yanındadır.*

fuqarâsıyla ihtilâf iderek
Kutbü'l-'arîfin Gavşü'l-
vâşilîn Eşref-zāde Şeyh Sırrı
'Alī Efendiden tevbe

eşref-zāde sultān:

1. eşref-zāde sultān:

Sayfa 21

Satır: 1

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhrat
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.*

*Hicrî 889 (m. 1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

hengām-ı namāz olduḡda
Eşref-zāde Sultān
buyururlar ki Vālide şucaḡız
getür ki ābdest

2. eşref-zāde sultān:

Sayfa 42

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhrat
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m. 1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

diyāra gelmeden maḡşūdum
ancaḡ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sultān
eyyām-ı şayfda yaylaḡ-ı

3. eşref-zāde sultān:

Sayfa 17

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

*Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhrat bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı*

Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

isti 'dâdı zâhir ü nümâyân
oldukda fukarâ zebânların
kütâh idüp iti 'raf iderler
Ba 'dehu Eşref-zâde Sultân

eşref-zâde sultân
hâzretleri:

1. eşref-zâde sultân

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 34

Satır: 14

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menkıbe Mervîdür ki
Eşref-zâde Sultân Hâzretleri
ğâyet hâlîm ve şâhib-i

2. eşref-zâde sultân

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 39

Satır: 3

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret

bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

görür ki Eşref-zâde Sultân
Hâzretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtûn mübârek

3. eşref-zâde sultân

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 4

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hâzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulûm-ı zâhireye ile
meşgûl olup hatta ba 'zılar
kırk sene tahşîl-i 'ilm-i

4. eşref-zâde sultân

hâzretleri:-ler, -i-leri

Sayfa 6

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hemân ol aradan Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

5. eşref-zâde sultân

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 12

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri hücrenün
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki tañrık

**eşref-zâde sultân
hâzretlerinden:**

1. eşref-zâde sultân
hâzretlerinden: -ler, -i, -n, -
den

Sayfa 39

Satır: 14

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

merhûm Maḥmûd Paşa
Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinden münîb imiş
Sultân Eşref-zâdeden

**eşref-zâde sultân
hâzretlerinin:**

1. eşref-zâde sultân
hâzretlerinin: -leri, -nün

Sayfa 18

Satır: 11

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin*

*büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinin ardından naẓar
buyurup ḥayrân olurlar
fukarâ eydür ki Sultânım

2. eşref-zâde sultân
hâzretlerinin: -ler, -i, -n, -ü,
-ñ

Sayfa 67

Satır: 25

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinin ḥalîfesi ve
dâmâd-ı
vera' -mu'tâdi Şeyḥ
'Abdurrahîm Tırsî

3. eşref-zâde sultân
hâzretlerinin: -ler, -i, -n, -ü,
-ñ-ler, -i, -nün

Sayfa 14

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Eşrefzade Efendi II
Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhet bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-
Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Hâzretlerinin re's-i
sa'âdetlerinde Ḥacî Bayrâm
Velî
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

eşref-zâde sultâna:

1. eşref-zâde sultâna: -a

Sayfa 18

Satır: 17

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil ḳadar

yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyh Hüseyin

2. eşref-zāde sultāna:-a

Sayfa 43

Satır: 3

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Sultāna elmayı getirüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-raḥīm
bu elmanın birisi eksik

eşref-zāde sultānuñ:

1. eşref-zāde sultānuñ:-uñ

Sayfa 3

Satır: 19

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf aleminde

*Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhret
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında*

*İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.*

Sultānuñ ḥalīfesi ve dāmādı
zīb-i maḥāfil kürsī e's-
Şeyh 'Abdü'r-raḥīm Tırsī
Ḥazretlerinüñ ḥalīfesidür

e's-seyh:

1. e's-seyh:

Sayfa 3

Satır: 9

*Bir tekke veya zaviyede
reislik eden ve müritleri
bulunan kimse.*

Ḳuṭbü'l- muḥakkıkīn e's-
Şeyh e's-Seyyid
'Abdullah İbn-i Eşref ibn-i
Muḥammedü'l-Mısrī

2. e's-seyh:

Sayfa 34

Satır: 17

*Bir tekke veya zaviyede
reislik eden ve müritleri
bulunan kimse.*

şehr-i Ḥamāda Şeyh-i
sa'ādet-baḥşları e's-Şeyh
Hüseyin Efendi
Ḥazretlerinüñ üzerlerine
ğayret

3. e's-seyh:

Sayfa 50

Satır: 25

*Bir tekke veya zaviyede
reislik eden ve müritleri
bulunan kimse.*

Menkıbe Sultān Eşrefzāde
vāḥid-i dehr ü ferid-i 'aşr
e's-seyyid e's-Şeyh
'Abdü'l-kādir Efendi
Ḥazretlerinüñ zebān-ı
dürefşanlarından mesmü'
oldı ki

e's-seyh 'abdu'r-raḥīm e'd- tırsī:

1. e's-seyh 'abdu'r-raḥīm e'd-tırsī:

Sayfa 41

Satır: 5

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdurrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

mehāfil ü Kürsī e's-Şeyh
'Abdu'r-raḥīm e'd-Tırsī
kaşaba-i İznik ḳurbında Tirse
nām ḳaryede ḳadem-

e's-seyh 'abdu'r-raḥīm tırsī ḥazretlerine:

1. e's-seyh 'abdu'r-raḥīm tırsī ḥazretlerine:-ler, -i, - (n)e

Sayfa 65

Satır: 6

Kelime Tipi: -

-Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir. (öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine*

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Hazretlerinin halifesi ve dāmādı olan e'ş-Şeyh 'Abdu'r-raḥīm Tırsī Hazretlerine ḥidmet ve tekmāl-i

e'ş-sevh fahre'd-din efendi:

1. e'ş-şeyh fahre'd-din efendi:

Sayfa 64

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Şeyh Fahreddin-i Evvel (ö. 1176/1762) 1127/1715 tarihinde dünyaya gelen Fahreddin Efendi, medrese tahsilini dönemin önde gelen âlimlerinden Mevczâde Abdurrahman Efendi'den Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den Farsça'yı da Hâdîzâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülûs, nesh ve ta'lik yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir. Tasavvufî eğitimi ise Eşrefzâde Tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirilmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefatı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi Tekkesi'ne postnişin olmuştur. Divançe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin

Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefat etmiş ve Eyüb Efendi Tekkesi haziresine defnolunmuştur.

imiş ve tabî'at-ı şîriyesi dahil olup nice ilâhiyât-güyâ olmuşlar E'ş-Şeyh Fahre'd-din Efendi Şeyh

e'ş-sevh 'izze'd-din efendiden:

1. e'ş-şeyh 'izze'd-din efendiden:-den

Sayfa 64

Satır: 7

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

'ammîleri e'ş-Şeyh 'İzze'd-din Efendiden görüp müstahlef olmuşlardır Ba'deḥu ibādât ü tã'âta

e'ş-sevh musâ efendi e'l eşrefî:

1. e'ş-şeyh musâ efendi e'l eşrefî:

Sayfa 71

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Şeyh Musa el-Eşrefî II Bursa'nın Harmancık kazasına bağlı Gedikviran köyünde doğdu. Kütahya'da Seyyid Ömeroğlu isimli bir zât vasıtasıyla tasavvufa intisap etmiş ancak seyr ü sülûkunu tamamlayamadan şeyhinin vefat etmesi üzerine

Bursa'ya gelerek Şeyh İzzeddin Efendi'ye bağlanmış ve kısa sürede tasavvufî terbiyesini tamamlayarak icâzet almıştır. İcâzetinin ardından doğum yeri olan köyüne dönerek burada bir zâviye inşa etmiş ve yirmi sene gibi uzun bir süre irşâd faaliyetinde bulunmuştur. Daha sonra şeyhinin yanına dönmüş ve 1153/1740 vefat ederek Emir Sultan kabristanına defnolunmuştur.

Eşrefî maḥrûse-i Burusa kazâsına tâbî' Harmancık nâm kazâ kūrâlarından Gedikvirân nâm kıryede

e's-sevh receb efendi ibn maḥmūd eşrefî:

1. e'ş-şeyh receb efendi ibn maḥmūd eşrefî:

Sayfa 70

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mahmut Eşrefî oğlu Şeyh Recep Efendi II Gemlik Küçükkumla'da dünyaya gelen Receb Efendi, medrese tahsili esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsilini bırakarak Sırrî Ali Efendi'nin damadı ve halifesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefatından sonra yerine postnişin olarak Eşrefzâde tekkesinde mi, yoksa Küçükkumla'da muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan Eşrefî zâviyesinde mi irşâd faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir. Bursa

Ulucami'de vaizlik yaptığı da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefat etmiş ve Eşrefzâde Tekkesi'nin haziresinde şeyhinin yanına defnolunmuştur.

Biemrullahi Te'âlâ hâlâş olup yine diyârına revân Oldı* E'ş-Şeyh Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefi

eş-şeyh sālih efendi:

1. eş-şeyh sālih efendi:

Sayfa 62

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kadiri-Eşrefi

şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Raḥmetullahi 'aleyh Eş-Şeyh Sālih Efendi İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi bu Şeyh-i 'ālī-kadr

e's-seyyid:

1. e's-seyyid:

Sayfa 3

Satır: 9

Hz.Muhammed'in

torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

Kuṭbü'l- muḥakkıkīn e'ş-Şeyh e's-Seyyid 'Abdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedü'l-Mıṣrī

2. e's-seyyid:

Sayfa 6

Satır: 11

Hz.Muhammed'in

torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

i ḥakkīkatuñ gül-i bī-hārī Ḥazreti e's-Seyyid

Muḥammedü'l Buḥārī e'ş-şehir be-Emir Sulṭān

3. e's-seyyid:

Sayfa 50

Satır: 25

Hz.Muhammed'in

torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

Menkıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i 'aşr e's-seyyid e'ş-Şeyh 'Abdu'l-kādir Efendi Ḥazretlerinin zebān-ı düreşanlarından mesmü' oldu ki

etubbā:

1. etubbāya:-(y)a

Sayfa 25

Satır: 15

Ar. Tabib'ler, hekimler.

zuhūr ider Etıbbāya mürāca'at iderler bir dürlü 'ilac-pezir olmamiş Āḥirü'l-emr etıbbā'-i dīn kim

2. etıbbā:

Sayfa 29

Satır: 6

Ar. Tabib'ler, hekimler.

şefikadır likin zebānlarında bir maraz peydā oldu tekellüme iktidarı yoḡdur etıbbā 'ilācdan 'āciz

etıbbā'-i dīn:

1. etıbbā'-i dīn:

Sayfa 25

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Din hekim.

zuhūr ider Etıbbāya mürāca'at iderler bir dürlü 'ilac-pezir olmamiş Āḥirü'l-emr etıbbā'-i dīn kim

etrāf:

1. etrāfi:-ı

Sayfa 16

Satır: 10

Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār kalkup etrāfi bir miḡdār geşt ü

2. etrāfa:-a

Sayfa 19

Satır: 6

Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

buyurup sinīn-i keşire envā'ı mücāhedāt ve riyyāzāta iştiḡāl ve etrāfa ḡülefā irsāl itmek üzere

3. etrāfa:-a

Sayfa 44

Satır: 11

Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i tālibīn ile iştiḡāl ü etrāfa ḡülefā irsāl itmek üzere iken toḡuz yüz yirmi altı

4. etrāfına:-ı, -(n)a

Sayfa 66

Satır: 18

Bir yer veya şeyi

kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

deñlü balık çıkar ki Karaşu balık ile tolduğdan soñra etrafına ol deñlü balık yığılır ki hadd ü

etvār:

1. **etvārından:-i, -(n)dan**

Sayfa 53

Satır: 21

Tavırlar, davranışlar, haller, tarzlar.

görüşüp etvārından gāyet hazz idüp i'tikād-ı

evlād:

1. **evlād:**

Sayfa 48

Satır: 16

Bir kimsenin oğlu veya kızı, çocuk.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyhüm kıızı Sultān Qorquddan evlād gelmez Āl-i

evlād-ı emcādınıñ:

1. **evlād-ı emcādınıñ:-i, -n, -uñ**

Sayfa 3

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Şerefli nesiller.

El-Qādirī El-İzñikī Quddise Sırruhu Hazretlerinüñ vü hulefāsınıñ vü evlād-ı emcādınıñ hadd-i şöhrete

evlād-ı hulefāsınıñ:

1. **evlād-ı hulefāsınıñ:-nuñ**

Sayfa 41

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Halifelerinin evladları.

hulefāsınıñ zuhūra gelen havārık-ı'ādāt u menākıb-ı vefiyātına āgāz olındı Ve's-selām Zīb-i

evlād-ı kirāmını:

1. **evlād-ı kirāmını:-i, -n, -i**

Sayfa 42

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Cömert/şerefli evlatlar/soy.

Hak̄k Sübhanehu ve Te'ālādan temennī ve ricāmuz budur ki evlād-ı kirāmını ve aḥfād-ı 'izāmını ilā-

evlād-ı kirāmları:

1. **evlād-ı kirāmları:-lar, -i**

Sayfa 42

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Cömert/şerefli evlatlar/soy.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzñikde olurlar imiş ve hālā evlād-ı kirāmları daḥı bu 'ādeti icrā iderler

2. **evlād-ı kirāmları:-lar, -i**

Sayfa 51

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Şerefli çocukları.

tamāmü'l-hātıra meğer Şeyh Efendi Hazretleri daḥı hālā evlād-ı kirāmları taşarrufında olan zeytün

3. **evlād-ı kirāmları:-lar, -i**

Sayfa 54

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Şerefli çocukları.

Hazreti Şeyhe bir tığ-ı bī-dirig-i sertiz ihdā buyurmışlar ki hālā evlād-ı kirāmları taşarrufında

evlād-ı kirāmlarından:

1. **evlād-ı kirāmlarından:-lar, -i, -(n)dan**

Sayfa 70

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Cömert/şerefli evlatlar/soy.

kalbine ifrāğ idüp İzñikde Hazreti Eşref-zāde Hazretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyh Sırrı 'Ali

evlādı olup:

1. **evlādı olup:-up**

Sayfa 63

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Çocuğu olmak.

*Menkül Bu Şeyh 'Avnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişin olup 1228

evlād-ı zükürü olup:

1. **evlād-ı zükürü olup:-up**

Sayfa 56

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Erkek evlatları olmak.

şeriflerindedür bu Şeyh-i 'ālīkadriñ dört evlād-ı

zükürü olup biri Şeyh
Muhyi'd-din Efendi biri

evliyā:

1. **evliyālar:-lar**

Sayfa 34

Satır: 1

Allah dostları, veliler.

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

evliyā' i kāmīlīn:

1. **evliyā' i kāmīlīn:**

Sayfa 47

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Kāmīl evliya.

'ulemā-i Kirām ve evliyā' i
kāmīlīn Rıdvanullahi
'anhüm hāzır olmuşlar
'Abdu'r-raḥīm Tırsī

evliyānuñ himmeti:

1. **evliyānuñ himmeti:-i**

Sayfa 31

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Allah dostlarının

manevi yardımı.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deytü
pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba'dehu'l-va'z tevķīr ü

evliya' ullah:

1. **evliya' ullah:-a**

Sayfa 50

Satır: 6

Allah'ın veli kulları.

şāğ u sālīm olmuşlar nice
ādem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya' ullah münkir

evliyaullah:

1. **evliyaullah:**

Sayfa 48

Satır: 19

Allah'ın veli kulları.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile 'amel iderler
imiş
Ba'dehu vāķı'a 'aynıyla
vāķi' olup Sultān Selīm

evvel:

1. **evvel:**

Sayfa 9

Satır: 8

Önce.

Hüseyin Hamāvī
Ḥāzretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba'ın
çıkār cümle

evvela:

1. **evvela:**

Sayfa 25

Satır: 5

Öncelikle, ilk olarak.

bu menķibeden iki ma'nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miķdār taķayyüd
ķalbde naķş olup

evvel-i bahār:

1. **evvel-i bahār:**

Sayfa 66

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Baharın başlangıcı.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Ķaraşuya sepedler ķomişlar
ittifāk biraz eyyām

evvelki:

1. **evvelkine:-(n)e**

Sayfa 13

Satır: 19

İlk, birinci.

güşlarına nidā idüp Yā Rümī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḥı Hū
dirler anda daḥı nidā

2. **evvelki:**

Sayfa 28

Satır: 12

İlk, birinci.

dervīşdür sarāy ķapusına dek
istikbālīñüz kāfidür
deytü evvelki tedbīrden 'avķ
ve te'ḥīr iderler lakin

3. **evvelki:**

Sayfa 29

Satır: 21

İlk, birinci.

temām eridükde zebānları
daḥı kemā-kān evvelki
gibi olup şāğ u sālīm olur
Ķün pādişāh Ḥāzretleri

4. **evvelki:**

Sayfa 45

Satır: 11

İlk, birinci.

çorba yine evvelki gibi ķalup
güyā içinden bir ķaşıķ
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ṭa'am ol cema'āt

5. **evvelki:**

Sayfa 50

Satır: 4

İlk, birinci.

feryād eyledi anda hâzır olan
cemâ'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

evzâ' :

1. **evzâ' ı:-ı**

Sayfa 25

Satır: 1

Haller. durumlar.

Bu maqûle evzâ' ı bir dahı
eyleme zirâ mahrûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

ey:

1. **ey:**

Sayfa 29

Satır: 2

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z
ve'n-naşîha
buyururlar ki ey hâlîfe-i
İslâm bizümle hîdmet

2. **ey:**

Sayfa 50

Satır: 31

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

cum'ada 'alâ mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İznîk beynüñüzde şu
mekûle bir guft u gu vâkı'
olmuş eğer şahîh bizüm
'alaşamuzdan ise mâderinüñ

ey hullân-ı vefâ:

1. **ey hullân-ı vefâ:**

Sayfa 2

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Ey vefalı sadık dostlar.

Ey hullân-ı vefâ ve
muḥıbbîn-i evliyâ-i ümmet-i
Muştafâ bu fakır pür taqşır
kim
'Abdullah Veliyüddin el-
Bursevî bi-kadril-mühceti
ve't-ḥakati Tefsîr-i 'Ārāyis

eyit:

1. **eydür:-ür**

Sayfa 8

Satır: 22

Söylemek, demek.

nebînüñ kademi vardığı yire
velînüñ başı varmak
muḥâldür Eşref-zâde Efendi
Ḥazretleri eydür ki

2. **eydür:-ür**

Sayfa 12

Satır: 12

Söylemek, demek.

itdi aşla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyḥ Hüseyin
Ḥazretlerine eydür Sultānum
Rümî vefat eylemiş

3. **eydür:-ür**

Sayfa 17

Satır: 15

Söylemek, demek.

Eşref-zâde eydür Sultānum
her ḥankı benefşeyi
ḳoparmađa kasd eyledüm bi-
Ḥakkı Ḥudâ beni

4. **eydür:-ür**

Sayfa 18

Satır: 12

Söylemek, demek.

Eşref-zâde Sultān
Ḥazretlerinüñ ardından nazar
buyurup ḥayrân olurlar
fuḳarâ eydür ki Sultānum

5. **eydür:-ür**

Sayfa 19

Satır: 21

Söylemek, demek.

görüp ahâli-i İznîke eydür ki
siz bu 'azîziñ
keyfiyet ve hâlini
bilmezsünüñ böyle istihḳâr

6. **eydür:-ür**

Sayfa 20

Satır: 6

Söylemek, demek.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zâde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

7. **eydür:-ür**

Sayfa 20

Satır: 15

Söylemek, demek.

eydür ki vâlide bir ḳaçğın
ḳul tutdum şol ḥânedede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm dahı gelüp ol ḳulı

8. **eydür:-ür**

Sayfa 21

Satır: 8

Söylemek, demek.

düşüp Sultān Eşref
Ḥazretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen ḳula
benzemezsin İznîkede

evle:1. **eyleyüp:-(y)üp****Sayfa 59**

Satır: 26

Etmek, yapmak.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar râhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

2. **eyleme:-me****Sayfa 25**

Satır: 1

Söylemek, demek.

Bu maķüle evzâ'ı bir dahı
eyleme zirâ mahrûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

3. **eyledüklerinden:-dük, -
ler, -ü, -(n)den****Sayfa 32**

Satır: 1

(Seyr) etmek.

eyledüklerinden üç sâ'at
mürürında diyâr-ı
Hırasandan üç t̄alib gelür
Hâzreti Eşref-zâdeyi

eyt:1. **eytdi:-di****Sayfa 24**

Satır: 18

Söylemek, demek.

varup halvetḥânemde
zıkrü'llaha ile meşgûl oldum
Sultân Eşref-zâde baña nidâ
eyleyüp eytdi ki Yâ

2. **eytdiler:-di, -ler****Sayfa 46**

Satır: 12

Söylemek, demek.

Şeyḥ Efendi Hâzretleri ğâyet
hazzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ta'âmdur
bizüm andan ḥaberümüz

3. **eytdüm:-dü, -m****Sayfa 46**

Satır: 9

Söylemek, demek.

yalakda olan yörüklerün
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'âm getürdünüz

eyüb efendi zâviyesi:1. **eyüb efendi zâviyesi:****Sayfa 58**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Eyüb Efendi zaviyesi.

görüp anlardan mücâz ü
müstaḥlef olduğdan soñra
Burusada Sedbaşı fevķinde
Eyüb Efendi zâviyesi

eyüb efendi zâviyesinde:1. **eyüb efendi zâviyesinde:-
(n)de****Sayfa 59**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Eyüb Efendi zaviyesi.

Efendi zâviyesinde
medfündür vefâtına
mevâliden
Mü'min-zâde Ḥasib Efendi
bu târiḥi güyen

2. **eyüb efendi zâviyesinde:-
si, -(n)de****Sayfa 63**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Eyüb Efendi zaviyesi.

zâviyesinde post-niḣin olup
'ibâdât ü ta'âte iştiğâl
üzere iken biñ yüz elli beş
sevvalün üçüncü Cum'a

3. **eyüb efendi zâviyesinde:-
(n)de****Sayfa 64**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Eyüb Efendi zaviyesi.

iştiğâl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dâr-ı
beķaya irtihâl buyurmuşlar
Eyüb Efendi zâviyesinde

eyyâm:1. **eyyâm:****Sayfa 66**

Satır: 10

Zaman, vakit.

evvel-i bahâr imiş ve gölden
balıķ şayd itmek için
Karaşuya sepedler kômışlar
ittifâķ biraz eyyâm

eyyâm-ı erba'in:1. **eyyâm-ı erba'in:****Sayfa 12**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Dervişlerin çile

*çıkarmak için hücreye
kapandıkları kırk günlük
müddet.*

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba'dehu ḥuzür-ı tammıla

kendü hâline meşgûl oldu
Çün eyyâm-ı erba'ın

eyyâm-ı pîride:

1. **eyyâm-ı pîride:-i, -de**

Sayfa 50

Satır: 27

Kelime Tipi: -

*İhtiyarlık günleri,
yaşlılık.*

Hâzreti Pîr Hâmî Efendi
Kuddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduqda
ahali-i İznîk beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

eyyâm-ı sayfda:

1. **eyyâm-ı sayfda:-da**

Sayfa 42

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yaz günü.

diyâra gelmeden maşşûdum
ancağ sensin
anuñçün Eşref-zâde Sultân
eyyâm-ı sayfda yaylağ-ı

eyyâm-ı senede:

1. **eyyâm-ı senede:-de**

Sayfa 50

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Yılın bir günü.

Muşlihi'd-din Efendi eyyâm-
ı senede bir zamânda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine kodı
birkaç

eyyâm-ı şitâda:

1. **eyyâm-ı şitâda:-da**

Sayfa 42

Satır: 7

Kelime Tipi: -
Kış günleri.

Tirseye varup eyyâm-ı şitâda
İznîkde olurlar imiş
ve hâlâ evlâd-ı kirâmları dağı
bu 'âdeti icrâ iderler

**eyyühe'n-nefsü'l
muţma'inneħ irci'î ilâ-
rabbike râziyeten
marđıyyeh:**

1. **eyyühe'n-nefsü'l
muţma'inneħ irci'î ilâ-
rabbike râziyeten
marđıyyeh:**

Sayfa 31

Satır: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

*Ey huzur içinde olan
can! O, senden, sen de
O'ndan hoşnut olarak
Rabbine dön! (Fecr, 27-28).*

muţma'inneħ irci'î İlâ-
Rabbike Râziyeten
marđıyyeh nidâsını güş idüp
icâbına li-hezihi'd

eyyüşey'ün varak yâ rûmî:

1. **eyyüşey'ün varak yâ
rûmî:**

Sayfa 10

Satır: 15

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

*Her şeyin yazılı olduğu
kağıt nerede ey Rumlu?.*

şoñra eyyüşey'ün varak Yâ
Rûmî kelâmı Şeyh
Hüseyn Hâzretlerinüñ
lisânlarından sûtüde ider

ez cãn u dil:

1. **ez cãn u dil:**

Sayfa 30

Satır: 1

Kelime Tipi: -
Cãn ı gönülden.

ez cãn u dil muħabbet idüp
bî-nihâye sîm ü zer
'âtiyye kıılır ammâ Eşref-
zâde Hâzretleri bir

ezân-ı şerîf:

1. **ezân-ı şerîf:**

Sayfa 45

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Ezan, ezân-ı
Muhammedî.*

yine hîdmete meşgûl olup
vağt-i zuhûr olduqda
ezân-ı şerîf kııra'at olunup
herkes tecdîd-i vuzû idüp

ez-cãn u dil:

1. **ez-cãn u dil:**

Sayfa 44

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Can ve gönülden
(İstekli olarak).*

Tırsî Hâzretlerinüñ Sultân
Eşrefe daha ziyâde
i'tikâdı olup ez-cãn u dil
ciddile râh-ı mücâhedeye

F

fahre'd-din efendi:

1. **fahre'd-din efendi:**

Sayfa 64

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Şeyh Fahreddin-i Evvel
(ö. 1176/1762) 1127/1715
tarihinde dünyaya gelen
Fahreddin Efendi, medrese
tahsilini dönemin önde gelen
âlimlerinden Mevczâde
Abdurrahman Efendi'den*

Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den Farsça'yu da Hâdîzâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülûs, nesh ve ta'lik yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir. Tasavvufî eğitimini ise Eşrefzâde Tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirilmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefatı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi Tekkesi'ne postnişin olmuştur. Divançe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefat etmiş ve Eyüb Efendi Tekkesi haziresine defnolunmuştur.

fevtin göçdi Fahre'd-din Efendi vâh * Şeyh-i mezbûr 'ilm ü fazlla meşhûr ve hatt-ı ta'likde hattât

fahr-i mevcudât'aleyhi ekmelü't-tahiyât:

1. fahr-i mevcudât'aleyhi ekmelü't-tahiyât:

Sayfa 52

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Selâm ve duaların en mükemmeli kâinatın, kendisi ile iftihar ettiği zat (olan) Hz. Muhammed'e (A.S.M.)üzerine olsun.

Server-i Kâinât ve fahr-i mevcudât'aleyhi ekmelü't-tahiyât
Hâzretlerine şüret-i inhizâm vâki'

fakîr:

1. fakîr:

Sayfa 2

Satır: 13

1. 'ben', 'bendeniz' anlamında; 2. yoksul, muhtaç | düşkün, âciz.

Ey hullân-ı vefâ ve muhibbîn-i evliyâ-i ümmet-i Muştafa bu fakîr pür takşîr kim
'Abdullah Veliyüddin el-Bursevî bi-ğadril-mühceti ve't-tâkati Tefsîr-i 'Ârâyis

fakr:

1. fakr:

Sayfa 19

Satır: 17

Kişinin kendini her zaman Allah'a muhtaç hissetmesi, Allah'ın varlığı karşısında kendi varlığını yok sayması anlamında tasavvuf terimi.

buyurdıklarında nihâyet fakr u fenâya müstağrak olup hatta 'avâm istihkâr tarafında olurlar hatta

falan:

1. falan:

Sayfa 39

Satır: 20

Belirtilmesi gerekli görülmeyen isimlerin önüne getirilerek onları belirsiz şekilde niteler.

mühriñ açup Ba'de'l- kirâ'et ol adama buyururlar ki Geybûze nâm kaşabaya varuñ ve anda falan

farâ'izzî mustafa efendi:

1. farâ'izzî mustafa efendi:

Sayfa 69

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Farâ'izzi Mustafa Efendi II Bursa Nalbantoğlu mahallesi imamı olan bu şahıs hakkında daha fazla bir bilgiye rastlanulamamıştır.

Menkıbe Na'lbantoğlu Mağhallesinde imâm ve muktedâ-yı enâm olan Farâ'izzî Muştafa Efendi nakl

fâriğ olup:

1. fâriğ olup:-up

Sayfa 68

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Üzerindeki bir hakkı başkasına devreden, başkası adına hakkından ferâğat eden (kimse).

dâmâd-ı fezâil-nihâdları 'Abdullah Efendiye fâriğ olup kendüler küşenişin-i 'uzlet ve ta'lîm-i 'ulûma

farz-ı ayn:

1. farz-ı ayn:

Sayfa 3

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Allah'ın teker teker her Müslümanın yerine getirmesi gereken emri.

neşr itmeği kendüme farz-ı
‘ayn bilüp bi‘avnillahi
Te‘âlâ ve bi-şefâ‘atihi
Habîbihu’l- Muştafâ

fâtihâ’-i şerîfe:

1. **fâtihâ’-i şerîfe:**

Sayfa 45

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Mübarek Fâtiha suresi.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fâtihâ’-i şerîfe
tilâvet şahanları tölduruñ
deyü emr eyler ol büyük

fâzıl-ı rûm:

1. **fâzıl-ı rûm:**

Sayfa 22

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Anadolu'nun erdemlisi.

zamânda fâzıl-ı Rûm
Kuşbe’ d-din e’l-İzniķī
Hâzretleri
hayâtda imiş Eşref-zâde
Hâzretlerine vaķt-i

fażlla:

1. **fażlla:**

Sayfa 64

Satır: 14

*Bir kimsede bulunan
şahsî kıymet ve meziyet,
değer.*

fevtin göçdi Fahre’ d-din
Efendi vâh * Şeyh-i
mezbûr ‘ilm ü fażlla meşhûr
ve haţţ-ı ta’lîķde haţţâţ

2. **fażlla:**

Sayfa 67

Satır: 5

Bir kimsede bulunan

*şahsî kıymet ve meziyet,
değer.*

‘aşırda ‘ilm ü fażlla meşhûr
olan Sulţān Murad
Hān-ı Sānī cāmī’i imāmı
olan Muhyi’ d-din Efendiden

feammāsın dahı:

1. **feammāsın dahı:**

Sayfa 15

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Amma sen

dahi. (dahi: bekiştirme).

Feammāsın dahı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ķat ki yedi terk olsun

fe’emmā:

1. **fe’emmā:**

Sayfa 25

Satır: 4

Fakat, ama, lakin.

rāzı olursañ devlet bulursıñ
ve illā çok nādım
olursıñ fe’emmā soñraki
peşimānlık fā’ide virmez

fehmiderler:

1. **fehmiderler:-er, -ler**

Sayfa 17

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Anlamak, idrak etmek,
kavramak.*

revāne olur fuķarā ol
kerāmetüñ zuhûrından
Rûmînüñ kemāl-i ma’rifetini
fehmiderler ve yine

fehvasınca:

1. **fehvasınca:**

Sayfa 4

Satır: 22

*Uyarınca, sözü
gereğince.*

min cezābāti’l-haķ tevāzī
amelü’ş-şekaleyn
fehvasınca cezbe-i Haķķ
yitişüp dünyādan inķitā’-ı

2. **fehvasınca:**

Sayfa 15

Satır: 9

*Uyarınca, sözü
gereğince.*

fehvasınca buyururlar ki
Rûmī bir vilāyetde iki
pādişāh şıgmaz var imdi seni
vaţanıña istiħlāf

fen:

1. **fende:-de**

Sayfa 4

Satır: 17

İlim.

her fende emşāl ü akrānına
ğalebe idüp müşār bi’l-
benān olmağıla imtiyāz
bulmuş iken bir şeb ba’zı

fenā:

1. **fenāları:-ları**

Sayfa 10

Satır: 5

*Kulun benliğinin
Allah’ın varlığında yok
olması, eşyanın nazarından
silineşmesi, kesret aleminin
kayıtlarından sıyrılıp
Hakk’ın tasarrufu altına
girmesi hali, fenafillah.*

fenāları beğāyet kemālde
imiş hatta rivāyet olunur

ki mübârek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

2. **fenâlarından:** *-lar, -i, -n, -dan*

Sayfa 10

Satır: 9

*Kulun benliğinin
Allah'ın varlığında yok
olması, eşyanın nazarından
silinmesi, kesret aleminin
kayıtlarından sıyrılıp
Hakk'ın tasarrufu altına
girmesi hali, fenafillah.*

geliyor fenâlarından Eşref-
zâde Efendiyi bilmezler
şuret-bîn olduklarından
'âkıbetü'l-emr bu hâl Şeyh

3. **fenâya:** *-(y)a*

Sayfa 19

Satır: 17

*Kulun benliğinin
Allah'ın varlığında yok
olması, eşyanın nazarından
silinmesi, kesret aleminin
kayıtlarından sıyrılıp
Hakk'ın tasarrufu altına
girmesi hali, fenafillah.*

buyurduklarında nihâyet fakır
u fenâya müstağrak
olup hatta 'avâm istihkâr
tarafında olurlar hatta

ferâğ gelüp:

1. **ferâğ gelüp:** *-üp*

Sayfa 70

Satır: 14

Kelime Tipi: -
Kurtulmak.

ba' dehu Kazazhâne
Medresesinde muķīm iken
tarīķ-i tadrīsdan ferâğ gelüp
muħabbet-i ilâhiyeyi

ferâgat:

1. **ferâgat:**

Sayfa 65

Satır: 4

Vazgeçme, el çekme.

olınmağa 'âlem-i bātından
işâret olmağla tarīķden
bilküllüye ferâgat ü İznike
varup Eşref-zâde Efendi

ferden ferden:

1. **ferden ferden:** *-den*

Sayfa 25

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Fert fert, tek, tek.

memâliki geşt ü güzâr idüp
ferden ferden müte'ârif
olan 'azîzleri getürmişler
aşlâ yine çâre olmamış

ferhâdiye medresesinde:

1. **ferhâdiye medresesinde:**
(n)de

Sayfa 64

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Ferhâdiye Medresesi II

*Bursa'da Karagüllü adlı
mevkide bulunan bir
medresedir.*

Burusada Karagüllü nâm
mevzi'de Ferhâdiye
Medresesinde dânişmend
olup medrese-i mezbûrede

ferîd-i 'aşr:

1. **ferîd-i 'aşr:**

Sayfa 50

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Zamanın, devrin eşsizi.

Menkıbe Sultân Eşrefzâde
vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr
e's-seyyid e'ş-Şeyh
'Abdu'l-kâdir Efendi
Hâzretlerinüñ zebân-ı
dürefşanlarından mesmü'
oldı ki

fersah:

1. **fersah:**

Sayfa 9

Satır: 24

*3 millik uzaklık ölçüsü
(Yaklaşık 5 kilometre olup
kullanıldığı yere ve zamana
göre uzunluğu değişmiştir.)*

vilâyet-i cem'an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersah yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

fervâd eyledi:

1. **fervâd eyledi:** *-di*

Sayfa 50

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Yüksek sesle bağırarak,
haykırmak, figan etmek.*

âsumâna tutup feryâd eyledi
Ve bir miķdâr zamân
pederimüñ du'â revzenesinde
yüzün asumâna tutup

2. **fervâd eyledi:** *-di*

Sayfa 50

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Yüksek sesle bağırarak,
haykırmak, figan etmek.*

fervâd eyledi anda hâzır olan
cemâ'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

fervâd eyledüm:

1. **feryād eyledüm:-dü, -m****Sayfa 48**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Feryat etmek, eyvah etmek.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisten kaldururlar bu hâlde iken bîdâr oldum ve feryād eyledüm ve

feryād ü fiğân idüp:1. **feryād ü fiğân idüp:-üp****Sayfa 32**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Feryat fiğan etmek, ağlamak, inlemek.

intikāl itmiş bulduklarundan çok feryād ü fiğân idüp demişler ki müddet-i medidedür ki

ferzend:1. **ferzendidür:-i, -dür****Sayfa 56**

Satır: 7

Oğul, çocuk.

ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücâz ü müstaḥlef olduklarında pederleri

2. **ferzendidür:-i, -dür****Sayfa 56**

Satır: 22

Oğul, çocuk.

Şeyh-i sütüde-i eṭvâr Ḥazreti Şeyh Eşref-i Şānî Efendinüñ ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi

ferzend-i 'ālileridür:1. **ferzend-i 'ālileridür:-ler, -i, -dür****Sayfa 64**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Yüce evlat.

Şerafe 'd-din Efendinüñ ferzend-i 'ālileridür ve Şeyh 'Avnullah Efendinüñ birâderidür tarikat-ı 'aliyeyi

ferzend-i bîmānendidür:1. **ferzend-i****bîmānendidür:-i, -dür****Sayfa 62**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Eşsiz oğul.

dağı Şeyh Lütfullah Efendinüñ ferzend-i bîmānendidür ve Şeyh Eşref-i Şānî Efendinüñ

ferzend-i bîmenendidür:1. **ferzend-i****bîmenendidür:-i, -dür****Sayfa 53**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Eşsiz oğul.

Ḥazreti Şeyh Pîr Ḥamdî Efendinüñ şulb-i pâkinden zuhûra gelen ferzend-i bîmenendidür tarikat-ı

ferzend-i dil- pesendidür:1. **ferzend-i dil-****pesendidür:-i, -dür****Sayfa 55**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Gönlün beğendiği oğul.

pesendidür tarikat-ı 'aliye-i Kâdirîyeyi peder-i 'ālî-

kadrlarından görüp mücâz ü müstaḥlef olmağla

feth:1. **fethüñ:-üñ****Sayfa 9**

Satır: 3

Açılmak.

makāmdan fethüñ şehri Hamāda mütemekkin olan imām-ı 'ālem 'Arif-i Rabbāni Ḥazreti Şeyh

2. **feth:****Sayfa 49**

Satır: 4

Feth.

Ḥādîmetîn-i devlet-i āl-i 'Osmān Sulṭān Selîmden beridür Ḥaḳḳ Te 'ālā rûz-ı kıyāmete degin feth ü

feth iderler:1. **feth iderler:-er, -ler****Sayfa 13**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Açmak.

ḥalvetḥānenüñ bābını feth iderler ḥāzır olan dervîşān görürler ki dağı otuzuncu günde nice

feth olındı:1. **feth olındı:-ın, -dı****Sayfa 49**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Fethetmek, ele geçirmek.

niçe emşār u memālik feth olındı cümleden biri

Mışır ve Ŗām-ı Ŗerif ve
Haremeyn-i Ŗerifeyn

fevk:

1. **fevkinde:**-i, -(n)de

Sayfa 58

Satır: 14

Üst taraf.

görüþ anlardan mücâz ü
müŝtaħlef olduğdan Ŗoñra
Burusada Sedbaşı fevkinde
Eyüb Efendi zâviyesi

2. **fevkinde:**-i, -(n)de

Sayfa 63

Satır: 16

Üst taraf.

olduğdan Ŗoñra pederleri
dâr-ı âhirete rıħlet
buyurduğda Sedbaşı
fevkinde Eyüb Efendi

fevt:

1. **fevtine:**-i, -n, -e

Sayfa 59

Satır: 7

Ölüm.

olmuşlardur cevherin ħarfıyle
fevtine Ĥasibâ tarih
Cilve-gâhin Ŗerefün ide
Ĥudâ dâr-ı cinân sene

2. **fevtin:**-in

Sayfa 61

Satır: 10

Ölüm.

İsma' il Rümî Kıddise
Sırruhu's-Sâmî Ĥazretlerine
ķarindür Güş idüp aħbâb
fevtin eylediler âh vâh

3. **fevtini:**-i, -n, -i

Sayfa 62

Satır: 5

Ölüm.

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince EŖrefî tarih
didi Ĥamdî-zâde eyledi dâr-ı
fenâdan intikâl 1106

feyz:

1. **feyz:**

Sayfa 65

Satır: 2

*Allah tarafından kula
lutfedilen ve ilham yoluyle
kalbe gelen Ŗey, vâridat.*

eŖrefü'l-meŖâyihü'l-kâmilin
EŖref-zâde Efendi
Kıddise Sırruhu
âsitânesinden feyz ü himmet

fezâ'il:

1. **fezâ'illerini:**-ler, -i, -n, -i

Sayfa 3

Satır: 6

Ar. fazilet'in cem'i.

Faziletler.

ma'rifetdür anlaruñ
emirlerinüñ 'adem-i
muħâlefetleridür Ve 'inden-
nâs fezâ'illerini neŖ

fî ħamsi Ŗehr-i rebî'ül-âhir:

1. **fî ħamsi Ŗehr-i rebî'ül-
âhir:**

Sayfa 71

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Rebiülahir ayının

5'inde.

Ketebehü'l-faķır Muħammed
Zeki fî ħamsi Ŗehr-i rebî'ül-
âhir lisenetihî aħdâ ve
tis'ine ve mieteyni ve elfe
1291 Berekallahü Lenâ
velekum

filân:

1. **filândur:**-dur

Sayfa 39

Satır: 21

*Filan (kimse) II Zamir
(Belirtilmesi gerekli
görölmeyen isimlerin önüne
getirilerek onları belirsiz
Ŗekilde niteler).*

maħalde bir 'acüze ħâtün
vardur adı filândur
bizden selâm idün Maħmüd
Paŝanuñ ħalâŝıçün

filân gün:

1. **filân gün:**

Sayfa 61

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Filan gün.

Efendiyi filân gün Ŗehid
itdiler deyü Ŗeyħ
'İzze'd-din Efendi
Ĥazretlerinüñ 'Abdullahum
seni

filħâl:

1. **filħâl:**

Sayfa 50

Satır: 33

Bu halde, bu durumda.

bañında dört sene te'ħir
olinsun didükde filħâl dört
sene tamâmında vaz'-ı
ħaml idüp sırrı 'Alî Efendi
Ĥazretleri âfitâb-âsâ ħulu' vü
bürüz etmişdür Ĥarrere

firâr eylemişdür:

1. **firâr eylemişdür:**-miş, -
dür

Sayfa 54

Satır: 17

Kelime Tipi: -
Kaçmak.

eylemişdür Kâbr-i şerifleri
ceddi 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hâzretlerinüñ türbe-i
şerîfesindedür ve

fırsat:

1. **fırsatı:-ı**

Sayfa 37

Satır: 20

Fırsat, imkan.

Maḥbûs daḥı bîdâr olup
görür ki cümlesi ḥâbda
hemân miskîn fırsatı
ganimiyyet bilüp elinde

fısıltı:

1. **fısıltıyı:-yı**

Sayfa 25

Satır: 10

Çok hafif ses.

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ ne şinevâ
güşları ve
bînâ-dîdeleri vardur ki
gönülde olan fısıltıyı işidür

flori:

1. **flori:**

Sayfa 30

Satır: 8

*Filori II XI.yüzyıldan
daha önceleri Filoransa'da
darbedilip üzerlerine bir
zanbak basılan altın paraları
verilen isimdir. Bu isim, darp
yerinden ve üstündeki
çiçekten ötürü verilmiştir.
Daha sonraları Sayfa
Avrupa ülkelerine de yayılıp
altın paralara filorin
denilmesi âdet halini
almıştır. Osmanlılara da bu
şekilde geçmiş ve Peçevî,*

*Kâtip Çelebi, Koçi Bey gibi
birçok Osmanlı tarihçisi
filoriyi altın para karşılığı
kullanmışlardır.*

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
mikdâr flori alup ve yine
İzniğe rücû iderler ve

fukarâ:

1. **fukarâya:-(y)a**

Sayfa 6

Satır: 9

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

ḥücesine gelüp her nesi var
ise fukarâya bezl idüp
ol zamânda şehr-i Burusada
irşâd-ı nâs olan gülşen-

2. **fukarâsı:-sı**

Sayfa 15

Satır: 13

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

fukarâsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamândur
Şeyḥün ḥidmetinde püyânuz
bize himmet yok

3. **fukarâ:**

Sayfa 16

Satır: 2

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

görüp ol gün bir şahrâya
teferrüce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fukarâ dirler ki

4. **fukarâ:**

Sayfa 16

Satır: 7

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

getürmek emr iderler Fuḳarâ
dirler ki Sultânüm
bunda şu yokdur Şeyḥ
Ḥüseyin Hâzretleri

5. **fukarâya:-(y)a**

Sayfa 16

Satır: 6

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât
olinca tevḥîd iderler Ba 'dehu
du 'â idüp fukarâya şu

6. **fukarâ:**

Sayfa 17

Satır: 1

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Rümî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fukarâ tiz ol
şu olan maḥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıḳup

7. **fukarâ:**

Sayfa 17

Satır: 3

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

revâne olur fukarâ ol
kerâmetüñ zuḥûrından
Rümîñ kemâl-i ma 'rifetini
fehm iderler ve yine

8. **fukarâ:**

Sayfa 17

Satır: 21

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

isti' dādı zāhir ü nümāyān
olduğda fuğarā zebānların
kütāh idüp iti' raf iderler
Ba' dehu Eşref-zāde Sultān

9. fuğarā:

Sayfa 18

Satır: 12

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Eşref-zāde Sultān
Hāzretlerinüñ ardından nazar
buyurup hayrān olurlar
fuğarā eydür ki Sultānum

10. fuğarā:

Sayfa 27

Satır: 7

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

ma'lüm olup şalat-ı işrākı
edādan sonra fuğarā ile
hānkāhlarınuñ quddāmına
çıkup ve kapucılaruñ

11. fuğarā:

Sayfa 27

Satır: 19

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

getürüñ deyi yüke işāret
iderler fuğarā dağı şarābı
indürürler ve Sultān Eşref-
zāde buyurup bir kızğan

12. fuğarā:

Sayfa 30

Satır: 16

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

komayup sefineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar
İznikte fuğarā ve dervişān
dağı Sultān

13. fuğarā:

Sayfa 30

Satır: 18

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Eşref-zādeyi istikbāl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuğarā Sultān Eşref-
zādeyi görüp şeref-i

14. fuğarānıñ:-nıñ

Sayfa 30

Satır: 5

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

kullaruñuza virüp ğazā eyleñ
fuğarānıñ buna ihtiyacı
yokdur deyücek pādīşāh
Hāzretleri müteğayyir

15. fuğarāya:-(y)a

Sayfa 30

Satır: 14

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

kendünün' ulufesi ve
bakıyyesini dağı iskelede
olan fuğarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aqçe

16. fuğarā:

Sayfa 31

Satır: 2

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

ihrāc eyle deyüp tazarru' ve
niyāz iderler ve dağı
fuğarā ile İznikte yine rücu'
iderler ve gelüp

17. fuğarā:

Sayfa 32

Satır: 10

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

iken Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerini ğasl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fuğarā bir miqdār zikre

18. fuğarā:

Sayfa 32

Satır: 20

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Hāqka hamd ü şenā iderler
ve bu kerāmete hāzır-ı
bi'l-meclis olan ehl-i hāl
fuğarā cümlesi müşāhede

19. fuğarā:

Sayfa 46

Satır: 8

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Ba' dehu cum'a ğünü olduğda
Şeyh 'Abdu' r-rahīm
Tırsī Hāzretleri ve fuğarā
cāmi'e gıtdiler ben dağı

20. fuğarāya:-(y)a

Sayfa 52

Satır: 4

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

Hāzreti Şeyh Hāmdī
Efendiye getürür anlar dağı
hāzır olan fuğarāya tevzi'
iderler Menkıbe Şeyh

21. fuğarāya:-(y)a

Sayfa 52

Satır: 18

*Fakir, zavallı. || Fakr
hali üzere olan derviş(ler).*

i şerîfî kıra'at olunup şalât-ı işrak kılındukda hâzır olan fuqarâya buyurmuşlar ki Uhud Gazâsında

22. **fuqarâsı**: -sı

Sayfa 59

Satır: 14

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

hayâtdan nâ-ümid olup uyhusı araşında görmüş ki Eşref-zâde Şeyh Şerafe'd-din Efendi fuqarâsı ile

23. **fuqarâ**:

Sayfa 63

Satır: 7

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

vaktümüzdür Şeyh 'Abdullah Efendiye dahı fuqarâ ile yetmiş biñ tevhîde âğâz idüp temâm olduqda

24. **fuqarâyı**: -(y)ı

Sayfa 63

Satır: 5

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

haber irsâl ider ki fuqarâyı cem' idüp gelsünler ve bizüm için yetmiş biñ tevhîd çeksünler zirâ âhîr

25. **fuqarâsından**: -sı, -(n)dan

Sayfa 69

Satır: 22

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ider ki bir gün Şeyh-i müşârü'ñ-ileyhüñ meclisinde

hâzır idüm Eşrefzâde fuqarâsından olup Tirede

26. **fuqarâsıyla**: -sı, -(y)la

Sayfa 69

Satır: 7

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

fuqarâsıyla ihtilâf iderek Kuţbü'l-'ârifin Gavşü'l-vâşilîn Eşref-zâde Şeyh Sırrî 'Alî Efendiden tevbe

27. **fuqarâyıla**: -(y)la

Sayfa 69

Satır: 24

Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

seccâde-nişîn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuqarâyıla Şeyh Muhammed Efendiye göndermişler

fuqarânun timârhanecisi:

1. **fuqarânun**

timârhanecisi: -ci, -si

Sayfa 70

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Dervişlerin timarhanecisi.

fuqarânun timârhanecisi Şeyhdür deyüp mecnûna gel kişi senüñle âbdest alalum deyüp elini çözüp

fürüşî:

1. **fürüşî:**

Sayfa 55

Satır: 11

Şahıs ismidir. Hakkında herhangi bir bilgiye rastlanılamamıştır.

Şânî Efendinüñ intikâline târih didi Fûrûşî Hazreti Şeyhüñ nakline târih Sırr-ı Hudâdur sene 1069

G

ğaffirallâhu zünübehümâ vestur 'uyübehümâ:

1. **ğaffirallâhu zünübehümâ vestur 'uyübehümâ:**

Sayfa 1

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Allah günahlarımızı affetsin, ayıplarımızı da örtün.

'uyübehümâ Sene 1291

ğâ'ib:

1. **ğâ'ib:**

Sayfa 65

Satır: 20

Gaib ol II Kaybolmak, yok olmak.

hayâtında bir gün ahşam ezânına Allahüekber didüğü gibi ğâ'ib

ğâ'ib oldılar:

1. **ğâ'ib oldılar**: -dı, -lar

Sayfa 44

Satır: 2

Kelime Tipi: -
Kaybolmak, yok olmak.

zâtuñ qâdr u kıymetin bil vü anuñ hayır du'âsın ricâ kııl deyüp ğâ'ib oldılar bundan şoñra 'Abdu'r-rahîm

ğâ'ib olmuş:

1. **ğâ'ib olmuş**: -muş

Sayfa 21

Satır: 10
Kelime Tipi: -
Kaybolmak.

bir dervîş var imiş halk
ibtidâ tahkîr idüp sonra
ta'zîm iderler olduğda ġâ'ib
olmuş Bi-Haqq-ı Hudâ

ġâ'ib olurlar:

1. **ġâ'ib olurlar:**-ur, -lar
Sayfa 37
Satır: 5
Kelime Tipi: -
Kaybolmak, yok olmak.

halâs olursın deyü tebşîr
buyurup ġâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

ġalebe idüp:

1. **ġalebe idüp:**-üp
Sayfa 34
Satır: 19
Kelime Tipi: -
Basturmak.

ġalebe idüp Hamâda sırr
yüzünden nidâ buyururlar
ki Yâ Rûmî şabır hoşdur velî
yerinde gerek yâ

2. **ġalebe idüp:**-üp
Sayfa 37
Satır: 16
Kelime Tipi: -
Basturmak.

adamlar 'azm-i câmeḥâb
iderler Maḥbûsuñ daḥı
üzerine nevm ġalebe idüp bir
miqdâr uyduğda

3. **ġalebe idüp:**-üp
Sayfa 4
Satır: 17

Kelime Tipi: -
Galip gelmek.

her fende emḡâl ü akrânına
ġalebe idüp müşâr bi'l-
benân olmağıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

ġâlib:

1. **ġâlib:**
Sayfa 4
Satır: 20
Baskın.

vekâyi' sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve 'inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine ġâlib ve
müstevli olup cezbetü'n

ġam:

1. **ġamından:**-ı, -n, -dan
Sayfa 38
Satır: 13
Kaygı, tasa, keder.

maḥıbb-i şâdıklar dünyâ
ġamından ve âḥiret
'azâbından halâş olmak bi't-
tarîkü'l-evlâdur

gamḥvâr olmañ:

1. **gamḥvâr olmañ:**-ma, -ñ
Sayfa 12
Satır: 1
Kelime Tipi: **Deyim**
Gam çekmek,
kederlenmek, tasalanmak,
üzülmek.

hiç bizüm için gamḥvâr
olmañ didi kerîmeleri daḥı
geldi Bu kelâmı babalarınıñ
hücreci çapısında

ġanimiyyet:

1. **ġanimiyyet:**
Sayfa 37

Satır: 20
Beklenmedik kazanç.

Maḥbûs daḥı bîdâr olup
görür ki cümlesi ḥâbda
hemân miskîn fırsatı
ġanimiyyet bilüp elinde

ġarip:

1. **ġarip:**
Sayfa 34
Satır: 5
Garip: Kimsesiz,
zavallı; garibe.

Bu biçare ġarip nitsün
Ağlayu kaçarcu gitsün

ġasl:

1. **ġasl:**
Sayfa 32
Satır: 9
Ölüyü yıkamak.

iken Sulṭân Eşref-zâde
Hazretlerini ġasl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fuḡarâ bir miqdâr zikre

ġavsi'l-vâsilin:

1. **ġavsi'l-vâsilin:**
Sayfa 67
Satır: 24
Gerçeğe ulaşılmış olan
âriflerin en büyüğü, gavsı.

meşâyih-i tarîkat-ı 'aliyye
'âsitânına ilticâya mâ'il
olup kaçaba-i İznikde âsüde
olan Ğavsi'l-vâsilin

gavsü'l- vâsilin:

1. **gavsü'l- vâsilin:**
Sayfa 69
Satır: 8
Kelime Tipi: -

*Gerçeğe ulaşmış olan
âriflerin en büyüğü, gavısı.*

fukarâsiyla ihtilâf iderek
Kıtûbü'l-ârifin Gavüsü'l-
vâsilîn Eşref-zâde Şeyh Sırrî
'Alî Efendiden tevbe

ğâyet:

1. **ğâyet:**

Sayfa 34

Satır: 14

Çok fazla, son derece.

Menkıbe Mervîdür ki
Eşref-zâde Sultân Hazretleri
ğâyet hâlim ve şâhib-i

2. **ğâyet:**

Sayfa 40

Satır: 16

Çok fazla, son derece.

boğarlar Ba'dehu'l-mevt
Sultân Mehmed Hazretleri
ğâyet nâdim olmuşlar ammâ
çi-fâ'ide izâcâ'e'l-

3. **ğâyet:**

Sayfa 46

Satır: 11

Çok fazla, son derece.

Şeyh Efendi Hazretleri ğâyet
hazzeyledi yörükler
eytdiler ki nice tã'âmdur
bizüm andan haberümüz

4. **ğâyet:**

Sayfa 53

Satır: 21

Çok fazla, son derece.

görüştüp etvârından ğâyet
hazz idüp i'tikâd-ı

5. **ğâyet:**

Sayfa 57

Satır: 15

Çok fazla, son derece.

mücâhedât ve riyâzâta ğâyet
ihtimâm idüp qalilü'n-
nevm ve keşîrû'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

6. **ğâyet:**

Sayfa 59

Satır: 12

Çok fazla, son derece.

mechürdur Hâşîye Menkıbe
Şâlihândan bir hâtûn
maraz-ı tã'ûna mübtelâ olup
ğâyet za'îfe ve

7. **ğâyet:**

Sayfa 63

Satır: 4

Çok fazla, son derece.

itseler red buyururlar imiş
menkûdür ki Şeyh
Şâlih Efendi ğâyet hasta olup
'Abdullah Efendiye

ğayret:

1. **ğayret:**

Sayfa 34

Satır: 18

*Arapça kıskançlık
anlamına gelir. Yani ırz ve
namus, sevgi ve haysiyet,
yücelik gibi değerli ve
korunması gereken şeylerde
titizlik ve kıskançlığa denir.
Kulun gayreti; fillah, lillah
ve alallah olmak üzere üç
kısmıdır. Birinci ve ikinci
kısmılar; İslâmın emirlerine
aykırı bir durum görünce,
buna el ve dil ile karşı
çıkma veya Kulun bunlara
imkân bulunmazsa, kalben*

*buğz etmek, şeklindedir.
Üçüncü kısım gayretullah
ise; hakikî muhabbetle,
mecazî muhabbet arasını
farketmektir. Gayret aşırı
sevgiden kaynaklanan bir
husustur. Sevgide vefayı
ifade eder.*

şehr-i Hamâda Şeyh-i
sa'âdet-baḥşları e's-Şeyh
Hüseyin Efendi
Hazretlerinin üzerlerine
ğayret

ğayrı:

1. **ğayrı:**

Sayfa 48

Satır: 10

Artık, bundan böyle.

enbiyânun mübârek lisân-ı
sa'âdetlerinden bu
kelâm şâdir olıcağ ğayrı
şehzâdelerün başlarından

ğazâ:

1. **ğazâya:** -y, -a

Sayfa 39

Satır: 7

*Din uğruna yapılan
savaş.*

mi buyururlar ki bu sene
ğazâya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hâtûnün gözinden ğâ'ib

ğazâ eyleñ:

1. **ğazâ eyleñ:** -ñ

Sayfa 30

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*İslâm dîni uğruna
yapılan savaş, cihat.*

kullarunuza virüp ğazâ eyleñ
fukarânın buna ihtiyacı

yokdur deyücek pâdişâh
Hâzretleri müteğayyir

geçüp gider:

1. **geçüp gider:**

Sayfa 10

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Geçip gitmek.

gider aşlâ müstağbilden bir
kimesne Rûmdan gelen
bu oldığın bilmezler zîrâ
Sultân Eşref-zâdenüñ

2. **geçüp gider:**

Sayfa 43

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Geçip gitmek.

Hâzretleri dağı açup ol sa'ât
dervîş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahîm Tırsî dağı Eşref-zâde

3. **geçüp gider:-er**

Sayfa 10

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Geçip gitmek.

gider aşlâ müstağbilden bir
kimesne Rûmdan gelen
bu oldığın bilmezler zîrâ
Sultân Eşref-zâdenüñ

gedikvirân:

1. **gedikvirân:**

Sayfa 71

Satır: 4

Gedikören II

*Harmancık ilçesine bağlı bir
köy. İlçenin güneybatısında,
Harmancık'a 13 km
uzaklıktadır. Eski adı
Gedikviran'dır.*

Eşrefî mahrûse-i Burusa
kazâsına tâbi ' Harmancık
nâm kazâ kurâlarından
Gedikvirân nâm kıryede

gekbüze:

1. **gekbüze:**

Sayfa 39

Satır: 23

*Şimdiki Bolu'nun Gebze
ilçesi.*

du'â eylesün adamlar dağı
bi'l-'acele Gekbüze

gel-:

1. **gelüp:--üp**

Sayfa 11

Satır: 13

Gelmek.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzüñ hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

2. **gelüp:--üp**

Sayfa 12

Satır: 11

Gelmek.

itdi aşla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

3. **gelüp:--üp**

Sayfa 18

Satır: 22

Gelmek.

rücü' iderler Eşref-zâde
Hâzretleri dağı mürûr-ı
eyyâmla kaşaba-i İznike
gelüp ihtifâ üzre olup

4. **gelüp:--üp**

Sayfa 20

Satır: 16

Gelmek.

eydür ki vâlide bir kaçğın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kılı

5. **gelüp:--üp**

Sayfa 25

Satır: 22

Gelmek.

Kudret-i Rabbanî birle
dergâh-ı 'âli çavuşlarından
bir çavuş İznike gelüp Sultân
Eşref-zâdenüñ

6. **gelüp:--üp**

Sayfa 26

Satır: 11

Gelmek.

gidemezem kapucılar dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenüñ bu cevâbını
i'lâm iderler * vezîr dağı

7. **gelüp:--üp**

Sayfa 26

Satır: 16

Gelmek.

kapucıları emr-i şerîf ile yine
irsâl ider kapucılar
gelüp Eşref-zâdeye emr-i
şerîfi işâl iderler

8. **gelüp:--üp**

Sayfa 28

Satır: 15

Gelmek.

Hâzretleri dağı Karamürsele
gelüp kadırgaya rüküb

idüp İstanbula dāhīl olurlar
pādişāh Hāzretlerine

9. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 28
Satır: 18
Gelmek.

haber olduĝda iskele
tarafında olan Temür
Kıpuya
karşu gelüp Eşref-zāde
Efendiniñ mübārek ellerin

10. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 31
Satır: 2
Gelmek.

ihrāc eyle deyüp tazarru' ve
niyāz iderler ve daĝı
fuĝarā ile İznike yine rücu'
iderler ve gelüp

11. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 31
Satır: 14
Gelmek.

ta'zīm ile yine maĝarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Hāzretleri daĝı
teselli bulup gelüp İstanbula

12. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 36
Satır: 19
Gelmek.

rüşen-zamīr yanına gelüp dir
ki şakin havf itme
biz seni hālāş iderüz
Maĝbūs-ı derdmend der ki

13. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 38

Satır: 8
Gelmek.

Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinüñ hayır
du'alarına
iştiĝāl üzere olup Burusaya
gelüp tahrīr olınuĝı

14. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 39
Satır: 17
Gelmek.

gelüp şeref-i meclisleriyle
müşerref olduĝda elinde
olan nāmesin virür Sultān
Eşref-zāde daĝı nāmenüñ

15. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 41
Satır: 11
Gelmek.

akrabāsındandır soñra
Tirseye gelüp tavaĝtun
itmişlerdür Menkıbe Hāzreti
Şeyh 'Abdu'r-raĝīm

16. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 41
Satır: 17
Gelmek.

gitse yine gelüp Sultān
Eşref-zāde Hāzretlerinüñ
yanında bulunurlar imiş
Āĝirü'l-emr Sultān

17. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 50
Satır: 17
Gelmek.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā 'amelinde
çābükdür buyurup def'-i
ĝātıra ile izhār-ı kerāmet

18. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 58
Satır: 21
Gelmek.

soñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafe'd-
din Sene 1080

19. **gelsünler:--sün, -ler**
Sayfa 63
Satır: 5
Gelmek.

haber irsāl ider ki fuĝarāyı
cem' idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevĝid
çeksünler zirā āĝir

20. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 65
Satır: 7
Gelmek.

tarīkat ve aĝz ü izn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
hālā mezār-ı müteberrikleri
olan maĝām-ı mübāreke

21. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 69
Satır: 6
Gelmek.

Şeyh Muĝammed Efendi
muĝaddemen bir
münāsebet ile İznike gelüp
Ba'dehu Eşref-zāde

22. **gelüp:--ü̇p**
Sayfa 69
Satır: 14
Gelmek.

zāviye'-i Eşrefiyyeye istihlāf
buyurmuşlar idi anlar

dağı gelüp zāviye' -i
merkūmede mücāhedāt ve

gel:

1. **gelüp:-üüp**

Sayfa 6

Satır: 9

Gelmek.

hücre sine gelüp her nesi var
ise fuķarāya bezl idüp
ol zamānda Şehr-i Burusada
irŐād-ı nās olan gülşen-

2. **geliyor:-i, -yor**

Sayfa 9

Satır: 22

Gelmek.

istikbāli temām itdünüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı dağı istikbāl idün
deyücek ahāli-i

3. **gelmişler:-miş, -ler**

Sayfa 9

Satır: 17

Gelmek.

Hüseyin dağı Hacc-ı Őerīfden
gelmişler ekābir ve
a'yan vilāyet-i Hāmāda sağır
ve kebīr Şeyh Hüseyin

4. **gelen:-en**

Sayfa 10

Satır: 3

Gelmek.

gider aŐlā müstaķbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu olduğın bilmezler zīrā
Sultān EŞref-zādenün

5. **gelen:-en**

Sayfa 10

Satır: 8

Gelmek.

gezerler imiş imdi
müstaķbilin kıyas iderler ki
Rūmdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

6. **geliyor:-(i)yor**

Sayfa 10

Satır: 9

Gelmek.

geliyor fenālarından EŞref-
zāde Efendi yi bilmezler
Şuret-bin olduklarından
'ākıbetü'l-emr bu hāl Şeyh

7. **geldi:-di**

Sayfa 12

Satır: 2

Gelmek.

hiç bizüm için gamh'vār
olmañ didi kerīmeleri dağı
geldi Bu kelāmı babalarınıza
hücre sine çapısında

8. **gelün:-ün**

Sayfa 12

Satır: 18

Gelmek.

'Ale'Ő-Őabāh bu haber
dervīŐān içinde Őāyi' olup
ba'zısı dirler ki gelün Şeyhe
gidelüm bir meyyiti

9. **gelürler:-ür, -ler**

Sayfa 13

Satır: 11

Gelmek.

halvethānenün çapısına
gelürler DervīŐāna
zīkru'llah eylemek emr
buyururlar Anlar dağı bir

10. **geldiler:-di, -ler**

Sayfa 15

Satır: 20

Gelmek.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyh
Hüseyin Hāzretleri

11. **gelürler:-ür, -ler**

Sayfa 16

Satır: 11

Gelmek.

güzār iderler 'ākıbetü'l-emir
Şusuz gelürler Şeyh
Hāzretleri buyururlar ki
Rūmī gerçi misafiri

12. **geldüm:-dü, -m**

Sayfa 17

Satır: 19

Gelmek.

ve anı alup huzuruñuza
geldüm İmdi bu
menķibelerden EŞref-zāde
Efendinin kemāl-i

13. **gelüp:-üüp**

Sayfa 17

Satır: 10

Gelmek.

her biri bir tarafa periŐān
olurlar Ba'dehu'z-zamān
dervīŐler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

14. **geldün:-dü, -ñ**

Sayfa 18

Satır: 6

Gelmek.

cümle Rūm erenlerinin
nihāyetine yetişüp bize

geldüñ eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

15. **gelüp:-üp**

Sayfa 19

Satır: 16

Gelmek.

nirân Menkıbe Hazreti Eşref-
zâde Şeyh Hüseyin
Hamâvî Hazretlerinden
gelüp İznike teşrîf

16. **gelür:-ür**

Sayfa 19

Satır: 20

Gelmek.

hikmet-i Hudâ günlerde bir
gün Hamâdan bir
kimesne İznike gelür Sultân
Eşref-zâdeyi bu halde

17. **geldükde:-dük, -de**

Sayfa 21

Satır: 16

Gelmek.

Hazretlerinüñ ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol hâtündür çünkü çift
sürmeden oğlı geldükde

18. **gelür:-ür**

Sayfa 21

Satır: 7

Gelmek.

düşüp Sultân Eşref
Hazretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kıla
benzemezsin İznike

19. **gelsün:-sün**

Sayfa 22

Satır: 20

Gelmek.

dâmânına yüzler sürüp
küstâhlığından istigfâr ider
ve buyurur ki 'ilm-i zâhire
talep iden bize gelsün

20. **gelür:-ür**

Sayfa 22

Satır: 6

Gelmek.

müsteħabbı ta'lim itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Hazretleri
yine 'âdet-i kadimeleri

21. **gelmedi:-me, -di**

Sayfa 24

Satır: 15

Gelmek.

gelmedi ben dağı hemân ol
mağâlden gidüp
alduğum şeyi Sultân Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

22. **gelmeğe:-me, -ge**

Sayfa 26

Satır: 24

Gelmek.

pâdişâhla varup
*Beyan Eşref-zâde
Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

23. **gelsün:-sün**

Sayfa 26

Satır: 14

Gelmek.

pâdişâha telhîş ider pâdişâh
Hazretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr dağı

24. **gelürler:-ür, -ler**

Sayfa 27

Satır: 13

Gelmek.

soñra kapucılar gelürler
Sultân Eşref-zâde dağı
hemân bir kerre re's-i
sa'âdetlerini mürâkabeden

25. **gelüp:-üp**

Sayfa 28

Satır: 20

Gelmek.

püs- hezâr iştiyâk 'arz idüp
ve cürminden istigfâr
eyledükden soñra önlerine
gelüp içeri hâş

26. **gelürler:-ür, -ler**

Sayfa 28

Satır: 5

Gelmek.

virüñ kapucılar dağı oradan
pâdişâha gelürler ve
şadır olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

27. **gelmişler:-miş, -ler**

Sayfa 30

Satır: 17

Gelmek.

Eşref-zâdeyi istikbâl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuğarâ Sultân Eşref-
zâdeyi görüp şeref-i

28. **gelürler:-ür, -ler**

Sayfa 31

Satır: 6

Gelmek.

ârâma mecâli kıalmaz nâçâr
haşlarından birkaç
adam alup tebdil-i şüret ile
İznike gelürler ve

29. **gelür:-ür**
Sayfa 32
 Satır: 2
Gelmek.

eyledüklerinden üç sâ'at
 mürürında diyâr-ı
 Hırasandan üç t̄alib gelür
 H̄azreti Eşref-zâdeyi

30. **geldiler:-di, -ler**
Sayfa 33
 Satır: 17
Gelmek.

Birkaç misâfir geldiler
 Tevbe idelüm didiler

31. **geldi:-di**
Sayfa 37
 Satır: 18
Gelmek.

rü'yasında Sultân Eşref-zâde
 nümâyân olup
 buyururlar ki h̄alâs zamâni
 geldi tiz çalk git

32. **gelesin:-e, -sin**
Sayfa 37
 Satır: 3
Gelmek.

gelesin biz senü bu belâdan
 h̄alâs itmemek
 mürüvvet deġöldür h̄atıruñı
 h̄oş tut 'An-çarîb

33. **gelür:-ür**
Sayfa 38
 Satır: 3
Gelmek.

dükkanuna gelür ve elinde
 olan körepenüñ
 çıkmasını ricâ ider Üstâd
 dahı 'ale'r-re'si ve'l-

34. **gelür:-ür**
Sayfa 39
 Satır: 4
Gelmek.

görür ki Eşref-zâde Sultân
 H̄azretleri bir sefid ahû
 üzerine süvâr olmuş gelür
 H̄âtün mübârek

35. **gelmeden:-me, -den**
Sayfa 42
 Satır: 5
Gelmek.

diyâra gelmeden maqşüdüm
 ancak sensin
 anuñçün Eşref-zâde Sultân
 eyyâm-ı şayfda yaylağ-ı

36. **geldüklerinde:-dük, -ler,**
-i, -(n)de
Sayfa 45
 Satır: 15
Gelmek.

muşallâya geldüklerinde
 Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
 bunlara şalat-ı zuhrı kılıvirüp
 tesbîh ve du'adan

37. **gelürler:-ür, -ler**
Sayfa 45
 Satır: 18
Gelmek.

şoñra meşyistan içinde
 yörükler t̄aifesi şeklinde bir
 bölük cemâ'at gelürler
 ellerinde sofraları var

38. **geldikleri:-dik, -ler, -i**
Sayfa 46
 Satır: 6
Gelmek.

mükâleme eylemedi Ba'de't-
 ta'am sofralarını

almup vedâ' idüp geldikleri
 tarîka revân oldılar

39. **geldüklerine:-dük, -ler,**
-ü, -(n)e
Sayfa 46
 Satır: 21
Gelmek.

geldüklerine sebep yörükler
 şâfi mü'minler
 oldukları ecdendür Menkıbe
 merḥûm Şeyh

40. **gelürler:-ür, -ler**
Sayfa 59
 Satır: 15
Gelmek.

'alem-i şerîf önlerince
 zikru'llah iderek gelürler
 ben dahı elüme bir 'aşâ alup
 yâb yâb zoğak

41. **gelürdiñüz:-ür, -di, -ñüz**
Sayfa 66
 Satır: 6
Gelmek.

vaḳit dâmenine yapışmış
 olaydıñuz yedi iklîm dört
 küşeyi seyrân idüp şimdî
 yine gelürdiñüz

42. **gelüp:-üp**
Sayfa 70
 Satır: 6
Gelmek.

dîvâne dahı Şeyhle me'an
 taşra çıkup âbdest alup
 Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
 ku'üd eyledi

43. **gelün:-ün**
Sayfa 13

Satır: 9

Gel hele! || Hadi!.

gelün imdi iy dervîşân
va' demüz encâm buldı
Rümîyi erba'inden iħrâc
idelüm çün

44. **gel:**

Sayfa 70

Satır: 23

Gel hele! || Hadi!.

İlahî Gel bugün 'ışkuñ
şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'arı
terk idüp dîvâne ol

45. **gel:**

Sayfa 70

Satır: 23

Gel hele! || Hadi!.

İlahî Gel bugün 'ışkuñ
şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'arı
terk idüp dîvâne ol

46. **gel:**

Sayfa 70

Satır: 27

Gel hele! || Hadi!.

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdırlık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
dağı merdâne ol

47. **gel:**

Sayfa 70

Satır: 29

Gel hele! || Hadi!.

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücûduñ
şem 'i 'ışka yanuben
pervâne ol

48. **gelmez:-mez**

Sayfa 48

Satır: 16

(dünyaya) gelmek.

olmasın ricâ idermişüñüz
buyurdılar ki şeyhüm
kızı Sultân Korkıuddan evlâd
gelmez Âl-i

49. **gelüp:-üp**

Sayfa 8

Satır: 10

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

ü seccâde ile kâsaba-i İznike
istihlâf buyurmuşlar
Eşref-zâde Efendi dağı gelüp
kâsaba-i İznike ihtifâ

50. **gelüp:-üp**

Sayfa 9

Satır: 10

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

vâkı'alarını taħrîr eyle andan
anlaruñ hîdmetinde var
Eşref-zâde Hâzretleri dağı
gelüp İznikte erba'ine

51. **geldük:-dü, -k**

Sayfa 32

Satır: 6

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

vaţanumuzdan cüdâ olup

ta'ab ü meşakkat-ı râhı
ihtiyâr idüp bunda geldük ki
hîdmet-i şerîfleriyle

52. **gelüp:-üp**

Sayfa 40

Satır: 1

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

gelüp ol maħalleyi bulup ve
ol hâtünü bulurlar ve
Sultân Eşref-zâdenüñ
selâmını işâl iderler ve

53. **gelüp:-üp**

Sayfa 40

Satır: 11

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

adamları me'yûs olup
İstanbula gelüp bu hâli
Maħmûd Paşaya i'lâm
iderler Maħmûd Paşa dağı

54. **gelüp:-üp**

Sayfa 40

Satır: 14

(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

minba'd hayât-ı dünyâdan
nâ-ümîd olur ol gice
nışfu'l-leylde pâdişâh
tarafından adamlar gelüp

55. **gel:**

Sayfa 59

Satır: 23

Gel II Gelmek fülünün emir kipi ile çekimlenmiş hali.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbûr, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hâzretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

56. **gel:**

Sayfa 70

Satır: 4

Gel II Gelmek fülünün

emir kipi ile çekimlenmiş hali.

fukarānun timārḥānecisi
Şeyḥdür deyüp mecnūna
gel kişi senūñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

57. **gelmedi:** -me, -di

Sayfa 9

Satır: 1

*Kana'at gel II Yeterli
gelmek, tatmin olmak.*

gelmedi daḥı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senūñ bu

geldikleri yola:

1. **geldikleri yola:** -a

Sayfa 60

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Geldikleri yol.

Efendi iki ellerini semāya
ref` idüp du`ā buyurdılar
dervīşler daḥı āmin deyüp
Ba`dehu geldikleri yola

gelecek yollarına:

1. **gelecek yollarına:** -lar, -ı,
-n, -a

Sayfa 27

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Gececekleri yol.

gelecek yollarına karşı
a`şalarına ittika idüp
mürākabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Ḥazretlerine

gelen:

1. **gelenler:** -ler

Sayfa 38

Satır: 22

Gelen (kimse), sıfat fiil.

āhūlara rüküb itmişler ol
ḥātūn muḳaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sü`āl ider ol

2. **gelen:**

Sayfa 39

Satır: 1

Gelen (kimse), sıfat fiil.

daḥı bu gelen Sultān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḥātūn ādāb üzre bir
miḳdār tevakkuf idüp

gelsün berü:

1. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

‘‘Işık şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezaliden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḥōş idenlere şala gelsün
berü

2. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

‘Ar nāmūs kaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştigāl zıkr-i
Ḥaḳḳda cüş idenlere şala
gelsün berü

3. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

‘‘Işık şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezaliden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḥōş idenlere şala gelsün
berü

4. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

‘‘Işık şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezaliden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḥōş idenlere şala gelsün
berü

5. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

‘Ar nāmūs kaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştigāl zıkr-i
Ḥaḳḳda cüş idenlere şala
gelsün berü

6. **gelsün berü:**

Sayfa 56

Satır: 29

Kelime Tipi: -

Buraya gelsin.

Dermend Lütfü'l-lah ile
hem-dem olup dâdesin Dôst
yüzine düş idenlere şala
gelsün berü

gelüp gidenler:

1. **gelüp gidenler:-ler**

Sayfa 49

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Gelip gitmek.

pederüm 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerinin du'â
revzenesinde yaturdı ammâ
namâza gelüp gidenler

gemlik kazâsına:

1. **gemlik kazâsına:-(n)a, -**

Sayfa 58

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Gemlik kazası.

İbnü's-Şeyḥ Eşref-i Şânî
Efendi Ḳuddise Sırruhu
Gemlik kazâsına tâbi'
Ḳumla-i Şağîr nâm kıaryede

2. **gemlik kazâsına:-(n)a**

Sayfa 70

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*GEMLİK ilçesi BURSA
ilinin 17 ilçesinden birisidir.*

maḥrûse-i Burusa kıurbında
Gemlik Kazâsına tâbi'
Ḳumla-ı Şağîr nâm kıaryeden
zuhûr ve Şeyḥ Receb

genc- i mahzûn:

1. **genc- i mahzûn:**

Sayfa 65

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Saklanmış hazine.

i maḥzûn gibi medfûn ve
seng-i mezârî nişângâh-ı
ehl-i derûndur her kim olursa
varup mezârî üzre

gerçi:

1. **gerçi:**

Sayfa 16

Satır: 12

Aslında.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir
şusuz gelürler Şeyḥ
Ḥazretleri buyururlar ki
Rûmî gerçi misafiri

2. **gerçi:**

Sayfa 20

Satır: 19

Aslında.

bunuñ Eşref-zâde olduğı
gerçi bilmez ammâ ta'âm
virüp mümkün olduğı kadar
ri'ayet ve ikrâm ider

3. **gerçi:**

Sayfa 33

Satır: 5

Aslında.

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostudur ol didiler

gerden:

1. **gerden:-iim**

Sayfa 36

Satır: 14

Boyun.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sühte tutup
gerden ü pâyine zencîr ü lâle
taḳup İstanbula

gerek:

1. **gerekmez:-mez**

Sayfa 31

Satır: 8

Lazım, elzem.

buyururlar ki Sultânım bizi
dervîşliğe kabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
ilhâḥ ve ibrâm ider

2. **gerek:**

Sayfa 34

Satır: 20

Lazım, elzem.

galebe idüp Ḥamâda sırr
yüzünden nidâ buyururlar
ki Yâ Rûmî şabır ḥôşdur velî
yerinde gerek yâ

3. **gerekdür.: -dür.**

Sayfa 59

Satır: 25

Lazım, elzem.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar râhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

4. **gerek:**

Sayfa 54

Satır: 3

*"Gerek ... gerek/gerekse
... " bağlacı. "Hem" gibi
başına geldiği kelimelerin
hepsinin birden
düşünüldüğünü anlatır.*

'acîb ile binâ buyurmışlardur
ki gerek âsitâne-i
şerîfesinüñ ve gerek türbe'-i
münîfesinüñ çâr dîvârı

5. gerek:**Sayfa 54**

Satır: 4

"Gerek ... gerek/gerekse ... " bağlacı. "Hem" gibi başına geldiği kelimelerin hepsinin birden düşünülüğünü anlatır.

'acîb ile binâ buyurmuşlardır ki gerek âsîtâne-i şerîfesinüñ ve gerek türbe'-i münîfesinüñ çâr dîvârı

germiyan sancağından:**1. germiyan sancağından:-**
t, -(n)dan**Sayfa 36**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Osmanlı idari

teşkilatının bir parçası, vilayetten küçük, kazadan büyük bir idari birim.

kimesneler Germiyan Sancağından bir sülhte tutup gerden ü pâyine zencîr ü lâle takup İstanbulla

gerü:**1. gerüye:-(y)e****Sayfa 15**

Satır: 19

Geri.

ardlarından âdem irsâl idüp gerüye çevirdiler anlardur geldiler Şeyh Hüseyin Hâzretleri

gerü dönüp:**1. gerü dönüp:-üp****Sayfa 30**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Gerüye dönmek.

pâdişâh Hâzretlerine vedâ' idüp gerü dönüp sarây kapusunda olan derbânlara yedlerinde olan aqçadan

geşt ü güzâr iderler:**1. geşt ü güzâr iderler:-er, -**
ler**Sayfa 16**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Gezip dolaşmak.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir şusuz gelürler Şeyh Hâzretleri buyururlar ki Rümî gerçi misafiri

geşt ü güzâr idüp:**1. geşt ü güzâr idüp:-üp****Sayfa 25**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Gezip dolaşmak.

memâliki geşt ü güzâr idüp ferden ferden müte'ârif olan 'azîzleri getürmüşler aslâ yine çäre olmamış

getir:**1. getireñ:-eñ****Sayfa 46**

Satır: 2

(Bir şeyi) getirmek.

olan mü'minlerüñ önine sofralar koydılar ve cümle mü'min'in ekl idince ol ta'âmı getireñ 'taife'

getür:**1. getürüp:-üp****Sayfa 28**

Satır: 21

Götürmek.

halvethânelerine getürüp iclâs iderler ve pâdişâh Hâzretleri kendüsi edeb ve tevâzu' birle ku'üd idüp

2. getür:**Sayfa 5**

Satır: 10

(Bir şeyi) getirmek.

Hâzretlerine nazâr idüp buyururlar ki Dânişmend var bize köftelü şorba getür Anlar dağı pâzâra

3. getüreyüm:-eyüm**Sayfa 5**

Satır: 19

(Bir şeyi) getirmek.

yârın köftelüsini dağı getüreyüm didi hemân Abdâl Muhammed Hâzretleri bunları imtihân için

4. getür:**Sayfa 12**

Satır: 15

(Bir şeyi) getirmek.

getür dervîş dağı varup hücreyi kilitleyüp miftâhını Şeyh Hüseyin Hâzretlerine getürürler

5. getürürler:-ür, -ler**Sayfa 12**

Satır: 16

(Bir şeyi) getirmek.

getür dervîş dağı varup hücreyi kilitleyüp miftâhını Şeyh Hüseyin Hâzretlerine getürürler

6. getürüp:-üp**Sayfa 14**

Satır: 8
(Bir şeyi) getirmek.

cem'iyet bulmuş iken yine
meşâlih-i mü'minîn için
ruhını ol cem'iyetden
ayırıp götürüp kalbine va'z'

7. **getürmek:-mek, -**
Sayfa 16

Satır: 7
(Bir şeyi) getirmek.

getürmek emr iderler Fuqarâ
dirler ki Sultânüm
bunda şu yokdur Şeyh
Hüseynin Hâzretleri

8. **getürür:-ür**
Sayfa 16

Satır: 21
(Bir şeyi) getirmek.

mübârek şudan taşı tıldurup
Hâzreti Şeyhe getürür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yokdur deyü iddi'a

9. **getürürler:-ür, -ler**
Sayfa 17

Satır: 11
(Bir şeyi) getirmek.

getürürler Ba'dehu Eşref-
zâde dağı elinde bir dâne
benefşesi var 'Azîz
Hâzretlerine virür 'Azîz

10. **getür:**
Sayfa 21

Satır: 2
(Bir şeyi) getirmek.

hengâm-ı namâz oldukça
Eşref-zâde Sultân
buyururlar ki Vâlide şucağız
getür ki âbdest

11. **getürür:-ür**
Sayfa 21

Satır: 3
(Bir şeyi) getirmek.

alalum dir Pîrezen dağı şu
getürür Eşref-zâde
Hâzretleri dağı âbdest alup
namâz kılup zikru'llah

12. **getürün:-ün**
Sayfa 27

Satır: 19
(Bir şeyi) getirmek.

getürün deyü yüke işâret
iderler fuqarâ dağı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kazğan

13. **getürürler:-ür, -ler**
Sayfa 27

Satır: 21
(Bir şeyi) getirmek.

getürürler hemân
Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm
deyüp mübârek elleriyle
tulularuñ ağızlarını açar

14. **getür:**
Sayfa 35

Satır: 12
(Bir şeyi) getirmek.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nâm-ı maħalde
âşârum vardur getür

15. **getürüp:-üp**
Sayfa 35

Satır: 14
(Bir şeyi) getirmek.

Marîza olan ağızına alsun
def' olur deyü

buyurmışlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getürüp

16. **getürelüm:-elüm**
Sayfa 37

Satır: 14
(Bir şeyi) getirmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maħbûsı
şabâh divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitâb

17. **getürüp:-üp**
Sayfa 43

Satır: 3
(Bir şeyi) getirmek.

Sultâna elmayı getürüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-raħîm
bu elmanuñ birisi eksik

18. **getürüp:-üp**
Sayfa 45

Satır: 19
(Bir şeyi) getirmek.

içlerinde envâ'-ı ta'âm mâl-
a-mâl getürüp
'Abdu'r-raħîm Tırsî
Hâzretlerinüñ önüne va'z'

19. **getürür:-ür**
Sayfa 45

Satır: 3
(Bir şeyi) getirmek.

şahanları çok getürür
Kühistâne varılup ħidmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

20. **getürdüñüz:-dü, -ñüz**
Sayfa 46

Satır: 10
(Bir şeyi) getirmek.

yaylakda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'âm getürdünüz

21. **getüren:-en**
Sayfa 46
Satır: 15
(Bir şeyi) getirmek.

ta'âmı getüren yörükler değil
idi yörükler
şuretinde melekler idi Hakk
Celle ve 'alâ kemâl-i

22. **getürür:-ür**
Sayfa 52
Satır: 3
(Bir şeyi) getirmek.

Hazreti Şeyh Hamdî
Efendiye getürür anlar dağı
hâzır olan fuqarâya tevzi'
iderler Menkıbe Şeyh

23. **getürmişler:-miş, -ler**
Sayfa 25
Satır: 20
(Birini) Getirmek.

memâliki geşt ü güzâr idüp
ferden ferden müte'ârif
olan 'azîzleri getürmişler
aşlâ yine çäre olmamış

24. **getürün:-ün**
Sayfa 26
Satır: 6
(Birini) Getirmek.

dağı pâdişâh Hazretlerine 'arz
iderler pâdişâh
getürün deyü emr iderler
vezîr dağı kapucılarla

25. **getürürseñüz:-ür, -se, -
ñüz**

Sayfa 26
Satır: 3
(Birini) Getirmek.

itdüm eğer ol 'azîzi dağı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

getür:-

1. **getürüp:-üp**
Sayfa 5
Satır: 13
(Bir şeyi) getirmek.

mil'âka ile getürüp nazarında
korlar Abdal Muhammed
Hazretleri mil'âkayı eline
alup şorbayı

geybüze:

1. **geybüze:**
Sayfa 39
Satır: 20
Şimdiki Bolu'nun Gebze
ilçesi.

mührin açup Ba'de'l- kirâ'et
ol adama buyururlar
ki Geybüze nâm kaşabaya
varuñ ve anda falan

gevik:

1. **gevik:**
Sayfa 52
Satır: 8
Geyikgillerden,
erkeklerinin başında uzun ve
çatallı boynuzları olan,
ormanda küçük sürüler
halinde yaşayan, eti yenilen
hayvan.

avınuñ zamânı imiş
rüfeğâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

geyik avınuñ zamânı:

1. **geyik avınuñ zamânı:-i-i,
-nuñ**

Sayfa 52
Satır: 7
Kelime Tipi: -
Geyik avının zamanı.

avınuñ zamânı imiş
rüfeğâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

gez:

1. **gezerler:-er, -ler**
Sayfa 10
Satır: 7
(Bir yerde) Bir yöne
doğru sürekli yer
değiştirmek, hareket etmek,
yürümek, dolaşmak.

gezerler imiş imdi
müstakbilin kıyas iderler ki
Rümdan gelen er 'âlem ü
çerağ ve cemâ'atle

2. **gezerken:-er, -ken**
Sayfa 20
Satır: 5
(Bir yerde) Bir yöne
doğru sürekli yer
değiştirmek, hareket etmek,
yürümek, dolaşmak.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zâde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

3. **gezer:-er**
Sayfa 24
Satır: 10
(Bir yerde) Bir yöne
doğru sürekli yer

*değiştirmek, hareket etmek,
yürümek, dolaşmak.*

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
akçaya bir 'ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

gibi:

1. gibi:

Sayfa 29

Satır: 22

Gibi, benzetme edati.

temām eridükde zebānları
dahı kemā-kān evvelki
gibi olup sağ u sālīm olur
Çün pādīşāh Hāzretleri

2. gibi:

Sayfa 50

Satır: 4

Gibi, benzetme edati.

feryād eyledi anda hāzır olan
cema'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

3. gibi:

Sayfa 65

Satır: 11

Gibi, benzetme edati.

i maḥzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

4. gibi:

Sayfa 70

Satır: 29

Gibi, benzetme edati.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ

şem'-i 'ışka yanuben
pervāne ol

5. gibi:

Sayfa 17

Satır: 14

*"Sanki, öyle görünüyor"
anlamlarında edat.*

Hāzretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmağla
benefşenüñ mekānını
bulmamışsıñ gibi Sultān

6. gibi:

Sayfa 45

Satır: 11

*"Sanki, öyle görünüyor"
anlamlarında edat.*

çorba yine evvelki gibi çalup
güyā içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ṭa'am ol cema'at

gice:

1. gicesi:-(s)i

Sayfa 12

Satır: 7

Gece.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hādīm olan dervīş bulamac
ile hücre kapısına varup

2. gice:

Sayfa 15

Satır: 7

Gece.

gice dimeğē işāret ola imdi
Şeyḫ Hüseyn Hāmāvī
Hāzretleri dü-pādīşāh-ı der
yek iqlīm nemīkuned

3. gice:

Sayfa 27

Satır: 2

Gece.

İzniğe teveccüh iderler İznik
kurbında Derbent
nām bir kāfir kıyyesi var bir
gice anda yaturlar

4. gice:

Sayfa 36

Satır: 15

Gece.

giderken reh-güzārları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba'dehu
İstanbula revān olup

5. gice:

Sayfa 36

Satır: 17

Gece.

Hersek nām-maḥalde çalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vākı'asında görür ki bir pīr-i

6. gice:

Sayfa 40

Satır: 13

Gece.

minba'd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nişfu'l-leyde pādīşāh
tarafından adamlar gelüp

7. gice:

Sayfa 43

Satır: 14

Gece.

Sultān Eşref-zāde buyurur ki
'Abdürrahīm var bu

gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve ta'aten deyüp

8. **gice:**

Sayfa 56

Satır: 28

Gece.

'Ar nāmūs kaydını terk
eyleyüp hem ƙalbini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hakkā
eyleyüben iştiğal zıkr-i
Hakkāda cüş idenlere şala
gelsün berü

gid:

1. **gidüp:-üip**

Sayfa 5

Satır: 7

Gitmek, varmak.

ile gidüp muntazır turduƙda
Ba'dehu'z-zamān Abdal
Muhammed Hāzretleri dağı
Eşref-zāde Efendi

2. **giderler:-er, -ler**

Sayfa 9

Satır: 14

Gitmek, varmak.

haliyle ve kerīmeleriyle
me'an ƙalƙup Hamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyh

3. **giderler:-er, -ler**

Sayfa 9

Satır: 24

Gitmek, varmak.

vilāyet-i cem'an Rūm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersah yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

4. **gidelüm:-elüm, -**

Sayfa 12

Satır: 18

Gitmek, varmak.

'Ale'ş-şabāh bu haber
dervīşān içinde şāyi' olup
ba'zısı dirler ki gelün Şeyh
gidelüm bir meyyiti

5. **gider:-er**

Sayfa 17

Satır: 8

Gitmek, varmak.

mıkdār benefşe cem' eyleñ
dervīşler benefşe cem'
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri dağı bile gider

6. **gider:-er**

Sayfa 17

Satır: 8

Gitmek, varmak.

mıkdār benefşe cem' eyleñ
dervīşler benefşe cem'
itmeğe gider Eşref-zāde
Hāzretleri dağı bile gider

7. **gider:-er**

Sayfa 20

Satır: 18

Gitmek, varmak.

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pirezenin başı devletlü imiş

8. **gidemezem:-e, -mez, -em**

Sayfa 26

Satır: 11

Gitmek, varmak.

gidemezem ƙapucılar dağı
gelüp vezire
Eşref-zādenün bu cevābını
i'lām iderler * vezir dağı

9. **giderken:-er, -ken**

Sayfa 36

Satır: 15

Gitmek, varmak.

giderken reh-güzārları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba'dehu
İstanbula revān olup

10. **gider:-er**

Sayfa 37

Satır: 21

Gitmek, varmak.

körepesiyle ƙapudan taşra
çıkup gider hiç

11. **gider:-er**

Sayfa 38

Satır: 1

Gitmek, varmak.

bir kimesne bu hāl ile görüp
bu adam ƙanda gider
dimezler Bi-hikmetullahi
Te'ālā bir şanduçı

12. **gider:-er**

Sayfa 38

Satır: 19

Gitmek, varmak.

yerinden ƙalƙup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkduƙda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

13. **gider:-er**

Sayfa 51

Satır: 13

Gitmek, varmak.

Pazar Köyüne gider iken
kerāmāt-ı evliyā' ullahı
müzākere iderler imiş
dervişlerden birine hātıra

14. **giderken:-er, -ken**
Sayfa 53
Satır: 19
Gitmek, varmak.

İrakeyn seferine giderken
kaşaba-i İznike
uğradukda Hāzreti Şeyh Sırrī
'Ali Efendi ile

15. **gidüz:-üz**
Sayfa 28
Satır: 4
Haydi git!.

andan kapucılara buyurlar
ki şimdi irādet-i Hākk
ta'alluk eyledi gidüz pādīşāh
Hāzretlerine haber

gir:-

1. **girdük:-dük**
Sayfa 11
Satır: 13
1. Girmek, dahil olmak.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyālimüzün hāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

gir:-

1. **girmezler:-mez, -ler**
Sayfa 62
Satır: 22
1. Girmek, dahil olmak.

itmeyüp her Cum'a gün
İznikde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

giriftār olurlar:

1. **giriftār olurlar:-ur, -lar**
Sayfa 50
Satır: 9
Kelime Tipi: -
Düşmek, kapılmak.

olurlar Menkıbe Hāzreti
Şeyh Pīr Hāmdī Efendi
Hāzretlerinden menkūldür ki
'āzizüm Şeyhüm

git:-

1. **gitmeğe:-meg, -e**
Sayfa 26
Satır: 17
Gitmek.

Eşref-zāde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızā virmeyüp
emr-i İlāhī yokdur deyü
cevap virür kapucılar dağı

2. **git:**
Sayfa 43
Satır: 14
Gitmek.

Sultān Eşref-zāde buyurur ki
'Abdürrahīm var bu
gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve tā'aten deyüp

git:

1. **git:**
Sayfa 15
Satır: 23
Git! II Emir kipi.

İnşāallah yarın git anlar dağı
kalur Şeyh Hüseyin
Hāzretleri teferrüc tedārikin

2. **giderler:-er, -ler**
Sayfa 16

Satır: 1
Git! II Emir kipi.

görüp ol gün bir şahrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzüle emr
iderler fuqarā dirleri ki

3. **gitmiş:-miş**
Sayfa 18
Satır: 18
Git! II Emir kipi.

velāyetle Eşref-zāde Sultāna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyh Hüseyin

4. **gidüp:-üp**
Sayfa 24
Satır: 15
Git! II Emir kipi.

gelmedi ben dağı hemān ol
mahālden gidüp
alduğum şeyi Sultān Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

5. **gitti:-di**
Sayfa 24
Satır: 12
Git! II Emir kipi.

temām kıddüme münāsib
geldi bir akçe dağı
ziyāde eyledüm dellāl
şāhibine danışmağa gitdi

6. **giderler:-er, -ler**
Sayfa 27
Satır: 4
Git! II Emir kipi.

'Ale's-şabāh kalkup biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

7. **git:****Sayfa 37**

Satır: 18

Git! II Emir kipi.

rü'yasında Sultân Eşref-zâde
nümâyân olup
buyururlar ki hâlâs zamânı
geldi tiz kalk git

8. **giderler:-er, -ler****Sayfa 42**

Satır: 1

Git! II Emir kipi.

her kanda gitse 'Abdu'r-
rahîm Tırsî bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmaz idi Sultân

9. **gitse:-se****Sayfa 42**

Satır: 1

Git! II Emir kipi.

her kanda gitse 'Abdu'r-
rahîm Tırsî bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmaz idi Sultân

10. **girdiler:-di, -ler****Sayfa 46**

Satır: 8

Git! II Emir kipi.

Ba'dehu cum'a günü oldukça
Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hazretleri ve fuqarâ
câmi'e girdiler ben dağı

11. **giderler:-er, -ler****Sayfa 51**

Satır: 19

Git! II Emir kipi.

agaçlarının içinde giderler
imiş ol hâtıra şâhibi

olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol drahtuñ

12. **gidüp:-üp****Sayfa 59**

Satır: 26

Git! II Emir kipi.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar râhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

13. **git:****Sayfa 59**

Satır: 23

Git! II Emir kipi.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

14. **gidüp:-üp****Sayfa 60**

Satır: 6

Git! II Emir kipi.

Hâkka hamd ü şenâ eyledüm
Ba'dehu rüz-be-rüz
bilküllüye hastalık
üzerümden gidüp şifâyâb

15. **gidüp:-üp****Sayfa 61**

Satır: 4

Git! II Emir kipi.

mezbür bir huşuş için
İstanbula gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldu Şeyh-i

16. **gitsün:-sün****Sayfa 34**

Satır: 6

Gitmek.

Bu bîçare ğarip nitsün
Ağlayu kaçarcu gitsün

17. **gitmeğe:-meğ, -e****Sayfa 39**

Satır: 7

Gitmek.

mi buyururlar ki bu sene
ğazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hâtunuñ gözinden ğā'ib

giy:1. **giydüm:-dü, -m****Sayfa 24**

Satır: 10

Giymek.

eyledüm Ammâ gördüm ki
dellâl elinde otuz
ağçaya bir 'âbâ gezer dellâl
elinden alup giydüm

ğiyâb:1. **ğiyâbında:-ı, -(n)da****Sayfa 53**

Satır: 8

*Mevzu bahis olan
şahsın haberi olmaksızın
yapılan iş.*

şe'âmetidür deyü remz
itdiler hâlbuki o kelâmuñ
kâ'ili Şeyhüñ ğiyâbında
söylemiş idi Raḥmetullahi

göç:1. **göçmişdür:-miş, -dür****Sayfa 44**

Satır: 14

Ölmek sözünün

anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

Şaferü'l- hayrında şarâb-ı vişâli içmiş ve dünyâdan 'uqbâya göçmüşdür Kıbr-î şerîfleri kaşaba-i

2. göçdi:-di

Sayfa 61

Satır: 11

Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

göçdi Eşref-zâde 'İzze'd-din Efendi kûtb iken târih-i intikâlleridir 1153 Menkıbe bir gün

3. göçmüşdür:-miş, -dür

Sayfa 61

Satır: 7

Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

göçmüşdür İstanbulda Tophanede vâki 'âsîtâne-i Kadîriyede defin-i zîr-i zemîn ve Hazreti Şeyh

4. göçmüşdür:-miş, -dür

Sayfa 63

Satır: 20

Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

günü âb-ı memâti nüş ve dünyâdan 'uqbâya göçmüşdür zâviye-i merkûmede defin vü pederleri

5. göçdi:-di

Sayfa 64

Satır: 1

Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek, göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

çalınuben göçdi 'Avnullah 1155 Şeyh-i mezbûr her dürlü ikmâlâtı câmi' olup hatt-ı şülûsde hattât

6. göçdi:-di

Sayfa 64

Satır: 13

Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine “göçmek,

göçünmek” yahut “yürüme” sözü kullanılır.

fevtin göçdi Fahre'd-din Efendi vâh * Şeyh-i mezbûr 'ilm ü fazlla meşhûr ve hatt-ı ta 'lîkde hattât

göl:

1. gölden:-den

Sayfa 66

Satır: 9

Göl.

evvel-i bahâr imiş ve gölden balık şayd itmek için Karaşuya sepedler komışlar ittifaq biraz eyyâm

gönder:

1. göndermişler:-miş, -ler

Sayfa 69

Satır: 24

Göndermek.

seccâde-nişîn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuqarâyıla Şeyh Muhammed Efendiye göndermişler

gönül:

1. gönülde:-de

Sayfa 25

Satır: 10

Gönül, kalp.

Sultân Eşref-zâde Hazretlerinüñ ne şinevâ güşları ve bînâ-dîdeleri vardur ki gönülde olan fıslıtıy işidür

2. gönülüm:-üm

Sayfa 60

Satır: 19

Gönül, kalp.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Kodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīkarār
oldı Allahuñ adın

gör-:

1. **görüp:-üp**
Sayfa 30
Satır: 18
Görmek.

Eşref-zādeyi istikbāl için
Karamürsele gelmişler
çün Fukarā Sultān Eşref-
zādeyi görüp şeref-i

2. **görsem:-se, -m**
Sayfa 43
Satır: 9
Görmek.

‘Abdu’r-rahīm Hızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

3. **görsem:-se, -m**
Sayfa 43
Satır: 11
Görmek.

‘Abdürrahīm Tırsī daġı āh
görsem ve bilsem deyi
Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinden ricā iderken
bir şeb

4. **gördi:--di**
Sayfa 60
Satır: 20
Görmek.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Kodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīkarār
oldı Allahuñ adın

5. **görürler:-ür, -ler**
Sayfa 13
Satır: 16
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

ġalvetġānenüñ bābını fetġ
iderler ġāzır olan
dervīşān görürler ki daġı
otuzuncu günde nice

6. **görürler:-ür, -ler**
Sayfa 17
Satır: 2
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

Rümī niçe bulmuş deyi
serzeniş iderler fukarā tiz ol
şu olan maġalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

7. **görür:-ür**
Sayfa 22
Satır: 15
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

Ķuġbe’d-din daġı şark
tarafına baġar görür ki
ġurşid-i
‘ālem-tāb Kūh-ı Ķāf
Ķalesinden iki ādem ġaddi

8. **gördüm:--dü, --m**
Sayfa 24
Satır: 9
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aġçaya bir ‘ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

9. **görür:-ür**
Sayfa 25

Satır: 11
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

ve nuġuşı görür zīra gözlüye
gizli yokdur
Menġibe Selāġin-i ‘izāmdan
Ebu’l-Feth Sultān

10. **gördüm:--dü, --m**
Sayfa 26
Satır: 2
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

varup dir ki Sultānum bu
‘abd-i dā’īyeñüz İznikde
bir ‘aziz gördüm ġayli ġüsn
ü ġālın müşāhede

11. **gördiler:-di, -ler**
Sayfa 33
Satır: 27
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

Tevbe virürken gördiler
Eşrefoġlı Rümī Sultān

12. **görüp:-üp**
Sayfa 38
Satır: 1
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

bir kimesne bu ġāl ile görüp
bu adam ġanda gider
dimezler Bi-ġikmetullahi
Te‘ālā bir şanduçı

13. **görür:-ür**
Sayfa 38
Satır: 20
*Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.*

yerinden ġalkup ol tarafa
gider köyden taşra

çıktıkda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

14. **görür:-ür**

Sayfa 39

Satır: 3

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

görür ki Eşref-zâde Sultân
Hâzretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtûn mübârek

15. **görür:-ür**

Sayfa 43

Satır: 18

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

aķabenûñ miyânında vâķi'
olan çeşme-sâr yanına
varur görür ki muķeddemen
İzniķde kendüden

16. **görürler:-ür, -ler**

Sayfa 50

Satır: 4

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

feryâd eyledi anda hâzır olan
cemâ'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

17. **görüp:-üp**

Sayfa 53

Satır: 13

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

'aliyeyi pederleri Pîr Hamdi
Efendiden görüp
mücâz ü müstaħlef olmağıla
peder-i sâmi-ķadrleri

18. **görüp:-üp**

Sayfa 56

Satır: 7

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mucâz ü müstaħlef
olduķlarında pederleri

19. **görüp:-üp**

Sayfa 56

Satır: 23

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

pederlerinden görüp mucâz ü
müstaħlef
Hâşiyeye

20. **görüp:-üp**

Sayfa 58

Satır: 13

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

görüp anlardan mucâz ü
müstaħlef olduķdan sonra
Burusada Sedbaşı fevķinde
Eyüb Efendi zâviyesi

21. **gördüm:--dü, --m**

Sayfa 60

Satır: 3

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

revân oldılar ben daħı bîdâr
oldum gördüm ki
âşâr-ı şıħhat üzerimde zâhir
ü nümâyân olmuş

22. **görüp:-üp**

Sayfa 60

Satır: 10

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

fażilet-nişâb daħı tarikat-ı
'aliyeyi pederlerinden
görüp mucâz ü müstaħlef
olduķlarında Burusada

23. **görüp:-üp**

Sayfa 63

Satır: 14

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

tarikat-ı 'aliyeyi 'ammîleri
Şeyh 'İzze'd-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücâz ü müstaħlef

24. **görüp:-üp**

Sayfa 64

Satır: 7

Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

'ammîleri e's-Şeyh 'İzze'd-
din Efendiden görüp
müstaħlef olmuşlardur
Ba'dehu ibâdât ü tã'âta

gör:

1. **görür:-ür**

Sayfa 5

Satır: 15

Görmek.

ķarışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

2. **görür:-ür**

Sayfa 12

Satır: 9

Görmek.

açar görür ki Eşref-zāde
Sultān Hāzretleri hücrenün
bir cidārına istinad itmiş
turur ne deñlü ki tañrık

3. **görüp:-üp**
Sayfa 19
Satır: 21
Görmek.

görüp ahāli-i İznike eydür ki
siz bu 'azizñ
keyfiyet ve hālını
bilmezsunüz böyle istihkār

4. **görince:-ince**
Sayfa 33
Satır: 15
Görmek.

Görince telkīn itdi
Eşrefoğlı Rūmī Sultān

5. **göreym:-e, -yüm**
Sayfa 42
Satır: 21
Görmek.

düçār olup dir ki aç
maçramanı göreym neñ
vardur 'Abdu'r-raḥīm Tırsī

6. **görmek:-mek**
Sayfa 42
Satır: 15
Görmek.

ve ibrām idüp Hāzreti Hızır
'aleyhis'selāmı görmek
ve şöhbetiyle müşerref
olmağ ricā iderler imiş Bir

7. **gördün:-dü, -ñ**
Sayfa 43
Satır: 10
Görmek.

'Abdu'r-raḥīm Hızırı görsem
dir idün ammā bilsem
dimez idün ol ecilden gördün
ammā bilmedün

8. **görüp:-üp**
Sayfa 51
Satır: 4
Görmek.

vera'-mu'tādıdur tārīkat-ı
'aliyeyi Hāzreti Şeyḥ
Muşliḥi'd-din Efendiden
görüp anlardan müstaḥlef

9. **görüüp:-iş, -üp**
Sayfa 53
Satır: 21
Görmek.

görüüp eṭvārından gāyet
ḥazz idüp i'tikād-ı

10. **görüp:-üp**
Sayfa 55
Satır: 4
Görmek.

pesendidür tārīkat-ı 'āliye-i
Kādiriyeyi peder-i 'ālī-
kādrlerinden görüp mücāz ü
müstaḥlef olmağla

11. **görüp:-üp**
Sayfa 55
Satır: 19
Görmek.

Efendiden görüp müstaḥlef
olmuşlardur Ba'dehu
biñ yüz dört Ramañan-ı
şerifinün onuncı günü

12. **görmüş:-miş**
Sayfa 59
Satır: 13
Görmek.

ḥayātından nā-ümid olup
uyḥusu arasında görmüş ki
Eşref-zāde Şeyḥ Şerafe'd-din
Efendi fuḳarāsı ile

13. **gördükleri:-dik, -ler, -i**
Sayfa 10
Satır: 18
Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.

zīrā gözlüye gizli yokdur
Sultān Eşref-zāde daḥı
erba'inde gördükleri
vākı'atların kağıdını taleb

14. **görürler:-ür, -ler**
Sayfa 28
Satır: 1
Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.

ve ḥavāş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenün naẓār-ı
hayāt-baḥşlarıyla

15. **görürler:-ür, -ler**
Sayfa 30
Satır: 12
Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.

aluñ birer 'ulüfe deyü birer
avuc aççe virürler ve
her biri ta'dād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

16. **gördün:-dün**
Sayfa 33
Satır: 14
Bir şeyin vaziyetini gör-
, tanık ol-.

Vakt-i şubḥ irdi dünyādan
gitdi
Gördün o Sultānı nitdi

17. **görür:-ür**
Sayfa 37
 Satır: 19
*Bir şeyin vaziyetini gör-
 , tanık ol-.*

Maḥbūs daḥı bīdār olup
 görür ki cümlesi ḥābda
 hemān miskīn fırsatı
 ḡanimiyet bilüp elinde

18. **görür:-ür**
Sayfa 52
 Satır: 1
*Bir şeyin vaziyetini gör-
 , tanık ol-.*

varur görür ki zeytūn
 ağacından şeker aḡup erik
 ağacından şakız aḡar dervīş
 daḥı şekerı ḡoparup

19. **görmez:-mez**
Sayfa 34
 Satır: 2
Bilmek.

Evlüyālar ölmez imiş
 Cān acısın görmez imiş

20. **görür:-ür**
Sayfa 36
 Satır: 18
(Rüya) görmek.

Hersek nām-maḥalde ḡalup
 ol gice anda yaturlar
 ammā ol Maḥbūs
 vāḡı ‘asında görür ki bir pīr-i

21. **gördüm:-dü, -m**
Sayfa 47
 Satır: 15
(Rüya) görmek.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli
 bir dīvān vaż’ olınmuş

ve bir taḡt-ı ‘āli ḡurılmış ve
 üzerinde Sultān-ı

22. **görüp:-üp**
Sayfa 16
 Satır: 1
Tedārikin gör II
Hazırlık yapmak.

görüp ol gün bir şahrāya
 teferruce giderler varup bir
 beyābanda nüzüle emr
 iderler fuḡarā dirler ki

götür:

1. **götüreyüm:-eyüm**
Sayfa 20
 Satır: 17
Götürmek.

şubaşıya götüreyüm ve
 müjdegānesin alayum dir ve
 çifte gider meḡer ol
 Pīrezenin başı devletlü imiş

2. **götürüp:-üp**
Sayfa 20
 Satır: 13
Götürmek.

nām ḡaryeye götürip bir
 ḡāneye ḡaps ider meḡer
 ol şaḡşın bir ‘acūze vālidesi
 var imiş vālidesine

3. **götürüp:-üp**
Sayfa 45
 Satır: 2
(bir şeyi) getirmek.

kesmeḡe cem’iyet idüp
 Kūhistāne revāne olduḡda
 bir küçük tencerede bir
 miḡdār pirinç şorbası
 götürip likin

göz:

1. **gözsüz:-süz**
Sayfa 49
 Satır: 11
Göz, görmek organı.

gözsüz kelb kāh ceddüm
 Sultān Eşref-zāde
 Ḥāzretlerinün du‘ā
 revzenesinde yaturdı kāh

gözden tulunur:

1. **gözden tulunur:-ur**
Sayfa 33
 Satır: 7
 Kelime Tipi: **Deyim**
Gözden tulunmak II
Gözden kaybolmak.

Gözden tulunur didiler
 Eşrefoḡlı Rūmī Sultān

gözi açılıp:

1. **gözi açılıp:-il, -up-up**
Sayfa 50
 Satır: 4
 Kelime Tipi: -
Gözünü açmak.

feryād eyledi anda ḡāzır olan
 cemā‘at cümle
 görürler ki kelpceḡizün iki
 gözi açılıp evvelki gibi

gözün açup:

1. **gözün açup:-up**
Sayfa 36
 Satır: 7
 Kelime Tipi: -
*Gözünü açmak,
 uyanmak.*

Ḥāzretleri gözün açup bir
 daḥı nevme tālibe olmaz
 Ba‘dehu nice esrār keş olup
 ma‘ārif-i İlahīyyeye

gözinden ḡā’ib olur:

1. **gözinden gâ'ib olur:-ur****Sayfa 39**

Satır: 9

Kelime Tipi: **Deyim***Gözden kaybolmak.*

olur Menkıbe mervîdür ki
Ebu'l-Feth Sultân
Mehmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân

gözlüye gizli yokdur:1. **gözlüye gizli yokdur:-dur****Sayfa 10**

Satır: 17

Kelime Tipi: **Atasözü**

*Atasözü. Neyi görmesi
gerektiğini iyi bilen kişiden
hiçbir şey saklanamaz.*

zîrâ gözlüye gizli yokdur
Sultân Eşref-zâde dağı
erba'inde gördükleri
vâkı'atların kağıdını talep

2. **gözlüye gizli yokdur:****Sayfa 25**

Satır: 11

Kelime Tipi: **Atasözü**

*Atasözü. Neyi görmesi
gerektiğini iyi bilen kişiden
hiçbir şey saklanamaz.*

ve nukûşu görür zîrâ gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i 'izâmdan
Ebu'l-Feth Sultân

guft u gu:1. **guft u gu:****Sayfa 50**

Satır: 32

Kelime Tipi: -

Dedikodu.

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İzniğ beynüñüzde şu

mekülâ bir guft u gu vâkı'
olmuş eger şahîh bizüm
'alâkamuzdan ise mâderinüñ

gufte olup:1. **gufte olup:-up****Sayfa 50**

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Söz olmak.

Hâzreti Pîr Hamdî Efendi
Kuddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduğda
ahali-i İzniğ beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

gülbangu zikru'llah:1. **gülbangu zikru'llah:****Sayfa 38**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Eskiden muhtelif
tarikatların âyinlerinde,
saray, lonca, yeniçeri ocağı,
mehter vb. yerlerdeki
muayyen merâsimlerde belli
bir tertibe göre yüksek sesle
okunan duâ ve ilâhî dizisi
[Gülbang, hep berâber veya
topluluğun içinden bir kişi
tarafından okunur, Sayfaları
"Allah Allah" veya "hû"
zikriyle ona katılırlardı].:*

gülbangu zikru'llah şâdâsı
gelür yaylağda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerîfde olmağ zannıyla

**gülşen-i hakikatun gül-i
bî-hârî:**1. **gülşen-i hakikatun gül-i
bî-hârî:-ı****Sayfa 6**

Satır: 11

Kelime Tipi: **Kalıp****İfade**

*Gerçek gül bahçesinin
dikensiz gülü.*

i hakikatun gül-i bî-hârî
Hâzreti e's-Seyyid
Muhammedü'l Buğârî e'ş-
şehir be-Emir Sultân

gülşen-i 'ışkda:1. **gülşen-i 'ışkda:-da****Sayfa 61**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Aşkın gül bahçesi.

zikriyle zâhid tövbe-kâr oldı -
her seher inler nâleler
eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldı 'ışka uyanlar

gülgâr oldı:1. **gülgâr oldı:-dı****Sayfa 60**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi olmak.

vâridât-ı ilâhiyyeleri vardur
nitekim bu İlahîzâde-i
tab'-ı şerîfleridür zikriyle
'âşık gülgâr oldı tâze-

gün:1. **gün:****Sayfa 9**

Satır: 16

Gün, zaman.

Eşref- zâde Efendi Hamâyâ
dâhil olacağı gün Şeyh
Hüseyin Hamâvî Hâzretleri
dağı Hacc-ı şerîfde imişler

2. **gün:****Sayfa 11**

Satır: **11**

Gün, zaman.

olurlar ammā birkaç gün
mürür itdükte kalb-i
şeriflerine bu hâtırâ vesvâs
tarafından huşur ider ki

3. **güne:-e**

Sayfa 12

Satır: **7**

Gün, zaman.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hâdim olan dervîş bulamac
ile hücre çapısına varup

4. **günüñ:-üñ**

Sayfa 12

Satır: **7**

Gün, zaman.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hâdim olan dervîş bulamac
ile hücre çapısına varup

5. **günde:-de**

Sayfa 13

Satır: **16**

Gün, zaman.

halvethänenün bâbını fetḥ
iderler hâzır olan
dervîşân görürler ki daḥı
otuzuncu günde nice

6. **gün:**

Sayfa 14

Satır: **15**

Gün, zaman.

mağşüda gelelüm çün Eşref-
zâde Efendiye ol gün
halvethâneneden çıkuş Şeyḥ
Hüseyn Hâzretleri daḥı

7. **gün:**

Sayfa 15

Satır: **15**

Gün, zaman.

Rümîye kırk gün içinde
himmət idüp izn ü icâzet
virdi deyü kıyl ü kâl idicek
'Azîz Hâzretlerine nür-i

8. **gün:**

Sayfa 16

Satır: **1**

Gün, zaman.

görüüp ol gün bir şahrâya
teferruce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fuçarâ dirler ki

9. **gün:**

Sayfa 27

Satır: **10**

Gün, zaman.

gelecek yollarına karşı
a'şalarına ittika idüp
mürâkabe tururlar ol gün
Eşref-zâde Hâzretlerine

10. **gün:**

Sayfa 35

Satır: **22**

Gün, zaman.

merhûme Zeliḥâ Hâton
vâlid-i büzürgvârlarınun
türbe'-i münîfelerinde birkaç
gün i'tikâfa niyet idüp

11. **gün:**

Sayfa 49

Satır: **18**

Gün, zaman.

zamânda 'aşâdar Hâbîb Dede
ḥayâtıda idiler bir

gün buyurdılar ki iy ahâli'-i
İzniç bu kelbceğizi

12. **gün:**

Sayfa 49

Satır: **22**

Gün, zaman.

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduğda kırk
birinci gün ḥalk şalât-ı
zuhûrdan çıkuğlarında ol

13. **güne:-e**

Sayfa 49

Satır: **21**

Gün, zaman.

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduğda kırk
birinci gün ḥalk şalât-ı
zuhûrdan çıkuğlarında ol

14. **gün:**

Sayfa 50

Satır: **13**

Gün, zaman.

gün mürûrında hâtıruma
huşur itdi ki Şeyḥ bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

15. **gün:**

Sayfa 51

Satır: **12**

Gün, zaman.

Şeyḥ Pîr Ḥamdî Efendi
ibni'ş-Şeyḥ 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretleri bir gün bu
boyalıca nâm kıyeden

16. **gün:**

Sayfa 52

Satır: **5**

Gün, zaman.

Hamdî Efendi Hazretleri bir
gün Kilise Dağı
tarafına teferruce teşrif
itmişler meğer geyik

17. gün:

Sayfa 52

Satır: 14

Gün, zaman.

şayd-ı ahû için ol kadar
ihtimâm olındı aşlâ müfîd
olmayup altı gün ol mevzî'de
oturıldı ve havâ

18. gün:

Sayfa 52

Satır: 15

Gün, zaman.

münkeşif olmayup yedinci
gün Hazreti Şeyh
Hamdî Kıddise Sırruhu
şalât-ı şubhî edâ idüp vird-

19. günü:-i

Sayfa 55

Satır: 20

Gün, zaman.

Efendiden görüp müstaşlef
olmuşlardur Ba' dehu
biñ yüz dört Ramazan-ı
şerifinün onuncı günü

20. gün:

Sayfa 61

Satır: 12

Gün, zaman.

göçdi Eşref-zâde 'İzze' d-din
Efendi kütüb iken
târih-i intikâlleridür 1153
Menkıbe bir gün

21. günden:-den

Sayfa 61

Satır: 15

Gün, zaman.

Bir kaç gündün sonra
İznikden haber gelmiş ki
başuñuz sağ olsun
birâderüñüz Şeyh 'Abdullah

22. günlerini:-ler, -i, -n, -i

Sayfa 62

Satır: 20

Gün, zaman.

birâderidür Emr-i
Şeyhühiyetde birâder-zâdesi
ile
münâza'a eylemişken
mükâbele günlerini terk

23. gün:

Sayfa 65

Satır: 19

Gün, zaman.

hayâtında bir gün aşşam
ezânına Allahüekber
didüğü gibi gâ'ib

24. gün:

Sayfa 66

Satır: 7

Gün, zaman.

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Hazretleri
İznik Gölünün sâhilinde
teferruce varurlar meğer

25. gün:

Sayfa 66

Satır: 11

Gün, zaman.

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinân Dede
Hazretleri ol mahalle
varurlar balıkçılar balık

26. gün:

Sayfa 69

Satır: 21

Gün, zaman.

ider ki bir gün Şeyh-i
müşârü'ñ-ileyhün meclisinde
hâzır idüm Eşrefzâde
fuçarâsından olup Tirede

gündüz:

1. gündüz:

Sayfa 56

Satır: 28

Gündüz.

'Ar nâmüs kaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hakkâ
eyleyüben iştiğal zıkr-i
Hakkda cüş idenlere şala
gelsün berü

günlerde bir gün:

1. günlerde bir gün:

Sayfa 19

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Geçmiş zamanda bir
gün, vaktiyle, herhangi bir
gün anlamına gelir.*

hikmet-i Hudâ günlerde bir
gün Hamâdan bir
kimesne İznike gelür Sultân
Eşref-zâdeyi bu halde

güş:

1. güşlarına:-lar, -i, -(n)a

Sayfa 13

Satır: 19

Kulak.

güşlarına nidâ idüp Yâ Rümî
Hü dirlir evvelkine

cevap gelmez bir dağı Hü
dirler anda dağı nidā

2. **güşüne**:-ū, -(n)e

Sayfa 38

Satır: 16

Kulak.

Menkıbe muhkîdür ki
Tirsine nām maħalde bir
mu'tekîde Hātün var imiş bir
şeb güşüne bir

güş evlevince:

1. **güş eyleyince**:-(y)ince

Sayfa 62

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

güyā olmışdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî târih
didi Hāmdî-zāde eyledi dār-ı
fenādan intikāl 1106

güş idenler:

1. **güş idenler**:-en, -ler

Sayfa 56

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Duymak.

‘‘Işık şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezāliden olup
mest-i mūdām Kendüsün
serhōş idenlere şala gelsün
berü

güş idüp:

1. **güş idüp**:-üp

Sayfa 31

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Kulak vermek,
dinlemek.*

muţma'inneħ irci'î İlä-
Rabbike Rāziyeten
marđıyyeh nidāsını güş idüp
icābına li-hezihi'd

2. **güş idüp**:-üp

Sayfa 61

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Kulak vermek,
dinlemek.*

İsma'ıl Rūmî Kıddise
Sırruhu's-Sāmî Hāzretlerine
karındür Güş idüp aħbāb
fevtin eylediler āh vāh

güş itdiğüm:

1. **güş itdiğüm**:-diğ, -üm

Sayfa 64

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Duymak.

defin ü pederine vü
birāderine karındür o mifzāl-
i cihānuñ rihletin güş
itdiğüm birle didüm târih-i

güyā:

1. **güyā:**

Sayfa 45

Satır: 11

Sanki, ādeta.

çorba yine evvelki gibi çalup
güyā içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ıta'am ol cema'āt

güyā olmışdur:

1. **güyā olmışdur**:-muş, -dur

Sayfa 62

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Söyleyen, söyleyici
olmak.*

güyā olmışdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî târih
didi Hāmdî-zāde eyledi dār-ı
fenādan intikāl 1106

2. **güyā olmışdur**:-muş, -dur

Sayfa 54

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Söyleyen olmak.

olmışdur Ruħ-ı Sırrı 'Alî
becennet-bād sene 1046
Hāzreti e's-Şeyh Hāmdî'-i
Şānî İbnü's-Şeyh Sırrı

güyā olmuşlar:

1. **güyā olmuşlar**:-muş, -lar

Sayfa 64

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Söyleyen, söyleyici
olmak.*

imiş ve tabı'at-ı şî'riyesi dağı
olup nice ilāhiyāt-
güyā olmuşlar E's-Şeyh
Fahre'd-din Efendi Şeyh

güven olmuşlardur:

1. **güven olmuşlardur**:-muş, -
lar, -dur

Sayfa 59

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Söyleyen kimse,
söyleyici olmak.*

olmuşlardur cevherin harfiyle
fevtine Hāsibā târih
Cilve-gāhın Şerefün ide
Hudā dār-ı cinān sene

H

hāb:

1. **hābda**:-*da*
Sayfa 37
 Satır: **19**
Uyku.

Maḥbūs daḥı bīdār olup
 görür ki cümlesi hābda
 hemān miskīn fırsatı
 ḡanimiyet bilüp elinde

haber:

1. **haber:**
Sayfa 12
 Satır: **17**
Haber, bilgi.

‘Ale’ş-şabāḥ bu haber
 dervīşān içinde şāyi` olup
 ba`zısı dirler ki gelün Şeyḥe
 gidelüm bir meyyiti

2. **haber:**
Sayfa 63
 Satır: **5**
Haber, bilgi.

haber irsāl ider ki fuḡarāyı
 cem` idüp gelsünler ve
 bizüm için yetmiş biñ tevḥīd
 çeksünler zirā āḥir

haber gelmiş:

1. **haber gelmiş**:-*miş*
Sayfa 61
 Satır: **15**
 Kelime Tipi: -
*Bir olay, bir olgu
 üzerine bilginin ulaşması.*

Bir kaç günden sonra
 İznikden haber gelmiş ki
 başuñuz sağ olsun
 birāderüñüz Şeyḥ ‘Abdullah

haber oldukça:

1. **haber oldukça**:-*duḡ, -da*
Sayfa 28
 Satır: **17**
 Kelime Tipi: -
*Haberin gelmesi,
 haberin iletilmesi.*

haber oldukça iskele
 tarafında olan Temür
 Çapuya
 karşı gelüp Eşref-zāde
 Efendinün mübārek ellerin

haber virdiler:

1. **haber virdiler**:-*di, -ler*
Sayfa 61
 Satır: **19**
 Kelime Tipi: -
Ulaştırmak, bildirmek.

aldurdum didüḡi ḡünü haber
 virdiler Şeyḥ Aḥmed
 Efendi İbn Şeyḥ Ḥamdī-i
 Şānī Efendi bu Şeyḥ-i

haber virün:

1. **haber virün**:-*ün*
Sayfa 28
 Satır: **5**
 Kelime Tipi: -
Bildirmek, ulaştırmak.

virün ḡapucılar daḥı oradan
 pādīşāha gelürler ve
 şādır olan kelimātları haber
 virürler pādīşāhuñ

haber virürler:

1. **haber virürler**:-*ür, -ler*
Sayfa 28
 Satır: **6**
 Kelime Tipi: -
Ulaştırmak, bildirmek.

virün ḡapucılar daḥı oradan
 pādīşāha gelürler ve
 şādır olan kelimātları haber
 virürler pādīşāhuñ

haberümüz yokdur:

1. **haberümüz yokdur**:-*dur*
Sayfa 46
 Satır: **13**
 Kelime Tipi: -
Bilgisi bulunmamak.

yokdur deyü mükāleme
 esnāsında Şeyḥ Ḥazretleri
 bendelerine nidā idüp
 buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

habīb dede:

1. **habīb dede:**
Sayfa 24
 Satır: **3**
 Kelime Tipi: -
*Abdurrahim Tırsi'nin
 talebesi.*

Ḥabīb Dede vasıtasıyla zīb-i
 maḥāfil-i kürsī Şeyḥ
 ‘Abdu’r-raḥīm Tırsiden naḡl
 buyurmışlar ki

2. **habīb dede:**
Sayfa 46
 Satır: **14**
 Kelime Tipi: -
*Abdurrahim Tırsi'nin
 talebesi.*

yokdur deyü mükāleme
 esnāsında Şeyḥ Ḥazretleri
 bendelerine nidā idüp
 buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

3. **habīb dede:**
Sayfa 49
 Satır: **17**
 Kelime Tipi: -
*Abdurrahim Tırsi'nin
 talebesi.*

zamānda ‘aşādar Ḥabīb Dede
 ḡayātda idiler bir

gün buyurdılar ki iy ahālî' -i
İzniğ bu kelbceğizi

habib dededen:

1. **habib dededen:-den**

Sayfa 44

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Abdurrahim Tırsi'nin
talebesi.*

'āšā- dāri Ḥabīb Dededen
mervīdür ki Şeyḥ
'Abdu'r-raḥīm Ḥazretleri
Tirse nām yaylağda olan

hacc:

1. **hacca:-a**

Sayfa 59

Satır: 23

*İslam dininin beş
şartından biri olan ve belirli
şartlar dahilinde her
Müslüman'ın ömründe en az
bir defa Kurban Bayramı
günlerinde belirli usüllere
göre yapması gereken
ibadet.*

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'akıbet beni

2. **hacca:-a**

Sayfa 59

Satır: 26

*İslam dininin beş
şartından biri olan ve belirli
şartlar dahilinde her
Müslüman'ın ömründe en az
bir defa Kurban Bayramı
günlerinde belirli usüllere
göre yapması gereken
ibadet.*

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar rāhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

hacc-ı şerifde:

1. **hacc-ı şerifde:-de**

Sayfa 9

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Şerefli Hac ibadeti.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāhil olacağı gün Şeyḥ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥazretleri
dahı Hacc-ı şerifde imişler

hacc-ı şerifden:

1. **hacc-ı şerifden:-den**

Sayfa 9

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Şerefli Hac ibadeti.

Ḥüseyin dahı Hacc-ı şerifden
gelmişler ekābir ve
a'yan vilāyet-i Ḥamāda sağır
ve kebīr Şeyḥ Ḥüseyin

hacc-ı şerife:

1. **hacc-ı şerife:-e**

Sayfa 58

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Şerefli Hac ibadeti.

içün ta'mīr ve tevsī'
eylemişlerdür Ba'dehu Ḥacc-
ı
şerife niyet idüp ravza-i
seyyidü'l-enāmı ziyāretten

2. **hacc-ı şerife:-e**

Sayfa 59

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Şerefli Hac ibadeti.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe'd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

hācī ahmed:

1. **hācī ahmed:**

Sayfa 59

Satır: 26

Kelime Tipi: -

*El-hac Ahmet. II Şeyh
Şerafeddin Efendi'nin
berberi.*

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar rāhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

hācī bayrām:

1. **hācī bayrām:**

Sayfa 14

Satır: 22

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

*Bayramiyye tarikatının
kurucusu.Mutasavvıf ve
şairdir. Anadolu
topraklarında doğup
büyüyen bir Türk mutasavvıfı
tarafından kurulmuş ilk
tarikat olan Bayramiyye'nin
pîri Hacı Bayrām-ı Velî,
XIV. yüzyılın ilk yarısında
Orhan Gazi döneminde
Ankara'da doğdu. Doğum
tarihi, adı, ailesi ve
hayatının Sayfa safhaları
hakkında bilgi yoktur.
Türbesi, Ankara'da Hacı
Bayram Camii'nin
bitişğinde bulunmaktadır.*

Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

tepesinde bir pul vardır Şeyh Hüseyin Hâzretleri buyururlar ki Rûmî yine Hâcî Bayrâm

hâcî bayrâm velî:

1. hâcî bayrâm velî:

Sayfa 14

Satır: 12

Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı

Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve mükemmel idi dördün biri Hâcî Bayrâm Velî ve biri Şeyh Hüseyin

hâcî bayrâm velî kisvesi:

1. hâcî bayrâm velî kisvesi:

Sayfa 14

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Hacı Bayram Veli tarikatına mahsus olan özel kıyâfet.

Hâzretlerinün re's-i sa'âdetlerinde Hâcî Bayrâm Velî

kisvesi var imiş Ve anların kisveleri altı terk ve

hâcî bayrâm-ı velî:

1. hâcî bayrâm-ı velî:

Sayfa 6

Satır: 23

Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

İçine benefşe yağı koyup Eşref beyinleri oynar Hâcî Bayrâm-ı Velî mübarek elleriyle

2. hācī bayrām-ı velî:**Sayfa 6****Satır: 18**Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin piri Hacı Bayrām-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

intiḳālīmüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳarayā
'āzimet idüp Hācī Bayrām-ı
Velî birāderümūze çün

3. hācī bayrām-ı velî:**Sayfa 6****Satır: 23**Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin piri Hacı Bayrām-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Hācī
Bayrām-ı Velî mübārek
elleriyle

4. hācī bayrām-ı velî:**Sayfa 7****Satır: 16**Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin piri Hacı Bayrām-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

alup taḫhīr-i beytū'l-ḫelāyā
muḳayyed oldılar Çün

Hâcî Bayrâm-ı Velî anlaruñ kemâl-i inkiyâdlarını

5. hâcî bayrâm-ı velî:

Sayfa 8

Satır: 5

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiyye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

hizmetlerinde olduk dan soñra Hâcî Bayrâm-ı Velî kendü kerîmelerini Hıyırü'n-nisâ Eşref-zâde Efendiye

6. hâcî bayrâm-ı velî:

Sayfa 8

Satır: 11

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiyye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

üzre mütemekkîn olup Hâcî Bayrâm-ı Velî kerîmesinden bir kerîmeleri olur ki ismini Züleyhâ

7. hâcî bayrâm-ı velî:

Sayfa 8

Satır: 18

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiyye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

Sultānum seyr ü sülük
tamāmı şimdiki maḳāmumuz
midur Yohsa daḫı var midur
Ḥācī Bayrām-ı Velī

8. ḥācī bayrām-ı velī:

Sayfa 50

Satır: 22

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrām-ı Velī, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

'Abdu'r-raḫīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sultān Eşref-zāde Ḥazretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

ḥācī bayrām-ı velī

ḥazretlerinden:

1. ḥācī bayrām-ı velī

ḥazretlerinden:--(n)den-ler,

-i, -(n)den

Sayfa 6

Satır: 21

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrām-ı Velī, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp

irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

Ḥazretlerinden tövbe ve inābe ve riyāzet-i şāḳkaya muvāzabat iderler bir rütbe ki mübārek re'slerinde

ḥācī bayrām-ı velī

ḥazretlerine:

1. ḥācī bayrām-ı velī

ḥazretlerine:--ler, -i, -(n)e-

leri, -(n)e

Sayfa 7

Satır: 4

Kelime Tipi: -

(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu. Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrām-ı Velī, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle

anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

ibtidâ' 'Akşemse' d-din
Hâzretlerine varup şofıra
Hâcî
Bayrâm-ı Velî Hâzretlerine
varmışlar Külli't-

2. hâcî bayrâm-ı velî hâzretlerine:-ler, -i, -(n)e-n, -e

Sayfa 7

Satır: 9

Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca

gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

Hâzretlerine teveccüh eşnâsında hâtırına gelür ki n'ola yine 'Azîz Hâzretleri bize bir hîdmet-i şâkka

hâcî bayrâm-ı velîniñ:

1. hâcî bayrâm-ı velîniñ:- niñ

Sayfa 7

Satır: 6

Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuştu. Ona Bayram

lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

tarıkayn ittifağ bunuñ üzerine der ki Eşref-zâde Efendi Hâcî Bayrâm-ı Velîniñ on bir sene

hâcî bayrâm-ı velîniñ:

1. hâcî bayrâm-ı velîniñ:- niñ

Sayfa 7

Satır: 11

Kelime Tipi: -
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul

etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de 'Hacı Bayram Veli' ismiyle anılmaya başladı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikatının kuruluşu kabul edilir.

teklif itmeye idi Çün Hâcî Bayrâm-ı Velî'nün âsitâne-i sa'âdetlerine vardukdâ tahtîr-i beytû'l-

hadd ü hesâbını:

1. **hadd ü hesâbını:-i, -(n)ı**
Sayfa 66
 Satır: 19
 Kelime Tipi: -
Sınır ve adet.

hesâbını kâtipler kaleme almak mümkün olmaz Şeyh Muhammed Efendi İbn Hâlîl babaları

hadd-i nisvâna:

1. **hadd-i nisvâna:-a**
Sayfa 47
 Satır: 7
 Kelime Tipi: -
Kadınlık çağı.

nisvâna irişdüğümde beni Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsiye ber-mücib-i şer'-i şerîf 'ağd ü nikâh

hadd-i şöhre:

1. **hadd-i şöhre:-e**
Sayfa 3
 Satır: 12
 Kelime Tipi: -
Şöhret derecesi.

El-Kâdirî El-İzniķî Kıddise Sırruhu Hâzretlerinün vü hulefâsınuñ vü evlâd-ı emcâdınıñ hadd-i şöhre

hâdim olan:

1. **hâdim olan:-an**
Sayfa 12
 Satır: 8
 Kelime Tipi: -
Hizmet eden, hizmetçi olmak.

otuz güne varduğda otuz birinci günün gicesi hâdim olan dervîş bulamac ile hücre çapısına varup

hâdimetîn-i devlet-i âl-i 'osmân:

1. **hâdimetîn-i devlet-i âl-i 'osmân:**
Sayfa 49
 Satır: 3
 Kelime Tipi: -
Büyük Osmanlı devletinin hizmetkârı.

Hâdimetîn-i devlet-i âl-i 'Osman Sultân Selîmden berîdür Hakk Te'âlâ rûz-ı kıyâmete degin fetih ü

hâkân-ı 'osmaniyyeden:

1. **hâkân-ı 'osmaniyyeden:-den**
Sayfa 53
 Satır: 18

Kelime Tipi: -
Osmanlı Devleti.

dermiyân idüp envâ'-ı ibādâta iştiğâl üzere iken Hâkân-ı 'Osmaniyyeden Sultân Murâd Hân-ı Râbi'

hakk:

1. **hakk:**
Sayfa 15
 Satır: 6
Allah.

sikkesi yedi terk olduğına hikmet budur deyü buyurmuşlar ki keçeden itmege sebab Hakk katında

2. **hakk:-a**
Sayfa 20
 Satır: 10
Allah.

cümle mahlûk Hakk Te'âlânun bendesidür anuñ için halkdan Hakk'a kaçmışdur çün şahş-ı

3. **hakk:-a**
Sayfa 32
 Satır: 19
Allah.

Hakk'a hamd ü senâ iderler ve bu kerâmete hâzır-ı bi'l-meclis olan ehl-i hâl fuqarâ cümlesi müşâhede

4. **hakk:**
Sayfa 46
 Satır: 16
Allah.

ta'âmı getüren yörükler değil idi yörükler şuretinde melekler idi Hakk Celle ve 'âlâ kemâl-i

5. **ḥaḳḳa:-a**
Sayfa 60
 Satır: 5
Allah.

Ḥaḳḳa ḥamd ü senā eyledüm
 Ba‘dehu rüz-be-rüz
 bilkülliye ḥastalık
 üzerümden gidüp şifâyâb

ḥakk dostıdır:

1. **ḥaḳḳ dostıdır:-dur**
Sayfa 33
 Satır: 6
 Kelime Tipi: -
*Allah dostları, veliler,
 pirlər.*

Gerçi kim ölmez didiler
 Ḥaḳḳ dostıdır ol didiler

ḥakk dostları:

1. **ḥaḳḳ dostları:-lar, -ı**
Sayfa 33
 Satır: 9
 Kelime Tipi: -
*Allah dostları, veliler,
 pirlər.*

Ḥaḳḳ dostları dirildiler
 Ka‘bede namâz kıldılar

ḥakk sübhānehu ve te‘ālā:

1. **ḥaḳḳ sübhānehu ve
 te‘ālā:**
Sayfa 13
 Satır: 5
 Kelime Tipi: -
*Şanı yüce, kusur ve
 noksandan münezzeh olan
 Cenâb-ı Hak.*

Te‘ālā ile ‘ahd idüp tururam
 ki çihil rüz olmayınca
 ihrâc eylemezem Dervîşân
 daḫı münfa‘il olup

**ḥakk sübhānehu ve
 te‘ālādan:**

1. **ḥaḳḳ sübhānehu ve
 te‘ālādan:-dan**
Sayfa 42
 Satır: 9
 Kelime Tipi: -
*Şanı yüce, kusur ve
 noksandan münezzeh olan
 Cenâb-ı Hak.*

Ḥaḳḳ Sübhānehu ve
 Te‘ālādan temennî ve
 ricāmuz
 budur ki evlād-ı kirāmını ve
 aḥfād-ı ‘izāmını ilā-

ḥakk te‘ālā:

1. **ḥaḳḳ te‘ālā:**
Sayfa 23
 Satır: 12
 Kelime Tipi: -
Yüce Allah.

içinde bükülüp didi ki Yâ
 Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ
 Te‘ālā baña kıyamete dek
 mehil virmişdür

2. **ḥaḳḳ te‘ālā:**
Sayfa 23
 Satır: 18
 Kelime Tipi: -
Yüce Allah.

ḥālet-i nez‘de yanlarına
 varup ĩmanlarına kaşd
 itmem Sultân Eşref-zāde dır
 ki mel‘ün Ḥaḳḳ Te‘ālā

3. **ḥaḳḳ te‘ālā:**
Sayfa 49
 Satır: 4
 Kelime Tipi: -
Yüce Allah.

Ḥādimetin-i devlet-i āl-i
 ‘Osmān Sultān Selimden
 beridür Ḥaḳḳ Te‘ālā rüz-ı
 kıyamete degin fetḫ ü

ḥakk te‘ālānuñ:

1. **ḥaḳḳ te‘ālānuñ:-nuñ**
Sayfa 20
 Satır: 9
 Kelime Tipi: -
Yüce Allah.

cümle maḥlūk Ḥaḳḳ
 Te‘ālānuñ bendesidür anuñ
 içün ḥalkdan Ḥaḳḳa
 kaçmışdır çün şahş-ı

ḥakk te‘ālānuñ ināyeti:

1. **ḥaḳḳ te‘ālānuñ ināyeti:**
Sayfa 11
 Satır: 16
 Kelime Tipi: -
*Yüce Allah'ın iyiliği,
 lütfu.*

bu derde deyü hużūr-ı
 kalblerini perişân ider Ḥaḳḳ
 Te‘ālānuñ ināyeti ve Şeyḫ
 Ḥüseyin Ḥazretlerinin

ḥakkında:

1. **ḥaḳḳında:**
Sayfa 29
 Satır: 7
Hususunda, üzerine.

kıldılar şimdi Sultānumdan
 ḥalāşları ḥaḳḳında
 himmet ricā iderem deyü
 buyururlar Sultān Eşref-

ḥal:

1. **ḥālını:-i, -n, -i**
Sayfa 19
 Satır: 22
*Tasavvufta kulun
 gayreti ve kastı olmadan sırf*

*Allah'ın bir lutfu olarak
kalbe gelen mânâ, feyiz,
bunun dervişe geçici olarak
verdiği coşkunluk ve cezbe.*

görüp ahâli-i İznike eydür ki
siz bu 'azîziñ
keyfiyet ve hâlini
bilmezünüz böyle istihkâr

2. **hâliyle**:-i, -(y)le

Sayfa 9

Satır: 13

Eş.

hâliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkup Hamâya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene Şeyh

3. **hâliyle**:-i, -(y)le

Sayfa 11

Satır: 6

Eş.

tozuyla hâlvethâneye dâhil
olurlar Şeyh Hüseyin
dağı Eşref-zâdenün hâliyle
ve kerîmesini kendi

4. **hâl**:

Sayfa 10

Satır: 10

Vaziyet, hâl, durum.

geliyor fenâlarından Eşref-
zâde Efendiyi bilmezler
şuret-bîn olduklarından
'âkıbetü'l-emr bu hâl Şeyh

5. **hâli**:-i

Sayfa 11

Satır: 14

Vaziyet, hâl, durum.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve

'iyâlimüzün hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

6. **hâlinize**:-iniz, -e

Sayfa 11

Satır: 21

Vaziyet, hâl, durum.

ı kalble hâlinize meşgûl oluñ
Şeyh Efendi Hazretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'am
dağı bî-nihâye ve dest

7. **hâline**:-i, -n, -e, -

Sayfa 12

Satır: 6

Vaziyet, hâl, durum.

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba'dehu huzûr-ı tammıla
kendü hâline meşgûl oldu
Çün eyyâm-ı erba'in

8. **hâlini**:-i, -n, -i

Sayfa 15

Satır: 18

Vaziyet, hâl, durum.

velâyetle ma'lûm olup
dervîşâna Eşref-zâde
Hazretlerinin keyfiyet ve
hâlini bildürmek için

9. **hâlinde**:-i, -(n)de

Sayfa 24

Satır: 5

Vaziyet, hâl, durum.

müridliğüm hâlinde Sultân
Eşref-zâde Hazretlerinin
bir hizmeti olsa buyururlardı
varup hizmeti edâ

10. **hâlüme**:-(ü)m, -e

Sayfa 24

Satır: 7

Vaziyet, hâl, durum.

idüp yine hâlüme meşgûl
olurdum bir gün pazarda
bir hizmetleri var imiş varup
ol hizmeti edâ

11. **hâl**:

Sayfa 38

Satır: 1

Vaziyet, hâl, durum.

bir kimesne bu hâl ile görüp
bu adam kanda gider
dimezler Bi-hikmetullahi
Te'alâ bir şandukcı

12. **hâli**:-i

Sayfa 40

Satır: 11

Vaziyet, hâl, durum.

adamları me'yûs olup
İstanbula gelüp bu hâli
Maḥmûd Paşaya i'lâm
iderler Maḥmûd Paşa dağı

13. **hâlinde**:-i, -n, -de

Sayfa 42

Satır: 14

Vaziyet, hâl, durum.

Menkıbe Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hazretleri
mürîdliği hâlinde her bâr
Sultân Eşref-zâdeye ilhâh

14. **hâlde**:-de

Sayfa 48

Satır: 12

Vaziyet, hâl, durum.

dülbendlerün alurlar ve ol
meclisden kaldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

hâl olup:

1. **ḥāl olup:-up****Sayfa 48**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Bir durumun ortaya çıkması.

tahta cülüs idüp taht yerinde re'āya ve asker-i İslām āsüde ḥāl olup

ḥālā:1. **ḥālā:****Sayfa 34**

Satır: 15

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

tevāzu' idi ḥālā merḳad-ı münirleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencide iderler imiş ḥatta

2. **ḥālā:****Sayfa 42**

Satır: 8

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İznikde olurlar imiş ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḥı bu 'ādeti icrā iderler

3. **ḥālā:****Sayfa 51**

Satır: 18

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

tamāmü'l-ḥātıra meḡer Şeyḫ Efendi Ḥazretleri daḥı ḥālā evlād-ı kirāmları taşarrufında olan zeytün

4. **ḥālā:****Sayfa 54**

Satır: 10

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

Ḥazreti Şeyḫe bir tūḡ-ı bī-dirig-i sertiz ihdā buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taşarrufında

5. **ḥālā:****Sayfa 65**

Satır: 8

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

tarīkat ve aḥz ü izn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

6. **ḥālā:****Sayfa 68**

Satır: 8

Bu zamāna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥiṣārda Ḍarbhane Maḥallesinde vāḳi' ḥālā kerīme-i mükerrereleri

ḥalās:1. **ḥalāşları:-lar, -ı****Sayfa 29**

Satır: 7

Kurtulma, kurtuluş.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḥalāşları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

2. **ḥalās:****Sayfa 37**

Satır: 18

Kurtulma, kurtuluş.

rü'yāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḥalās zamānı geldi tiz ḳalkḡ git

3. **ḥalāş:-ı****Sayfa 39**

Satır: 15

Kurtulma, kurtuluş.

ḥalāşı için himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḥı cidd-i tām ile zamān-ı yesirde İznike

4. **ḥalāsın:-ı, -n****Sayfa 40**

Satır: 3

Kurtulma, kurtuluş.

Maḫmūd Paşanuñ ḥalāsın niyāz iderler ol Pire-zen Maḫmūd Paşanuñ maḡdüb idügin istimā' idicek el-

ḥalās iderüz:1. **ḥalāş iderüz:-erüz****Sayfa 36**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Kurtarmak.

rūşen-zamir yanına gelüp dir ki şakin ḥavf itme biz seni ḥalāş iderüz Maḫbūs-ı derdmend der ki

ḥalās itdüñ:1. **ḥalāş itdüñ:-düñ****Sayfa 12**

Satır: 4

Kelime Tipi: -
Kurtarmak.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimā' idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḥalāş itdüñ deyü ḥamd

ḥalās itmemek:

1. **ḥalās itmemek:**-me, -mek

Sayfa 37

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Kurtarmak.

gelesin biz senü bu belādan
ḥalās itmemek
mürüvvet deġöldür ḥāturuñı
ḥoş tut 'An-ḩarīb

ḥalās ola:

1. **ḥalās ola:**-a

Sayfa 59

Satır: 19

Kelime Tipi: -
1. Kurtulmak.

deyüñ ola ki bu ḥātün
ḩastalıktan ḥalās ola anlar
dahı sem'an ve tā'aten diyüp
hemān Şeyḩ

ḥalās olmak:

1. **ḥalās olmak:**-maḩ

Sayfa 38

Satır: 14

Kelime Tipi: -
1. Kurtulmak.

maḩıbb-i şādıqlar dünyā
ġamından ve āḩiret
'azābından ḥalās olmak bi't-
tarıḩü'l-evlādur

ḥalās olup:

1. **ḥalās olup:**-up

Sayfa 70

Satır: 7
Kelime Tipi: -
Kurtulmak.

Biemrullahi Te'alā ḥalāş
olup yine diyārına revān
Oldı* E'ş-Şeyḩ Receb
Efendi İbn Maḩmūd Eşrefi

ḥalāş olur:

1. **ḥalāş olur:**-ur

Sayfa 65

Satır: 14

Kelime Tipi: -
1. Kurtulmak.

aġlasa ve ḩurbında olan
aġaca iplik baġlasa elbette
derdinden ḥalāş olur ve
aġlayan ḩocuk māderini

ḥalās olursın:

1. **ḥalās olursın:**-ur, -sın

Sayfa 37

Satır: 5

Kelime Tipi: -
1. Kurtulmak.

ḥalās olursın deyü tebsīr
buyurup ġā'ib olurlar ḩün
şabāḩ olup ol aradan 'azm-i
rāḩ iderler ve ol

ḥalāşıçün:

1. **ḥalāşıçün:**

Sayfa 39

Satır: 22

Kurtulması için.

maḩalde bir 'acüze ḩātün
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḩmūd
Paşanuñ ḥalāşıçün

ḩalbuki:

1. **ḩalbuki:**

Sayfa 53

Satır: 7
Oysa.

şe'āmetidür deyü remz
itdiler ḩalbuki o kelāmuñ
ḩā'ili Şeyḩüñ ġıyābında
söylemiş idi Raḩmetullahi

ḩālet-i nez'de:

1. **ḩālet-i nez'de:**-de

Sayfa 23

Satır: 17

Kelime Tipi: -
Can çekişme anı.

ḩālet-i nez'de yanlarına
varup İmanlarına ḩaşd
itmem Sulṫān Eşref-zāde dır
ki mel'un ḩaḩḩ Te'alā

ḩalife:

1. **ḩalifesi:**-si

Sayfa 3

Satır: 19

Birinin yerine geçen
kimse, vekil.

Sulṫānuñ ḩalifesi ve dāmādı
zīb-i maḩāfil kürsī e'ş-
Şeyḩ 'Abdü'r-raḩīm Tırsī
ḩāzretlerinüñ ḩalifesidür

2. **ḩalifesidür:**-si, -dür

Sayfa 3

Satır: 20

Birinin yerine geçen
kimse, vekil.

Sulṫānuñ ḩalifesi ve dāmādı
zīb-i maḩāfil kürsī e'ş-
Şeyḩ 'Abdü'r-raḩīm Tırsī
ḩāzretlerinüñ ḩalifesidür

3. **ḩalifesi:**-si

Sayfa 65

Satır: 5

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Hzretlerinün halîfesi ve dâmâdı olan e'ş-Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hzretlerine hîdmet ve tekmîl-i

4. halîfesi:-si

Sayfa 67

Satır: 25

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Eşref-zâde Sultân Hzretlerinün halîfesi ve dâmâd-ı vera'-mu'tâdı Şeyh 'Abdurrahîm Tırsî

halîfe-i islâm:

1. halîfe-i islâm:

Sayfa 29

Satır: 2

Kelime Tipi: -

İslâmın halîfesi.

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z ve'n-naşîha buyururlar ki ey halîfe-i İslâm bizümle hîdmet

halîfe-i islâmsuñuz:

1. halîfe-i islâmsuñuz:-suñuz

Sayfa 28

Satır: 10

Kelime Tipi: -

İslâmın halîfesi.

deyü ilhâh ve ibrâm ider 'Ülemâsi ve vüzerâsi cem' olup pâdişâhum siz halîfe-i İslâmsuñuz anlar bir

halîm:

1. halîm:

Sayfa 34

Satır: 14

Yumuşak huylu, sakin.

Menkıbe Mervîdür ki Eşref-zâde Sultân Hzretleri gâyet halîm ve şâhib-i

halk:

1. halkdan:-dan

Sayfa 20

Satır: 10

Ahali || insanlar.

cümle mahlûk Hakk Te'âlânun bendesidir anuñ için halkdan Hakkâ kaçmışdur çün şahş-ı

2. halk:

Sayfa 21

Satır: 9

Ahali || insanlar.

bir dervîş var imiş halk ibtidâ tahkîr idüp soñra ta'zîm iderler olduĝda gâ'ib olmuş Bi-Hakk-ı Hudâ

3. halk:

Sayfa 49

Satır: 22

Ahali || insanlar.

mülâzemeti eyyâmı kırk güne bâliğ olduĝda kırk birinci gün halk şalât-ı zuhûrdan çıkduĝlarında ol

halkest be-men düşmen:

1. halkest be-men düşmen:

Sayfa 57

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Bana düşman olan

halktır.

zâde'-i tab'-ı şerîfleridir Mâ şâf dilâyım be-kes kîne dârîm Halkest be-men düşmen mâ bâ-heme yârîm

hallâk-ı lem-vezele:

1. hallâk-ı lem-vezele:-e

Sayfa 62

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Baki, sonsuz olan

yaratıcı.

üzere iken biñ yüz kırk üç senesi cân-ı 'azîzini Hallâk-ı Lem-vezele teslim itmekle cesed-i şerîfi

halvet:

1. halvetde:-de

Sayfa 23

Satır: 5

Tenहा yer, boş mahal; tenhaya çekilme, tenhalık; [tas.] günahdan korunmak ve daha iyi ibadet edebilmek amacıyla ıssız yerlerde yaşamayı tercih etme, nefsi terbiye etmeye yönelik ameller.

halvetde iken mısfu'l-leyde'arz u semâ iki pâre olup içinde bir nûr peydâ oldu hîtab oldu ki Yâ

halvethâne:

1. halvethâneye:-(y)e

Sayfa 11

Satır: 5

Dervîşlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

tozuyla halvethâneye dâhil olurlar Şeyh Hüseyin daĝı Eşref-zâdenün hâliyle ve kerîmesini kendi

2. **ḥalvethānenüñ:-nüñ****Sayfa 13**

Satır: 11

Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

ḥalvethānenüñ kapısına gelürler Dervişāna zikru'llah eylemek emr buyururlar Anlar daḥı bir

3. **ḥalvethānenüñ:-nüñ****Sayfa 13**

Satır: 15

Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

ḥalvethānenüñ bābını feth iderler hāzır olan dervişān görürler ki daḥı otuzuncu günde nice

4. **ḥalvethāneden:-den****Sayfa 14**

Satır: 16

Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

maḥşüda geledüm çün Eşref-zāde Efendiye ol gün ḥalvethāneden çıkup Şeyḥ Hüseyin Ḥazretleri daḥı

5. **ḥalvethānemde:-m, -de****Sayfa 24**

Satır: 17

Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

varup ḥalvethānemde zikru'llaha ile meşğül oldum Sultān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

6. **ḥalvethāne:****Sayfa 50**

Satır: 16

Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

terbiye ider henüz bu ḥāṭıra temām olmadın 'Aziz Ḥazretleri tarfetü'l-'aynda ḥalvethāne kapısına

7. **ḥalvethānelerine:-ler, -i, -n, -e****Sayfa 28**

Satır: 21

Başka hiç kimsenin giremediği baş başa kalınan yer.

ḥalvethānelerine getirüp iclās iderler ve pādīşāh Ḥazretleri kendüsi edeb ve tevāzu' birle ku'üd idüp

ḥamā:1. **ḥamāya:-(y)a****Sayfa 9**

Satır: 13

Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ḥaliyle ve kerīmeleriyle me'an kalkup Ḥamāya giderler meḡer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḥ

2. **ḥamāya:-(y)a****Sayfa 9**

Satır: 16

Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

Eşref-zāde Efendi Ḥamāya dāḥil olacağı gün Şeyḥ

Hüseyin Ḥamāvī Ḥazretleri daḥı Ḥacc-ı şerifde imişler

3. **ḥamādan:-dan****Sayfa 19**

Satır: 19

Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ḥikmet-i Ḥudā günlerde bir gün Ḥamādan bir kimesne İznike gelür Sultān Eşref-zādeyi bu ḥalde

4. **ḥamāda:-da****Sayfa 34**

Satır: 19

Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ḡalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī sabır ḥoşdur veli yerinde gerek yā

ḥamd:1. **ḥamd:****Sayfa 12**

Satır: 4

Kulun Allah'ın yüceliğini, sonsuz lutuf ve ihsanı karşısında yaratana minnet ve şükran duygularını bildirmesi.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimā' idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḥalāş itdün deyü ḥamd

ḥamd ü senā eyledüm:1. **ḥamd ü senā eyledüm:-dü, -m****Sayfa 60**

Satır: 5

Kelime Tipi: -
Şükür ve övgüde
bulunmak.

Hakka hamd ü senâ eyledüm
Ba' dehu rüz-be-rüz
bilküllüye hastalık
üzerümden gidüp şifâyâb

hamd ü senâ iderler:

1. **hamd ü senâ iderler:**-er, -ler

Sayfa 32

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Allah'ın büyüklüğü ve
lutufları karşısında onu
methederek şükrünü
bildirmek.*

Hakka hamd ü senâ iderler
ve bu kerâmete hâzır-ı
bi'l-meclis olan ehl-i hâl
fuqarâ cümlesi müşâhede

hamdî efendi

hâzretlerinden:

1. **hamdî efendi**

hâzretlerinden:-ler, -i, -
(n)den

Sayfa 49

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Abdurrahim Tirsi'nin
oğludur. Kadiri-Eşrefi
tarikatinin şeyhlerindedir.
(öl. İznik, 1012/1603): Hamdi
Efendi döneminde Eşrefi
kültürü Bursa bölgesinde
yayılmaya
başlamıştır. Oğullarından
Şeyh Abdulmümin ve Şeyh
Lutfi Efendi'yi Lefke'de
görevlendirmiştir. Üçüncü
oğlu ise Sır Ali Sultandır.*

pîrüm Hamdî Efendi
Hâzretlerinden bi'z-zât

istimâ' olunmuşdur ki
buyurmuşlardır vaqtâ ki

hamdî-i sâni:

1. **hamdî-i sâni:**

Sayfa 55

Satır: 23

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658):

*Sır Ali Efendi'nin oğlu olan
Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefi
dergâhında postnişin (şeyh
makâmına geçen kimse)
olarak hizmet veren
sufilerden biridir.*

Hamdî-i Sâni

hamdî-zâde:

1. **hamdî-zâde:**

Sayfa 62

Satır: 6

Hamdi (Sâni) evladı.

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî tarih
didi Hamdî-zâde eyledi dâr-ı
fenâdan intikâl 1106

hâmile oldukda:

1. **hâmile oldukda:**-duk, -da

Sayfa 50

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Gebe kalmak.

Hâzreti Pîr Hamdî Efendi
Kuddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile oldukda
ahali-i İznik beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

hamr:

1. **hamr:**

Sayfa 27

Satır: 3

*Ekşi. Şarap. İçki olup
sarhoşluk veren şey.*

'Ale'ş-şabâh kalkup biraz
hamr içler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

2. **hamr:**

Sayfa 27

Satır: 4

*Ekşi. Şarap. İçki olup
sarhoşluk veren şey.*

'Ale'ş-şabâh kalkup biraz
hamr içler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

hamza bey câmi' -i

serifinde:

1. **hamza bey câmi' -i**
serifinde:

Sayfa 68

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Mübarek Hamza Bey
Camisi II Bursa, Muradiye
Mahallesi'nde, Hamza Bey
Caddesi üzerindeki cami,
İzmir fatihi Hamza Bey
tarafından 1477'de
yaptırılmıştır. Cami, Sultan
II. Murat Camisinin plan
bakımından küçük bir
modelidir. Son.*

müteâl ile hazine-i kudse
irtihâl eyledi Murâdiye
semtinde Hamza Bey Câmi' -
i şerifinde olan

hamza bey mahallesinde:

1. **hamza bey**

mahallesinde:-(n)de

Sayfa 67

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Hamza Bey mahallesi II
Bursa'da bir mahalle.*

Burusada Hamza Bey
mahallesinde medfün
olmağla merhüm mahalle-i
mezbürede tokuz yüz

hāne:

1. **hānede:-de**

Sayfa 20

Satır: 15

Ev.

eydür ki vālide bir kaçğın
kul tutdum şol hānede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dahı gelüp ol kuli

2. **hāneye:-(y)e**

Sayfa 20

Satır: 13

Ev.

nām kıaryeye götürüp bir
hāneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vālidesi
var imiş vālidesine

3. **hānesine:-si, -n, -e**

Sayfa 37

Satır: 12

Ev.

bendsüz öñlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhürda dāhıl olurlar bir
çavuşuñ hānesine nüzül

hānkāh:

1. **hānkāh:**

Sayfa 10

Satır: 12

Tekke, dergāh, bir

*şeyhin idaresinde bulunan
dervişlerin zikir yaptıkları,*

*ibadet ettikleri ve kaldıkları
yer.*

Hüseyin Efendi Hāzretlerine
nūr-ı velāyetle
ma'lüm olup bi'z-zāt
kendüleri hānkāh kıapusından

2. **hānkāhlarınuñ:-lar, -ı, -
n, -u, -ñ**

Sayfa 27

Satır: 8

*Tekke, dergāh, bir
şeyhin idaresinde bulunan
dervişlerin zikir yaptıkları,
ibadet ettikleri ve kaldıkları
yer.*

ma'lüm olup şalat-ı işrākı
edādan soñra fuķarā ile
hānkāhlarınuñ kıuddāmına
çıkup ve kıapucılaruñ

3. **hānkāhlarında:-lar, -ı, -
n, -da**

Sayfa 31

Satır: 3

*Tekke, dergāh, bir
şeyhin idaresinde bulunan
dervişlerin zikir yaptıkları,
ibadet ettikleri ve kaldıkları
yer.*

hānkāhlarında kıarar iderler
likin pādişāh
Hāzretlerinüñ derünlarını
nār-ı muħabbet iħrāk idüp

hānkāh-ı sa'adetlerine:

1. **hānkāh-ı sa'adetlerine:-
leri, -(n)e**

Sayfa 18

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Saadetli tekke.

Hamāvī Hāzretleri dahı
elħamdülillah deyüp el

kıaldurup du'ā iderler ve
hānkāh-ı sa'adetlerine

haps ider:

1. **haps ider:-er**

Sayfa 20

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Bir yere kıapatıp

*çıkmasına izin vermemek,
kıapatmak, alıkoymak.*

nām kıaryeye götürüp bir
hāneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vālidesi
var imiş vālidesine

2. **haps ider:-er**

Sayfa 39

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bir yere kıapatıp

*çıkmasına izin vermemek,
kıapatmak, alıkoymak.*

Hāzretlerinüñ vezīri
Maħmūd Paşayı bir cüz'ī
cürümle Yedi Kule nām
mevzi' de haps ider meğer

haps itdiñüz:

1. **haps itdiñüz:-di, -ñüz**

Sayfa 14

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Hapsetmek.

beni bunda haps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Hāzretleri kıyduñuz dimeden
murādı bizi istiğraq

haps itdüm:

1. **haps itdüm:-dü, -m**

Sayfa 20

Satır: 16

Kelime Tipi: -
Hapsetmek.

eydür ki vâlide bir kaçğın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dahı gelüp ol kuli

haps itmenüñ:

1. **haps itmenüñ:**-me, -n, -
(ü)ñ

Sayfa 12

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Hapsetmek.

hücre içinde haps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olınsun ba'zılar Hâzreti Şeyh
kendü a'lamdur

harām:

1. **harāmdur:**-dur

Sayfa 36

Satır: 6

*Din kurallarına aykırı
olan, dinî bakımdan yasak
olan, helal karşıtı; yasak.*

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'aşık uyur mı
'aşıkâ hûd uyhu olmaz
harāmdur Zelîhâ Hâtün

harāret:

1. **harāretle:**-le

Sayfa 40

Satır: 8

*Yangın. II yürek
yangını.*

Maḥmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bî-günāh oğlumu
aşmış idi harāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

hareket:

1. **hareketine:**-i, -(n)e

Sayfa 27

Satır: 12

Kımludama, davranış.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamāndan

hareket itmez:

1. **hareket itmez:**-mez

Sayfa 12

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Kımludamak.

itdi aşla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultānum
Rümî vefat eylemiş

haremeyn-i şerîfeyn:

1. **haremeyn-i şerîfeyn:**

Sayfa 49

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Mekke'de bulunan

*Kâbe-i Şerif ve Medine'de
bulunan Peygamber
Efendimizin (a.s.m.)
mescidine (Mescid-i Nebevî)
verilen isim.*

niçe emşâr u memâlik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

harmancık:

1. **harmancık:**

Sayfa 71

Satır: 3

*Harmancık, eski ismi
Çardı, Bursa'nın ilçesidir.
Uludağ'ın güneyinde yer
alır. Bursa şehir merkezine
97 km uzaktadır.*

Eşrefî maḥrüse-i Burusa
kazâsına tâbi' Harmancık
nâm kazâ kurâlarından
Gedikvirân nâm karyede

harrere ziyâeddîn:

1. **harrere ziyâeddîn:**

Sayfa 50

Satır: 35

Kelime Tipi: -

*Bu şahıs hakkında
herhangi bir bilgi
bulunamamıştır.*

Ziyâeddîn Eşrefzâde Pîr
Ḥamdî Efendi Hâzretleri yüz
yirmi sene mu'ammer
olmuşdur

hās:

1. **hās:**

Sayfa 28

Satır: 20

Hususi, özel.

pūs- hezâr iştiyāk 'arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden soñra önlerine
gelüp içerü hās

2. **haşlarından:**-lar, -ı, -n, -
dan

Sayfa 31

Satır: 5

Seçkin insanlar.

ārāma mecâli qalmaz nâçâr
haşlarından birkaç
adam alup tebdîl-i şüret ile
İzniğe gelürler ve

hasebiyle:

1. **hasebiyle:**

Sayfa 54

Satır: 1

Sebebiyle, dolayısıyla.

tāmmla mu‘tekid olmak
hasebiyle āsitāne-i
Eşrefiyyeyi ve türbe‘-i
Sultān Eşref-zādeyi tarh-ı

hasībā:

1. **hasībā:**

Sayfa 59

Satır: 7

*Ey Hasīb [Hesap eden
(kimse), hesap edici.].*

olmuşlardur cevherin harfiyle
fevtine Hasībā tarih
Cilve-gāhın Şerefün ide
Hudā dār-ı cinān sene

hāşıl oldı:

1. **hāşıl oldı:-dı**

Sayfa 38

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Elde etmek, kazanmak.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu kışşadan
bize hāşıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

hāşıye:

1. **hāşıye:**

Sayfa 56

Satır: 24

Açıklama.

pederlerinden görüp mücāz ü
müstaḥlef
Hāşıye

2. **hāşıyede:-de**

Sayfa 56

Satır: 3

Açıklama.

vardur nitekim bu hāşıyede
meştür olan zāde-i

tab‘-ı şerifleridür Hāzreti e‘ş-
Şeyh Eşref-i Sānī

3. **hāşıyede:-de**

Sayfa 56

Satır: 18

Açıklama.

pederlerinden müstaḥlef
olmuşlardur ve bunlaruñ
dahı ilahıyyātı vardur
nitekim yine hāşıyede

4. **hāşıye:**

Sayfa 59

Satır: 11

Açıklama.

mechürdür Hāşıye Menkıbe
Şālihāndan bir ḥātūn
maraz-ı tã‘ūna mübtelā olup
gāyet za‘ife ve

5. **hāşıye:**

Sayfa 59

Satır: 21

Açıklama.

Hāşıye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe‘d-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

hasret:

1. **hasret:**

Sayfa 14

Satır: 4

Hasret, özlem.

ve müşāhede şafāsından
ayırup ‘ālem-i nāsūta ve
hasret ü iftirāka getürüp
kıydı demek idi benüm

hassakı:

1. **haşşakilerinden:-ler, -i, -n, -den**

Sayfa 47

Satır: 10

*Haseki sultan: Pâdişah
gözdesi olup çocuk doğuran
haseki.*

eyleyüp İznike irsāl
olınuḡda Sultān Bāyezid
haşşakilerinden Sultān
Çorḡud vālidesi baña
vaşıyyet

hasta olup:

1. **hasta olup:**

Sayfa 61

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Hasta olmak.

tāriḡinde şarāb-ı vişāli içmiş
ve dünyādan ‘uḡbāya
olup bi-emrillahi‘l-melikül-
müte‘āl sene 1153

2. **hasta olup:-up**

Sayfa 61

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Hasta olmak.

tāriḡinde şarāb-ı vişāli içmiş
ve dünyādan ‘uḡbāya
olup bi-emrillahi‘l-melikül-
müte‘āl sene 1153

3. **hasta olup:-up**

Sayfa 63

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Hasta olmak.

itseler red buyururlar imiş
menḡıldür ki Şeyh
Şālih Efendi gāyet hasta olup
‘Abdullah Efendiye

hastalık:1. **hastalıktan:-dan****Sayfa 59**

Satır: 19

Hastalık.

deyün ola ki bu hātūn
hastalıktan hālās ola anlar
dahı sem'ān ve tāt'aten diyüp
hemān Şeyh

2. **hastalık:****Sayfa 60**

Satır: 6

Hastalık.

Hakka hāmd ü senā eyledüm
Ba' dehu rüz-be-rüz
bilküllüye hastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

haṭīb:1. **haṭīb:****Sayfa 68**

Satır: 16

*Camide hutbe okuyan;
güzel, düzgün konuşan
kimse.*

Sırrühü'l-haṭīr Ḥazretlerinūñ
Cāmi'-i şerīfnde
Ḥaṭīb olup ba'd-müddet za'f
pīri istilā itmekle

hātır:1. **hātırūñ:-u, -ñ, -i****Sayfa 37**

Satır: 4

*Ar. Gönül, gönülde olan
his.*

gelesin biz senü bu belādan
hālās itmemek
mürüvvet degüldür hātırūñı
hōş tut 'An-ḳarīb

2. **hātıruma:-um, -a****Sayfa 50**

Satır: 13

Zihin, fikir, akıl.

gün mürürında hātıruma
ḥuṭūr itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

hātıra:1. **hātıra:****Sayfa 11**

Satır: 12

*Düşünce, gönülde olan
his.*

olurlar ammā birkaç gün
mürür itdükte ḳalb-i
şerīflerine bu hātıra vesvās
tarafından ḥuṭūr ider ki

2. **hātırası:-sı****Sayfa 11**

Satır: 18

*Düşünce, gönülde olan
his.*

himmet-i 'āliyesiyle
ehllerinūñ ḳalbine Sulṭān
Eşrefzādenūñ hātırası
mün'akis olup ehlleri

3. **hātıra:****Sayfa 50**

Satır: 15

*Düşünce, gönülde olan
his.*

terbiye ider henüz bu hātıra
temām olmadın 'Azīz
Ḥazretleri ṭarfetü'l-'aynda
ḥalvetḥāne ḳapusına

hātıra olur:1. **hātıra olur:-ur****Sayfa 51**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Aklına gelmek.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Ḥazretlerinūñ kerāmeti
var ise bize bir miqdār şeker
bulsun dir Ba' dehu

hātıra şāhibi:1. **hātıra şāhibi:****Sayfa 51**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

His sahibi.

ağaçlarınıñ içinde giderler
imiş ol hātıra şāhibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dirāḥtuñ

hātırına gelür:1. **hātırına gelür:-ür****Sayfa 7**

Satır: 9

Kelime Tipi: **Deyim***Aklına gelmek.*

Ḥazretlerine teveccüh
eşnāsında hātırına gelür ki
n'ola yine 'Azīz Ḥazretleri
bize bir ḥidmet-i şāḳḳa

hātırları için:1. **hātırları için:****Sayfa 30**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Karşısındakini

*kırmamak için, gönlünü hoş
etmek için.*

olurlar ol ecilden hātırları
içün istizān iderler bir
miqdār flori alup ve yine
İzniḳe rüçü' iderler ve

hatta:

1. Һатта:**Sayfa 4**

Satır: 12

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

Һазретleri ‘ālem-i şebābda
‘ulūm-ı zāhireye ile
meşgūl olup Һatta ba‘zılar
kırk sene taḥşīl-i ‘ilm-i

2. Һатта:**Sayfa 7**

Satır: 8

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

imāmetleri hizmetinde olup
kīyāmda buyurmuşlar
Һatta rivāyet olunur ki Һacī
Bayrām-ı Velī

3. Һатта:**Sayfa 7**

Satır: 19

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

ziyāde riyāzet ve mūcāhede
ile imāmet iderler Һatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyhūme on bir sene

4. Һатта:**Sayfa 10**

Satır: 5

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

fenāları beğāyet kemāle
imiş Һatta rivāyet olunur
ki mūbārek ḥırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

5. Һатта:**Sayfa 10**

Satır: 19

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

itdüklerin bilüp ol varaқayı
ellerine virürler Һatta
rivāyet olunur ki Sulṫān
Eşref-zāde қаsā’idinde

6. Һатта:**Sayfa 19**

Satır: 18

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

buyurduklarında nihāyet faқr
u fenāya mūstağraq
olup Һatta ‘avām istihkār
tarafında olurlar Һatta

7. Һатта:**Sayfa 19**

Satır: 18

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

buyurduklarında nihāyet faқr
u fenāya mūstağraq
olup Һatta ‘avām istihkār
tarafında olurlar Һatta

8. Һатта:**Sayfa 34**

Satır: 16

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

tevāzu’ idi ḥālā merқad-ı
mūnīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencide iderler imiş Һatta

9. Һатта:**Sayfa 67**

Satır: 9

*"Hatta", "üstelik"**(pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).*

fevāid ta‘liminden telezzüz
idüp Һatta Tefsīr-i
Keşşāfi min-evvelihī ilā-
āhirihi oқuyup ‘ilmde

Һаттаб оғлу:**1. Һаттаб оғлу:****Sayfa 57**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Һаттабоғлу II Kadiri
seyhi olan Şeyh Abdullah
Efendiye şehit eden kişi.*

mürebbi’-i tālibān olup
Ba‘dehu Һаттаб оғлу nām
bir şāķi-i bed-fa‘āl biñ yüz
kırk yedi senesinde

Һаттāt:**1. Һаттāt:****Sayfa 64**

Satır: 2

*Hat sanatkāri, bunu
meslek olarak seçen kimse.*

çalmuben göçdi ‘Avnullah
1155 Şeyh-i mezbūr
her dürlü ikmālātī cāmī’ olup
Һатт-ı şülüşde Һаттāt

2. Һаттāt:**Sayfa 64**

Satır: 14

*Hat sanatkāri, bunu
meslek olarak seçen kimse.*

fevtin göçdi Faḥre’ d-din
Efendi vāh * Şeyh-i
mezbūr ‘ilm ü fażlla meşhūr
ve Һатт-ı ta‘likde Һаттāt

hatt-ı sülüsde:**1. hatt-ı sülüsde:-de****Sayfa 64**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Sülüs yazısı. (Altı çeşit yazıdan (aklâm-ı sitte) genellikle ağzı 3 mm. genişliğindeki kamış kalemle yazılan; kıta, beyit, kasîde ve mushaf yazımında çok işlenmiş en eski bir yazı türü.).

çalınuben göçdi 'Avnullah
1155 Şeyh-i mezbûr
her dürlü ikmâlâtı câmi' olup
hatt-ı sülüsde hattât

hatt-ı ta'likde:**1. hatt-ı ta'likde:-de****Sayfa 64**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Talik yazısı. (İran'da XI. ve XII. yüzyıllarda tevkî ve rikâ' yazılarından geliştirilmiş bir yazı çeşidi).

fevtin göçdi Faḥre'd-din
Efendi vâh * Şeyh-i
mezbûr 'ilm ü fazlla meşhûr
ve hatt-ı ta'likde hattât

hâtun:**1. hâtundur:-dur****Sayfa 21**

Satır: 16

Kadın, hanım.

Ḥazretlerinüñ ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol hâtundur çünki çift
sürmeden oğlı geldükde

2. hâtun:**Sayfa 38**

Satır: 16

Kadın, hanım.

Menkıbe muḥkîdür ki
Tirsine nâm maḥalde bir
mu'tekide Ḥâtun var imiş bir
şeb güşüne bir

3. hâtun:**Sayfa 38**

Satır: 21

Kadın, hanım.

âhûlara rükûb itmişler ol
hâtun muḥaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū'al ider ol

4. hâtun:**Sayfa 39**

Satır: 2

Kadın, hanım.

daḥı bu gelen Sultân Eşref-
zâdedür didüklerinde
hemân Ḥâtun âdâb üzre bir
miḥdâr tevaḥḫuf idüp

5. hâtun:**Sayfa 39**

Satır: 4

Kadın, hanım.

görür ki Eşref-zâde Sultân
Ḥazretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Ḥâtun mübârek

6. hâtun:**Sayfa 39**

Satır: 21

Kadın, hanım.

maḥalde bir 'acüze hâtun
vardur adı filândur

bizden selâm idüñ Maḥmûd
Paşanuñ ḥalâşıçün

7. hâtunuñ:-uñ**Sayfa 39**

Satır: 8

Kadın, hanım.

mi buyururlar ki bu sene
gâzâya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hâtunuñ gözinden gâ'ib

8. hâtun:-ı**Sayfa 40**

Satır: 1

Kadın, hanım.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol hâtunı bulurlar ve
Sultân Eşref-zâdenüñ
selâmını işâl iderler ve

9. hâtun:**Sayfa 59**

Satır: 11

Kadın, hanım.

mechûrdur Hâşîye Menkıbe
Şâlihândan bir hâtun
maraż-ı tâ'una mübtelâ olup
gâyet za'ife ve

10. hâtun:**Sayfa 59**

Satır: 19

Kadın, hanım.

deyüñ ola ki bu hâtun
ḥastalıktan ḥalâs ola anlar
daḥı sem'an ve tâ'aten diyüp
hemân Şeyh

havâ:**1. hava:****Sayfa 52**

Satır: 11

Hava II gök.

yanında nüzül olunup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nām
mevzi' de nüzül olunup

2. **havā:**

Sayfa 52

Satır: 14

Hava II gök.

şayd-ı ahū için ol kadar
ihtimām olındı aślā müfid
olmayup altı gün ol mevzi' de
oturıldı ve havā

havākīn-i 'osmāniyyeden:

1. **havākīn-i**

'osmāniyyeden:-den

Sayfa 4

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Osmanlı Devleti'nin

hükümdarları.

zāhirde olmuşdur dirler
Ba' dehu maħrūsa-i
Burusada havākīn-i
'Osmāniyyeden Çelebi
Sultān

havāriq-i 'ādāt:

1. **havāriq-i 'ādāt:**

Sayfa 41

Satır: 3

*Peygamberler, veliler
ve sālīh kullardan zuhur
eden fevkalâdelikler.*

hulefāsınuñ zuhūra gelen
havāriq-i 'ādāt u
menākīb-i vefiyātına āğāz
olındı Ve's-selām Zīb-i

havās:

1. **havās:**

Sayfa 28

Satır: 1

*Bir toplumda okumuş
yazmış olanlar sınıfı, ileri
gelenler, seçkin sınıf.*

ve havās görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenüñ nazār-ı
hayāt-baħşlarıyla

havf itme:

1. **havf itme:-me**

Sayfa 36

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Korkmak II çekinmek.

rüşen-zamir yanına gelüp dir
ki şakin havf itme
biz seni hālāş iderüz
Maħbūs-ı derdmend der ki

hāy:

1. **hāy:**

Sayfa 43

Satır: 20

*"Ey" manasında
kullanılan hitap sözcüğü.*

elma alan derviş ol maħālde
turur ' Abdürrahīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek kademine düşer

hayāt:

1. **hayātda:-da**

Sayfa 5

Satır: 3

(Ar.) Hayat, yaşam.

Abdal Muhammed Hāzretleri
hayātda iken 'ale'-ş- şabāh
tefe'ül için huzurlarına
varurlar tarīk-i meşāyihdan

2. **hayātda:-da**

Sayfa 22

Satır: 4

(Ar.) Hayat, yaşam.

zamānda fāzıl-ı Rüm
Çuṭbe' d-din e'l-İzniķī
Hāzretleri
hayātda imiş Eşref-zāde
Hāzretlerine vaķt-i

3. **hayātda:-da**

Sayfa 49

Satır: 17

(Ar.) Hayat, yaşam.

zamānda 'aşādar Hābīb Dede
hayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahālī' -i
İzniķ bu kelbeçizi

4. **hayātдан:-dan**

Sayfa 59

Satır: 13

(Ar.) Hayat, yaşam.

hayātдан nā-ümid olup
uyħusu arasında görmüş ki
Eşref-zāde Şeyh Şerafe' d-din
Efendi fuķarāsı ile

5. **hayātında:-ı, -(n)da**

Sayfa 65

Satır: 19

(Ar.) Hayat, yaşam.

hayātında bir gün aħşam
ezānına Allahüekber
didüğü gibi gā'ib

hayāt-ı dünyādan:

1. **hayāt-ı dünyādan:-dan**

Sayfa 40

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Dünya hayatı.

minba'd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nişfu'l-leylde pādīşāh
tarafından adamlar gelüp

hayır du'aları:

1. **hayır du'aları:** -lar, -ı

Sayfa 44

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Hayırlı dua. İyilik
isteyerek yapılan dua.*

va'z-ı kadem idüp Sultān
Eşref-zādenün dağı hayır
du'aları ve himmet-
i'āliyelere destgır olup

hayır du'alarına:

1. **hayır du'alarına:** -lar, -ı,
-n, -a

Sayfa 38

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Hayırlı dua. İyilik
isteyerek yapılan dua.*

Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinün hayır
du'alarına
iştiğāl üzere olup Burusaya
gelüp tahrır olındığı

hayır du'asının:

1. **hayır du'asının:** -sı, -n

Sayfa 44

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Hayırlı dua. İyilik
isteyerek yapılan dua.*

zātuñ kadr u kıymetin bil vü
anuñ hayır du'asının ricā
kıl deyüp gā'ib oldılar
bundan soñra 'Abdu'r-raḥīm

hayli:

1. **hayli:**

Sayfa 26

Satır: 2

Çokça, epeyce, oldukça.

varup dir ki Sultānum bu
'abd-i dā'īyeñüz İznikde
bir 'aziz gördüm hayli ḥüsn
ü ḥālin müşāhede

hayrān olurlar:

1. **hayrān olurlar:** -ur, -lar

Sayfa 18

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Çok beğenmek, hayran
kalmak.*

Eşref-zāde Sultān
Hāzretlerinün ardından nazar
buyurup hayrān olurlar
fuḳarā eydür ki Sultānum

**hayre'd-din paşa-
zādelerden:**

1. **hayre'd-din paşa-
zādelerden:** -ler, -den

Sayfa 54

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Hayreddin Paşa
soyundan.*

Hāzreti Şeyḥün vefātına
Ḥayre'd-din Paşa-zādelerden
'Alemī Muştafa Efendi bu
tāriḥ-i fārisiyyi güyā

hayrū'n-nisā:

1. **hayrū'n-nisā:**

Sayfa 8

Satır: 6

*Hacı Bayram Veli'nin
kızı.*

hizmetlerinde olduk dan
soñra Hācī Bayrām-ı Velī

kendü kerīmelerini Ḥayrū'n-
nisā Eşref-zāde Efendiye

hayrūnnisā:

1. **hayrūnnisādan:** -dan

Sayfa 50

Satır: 23

*Hacı Bayram Veli'nin
kızı.*

kerimesi Ḥayrūnnisādan
tevellüd iden Zeliḥā nām
duḡter-i

hayy:

1. **hayy:**

Sayfa 22

Satır: 17

Diri olan Allah.

mikdārı mürtefi' olmuş
Hemān ol sā'at Ḥayy
diyüp bir na'ra-i saḡt urup
Sultān Eşref in

**hazā menākıb-ı hāzreti
eşref-zāde e's-şeyḥ
'abdullah e'r-rümī e'l-
iznikī:**

1. **hazā menākıb-ı hāzreti
eşref-zāde e's-şeyḥ
'abdullah e'r-rümī e'l-
iznikī:**

Sayfa 1

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*İznikli Eşrefoğlu
Rûmî'nin menkıbeleri.*

'Abdullah e'r-Rümī e'l-
İznikī
Ḳuddise Sırrahu e'l-Bāḳī

**hazā menākıb-i hāzret-i
eşref-zāde e's-şeyḥ
'abdullah e'r-rümī e'l-
iznikī:**

1. **hazā menākib-i hazret-i eşref-zāde e'ş-şeyh 'abdullah e'r-rūmī e'l-iznikī:**

Sayfa 2

Satır: 3

Kelime Tipi: -

İznikli Eşrefoğlu

Rûmî'nin menkıbeleri.

E'L-İZNİKİ KÜDDİSE

SIRRAHU E'L- BÂKİ

Bismillāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

hazarāt:

1. **hazarātı: -lar, -ı**

Sayfa 14

Satır: 14

(Ar. hazret'in çoğul eki -āt almış şekli hazarāt) Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥamāvī ve biri 'Aḳşemse'd-din ve biri Emir Sultān Hazarātı Kaddesallahü esrārehüm biz yine

hazine-i kudse:

1. **hazine-i kudse: -e**

Sayfa 68

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Cennet.

müteāl ile hazine-i kudse irtihāl eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmi'-i şerifinde olan

hāzır:

1. **hāzır:**

Sayfa 69

Satır: 22

Hazır, bir yerde bulunan.

ider ki bir gün Şeyh-i müşārü'n-ileyhün meclisinde

hāzır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

hāzır olan:

1. **hāzır olan: -an**

Sayfa 13

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Hazır olmak, bulunmak.

ḫalvetḫānenün bābını feth iderler hāzır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

2. **hāzır olan: -an**

Sayfa 50

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Hazır olmak, bulunmak.

feryād eyledi anda hāzır olan cemā'at cümle görürler ki kelpceğizün iki gözi açılıp evvelki gibi

3. **hāzır olan: -an**

Sayfa 52

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Hazır olmak, bulunmak.

Ḥazreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getirür anlar daḫı hāzır olan fuḳarāya tevzi' iderler Menkıbe Şeyḫ

4. **hāzır olan: -an**

Sayfa 52

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Hazır olmak, bulunmak.

i şerifi kıra'at olunup şalāt-ı işrak kılınduḫda hāzır olan fuḳarāya buyurmuşlar ki Uḫud Ğazāsında

hāzır olmuşlar:

1. **hāzır olmuşlar: -mış, -lar**

Sayfa 47

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Huzurda olmak.

'ulemā-i Kirām ve evliyā'i kāmīlīn Rıdvanullahi 'anhüm hāzır olmuşlar 'Abdu'r-raḥīm Tırsı

hāzır olup:

1. **hāzır olup: -up**

Sayfa 66

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Hazır olmak.

oldı Ba'de'z-zamān yine hāzır olup kelimāt-ı ezānuḫ bāḫiyesini daḫı itmām itdi 'Abdu'r-raḥīm

hāzır-ı bi'l-meclis olan:

1. **hāzır-ı bi'l-meclis olan: -an**

Sayfa 32

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Mecliste hazır

bulunmak, orada olmak.

Ḥaḳka ḫamd ü senā iderler ve bu kerāmete hāzır-ı bi'l-meclis olan ehl-i ḫāl fuḳarā cümlesi müşāhede

hāzırün:

1. **hāzırün:**

Sayfa 13

Satır: 23

Hazır olanlar, bulunanlar.

hâzirün kıyâs iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamânda

hâzret:

1. **hâzretlerinüñ:-ler, -i, -n, -üñ**

Sayfa 3

Satır: 11

Saygı ve hürmet ifadesi.

El-Ķādirī El-İznikī Ķuddise
Sırruhu Hâzretlerinüñ vü
hulefâsinuñ vü evlād-ı
emcâdınuñ hadd-i şöhrete

2. **hâzreti:-i**

Sayfa 4

Satır: 3

Saygı ve hürmet ifadesi.

Hâzreti Esedullahi'l-gâlib
'Alī İbn-i Ebi Tâlib
Kerremallahü Vechehu
Hâzretlerine müntehî olup

3. **hâzretlerine:-ler, -i, -n, -e**

Sayfa 4

Satır: 4

Saygı ve hürmet ifadesi.

Hâzreti Esedullahi'l-gâlib
'Alī İbn-i Ebi Tâlib
Kerremallahü Vechehu
Hâzretlerine müntehî olup

4. **hâzretlerinüñ:-ler, -i, -n, -üñ**

Sayfa 4

Satır: 16

Saygı ve hürmet ifadesi.

Mehmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân
Hâzretlerinüñ medrese-i
celîlesinde dânişmend olup

5. **hâzreti:-i**

Sayfa 6

Satır: 11

Saygı ve hürmet ifadesi.

i hâķīkatuñ gül-i bî-hârı
Hâzreti e's-Seyyid
Muhammedü'l BuĶârî e's-
şchir be-Emir Sultân

6. **hâzretleri:-leri**

Sayfa 6

Satır: 16

Saygı ve hürmet ifadesi.

idüñ deyü niyâz itdükde
Emir Sultân Ķuddise
Sırrahu Hâzretleri buyururlar
ki kuzu biz Pîr ve

7. **hâzretlerine:-leri, -(n)e**

Sayfa 6

Satır: 13

Saygı ve hürmet ifadesi.

Ķuddise Sırrahu'l-Müste'ân
Hâzretlerine varup bizi
bendeliĶe Ķabul idüp seyr-i
ilallah itmeĶe bizi irşâd

8. **hâzretleri:-leri**

Sayfa 7

Satır: 10

Saygı ve hürmet ifadesi.

Hâzretlerine teveccüh
esnâsında Ķâtırına gelür ki
n'ola yine 'Azîz Hâzretleri
bize bir Ķidmet-i şâķķa

9. **hâzretleri:-leri**

Sayfa 7

Satır: 22

Saygı ve hürmet ifadesi.

Ķidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm söyle ola

ki dünyâ kelâmı idi ŞeyĶ
Hâzretleri buyururlar ki

10. **hâzreti:-i**

Sayfa 9

Satır: 4

Saygı ve hürmet ifadesi.

maĶâmdan fetĶüñ şehr-i
Hamâda mütemekkin olan
imâm-ı 'âlem 'Ārif-i
Rabbâni Hâzreti ŞeyĶ

11. **hâzretlerinüñ:-leri, -nüñ**

Sayfa 9

Satır: 6

Saygı ve hürmet ifadesi.

Muhyi'd-din 'AbdüĶâdir El-
Geylânî Ķuddise
Sırruhu'l 'âlî Hâzretlerinüñ
dördüncü oĶlı ŞeyĶ

12. **hâzretlerinüñ:-ler, -i, -n, -ü, -ñ**

Sayfa 25

Satır: 14

Saygı ve hürmet ifadesi.

Mehmed Hân * 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân
Hâzretlerinüñ vâlidesinüñ
lisânında ekle marâzı

13. **hâzretlerinden:-ler, -i, -(n)den**

Sayfa 31

Satır: 17

Saygı ve hürmet ifadesi.

Sırruhu Hâzretlerinden
mervîdür ki vaĶtaki Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri yâ
eyyühe'n-nefsü'l

14. **hâzretine:-i, -n, -e**

Sayfa 35

Satır: 9

Saygı ve hürmet ifadesi.

niyâz iderler ki pederünüz
Hâzretine teveccüh
buyurasuñuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

15. **hâzretlerinüñ:**-ler, -i, -
n, -ü, -ñ

Sayfa 39

Satır: 11

Saygı ve hürmet ifadesi.

Hâzretlerinüñ vezîri
Maḥmūd Paşayı bir cüz'î
cürümle Yedi Kule nâm
mevzi'de ḥaps ider meḡer

16. **hâzreti:-i**

Sayfa 40

Satır: 19

Saygı ve hürmet ifadesi.

Dünyâ ve 'ukbâda destgîr
Hâzreti pîr-i rüşen-zamîr
Şeyḡ 'Abdullah Rûmî e'l-
İznîkî e'l-Kâdirî El-

17. **hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 43

Satır: 1

Saygı ve hürmet ifadesi

II Abdurrahim Tırsi.

Hâzretleri dağı açup ol sa'ât
dervîş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahîm Tırsî dağı Eşref-zâde

18. **hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 48

Satır: 1

Saygı ve hürmet ifadesi

II Abdurrahim Tırsi.

Hâzretleri dağı Sultânü'l-
enbiyâ Hâzreti

Muḡammedü'l-Muḡtafâ
Şallallahü 'Aleyhi ve

19. **hâzretlerine:**-ler, -i, -n, -
e

Sayfa 52

Satır: 20

Hazret II Hz.

*Muhammet (S.A.V.) (Saygı
ve hürmet ifadesi.).*

Server-i Kâinât ve fâḡr-i
mevcudât'aleyhi
ekmelü't-taḡhiyyât
Hâzretlerine şüret-i inhizâm
vâkı'

20. **hâzretlerine:**-ler, -i, -n, -
e

Sayfa 61

Satır: 9

Hazret II Şeyh İsmail

Rûmî.

İsma'il Rûmî Kuddise
Sırruhu's-Sâmî Hâzretlerine
ḡarîndür Gûş idüp aḡbâb
fevtin eylediler âh vâḡ

21. **hâzretlerinüñ:**-ler, -i, -
nüñ

Sayfa 11

Satır: 19

Saygı ve hürmet ifadesi

II Eşrefoḡlu Rumi.

kerîmelerine dir ki kızum
babañ Hâzretlerinüñ
ḡücresi ḡapusına var söyle ki
babacıḡum siz ḡuzûr-

22. **hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 18

Satır: 1

Hazret II Sultan

Eşrefzade.

Hâzretleri ol maḡalde Şeyḡ
Hüseyin ḡamâvî
Hâzretlerinüñ ḡadem-i
sa'âdet-tev'emlerine yüz

23. **hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 24

Satır: 2

Hazret II Pir Hamdi

Efendi.

bildüm buyurmışlar Menḡıbe
Şeyḡüm Sultânüm
Pîr ḡamdî Efendi Kuddise
Sırruhu Hâzretleri

hâzreti emîr kuddise

sırrihü'l-ḡaḡîr

hâzretlerinüñ câmi'-i

şerîfînde:

1. **hâzreti emîr kuddise**

sırrihü'l-ḡaḡîr

hâzretlerinüñ câmi'-i

şerîfînde:-(n)de-i, -(n)de

Sayfa 68

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Hazreti Emir Kuddise

Sırrihü'l-hatir (Allah

Hazreti Emir'in gönül sırrını

mübarek kılsın) hâzretlerinin

mübarek camisi.

Sırrihü'l-ḡaḡîr Hâzretlerinüñ

Câmi'-i şerîfînde

ḡaḡîb olup ba'd-müddet za'f

pîri istîlâ itmekle

hâzreti emîr zâviyesi:

1. **hâzreti emîr zâviyesi:**

Sayfa 71

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Hazreti Emir Zaviyesi.

buyurmışlardır Maḡrûse-i
mezbûrda Hâzreti Emîr

Zāviyesi maḳberesinde defîn ve du'â-yı müslimîne

hâzreti eşref-zâde:

1. **hâzreti eşref-zâde:**

Sayfa 19

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

nirân Menkıbe Hâzreti Eşref-zâde Şeyh Hüseyin Hamâvî Hâzretlerinden gelüp İznike teşrif

hâzreti eşref-zâde efendinün:

1. **hâzreti eşref-zâde**

efendinün:-nüñ

Sayfa 6

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur.

Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

yuvarlak yapup şorbanuñ içine ilkâ idüp şorbayı karışdurup Hâzreti Eşref-zâde Efendinün dest-i

hâzreti eşref-zâde

hâzretlerinün:

1. **hâzreti eşref-zâde**

hâzretlerinün:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 70

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳalbine ifrâğ idüp İznikde Hâzreti Eşref-zâde Hâzretlerinün evlâd-ı kirâmlarından Şeyh Sırrî 'Ali

hâzreti eşref-zâdenün:

1. **hâzreti eşref-zâdenün:-nüñ**

Sayfa 35

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret

bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

olup bir çâre bulunmayup Hâzreti Eşref-zâdenün kerîme-i muhteremelerinî sarây-ı hümâyûna celb ü

hâzreti eşref-zâdeyi:

1. **hâzreti eşref-zâdeyi:-(y)i**

Sayfa 32

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

eyledüklerinden üç sâ'at mürürında diyâr-ı Ḳorasandan üç tâlib gelür Hâzreti Eşref-zâdeyi

hâzreti e'ş-şeyh:

1. **hâzreti e'ş-şeyh:**

Sayfa 50

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Hazreti Şeyh II Pir Hamdi.

eylediler Seccâde-i tarîkatuñ
pîr-i ercümendi
Hâzreti e'ş-Şeyh Pîr Hamdî
ibn e'ş-Şeyh

hâzreti e'ş-seyh eşref-i

sânî:

1. hâzreti e'ş-şeyh eşref-i

sânî:

Sayfa 56

Satır: 4

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1109/1697):

Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-i Sanî ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yerleri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu Şerafeddin Efendi Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde bir Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkuşla'daki dergâhtaki irşad görevini sürdürmüşlerdir.

vardur nitekim bu hâşiyede meşûr olan zâde-i taḫ'-ı şerîfleridir Hâzreti e'ş-Şeyh Eşref-i Sâni

hâzreti e'ş-seyh hamdî-i

sânî:

1. hâzreti e'ş-şeyh hamdî-i

sânî:

Sayfa 54

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin oğludur. Sırrı Ali Efendi'den sonra onun yerine geçen Kadiriye tarikatı şeyhidir.

olmuşdur Ruḫ-ı Sırrî 'Alî becennet-bâd sene 1046 Hâzreti e'ş-Şeyh Hamdî-i Sâni İbnü'ş-Şeyh Sırrî

2. hâzreti e'ş-şeyh hamdî-i

sânî:

Sayfa 54

Satır: 22

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658):

Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

olmuşdur Ruḫ-ı Sırrî 'Alî becennet-bâd sene 1046 Hâzreti e'ş-Şeyh Hamdî-i Sâni İbnü'ş-Şeyh Sırrî

hâzreti e'ş-seyh lütfullah

efendi:

1. hâzreti e'ş-şeyh lütfullah

efendi:

Sayfa 55

Satır: 13

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1104/1692):

Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sâni'nin kardeşidir. Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

Hâzreti e'ş-Şeyh Lütfullah Efendi ibnü'ş-Şeyh Sırrî 'Alî Efendi Şeyh Hamdî-i Sâni Efendinün

hâzreti hızır

'aleyhis' selâmı:

1. hâzreti hızır

'aleyhis' selâmı:-ı

Sayfa 42

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Hız. Mûsâ döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyet. Kur'ân-ı Kerim'de, Hızır (a.s.)'ın isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Sûresi'nin 60-82. âyetlerinde yer alan Hız. Mûsâ ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul..." (18/65) diye sözü edilen şahsın Hızır (a.s.) olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bizzat Peygamber Efendimizden gelen sahîh hadislerde bu şahsın Hızır olduğu açıkça belirtilmiştir (bk. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174).

ve ibrâm idüp Hâzreti Hızır 'aleyhis' selâmı görmek ve şöhbetiyle müşerref olmak ricâ iderler imiş Bir

hâzreti muhammedü'l-

muştafâ:

1. hâzreti muḫammedü'l-

muştafâ:

Sayfa 47

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Son peygamber Muhammed Mustafa (S.A.V.).

Kevneyn ve Resüle'ş-şekâleyn Hâzreti Muḫammedü'l-Muştafâ 'aleyhi ezke't-taḫiyye

2. h zreti muhammed 'l-mu tafa:

Sayfa 48

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Son peygamber

Muhammed Mustafa

(S.A.V.).

H zretleri dağı Sult n 'l-enbiy  H zreti Muhammed 'l-Mu tafa  allallah  'Aleyhi ve

h zreti p r hamd  efendi:

1. h zreti p r hamd  efendi:

Sayfa 50

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin

oğludur. Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindedir. ( l. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya ba lamı tır. Oğullarından  eyh Abdulmümin ve  eyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.   nc  oğlu ise Sır Ali Sultandır.

H zreti P r Hamd  Efendi  uddise Sırruhu eyy m-ı p ride te'ehh l eyleyüp Zevceleri h mile olduğda ahali-i İznik beyninde gufte olup bu veled  eyhden

h zreti res lullah:

1. h zreti res lullah:

Sayfa 53

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Allah'ın Peygamberi.

Rıdv nullahi 'aleyhim ecma'ın buyurdılar ki  unki

H zreti Res lullah bizüm içimüzdedür K ff r-ı

h zreti  eyh:

1. h zreti  eyh:

Sayfa 13

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Şeyh Hüseyin Hamavi II

Abd lk dir-i Geyl n 'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin m r sididir.

hücresinden i r c olup defn olunsun d rler H zreti  eyh buyururlar ki H k S bh nehu ve

2. h zreti  eyh:

Sayfa 16

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Şeyh Hüseyin Hamavi II

Abd lk dir-i Geyl n 'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin m r sididir.

m b rek  udan ta ı  oldurup H zreti  eyhe get rt r H zreti  eyh derv rlere  u yokdur deyü iddi 'a

3. h zreti  eyh:

Sayfa 12

Satır: 20

Kelime Tipi: -

H zreti  eyh II Hüseyin

Hamavi.

hücre içinde h ps itmenün a lı ne çıkarup defn olunsun ba'zılar H zreti  eyh kendü a'lamdur

4. h zreti  eyh:

Sayfa 12

Satır: 20

Kelime Tipi: -

H zreti  eyh II Hüseyin Hamavi.

hücre içinde h ps itmenün a lı ne çıkarup defn olunsun ba'zılar H zreti  eyh kendü a'lamdur

h zreti  eyh 'abdullah efendi:

1. h zreti  eyh 'abdullah efendi:

Sayfa 56

Satır: 19

Kelime Tipi: -

( l. İznik, 1147/1734):

Eşref-i San 'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki derg hta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir e kiya tarafından  ehid edilmiştir.

mezk rdur H zreti  eyh 'Abdullah Efendi İbnü'   eyh Eşref-i  an  Efendi  uddise Sırruhu bu

h zreti  eyh 'abdu' r-rah m tırsi:

1. h zreti  eyh 'abdu' r-rah m tırsi:

Sayfa 41

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve  air.

Doğum tarihi belli değildir. ( l. İznik, 926/1519): İznik'e bağı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tirsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yeti mi tir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Tırsi dört yaşında iken Sultân Eşref-zâde Hâzretlerinün şavma'alarına varurlar ve bir an

hâzreti şeyh eşref-i sâni efendinin:

1. hâzreti şeyh eşref-i sâni efendinin:-nüñ

Sayfa 56

Satır: 22

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1109/1697):

Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-i Sanî ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yerleri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu Şerafeddin Efendi Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde bir Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkuşla'daki dergâhtaki irşad görevini sürdürmüşlerdir.

Şeyh-i sûtüde-i etvâr Hâzreti Şeyh Eşref-i Sâni Efendinin ferzendidir tarikat-ı 'aliyeyi

hâzreti şeyh hamdi:

1. hâzreti şeyh hamdi:

Sayfa 52

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tırsi'nin

oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde

yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

münkeşif olmayup yedinci gün Hâzreti Şeyh Hamdi Kıddise Sırruhu şalât-ı şubhı edâ idüp vird-

hâzreti şeyh hamdi efendiye:

1. hâzreti şeyh hamdi efendiye:-(y)e

Sayfa 52

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tırsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Hâzreti Şeyh Hamdi Efendiye getirür anlar dañı hâzır olan fuğarâya tevzi' iderler Menkıbe Şeyh

hâzreti şeyh hüseyin hamâvi hâzretleri:

1. hâzreti şeyh hüseyin hamâvi hâzretleri:-ler, -ileri

Sayfa 13

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarıdır. Eşrefoğlu Rumi'nin müşşididir.

dönerler Ba' dehu çihil rüz tamâm olduğda Hâzreti Şeyh Hüseyin Hamâvi Hâzretleri buyururlar ki

hâzreti şeyh isma'il rûmî:

1. hâzreti şeyh isma'il rûmî:

Sayfa 61

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Kadiriyye Tarikatının

Rumi Kolumu kurucusu

Şeyh İsmail Rumi hâzretleri ;

945/1538-9 senesinde

Kastamonu'nun Tosya

ilçesine bağı Basna köyünde dünyaya teşrif etmiştir.

İsmail Rumî Hâzretleri, 1631

yılında doksan altı yaşında

iken vefat etmiştir. Dönemin

Sultanı IV Murad'ın da

iştirak ettiği, Kılıç Ali Paşa

Camiinde kılınan cenaze

namazından sonra

Kadirihanenin hazîresindeki

türbesine sırlanmıştır.

İsmail Rûmî Kıddise

Sırruhu's-Sâmî Hâzretlerine

karîndür Güş idüp aħbâb

fevtin eylediler âh vâh

hâzreti şeyh muşlihi'd-din efendiden:

1. hâzreti şeyh muşlihi'd-din efendiden:-den

Sayfa 51

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Mudurnulu olan

Muşlihi'd-din Efendi

(Eşrefoğlu Rumi'nin damadı

ve halifesi olan) Abdurrahim

Tırsi'nin halifesidir.Bir

tarafıan dergâhın

hizmetlerini yürütürken

Sayfa tarafıan da Tırsi'nin

oğlu Hamdi efendinin

yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

vera' -mu 'tâdidur târiqat-ı 'aliyeyi Hazreti Şeyh Muşlihi' d-din Efendiden görüp anlardan müstaşlef

hazreti şeyh pîr hamdî efendi hazretlerinden:

1. **hazreti şeyh pîr hamdî efendi hazretlerinden:-ler, -i, -(n)den**

Sayfa 50

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

olurlar Menkıbe Hazreti Şeyh Pîr Hamdî Efendi Hazretlerinden menkıbüdür ki 'âzizüm Şeyhüm

hazreti şeyh pîr hamdî efendinin:

1. **hazreti şeyh pîr hamdî efendinin:-nüñ**

Sayfa 50

Satır: 30

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde zühür-ı veled itmek müteşavver degüldür dimişler Hazreti Şeyh Pîr Hamdî Efendinin kelâm sem'ına vâşıl olduğda yevm-i

2. **hazreti şeyh pîr hamdî efendinin:-nüñ**

Sayfa 53

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Hazreti Şeyh Pîr Hamdî Efendinin şulb-i pâkinden zühûra gelen ferzend-i bîmenendüdür tarîkat-ı

hazreti şeyh sırrî 'ali efendi:

1. **hazreti şeyh sırrî 'ali efendi:**

Sayfa 53

Satır: 20

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

İrakeyn seferine giderken kaçaba-i İznike uğradıkda Hazreti Şeyh Sırrî 'Ali Efendi ile

2. **hazreti şeyh sırrî 'ali efendi:**

Sayfa 53

Satır: 9

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

'aleyh Hazreti Şeyh Sırrî 'Ali Efendi Kıddise

Sırruhu bu Şeyh-i celilü'l-
mişkâr ve keşrû'l-i'tibâr

**hazreti şeyh sırrı 'ali
efendiden:**

1. **hazreti şeyh sırrı 'ali
efendiden:-den**

Sayfa 54

Satır: **11**

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi

Efendi'nin oğlu ve

Abdurrahim Tirsi

hazretlerinin

torunlarından. Babasının

yanında tasavvufî terbiyesini

tamamlayan Sır Ali Efendi,

Tasdıku'l-Uşşak adlı

tasavvufî eserinin yanında

Eşrefî'lerde yaygın olan

"şair" olma özelliğine de

sahiptir. Türbesi Bolu –

Mudurnu'da Kanuni Sultan

Süleyman camii karşısındaki

Abdurrahim Tirsi

hazretlerinin yanındadır.

Hazreti Şeyh Sırrı 'Ali

Efendiden teberrük olmak

üzere bākīdür Seyf-i mezbūr

nevādir-i dehrdendür

hazreti şeyhe:

1. **hazreti şeyhe:-e**

Sayfa 54

Satır: **9**

Kelime Tipi: -

Hazreti Şeyh II Sırrı Ali

Efendi.

Hazreti Şeyhe bir tîg-ı bî-

diriğ-i sertîz ihdâ

buyurmuşlar ki hâlâ evlād-ı

kirāmları taşarrufında

2. **hazreti şeyhe:-e**

Sayfa 16

Satır: **21**

Kelime Tipi: -

Hüseyn Hamavi II

Abdülkâdir-i Geylânî'nin

dördüncü kuşak

torunlarından. Eşrefoğlu

Rumi'nin müşdididir.

mübârek şudan taşı töldürüp

Hazreti Şeyhe götürür

Hazreti Şeyh dervîşlere şu

yoğdur deyü iddi 'a

hazreti şeyhün:

1. **hazreti şeyhün:-üñ**

Sayfa 54

Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Hazreti Şeyh II Sırrı Ali

Efendi.

Hazreti Şeyhün vefâtına

Hayre'd-din Paşa-zâdelerden

'Alemî Muştafa Efendi bu

târih-i fârisîyi güyâ

2. **hazreti şeyhün:-üñ**

Sayfa 55

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Hazreti Şeyh II Hamdi

Sânî Efendi.

Şânî Efendinün intikâline

târih didi Fûrûşî Hazreti

Şeyhün nakline târih Sırr-ı

Hudâdur sene 1069

3. **hazreti şeyhün:-üñ**

Sayfa 13

Satır: **1**

Kelime Tipi: -

Şeyh Hüseyn Hamavi II

Abdülkâdir-i Geylânî'nin

dördüncü kuşak

torunlarından. Eşrefoğlu

Rumi'nin müşdididir.

Çün ba'zılar naşîhat-pezir
olmayup Hazreti Şeyhün
huzûrına varurlar Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

hazz idüp:

1. **hazz idüp:-üp**

Sayfa 53

Satır: **21**

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk almak.

görüüp etvârından gâyet

hazz idüp i'tikâd-ı

hazzeyle:

1. **hazzeyle:-di**

Sayfa 46

Satır: **11**

Hoşlanmak, zevk almak.

Şeyh Efendi Hazretleri gâyet

hazzeyledi yörükler

cytdiler ki nice ta'âmdur

bizüm andan haberümüz

helâl eyledüm:

1. **helâl eyledüm:-dü, -m**

Sayfa 23

Satır: **8**

Kelime Tipi: -

Helal kılmak.

'abdî dile benden ne dilersin

cümle muharremâtı

saña helâl eyledüm Eşref-

zâde Hazretleri buyururlar

helâl itdüm:

1. **helâl itdüm:-dü, -m**

Sayfa 23

Satır: **22**

Kelime Tipi: -

Helal etmek.

şalvırür su'al itmişler ki

şeytan idüğün neden

bildüñüz cümle muharrerâmâtı
saña helâl itdüm

hele bir:

1. **hele bir:**

Sayfa 16

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Önce, evvela.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervîşân nâ-çar ıalqup eırafı
bir miqdâr geşt ü

hem:

1. **hem:**

Sayfa 56

Satır: 27

Hem ... hem ... bağlacı.

'Ar nâmüs kaydını terk
eyleyüp hem ıalbinı
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hakkâ
eyleyüben iştiğal zıkr-i
Hakkda cüş idenlere şala
gelsün berü

hemân:

1. **hemân:**

Sayfa 5

Satır: 19

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

yârın köftelüsini dağı
getüreyüm didi hemân
Abdâl Muhammed Hâzretleri
bunları imtiñân için

2. **hemân:**

Sayfa 6

Satır: 5

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

sem'an ve tâ'aten deyüp
hemân ekl itmeğe āğâz
eyledükde Abdal
Muhammed Hâzretleri ya
sen

3. **hemân:**

Sayfa 6

Satır: 8

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

hemân ol aradan Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

4. **hemân:**

Sayfa 11

Satır: 4

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

nazar buyurdukda yine
erba'in emr iderler anlar
dağı sem'an ve tâ'aten deyüp
hemân ayaqları

5. **hemân:**

Sayfa 13

Satır: 21

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

gelmez Bir dağı Hû dirler
hemân bir kere Lebbeyk
Sultânım bize kıyduñuz
diyüp ku'üd iderler

6. **hemân:**

Sayfa 15

Satır: 11

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

itdim hemân anlar dağı
emirlerine imtiğâl idüp

'azm-i rāh iderler ammâ
'aziziñ kudemâdan olan

7. **hemân:**

Sayfa 16

Satır: 19

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

secceden ref' ider hemân
seccesi mekânından bir
a'lâ şucağız revâne olur
Eşref-zâde Hâzretleri ol

8. **hemân:**

Sayfa 21

Satır: 6

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

meşğül olur Pirezen taşra
dan zıkrı'llah avâzın
istimâ' idicek hemân ıalbine
bir nâr-ı muhâbbet

9. **hemân:**

Sayfa 22

Satır: 11

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

Çıtbe'd-din men' iderler
Eşref- zâde Efendi hemân
bir kerre Molla Çıtbe'd-dine
nazar idüp şark tarafına

10. **hemân:**

Sayfa 22

Satır: 17

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

miqdârı mürtefi' olmuş
Hemân ol sâ'at Hayy
diyüp bir na'ra-i sağt urup
Sultân Eşref iñ

11. **hemān:****Sayfa 24**

Satır: 15

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

gelmedi ben daḥı hemān ol
maḥālden gidüp
alduğum şeyi Sultān Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

12. **hemān:****Sayfa 27**

Satır: 14

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

şoıra ḳapucılar gelürler
Sultān Eşref-zāde daḥı
hemān bir kerre re's-i
sa'adetlerini mürāḳabeden

13. **hemān:****Sayfa 27**

Satır: 21

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

getürürler hemān
Bismillahi'r-rahmāni'r-rahīm
deyüp mübārek elleriyle
tulumlarıñ ağızlarını açar

14. **hemān:****Sayfa 29**

Satır: 9

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

zāde Ḥazretleri hemān
mübārek ellerin ceplerine
şokup bir miḳdār nebāt
şekeri çıkarup mübārek

15. **hemān:****Sayfa 30**

Satır: 19

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

şoḫbetleriyle müşerref
olduklarında hemān
Eşref-zāde Ḥazretleri
mübārek ellerin ref' idüp

16. **hemān:****Sayfa 37**

Satır: 20

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

Maḥbūs daḥı bīdār olup
görür ki cümlesi ḥābda
hemān miskīn fırsatı
ḡanimiyyet bilüp elinde

17. **hemān:****Sayfa 39**

Satır: 2

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

daḥı bu gelen Sultān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḥātūn ādāb üzre bir
miḳdār tevaḳḳuf idüp

18. **hemān:****Sayfa 43**

Satır: 15

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

hemān ol ḥīnde yola revān
olup yaylaḳ tarafına
müteveccih olur şāfi'ī vaḳti
olunca sıvışdı nām

19. **hemān:****Sayfa 48**

Satır: 8

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

oğlanınıñ murādı Sultān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı 'Abdu'r-rahīm
Tırsīdür hemān Sultānū'l-

20. **hemān:****Sayfa 59**

Satır: 17

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

ḳapusınıñ ardında ṭurdum
hemān Şeyḫ Efendi
buyurdılar ki dervīşler biz
du'ā idelüm siz āmīn

21. **hemān:****Sayfa 59**

Satır: 20

*Hemen, vakit
kaybetmeden.*

deyüñ ola ki bu ḥātūn
ḥastalıktan ḥalās ola anlar
daḥı sem'an ve tā'aten diyüp
hemān Şeyḫ

22. **hemān:****Sayfa 40**

Satır: 9

Daıma, her zaman.

şimden şoıra dönmeye
mecāl yoḳdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanıñ

23. **hemān:****Sayfa 14**

Satır: 11

Ancak, sadece, yalnız.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmīl ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥacī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Hüseyin

24. **hemân:****Sayfa 17**

Satır: 18

Ancak, sadece, yalnız.

çoparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zikri
tükenmiş benefşe buldum

hem-dem olup:1. **hem-dem olup:-up****Sayfa 56**

Satır: 29

Kelime Tipi: -

*Arkadaş olmak,
arkadaşlık etmek.*

Dermend Lütfü'l-lah ile
hem-dem olup dîdesin Dôst
yüzine düş idenlere şala
gelsün berü

hengâm-ı namâz:1. **hengâm-ı namâz:****Sayfa 21**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

hengâm-ı namâz olduḡda
Eşref-zâde Sultân
buyururlar ki Vâlide şucaḡız
getür ki âbdest

hengâm-ı şalavât:1. **hengâm-ı şalavât:****Sayfa 16**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Salavat vakti.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât
olınca tevḡîd iderler Ba' dehu
du'â idüp fuḡarâya şu

hengâm-ı şalavâtta:1. **hengâm-ı şalavâtta:-da****Sayfa 16**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Salavat vakti.

Sultânüm bunda şu yokdur
Hengâm-ı şalavâtta
mezâyıka çekilür Şeyḡ
Ḥazretleri kelâmların işḡâ

henüz:1. **henüz:****Sayfa 17**

Satır: 2

Şimdi, yeni.

Rümî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḡarâ tiz ol
şu olan maḡalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

2. **henüz:****Sayfa 8**

Satır: 20

Şimdi, hâlâ.

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

3. **henüz:****Sayfa 50**

Satır: 15

Henüz, daha.

terbiye ider henüz bu ḡâtıra
temâm olmadın 'Azîz
Ḥazretleri tarfetü'l-'aynda
ḡalvetḡâne ḡapısına

hep:1. **hep:****Sayfa 28**

Satır: 1

Hepsi.

ve ḡavâş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultân Eşref-zâdenüñ nazâr-ı
hayât-baḡşlarıyla

her:1. **her:****Sayfa 4**

Satır: 17

*"Her bir" anlamlarında
belgesiz sıfat.*

her fende emşâl ü akrânına
ḡalebe idüp müşâr bi'l-
benân olmaḡıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

2. **her:****Sayfa 60**

Satır: 15

*"Her bir" anlamlarında
belgesiz sıfat.*

mışlar ki her vecihle kemâl
anda zâhir ve
nümâyandır ve ḡabî'at-ı
şi'iriyeleri daḡı olup nice

3. **her:****Sayfa 62**

Satır: 21

*"Her bir" anlamlarında
belgesiz sıfat.*

itmeyüp her Cum'a gün
İzniḡde âsitaneye teşrîf
buyurup likin iḡerü girmezler
imiş ve taşra

-her:1. **-her:****Sayfa 61**

Satır: 1

Her bir.

zikriyle zâhid tövbeḡar oldı -
her seḡer inler nâleler

eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldı 'ışka uyanlar

her bār:

1. her bār:

Sayfa 41

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Her seferinde, sürekli.

meclis-i şeriflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-hānelerine alup

2. her bār:

Sayfa 42

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Her an.

Menkıbe Şeyḫ 'Abdu'r-
rahīm Tırsī Ḥāzretleri
mürīdliği hālinde her bār
Sultān Eşref-zādeye ilhāḥ

her biri:

1. her biri:

Sayfa 17

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Her biri.

her biri bir tarafa perişān
olurlar Ba'dehu'z-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

2. her biri:

Sayfa 25

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Her biri.

meşāyih-ı 'izāmdur anlara
müracāt idüp her biri

birinden istimdād için taht-ı
yedlerinde olan

3. her biri:

Sayfa 30

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Her biri.

aluñ birer 'ulufe deyü birer
avuc akçe virürler ve
her biri ta'dād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

4. her biri:

Sayfa 56

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Her biri.

Şerafe'd-din Efendidür ve
biri İzze'd-dīn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

her birine:

1. her birine:-(n)e

Sayfa 14

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Her biri.

ider Eşref-zāde
Ḥāzretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḥidmet eyledüm içinde

her çend:

1. her çend:

Sayfa 63

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Her ne zaman.

cülüs iderler imiş her çend ki
'Abdullah Efendi

ḳadem-i sa'ādetine yüz sürüp
içerü teşriflerini ricā

her dürlü:

1. her dürlü:

Sayfa 64

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Her türlü, her çeşit.

çalınuben göçdi 'Avnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmi' olup
ḥatt-ı sülüsde ḥattāt

her günde:

1. her günde:-de

Sayfa 18

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Her gün.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāzet

her ḳanda:

1. her ḳanda:

Sayfa 42

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Her nereye.

her ḳanda gitse 'Abdu'r-
rahīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmazlar idi Sultān

her ḳankı:

1. her ḳankı:

Sayfa 17

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Herhangi.

Eşref-zāde eydür Sultānum
her kankı benefşeyi
kõparmağa kşad eyledüm bi-
Hakķı Hudā beni

her kim olursa:

1. **her kim olursa:**

Sayfa 65

Satır: 12

Kelime Tipi: Kalıp

İfade

*Hangi kimse olursa
olsun.*

İ maħzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı űzre

her ne kadar:

1. **her ne kadar:**

Sayfa 5

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

varup her ne kadar kõfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āħirü' l-emr
kõftesüz bir çanak şorba alup

her ne kim:

1. **her ne kim:**

Sayfa 4

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Her ne kim olursa
olsun.*

bulunduğı meşhūrdur Lākin
şõhretten ictināb idüp
iħtifāyı münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

her nem var ise:

1. **her nem var ise:**

Sayfa 18

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Her neyim varsa.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazār eyleye
tā ki siz daħı müntefi'
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

her nesi var ise:

1. **her nesi var ise:**

Sayfa 6

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Her neyi varsa, neyi var
neyi yok, her şeyini.*

ħücesine gelüp her nesi var
ise fuķarāya bezl idüp
ol zamānda şehir-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

her reh- güzeri senk zened:

1. **her reh- güzeri senk
zened:-ı**

Sayfa 57

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Yoldan geçen bize
herkes taş atıyor.*

Mā şāħ-ı dıraħtım pür-ez
mīve' -i tevħid Her reh-
güzeri senk zened 'ār ne-
dārim Şeyħ-i mezbūr

herkes:

1. **herkes:**

Sayfa 45

Satır: 14

*Herkes, insanların
tümü.*

yine ħidmete meşgūl olup
vaķt-i zuhūr olduķda
ezān-ı şerif kıra'āt olunup
herkes tecdid-i vużü idüp

hersek nām-maħalde:

1. **hersek nām-maħalde:-de**

Sayfa 36

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Hersek adlı yer.

Hersek nām-maħalde kılup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maħbūs
vāķı 'asında görür ki bir pır-i

hesāb:

1. **hesābınca:-ı, -n, -ca**

Sayfa 30

Satır: 12

Hesab.

aluñ birer 'ulufe deyü birer
avuc aķçe virürler ve
her biri ta' dād iderler
görürler ki temām hesābınca

heybet:

1. **heybet:**

Sayfa 27

Satır: 11

*Görünüşte korku ve
saygı uyandırma, büyüklük,
ululuk.*

bir heybet müstevli olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

hezār oldı:

1. **hezār oldı:-dı**

Sayfa 61

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bülbül olmak.

zikriyle zāhid tövbeķār oldı -
her şehir inler nāleler

eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldı 'ışka uyanlar

hezâr-ı lütuf:

1. hezâr-ı lütuf:

Sayfa 10

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Lütüf pek çok.

taşra çıkup hezâr-ı lütuf ve
'arz-ı iştiyak birle
Eşref-zâdeye mülâkî olup
mesrûr itdüklerinden

hiç:

1. hiç:

Sayfa 11

Satır: 14

1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla
2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzün hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

2. hiç:

Sayfa 12

Satır: 1

1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla
2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

hiç bizüm için gamh'vâr
olmañ didi kerîmeleri dağı
geldi Bu kelâmı babalarının
hücresi çâpusında

3. hiç:

Sayfa 36

Satır: 5

1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla
2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'âşık uyur mı
'âşıkâ hûd uyhu olmaz
harâmdur Zelîhâ Hâtûn

4. hiç:

Sayfa 37

Satır: 21

Hiç (kimse).

körepesiyle kapudan taşra
çıkup gider hiç

hicret:

1. hicret:

Sayfa 71

Satır: 13

Bir yerden başka bir yere göç etme.

idüp maħrûse-i merķûmeye
hicret ve 'azîzlerinden
dem-be-dem aħz-ı
ruhâniyyet itmişler idi bu
hâl-i

hidmet:

1. hidmetini:-i, -n, -i

Sayfa 7

Satır: 18

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin

nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

imtiħân eyleyüp sonra
kendüye imâmet eylemek
hidmetini teklîf buyurmuşlar
ki on bir sene den

2. hidmetinde:-i, -n, -de

Sayfa 15

Satır: 14

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

fukarâsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamândur
Şeyhün hidmetinde püyânuz
bize himmet yok

3. hizmeti:-i**Sayfa 24****Satır: 6**

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

müridliğüm hâlinde Sultân Eşref-zâde Hzretlerinin bir hizmeti olsa buyururlardı varup hizmeti edâ

4. hizmeti:-i**Sayfa 24****Satır: 8**

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına

ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

idüp yine hâlûme meşgûl olurum bir gün pazarda bir hizmeti var imiş varup ol hizmeti edâ

5. hizmetleri:-ler, -i**Sayfa 24****Satır: 8**

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

idüp yine hâlûme meşgûl olurum bir gün pazarda bir hizmeti var imiş varup ol hizmeti edâ

6. hizmet:**Sayfa 29****Satır: 2**

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet

olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z ve'n-naşîha buyururlar ki ey hâlîfe-i İslâm bizümle hizmet

7. hizmetde:-de**Sayfa 45****Satır: 22**

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

iderler anlar dağı du'â buyurup Ba'de emr eyledi ki ol hizmetde

8. hizmete:-e**Sayfa 45****Satır: 3***Hizmet kelimesinin eski*

metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. *Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder."* (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

şahanları çok getirür
Kühistâne varılıp hizmete
mübâseret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

9. **hidmete:-e**

Sayfa 45

Satır: 13

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. *Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder."* (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

yine hizmete meşğül olup vakt-i zuhûr olduğunda ezân-ı şerîf kıra'ât olunup herkes tecdîd-i vuzû idüp

10. **hidmetümüzde:-ümüz, -de**

Sayfa 46

Satır: 17

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. *Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder."* (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

kereminden bizüm
hidmetümüzde olan
mü' minleri
ta' zîm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

11. **hidmet:**

Sayfa 65

Satır: 6

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir.

Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

Hâzretlerinüñ halîfesi ve dâmâdı olan e'ş-Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tırsî Hâzretlerine hidmet ve tekmîl-i

12. **hidmet:**

Sayfa 68

Satır: 2

Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. *Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder."* (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiyiye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

Şeyh Ḥamdî Efendiden bî'at ve aḥz-ı dest tevbe vü 'inâbet idüp nice müddet hidmet ve mücâhede ve

hidmet eyledüm:

1. **hidmet eyledüm:-dii, -m**
Sayfa 14

Satr: 10
Kelime Tipi: -
Hizmet etmek.

ider Eşref-zāde
Hāzretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hidmet eyledüm içinde

hidmet itdüm:

1. **hidmet itdüm:** -dü, -m
Sayfa 7
Satır: 21
Kelime Tipi: -
Hizmet etmek.

hidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyh
Hāzretleri buyururlar ki

hidmet-i 'aliyyelerinde:

1. **hidmet-i 'aliyyelerinde:**
ler, -i, -n, -de
Sayfa 38
Satır: 12
Kelime Tipi: -
Yüce hizmet.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olunca
ziyāretlerine varup hidmet-i
'aliyyelerinde bulunan

hidmeti olsa:

1. **hidmeti olsa:** -sa
Sayfa 24
Satır: 6
Kelime Tipi: -
İşi, ihtiyacı olmak.

müridliğüm hālinde Sultān
Eşref-zāde Hāzretlerinün
bir hidmeti olsa buyururlardı
varup hidmeti edā

hidmet-i şākka:

1. **hidmet-i şākka:**
Sayfa 7
Satır: 10
Kelime Tipi: -
Ağır ve güç hizmetler.

Hāzretlerine teveccüh
eşnāsında hātırına gelür ki
n'ola yine 'Aziz Hāzretleri
bize bir hidmet-i şākka

hidmet-i şerifleriyle:

1. **hidmet-i şerifleriyle:** -ler,
-i, -(y)le
Sayfa 32
Satır: 6
Kelime Tipi: -

*Saygın kişiler veya
bunların huzurunda bulunma
durumu için kullanılan ifade,
saygın şahsiyet, alicenap;
değerli makam.*

vaṭanumuzdan cüdā olup
ta'ab ü meşāḳkat-ı rāhı
ihtiyār idüp bunda geldük ki
hidmet-i şerifleriyle

hidmetinde olduğın:

1. **hidmetinde olduğın:** -duğ,
-i, -ñ-duğ, -in
Sayfa 43
Satır: 23
Kelime Tipi: -
Hizmetinde olmak.

olduğın

hidmetinde var:

1. **hidmetinde var:**
Sayfa 9
Satır: 9
Kelime Tipi: -
*Hizmetinde olmak II Bir
şeyhe veya tekkedeki
derişlere yardım etme
anlamında tasavvuf terimi.*

vākı'alarını tahrīr eyle andan
anlaruñ hidmetinde var
Eşref-zāde Hāzretleri daḥı
gelüp İznikde erba'ine

hikmet:

1. **hikmet:**
Sayfa 15
Satır: 5
*Bir şeyin oluşundaki
akıl erdirilemeyen sebep,
gizli sebep.*

sikkesi yedi terk olduğına
hikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebep Hāḳḳ katında

2. **hikmet:**
Sayfa 49
Satır: 19
*Bir şeyin oluşundaki
akıl erdirilemeyen sebep,
gizli sebep.*

rençide itmeyin bunda bir
hikmet var ola
zuhūrına muntazır oluñ imdi
bu kelbün

hikmet-i hudā:

1. **hikmet-i hudā:**
Sayfa 19
Satır: 19
Kelime Tipi: -
Allah'ın hikmeti.

hikmet-i Hudā günlerde bir
gün Hamādan bir
kimesne İznike gelür Sultān
Eşref-zādeyi bu halde

hikmet-i rabbāni:

1. **hikmet-i rabbāni:**
Sayfa 9
Satır: 14
Kelime Tipi: -

*Allah'ın hikmeti,
Allah'ın ezeli ve ebedi bilgisi.*

haliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkup Hamāya
giderler meġer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyh

hilāf:

1. hilāf:

Sayfa 20

Satır: 8

Yanlılık.

dağı buyururlar ki bir kaçgın
kulum Eşref-zāde
Efendi Hāzretlerinüñ
kelāmında hilāf yokdur zīrā

hilāf söylersin:

1. hilāf söylersin:-r, -sin

Sayfa 24

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Yanılmak, yalan

söylemek.

iderüm buyurdılar ki hilāf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

hilāfet virüp:

1. hilāfet virüp:-üp

Sayfa 44

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*(Bir şeyh) Yetişmiş bir
dervişe şeyhlik görevini
yürütme izni vermek.*

merātib-i 'āliye nā'il ve
me'ārif-i İlāhiyeye
ittıla'-ı hāşıl u hilāfet virüp
seccādelerini dağı teslīm

himmet:

1. himmet:

Sayfa 15

Satır: 14

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

fuġarāsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamāndur
Şeyhün hıdmetinde püyānuz
bize himmet yok

2. himmet:

Sayfa 29

Satır: 8

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

kaldılar şimdi Sultānumdan
halāşları haġkında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sultān Eşref-

3. himmetün:-üñ

Sayfa 33

Satır: 23

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

Himmetün irsün didiler
Eşrefoġlı Rümī Sultān

4. himmet:

Sayfa 39

Satır: 15

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

halāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi dağı cidd-i tām ile
zamān-ı yesİRde İznike

5. himmet:

Sayfa 47

Satır: 12

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-
rahīm Tırsİden ricā
idüp himmet talep iderüz ki
Sultān Bāyezİdden

6. himmet:

Sayfa 65

Satır: 2

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

eşrefü'l-meşāyihü'l-kāmilİN
Eşref-zāde Efendi
Ėuddise Sırruhu
āsİtānesinden feyz ü himmet

7. himmet:

Sayfa 66

Satır: 13

*Lütuf, kerem | manevî
yardım.*

çıkmaġ için Sinān Dede
Hāzretlerinden himmet
talep iderler Sinān Dede
Efendi dağı ġırka-i

himmet idüp:

1. himmet idüp:-üp

Sayfa 15

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*İyilik etmek, lütufta
bulunmak.*

Rümİye kırk gün içinde
himmet idüp İzn ü icāzet
virdi deyü kıyl ü kāl idicek
'Azİz Hāzretlerine nür-i

himmet-i 'āliyesiyle:

1. himmet-i 'āliyesiyle:-si, -(y)le

Sayfa 11

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Büyük gayret.

himmət-i 'āliyesiyle
ehllerinūn albine Sultān
Eşrefzādenūn hātırası
mūn 'akis olup ehlleri

himmət-i 'aliyyesiyle:

1. **himmət-i 'aliyyesiyle:-si,**
-(y)le

Sayfa 58

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Yüksek lütuf.

mahlūl olmaıla
pederlerinūn himmət-i
'aliyyesiyle
zāviye-i mezbūreye
mutaşarrıf olmuşdur biñ yüz

himmət-i 'āliye:

1. **himmət-i 'āliyeleri:-ler, -i**

Sayfa 44

Satır: 6

Yüce himmeti.

va 'z-ı adem idüp Sultān
Eşref-zādenūn daı hayır
du 'āları ve himmət-
i 'āliyeleri destgīr olup

hīn:

1. **hīnde:-de**

Sayfa 43

Satır: 15

An, zaman, vakit.

hemān ol hīnde yola revān
olup yayla arafına
mūteveccih olur şāfi 'ī vatı
olunca sıvışdı nām

hired-i hurde-bīn:

1. **hired-i hurde-bīn:**

Sayfa 54

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Küçük ve ince şeyleri

*görebilen, inceliklerden
anlayan kimselerin akılları.*

'acībe ihtirā' ve icād itmişler
ki hired-i hurde-bīn
tefekküründe 'acizdür ve
Sultān Murād-ı 'āli-nijad

hırka:

1. **hırkalarınıñ:-lar, -ı, -n, -**
uñ

Sayfa 10

Satır: 6

*Dervişlerin üstlerine
giydikleri, biçimi ve rengi
mensup oldukları tarıkata
göre deişen, kollu, yakasız,
pamuklu giyecek.*

fenāları beāyet kemālde
imiş hatta rivāyet olunur
ki mübārek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

hırka-i mübārekeleriyle:

1. **hırka-i**

mübārekeleriyle:-ler, -ı, -
(y)le

Sayfa 66

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Mübarek hırka.

mübārekeleriyle yed-i
şerīfelerin deryā arafına
tarık idüp kiş kiş deyü
aırurlar deryādan ol

hissemend oldı:

1. **hişsemend oldı:-dı**

Sayfa 67

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Pay sahibi olmak.

mezbūri alup nice müddet
anlar da dānişmend ve

mevāid-i fezā' ilinden
hişsemend oldı mezbūra nice

hiāb oldı:

1. **hiāb oldı:-dı**

Sayfa 23

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Seslenmek.

alvetde iken nişfu' l-
leylde 'arz u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı hiāb oldı ki Yā

hızır:

1. **hızırı:-ı**

Sayfa 43

Satır: 9

*Hızır (a.s.)'ın isminden
yaşamış ve peygamber
olması kuvvetle muhtemel,
hikmet ve ilim sahibi bir
şahsiyet. Kur'ān-ı Kerim'de,
Hızır (a.s.)'ın isminden
açıkça bahsedilmez. Ancak
Kehf Sūresi'nin 60-82.
āyetlerinde yer alan Hz.
Mūsā ile ilgili kıssadan
"Katımızdan kendisine bir
rahmet verdiimiz ve
kendisine ilim öğrettiimiz
kullarımızdan bir kul..."
(18/65) diye sözü edilen
şahsın Hızır (a.s.) olduu
anlaşılmaktadır. Çünkü
bizzat Peygamber
Efendimizden gelen sahih
hadislerde bu şahsın Hızır
olduu açıkça belirtilmiştir
(bk. Buhārī, İlm 16, 44,
Tefsīru'l-Kur'ān, Tefsīru
Sūrati'l-Kehf 2-4; Müslim,
Fedāil 170-174).*

'Abdu' r-rahīm Hızırı görsem
dir idūñ ammā bilsem
dimez idūñ ol ecilden gördūñ
ammā bilmedūñ

hızır 'aleyhi' s- selâmdur:

1. **hızır 'aleyhi' s- selâmdur:-dur**

Sayfa 43

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Hz. Mûsâ döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyet. Kur'ân-ı Kerîm'de, Hızır (a.s.)'ın isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Sûresi'nin 60-82. âyetlerinde yer alan Hz. Mûsâ ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul..." (18/65) diye sözü edilen şahsın Hızır (a.s.) olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bizzat Peygamber Efendimizden gelen sahîh hadislerde bu şahsın Hızır olduğu açıkça belirtilmiştir (bk. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174).

ve bilir ki bu dervîş şuretinde olan Hızır 'aleyhi' s- selâmdur ki Yâ 'Abdürrahîm sen hîdmetinde

hizmetinde olup:

1. **hizmetinde olup:-up**

Sayfa 7

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Bir şeyhe veya tekkedeki dervîşlere yardım etmek anlamında tasavvuf terimi.

imâmetleri hizmetinde olup kıyâmda buyurmuşlar Hatta rivâyet olunur ki Hâcî Bayrâm-ı Velî

hizmetlerinde olduk:

1. **hizmetlerinde olduk:-du, -k**

Sayfa 8

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Bir şeyhe veya tekkedeki dervîşlere yardım etme anlamında tasavvuf terimi.

hizmetlerinde olduk dan soñra Hâcî Bayrâm-ı Velî kendü kerîmelerini Hayrû' n-nisâ Eşref-zâde Efendiye

hoca-i sultân murâd hân-ı sâlis:

1. **hoca-i sultân murâd hân-ı sâlis:**

Sayfa 67

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Sultan III.Murad Han'ın hocası.

Sultân Bâyezîd Yıldırım medresesinde müderris-i zîşân olan Hôca-i Sultân Murâd Hân-ı Sâlis

hôd:

1. **hôd:**

Sayfa 36

Satır: 6

Da/de (bağlaç).

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç 'aşık uyur mı 'aşıkâ hôd uyhu olmaz harâmdur Zelihâ Hâtûn

hôs:

1. **hôsdur:-dur**

Sayfa 34

Satır: 20

Far. İyi, güzel, lâtif, a'lâ.

galebe idüp Hamâda sırr yüzünden nidâ buyururlar ki Yâ Rûmî şabır hôsudur velî yerinde gerek yâ

hoş geldünüz:

1. **hoş geldünüz:-dü, -nüz**

Sayfa 27

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Bir yere yeni geleni karşılarken söylenen nezaket, esenleme sözü.

ref' iderler ve ellerinde olan 'aşâyı zemine urup hoş geldünüz pâdişâh kulları deyü kelâm itdüklerinde

hôs tut:

1. **hôs tut:**

Sayfa 37

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Hoş tutmak, karamsarlığa yer vermemek.

gelesin biz senü bu belâdan halâs itmemek mürüvvet değüldür hâtrıruñi hôs tut 'An-karîb

hü:

1. **hü:**

Sayfa 13

Satır: 19

Allah.

güşlarına nidâ idüp Yâ Rûmî Hû dirler evvelkine cevap gelmez bir dañı Hû dirler anda dañı nidâ

2. **hü:****Sayfa 13**

Satır: 20

Allah.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hü dirler evvelkine
cevap gelmez bir dağı Hü
dirler anda dağı nidā

3. **hü:****Sayfa 13**

Satır: 21

Allah.

gelmez Bir dağı Hü dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'ūd iderler

hücre:1. **hücreesine:-si, -(n)e****Sayfa 6**

Satır: 9

*Küçük oda; medrese**odası.*

hücreesine gelüp her nesi var
ise fuqarāya bezl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

2. **hücre:-si****Sayfa 11**

Satır: 20

*Küçük oda; medrese**odası.*

kerimelerine dir ki kızum
babañ Hazretlerinüñ
hücre-i çapısına var söyle ki
babacığum siz hüzür-

3. **hücre:****Sayfa 12**

Satır: 8

*Küçük oda; medrese
odası.*

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hādım olan derviş bulamac
ile hücre çapısına varup

4. **hücre:****Sayfa 12**

Satır: 19

*Küçük oda; medrese
odası.*

hücre içinde haps itmenüñ
aşlı ne çıkarup defn
olımsun ba'zılar Hazreti Şeyh
kendü a'lamdur

5. **hücrenün:-n, -üñ****Sayfa 12**

Satır: 9

*Küçük oda; medrese
odası.*

açar görür ki Eşref-zāde
Sultān Hazretleri hücrenün
bir cidārına istinad itmiş
turur ne deflü ki taḥrīk

6. **hücrenün:-n, -üñ****Sayfa 12**

Satır: 14

*Küçük oda; medrese
odası.*

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hazretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

7. **hücre:-si****Sayfa 12**

Satır: 2

*Küçük oda; medrese
odası.*

hiç bizüm için gamhVār
olmañ didi kerimeleri dağı
geldi Bu kelāmı babalarınıñ
hücre-i çapısında

8. **hücreyi:-(y)i****Sayfa 12**

Satır: 15

*Küçük oda; medrese
odası.*

getür derviş dağı varup
hücreyi kilitleyüp
miftāhını Şeyh Hüseyin
Hazretlerine getirürler

9. **hücrelerinden:-si, -(n)den****Sayfa 13**

Satır: 3

*Küçük oda; medrese
odası.*

hücrelerinden ihrāc olıñup
defn olımsun dirler
Hazreti Şeyh buyururlar ki
Haḳḳ Sübhānehu ve

hücre-nişin:1. **hücre-nişin:****Sayfa 64**

Satır: 19

*Mevleviler'de çilesini
bitirip kendine mahsus bir
hücrede oturan ve "dede"
adını alan derviş.*

hücre-nişin olup nice müddet
taḥşil-i 'ilme
müdāvemem itdükden soñra
tarikat-ı 'āliye-i şüfiyeye

hudā:1. **hudā:****Sayfa 59**

Satır: 8

*Far. 1. Allahü azīm'ü-
şan.*

olmuşlardır cevherin harfiyle
fevtime Hasibâ tarih
Cilve-gâhin Şerefün ide
Hudâ dâr-ı cinân sene

hulefâ:

1. **hulefâsinuñ:**-sı, -nuñ

Sayfa 3

Satr: 12

(Ar. *halife'nin çoğul
şekli hulefâ'*) Halifeler.

El-Ķâdirî El-İzniķi Ķuddise
Sırruhu Ħazretlerinüñ vü
hulefâsinuñ vü evlâd-ı
emcâdinuñ ħadd-i şöhrete

2. **hulefâ:**

Sayfa 19

Satr: 6

(Ar. *halife'nin çoğul
şekli hulefâ'*) Halifeler.

buyurup sinin-i keşire envâ'ı
mücâhedât ve
riyâzâta iştiğâl ve etrâfa
hulefâ irsâl itmek üzre

3. **hulefâ:**

Sayfa 44

Satr: 12

(Ar. *halife'nin çoğul
şekli hulefâ'*) Halifeler.

irşâd-ı sâlikin ve terbiye-i
tâlibin ile iştiğâl ü etrâfa
hulefâ irsâl itmek üzre iken
toğuz yüz yirmi altı

hurşid-i 'âlem-tâb:

1. **hurşid-i 'âlem-tâb:**

Sayfa 22

Satr: 16

Kelime Tipi: -

Cihani aydınlatan

güneş.

Ķuţbe'd-din dahı şark
tarafına bakar görür ki
hurşid-i
'âlem-tâb Ķüh-ı Ķâf
Ķalesinden iki âdem ħaddi

hüseyn efendi

ħazretlerinüñ:

1. **hüseyn efendi**

ħazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 34

Satr: 18

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşşididir.*

şehr-i Ħamâda Şeyh-i
sa'âdet-bağşları e'ş-Şeyh
Ħüseyn Efendi
Ħazretlerinüñ üzerlerine
ğayret

hüseyn ħamâvî:

1. **hüseyn ħamâvî:**

Sayfa 14

Satr: 13

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşşididir.*

Ħamâvî ve biri 'Ağşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Ħazarâtları Ķaddesallahü
esrârehüm biz yine

hüseyn ħamâvî ħazretleri:

1. **hüseyn ħamâvî**

ħazretleri:-ler, -i

Sayfa 9

Satr: 15

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak

*torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşşididir.*

Eşref- zâde Efendi Ħamâya
dâhil olacağı gün Şeyh
Ħüseyn Ħamâvî Ħazretleri
dahı Ħacc-ı şerifde imişler

hüseyn ħamâvî

ħazretlerinüñ:

1. **hüseyn ħamâvî**

ħazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ-

leri, -nüñ

Sayfa 9

Satr: 7

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşşididir.*

Ħüseyn Ħamâvî
Ħazretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba'in
çıkâr cümle

hüseyn ħamâvî

ħazretleriyle:

1. **hüseyn ħamâvî**

ħazretleriyle:-ler, -i, -(y)le

Sayfa 10

Satr: 22

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşşididir.*

Rümî tağallüş itdüklerine
sebeb Ħüseyn Ħamâvî
Ħazretleriyle ibtidâ mülâķâd
olınuğda mübârek

ħüsn ü ħâlin:

1. **ħüsn ü ħâlin:**-in

Sayfa 26

Satr: 2

Kelime Tipi: -

İyi hal, yaşayışında kötü bir hal bulunmama.

varup dir ki Sultānum bu 'abd-i dā'ıyeñüz İznikde bir 'aziz gördüm hayli hüsn ü hālin müşāhede

hüsn-i hāllerini:

1. **hüsn-i hāllerini:**-ler, -i, -n, -i

Sayfa 25

Satır: 23

Kelime Tipi: -

İyi hāl | güzel ahlak.

şeref-i şöhbetiyle müşerref olduğda hüsn-i hāllerini müşāhede itmiş imiş vezire

husrān:

1. **hüsrāna:**-a

Sayfa 50

Satır: 8

Zarar, ziyan.

olduğı eçlden çeşm-i dili nā-binā olup dü-cihānda didār-ı Hakkdan mahrūm olup hüsrāna giriftār

husus:

1. **hüşuş:**

Sayfa 61

Satır: 4

Konu; iş.

mezbür bir hüşuş için İstanbula gidüp orada hasta sırrı duyanlar 'İzziyā anlar yāre yār oldu Şeyh-i

hutür ider:

1. **hutür ider:**-er

Sayfa 11

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Hatıra gelmek, akla düşmek.

olurlar ammā birkaç gün mürür itdükde kalb-i şeriflerine bu hātıra vesvās tarafından hutür ider ki

hutür itdi:

1. **hutür itdi:**-di

Sayfa 50

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Hatırlamak, aklına gelmek.

gün mürürında hātıruma hutür itdi ki Şeyh bir küçük adamdur bu kırk nefer kimesneyi nice

hutüt-ı ğaribe:

1. **hutüt-ı ğaribe:**

Sayfa 54

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Görülmemiş, hayret edilecek hatlar.

kāşiler ile müzeyyendür ol kāşilerün üzerinde celli ve ta'lik olmak üzere hutüt-ı ğaribe ve nuķuş-ı

huzur:

1. **huzurlarına:**-lar, -i, -(n)a

Sayfa 5

Satır: 4

Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

Abdal Muhammed Hāzretleri hayātda iken 'ale's- şabāh tefe'ül için huzurlarına varurlar tarik-i meşāyihdan

2. **huzürna:**-ı, -(n)a

Sayfa 13

Satır: 2

Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

Çün ba'zilar naşihat-pezir olmayup Hāzreti Şeyhün huzürına varurlar Sultānum Rümī vefat eylemiş

3. **huzuruñuza:**-uñuz, -a

Sayfa 17

Satır: 19

Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

ve anı alup huzuruñuza geldüm İmdi bu menkıbelerden Eşref-zāde Efendinün kemāl-i

huzür- ı kalble:

1. **huzür- ı kalble:**-le

Sayfa 11

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Gönül rahatlığı ve huzurlu bir hal.

ı kalble hālinize meşğül oluñ Şeyh Efendi Hāzretleri bize tenhā oda virdi ve ta'am dahı bī-nihāye ve dest

huzür-ı 'ālilerinde:

1. **huzür-ı 'ālilerinde:**-ler, -i, -n, -de

Sayfa 48

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yüce makam (Büyük bir kimsenin bulunduğu yerden bahsedilirken kullanılır).

Sellemin huzūr-ı 'ālilerinde
murākaben tūrurlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerün kankısı geçsün

huzūr-ı kalblerini:

1. **huzūr-ı kalblerini:**-ler, -i,
-n, -i

Sayfa 11

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Gönül rahatlığı ve
huzurlu bir hâl.*

bu derde deyü huzūr-ı
kalblerini perişān ider Hakk
Te'ālānuñ ināyeti ve Şeyh
Hüseyn Hāzretlerinün

huzūr-ı tāmmla:

1. **huzūr-ı tāmmla:**-ıla

Sayfa 12

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Tam bir iç rahatlığı,
halinden memnun olup
gönlünde rahatlık duyma,
kendini rahat ve memnun
hissetme durumu.*

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba'dehu huzūr-ı tāmmla
kendü hālīne meşgül oldı
Çün eyyām-ı erba'in

I/İ

ıbrık:

1. **ıbrık:**

Sayfa 7

Satır: 14

*Su koymaya yarayan
kulplu, emzikli kap.*

helā ile emr buyururlar
Eşref-zāde Efendi dağı
sem'an ve

tā'aten deyüp ellerine ıbrık
ve kürek ve süpürge

'ıskuñ şarābın içüben:

1. **'ıskuñ şarābın içüben:-**
üben

Sayfa 70

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Aşkın şarabını içmek il
aşık olmak.*

İlahī Gel bugün 'ıskuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u 'arı
terk idüp dīvāne ol

ıttıla'-ı hāsıl:

1. **ıttıla'-ı hāsıl:**

Sayfa 44

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Bilgi edinme, haberdar
olma.*

merātib-i 'āliyye nā'il ve
me'ārif-i İlahiyye
ıttıla'-ı hāsıl u hilāfet virüp
seccādelerini dağı teslīm

İ:

1. **imiş:-miş**

Sayfa 10

Satır: 7

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

gezerler imiş imdi
müstakbilin kıyās iderler ki
Rümdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

2. **imiş:-miş**

Sayfa 22

Satır: 2

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

Eşref-zāde Hāzretleri zamān-
ı sa'adetlerinde şalat-ı
feci bir miqdār karanlıkda
kırlarlar imiş Meğer ol

3. **imiş:-miş**

Sayfa 25

Satır: 24

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

şeref-i şohbetiyle müşerref
oldukda hüsn-i hāllerini
müşāhede itmiş imiş vezire

4. **imiş:-miş**

Sayfa 34

Satır: 1

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

5. **imiş:-miş**

Sayfa 34

Satır: 2

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

6. **imiş:-miş**

Sayfa 34

Satır: 3

Basit zamanlı fiilleri

*bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

‘Āşıkıların komaz imiş
Eşrefoğlu Rūmī Sultān

7. **imiş:-miş**

Sayfa 34

Satır: 16

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

tevāzu‘ idi hālā merḳad-ı
münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencide iderler imiş hatta

8. **imiş:-miş**

Sayfa 41

Satır: 15

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

meclis-i şeriflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-hānelerine alup

9. **imiş:-miş**

Sayfa 41

Satır: 18

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

gitse yine gelüp Sultān
Eşref-zāde Ḥazretlerinūn
yanında bulunurlar imiş
Āhirü‘l-emr Sultān

10. **imiş:-miş**

Sayfa 42

Satır: 7

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İznikde olurlar imiş
ve hālā evlād-ı kirāmları daḥı
bu ‘ādeti icrā iderler

11. **imiş:-miş**

Sayfa 42

Satır: 16

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

ve ibrām idüp Ḥazreti Hızır
‘aleyhis’ selāmi görmek
ve şoḥbetiyle müşerref
olmaḳ ricā iderler imiş Bir

12. **imişki:-miş, -ki**

Sayfa 42

Satır: 3

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

13. **imiş:-miş**

Sayfa 48

Satır: 19

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ‘amel iderler
imiş

Ba‘dehu vāḳı‘a ‘aynıyla
vāḳı‘ olup Sultān Selīm

14. **imiş:-miş**

Sayfa 62

Satır: 22

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

itmeyüp her Cum‘a gün
İznikde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

15. **imiş:-miş**

Sayfa 63

Satır: 1

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

cülüs iderler imiş her çend ki
‘Abdullah Efendi
ḳadem-i sa‘ādetine yüz sürüp
içerü teşrīflerini ricā

16. **imiş:-miş**

Sayfa 63

Satır: 3

*Basit zamanlı fiilleri
bileşik zamanlı fiil haline
getiren imek fiili. (Rivayet
birleşik zaman).*

itseler red buyururlar imiş
menḳüldür ki Şeyḥ
Şālih Efendi ḡāyet ḥasta olup
‘Abdullah Efendiye

17. **idüm:-dü, -m**

Sayfa 8

Satır: 4

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

olmadı meğer ki vāki‘am
olaydı Anı daħı ki edeb
birle söyleyüp ta‘bır itdürür
idüm Bu denlü zamān

18. **idim:-di, -m**

Sayfa 40

Satır: 8

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

Maħmūd Paşa Qaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumu
aşmış idi ħarāretle ol zamān
beddu‘ā itmiş idim

19. **idi:-di**

Sayfa 69

Satır: 13

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

zāviye‘-i Eşrefiyyeye istiħlāf
buyurmuşlar idi anlar
daħı gelüp zāviye‘-i
merķūmede mücāhedāt ve

20. **idi:-di**

Sayfa 71

Satır: 14

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

idüp maħrūse-i merķūmeye
hicret ve ‘azizlerinden
dem-be-dem aħz-ı
ruħāniyyet itmişler idi bu
ħāl-i

i-:

1. **idi:-di**

Sayfa 14

Satır: 4

Basit fiilleri birleşik fiil

*yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

ve müşāhede şafāsından
ayırıp ‘ālem-i nāsūta ve
ħasret ü iftirāka getürüp
kıydı dimek idi benüm

2. **idüñ:-dü, -ñ**

Sayfa 43

Satır: 9

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

‘Abdu‘r-raħīm Hızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

3. **idüñ:-dü, -ñ**

Sayfa 43

Satır: 10

*Basit fiilleri birleşik fiil
yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).*

‘Abdu‘r-raħīm Hızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

‘ibādāt:

1. **‘ibādāt:**

Sayfa 58

Satır: 8

*Kulun Allah‘ın rızasını
kazanmak ve ona
yakınlaşmak için yaptığı iş
ve davranışlar.*

vāki‘ zāviye-i Eşrefiyede
istiħlāf itmekle nice māh
u sāl qarye-i mezbūrede
‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl

‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl:

1. **‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl:**

Sayfa 64

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*İman ve İslāmīyet‘e
mücahidane ve fedakārane
bir tarzda hizmetle iştiğāl
etme.*

iştiğāl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dār-ı
beķāya irtiħāl buyurmuşlar
Eyüb Efendi zāviyesinde

‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl:

1. **‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl:**

Sayfa 62

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*İman ve İslāmīyet‘e
mücahidane ve fedakārane
bir tarzda hizmetle iştiğāl
etme.*

Aħmed Efendinüñ şulbī
oğullarıdır Pazar
Köyünde kā‘in zāviyede
‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl

2. **‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl:**

Sayfa 63

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*İman ve İslāmīyet‘e
mücahidane ve fedakārane
bir tarzda hizmetle iştiğāl
etme.*

zāviyesinde post-nişin olup
‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl
üzere iken biñ yüz elli beş
şevvālün üçüncü Cum‘a

‘ibadet:

1. **‘ibadet:**

Sayfa 21

Satır: 20

Kulun Allah‘ın rızasını

kazanmak ve ona yakınlaşmak için yaptığı iş ve davranışlar.

kenârında bir şavma'a binâ itdi Sultân Eşref-zâde Hazretleri anda 'ibâdet ü tâ'ate meşğul olmuşlardır

ibn şeyh eşref-i sâni:

1. ibn şeyh eşref-i sâni:

Sayfa 60

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Şeyh Eşref Sâni'nin oğlu.

oldum Şeyh 'İzze' d-din Efendi İbn Şeyh Eşref-i Sâni Kıddise Sırruhu bu Şeyh-i sa'âdet-meşâb ü

ibn şeyh hamdi-i sâni efendi:

1. ibn şeyh hamdi-i sâni efendi:

Sayfa 61

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Şeyh Hamdi Sâni Efendi'nin oğlu.

aldurdum didüğü günü haber virdiler Şeyh Ahmed Efendi İbn Şeyh Hamdi-i Sâni Efendi bu Şeyh-i

ibni's-seyh 'abdu'r-rahim tırsi hazretleri:

1. ibni's-seyh 'abdu'r-rahim tırsi hazretleri:-ler, -i

Sayfa 51

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdurrahman Tırsi Hazretlerinin oğlu.

Şeyh Pîr Hamdi Efendi ibni's-seyh 'Abdu'r-rahim Tırsi Hazretleri bir gün bu boyalıca nâm kıyeden

ibnü's-seyh ahmed efendi:

1. ibnü's-seyh ahmed efendi:

Sayfa 62

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Şeyh Ahmet Efendi'nin oğlu.

Şeyh 'Abdullah Efendi İbnü's-seyh Ahmed Efendi bu Şeyh-i sa'âdet-mend sâlifü'l-beyân-ı mezbûr Şeyh

ibnü's-seyh eşref-i sâni efendi:

1. ibnü's-seyh eşref-i sâni efendi:

Sayfa 56

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Şeyh Eşref Sâni Efendi'nin oğlu.

mezkûrdur Hazreti Şeyh 'Abdullah Efendi İbnü's-seyh Eşref-i Sâni Efendi Kıddise Sırruhu bu

ibnü's-seyh:

1. ibnü's-seyh:

Sayfa 54

Satır: 22

Şeyh oğlu.

olmuşdur Ruh-ı Sırrı 'Alî becennet-bâd sene 1046 Hazreti e's-seyh Hamdi' -i Sâni İbnü's-seyh Sırrı

ibnü's-seyh 'abdullah efendi:

1. ibnü's-seyh 'abdullah efendi:

Sayfa 57

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu.

İbnü's-seyh 'Abdullah Efendi dahı pederlerinin şehâdetinden sonra İznikde pöst-nişin olup

ibnü's-seyh eşref-i sâni:

1. ibnü's-seyh eşref-i sâni:

Sayfa 58

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Şeyh Eşref Sâni Efendi'nin oğlu.

Şeyh Şerafe' d-din Efendi * İbnü's-seyh Eşref-i Sâni Kıddise Sırruhu tarik-ı 'aliyyeyi pederlerinden

ibnü's-seyh eşref-i sâni efendi:

1. ibnü's-seyh eşref-i sâni efendi:

Sayfa 58

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Şeyh Eşref Sâni Efendi'nin oğlu.

İbnü's-seyh Eşref-i Sâni Efendi Kıddise Sırruhu Gemlik kazâsına tâbi' Kıumla-i Şağır nâm kıyede

ibnü's-seyh lütfullah efendi:

1. ibnü's-seyh lütfullah efendi:

Sayfa 56

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Şeyh Lütfullah
Efendi'nin oğlu.

İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi
Kuddise Sırruhu bu
Şeyh zü-sa'âdet Şeyh
Lütfullah Efendinün

**2. ibnü'ş-şeyh lütfullah
efendi:**

Sayfa 62

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Şeyh Lütfullah

Efendi'nin oğlu.

Rahmetullahi 'aleyh Eş-Şeyh
Şâlih Efendi
İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi
bu Şeyh-i 'âlî-kâdr

**ibnü'ş-şeyh sırrı 'alî
efendi:**

**1. ibnü'ş-şeyh sırrı 'alî
efendi:**

Sayfa 55

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Sırrı Ali Efendi'nin şeyh

oğlu.

Hzretleri e'ş-Şeyh Lütfullah
Efendi ibnü'ş-Şeyh Sırrı
'Alî Efendi Şeyh Hamdî-i
Sânî Efendinün

ibrâm itdüklerinde:

**1.ibrâm itdüklerinde:-dük,
-ler, -i, -(n)de**

Sayfa 59

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Çok ısrar etmek.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp

merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

ibtidâ:

1. ibtidâ:

Sayfa 10

Satır: 22

İlkin, en önce, başta.

Rûmî taḥallüş itdüklerine
sebeb Hüseyn Hamāvî
Hzretleriyle ibtidâ mülâkād
olınuḡda mübârek

2. ibtidâ:

Sayfa 21

Satır: 9

İlkin, en önce, başta.

bir dervîş var imiş ḡalk
ibtidâ taḥkîr idüp soḡra
ta'zîm iderler olduḡda ḡā'ib
olmuş Bi-Hakḡ-ı Ḥudâ

3. ibtidâ:

Sayfa 21

Satır: 15

İlkin, en önce, başta.

Hzretlerinün ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol ḡâtündür çünki çift
sürmeden oḡlı geldüḡde

ibtidâ':

1. ibtidâ':

Sayfa 7

Satır: 3

İlkin, en önce, başta.

ibtidâ' 'Akşemse'd-din
Hzretlerine varup soḡra
Ḥâcî
Bayrâm-ı Velî Hzretlerine
varmışlar Külli't-

ic:

1. içinde:-i, -nde

Sayfa 4

Satır: 6

Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.

Eşref-zâde Efendi
Hzretlerinün intikâllerinden
soḡra
kisve-i mübârekelerinün
içinde 'alâmet-i siyâdet

2. içine:-i, -(n)e

Sayfa 6

Satır: 1

Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.

yuvarlak yapup şorbanuḡ
içine ilkâ idüp şorbayı
karışdurup Hzreti Eşref-
zâde Efendinün dest-i

3. içine:-i, -(n)e

Sayfa 6

Satır: 24

Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.

içine benefşe yaḡı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ḥâcî
Bayrâm-ı Velî mübârek
elleriyle

4. içinde:-i, -n, -de

Sayfa 12

Satır: 19

Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.

hücre içinde ḡaps itmenün
aşlı ne çıkarup defn
olinsun ba'zılar Hzreti Şeyh
kendü a'lamdur

5. içinde:-i, -n, -de

Sayfa 23

Satır: 6

*Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.*

halvetde iken nişfu'l-
leylde'arz u semâ iki pâre
olup içinde bir nûr peydâ
oldı hitâb oldu ki Yâ

6. **İÇİNDE:-i, -n, -de**

Sayfa 23

Satır: 11

*Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.*

içinde bükülüp didi ki Yâ
Şeyh neylersün Hakk
Te'âlâ baña kıyamete dek
mehil virmişdür

7. **İÇİNDEN:-i, -nden**

Sayfa 43

Satır: 1

*Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.*

Hâzretleri dahı açup ol sa'ât
dervîş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahîm Tırsî dahı Eşref-zâde

8. **İÇİNDEN:-i, -(n)den**

Sayfa 45

Satır: 11

*Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.*

çorba yine evvelki gibi çalup
güyâ içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-â'm ol cema'ât

9. **İÇLERİNDE:-ler, -i, -(n)de**

Sayfa 45

Satır: 19

*Bir şeyin kendi sınırları
arasında kalan kısmı, dâhil.*

içlerinde envâ'-ı ta'âm mâl-
a-mâl götürüp
'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinüñ önüne va'z'

10. **İÇERLER:-er, -ler**

Sayfa 27

Satır: 3

*İçmek, yudumlamak
(şarap bağlamında).*

'Ale's-şabâh kalkup biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

11. **İÇİMÜZDEDÜR:-imüz, -de,
-dür**

Sayfa 53

Satır: 2

Ara.

Rıdvânullahi 'aleyhim
ecma'in buyurdılar ki çünkü
Hâzreti Resûlullah bizüm
içimüzdedür Küffâr-ı

İÇ:-

1. **İÇMİŞ:-miş**

Sayfa 61

Satır: 6

*İçmek, yudumlamak
(şarap bağlamında).*

târihinde şarâb-ı vişâli içmiş
ve dünyâdan 'uqbâya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte'âl sene 1153

İCÂBINA LI-HEZİHI'D

DA'VETİ'L-KERİM:

1. **İCÂBINA LI-HEZİHI'D**

DA'VETİ'L-KERİM:

Sayfa 31

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Kerim olan Allah'ın
davetine uyma.*

da'veti'l-kerîm tûti'-i cân-ı
'azîzleri pervâz-ı
behişt-i câvidân olup
tayarân-ı gülistân-ı 'âlem

İCÂD İTİMİŞLER:

1. **İCÂD İTİMİŞLER:-miş, -ler**

Sayfa 54

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Yeni bir şey bulmak.

'acîbe ihtirâ' ve icâd itmişler
ki hîred-i hurde-bîn
tefeküründe 'âcizdür ve
Sultân Murâd-ı 'âli-nijad

İCÂZET:

1. **İCÂZETLERI:-ler, -i**

Sayfa 67

Satır: 21

*Bir kimseye icazet
verildiğini gösteren belge,
diploma, şahâdetname,
icazet.*

oldukda mezbûr icâzetleri ile
bunda çalup ba'de
âteş-i 'ışk-ı ilâhî kânûn-ı
derûnında müştâ'il olmağıla

İCÂZET İDÜP:

1. **İCÂZET İDÜP:-üp**

Sayfa 65

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Bir şeyhin irşat
mertebesine gelmiş dervîş
veya muhiplerinden birine,
tâlipleri irşat edebileceğine
dâir izin verdiğini gösterir
yazılı belge, icâzetnâme.*

târîkat ve ahz ü izn ü icâzet
idüp gelüp Burusada

hālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

2. icāzet idüp:-üp

Sayfa 65

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Bir şeyhin irşat mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşat edebileceğine dâir izin verdiği gösterir yazılı belge, icâzetnâme.

tarîkat ve aḥz ü ızn ü icâzet idüp gelüp Burusada hālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

icâzet virüp:

1. icâzet virüp:-üp

Sayfa 68

Satır: 3

Kelime Tipi: -

İcazet vermek: İzin, onay vermek.

riyâzet itdükden soñra irşâda icâzet virüp Burusaya istiḥlâf buyurmuşlardur Şeyh-i merḳûm daḥı inzivâ

icâzet-nâme:

1. icâzet-nâme:

Sayfa 14

Satır: 17

Bir kimseye icâzet verildiğini gösteren belge, diploma, şahâdetname, icâzet.

icâzet-nâme taḥrîr idüp ‘alem ü çerağ ve seccâde ve ‘aşâ virürler ol zamân Eşref-zâde Sulṫân

icerü:

1. icerü:

Sayfa 28

Satır: 20

İçeri.

pūs- hezâr iştiyâk ‘arz idüp ve cürminden istiğfar eyledükden soñra önlerine gelüp icerü ḥâş

2. icerü:

Sayfa 62

Satır: 22

İçeri.

itmeyüp her Cum‘a gün İznikde âsitâneye teşrîf buyurup likin icerü girmezler imiş ve taşra

3. icerü:

Sayfa 63

Satır: 2

İçeri.

cülüs iderler imiş her çend ki ‘Abdullah Efendi ḳadem-i sa‘âdetine yüz sürüp icerü teşrîflerini ricâ

ici:

1. içinde:-(n)de, -

Sayfa 12

Satır: 17

Arası.

‘Ale‘ş-şabâḥ bu ḥaber dervîşân içinde şâyî‘ olup ba‘zısı dirler ki gelün Şeyḥe gidelüm bir meyyiti

2. içinde:-(n)de, -

Sayfa 14

Satır: 10

Arası.

ider Eşref-zâde Ḥâzretlerinden mervîdür ki

on yedi

Şeyḥe yetişdüm ve her birine ḥidmet eyledüm içinde

3. içinde:-(n)de, -

Sayfa 45

Satır: 17

Arası.

soñra meşyistan içinde yörükler ṫâifesi şeklinde bir bölük cemâ‘at gelürler ellerinde sofraları var

icin:

1. için:

Sayfa 46

Satır: 18

"Amacıyla, maksadıyla" anlamlarında edat.

kereminden bizüm ḥidmetümüzde olan mü‘minleri ta‘zîm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

icinde:

1. içinde:

Sayfa 15

Satır: 15

(Zaman bildiren kelimelerle) Belli bir sürede, süresince, zarfında.

Rümîye kırk gün içinde himmet idüp ızn ü icâzet virdi deyü ḳıyl ü kâl idicek ‘Azîz Ḥâzretlerine nür-i

icine:

1. icine:

Sayfa 15

Satır: 2

Arasına.

Feammâsın dağı şâhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
kat ki yedi terk olsun

2. içine:

Sayfa 23

Satır: 9

Arasına.

ki Bi-Ğudretillâhi Te'âlâ o
mel'ünü kabzam içine
alup şıkdum meğer ol
şeytan-ı racim idi avucum

iclâs iderler:

1. iclâs iderler:-er, -ler

Sayfa 28

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Oturma.

hâlvethânelerine götürüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Hâzretleri kendüsi edeb ve
tevâzu' birle ku'üd idüp

icrâ iderler:

1. icrâ iderler:-er, -ler

Sayfa 42

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yapmak, uygulamak.

Tirseye varup eyyâm-ı şitâda
İznikde olurlar imiş
ve hâlâ evlâd-ı kirâmları dağı
bu 'âdeti icrâ iderler

icre:

1. icre:

Sayfa 70

Satır: 26

İçinde.

Geçüben cân u cihândan
varlığundan göz yumup Şal

vüc
üduñ bahr u hiddet içre bir
dürdâne ol

2. içre:

Sayfa 70

Satır: 27

İçinde.

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdîrlık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
dağı merdâne ol

3. içre:

Sayfa 70

Satır: 29

İçinde.

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücüduñ
şem'-i 'ışka yanuben
pervâne ol

**ictilâb-ı envâr-ı tarikat
idüp:**

**1. ictilâb-ı envâr-ı tarikat
idüp:-üp**

Sayfa 70

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Tarikat yolunun
nurlarını celbetmek, çekmek.*

idüp müstahlef olmuşlar idi
biñ altmış sekiz
târihinde intikâl buyurup
zâviye-i Eşrefiyede medfün

ictinâb idüp:

1. ictinâb idüp:-üp

Sayfa 4

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Kaçınmak, uzak
durmak.*

bulunduğı meşhûrdur Lâkin
şöhretten ictinâb idüp
ihtifâyı münâsib görmüşler
ve her ne kim anlar

ictinâb idüp:

1. ictinâb idüp:-üp

Sayfa 20

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Kaçınmak, sakınmak,
çekinmek.*

ta'zîm ve tekrîmine ihtimâm
iderler Eşref-zâde
Hâzretleri bunlarını
iltifâtından ictinâb idüp Tirse

icün:

1. icün:

Sayfa 5

Satır: 4

*"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında
edat.*

Abdal Muhammed Hâzretleri
hayâtda iken 'ale's- şabâh
tefe'ül için huzurlarına
varurlar tarîk-i meşâyihdan

2. icün:

Sayfa 5

Satır: 20

*"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında
edat.*

yârin köftelüsini dağı
getüreyüm didi hemân
Abdâl Muhammed Hâzretleri
bunları imtiyhân için

3. icün:

Sayfa 12

Satır: 1

"Amacıyla,

maksadıyla"anlamlarında edat.

hiç bizüm için gamhı^vār olmañ didi kerîmeleri dağı geldi Bu kelâmı babalarınınñ hücreci kapusunda

4. için:

Sayfa 14

Satır: 7

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

cem'iyet bulmuş iken yine meşâlih-i mü'minîn için ruhımı ol cem'iyetden ayırıp götürüp kalbine va'z'

5. için:

Sayfa 15

Satır: 18

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

velâyetle ma'lûm olup dervîşâna Eşref-zâde Hâzretlerinin keyfiyet ve hâlini bildürmek için

6. için:

Sayfa 25

Satır: 18

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

meşâyih-ı 'izâmdur anlara mürâcât idüp her biri birinden istimdâd için taht-ı yedlerinde olan

7. için:

Sayfa 30

Satır: 17

"Amacıyla,

maksadıyla"anlamlarında edat.

Eşref-zâdeyi istikbâl için Karamürsele gelmişler çün Fuqarâ Sultân Eşref-zâdeyi görüp şeref-i

8. için:

Sayfa 32

Satır: 9

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

iken Sultân Eşref-zâde Hâzretlerini ğasl için mağsel üzerine va'z' iderler ve fuqarâ bir miqdâr zikre

9. için:

Sayfa 39

Satır: 15

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

hâlâşî için himmet ricâ idüp tiz adam irsâl iderler ol kişi dağı cidd-i tām ile zamân-ı yesirde İznike

10. için:

Sayfa 44

Satır: 21

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

câmi'-i şerîflerini binâ eylemek için kereste

11. için:

Sayfa 52

Satır: 13

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

şayd-ı âhû için ol kadar ihtimâm olındı aşlâ müfid olmayup altı gün ol mevzi' de oturıldı ve havâ

12. için:

Sayfa 58

Satır: 19

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

içün ta'mîr ve tevsî' eylemişlerdür Ba'dehu Hacc-

1 şerîfe niyet idüp ravza-i seyyidü'l-enâmı ziyâretten

13. için:

Sayfa 61

Satır: 4

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

mezbûr bir huşuş için İstanbula gidüp orada hasta sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar yâre yâr oldu Şeyh-i

14. için:

Sayfa 63

Satır: 6

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

haber irsâl ider ki fuqarâyı cem' idüp gelsünler ve bizüm için yetmiş biñ tevhid çeksünler zirâ âhir

15. için:

Sayfa 66

Satır: 9

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında edat.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Karasuya sepedler komışlar
ittifāk biraz eyyām

16. için:

Sayfa 66

Satır: 13

"Amacıyla,
maksadıyla"anlamlarında
edat.

çıkmağ için Sinān Dede
Hāzretlerinden himmet
talep iderler Sinān Dede
Efendi dahı hırka-i

id:

1. iderler:-er, -ler

Sayfa 15

Satır: 4

(Hareket) etmek.

Sultān Eşref-zāde dahı
sem'an ve ta'āten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi tārīk-ı Eşrefiyeniñ

iddi'a iderdünüz:

**1. iddi'a iderdünüz:-er, -dü,
-nüz**

Sayfa 16

Satır: 23

Kelime Tipi: -
Iddia etmek.

iderdünüz baquñ

idi:

1. idi:

Sayfa 7

Satır: 11

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

teklif itmeye idi Çün Hācī
Bayrām-ı Velinūñ
āsitāne-i sa'ādetlerine
vardukda tahtır-i beytū'l-

2. idi:

Sayfa 11

Satır: 9

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

idi Sultān Eşref-zāde dahı
Şeyh Hüseyin
Hāzretlerinūñ telkīnleri ile
zıkr-i Hudāya meşgūl

3. idi:

Sayfa 40

Satır: 8

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

Maḥmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumı
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

4. idi:

Sayfa 42

Satır: 1

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

her kanda gitse 'Abdu'r-
rahīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmazlar idi Sultān

5. idi:

Sayfa 42

Satır: 2

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

her kanda gitse 'Abdu'r-
rahīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmazlar idi Sultān

6. idi:

Sayfa 53

Satır: 8

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

şe'āmetidür deyü remz
itdiler ḥālbuki o kelāmuñ
kā'ili Şeyhūñ gıyābında
söylemiş idi Raḥmetullahi

7. idi:

Sayfa 70

Satır: 19

Basit fiilleri birleşik fiil
yapan ek fiil. (Ek fiilin
Hikaye birleşik zamanı.).

idüp müstahlef olmuşlar idi
biñ altmış sekiz
tārīhinde intikāl buyurup
zāviye-i Eşrefiyede medfūn

8. idi:

Sayfa 7

Satır: 22

Isim soylu kelimlerin
cümlede yüklem olarak
kullanılmasını sağlayan
yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin
görülen geçmiş zaman almış
şekli.).

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyh
Hāzretleri buyururlar ki

9. idi:

Sayfa 14

Satır: 11

Isim soylu kelimlerin

cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve mükemmel idi dördüñ biri Hâcî Bayrâm Velî ve biri Şeyh Hüseyin

10. idi:

Sayfa 23

Satır: 10

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ki Bi- Kudretillâhi Te'âlâ o mel'ûni kabzam içine alup şık dum meğer ol şeytan-ı racîm idi avucum

11. idi:

Sayfa 34

Satır: 15

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

tevâzu' idi hâlâ merkad-ı münîrleri olan maħalle ahâlisi inkâr üzere olup rencide iderler imiş hatta

12. idi:

Sayfa 46

Satır: 15

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin

görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ta'âmı getüren yörükler değil idi yörükler şuretinde melekler idi Hâkık Celle ve 'âlâ kemâl-i

13. idi:

Sayfa 46

Satır: 16

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ta'âmı getüren yörükler değil idi yörükler şuretinde melekler idi Hâkık Celle ve 'âlâ kemâl-i

14. idiler:-ler

Sayfa 49

Satır: 17

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

zamânda 'aşâdar Hâbîb Dede hayâtda idiler bir gün buyurdılar ki iy ahâli' -i İznîk bu kelbceğizi

15. idi:

Sayfa 52

Satır: 22

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

olup mübârek dendân-ı şerîfleri şehîd olmasına bâ'is ol idi ki aşhâb

16. idi:

Sayfa 70

Satır: 11

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

Efendi dinmekle meşhûr idi 'Ulema-i' aşrıñdan ahz-ı 'ulûm itdükden şöñra mülâzım u müderris

idü:

1. idüm:-m

Sayfa 69

Satır: 22

İsim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil. (Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ider ki bir gün Şeyh-i müşârü'ñ-ileyhüñ meclisinde hâzır idüm Eşrefzâde fuķarâsından olup Tirede

idügin:

1. idügin:

Sayfa 40

Satır: 4

Olduğunu.

Maħmûd Paşanuñ hâlâsın niyâz iderler ol Pîre-zen Maħmûd Paşanuñ mağdûb idügin istimâ' idicek el-

2. idüğün:**Sayfa 43**

Satır: 7

Olduğunu.

‘Abdu’r-raḥīm e’d-Tırsī
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥazretleri buyururlar ki Yā

idüğün:**1. idüğün:****Sayfa 23**

Satır: 21

Olduğunu.

şalivirür su’al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildünüz cümle muḥarremāti
saña ḥelāl itdüm

ifrāğ idüp:**1. ifrāğ idüp:-üip****Sayfa 70**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

(Kalbine) sokmak.

ḳalbine ifrāğ idüp İznikde
Ḥazreti Eşref-zāde
Ḥazretlerinün evlād-ı
kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ‘Ali

iftirāka getürüp:**1. iftirāka getürüp:-üip****Sayfa 14**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Ayrıliğa getirmek.

ve müşāhede şafāsından
ayırıp ‘ālem-i nāsūta ve
ḥasret ü iftirāka getürüp
kıydı demek idi benüm

iğmāz-ı ‘ayn iderler:**1. iğmāz-ı ‘ayn iderler:-er, -ler****Sayfa 32**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Göz yummak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḥandān olup
murādumuza nāil olduk deyü

ihdā buyurmışlar:**1. ihdā buyurmışlar:-miş, -lar****Sayfa 54**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Hediye etmek.

Ḥazreti Şeyḫe bir tığ-ı bī-
diriğ-i sertiz ihdā
buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı
kirāmları taşarrufında

ihrāc eyle:**1. ihrāc eyle:****Sayfa 31**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Çıkarmak.

ihrāc eyle deyüp tazarru’ ve
niyāz iderler ve daḫı
fuḳarā ile İznikde yine rücu’
iderler ve gelüp

ihrāc eylemezem:**1. ihrāc eylemezem:-mez, -em****Sayfa 13**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Çıkarmak.

Te‘ālā ile ‘ahd idüp ṭururam
ki çihil rüz olmayınca

ihrāc eylemezem Dervīşān
daḫı münfa‘il olup

ihrāc idelüm:**1. ihrāc idelüm:-elüm****Sayfa 13**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkarmak.

gelün imdi iy dervīşān
va‘demüz encām buldı
Rūmīyi erba‘inden ihrāc
idelüm çün

ihrāc olunup:**1. ihrāc olunup:-ın, -up****Sayfa 13**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkarılmak.

ḥücesinden ihrāc olunup
defn olınsun dirler
Ḥazreti Şeyḫ buyururlar ki
Ḥaḳḳ Sübhānehu ve

ihrāk idüp:**1. ihrāk idüp:-üip****Sayfa 31**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Yakmak.

ḥānḳāhlarında ḳarar iderler
likin pādīşāh
Ḥazretlerinün derünlarını
nār-ı muḥabbet ihrāk idüp

ihsān eyle:**1. ihsān eyle:****Sayfa 16**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Bağışlamak, armağan
etmek, vermek, bahşetmek.*

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyhüm şucağız
talep ider luţfeyle şucağız
ihşān eyle diyüp başını

ih̄tifā:

1. **ih̄tifāyī: -yū**
Sayfa 4
Satır: 8
Gizlenmek, saklanmak.

bulunduğı meşhūrdur Lākin
şöhretten ic̄tināb idüp
ih̄tifāyī münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

2. **ih̄tifā:**
Sayfa 8
Satır: 10
Gizlenmek, saklanmak.

ü seccāde ile k̄şaba-i İznike
istiḥlāf buyurmuşlar
Eşref-zāde Efendi daḥı gelüp
k̄şaba-i İznike ih̄tifā

ih̄tifā üzre olup:

1. **ih̄tifā üzre olup: -up**
Sayfa 18
Satır: 22
Kelime Tipi: -
*(Kendini) gizlemek
durumunda olmak.*

rücū' iderler Eşref-zāde
Ḥāzretleri daḥı mürūr-ı
eyyāmla k̄şaba-i İznike
gelüp ih̄tifā üzre olup

ih̄tilāt iderek:

1. **ih̄tilāt iderek: -erek**
Sayfa 69
Satır: 7
Kelime Tipi: -
Karşılaşıp görüşmek.

fūkarāsiyla ih̄tilāt iderek
Ḳuṭbū' l- 'ārifin Gavṣū' l-
vāşilīn Eşref-zāde Şeyḥ Sırrī
'Alī Efendiden tevbe

ih̄timām iderler:

1. **ih̄timām iderler: -er, -ler**
Sayfa 20
Satır: 3
Kelime Tipi: -
Özen göstermek.

ta'zīm ve tekrīmüne ihtimām
iderler Eşref-zāde
Ḥāzretleri bunlarıñ
iltifātından ic̄tināb idüp Tirse

ih̄timām idüp:

1. **ih̄timām idüp: -üp**
Sayfa 57
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Özen göstermek.

mücāhedāt ve riyāzāta gāyet
ih̄timām idüp ḳālilü' n-
nevm ve keşīrū' l-ḳiyām
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

ih̄timām olındı:

1. **ih̄timām olındı: -ın, -dı**
Sayfa 52
Satır: 13
Kelime Tipi: -
*Dikkatli ve özenli
olmak.*

şayd-ı āhū için ol ḳadar
ih̄timām olındı aşlā müfīd
olmayup altı gün ol mevzi' de
oturıldı ve havā

ih̄tirā':

1. **ih̄tirā':**
Sayfa 54
Satır: 7
Benzeri görülmemiş bir

şey fūcat etmek, vücuda
getirmek.

'acibe ih̄tirā' ve ic̄ad itmişler
ki ḥıred-i ḥurde-bīn
tefeküründe 'ācizdür ve
Sultān Murād-ı 'ālī-nijad

ih̄tiyācı yokdur:

1. **ih̄tiyācı yokdur: -dur**
Sayfa 30
Satır: 6
Kelime Tipi: -
Gereksinimi olmamak.

ḳullarıñuza virüp gāzā eyleñ
fūkarāniñ buna ih̄tiyācı
yokdur deyücek pādīşāh
Ḥāzretleri müteğayyir

ih̄tiyār ider:

1. **ih̄tiyār ider: -er**
Sayfa 4
Satır: 9
Kelime Tipi: -
*Yeğlemek, tercih etmek,
seçmek.*

ih̄tiyār ider sevāp daḥı
andadur ve mezbūr
Muḥammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sultān

ih̄tiyār idüp:

1. **ih̄tiyār idüp: -üp**
Sayfa 32
Satır: 6
Kelime Tipi: -
*Yeğlemek, tercih etmek,
seçmek.*

vaṭanumuzdan cūdā olup
ta'ab ü meşāḳḳat-ı rāhı
ih̄tiyār idüp bunda geldük ki
ḥidmet-i şerifleriyle

ih̄tiyār itmeleriyle:

1. **ihtiyār itmeleriyle:** -me, -
ler, -i, -(y)le

Sayfa 57

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Seçmek.

ahālî'-i İznîk Şeyh 'Abdullah
Efendiye ihtiyār
itmeleriyle nice sāl İznîkde
post-nişîn ve

ihyâü'l-'ulüm:

1. **ihyâü'l-'ulümü:-ı**

Sayfa 69

Satır: 2

*İmam-ı Gazâlî' nin
yazdığı fıkıh kitabı.*

ve ba'zı resâ'il-i müşkîn-
nikâbı olup Şifâ'-ı Kâdî
'İyâzî ve İhyâü'l-'ulümü ve
Minhâcü'l-'Âbidini

ikâmet eyle:

1. **ikâmet eyle:**

Sayfa 22

Satır: 7

Kelime Tipi: -
*Cemaatle namaza
başlamadan önce müezzinin
kamet getirmesi.*

üzre mü'ezzine ikâmet eyle
deyü imâ eyler Molla
Çuṭbe'd-din daḥı vakt
olmadı deyü mü'ezzini men'

iken:

1. **iken:**

Sayfa 4

Satır: 18

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

her fende emşâl ü akrânına
galebe idüp müşâr bi'l-
benân olmağıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

2. **iken:**

Sayfa 5

Satır: 3

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

Abdal Muḥammed Ḥazretleri
hayâtda iken 'ale's- şabâh
tefe'ül için ḥuzurlarına
varurlar tarîḫ-i meşâyihdan

3. **iken:**

Sayfa 10

Satır: 1

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

ve ne maḫûle zâtdur deyü
muntazırlar iken
Eşref-zâde Efendi Ḥazretleri
yanlarından geçüp

4. **iken:**

Sayfa 14

Satır: 7

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

cem'iyet bulmuş iken yine
meşâlih-i mü'min'in için
ruhını ol cem'iyetden
ayırup getirüp ḳalbine va'z'

5. **iken:**

Sayfa 18

Satır: 18

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere naẓar
eyledi Şeyh Ḥüseyin

6. **iken:**

Sayfa 19

Satır: 7

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

iken sekiz yüz yetmiş dört
târihinde mürğ-i rūḫı
pervâz-ı bihişt-i cavidânda
lâne-sâz ḳaşaba-i

7. **iken:**

Sayfa 23

Satır: 5

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

ḫalvetde iken nişfu'l-
leylde 'arz u semâ iki pâre
olup içinde bir nûr peydâ
oldı ḫitâb oldu ki Yâ

8. **iken:**

Sayfa 24

Satır: 23

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"*

*biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

nice zıkrü'llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
inkâr dahı idersin

9. iken:

Sayfa 32

Satır: 9

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

iken Sulţān Eşref-zāde
Hāzretlerini ğasl için maġsel
üzerine va'z' iderler ve
fuġarā bir miġdār zıkre

10. iken:

Sayfa 40

Satır: 7

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

Maġmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bī-günāh oġlumı
aşmış idi ħarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

11. iken:

Sayfa 41

Satır: 13

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

Tırsī dört yaşında iken
Sulţān Eşref-zāde
Hāzretlerinüñ şavma' alaruna
varurlar ve bir an

12. iken:

Sayfa 44

Satır: 12

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

irşād-ı sālīkīn ve terbiye-i
tālibīn ile iştiġāl ü eţrāfa
ĥulefā irsāl itmek üzre iken
toġuz yüz yirmi altı

13. iken:

Sayfa 48

Satır: 12

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ħaldururlar
bu ĥâlde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

14. iken:

Sayfa 51

Satır: 7

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

terbiye'-i sālīkīne iştiġāl üzre
iken biñ on iki tārīhinde
dünyādan 'uġbāya irtihāl
buyurmuşlar Ķabr-i

15. iken:

Sayfa 51

Satır: 13

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"*

*biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

Pazar Köyüne gider iken
kerāmāt-ı evliyā'ullahı
müzākere iderler imiş
dervīşlerden birine ĥātıra

16. iken:

Sayfa 53

Satır: 17

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

dermiyān idüp envā'-ı
ibādāta iştiġāl üzere iken
Ĥākān-ı 'Osmaniyyeden
Sulţān Murād Ĥān-ı Rābī'

17. iken:

Sayfa 54

Satır: 15

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

iken 'andelīb-i ruĥına ħafes-i
dünyā dar gelüp biñ
ħırħ altı tārīhinde tekyegāh-ı
beġāya firār

18. iken:

Sayfa 55

Satır: 8

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

Eşrefiyyede pederlerinüñ
yerine Şeyĥ olup nice
māh u sāl riyāzāt ve
mücāhedāt iştiġāl üzere iken

19. iken:**Sayfa 57**

Satır: 23

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

nice sāl-i 'ibādāt ve ta'āte
iştigāl üzere iken

20. iken:**Sayfa 58**

Satır: 9

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

üzere iken irtiḥāl buyurup
zāviye-i mezkūrede
mihrāb dīvārī verāsında
raḥmet-i Ḥaḳka ḳarīndür

21. iken:**Sayfa 59**

Satır: 3

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

seb'ın mā'şadaḳınca altmış
üç yaşında iken
maraż-ı t̄ā'ūndan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

22. iken:**Sayfa 61**

Satır: 11

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"*

*biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

göçdi Eşref-zāde 'İzze' d-din
Efendi ḳuṭb iken
tāriḥ-i intikālleridür 1153
Menḳibe bir gün

23. iken:**Sayfa 62**

Satır: 11

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

üzere iken biñ yüz kırık üç
senesi cān-ı 'azīzini
Ḥallāk-ı Lem-yezele teslim
itmekle cesed-i şerīfi

24. iken:**Sayfa 63**

Satır: 18

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

zāviyesinde post-nīşin olup
'ibādāt ü t̄ā'āte iştigāl
üzere iken biñ yüz elli beş
şevvālūñ üçüncü Cum'a

25. iken:**Sayfa 64**

Satır: 9

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

iştigāl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dār-ı
bekāya irtiḥāl buyurmışlar
Eyüb Efendi zāviyesinde

26. iken:**Sayfa 68**

Satır: 19

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

müdāvemem üzere iken biñ
yirmi beş senesi
şevvālū'l-mükerrēmūñ
selḥinde irādet-i Ḥallāk-ı

27. iken:**Sayfa 69**

Satır: 15

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

riyāzāta iştigāl üzere iken biñ
altmış tāriḥinde
çeşende-i şehd ü vişāl ve
dünyādan 'uḳbāya irtiḥāl

28. iken:**Sayfa 70**

Satır: 13

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.*

ba' dehu Ḳazazḥāne
Medresesinde muḳim iken
tarīḳ-i tedrisden ferağ gelüp
muḥabbet-i ilāhiyeyi

29. iken:**Sayfa 71**

Satır: 5

*Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman*

anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.

meşhūr iken Ba'dehu
Kūtahyada Seyyid
'Ömeroğlu
nām 'azīzden tevbe vü inābet
vü 'azm-i rāh-ı tarīkat

30. iken:

Sayfa 71

Satır: 15

Sonuna getirilen
sözcüğe durum ve zaman
anlamı katan ve "-kan / -ken"
biçiminde ekleşebilen
belirteç.

iştigāl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferü'l-hayrında
şarāb-ı vuşlatı nüş vü
dünyādan 'uqbāya irtihāl

iki:

1. iki:

Sayfa 19

Satır: 4

İki II sayı sıfatı.

tālibānı molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfūs ve
Tarīkat-nāme nām iki cild
kitāb taşnif ve te'lif

2. iki:

Sayfa 22

Satır: 16

İki II sayı sıfatı.

Ḳuṭbe'd-din dahı şark
tarafına bakar görür ki
ḥurşid-i
'ālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

3. iki:

Sayfa 25

Satır: 5

İki II sayı sıfatı.

bu menkıbeden iki ma'nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miqdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

4. iki:

Sayfa 36

Satır: 15

İki II sayı sıfatı.

giderken reh-güzārları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba'dehu
İstanbula revān olup

5. iki:

Sayfa 37

Satır: 7

İki II sayı sıfatı.

suhte 'ādet-i ḳadimeleri üzre
iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

6. iki:

Sayfa 40

Satır: 5

İki II sayı sıfatı.

Ḥamdülillah iki seneden
berü du'ām ḳabul olmuş
deyü cevāb ider sebebinden
su'āl eyledüklerinde

7. iki:

Sayfa 49

Satır: 16

İki II sayı sıfatı.

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarları ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

8. iki:

Sayfa 50

Satır: 4

İki II sayı sıfatı.

feryād eyledi anda ḥāzır olan
cemā'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

9. iki:

Sayfa 60

Satır: 1

İki II sayı sıfatı.

Efendi iki ellerini semāya
ref' idüp du'ā buyurdılar
dervişler dahı āmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

iki päre:

1. iki päre:

Sayfa 23

Satır: 5

Kelime Tipi: -

İki parça.

ḥalvetde iken nişū'l-
leylde'arz u semā iki päre
olup içinde bir nūr peydā
oldı ḥiṭāb oldı ki Yā

ikmālāt:

1. ikmālātı:-ı

Sayfa 64

Satır: 2

Mükemmellik.

ḳalınuben göçdi 'Avnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmi' olup
ḥaṭṭ-ı sülüsde ḥaṭṭā

ikrām ider:

1. ikrām ider:-er

Sayfa 20

Satır: 20

Kelime Tipi: -
İkramda bulunmak,
hürmet göstermek.

bunun Eşref-zâde olduğu
gerçi bilmez ammâ ta'âm
virüp mümkün olduğu kadar
ri'âyet ve ikrâm ider

iktidâr:

1. **iktidârı:-ı**
Sayfa 29
Satır: 6
Güç. takat. kudret.

şefîkadur likin zebânlarında
bir marâz peydâ oldu
tekellüme iktidârı yokdur
etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

ilâ- kıyâmî's-sâ'at:

1. **ilâ- kıyâmî's-sâ'at:**
Sayfa 42
Satır: 11
Kelime Tipi: -
Kıyâmet gününde.

kıyâmî's-sâ'at münkarız
eylemeyüp rûz-ı cezâda
mülâkatlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Âmin

'ilâc:

1. **'ilâcdan:-dan**
Sayfa 29
Satır: 6
Deva, şifa.

şefîkadur likin zebânlarında
bir marâz peydâ oldu
tekellüme iktidârı yokdur
etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

'ilac-pezir olmamış:

1. **'ilac-pezir olmamış:-ma,**
-miş
Sayfa 25

Satır: 16
Kelime Tipi: -
Çaresi bulunmak.

zuhür ider Etıbbâya
mürâca'at iderler bir dürlü
'ilac-pezir olmamış Âhirü'l-
emr etıbbâ'-i dîn kim

ilahi:

1. **ilahi:**
Sayfa 70
Satır: 22
İslâm dininde Allah'a,
Peygamber'e ve mânevî
büyüklere karşı duyulan aşkı,
tarikat esaslarını ve âdâbını,
dînî heyecanları, duâ ve
yalvarmaları dile getiren ve
besteyle okunan manzûme.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı
şi'riyyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerifleridür

2. **ilahî:**

Sayfa 70
Satır: 23
İslâm dininde Allah'a,
Peygamber'e ve mânevî
büyüklere karşı duyulan aşkı,
tarikat esaslarını ve âdâbını,
dînî heyecanları, duâ ve
yalvarmaları dile getiren ve
besteyle okunan manzûme.

İlahî Gel bugün 'ışkuñ
şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'ârî
terk idüp dîvâne ol

ilahiyât:-

1. **ilahiyât:-**
Sayfa 64
Satır: 3
İlahiyât II (Ar. çoğul eki)

-ât ile) İlahîler.(Dînî
duyguları dile getiren beste).

imiş ve tabi'at-ı şî'riyesi dahı
olup nice ilâhiyât-
güyâ olmuşlar E'ş-Şeyh
Fahre'd-din Efendi Şeyh

ilâhiyât-ı mu'teberesi:

1. **ilâhiyât-ı mu'teberesi:-si**
Sayfa 56
Satır: 2
Kelime Tipi: -
İlahî itibar.

Efendiye qarîndür Şeyh-i
mezbürüñ tabi'at-ı
şi'riyesi dahı olup nice
ilâhiyât-ı mu'teberesi

ilahiyât:

1. **ilahiyât:-ı**
Sayfa 56
Satır: 18
İlahiyât II (Ar. çoğul eki
-ât ile) İlahîler.(Dînî
duyguları dile getiren beste).

pederlerinden müstaḥlef
olmuşlardur ve bunların
dahı ilahiyâtı vardur
nitekim yine ḥâşiyede

ilahiyât-ımu'teberesi:

1. **ilahiyât-ımu'teberesi:-si**
Sayfa 70
Satır: 21
Kelime Tipi: -
Haturı sayılır ilahiler.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı
şi'riyyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerifleridür

**ilâhizâde-i tab'-ı
serifleridür:**

1. **ilāhizāde-i ṭab‘-ı**
şerīfleridir:-ler, -i, -dür

Sayfa 60

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Bir kimsenin ilahi kabiliyetinden, tabiatından meydana gelen mübarek eseri.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardır nitekim bu İlāhizāde-i ṭab‘-ı şerīfleridir zikriyle ‘āşık gülzār oldu taze-

i‘lām eyledükde:

1. **i‘lām eyledükde:-dük, -de**

Sayfa 21

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Bildirmek, anlatmak.

vālidesi kažiyyeyi i‘lām eyledükde ol daḥı istiğfār idüp bī‘at eylemişdür ve Pınarpaşı nām cüybarūñ

i‘lām iderler:

1. **i‘lām iderler:-er, -ler**

Sayfa 26

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bildirmek, anlatmak.

gidemezem kaçucılar daḥı gelüp vezīre Eşref-zādenūñ bu cevābını i‘lām iderler * vezīr daḥı

2. **i‘lām iderler:-er, -ler**

Sayfa 26

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Bildirmek, anlatmak.

dönüp bi‘l-vāsıta aḥvāli pādişāha i‘lām iderler

pādişāh Ḥazretleri münfa‘il olup buyururlar ki ne

3. **i‘lām iderler:-er, -ler**

Sayfa 40

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bildirmek, anlatmak.

adamları me‘yūs olup İstanbula gelüp bu ḥālī Maḥmūd Paşaya i‘lām iderler Maḥmūd Paşa daḥı

ile:

1. **ile:**

Sayfa 4

Satır: 11

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Ḥazretleri ‘ālem-i şebābda ‘ulūm-ı zāhireye ile meşgūl olup ḥatta ba‘zılar kırk sene taḥşīl-i ‘ilm-i

2. **ile:**

Sayfa 5

Satır: 7

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ile gidüp muntazır ṭurduḡda Ba‘dehu‘z-zamān Abdal Muḥammed Ḥazretleri daḥı Eşref-zāde Efendi

3. **ile:**

Sayfa 5

Satır: 13

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

mil‘āka ile getirüp nazarında korlar Abdal Muḥammed Ḥazretleri mil‘ākayı eline alup şorbayı

4. **ile:**

Sayfa 5

Satır: 21

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ṭarīḡ-i ‘āmmda olan balçık ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḥlūḡdur Bir miḡdār balçık alup birkaç

5. **ile:**

Sayfa 7

Satır: 13

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḥelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḥı sem‘an ve ṭā‘aten deyüp ellerine ibrīḡ ve kürek ve süpürge

6. **ile:**

Sayfa 7

Satır: 19

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik,

işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ziyâde riyâzet ve mücâhede ile imâmet iderler hatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyhüme on bir sene

7. ile:

Sayfa 8

Satır: 9

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ü seccâde ile kâsaba-i İznîke istihlâf buyurmışlar Eşref-zâde Efendi dahı gelüp kâsaba-i İznîke ihtifâ

8. ile:

Sayfa 11

Satır: 10

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

idi Sultân Eşref-zâde dahı Şeyh Hüseyin Hazretlerinüñ telkînleri ile zikr-i Hudâya meşğül

9. ile:

Sayfa 12

Satır: 8

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan

cümleler yapmaya yarayan edat.

otuz güne varduğda otuz birinci günün gicesi hâdim olan dervîş bulamac ile hücre kapusına varup

10. ile:

Sayfa 13

Satır: 5

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Te'âlâ ile 'ahd idüp tûruram ki çihil rûz olmayınca ihrâc eylemezem Dervîşân dahı münfa' il olup

11. ile:

Sayfa 23

Satır: 1

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

zann ile 'âmilsin ammâ dervîşân-ı mu'âyene ve müşâhede ile 'âmillerdür Menkıbe Şeyhüm

12. ile:

Sayfa 23

Satır: 2

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

zann ile 'âmilsin ammâ dervîşân-ı mu'âyene ve müşâhede ile 'âmillerdür Menkıbe Şeyhüm

13. ile:

Sayfa 23

Satır: 19

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ile 'ahdine vefâ itmedün benümle olan 'ahdine mi vefâ ideceksin bildiğün şeyden kalma deyi

14. ile:

Sayfa 24

Satır: 17

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

varup halvethânemde zikru' llaha ile meşğül oldum Sultân Eşref-zâde baña nidâ eyleyüp eytdi ki Yâ

15. ile:

Sayfa 26

Satır: 15

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

kapucuları emr-i şerif ile yine irsâl ider kapucular

gelüp Eşref-zādeye emr-i şerîfi îşâl iderler

16. ile:

Sayfa 27

Satır: 5

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Eşref-zāde Hâzretlerini şarap ile boğalar biri cânibinden Sulţân Eşref-zādeye bunların aḥvâli

17. ile:

Sayfa 27

Satır: 7

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ma' lûm olup şalat-ı işrâkı edâdan soñra fuḳarâ ile ḥânkâhlarınıñ ḳuddâmına ḳıcup ve ḳapucılarını

18. ile:

Sayfa 28

Satır: 13

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

erkân-ı devletden ba' zı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırğa irsâl iderler Eşref-zāde Efendi

19. ile:

Sayfa 31

Satır: 2

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

iḥrâc eyle deyüp tazarru' ve niyâz iderler ve daḥı fuḳarâ ile İznike yine rücu' iderler ve gelüp

20. ile:

Sayfa 31

Satır: 6

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ârâma mecâli ḳalmaz nâḳâr ḥaşlarından birḳaç adam alup tebdîl-i şüret ile İznike gelürler ve

21. ile:

Sayfa 31

Satır: 13

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ta' zîm ile yine maḳarr-ı devletine irsâl iderler Pâdişâh Hâzretleri daḥı tesellî bulup gelüp İstanbula

22. ile:

Sayfa 31

Satır: 15

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

umûr-ı memâlik-i İslâmiyye ile muḳayyed olur Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ Muşliḫi' d-din Ḳuddise

23. ile:

Sayfa 38

Satır: 1

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

bir kimesne bu ḥâl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Te'âlâ bir şanduçı

24. ile:

Sayfa 39

Satır: 16

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḥalâşı için himmet ricâ idüp tiz adam irsâl iderler ol kişi daḥı cidd-i tām ile zamân-ı yesirde İznike

25. ile:

Sayfa 44

Satır: 11

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç,

*sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i
ṭālibīn ile işṭigāl ü etrāfa
ḥulefā irsāl itmek üzre iken
toḳuz yüz yirmi alti

26. **ile:**

Sayfa 48

Satır: 19

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ‘amel iderler
imiş
Ba‘dehu vākı‘a ‘aynıyyla
vākı‘ olup Sulṭān Selīm

27. **ile:**

Sayfa 50

Satır: 18

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ‘amelinde
çābükdür buyurup def‘-i
ḥāṭıra ile izḥār-ı kerāmet

28. **ile:**

Sayfa 53

Satır: 20

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan*

*cümleler yapmaya yarayan
edat.*

İraḳeyn seferine giderken
kaşaba-i İznike
uḡraduḳda Ḥāzreti Şeyḫ Sırrī
‘Ali Efendi ile

29. **ile:**

Sayfa 54

Satır: 3

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

‘acīb ile binā buyurmışlardur
ki gerek āsitāne-i
şerīfesinün ve gerek türbe‘-i
münīfesinün çār dīvārı

30. **ile:**

Sayfa 54

Satır: 5

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerün üzerinde cellī
ve ta‘līḳ olmak üzere ḥuṭūṭ-ı
ḡarībe ve nuḳūş-ı

31. **ile:**

Sayfa 56

Satır: 29

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

Dermend Lūṭfu‘l-lah ile
hem-dem olup didesin Dōst
yüzine dūş idenlere şala
gelsün berü

32. **ile:**

Sayfa 57

Satır: 3

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

Efendi ile emr-i
Şeyḫūḥiyetde beynlerinde
münāzā‘āt-ı keşīre vākı‘
olmuşdur Āḫḫirü‘l-emr

33. **ile:**

Sayfa 59

Satır: 9

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşḫūrdur
ve kerāmāt-ı ‘aliyye ile
mu‘teḳid-i

34. **ile:**

Sayfa 59

Satır: 10

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeup veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşḫūrdur

ve kerāmāt-ı ‘aliyye ile
mu‘tekid-i

35. ile:

Sayfa 59

Satır: 14

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

hayātdan nā-ümid olup
uyhısu arasında görmüş ki
Eşref-zāde Şeyh Şerafe’ d-din
Efendi fuḳarāsı ile

36. ile:

Sayfa 62

Satır: 19

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

birāderidür Emr-i
Şeyhūhiyetde birāder-zādesi
ile
münāza‘a eylemişken
mükābele günlerini terk

37. ile:

Sayfa 63

Satır: 8

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

vaḳtümüzdür Şeyh
‘Abdullah Efendiye daḳı
fuḳarā

ile yetmiş biñ tevḫīde āğāz
idüp temām olduḳda

38. ile:

Sayfa 65

Satır: 15

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

cānından bīzār eylese
bereket-i ziyāreti ile mehd-i
rāḫatda istirāḫat itmesi
mu‘ayyen ü muḫaḳḳaḳdur

39. ile:

Sayfa 66

Satır: 17

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

deñlü balıḳ çıkar ki Ḳaraşu
balıḳ ile ṭolduḳdan
şoñra etrāfına ol deñlü balıḳ
yığılır ki ḫadd ü

40. ile:

Sayfa 67

Satır: 16

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

Sa‘āde’ d-din Efendi
(ḳavābil-i müsta‘idānı)
müsta‘id
ṭalebeleri cem‘

eyledüklerinde ṭaleb ü rağbet
ile

41. ile:

Sayfa 67

Satır: 21

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

olduḳda mezbūr icāzetleri ile
bunda ḳalup ba‘dehu
āteş-i ‘ışḳ-ı ilāḫī kānūn-ı
derūnında müştā‘il olmaḳıla

42. ile:

Sayfa 68

Satır: 21

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

müteāl ile hazine-i ḳudse
irtihāl eyledi Murādiye
semtinde Hamza Bey Cāmi‘-
i şerifinde olan

43. ile:

Sayfa 69

Satır: 6

*Kelimenin sonuna
geldiğinde birliktelik,
işteşlik, beraberlik, araç,
sebeb veya durum anlatan
cümleler yapmaya yarayan
edat.*

Şeyh Muḫammed Efendi
muḳaddemen bir
münāsebet ile İznike gelüp
Ba‘dehu Eşref-zāde

44. **ile:****Sayfa 70**

Satır: 6

Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

dīvāne dahı Şeyhle me'an taşra çıkup ābdest alup Şeyhle me'an gelüp ādāb ile ku'ūd eyledi

ilhāh iderdüm:1. **ilhāh iderdüm:**-er, -dü, -m**Sayfa 47**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Israr etmek.

soñra pādīşāh benüm oğlum olsun bende bu ma'nāyı daima ilhāh iderdüm bir şeb rü'yamda

ilhāh ve ibrām ider:1. **ilhāh ve ibrām ider:**-er**Sayfa 28**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Zorlamak, ısrar etmek.

deyü ilhāh ve ibrām ider 'Ülemāsı ve vüzerāsı cem' olup pādīşāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

2. **ilhāh ve ibrām ider:**-er**Sayfa 31**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Zorlamak, ısrar etmek.

buyururlar ki Sultānum bizi dervişliğe ḫabul eyleñ

baña salṭanat gerekmez deyü ilhāh ve ibrām ider

ilhāh ve ibrām idüp:1. **ilhāh ve ibrām idüp:**-üp**Sayfa 42**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Zorlamak ve ısrar**etmek.*

ve ibrām idüp Ḥazreti Hızır 'aleyhis'selāmı görmek ve şöḫbetiyle müşerref olmak ricā iderler imiş Bir

ilhām-ı rabbānī:1. **ilhām-ı rabbānī:****Sayfa 5**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Rabb'e ait ilhamlar.

Sülük itmek dā'iyesinde ḫalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada meczübān-ı İlähīyeden

ilkā idüp:1. **ilkā idüp:**-üp**Sayfa 6**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Koymak, bırakmak,**atmak.*

yuvarlak yapup şorbanuñ içine ilkā idüp şorbayı ḫarışdurup Ḥazreti Eşref-zāde Efendinuñ dest-i

'ilm:1. **'ilm:****Sayfa 64**

Satır: 14

Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle

veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

fevtin göçdi Faḫre'd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr 'ilm ü faẓlla meşhūr ve ḫatt-ı ta'likde ḫattāt

2. **'ilm:****Sayfa 67**

Satır: 5

Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

'aşırda 'ilm ü faẓlla meşhūr olan Sultān Murad Ḥān-ı Şānī cāmī-i imāmı olan Muḫyi'd-din Efendiden

3. **'ilmde:**-de**Sayfa 67**

Satır: 10

Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

fevāid ta'liminden telezzüz idüp ḫatta Tefsir-i Keşşāfī min-evvelihī ilā-āḫirihi okuyup 'ilmde

'ilm-i bāṭın:1. **'ilm-i bāṭın:****Sayfa 22**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Gizli hakikatleri konu alan ve bu yolla insanı mânevî kurtuluşa ulaştırdığına inanılan ilim.

'İlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sultān Eşref-zāde dahı buyurur ki Molla Ḳuṭbe'd-din sen

‘ilm-i zāhire:

1. ‘ilm-i zāhire:-e

Sayfa 22

Satır: 20

Kelime Tipi: -

-Medrese ilimleri

dışında kalan ilimler.

dāmānına yüzler sürüp
küstāhlığından istiğfār ider
ve buyurur ki ‘ilm-i zāhire
talep iden bize gelsün

ilticā:

1. ilticāya:-(y)a

Sayfa 67

Satır: 23

Sığınma, dayanma,

dayanak edinme, güvenme.

meşāyih-ı tarīkat-ı ‘aliyye
‘āsītānına ilticāya mā’il
olup qaşaba-i İznikde āsüde
olan Ğavsi’l-vāşılın

iltifāt:

1. iltifātından:-ı, -n, -dan

Sayfa 20

Satır: 4

Teveccüh, ilgi, güler

yüz.

ta’zīm ve tekrīmüne ihtimām
iderler Eşref-zāde
Hāzretleri bunlarıñ
iltifātından ictināp idüp Tirse

imā eyler:

1. imā eyler:-r

Sayfa 22

Satır: 7

Kelime Tipi: -

İşaret etmek.

üzre mü’ezzine ikāmet eyle
deyü imā eyler Molla

Kuṭbe’ d-din daḥı vaḳt
olmadı deyü mü’ezzini men’

imāmet:

1. imāmetleri:-ler, -i

Sayfa 7

Satır: 7

İmamlık.

imāmetleri hizmetinde olup
kıyāmda buyurmuşlar
Hatta rivāyet olunur ki Hācī
Bayrām-ı Velī

imāmet eylemek:

1. imāmet eylemek:-mek

Sayfa 7

Satır: 17

Kelime Tipi: -

İmamlık yapmak.

imtiḥān eyleyüp soñra
kendüye imāmet eylemek
hizmetini teklif buyurmuşlar
ki on bir sene den

imāmet iderler:

1. imāmet iderler:-er, -ler

Sayfa 7

Satır: 19

Kelime Tipi: -

İmamlık yapmak.

ziyāde riyāzet ve mücāhede
ile imāmet iderler hatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

imām-ı ‘ālem:

1. imām-ı ‘ālem:

Sayfa 9

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Alemin imamı.

maḳāmdan fetḫüñ şehri
Hamāda mütemekkin olan

imām-ı ‘ālem ‘Arif-i
Rabbāni Hāzreti Şeyh

iman:

1. imanlarına:-lar, -ı, -(n)a

Sayfa 23

Satır: 15

Allah’a inanma, dīnī

inanç. II Kuvvetli inanç.

imanlarına qaşd eylememeye
ki ‘ahd eyle seni
şalıvireyüm Şeytan-ı
‘aleyhi’l-la’ne ‘ahd olsun ki

2. imanlarına:-lar, -ı, -(n)a

Sayfa 23

Satır: 17

Allah’a inanma, dīnī

inanç. II Kuvvetli inanç.

hālet-i nez’de yanlarına
varup imanlarına qaşd
itmeme Sultān Eşref-zāde dīr
ki mel’ün Haḳḳ Te’ālā

imdi:

1. imdi:

Sayfa 9

Satır: 2

Bunun için, bu

sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, bināenaleyh.
Şimdi.

gelmedi daḥı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi senüñ bu

2. imdi:

Sayfa 10

Satır: 7

Bunun için, bu

sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, bināenaleyh.
Şimdi.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilin kıyās iderler ki
Rūmdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

3. imdi:

Sayfa 12

Satır: 14

*Bunun için, bu
sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

siz sağ olun Şeyh Hüseyin
Ḥazretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

4. imdi:

Sayfa 13

Satır: 9

*Bunun için, bu
sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

gelün imdi iy dervīşān
va 'demüz encām buldı
Rūmīyi erba'inden iḥrāc
idelüm çün

5. imdi:

Sayfa 15

Satır: 7

*Bunun için, bu
sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

gice dimeğe işāret ola imdi
Şeyh Hüseyin Ḥamāvī
Ḥazretleri dü-pādişāh-ı der
yek iḳlīm nemikuned

6. imdi:

Sayfa 17

Satır: 19

Bunun için, bu

*sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

ve anı alup huzuruñuza
geldüm İmdi bu
menkıbelerden Eşref-zāde
Efendinün kemāl-i

7. imdi:

Sayfa 49

Satır: 20

*Bunun için, bu
sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

rencide itmeyin bunda bir
hikmet var ola
zuhūrına muntazır olun imdi
bu kelbün

8. imdi:

Sayfa 53

Satır: 5

*Bunun için, bu
sebepten, bundan dolayı, o
halde, öyle ise, binâenaleyh.
Şimdi.*

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

9. imdi:

Sayfa 15

Satır: 10

Şimdi.

fehvasınca buyururlar ki
Rūmī bir vilāyetde iki
pādişāh şıgmaz var imdi seni
vatanıña istiḥlāf

imiş:

1. imişler:-ler

Sayfa 9

Satır: 15

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fiilin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāhil olacağı gün Şeyh
Hüseyin Ḥamāvī Ḥazretleri
dağı Ḥacc-ı şerifde imişler

2. imiş:

Sayfa 10

Satır: 5

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fiilin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

fenāları begāyet kemālde
imiş hatta rivāyet olunur
ki mübārek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

3. imiş:

Sayfa 14

Satır: 20

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fiilin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

Ḥazretlerinün re's-i
sa'ādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

4. imiş:

Sayfa 17

Satır: 5

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek*

fîlin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

mervîdür ki ol zamân
nevbahâr imiş Şeyh
Hüseyn Hâzretleri
buyurlar ki dervîşler bize
bir

5. imiş:

Sayfa 18

Satır: 14

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

ne 'aceb nazar buyurduñuz
Şeyh Hâzretleri
buyurlar ki bir baħr-i
muħîd imiş her nem var

6. imiş:

Sayfa 20

Satır: 14

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

nâm kıryeye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acûze vâlidesi
var imiş vâlidesine

7. imiş:

Sayfa 20

Satır: 18

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegânesin alayum dir ve

çifte gider meğer ol
Pîrezeniñ başı devletlü imiş

8. imiş:

Sayfa 21

Satır: 9

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

bir dervîş var imiş halk
ibtidâ taħkîr idüp soñra
ta 'zîm iderler olduĝda ĝâ'ib
olmuş Bi-Haħk-ı Hudâ

9. imiş:

Sayfa 22

Satır: 4

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

zamânda fâzıl-ı Rûm
Kıţbe' d-din e'l-İzniķi
Hâzretleri
hayâtda imiş Eşref-zâde
Hâzretlerine vaĝt-i

10. imiş:

Sayfa 24

Satır: 8

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

idüp yine hâlûme meşĝül
olurdum bir ĝün pazarda
bir ĝidmetleri var imiş varup
ol ĝidmeti edâ

11. imiş:

Sayfa 38

Satır: 16

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

Menkıbe muħkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Hâtûn var imiş bir
şeb ĝüşüne bir

12. imiş:

Sayfa 39

Satır: 14

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

merhûm Maħmûd Paşa
Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinden münîb imiş
Sultân Eşref-zâdeden

13. imiş:

Sayfa 52

Satır: 7

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

avınuñ zamânı imiş
rüfeķâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeĝe
ne minnet ki Şeyh

14. imiş:

Sayfa 64

Satır: 3

*İsim ve isim soylu
sözcüklere eklenerek onları
yüklem yapan ek-fiil. (Ek
fîlin duyulan geçmiş zaman
eki almış şekli).*

imiş ve tabî' at-1 şî' riyesi dağı olup nice ilâhiyât-güyâ olmuşlar E'ş-Şeyh Fahr'e d-din Efendi Şeyh

15. imiş:

Sayfa 66

Satır: 9

İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

evvel-i bahâr imiş ve gölden balık şayd itmek için Karasuya sepedler komışlar ittifağ biraz eyyâm

16. imiş:

Sayfa 51

Satır: 14

Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren ekfiil. (Ekfiilin rivayet birleşik zaman).

Pazar Köyüne gider iken kerâmât-ı evliyâ' ullahı müzâkere iderler imiş dervîşlerden birine hâtıra

17. imiş:

Sayfa 51

Satır: 19

Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren ekfiil. (Ekfiilin rivayet birleşik zaman).

ağaçlarının içinde giderler imiş ol hâtıra şâhibi olan dervîşe buyururlar ki dervîş şol dirahtuñ

imtiḥān:

1. imtiḥān:

Sayfa 5

Satır: 20

Tecrübe etme, tecrübeden geçirme, sinama, deneme.

yârın köftelüsini dağı getüreyüm didi hemân Abdâl Muhammed Ḥazretleri bunları imtiḥān için

imtiḥān eyleyüp:

1. imtiḥān eyleyüp:-(y)üp

Sayfa 7

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Sınamak, denemek.

imtiḥān eyleyüp soñra kendüye imāmet eylemek ḥidmetini teklîf buyurmuşlar ki on bir sene den

imtinā eyleyüp:

1. imtinā eyleyüp:-(y)üp

Sayfa 59

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Kaçınmak.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbür, imtinā eyleyüp merhūm Şeyh Ḥazretleri buyurmuşlar 'ākıbet beni

imtisāl idüp:

1. imtisāl idüp:-üp

Sayfa 15

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Uymak (emir bağlamında).

itdim hemân anlar dağı emirlerine imtisāl idüp 'azm-i rāh iderler ammā 'aziziñ küdemādan olan

imtiyāz bulmı:

1. imtiyāz bulmı:-mı

Sayfa 4

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Ayrıcalık bulmak, ayrıcalık görmek.

her fende emsāl ü akrânına galebe idüp müşār bi'l-benān olmağıla imtiyāz bulmı iken bir şeb ba'zı

in:

1. indürürler:-dür, -ür, -ler

Sayfa 27

Satır: 20

1. İnnek.

getürün deyü yüke işāret iderler fuḳarā dağı şarābı indürürler ve Sultān Eşref-zāde buyurup bir ḳazğan

inābet:

1. inābet:

Sayfa 69

Satır: 9

Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarikatın pîri nāmuna söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

ve inābet ve aḥz-i izn-i icāzet eyledükden soñra

Şeyh Sırrî 'Ali Efendi Ḥazretleri kerîme'-i

2. inābet:

Sayfa 71

Satır: 6

Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarikatın pîri

nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

meşhür iken Ba‘dehu
Kütahyada Seyyid
‘Ömeroğlu
nâm ‘azîzden tevbe vü inâbet
vü ‘azm-i rāh-ı tarîkat

‘inâbet idüp:

1. **‘inâbet idüp:-üp**

Sayfa 68

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Her türlü günahlardan
kaçınacağına Allah ve
Resûl’ü ve o tarikatın pîri
nâmına söz vererek bir şeyhe
bağlanmak.*

Şeyh Hamdî Efendiden bî‘at
ve aḥz-ı dest tevbe vü
‘inâbet idüp nice müddet
ḥidmet ve mücâhede ve

inâbet idüp:

1. **inâbet idüp:-üp**

Sayfa 71

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Her türlü günahlardan
kaçınacağına Allah ve
Resûl’ü ve o tarikatın pîri
nâmına söz vererek bir şeyhe
bağlanmak.*

Şeyh ‘İzze’ d-din Efendi
Ḥazretlerinden tevbe ve
inâbet idüp vaṭan-ı aşliyeri
olan ḳarye’ -i

‘inâyet-i lem- yezelî:

1. **‘inâyet-i lem- yezelî:**

Sayfa 4

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Yok olmaz, zeval
bulmaz yardımlar.*

veḳâyi‘ sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve ‘inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine ḡalib ve
müstevlî olup cezbetü’ n

İncirlice mahallesinde:

1. **İncirlice mahallesinde:-**

(n)de

Sayfa 60

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*İncirlice Mahallesi
(Bursa’nın bir mahallesi).*

İncirlice Mahallesinde vâkı‘
zâviye-i Eşrefiyede
post-nîşin ve mürebbî’ -i
tālîbîn olup ‘ülüm-ı

2. **İncirlice mahallesinde:-**

(n)de

Sayfa 69

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*İncirlice Mahallesi
(Bursa’nın bir mahallesi).*

mükerreremelerini mezbûra
tezvîc idüp dâmâd
idinmişler Burusada İncirlice
Mahallesinde vâkı‘

‘inden-nâs:

1. **‘inden-nâs:**

Sayfa 3

Satır: 6

Büyük insanlar.

ma‘rifetdür anlaruñ
emirleriniñ ‘adem-i
muḥâlefetleridür Ve ‘inden-
nâs fezâ’ illerini neşr

İnkâr:

1. **İnkâr:**

Sayfa 34

Satır: 16

*İnkâr; kabul ve tasdik
etmeme, tanımama II
İslamiyet ve islami öğretileri
İnkâr etme.*

tevâzu‘ idi ḥâlâ merḳad-ı
münîrleri olan mahalle
ahâlisi İnkâr üzere olup
rencide iderler imiş ḥatta

İnkâr idersin:

1. **İnkâr idersin:-er, -sin**

Sayfa 24

Satır: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Yaptığını saklamak.

nice zikru’llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
İnkâr daḥı idersin

İnkıtâ‘a:

1. **İnkıtâ‘a:**

Sayfa 68

Satır: 5

*(İnsanlardan ve dünya
işlerinden elini eteğini)
kesmek.*

ve İnkıtâ‘a mâ’ il olup tarîkat-
ı ‘âliyye-i
Ḳâdiriyyeden Şeyh Hamdi
Ahmed Efendiye seccâdeyi

İnkıtâ‘-ı küllî bulup:

1. **İnkıtâ‘-ı küllî bulup:-up**

Sayfa 4

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Bütünüyle alakayı

kesmek.

küllî bulup tarîk-i meşâyihe

İñle:

1. **İñler:-r**

Sayfa 61

Satır: 1
İnlemek II yakınmak.

zikriyle zâhid tövbe-kâr oldu -
 her şehir inler nâleler
 eyler Gülşen-i 'ışıkda şol
 hezâr oldu 'ışıkta uyanlar

inşâallah:

1. **inşâallah:**
Sayfa 5
 Satır: 18
*Allah isterse, Allah
 nasip etti ise.*

kanı bunuñ köftesi Eşref-
 zâde Efendi buyurur ki
 Sultânüm bugün köftelü
 sorba çalmamış İnşâallah

2. **inşâallah:**
Sayfa 15
 Satır: 23
*Allah isterse, Allah
 nasip etti ise.*

İnşâallah yarın git anlar dağı
 kalur Şeyh Hüseyin
 Hâzretleri teferrüc tedârikin

inşâ'-i mescid-i şerîf:

1. **inşâ'-i mescid-i şerîf:**
Sayfa 65
 Satır: 9
 Kelime Tipi: -
*Mübârek mescidin
 inşası.*

de küşenişin-i 'uzlet olup
 inşâ'-i mescid-i şerîf ve
 ma'bed-i münîf idüp ol
 mağâm-ı hümayûnda genc-

intikâl:

1. **intikâllerinden:**-ler, -i, -
 n, -den
Sayfa 4

Satır: 5
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

Eşref-zâde Efendi
 Hâzretlerinin intikâllerinden
 sonra
 kisve-i mübârekelerinin
 içinde 'âlâmet-i siyâdet

2. **intikâlimüz:**-imüz
Sayfa 6
 Satır: 17
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

intikâlimüz dağı karıbdür
 varuñ şehir-i Ankaraya
 'âzimet idüp Hâcî Bayrâm-ı
 Velî birâderümüze çün

3. **intikâllerinden:**-ler, -i, -
 n, -den
Sayfa 44
 Satır: 9
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

idüp Eşref-zâde
 Hâzretlerinin intikâllerinden
 sonra
 müddet-i medîde İznikde
 âsitâne-i şerefiyede

4. **intikâlinden:**-i, -(n)den
Sayfa 51
 Satır: 5
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

oldukda Şeyh Muşlihi' d-din
 Efendi intikâlinden sonra
 kaşaba-i İznikde âsitâne-i
 Eşrefiyede nice zamân

5. **intikâlinden:**-i, -(n)den
Sayfa 55
 Satır: 6

*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

pederleri Şeyh Sırrî 'Ali
 Efendi dâr-ı bekâyâ
 intikâlinden sonra kaşaba-i
 İznikde âsitâne-i

6. **intikâline:**-i, -(n)e
Sayfa 55
 Satır: 11
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

Şânî Efendinin intikâline
 târih didi Fûrûşî Hâzreti
 Şeyhün nakline târih Sırr-ı
 Hudâdur sene 1069

intikâl buyurduklarında:

1. **intikâl**
buyurduklarında:-duk, -
 lar, -u, -(n)da
Sayfa 55
 Satır: 16
 Kelime Tipi: -
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

birâderleridir Şeyh Hâmîd-i
 Şânî Efendi intikâl
 buyurduklarında yerine
 kaşaba-i İznikde âsitâne-i

intikâl buyurup:

1. **intikâl buyurup:**-up
Sayfa 70
 Satır: 20
 Kelime Tipi: -
*Dünyadan ahirete
 göçmek, vefat etmek.*

idüp müstahlef olmuşlar idi
 biñ altmış sekiz
 târihinde intikâl buyurup
 zâviye-i Eşrefiyede medfün

intikâl eyledi:

1. **intikāl eyledi:-di****Sayfa 62**

Satır: 6

Kelime Tipi: -
(Öbür dünyâya)*Göçmek, ölmek.*

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî târih
didi Hâmîdî-zâde eyledi dâr-ı
fenâdan intikāl 1106

intikāl eyledüklerinden:1. **intikāl eyledüklerinden:-***dük, -ler, -i, -n, -den***Sayfa 49**

Satır: 10

Kelime Tipi: -
Geçmek, göçmek.

vâlidüm Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hazretleri dâr-ı
bekâya intikāl
eyledüklerinden sonra bir
siyâh

intikāl itmiş:1. **intikāl itmiş:-miş****Sayfa 32**

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Göçmek. II Ölmek.

intikāl itmiş bulduklarından
çok feryâd ü figân
idüp demişler ki müddet-i
medîdedür ki

intikal-i dâr-ı bekâları:1. **intikal-i dâr-ı bekâları:-**
*lar, -ı***Sayfa 19**

Satır: 26

Kelime Tipi: -
*Bâkî olan eve geçmek"**Ölmek.*

naql idince

*Beyan: Eşref-zâde
Efendimüzün intikal-i dâr-ı
bekâları

inzivâ:1. **inzivâ:****Sayfa 68**

Satır: 4

*Kendini Allah'a adayıp
dünya işlerinden el çekme.*

riyâzet itdükden sonra irşâda
icâzet virüp Burusaya
istihlâf buyurmuşlardur Şeyh-
i merkûm dahî inzivâ

ip:1. **iplik:-lik****Sayfa 65**

Satır: 13

*Bir şeyleri bağlamaya
yarayan nesne, sicim.*

ağlasa ve kurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden halâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

ir:1. **irsün:-sün****Sayfa 33**

Satır: 23

Ulaşmak.

Himmatün irsün didiler
Eşrefoğlu Rûmî Sultân

2. **irişdüğümde:-iş, -düg, -**
*üm, -de***Sayfa 47**

Satır: 7

Ulaşmak.

nisvâna irişdüğümde beni
Şeyh 'Abdu'r-rahîm

Tırsîye ber-mücib-i şer'-i
şerif 'ağd ü nikâh

3. **irdi:-di****Sayfa 33**

Satır: 13

*Beklenen bir zamanın
gelmesi.*

Vaqt-i şubh irdi dünyâdan
girdi
Gördün o Sultânı nitdi

irâdet-i hakk:1. **irâdet-i hakk:****Sayfa 28**

Satır: 3

Kelime Tipi: -
*Allah'ın buyruğu,
iradesi.*

andan kapucılara buyururlar
ki şimdi irâdet-i Hakk
ta'alluk eyledi gidüz pâdişâh
Hazretlerine haber

irâdet-i hallâk-ı müteâl:1. **irâdet-i hallâk-ı müteâl:****Sayfa 68**

Satır: 21

Kelime Tipi: -
Yüce Allah'ın iradesi.

müteâl ile hazine-i kudse
irtihal eyledi Murâdiye
semtinde Hamza Bey Câmî'-
i şerifinde olan

irakeyn seferine:1. **irakeyn seferine:-(n)e****Sayfa 53**

Satır: 19

Kelime Tipi: -
*Bağdat Seferi II 1623-
1639 Osmanlı-İran
Savaşı'nın başında 1624
yılında İranlıların eline*

geçen Bağdat'ın geri alınması amacıyla padişah IV. Murat'ın 1638-39 yıllarında Bağdat üzerine düzenlediği seferdir.

Irakeyn seferine giderken kaşaba-i İznike uğraduğda Hazreti Şeyh Sırrî 'Ali Efendi ile

irşād:

1. irşāda:-a

Sayfa 68

Satır: 3

Doğru yolu gösterme; mânen aydınlatma, hak yolunu gösterme, gafletten uyandırma, uyarma.

riyâzet itdükden soñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḥlāf buyurmışlardur Şeyh-i merķūm daḥı inzivā

irşād idüñ:

1. irşād idüñ:-üñ

Sayfa 6

Satır: 15

Kelime Tipi: -

İrşat etmek; doğru yolu göstermek, uyarmak.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sultān Kıddise Sırrahu Hazretleri buyururlar ki kuzu biz Pîr ve

irşād-ı nās olan:

1. irşād-ı nās olan:-an

Sayfa 6

Satır: 10

Kelime Tipi: -

İnsanları manen aydınlatmak, hak yolunu göstermek, gafletten uyandırmak, uyarmak.

hücreesine gelüp her nesi var ise fuķarāya bezl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

irşād-ı sâlik-i rāh-ı hudāya:

1. irşād-ı sâlik-i rāh-ı

hudāya:-ya

Sayfa 19

Satır: 2

Kelime Tipi: -

İnsanları mânen aydınlatan Allah yolunun sâliki.

işāret buyurdukları perhiz üzre yedi sene muvāzibat idüp irşād-ı sâlik-i rāh-ı Hudāya ve terbiye-i

irşād-ı sâlikîn:

1. irşād-ı sâlikîn:

Sayfa 44

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Bir tarikata girmiş, bir mürşide bağlanarak mânevî yolculuğa çıkmış olan kimselere doğru yolu gösterme.

irşād-ı sâlikîn ve terbiye-i tālibîn ile iştiğāl ü eṭrāfa ḥulefā irşāl itmek üzre iken toḫuz yüz yirmi altı

irşād-ı tüllāb:

1. irşād-ı tüllāb:

Sayfa 54

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Öğrencilere, hak yolunu gösterme.

Ba' dehu Şeyh Sırrî 'Ali Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefiyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı tüllāb üzere

irşāl eyledi:

1. irşāl eyledi:-di

Sayfa 46

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

behişt-i cāvidān ta'āmi irşāl eyledi ve buyurdılar ki ol melāike-i kirām yörükler şuretinde

irşāl ider:

1. irşāl ider:-er

Sayfa 63

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Göndermek.

haber irşāl ider ki fuķarāyı cem' idüp gelsünler ve bizüm için yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḥir

2. irşāl ider:-er

Sayfa 26

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

ķapucuları emr-i şerif ile yine irşāl ider ķapucular gelüp Eşref-zādeye emr-i şerifi irşāl iderler

irşāl iderler:

1. irşāl iderler:-er, -ler

Sayfa 28

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

erkān-ı devletden ba'zı kimesneler ile Karamürsele bir ķadırğa irşāl iderler Eşref-zāde Efendi

2. **irsāl iderler:**-er, -ler**Sayfa 29**Satır: **15**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

Mükerreme Sultāna irsāl iderler aḡa daḡı şekeri vālide Sultāna virür ve Eşref-zādenün vaşiyetleri

3. **irsāl iderler:**-er, -ler**Sayfa 31**Satır: **13**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

ta'zīm ile yine maḡarr-ı devletine irsāl iderler Pādişāh Hāzretleri daḡı tesellī bulup gelüp İstanbula

4. **irsāl iderler:**-er, -ler**Sayfa 39**Satır: **15**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

ḡalāşı için himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḡı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İznike

5. **irsāl iderler:**-er, -ler**Sayfa 42**Satır: **18**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

gün Sultān Eşref-zāde 'Abdu'r-raḡīm Tırsīyi pazara elma almaḡa irsāl iderler 'Abdu'r-raḡīm Tırsī

irsāl idüp:1. **irsāl idüp:**-üp**Sayfa 15**Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler anlardur geldiler Şeyḡ Hüseyin Hāzretleri

2. **irsāl idüp:**-üp**Sayfa 26**Satır: **7**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sultān Eşref-zādeyi İstanbula da'vet iderler ḡapucılar daḡı emr-i şerīfi Sultān

3. **irsāl idüp:**-üp**Sayfa 35**Satır: **14**

Kelime Tipi: -

Göndermek, yollamak.

Marīza olan aḡzına alsun def' olur deyü buyurmuşlar ve anlar daḡı adam irsāl idüp getirüp

irsāl itmek:1. **irsāl itmek:**-mek**Sayfa 19**Satır: **6**

Kelime Tipi: -

Gönderme, gönderilme, yollama.

buyurup sinīn-i keşire envā'ı mücāhedāt ve riyāzāta iştiḡāl ve eḡrāfa ḡülefa irsāl itmek üzre

2. **irsāl itmek:**-mek**Sayfa 44**Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Gönderme, gönderilme, yollama.

irşād-ı sālīkīn ve terbiye-i ḡālibīn ile iştiḡāl ü eḡrāfa ḡulefa irsāl itmek üzre iken ḡoḡuz yüz yirmi altı

irsāl olındukda:1. **irsāl olındukda:**-ın, -duk, -da**Sayfa 47**Satır: **9**

Kelime Tipi: -

Gönderildi.

eyleyüp İznike irsāl olındukda Sultān Bāyezīd ḡaşşakīlerinden Sultān Ḳorḡud vālidesi baḡa vaşiyet

irtihāl buyurduklarından:1. **irtihāl**

buyurduklarından:-duk, -lar, -ı, -(n)dan

Sayfa 36Satır: **11**

Kelime Tipi: -

*Dünyādan āhirete**ḡöçme, ölme.*

buyurduklarından yüz altmış sene mürürle ya'nī biñ otuz dört tārīḡinde 'āvām ḡā' ifesinden ba'zı

irtihāl buyurmuşlar:1. **irtihāl buyurmuşlar:**-mıḡ, -lar**Sayfa 51**Satır: **8**

Kelime Tipi: -

*Dünyādan āhirete**ḡöçme, ölme.*

terbiye' -i sālîkine iştiğāl üzere
iken biñ on iki târihinde
dünyâdan 'uqbâya irtihâl
buyurmışlar Kıabr-i

2. **irtihâl buyurmışlar:**-miş,
-lar

Sayfa 64

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Dünyâdan âhirete
göçme, ölmek.*

iştiğāl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dâr-ı
bekâyâ irtihâl buyurmışlar
Eyüb Efendi zâviyesinde

irtihâl buyurmışlardur:

1. **irtihâl buyurmışlardur:**-
miş, -lar, -dur

Sayfa 71

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Dünyâdan âhirete
göçme, ölmek.*

buyurmışlardur Maħrûse-i
mezbûrda Hâzreti Emîr
Zâviyesi mağberesinde defîn
ve du'â-yı müslimîne

irtihâl buyurup:

1. **irtihâl buyurup:**-up

Sayfa 55

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Dünyâdan âhirete
göçme, ölmek.*

biñ altmış toktuz târihinde
irtihâl buyurup Sultân
Eşref-zâde türbesinde
medfündür Şeyh Hâmî-i

2. **irtihâl buyurup:**-up

Sayfa 58

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Dünyâdan âhirete
göçme, ölmek.*

üzere iken irtihâl buyurup
zâviye-i mezkûrede
miħrâb dîvârı verâsında
rahmet-i Hâkka karîndür

irtihal eyledi:

1. **irtihal eyledi:**-di

Sayfa 68

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Âhirete göçmek, ölmek.

müteâl ile hazine-i kudse
irtihal eyledi Murâdiye
semtinde Hamza Bey Câmî' -
i şerifinde olan

irtihâl eylemişdür:

1. **irtihâl eylemişdür:**-miş, -
dür

Sayfa 69

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Âhirete göçmek, ölmek.

eylemişdür zâviye' -i
mezbûrede olan türbe' -i
münîfede medfün ve du'â' -ı
'uşşâka mağrûndur

irtihâl-i bekâ-yı sarây-ı

server-i 'uqbâ

buyurduklarından:

1. **irtihâl-i bekâ-yı sarây-ı**

server-i 'uqbâ

buyurduklarından:-dukt, -
lar, -ı, -(n)dan-dukt, -lar, -ı, -
(n)dan, -

Sayfa 35

Satır: 5

Kelime Tipi: Kalıp

İfade

Peygamber Efendimiz'in

*ahiretteki sonsuzluk sarayına
göç etmek. (Vefat etmek.).*

server-i 'uqbâ
buyurduklarından şöıra yine
ekle
'illeti sarây-ı Hümâyunda
kadınlardan birine 'ârîz

irtihâl-i dâr-ı bekâ

itmişlerdür:

1. **irtihâl-i dâr-ı bekâ**

itmişlerdür:-miş, -ler, -dür

Sayfa 63

Satır: 25

Kelime Tipi: -

*Bekâ evine, âhirete
göçmek, ölmek.*

senesi irtihâl-i dâr-ı bekâ
itmişlerdür

îşâl iderler:

1. **îşâl iderler:**-er, -ler

Sayfa 26

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Vardırmak.

Eşref-zâdeye îşâl iderler

Ba'dehu' n-nazar

Eşref-zâde buyurur ki emr-i

İlâhî yokdur

2. **îşâl iderler:**-er, -ler

Sayfa 26

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Vardırmak.

kapucuları emr-i şerîf ile yine

irsâl ider kapucular

gelüp Eşref-zâdeye emr-i

şerîfî îşâl iderler

3. **îşâl iderler:**-er, -ler

Sayfa 40

Satır: 2
Kelime Tipi: -
Ulaştırmak.

gelüp ol maħalleyi bulup ve
ol hātūnı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

işāret:

1. **işāretlerinde:**-ler, -i, -n, -
de

Sayfa 22
Satır: 10
Hareket.

ider Bir miqdār tevakkuf
idüp yine işāret iderler
yine men' ider üçüncü
işāretlerinde yine Mevlānā

işāret buyurdukları:

1. **işāret buyurdukları:**-duk,
-lar, -ı

Sayfa 19
Satır: 1
Kelime Tipi: -
İşāret etmek.

işāret buyurdukları perhiz
üzre yedi sene muvāzibat
idüp irşād-ı sālīk-i rāh-ı
Hudāya ve terbiye-i

işāret buyururlar:

1. **işāret buyururlar:**-ur, -
lar

Sayfa 51
Satır: 22
Kelime Tipi: -
İşāret etmek.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işāret
buyururlar derviş daħı ağaca
yakın

işāret ider:

1. **işāret ider:**-er

Sayfa 29
Satır: 17
Kelime Tipi: -
Göstermek.

üzere şekeri dehānlarında
tutmağa işāret ider
Mükerreme Sultān daħı
şekeri dehānlarına va'z ider

işāret iderler:

1. **işāret iderler:**-er, -ler

Sayfa 22
Satır: 9
Kelime Tipi: -
*Bir şeyi, bir durumu el,
yüz hareketleriyle anlatmak,
göstermek, belirtmek.*

ider Bir miqdār tevakkuf
idüp yine işāret iderler
yine men' ider üçüncü
işāretlerinde yine Mevlānā

2. **işāret iderler:**-er, -ler

Sayfa 27
Satır: 19
Kelime Tipi: -
Göstermek.

getürüñ deyü yüke işāret
iderler fuķarā daħı şarābı
indürürler ve Sultān Eşref-
zāde buyurup bir kazğan

işāret ola:

1. **işāret ola:**-a

Sayfa 15
Satır: 7
Kelime Tipi: -
*İşāret vermek, işāret
gelmesi.*

gice dimeğe işāret ola imdi
Şeyh Hüseyin Hamāvī
Hāzretleri dü-pādişāh-ı der
yek iklīm nemikuned

işāret olmağla:

1. **işāret olmağla:**-mağ, -la

Sayfa 65
Satır: 3

Kelime Tipi: -
*İşāret vermek, işāret
gelmesi.*

olinmağa 'ālem-i bātından
işāret olmağla tarīķden
bilkülliye ferāğat ü İznīķe
varup Eşref-zāde Efendi

ise:

1. **ise:**

Sayfa 13
Satır: 17
*Ek filin şart eki (-sA)
almış şekli.*

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā
hālīhi turur Şeyh
Hüseyin Hāzretleri
Eşrefzādenüñ yanlarına
varup

2. **ise:**

Sayfa 5
Satır: 5
İse II Koşul edati.

baña naşīb ve dāye var ise ve
ma'ārif-i İlāhī
müyesser olurısa 'ālametleri
zuhūr ide deyü niyyet

3. **ise:**

Sayfa 50
Satır: 32
İse II Koşul edati.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznīķ beynüñüzde şu
mekūle bir guft u gu vāķı'

olmuş eger şahih bizüm
'alâkamuzdan ise mâderinüñ

4. ise:

Sayfa 51

Satır: 16

İse II Koşul edatı.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hâzretlerinüñ kerâmeti
var ise bize bir miqdâr şeker
bulsun dir Ba' dehu

İsfendiyaroğlu ahmedinüñ:

1. **İsfendiyaroğlu**

ahmedinüñ:-nüñ

Sayfa 41

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*İsfendiyaroğulları'nın
son dönemindeki hükümdarı
Kızıl Ahmet Bey'dir. Bu
yüzden İsfendiyaroğulları'na
hükümdarları adıyla Kızıl
Ahmetli Beyliği de denir.
Fatih'in ölümünden sonra
Kızıl Ahmet, II. Bayezit
tarafından Bolu
Sancakbeyliği'ne atandı. Bu
soydan gelen birçok kişi,
Osmanlı Devleti'nin önemli
görevlerine yükseldi.*

muhtedâ-yı enâmdur Vatan-ı
aşlısi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroğlu
Ahmedinüñ

İşgâ itmeyüp:

1. **İşgâ itmeyüp:-me, -(y)üp**

Sayfa 16

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kulak verme, dinleme.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât

olınca tevhi'd iderler Ba' dehu
du'â idüp fuqarâya şü

İsid:

1. **İşidicek:-icek**

Sayfa 20

Satır: 11

Duymak, dinlemek.

mezbür bu kelâmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zâdeyi tutup Tirse

2. **İşidür:-ür**

Sayfa 25

Satır: 10

Duymak, dinlemek.

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ ne şinevâ
güşları ve
binâ-dîdeleri vardur ki
gönülde olan fısıltıyı işidür

İşk:

1. **İşka:-a**

Sayfa 61

Satır: 2

Aşırı sevgi.

zikriyle zâhid tövbe-kâr oldu -
her şehër inler nâleler
eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldu 'İşka uyanlar

İşk şarâbun:

1. **İşk şarâbun:-un**

Sayfa 56

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı || İlâhî aşk.

İşk şarâbun nüş idenler şala
gelsün berü Döst şedâsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup

mest-i müdâm Kendüsin
serhûş idenlere şala gelsün
berü

İskân itdürüp:

1. **İskân itdürüp:-dür, -üp**

Sayfa 11

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yerleştirmek.

sa'âdet-hânelerinde bir oda
tahlîyye idüp ve anda
İskân itdürüp levâzımlarını
rüz-be-rüz i'tâ iderler

İskele:

1. **İskele:**

Sayfa 28

Satır: 17

*1. Deniz taşıtlarının
yanaştığı, çoğu tahta ve
betondan yapılmış, denize
doğru uzanan yer. 2. Vapur
uğrağı olan şehir veya
kasaba.*

haber olduğda iskele
tarafında olan Temür
Kıpuya
karşu gelüp Eşref-zâde
Efendinüñ mübârek ellerin

2. **İskelede:-de**

Sayfa 30

Satır: 13

*1. Deniz taşıtlarının
yanaştığı, çoğu tahta ve
betondan yapılmış, denize
doğru uzanan yer. 2. Vapur
uğrağı olan şehir veya
kasaba.*

kendünün'ulufesi ve
bağiyyesini dağı iskelede
olan fuqarâya bezl idüp ve
yanlarında bir açke

islambol:1. **islambola:-a****Sayfa 25**

Satır: 25

İstanbul şehri.

*Sultan Eşref-zâde
Efendimüzün İslambola
pâdişâhun vakı' olan da'veti

islanbol:1. **islanbola:-a****Sayfa 26**

Satır: 24

İstanbul şehri.

pâdişâhla varup
*Beyan Eşref-zâde
Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

ism:1. **ismini:-i, -n, -i****Sayfa 8**

Satır: 12

Ad, isim.

üzre mütemekkîn olup Hâcî
Bayrâm-ı Velî
kerîmesinden bir kerîmeleri
olur ki ismini Züleyhâ

2. **ismi:-i****Sayfa 63**

Satır: 23

Ad, isim.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişîn olup 1228

ism-i şerîfleriñüz:1. **ism-i şerîfleriñüz:-ler, -iñüz****Sayfa 36**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Şerefli, mübarek isim.

Sultânüm siz kimsiz ve ism-i
şerîfleriñüz nedür

istanbül:1. **istanbula:-a****Sayfa 26**

Satır: 7

İstanbul şehri.

emr-i şerîfi irsâl idüp Sultân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da'vet iderler çapucılar dağı
emr-i şerîfi Sultân

2. **istanbula:-a****Sayfa 28**

Satır: 16

İstanbul şehri.

Hazretleri dağı Karamürsele
gelüp kaçırğaya rüküb
idüp İstanbula dâhil olurlar
pâdişâh Hazretlerine

3. **istanbula:-a****Sayfa 31**

Satır: 14

İstanbul şehri.

ta'zîm ile yine mağarr-ı
devletine irsâl iderler
Pâdişâh Hazretleri dağı
tesellî bulup gelüp İstanbula

4. **istanbula:-a****Sayfa 36**

Satır: 14

İstanbul şehri.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sühte tutup

gerden ü pâyine zencîr ü lâle
tağup İstanbula

5. **istanbula:-a****Sayfa 36**

Satır: 16

İstanbul şehri.

giderken reh-güzârları İznik
olup anda iki gice
mihmân olurlar Ba' dehu
İstanbula revân olup

6. **istanbula:-a****Sayfa 37**

Satır: 11

İstanbul şehri.

bendsüz önlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşun hânesine nüzûl

7. **istanbula:-a****Sayfa 40**

Satır: 11

İstanbul şehri.

adamları me'yûs olup
İstanbula gelüp bu hâli
Mağmûd Paşaya i'lâm
iderler Mağmûd Paşa dağı

8. **istanbula:-a****Sayfa 61**

Satır: 4

İstanbul şehri.

mezbûr bir huşuş için
İstanbula gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldı Şeyh-i

9. **istanbulda:-da****Sayfa 61**

Satır: 7

İstanbul şehri.

göçmüşdür İstanbulda
Tophanede vâki 'âsitâne-i
Kâdiriyede defîn-i zîr-i
zemîn ve Hazreti Şeyh

10. **istanbulda:-da**
Sayfa 67
Satır: 20
İstanbul şehri.

müddet râğbet idüp sonra
müşârü' n-ileyh
Sa'âde' d-din Efendi
İstanbulda Şahn müderrisi

iste:

1. **isterseñ:-r, -se, -ñ**
Sayfa 18
Satır: 7
*(Bir şeye karşı) İstek
duymak, (o şeyi) arzulamak,
arzu etmek.*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

2. **istersüñ:-r, -süñ**
Sayfa 23
Satır: 13
*(Bir şeye karşı) İstek
duymak, (o şeyi) arzulamak,
arzu etmek.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
mel'ün benim müridlerimiñ
ve ahibbâlarumuñ

3. **işte:**
Sayfa 14
Satır: 5
İşte.

ruhum işte mürşid-i kâmil
böyle olur ki kalbi

yerde koyup kendi 'âlem-i
ervâha tayarân idüp

istifâzen:

1. **istifâzen:**
Sayfa 67
Satır: 4
Feyiz alma, feyizlenme.

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademden zuhûr ve
âfitâb-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nûr-ı şu'ûr idüp ol

istigâl:

1. **iştigâl:**
Sayfa 19
Satır: 6
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

buyurup sinîn-i keşire envâ'ı
mücâhedât ve
riyâzâta iştigâl ve eţrâfa
hülefâ irsâl itmek üzere

2. **iştigâl:**
Sayfa 38
Satır: 8
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ hayır
du'âlarına
iştigâl üzere olup Burusaya
gelüp tahtır olınuğı

3. **iştigâl:**
Sayfa 44
Satır: 11
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

irşâd-ı sâlikîn ve terbiye-i
tâlibîn ile iştigâl ü eţrâfa

hülefâ irsâl itmek üzere iken
toğuz yüz yirmi altı

4. **iştigâl:**
Sayfa 51
Satır: 7
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

terbiye' -i sâlikine iştigâl üzere
iken biñ on iki târihinde
dünyâdan 'uqbâya irtihâl
buyurmışlar Kabr-i

5. **iştigâl:**
Sayfa 53
Satır: 17
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

dermiyân idüp envâ' -ı
ibâdâta iştigâl üzere iken
Hâkân-ı 'Osmâniyeden
Sultân Murâd Hân-ı Râbi'

6. **iştigâl:**
Sayfa 55
Satır: 8
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

Eşrefiyyede pederleriniñ
yerine Şeyh olup nice
mâh u sâl riyâzât ve
mücâhedât iştigâl üzere iken

7. **iştigâl:**
Sayfa 56
Satır: 28
*(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.*

'Ar nâmûs kaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hâkka
eyleyüben iştigâl zıkr-i

Hakkda cüş idenlere şala
gelsün berü

8. iştiğāl:

Sayfa 57

Satır: **23**

(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.

nice sāl-i 'ibādāt ve ta'āte
iştiğāl üzere iken

9. iştiğāl:

Sayfa 58

Satır: **8**

(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.

vāki' zāviye-i Eşrefiyede
istiḥlaf itmekle nice māh
u sāl kıyeye-i mezbūrede
'ibādāt ü ta'āte iştiğāl

10. iştiğāl:

Sayfa 69

Satır: **15**

(Bir işle) Uğraşma,
meşgul olma.

riyāzāta iştiğāl üzre iken biñ
altmış tārîhinde
çeşende-i şehd ü vişāl ve
dünyādan 'ukbāya irtihāl

istiğfār:

1. istiğfār:

Sayfa 20

Satır: **2**

Allah'tan günahlarının
bağışlanmasını isteme, tövbe
etme.

ahāli'-i vilāyet istiğfār idüp
mübārek kademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i
güzeştelerinden istiğfār ve

istiğfār eyledükden:

**1. istiğfār eyledükden:-dük,
-den**

Sayfa 28

Satır: **20**

Kelime Tipi: -

Günahların

bağışlanmasını dilemek,
tevbe etmek.

pūs- hezār iştiyāk 'arz idüp
ve cürminden istiğfār
eyledükden şoñra önlerine
gelüp içeri hās

istiğfār ider:

1. istiğfār ider:-er

Sayfa 22

Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Af dilemek, niyaz etmek,
tövbe etmek, yalvarmak.

dāmānına yüzler sürüp
küstāhlıgından istiğfār ider
ve buyurur ki 'ilm-i zāhire
talep iden bize gelsün

istiğfār idüp:

1. istiğfār idüp:-üp

Sayfa 20

Satır: **1**

Kelime Tipi: -

Af dilemek, niyaz etmek,
tövbe etmek, yalvarmak.

ahāli'-i vilāyet istiğfār idüp
mübārek kademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i
güzeştelerinden istiğfār ve

2. istiğfār idüp:-üp

Sayfa 21

Satır: **13**

Kelime Tipi: -

Af dilemek, niyaz etmek,
tövbe etmek, yalvarmak.

sa'adetlerine yüz sürüp
cerāyiminden istiğfār idüp
mübārek elleründen bī'at ü
inābet itdiler Eşref-zāde

3. istiğfār idüp:-üp

Sayfa 21

Satır: **18**

Kelime Tipi: -

Af dilemek, niyaz etmek,
tövbe etmek, yalvarmak.

vālidesi kazıyyeyi i'lām
eyledükde ol daḥı istiğfār
idüp bī'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cüybarūñ

istiğrāk:

1. istiğrāk:

Sayfa 14

Satır: **2**

Kendinden geçip
dünyayı unutma.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Ḥazretleri kıyduñuz dimeden
murādı bizi istiğrāk

istihkār:

1. istihkār:

Sayfa 19

Satır: **18**

Hor görme, hakir
görme, küçümseme.

buyurduklarında nihāyet faqr
u fenāya müstağrāk
olup ḥatta 'avām istihkār
tarafında olurlar ḥatta

istihkār idersünüz:

**1. istihkār idersünüz:-er, -
sünüz**

Sayfa 19

Satır: **23**

Kelime Tipi: -

*Hor görmek, hakir
görmek, küçümsemek.*

idersünüz bu ‘aziziñ şehri-
Hamada nice
kerametleri zühür eyledi
deyü kerâmetlerini bir bir

istihlâf buyurmışlar:

1. **istihlâf buyurmışlar:-**
mış, -lar

Sayfa 69

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Birini kendi yerine
bırakmak, yerine geçirmek;
halife olarak tayin etmek.*

zâviye’-i Eşrefiyyeye istihlâf
buyurmışlar idi anlar
dahı gelüp zâviye’-i
merkûmede mücâhedât ve

2. **istihlâf buyurmışlar:-**
mış, -lar

Sayfa 8

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Bir şeyhin beklenen
olgunluğa erişmiş bir
derişini irşâda memur
etmesi, kendine halife olarak
tâyin etmesi.*

ü seccâde ile kâsaba-i İznike
istihlâf buyurmışlar
Eşref-zâde Efendi dahı gelüp
kâsaba-i İznike ihtifâ

istihlâf buyurmışlardur:

1. **istihlâf buyurmışlardur:-**
mış, -lar, -dur

Sayfa 68

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Birini kendi yerine
bırakmak, yerine geçirmek;
halife olarak tayin etmek.*

riyâzet itdükden sonra irşâda
icâzet virüp Burusaya
istihlâf buyurmışlardur Şeyh-
i merkûm dahı inzivâ

istihlâf itdim:

1. **istihlâf itdim:-di, -m**

Sayfa 15

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Bir şeyhin beklenen
olgunluğa erişmiş bir
derişini irşâda memur
etmesi, kendine halife olarak
tâyin etmesi.*

itdim hemân anlar dahı
emirlerine imtişâl idüp
‘azm-i râh iderler ammâ
‘aziziñ kudemâdan olan

istihlaf itmekle:

1. **istihlaf itmekle:-mek, -le**

Sayfa 58

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Birini kendi yerine
bırakmak, yerine geçirmek;
halife olarak tayin etmek.*

vâki’ zâviye-i Eşrefiyede
istihlâf itmekle nice mâh
u sâl kırye-i mezbûrede
‘ibâdât ü ta’âte iştiğâl

istikbâl:

1. **istikbâli:-i**

Sayfa 9

Satır: 21

Karşılama.

istikbâli temâm itdünüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı dahı istikbâl idün
deyücek ahâli-i

2. **istikbâliñüz:-iñüz**

Sayfa 28

Satır: 11

Karşılama.

derişdür sarây kapısına dek
istikbâliñüz kâfidür
deyüp evvelki tedbîrden ‘avk
ve te’hîr iderler liken

3. **istikbâl:**

Sayfa 30

Satır: 17

Karşılama.

Eşref-zâdeyi istikbâl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuqarâ Sultân Eşref-
zâdeyi görüp şeref-i

istikbâl idün:

1. **istikbâl idün:-iñ**

Sayfa 9

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Karşılama.

istikbâli temâm itdünüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı dahı istikbâl idün
deyücek ahâli-i

istikbâle giderem:

1. **istikbâle giderem:-er, -em**

Sayfa 28

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Karşılama gitmek.

derünına âteş-i muhâbbet
düşüp nice ideceğın
bilmez ‘Âkıbetü’l-emr
istikbâle bizâtihi giderem

istikbâle varurlar:

1. **istikbāle varurlar:**-ur, -lar

Sayfa 9

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Karşılamaaya gitmek.

Efendi Hâzretlerini istikbāle varurlar Şeyh Hüseyn Hâmāvî Hâzretleri buyururlar ki bize

istikrāh idüp:

1. **istikrāh idüp:**-üip

Sayfa 49

Satır: 15

Kelime Tipi: -

İğrenmek, tiksirmek.

bundan istikrāh idüp döğüp kovarlardı ol kelb yine ol iki pencereye mülâzemet iderdi ol

istilâ itmekle:

1. **istilâ itmekle:**-mek, -le

Sayfa 68

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yayılmak, sarmak,

kuşatmak.

Sırrihü'l-haḫr Hâzretlerinün Cāmi'-i şerifinde Hâḫib olup ba'd-müddet za'f piri istilâ itmekle

istimā' idicek:

1. **istimā' idicek:**

Sayfa 12

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Duymak, işitmek.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimā' idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāş itdün deyü ḫamd

2. **istimā' idicek:**-icek

Sayfa 21

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Duymak, işitmek.

meşgūl olur Pirezen taşra dan zikru'llah avāzın istimā' idicek hemān ḫalbine bir nār-ı muḫabbet

3. **istimā' idicek:**-icek

Sayfa 40

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Duymak, işitmek.

Maḫmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pire-zen Maḫmūd Paşanuñ mağdūb idügin istimā' idicek el-

istimā' olunmuşdur:

1. **istimā' olunmuşdur:**-ın, -mış, -dur

Sayfa 49

Satır: 8

Kelime Tipi: -

İşitmek.

pürüm ḫamdī Efendi Hâzretlerinden bi'z-zāt istimā' olunmuşdur ki buyurmuşlardur vaḫtā ki

istimdād:

1. **istimdād:**

Sayfa 25

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Yardım.

meşāyih-ı 'izāmdur anlara müracāt idüp her biri birinden istimdād için taḫt-ı yedlerinde olan

istinad itmiş:

1. **istinad itmiş:**-miş

Sayfa 12

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Dayanmak.

açar görür ki Eşref-zāde Sultān Hâzretleri ḫücrenün bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḫrik

istinsāh iderler:

1. **istinsāh iderler:**-er, -ler

Sayfa 29

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Nasihat isteme, öğüt

alma.

istinsāh iderler Ba'de'l-vā'z ve'n-naşīḫa buyururlar ki ey ḫalife-i İslām bizümle ḫidmet

istirāhat itmesi:

1. **istirāhat itmesi:**-me, -si

Sayfa 65

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Rahat etme, dinlenme.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḫatda istirāhat itmesi mu'ayyen ü muḫaḫkaḫdur

iştivāk:

1. **iştivāk:**

Sayfa 28

Satır: 19

Arzu.

pūs- hezār iştivāk 'arz idüp ve cürminden istigfar

eyledükden sonra önlerine
gelüp içerü hâş

istizân iderler:

1. **istizân iderler:**-er, -ler

Sayfa 30

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*İzin isteme, müsaade
isteme.*

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
mikdâr flori alup ve yine
İzniğe rücû' iderler ve

isti'zâr idüp:

1. **isti'zâr idüp:**-üp

Sayfa 34

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Özür ve afv dileme.

vefât idüp ahâli-i maħalle
mütenebbih olup Sultân
Eşref-zâdeden isti'zâr idüp
'afv-ı cerâ' imleri içün

it-:

1. **itmege:**-meg, -e

Sayfa 15

Satır: 6

Etmek, yapmak.

sikkesi yedi terk olduğına
hikmet budur deyü
buyurmuşlar ki keçeden
itmege sebep Hakk katında

i'tâ iderler:

1. **i'tâ iderler:**-er, -ler

Sayfa 11

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Vermek.

sa'âdehânelerinde bir oda
taħliyye idüp ve anda
iskân itdürüp levâzımlarını
rüz-be-rüz i'tâ iderler

i'tikâd-ı:

1. **i'tikâd-ı:**

Sayfa 53

Satır: 21

*I'tikâd-ı tamm II Tam
olarak, eksiksiz, kalben
tasdik ederek inanma.*

görüşüp eṭvârından gâyet
hazz idüp i'tikâd-ı

i'tikâdı olup:

1. **i'tikâdı olup:**-up

Sayfa 44

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bağlanmak.

Tırsî Hazretlerinin Sultân
Eşrefe daha ziyâde
i'tikâdı olup ez-cân u dil
ciddile râh-ı mücâhedeye

i'tikâfa:

1. **i'tikâfa:**

Sayfa 35

Satır: 22

*Bir yere kapanıp
dışarıya çıkmadan ibâdetle
meşgul olma.*

merhûme Zelihâ Hâtun
vâlid-i büzürgvârlarınıñ
türbe'-i münîfelerinde birkaç
gün i'tikâfa niyet idüp

iti'raf iderler:

1. **iti'raf iderler:**-er, -ler

Sayfa 17

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Saklamaktan,

*gizlemekten vazgeçip
doğruyu söylemek, işlediği
suçu açıklamak.*

isti'dadı zâhir ü nümâyân
oldukda fuḡarâ zebânların
kütâh idüp iti'raf iderler
Ba'dehu Eşref-zâde Sultân

itmâm itdi:

1. **itmâm itdi:**-di

Sayfa 66

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tamamlamak.

oldı Ba'de'z-zamân yine
hâzır olup kelimât-ı
ezânun bâkiyesini daħı
itmâm itdi 'Abdu'r-raħîm

itmâm itmışdür:

1. **itmâm itmışdür:**-miş, -
dür

Sayfa 63

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Tamamlamak.

Şâlih Efendi daħı nakd-i
hayâtı ta'dâd idüp itmâm
itmışdür İzniğe türbe-i
Eşref-zâdede maħall-i

ittifak:

1. **ittifak:**

Sayfa 7

Satır: 5

Fikir birliği.

tarîkıyn ittifak bunuñ üzerine
der ki Eşref-zâde
Efendi Hâcî Bayrâm-ı
Velîniñ on bir sene

2. **ittifak:**-si, -ni

Sayfa 66

Satır: 10

Fikir birliği.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Karaşuya sepedler komışlar
ittifāk biraz eyyām

ittika idüp:

1. **ittika idüp:-üp**

Sayfa 27

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Dayanma, yaslanma.

gelecek yollarına karşı
a'şalarına ittika idüp
mürākabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Hāzretlerine

ittikā itdiler:

1. **ittikā itdiler:-di, -ler**

Sayfa 13

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Dayanmak, yaslanmak.

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā
hālīhi turur Şeyh
Hüseyn Hāzretleri
Eşrefzādenün yanlarına
varup

ittişāl:

1. **ittişālinde:-i, -(n)de**

Sayfa 62

Satır: 13

Bitişik.

Pazar Köyde kā'in zāviye-i
şerīfe ittışālinde olan
türbe-i münīfede rahmet-i
Hudāya karındür

iy:

1. **iy:**

Sayfa 13

Satır: 9

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

gelün imdi iy dervīşān
va'demüz encām buldı
Rümīyi erba'ından ihrāc
idelüm çün

2. **iy:**

Sayfa 21

Satır: 8

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

düşüp Sultān Eşref
Hāzretlerinün yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kula
benzemezsin İznikde

3. **iy:**

Sayfa 30

Satır: 21

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

buyururlar ki İy Bārī Te'alā
senden murādum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selātinün kalbinden

4. **iy:**

Sayfa 40

Satır: 17

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

każā 'amiye'l-basar İy
'aşıkān-ı çilekeş-i halvet ü
erba'in ve İy müştākān-ı
visāl-i Rabbü'l-'ālemīn

5. **iy:**

Sayfa 40

Satır: 18

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

każā 'amiye'l-basar İy
'aşıkān-ı çilekeş-i halvet ü
erba'in ve İy müştākān-ı
visāl-i Rabbü'l-'ālemīn

6. **iy:**

Sayfa 49

Satır: 18

*(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.*

zamānda 'aşādar Hābīb Dede
hayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahālī'-i
İznik bu kelbceğizi

'iyāl:

1. **'iyālimüzün:-imüz, -ün**

Sayfa 11

Satır: 14

Çocuk, evlat.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyālimüzün hālī nicedür hiç
bilmem ne çāredür

**izācā'e'l-każā'amiye'l-
basar:**

1. **izācā'e'l-każā'amiye'l-**

basar:

Sayfa 40

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Kaza gelince göz kör
olur, göremez.*

każā ‘amiye’l-basar İy
‘āşıkān-ı çilekeş-i halvet ü
erba‘ın ve İy müştākān-ı
visāl-i Rabbü’l-‘ālemīn

izāle iderler:

1. **izāle iderler:**-er, -ler

Sayfa 22

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Ortadan kaldırma.

bağ deyü buyururlar Molla
Kuşbe’ d-diniñ çeşm-i
nā-bināsından perde izāle
iderler Mevlāna

izhār-ı kerāmet eylediler:

1. **izhār-ı kerāmet**

eylediler:-di, -ler

Sayfa 50

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Keramet göstermek.

eylediler Seccāde-i tarīkatuñ
pīr-i ercümendi
Hāzreti e’ş-Şeyh Pīr Hamdī
ibn e’ş-Şeyh

izn ü icāzet:

1. **izn ü icāzet:**

Sayfa 8

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Bir şeyhin irşat

*mertebesine gelmiş derviş
veya muhiplerinden birine,
tālipleri irşat edebileceğine
dâir izin verdiği gösterir
yazılı belge, icāzetnâme.*

tezvīc idüp kendülere dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet dağı virtüp āyin-i
meşāyih-ı Sultān üzre alem

izn ü icāzet virdi:

1. **izn ü icāzet virdi:**-di

Sayfa 15

Satır: 16

Kelime Tipi: -

İzin ve icāzet vermek.

Rümīye kırk gün içinde
himmət idüp izn ü icāzet
virdi deyü kıyl ü kāl idicek
‘Azīz Hāzretlerine nūr-i

iznik:

1. **iznikde:**-de

Sayfa 9

Satır: 10

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

vākı‘alarını tahtır eyle andan
anlaruñ hīdmetinde var
Eşref-zāde Hāzretleri dağı
gelüp İznikde erba‘ine

2. **iznikde:**-e

Sayfa 19

Satır: 16

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

nirān Menkıbe Hāzreti Eşref-
zāde Şeyh Hüseyin
Hamāvī Hāzretlerinden
gelüp İznikde teşrīf

3. **iznikde:**-e

Sayfa 19

Satır: 20

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden*

*alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

hikmet-i Hūdā günlerde bir
gün Hamādan bir
kimesne İznikde gelür Sultān
Eşref-zādeyi bu halde

4. **iznikde:**-de

Sayfa 21

Satır: 8

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

düşüp Sultān Eşref
Hāzretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kıla
benzemezsin İznikde

5. **iznikde:**-e

Sayfa 25

Satır: 22

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

Qudret-i Rabbanī birle
dergāh-ı ‘ālī çavuşlarından
bir çavuş İznikde gelüp Sultān
Eşref-zādenüñ

6. **iznikde:**-de

Sayfa 26

Satır: 1

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

varup dir ki Sultānum bu
‘abd-i dā‘īyeñüz İznikde
bir ‘aziz gördüm hayli hüsn
ü hālin müşāhede

7. izniķ:

Sayfa 27

Satır: 1

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

İznikçe teveccüh iderler İznik
ķurbında Derbent
nām bir kāfir ķaryesi var bir
gice anda yaturlar

8. izniķe:-e

Sayfa 27

Satır: 1

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

İznikçe teveccüh iderler İznik
ķurbında Derbent
nām bir kāfir ķaryesi var bir
gice anda yaturlar

9. izniķde:-de

Sayfa 30

Satır: 16

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

ķomayup seffineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar

İznikde fukarā ve dervīşān
dahı Sultān

10. izniķe:-e

Sayfa 30

Satır: 8

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

olurlar ol ecilden hātırları
içün istizān iderler bir
mikdār flori alup ve yine
İznikçe rücū‘ iderler ve

11. izniķe:-e

Sayfa 31

Satır: 2

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

ihrāc eyle deyüp tazarru‘ ve
niyāz iderler ve dahı
fukarā ile İznikçe yine rücū‘
iderler ve gelüp

12. izniķe:-e

Sayfa 31

Satır: 6

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

ārāma mecālī ķalmaz nāķār
ķaşlarından birkaç
adam alup tebdīl-i şüret ile
İznikçe gelürler ve

13. izniķ:

Sayfa 36

Satır: 15

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

giderken reh-güzārları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba‘dehu
İstanbula revān olup

14. izniķde:-de

Sayfa 37

Satır: 1

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İznikçe
oluram çünkü sen mazlūmen
bizüm yanumuza

15. izniķe:-e

Sayfa 39

Satır: 16

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

hālāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi dahı cidd-i tām ile
zamān-ı yesirde İznikçe

16. izniķde:-de

Sayfa 42

Satır: 7

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İznikde olurlar imiş ve hālā evlād-ı kirāmları dahı bu 'ādeti icrā iderler

17. izniķde:-de

Sayfa 43

Satır: 18

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

akābenūñ miyānında vāķi' olan çeşme-sār yanına varur görür ki muķeddemen İznikde kendüden

18. izniķde:-de

Sayfa 44

Satır: 10

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

idüp Eşref-zāde Hāzretlerinūñ intikāllerinden şoñra müddet-i medīde İznikde āsitāne-i şerefiyede

19. izniķe:-e

Sayfa 47

Satır: 9

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi

olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

eyleyüp İznike irsāl olıñduķda Sultān Bāyezīd ḥaşşakīlerinden Sultān Korkud vālidesi baña vaşiyet

20. izniķde:-de

Sayfa 57

Satır: 1

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

olduķda pederlerinden şoñra İznikde post-nişin olmak murād eyledüklerinde 'ammīleri Şeyh Şāliḥ

21. izniķde:-de

Sayfa 57

Satır: 6

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ahāli' -i İznik Şeyh 'Abdullah Efendiyi ihtiyār itmeleriyle nice sāl İznikde post-nişin ve

22. izniķde:-de

Sayfa 57

Satır: 14

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu

kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

İbnü'ş-Şeyh 'Abdullah Efendi dahı pederlerinūñ şehādetinden şoñra İznikde pōst-nişin olup

23. izniķden:-den

Sayfa 61

Satır: 15

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Bir kaç gündən şoñra İznikden ḥaber gelmiş ki başuñuz sağ olsun birāderūñuz Şeyh 'Abdullah

24. izniķde:-de

Sayfa 62

Satır: 21

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

itmeyüp her Cum'a gün İznikde āsitāneye teşrīf buyurup likin içeri ğirmezler imiş ve taşra

25. izniķde:-de

Sayfa 63

Satır: 10

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Şâlih Efendi dahı nakd-i
hayâtı ta 'dâd idüp itmâm
itmişdür İznikde türbe-i
Eşref-zâdede mahall-i

26. **izniğe:-e**

Sayfa 65

Satır: 4

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

olınmağa 'âlem-i bâtından
işâret olmağla tarikden
bilküllüye ferâgat ü İznikçe
varup Eşref-zâde Efendi

27. **izniğe:-e**

Sayfa 69

Satır: 6

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

Şeyh Muhammed Efendi
mu'kaddemen bir
münâsebet ile İznikçe gelüp
Ba' dehu Eşref-zâde

28. **izniğde:-de**

Sayfa 70

Satır: 15

*Türkiye'nin Bursa ilinin
bir ilçesi ve ilçenin merkezi
olan şehir, adını şehirden
alan İznik Gölü'nün doğu
kıyısında, Bursa'nın
kuzeydoğusunda yer alır.*

kalbine ifrâğ idüp İznikçe
Hâzreti Eşref-zâde

Hâzretlerinüñ evlâd-ı
kirâmılarından Şeyh Sırrî 'Ali

iznik gölünüñ:

1. **iznik gölünüñ:-nüñ**

Sayfa 66

Satır: 8

Kelime Tipi: -

İznik Gölü.

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Hâzretleri
İznik Gölünüñ sâhilinde
teferrüce varurlar meğer

izze' d-dîn efendidür:

1. **izze' d-dîn efendidür:-dür**

Sayfa 56

Satır: 15

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

*Eşrefî Sâni'nin oğludur. On
ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı
Arapça tefsir ile meşhur olan
İzzeddin Efendi Bursa İncirli
Eşrefî Dergâhı'nı maddi-
manevi açıdan geliştiren bir
sufidir.*

Şerafe' d-din Efendidür ve
biri İzze' d-dîn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

'izziyâ:

1. **'izziyâ:**

Sayfa 61

Satır: 3

*Tahammüllü, sabırlı
kimse.*

mezbür bir huşuş için
İstanbula gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldu Şeyh-i

K

ka'be:

1. **ka'bede:-de**

Sayfa 33

Satır: 10

*Bütün müslümanların
kiblesi ve ziyâret yeri olan
Mekke şehrindeki mukaddes
binâ, beytullah.*

Hâkık dostları dirildiler
Ka'bede namâz kıldılar

kabr-i şerifleri:

1. **kabr-i şerifleri:-ler, -i**

Sayfa 44

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

Şaferü'l- hayrında şarâb-ı
vişâli içmiş ve dünyâdan
'uqbâya göçmüşdür Kabr-i
şerifleri kaşaba-i

2. **kabr-i şerifleri:-ler, -i**

Sayfa 51

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

şerifleri Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ türbe-i
şeriflerindedür Raḥmetullahi
'aleyh Menkıbe

3. **kabr-i şerifleri:-ler, -i**

Sayfa 54

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

eylemişdür Kabr-i şerifleri
ceddi 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretlerinüñ türbe-i
şerifesindedür ve

4. **qabr-i Şerifleri:-ler, -i****Sayfa 55**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

'āzim-i cennāt-i 'āliyyāt
oldılar Qabr-i Şerifleri
Sultān EŞref-zāde türbe'-i
Őerifesinde olup birāderi

5. **qabr-i Şerifleri:-ler, -i****Sayfa 56**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

zi'l-kā' desinde defn-i zīr-i
zemīn oldılar Qabr-i
Şerifleri 'Abdu'r-raĥīm Tīrsī
Ĥāzretlerinin türbe-i

6. **qabr-i Şerifleri:-ler, -i****Sayfa 57**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Mübarek kabir.

Őehīd eylemişdür Qabr-i
Şerifleri Őeyĥ 'Abdu'r-raĥīm
Tīrsī Ĥāzretlerinin türbe-i
Şerifi qarŐusında bir

kabul eyleñ:1. **qabul eyleñ:-ñ****Sayfa 31**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Kabul etmek.

buyururlar ki Sultānum bizi
dervīŐliĐe qabul eyleñ
baña salĥanat gerekmez deyi
ilhāĥ ve ibrām ider

kabul idüp:1. **qabul idüp:-üp****Sayfa 6**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Razı olmak, uygun
görmek, onaylamak.*

Quddise Sırrahu'l-Müste'an
Ĥāzretlerine varup bizi
bendeliğe qabul idüp seyr-i
ilallah itmeğe bizi irşad

kabul itmeyüp:1. **qabul itmeyüp:-me, -***(y)üp***Sayfa 30**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Kabul etmek.

dānesini qabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki PādiŐāhum siz
bu sīm ü zeri

kabul olmış:1. **qabul olmış:-mış****Sayfa 40**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*İsteği yerine gelmek,
arzusuna kavuşmak.*

Ĥamdülillah iki seneden
berü du'am qabul olmış
deyi cevāb ider sebebinden
su'al eyledüklerinde

kabza:1. **qabzam:-m****Sayfa 23**

Satır: 9

Avuç.

ki Bi-Qudretillāhi Te'alā o
mel'ūnı qabzam iĥine
alup Şıkdum meğer ol
Őeyĥan-ı racīm idi avucum

kaĥ:1. **kaĥmıŐdur:-mış, -dur****Sayfa 20**

Satır: 10

Kaĥmak.

cümle maĥlūk Ĥaĥĥ
Te'alānuñ bendesidür anuñ
iĥün ĥaĥĥdan Ĥaĥĥka
kaĥmıŐdur ĥün ŐaĥŐ-ı

kaĥgın kul:1. **kaĥgın kul:****Sayfa 20**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Hapisten kaĥmıŐ insan
bağlamında.*

eydür ki vālide bir kaĥgın
kul tutdum Şol ĥānede
ĥaps itdüm varup ĥifti
süreyüm daĥı gelüp ol kulı

kaĥgın kulum:1. **kaĥgın kulum:-um****Sayfa 20**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*"Halktan Ĥakk'a kaĥmıŐ
kul" bağlamında.*

daĥı buyururlar ki bir kaĥgın
kulum EŞref-zāde
Efendi Ĥāzretlerinin
kelāmında ĥilāf yoŐdur zīrā

kadar:1. **qadar:****Sayfa 18**

Satır: 17

*"Ölĥüsünde,**derecesinde" anlamında
edat.*

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyh Hüseyin

kadd:

1. **ḳaddi:-i**

Sayfa 22

Satır: 16

Boy, *kamet.*

Ḳuṭbe 'd-din daḥı şark
ṭarafına baḳar görür ki
ḥurşîd-i
'âlem-tâb Kûh-ı Ḳâf
Ḳalesinden iki âdem ḳaddi

2. **ḳaddüme:-ü, -m, -e**

Sayfa 24

Satır: 11

Boy, *kamet.*

temâm ḳaddüme münâsib
geldi bir aḳçe daḥı
ziyâde eyledüm dellâl
şâhibine danışmağa gitdi

ḳaddesallahü esrârehüm:

1. **ḳaddesallahü**

esrârehüm:

Sayfa 14

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Allah sırlarını mübarek
eylesin.*

Ḥamâvî ve biri 'Aḳşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Ḳaddesallahü
esrârehüm biz yine

2. **ḳaddesallahü**

esrârehüm:

Sayfa 71

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Allah sırlarını mübarek
eylesin.*

ḳarîndür Ḳaddesallahü
esrârehüm ve Nef'anâllahü
bişefâ'atihi Âmin yâ Mu'in

ḳaddesallahü sırrahu:

1. **ḳaddesallahü sırrahu:**

Sayfa 19

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Allah sırrını mübarek
kalsın.*

olup mışra'-ı târiḥleri Eşref-
zâde 'azm-i cinân
eyledi * 874 Ḳaddesallahü
Sırrahu ve

ḳaddesallahü te'âlâ

ruḥahü:

1. **ḳaddesallahü te'âlâ**

ruḥahü:

Sayfa 3

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah onun ruhunu
mukaddes ve mübarek kalsın.*

ve'l-'irfan Şeyḥ-i Rûz-ı
bihân Baḳlî Ḳaddesallahü
Te'âlâ ruḥahü ve bil-
vâlideynden murâd meşâyih-
i

2. **ḳaddesallahü te'âlâ**

ruḥahü:

Sayfa 3

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Yüce Allah onun ruhunu
mukaddes ve mübarek kalsın.*

ve'l-'irfan Şeyḥ-i Rûz-ı
bihân Baḳlî Ḳaddesallahü
Te'âlâ ruḥahü ve bil-

vâlideynden murâd meşâyih-
i

ḳadem:

1. **ḳademi:-i**

Sayfa 8

Satır: 21

Ayak.

nebînün ḳademi vardıḡı yire
velînün başı varmaḳ
muḥâldür Eşref-zâde Efendi
Ḥazretleri eydür ki

2. **ḳademlerine:-ler, -i, -n, -e**

Sayfa 20

Satır: 1

Ayak.

ahâli'-i vilâyet istiḡfâr idüp
mübârek ḳademlerine
yüzlerin sürüp cerâyim-i
güzeşterlerinden istiḡfâr ve

**ḳadem- nih-i sâḥa-i vücüd
olmuşdur:**

1. **ḳadem- nih-i sâḥa-i**

vücüd olmuşdur:-miş, -dur

Sayfa 41

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Varlık alemine ayak
basmak.*

nih-i sâḥa-i vücüd olmuşdur
ki pederlerine Bâyezîd-
i Faḳîh dir(ler) ki ve Tirse
nâm ḳaryede imâm ve

ḳadem-i sa'âdetine:

1. **ḳadem-i sa'âdetine:-i, -
(n)e**

Sayfa 63

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Mübârek ayak.

cülüs iderler imiş her çend ki
‘Abdullah Efendi
kadem-i sa‘âdetine yüz sürüp
içerü teşrihlerini ricâ

kadem-i sa‘âdetlerine:

1. **kadem-i sa‘âdetlerine:-**
ler, -i, -n, -e

Sayfa 21

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Saadetli ayak.

sa‘âdetlerine yüz sürüp
cerâyiminden istiğfar idüp
mübârek elleründen bî‘at ü
inâbet itdiler Eşref-zâde

2. **kadem-i sa‘âdetlerine:-**
ler, -i, -n, -e

Sayfa 39

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Saadetli ayak.

kadem-i sa‘âdetlerine rû-mâl
olup dir ki Sulţânüm
Abdu‘r-raĥîm Tırsî
Ĥazretleri Sulţânümle me‘an
değül

**kadem-i sa‘âdet-
tev‘emlerine:**

1. **kadem-i sa‘âdet-
tev‘emlerine:-***ler, -i, -n, -e*

Sayfa 18

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Mübârek iki ayak.

Ĥazretleri ol maĥalde Şeyĥ
Ĥüseyn Ĥamâvî
Ĥazretlerinüñ kadem-i
sa‘âdet-tev‘emlerine yüz

kademine düşer:

1. **kademine düşer:-er**

Sayfa 43

Satır: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Ayağına düşmek II

Ayağına kapanmak.

elma alan dervîş ol maĥâlde
tutur ‘Abdürraĥîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek kademine düşer

kadın:

1. **kadımlardan:-lar, -dan**

Sayfa 35

Satır: 6

Osmanlı‘da aile içinde

*kadımların "derece ve
haysiyetlerine göre
büyüklerine hanımefendi,
ikincisine hanım, odalıktan
hanım olanlara ise
kadınefendi denilirdi.Kadın;
burada odalıktan hanım
olanlar için söylenmiştir.*

server-i ‘uqbâ
buyurdıklarından şoñra yine
ekle
‘illeti sarây-ı Hümâyunda
kadımlardan birine ‘arız

kadırğa:

1. **kadırğa:**

Sayfa 28

Satır: 14

Gemi.

erkân-ı devletden ba‘zı
kimesneler ile Ĥaramürsele
bir kadırğa irsâl iderler
Eşref-zâde Efendi

2. **kadırğaya:-(y)a**

Sayfa 28

Satır: 15

Gemi.

Ĥazretleri daĥı Ĥaramürsele
gelüp kadırğaya rüküb
idüp İstanbula dâĥil olurlar
pâdişâĥ Ĥazretlerine

kadr u kıymetin bil:

1. **kadr u kıymetin bil:**

Sayfa 44

Satır: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Önemini, değerini

*bilmek II yüceliğini anlamak,
bağlılık göstermek.*

zâtuñ kadr u kıymetin bil vü
anuñ ĥayır du‘âsın ricâ
kıl deyüp ġâ‘ib oldılar
bundan şoñra ‘Abdu‘r-raĥîm

kafes-i dünyâ:

1. **kafes-i dünyâ:**

Sayfa 54

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Dünya kafesi.

iken ‘andelîb-i ruĥına kafes-i
dünyâ dar gelüp biñ
kırk altı târiĥinde tekyegâĥ-ı
beġâyâ firâr

kâfi:

1. **kâfidür:-dür**

Sayfa 28

Satır: 11

Yeterli, yeter.

dervîşdür sarây ĥapusına dek
istikbâlîñüz kâfidür
deyüp evvelki tedbîrden ‘avĥ
ve te‘ĥîr iderler likin

kâfir:

1. **kâfir:**

Sayfa 27

Satır: 2

Allah'ın varlığını inkar eden.

İzniğe teveccüh iderler İzniğ kurbında Derbent nām bir kāfir kıyyesi var bir gice anda yaturlar

kāğüd:

1. **kāğıda:-a**

Sayfa 9

Satır: 12

Kağıt.

gürüp erba'ın temām olıcağ vākı' olan vākı'atları bir kāğıda taħrīr ve bir mürekkep dağı tedārik idüp

2. **kāğıdını:-i, -n, -i**

Sayfa 10

Satır: 18

Kağıt.

zīrā gözlüye gizli yokdur Sultān Eşref-zāde dağı erba'inde gördükleri vākı'atlarıñ kāğıdını taleb

3. **kāğıda:-a**

Sayfa 11

Satır: 2

Kağıt.

bu kelām cārī olduğu eelden teberrük kaşd eylemişler çünkü Şeyh Hüseyin Hāzretleri kāğıda

kāh:

1. **kāh:**

Sayfa 49

Satır: 11

Zf. (Fars. gāh "vakit, zaman"dan) Bāzan, bāzi zaman, gāh [Tekrar edilerek kullanılır.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sultān Eşref-zāde Hāzretlerinüñ du'ā revzenesinde yaturdı kāh

2. **kāh:**

Sayfa 49

Satır: 12

Zf. (Fars. gāh "vakit, zaman"dan) Bāzan, bāzi zaman, gāh [Tekrar edilerek kullanılır.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sultān Eşref-zāde Hāzretlerinüñ du'ā revzenesinde yaturdı kāh

kā'il:

1. **kā'ili:-i**

Sayfa 53

Satır: 8

Konuşan, söyleyen.

şe'āmetidür deyü remz itdiler hālbuki o kelāmuñ kā'ili Şeyhüñ gıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

kāimen durdılar:

1. **kāimen durdılar:-dı, -lar**

Sayfa 46

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Ayakta durmak.

'Abdu'r-raḥīm Tırsī Hāzretlerinüñ karşıısında kāimen durdılar ve Şeyh Hāzretleri aślā bunlarıñla

kā'in:

1. **kā'in:**

Sayfa 19

Satır: 10

Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

İzniğde āsitāne-i sa'ādetlerinüñ cānib-i yemīninde kā'in türbe-i şerīfelerinde defn-i şanduka-i ğufrān

2. **kā'in:**

Sayfa 62

Satır: 10

Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

Aḥmed Efendinüñ şulbī oğullarıdur Pazar Köyünde kā'in zāviyede 'ibādāt ü tātāte iştiğāl

3. **kā'in:**

Sayfa 62

Satır: 13

Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

Pazar Köyde kā'in zāviye-i şerīfe ittışālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Hūdāya qarīndür

kal-:

1. **kalup:-up**

Sayfa 67

Satır: 21

(Bir süre bir yerde) bulunmaya devam etmek.

olduğda mezbūr icāzetleri ile bunda kalup ba'dehu āteş-i 'ışk-ı ilāhī kāmūn-ı derūnında müştā'il olmağıla

kal:

1. **kalup:-up**

Sayfa 45

Satır: 11

Sabit durmak, değışmemek.

çorba yine evvelki gibi alup
güyā içinden bir aşı
alınmamışa benzerdi
Ba‘de‘-ta‘am ol cema‘āt

2. alup:-up

Sayfa 47

Satır: 4

*Bir durumun içinde
olmak, bulunmak.*

Eşref-zāde Hāzretleri bu
dārū‘l-ğurūrdan ‘azm-i
sarāy-ı sūrūr eyledüklerinde
ben şağire alup Sultān

3. almamış:-ma, -miş

Sayfa 5

Satır: 18

Bulunmak.

anı bunuñ köftesi Eşref-
zāde Efendi buyurur ki
Sultānum bugün köftelü
şorba almamış İnřāallah

4. alur:-ur

Sayfa 15

Satır: 23

*(Bir süre bir yerde)
bulunmaya devam etmek.*

İNřāallah yarın git anlar dağı
alur şeyh Hüseyn
Hāzretleri teferrüç tedārikin

5. alup:-up

Sayfa 36

Satır: 17

*(Bir süre bir yerde)
bulunmaya devam etmek.*

Hersek nām-maħalde alup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maħbūs
vaı‘asında görür ki bir pīr-i

6. aldururlar:-dur, -ur, -
lar

Sayfa 48

Satır: 11

Kalk II(Ortadan)

kalkmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden aldururlar
bu ĥâlde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

alb:

1. albine:-i, -(n)e

Sayfa 11

Satır: 17

Kalp, gönül.

himmət-i ‘āliyesiyle
ehllerinüñ albine Sultān
Eřrefzādenüñ ĥātrası
mün‘akis olup ehlleri

2. albde:-de

Sayfa 25

Satır: 6

Kalp, gönül.

bu menkıbeden iki ma‘nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu midār taayyüd
albde naş olup

3. albinden:-i, -(n)den

Sayfa 30

Satır: 22

Kalp, gönül.

buyururlar ki İy Bārī Te‘ālā
senden murādum
ba‘dehu-l yevm budur ki bizi
selāfinüñ albinden

4. albümüzden:-ümüz, -
den

Sayfa 30

Satır: 23

Kalp, gönül.

ve selāfini bizüm
albümüzden

5. albini:-i, -n, -i

Sayfa 56

Satır: 27

Kalp, gönül.

‘Ar nāmūs aydını terk
eyleyüp hem albini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hāa
eyleyüben iştiğal zıkr-i
Hāda cūs idenlere řala
gelsün berü

6. albine:-i, -(n)e

Sayfa 70

Satır: 15

Kalp, gönül.

albine ifrāğ idüp İznıķde
Hāzreti Eşref-zāde
Hāzretlerinüñ evlād-ı
kirāmlarından şeyh Sırrī ‘Alī

7. albine:-i, -(n)e

Sayfa 14

Satır: 8

Kalb II Beden

bağlamında kullanılmıştır.

cem‘iyyet bulmış iken yine
meřālīh-i mü‘minīn için
ruħımı ol cem‘iyyetden
ayırup getürüp albine va‘z‘

alb-i řerīflerine:

1. alb-i řerīflerine:-ler, -i,
-n, -e

Sayfa 11

Satır: 12

Kelime Tipi: -
Aziz gönül.

olurlar ammā birkaç gün
mürür itdükte kalb-i
şeriflerine bu hâtırâ vesvâs
tarafından hutûr ider ki

kalbi yerde koyup:

1. **kalbi yerde koyup:-de-up**

Sayfa 14

Satır: 6

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

Bedeni yerde bırakmak.

ruhum işte mürşid-i kâmil
böyle olur ki kalbi
yerde koyup kendi 'âlem-i
ervâha tayarân idüp

kalbine nâr-ı muhabbet

düşüp:

1. **kalbine nâr-ı muhabbet**

düşüp:-üp

Sayfa 21

Satır: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüreğine aşk ateşi

düşmek.

düşüp Sultân Eşref
Hâzretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kıla
benzemezsin İznikde

kâle:

1. **kalesinden:-si, -(n)den**

Sayfa 22

Satır: 16

Kale.

Çuṭbe'd-din daḥı şark
tarafına baqar görür ki
hurşid-i

'âlem-tâb Kûh-ı Kâf
Kalessinden iki âdem kaddi

2. **kâle:**

Sayfa 2

Satır: 15

Dedi, söz söyledi.

mütâla'a ederken süre-i
Nisâ'da kâle 'Allâhu te'âlâ
Ve'budû'llâhe velâ tuşrikû
bihî şey'en ve bil-vâlideyni
ihşânen âyet-i kerîmesinün

kaleme almak:

1. **kaleme almak:**

Sayfa 66

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Yazmak.

ḥesâbını kâtipler kaleme
almak mümkün olmaz
Şeyḥ Muḥammed Efendi İbn
Ḥalîl babaları

kaleme getürmişler:

1. **kaleme getürmişler:-miş,
-ler**

Sayfa 33

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yazmak.

getürmişler
Nazm

kalil:

1. **kalil:**

Sayfa 59

Satır: 1

Az.

bir aydan kalil ber-hayât
olup biñ yüz kırk altı
1146 târihinde ekşeru a'mâr-
ı ümmetî beyne sittîn ve

kalilü'n- nevm:

1. **kalilü'n- nevm:**

Sayfa 57

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Çok az uyku.

mücâhedât ve riyâzâta gâyet
ihtimâm idüp kalilü'n-
nevm ve keşirü'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

kalk:

1. **kalķup:-up**

Sayfa 6

Satır: 19

Oturma durumundan

*dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

Eşref-zâde Efendi Hâzretleri
nutķ ḥaklayup kalķup
Ankara şehrine 'âzimet idüp
Ḥacî Bayrâm-ı Velî

2. **kalķup:-up**

Sayfa 9

Satır: 13

Oturma durumundan

*dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

ḥaliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalķup Ḥamâya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene Şeyḥ

3. **kalķar:-ar**

Sayfa 16

Satır: 15

Oturma durumundan

*dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalķar ve

eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

4. **kaalkup:-up**

Sayfa 16

Satır: 10

*Oturma durumundan
dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervişān nā-çar kaalkup eṭrāfi
bir miqdār geşt ü

5. **kaalkup:-up**

Sayfa 27

Satır: 3

*Oturma durumundan
dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

‘Ale’ş-şabāh kaalkup biraz
hamr iṭerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

6. **kaalk:**

Sayfa 37

Satır: 18

*Oturma durumundan
dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

rü’yāsında Sultān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḥalās zamāni
geldi tiz kaalk git

7. **kaalkup:-up**

Sayfa 38

Satır: 19

*Oturma durumundan
dik duruma gelmek,*

*doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

yerinden kaalkup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıkdıkdā görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

8. **kaalkup:-up**

Sayfa 52

Satır: 10

*Oturma durumundan
dik duruma gelmek,
doğrulmak; gitmek üzere
yerinden ayrılmak.*

Hāzretleri bizümledür E’l-
kışsa yaylakdan
kaalkup Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pıñar

kalp:

1. **kaalplerine:-ler, -i, -n, -e**

Sayfa 5

Satır: 1

Kalp, gönül.

Sülük itmek dā’iyesinde
kaalplerine ilhām-ı Rabbāni
olup ol zamānda Burusada
meczübān-ı İlahiyeden

kāmilü’l-ıyār:

1. **kāmilü’l-ıyār:**

Sayfa 55

Satır: 1

Ayarı (değeri) tam olan.

E’l-‘aziz-i tevşih şāhib-i
veķār ve kāmilü’l-ıyār
Şeyh Sırrı ‘Alī Efendinün
ferzend-i dil-

kanā’at:

1. **kanā’at:**

Sayfa 8

Satır: 23

*Kana’at gel II Yeterli
gelmek, tatmin olmak.*

Sultānum bu bendenize
kanā’at

kaancarı:

1. **kaancarı:**

Sayfa 34

Satır: 6

Nereye, ne ṭarafa.

Bu biṭare ğarip nitsün
Ağlayu kaancarı gitsün

kanda:

1. **kanda:**

Sayfa 38

Satır: 1

Nereye.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam kanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Te’ālā bir şandıkcı

kanı:

1. **kanı:**

Sayfa 5

Satır: 17

Hani, nerede.

kanı bunun köftesi Eşref-
zāde Efendi buyurur ki
Sultānum bugün köftelü
şorba kalmamış İnşāallah

kankı:

1. **kankısı:-sı**

Sayfa 48

Satır: 4

Hangi.

Sellemin ḥuzūr-ı ‘ālilerinde
murāqaben ṭururlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerün kankısı geçsün

kānūn-ı derūnında:

1. **kānūn-ı derūnında:**-ı, -(n)da

Sayfa 67

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Kalp ocağı (ateşi).

olduğda mezbūr icāzetleri ile
bunda kalup ba‘dehu
āteş-i ‘ışk-ı ilāhī kānūn-ı
derūnında müştā‘il olmağıla

kaptan paşa:

1. **kaptan paşa:**

Sayfa 40

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Gemi yönetimiyle ilgili
en yüksek görevli paşa.*

Maḥmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumu
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu‘ā itmiş idim

kapu:

1. **kapusından:**-(s)ı, -(n)dan

Sayfa 10

Satır: 12

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

Hüseyin Efendi Ḥazretlerine
nūr-ı velāyetle
ma‘lūm olup bi‘z-zāt
kendüleri ḥānḳāh kapusından

2. **kapusına:**-(s)ı, -(n)a, -

Sayfa 11

Satır: 20

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

kerīmelerine dir ki kızum
babañ Ḥazretlerinüñ
ḥücreşi kapusına var söyle ki
babacığum siz ḥuzūr-

3. **kapusına:**-s, -ı, -n, -a

Sayfa 12

Satır: 8

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
ḥādīm olan dervīş bulamac
ile ḥücre kapusına varup

4. **kapusında:**-sı, -(n)da

Sayfa 12

Satır: 2

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

hiç bizüm için gamḥvār
olmañ didi kerīmeleri daḥı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḥücreşi kapusunda

5. **kapusına:**-(s)ı, -(n)a, -

Sayfa 13

Satır: 11

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

ḥalvethānenüñ kapusına
gelürler Dervīşāna
zıkrū‘llah eylemek emr
buyururlar Anlar daḥı bir

6. **kapucular:**-cı, -lar

Sayfa 26

Satır: 8

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

emr-i şerīfi irsāl idüp Sultān
Eşref-zādeyi İstanbula
da‘vet iderler kapucular daḥı
emr-i şerīfi Sultān

7. **kapucular:**-cı, -lar

Sayfa 26

Satır: 11

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

gidemezem kapucular daḥı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
i‘lām iderler * vezīr daḥı

8. **kapucular:**-cı, -lar

Sayfa 26

Satır: 15

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

kapucuları emr-i şerīf ile yine
irsāl ider kapucular
gelüp Eşref-zādeye emr-i
şerīfi işāl iderler

9. **kapucular:**-cı, -lar

Sayfa 26

Satır: 18

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

Eşref-zāde yine ke‘l-evvel
gitmeğe rızā virmeyüp
emr-i İlāhī yokdur deyü
cevap virür kapucular daḥı

10. **kapucular:**-cı, -lar

Sayfa 26

Satır: 22

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

‘aceb müstağnī olur mürāi
ancağ varuñ katl idüñ
deyü emr ider kaçucılar dağı
ol aradan emr-i

11. kaçucıları:-cı, -lar, -ı

Sayfa 26

Satır: 15

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

kaçucuları emr-i şerīf ile yine
irsāl ider kaçucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i
şerīfī işāl iderler

12. kaçucularla:-cı, -lar, -la

Sayfa 26

Satır: 6

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

dağı pādīşāh Hāzretlerine ‘arz
iderler pādīşāh
getürüñ deyü emr iderler
vezīr dağı kaçucularla

13. kaçucılar:-cı, -lar

Sayfa 27

Satır: 13

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

şoñra kaçucılar gelürler
Sultān Eşref-zāde dağı
hemān bir kerre re’s-i
sa’adetlerini mürākabeden

14. kaçucularuñ:-cı, -lar, -
uñ

Sayfa 27

Satır: 8

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

ma’lüm olup şalat-ı işrākı
edādan şoñra fuķarā ile
hānķāhlarımuñ kuđdāmına
çıkup ve kaçucularuñ

15. kaçucular:-cı, -lar

Sayfa 28

Satır: 5

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

virüñ kaçucılar dağı oradan
pādīşāha gelürler ve
şadır olan kelimātları haber
virürler pādīşāhuñ

16. kaçuculara:-cı, -lar, -a

Sayfa 28

Satır: 3

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

andan kaçuculara buyururlar
ki şimdi irādet-i Hāķķ
ta’alluķ eyledi gidüz pādīşāh
Hāzretlerine haber

17. kaçusına:-(s)ı, -(n)a

Sayfa 28

Satır: 11

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

dervīşdür sarāy kaçusına dek
istikbālīñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ‘avķ
ve te’hīr iderler likin

18. kaçuya:-(y)a

Sayfa 28

Satır: 17

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

haber olduķda iskele
tarafında olan Temür
Kaçuya
kaşu gelüp Eşref-zāde
Efendīñ mübārek ellerin

19. kaçusunda:-(s)ı, -(n)da

Sayfa 30

Satır: 10

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

pādīşāh Hāzretlerine vedā’
idüp gerü dönüp sarāy
kaçusunda olan derbānlara
yedlerinde olan aķçadan

20. kaçudan:-dan

Sayfa 37

Satır: 21

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

körepesiyle kaçudan taşra
çıkup gider hiç

21. kaçusına:-(s)ı, -(n)a

Sayfa 50

Satır: 16

Bir yere girilip

*çıkılırken içinden geçilen
yer.*

terbiye ider henüz bu hātıra
temām olmadın ‘Azīz
Hāzretleri tarfetü’l-‘aynda
hālvethāne kaçusına

kar:

1. kaçışdururlar:-ış, -dur, -
ur, -lar

Sayfa 5

Satır: 15
Birbirine karıştırmak.

karışdırurlar görür kim
köftesi yok Eşref-zāde
Efendi Hāzretlerine bakup
buyurur ki Dānişmend

2. **karışdırurup:-ıŧ, -dur, -up**

Sayfa 6
Satır: 2
Birbirine karıştırmak.

yuvarlağ yapup şorbanuñ
içine ilkā idüp şorbayı
karışdırurup Hāzreti Eşref-
zāde Efendinuñ dest-i

kara oğlanınuñ:

1. **karā oğlanınuñ:-ı, -nuñ**

Sayfa 48
Satır: 7
Kelime Tipi: -
Kara oğlan II
Abdurrahman Tırsi.

oğlanınuñ murādı Sulţān
Selımdür buyururlar ki
murād-ı ‘Abdu’r-raḥı̄m
Tırsıdür hemān Sulţānu’l-

karagüllü:

1. **karagüllü:**

Sayfa 64
Satır: 17
Bursa’da bulunan bir
mevki.

Burusada Karagüllü nām
mevzi’de Ferhādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbūrede

karamürsel:

1. **karamürsele:-e**

Sayfa 28
Satır: 13

*Kocaeli iline bağı bir
ilçenin adı.*

erkān-ı devletden ba’zı
kimesneler ile Karamürsele
bir qadırğa irsāl iderler
Eşref-zāde Efendi

2. **karamürsele:-e**

Sayfa 28
Satır: 15
*Kocaeli iline bağı bir
ilçenin adı.*

Hāzretleri dağı Karamürsele
gelüp qadırğaya rüküb
idüp İstanbula dāḥil olurlar
pādişāh Hāzretlerine

3. **karamürsele:-e**

Sayfa 30
Satır: 15
*Kocaeli iline bağı bir
ilçenin adı.*

qomayup sefineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar
İzniğde fuqarā ve dervişān
dağı Sulţān

4. **karamürsele:-e**

Sayfa 30
Satır: 17
*Kocaeli iline bağı bir
ilçenin adı.*

Eşref-zādeyi istikbāl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuqarā Sulţān Eşref-
zādeyi görüp şeref-i

karanlık:

1. **karanlıkda:-da**

Sayfa 22
Satır: 2
*Işksız. Aydınlik
olmayan.*

Eşref-zāde Hāzretleri zamān-
ı sa’adetlerinde şalat-ı
fecdī bir miqdār karanlıkda
qılarlar imiş Meğer ol

karar iderler:

1. **karar iderler:-er, -ler**

Sayfa 31
Satır: 3
Kelime Tipi: -
Durmak.

hānqāhlarında karar iderler
likin pādişāh
Hāzretlerinüñ derünlarını
nār-ı muḥabbet iḥrāk idüp

karār tutmuş:

1. **karār tutmuş:**

Sayfa 7
Satır: 2
Kelime Tipi: -
Yatışmak.

karār tutmuş ve ba’zılar dirler
ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendinuñ burunlarına
qokutmuşlar yine beyinleri

karasu:

1. **karasu:**

Sayfa 66
Satır: 17
Su birikintisi.

deñlü balıq çıkar ki Karasu
balıq ile tıduğdan
şoñra eṭrāfına ol deñlü balıq
yığılır ki ḥadd ü

2. **karasuya:-ya**

Sayfa 66
Satır: 10
Su birikintisi.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balıq şayd itmek için

Qaraşuya sepedler qomışlar
ittifaq biraz eyyam

karib:

1. **karibdür:-dür**

Sayfa 6

Satır: 17

Yakın.

intiqaalimüz dağı karibdür
varuñ şehr-i Ankaraya
‘azimet idüp Hacı Bayram-ı
Velî biraderümüze çün

karin:

1. **karindür:-dür**

Sayfa 56

Satır: 1

Yakın.

Efendiye karindür Şeyh-i
mezbürüñ tabi‘at-ı
şiriyesi dağı olup nice
ilahiyyat-ı mu‘teberesi

2. **karindür:-dür**

Sayfa 57

Satır: 11

Yakın.

buq‘a-i münifede rahmet-i
Haqda karindür
Rahmetullahi ‘aleyh Şeyh
‘Abdülkadir Efendi

3. **karindür:-dür**

Sayfa 58

Satır: 10

Yakın.

üzere iken irtihâl buyurup
zaviye-i mezkürede
mihrâb dıvârı verâsında
rahmet-i Haqqa karindür

4. **karindür:-dür**

Sayfa 61

Satır: 10

Yakın.

İsma‘il Rûmî Quddise
Sırruhu’s-Sâmî Hazretlerine
karindür Güş idüp aḥbâb
fevtin eylediler aḥ vâh

5. **karindür:-dür**

Sayfa 62

Satır: 4

Yakın.

‘Abdu’r-raḥîm Tırsî
türbesinde zemîn-i rahmet-i
Ḥudâya karindür Eşrefî nâm
bir şa‘ir bu târiḥi

6. **karindür:-dür**

Sayfa 62

Satır: 14

Yakın.

Pazar Köyde ka‘in zaviye-i
şerife ittişâlinde olan
türbe-i münifede rahmet-i
Ḥudâya karindür

7. **karindür:-dür**

Sayfa 63

Satır: 21

Yakın.

Şerafe‘d-din Efendiye
karindür târiḥ üçüncü günü
Cum‘â nevşebân târiḥ-i
şevvâlûñ Meded aḥ kûs-ı
riḥlet

8. **karindür:-dür**

Sayfa 64

Satır: 11

Yakın.

defin ü pederine vü
biraderine karindür o mifzâl-

i cihānuñ riḥletin güş
itdiğüm birle didüm târiḥ-i

9. **karindür:-dür**

Sayfa 71

Satır: 19

Yakın.

karindür Qaddesallahü
esrârehüm ve Nef‘anallahü
bişefa‘atıhi Âmin yâ Mu‘in

karşı:

1. **karşısında:-sı, -nda**

Sayfa 46

Satır: 3

Karşı taraf.

‘Abdu’r-raḥîm Tırsî
Hazretlerinüñ karşıısında
kâimen durdılar ve Şeyh
Hazretleri aslâ bunlaruñla

karşu:

1. **karşısında:-sı, -(n)da**

Sayfa 44

Satır: 16

Karşı taraf.

İzniqde Sultân Eşref-
zâdenüñ türbe-i şerifesi
karşısında vâki‘ bir buq‘a-i
münifede mütevâzi‘-i

2. **karşısında:-sı, -(n)da**

Sayfa 57

Satır: 10

Karşı taraf.

şehîd eylemişdür Qabr-i
şerifleri Şeyh ‘Abdu’r-raḥîm
Tırsî Hazretlerinüñ türbe-i
şerifi karşıısında bir

3. **karşu:**

Sayfa 27

Satır: 9
Karşı edatı.(- e doğru).

gelecek yollarına karşı
a'şalarına ittika idüp
mürâkabe tururlar ol gün
Eşref-zâde Hâzretlerine

4. **karşu:**
Sayfa 28
Satır: 18
Karşı edatı.(- e doğru).

haber oldukça iskele
tarafında olan Temür
Kapuya
karşı gelüp Eşref-zâde
Efendinün mübârek ellerin

karve:

1. **karveye:-(y)e**
Sayfa 20
Satır: 13
Köy.

nâm karveye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vâlidesi
var imiş vâlidesine

2. **karyesi:-si**
Sayfa 27
Satır: 2
Köy.

İzniğe teveccüh iderler İzniğ
kurbında Derbent
nâm bir kâfir karyesi var bir
gice anda yaturlar

3. **karjede:-de**
Sayfa 41
Satır: 6
Köy.

meḥâfil ü Kürsî e'ş-Şeyḥ
'Abdu'r-raḥîm e'd-Tırsî

kaşaba-i İzniğ kurbında Tirse
nâm karjede qadem-

4. **karjede:-de**
Sayfa 41
Satır: 8
Köy.

nih-i sâḥa-i vücüd olmışdur
ki pederlerine Bâyezîd-
i Faḳîḥ dir(ler) ki ve Tirse
nâm karjede imâm ve

5. **karjeden:-den**
Sayfa 51
Satır: 12
Köy.

Şeyḥ Pîr Ḥamdî Efendi
ibni'ş-Şeyḥ 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretleri bir gün bu
boyalıca nâm karjeden

6. **karjede:-de**
Sayfa 58
Satır: 6
Köy.

İbnü'ş-Şeyḥ Eşref-i Sâni
Efendi Ḳuddise Sırruhu
Gemlik każâsına tâbi'
Ḳumla-i Şağîr nâm karjede

7. **karjeden:-den**
Sayfa 70
Satır: 10
Köy.

maḥrûse-i Burusa kurbında
Gemlik Każâsına tâbi'
Ḳumla-ı Şağîr nâm karjeden
zuhûr ve Şeyḥ Receb

8. **karjede:-de**
Sayfa 71
Satır: 4
Köy.

Eşrefî maḥrûse-i Burusa
każâsına tâbi' Ḥarmancık
nâm każâ ḳurâlarından
Gedikvirân nâm karjede

karve'-i merkümede:

1. **karve'-i merkümede:-de**
Sayfa 71
Satır: 11
Kelime Tipi: -
Yukarıda adı geçen
karve.

merkümede bir zâviye binâ
idüp anda yirmi sene
meşîḥat idüp Ba'dehu
zâviye-i merküme-yi terk

karve-i mezbürede:

1. **karve-i mezbürede:-de**
Sayfa 58
Satır: 8
Kelime Tipi: -
Adı geçen karve.

vâki' zâviye-i Eşrefiyede
istiḥlaf itmekle nice mâḥ
u sâl karve-i mezbürede
'ibâdât ü ta'âte iştiğâl

kaşaba:

1. **kaşabaya:-(y)a**
Sayfa 39
Satır: 20
Köyle şehir arası
yerleşim yeri, küçük şehir.

müḥriñ açup Ba'de'l-ḳirâ'et
ol adama buyururlar
ki Geybûze nâm kaşabaya
varuñ ve anda falan

kaşaba-i izniğ:

1. **kaşaba-i izniğ:**
Sayfa 41
Satır: 6

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

meḥāfil ü Kürsī e'ş-Şeyḥ
'Abdu'r-raḥīm e'd-Tırsī
kaşaba-i İznik ḳurbında Tirse
nām ḳaryede ḳadem-

kaşaba-i izniḳde:

1. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 19

Satır: 9

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

İznikde āsitāne-i
sa'ādetlerinüñ cānib-i
yemīninde
kā'in türbe-i şerīfelerinde
defn-i şandūḳa-i ḡufrān

2. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 44

Satır: 15

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

İznikde Sultān Eşref-
zādenüñ türbe-i şerīfesi
ḳarşusunda vāḳi' bir buḳ'a-i
münīfede mütevāzi'-i

3. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 51

Satır: 6

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

olduḳda Şeyḥ Muşliḫi'd-din
Efendi intikālinden soñra
kaşaba-i İznikde āsitāne-i
Eşrefiyede nice zamān

4. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 55

Satır: 6

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

pederleri Şeyḥ Sırrı 'Ali
Efendi dār-ı beḳāya
intikālinden soñra kaşaba-i
İznikde āsitāne-i

5. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 55

Satır: 16

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

birāderleridür Şeyḥ Ḥamdī-i
Şānī Efendi intikāl
buyurduḳlarında yerine
kaşaba-i İznikde āsitāne-i

6. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 56

Satır: 9

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

azm-i cinān eyledüḳde
kaşaba-i İznikde āsitāne-i
Eşrefiyede beş sene post-
nişin ve biñ yüz toḳuz

7. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 62

Satır: 2

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

şulbī oḡullarıdır ki biñ yüz
altı 1106 tāriḫinde
'azm-i firdevs-i berīn idüp
kaşaba-i İznikde Şeyḫ

8. **kaşaba-i izniḳde:-de**

Sayfa 67

Satır: 24

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

meşāyih-ı tarīḳat-ı 'aliyye
'āsītānına ilticāya mā'il
olup kaşaba-i İznikde āsüde
olan Ḡavşi'l-vāşılın

kaşaba-i izniḳde:

1. **kaşaba-i izniḳde:-e**

Sayfa 8

Satır: 9

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

ü seccāde ile kaşaba-i İznikde
istiḫlāf buyurmuşlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp
kaşaba-i İznikde iḫtiḳā

2. **kaşaba-i izniḳde:-e**

Sayfa 8

Satır: 10

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

ü seccāde ile kaşaba-i İznikde
istiḫlāf buyurmuşlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp
kaşaba-i İznikde iḫtiḳā

3. **kaşaba-i izniḳde:-e**

Sayfa 18

Satır: 22

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

rücū' iderler Eşref-zāde
Ḥazretleri daḫı mürūr-ı
eyyāmla kaşaba-i İznikde
gelüp iḫtiḳā üzre olup

4. **kaşaba-i izniḳde:-e**

Sayfa 53

Satır: 19

Kelime Tipi: -
İznik kasabası.

İraḳeyn seferine giderken
kaşaba-i İznikde

uğradukda Hâzreti Şeyh Sırrî
'Ali Efendi ile

kaşâ'id:

1. **kaşâ'idinde:** -in, -de

Sayfa 10

Satır: 20

Kasideler.

itdiklerin bilüp ol varakayı
ellerine virürler hatta
rivâyet olunur ki Sultân
Eşref-zâde kaşâ'idinde

kaşd:

1. **kaşdıyla:** -ı, -(y) la

Sayfa 8

Satır: 14

Amaç, niyet.

korlar Ba'dehuz-zamân
Eşref-zâde Efendi Şeyhüni
ziyâret kaşdıyla Ankaraya
'azîmet buyururlar

kaşd eyledüm:

1. **kaşd eyledüm:** -dü, -m

Sayfa 17

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek.

Eşref-zâde eydür Sultânüm
her kanķı benefşeyi
ķoparmaĝa kaşd eyledüm bi-
Hakķı Hudâ beni

kaşd eylememeve:

1. **kaşd eylememeve:** -me, -
me, -(y)e

Sayfa 23

Satır: 15

Kelime Tipi: -

İstemek, uğraşmak.

İmanlarına kaşd eylememeye
ki 'ahd eyle seni

şalivireyüm Şeytan-ı
'aleyhi'l-la'ne 'ahd olsun ki

kaşd eylemişler:

1. **kaşd eylemişler:** -miş, -ler

Sayfa 11

Satır: 2

Kelime Tipi: -

İstemek.

bu kelâm cārī olduğu eelden
teberrük kaşd
eylemişler çünkü Şeyh
Hüseyn Hâzretleri kâĝıda

kaşd itmeme:

1. **kaşd itmeme:** -me, -m

Sayfa 23

Satır: 18

Kelime Tipi: -

İstemek.

hâlet-i nez'de yanlarına
varup İmanlarına kaşd
itmeme Sultân Eşref-zâde dîr
ki mel'un Hakķ Te'alâ

kâşî:

1. **kâşîler:** -ler

Sayfa 54

Satır: 5

*Nakışlı kubbeli; ilk
olarak İnan'ın Kâşan
kentinde yapılması nedeniyle
bu adla anılan pişmiş kilden
sırlanmış duvar kaplaması.*

kâşîler ile müzeyyendür ol
kâşîlerün üzerinde cellî
ve ta'lik olmak üzere huṭṭ-ı
ĝarîbe ve nuķuş-ı

2. **kâşîlerün:** -ler, -ün

Sayfa 54

Satır: 5

*Nakışlı kubbeli; ilk
olarak İnan'ın Kâşan*

*kentinde yapılması nedeniyle
bu adla anılan pişmiş kilden
sırlanmış duvar kaplaması.*

kâşîler ile müzeyyendür ol
kâşîlerün üzerinde cellî
ve ta'lik olmak üzere huṭṭ-ı
ĝarîbe ve nuķuş-ı

kat:

1. **katında:** -ı, -(n)da

Sayfa 8

Satır: 1

Huzur, makam.

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki'

2. **kat:**

Sayfa 15

Satır: 2

*Karıştırmak, dahil
etmek.*

Feammâsın dahı şâhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinün içine
kat ki yedi terk olsun

3. **katında:** -ı, -(n)da

Sayfa 15

Satır: 6

*Huzur, makam, nezd.
(Allah (c.c.) için).*

sikkesi yedi terk olduğına
hikmet budur deyü
buyurmuşlar ki keçeden
itmege sebab Hakķ katında

kaṭ'ider:

1. **kaṭ'ider:** -er

Sayfa 38

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Kesmek.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç’
kaç’ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

2. kaç’ ider:-er

Sayfa 38

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Kesmek.

‘ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç’
kaç’ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

kātip:

1. kātipler:-ler

Sayfa 66

Satır: 19

*Bir resmî dâirede, bir
kurumda veya bir kişinin
yanında yazı yazmakla
görevli kimse, yazan, yazıcı.*

ḥesābını kātipler ḳaleme
almaḳ mümkün olmaz
Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn
Ḥalîl babaları

katl idüñ:

1. katl idüñ:-üñ

Sayfa 26

Satır: 21

Kelime Tipi: -
Öldürmek.

‘aceb müstaḡnî olur mürāi
ancaḳ varuñ katl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

(kavābil-i müsta‘idānı):

1. (ḳavābil-i müsta‘idānı):-ı

Sayfa 67

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kabiliyetli, yetenekli

kimseler.

Sa‘āde‘d-din Efendi
(ḳavābil-i müsta‘idānı)
müsta‘id
ḫalebeleri cem‘
eyledüklerinde ḫaleb ü raḡbet
ile

kayd:

1. kaydını:-ı, -nı

Sayfa 56

Satır: 27

Bend, baḡ.

‘Ar nāmūs kaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zikr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştiḡal zikr-i
Ḥaḳḳda cūs idenlere şala
gelsün berü

każā:

1. każā:

Sayfa 71

Satır: 4

İlçe.

Eşrefî maḥrüse-i Burusa
każāsına tābi‘ Ḥarmancık
nām każā ḳurālarından
Gedikvirān nām ḳaryede

kazazhāne medresesinde:

1. kazazhāne
medresesinde:-(n)de

Sayfa 70

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Kazazhane Medresesi.

ba‘dehu Ḳazazhāne
Medresesinde muḳīm iken
ḫarīḳ-i tadrīsden feraḡ gelüp
muḥabbet-i ilāhiyeyi

każgan:

1. każgan:

Sayfa 27

Satır: 20

Kazan, kıdr.

getürüñ deyü yüke işāret
iderler fuḳarā daḫı şarābı
indürürler ve Sultān Eşref-
zāde buyurup bir każgan

każıyye:

1. każıyyeyi:-(y)i

Sayfa 21

Satır: 17

Mesele, durum.

vālidesi każıyyeyi i‘lām
eyledükde ol daḫı istiḡfār
idüp bi‘at eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cüybaruñ

kebīr:

1. kebīr:

Sayfa 9

Satır: 18

Yüce kimseler.

Ḥüseyn daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
a‘yān vilāyet-i Ḥamāda saḡır
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyn

**kebīroğulları muḥammed
celebi:**

1. kebīroğulları
muḥammed celebi:

Sayfa 3

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Kebīroğulları

Muḥammed Çelebi II

Adurrahim Tırsi'nin halifesi olan Şeyh Bilecikî Muşlihi'din Efendi'nin oğludur.

anların şulbi Kebiroğulları Muhammed Çelebi pederlerinden bi'l-vāsıta şöyle rivāyet ider ki

keçe:

1. keçeden:-den

Sayfa 15

Satır: 6

Dokuma yoluyla değil yapağıyı dövmek veya ayakla tepmek sûretiyle yapılan kaba kumaş [En kalınından kebe, en iyi cinsinden külâh yapılırdı].

sikkesi yedi terk olduğına hikmet budur deyü buyurmuşlar ki keçeden itmege sebep Haqq katında

kelâm:

1. kelâm:

Sayfa 7

Satır: 21

Söz, konuşma.

hidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelâm şöyle ola ki dünyâ kelâmı idi Şeyh Hazretleri buyururlar ki

2. kelâmı:-ı

Sayfa 7

Satır: 22

Söz, konuşma.

hidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelâm şöyle ola ki dünyâ kelâmı idi Şeyh Hazretleri buyururlar ki

3. kelâmı:-ı

Sayfa 10

Satır: 15

Söz, konuşma.

şoñra eyyüşey'ün varak Yâ Rümî kelâmı Şeyh Hüseyin Hazretlerinin lisânlarından sütüde ider

4. kelâm:

Sayfa 11

Satır: 1

Söz, konuşma.

bu kelâm cārî olduğu eelden teberrük kaşd eylemişler çünkü Şeyh Hüseyin Hazretleri kâğıda

5. kelâmı:-ı

Sayfa 12

Satır: 2

Söz, konuşma.

hiç bizüm için gamhıvâr olmañ didi kerîmeleri dağı geldi Bu kelâmı babalarının hücreşi çapusunda

6. kelâmı:-ı

Sayfa 12

Satır: 3

Söz, konuşma.

söyledi Eşref-zâde Efendi bu kelâmı istimâ' idicek Yâ Rabb bizi bu endişeden hâlâş itdün deyü hamd

7. kelâmıların:-lar, -ı, -n

Sayfa 16

Satır: 4

Söz, konuşma.

Sultânım bunda şu yokdur Hengâm-ı şalavâtda

mezâyıkâ çekilür Şeyh Hazretleri kelâmıların işgâ

8. kelâm:

Sayfa 18

Satır: 16

Söz, konuşma.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir nazâr eyleye tâ ki siz dağı müntefî' olayduñuz Bu kelâm nür-ı

9. kelâmı:-ı

Sayfa 20

Satır: 11

Söz, konuşma.

mezbür bu kelâmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zâdeyi tutup Tirse

10. kelâmında:-ı, -n, -da

Sayfa 20

Satır: 8

Söz, konuşma.

dağı buyururlar ki bir kaçğın kulum Eşref-zâde Efendi Hazretlerinin kelâmında hilâf yokdur zîrâ

11. kelâmına:-ı, -(n)a

Sayfa 27

Satır: 12

Söz, konuşma.

bir heybet müstevlî olur ki bir kimesnenün hareketine ve kelâmına zehresi olmaz bir zamândan

12. kelâm:

Sayfa 48

Satır: 10

Söz, konuşma.

enbiyānuñ mübârek lisân-ı
sa'âdetlerinden bu
kelâm şâdir olıcak ğayrı
şehzâdeleruñ başlarından

13. kelâm:

Sayfa 50

Satır: 30

Söz, konuşma.

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde
zuhûr-ı veled itmek
muteşavver degüldür
dimişler
Hâzreti Şeyh Pîr Hamdî
Efendinuñ kelâm sem'ına
vâşıl olduĝda yevm-i

14. kelâmuñ:-uñ

Sayfa 53

Satır: 7

Söz, konuşma.

şe'âmetidür deyü remz
itdiler hâlbuki o kelâmuñ
ka'îli Şeyhüñ ğıyâbında
söylemiş idi Raĝmetullahi

kelâm itdüklerinde:

1. kelâm itdüklerinde:-dük,

-ler, -ü, -(n)de

Sayfa 27

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Konuşmak.

ref' iderler ve ellerinde olan
'âşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kılları
deyü kelâm itdüklerinde

kelb:

1. kelb:

Sayfa 49

Satır: 11

Köpek.

gözsüz kelb kâh ceddüm
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ du'â
revzenesinde yaturdı kâh

2. kelb:

Sayfa 49

Satır: 15

Köpek.

bundan istikrâh idüp döĝüp
kovarları ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

3. kelbceĝiz:-ceĝiz

Sayfa 49

Satır: 23

Köpek.

kelbceĝiz ceddümüñ du'â
revzenesinde yüzün

4. kelbceĝizi:-ceĝiz, -i

Sayfa 49

Satır: 18

Köpek.

zamânda 'aşâdar Hâbîb Dede
hayâtda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahâli' -i
İzniĝ bu kelbceĝizi

5. kelbüñ:-üñ

Sayfa 49

Satır: 20

Köpek.

rencide itmeyin bunda bir
hikmet var ola
zuhûrına muntazır oluñ imdi
bu kelbüñ

6. kelbden:-den

Sayfa 50

Satır: 5

Köpek.

şâĝ u sâlim olmışlar nice
âdem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardır ki
evliya'ullaha münkir

ke'l-evvel:

1. ke'l-evvel:

Sayfa 26

Satır: 17

Bir önceki gibi.

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeĝe rızâ virmeyüp
emr-i İllâhî yoĝdur deyü
cevap virür kapucılar daĝı

kelimât:

1. kelimât:

Sayfa 8

Satır: 2

*Kelimeler, - söylenilen
sözler -.*

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıĝdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki'

2. kelimâtları:-lar, -ı

Sayfa 28

Satır: 6

*Kelimeler, - söylenilen
sözler -.*

virün kapucılar daĝı oradan
pâdişâha gelürler ve
şâdir olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

kelimât-ı ezânuñ:

1. kelimât-ı ezânuñ:

Sayfa 66

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Ezan kelimeleri.

oldı Ba'de'z-zamān yine
hāzır olup kelimāt-ı
ezānuñ bākiyesini daħı
itmām itdi 'Abdu'r-raħīm

**kelimāt-ı ezānuñ
bākiyesini:**

1. **kelimāt-ı ezānuñ
bākiyesini:**-(n)i-si, -ni

Sayfa 66

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Ezan sözlerinin tamamı.

oldı Ba'de'z-zamān yine
hāzır olup kelimāt-ı
ezānuñ bākiyesini daħı
itmām itdi 'Abdu'r-raħīm

kelp:

1. **kelpceğizüñ:**-ceğiz, -üñ

Sayfa 50

Satır: 4

Köpek.

feryād eyledi anda hāzır olan
cemā'at cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılıp evvelki gibi

kemā-kān:

1. **kemā-kān:**

Sayfa 29

Satır: 21

Eskisi gibi.

temām eridükde zebānları
daħı kemā-kān evvelki
gibi olup sağ u sālīm olur
Çün pādīşāh Hāzretleri

kemāl:

1. **kemālde:**-de

Sayfa 10

Satır: 5

Olgunluk, yetkinlik,

*tamlık, eksiksizlik; en yüksek
değer, mükemmellik.*

fenāları begāyet kemālde
imiş hatta rivāyet olınur
ki mübārek ırkalarınuñ
söküklerini dikmeyüp öyle

2. **kemāl:**

Sayfa 60

Satır: 15

*Olgunluk, yetkinlik,
tamlık, eksiksizlik; en yüksek
değer, mükemmellik.*

mışlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve
nümāyandır ve tabī'at-ı
şi'iriyeleri daħı olup nice

kemāl-i inkıvādlarını:

1. **kemāl-i inkıvādlarını:**-

lar, -ı, -n, -ı

Sayfa 7

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Itaat, boyun eğme,
kendini teslim etme
olgunluğu.*

alup tahtır-i beytül-helāya
muqayyed oldılar Çün
Hācī Bayrām-ı Velī anlaruñ
kemāl-i inkıvādlarını

kemāl-i isti'dādı:

1. **kemāl-i isti'dādı:**-ı

Sayfa 17

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Mükemmel kabiliyet.

isti'dādı zāhir ü nümāyān
olduğda fuqarā zebānların
kütāh idüp iti'raf iderler
Ba'dehu Eşref-zāde Sultān

kemāl-i kereminden:

1. **kemāl-i kereminden:**-i, -
n, -den

Sayfa 46

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Tam ve mükemmel
cömertlik.*

kereminden bizüm
hıdmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zīm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

kemāl-i ma'rifetini:

1. **kemāl-i ma'rifetini:**-i, -n,
-ı

Sayfa 17

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Bilgice kusursuzluk,
noksansız ve mükemmel
olma.*

revāne olur fuqarā ol
kerāmetüñ zuhūrından
Rümünüñ kemāl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

kemer-i mücāhedeysi:

1. **kemer-i mücāhedeysi:**-(y)i

Sayfa 53

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Kemer, tarikatlarda
erenler hizmetine bel
bağlayışın sembolü olarak
mürşit tarafından tekbirle
müride kuşatılan kuşaktır.
Kemer, evliya hizmetine bel
bağlayışın sembolüdür.
Kemer-i mücāhede ise benlik
ve bencillikten kurtulmak ve
nefsi yenmek için mücādele
kuşağını kuşanıp hizmete bel
bağlamak anlamına gelir.*

rihlebend-i sefer-i ahret
olduğda seccādelerine cülüs

idüp t̄ac-ı riyāzeti ber-ser vü
kemer-i mücāhedeyi

kenār:

1. **kenārında**:-ı, -(n)da

Sayfa 21

Satır: 19

Far. Kıyı, sahil.

kenārında bir şavma‘a binā
itdi Sultān Eşref-zāde
Hāzretleri anda ‘ibādet ü
fā‘ate meşğül olmuşlardır

kendi:

1. **kendi:**

Sayfa 11

Satır: 6

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

tozuyla hālvethāneye dāhil
olurlar Şeyh Hüseyin
dahı Eşref-zādenün hāliyle
ve kerīmesini kendi

2. **kendi:**

Sayfa 59

Satır: 22

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

Hāşīye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe‘d-din Efendi
Hāzretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerīfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

**kendi ‘ālem-i ervāha
tayarān idüp:**

1. **kendi ‘ālem-i ervāha
tayarān idüp**:-a-üp

Sayfa 14

Satır: 6

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

*Özü ruhlar ālemine
uçmak.*

ruhum işte mürşid-i kāmīl
böyle olur ki kalbi
yerde koyup kendi ‘ālem-i
ervāha tayarān idüp

kendü:

1. **kendüme**:-m, -e

Sayfa 3

Satır: 15

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

neşr itmeği kendüme farz-ı
‘ayn bilüp bi‘avnillahi
Te‘ālā ve bi-şefā‘atihi
Habībuhu‘l- Muşfāfā

2. **kendüleri**:-leri

Sayfa 7

Satır: 20

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

ziyāde riyāzet ve mücāhede
ile imāmet iderler hatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

3. **kendüye**:-(y)e

Sayfa 7

Satır: 17

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

imtiḥān eyleyüp soñra
kendüye imāmet eylemek
ḥidmetini teklīf buyurmuşlar
ki on bir sene den

4. **kendü:**

Sayfa 8

Satır: 6

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

ḥizmetlerinde olduḡ dan
soñra Hācī Bayrām-ı Velī
kendü kerīmelerini Ḥayrū‘n-
nisā Eşref-zāde Efendiye

5. **kendüleri**:-lere

Sayfa 8

Satır: 7

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

tezvīc idüp kendüleri dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet dahı virüp āyin-i
meşāyih-ı Sultān üzre alem

6. **kendüleri**:-leri

Sayfa 10

Satır: 12

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

Hüseyin Efendi Hāzretlerine
nūr-ı velāyetle
ma‘lüm olup bi‘z-zāt
kendüleri ḥānkāh kapısından

7. **kendü:**

Sayfa 12

Satır: 6

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba‘dehu ḥuzūr-ı tāmmlā
kendü ḥāline meşğül oldu
Çün eyyām-ı erba‘in

8. **kendü:**

Sayfa 12

Satır: 20

Kendi, kendisi

(dönüşlülük zamiri).

ḥücre içinde ḥaps itmenün
aşlı ne çıkarup defn
olinsun ba‘zılar Hāzreti Şeyh
kendü a‘lamdur

9. **kendüsi:-si****Sayfa 28**

Satır: 22

*Kendi, kendisi**(dönüşlülük zamiri).*

hâlvethânelerine götürüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Hâzretleri kendüsi edeb ve
tevâzu‘ birle ku‘üd idüp

10. **kendünüze:-ñüz, -e****Sayfa 31**

Satır: 10

*Kendi, kendisi**(dönüşlülük zamiri).*

Sultân Eşref-zâde buyururlar
ki pâdişâhum varuñ
siz ‘adâleti kendünüze pîşe
idünüñ cemi‘-i enbiyâ

11. **kendüden:-den****Sayfa 43**

Satır: 18

*Kendi, kendisi**(dönüşlülük zamiri).*

aķabenüñ miyânında vâķi‘
olan çeşme-sâr yanına
varur görür ki muķeddemen
İznîķde kendüden

12. **kendüsin:-si, -n****Sayfa 56**

Satır: 26

*Kendi, kendisi**(dönüşlülük zamiri).*

‘İşk şarâbun nüş idenler şala
gelsün berü Dôst şedâsın güş
idenler şala gelsün berü
Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup
mest-i müdâm Kendüsin
serhûş idenlere şala gelsün
berü

13. **kendüler:-ler****Sayfa 68**

Satır: 18

*Kendi, kendisi**(dönüşlülük zamiri).*

dâmâd-ı fezâil-nihâdları
‘Abdullah Efendiye fâriğ
olup kendüler küşenişin-i
‘uzlet ve ta‘lîm-i ‘ulûma

kendülerinden ğâ‘ib olurlar:1. **kendülerinden ğâ‘ib olurlar:-ur, -lar****Sayfa 36**

Satır: 2

Kelime Tipi: **Deyim***Kendinden geçmek II*

*Uykuya dalmak,
uyuyakalmak.*

nevm ğalebe idüp eşnâ-i
zîkru‘llahda bir miķdâr
kendülerinden ğâ‘ib olurlar
Nâĝâh Sultân

kendünün‘ ulüfesi:1. **kendünün‘ ulüfesi:****Sayfa 30**

Satır: 13

Kendisinin maaşı.

kendünün‘ ulüfesi ve
bakıyyesini daķı iskelede
olan fuķarâya bezl idüp ve
yanlarında bir aķçe

kepenkci-zâde efendiden:1. **kepenkci-zâde efendiden:-den****Sayfa 67**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Sultan III.Murad Han'ın
hocasıdır.*

ve Sultân Murad Hân
müderrişi Kepenkci-zâde
Efendiden ta‘allüm ve
telemmüz ve mevâ‘id-i

kerâmât-ı evliyâ‘ullahı:1. **kerâmât-ı evliyâ‘ullahı:-ı****Sayfa 51**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Allah dostlarının**kerameti.*

Pazar Köyüne gider iken
kerâmât-ı evliyâ‘ullahı
müzâkere iderler imiş
dervîşlerden birine hâtırâ

keramât-ı menķibesi:1. **keramât-ı menķibesi:-si****Sayfa 41**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

İnsanların kalbine tesir

*edip onları doğru yola
sevmeden (kerametli) hikaye.*

E‘imme-i işnâ-aşer ‘adedince
dûvâz deh keramât-ı
menķibesi taķrîr ü ķayd
olındı şimden soñra evlâd-ı

kerâmât-ı zâhirelerinden:1. **kerâmât-ı**

**zâhirelerinden:-ler, -i, -n, -
den-lerinden**

Sayfa 3

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Görünen, açık**kerametler.*

yetmiş kerâmât-ı
zâhirelerinden ve menâķıb-ı
‘aliyyelerinden şîķâtdan
mesmü‘ olduĝı vech üzre

kerâmât-ı aliyve:

1. kerāmāt-ı 'aliyye:

Sayfa 59

Satır: 10

Yüce kerametler.

1146 Şeyh-i mezbûr şehâ ve kerem ile meşhûrdur ve kerāmāt-ı 'aliyye ile mu'tekid-i

kerâmet:

1. kerâmetüñ:-üñ

Sayfa 17

Satır: 3

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

revâne olur fuqarâ ol kerâmetüñ zuhûrından Rûmîñ kemâl-i ma'rifetini fehm iderler ve yine

2. kerametleri:-ler, -i

Sayfa 19

Satır: 24

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

idersüñüz bu 'azîziñ şehri Ğamâda nice kerametleri zuhûr eyledi deyü kerâmetlerini bir bir

3. kerâmetlerini:-ler, -i, -n, -i

Sayfa 19

Satır: 24

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

idersüñüz bu 'azîziñ şehri Ğamâda nice kerametleri zuhûr eyledi deyü kerâmetlerini bir bir

4. kerâmeti:-i

Sayfa 29

Satır: 23

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

bu kerâmeti 'ayânen müşâhede itdüklerinde

5. kerâmete:-e

Sayfa 32

Satır: 19

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

ĞaĞka Ğamd ü şenâ iderler ve bu kerâmete Ğazır-ı bi'l-meclis olan ehl-i Ğâl fuqarâ cümlesi müşâhede

6. kerâmeti:-i

Sayfa 51

Satır: 15

Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügati.

olur ki eĞer Şeyh Efendi Ğazretlerinüñ kerâmeti var ise bize bir miqdâr şeker bulsun dir Ba'dehu

kerem:

1. kerem:

Sayfa 59

Satır: 9

Lütuf, baĞış, ihsan.

1146 Şeyh-i mezbûr şehâ ve kerem ile meşhûrdur ve kerāmāt-ı 'aliyye ile mu'tekid-i

kereste:

1. kereste:

Sayfa 44

Satır: 21

Tomrukların cins ve kalitelerine göre belli ölçülerde boylamasına biçilmesinden elde edilen, marangozluk ve inşaat malzemesi olarak kullanılan odun.

câmi'-i şeriflerini binâ eylemek için kereste

kerîme:

1. kerîmeleri:-ler, -i

Sayfa 8

Satır: 12

Kız evlat.

üzre mütemekkîn olup Hâcî
Bayrâm-ı Velî
kerîmesinden bir kerîmeleri
olur ki ismini Züleyhâ

2. **kerîmelerini:-leri, -ni**
Sayfa 8
Satır: 6
Kız evlat.

hizmetlerinde olduk dan
şoîra Hâcî Bayrâm-ı Velî
kendü kerîmelerini Hıyırü'n-
nisâ Eşref-zâde Efendiye

3. **kerîmesinden:-si, -(n)den**
Sayfa 8
Satır: 12
Kız evlat.

üzre mütemekkîn olup Hâcî
Bayrâm-ı Velî
kerîmesinden bir kerîmeleri
olur ki ismini Züleyhâ

4. **kerîmeleriyle:-ler, -i, -
(y)le**
Sayfa 9
Satır: 13
Kız evlat.

hâliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkıp Hamâya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene Şeyh

5. **kerîmelerine:-ler, -i, -n, -
e**
Sayfa 11
Satır: 19
Kız evlat.

kerîmelerine dir ki kızum
babañ Hâzretlerinüñ
hücre si çapısına var söyle ki
babacığum siz huzür-

6. **kerîmesini:-si, -ni**
Sayfa 11
Satır: 6
Kız evlat.

tozuyla halvethâne ye dâhil
olurlar Şeyh Hüseyin
dahı Eşref-zâdenüñ hâliyle
ve kerîmesini kendi

7. **kerîmeleri:-ler, -i**
Sayfa 12
Satır: 1
Kız evlat.

hiç bizüm için gamh^vâr
olmañ didi kerîmeleri dahı
geldi Bu kelâmı babalarınıñ
hücre si çapusunda

8. **kerîmeleri:-ler, -i**
Sayfa 35
Satır: 19
Kız evlat.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hâzretlerinüñ
zevceleri ve Şeyh Pîr Hamdi
Efendinüñ vâlideleri

9. **kerîmesi:-si**
Sayfa 50
Satır: 23
Kız evlat.

kerîmesi Hıyırünnisâdan
tevellüd iden Zelihâ nâm
duğter-i

10. **kerîmesini:-si, -ni**
Sayfa 68
Satır: 11
Kız evlat.

üstâdları Muhyi'd-din
Efendinüñ kerîmesini
tezevvüc idüp anlaruñ yerine
Sultân Murad Hân-ı

kerîme-i muhteremelerini:

1. **kerîme-i
muhteremelerini:-ler, -i, -n,
-i**
Sayfa 35
Satır: 8
Kelime Tipi: -
Muhterem kızları.

olup bir çâre bulunmayup
Hâzreti Eşref-zâdenüñ
kerîme-i muhteremelerini
sarây-ı hümayûna celb ü

kerîme-i mükerremeleri muhteremeleri:

1. **kerîme-i mükerremeleri
muhteremeleri:-ler, -i**
Sayfa 68
Satır: 9
Kelime Tipi: -
*Saygıya lâyık olan,
kıymetli, şerefli, yüce kızları.*

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muğtim oldı Ba'dehu

kerîme'-i mükerremelerini:

1. **kerîme'-i
mükerremelerini:-ler, -i, -n,
-i**
Sayfa 69
Satır: 11
Kelime Tipi: -
*Yüce, saygı değer kız
evlat.*

mükerremelerini mezbûra
tezvîc idüp dâmâd
idinmişler Burusada İncirlice
Mağallesinde vâki'

kerremallahü te'âlâ:

1. **kerremallahü te'ālā:****Sayfa 40**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Yüce Allah mükerrem (Saygı değer, hürmete lâyık, yüce, aziz, muhterem) kılsın.

Eşrefi e'ş-Şehr be-Eşref-zāde
Kerremallahü Te'ālā
bi'l-hüsnā ve ziyādetük

kerremallahü vechehu:1. **kerremallahü vechehu:****Sayfa 4**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

"Allah onun zatını şerefli kılsın" manasında Hz. Ali'nin ismi anıldıktan sonra söylenen söz.

Hazreti Esedullahi'l-gālib
'Alī İbn-i Ebi Tālīb
Kerremallahü Vechehu
Hazretlerine müntehī olup

kes:1. **kesmeğe:-meğ, -e****Sayfa 45**

Satır: 1

T. Kesici bir aletle ayırmak.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kühistāne revāne olduğda
bir küçük tencerede bir
mikdār pirinç şorbası
götürüp liken

kesf olup:1. **keşf olup:-up****Sayfa 18**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Allah tarafından ilham olunma.

velāyetle Eşref-zāde Sultāna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyh Hüseyn

2. **keşf olup:-up****Sayfa 36**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Açığa çıkmak.

Hazretleri gözin açup bir
dağı nevme tälibe olmaz
Ba' dehu nice esrār keşf olup
ma'ārif-i İlahiyyeye

kesirü'l-i'tibār:1. **kesirü'l-i'tibār:****Sayfa 53**

Satır: 10

Çok değerli.

'aleyh Hazreti Şeyh Sırrı
'Ali Efendi Kıddise
Sırruhu bu Şeyh-i celilü'l-
mikdār ve kesirü'l-i'tibār

kesirü'l-kıyām**olmuşlardur:**1. **kesirü'l-kıyām****olmuşlardur:-miş, -lar, -dur****Sayfa 57**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Çok fazla ayakta durmak.

mücāhedāt ve riyāzāta gāyet
ihtimām idüp qalilü'n-
nevm ve kesirü'l-kıyām
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

kesret-i a'dāda:1. **kesret-i a'dāda:-a****Sayfa 70**

Satır: 31

Kelime Tipi: -

Adetlerin, sayıların çokluğu.

Şeyh Muhammed cem' idüp
özün perişān itmesün Kesret-
i a'dāda bakma bir
bakup bir dāne ol

ketebehü'l-fakir**muhammed zeki:**1. **ketebehü'l-fakir****muhammed zeki:****Sayfa 71**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Bendeniz, fakir

Muhammed Zeki bunu yazdı.

Ketebehü'l-fakir Muhammed
Zeki fi ḥamsi şehri rebi'ül-
āhir lisenetihi aḥdā ve
tis'ine ve mieteyni ve elfe
1291 Barekallahü Lenā
velekum

keyfiyet:1. **keyfiyet:****Sayfa 15**

Satır: 18

Digerlerinden ayıran özellik ; bir şeyin taşıdığı şu veya bu hal, nasıl ve ne türlü olduğu, varlıklar arasındaki farkları meydana getiren durum, vasıf, nitelik.

velāyetle ma'lüm olup
dervişāna Eşref-zāde
Hazretlerinin keyfiyet ve
hālını bildürmek için

2. **keyfiyet:****Sayfa 19**

Satır: 22

Digerlerinden ayıran özellik ; bir şeyin taşıdığı şu veya bu hal, nasıl ve ne türlü olduğu, varlıklar arasındaki

*farkları meydana getiren
durum, vasıf, nitelik.*

görüp ahâli-i İznike eydür ki
siz bu 'azîziñ
keyfiyet ve hâlini
bilmez süñüz böyle istihkâr

ki:

1. ki:

Sayfa 3

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

menākıb-ı âliyyelerine
mübâşeret olındı benüm
ruhum Bileciki Muşlihi'd-
din Efendi ki Eşref-zâde

2. ki:

Sayfa 3

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

anların şülbi Kebiroğulları
Muhammed Çelebi
pederlerinden bi'l-vâsıta
şöyle rivâyet ider ki

3. ki:

Sayfa 4

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

ihtiyâr ider sevâp dahı
andadur ve mezbûr
Muhammed Çelebi rivâyet
ider ki Eşref-zâde Sultân

4. ki:

Sayfa 5

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

Hzretlerine nazar idüp
buyururlar ki Dânişmend

var bize köftelü şorba getir
Anlar dahı pâzâra

5. ki:

Sayfa 5

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

karışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Hzretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

6. ki:

Sayfa 5

Satır: 17

T. Ki bağlacı.

kanı bunun köftesi Eşref-
zâde Efendi buyurur ki
Sultânım bugün köftelü
şorba kalmamış İnşâallah

7. ki:

Sayfa 5

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

tarık-i 'âmmda olan balçık ki
zeyl-i hayvânât ile
mahlûtdur Bir miqdâr balçık
alup birkaç

8. ki:

Sayfa 6

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

idüñ deyü niyâz itdükde
Emir Sultân Kudise
Sırrahu Hzretleri buyururlar
ki kuzu biz Pîr ve

9. ki:

Sayfa 6

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

Hzretlerinden tövbe ve
inâbe ve riyâzet-i şâkkaya
muvâzabat iderler bir rütbe
ki mübârek re'slerinde

10. ki:

Sayfa 7

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

karâr tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zâde Efendi
zâde Efendiniñ burunlarına
koçutmuşlar yine beyinleri

11. ki:

Sayfa 7

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

tarıkıyn ittifâk bunun üzerine
der ki Eşref-zâde
Efendi Hâcî Bayrâm-ı
Velîniñ on bir sene

12. ki:

Sayfa 7

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

imâmetleri hizmetinde olup
kıyâmda buyurmışlar
Hatta rivâyet olunur ki Hâcî
Bayrâm-ı Velî

13. ki:

Sayfa 7

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

Hzretlerine teveccüh
esnâsında hâtırına gelür ki
n'ola yine 'Azîz Hzretleri
bize bir hizmet-i şâkkâ

14. ki:

Sayfa 7

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

imtiḥān eyleyüp soñra
kendüye imāmet eylemek
ḥidmetini teklif buyurmışlar
ki on bir sene den

15. ki:

Sayfa 7

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

ziyāde riyāzet ve mücāhede
ile imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyḥüme on bir sene

16. ki:

Sayfa 7

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḥ
Ḥazretleri buyururlar ki

17. ki:

Sayfa 7

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḥ
Ḥazretleri buyururlar ki

18. ki:

Sayfa 8

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

olmadı meğer ki vāqı‘am
olaydı Anı daḥı ki edeb
birle söyleyüp ta‘bır itdürür
idüm Bu denlü zamān

19. ki:

Sayfa 8

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

olmadı meğer ki vāqı‘am
olaydı Anı daḥı ki edeb
birle söyleyüp ta‘bır itdürür
idüm Bu denlü zamān

20. ki:

Sayfa 8

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

üzre mütemekkīn olup Ḥacī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyḥā

21. ki:

Sayfa 8

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

Varup şeref-i şoḥbetiyle
müşerref olduḡda eṣnā-i
kelāmda Eşref-zāde Efendi
Ḥazretleri buyururlar ki

22. ki:

Sayfa 8

Satır: 19

T. Ki bağlacı.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ‘ömri olsa envā‘-
ı mücāhedāt ve riyāzāt eylese
henüz enbiyādan bir

23. ki:

Sayfa 8

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

nebīnün ḳademi vardıḡı yire
velīnün başı varmaq

muḥāldür Eşref-zāde Efendi
Ḥazretleri eydür ki

24. ki:

Sayfa 9

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

gelmedi daḥı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senün bu

25. ki:

Sayfa 9

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

Efendi Ḥazretlerini istikbāle
varurlar Şeyḥ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥazretleri
buyururlar ki bize

26. ki:

Sayfa 10

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

fenāları beğāyet kemālde
imiş ḥatta rivāyet olunur
ki mübārek ḥırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

27. ki:

Sayfa 10

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

gezerler imiş imdi
müstakbilin ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen er ‘ālem ü
çerağ ve cemā‘atle

28. ki:

Sayfa 10

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

itdüklerin bilüp ol varağayı
ellerine virürler hatta
rivâyet olunur ki Sultân
Eşref-zâde kaşâ' idinde

29. ki:

Sayfa 11

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

olurlar ammâ birkaç gün
mürür itdükde kalb-i
şerîflerine bu hâtırâ vesvâs
tarafından huşûr ider ki

30. ki:

Sayfa 11

Satır: 19

T. Ki bağlacı.

kerîmelerine dir ki kızum
babañ Hazretlerinüñ
hücresi çapısına var söyle ki
babacığum siz huşûr-

31. ki:

Sayfa 11

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

kerîmelerine dir ki kızum
babañ Hazretlerinüñ
hücresi çapısına var söyle ki
babacığum siz huşûr-

32. ki:

Sayfa 12

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hazretleri hücrenün
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki tañrık

33. ki:

Sayfa 12

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hazretleri hücrenün
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki tañrık

34. ki:

Sayfa 12

Satır: 14

T. Ki bağlacı.

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hazretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

35. ki:

Sayfa 12

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

'Ale's-şabāh bu haber
dervīşān içinde şāyi' olup
ba'zısı dirler ki gelün Şeyh
gidelüm bir meyyiti

36. ki:

Sayfa 13

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

hücresinden ihrāc olunup
defn olunsun dirler
Hazreti Şeyh buyururlar ki
Haqq Sübhānehu ve

37. ki:

Sayfa 13

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

Te'ālā ile 'ahd idüp tururam
ki çihil rüz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
dağı münfa'il olup

38. ki:

Sayfa 13

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

dönerler Ba'dehu çihil rüz
tamām olduğda Hazreti
Şeyh Hüseyin Hamāvī
Hazretleri buyururlar ki

39. ki:

Sayfa 13

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

halvethānenün bābını fetḥ
iderler hāzır olan
dervīşān görürler ki dağı
otuzuncu günde nice

40. ki:

Sayfa 13

Satır: 23

T. Ki bağlacı.

hāzırün kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamānda

41. ki:

Sayfa 14

Satır: 1

T. Ki bağlacı.

beni bunda haps itdiñüz ki
ammā Eşref-zâde
Hazretleri kıyduñuz dimesen
murādı bizi istiğrak

42. ki:

Sayfa 14

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

ruḥum işte mürşid-i kāmil
böyle olur ki kalbi
yerde koyup kendi 'ālem-i
ervāha tayarān idüp

43. **ki:**

Sayfa 14

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

ider Eşref-zāde
Hāzretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hıdmet eyledüm içinde

44. **ki:**

Sayfa 14

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

tepesinde bir pul vardır Şeyh
Hüseyn Hāzretleri
buyururlar ki Rūmī yine
Hācī Bayrām

45. **ki:**

Sayfa 15

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

Feammāsın dağı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
kat ki yedi terk olsun

46. **ki:**

Sayfa 15

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

sikkesi yedi terk olduğına
hıkmet budur deyü
buyurmuşlar ki keçeden
itmege sebep Hākk katında

47. **ki:**

Sayfa 15

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

fehvasınca buyururlar ki
Rūmī bir vilāyetde iki
pādişāh şıgmaz var imdi seni
vaṭanıña istiḥlāf

48. **ki:**

Sayfa 15

Satır: 13

T. Ki bağlacı.

fuḳarāsı dirler ki ne ‘acep biz
bu kadar zamāndur
Şeyhün hıdmetinde pūyānuz
bize himmet yok

49. **ki:**

Sayfa 15

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir ziyāfet
idemedük bugün bunda ol

50. **ki:**

Sayfa 16

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

görüñ ol gün bir şahrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzüle emr
iderler fuḳarā dirler ki

51. **ki:**

Sayfa 16

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

getürmek emr iderler Fuḳarā
dirler ki Sultānum
bunda şu yokdur Şeyh
Hüseyn Hāzretleri

52. **ki:**

Sayfa 16

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervişān nā-çār kalkup eṭrāfi
bir miḳdār geşt ü

53. **ki:**

Sayfa 16

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

güzār iderler ‘ākıbetü’l-emir
şusuz gelürler Şeyh
Hāzretleri buyururlar ki
Rūmī gerçi misafiri

54. **ki:**

Sayfa 17

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

Rūmī niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
şu olan maḥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

55. **ki:**

Sayfa 17

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

mervīdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyh
Hüseyn Hāzretleri
buyururlar ki dervişler bize
bir

56. **ki:**

Sayfa 17

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

mervīdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyh
Hüseyn Hāzretleri

buyururlar ki dervîşler bize
bir

57. ki:

Sayfa 17

Satır: 13

T. Ki bağlacı.

Hzretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmağla
benefşenūñ mekânını
bulmamışsın gibi Sultān

58. ki:

Sayfa 18

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

sürüp veda' idüp 'azm-i rāh
iderler Şeyh Hüseyin
Hzretleri pend ü naşihat
idüp buyururlar ki Rūmī

59. ki:

Sayfa 18

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

Eşref-zāde Sultān
Hzretlerinin ardından nazar
buyurup hayrān olurlar
fuḳarā eydür ki Sultānum

60. ki:

Sayfa 18

Satır: 14

T. Ki bağlacı.

ne 'aceb nazar buyurduñuz
Şeyh Hzretleri
buyururlar ki bir baħr-i
muħīd imiş her nem var

61. ki:

Sayfa 18

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazar eyleye
tā ki siz daħı müntefi'
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

62. ki:

Sayfa 19

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

görüp ahāli-i İznike eydür ki
siz bu 'aziziñ
keyfiyet ve hālını
bilmezsünüz böyle istihkār

63. ki:

Sayfa 20

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

64. ki:

Sayfa 20

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

daħı buyururlar ki bir kaçgın
kulum Eşref-zāde
Efendi Hzretlerinin
kelāmında hilāf yokdur zīrā

65. ki:

Sayfa 20

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

eydür ki vālide bir kaçgın
kıl tutdum şol hānede
haps itdüm varup çifti
süreyüm daħı gelüp ol kılı

66. ki:

Sayfa 21

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

hengām-ı namāz olduğda
Eşref-zāde Sultān
buyururlar ki Vālide şucağız
getür ki ābdest

67. ki:

Sayfa 21

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

hengām-ı namāz olduğda
Eşref-zāde Sultān
buyururlar ki Vālide şucağız
getür ki ābdest

68. ki:

Sayfa 21

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

düşüp Sultān Eşref
Hzretlerinin yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kula
benzemezsın İznike

69. ki:

Sayfa 22

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

Ḳutbe' d-din daħı şark
tarafına baħar görür ki
hürşid-i
'ālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

70. ki:

Sayfa 22

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

dāmānına yüzler sürüp
küstāhlığından istigfār ider
ve buyurur ki 'ilm-i zāhire
talep iden bize gelsün

71. ki:

Sayfa 22

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

‘İlm-i bātin taleb iden Eşref-
zādeye varsun Sultān
Eşref-zāde daḥı buyurur ki
Molla Kūṭbe’ d-din sen

72. ki:

Sayfa 23

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

‘Āzizüm Şeyḥ Pīr Ḥamdī
Efendi rivāyet ider ki
cedd-i a‘lām Sultān Eşref-i
Rūmī Ḥazretleri

73. ki:

Sayfa 23

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

ḥalvetde iken nişfu’l-
leylde ‘arz u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı ḥiṭāb oldı ki Yā

74. ki:

Sayfa 23

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

ki Bi-Ḳudretillāhi Te‘ālā o
mel‘ūnı ḳabzam içine
alup şıḳdum meğer ol
şeytan-ı racīm idi avucum

75. ki:

Sayfa 23

Satır: 11

T. Ki bağlacı.

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḥ neylersün Ḥaḳḳ
Te‘ālā baña ḳıyamete dek
mehil virmişdür

76. ki:

Sayfa 23

Satır: 13

T. Ki bağlacı.

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel‘ūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

77. ki:

Sayfa 23

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

īmanlarına ḳaşd eylememeye
ki ‘ahd eyle seni
şalivreyüm Şeytan-ı
‘aleyhi’l-la’ne ‘ahd olsun ki

78. ki:

Sayfa 23

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

īmanlarına ḳaşd eylememeye
ki ‘ahd eyle seni
şalivreyüm Şeytan-ı
‘aleyhi’l-la’ne ‘ahd olsun ki

79. ki:

Sayfa 23

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

ḥālet-i nez‘de yanlarına
varup īmanlarına ḳaşd
itmeme Sultān Eşref-zāde dīr
ki mel‘ūn Ḥaḳḳ Te‘ālā

80. ki:

Sayfa 23

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

şalivürür su’al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildünüz cümle muḥarremāti
saña ḥelāl itdüm

81. ki:

Sayfa 24

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

Ḥabīb Dede vasıtasıyla zīb-i
maḥāfil-i kürsī Şeyḥ
‘Abdu’r-raḥīm Tırsiden naḳl
buyurmuşlar ki

82. ki:

Sayfa 24

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aḳçaya bir ‘ābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

83. ki:

Sayfa 24

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

varup ḥalvethānemde
zikru’l-laha ile meşğul oldum
Sultān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

84. ki:

Sayfa 24

Satır: 19

T. Ki bağlacı.

‘Abdü’r-raḥīm-i faḳīr dedüm
ki Lebbeyk Sultānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru’l-lah

85. ki:

Sayfa 24

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

‘Abdü’r-raḥīm-i fakīr dedüm
ki Lebbeyk Sultānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru’llah

86. ki:

Sayfa 24

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

‘Abdü’r-raḥīm-i fakīr dedüm
ki Lebbeyk Sultānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru’llah

87. ki:

Sayfa 24

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

iderüm buyurdular ki ḥilāf
söylersin ve zikru’llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

88. ki:

Sayfa 25

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

bu menkıbeden iki ma’nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miqdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

89. ki:

Sayfa 25

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

tevḥīd-i Ḥudāya māni’ olunca
var ḳıyās eyle ki

daḫı ziyādesinüñ zararını ne
ola biri daḫı budur ki

90. ki:

Sayfa 25

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

tevḥīd-i Ḥudāya māni’ olunca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ zararını ne
ola biri daḫı budur ki

91. ki:

Sayfa 25

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

Sultān Eşref-zāde
Ḥazretlerinüñ ne şinevā
güşları ve
binā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fıslıtıyı işidür

92. ki:

Sayfa 26

Satır: 1

T. Ki bağlacı.

varup dir ki Sultānum bu
‘abd-i dā’ıyeñüz İznıḳde
bir ‘azīz gördüm ḫayli ḫüsn
ü ḫālin müşāhede

93. ki:

Sayfa 26

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

itdüm eğer ol ‘azīzi daḫı
getürürseñüz ümīddür ki
mübārek nefesleri
berekātiyla şifā-yāb ola vezīr

94. ki:

Sayfa 26

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

Eşref-zādeye işāl iderler
Ba’dehu’n-nażar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i
İlāhī yoḳdur

95. ki:

Sayfa 26

Satır: 14

T. Ki bağlacı.

pādişāha telhīş ider pādişāh
Ḥazretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḫı

96. ki:

Sayfa 26

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

dönüp bi’l-vāsıta aḫvāli
pādişāha i’lām iderler
pādişāh Ḥazretleri münfa’il
olup buyururlar ki ne

97. ki:

Sayfa 27

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

‘Ale’ş-şabāḫ ḳalkup biraz
ḫamr iḳerler ve bir yük
ḫamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

98. ki:

Sayfa 27

Satır: 11

T. Ki bağlacı.

bir heybet müstevlī olur ki
bir kimesnenüñ
ḫareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

99. **ki:****Sayfa 28**

Satır: 1

T. Ki bağlacı.

ve havâş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultân Eşref-zâdenün nazâr-ı
hayât-bağşlarıyla

100. **ki:****Sayfa 28**

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

andan kapucılara buyururlar
ki şimdi irâdet-i Hakk
ta'alluk eyledi gidüz pâdişâh
Hâzretlerine haber

101. **ki:****Sayfa 29**

Satır: 2

T. Ki bağlacı.

istinşâh iderler Ba'de'l-vâ'z
ve'n-naşıha
buyururlar ki ey halîfe-i
İslâm bizümle hizmet

102. **ki:****Sayfa 29**

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hâzretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur beğâyet

103. **ki:****Sayfa 29**

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

nefeslerine tutup ba'dehu
pâdişâha virüp

buyururlar ki bu şekeri
vâlideñüze virün eriyince

104. **ki:****Sayfa 30**

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

dânesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pâdişâhum siz
bu sîm ü zeri

105. **ki:****Sayfa 30**

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

aluñ birer 'ulüfe deyü birer
avuc akçe virürler ve
her biri ta'dâd iderler
görürler ki temâm hesâbınca

106. **ki:****Sayfa 30**

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

buyururlar ki İy Bârî Te'âlâ
senden murâdum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selâtinünñ kalbinden

107. **ki:****Sayfa 31**

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

buyururlar ki Sultânum bizi
dervîşliğe kabul eyleñ
baña saltanat gerekmez deyü
ilhâh ve ibrâm ider

108. **ki:****Sayfa 31**

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

Sultân Eşref-zâde buyururlar
ki pâdişâhum varuñ
siz 'adâleti kendüñüze pîşe
idününñ cemi'-i enbiyâ

109. **ki:****Sayfa 31**

Satır: 17

T. Ki bağlacı.

Sırruhu Hâzretlerinden
mervîdür ki vaqtaki Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri yâ
eyyühe'n-nefsü'l

110. **ki:****Sayfa 32**

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

intikâl itmiş bulduklarundan
çok feryâd ü fiğân
idüp demişler ki müddet-i
medîdedür ki

111. **ki:****Sayfa 32**

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

intikâl itmiş bulduklarundan
çok feryâd ü fiğân
idüp demişler ki müddet-i
medîdedür ki

112. **ki:****Sayfa 32**

Satır: 6

T. Ki bağlacı.

vaţanumuzdan cüdâ olup
ta'ab ü meşakkat-ı râhı
ihtiyâr idüp bunda geldük ki
hizmet-i şerifleriyle

113. **ki:****Sayfa 34**

Satır: 13
T. Ki bağlacı.

Menkıbe Mervîdür ki
Eşref-zâde Sultân Hazretleri
ğâyet halîm ve şâhib-i

114. **ki:**
Sayfa 34
Satır: 20
T. Ki bağlacı.

galebe idüp Hamâda sırr
yüzünden nidâ buyururlar
ki Yâ Rûmî şabır hûşdur velî
yerinde gerek yâ

115. **ki:**
Sayfa 35
Satır: 3
T. Ki bağlacı.

Hazretlerinden naql olunur ki
ecdâd-ı 'izâmumuz
Sultân Eşref Hazretleri
irtihâl-i beka-yı sarây-ı

116. **ki:**
Sayfa 35
Satır: 9
T. Ki bağlacı.

niyâz iderler ki pederünüz
Hazretine teveccüh
buyurasuñuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

117. **ki:**
Sayfa 35
Satır: 11
T. Ki bağlacı.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nâm-ı maħalde
âşârum vardur getir

118. **ki:-dür**
Sayfa 35
Satır: 18
T. Ki bağlacı.

vaķitdendür diyerek naql
buyurmışlar Menkıbe
muħkîdür ki Eşref- zâde
Sultân Hazretlerinüñ

119. **ki:**
Sayfa 36
Satır: 5
T. Ki bağlacı.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'âşık uyur mı
'âşıkâ hûd uyhu olmaz
ħarâmdur Zeliħâ Hâtün

120. **ki:**
Sayfa 36
Satır: 9
T. Ki bağlacı.

vâşıl olurlar Menkıbe
mervîdür ki Sultân
Eşref-zâde bu dâr-ı ğurûrdan
sarây-ı sürûra irtihâl

121. **ki:**
Sayfa 36
Satır: 18
T. Ki bağlacı.

Hersek nâm-maħalde ħalup
ol gice anda yaturlar
ammâ ol Maħbûs
vâķı 'asında görür ki bir pîr-i

122. **ki:**
Sayfa 36
Satır: 19
T. Ki bağlacı.

rûşen-zamîr yanına gelüp dir
ki şakin ħavf itme

biz seni ħalâş iderüz
Maħbûs-ı derdmend der ki

123. **ki:**
Sayfa 36
Satır: 20
T. Ki bağlacı.

rûşen-zamîr yanına gelüp dir
ki şakin ħavf itme
biz seni ħalâş iderüz
Maħbûs-ı derdmend der ki

124. **ki:**
Sayfa 37
Satır: 1
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki ben Eşref-
zâdeyüm ve İznîkde
oluram çünkü sen mazlûmen
bizüm yanumuza

125. **ki:**
Sayfa 37
Satır: 13
T. Ki bağlacı.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maħbûsı
şabâħ divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitâb

126. **ki:**
Sayfa 37
Satır: 18
T. Ki bağlacı.

rü' yâsında Sultân Eşref-zâde
nümâyân olup
buyururlar ki ħalâş zamânı
geldi tiz ħalk git

127. **ki:**
Sayfa 37
Satır: 19
T. Ki bağlacı.

Maḥbūs daḥı bīdār olup
görür ki cümlesi ḥābda
hemān miskīn fırsatı
ḡanimiyyet bilüp elinde

128. **ki:**

Sayfa 38

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu kışşadan
bize ḥāşıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

129. **ki:**

Sayfa 38

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

Menḳıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
mu'tekīde Ḥātūn var imiş bir
şeb ḡüşüne bir

130. **ki:**

Sayfa 38

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

yerinden ḳalḳup ol ṫarafa
gider köyden ṫaşra
çıkduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

131. **ki:**

Sayfa 39

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

görür ki Eşref-zāde Sultān
Ḥāzretleri bir sefid ahū
üzere sūvār olmuş gelür
Ḥātūn mübārek

132. **ki:**

Sayfa 39

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

ḳadem-i sa'ādetlerine rū-māl
olup dir ki Sultānum
Abdu'r-raḥīm Tirsī
Ḥāzretleri Sultānumla me'an
deḡül

133. **ki:**

Sayfa 39

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

mi buyururlar ki bu sene
ḡazāya gitmeḡe nōbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḥātūnuñ gözinden ḡā'ib

134. **ki:**

Sayfa 39

Satır: 9

T. Ki bağlacı.

olur Menḳıbe mervīdür ki
Ebu'l-Feth Sultān
Meḡmed Ḥān 'aleyhi'r-
raḥmeti ve'l-ḡufrān

135. **ki:**

Sayfa 39

Satır: 20

T. Ki bağlacı.

müḥriñ açup Ba'de'l-ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaşabaya
varuñ ve anda falan

136. **ki:**

Sayfa 41

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmuşdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīḥ dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

137. **ki:**

Sayfa 41

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmuşdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīḥ dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

138. **ki:**

Sayfa 41

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

meclis-i şerīflerinden dür u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīḥ-ḥānelerine alup

139. **ki:**

Sayfa 41

Satır: 19

T. Ki bağlacı.

Eşref-zāde babası Bāyezīd-i
Faḳīḥe buyururlar ki
Bu ma'şūmı bize virtūñ
ta'līm-i 'ilm ü edeb idelüm

140. **ki:**

Sayfa 42

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

Ḥaḳḳ Sübhānehu ve
Te'ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḥfād-ı 'izāmını ilā-

141. **ki:**

Sayfa 42

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

düçār olup dir ki aç
maçramanı göreyüm neñ
vardur ‘Abdu’r-raḥīm Tırsī

142. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

Sultāna elmayı getürüp
nażarlarına korlar
buyururlar ki ‘Abdu’r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

143. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

ve anlar daḥı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

144. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

‘Abdu’r-raḥīm e’ d-Tırsī
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥazretleri buyururlar ki Yā

145. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 8

T. Ki bağlacı.

‘Abdu’r-raḥīm e’ d-Tırsī
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥazretleri buyururlar ki Yā

146. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 13

T. Ki bağlacı.

Sultān Eşref-zāde buyurur ki
‘Abdürrahīm var bu
gice yaylağa git anlar daḥı
sem’an ve tā’aten deyüp

147. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

aķabenüñ miyānında vāķi’
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muķeddemen
İzniķde kendüden

148. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş
şuretinde olan Ḥızır
‘aleyhi’s-
selāmdur ki Yā ‘Abdürrahīm
sen ḥidmetinde

149. **ki:**

Sayfa 43

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş
şuretinde olan Ḥızır
‘aleyhi’s-
selāmdur ki Yā ‘Abdürrahīm
sen ḥidmetinde

150. **ki:**

Sayfa 44

Satır: 19

T. Ki bağlacı.

‘āşā- dārı Ḥabīb Dededen
mervüdür ki Şeyḥ

‘Abdu’r-raḥīm Ḥazretleri
Tirse nām yaylağda olan

151. **ki:**

Sayfa 45

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

ki ta’bir olunmaz daḥve’-i
kübrā olduğda nas sofrā
sofrā olup oturdılar Abdu’r-
raḥīm Tırsī Ḥazretleri

152. **ki:**

Sayfa 45

Satır: 22

T. Ki bağlacı.

iderler anlar daḥı du’ā
buyurup Ba’de emr eyledi
ki ol ḥidmetde

153. **ki:**

Sayfa 46

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

yaylağda olan yörüklerüñ
ba’zısını bulup eytdüm
ki mü’minler ‘acib
zamānında ta’ām getürdüñüz

154. **ki:**

Sayfa 46

Satır: 12

T. Ki bağlacı.

Şeyḥ Efendi Ḥazretleri gāyet
ḥazzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ta’āmdur
bizüm andan ḥaberümüz

155. **ki:**

Sayfa 46

Satır: 14

T. Ki bağlacı.

yokdur deyü mükāleme
eḡnāsında Şeyḡ Ḥāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥābīb Dede ol

156. **ki:**

Sayfa 46

Satır: 20

T. Ki baḡlaci.

beḡişt-i cāvidān ta‘āmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler şuretinde

157. **ki:**

Sayfa 47

Satır: 2

T. Ki baḡlaci.

Pir Ḥamdi Efendi
Ḥāzretlerinüñ vālideleri
merḡūme
Züleyḡā Ḥātūndan
menḡūldür ki pederüm
Sultān

158. **ki:**

Sayfa 47

Satır: 11

T. Ki baḡlaci.

idüp didi ki zevcūñ ‘Abdu’r-
raḡīm Tırsīden ricā
idüp himmet talep iderüz ki
Sultān Bāyezīdden

159. **ki:**

Sayfa 47

Satır: 12

T. Ki baḡlaci.

idüp didi ki zevcūñ ‘Abdu’r-
raḡīm Tırsīden ricā
idüp himmet talep iderüz ki
Sultān Bāyezīdden

160. **ki:**

Sayfa 47

Satır: 15

T. Ki baḡlaci.

gördüm ki bir meclis-i ‘āli
bir dīvān vaz‘ olunmuş
ve bir taḡt-ı ‘āli ḡurılmış ve
üzerinde Sultān-ı

161. **ki:**

Sayfa 48

Satır: 6

T. Ki baḡlaci.

taḡta deyü Sultān-ı
enbiyādan ta‘yīn taleb iderler
Sultānū’l-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ ḡara

162. **ki:**

Sayfa 48

Satır: 7

T. Ki baḡlaci.

oḡlanınıñ murādı Sultān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı ‘Abdu’r-raḡīm
Tırsīdür hemān Sultānū’l-

163. **ki:**

Sayfa 48

Satır: 13

T. Ki baḡlaci.

‘Abdu’r-raḡīm Tırsī
Ḥāzretlerine didüm ki
Ḡorḡud
pādişāḡ olaydı deyü siz
Sultān Selīmüñ pādişāḡ

164. **ki:**

Sayfa 48

Satır: 15

T. Ki baḡlaci.

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyḡüm

ḡızı Sultān Ḡorḡuddan evlād
gelmez Āl-i

165. **ki:**

Sayfa 48

Satır: 19

T. Ki baḡlaci.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ‘amel iderler
imiş
Ba‘dehu vāḡı‘a ‘aynıyla
vāḡı‘ olup Sultān Selīm

166. **ki:**

Sayfa 49

Satır: 8

T. Ki baḡlaci.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥāzretlerinden bi’z-zāt
istimā‘ olunmuşdur ki
buyurmuşlardur vaḡtā ki

167. **ki:**

Sayfa 49

Satır: 18

T. Ki baḡlaci.

zamānda ‘aşādar Ḥābīb Dede
ḡayātda idiler bir
ḡün buyurdılar ki iy ahālī’-i
İzniḡ bu kelbceḡizi

168. **ki:**

Sayfa 50

Satır: 4

T. Ki baḡlaci.

feryād eyledi anda ḡāzır olan
cemā‘at cümle
görürler ki kelpceḡizüñ iki
ḡözi açılup evvelki gibi

169. **ki:**

Sayfa 50

Satır: 6
T. Ki bağlacı.

şağ u sâlim olmuşlar nice
âdem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya'ullaha münkir

170. ki:
Sayfa 50
Satır: 10
T. Ki bağlacı.

olurlar Menkıbe Hâzreti
Şeyh Pîr Hâmî Efendi
Hâzretlerinden menküldür ki
'âzizüm Şeyhüm

171. ki:
Sayfa 50
Satır: 13
T. Ki bağlacı.

gün mürürında hâtıruma
hûtur itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

172. ki:
Sayfa 50
Satır: 26
T. Ki bağlacı.

Menkıbe Sulţân Eşrefzâde
vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr
e's-seyyid e's-Şeyh
'Abdu'l-kâdir Efendi
Hâzretlerinüñ zebân-ı
dürefşanlarından mesmü'
oldı ki

173. ki:
Sayfa 50
Satır: 31
T. Ki bağlacı.

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmuşlar ki ey ahali-i

İzniñ beynüñüzde şu
meķüle bir guft u gu vâkı'
olmuş eger şahih bizüm
'alaķamuzdan ise mâderinüñ

174. ki:
Sayfa 51
Satır: 15
T. Ki bağlacı.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hâzretlerinüñ kerâmeti
var ise bize bir miķdâr şeker
bulsun dir Ba'dehu

175. ki:
Sayfa 51
Satır: 20
T. Ki bağlacı.

ağaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol hâtırâ şahibi
olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol dirahtuñ

176. ki:
Sayfa 52
Satır: 1
T. Ki bağlacı.

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aķup erik
ağacından şakız aķar dervîş
dağı şekeri ķoparup

177. ki:
Sayfa 52
Satır: 7
T. Ki bağlacı.

avınıñ zamâni imiş
rüfekâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

178. ki:
Sayfa 52

Satır: 8
T. Ki bağlacı.

avınıñ zamâni imiş
rüfekâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

179. ki:
Sayfa 52
Satır: 18
T. Ki bağlacı.

i şerîfi kıra'at olıñup şalât-ı
işrak kılınduķda hâzır
olan fuķarâya buyurmuşlar ki
Uħud Gazâsında

180. ki:
Sayfa 52
Satır: 22
T. Ki bağlacı.

olup mübârek dendân-ı
şerîfleri şehîd olmasına
bâ'is ol idi ki aşhâb

181. ki:
Sayfa 53
Satır: 1
T. Ki bağlacı.

Rıdvânullahi 'aleyhim
ecma'in buyurdılar ki çünki
Hâzreti Resûlullah bizüm
içimüzdedür Küffâr-ı

182. ki:
Sayfa 54
Satır: 3
T. Ki bağlacı.

'acîb ile binâ buyurmuşlardur
ki gerek âsitâne-i
şerîfesinüñ ve gerek türbe'-i
münîfesinüñ çâr dîvârı

183. **ki:****Sayfa 54**

Satır: 7

T. Ki bağlacı.

‘acıbe ihtirā’ ve icād itmişler
ki hıred-i hurde-bîn
tefeküründe ‘acizdür ve
Sultān Murād-ı ‘āli-nijad

184. **ki:****Sayfa 54**

Satır: 10

T. Ki bağlacı.

Hazreti Şeyhe bir tığ-ı bî-
diriğ-i sertiz ihdā
buyurmuşlar ki hālā evlād-ı
kirāmları taşarrufında

185. **ki:****Sayfa 56**

Satır: 16

T. Ki bağlacı.

Şerafe’ d-din Efendidür ve
biri İzze’ d-din Efendidür
ve biri ‘Abdullah Efendidür
ki her biri

186. **ki:****Sayfa 57**

Satır: 17

T. Ki bağlacı.

şerifleri Sırrıdır ki ba’zı
ebyāt u eş’ār
buyurmuşlardur nitekim bu
rubā’iyye’-i Fārisiyye

187. **ki:****Sayfa 59**

Satır: 13

T. Ki bağlacı.

hayātdan nā-ümid olup
uyhusı araşında görmüş ki

Eşref-zāde Şeyh Şerafe’ d-din
Efendi fuçarası ile

188. **ki:****Sayfa 59**

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

kapusunuñ ardında turdum
hemān Şeyh Efendi
buyurdılar ki dervişler biz
du‘ā idelüm siz āmīn

189. **ki:****Sayfa 59**

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

Hāşiyeye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe’ d-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerife niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

190. **ki:****Sayfa 60**

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

revān oldılar ben dağı bîdār
oldum gördüm ki
āğār-ı şihhat üzerimde zāhir
ü nümāyān olmuş

191. **ki:****Sayfa 60**

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve
nümāyandur ve tabi‘at-ı
şi‘iriyeleri dağı olup nice

192. **ki:****Sayfa 61**

Satır: 15

T. Ki bağlacı.

Bir kaç gündən sonra
İzniğden haber gelmiş ki
başuñuz sağ olsun
birāderüñüz Şeyh ‘Abdullah

193. **ki:****Sayfa 62**

Satır: 1

T. Ki bağlacı.

şulbī oğullarıdır ki biñ yüz
altı 1106 tārihinde
‘azm-i firdevs-i berin idüp
kaşaba-i İzniğde Şeyh

194. **ki:****Sayfa 63**

Satır: 3

T. Ki bağlacı.

itseler red buyururlar imiş
menküldür ki Şeyh
Şālih Efendi gāyet hasta olup
‘Abdullah Efendiye

195. **ki:****Sayfa 63**

Satır: 5

T. Ki bağlacı.

haber irsāl ider ki fuçarayı
cem’ idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevḥid
çeksünler zirā āhir

196. **ki:****Sayfa 63**

Satır: 1

T. Ki bağlacı.

cülüs iderler imiş her çend ki
‘Abdullah Efendi
ka-dem-i sa‘ādetine yüz sürüp
içerü teşriflerini ricā

197. **ki:**

Sayfa 66

Satır: 4

T. Ki bağlacı.

Tırsî Hâzretleri meclislerinde
olan dervîşâna
buyurur ki bizüm Sinân
Dede Allahüekber didüğü

198. **ki:**

Sayfa 66

Satır: 11

T. Ki bağlacı.

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinân Dede
Hâzretleri ol mahalle
varurlar balıçlılar balık

199. **ki:**

Sayfa 66

Satır: 17

T. Ki bağlacı.

deñlü balık çıkar ki Qaraşu
balık ile talduğdan
şoñra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki hadd ü

200. **ki:**

Sayfa 66

Satır: 18

T. Ki bağlacı.

deñlü balık çıkar ki Qaraşu
balık ile talduğdan
şoñra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki hadd ü

201. **ki:**

Sayfa 69

Satır: 21

T. Ki bağlacı.

ider ki bir gün Şeyh-i
müşârü'ñ-ileyhün meclisinde

hâzır idüm Eşrefzâde
fuçarâsından olup Tirede

202. **ki:**

Sayfa 69

Satır: 25

T. Ki bağlacı.

ki

kibâr:

1. **kibâr:**

Sayfa 32

Satır: 16

Büyüklükler, ulular.

zıkr iderler Ba'dehu Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri
kibâr bize müterakıblerdür
deyü yed-i şerîflerün

kıbel-i tekmilü's-sülük:

1. **kıbel-i tekmilü's-sülük:**

Sayfa 71

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Seyr-i süluku

tamamlama yolu.

idüp kıbel-i tekmilü's-sülük

'azizleri 'azim-i
'âlem-i 'uqbâ olduğda
Burusada Eşref-zâde e's-

kıl:

1. **kıllarlar:-ar, -lar**

Sayfa 22

Satır: 2

(Namaz) kılmak.

Eşref-zâde Hâzretleri zamân-
ı sa'âdetlerinde şalat-ı
feci' bir miqdâr karanlıkda
kıllarlar imiş Meğer ol

2. **kılınuğda:-ın, -duğ, -da**

Sayfa 52

Satır: 17

(Namaz) kılmak.

i şerîfi kıra'at olınuğ şalât-ı
işrak kılınuğda hâzır
olan fuçarâyâ buyurmışlar ki
Uğud Ğazâsında

kilise dağı:

1. **kilise dağı:**

Sayfa 52

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kilise Dağı.

Hamdi Efendi Hâzretleri bir
gün Kilise Dağı
tarafına teferruce teşrif
itmişler meğer geyik

kilise dağı dâmeninde:

1. **kilise dağı dâmeninde:-**

(n)de-i, -(n)de

Sayfa 52

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kilise dağı eteği,

çevresi.

Hâzretleri bizümledür E'l-
kışsa yaylağdan
kalğup Kilise Dağı
dâmeninde Oda nâm pınar

kilit:

1. **kilitleyüp:-le, -(y)üp**

Sayfa 12

Satır: 14

Kilit.

siz sağ oluğ Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bâbını
kilitleyüp miftâhını

2. **kilitleyüp**: -le, -(y)üp**Sayfa 12**

Satır: 15

Kilit.

getür dervîş dahı varup
hücreyi kilitleyüp
miftâhını Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine getürürler

kim:1. **kim:****Sayfa 2**

Satır: 13

"Ki" gibi kullanılan bir
bağlaç.

Ey hullân-ı vefâ ve
muhibbîn-i evliyâ-i ümmet-i
Muştafâ bu fakîr pür takşîr
kim
‘Abdullah Veliyüddin el-
Bursevî bi-kâdril-mühceti
ve’t-tâkati Tefsîr-i ‘Ārâyis

2. **kim:****Sayfa 5**

Satır: 15

"Ki" gibi kullanılan bir
bağlaç.

çarışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

3. **kim:****Sayfa 25**

Satır: 16

"Ki" gibi kullanılan bir
bağlaç.

zuhûr ider Eţibbâya
mürâca‘at iderler bir dürlü
‘ilac-pezîr olmamış Āhîrî’l-
emr etîbbâ’-i dîn kim

4. **kimsün**: -sün**Sayfa 20**

Satır: 6

*Zamir. (Eski
Türkçe’den beri kullanılır)
Hangi kimse.*

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zâde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

5. **kim:****Sayfa 33**

Satır: 5

*Zamir. (Eski
Türkçe’den beri kullanılır)
Hangi kimse.*

Gerçi kim ölmez didiler
Hâkq dostudur ol didiler

6. **kimsiz**: -siz**Sayfa 36**

Satır: 21

*Zamir. (Eski
Türkçe’den beri kullanılır)
Hangi kimse.*

Sultânüm siz kimsiz ve ism-i
şerîfleriñüz nedür

7. **kimdür**: -dür**Sayfa 38**

Satır: 22

*Zamir. (Eski
Türkçe’den beri kullanılır)
Hangi kimse.*

âhûlara rükûb itmişler ol
hâtûn muqaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū’âl ider ol

8. **kim:****Sayfa 43**

Satır: 7

*Zamir. (Eski
Türkçe’den beri kullanılır)
Hangi kimse.*

‘Abdu’r-raĥîm e’d-Tırsî
buyururlar ki kim idüğün
bilmedüm Eşref-zâde
Hâzretleri buyururlar ki Yâ

kim ola:1. **kim ola:****Sayfa 9**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Kimdir.

ola

kimesne:1. **kimesne:****Sayfa 9**

Satır: 24

*Kişi, birey, şahıs
anlamlarında belgesiz zamir.*

vilâyet-i cem‘an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaĥ yir giderler
Bu kimesne ‘acaba kim

2. **kimesne:****Sayfa 10**

Satır: 3

*Kişi, birey, şahıs
anlamlarında belgesiz zamir.*

gider aşlâ müstakbilden bir
kimesne Rûmdan gelen
bu oldüğün bilmezler zîrâ
Sultân Eşref-zâdenüñ

3. **kimesne:****Sayfa 19**

Satır: 20

*Kişi, birey, şahıs
anlamlarında belgesiz zamir.*

hikmet-i Hudā günlerde bir
gün Hamādan bir
kimesne İznike gelür Sultān
Eşref-zādeyi bu halde

4. **kimesnenüñ:-nüñ**

Sayfa 27

Satır: 11

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

5. **kimesneler:-ler**

Sayfa 28

Satır: 13

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

erkān-ı devletden ba'zı
kimesneler ile Karamürsele
bir qadırğa irsāl iderler
Eşref-zāde Efendi

6. **kimesne:**

Sayfa 34

Satır: 22

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

uzad ayağımı yāhūd
uzadurum buyururlar
Kudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
mağalden on yedi kimesne

7. **kimesneler:-ler**

Sayfa 36

Satır: 13

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sülhte tutup

gerden ü pâyine zencîr ü lāle
taçup İstanbula

8. **kimesne:**

Sayfa 38

Satır: 1

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

bir kimesne bu hāl ile görüp
bu adam qanda gider
dimezler Bi-hikmetullahi
Te'ālā bir şandukçı

9. **kimesne:**

Sayfa 38

Satır: 11

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

iden kimesne dünyevî
belāsından rehāyāb olunca
ziyāretlerine varup hîdmet-i
'aliyyelerinde bulunan

10. **kimesneler:-ler**

Sayfa 50

Satır: 6

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

şāğ u sālīm olmuşlar nice
ādem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya' ullağa münkir

11. **kimesneyi:-yi**

Sayfa 50

Satır: 12

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

Muşlihi'd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine qodı
birkaç

12. **kimesneyi:-yi**

Sayfa 50

Satır: 14

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

gün mürürında hātıruma
huṭūr itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

13. **kimesneye:-(y)e**

Sayfa 59

Satır: 23

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

kimse:

1. **kimseye:-ye**

Sayfa 20

Satır: 5

Kişi, birey, şahıs

anlamlarında belgesiz zamir.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

kıra'at olup:

1. **qıra'at olup:-ın, -up**

Sayfa 52

Satır: 17

Kelime Tipi: -

(Kur'ānı) Kıraat ile

okumak.

i şerifi kıra'at olup şalāt-ı
işrak qılınduqda hāzır
olan fuqarāya buyurmuşlar ki
Uḥud Ğazāsında

2. **kıra'at olunup:-ın, -up****Sayfa 45**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Okumak.

yine hizmete meşgûl olup
vaqt-i zuhûr olduĝda
ezân-ı şerif kıra'at olunup
herkes tecdîd-i vuzû idüp

kırk:1. **kırk:****Sayfa 15**

Satır: 15

Kırk sayı sıfatı.

Rûmîye kırk gün içinde
himmet idüp izn ü icâzet
virdi deyü kıyl ü kâl idicek
'Azîz Hâzretlerine nûr-i

2. **kırk:****Sayfa 49**

Satır: 21

Kırk sayı sıfatı.

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduĝda kırk
birinci gün halk şalât-ı
zuhûrdan çıĝduĝlarında ol

3. **kırk:****Sayfa 50**

Satır: 12

Kırk sayı sıfatı.

Muşlihi'd-din Efendi eyyâm-
ı senede bir zamânda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'îne ĝodı
birkaç

4. **kırk:****Sayfa 50**

Satır: 14

Kırk sayı sıfatı.

gün mürûrında hâtıruma
huşûr itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

kırk birinci:1. **kırk birinci:****Sayfa 49**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Kırk birinci II Sıra sayı
sıfatı.*

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduĝda kırk
birinci gün halk şalât-ı
zuhûrdan çıĝduĝlarında ol

kırk sene:1. **kırk sene:****Sayfa 4**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Kırk yıl.

Hâzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulûm-ı zâhireye ile
meşgûl olup hatta ba'zılar
kırk sene tahşîl-i 'ilm-i

kiş kiş:1. **kiş kiş:****Sayfa 66**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Kiş kiş II Balıkları
çaĝırmak için seslenme.*

mübârekeleriyle yed-i
şerîfelerin deryâ tarafına
tahrîk idüp kiş kiş deyü
çaĝırurlar deryâdan ol

kişi:1. **kişi:****Sayfa 39**

Satır: 16

Adam, insan, kimse.

halâşı için himmet ricâ idüp
tiz adam irsâl iderler
ol kişi daĝı cidd-i tām ile
zamân-ı yesîrde İznike

2. **kişi:****Sayfa 70**

Satır: 4

Adam, insan, kimse.

fûkarânun timârhanecisi
Şeyhdür deyüp mecnûna
gel kişi senüñle âbdest
alalum deyüp elini çözüp

kıssa:1. **kıssadan:-dan****Sayfa 38**

Satır: 9

Hikaye.

üzere ser-güzeştesini beyân
eylemiştir bu kıssadan
bize hâşıl oldı ki âsitâne-i
âliyyelerine rüy-ı mâl

kisve:1. **kisveleri:-ler, -i****Sayfa 14**

Satır: 20

*Bir sınıfa, bir mesleĝe
mahsus olan veya belli bir
yerde giyilen özel kıyafet.*

Hâzretlerinüñ re's-i
sa'âdetlerinde Hâcî Bayrâm
Velî
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

2. **kisvemüze:-müz, -e****Sayfa 25**

Satr: 2

*Bir sınıfa, bir mesleğe
mahsus olan veya belli bir
yerde giyilen özel kıyafet.*

Bu ma'küle evzâ'ı bir da'ı
eyleme zirâ ma'rûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

kisve-i mübarekelerinin:

1. **kisve-i
mübarekelerinin:** -ler, -i, -
n, -üñ

Sayfa 4

Satr: 6

Kelime Tipi: -
Mübarek elbise.

Eşref-zâde Efendi
Hâzretlerinin intikâllerinden
soñra
kisve-i mübarekelerinin
içinde 'âlâmet-i siyâdet

kitâb:

1. **kitâb:**

Sayfa 19

Satr: 4

*Kitap. Herhangi bir
konuda mensur veya
manzum olarak yazılmış ve
basılmış olan eser.*

tâlibânı molaya meşgul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Târîkat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

kitâb:

1. **kitâbı:-ı**

Sayfa 68

Satr: 24

*Kitap. Herhangi bir
konuda mensur veya
manzum olarak yazılmış ve
basılmış olan eser.*

me'kâbirde medfündür
taşavvufda zâdü'l-ķavâfil
fi-tayyi'l-merâhîl nâm kitâbı

kıy:

1. **kıyduñuz:-du, -ñuz**

Sayfa 13

Satr: 22

Kıymak, acımamak.

gelmez Bir da'ı Hû dirler
hemân bir kere Lebbeyk
Sultânım bize kıyduñuz
diyüp ku'üd iderler

2. **kıydı:-dı**

Sayfa 14

Satr: 4

Kıymak, acımamak.

ve müşâhede şafâsından
ayırıp 'âlem-i nâsûta ve
hasret ü iftirâķa getirüp
kıydı dimek idi benüm

3. **kıyduñuz:-du, -ñuz**

Sayfa 14

Satr: 2

Kıymak, acımamak.

beni bunda haps itdiñüz ki
ammâ Eşref-zâde
Hâzretleri kıyduñuz dimeden
murâdı bizi istiğrak

kıyâmda buyurmuşlar:

1. **kıyâmda buyurmuşlar:-**

da-mış, -lar

Sayfa 7

Satr: 7

Kelime Tipi: -

*Arapça, ayağa kalkmak
anlamındadır. Fena'dan
sonraki beka'da istikamet
haline, kıyam denir. Kulun
tedbirini Allah'a havale
etmesi, şeriat ve tarikat*

*hükümlerini yerine getirmek
üzere harekete geçmesi.*

imâmetleri hizmetinde olup
kıyâmda buyurmuşlar
Hatta rivâyet olunur ki Hâcî
Bayrâm-ı Velî

kıyâmet:

1. **kıyâmete:-e**

Sayfa 23

Satr: 12

*Dünyanın sonu, bütün
ölülerin dirilerek mahşerde
toplanacakları zaman.*

içinde bükülüp didi ki Yâ
Şeyh neylersün Hâķķ
Te'âlâ baña kıyâmete dek
mehil virmişdür

kıyâs eyle:

1. **kıyâs eyle:**

Sayfa 25

Satr: 7

Kelime Tipi: -

*Mukayese etmek,
karşılaştırmak.*

tevhi'd-i Hudâya mâni' olunca
var kıyâs eyle ki
da'ı ziyâdesinüñ zararı ne
ola biri da'ı budur ki

kıyâs iderler:

1. **kıyâs iderler:-er, -ler**

Sayfa 10

Satr: 7

Kelime Tipi: -

*Bir şeyi Sayfa bir şeye
göre değerlendirmek, başka
bir şeye benzeterek hakkında
hüküm vermek,
karşılaştırmak, mukayese
etmek.*

gezerler imiş imdi
müstakbilin kıyâs iderler ki

Rūmdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā' atle

2. kıyās iderler:-er, -ler

Sayfa 13

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Değerlendirmek,fikir
yürütmek.*

hāzirūn kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamānda

kıyās-ı:

1. kıyās-ı:

Sayfa 22

Satır: 23

Kıyās-ı zann II

*Karşılaştırıp, değerlendirek
hüküm vermek.*

kıyās-ı

kıyl ü kāl idicek:

1. kıyl ü kāl idicek:-icek

Sayfa 15

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Dedikodu etmek.

Rūmiye kırk gün içinde
himmet idüp izn ü icāzet
virdi deyü kıyl ü kāl idicek
'Aziz Hāzretlerine nūr-i

kız:

1. kızum:-um

Sayfa 11

Satır: 19

Kız çocuğu.

kerīmelerine dir ki kızum
babañ Hāzretlerinüñ
hücreşi çapusına var söyle ki
babacığum siz huzūr-

kizb:

1. kizb:

Sayfa 21

Satır: 12

Yalan.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vākı' olmaz
Pirezen dahı kadem-i

kızlarağası:

1. kızlarağasını:-(n)ı

Sayfa 29

Satır: 14

Osmanlı sarayında

*haremin ve Enderun'un en
büyük ağası ve Sayfa
ağaların âmiri durumunda
olan, rütbesi sadrâzam ve
şeyhülislâmdan sonra gelen
siyah hadım ağası,
dârüssaâde ağası.*

dehānlarında tutsunlar
pādişāh Hāzretleri
kızlarağasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vālidesi

ko:

1. korlar:-r, -lar

Sayfa 8

Satır: 13

(İsim) koymak.

korlar Ba' dehuz-zamān
Eşref-zāde Efendi Şeyhüni
ziyāret kaşdıyla Ankaraya
'azīmet buyururlar

2. komaz:-maz

Sayfa 34

Satır: 3

*Koymak,bırakmak,terk
etmek.*

'Aşıkларуñ komaz imiş
Eşrefoğlı Rūmī Sultān

3. kodılar:-dı, -lar

Sayfa 33

Satır: 25

(Bir yere bir şey)

koymak, bırakmak.

Çünki yumağa kodılar
Dervīşler zıkri urdılar

4. komışlar:-mış, -lar

Sayfa 66

Satır: 10

(Bir yere bir şey)

koymak, bırakmak.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Karasuya sepedler komışlar
ittifağ biraz eyyām

5. komayup:-ma, -(y)up

Sayfa 30

Satır: 15

Koymak, bırakmak.

komayup sefineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar
İzniğde fuğarā ve dervīşān
dahı Sultān

6. kodı:-dı

Sayfa 50

Satır: 12

Koymak, bırakmak.

Muşlihi'd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine kodı
birkaç

7. kosunlar:-sun, -lar

Sayfa 70

Satır: 1

Koymak, bırakmak.

mecnûn oldu Timarhâneye
kosunlar deyü
Mezbûru'ş-Şeyh Muhammed
Efendi dahî

ko-:

1. **kodı:-dı**

Sayfa 60

Satır: 19

*Koymak, bırakmak, terk
etmek.*

ter gönlüm nev-bahâr oldu
Kodı ağıyarı buldı
dildarı Gördi ol yârı bıkarâr
oldı Allahuñ adın

köfte:

1. **köftelüsini:-lü, -si, -ni**

Sayfa 5

Satır: 19

*İçine soğan, biber,
baharat, maydanoz, ekmeç,
yumurta vb. konmuş
kıymanın, yoğrulduktan
sonra yuvarlak veya uzun
küçük toplar haline
getirilmesi.*

yârın köftelüsini daħı
getüreyüm didi hemân
Abdâl Muhammed Hâzretleri
bunları imtiñân için

2. **köftesi:-si**

Sayfa 5

Satır: 15

*İçine soğan, biber,
baharat, maydanoz, ekmeç,
yumurta vb. konmuş
kıymanın, yoğrulduktan
sonra yuvarlak veya uzun
küçük toplar haline
getirilmesi.*

karışdururlar görür kim
köftesi yok Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerine bakup
buyurur ki Dânişmend

3. **köftesi:-si**

Sayfa 5

Satır: 17

*İçine soğan, biber,
baharat, maydanoz, ekmeç,
yumurta vb. konmuş
kıymanın, yoğrulduktan
sonra yuvarlak veya uzun
küçük toplar haline
getirilmesi.*

kanı bunuñ köftesi Eşref-
zâde Efendi buyurur ki
Sultânüm bugün köftelü
şorba kalmamış İnşâallah

köfte- lü şorba:

1. **köfte- lü şorba:**

Sayfa 5

Satır: 11

Kelime Tipi: -

İçinde köfte olan şorba.

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammâ
bulamaz Âhirü'l-emr
köftesüz bir çanaç şorba alup

köftelü şorba:

1. **köftelü şorba:**

Sayfa 5

Satır: 10

Kelime Tipi: -

İçinde köfte olan şorba.

Hâzretlerine nazâr idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar daħı pâzâra

2. **köftelü şorba:**

Sayfa 5

Satır: 18

Kelime Tipi: -

İçinde köfte olan şorba.

kanı bunuñ köftesi Eşref-
zâde Efendi buyurur ki
Sultânüm bugün köftelü
şorba kalmamış İnşâallah

köftesüz şorba:

1. **köftesüz şorba:**

Sayfa 5

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*İçine köfte bulunmayan
şorba.*

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammâ
bulamaz Âhirü'l-emr
köftesüz bir çanaç şorba alup

kok:

1. **koçutmuşlar:-ut, -muş, -
lar**

Sayfa 7

Satır: 1

Kokmak eylemi.

karâr tütmiş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zâde Efendi
zâde Efendinüñ burunlarına
koçutmuşlar yine beyinleri

kop:

1. **koçarma:-ar, -ma**

Sayfa 17

Satır: 17

(Dalından) kopmak.

koçarma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zıkrı
tükenmiş benefşe buldum

2. **koçarmağa:-ar, -mağ, -a**

Sayfa 17

Satır: 16

(Dalından) kopmak.

Eşref-zâde eydür Sultânüm
her kankı benefşeyi
koparmağa kâsd eyledüm bi-
Haqqı Hudâ beni

3. **koparup**:-ar, -up

Sayfa 52

Satır: 2

(Dalından) kopmak.

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aqup erik
ağacından şakız aqar dervîş
dağı şekeri koparup

körepe:

1. **körepesiyle**:-si, -(y)le

Sayfa 37

Satır: 21

Kelepçe.

körepesiyle kapudan taşra
çıqup gider hiç

2. **körepenüñ**:-nüñ

Sayfa 38

Satır: 3

Kelepçe.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıqmasını ricâ ider Üstâd
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

3. **körepesini**:-si, -(n)i

Sayfa 38

Satır: 5

Kelepçe.

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini kaç'
kaç' ider maħbûs-ı derdmend
bendinden rehâ bulduqda

korkud:

1. **korkud**:

Sayfa 48

Satır: 13

Osmanlı Devleti

şehzadesidir. II. Bayezid'in
oğludur.

'Abdu'r-raħim Tırsî

Ĥazretlerine didüm ki

Ĥorkud

pâdişâh olaydı deyü siz

Sultân Selimüñ pâdişâh

köse:

1. **köşede**:-de

Sayfa 24

Satır: 14

Köşe, kenar.

bana bir miqdâr tevaqquf
eyle dedi ben dağı bir
miqdâr bir köşede tevaqquf
eyledüm dellâl eğlenüp

kov:

1. **kovarlardı**:-ar, -lar, -dı

Sayfa 49

Satır: 15

Kovmak, uzaklaştırmak.

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

koy:

1. **koydılar**:-dı, -lar

Sayfa 46

Satır: 1

Koymak, bırakmak.

olan mü'minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'âmı getireñ tâife'

2. **köyden**:-den

Sayfa 38

Satır: 19

Köy.

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıqduqda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

3. **koyup**:-up

Sayfa 6

Satır: 24

Ekleme.

içine benefşe yağı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ĥacı
Bayrâm-ı Velî mübârek
elleriyle

küçük:

1. **küçük**:

Sayfa 45

Satır: 2

Küçük.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kühistâne revâne olduqda
bir küçük tencerede bir
miqdâr pirinç şorbasi
götürüp liken

2. **küçük**:

Sayfa 45

Satır: 7

Küçük.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fâtiħâ'-i şerife
tilâvet şahanları tolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

3. **küçük**:

Sayfa 50

Satır: 14
Küçük.

gün mürürında hâtıruma
huṭür itdi ki Şeyḥ bir
küçük adamdır bu kırk nefer
kimesneyi nice

4. **küçükdür:-dür**

Sayfa 50

Satır: 17

Küçük.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ‘amelinde
çābükdür buyurup def‘-i
hâtırā ile izhār-ı kerāmet

kuddāmına çıkup:

1. **ḳuddāmına çıkup:-up**

Sayfa 27

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Önüne çıkmak.

ma‘lüm olup şalat-ı işrāḳı
edādan şoñra fuḳarā ile
hānḳāhlarınuñ ḳuddāmına
çıkup ve ḳapucılaruñ

**ḳuddis ellahü sırrahu‘l-
a‘lā:**

1. **ḳuddis ellahü sırrahu‘l-
a‘lā:**

Sayfa 44

Satır: 17

Kelime Tipi: -

“Allah, yüce sırrını
takdis etsin, mukaddes
kılsın.” anlamında ermiş
kimseler için kullanılan dua.

ḥāk mezārdur ḳuddis ellahü
Sırrahu‘l-a‘lā
Menḳıbe Şeyḥ ‘Abdürraḥīm
Tırsī Ḥazretlerinüñ

ḳuddise sırrahu:

1. **ḳuddise sırrahu:**

Sayfa 1

Satır: 4

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

‘Abdullah e‘r-Rümī e‘l-
İzniḳī

ḳuddise sırrahu e‘l-Bāḳī

2. **ḳuddise sırrahu:**

Sayfa 2

Satır: 3

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

E‘L-İZNİḲİ ḲUDDİSE
SIRRAHU E‘L- BĀḲİ
Bismillāhi‘r-raḥmāni‘r-raḥīm

3. **ḳuddise sırrahu:**

Sayfa 6

Satır: 16

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

idüñ deyu niyāz itdükde
Emir Sultān Ḳuddise
Sırrahu Ḥazretleri buyururlar
ki ḳuzu biz PİR ve

**ḳuddise sırrahu‘l-
müste‘ān:**

1. **ḳuddise sırrahu‘l-
müste‘ān:**

Sayfa 6

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Kendisinden yardım

istenen, yardımı dilenen
(Allah) sırrını kutsasın,
mübarek kılsın.

Ḳuddise Sırrahu‘l-Müste‘ān
Ḥazretlerine varup bizi
bendeliğe kabul idüp seyr-i
ilallah itmeğe bizi irşād

ḳuddise sırruhu:

1. **ḳuddise sırruhu:**

Sayfa 3

Satır: 11

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise
Sırruhu Ḥazretlerinüñ vü
ḥulefāsınuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

2. **ḳuddise sırruhu:**

Sayfa 24

Satır: 2

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe
Şeyḥüm Sultānum
PİR Ḥamdī Efendi Ḳuddise
Sırruhu Ḥazretleri

3. **ḳuddise sırruhu:**

Sayfa 31

Satır: 17

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

Sırruhu Hâzretlerinden
mervîdür ki vaktaki Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri yâ
eyyühe'n-nefsü'l

4. kıddise sırruhu:

Sayfa 50

Satır: **21**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

‘Abdu’r-raḥîm Tırsî Kıddise
Sırruhu Sultân Eşref-zâde
Hâzretleriniñ zevceleri Hâcî
Bayrâm-ı Velî

5. kıddise sırruhu:

Sayfa 50

Satır: **27**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

Hâzreti Pîr Hâmî Efendi
Kıddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te’ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduğda
ahali-i İznîk beyninde gufte
olup bu veled şeyḥden

6. kıddise sırruhu:

Sayfa 52

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

münkeşif olmayup yedinci
gün Hâzreti Şeyḥ
Hâmî Kıddise Sırruhu
şalât-ı şubḥı edâ idüp vird-

7. kıddise sırruhu:

Sayfa 53

Satır: **10**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

‘aleyh Hâzreti Şeyḥ Sırrî
‘Ali Efendi Kıddise
Sırruhu bu Şeyḥ-i celilü'l-
miḳdâr ve keşîrû'l-i ‘tibâr

8. kıddise sırruhu:

Sayfa 54

Satır: **23**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

‘Alî Kıddise Sırruhu

9. kıddise sırruhu:

Sayfa 56

Satır: **5**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

İbnü’ş-Şeyḥ Lütfullah Efendi
Kıddise Sırruhu bu
Şeyḥ zü-sa‘âdet Şeyḥ
Lütfullah Efendiniñ

10. kıddise sırruhu:

Sayfa 56

Satır: **20**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında*

*ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

mezḳürdür Hâzreti Şeyḥ
‘Abdullah Efendi İbnü’ş-
Şeyḥ Eşref-i Sâni Efendi
Kıddise Sırruhu bu

11. kıddise sırruhu:

Sayfa 58

Satır: **5**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

İbnü’ş-Şeyḥ Eşref-i Sâni
Efendi Kıddise Sırruhu
Gemlik ḳazâsına tâbi‘
Ḳumla-i Şağîr nâm ḳaryede

12. kıddise sırruhu:

Sayfa 58

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

Şeyḥ Şerafe’ d-din Efendi *
İbnü’ş-Şeyḥ Eşref-i Sâni
Kıddise Sırruhu tarîḳ-ı
‘aliyyeyi pederlerinden

13. kıddise sırruhu:

Sayfa 60

Satır: **8**

Kelime Tipi: -

*“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.*

oldum Şeyḥ ‘İzze’ d-din
Efendi İbn Şeyḥ Eşref-i

Sānī Ḳuddise Sırruhu bu
Şeyh-i sa'ādet-meşāb ü

14. ḳuddise sırruhu:

Sayfa 64

Satır: 16

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

olup kütüb-i keşîre taḥrîr
buyurmuşlardır
Raḥmetullahi ‘aleyh Sinān
Dede Ḳuddise Sırruhu

15. ḳuddise sırruhu:

Sayfa 65

Satır: 2

Kelime Tipi: -

“Sırrı takdis olunsun,
mukaddes olsun” anlamında
ermiş kimseler için
kullanılan dua cümlesi.

eşrefü'l-meşāyihü'l-kāmilîn
Eşref-zāde Efendi
Ḳuddise Sırruhu
āsītānesinden feyz ü himmet

ḳuddise sırruhu'l 'ālî:

1. ḳuddise sırruhu'l 'ālî:

Sayfa 9

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yüce sırrı takdis
olunsun, mukaddes olsun”
anlamında ermiş kimseler
için kullanılan dua cümlesi.

Muhyi'd-din 'Abdülkâdir El-
Geylânî Ḳuddise
Sırruhu'l 'ālî Ḥazretlerinüñ
dördüncü oğlu Şeyḫ

ḳuddise sırruhu's-sāmî:

1. ḳuddise sırruhu's-sāmî:

Sayfa 61

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Yüce sırrı takdis

olunsun, mukaddes olsun”
anlamında ermiş kimseler
için kullanılan dua cümlesi.

İsma'il Rūmî Ḳuddise
Sırruhu's-Sāmî Ḥazretlerine
ḳarîndür Gūş idüp aḥbāb
fevtin eylediler āh vāh

ḳudemā:

1. ḳudemādan:-dan

Sayfa 15

Satır: 12

Eskiler; "kadîm" in
cem'idir.

İtdim hemān anlar daḫı
emirlerine imtişāl idüp
'azm-i rāh iderler ammā
'aziziñ ḳudemādan olan

ḳudret- i rabbānî:

1. ḳudret- i rabbānî:

Sayfa 34

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Her şeyi terbiye ve
idare eden Allah'ın kudreti.

uzad ayağünü yāḥūd
uzadurum buyurlar
Ḳudret-

i Rabbānî birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

ḳudret-i rabbānî:

1. ḳudret-i rabbānî:

Sayfa 25

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Her şeyi terbiye ve
idare eden Allah'ın kudreti.

Ḳudret-i Rabbānî birle
dergāh-ı 'ālî çavuşlarından
bir çavuş İznike gelüp Sultān
Eşref-zādenüñ

ḳudret-i sofrasından:

**1. ḳudret-i sofrasından:-sı,
-(n)dan, -**

Sayfa 46

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Ḳudret sofrası.

kereminden bizüm
ḫidmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zîm için ḳudret-i
sofrasından melekleriyle

ḳüffār-ı bedkirdārdan:

**1. küffār-ı bedkirdārdan:-
dan**

Sayfa 53

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Kötü huylu alçak

ḳafirler.

bedkirdārdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Ḥudāya
ta'lik itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vākı' oldı

ḳüh-ı ḳāf:

1. küh-ı ḳāf:

Sayfa 22

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Ḳaf Dağı.

Ḳuṭbe'd-din daḫı şark
tarafına baḳar görür ki
ḫurşid-i
'ālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

ḳühistān:

1. **kühistâne:-e****Sayfa 45**

Satır: 1

Dağlık bölge, dağlık yer.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kühistâne revâne olduḡda
bir küçük tencerede bir
mikdâr pirinç şorbası
götürüp likin

2. **kühistâne:-e****Sayfa 45**

Satır: 3

Dağlık bölge, dağlık yer.

şahanları çok getirür
Kühistâne varilup hizmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

kul:1. **kula:-a****Sayfa 21**

Satır: 8

Köle, esir, tutsak.

düşüp Sultân Eşref
Hâzretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kula
benzemezsin İznikde

2. **kuh:-ı****Sayfa 20**

Satır: 16

Allah tarafından yaratılmış olan insan, abd.

eydür ki vâlide bir kaçgın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm daḡı gelüp ol kuli

3. **kulları:-lar, -ı****Sayfa 27**

Satır: 16

Bir padişahın emri altındaki topluluk, halk.

ref' iderler ve ellerinde olan
'âşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

4. **kullaruñuza:-lar, -uñuz, -a****Sayfa 30**

Satır: 5

Bir padişahın emri altındaki topluluk, halk.

kullaruñuza virüp ğazâ eyleñ
fuḡarâññ buna ihtiyâcı
yokdur deyücek pâdişâh
Hâzretleri müteğayyir

kullan:1. **kullanmak:-mak****Sayfa 16**

Satır: 13

Kullanmak, yararlanmak.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahḡuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde daḡı

küllî' t- tarıkıyn:1. **küllî' t- tarıkıyn:****Sayfa 7**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Bütün yollar.

tarıkıyn ittifaḡ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zâde
Efendi Hâcî Bayrâm-ı
Velîniñ on bir sene

kumla-i sağır:1. **kumla-i sağır:****Sayfa 58**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Sağır Kumla II**Bursa'nın Gemlik Kazası'na bağılı Küçükumla beldesinin eski adı.*

İbnü'ş-Şeyḡ Eşref-i Sâñi

Efendi Kıddise Sırruḡu

Gemlik kaçâsına tâbi'

Kumla-i Sağır nâm kıaryede

2. **kumla-ı sağır:****Sayfa 70**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Sağır Kumla II**Bursa'nın Gemlik Kazası'na bağılı Küçükumla beldesinin eski adı.*

maḡrüse-i Burusa kıurbında

Gemlik Kaçâsına tâbi'

Kumla-ı Sağır nâm kıaryeden

zuhür ve Şeyḡ Receb

kur:1. **kurılmış:-ıl, -muş****Sayfa 47**

Satır: 16

*Kurma, hazır hale**gelme.*

gördüm ki bir meclis-i 'âli

bir divân vaz' olunmuş

ve bir taḡt-ı 'âli kurulmuş ve

üzerinde Sultân-ı

kurâ:1. **kurâlarından:-lar, -ı, -(n)dan****Sayfa 71**

Satır: 4

Köyler.

Eşrefî mahrûse-i Burusa
kazâsına tâbi‘ Harmanlık
nâm kazâ kûrâlarından
Gedikvirân nâm kıaryede

kurb:

1. **kurbında:-i, -(n)da**

Sayfa 27

Satır: 1

Yakın.

İzniğe teveccüh iderler İznik
kurbında Derbent
nâm bir kâfir kıaryesi var bir
gice anda yaturlar

2. **kurbında:-i, -n, -da**

Sayfa 41

Satır: 6

Yakın.

meħâfil ü Kürsî e‘ş-Şeyh
‘Abdu’r-raħîm e’d-Tırsî
kaşaba-i İznik kurbında Tirse
nâm kıaryede kıadem-

3. **kurbında:-i, -(n)da**

Sayfa 65

Satır: 13

Yakın.

ağlasa ve kurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ħalâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

4. **kurbında:-i, -(n)da**

Sayfa 70

Satır: 9

Yakın.

mahrûse-i Burusa kurbında
Gemlik Kazâsına tâbi‘
Kumla-ı Şağır nâm kıaryeden
zuhûr ve Şeyh Receb

kürek:

1. **kürek:**

Sayfa 7

Satır: 14

Kürek.

ħelâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi daħı
sem‘an ve
tâ‘aten deyüp ellerine ibrık
ve kürek ve süpürge

küşe-i inzivâda:

1. **küşe-i inzivâda:-da**

Sayfa 68

Satır: 10

Kelime Tipi: -

İnziva köşesi.

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muķîm oldu Ba‘dehu

küşenişin-i ‘uzlet:

1. **küşenişin-i ‘uzlet:**

Sayfa 68

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Yalnızlık köşesinde

oturma anlamına gelir.

*Uzlet; Arapça, halktan
uzaklaşp, onlardan ayrı
yaşamak anlamında bir
kelimedir. Müride başlangıç
hâlinde kötü ahlaktan
uzaklaşmak için uzlet
gerekir.*

dâmâd-ı fezâil-nihâdları
‘Abdullah Efendiye fâriğ
olup kendüler küşenişin-i
‘uzlet ve ta‘lîm-i ‘ulûma

küşenişin-i ‘uzlet olup:

1. **küşenişin-i ‘uzlet olup:-
up**

Sayfa 65

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Bir köşeye çekilmiş
insanlardan uzak, yalnız
başına yaşamak.*

de küşenişin-i ‘uzlet olup
inşâ‘-i mescid-i şerîf ve
ma‘bed-ı münîf idüp ol
makâm-ı hümâyûnda genc-

küs-ı rihlet:

1. **küs-ı rihlet:**

Sayfa 63

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Ölüm davulu. II Ölüm.

Şerafe‘d-din Efendiye
kıarîndür târiħ üçüncü günü
Cum‘â nevşebân târiħ-i
şevvâlüh Meded âh küs-ı
rihlet

küstâh:

1. **küstâhlıkdur:-lık, -dur**

Sayfa 8

Satır: 1

Saygısız, kaba,

terbiyesiz (kimse).

meşâyih kıatında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
şoñra kelimât vâki‘

2. **küstâhlığından:-lık, -i, -
(n)dan**

Sayfa 22

Satır: 19

Saygısız, kaba,

terbiyesiz (kimse).

dâmânına yüzler sürüp
küstâhlığından istiğfâr ider
ve buyurur ki ‘ilm-i zâhire
talep iden bize gelsün

3. küstâhlık:-lık

Sayfa 24

Satır: 23

*Saygısız, kaba,
terbiyesiz (kimse).*

nice zikru'llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
inkâr dağı idersin

kütâh idüp:

1. kütâh idüp:-üp

Sayfa 17

Satır: 22

Kelime Tipi: -
Kısa tutmak.

isti'dadı zâhir ü nümâyân
olduğda fuqarâ zebânların
kütâh idüp iti'raf iderler
Ba'dehu Eşref-zâde Sultân

kütahya:

1. kütahyada:-da

Sayfa 71

Satır: 5

Kütahya ili.

meşhür iken Ba'dehu
Kütahyada Seyyid
'Ömeroğlu
nâm 'azîzden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i râh-ı tarîkat

kutb:

1. kuṭb:

Sayfa 61

Satır: 11

*Manevi mertebelerin en
yükseğinde bulunan kimse;
zahir ve batın alemlerinin
idarecisi, alemin kalbi,
alemde Hak'ın halifesi
vaziyetindeki insan-ı kamil.
Metindeki anlamı ise Allah'ın
yol gösterdiği yolda gitmesi
anlamında kullanılmıştır.*

göçü Eşref-zâde 'İzze'd-din
Efendi kuṭb iken
târih-i intikâlleridür 1153
Menkıbe bir gün

kuṭbe'd-din e'l-iznikî

hâzretleri:

1. kuṭbe'd-din e'l-iznikî

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 22

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*İsmi Muhammed bin
Muhammeddir. " Kutbuddin
İzniki" diye şöhret
bulmuştur. Hanefî mezhebi
fıkıh alimi ve tasavvuf
büyüklerindedir. Sultan
Yıldırım Bayezid devri alimi
ve evliyanın
büyüklerindedir. Şakayıkı
Numaniye ve Aşıkpaşazade
tarihlerinin kaydına göre
doğum yeri İznik olup ,
doğum tarihi hakkında bilgi
mevcut değildir. Zamanının
birçok âliminden ders okudu.
Dinî ilimleri ve zamanının
fen bilgilerini Mevlânâ
Hasen Paşa'dan öğrendi.
Her ilimde mütehassıs bir
âlim olarak yetişti. Bilhassa
Timur Hân, din ilimlerindeki
yüksekliği sebebiyle
karşılaştığında ona çok saygı
göstermiştir. 821 (m. 1418)
senesinde İznik'te vefât etti.
Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh
Kutbuddin İzniki
camiindedir. Kabri
üzerindeki üstü kubbeli dört
köşe türbe ile bitişindeki
Şeyh Kutbuddin Camii'nin
XV. yüzyıl yapıları olduğu
tesbit edilmekle birlikte
kimin tarafından inşa
edildikleri kesin olarak
bilinmemektedir. Cami ve
zaviye zaman içinde harap*

*olmuş, türbe ise yakın
zamanda onarım görmüştür.*

zamânda fâzıl-ı Rûm
Kuṭbe'd-din e'l-İznikî
Hâzretleri
hayâtda imiş Eşref-zâde
Hâzretlerine vaqt-i

kuṭbü'l- muhakkıkîn:

1. kuṭbü'l- muhakkıkîn:

Sayfa 3

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Hakikati,gerçeği bulup
meydana çıkaranların en
büyüğü,en ileri geleni.*

Kuṭbü'l- muhakkıkîn e's-
Şeyh e's-Seyyid
'Abdullah İbn-i Eşref ibn-i
Muhammedü'l-Mısrî

kuṭbü'l-'ârifîn:

1. kuṭbü'l-'ârifîn:

Sayfa 69

Satır: 7

*Âriflerin kutbu, en
büyüğü, en yücesi.*

fuqarâsıyla ihtilâf iderek
Kuṭbü'l-'ârifîn Gavşü'l-
vâsilîn Eşref-zâde Şeyh Sırrî
'Alî Efendiden tevbe

kütüb-i keşire:

1. kütüb-i keşire:

Sayfa 64

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Pek çok kitap.

olup kütüb-i keşire tahrîr
buyurmışlardır
Raḥmetullahi 'aleyh Sinân
Dede Kıddise Sırruhu

ku'üd eyledi:

1. **ku'üd eyledi:-di****Sayfa 70**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Oturmak.

dīvāne daḥı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ku'üd eyledi

ku'üd iderler:1. **ku'üd iderler:-er, -ler****Sayfa 13**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Oturmak.

gelmez Bir daḥı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'üd iderler

ku'üd idüp:1. **ku'üd idüp:-üüp****Sayfa 28**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Oturmak.

ḥalvethānelerine getürüp
iclās iderler ve pâdişāh
Ḥazretleri kendüsi edeb ve
tevāzu' birle ku'üd idüp

kuzu:1. **ķuzu:****Sayfa 6**

Satır: 16

Kendinden yaşça

*küçükler için kullanılan
kuzum, canım vb. gibi bir
sevgi ve samimiyet ifadesi.*

idüñ deyü niyāz itdükde
Emir Sultān Ḳuddise
Sırrahu Ḥazretleri buyururlar
ki ķuzu biz Pîr ve

L**lākin:**1. **lākin:****Sayfa 4**

Satır: 7

Lākin, ancak, ama.

bulunduḡı meşhürdur Lākin
şöhretten ictināb idüp
ih̄tifāyı münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

2. **lākin:****Sayfa 55**

Satır: 17

Lākin, ancak, ama.

Eşrefiyede seccāde-i
meşḥata cālīs oldılar lākin
tarīkat-ı 'aliyyeyi pederleri
Şeyḫ Sırrī 'Ali

lāle:1. **lāle:****Sayfa 36**

Satır: 14

Halkalı zincir.

kimesneler Germiyan
Sancaḡından bir sūhte tutup
gerden ü pāyine zencir ü lāle
taķup İstanbula

lā-ya'kıl olurlar:1. **lā-ya'kıl olurlar:-ur, -lar****Sayfa 27**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Aklı başından gitmek,
kendinden geçmek.*

cümle serāsime olup lā-
ya'kıl olurlar Sultān
Eşref-zāde Ḥazretleri
dervişlere varuñ şu yüki

lebbeyk:1. **lebbeyk:****Sayfa 13**

Satır: 21

*"Buyurun efendim,
emredin" anlamlarında bir
seslenme sözü.*

gelmez Bir daḥı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'üd iderler

2. **lebbeyk:****Sayfa 36**

Satır: 5

*"Buyurun efendim,
emredin" anlamlarında bir
seslenme sözü.*

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'āşık uyur mı
'āşıkā ḥôd uyḡu olmaz
ḥarāmdur Zeliḫā Ḥātūn

lebbeyk sultānum:1. **lebbeyk sultānum:****Sayfa 24**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Buyurun efendim,
emredin" anlamlarında bir
seslenme sözü.*

'Abdü'r-raḫīm-i fakīr dedüm
ki Lebbeyk Sultānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki zikru'llah

levāzım:1. **levāzımını:-lar, -i, -n, -
i****Sayfa 11**

Satır: 8

*Gerekli olan şeyler,
gereçler, ihtiyaçlar.*

sa'âdethânelerinde bir oda
tahlîyye idüp ve anda
iskân itdürüp levâzımlarını
rûz-be-rûz i'tâ iderler

likin:

1. **likin:**

Sayfa 16

Satır: 13

Lâkin, ancak, ama.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahhuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde dağı

2. **likin:**

Sayfa 28

Satır: 12

Lâkin, ancak, ama.

dervîşdür sarây kapusına dek
istikbâliñüz kâfidür
deyüp evvelki tebdirden 'avk
ve te'hîr iderler likin

3. **likin:**

Sayfa 29

Satır: 5

Lâkin, ancak, ama.

şefîkadur likin zebânlarında
bir maraz peydâ oldı
tekellüme iktidârı yoğdur
etîbbâ 'ilâcdan 'âciz

4. **likin:**

Sayfa 31

Satır: 3

Lâkin, ancak, ama.

hânkâhlarında karar iderler
likin pâdişâh
Hâzretlerinüñ derûnlarını
nâr-ı muhâbbet ihrâk idüp

5. **likin:**

Sayfa 45

Satır: 2

Lâkin, ancak, ama.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kühistâne revâne olduğda
bir küçük tencerede bir
mikdâr pirinç şorbasi
götürüp likin

6. **likin:**

Sayfa 52

Satır: 11

Lâkin, ancak, ama.

yanında nüzül olunup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nâm
mevzi' de nüzül olunup

7. **likin:**

Sayfa 62

Satır: 22

Lâkin, ancak, ama.

itmeyüp her Cum'a gün
İzniğde âsitâneye teşrîf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

lisân:

1. **lisânlarından:** -lar, -i, -
(n)dan

Sayfa 10

Satır: 16

Dil.

soñra eyyüsey'ün varağ Yâ
Rümî kelâmı Şeyh
Hüseyn Hâzretlerinüñ
lisânlarından sütüde ider

2. **lisânında:** -i, -n, -da

Sayfa 25

Satır: 14

Dil.

Meñmed Hân * 'aleyhi' r-
rahmeti ve 'l-gufrân
Hâzretlerinüñ vâlidesinüñ
lisânında ekle marazı

lisân-ı sa'âdetlerinden:

1. **lisân-ı sa'âdetlerinden:** -
ler, -i, -n, -den

Sayfa 48

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Saadetli lisan.

enbiyânuñ mübârek lisân-ı
sa'âdetlerinden bu
kelâm şadır olcağ gayrı
şehzâdelerüñ başlarından

lisenetihi:

1. **lisenetihi:**

Sayfa 71

Satır: 21

Tarih.

Ketebehü'l-fakîr Muhammed
Zeki fi hamsi şehri rebi'ül-
âhîr lisenetihi ahdâ ve
tis'ine ve mieteyni ve elfe
1291 Barekallahü Lenâ
velekum

lutf evle:

1. **lutfeyle:**

Sayfa 16

Satır: 18

*Iyilik ve ihsanda
bulunmak.*

ider ve secdeye varur Yâ
Rabbî Şeyhüm şucağız
talep ider lutfeyle şucağız
ihsân eyle diyüp başını

lütfü'l-lah:

1. **lütfü'l-lah:**

Sayfa 56

Satır: 29

(öl. İznik, 1104/1692):
Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir
oğlu ve Hamdi-i Sâni'nin
kardeşidir. Lütfullah Efendi
de babasının yanında gönül
terbiyesini tamamlamış olan
bir Eşrefî derviştir.

Dermend Lütfu'l-lah ile
hem-dem olup dîdesin Döst
yüzine düş idenlere şala
gelsün berü

M

mā bā-heme yārīm:

1. mā bā-heme yārīm:

Sayfa 57

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Biz (ise) herkesin

dostuyuz.

zāde'-i ṭab'-ı şerīfleridir Mā
şāf dilāyım be-kes kīne
dārīm Halkest be-men
düşmen mā bā-heme yārīm

mā şāf dilāyım:

1. mā şāf dilāyım:-ma

Sayfa 57

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Biz saf gönüllüyüz.

zāde'-i ṭab'-ı şerīfleridir Mā
şāf dilāyım be-kes kīne
dārīm Halkest be-men
düşmen mā bā-heme yārīm

mā şāh-ı dırahtīm pür-ez

mīve'-i tevḥīd:

1. mā şāh-ı dırahtīm pür-ez

mīve'-i tevḥīd:-īm

Sayfa 57

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Biz tevḥid meyvesi ile
dolu ağacın daltıyız.*

Mā şāh-ı dırahtīm pür-ez
mīve'-i tevḥīd Her reh-
güzerī senk zened 'ār ne-
dārīm Şeyḥ-i mezbūr

ma'ārif-i ilāhī:

1. ma'ārif-i ilāhī:

Sayfa 5

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*İlahi marifet, ilahi ilim,
ilahi hüner.*

baña naşīb ve dāye var ise ve
ma'ārif-i İlāhī
müyesser olurısa 'ālametleri
zuhūr ide deyü niyyet

ma'ārif-i ilahīyyeye:

1. ma'ārif-i ilahīyyeye:-(y)e

Sayfa 36

Satır: 8

Kelime Tipi: -

İlāhî bilgiler.

Hāzretleri gözin açup bir
daḥı nevme ṭalibe olmaz
Ba'dehu nice esrār keşf olup
ma'ārif-i İlāhīyyeye

ma'bed-ı münif idüp:

1. ma'bed-ı münif idüp:-üp

Sayfa 65

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Yüce mabet yapmak.

de küşenişin-i 'uzlet olup
inşā'-i mescid-i şerif ve
ma'bed-ı münif idüp ol
maḳām-ı hümāyünda genc-

māder:

1. māderinüñ:-i, -nüñ

Sayfa 50

Satır: 32

Anne.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznik beynüñüzde şu
meküle bir guft u gu vākı'
olmuş eger şahıḥ bizüm
'alaḳamuzdan ise māderinüñ

2. māderini:-i, -n, -i

Sayfa 65

Satır: 14

Anne.

ağlasa ve ḳurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ḥalāş olur ve
ağlayan çocuk māderini

mağdüb:

1. mağdüb:

Sayfa 40

Satır: 4

*Gazep olunmuş,
cezalandırılmış.*

Maḥmūd Paşanuñ ḥalāsın
niyāz iderler ol Pire-zen
Maḥmūd Paşanuñ mağdüb
idügin istimā' idicek el-

mağsel:

1. mağsel:

Sayfa 32

Satır: 9

*Yıkanma yeri,
gasilhâne.*

iken Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerini gāsl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fuḳarā bir miḳdār zikre

2. mağsel:**Sayfa 32**

Satır: 11

*Yıkanma yeri,
gasilhâne.*

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel
üzerinde mübârek dîdelerün
açup ve yed-i şerîfleriñ

mâh:**1. mâh:****Sayfa 55**

Satır: 8

Ay.

Eşrefiyede pederlerinün
yerine Şeyh olup nice
mâh u sâl riyâzât ve
mücâhedât iştiğâl üzere iken

2. mâh:**Sayfa 58**

Satır: 7

Ay.

vâki' zâviye-i Eşrefiyede
istihlaf itmekle nice mâh
u sâl karye-i mezbürede
'ibâdât ü ta'âte iştiğâl

mahal:**1. maħalde:-de****Sayfa 18**

Satır: 1

Yer II alan.

Ĥazretleri ol maħalde Şeyh
Ĥüseyn Ĥamâvî
Ĥazretlerinün ĥadem-i
sa'âdet-tev'emlerine yüz

2. maħalden:-den**Sayfa 24**

Satır: 15

Yer II alan.

gelmedi ben daħı hemân ol
maħalden gidüp
alduğum şeyi Sultân Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

3. maħalde:-de**Sayfa 27**

Satır: 23

Yer II alan.

ol maħalde olan 'avâm

4. maħalden:-den**Sayfa 34**

Satır: 22

Yer II alan.

uzad ayağünü yâhüd
uzadurum buyurlar
Ĥudret-
i Rabbânî birle ol şeb ol
maħalden on yedi kimesne

5. maħalde:-de**Sayfa 38**

Satır: 15

Yer II alan.

Menkıbe muħkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Ĥâtün var imiş bir
şeb güşüne bir

6. maħalde:-de**Sayfa 39**

Satır: 21

Yer II alan.

maħalde bir 'acüze ĥâtün
vardur adı filândur
bizden selâm idün Maħmüd
Paşanuñ ĥalâşiçün

7. maħalde:-de**Sayfa 43**

Satır: 19

Yer II alan.

elma alan derviş ol maħalde
turur 'Abdürrahîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek ĥademine düşer

mahall:**1. maħalle:-e****Sayfa 17**

Satır: 2

Yer II alan.

Rümî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuĥarâ tiz ol
şu olan maħalle varurlar
görürler ki şu henüz çıĥup

2. maħalle:-e**Sayfa 66**

Satır: 12

Yer II alan.

mürür ider balıĥ çıĥmaz ol
gün ki Sinân Dede
Ĥazretleri ol maħalle
varurlar balıĥçılar balıĥ

mahalle:**1. maħalleyi:-yi****Sayfa 40**

Satır: 1

Yer II alan.

gelüp ol maħalleyi bulup ve
ol ĥâtünü bulurlar ve
Sultân Eşref-zâdenün
selâmını işâl iderler ve

mahalle ahâlisi:**1. maħalle ahâlisi:-si****Sayfa 34**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Mahalle halkı.

tevâzu' idi ĥalâ merĥad-ı
münirleri olan maħalle

ahālisi inkār üzere olup
rencide iderler imiş hatta

mahalle-i mezbürede:

1. **maḥalle-i mezbürede:-de**

Sayfa 67

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Sözü edilmiş olan

mahalle.

Burusada Ḥamza Bey
maḥallesinde medfün
olmağla merhüm maḥalle-i
mezbürede tokuz yüz

maḥall-i mürtefi' de:

1. **maḥall-i mürtefi' de:-de**

Sayfa 63

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Yüce yer.

mürtefi' de medfündür
Raḥmetullahi 'aleyh Şeyḥ
'Avnullah Efendi * Şeyḥ
Şerafe' d-din Efendinün
oğludur

maḥbūs:

1. **maḥbūs:**

Sayfa 36

Satır: 18

Bir yere kapatılmış,

hapsedilmiş.

Hersek nām-maḥalde kalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vākı' asında görür ki bir pīr-i

2. **maḥbūs:**

Sayfa 37

Satır: 19

Bir yere kapatılmış,

hapsedilmiş.

Maḥbūs daḥı bīdār olup
görür ki cümlesi ḥabda
hemān miskīn fırsatı
ḡanimiyyet bilüp elinde

3. **maḥbūsı:-ı**

Sayfa 37

Satır: 13

Bir yere kapatılmış,

hapsedilmiş.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
şabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītab

4. **maḥbūsün:-ün**

Sayfa 37

Satır: 15

Bir yere kapatılmış,

hapsedilmiş.

adamlar 'azm-i cāmeḥāb
iderler Maḥbūsün daḥı
üzerine nevm ḡalebe idüp bir
mikdār uyuduḡda

maḥbūs-ı derdmend:

1. **maḥbūs-ı derdmend:**

Sayfa 36

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Dertli mahbus

(hapsedilmiş).

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki şakin ḥavf itme
biz seni ḥalāş iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

2. **maḥbūs-ı derdmend:**

Sayfa 38

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Dertli mahbus

(hapsedilmiş).

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini ḡat'
ḡat' ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḡda

maḥdüm-ı mükerrerleri:

1. **maḥdüm-ı**

mükerrerleri:-ler, -i

Sayfa 67

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Saygı değer, hürmete

lâyık oḡul.

Ḥazretlerinün maḥdüm-ı
mükerrerleri 'umdetü'l
vāşilīn zübdetü'l-kāmīlin

maḥıbb-i şādıklar:

1. **maḥıbb-i şādıklar:-lar**

Sayfa 38

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Dostluḡunda samīmī ve

vefālī olan, dostluk

baḡlarının gerektirdiḡi

vefâyı gösteren, sadākatli

dost.

maḥıbb-i şādıklar dünyā

ḡamından ve āḥiret

'azābından ḥalāş olmak bi't-

ḡariḡü'l-evlādur

maḥlaş-ı şerifleri:

1. **maḥlaş-ı şerifleri:-ler, -i**

Sayfa 57

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Şerefli, kutlu

mahlasları.

şerifleri Sırrıdır ki ba'zı

ebyāt u eş'ār

buyurmuşlardır nitekim bu

rubā'ıyye'-i Fārisiyye

mahlük:

1. maḥlūk:**Sayfa 20**

Satır: 9

*Ar. Halk olunmuş,
yaratılmış.*

cümle maḥlūk Ḥakk
Te'ālānuñ bendesidür anuñ
içün halkdan Ḥakkça
kaçmışdır çün şahş-ı

mahlül olmağıla:

1. maḥlül olmağıla:-mağ, -
ıla

Sayfa 58

Satır: 15

Kelime Tipi: -
Dağılmak.

maḥlül olmağıla
pederlerinüñ himmet-i
'aliyyesiyle
zāviye-i mezbüreye
mutaşarrıf olmuşdur biñ yüz

mahlüt:

1. maḥlütür:-dur

Sayfa 5

Satır: 22

*Katılmış, karıştırılmış,
karışık.*

tarīk-i 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvānāt ile
maḥlütür Bir miqdār balçık
alup birkaç

mahmūd paşa:

1. mahmūd paşa:

Sayfa 39

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

merḥūm Maḥmūd Paşa
Eşref-zāde Sultān
Ḥazretlerinden münīb imiş
Sultān Eşref-zādeden

2. mahmūd paşa:

Sayfa 40

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

Maḥmūd Paşa Kıptan Paşa
iken bī-günāh oğlumı
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

3. mahmūd paşa:

Sayfa 40

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

adamları me'yūs olup
İstanbula gelüp bu ḥālī
Maḥmūd Paşaya i'lām
iderler Maḥmūd Paşa daḥı

mahmūd paşanuñ:

1. mahmūd paşanuñ:-nuñ

Sayfa 39

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

maḥalde bir 'acüze ḥātūn
vardur adı filāndur

bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḥalāşıçün

2. mahmūd paşanuñ:-nuñ

Sayfa 40

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

Maḥmūd Paşanuñ ḥalāsın
niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Paşanuñ mağdüb
idügin istimā' idicek el-

3. mahmūd paşanuñ:-nuñ

Sayfa 40

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Fatih Sultan Mehmed'in
sadrzamlarından, "Mahmut
Paşa-yı Veli" lakabıyla
bilinen devlet adamı "Adni"
mahlasıyla şiir de yazardı.*

Maḥmūd Paşanuñ ḥalāsın
niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Paşanuñ mağdüb
idügin istimā' idicek el-

mahmūd paşanuñ**adamları:**

1. mahmūd paşanuñ

adamları:-lar, -ı

Sayfa 40

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Mahmut Paşa'nın
adamları.*

adamları me'yūs olup
İstanbula gelüp bu ḥālī
Maḥmūd Paşaya i'lām
iderler Maḥmūd Paşa daḥı

maḥmūd paşaya:1. **maḥmūd paşaya:-ya****Sayfa 40**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

adamları me'yūs olup İstanbula gelüp bu ḥālî Maḥmūd Paşaya i'lām iderler Maḥmūd Paşa daḥı

maḥmūd paşayı:1. **maḥmūd paşayı:-yı****Sayfa 39**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

Ḥazretlerinüñ vezîri Maḥmūd Paşayı bir cüz'î cürümle Yedi Kule nām mevzi'de ḥaps ider meḡer

mahrüm:1. **maḥrūmlığa:-lîḡ, -a****Sayfa 25**

Satır: 1

Yoksun, nasipsiz.

Bu maḡüle evzâ'ı bir daḥı eyleme zirā maḥrūmlığa bā'ışdür eḡer bizüm ta'āmumuza ve kisvemüze

mahrüm olup:1. **maḥrüm olup:-up****Sayfa 50**

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mahrüm olmak, yoksun kalmak.

olduḡı ecluden çeşm-i dili nā-bînā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḡḡdan maḥrüm olup ḥüsrāna giriftār

mahrüsa-i burusada:1. **maḥrüsa-i burusada:-da****Sayfa 4**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Büyük şehir Bursa.

zāhirde olmışdur dirler Ba'dehu maḥrüsa-i Burusada ḥavāḡîn-i 'Osmāniyyeden Çelebi Sultān

mahrüse-i burusa:1. **maḥrüse-i burusa:****Sayfa 70**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Büyük şehir Bursa.

maḥrüse-i Burusa ḡurbında Gemlik Ḳazāsına tābi' Ḳumla-ı Şaḡîr nām ḡaryeden zuḡur ve Şeyḡ Receb

mahrüse-i burusa**ḡazāsına:**1. **maḥrüse-i burusa****ḡazāsına:-(n)a****Sayfa 71**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Büyük şehir Bursa**Kazası.*

Eşrefî maḥrüse-i Burusa ḡazāsına tābi' Ḥarmancık

nām ḡazā ḡurālarından Gedikvirān nām ḡaryede

mahrüse-i merḡüme:1. **maḥrüse-i merḡüme:-(y)e****Sayfa 71**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geḡen büyük şehir (Bursa).

idüp maḥrüse-i merḡümeye hicret ve 'azîzlerinden dem-be-dem aḡz-ı ruḡāniyyet itmişler idi bu ḡāl-i

mahrüse-i mezbürda:1. **maḥrüse-i mezbürda:-da****Sayfa 71**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geḡen büyük şehir (Bursa).

buyurmuşlardur Maḥrüse-i mezbürda Ḥazreti Emîr Zāviyesi maḡberesinde defîn ve du'ā-yı müslimîne

mā'il olup:1. **mā'il olup:-up****Sayfa 67**

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Yönelmek, meyletmek.

meşāyiḡ-ı tarîḡat-ı 'aliyye 'āsītānına ilticāya mā'il olup ḡaşaba-i İznîḡde āsüde olan Ḡavşî'l-vāşîlîn

2. **mā'il olup:-up****Sayfa 68**

Satır: 5

Kelime Tipi: -
Yönelmek, meyletmek.

ve inkişâ'a mâ'il olup tarikat-
ı 'âliyye-i
Kâdiriyyeden Şeyh Hamdi
Aḥmed Efendiye seccâdeyi

makâm:

1. **makâmumuz:-umuz**

Sayfa 8

Satır: 17

*Ar. İnsanın gösterdiği
faaliyetle ulaştığı, sıkıntılara
katlanarak azimli bir şekilde
gerçekleştirdiği merhale.*

Sultānum seyr ü sülük
tamāmı şimdiki makâmumuz
midur Yohsa daḥı var midur
Hācī Bayrām-ı Velī

2. **makâmdan:-dan**

Sayfa 9

Satır: 3

*Ar. İnsanın gösterdiği
faaliyetle ulaştığı, sıkıntılara
katlanarak azimli bir şekilde
gerçekleştirdiği merhale.*

makâmdan fethüñ şehri
Hamāda mütemekkin olan
imām-ı 'ālem 'Arif-i
Rabbāni Hāzreti Şeyh

makâm-ı hümayünda:

1. **makâm-ı hümayünda:-
da**

Sayfa 65

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Yüce, mübarek makam.

de küşenişin-i 'uzlet olup
inşā'-i meşic-i şerif ve
ma'bed-ı münif idüp ol
makâm-ı hümayünda genc-

makâm-ı mübareke:

1. **makâm-ı mübareke:**

Sayfa 65

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mübarek makamları.

tarikat ve ahz ü izz ü icâzet
idüp gelüp Burusada
hālâ mezâr-ı müteberrikleri
olan makâm-ı mübareke

makarr-ı devletine:

1. **makarr-ı devletine:-i, -n,
-e**

Sayfa 31

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Devletin başkenti (İstanbul).

ta'zîm ile yine makarr-ı
devletine irsâl iderler
Pâdişâh Hāzretleri daḥı
tesellî bulup gelüp İstanbula

makbere:

1. **makberesinde:-si, -(n)de**

Sayfa 71

Satır: 18

Mezar, mezarlık.

buyurmışlardır Maḥrüse-i
mezbürda Hāzreti Emîr
Zāviyesi makberesinde defin
ve du'â-yı müslimîne

makrama:

1. **makramanı:-(n)ı**

Sayfa 42

Satır: 21

*Kenarları işlemeli
peşkir, el bezi, havlu,
destmal.*

düçâr olup dir ki aç
makramanı göreyüm neñ
vardur 'Abdu'r-raḥîm Tırsî

makrûn:

1. **makrûndur:-dur**

Sayfa 69

Satır: 18

*Yakın. II Ulaşmış,
kavuşmuş.*

eylemişdür zāviye'-i
mezbürede olan türbe'-i
münifede medfün ve du'â'-ı
'uşşâka makrûndur

2. **makrûndur:-dur**

Sayfa 71

Satır: 1

*Yakın. II Ulaşmış,
kavuşmuş.*

ve 'azizleri Şeyh
Muḥammed Efendiye
makrûndur
Raḥmetullahi 'aleyh E'ş-
Şeyh Musā Efendi e'l

maksüd:

1. **maksüdüm:-um**

Sayfa 42

Satır: 5

Amaç, niyet, gaye.

diyāra gelmeden maksüdüm
ancaḥ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sultān
eyyām-ı şayfa yaylaḥ-ı

maksüda gelelüm:

1. **maksüda gelelüm:-elüm**

Sayfa 14

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Maksada gelmek.

mağşüda gelemüm çün Eşref-zâde Efendiye ol gün
halvethânedan çıkup Şeyh
Hüseyn Hâzretleri dağı

mağûle:

1. **mağûle:**

Sayfa 10

Satır: 1

Cins, tür, çeşit.

ve ne mağûle zâtdur deyü
muntazırlar iken
Eşref-zâde Efendi Hâzretleri
yanlarından geçüp

2. **mağûle:**

Sayfa 25

Satır: 1

Cins, tür, çeşit.

Bu mağûle evzâ'ı bir dağı
eyleme zirâ mahrûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'âmumuza ve kisvemüze

mâl-a-mâl:

1. **mâl-a-mâl:**

Sayfa 45

Satır: 19

Dopdolu.

içlerinde envâ'-ı ta'âm mâl-
a-mâl getürüp
'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinüñ önüne va'z'

ma'lûm oldı:

1. **ma'lûm oldı:-dı**

Sayfa 48

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Bilinmek, anlaşılmak.

oldı ki evliyauallah
murâdullah ile 'amel iderler
imiş

Ba' dehu vâkı' a' aynıyla
vâkı' olup Sultân Selîm

ma'lûm olup:

1. **ma'lûm olup:-up**

Sayfa 10

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Bilgilenmek, haberdar
olmak.*

Hüseyn Efendi Hâzretlerine
nür-ı velâyetle
ma'lûm olup bi'z-zât
kendüleri hânkâh kapusından

2. **ma'lûm olup:-up**

Sayfa 15

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Bilgilenmek, haberdar
olmak.*

velâyetle ma'lûm olup
dervîşâna Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ keyfiyet ve
hâlini bildürmek içün

3. **ma'lûm olup:-up**

Sayfa 27

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Bilgilenmek, haberdar
olmak.*

ma'lûm olup şalat-ı işrâkı
edâdan şoñra fuçarâ ile
hânkâhlarınuñ küddâmına
çıkup ve çapucılaruñ

ma'nâ:

1. **ma'nâ:**

Sayfa 25

Satır: 5

Anlam.

bu menkıbeden iki ma'nâ var
evvela biri budur ki
dünyâyâ şu miqdâr taqayyüd
kalbde nağş olup

2. **ma'nâyı:-(y)ı**

Sayfa 47

Satır: 14

*Tasavvuf ehli, rüyaya
"ma'nâ" ve "seyr" de
derler. Rüyayı anlatırken,
"Ma'nâmda şöyle gördüm"
derler.*

şoñra pâdişâh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nâyı daima ilhâh
iderdüm bir şeb rü'yamda

mânendi olmayup:

1. **mânendi olmayup:-ma, -
(y)up**

Sayfa 67

Satır: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

*Manendi olmamak II
Benzeri olmamak.*

mânendi olmayup muhâkkik
ve müdaqqik
dânişmend olup o târihde
Burusada merhûm

mâni' olunca:

1. **mâni' olunca:-ınca**

Sayfa 25

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Engel olmak.

tevhi'd-i Hudâyâ mâni' olunca
var kıyâs eyle ki
dağı ziyâdesinüñ zararı ne
ola biri dağı budur ki

maraz:

1. maraž:

Sayfa 29

Satır: 5

Hastalık.

şefikadur likin zebânlarında
bir maraž peydâ oldı
tekellüme iktidârı yoǵdur
etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

2. maraž:

Sayfa 35

Satır: 15

Hastalık.

aǵzına almış Bi-Keremillahi-
Te'âlâ ol maraž def'
olmış Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esâsı ol

maraž-ı tã'ûna:

1. maraž-ı tã'ûna:-a

Sayfa 59

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Veba illeti.

mechürdur Hâşiye Menkıbe
Şâlihândan bir hâtün
maraž-ı tã'ûna mübtelâ olup
ğâyet za'îfe ve

maraž-ı tã'ûndan:

1. maraž-ı tã'ûndan:-dan

Sayfa 59

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Veba illeti.

seb'in mâ'şadağınca altmış
üç yaşında iken
maraž-ı tã'ûndan vefât
itmekle Burusada Eyüb

marîz:

1. marîza:-a

Sayfa 35

Satır: 13

Hasta.

Marîza olan aǵzına alsun
def' olur deyü
buyurmışlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getürüp

mã'sadak:

1. mã'şadağınca:-ınca

Sayfa 59

Satır: 3

Tasdik olunan/edilen

husus.

seb'in mã'şadağınca altmış
üç yaşında iken
maraž-ı tã'ûndan vefât
itmekle Burusada Eyüb

mäsivâ:

1. mäsivâdan:-dan

Sayfa 56

Satır: 27

Allah'tan başka her şey.

İnsanı Allah'tan
uzaklaŝturan, dünyaya
bağlayan her şey.

'Ar nâmüs kaydını terk
eyleyüp hem Ʒalbinı
Mäsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i HãƷka
eyleyüben iştiğal zıkr-i
HãƷkda cüş idenlere şala
gelsün berü

ma'süm:

1. ma'sümü:-ı

Sayfa 41

Satır: 20

Küçük çocuk.

Eşref-zâde babası Bãyezid-i
FaƷihe buyururlar ki
Bu ma'sümü bize virün
ta'îm-i 'ilm ü edeb idelüm

mazlûmen:

1. mazlûmen:

Sayfa 37

Satır: 2

Zulüm görmüş,
haksızlığã uğramış bir halde.

buyururlar ki ben Eşref-
zâdeyüm ve İznikde
oluram çünkü sen mazlûmen
bizüm yanumuza

me'an:

1. me'an:

Sayfa 9

Satır: 13

Beraber.

haliyle ve kerîmeleriyle
me'an Ʒalkup Hãmâya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene şeyh

2. me'an:

Sayfa 39

Satır: 6

Beraber.

Ʒadem-i sa'âdetlerine rû-mâl
olup dir ki Sultânüm
Abdu'r-rahîm Tırsî
Hãzretleri Sultânümle me'an
değül

3. me'an:

Sayfa 70

Satır: 5

Beraber.

dîvâne dağı şeyhle me'an
taşra Ʒıkup âbdest alup
şeyhle me'an gelüp âdâb ile
Ʒu'üd eyledi

4. me'an:

Sayfa 70

Satır: 6
Beraber.

dīvāne daḥı Şeyhle me'an
taşra çıkup ābdest alup
Şeyhle me'an gelüp ādāb ile
ku'ūd eyledi

me'ārif-i ilāhiyeye:

1. **me'ārif-i ilāhiyeye:-ye**
Sayfa 44
Satır: 7
Kelime Tipi: -
Allah'ı bilme ve tanıma.

merātīb-i 'āliyye nā'il ve
me'ārif-i İlāhiyeye
ıttıla'-ı hāşıl u ḥilāfet virüp
seccādelerini daḥı teslīm

mecāl yokdur:

1. **mecāl yokdur:-dur**
Sayfa 40
Satır: 9
Kelime Tipi: -
Güç yok.

şimden soñra dönmeye
mecāl yokdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanuñ

mecāli kalmaz:

1. **mecāli kalmaz:-maz**
Sayfa 31
Satır: 5
Kelime Tipi: **Deyim**
*Güç kalmamak,
güçsüzleşmek.*

ārāma mecāli kalmaz nāçār
ḥaşlarından birkaç
adam alup tebdīl-i şüret ile
İzniğe gelürler ve

meclis:

1. **meclisden:-den**
Sayfa 48
Satır: 11
*Oturacak yer, nâdî,
encümen.*

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥâlde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

2. **meclislerinde:-ler, -i, -
(n)de**

Sayfa 66
Satır: 3
*Oturacak yer, nâdî,
encümen.*

Tırsı Ḥazretleri meclislerinde
olan dervīşāna
buyurur ki bizüm Sinān
Dede Allahüekber didüğü

3. **meclisinde:-i, -(n)de**
Sayfa 69

Satır: 21
*Oturacak yer, nâdî,
encümen.*

ider ki bir gün Şeyh-i
müşārü'ñ-ileyhüñ meclisinde
ḥāzır idüm Eşrefzāde
fuḳarāsından olup Tirede

meclis-i 'āli:

1. **meclis-i 'āli:**
Sayfa 47
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Yüce meclis, toplantı.

gördüm ki bir meclis-i 'āli
bir dīvān vaz' olunmuş
ve bir taḥt-ı 'āli ḳurılmış ve
üzerinde Sulṫān-ı

meclis-i şeriflerinden:

1. **meclis-i şeriflerinden:-
ler, -i, -n, -den**

Sayfa 41
Satır: 15
Kelime Tipi: -
*Yüce meclis, kutlu
meclis.*

meclis-i şeriflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḥānelerine alup

mecmu'a-i laṫife itmişdür:

1. **mecmu'a-i laṫife
itmişdür:-miş, -dür**
Sayfa 69
Satır: 4
Kelime Tipi: -
*Kelimelerle açıkça
anlatılamayan, ancak
rumuzlu olarak ehline
sezdirilen ince anlamlı kitap
yazmak.*

telḥiş itmişdür ve Ed'iyye'-i
me'süreyi cem'idüp
bir mecmu'a-i laṫife itmişdür
Raḥmetullahi 'Aleyh

mecnün:

1. **mecnüna:-a**
Sayfa 70
Satır: 3
Çıldırılmış, deli, dīvāne.

fuḳarānun timārḥānecisi
Şeyhdür deyüp mecnüna
gel kişi senüñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

mecnün oldı:

1. **mecnün oldı:-dı**
Sayfa 70
Satır: 1
Kelime Tipi: -
*Mecnun gibi olmak. //
Delirmek.*

mecnûn oldu Tımarhâneye
 kosunlar deyü
 Mezbûru 'ş-Şeyh Muhammed
 Efendi dahî

meczûbân-ı ilâhîyeden:

1. **meczûbân-ı ilâhîyeden:-**
den

Sayfa 5

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*İlahi cezbeye tutularak
 kendinden geçmiş olanlar.*

Sülûk itmek dâ'iyesinde
 kalplerine ilhâm-ı Rabbânî
 olup ol zamânda Burusada
 meczûbân-ı İlâhîyeden

meded:

1. **meded:**

Sayfa 63

Satır: 22

Yardım, lutuf.

Şerafe' d-din Efendiye
 karîndür târih üçüncü günü
 Cum'â nevşebân târih-i
 şevvâlûñ Meded âh kûs-ı
 rişlet

medfün:

1. **medfündür:-dur**

Sayfa 55

Satır: 10

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

biñ altmış toköz târihinde
 irtihâl buyurup Sulţân
 Eşref-zâde türbesinde
 medfündür Şeyh Hamdî-i

2. **medfün:**

Sayfa 58

Satır: 3

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

medfün oldukları buķ'a-i
 münifede medfündür
 Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
 Muĥyi' d-din Efendi

3. **medfündür:-dur**

Sayfa 58

Satır: 3

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

medfün oldukları buķ'a-i
 münifede medfündür
 Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
 Muĥyi' d-din Efendi

4. **medfündür:-dur**

Sayfa 59

Satır: 5

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

Efendi zâviyesinde
 medfündür vefâtına
 mevâliden
 Mü' min-zâde Ĥasîb Efendi
 bu târihi güyen

5. **medfündür:-dur**

Sayfa 63

Satır: 11

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

mürtefi' de medfündür
 Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
 'Avnullah Efendi * Şeyh
 Şerafe' d-din Efendinüñ
 oĥlıdur

6. **medfün:**

Sayfa 65

Satır: 11

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

i maĥzûn gibi medfün ve
 seng-i mezârî nişângâh-ı
 ehl-i deründür her kim olursa
 varup mezârî üzre

7. **medfündür:-dur**

Sayfa 68

Satır: 23

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

mekâbirde medfündür
 taşavvufda zâdü'l-ķavâfil
 fî-tayyi'l-merâhil nâm kitâbı

8. **medfün:**

Sayfa 69

Satır: 18

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

eylemişdür zâviye' -i
 mezbûrede olan türbe' -i
 münifede medfün ve du'â' -ı
 'uşşâķa maķründür

9. **medfün:**

Sayfa 70

Satır: 20

*Toprağa gömülmüş,
 defnedilmiş (ölü).*

idüp müstahlef olmuşlar idi
 biñ altmış sekiz
 târihinde intikâl buyurup
 zâviye-i Eşrefiyede medfün

medfün olmaĥla:

1. **medfün olmaĥla:-maĥ, -**
la

Sayfa 67

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Defnedilmek,
 gömülmek.*

Burusada Ĥamza Bey
 maĥallesinde medfün

olmağla merhûm mahalle-i
mezbûrede tokuz yüz

medrese-i celîlesinde:

1. **medrese-i celîlesinde:-si,
-nde**

Sayfa 4

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yüce medrese.

Meḥmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân
Ḥazretlerinûn medrese-i
celîlesinde dânişmend olup

medrese-i mezbûrede:

1. **medrese-i mezbûrede:-de**

Sayfa 64

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Yukarıda adı geçen,
sözü edilmiş olan medrese.*

Burusada Ḳaragüllü nâm
mevzi'de Ferhâdiye
Medresesinde dânişmend
olup medrese-i mezbûrede

meğer:

1. **meğer:**

Sayfa 8

Satır: 3

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

olmadı meğer ki vâkı'am
olaydı Anı daḥı ki edeb
birle söyleyüp ta'bir itdürür
idüm Bu denlü zamân

2. **meğer:**

Sayfa 9

Satır: 14

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

ḥaliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkup Ḥamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene Şeyḥ

3. **meğer:**

Sayfa 20

Satır: 13

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

nâm kıryeye götürüp bir
ḥâneye ḥaps ider meğer
ol şahşın bir 'acûze vâlidesi
var imiş vâlidesine

4. **meğer:**

Sayfa 20

Satır: 18

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

şubaşıya götürüyüm ve
müjdegânesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pirezeniñ başı devletlü imiş

5. **meğer:**

Sayfa 22

Satır: 2

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

Eşref-zâde Ḥazretleri zamân-
ı sa'âdetlerinde şalat-ı
feci' bir miqdâr karanlıkda
kırlarlar imiş Meğer ol

6. **meğer:**

Sayfa 23

Satır: 10

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

ki Bi-Ḳudretillâhi Te'âlâ o
mel'ûnı kabzam içine
alup şıkdum meğer ol
şeytan-ı racim idi avucum

7. **meğer:**

Sayfa 39

Satır: 12

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

Ḥazretlerinûn veziri
Maḥmûd Paşayı bir cüz'î
cürümle Yedi Kule nâm
mevzi'de ḥaps ider meğer

8. **meğer:**

Sayfa 51

Satır: 17

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

tamâmü'l-ḥâtıra meğer Şeyḥ
Efendi Ḥazretleri daḥı
hâlâ evlâd-ı kirâmları
taşarrufında olan zeytün

9. **meğer:**

Sayfa 52

Satır: 6

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

Ḥamdî Efendi Ḥazretleri bir
gün Kilise Dağı
tarafına teferruce teşrif
itmişler meğer geyik

10. **meğer:**

Sayfa 66

Satır: 8

*"Meğerse, oysa, oysaki"
anlamlarında bağlaç.*

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Ḥazretleri
İzniḳ Gölünûn sâhilinde
teferruce varurlar meğer

mehcür:

1. **mehcūr:****Sayfa 41**

Satır: 15

*Uzaklaşmış, ayrılmış.
ayrı düşmüş.*

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḫānelerine alup

mehd-i rāhatda:1. **mehd-i rāhatda:-da****Sayfa 65**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Rahat beşik.

cānından bīzār eylese
bereket-i ziyāreti ile mehd-i
rāhatda istirāhat itmesi
mu'ayyen ü muḥaḳḳaḳdur

mehil virmişdür:1. **mehil virmişdür:-miş, -
dür****Sayfa 23**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Zaman bırakmak, süre
tanımak.*

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ
Te'ālā baña kıyamete dek
mehil virmişdür

mekābir:1. **mekābirde:-de****Sayfa 68**

Satır: 23

Mezarlar.

mekābirde medfūndur
taşavvufda zādü'l-ḳavāfil
fi-tayyi'l-merāḫil nām kitabı

mekān:1. **mekānından:-ı, -n, -dan****Sayfa 16**

Satır: 19

Yer, mahal.

secdeden ref' ider hemān
secdesi mekānından bir
a'lā şucağız revāne olur
Eşref-zāde Ḥazretleri ol

2. **mekānını:-ı, -n, -ı****Sayfa 17**

Satır: 14

Yer, mahal.

Ḥazretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmağla
benefşenüñ mekānını
bulmamışınḡ gibi Sultān

mekūle:1. **mekūle:****Sayfa 50**

Satır: 32

Çeşit.

cum'ada 'alā mele'innās
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İznik beynüñüzde şu
mekūle bir guft u gu vāḳı'
olmuş eger şahih bizüm
'alaḳamuzdan ise māderinüñ

melāike-i kirām:1. **melāike-i kirām:****Sayfa 46**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yüce melekler.

behişt-i cāvidān ta'āmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler şuretinde

melek:1. **melekler:-ler****Sayfa 46**

Satır: 16

*Allah (cc)'un nurdan
yaratmış olduğu
mahluklardan her biri.*

ta'āmı getüren yörükler değıl
idi yörükler
şuretinde melekler idi Ḥaḳḳ
Celle ve 'alā kemāl-i

2. **melekleriyle:-ler, -i, -(y)le****Sayfa 46**

Satır: 18

*Allah (cc)'un nurdan
yaratmış olduğu
mahluklardan her biri.*

kereminden bizüm
hidmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zīm için ḳudret-i
sofrasından melekleriyle

mel'ün:1. **mel'ün:****Sayfa 23**

Satır: 14

*Allah'ın lanetine
uğramış, rahmetinden
mahrum kalmış, lanetlenmiş,
lanetli şeytan.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel'ün benim mürīdleriminḡ
ve aḫibbālarumuñ

2. **mel'ün:****Sayfa 23**

Satır: 18

*Allah'ın lanetine
uğramış, rahmetinden
mahrum kalmış, lanetlenmiş,
lanetli şeytan.*

hâlet-i nez' de yanlarına
varup îmanlarına kaçd
itmem Sultân Eşref-zâde dîr
ki mel'ün Hakk Te'âlâ

3. **mel'ünü:-ı**

Sayfa 23

Satır: 9

*Allah'ın lanetine
uğramış, rahmetinden
mahrum kalmış, lanetlenmiş,
lanetli şeytan.*

ki Bi-Қудretillâhi Te'âlâ o
mel'ünü kabzam içine
alup şıkđum meğer ol
şeytan-ı racim idi avucum

memâlik:

1. **memâlik:**

Sayfa 49

Satır: 1

Memleket, ülke.

niçe emşâr u memâlik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerif ve
Haremeyn-i Şerifeyn

men' ider:

1. **men' ider:-er**

Sayfa 22

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Engel olmak, mücadele
etmemek.*

ider Bir miqdâr tevakkuf
idüp yine işâret iderler
yine men' ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

2. **men' ider:-er**

Sayfa 22

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Engel olmak, mücadele
etmemek.*

ider Bir miqdâr tevakkuf
idüp yine işâret iderler
yine men' ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

men' iderler:

1. **men' iderler:-er, -ler**

Sayfa 22

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Engel olmak, mücadele
etmemek.*

Қуţbe'd-din men' iderler
Eşref- zâde Efendi hemân
bir kerre Molla Қуţbe'd-dine
naţar idüp şarқ tarafına

menâkıb-ı 'aliyyelerinden:

1. **menâkıb-ı**

**'aliyyelerinden:-ler, -i, -n, -
den-lerinden**

Sayfa 3

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Övülecek yüce vasıflar.

yetmiş kerâmât-ı
zâhirelerinden ve menâkıb-ı
'aliyyelerinden şıќâtdan
mesmü' olduğı vech üzre

menâkıb-ı âliyyelerine:

1. **menâkıb-ı âliyyelerine:-
ler, -i, -(n)e**

Sayfa 3

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yüce menkıbeler.

menâkıb-ı âliyyelerine
mübâşeret olındı benüm
ruhum Bilecikî Muşlihi'd-
din Efendi ki Eşref-zâde

menâkıb-ı vefivâtına:

1. **menâkıb-ı vefivâtına:-ı, -
n, -a**

Sayfa 41

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Vefat hikayeleri.

hulefâsınıñ zühûra gelen
havârıќ-ı 'âdât u
menâkıb-ı vefivâtına âğâz
olındı Ve's-selâm Zîb-i

menkıbe:

1. **menkıbelerden:-ler, -den**

Sayfa 17

Satır: 20

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
mezîyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevi bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

ve anı alup huzuruñuza
geldüm İmdi bu
menkıbelerden Eşref-zâde
Efendiniñ kemâl-i

2. **menkıbe:**

Sayfa 19

Satır: 15

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
mezîyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevi bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

nirân Menkıbe Hazreti Eşref-
zâde Şeyh Hüseyin
Hamâvi Hazretlerinden
gelüp İznike teşrif

3. menkıbe:**Sayfa 21**

Satır: 21

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

Menkıbe Sulţan

4. menkıbe:**Sayfa 23**

Satır: 2

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

zann ile ‘âmilsin ammâ
dervîşân-ı mu‘âyene ve
müşâhede ile ‘âmillerdür
Menkıbe Şeyhüm

5. menkıbe:**Sayfa 24**

Satır: 1

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

bildüm buyurmuşlar Menkıbe
Şeyhüm Sulţanum
Pîr Hamdî Efendi Kıddise
Sırruhu Hâzretleri

6. menkıbe:**Sayfa 25**

Satır: 12

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

ve nukûşî görür zîra gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i ‘izâmdan
Ebu’l-Feth Sulţan

7. menkıbeden:-den**Sayfa 25**

Satır: 5

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

bu menkıbeden iki ma‘nâ var
evvela biri budur ki
dünyâya şu miqdâr taqayyüd
kalbde nakş olup

8. menkıbe:**Sayfa 31**

Satır: 16

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

umûr-ı memâlik-i İslâmiyye
ile muqayyed olur
Menkıbe Bilecikli Şeyh
Muşlihi’ d-din Kıddise

9. menkıbe:**Sayfa 34**

Satır: 13

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

Menkıbe Mervîdür ki
Eşref-zâde Sulţan Hâzretleri
ğâyet hâlim ve şâhib-i

10. menkıbe:**Sayfa 35**

Satır: 2

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

âsitâne’-i ‘âliyyesine ‘azîm
ri‘âyet üzere olurlar
Menkıbe Şeyh ‘Abdülkâdir
Necîb Efendi

11. menkıbe:**Sayfa 35**

Satır: 17

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-*

*efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

vakitdendir diyerek nakl
buyurmuşlar Menkıbe
muhkîdür ki Eşref- zâde
Sultân Hazretlerinüñ

12. menkıbe:

Sayfa 36

Satır: 9

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

vâsıl olurlar Menkıbe
mervîdür ki Sultân
Eşref-zâde bu dâr-ı gurûrdan
sarây-ı sürûra irtihâl

13. menkıbe:

Sayfa 38

Satır: 15

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

Menkıbe muhkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu'tekide Hâtûn var imiş bir
şeb güşüne bir

14. menkıbe:

Sayfa 39

Satır: 9

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün*

*vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

olur Menkıbe mervîdür ki
Ebu'l-Feth Sultân
Meħmed Hân 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân

15. menkıbe:

Sayfa 41

Satır: 12

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

akrabâsındandır soñra
Tirseye gelüp tavaṭṭun
itmişlerdür Menkıbe Hazreti
Şeyh 'Abdu'r-rahîm

16. menkıbe:

Sayfa 42

Satır: 13

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

Menkıbe Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hazretleri
mürîdliği hâlinde her bâr
Sultân Eşref-zâdeye ilhâh

17. menkıbe:

Sayfa 44

Satır: 18

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

hâk mezârdur Kıddis ullahü
Sırrahu'l-a'lâ
Menkıbe Şeyh 'Abdürrahîm
Tırsî Hazretlerinüñ

18. menkıbe:

Sayfa 46

Satır: 22

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü'minler
oldukları ecdendür Menkıbe
merhûm Şeyh

19. menkıbe:

Sayfa 49

Satır: 6

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihi
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fikra, hikâye vb.*

nuşretlerin ziyâde eyleye
âmîn yâ mucibe's-
Sâ'ilin Menkıbe Bâkıye-i's-
selef mürşid-i kâmil

20. **menkıbe:****Sayfa 50**

Satır: 9

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

olurlar Menkıbe Hâzreti
Şeyh Pîr Hâmî Efendi
Hâzretlerinden menkûldür ki
'âzizüm Şeyhüm

21. **menkıbe:****Sayfa 50**

Satır: 25

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

Menkıbe Sultân Eşrefzâde
vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr
e's-seyyid e's-Şeyh
'Abdu'l-kâdir Efendi
Hâzretlerinin zebân-ı
dürefşanlarından mesmû
oldı ki

22. **menkıbe:****Sayfa 51**

Satır: 10

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

şerîfleri Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinin türbe-i
şerîflerindedir Rahmetullahi
'aleyh Menkıbe

23. **menkıbe:****Sayfa 52**

Satır: 4

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

Hâzreti Şeyh Hâmî
Efendiye getirür anlar dağı
hâzır olan fuçarâyâ tevzi
iderler Menkıbe Şeyh

24. **menkıbe:****Sayfa 59**

Satır: 11

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

mechürdur Hâşîye Menkıbe
Şâlihândan bir hâtûn
maraz-ı tã'ûna mübtelâ olup
gâyet za'îfe ve

25. **menkıbe:****Sayfa 61**

Satır: 12

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-*

*efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

göçdi Eşref-zâde 'İzze'd-din
Efendi kütüb iken
târih-i intikâlleridür 1153
Menkıbe bir gün

26. **menkıbe:****Sayfa 65**

Satır: 17

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

Rahmullahi 'aleyhi ve 'alâ
eslâfihi Menkıbe Şeyh
Sinân Dede Hâzretleri Şeyh
'Abdu'r-rahîm Tırsınûn

27. **menkıbe:****Sayfa 66**

Satır: 7

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün
vasıflarını, ahlâkî
meziyetlerini, olağanüstü iş
ve davranışlarını destânî-
efsânevî bir üslûpla anlatan
fıkra, hikâye vb.*

buyururlar Menkıbe bir gün
Sinân Hâzretleri
İzniç Gölünün sâhilinde
teferruce varurlar meğer

28. **menkıbe:****Sayfa 69**

Satır: 19

*Din büyüklerinin,
kahramanların ve târihî
şahsiyetlerin üstün*

vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menkıbe Na'lbantoglu Mağhallesinde imâm ve muktedâ-yı enâm olan Farâ'izzî Muştafa Efendi nakl

menkûl:

1. **menkûldür:-dür**

Sayfa 47

Satır: 2

Nakledilen, rivayet edilen.

Pîr Hamdî Efendi
Hâzretlerinûn vâlideleri
merhûme
Züleyhâ Hâtûndan
menkûldür ki pederüm
Sultân

2. **menkûldür:-dür**

Sayfa 50

Satır: 10

Nakledilen, rivayet edilen.

olurlar Menkıbe Hâzreti
Şeyh Pîr Hamdî Efendi
Hâzretlerinden menkûldür ki
'âzizüm Şeyhüm

3. **menkûldür:-dür**

Sayfa 63

Satır: 3

Nakledilen, rivayet edilen.

itseler red buyurlar imiş
menkûldür ki Şeyh
Şâlih Efendi gâyet hasta olup
'Abdullah Efendiye

menzil:

1. **menzilde:-de**

Sayfa 68

Satır: 9

Yer, mekân.

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muķim oldu Ba' dehu

menzil güşesinde:

1. **menzil güşesinde:-(n)de-
si, -(n)de**

Sayfa 68

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Mekânının köşesi.

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muķim oldu Ba' dehu

merâtib-i 'âliye:

1. **merâtib-i 'âliye:-ye**

Sayfa 44

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Yüce mertebeler.

merâtib-i 'âliye nâ'il ve
me'ârif-i İlâhiyeye
ittılâ'-ı hâşıl u hilâfet virüp
seccâdelerini dahı teslîm

merdâne ol:

1. **merdâne ol:**

Sayfa 70

Satır: 28

Kelime Tipi: -

*Merde, yiğide yakışır
surette olmak.*

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre
bahâdîrlık idüp Cümle kır

nefsün çerisin sen
dahı merdâne ol

merhûm:

1. **merhûm:**

Sayfa 39

Satır: 13

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş
kimse.*

merhûm Maħmûd Paşa
Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinden münîb imiş
Sultân Eşref-zâdeden

2. **merhûm:**

Sayfa 46

Satır: 22

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş
kimse.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü'minler
oldukları ecdendür Menkıbe
merhûm Şeyh

3. **merhûm:**

Sayfa 59

Satır: 24

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş
kimse.*

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde
mezbûr, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'âkıbet beni

4. **merhûm:**

Sayfa 67

Satır: 2

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş
kimse.*

Burusada H̄amza Bey
maħallesinde medf̄un
olmağla merh̄um maħalle-i
mezb̄urede tokuz ȳuz

5. merh̄um:

Sayfa 67

Satır: 12

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş
kimse.*

m̄anendî olmayup muħakķik
ve m̄udakķik
d̄anişmend olup o t̄arihde
Burusada merh̄um

merh̄ume:

1. merh̄ume:

Sayfa 35

Satır: 21

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş,
ölmüş müslüman kadın.*

merh̄ume Zeliħa H̄atun
v̄alid-i b̄üzürgv̄arlarınıñ
türbe'-i m̄unîfelerinde birkaç
gün i'tik̄afa niyet idüp

2. merh̄ume:

Sayfa 47

Satır: 1

*Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, rahmetli olmuş,
ölmüş müslüman kadın.*

Pir H̄amdi Efendi
H̄azretlerinüñ v̄alideleri
merh̄ume
Züleyh̄a H̄atundan
menķıldür ki pederüm
Sult̄an

merkad-ı m̄unîrleri:

**1. merkad-ı m̄unîrleri:-ler,
-i**

Sayfa 34

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Nurlu kabir.

tev̄azu' idi h̄al̄a merkad-ı
m̄unîrleri olan maħalle
ah̄alisi ink̄ar üzere olup
rencide iderler imiş h̄atta

**merkad-ı m̄unîrlerinüñ
derünından:**

**1. merkad-ı m̄unîrlerinüñ
derünından:-(n)dan-ı, -n, -
dan**

Sayfa 36

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Nurlu kabirlerinin içi.

Eşref-z̄ade H̄azretlerinüñ
merkad-ı m̄unîrlerinüñ
derünından bir şad̄a gelür ȳa
Zeliħa anlar daħı

mervî:

1. mervîdür:-dür

Sayfa 14

Satır: 9

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

ider Eşref-z̄ade
H̄azretlerinden mervîdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
h̄idmet eyledüm içinde

2. mervîdür:-dür

Sayfa 17

Satır: 5

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

mervîdür ki ol zam̄an
nevbah̄ar imiş Şeyh
H̄üseyn H̄azretleri

buyururlar ki dervîşler bize
bir

3. mervîdür:-dür

Sayfa 31

Satır: 17

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

Sırruhu H̄azretlerinden
mervîdür ki vaķtaki Sult̄an
Eşref-z̄ade H̄azretleri ȳa
eyyühe'n-nefsü'l

4. mervîdür:-dür

Sayfa 34

Satır: 13

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

Menķibe Mervîdür ki
Eşref-z̄ade Sult̄an H̄azretleri
ğayet h̄alim ve ş̄ahib-i

5. mervîdür:-dür

Sayfa 36

Satır: 9

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

v̄aşıl olurlar Menķibe
mervîdür ki Sult̄an
Eşref-z̄ade bu d̄ar-ı gururdan
sar̄ay-ı sür̄ura irtih̄al

6. mervîdür:-dür

Sayfa 39

Satır: 9

*Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

olur Menķibe mervîdür ki
Ebu'l-Feth Sult̄an
Meħmed H̄an 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufr̄an

7. mervîdür:-dür**Sayfa 44****Satır: 19***Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

‘âsâ- dâri Hâbîb Dededen
mervîdür ki Şeyh
‘Abdu’r-rahîm Hâzretleri
Tirse nâm yaylağda olan

8. mervîdür:-dür**Sayfa 59****Satır: 21***Rivayet edilen,
anlatılan, nakledilen.*

Hâşiye Bu dahi mervîdür ki
Şeyh Şerafe’ d-din Efendi
Hâzretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerîfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

meşâlih-i mü’ minîn:**1. meşâlih-i mü’ minîn:****Sayfa 14****Satır: 7****Kelime Tipi: -***Müminlerin meseleleri,
işleri.*

cem’iyyet bulmuş iken yine
meşâlih-i mü’ minîn için
ruhımı ol cem’iyyetden
ayırup getürüp kalbine va’z’

meşâyih:**1. meşâyih:****Sayfa 8****Satır: 1***Şeyh kelimesinin
çoğulu. Tasavvuf büyükleri.*

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıktur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki’

meşâyih-i ‘izâmdur:**1. meşâyih-i ‘izâmdur:-dur****Sayfa 25****Satır: 17****Kelime Tipi: -***Büyük şeyhler.*

meşâyih-i ‘izâmdur anlara
mürâcât idüp her biri
birinden istimdâd için taht-ı
yedlerinde olan

meşâyih-i ma’ rifetdür:**1. meşâyih-i ma’ rifetdür:-
dür****Sayfa 3****Satır: 5****Kelime Tipi: -***Tasavvuf büyüklerini
keşfetmek, tanımak, onları
anlamak.*

ma’ rifetdür anların
emirlerinün ‘adem-i
muhâlefetleridür Ve ‘inden-
nâs fezâ’illerini neşr

meşâyih-i tarikat-ı ‘aliyye:**1. meşâyih-i tarikat-ı****‘aliyye:****Sayfa 67****Satır: 23****Kelime Tipi: -***Yüce tarikatın şeyhleri.*

meşâyih-i tarikat-ı ‘aliyye
‘âsitânma ilticâya mâ’ il
olup kaşaba-i İznikde âsüde
olan Ğavşî’ l-vâşılîn

mescid:**1. mescidlerine:-ler, -i, -n, -
e****Sayfa 22****Satır: 5***Mescit, Müslümanların*

vakit namazlarını kılmaları
ve ibâdetlerini yerine
getirmeleri için yapılan,
içinde cuma ve bayram
namazları kılınmayan
minâresiz, minbersiz küçük
câmi.

müstehabbı ta’lîm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Hâzretleri
yine ‘âdet-i kadîmeleri

mescid-i şerîfde:**1. mescid-i şerîfde:-de****Sayfa 38****Satır: 18****Kelime Tipi: -***Mübarek mescit.*

gülbangu zikru’ llah şadâsı
gelür yaylağda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerîfde olmağ zannıyla

meşgûl iken:**1. meşgûl iken:****Sayfa 35****Satır: 23****Kelime Tipi: -***Meşgul durumdayken.*

enva’-ı ‘ibâdet ve ta’âte
meşgûl iken bir şeb
üzerlerine

meşgûl oldı:**1. meşgûl oldı:-dı****Sayfa 12****Satır: 6****Kelime Tipi: -***Bir işle uğraşmak.*

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba’dehu huzûr-ı tammıla
kendü hâline meşgûl oldı
Çün eyyâm-ı erba’în

meşgül oldum:1. **meşgül oldum:**-du, -m**Sayfa 24**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Uğraşmak, meşgul

olmak.

varup hâlvetihânemde
zikru'llaha ile meşgül oldum
Sultân Eşref-zâde baña nidâ
eyleyüp eytdi ki Yâ

meşgül olmuşlardur:1. **meşgül olmuşlardur:**-mı, -lar, -dur**Sayfa 21**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Uğraşmak, meşgul

olmak.

kenârında bir şavma 'a binâ
itdi Sultân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü
tâ'ate meşgül olmuşlardur

meşgül oluñ:1. **meşgül oluñ:**-uñ**Sayfa 11**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Bir işle uğraşmak.

1 kâble hâlinize meşgül oluñ
Şeyh Efendi Hâzretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'âm
dahı bî-nihâye ve dest

meşgül olup:1. **meşgül olup:**-up**Sayfa 45**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Bir işle uğraşmak.

yine hîdmete meşgül olup
vaqt-i zühür olduqda
ezân-ı şerîf kıra'ât olunup
herkes tecdîd-i vuzû idüp

2. **meşgül olup:**-up**Sayfa 4**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Bir işle uğraşmak,
herhangi bir şeyle vakit
geçirmek.*

Hâzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulûm-ı zâhireye ile
meşgül olup hatta ba'zılar
kırk sene tahşîl-i 'ilm-i

3. **meşgül olup:**-up**Sayfa 19**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Uğraşmak, meşgul
olmak.*

tâlibânı molaya meşgül olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Tarîkat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

meşgül olur:1. **meşgül olur:**-ur**Sayfa 21**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Uğraşmak, meşgul
olmak.*

meşgül olur Pîrezen taşra
dan zikru'llah avâzın
istimâ' idicek hemân kalbine
bir nâr-ı muhâbbet

meşgül olurдум:1. **meşgül olurдум:**-ur, -du, -m**Sayfa 24**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Uğraşmak, meşgul
olmak.*

idüp yine hâlûme meşgül
olurdum bir gün pazarda
bir hîdmetleri var imiş varup
ol hîdmeti edâ

meşgül olurlar:1. **meşgül olurlar:**-ur, -lar**Sayfa 11**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Bir işle uğraşmak.

olurlar ammâ birkaç gün
mürûr itdükde kalb-i
şerîflerine bu hâtırâ vesvâs
tarafından huşûr ider ki

2. **meşgül olurlar:**-ur, -lar**Sayfa 32**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Uğraşmak, meşgul
olmak.*

meşgül olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel
üzerinde mübârek dîdelerüñ
açup ve yed-i şerîflerîñ

meşhür:1. **meşhürdür:**-dur**Sayfa 4**

Satır: 7

*Herkesçe bilinen, adı
sanı her tarafa yayılmış,
ünlü, şöhretli.*

bulunduğı meşhürdur Lâkin
şöhretten ictinâb idüp
ihtifâyı münâsib görmişler
ve her ne kim anlar

2. meşhürdur:-dur**Sayfa 59**

Satır: 9

Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

1146 Şeyh-i mezbür sehâ ve kerem ile meşhürdur ve kerâmât-ı ‘aliyye ile mu‘tekid-i

3. meşhür:**Sayfa 64**

Satır: 14

Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

fevtin göçdi Fahre’ d-din Efendi vâh * Şeyh-i mezbür ‘ilm ü fazlla meşhür ve haṭṭ-ı ta’lîkde haṭṭâṭ

4. meşhür:**Sayfa 67**

Satır: 5

Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

‘aşırda ‘ilm ü fazlla meşhür olan Sulṭân Murad Hân-ı Ṣânî câmi’i imâmı olan Muḥyi’ d-din Efendiden

5. meşhür:-, -**Sayfa 70**

Satır: 11

Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

Efendi dinmekle meşhür idi ‘Ulema-i ‘aşırından aḥz-ı ‘ulüm itdükden sonra mülâzım u müderris

6. meşhür:**Sayfa 71**

Satır: 5

Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

meşhür iken Ba’dehu Kütahyada Seyyid ‘Ömeroğlu nâm ‘azîzden tevbe vü inâbet vü ‘azm-i râh-ı ṭarîkat

meşihat idüp:**1. meşihat idüp:-üp****Sayfa 71**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bir tekkeye şeyh olma durumu, şeyhlik, mürşitlik etmek.

merkûmede bir zâviye binâ idüp anda yirmi sene meşihat idüp Ba’dehu zâviye-i merkûmeyi terk

mesmü’ oldı:**1. mesmü’ oldı:-dı****Sayfa 50**

Satır: 26

Kelime Tipi: -

İşitilmek.

Menkıbe Sulṭân Eşrefzâde vâhîd-i dehr ü ferîd-i ‘aşr e’s-seyyid e’ş-Şeyh ‘Abdu’l-kâdir Efendi Hâzretlerinüñ zebân-ı dürefşanlarından mesmü’ oldı ki

mesmü’ olduğı:**1. mesmü’ olduğı:-duğ, -ı****Sayfa 3**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

İşitilmek.

yetmiş kerâmât-ı zâhirelerinden ve menâkıb-ı ‘aliyyelerinden şikâtdan mesmü’ olduğı vech üzere

mesrür itdüklerinden:**1. mesrür itdüklerinden:-dük, -ler, -i, -n, -den****Sayfa 10**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Sevindirmek.

taşra çıkup hezâr-ı lütuf ve ‘arz-ı iştiyak birle Eşref-zâdeye mülâkî olup mesrür itdüklerinden

mestâne ol:**1. mestâne ol:****Sayfa 70**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Sarhoş olmak, kendinden geçmek.

İlahî Gel bugün ‘ışkuñ şarâbın içüben mestâne ol Gel bugün nâmus u ‘ârî terk idüp dîvâne ol

mest-i müdâm olup:**1. mest-i müdâm olup:-up****Sayfa 56**

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Şarap serhoşu olmak II Aşk serhoşu olmak.

‘İşk şarâbun nüş idenler şala gelsün berü Dôst şedâsın güş idenler şala gelsün berü Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup mest-i müdâm Kendüsin serhûş idenlere şala gelsün berü

mestür olan:

1. **meşûr olan:-an****Sayfa 56**

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Gizlenmek.

vardur nitekim bu hâşiyede
meşûr olan zâde-i
taḥ' -ı şerîfleridir Ḥazreti e'ş-
Şeyh Eşref-i Şânî

meşyistan:1. **meşyistan:****Sayfa 45**

Satır: 17

Yol.

şoîra meşyistan içinde
yörükler taîfesi şeklinde bir
bölük cemâ' at gelürler
ellerinde sofraları var

mevâ'id-i fevâid:1. **mevâ'id-i fevâid:****Sayfa 67**

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Faydalı sofrâ.

fevâid ta'liminden telezzüz
idüp hatta Tefsîr-i
Keşşâfi min-evvelihî ilâ-
âhîrihî okuyup 'ilmde

mevâid-i fezâ'ilinden:1. **mevâid-i fezâ'ilinden:-i, -
(n)den****Sayfa 67**

Satır: 18

Kelime Tipi: -
Faziletli sofralar.

mezbûri alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ'ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

mevâlî:1. **mevâliden:-den****Sayfa 59**

Satır: 5

Osmanlı devlet
teşkilâtında mevleviyet
pâyesine erişmiş üst
seviyedeki ilim adamları,
mollalar, büyük kadular.

Efendi zâviyesinde
medfündür vefâtına
mevâliden
Mü'min-zâde Ḥasîb Efendi
bu târihi güyen

mevlânâ kütbe'd-din:1. **mevlânâ kütbe'd-din:****Sayfa 22**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

İsmi Muhammed bin
Muhammeddir. " Kutbuddin
İzniki" diye şöhret
bulmuştur. Hanefî mezhebi
fıkıh alimi ve tasavvuf
büyüklerindedir. Sultan
Yıldırım Bayezid devri alimi
ve evliyanın
büyüklerindedir. Şakayıkı
Numaniye ve Aşıkpaşazade
tarihlerinin kaydına göre
doğum yeri İznik olup ,
doğum tarihi hakkında bilgi
mevcut değildir. Zamanının
birçok âliminden ders okudu.
Dînî ilimleri ve zamanının
fen bilgilerini Mevlânâ
Hasen Paşa'dan öğrendi.
Her ilimde mütehassıs bir
âlim olarak yetişti. Bilhassa
Timur Hân, din ilimlerindeki
yüksekliği sebebiyle
karşılaştığında ona çok saygı
göstermiştir. 821 (m. 1418)
senesinde İznik'te vefât etti.
Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh
Kutbuddin İzniki
camiindedir. Kabri
üzerindeki üstü kubbeli dört
köşe türbe ile bitişiğindeki

Şeyh Kutbüddin Camii'nin
XV. yüzyıl yapıları olduğu
tesbit edilmekle birlikte
kimin tarafından inşa
edildikleri kesin olarak
bilinmemektedir. Cami ve
zaviye zaman içinde harap
olmuş, türbe ise yakın
zamanda onarım görmüştür.

Ḳuṭbe'd-din men' iderler
Eşref- zâde Efendi hemân
bir kerre Molla Ḳuṭbe'd-dine
nażar idüp şark tarafına

2. **mevlânâ kütbe'd-din:****Sayfa 22**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

İsmi Muhammed bin
Muhammeddir. " Kutbuddin
İzniki" diye şöhret
bulmuştur. Hanefî mezhebi
fıkıh alimi ve tasavvuf
büyüklerindedir. Sultan
Yıldırım Bayezid devri alimi
ve evliyanın
büyüklerindedir. Şakayıkı
Numaniye ve Aşıkpaşazade
tarihlerinin kaydına göre
doğum yeri İznik olup ,
doğum tarihi hakkında bilgi
mevcut değildir. Zamanının
birçok âliminden ders okudu.
Dînî ilimleri ve zamanının
fen bilgilerini Mevlânâ
Hasen Paşa'dan öğrendi.
Her ilimde mütehassıs bir
âlim olarak yetişti. Bilhassa
Timur Hân, din ilimlerindeki
yüksekliği sebebiyle
karşılaştığında ona çok saygı
göstermiştir. 821 (m. 1418)
senesinde İznik'te vefât etti.
Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh
Kutbuddin İzniki
camiindedir. Kabri
üzerindeki üstü kubbeli dört
köşe türbe ile bitişiğindeki
Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

Ꞑuþbe'd-din dağı Şark tarafına baþar görür ki ħurŐid-i 'âlem-tâb Kûh-ı Kâf Kalesinden iki âdem kıddi

mevzi' :

1. mevzi' de:

Sayfa 39

Satır: 12

Yer, mahal.

Ĥazretlerinüñ veziri Maĥmüd Paşayı bir cüz'î cürümle Yedi Kule nâm mevzi' de ĥaps ider meğer

2. mevzi' de:-de

Sayfa 52

Satır: 12

Yer, mahal.

yanında nüzül olup likin hava yağmurlu olmağla Şayd olmayup Ağulık nâm mevzi' de nüzül olup

3. mevzi' de:-de

Sayfa 52

Satır: 14

Yer, mahal.

Şayd-ı âhü için ol kadar ihtimâm olındı aşlâ müfid olmayup altı gün ol mevzi' de oturıldı ve havâ

4. mevzi' de:-de

Sayfa 64

Satır: 17

Yer, mahal.

Burusada Karagüllü nâm mevzi' de Ferĥâdiye Medresesinde dânişmend olup medrese-i mezbûrede

meydân-ı 'ışk:

1. meydân-ı 'ışk:

Sayfa 70

Satır: 27

Kelime Tipi: -

AŞk meydanı.

Gel bugün meydân-ı 'ışk içre bahâdırlık idüp Cümle kır nefsiñ çerisin sen dağı merdâne ol

me'yûs olup:

1. me'yûs olup:-up

Sayfa 40

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Ümitsiz, karamsar bir duruma düşmek, üzülmek.

adamları me'yûs olup İstanbula gelüp bu ĥâli Maĥmüd Paşaya i'lâm iderler Maĥmüd Paşa dağı

mevvit:

1. meyyiti:-i

Sayfa 12

Satır: 18

Ölü, cenaze.

'Ale'Ő-Őabâĥ bu ĥaber dervişân içinde Şâyi' olup ba'zısı dirler ki gelün Őeyĥe gidelüm bir meyyiti

mezâr:

1. mezârdur:-dur

Sayfa 44

Satır: 17

Bir kimsenin öldükten sonra gömüldüğü yer, kabir.

ĥâk mezârdur Kıddis ellahü Sırrahu'l-a'lâ Menkıbe Őeyĥ 'Abdürrahîm Tırsî Ĥazretlerinüñ

2. mezârı:-ı

Sayfa 65

Satır: 12

Bir kimsenin öldükten sonra gömüldüğü yer, kabir.

i maĥzün gibi medfün ve seng-i mezârı niŐângâĥ-ı ehl-i deründür her kim olursa varup mezârı üzre

mezâr-ı müteberrikleri:

1. mezâr-ı müteberrikleri:-ler, -i

Sayfa 65

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mübarek mezarları.

tarîkat ve aĥz ü izn ü icâzet idüp gelüp Burusada ĥâlâ mezâr-ı müteberrikleri olan maĥâm-ı mübâreke

mezâyık:

1. mezâyıka:-a

Sayfa 16

Satır: 4

Dar bir yer.

Sultânım bunda Şu yokdur Hengâm-ı Şalavâtda mezâyıka çekilür Őeyĥ Ĥazretleri kelâmların işğâ

mezbûr:

1. mezbûr:

Sayfa 4

Satır: 9
Yukarıda adı geçen.

ihtiyâr ider sevâp dahı
andadur ve mezbûr
Muhammed Çelebi rivâyet
ider ki Eşref-zâde Sulţân

2. **mezbûr:**
Sayfa 67
Satır: 21
Yukarıda adı geçen.

olduğda mezbûr icâzetleri ile
bunda kalup ba‘dehu
âteş-i ‘ışk-ı ilâhî kânûn-ı
derûnında müştâ‘il olmağıla

3. **mezbûra:-a**
Sayfa 67
Satır: 18
Yukarıda adı geçen.

mezbûri alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ‘ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

4. **mezbûra:-a**
Sayfa 69
Satır: 11
Adı geçen.(Şeyh
Muhammed Efendi).

mükerrermelerini mezbûra
tezvîc idüp dâmâd
idinmişler Burusada İncirlice
Mağallesinde vâki‘

mezbûr.:

1. **mezbûr.:**
Sayfa 59
Satır: 24
Yukarıda adı geçen.

nâm kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrâm itdüklerinde

mezbûr, imtina eyleyüp
merhûm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ‘âkıbet beni

mezbûri alup:

1. **mezbûri alup:-up**
Sayfa 67
Satır: 17
Kelime Tipi: -
Yukarıda adı geçeni
(kişiyi) almak.

mezbûri alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ‘ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

mezbûru ‘ş-şeyh:

1. **mezbûru ‘ş-şeyh:**
Sayfa 70
Satır: 2
Yukarıda adı geçen
şeyh.

mecnûn oldı Tımarhâneye
kösunlar deyü
Mezbûru ‘ş-Şeyh Muhammed
Efendi dahî

mezkûr:

1. **mezkûrdur:-dur**
Sayfa 56
Satır: 19
Zikredilmiş.

mezkûrdur Hazreti Şeyh
‘Abdullah Efendi İbnü‘ş-
Şeyh Eşref-i Şânî Efendi
Kuddise Sırruhu bu

mi:

1. **midur:-dur**
Sayfa 8
Satır: 18
Soru eki.

Sulţânüm seyr ü sülûk
tamâmi şimdiki mağâmumuz
midur Yoğsa dahı var midur
Hâcî Bayrâm-ı Velî

2. **midur:-dur**
Sayfa 8
Satır: 18
Soru eki.

Sulţânüm seyr ü sülûk
tamâmi şimdiki mağâmumuz
midur Yoğsa dahı var midur
Hâcî Bayrâm-ı Velî

3. **mi:**
Sayfa 36
Satır: 5
Soru eki.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ‘âşık uyur mı
‘âşıkâ hûd uyhu olmaz
harâmdur Zeliĥâ Hâtûn

4. **mi:**
Sayfa 48
Satır: 17
Soru eki.

‘Osmaniñ nesli münka‘i‘ mı
olsun bu rızâ‘-yı
Hakka muĥâlifdür deyü
teslîm eylediler ma‘lûm

5. **mi:**
Sayfa 23
Satır: 19
Mi, soru edati.

ile ‘ahdine vefâ itmedün
benümle olan ‘ahdine mi
vefâ ideceksin bildiğün
şeyden kalma deyü

miftâh:

1. **miftāhını**:-l, -n, -i

Sayfa 12

Satır: 14

Anahtar.

siz sağ olun Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyurlar
ki var imdi hücrenün bâbını
kilitleyüp miftâhını

2. **miftâhını**:-l, -n, -i

Sayfa 12

Satır: 16

Anahtar.

getür dervîş dahı varup
hücreyi kilitleyüp
miftâhını Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine getürürler

mifzâl- i cihānuñ:

1. **mifzâl- i cihānuñ**:-, -

Sayfa 64

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Alemin fazilet ve

şereflisi.

defîn ü pederine vü
birâderine qarîndür o mifzâl-
i cihānuñ rihletin güş
itdiğüm birle didüm târih-i

mihmān olurlar:

1. **mihmān olurlar**:-ur, -lar

Sayfa 36

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Misafir olmak.

giderken reh-güzârları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba' dehu
İstanbula revān olup

mihrâb:

1. **mihrâb:**

Sayfa 58

Satır: 10

*Cami ve mescitlerin
kible tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın durduğu
yer.*

üzere iken irtihâl buyurup
zâviye-i mezkûrede
mihrâb dîvârı verâsında
rahmet-i Hâkka qarîndür

mikdâr:

1. **mikdârı**:-l

Sayfa 22

Satır: 17

*Bir şeyin ölçülebilen,
sayılabilen veya azalup
çoğalabilme durumu, nicelik,
derece.*

mikdârı mürtefi' olmuş

Hemân ol sâ'at Hayy

diyüp bir na'ra-i saht urup

Sultân Eşref in

2. **mikdâr:**

Sayfa 25

Satır: 6

*Bir şeyin ölçülebilen,
sayılabilen veya azalup
çoğalabilme durumu, nicelik,
derece.*

bu menkıbeden iki ma'nâ var
evvela biri budur ki
dünyâya şu mikdâr taqayyüd
kalbde naqş olup

3. **mikdâr:**

Sayfa 45

Satır: 4

*Bir şeyin ölçülebilen,
sayılabilen veya azalup
çoğalabilme durumu, nicelik,
derece.*

şahanları çok getürür
Kühistâne varılup hüdmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

4. **mikdar:**

Sayfa 63

Satır: 24

*Bir şeyin ölçülebilen,
sayılabilen veya azalup
çoğalabilme durumu, nicelik,
derece.*

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişin olup 1228

mil:

1. **mil:**

Sayfa 18

Satır: 17

*Karada 1609, denizde
1852 metre olarak kabul
edilen bir uzaklık ölçü
birimi.*

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazar
eyledi Şeyh Hüseyin

mil'âka:

1. **mil'âka:**

Sayfa 5

Satır: 13

Kaşık.

mil'âka ile getürüp nazarında
qorlar Abdal Muhammed
Hâzretleri mil'âkayı eline
alup şorbayı

2. **mil'âkayı**:-y, -i

Sayfa 5

Satır: 14

Kaşık.

mil'âka ile götürüp nazarında
korlar Abdal Muhammed
Hâzretleri mil'âkayı eline
alup şorbayı

**min vedâyi' ü'z-zamân
ile'l-fakîr keşîrî'l-'ișyân
e's-seyyid mehmed e'ş-
şükrü ibn-i ismâ'il hakkı:**

1. **min vedâyi' ü'z-zamân
ile'l-fakîr keşîrî'l-'ișyân
e's-seyyid mehmed e'ş-
şükrü ibn-i ismâ'il hakkı:**

Sayfa 1

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Fakir ve işyankara
(İsmail Hakkı oğlu Seyyid
Mehmed Şükrü) zamânın
hediyesidir.*

E'ş-Şükrü İbn-i İsmâ'il
Hakkı
Ğaffirallahü zünübehümâ
vestur

mina:

1. **minede:-de**

Sayfa 59

Satır: 25

*Mekke ile Müzdelife
arasında Mescid-i Harâm'ın
yaklaşık 7 km.
kuzeydoğusunda ve Harem
sınırları içinde bulunan
Mina şeytan taşlama, kurban
kesme, bayram günlerinde
konaklama gibi hac
ibadetlerinin (menâsik)
yapıldığı yer.*

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar râhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o

sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

2. **minede:-de**

Sayfa 59

Satır: 26

*Mekke ile Müzdelife
arasında Mescid-i Harâm'ın
yaklaşık 7 km.
kuzeydoğusunda ve Harem
sınırları içinde bulunan
Mina şeytan taşlama, kurban
kesme, bayram günlerinde
konaklama gibi hac
ibadetlerinin (menâsik)
yapıldığı yer.*

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar râhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

minba'd:

1. **minba'd:**

Sayfa 40

Satır: 13

Bundan sonra.

minba'd hayât-ı dünyâdan
nâ-ümîd olur ol gice
nişfu'l-leylde pâdişâh
tarafından adamlar gelüp

min-evvelihî ilâ-âhirihi:

1. **min-evvelihî ilâ-âhirihi:**

Sayfa 67

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Başlangıcından sonuna
kadar, bütün teferruâtıyla.*

fevâid ta'liminden telezzüz
idüp hatta Tefsîr-i
Keşşâfî min-evvelihî ilâ-
âhirihi okuyup 'ilmde

minhâcü'l-'âbidin:

1. **minhâcü'l-'âbidini:-i**

Sayfa 69

Satır: 2

*Büyük İslâm âlimi
İmam Gazâlî'nin, İhyâü
Ulûmi'd-Dîn adlı eserinden
sonra kaleme aldığı bilinen
en son eseri Minhâcü'l-
Âbidîn'dir. İmam Gazâlî bu
eserinde Allah'a kulluk eden
bir insanın geçmesi gereken
yedi aşamayı, bu aşamalarda
karşılaşılan sıkıntıların hal
yolunu ortaya koymaktadır.*

ve ba'zî resâ'il-i müşkîn-
niķâbı olup Şifâ'-ı Kâdî
'İyâzî ve İhyâü'l-'ulûmî ve
Minhâcü'l-'Âbidini

misâfir:

1. **misâfirümüz:-ümüz**

Sayfa 15

Satır: 21

Konuk, ziyaret eden.

buyururlar ki Yâ Rümî
misâfirümüz olduğuz
ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

2. **misâfiri:-i**

Sayfa 16

Satır: 12

Konuk, ziyaret eden.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir
şusuz gelürler Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki
Rümî gerçi misâfiri

3. **misâfirler:-ler**

Sayfa 32

Satır: 17

Konuk, ziyaret eden.

yanlarına çeküp iğmâz-ı ‘ayn iderler misâfirler dağı şād u ḥandān olup murādumuza nâil olduk deyü

4. **misâfirlere:-ler, -e**
Sayfa 32
 Satır: 13
Konuk, ziyaret eden.

ol misâfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telkîn-i zıkr iderler anlar dağı mübârek ellerin tutup telkîn-i

5. **misâfir:**
Sayfa 33
 Satır: 17
Konuk, ziyaret eden.

Birkaç misâfir geldiler
 Tevbe idelüm didiler

misâfir olmağla:

1. **misâfir olmağla:-mağ, -la**
Sayfa 17
 Satır: 13
 Kelime Tipi: -
Geçici, daha sonra ayrılmak üzere bir yerde bulunan kimse: Konuk.

Ḥazretleri buyurur ki Rūmî misâfir olmağla benefşenüñ mekânını bulmamışsın gibi Sultân

misin:

1. **misin:**
Sayfa 21
 Satır: 11
İkinci tekil şahıs eki almış soru eki.

sen ol dervîş misin deyince belî didi çünkü

veliden kizb vâkı‘ olmaz
 Pîrezen dağı kâdem-i

mısır:

1. **mısır:**
Sayfa 49
 Satır: 2
Mısır ülkesi.

niçe emşâr u memâlik feth olındı cümleden biri Mısır ve Şâm-ı Şerîf ve Ḥaremeyn-i Şerifeyn

miskîn:

1. **miskîn:**
Sayfa 37
 Satır: 20
Sukûn – sukûnet, hareketsiz.

Maḥbûs dağı bîdâr olup görür ki cümlesi ḥâbda hemân miskîn fırsatı ğanimiyyet bilüp elinde

mısra ‘-ı târihleri:

1. **mısra ‘-ı târihleri:-ler, -i**
Sayfa 19
 Satır: 11
 Kelime Tipi: -
Tarihin düşürüldüğü dize.

olup mısra ‘-ı târihleri Eşref-zâde ‘azm-i cinân eyledi * 874 Kâdresallahü Sırrahu ve

miyân:

1. **miyânında:-ı, -(n)da**
Sayfa 43
 Satır: 17
Ara, orta.

aķabenüñ miyânında vâkı‘ olan çeşme-sâr yanına

varur görür ki muķeddemen İznikte kendüden

mola:

1. **molaya:-ya**
Sayfa 19
 Satır: 3
Ara verme.

tâlibânı molaya meşğul olup Müzekki’ n- Nüfûs ve Târîkat-nâme nâm iki cild kitâb taşnîf ve te’lif

molla kütbe ‘d-din:

1. **molla kütbe ‘d-din:**
Sayfa 22
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. ” Kutbuddin İzniki ” diye şöhet bulmuştur. Hanefî mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindedir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dinî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa’dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik’te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik’de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki

Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

‘İlm-i bātin taleb iden Eşref-zādeye varsun Sultān Eşref-zāde daḥı buyurur ki Molla Kūṭbe’ d-din sen

2. molla kūṭbe’ d-din:

Sayfa 22

Satır: 8

Kelime Tipi: -

İsmi Muhammed bin Muhammeddir. ” Kutbuddin İzniki” diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindedir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa’dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik’te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik’de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

üzre mü’ezzine ikāmet eyle deyü imā eyler Molla Kūṭbe’ d-din daḥı vaḫt olmadı deyü mü’ezzini men’

molla kūṭbe’ d-dine:

1. molla kūṭbe’ d-dine:-e

Sayfa 22

Satır: 12

Kelime Tipi: -

İsmi Muhammed bin Muhammeddir. ” Kutbuddin İzniki” diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindedir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa’dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik’te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik’de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

Kūṭbe’ d-din men’ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Kūṭbe’ d-dine naẓar idüp şarḫ tarafına

molla kūṭbe’ d-diniñ:

1. molla kūṭbe’ d-diniñ:-iñ

Sayfa 22

Satır: 13

Kelime Tipi: -

İsmi Muhammed bin Muhammeddir. ” Kutbuddin İzniki” diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindedir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa’dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik’te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik’de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

bağ deyü buyururlar Molla
Kıtu'be'd-diniñ çeşm-i
nâ-binâsından perde izâle
iderler Mevlâna

mu'ammer olmuşdur:

1. mu'ammer olmuşdur:-

mış, -dur

Sayfa 50

Satır: 36

Kelime Tipi: -

Yaşamak.

Ziyâeddin Eşrefzâde Pîr
Hamdî Efendi Hâzretleri yüz
yirmi sene mu'ammer
olmuşdur

mu'ayyen:

1. mu'ayyen:

Sayfa 65

Satır: 16

Meşhur, bilinen.

cânından bîzâr eylese
bereket-i ziyâreti ile mehd-i
râhatda istirâhat itmesi
mu'ayyen ü muhaqqıkdur

mübârek:

1. mübârek:

Sayfa 6

Satır: 22

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

Hâzretlerinden tövbe ve
inâbe ve riyâzet-i şâkkaya

muvâzabat iderler bir rütbe
ki mübârek re'slerinde

2. mübârek:

Sayfa 6

Satır: 23

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

içine benefşe yağı koyup
Eşref

beyinleri oynar Hâcî

Bayrâm-ı Velî mübârek

elleriyle

3. mübârek:

Sayfa 10

Satır: 6

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

fenâları begâyet kemâlde
imîş hatta rivâyet olunur
ki mübârek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

4. mübârek:

Sayfa 10

Satır: 22

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

Rümî taħallüş itdüklerine
sebeb Hüseyn Hamâvî
Hâzretleriyle ibtidâ mülâkâd
olduğda mübârek

5. mübârek:

Sayfa 13

Satır: 14

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

miqdâr zikru'llah iderler
Ba'dehu 'Azîz Hâzretleri
du'â idüp bi-zâtihi mübârek
elleriyle

6. mübârek:

Sayfa 16

Satır: 21

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

mübârek şudan taşu töldürüp
Hâzreti Şeyhe getirür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yoğdur deyü iddi'a

7. mübârek:

Sayfa 20

Satır: 1

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

ahâli'-i vilâyet istiğfâr idüp
mübârek kademlerine
yüzlerin sürüp cerâyim-i
güzeşterlerinden istiğfâr ve

8. mübârek:

Sayfa 21

Satır: 14

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

sa'âdetlerine yüz sürüp
cerâyiminden istiğfâr idüp
mübârek elleründen bî'at ü
inâbet itdiler Eşref-zâde

9. mübârek:

Sayfa 26

Satır: 4

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

itdüm eğer ol 'azîzi daħı
getürürseñüz ümîddür ki

mübârek nefesleri

berekâtiyla şifa-yâb ola vezîr

10. mübârek:

Sayfa 27

Satır: 22

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

getürürler hemân
Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm
deyüp mübârek elleriyle
tulumlarınuñ ağızlarını açar

11. mübârek:

Sayfa 28

Satır: 18

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

haber olduqda iskele
tarafında olan Temür
Kapuya
karşu gelüp Eşref-zâde
Efendinuñ mübârek ellerin

12. mübârek:

Sayfa 29

Satır: 9

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

zâde Hâzretleri hemân
mübârek ellerin ceplerine
şokup bir miqdâr nebât
şekeri çıkarup mübârek

13. mübârek:

Sayfa 29

Satır: 10

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

zâde Hâzretleri hemân
mübârek ellerin ceplerine
şokup bir miqdâr nebât
şekeri çıkarup mübârek

14. mübârek:

Sayfa 30

Satır: 20

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

şoĥbetleriyle müşerref
olduqlarında hemân
Eşref-zâde Hâzretleri
mübârek ellerin ref' idüp

15. mübârek:

Sayfa 32

Satır: 12

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde maĥsel
üzerinde mübârek dâdelerüñ
açup ve yed-i şerifleriñ

16. mübârek:

Sayfa 32

Satır: 14

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

ol misâfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telkîn-i
zıkr iderler anlar daĥı
mübârek ellerin tutup telkîn-i

17. mübârek:

Sayfa 39

Satır: 4

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

görür ki Eşref-zâde Sultân
Hâzretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtün mübârek

18. mübârek:

Sayfa 43

Satır: 20

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

elma alan derviş ol maĥâlde
turur ' Abdürrahîm
Tırsî Hay efendüm deyüp
mübârek qademinde düşer

19. mübârek:

Sayfa 48

Satır: 9

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

enbiyânuñ mübârek lisân-ı
sa' âdetlerinden bu
kelâm şâdir olıcaq ĥayrı
şehzâdelerüñ başlarından

20. mübârek:

Sayfa 52

Satır: 21

*Hayırlı, uğurlu, kutlu,
mukaddes.*

olup mübârek dendân-ı
şerifleri şehîd olmasına
bâ' is ol idi ki aşĥâb

mübâşeret itdüklerinde:

1. mübâşeret itdüklerinde:-

dük, -ler, -i, -(n)de

Sayfa 45

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bir işe girişmek.

şahanları çok getürür
Kühistâne varılıp ĥidmete
mübâşeret itdüklerinde şol
miqdâr adam cem' olur

mübâşeret olındı:

1. mübâşeret olındı:

Sayfa 3

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Bir işe başlama,
girişme. (OTS, 817).*

menâkıb-ı âliyyelerine
mübâşeret olındı benüm
ruĥum Bilecikî Muşliĥi' d-
din Efendi ki Eşref-zâde

mübtelâ olup:**1. mübtelâ olup:-up****Sayfa 59**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yakalanmak.

mechürdur Hâşiye Menkıbe
Şâlihândan bir hâtûn
maraz-ı tã'ûna mübtelâ olup
ğâyet za'îfe ve

mücâhedât:**1. mücâhedât:****Sayfa 55**

Satır: 8

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

Eşrefiyede pederlerinin
yerine Şeyh olup nice
mâh u sâl riyâzât ve
mücâhedât iştiğâl üzere iken

2. mücâhedât:**Sayfa 57**

Satır: 15

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

mücâhedât ve riyâzâta gâyet
ihitimâm idüp qalilü'n-
nevm ve keşîrû'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

3. mücâhedât:**Sayfa 69**

Satır: 14

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

zâviye'-i Eşrefiyeye istihlâf
buyurmışlar idi anlar
dahı gelüp zâviye'-i
merkûmede mücâhedât ve

mücâhede:**1. mücâhede:****Sayfa 7**

Satır: 19

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

ziyâde riyâzet ve mücâhede
ile imâmet iderler hatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

2. mücâhede:**Sayfa 18**

Satır: 8

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

3. mücâhede:**Sayfa 68**

Satır: 2

*Benlik ve bencillikten
kurtulmak ve nefsi yenmek
için çalışma, uğraşma,
mücâdele etme.*

Şeyh Hamdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

mücâz:**1. mücâz:****Sayfa 53**

Satır: 14

*Kendisine icâzet
verilmiş olan, icâzet almış
(kimse).*

'âliyeyi pederleri Pîr Hamdi
Efendiden görüp
mücâz ü müstaḥlef olmağla
peder-i sâmi-ḳadrleri

2. mücâz:**Sayfa 55**

Satır: 4

*Kendisine icâzet
verilmiş olan, icâzet almış
(kimse).*

pesendidür tarîkat-ı 'âliye-i
Ḳâdiriyeyi peder-i 'âlî-
ḳadrlerinden görüp mücâz ü
müstaḥlef olmağla

3. mücâz:**Sayfa 56**

Satır: 8

*Kendisine icâzet
verilmiş olan, icâzet almış
(kimse).*

ferzendidür tarîkat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücâz ü müstaḥlef
olduḳlarında pederleri

4. mücâz:**Sayfa 56**

Satır: 23

*Kendisine icâzet
verilmiş olan, icâzet almış
(kimse).*

pederlerinden görüp mücâz ü
müstaḥlef
Hâşiye

5. mücâz:**Sayfa 58**

Satır: 13

Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

görüp anlardan mücâz ü müstaḥlef olduğdan sonra Burusada Sedbaşı fevkinde Eyüb Efendi zâviyesi

6. mücâz:**Sayfa 60**

Satır: 10

Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

fazîlet-nişâb daḫı tarîkat-ı 'aliyyeyi pederlerinden görüp mücâz ü müstaḥlef olduklarında Burusada

7. mücâz:**Sayfa 63**

Satır: 14

Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

tarîkat-ı 'aliyyeyi 'ammîleri Şeyḫ 'Ûzze' d-din Efendiden görüp ve anlardan mücâz ü müstaḥlef

mucibe's- sâ'ilîn:**1. mucibe's- sâ'ilîn:****Sayfa 49**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

İsteyenlerin isteklerine cevap veren.

nuşretlerin ziyâde eyleye âmîn yâ mucibe's- Sâ'ilîn Menkıbe Bâkıye-i's- selef mürşid-i kâmil

müdahele:**1. müdahelemiz:-miz****Sayfa 12**

Satır: 21

Ar. Karışma, girişme, el sokma, taarruz. Cem'i: müdâhalât.

Bizüm Şeyḫüñ ef'âlinde müdahelemiz yokdur varuñ siz söyleyün dirler

müdakkik:**1. müdaqqik:****Sayfa 67**

Satır: 11

Dikkatli, ölçülü ve ince düşünen.

mânendi olmayup muḥakkik ve müdaqqik dânişmend olup o târiḫde Burusada merḫüm

müdâvemem:**1. müdâvemem:****Sayfa 68**

Satır: 19

(İş için) Devamlı yapma, ara vermeden, yılmadan sürekli çalışma.

müdâvemem üzre iken biñ yirmi beş senesi şevvâlü'l-mükerremüñ selḫinde irâdet-i Ḥallâk-ı

müdâvemem itdükden:**1. müdâvemem itdükden:-****Sayfa 64**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Devam etmek.

hücre-nişîn olup nice müddet taḫşil-i 'ilme müdâvemem itdükden sonra tarîkat-ı 'âliye-i şüfiyye

müddet:**1. müddet:****Sayfa 64**

Satır: 19

Süre, zaman, vakit.

hücre-nişîn olup nice müddet taḫşil-i 'ilme müdâvemem itdükden sonra tarîkat-ı 'âliye-i şüfiyye

2. müddet:**Sayfa 67**

Satır: 17

Süre, zaman, vakit.

mezbûri alup nice müddet anlar da dânişmend ve mevâid-i fezâ'ilinden hişşemend oldu mezbûra nice

3. müddet:**Sayfa 67**

Satır: 19

Süre, zaman, vakit.

müddet raḡbet idüp sonra müşâru'n-ileyh Sa'âde' d-din Efendi İstanbulda Şahn müderrisi

4. müddet:**Sayfa 68**

Satır: 2

Süre, zaman, vakit.

Şeyḫ Ḥamdî Efendiden bî'at ve aḫz-ı dest tevbe vü 'inâbet idüp nice müddet ḫidmet ve mücâhede ve

müddet-i medide:

1. müddet-i medîde:**Sayfa 44**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Uzun zaman, uzun müddet.

idüp Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ intikâllerinden
şoñra
müddet-i medîde İznîkde
âsitâne-i şerefiyede

müddet-i medîdedür:**1. müddet-i medîdedür:-dür****Sayfa 32**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Uzun zaman, uzun müddet.

intikâl itmiş bulduklarundan
çok feryâd ü figân
idüp demişler ki müddet-i
medîdedür ki

müderri:**1. müderri:-i****Sayfa 67**

Satır: 7

Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

ve Sultân Murad Hân
müderri Kepenki-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

2. müderri:-i**Sayfa 67**

Satır: 20

Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

müddet râğbet idüp şoñra
müşârü'n-ileyh
Sa'âde'd-din Efendi
İstanbulda Şahn müderri

3. müderri:**Sayfa 70**

Satır: 12

Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

Efendi dinmekle meşhûr idi
'Ulema-i' aşrından
ahz-ı 'ulüm itdükden şoñra
mülâzım u müderri

müderri-i zîşân:**1. müderri-i zîşân:****Sayfa 67**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Şanlı medrese hocası.

Sultân Bâyezîd Yıldırım
medresesinde müderri-i
zîşân olan Hôca-i Sultân
Murâd Hân-ı Sâlis

mü'ezzin:**1. mü'ezzin:-e****Sayfa 22**

Satır: 7

Ezan okuyan (kişi).

üzre mü'ezzine ikâmet eyle
deyü imâ eyler Molla
Kuşbe'd-din dağı vaqt
olmadı deyü mü'ezzini men'

2. mü'ezzini:-i**Sayfa 22**

Satır: 8

Ezan okuyan (kişi).

üzre mü'ezzine ikâmet eyle
deyü imâ eyler Molla
Kuşbe'd-din dağı vaqt
olmadı deyü mü'ezzini men'

müfârahat iderler:**1. müfârahat iderler:-er, -ler****Sayfa 18**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Birbirinden ayrılmak, uzaklaşmak.

eyle Eşref-zâde Efendi dağı
sem'an ve ta'âten deyüp
müfârahat iderler Şeyh
Hüseyn Hâzretleri

müfid olmayup:**1. müfid olmayup:-ma, -(y)up****Sayfa 52**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Bir işe yaramak, hayırlı, yararlı olmak.

şayd-ı ahû için ol kadar
ihtimâm olındı aşlâ müfid
olmayup altı gün ol mevzi'de
oturıldı ve havâ

muğtenem eyleye:**1. muğtenem eyleye:-ye****Sayfa 42**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Nail etmek, nimetlendirmek.

kıyâmı's-sâ'at münkarız
eylemeyüp rüz-ı cezâda
mülâkatlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Âmin

muhabbet idüp:

1. **muḥabbet idüp:-üp****Sayfa 30**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Karşılıklı olarak dostça konuşmak, yârenlik ve sohbet etmek.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
‘ātiyye kıılır ammā Eşref-
zāde Hâzretleri bir

muḥabbet-i ezeli:1. **muḥabbet-i ezeli:****Sayfa 4**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Başlangıcı olmayan aşk.

vekāyi‘ sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve ‘ināyet-i lem-
yezeli üzerlerine gâlib ve
müstevlî olup cezbetü’n

muḥabbet-i ilâhiyeyi:1. **muḥabbet-i ilâhiyeyi:-**
(y)i**Sayfa 70**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Allah sevgisi.

ba‘ dehu Kâzazhâne
Medresesinde muḫtım iken
tarîk-i tadrîsden ferağ gelüp
muḥabbet-i ilâhiyeyi

muḥakkak:1. **muḥakkakdur:-dur****Sayfa 65**

Satır: 16

Doğru olduğu kesin olarak bilinen, doğruluğunda şüphe bulunmayan, doğru, gerçek.

cānından bîzār eylese
bereket-i ziyāreti ile mehd-i
râhatda istirâhat itmesi
mu‘ayyen ü muḥakkakdur

muḥakkik:1. **muḥakkik:****Sayfa 67**

Satır: 11

Mârifet ve keşif yoluyla varlıkların, meselelerin hakikatini bilme seviyesine erişen kimse.

mānendi olmayup muḥakkik
ve müdaqqik
dānişmend olup o târihde
Burusada merhûm

muḥâl:1. **muḥâldür:-dür****Sayfa 8**

Satır: 22

Olması, gerçekleşmesi, yapılması mümkün olmayan, imkânsız.

nebînüñ kademi vardığı yire
velînüñ başı varmak
muḥâldür Eşref-zāde Efendi
Hâzretleri eydür ki

muḥâlif:1. **muḥâlifdür:-dür****Sayfa 48**

Satır: 18

Muhalefet etme, karşı çıkma, uygun düşmeme, zıtlık.

‘Osmanîñ nesli münkaḫı‘ mı
olsun bu rızā’-yı
Hâkka muḥâlifdür deyü
teslîm eylediler ma‘lûm

muḥammed çelebi:1. **muḥammed çelebi:****Sayfa 4**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kebiroğulları

Muḥammed Çelebi II Adurrahim Tırsi’nin halifesi olan Şeyh Bilecikî Muşlihi’ d-din Efendi’nin oğludur.

iḫtiyâr ider sevâp daḫı
andadır ve mezbûr
Muḥammed Çelebi rivâyet
ider ki Eşref-zāde Sulṫân

muḥammed efendi:1. **muḥammed efendi:****Sayfa 70**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Muhammed (Mehmed)

Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa’da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi’ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halifesi olarak irşâd maksadıyla Bursa’ya gönderildi ve İncirli Mahallesi’ndeki Eşrefî Tekkesi’ni tamir edip genişleterek meşihat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

mecnûn oldı Tımarhâneye
konuslar deyü
Mezbûru’ş-Şeyḫ Muḥammed
Efendi dahı

**muḥammedü’l buḫârî e’s-
şehir be-emir sulṫân:**

**1. muḥammedü'l buḥārī
e'ş-şehir be-emir sultān:**

Sayfa 6

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Osmanlıların kuruluş devrinde yaşayan, tefsir, hadis, kelim alimi ve mutasavvıf. İsmi, Muhammed bin Ali el-Hüseyni el-Buharî olup, lakabı Şemsüddin'dir. 770 (m. 1368) senesinde Buhara'da doğdu. 833 (m. 1430) senesinde Bursa'da veba hastalığından vefat etmiştir. Türbesi, Bursa'da kendi ismiyle anılan caminin yanındadır. Türbesini ziyaret edenler, mübarek ruhundan feyz almaktadırlar. Seyyid olup, soyu Hazreti Hüseyin'e dayanır. Ona, Buhara'da doğduğu için Muhammed Buharî, Seyyid olduğu için "Emir Buharî", Yıldırım Bayezid Han'ın damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir.

i ḥaḳīkatuñ gül-i bī-ḥārī
Ḥazreti e's-Seyyid
Muḥammedü'l Buḥārī e'ş-
şehir be-Emir Sultān

muharremāt:

1. muharremāti:-ı

Sayfa 23

Satır: **7**

(Ar. muḥarrem "yasak şey" ve çoğul eki -āt ile muḥarremāt) İslam dininde kesin olarak yasaklanan, haram edilen şeyler.

'abdī dile benden ne dilersin
cümle muharremāti
saña ḥelāl eyledüm Eşref-
zāde Ḥazretleri buyururlar

2. muḥarremāti:-ı

Sayfa 23

Satır: **22**

(Ar. muḥarrem "yasak şey" ve çoğul eki -āt ile muḥarremāt) İslam dininde kesin olarak yasaklanan, haram edilen şeyler.

şalivirür su'al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildünüz cümle muḥarremāti
saña ḥelāl itdüm

**muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-
i muştafā:**

**1. muḥıbbīn-i evliyā-i
ümmet-i muştafā:**

Sayfa 2

Satır: **13**

Kelime Tipi: -

*Mustafa ümmetinin
evliyalarının dostları.*

Ey ḥullān-ı vefā ve
muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i
Muştafā bu fakīr pür taḳşīr
kim

'Abdullah Veliyüddin el-
Bursevī bi-ḳadriḳ-mühceti
ve't-ḫāḳati Tefsīr-i 'Ārāyis

muhkem:

1. muḥkem:

Sayfa 37

Satır: **8**

Sağlam.

suḫte 'ādet-i ḳadīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

2. muḥkem:

Sayfa 43

Satır: **6**

Sağlam.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

muḥkī:

1. muḥkīdür:-dür

Sayfa 35

Satır: **18**

Sağlam.

vaḳitdendür diyerek naḳl
buyurmışlar Menkıbe
muḥkīdür ki Eşref- zāde
Sultān Ḥazretlerinüñ

2. muḥkīdür:-dür

Sayfa 38

Satır: **15**

Sağlam.

Menkıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḫalde bir
mu'tekide Ḥātün var imiş bir
şeb güşüne bir

mührīñ açup:

1. mührīñ açup:-up

Sayfa 39

Satır: **19**

Kelime Tipi: -

*Mührü, yazılı damgayı
açmak.*

mührīñ açup Ba'de'l- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaşabaya
varuñ ve anda falan

**muḫvī'd-din 'abdülkādīr
el-geylānī:**

**1. muḫvī'd-din 'abdülkādīr
el-geylānī:**

Sayfa 9

Satır: **5**

Kelime Tipi: -

Muhyiddin Ebü

Muhammed Abdülkâdir b. Ebî Sâlih Mûsâ Zengîdost el-Geylânî (ö. 561/1165-66) Kâdiriyye tarikatının kurucusu. Muhyiddîn, Gavs-ül-a'zam, Kutb-i Rabbanî, Sultân-ı evliyâ, Kutb-i a'zam, Bâz-ül-Eşheb gibi lakâbları vardır. 1077 senesinde İran'ın Geylân şehrinde doğdu. Bu sebeple de Geylânî denilmiştir. 1166'da 91 yaşında iken Bağdad'da vefât etti. Türbesi Bağdattadır.

Muhyi'd-din ' Abdülkâdir El-Geylânî Kıddise Sırruhu'l 'âlî Hazretlerinüñ dördüncü oğlu Şeyh

muhyi' d-din efendiden:

1. **muhyi' d-din efendiden:** -den

Sayfa 67

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Muhyiddin Efendi II

Sultan İkinci Murad Camii'nin imamı aynı zamanda Kâdiri şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

'aşırda 'ilm ü faẓlla meşhûr olan Sulţân Murad Hân-ı Şânî câmi' i imâmı olan Muhyi' d-din Efendiden

muhyi' d-din efendinüñ:

1. **muhyi' d-din efendinüñ:**

Sayfa 68

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Muhyiddin Efendi II

Sultan İkinci Murad Camii'nin imamı aynı zamanda Kâdiri şeyhi olan

Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

üstâdları Muhyi' d-din Efendinüñ kerîmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulţân Murad Hân-ı

müjdegânesin alayum:

1. **müjdegânesin alayum:** -ayum

Sayfa 20

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Müjde verene, müjde getirene verilen armağanı, bahşişi almak.

şubaşıya götüreyüm ve müjdegânesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pirezeniñ başı devletlü imiş

müjdesini alurum:

1. **müjdesini alurum:** -ur, -um

Sayfa 20

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Sevindirici bir haberi getirene verilen armağanı, bahşişi almak.

mezbür bu kelâmı işidicek ben bunu şubaşıya virtüp müjdesini alurum deyü Eşref-zâdeyi tutup Tirse

mükâbele:

1. **mükâbele:**

Sayfa 62

Satır: 20

Tarikat mensuplarının bir araya gelip karşılıklı oturmak, ayakta durmak veya dâire teşkil etmek sûretiyle yaptıkları zikir yâhut semâ.

birâderidür Emr-i Şeyhühîyetde birâder-zâdesi ile münâza'a eylemişken mükâbele günlerini terk

2. **mükâbele:**

Sayfa 62

Satır: 23

Tarikat mensuplarının bir araya gelip karşılıklı oturmak, ayakta durmak veya dâire teşkil etmek sûretiyle yaptıkları zikir yâhut semâ.

şofalarda mükâbele âhîr olunca

mukaddem:

1. **mukaddemlerinden:** -ler, -i, -n, -den

Sayfa 38

Satır: 21

Önde olan, önden giden, ileride bulunan.

âhûlara rükûb itmişler ol hâtûn mukaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sū'âl ider ol

mukaddemen:

1. **mukaddemen:**

Sayfa 69

Satır: 5

Daha önce.

Şeyh Muhammed Efendi mukaddemen bir münâsebet ile İznîke gelüp Ba' dehu Eşref-zâde

mükâleme:

1. **mükâleme:**

Sayfa 46

Satır: 13

Konuşmak, söyleşmek.

yoğdur deyü mükāleme
eşnāsında Şeyh Hāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Hābīb Dede ol

mükāleme eylemedi:

1. **mükāleme eylemedi:**-me,
-di

Sayfa 46

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Konuşmak, söyleşmek.

mükāleme eylemedi Ba'de't-
ta'ām sofralarını
alınup vedā' idüp geldikleri
tarīka revān oldılar

mukayyed oldılar:

1. **mukayyed oldılar:**-di, -
lar

Sayfa 7

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kendini bir işe adamak.

alup taḥīr-i beytū'l-helāya
mukayyed oldılar Çün
Hācī Bayrām-ı Velī anlaruñ
kemāl-i inkiyādlarını

mukayyed olur:

1. **mukayyed olur:**-ur

Sayfa 31

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Dikkat ve alāka ile

*gözetmek, önem verip üstüne
düşmek.*

umūr-ı memālik-i İslāmiyye
ile mukayyed olur
Menkıbe Bilecikli Şeyh
Muşliḥi'd-din Ḳuddise

mukeddemen:

1. **mukeddemen:**

Sayfa 43

Satır: 18

Daha önce.

aḳabenüñ miyānında vāқи'
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki mukeddemen
İzniḳde kendüden

mükemmel:

1. **mükemmel:**

Sayfa 14

Satır: 11

Kusursuz, eksiksiz.

hemān dördi Şeyh-i kāmīl ve
mükemmel idi
dördüñ biri Hācī Bayrām
Velī ve biri Şeyh Hüseyin

mükerreme sultān:

1. **mükerreme sultān:**

Sayfa 29

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Sitti Mükereime

*(Mükrim) Hatun 7. Osmanlı
padişahı Fatih Sultan
Mehmed'in eşidir.
kaynaklarda Sitti Hatun
adı ile anılan Fatih'in eşinin
gerçek adının Mükrim
Hatun olduğu İzniḳ'te
bulunan Eşraf-ı denilen
Şeyh Abdullah b. Eşraf
türbesine ait 890 tarihli
vakfiyede "Mükrim
Hatun elletü Validü'd-eyyid
selâtinü'r-Rum ve'I-Acem
Sultan Bayezid" yazılı olup
Sitti kelimesinin bir unvan
olduğu anlaşılmaktadır.
Buradan da açıkça
anlaşılacağı gibi Sitti
Mükereime (Mükrim) Hatun,*

*Sultan İkinci Bayezid'in
annesidir.*

üzere şekeri dehānlarında
tutmağa işāret ider
Mükerreme Sultān daḳı
şekeri dehānlarına va'z ider

mükerreme sultāna:

1. **mükerreme sultāna:**

Sayfa 29

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Sitti Mükereime

*(Mükrim) Hatun 7. Osmanlı
padişahı Fatih Sultan
Mehmed'in eşidir.
kaynaklarda Sitti Hatun
adı ile anılan Fatih'in eşinin
gerçek adının Mükrim
Hatun olduğu İzniḳ'te
bulunan Eşraf-ı denilen
Şeyh Abdullah b. Eşraf
türbesine ait 890 tarihli
vakfiyede "Mükrim
Hatun elletü Validü'd-eyyid
selâtinü'r-Rum ve'I-Acem
Sultan Bayezid" yazılı olup
Sitti kelimesinin bir unvan
olduğu anlaşılmaktadır.
Buradan da açıkça
anlaşılacağı gibi Sitti
Mükereime (Mükrim) Hatun,
Sultan İkinci Bayezid'in
annesidir.*

Mükerreme Sultāna irsāl
iderler aḳa daḳı şekeri
vālide Sultāna virtür ve Eşref-
zādenüñ vaşiiyetleri

mukīm:

1. **mukīm:**

Sayfa 70

Satır: 13

İkamet eden, oturan;

daim olan, daimî.

ba' dehu Kāzazhāne
Medresesinde muḳīm iken
ṭarīk-i tadrīsden ferağ gelüp
muḥabbet-i ilāhiyeyi

muḳīm oldı:

1. **muḳīm oldı:** -dı
Sayfa 68
Satır: **10**
Kelime Tipi: -
İkâmet etmek.

muḥteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil gūşesinde
muḳīm oldı Ba' dehu

muktedâ-yı enâm:

1. **muktedâ-yı enâm:**
Sayfa 69
Satır: **20**
Kelime Tipi: -
*Halkın fikir ve
davranışlarını ölçü olarak
benimsediği, örnek aldığı
(kimse).*

Menkıbe Na'lbantoğlu
Maḥallesinde imâm ve
muktedâ-yı enâm olan
Farâ'izzî Muştafa Efendi
naḳl

muktedâ-yı enâmdur:

1. **muktedâ-yı enâmdur:** -
dur
Sayfa 41
Satır: **9**
Kelime Tipi: -
*Halkın fikir ve
davranışlarını ölçü olarak
benimsediği, örnek aldığı
(kimse).*

muktedâ-yı enâmdur Vaṭan-ı
aşlısi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroğlu
Aḥmedînüñ

mülākād olındukda:

1. **mülākād olındukda:** -ın, -
duk, -da
Sayfa 10
Satır: **22**
Kelime Tipi: -
Buluşma, görüşme.

Rūmī taḥallüş itdüklerine
sebeb Hüseyn Hamāvī
Ḥazretleriyle ibtidâ mülākād
olındukda mübârek

mülakat:

1. **mülakatlarıyla:** -lar, -ı, -
(y)la
Sayfa 42
Satır: **12**
Buluşup görüşme.

kiyâmi's-sâ'at münkarız
eylemeyüp rüz-ı cezâda
mülakatlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Āmin

mülākī olup:

1. **mülākī olup:** -up
Sayfa 10
Satır: **14**
Kelime Tipi: -
Görüşmek | kavuşmak.

taşra çıkup hezâr-ı lütuf ve
'arz-ı iştıyak birle
Eşref-zâdeye mülākī olup
mesrūr itdüklerinden

mülâzemet iderdi:

1. **mülâzemet iderdi:** -er, -di
Sayfa 49
Satır: **16**
Kelime Tipi: -
*Bir yere devam etme,
devamlı gidip gelme.*

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

mülâzemeti evyâmı:

1. **mülâzemeti evyâmı:** -ı
Sayfa 49
Satır: **21**
Kelime Tipi: -
*Bir yere devam etme,
devamlı gidip gelme günleri.*

mülâzemeti evyâmı kırk
güne bâliğ olındukda kırk
birinci gün halk şalât-ı
zuhûrdan çıkduklarında ol

mülâzım:

1. **mülâzım:**
Sayfa 70
Satır: **12**
*Osmanlı ilmiye
teşkilâtında müderris
olabilmek için belli bir süre
staj yapan medrese mezûnu.*

Efendi dinmekle meşhūr idi
'Ulema-i' aşrından
aḥz-ı 'ulüm itdükden şoñra
mülâzım u müderris

mü' min:

1. **mü' minler:** -ler
Sayfa 46
Satır: **10**
*Mümin, iman eden,
inanan kimse.*

yaılaḳda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü' minler 'acib
zamânında ta'âm getürdüñüz

2. **mü' minler:** -ler
Sayfa 46
Satır: **21**

*Mümin, iman eden,
inanan kimse.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü'minler
oldukları ecludendür Menkıbe
merhüm Şeyh

3. mü'minleri:-ler, -i

Sayfa 46

Satır: 17

*Mümin, iman eden,
inanan kimse.*

kereminden bizüm
hidmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zîm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

4. mü'minlerün:-ler, -ü, -ñ

Sayfa 46

Satır: 1

*Mümin, iman eden,
inanan kimse.*

olan mü'minlerün önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'âmı getiren tâife'

mü'min-zâde hasîb efendi:

**1. mü'min-zâde hasîb
efendi:**

Sayfa 59

Satır: 6

Kelime Tipi: -

(ö. 1166/1752-53)

*Mü'minzâde adıyla da
tanınan Ahmed Hasîb Efendi
Bursa'da doğmuştur..
Silkû'l-leâli Âli Osmân adlı
manzum Osmanlı tarihi ile
tanınan âlim ve müderristir.*

Efendi zâviyesinde
medfündür vefâtına
mevâlden

Mü'min-zâde Hasîb Efendi
bu târihi güyen

mümkün olduğu kadar:

1. mümkün olduğu kadar:

Sayfa 20

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Olabildiği, yapılabildiği
kadar.*

bunuñ Eşref-zâde olduğu
gerçi bilmez ammâ ta'âm
virüp mümkün olduğu kadar
ri'âyet ve ikrâm ider

mümkün olmaz:

1. mümkün olmaz:-maz

Sayfa 66

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Mümkün olmak, imkan
dahilinde olmak.*

hesâbını kâtipler kaleme
almak mümkün olmaz
Şeyh Muhammed Efendi İbn
Halîl babaları

mün'akis olup:

1. mün'akis olup:-up

Sayfa 11

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Yansımak. II gönül
bağlamında belirlemek.*

himm-i 'âliyesiyle
ehllerinün qalbine Sulţân
Eşrefzâdenün hâtırısı
mün'akis olup ehlleri

münâsebet:

1. münâsebet:

Sayfa 69

Satır: 6

Vesile.

Şeyh Muhammed Efendi
muqaddemen bir
münâsebet ile İznike gelüp
Ba'dehu Eşref-zâde

münâsib geldi:

1. münâsib geldi:-di

Sayfa 24

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Uygun gelmek.

temâm kaddüme münâsib
geldi bir akçe dağı
ziyâde eyledüm dellâl
şâhibine danışmağa gitdi

münâsib görmişler:

**1. münâsib görmişler:-miş,
-ler**

Sayfa 4

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Uygun görmek.

bulduğu meşhûrdur Lâkin
şöhretten ictinâb idüp
ihtifâyı münâsib görmüşler
ve her ne kim anlar

münâza'a eylemişken:

**1. münâza'a eylemişken:-
miş, -ken**

Sayfa 62

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Çekişmek, münakaşa
etmek.*

birâderidür Emr-i
Şeyhühîyetde birâder-zâdesi
ile
münâza'a eylemişken
mükâbele günlerini terk

münâzâ'ât-ı kesîre:

1. münāzā'āt-ı keşire:**Sayfa 57**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Çok büyük bir çekişme.

Efendi ile emr-i
Şeyhūhiyetde beynlerinde
münāzā'āt-ı keşire vāki'
olmuşdur Āh̄h̄irü'l-emr

münfa' il olup:**1. münfa' il olup:****Sayfa 13**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Gücenmiş, alınmış,
kırgın olmak.*

Te'ālā ile 'ahd idüp tururam
ki çihil rüz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
dağı münfa' il olup

2. münfa' il olup:-up**Sayfa 26**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Gücenmiş, alınmış,
kırgın olmak.*

dönüp bi'l-vāsıta ahvāli
pādişāha i'lām iderler
pādişāh Ḥazretleri münfa' il
olup buyururlar ki ne

münib:**1. münib:****Sayfa 39**

Satır: 14

*Tövbe edip Hak yoluna
yönelen, tövbe-kâr olan
(kimse).*

merhūm Maḥmūd Paşa
Eşref-zāde Sultān
Ḥazretlerinden münib imiş
Sultān Eşref-zādeden

münkarız eylemeyüp:**1. münkarız eylemeyüp:-**

me, -(y)üp

Sayfa 42

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Mahvetmek.

kıyāmi's-sā'at münkarız
eylemeyüp rüz-ı cezāda
mülākātlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Āmin

münkaṭi' olsun:**1. münkaṭi' olsun:-sun****Sayfa 48**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Tükenmek, bitmek,
kesilmek.*

'Oğmaniñ nesli münkaṭi' mı
olsun bu rızā'-yı
Ḥaḫka muḫālifdür deyü
teslīm eylediler ma'lūm

münkeşif olmayup:**1. münkeşif olmayup:-ma, -**

(y)up

Sayfa 52

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Açılmak (Havanın
açılması).*

münkeşif olmayup yedinci
gün Ḥazreti Şeyḫ
Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu
şalāt-ı şubḫı edā idüp vird-

münkir olduğu:**1. münkir olduğu:-duğ, -ı****Sayfa 50**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*İnkar eden olmak, inkar
etmek.*

olduğı eelden çeşm-i dili nā-
bīnā olup dü-cihānda
didār-ı Ḥaḫḫdan maḫrūm
olup ḫüsrāna giriftār

muntazır:**1. muntazırlar:-lar****Sayfa 10**

Satır: 1

*Hazır olarak bekleyen
(hizmete hazır bekleyen).*

ve ne maḫüle zātdur deyü

muntazırlar iken

Eşref-zāde Efendi Ḥazretleri
yanlarından geçüp

muntazır oluñ:**1. muntazır oluñ:-uñ****Sayfa 49**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Beklemek.

rencide itmeyin bunda bir

ḫikmet var ola

zuhūrına muntazır oluñ imdi
bu kelbūñ

muntazır turdukda:**1. muntazır turdukda:-duğ, -da****Sayfa 5**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Beklemek.

ile gidüp muntazır turdukda
Ba'dehu'z-zamān Abdal
Muḫammed Ḥazretleri dağı
Eşref-zāde Efendi

müntefi' olayduñuz:

1. **müntefi‘ olayduñuz:-a, -**
(y)du, -ñuz

Sayfa 18

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yararlanmış olmak.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazar eyleye
tâ ki siz dağı müntefi‘
olayduñuz Bu kelâm nūr-ı

müntehī olup:

1. **müntehī olup:-up**

Sayfa 4

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Sona ermek.

Hâzreti Esedullahi'l-ğâlib
‘Alī İbn-i Ebi Tâlib
Kerremallahü Vechehu
Hâzretlerine müntehī olup

mürāca‘at iderler:

1. **mürāca‘at iderler:-er, -**
ler

Sayfa 25

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Başvurmak.

zuhūr ider Eṭṭebbāya
mürāca‘at iderler bir dürlü
‘ilac-pezir olmamış Āḥirü'l-
emr eṭṭebbā'-i dīn kim

mürācāt idüp:

1. **mürācāt idüp:-üp**

Sayfa 25

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Başvurmak.

meşâyih-ı ‘izâmdur anlara
mürācāt idüp her biri
birinden istimdād için taht-ı
yedlerinde olan

murād:

1. **murādi:-ı**

Sayfa 14

Satır: 2

Maksat, meram, niyet.

beni bunda haps itdiñüz ki
ammâ Eşref-zâde
Hâzretleri kıyduñuz dimeden
murādi bizi istiğraq

2. **murādum:-um**

Sayfa 30

Satır: 21

Maksat, meram, niyet.

buyururlar ki İy Bārī Te‘ālā
senden murādum
ba‘dehu-l yevm budur ki bizi
selāṭinüñ ḳalbinden

3. **murādumuza:-umuz, -a**

Sayfa 32

Satır: 18

Maksat, meram, niyet.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u ḥandān olup
murādumuza nâil olduḳ deyü

4. **murādi:-ı**

Sayfa 48

Satır: 7

Maksat, meram, niyet.

oğlanınıñ murādi Sulṭān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı ‘Abdu’r-raḥīm
Tırsīdür hemān Sulṭānū'l-

5. **murād:**

Sayfa 3

Satır: 4

Amaç, maksat.

ve'l-‘irfan Şeyḫ-i Rūz-ı
bihān Baḳlī Ḳaddesallahü
Te‘ālā ruḥahü ve bil-
vālideynden murād meşâyih-
ı

murād eyledüklerinde:

1. **murād eyledüklerinde:-**
dük, -ler, -i, -n, -de

Sayfa 57

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Arzulamak.

olduḳda pederlerinden sonra
İzniḳde post-nişin
olmaḳ murād eyledüklerinde
‘ammileri Şeyḫ Şālih

murād-ı ‘abdu’r-raḥīm
tırsīdür:

1. **murād-ı ‘abdu’r-raḥīm**
tırsīdür:-dür

Sayfa 48

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Abdurrahīm Tırsi'nin

arzusu.

oğlanınıñ murādi Sulṭān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı ‘Abdu’r-raḥīm
Tırsīdür hemān Sulṭānū'l-

murādiye semtinde:

1. **murādiye semtinde:-**
(n)de

Sayfa 68

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Murādiye semti II

Bursa'nın semti.

müteāl ile hazine-i ḳudse
irtihāl eyledi Murādiye
semtinde Hamza Bey Cāmi‘-
ı şerifinde olan

murādullah:**1. murādullah:****Sayfa 48**

Satır: 19

Allah'ın muradı.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ‘amel iderler
imiş
Ba‘dehu vākı‘a ‘aynıyla
vākı‘ olup Sultān Selīm

mürāi:**1. mürāi:****Sayfa 26**

Satır: 21

Riyakār, ikiyüzlü.

‘aceb müstağnī olur mürāi
ancağ varuñ katlı idüñ
deyü emr ider kâpucılar dağı
ol aradan emr-i

mürākabe:**1. mürākabeden:-den****Sayfa 27**

Satır: 14

Gözetmek.

şoñra kâpucılar gelürler
Sultān Eşref-zāde dağı
hemān bir kerre re’s-i
sa‘ādetlerini mürākabeden

mürākabe tururlar:**1. mürākabe tururlar:-ur, -lar****Sayfa 27**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Gözetmek, beklemeye
durmak.*

gelecek yollarına karşı
a‘şalarına ittika idüp

mürākabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Hāzretlerine

mürākaben tururlar:**1. mürākaben tururlar:-ur, -lar****Sayfa 48**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Beklemeye durmak.

Sellemiñ huzūr-ı ‘ālilerinde
mürākaben tururlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerüñ kânkısı geçsün

mürebbi’-i t̄alibān:**1. mürebbi’-i t̄alibān:****Sayfa 57**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Öğrencilerin mürşidi.

mürebbi’-i t̄alibān olup
Ba‘dehu Hattāb oğlu nām
bir şākī-i bed-fa‘āl biñ yüz
kırk yedi senesinde

mürebbi’-i t̄alibīn:**1. mürebbi’-i t̄alibīn:****Sayfa 60**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Talebelerin mürşidi.

İncirlice Mağallesinde vākı‘
zāviye-i Eşrefiyede
post-nişīn ve mürebbi’-i
t̄alibīn olup ‘ülüm-ı

mürekkep:**1. mürekkep:****Sayfa 9**

Satır: 12

Mürekkep.

girüp erba‘in temām olıcağ
vākı‘ olan vākı‘atları
bir kâğıda tahriir ve bir
mürekkep dağı tedārik idüp

mürğ-i rūhı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz:**1. mürğ-i rūhı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz:-da****Sayfa 19**

Satır: 8

Kelime Tipi: Kalıp

İfade*Ruh kuşu (can) ebedi
cennete uçup yuva yapmış.*

iken sekiz yüz yetmiş dört
tārihinde mürğ-i rūhı
pervāz-ı bihişt-i cāvidānda
lāne-sāz kâşaba-i

mürīd:**1. mürīdlerimiñ:-ler, -i, -m, -i, -ñ****Sayfa 23**

Satır: 14

*Tarikatte bir şeyh ve
mürşide bağlanarak
kendisinden usul ve tasavvuf
yolunu öğrenen kimse.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel‘ün benim mürīdlerimiñ
ve ahibbālarumuñ

2. mürīdliğüm:-liğ, -üm**Sayfa 24**

Satır: 5

*Tarikatte bir şeyh ve
mürşide bağlanarak
kendisinden usul ve tasavvuf
yolunu öğrenen kimse.*

mürīdliğüm hālinde Sultān
Eşref-zāde Hāzretlerinüñ

bir h dmeti olsa buyurlardı
varup h dmeti ed 

3. **m r dliği**:-liğ, -i

Sayfa 42

Satır: 14

*Tarikatte bir Şeyh ve
m rŐside bağlanarak
kendisinden usul ve tasavvuf
yolunu öğrenen kimse.*

Menkıbe Şeyh ‘Abdu’r-
rah m Tırs  H zretleri
m r dliği h linde her b r
Sult n EŞref-z deye ilh h

m rŐsid-i k mil:

1. **m rŐsid-i k mil:**

Sayfa 14

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Tasavvufta seyr-i
s lukunu tamamlayıp irşad
görevinde bulunan kişi,
manevi terbiye edici. Şeyh ile
aynı manaya gelir.*

ruĥum işte m rŐsid-i k mil
böyle olur ki  albi
yerde koyup kendi ‘ lem-i
erv ha tayar n idüp

2. **m rŐsid-i k mil:**

Sayfa 49

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Tasavvufta seyr-i
s lukunu tamamlayıp irşad
görevinde bulunan kişi,
manevi terbiye edici. Şeyh ile
aynı manaya gelir.*

nuşretlerin ziy de eyleye
 min y  mucibe ‘Ő-
Ő  il n Menkıbe B kiye-i ‘s-
selef m rŐsid-i k mil

mürtefi ‘ olmuş:

1. **mürtefi ‘ olmuş**:-muş

Sayfa 22

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yükselmek.

miğd r  mürtefi ‘ olmuş
Hem n ol s  ‘at H y
diyüp bir na ‘ra-i saĥt urup
Sult n EŞref i n

m r r:

1. **m r rula**:-la

Sayfa 36

Satır: 11

*Geçme, sona erme,
geçip gitme.*

buyurduklarından yüz altmış
sene m r rula ya ‘n 
bi  otuz dört t rihinde ‘ v m
t  ‘ifesinden ba ‘z 

2. **m r rında**:-i, -(n)da

Sayfa 50

Satır: 13

*Geçme, sona erme,
geçip gitme.*

gün m r rında h t ruma
ĥu r itdi ki Şeyh bir
k  k adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

m r r ider:

1. **m r r ider**:-er

Sayfa 66

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Geçip gitmek.

m r r ider balık çıkmaz ol
gün ki Sin n Dede
H zretleri ol maĥalle
varurlar balıkçılar balık

m r r itdükde:

1. **m r r itdükde**:-d k, -de

Sayfa 11

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Geçmek.

olurlar amm  birkaç gün
m r r itdükde  alb-i
Őerflerine bu h t ra vesv s
tarafından ĥu r ider ki

m r r-ı eyv mla:

1. **m r r-ı eyv mla**:-la

Sayfa 18

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Günlerin geçmesi.

r c  ‘ iderler EŞref-z de
H zretleri daĥı m r r-ı
eyv mla kaşaba-i İznike
gelüp iĥtif  üzre olup

mürüvvet:

1. **mürüvvet:**

Sayfa 37

Satır: 4

*İnsaf, insaniyet,
l tu karlık.*

gelesin biz sen  bu bel dan
ĥal s itmemek
mürüvvet değ ld r h t ru n 
ĥ Ő t t ‘An- ar b

m Ő hede:

1. **m Ő hede:**

Sayfa 14

Satır: 3

*Tasavvuft  açıdan
Allah’ın tecellilerini görme
ve il h  sırlara vakıf olma.*

ve m Ő hede Őaf sından
ayırup ‘ lem-i n s ta ve
ĥasret   iftir ka getirüp
kıyd  dimek idi benüm

2. müşâhede:**Sayfa 23**

Satır: 2

*Seyrederek anlama,
gözün gördüklerine dair
tefekkiir etme, gözleyerek
aşlını kavrama.*

zann ile 'âmilsin ammâ
dervîşân-ı mu'âyene ve
müşâhede ile 'âmillerdür
Menkıbe Şeyhüm

müşâhede iderler:**1. müşâhede iderler:-er, -ler****Sayfa 32**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Görmek, şahit olmak.

iderler

müşâhede itdüklerinde:**1. müşâhede itdüklerinde:-dük, -ler, -i, -n, -de****Sayfa 29**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Şahit olmak, görmek,
temaşa etmek.*

bu kerâmeti 'ayânen
müşâhede itdüklerinde

müşâhede itdüm:**1. müşâhede itdüm:-dü, -m****Sayfa 26**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Şahit olmak, görmek,
temaşa etmek.*

itdüm eğer ol 'azîzi daħı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtiyla şifâ-yâb ola vezîr

müşâhede itmiş:**1. müşâhede itmiş:-miş****Sayfa 25**

Satır: 24

Kelime Tipi: -

*Şahit olmak, görmek,
temaşa etmek.*

şeref-i şöhbetiyle müşerref
oldukda hüsn-i hâllerini
müşâhede itmiş imiş vezîre

muşallâ:**1. muşallâya:-(y)a****Sayfa 45**

Satır: 15

*Namaz kılınan veya
namaz kılınması için
ayrılmış olan açık yer,
namazgah.*

muşallâya geldüklerinde
Şeyh 'Abdu'r-raħîm Tırsî
bunlara şalat-ı zıhrı kılıvırüp
tesbîh ve du'âdan

müşâr:**1. müşâr:****Sayfa 4**

Satır: 17

Seçkin kişi.

her fende emşâl ü akrânına
galebe idüp müşâr bi'l-
benân olmağıla imtiyâz
bulmuş iken bir şeb ba'zı

müşârü'n-ileyh:**1. müşârü'n-ileyh:****Sayfa 67**

Satır: 19

Adı geçen, bahsi geçen.

müddet rağbet idüp sonra
müşârü'n-ileyh

Sa'âde'd-din Efendi

İstanbulda Şahın müderrisi

müşârüneyh:**1. müşârüneyhi:-i****Sayfa 59**

Satır: 26

Adı geçen, bahsi geçen.

Minede tıraş itsen gerekdir.
Vakı'a anlar râhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşârüneyhi tıraş

müşâvere iderler:**1. müşâvere iderler:-er, -ler****Sayfa 48**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Önemli bir konu

*üzerinde iki veya daha çok
kimse arasında yapılan fikir
alış verişi, danışma, istişâre.*

Selleminñ huzûr-ı 'âlilerinde
murâkaben tururlar
müşâvere iderler ve
şehzâdelereñ çankısı geçsün

müşerref:**1. müşerref:****Sayfa 42**

Satır: 12

*Şerefliendirmek;**onurlandırmak.*

kıyâmı's-sâ'at münkarız
eylemeyüp rûz-ı cezâda
mülâkatlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Amin

müşerref oldukda:**1. müşerref oldukda:-duk, -da****Sayfa 25**

Satır: 23

Kelime Tipi: -
Şereflemek.

şeref-i şoḥbetiyle müşerref
oldukda ḥüsn-i ḥâllerini
müşâhede itmiş imiş vezîre

2. **müşerref oldukda:**-duk, -
da

Sayfa 39

Satır: 17

Kelime Tipi: -
Şereflemek.

gelüp şeref-i meclîsleriyle
müşerref oldukda elinde
olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde daḥı nâmenüñ

3. **müşerref oldukda:**-duk, -
da

Sayfa 8

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Müşerref olmak;
onurlanmak, onur kazanmak,
şereflemek.

Varup şeref-i şoḥbetiyle
müşerref oldukda eşnâ-i
kelâmda Eşref-zâde Efendi
Ḥâzretleri buyururlar ki

müşerref olduklarında:

1. **müşerref olduklarında:**-
duk, -lar, -i, -n, -da

Sayfa 30

Satır: 19

Kelime Tipi: -
Şereflemek.

şoḥbetleriyle müşerref
olduklarında hemân
Eşref-zâde Ḥâzretleri
mübârek ellerin ref' idüp

müşerref olmak:

1. **müşerref olmak:**-mak

Sayfa 42

Satır: 16

Kelime Tipi: -
Şereflemek.

ve ibrâm idüp Ḥâzreti Hızır
'aleyhis' selâmi görmek
ve şoḥbetiyle müşerref
olmak ricâ iderler imiş Bir

müşerref olup:

1. **müşerref olup:**-up

Sayfa 32

Satır: 7

Kelime Tipi: -
Şereflemek.

müşerref olup dest-i
sa'âdetlerinden tövbekâr
olayduk bu devletden bî-
naşîb olduk deyü ağlaşurlar

muşliḥi' d-din efendi:

1. **muşliḥi' d-din efendi:**

Sayfa 50

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Mudurnulu olan
Muşliḥi' d-din Efendi
(Eşrefoğlu Rumi'nin damadı
ve halifesi olan) Abdurrahim
Tirsi'nin halifesidir. Bir
tarafıtan dergâhın
hizmetlerini yürütürken
Sayfa tarafıtan da Tirsî'nin
oğlu Hamdi efendinin
yetişmesine gayret etmiştir.
Hamdi Efendi çok küçük
yaşta olduğu için , vasiyeti
gereğince Muslihuddin
Efendi şeyhinin yerine
geçmiştir. Türbesi Bolu –
Mudurnu'da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tirsî
hazretlerinin yanındadır.

Muşliḥi' d-din Efendi eyyâm-
ı senede bir zamânda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine ḳodı
birkaç

müstağnî olur:

1. **müstağnî olur:**-ur

Sayfa 26

Satır: 21

Kelime Tipi: -
Umursamamak.

'aceb müstağnî olur mürâi
ancaḳ varuñ ḳatlı idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḥı
ol aradan emr-i

müstağrak olup:

1. **müstağrak olup:**-up

Sayfa 19

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Gark olmak, mânevî bir
vaziyete dalmak.

buyurduklarında nihâyet faḳr
u fenâya müstağrak
olup ḥatta 'avâm istiḥḳâr
tarafında olurlar ḥatta

müstaḥlef:

1. **müstaḥlef:**

Sayfa 56

Satır: 23

Kendi yerine geçirilmiş.

pederlerinden görüp mücâz ü
müstaḥlef
Ḥâşiye

müstaḥlef oldukda:

1. **müstaḥlef oldukda:**-duk,
-da

Sayfa 51

Satır: 5

Kelime Tipi: -
Kendi yerine geçirilmiş.

oldukda Şeyh Muşlihi'd-din
Efendi intikālinden soñra
kaşaba-i İznikde āsitāne-i
Eşrefiyede nice zamān

müstahlef oldukdan:

1. **müstahlef oldukdan:**-
duk, -dan

Sayfa 63

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

oldukdan soñra pederleri
dār-ı āhirete rihlet
buyurdukdā Sedbaşı
fevkinde Eyüb Efendi

2. **müstahlef oldukdan:**-
duk, -dan

Sayfa 58

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Bir şeyh tarafından
halife tâyin edilmiş (kimse)
anlamına gelen bir terimdir.

görüp anlardan mücāz ü
müstahlef oldukdan soñra
Burusada Sedbaşı fevkinde
Eyüb Efendi zāviyesi

müstahlef olduklarında:

1. **müstahlef olduklarında:**-
duk, -lar, -i, -(n)da

Sayfa 56

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp

anlardan mücāz ü müstahlef
olduklarında pederleri

2. **müstahlef olduklarında:**-
duk, -lar, -i, -(n)da

Sayfa 60

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

fazilet-nişāb dağı tarikat-ı
'aliyeyi pederlerinden
görüp mücāz ü müstahlef
olduklarında Burusada

müstahlef olmağıla:

1. **müstahlef olmağıla:**-mağ,
-ıla

Sayfa 53

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

'aliyeyi pederleri Pîr Hamdi
Efendiden görüp
mücāz ü müstahlef olmağıla
peder-i sāmi-kağrleri

müstahlef olmağıla:

1. **müstahlef olmağıla:**-mağ,
-ıla

Sayfa 55

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

pesendidür tarikat-ı 'aliye-i
Kağiriyeyi peder-i 'ālî-
kağrlerinden görüp mücāz ü
müstahlef olmağıla

müstahlef olmuşlar:

1. **müstahlef olmuşlar:**-mış,
-lar

Sayfa 70

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

idüp müstahlef olmuşlar idi
biñ altmış sekiz
tārihinde intikāl buyurup
zāviye-i Eşrefiyede medfün

müstahlef olmuşlardur:

1. **müstahlef olmuşlardur:**-
mış, -lar, -dur

Sayfa 55

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

Efendiden görüp müstahlef
olmuşlardur Ba' dehu
biñ yüz dört Ramażan-ı
şerifinüñ onuncı günü

2. **müstahlef olmuşlardur:**-
mış, -lar, -dur

Sayfa 56

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

pederlerinden müstahlef
olmuşlardur ve bunlaruñ
dağı ilahiyyātı vardur
nitekim yine hāşiyede

3. **müstahlef olmuşlardur:**-
mış, -lar, -dur, -

Sayfa 64

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Kendi yerine geçirilmiş
olmak.

'ammileri e'ş-Şeyh 'İzze'd-
din Efendiden görüp

müştaḥlef olmuşlardır
Ba' dehu ibādāt ü tã'āta

müşta'id:

1. müşta'id:

Sayfa 67

Satır: 15

Yetenekli.

Sa'āde'd-din Efendi
(kavābil-i müşta'idānı)
müşta'id
talebeleri cem'
eyledüklerinde taleb ü rağbet
ile

müşta'il olmağıla:

1. müşta'il olmağıla:-mağ, -
ila

Sayfa 67

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Alevlenmek, tutuşmak.

olduğda mezbür icāzetleri ile
bunda kalup ba' dehu
āteş-i 'ışk-ı ilāhī kânün-ı
derūnında müşta'il olmağıla

**müştakān-ı visāl-i rabbü'l-
'ālemīn:**

1. müştakān-ı visāl-i
rabbü'l-'ālemīn:

Sayfa 40

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Alemlerin Rabbi'ne
kavuşmayı şiddetle arzu
eden, özleyen, hasretini
çeken, gönülden isteyen.

każā'amiye'l-basar İy
'āşıkān-ı çilekeş-i halvet ü
erba'in ve İy müştakān-ı
visāl-i Rabbü'l-'ālemīn

müstakbil:

1. müstaḳbiliden:-den

Sayfa 10

Satır: 3

Ar. İstikbāl eden,
karşılaman. Cem'i:
müstakbilin.

gider ašlā müstaḳbiliden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu olduğın bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenüñ

2. müstaḳbilin:-in

Sayfa 10

Satır: 7

Ar. İstikbāl eden,
karşılaman. Cem'i:
müstakbilin.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilin kıyās iderler ki
Rūmdan gelen er'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

müstevli olup:

1. müstevli olup:-up

Sayfa 4

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Art arda gelmek, peş
peşe gelmek.

vekāyi' sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve 'ināyet-i lem-
yezeli üzerlerine gālīb ve
müstevli olup cezbetü'n

müstevli olur:

1. müstevli olur:-ur

Sayfa 27

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Kaplamak.

bir heybet müstevli olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

mütāla'a ederken:

1. mütāla'a ederken:-er, -
ken

Sayfa 2

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Okumak, tetkik etmek.

mütāla'a ederken süre-i
Nisā'da kāle 'Allāhu te'ālā
Ve'budū'llāhe velā tuşrikū
biḥi şey'en ve bil-vālideyni
iḥsānen āyet-i kerīmesinin

mutaşarrıf:

1. mutaşarrıf:

Sayfa 58

Satır: 16

Taşarrıf eden, kendinde
kullanma hakkı ve salahiyeti
bulunan.

maḥlül olmağıla
pederlerinin himmet-i
'aliyyesiyle
zāviye-i mezbüreye
mutaşarrıf olmuşdur biñ yüz

müte'arif olan 'azizleri:

1. müte'arif olan 'azizleri:-
ler, -i

Sayfa 25

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Herkesçe bilinen
saygın, hürmetli kişi.

memāliki geşt ü güzār idüp
ferden ferden müte'arif
olan 'azizleri getürmüşler
aşlā yine çāre olmamış

müteğayyir olurlar:

1. müteğayyir olurlar:-ur, -
lar

Sayfa 30

Satr: 7
Kelime Tipi: -
Bozulmak.

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
miqdâr flori alup ve yine
İzniğe rüçü' iderler ve

mu' tekid:

1. **mu' tevide:-e**

Sayfa 38

Satr: 16

*İnançlı kimse, dini
bütün insan.*

Menkıbe muhkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu' tevide Hâtün var imiş bir
şeb güşüne bir

mu' tekid olmak:

1. **mu' tekid olmağ:-mağ**

Sayfa 54

Satr: 1

Kelime Tipi: -

İtikad etmek.

tāmmla mu' tekid olmağ
hasebiyle āsitāne-i
Eşrefiyeyi ve türbe'-i
Sultān Eşref-zādeyi tarh-ı

mu' tekid-i mechürdur:

1. **mu' tekid-i mechürdur:-
dur**

Sayfa 59

Satr: 11

Kelime Tipi: -

*Dinine bağılı olmasıyla
ünlü kimse.*

mechürdur Hāşiye Menkıbe
Şālihāndan bir hâtün
maraż-ı tã'una mübtelâ olup
ğāyet za'ife ve

mütemekkin olan:

1. **mütemekkin olan:-an**

Sayfa 9

Satr: 3

Kelime Tipi: -

*Bir yerde yerleşik halde
bulunmak, ikamet etmek.*

mağāmdan fethüñ şehir-i
Hamāda mütemekkin olan
imām-ı 'ālem 'Arif-i
Rabbāni Hāzreti Şeyh

mütemekkin olup:

1. **mütemekkin olup:-up**

Sayfa 8

Satr: 11

Kelime Tipi: -

*Bir yerde yerleşik halde
bulunmak, ikamet etmek.*

üzre mütemekkin olup Hācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyhā

mütenebbih olup:

1. **mütenebbih olup:-up**

Sayfa 34

Satr: 23

Kelime Tipi: -

*Aklını başına toplamak,
ibret almak, akıllanmak,
uyanmak.*

vefāt idüp ahāli-i maħalle
mütenebbih olup Sultān
Eşref-zādeden isti'zār idüp
'afv-ı cerā'imleriçün

müterakkeb:

1. **müterakkeblerdür:-ler, -
dür**

Sayfa 32

Satr: 16

Beklemek, gözlemek.

zıkr iderler Ba'dehu Sultān
Eşref-zāde Hāzretleri

kibār bize müterakkeblerdür
deyü yed-i şeriflerüñ

mutesavver:

1. **mutesavver:**

Sayfa 50

Satr: 29

Mümkün.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
zuhūr-ı veled itmek
mutesavver degüldür
dimişler
Hāzreti Şeyh Pīr Hāmdī
Efendinüñ kelām sem'ına
vāşıl olduğda yevm-i

mütevāzi'-i hāk:

1. **mütevāzi'-i hāk:**

Sayfa 44

Satr: 17

Kelime Tipi: -

Gösterişsiz toprak.

hāk mezārdur Quddis ellahü
Sırrahu'l-a'lā
Menkıbe Şeyh 'Abdürrahīm
Tırsī Hāzretlerinüñ

mütevcecih olur:

1. **mütevcecih olur:-ur**

Sayfa 43

Satr: 16

Kelime Tipi: -

Yönelmek.

hemān ol hinde yola revān
olup yaylak tarafına
mütevcecih olur şāfi'ı vaḳtı
olunca sıvışdı nām

mütevcecih olurlar:

1. **mütevcecih olurlar:-ur, -
lar**

Sayfa 9

Satr: 23

Kelime Tipi: -
Yönelmek.

vilâyet-i cem'an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersah yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

muvâzabat iderler:

1. **muvâzabat iderler:**-er, -
ler

Sayfa 6

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Bir işi ara vermeden,
aksatmadan yapmak, bir işte
ciddiyet, sebat ve devamlılık
göstermek.*

Hâzretlerinden tövbe ve
inâbe ve riyâzet-i şâkkaya
muvâzabat iderler bir rütbe
ki mübârek re'slerinde

muvâzibat idüp:

1. **muvâzibat idüp:**-üip

Sayfa 19

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Bir işe durmadan
çalışmak, bir işle daima
uğraşmak.*

işâret buyurdıkları perhiz
üzre yedi sene muvâzibat
idüp irşâd-ı sâlik-i râh-ı
Hudâya ve terbiye-i

müyesser olurısa:

1. **müyesser olurısa:**-ur, -
ısa-urısa

Sayfa 5

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Nasip olmak.

baña naşîb ve dâye var ise ve
ma'ârif-i İlâhî

müyesser olurısa 'âmetleri
zuhûr ide deyü niyyet

müzâkere iderler:

1. **müzâkere iderler:**-er, -
ler

Sayfa 51

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Bir iş hakkında
konuşma, söyleşme.*

Pazar Köyüne gider iken
kerâmât-ı evliyâ'ullahı
müzâkere iderler imiş
dervîşlerden birine hâtıra

müzekki'n- nûfûs:

1. **müzekki'n- nûfûs:**

Sayfa 19

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Nefislerin

*Terbiyesi/Müzekki'n-Nûfus,
Anadolu evliyasının
büyüklerinden Eşrefoğlu
Rûmî'nin 15. yy.da duru bir
Türkçeyle kaleme aldığı, bir
nevi Müslüman şahsiyet
eğitimi denilebilecek nefis
terbiyesini bütün
kavramlarıyla ele alan, seyr
ü sülûk yollarında rehberlik
eden pratik bir İslam ahlak
kitabı.*

ţâlibânı molaya meşgul olup
Müzekki'n- Nûfûs ve
Tarîkat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

müzeyyen:

1. **müzeyyendür:**-dür

Sayfa 54

Satır: 5

Bezenmiş, süslenmiş.

kâşiler ile müzeyyendür ol
kâşilerün üzerinde cellî
ve ta'lîk olmak üzere huţût-ı
ğarîbe ve nuķûş-ı

N

nâ-çâr:

1. **nâ-çâr:**

Sayfa 16

Satır: 10

Far. Çaresiz.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervîşân nâ-çâr kalkup eţrâfi
bir miķdâr geşt ü

nâçâr:

1. **nâçâr:**-a

Sayfa 31

Satır: 5

Far. Çaresiz.

ârâma mecâlî kalmaz nâçâr
haşlarından birkaç
adam alup tebdîl-i şüret ile
İzniķe gelürler ve

nâçâr kalup:

1. **nâçâr kalup:**-up

Sayfa 37

Satır: 10

Kelime Tipi: -
Çaresiz kalmak.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülüp tutup yine
bağlarlar yine çözülür
'Âhîrû'l-emr nâçâr kalup

nâdim olmuşlar:

1. **nâdim olmuşlar:**-muş, -lar

Sayfa 40

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Pişman olmak,
pişmanlık duymak.*

boğarlar Ba'dehu'l-mevt
Sultân Mehmed Hâzretleri
ğâyet nâdim olmuşlar ammâ
çi-fâ'ide izâcâ'e'l-

nâdim olursın:

1. **nâdim olursın:**-ur, -sın

Sayfa 25

Satır: 4

Kelime Tipi: -
Pişman olmak.

râzî olursañ devlet bulursın
ve illâ çok nâdim
olursın fe'emmâ şönraki
peşimânlık fâ'ide virmez

nâgâh:

1. **nâgâh:**

Sayfa 32

Satır: 11

Ansızın, birdenbire.

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel
üzerinde mübârek dîdelerün
açup ve yed-i şerîflerün

2. **nâgâh:**

Sayfa 36

Satır: 2

Ansızın, birdenbire.

nevm galebe idüp eşnâ-i
zikru'llahda bir miqdâr
kendülerinden gâ'ib olurlar
Nâgâh Sultân

3. **nâgâh:**

Sayfa 37

Satır: 8

Ansızın, birdenbire.

suhte 'âdet-i kadîmeleri üzre
iki bâzûlarından
muhkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nâgâh

nâ'il:

1. **nâ'il:**

Sayfa 44

Satır: 7

Erişmek, ulaşmak.

merâtib-i 'âliyye nâ'il ve
me'ârif-i İlahiyye
ıttıla'-ı hâşıl u hîlâfet virüp
seccâdelerini dağı teslîm

nâil olduk:

1. **nâil olduk:**-du, -k

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -
*Erişmek, elde etmek,
ulaşmak.*

yanlarına çeküp iğmâz-ı 'ayn
iderler misâfirler dağı
şâd u hândân olup
murâdumuza nâil olduk deyü

nakd-i hayâtı:

1. **nakd-i hayâtı:**-ı

Sayfa 63

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Can sermayesi.

Şâlih Efendi dağı nakd-i
hayâtı ta'dâd idüp itmâm
itmişdür İznîkde türbe-i
Eşref-zâdede mağall-i

nakl:

1. **nakline:**-i, -(n)e

Sayfa 55

Satır: 12

*Nakil yoluyla,
aktarılarak.*

Şânî Efendinün intikâline
târih didi Fûrûşî Hâzreti
Şeyhün nakline târih Sırr-ı
Hudâdur sene 1069

nakl buyurmışlar:

1. **nakl buyurmışlar:**-mış, -
lar

Sayfa 24

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*(Başkasına âit bir söz,
olay, fikir vb.ni) Bir yerde
anlatmak, hikâye etmek.*

Hâbîb Dede vasıtasıyla zîb-i
mahâfil-i kürsî Şeyh
'Abdu'r-rahîm Tırsiden nakl
buyurmışlar ki

2. **nakl buyurmışlar:**-mış, -
lar

Sayfa 35

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*(Başkasına âit bir söz,
olay, fikir vb.ni) Bir yerde
anlatmak, hikâye etmek.*

vaqitdendir diyerek nakl
buyurmışlar Menkıbe
muhkîdür ki Eşref- zâde
Sultân Hâzretlerinün

nakl ider:

1. **nakl ider:**-er

Sayfa 69

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Anlatmak, rivayet
etmek, hikâyet etmek.*

ider ki bir gün Şeyh-i
müşârü'ñ-ileyhün meclisinde
hâzır idüm Eşrefzâde
fuğarâsından olup Tirede

nakl idince:

1. **naql idince:-ince****Sayfa 19**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Anlatmak.

naql idince

*Beyan: Eşref-zāde

Efendimüzün intikal-i dār-ı

bekāları

naql olunur:1. **naql olunur:-ın, -ur****Sayfa 35**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

İletmek. anlatmak.

Hāzretlerinden naql olunur ki

ecdād-ı 'izāmumuz

Sultān Eşref Hāzretleri

irtihāl-i bekā-yı sarāy-ı

naqş olup:1. **naqş olup:-up****Sayfa 25**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Bir yerde belirli bir iz**bırakmak, yer etmek.*

bu menkıbeden iki ma'nā var

evvela biri budur ki

dünyāya şu miqdār taqayyüd

kalbde naqş olup

na'lbantoğlu mahallesinde:1. **na'lbantoğlu****maħallesinde:****Sayfa 69**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Nalbantoğlu Mahallesi**II Bursa'nın Osmangazi**ilçesine bağlı bir**mahallesidir.*

Menkıbe Na'lbantoğlu

Maħallesinde imām ve

muḳtedā-yı enām olan

Farā'izzī Muştafa Efendi

naql

nāleler evler:1. **nāleler eyler:-r****Sayfa 61**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Feryad etmek.

zikriyle zāhid tövbeḳār oldu -

her seher iñler nāleler

eyler Gülşen-i 'ışkda şol

hezār oldu 'İşka uyanlar

nām:1. **nām:****Sayfa 19**

Satır: 4

Adli.

ṭālibānı molaya meşğul olup

Müzekki'n- Nüfūs ve

Ṭarīkat-nāme nām iki cild

kitāb taşnīf ve te'līf

2. **nām:****Sayfa 20**

Satır: 13

Adli.

nām ḳaryeye götürüp bir

hāneye ḳaps ider meğer

ol şahşın bir 'acūze vālidesi

var imiş vālidesine

3. **nām:****Sayfa 21**

Satır: 18

Adli.

vālidesi ḳazıyyeyi i'lām

eyledükde ol daħı istiğfār

idüp bī'at eylemişdür ve

Pınarpaşı nām cüybaruñ

4. **nām:****Sayfa 27**

Satır: 2

Adli.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ

ḳurbında Derbent

nām bir ḳāfir ḳaryesi var bir

gice anda yaturlar

5. **nām:****Sayfa 38**

Satır: 15

Adli.

Menkıbe muḳkīdür ki

Tirsine nām maħalde bir

mu'tekide Hātūn var imiş bir

şeb güşüne bir

6. **nām:****Sayfa 39**

Satır: 12

Adli.

Hāzretlerinün vezīri

Maħmūd Paşayı bir cüz'ī

cürümle Yedi Kule nām

mevzi'de ḳaps ider meğer

7. **nām:****Sayfa 39**

Satır: 20

Adli.

mühriñ açup Ba'de'l-ḳirā'et

ol adama buyurlar

ki Geybūze nām ḳaşabaya

varuñ ve anda falan

8. **nām:****Sayfa 41**

Satır: 6

Adli.

meḥāfil ü Kürsī e'ş-Şeyḥ
'Abdu'r-raḥīm e'd-Tırsī
kaşaba-i İznik kurbında Tirse
nām kıaryede kadem-

9. nām:

Sayfa 41

Satır: 8

Adli.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Fakīh dir(ler) ki ve Tirse
nām kıaryede imām ve

10. nām:

Sayfa 44

Satır: 20

Adli.

'āşā- dāri Ḥabīb Dededen
mervīdür ki Şeyḥ
'Abdu'r-raḥīm Ḥazretleri
Tirse nām yaylağda olan

11. nām:

Sayfa 50

Satır: 23

Adli.

kerimesi Ḥayrūnnisādan
tevellūd iden Zeliḥā nām
duḡter-i

12. nām:

Sayfa 51

Satır: 12

Adli.

Şeyḥ Pīr Ḥamdī Efendi
ibni'ş-Şeyḥ 'Abdu'r-raḥīm
Tırsī Ḥazretleri bir gün bu
boyalıca nām kıaryeden

13. nām:

Sayfa 52

Satır: 10

Adli.

Ḥazretleri bizümledür E'l-
kışşa yaylağdan
kaşkup Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pıñar

14. nām:

Sayfa 52

Satır: 12

Adli.

yanında nüzül olunup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nām
mevzi'de nüzül olunup

15. nām:

Sayfa 57

Satır: 7

Adli.

mürebbi'-i tālibān olup
Ba'dehu Ḥaṭṭab oğlu nām
bir şākī-i bed-fa'āl biñ yüz
kırk yedi senesinde

16. nām:

Sayfa 58

Satır: 6

Adli.

İbnü'ş-Şeyḥ Eşref-i Şānī
Efendi Kıuddise Sırruhu
Gemlik kıazāsına tābi'
Kumla-i Şağīr nām kıaryede

17. nām:

Sayfa 59

Satır: 23

Adli.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp

merhüm Şeyḥ Ḥazretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

18. nām:

Sayfa 60

Satır: 14

Adli.

zāhiriye ve bātınıyede
yegāne olmağla enisü'l-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cem' ve te'lif buyur-

19. nām:

Sayfa 64

Satır: 17

Adli.

Burusada Kıaragüllü nām
mevzi'de Ferḥādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbürede

20. nām:

Sayfa 68

Satır: 24

Adli.

meķābirde medfündür
taşavvufda zādü'l-kavāfil
fī-ṭayyi'l-merāḥil nām kıtabı

21. nām:

Sayfa 70

Satır: 10

Adli.

maḥrüse-i Burusa kurbında
Gemlik Kıazāsına tābi'
Kumla-ı Şağīr nām kıaryeden
zuhūr ve Şeyḥ Receb

22. nām:

Sayfa 71

Satır: 4

Adli.

Eşrefî mahrûse-i Burusa
każâsına tâbi Ğarmancık
nâm każâ kuralarından
Gedikvirân nâm kıaryede

23. **nâm:**

Sayfa 71

Satır: 4

Adli.

Eşrefî mahrûse-i Burusa
każâsına tâbi Ğarmancık
nâm każâ kuralarından
Gedikvirân nâm kıaryede

24. **nâm:**

Sayfa 71

Satır: 6

Adli.

meşhür iken Ba' dehu
Kütahyada Seyyid
'Ömeroğlu
nâm 'azîzden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i râh-ı tarîkat

25. **nâm:**

Sayfa 43

Satır: 16

Ünlü.

hemân ol hînde yola revân
olup yaylak tarafına
mütevceh olur şâfi'î vaḳtı
olunca sıvıḫı nâm

namâz:

1. **namâza:-a**

Sayfa 49

Satır: 14

*Far. Beş vakitte icrası
müminîne farz olan kıyâm ve
kuûd ve rükû ve sücut ile
tesbihten ibaret olan ibadet,
salât.*

pederüm 'Abdu'r-raḫîm Tırsî
Ğazretlerinüñ du'â
revzenesinde yaturdı ammâ
namâza gelüp gidenler

namâz kıldılar:

1. **namâz kıldılar:-dı, -lar**

Sayfa 33

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Namaz kılmak.

Ğaḫḫ dostları dirildiler
Ka'bede namâz kıldılar

namâz kılip:

1. **namâz kılip:-up**

Sayfa 21

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Namaz kılmak.

alalum dir Pirezen daḫı şü
getürür Eşref-zâde
Ğazretleri daḫı âbdest alup
namâz kılip zıkrü'llah

nâme:

1. **nâmenüñ:-nüñ**

Sayfa 39

Satır: 18

Mektup.

gelüp şeref-i meclisleriyle
müşerref olduḫda elinde
olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde daḫı nâmenüñ

2. **nâmesin:-si, -n**

Sayfa 39

Satır: 18

Mektup.

gelüp şeref-i meclisleriyle
müşerref olduḫda elinde
olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde daḫı nâmenüñ

nâmus:

1. **nâmüs:**

Sayfa 56

Satır: 27

Iffet.

'Ar nâmüs kıaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Ğaḫḫa
eyleyüben iştiḡal zıkr-i
Ğaḫḫda cûş idenlere şala
gelsün berü

nâmus u 'ârı:

1. **nâmus u 'ârı:-ı**

Sayfa 70

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Iffet ve utanma.

İlahî Gel bugün 'ışkuñ
şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'ârı
terk idüp dîvâne ol

nâr-ı muḫabbet:

1. **nâr-ı muḫabbet:**

Sayfa 31

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Muḫabbet (aşk) ateşi.

ḫânḫâhlarında karar iderler
likin pâdişâh
Ğazretlerinüñ derünlarını
nâr-ı muḫabbet ihrâḫ idüp

nâs:

1. **nas:**

Sayfa 45

Satır: 5

Insanlar.

ki ta'bir olunmaz dahve'-i kübrā olduğda nas sofrā sofrā olup oturdılar Abdu'r-raḥīm Tırsī Ḥāzretleri

naşīb:

1. **naşīb:**

Sayfa 5

Satır: 5

Kismete düşen şey, pay, hisse.

baña naşīb ve dāye var ise ve ma'ārif-i İlähī müyesser olurısa 'ālametleri zuhūr ide deyü niyyet

naşīb olmadığı:

1. **naşīb olmadığı:**-*ma, -diğ, -i*

Sayfa 53

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kismet olmak.

imdi bize şikār naşīb olmadığı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

naşihat idüp:

1. **naşihat idüp:**-*üp*

Sayfa 18

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Öğüt vermek, nasihat etmek.

sürüp veda' idüp 'azm-i rāh iderler Şeyḫ Hüseyin Ḥāzretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rümī

naşihat-pezīr:

1. **naşihat-pezīr:**

Sayfa 13

Satır: 1

Far. Nasihat kabul edici, eden.

Çün ba'zılar naşihat-pezīr olmayup Ḥāzreti Şeyḫüñ hużūrına varurlar Sultānum Rümī vefat eylemiş

nā-ümid:

1. **nā-ümid:**

Sayfa 59

Satır: 13

Ümitsiz.

ḫayātdan nā-ümid olup uyḫusı araşında görmüş ki Eşref-zāde Şeyḫ Şerafe'd-din Efendi fuḫarāsı ile

nā-ümid olur:

1. **nā-ümid olur:**-*ur*

Sayfa 40

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Ümitsiz olmak, ümitsizliğe düşmek.

minba'd hayāt-ı dünyādan nā-ümid olur ol gice nişfu'l-leylde pādīşāh tarafından adamlar gelüp

nazar buyurdukda:

1. **nazar buyurdukda:**-*duk, -da*

Sayfa 11

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak.

nazar buyurdukda yine erba'ın emr iderler anlar daḫı sem'an ve tā'aten deyüp hemān ayaḫları

nazar buyurduñuz:

1. **nazar buyurduñuz:**-*du, -ñuz*

Sayfa 18

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Bakmak.

ne'aceb nazar buyurduñuz Şeyḫ Ḥāzretleri buyururlar ki bir baḫr-i muḫīd imiş her nem var

nazar buyurup:

1. **nazar buyurup:**-*up*

Sayfa 18

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Eşref-zāde Sultān Ḥāzretlerinüñ ardından nazar buyurup ḫayrān olurlar fuḫarā eydür ki Sultānum

nazar eyledi:

1. **nazar eyledi:**-*di*

Sayfa 18

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Bakmak.

velāyetle Eşref-zāde Sultāna keşf olup bir mil ḫadar yer gitmiş iken bir kere nazar eyledi Şeyḫ Hüseyin

nazar eyleye:

1. **nazar eyleye:**-*ye*

Sayfa 18

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Bakmak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir nazar eyleye tā ki siz daḫı müntefi' olayduñuz Bu kelām nūr-ı

nazar idüp:1. **nazar idüp:-üp****Sayfa 5**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Ḥazretlerine nazar idüp
buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getir
Anlar daḥı pāzāra

2. **nazar idüp:-üp****Sayfa 22**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Ḳuṭbe'd-din men'ideler
Eşref-zāde Efendi hemān
bir kerre Molla Ḳuṭbe'd-dine
nazar idüp şark tarafına

nazār-ı hayāt-baḥşlarıyla:1. **nazār-ı hayāt-****baḥşlarıyla:-lar, -i, -(yl)a****Sayfa 28**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Hayat baḥşeden bakış.

ve ḥavās görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenün nazār-ı
hayāt-baḥşlarıyla

nazarında korlar:1. **nazarında korlar:-r, -lar****Sayfa 5**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Gözünün önüne**koymak.*

mil'āka ile getirüp nazarında
korlar Abdal Muḥammed

Ḥazretleri mil'ākayı eline
alup şorbayı

nazarlarına korlar:1. **nazarlarına korlar:-r, -lar****Sayfa 43**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Gözlerinin önüne**koymak.*

Sultāna elmayı getirüp
nazarlarına korlar
buyururlar ki 'Abdu'r-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

nazm:1. **nazm:****Sayfa 33**

Satır: 4

Şiir, nazım.

getürmişler

Nazm

nazm idüp:1. **nazm idüp:-üp****Sayfa 33**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Tertip etmek veya vezin
ve kafiye ile manzum olarak
yazmak.*

Nitekim bu vaḳ'ayı zīb-i
maḥāfil-i Kürsī
'Abdu'r-raḥīm Tırsī nazm
idüp kaleme

ne:1. **ne:-, -****Sayfa 25**

Satır: 9

T. Öyle bir.

Sultān Eşref-zāde
Ḥazretlerinün ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
gönülde olan fısıltıyı işidür

2. **ne:****Sayfa 12**

Satır: 19

*"Nedir?" anlamında**soru zamiri.*

hücre içinde ḥaps itmenün
aşlı ne çıkarup defn
olinsun ba'zılar Ḥazreti Şeyḥ
kendü a'lamdur

3. **nedür:-dür****Sayfa 29**

Satır: 3

*"Nedir?" anlamında**soru zamiri.*

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Ḥazretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beḡāyet

4. **nedür:-dür****Sayfa 36**

Satır: 21

*"Nedir?" anlamında**soru zamiri.*

Sultānum siz kimsiz ve ism-i
şerifleriñüz nedür

5. **nedür:-dür****Sayfa 51**

Satır: 21

*"Nedir?" anlamında**soru zamiri.*

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işāret
buyururlar derviş daḥı ağaca
yaḳın

6. ne:**Sayfa 10**

Satr: 1

"Nasıl bir" anlamında
sıfat.

ve ne ma'küle zâtdur deyü
muntazırlar iken
Eşref-zâde Efendi Hâzretleri
yanlarından geçüp

ne 'aceb:**1. ne 'aceb:****Sayfa 26**

Satr: 21

Kelime Tipi: -

Nasıl.

'aceb müstağnî olur mürâi
ancağ varuñ katl idüñ
deyü emr ider kâpucılar dağı
ol aradan emr-i

2. ne 'aceb:**Sayfa 18**

Satr: 13

Kelime Tipi: -

*Ne kadar garip, ne**ilginç.*

ne 'aceb nazar buyurduñuz
Şeyh Hâzretleri
buyururlar ki bir baħr-i
muħîd imiş her nem var

ne 'acep:**1. ne 'acep:****Sayfa 15**

Satr: 13

Kelime Tipi: -

Ne garip.

fukarâsı dırlar ki ne 'acep biz
bu kadar zamândur
Şeyhün ħidmetinde püyânuz
bize himmet yok

ne çâredür:**1. ne çâredür:-dür****Sayfa 11**

Satr: 14

Kelime Tipi: -

*Çaresi yok, elden ne
gelir.*

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzüñ ħâlî nicedür hiç
bilmem ne çâredür

ne deñlü:**1. ne deñlü:****Sayfa 12**

Satr: 10

Kelime Tipi: -

Ne kadar.

açar görür ki Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri ħücrenüñ
bir cidârına istinad itmiş
turur ne deñlü ki taħrîk

ne ğam:**1. ne ğam:****Sayfa 53**

Satr: 3

Kelime Tipi: -

Gam değıl!.

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Ĥudâya
ta'lik itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vâkı' oldu

ne islersin:**1. ne islersin:-, -****Sayfa 24**

Satr: 20

Kelime Tipi: -

Ne yapıyorsun?.

'Abdü'r-raħîm-i faķîr dedüm
ki Lebbeyk Sultânüm
buyurdular ki ne islersin
dedüm ki zikru'llah

ne minnet:**1. ne minnet:****Sayfa 52**

Satr: 8

Kelime Tipi: -

*Ne (büyük) lütuf, ne
iyilik (memnun olunan bir
tavırla) | canına minnet
olmak.*

avınuñ zamâni imiş
rüfeķâsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

2. ne minnet:**Sayfa 53**

Satr: 6

Kelime Tipi: -

Minnet değıl.

imdi bize şikâr nasîb
olmadığı bu avda âhüya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

ne ola:**1. ne ola:****Sayfa 25**

Satr: 8

Kelime Tipi: -

Ne olacak?.

tevħîd-i Ĥudâya mâni' olunca
var kıyâs eyle ki
dağı ziyâdesinüñ zararı ne
ola biri dağı budur ki

nebât:**1. nebât:****Sayfa 29**

Satr: 10

*Topraktan yetişen, biten
her çeşit şey. Bitki.*

zāde Hāzretleri hemān
mübārek ellerin ceplerine
şokup bir miqdār nebāt
şekeri çıkarup mübārek

nebi:

1. **nebinūn:-nüñ**

Sayfa 8

Satır: **21**

Peygamber.

nebinūñ kādemi vardığı yire
velinūñ başı varmak
muḥāldür Eşref-zāde Efendi
Hāzretleri eydür ki

neden:

1. **neden:**

Sayfa 23

Satır: **21**

Nasıl, nereden.

şalıvirür su'al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildüñüz cümle muḥarremāti
saña ḥelāl itdüm

**nef'anallahü bî-şefā'ati
yevmü'l-mizān ve
hafazanallahu bi-
himmetihi fi'l-cenneti
anduhūli'n- nirān:**

1. **nef'anallahü bî-şefā'ati**

yevmü'l-mizān ve

hafazanallahu bi-

himmetihi fi'l-cenneti

anduhūli'n- nirān:

Sayfa 19

Satır: **15**

Kelime Tipi: **Dua**

İfadesi

*Hesap günü Allah'ın
yardımı, (Rasûlullah'ın)
şefâati ile ve (yine) Allah'ın
himmeti ve O'nun
korumasıyla cenneti kazanıp,
cehenneme girmekten
korunsun.*

nirān Menkıbe Hāzreti Eşref-
zāde Şeyh Hüseyin
Hamāvi Hāzretlerinden
gelüp İznike teşrif

nef'anallahü bişefā'ati:

1. **nef'anallahü bişefā'ati:**

Sayfa 71

Satır: **20**

Kelime Tipi: -

Allah'ın yardımı ve

(Rasulullah'ın) Şefaati ile.

karındür Kaddesallahü
esrārehüm ve Nef'anallahü
bişefā'atihi Amin yā Mu'in

nefer:

1. **nefer:**

Sayfa 50

Satır: **12**

Kişi, adam.

Muşlihi'd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırk nefer
kimesneyi erba'ine ḳodı
birkaç

2. **nefer:**

Sayfa 50

Satır: **14**

Kişi, adam.

gün mürürında ḥātıruma
ḥuṭūr itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

nefes:

1. **nefesleri:-ler, -i**

Sayfa 26

Satır: **4**

*Suluk anlamına gelen
tabii hayat unsurudur. Âşık,
insan-ı kāmile intisap
etmeden evvel bir ölüye*

*benzer. İşte bu ölü, mürşidin
hayat bahşeden nefesiyle
dirilir. Nefes, mürşidin ilâhî
hayat veren sözleri, duası,
feyzi ve taliplere manevî
tasarrufudur.*

itdüm eğer ol 'azîzi daḥı
getürürseñüz ümüddür ki
mübārek nefesleri
berekātiyla şifā-yāb ola vezir

nefeslerine tutup:

1. **nefeslerine tutup:**

Sayfa 29

Satır: **11**

Kelime Tipi: -

*(Mānen büyük bir
kimse) Belli bir işin olması
için gönülden duâ etmek.*

nefeslerine tutup ba' dehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virün eriyince

nefsün kır:

1. **nefsün kır:-ü, -ñ**

Sayfa 70

Satır: **27**

Kelime Tipi: -

Kulun kötü,

*beğenilmeyen, bayağı ve
hayvānî arzuları, huy ve
fülleri, kibir gazap, kin,
haset, hırs, tahammülsüzlük,
hasislik, dedikodu, şehvet,
ihtiras, hevâ vü heves gibi
zaaflarının merkezini yok
etmek anlamına gelir.*

Gel bugün meydān-ı 'ışık içre
bahādırlık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
daḥı merdāne ol

neñ vardır:

1. neñ vardur:-dur

Sayfa 42

Satr: 22

Kelime Tipi: -

Neyin var?.

düçâr olup dir ki aç
maçramanı göreyüm neñ
vardur 'Abdu'r-raḥîm Tırsî

neseb:

1. nesebleri:-ler, -i

Sayfa 4

Satr: 2

Soy, nesil, sülale.

Eşref-zâde e'ş-Şeyḥ
'Abdullah e'r-Rûmî
Ḥazretlerinüñ nesebleri
dâmâd-ı Resûlullah

neşr itmeği:

1. neşr itmeği:-meğ, -i

Sayfa 3

Satr: 15

Kelime Tipi: -

Yaymak, dağıtmak.

neşr itmeği kendüme farz-ı
'ayn bilüp bi'avnillahi
Te'âlâ ve bi-şefâ'atıhi
Habîbihu'l- Muştafâ

neşr itmekdür:

1. neşr itmekdür:-mek, -dür

Sayfa 3

Satr: 7

Kelime Tipi: -

Yaymak, dağıtmak.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden t̄arîkat-i 'aliyyede
sened-i sa'âdetümüz olan
Sultânü'l-'arîfin ve

neşvünemâ bulup:

1. neşvünemâ bulup:-up

Sayfa 47

Satr: 6

Kelime Tipi: -

Gelişip büyümek.

Bâyezîd-i Velînüñ vâlideleri
beni sarâya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemâ bulup ḥadd-i

nevâdir-i dehrdendür:

1. nevâdir-i dehrdendür:-

*den, -dür***Sayfa 54**

Satr: 12

Kelime Tipi: -

Dünyada az bulunan.

Ḥazreti Şeyḥ Sırrî 'Ali
Efendiden teberrük olmağ
üzere bâkîdür Seyf-i mezbûr
nevâdir-i dehrdendür

nev-bahâr:

1. nev-bahâr:

Sayfa 60

Satr: 19

*İlkbahar mevsimi,
çiçeklerin yeşermeye
başladığı, doğanın
tazelendiği vakit.*

ter gönlüm nev-bahâr oldı
Kodı ağıyârı buldı
dildârı Gördi ol yârı bîķarâr
oldı Allahuñ adın

nevbahâr:

1. nevbahâr:

Sayfa 17

Satr: 5

*İlkbahar mevsimi,
çiçeklerin yeşermeye
başladığı, doğanın
tazelendiği vakit.*

mervîdür ki ol zamân
nevbahâr imiş Şeyḥ
Ḥüseyn Ḥazretleri
buyururlar ki dervişler bize
bir

nevm:

1. nevm:-e

Sayfa 36

Satr: 7

*Uyku (Kubbealtı
Lügati).*

Ḥazretleri gözin açup bir
daḥı nevm t̄alibe olmaz
Ba'dehu nice esrâr keşf olup
ma'arîf-i İlahîyyeye

2. nevm:

Sayfa 37

Satr: 16

*Uyku (Kubbealtı
Lügati).*

adamlar 'azm-i câmeḥâb
iderler Maḥbûsuñ daḥı
üzere nevm ğalebe idüp bir
miķdâr uyuduğda

nevm ğalebe idüp:

1. nevm ğalebe idüp:-üüp

Sayfa 36

Satr: 1

Kelime Tipi: **Deyim***Uyku basmak,
basturmak.*

nevm ğalebe idüp eşnâ-i
zikru'İlahda bir miķdâr
kendülerinden ğâ'ib olurlar
Nâġâḥ Sultân

neylersün:

1. neylersün:

Sayfa 23

Satr: 11

Neylersin?.

içinde bükülüp didi ki Yâ
Şeyh neylersün Hakk
Te'âlâ baña kıyamete dek
mehil virmişdür

nice:

1. nice:

Sayfa 19

Satır: 23

T. Pek çok.

idersüñüz bu 'azîziñ şehr-i
Hamâda nice
kerametleri zuhûr eyledi
deyü kerâmetlerini bir bir

2. nice:

Sayfa 36

Satır: 8

T. Pek çok.

Hâzretleri gözin açup bir
dahı nevme tâlibe olmaz
Ba' dehu nice esrâr keşf olup
ma'ârif-i İlahîyyeye

3. nice:

Sayfa 49

Satır: 1

T. Pek çok.

niçe emşâr u memâlik feth
olımdı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

4. nice:

Sayfa 50

Satır: 5

T. Pek çok.

sağ u sâlim olmuşlar nice
âdem şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya' ullağa münkir

5. nice:

Sayfa 55

Satır: 7

T. Pek çok.

Eşrefiyyede pederlerinüñ
yerine Şeyh olup nice
mâh u sâl riyâzât ve
mücâhedât iştiğâl üzere iken

6. nice:

Sayfa 56

Satır: 2

T. Pek çok.

Efendiye qarîndür Şeyh-i
mezbürüñ tabî'at-ı
şi'riyesi dahı olup nice
ilâhiyât-ı mu'teberesi

7. nice:

Sayfa 57

Satır: 6

T. Pek çok.

ahâli'-i İznik Şeyh 'Abdullah
Efendiye ihtiyâr
itmeleriyle nice sâl İznikde
post-nişîn ve

8. nice:

Sayfa 57

Satır: 23

T. Pek çok.

nice sâl-i 'ibâdât ve ta'âte
iştiğâl üzere iken

9. nice:

Sayfa 58

Satır: 7

T. Pek çok.

vâki' zâviye-i Eşrefiyyede
istiḥlaf itmekle nice mâh
u sâl qarye-i mezbûrede
'ibâdât ü ta'âte iştiğâl

10. nice:

Sayfa 60

Satır: 16

T. Pek çok.

mışlar ki her vecihle kemâl
anda zâhir ve
nümâyandır ve tabî'at-ı
şi'riyeleri dahı olup nice

11. nice:

Sayfa 64

Satır: 3

T. Pek çok.

imiş ve tabî'at-ı şi'riyesi dahı
olup nice ilâhiyât-
güyâ olmuşlar E'-Şeyh
Fahre'd-din Efendi Şeyh

12. nice:

Sayfa 64

Satır: 19

T. Pek çok.

hücre-nişîn olup nice müddet
taḥşil-i 'ilme
müdâvemet itdükden şoñra
tarîkat-ı 'âliye-i şüfiyyeye

13. nice:

Sayfa 67

Satır: 17

T. Pek çok.

mezbûrı alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ'ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

14. nice:

Sayfa 67

Satır: 18

T. Pek çok.

mezbûrı alup nice müddet
anlar da dânişmend ve

mevâid-i fezâ' ilinden
hişşemend oldu mezbûra nice

15. nice:

Sayfa 68

Satır: 2

T. Pek çok.

Şeyh Hamdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

16. nice:

Sayfa 70

Satır: 21

T. Pek çok.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı
şî'riyyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerîfleridür

17. nicedür:-dür

Sayfa 11

Satır: 14

*"Nasıl?" anlamında
imkansızlık ifade eden soru
zarfı.*

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzün hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

18. nice:

Sayfa 13

Satır: 16

*"Nasıl?" anlamında
imkansızlık ifade eden soru
zarfı.*

hâlvethânenün bâbını feth
iderler hâzır olan
dervîşân görürler ki dahı
otuzuncu günde nice

19. nice:

Sayfa 17

Satır: 1

*"Nasıl?" anlamında
imkansızlık ifade eden soru
zarfı.*

Rümî nice bulmuş deyü
serzeniş iderler fuğarâ tiz ol
şu olan maħalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

20. nice:

Sayfa 24

Satır: 23

*"Nasıl?" anlamında
imkansızlık ifade eden soru
zarfı.*

nice zikru'llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
inkâr dahı idersin

21. nice:

Sayfa 50

Satır: 14

*"Nasıl?" anlamında
imkansızlık ifade eden soru
zarfı.*

gün mürürında hâtıruma
huṭur itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırk nefer
kimesneyi nice

nice ideceğin bilmez:

1. nice ideceğin bilmez:-mez

Sayfa 28

Satır: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

*Ne yapacağını
bilememek.*

derünına âteş-i muħabbet
düşüp nice ideceğin
bilmez 'Âkıbetü'l-emr
istikbâle bizâtihi giderem

nice ta'âmdur:

1. nice ta'âmdur:-dur

Sayfa 46

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Ne yemeği?.

Şeyh Efendi Hâzretleri gâyet
hazzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ta'âmdur
bizüm andan haberümüz

nice zamân:

1. nice zamân:

Sayfa 51

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Uzun uzun, çok zaman.

oldukda Şeyh Muşlihi'd-din
Efendi intikâlinden soñra
kaşaba-i İznikde âsitâne-i
Eşrefiyyede nice zamân

niçün:

1. niçün:

Sayfa 43

Satır: 6

Neden.

ve anlar dahı bir dervîş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dâmenine muħkem
yapışmadun

nidâ:

1. nidâsını:-sı, -(n)ı

Sayfa 31

Satır: 20

Çağrı.

mutma' inneh irci't İlä-
Rabbike Râziyeten
marḏıyyeh nidâsını güş idüp
icâbına li-hezihi'd

nidā buyururlar:1. **nidā buyururlar:-ur, -lar****Sayfa 34**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Seslenmek.

ğalebe idüp Hamāda sırr
yüzünden nidā buyururlar
ki Yā Rūmī şabır hōşdur velī
yerinde gerek yā

nidā eyleyüp:1. **nidā eyleyüp:-(y)üp****Sayfa 24**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Seslenmek, bağırmak.

varup halvethānemde
zikru' llahe ile meşğül oldum
Sultān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

nidā gelmez:1. **nidā gelmez:-mez****Sayfa 13**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Ses gelmek.

gelmez Bir dağı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'ūd iderler

2. **nidā gelmez:-mez****Sayfa 13**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Ses gelmek.

gelmez Bir dağı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz
diyüp ku'ūd iderler

nidā ider:1. **nidā ider:-er****Sayfa 17**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Seslenmek. Söylemek.

koparma tesbīhümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir zıkri
tükenmiş benefşe buldum

nidā idüp:1. **nidā idüp:-üp****Sayfa 13**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Seslenmek. Söylemek.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir dağı Hū
dirler anda dağı nidā

2. **nidā idüp:-üp****Sayfa 46**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Seslenmek. Söylemek.

yoğdur deyü mükāleme
eşnāsında Şeyh Hāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Hābīb Dede ol

nihāyet:1. **nihāyetine:-i, -n, -e****Sayfa 18**

Satır: 5

Son.

cümle Rūm erenlerinüñ
nihāyetine yetişüp bize
geldüñ eğer seyr ü sülukuñda
bizüm nihāyetümüze

2. **nihāyetümüze:-ümüz, -e****Sayfa 18**

Satır: 6

Son.

cümle Rūm erenlerinüñ
nihāyetine yetişüp bize
geldüñ eğer seyr ü sülukuñda
bizüm nihāyetümüze

3. **nihāyet:****Sayfa 19**

Satır: 17

Sonunda.

buyurduklarında nihāyet faqr
u fenāya müstağrak
olup hatta 'avām istihkār
tarafında olurlar hatta

nikāh eyleyüp:1. **nikāh eyleyüp:-(y)üp****Sayfa 47**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Evlendirmek.

eyleyüp İznike irsāl
olıñduğda Sultān Bāyezid
haşşakilerinden Sultān
Korkud vālidesi baña
vaşiyet

nişāngāh-ı ehl-i deründür:1. **nişāngāh-ı ehl-i****deründür:-dur****Sayfa 65**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Kalp ehlinin hedef yeri.

i maḥzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i deründür her kim olursa
varup mezārı üzre

nişfu'l-leyl:

1. nışfu'l-leylde:-de

Sayfa 40

Satır: 14

Gece yarısı.

minba'd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nışfu'l-leylde pādīřāh
tarafından adamlar gelüp

nışfu'l-leylde'arz u semā:1. nışfu'l-leylde'arz u
semā:

Sayfa 23

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Gece yarısı yer ve gök.

hālvette iken nışfu'l-
leylede'arz u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı hıttāb oldu ki Yā

nitdi:

1. nitdi:

Sayfa 33

Satır: 14

Ne etti, ne yaptı?.

Vaqt-i şubh irdi dünyādan
gitdi
Gördün o Sultānı nitdi

nitekim:

1. nitekim:

Sayfa 33

Satır: 1

Sonuç olarak.

Nitekim bu vaq'ayı zīb-i
maḥāfīl-i Kürsī
'Abdu'r-raḥīm Tırsī nazm
idüp kalemle

2. nitekim:

Sayfa 56

Satır: 3

Sonuç olarak.

vardur nitekim bu ḥāřiyede
meřtūr olan zāde-i
tab'-ı řerīfleridür Ḥāzreti e'ş-
Şeyḫ Eşref-i Sānī

3. nitekim:

Sayfa 56

Satır: 18

Sonuç olarak.

pederlerinden müstahlef
olmuşlardır ve bunların
daḫı ilahiyātı vardur
nitekim yine ḥāřiyede

4. nitekim:

Sayfa 57

Satır: 18

Sonuç olarak.

řerīfleri Sırrīdür ki ba'zı
ebyāt u eş'ār
buyurmuşlardır nitekim bu
rubā'ıyye'-i Fārisiyye

5. nitekim:

Sayfa 60

Satır: 17

Sonuç olarak.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur
nitekim bu İlahīzāde-i
tab'-ı řerīfleridür zikriyle
'āřık gülzār oldu tāze-

6. nitekim:

Sayfa 70

Satır: 22

Sonuç olarak.

*Şeyh-i mezburūn tabi'at-ı
şi'riyyesi dahi olup nice
ilahiyāt-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zāde-i tab'-ı řerīfleridür

nitsün:

1. nitsün:

Sayfa 34

Satır: 5

Ne etsin, ne yapsın?.

Bu bīçare ğarip nitsün
Ağlayu kıncaru gitsün

2. nitsün:

Sayfa 34

Satır: 7

Ne etsin, ne yapsın?.

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefođlı Rūmī Sultān

niyāz iderler:

1. niyāz iderler:-er, -ler

Sayfa 40

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yalvarmak, ricada
bulunmak.

Maḥmūd Pařanuñ ḥalāsın
niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Pařanuñ mađdūb
idügin istimā' idicek el-

2. niyāz iderler:-er, -ler

Sayfa 31

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Dilemek, rica etmek,
istemek.

iḥrāc eyle deyüp tazarru' ve
niyāz iderler ve daḫı
fuķarā ile İzniķe yine rücu'
iderler ve gelüp

3. niyāz iderler:-er, -ler

Sayfa 35

Satır: 9

Kelime Tipi: -
İstemek.

niyâz iderler ki pederünüz
Hâzretine teveccüh
buyurasuñuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

niyâz itdükde:

1. **niyâz itdükde:-de**

Sayfa 6

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Yalvarıp yakarmak.

idüñ deyü niyâz itdükde
Emir Sultân Kudîse
Sırrahu Hâzretleri buyururlar
ki kuzu biz Pîr ve

niyet:

1. **niyetle:-le**

Sayfa 27

Satır: 4

Kasıt, maksat.

‘Ale’ş-şabâh kâküp biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

niyet idüp:

1. **niyet idüp:-üüp**

Sayfa 35

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Kalben bir şeye
yönelmek.*

merhüme Zelihâ Hâtun
vâlid-i büzürgvârlarınun
türbe’-i münîfelerinde birkaç
gün i’tikâfa niyet idüp

2. **niyet idüp:-üüp**

Sayfa 58

Satır: 20

Kelime Tipi: -
*Kalben bir şeye
yönelmek.*

içün ta‘mîr ve tevsî‘
eylemişlerdür Ba‘dehu Hacc-
1
şerîfe niyet idüp ravza-i
seyyidü’l-enâmî ziyâretten

3. **niyet idüp:-üüp**

Sayfa 59

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Kalben bir şeye
yönelmek.*

Hâşîye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe’ d-din Efendi
Hâzretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerîfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

niyyet:

1. **niyyet:**

Sayfa 5

Satır: 6

Kasıt, maksat.

baña naşîb ve dâye var ise ve
ma‘ârif-i İlâhî
müyesser olurısa ‘âlametleri
zuhûr ide deyü niyyet

2. **niyyetine:-i, -n, -e**

Sayfa 22

Satır: 5

Kasıt, maksat.

müsteħabbı ta‘lîm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Hâzretleri
yine ‘âdet-i kadîmeleri

nöbet gelmişdür:

1. **nöbet gelmişdür:-miş, -
dür**

Sayfa 39

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Nöbet sırası gelmek.

mi buyururlar ki bu sene
gazâya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hâtunun gözinden gâ’ib

nola:

1. **n’ola:**

Sayfa 7

Satır: 10

Nolsa, nolsa gerek.

Hâzretlerine teveccüh
esnâsında hâtırına gelür ki
n’ola yine ‘Azîz Hâzretleri
bize bir hîdmet-i şâkka

nukûş:

1. **nukûş:-ı**

Sayfa 25

Satır: 11

*(Ar. nakş’ın çoğul şekli
nukûş) Nakışlar, resimler.*

ve nukûşı görür zîra gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i ‘izâmdan
Ebu’l-Feth Sultân

nukûş-ı ‘acîbe:

1. **nukûş-ı ‘acîbe:**

Sayfa 54

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Görülmemiş, hayret
edilecek nakışlar.*

‘acîbe ihtirâ’ ve icâd itmişler
ki hîred-i hurde-bîn
tefekküründe ‘âcizdür ve
Sultân Murâd-ı ‘âli-nijad

nümāyan:1. **nümāyandır:-dur****Sayfa 60**

Satır: 16

Görünen, meydanda olan, ayan, âşikâr.

mışlar ki her vecihle kemâl
anda zâhir ve
nümāyandır ve tabî'at-ı
şî'riyeleri dağı olup nice

nümāyân oldukda:1. **nümāyân oldukda:-duk, -da****Sayfa 17**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Açığa çıkmak, ortaya çıkmak.

isti'dādî zâhir ü nümāyân
oldukda fuqarâ zebânların
kütâh idüp iti'raf iderler
Ba'dehu Eşref-zâde Sultân

nümāyân olmuş:1. **nümāyân olmuş:-mış****Sayfa 60**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Görünmek, açığa çıkmak.

revân oldılar ben dağı bîdâr
oldum gördüm ki
âşâr-ı şîhhat üzerimde zâhir
ü nümāyân olmuş

nümāyân olup:1. **nümāyân olup:-up****Sayfa 37**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Görünmek.

rü'yâsında Sultân Eşref-zâde
nümāyân olup
buyururlar ki hâlâs zamânı
geldi tiz kalk git

nūr:1. **nūr:****Sayfa 23**

Satır: 6

1. Işık, ziya, aydınlık, nur.

hâlvette iken nısfu'l-
leyde'arz u semâ iki pâre
olup içinde bir nūr peydâ
oldı hitâb oldu ki Yâ

nūr-ı şu'ûr idüp:1. **nūr-ı şu'ûr idüp:-üp****Sayfa 67**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bilinçlenmek.

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademden zuhûr ve
âfitâb-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nūr-ı şu'ûr idüp ol

nūr-ı velâyetle:1. **nūr-ı velâyetle:-le****Sayfa 10**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Velilik nuru.

Hüseyin Efendi Hâzretlerine
nūr-ı velâyetle
ma'lûm olup bi'z-zât
kendüleri hânkâh kapusından

2. **nūr-i velâyetle:-le****Sayfa 15**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Velilik nuru.

velâyetle ma'lûm olup
dervîşâna Eşref-zâde
Hâzretlerinün keyfiyet ve
hâlini bildürmek için

3. **nūr-ı velâyetle:-le****Sayfa 18**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Velilik nuru.

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazâr
eyledi Şeyh Hüseyin

nûş:1. **nûş:****Sayfa 63**

Satır: 19

İçme, içmek.

günü âb-ı memâtî nûş ve
dünyâdan 'uqbâya
göçmüşdür zâviye-i
merkûmede defîn vü
pederleri

2. **nûş:****Sayfa 71**

Satır: 16

İçme, içmek.

iştigâl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferü'l-hayrında
şarâb-ı vuşlatı nûş vü
dünyâdan 'uqbâya irtihâl

nûş idenler:1. **nûş idenler:-en, -ler****Sayfa 56**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

İçmek, yudumlamak.

'Işk şarâbun nûş idenler şala
gelsün berü Dôst şedâsın güş

iderler şala gelsün berü
Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup
mest-i müdâm Kendüsin
serhûş idenlere şala gelsün
berü

nusret:

1. **nuşretlerin:**-ler, -i, -n

Sayfa 49

Satır: 5

*Başarı, üstünlük, zafer;
Allâh'ın yardımı ile galip
gelme.*

nuşretlerin ziyâde eyleye
âmîn yâ mucibe'ş-
Sâ'ilin Menkıbe Bâkıye-i's-
selef mürşid-i kâmil

nuşret-i hudâya:

1. **nuşret-i hudâya:**-ya

Sayfa 53

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Allah'ın yardımı.

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Hudâya
ta'lîk itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vâkı' oldu

nutk haklayup:

1. **nutk haklayup:**-(y)up

Sayfa 6

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Mürşidin sözlerini
tasdik etmek, uygulamaya
koymak anlamında
kullanılan bir ifadedir. Yani,
şeyhin emrini tahakkuk
mevkine koymak demektir.*

Eşref-zâde Efendi Hazretleri
nutk haklayup kalkıp
Ankara şehrine 'âzimet idüp
Hâcî Bayrâm-ı Velî

nutk-ı mübarekelerini:

1. **nutk-ı mübarekelerini:**-

ler, -i, -n, -i

Sayfa 41

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Mübarek söz.

Bâyezîd-i Fakîh dahı nutk-ı
mübarekelerini redd
itmeyüp râzî olurlar Ba'dehu
Sultân Eşref-zâde

nüzül:

1. **nüzüle:**-e

Sayfa 16

Satır: 2

*Bir yerde konaklama,
sabit durma.*

görüp ol gün bir şahrâya
teferruce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fuqarâ dirler ki

nüzül buyururlar:

1. **nüzül buyururlar:**-ur, -

lar

Sayfa 16

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Sabit durmak.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât
olınca tevhîd iderler Ba'dehu
du'â idüp fuqarâya şu

nüzül iderler:

1. **nüzül iderler:**-er, -ler

Sayfa 37

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Ulaşmak.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbûsı
şabâḥ divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bîtab

nüzül olup:

1. **nüzül olup:**-ın, -up

Sayfa 52

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Konaklama.

yanında nüzül olup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nâm
mevzi' de nüzül olup

2. **nüzül olup:**-ın, -up

Sayfa 52

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Konaklama.

yanında nüzül olup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nâm
mevzi' de nüzül olup

O

o:

1. **o:**

Sayfa 23

Satır: 9

"O" işaret sıfatı.

ki Bi-Ḳudretillâhi Te'âlâ o
mel'ûnı kabzam içine
alup şıqdum meğer ol
şeytan-ı racîm idi avucum

2. **o:**

Sayfa 33

Satır: 14

"O" işaret sıfatı.

Vaqt-i şubh irdi dünyādan
gitdi
Gördün o Sulţānı nitdi

3. o:

Sayfa 53

Satır: 7

"O" işaret sıfatı.

şe'āmetidür deyü remz
itdiler hālbuki o kelāmuñ
kâ'ili Şeyhüñ gıyābında
söylemiş idi Raĥmetullahi

4. o:

Sayfa 59

Satır: 26

"O" işaret sıfatı.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar rāhi olduktan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

5. o:

Sayfa 67

Satır: 12

"O" işaret sıfatı.

mānendi olmayup muĥakkık
ve müdaqqık
dānişmend olup o tārīhde
Burusada merĥüm

6. o:

Sayfa 64

Satır: 11

"O" üçüncü tekil şahıs
zamiri.

defn ü pederine vü
birāderine qarındür o mifzāl-
i cihānuñ riĥletin güş
itdiğüm birle didüm tārīh-i

oda:

1. oda:

Sayfa 11

Satır: 7

Oda, mesken, yer.

sa'ādethānelerinde bir oda
taĥliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rüz-be-rüz i'tā iderler

2. oda:

Sayfa 11

Satır: 22

Oda, mesken, yer.

ı kalble hālinize meşğül oluñ
Şeyh Efendi Hażretleri
bize tenhā oda virdi ve ta'ām
daĥı bī-nihāye ve dest

3. oda:

Sayfa 52

Satır: 10

Bir yer ismi.

Hażretleri bizümledür E'l-
kışşa yaylaqdan
kałküp Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pıñar

oğul:

1. oğul:-ı

Sayfa 9

Satır: 6

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

Muhyi'd-din 'Abdülkādir El-
Geylānī Quddise
Sırruhu'l 'ālī Hażretlerinüñ
dördüncü oğlı Şeyh

2. oğul:-ı

Sayfa 21

Satır: 16

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

Hażretlerinüñ ellerinden
ibtidā bī'at ve inābet iden
ol hātündür çünki çift
sürmeden oğlı geldükde

3. oğlum:-um, -ı

Sayfa 40

Satır: 7

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

Maĥmūd Paşa Qaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumı
aşmış idi ĥarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

oğul:

1. oğul:

Sayfa 21

Satır: 8

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

düşüp Sulţān Eşref
Hażretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kıla
benzemezsin İznikde

2. oğlum:-um

Sayfa 47

Satır: 13

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

şoñra pādīşāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nāyı daima ilĥāĥ
iderdüm bir şeb rü'yamda

3. oğullarıdur:-lar, -ı, -dur

Sayfa 62

Satır: 1

*Cinsiyeti erkek olan
evlāt.*

şulbī oğullarıdur ki biñ yüz
altı 1106 tārīhinde

'azm-i firdevs-i berin idüp
kaşaba-i İznikde Şeyh

4. **oğullarıdır:-lar, -i, -dur**

Sayfa 62

Satır: 9

*Cinsiyeti erkek olan
evlât.*

Ahmed Efendinin şulbî
oğullarıdır Pazar
Köyünde kâ'in zâviyede
'ibâdât ü tã'âte iştiğâl

oğ(u):

1. **oğlıdır:-i, -dur**

Sayfa 63

Satır: 12

*Cinsiyeti erkek olan
evlât.*

mürtefi'de medfûndur
Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
'Avnullah Efendi * Şeyh
Şerafe'd-din Efendinin
oğlıdır

oku:

1. **okuyup:-(y)up**

Sayfa 67

Satır: 10

Okumak.

fevâid ta'liminden telezzüz
idüp hatta Tefsîr-i
Keşşâfî min-evvelihî ilâ-
âhîrihî okuyup 'ilmde

ol:

1. **ol:**

Sayfa 5

Satır: 2

1. işaret sıfatı "o".

Sülük itmek dâ'iesinde
kalplerine ilhâm-ı Rabbânî

olup ol zamânda Burusada
meczûbân-ı İlahiyeden

2. **ol:**

Sayfa 6

Satır: 10

1. işaret sıfatı "o".

hücrelerine gelüp her nesi var
ise fuĥarâya bezl idüp
ol zamânda şehri Burusada
irşâd-ı nâs olan gülşen-

3. **ol:**

Sayfa 9

Satır: 14

1. işaret sıfatı "o".

hâliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkup Ĥamâya
giderler meĥer hikmet-i
Rabbânî ol sene Şeyh

4. **ol:**

Sayfa 10

Satır: 19

1. işaret sıfatı "o".

itdiklerin bilüp ol varakayı
ellerine virürler hatta
rivâyet olunur ki Sultân
Eşref-zâde kaşâ'idinde

5. **ol:**

Sayfa 14

Satır: 8

1. işaret sıfatı "o".

cem'iyet bulmuş iken yine
meşâlih-i mü'min'in için
ruĥını ol cem'iyetden
ayırup getirüp kalbine va'z'

6. **ol:**

Sayfa 14

Satır: 15

1. işaret sıfatı "o".

maĥsûda gelemün çün Eşref-
zâde Efendi ol gün
ĥalvetĥâneneden çıkup Şeyh
Ĥüseyin Ĥazretleri daĥı

7. **ol:**

Sayfa 14

Satır: 18

1. işaret sıfatı "o".

icâzet-nâme tahrîr idüp 'alem
ü çeraĥ ve seccâde ve
'aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

8. **ol:**

Sayfa 16

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

görüüp ol gün bir şahrâya
teferrüce giderler varup bir
beyâbanda nüzüle emr
iderler fuĥarâ dirler ki

9. **ol:**

Sayfa 16

Satır: 20

1. işaret sıfatı "o".

secceden ref'ider hemân
seccesi mekânından bir
a'lâ şucaĥız revâne olur
Eşref-zâde Ĥazretleri ol

10. **ol:**

Sayfa 17

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuĥarâ tiz ol
şu olan maĥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

11. **ol:**

Sayfa 17

Satır: 3

1. işaret sıfatı "o".

revâne olur fukarâ ol
kerâmetüñ zuhûrından
Rûmîñ kemâl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

12. ol:

Sayfa 17

Satır: 5

1. işaret sıfatı "o".

mervîdür ki ol zamân
nevbahâr imiş Şeyh
Hüseyn Hâzretleri
buyururlar ki dervîşler bize
bir

13. ol:

Sayfa 17

Satır: 17

1. işaret sıfatı "o".

koparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zikri
tükenmiş benefşe buldum

14. ol:

Sayfa 18

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

Hâzretleri ol maħalde Şeyh
Hüseyn Hâmâvî
Hâzretlerinüñ kadem-i
sa'âdet-tev'emlerine yüz

15. ol:

Sayfa 20

Satır: 14

1. işaret sıfatı "o".

nâm kıryeye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acûze vâlidesi
var imiş vâlidesine

16. ol:

Sayfa 20

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

eydür ki vâlide bir kaçgın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dahı gelüp ol kulu

17. ol:

Sayfa 20

Satır: 18

1. işaret sıfatı "o".

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegânesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pîrezeniñ başı devletlü imiş

18. ol:

Sayfa 21

Satır: 11

1. işaret sıfatı "o".

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünkü
velîden kizb vâkı' olmaz
Pîrezen dahı kadem-i

19. ol:

Sayfa 21

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

Hâzretlerinüñ ellerinden
ibtidâ bî'at ve inâbet iden
ol hâtündür çünkü çift
sürmeden oğlı geldükde

20. ol:

Sayfa 21

Satır: 17

1. işaret sıfatı "o".

vâlidesi kazıyyeyi i'lâm
eyledükde ol dahı istiğfâr
idüp bî'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nâm cüybârûñ

21. ol:

Sayfa 22

Satır: 2

1. işaret sıfatı "o".

Eşref-zâde Hâzretleri zamân-
ı sa'âdetlerinde şalat-ı
feci' bir miqdâr karanlıkda
kırlarlar imiş Meğer ol

22. ol:

Sayfa 22

Satır: 17

1. işaret sıfatı "o".

miqdârı mürtefi' olmuş
Hemân ol sa'at Hâyı
diyüp bir na'ra-i saht urup
Sultân Eşref in

23. ol:

Sayfa 23

Satır: 10

1. işaret sıfatı "o".

ki Bi-Ğudretillâhi Te'âlâ o
mel'ûnı kabzam içine
alup şıkdum meğer ol
seytan-ı racim idi avucum

24. ol:

Sayfa 24

Satır: 8

1. işaret sıfatı "o".

idüp yine hâlüme meşgûl
olurdum bir gün pazarda
bir hizmetleri var imiş varup
ol hizmeti edâ

25. ol:

Sayfa 24

Satır: 15

1. işaret sıfatı "o".

gelmedi ben dağı hemân ol
mağalden gidüp
alduğum şeyi Sulţān Eşrefiñ
önüne va 'z' eyledüm

26. ol:

Sayfa 26

Satır: 3

1. işaret sıfatı "o".

itdüm eğer ol 'azîzi dağı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

27. ol:

Sayfa 27

Satır: 10

1. işaret sıfatı "o".

gelecek yollarına karşı
a'şalarına ittika idüp
mürâkabe tururlar ol gün
Eşref-zâde Hâzretlerine

28. ol:

Sayfa 27

Satır: 23

1. işaret sıfatı "o".

ol mağalde olan 'avâm

29. ol:

Sayfa 30

Satır: 7

1. işaret sıfatı "o".

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istîzân iderler bir
mikdâr fiori alup ve yine
İzniğe rücû' iderler ve

30. ol:

Sayfa 32

Satır: 13

1. işaret sıfatı "o".

ol misâfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telkîn-i
zîkr iderler anlar dağı
mübârek ellerin tıtop telkîn-i

31. ol:

Sayfa 34

Satır: 22

1. işaret sıfatı "o".

uzad ayağımı yâhûd
uzadurum buyururlar
Kudret-
i Rabbânî birle ol şeb ol
mağalden on yedi kimesne

32. ol:

Sayfa 34

Satır: 22

1. işaret sıfatı "o".

uzad ayağımı yâhûd
uzadurum buyururlar
Kudret-
i Rabbânî birle ol şeb ol
mağalden on yedi kimesne

33. ol:

Sayfa 35

Satır: 15

1. işaret sıfatı "o".

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'âlâ ol marâz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esâsı ol

34. ol:

Sayfa 35

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'âlâ ol marâz def

olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esâsı ol

35. ol:

Sayfa 36

Satır: 17

1. işaret sıfatı "o".

Hersek nâm-mağalde kalup
ol gece anda yaturlar
ammâ ol Mağbûs
vâkı 'asında görür ki bir pîr-i

36. ol:

Sayfa 36

Satır: 18

1. işaret sıfatı "o".

Hersek nâm-mağalde kalup
ol gece anda yaturlar
ammâ ol Mağbûs
vâkı 'asında görür ki bir pîr-i

37. ol:

Sayfa 37

Satır: 6

1. işaret sıfatı "o".

halâs olursın deyü tebşir
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

38. ol:

Sayfa 38

Satır: 19

1. işaret sıfatı "o".

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkdıkdâ görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

39. ol:

Sayfa 38

Satır: 21

1. işaret sıfatı "o".

āhūlara rüküb itmişler ol
hātūn muḳaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sü'āl ider ol

40. ol:

Sayfa 39

Satır: 8

1. işaret sıfatı "o".

mi buyururlar ki bu sene
ğazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
hātūnuñ gözinden ğā'ib

41. ol:

Sayfa 39

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

hālāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesİRde İzniğe

42. ol:

Sayfa 39

Satır: 19

1. işaret sıfatı "o".

mühriñ açup Ba'de'l- kirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaşabaya
varuñ ve anda falan

43. ol:

Sayfa 40

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

gelüp ol maḫalleyi bulup ve
ol hātūmı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını İşāl iderler ve

44. ol:

Sayfa 40

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

gelüp ol maḫalleyi bulup ve
ol hātūmı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını İşāl iderler ve

45. ol:

Sayfa 40

Satır: 3

1. işaret sıfatı "o".

Maḫmūd Paşanuñ hālāsın
niyāz iderler ol Pire-zen
Maḫmūd Paşanuñ mağdüb
idügin istimā' idicek el-

46. ol:

Sayfa 40

Satır: 8

1. işaret sıfatı "o".

Maḫmūd Paşa Ḳaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumı
aşmış idi ḫarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

47. ol:

Sayfa 40

Satır: 13

1. işaret sıfatı "o".

minba'd ḫayāt-ı dünyādan
nā-ümİd olur ol gice
nişfu'l-leylde pādişāh
tarafından adamlar gelüp

48. ol:

Sayfa 43

Satır: 1

1. işaret sıfatı "o".

Ḫāzretleri daḫı açup ol sa'āt
dervİş içinden bir elma
alup geçüp gider 'Abdu'r-
rahİm Tırsı daḫı Eşref-zāde

49. ol:

Sayfa 43

Satır: 10

1. işaret sıfatı "o".

'Abdu'r-rahİm Ḫızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

50. ol:

Sayfa 43

Satır: 15

1. işaret sıfatı "o".

hemān ol ḫinde yola revān
olup yaylak tarafına
mütevcecih olur şāfi'ī vaḳti
olunca sıvışdı nām

51. ol:

Sayfa 43

Satır: 19

1. işaret sıfatı "o".

elma alan dervİş ol maḫālede
turur 'Abdürrahİm
Tırsı Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

52. ol:

Sayfa 45

Satır: 7

1. işaret sıfatı "o".

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḫā'-i şerife
tilāvet şaḫanları ḫolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

53. ol:

Sayfa 45

Satır: 8

1. işaret sıfatı "o".

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḫā'-i şerife

tilâvet şâhanları tölduruñ
deyü emr eyler ol büyük

54. ol:

Sayfa 45

Satır: 9

1. işaret sıfatı "o".

şâhanları ol tencereden
töldurduq ve bu kadar
cema'at ekl itdiler ve
cümlesi tıydılar ve tencerede

55. ol:

Sayfa 45

Satır: 12

1. işaret sıfatı "o".

çorba yine evvelki gibi kalup
güyâ içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ta'am ol cema'at

56. ol:

Sayfa 45

Satır: 22

1. işaret sıfatı "o".

iderler anlar dahı du'â
buyurup Ba'de emr eyledi
ki ol hıdmetde

57. ol:

Sayfa 46

Satır: 2

1. işaret sıfatı "o".

olan mü'minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'amı getiren' taife'

58. ol:

Sayfa 46

Satır: 14

1. işaret sıfatı "o".

yokdur deyü mükâleme
esnâsında Şeyh Hazretleri
bendelerine nidâ idüp
buyurdular ki Hâbîb Dede ol

59. ol:

Sayfa 46

Satır: 20

1. işaret sıfatı "o".

behişt-i cavidân ta'amı irsâl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melâike-i kirâm
yörükler şuretinde

60. ol:

Sayfa 48

Satır: 11

1. işaret sıfatı "o".

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden kaldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

61. ol:

Sayfa 49

Satır: 15

1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarları ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

62. ol:

Sayfa 49

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarları ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

63. ol:

Sayfa 49

Satır: 16

1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarları ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

64. ol:

Sayfa 49

Satır: 22

1. işaret sıfatı "o".

mülâzemeti eyyâmı kırk
güne bâliğ olduğda kırk
birinci gün halk şalât-ı
zuhûrdan çıkdıklarında ol

65. ol:

Sayfa 51

Satır: 19

1. işaret sıfatı "o".

ağaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol hâtırâ şâhibi
olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol dırahtuñ

66. ol:

Sayfa 52

Satır: 14

1. işaret sıfatı "o".

şayd-ı âhü için ol kadar
ihtimâm olındı aşlâ müfid
olmayup altı gün ol mevzi'de
oturıldı ve havâ

67. ol:

Sayfa 53

Satır: 4

1. işaret sıfatı "o".

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Hudâya
ta'lik itmediler ol ecilden
şuret-i inhizam vâkı' oldı

68. ol:

Sayfa 54

Satır: 5

1. işaret sıfatı "o".

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerün üzerinde cellî
ve ta'lik olmak üzere huṭūṭ-ı
ğaribe ve nuḫuş-ı

69. ol:

Sayfa 56

Satır: 26

1. işaret sıfatı "o".

‘‘Işık şarābun nūş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın gūş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezaliden olup
mest-i müdām Kendüsin
serhōş idenlere şala gelsün
berü

70. ol:

Sayfa 60

Satır: 20

1. işaret sıfatı "o".

ter gönlüm nev-bahār oldı
Ḳodı ağyārı buldı
dildārı Görđi ol yārı bıkarār
oldı Allahuñ adın

71. ol:

Sayfa 65

Satır: 10

1. işaret sıfatı "o".

de kūşenişin-i ‘uzlet olup
inşā’-i mescid-i şerīf ve
ma‘bed-ı münif idüp ol
maḳām-ı hümāyünda genc-

72. ol:

Sayfa 66

Satır: 11

1. işaret sıfatı "o".

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḳazretleri ol maḫalle
varurlar balıḳçılar balık

73. ol:

Sayfa 66

Satır: 12

1. işaret sıfatı "o".

mürür ider balık çıkmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḳazretleri ol maḫalle
varurlar balıḳçılar balık

74. ol:

Sayfa 67

Satır: 4

1. işaret sıfatı "o".

elli üç senesinde serā-perde-i
‘ademden zühür ve
āfitāb-ı feyz-i ilāhiden
istifāzen nūr-ı şu‘ūr idüp ol

75. olaydı: -a, -y, -dı

Sayfa 8

Satır: 3

Bulunmak, var olmak.

olmadı meḡer ki vāḳı‘am
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp ta‘bir itdürür
idüm Bu denlü zamān

76. olduğına: -duḡ, -ı, -n, -a

Sayfa 15

Satır: 5

Bulunmak, var olmak.

sikkesi yedi terk olduğına
ḫikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmeḡe sebeb Ḳaḳḳ katında

77. olup: -up

Sayfa 56

Satır: 2

Bulunmak, var olmak.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i
mezbūruñ taḫı‘at-ı
şı‘riyesi daḫı olup nice
ilāhiyāt-ı mu‘teberesi

78. olmaḡıla: -maḡ, -ıla

Sayfa 4

Satır: 18

Olmak, yardımcı fiil.

her fende emşāl ü akrānına
ḡalebe idüp müşār bi‘l-
benān olmaḡıla imtiyāz
bulmuş iken bir şeb ba‘zı

79. olup: -up

Sayfa 4

Satır: 16

Olmak, yardımcı fiil.

Meḡmed Ḳān ‘aleyhi‘r-
raḡmeti ve‘l-ḡufrān
Ḳazretlerinüñ medrese-i
celilesinde dānişmend olup

80. olup: -up

Sayfa 5

Satır: 2

Olmak, yardımcı fiil.

Sülük itmek dā‘iyesinde
ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī
olup ol zamānda Burusada
meczūbān-ı İlāhiyeden

81. olsa: -sa

Sayfa 8

Satır: 19

Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ‘ömri olsa envā‘-
ı mücāhedāt ve riyāzāt eylese
henüz enbiyādan bir

82. **olur:-ur**

Sayfa 8

Satır: 12

Olmak, yardımcı fiil.

üzre mütemekkîn olup Hâcî
Bayrâm-ı Velî
kerîmesinden bir kerîmeleri
olur ki ismini Züleyhâ

83. **olmayınca:-ma, -(y)ınca,**

-

Sayfa 13

Satır: 5

Olmak, yardımcı fiil.

Te'âlâ ile 'ahd idüp tururam
ki çihil rûz olmayınca
ihrâc eylemezem Dervîşân
dahı münfa' il olup

84. **olmayup:-ma, -(y)up**

Sayfa 13

Satır: 1

Olmak, yardımcı fiil.

Çün ba'zılar naşihat-pezîr
olmayup Hâzreti Şeyhün
huzûrına varurlar Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

85. **olur:-ur**

Sayfa 14

Satır: 5

Olmak, yardımcı fiil.

ruhum işte mürşid-i kâmil
böyle olur ki kalbi
yerde koyup kendi 'âlem-i
ervâha tayarân idüp

86. **ol:**

Sayfa 15

Satır: 22

Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki Yâ Rûmî
misâfirümüz olduñuz

ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

87. **olduñ:-duñ**

Sayfa 15

Satır: 1

Olmak, yardımcı fiil.

Feammâsın dahı şâhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
kat ki yedi terk olsun

88. **olduñuz:-du, -ñuz**

Sayfa 15

Satır: 21

Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki Yâ Rûmî
misâfirümüz olduñuz
ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

89. **olınca:-ınca**

Sayfa 16

Satır: 6

Olmak, yardımcı fiil.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât
olınca tevhid iderler Ba'dehu
du'â idüp fuqarâya şu

90. **olmaz:-maz**

Sayfa 16

Satır: 13

Olmak, yardımcı fiil.

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahhuş idüñ
belki şucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde dahı

91. **olan:-an**

Sayfa 17

Satır: 2

Olmak, yardımcı fiil.

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuqarâ tiz ol
şu olan maħalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

92. **olurlar:-ur, -lar**

Sayfa 19

Satır: 18

Olmak, yardımcı fiil.

buyurduklarında nihâyet fakr
u fenâya müstağrak
olup hatta 'avâm istiħkâr
tarafında olurlar hatta

93. **olduğı:-duğ, -ı**

Sayfa 20

Satır: 19

Olmak, yardımcı fiil.

bunuñ Eşref-zâde olduğı
gerçi bilmez ammâ ta'âm
virüp mümkün olduğı kadar
ri'âyet ve ikrâm ider

94. **olduğda:-duğ, -da**

Sayfa 21

Satır: 1

Olmak, yardımcı fiil.

hengâm-ı namâz olduğda
Eşref-zâde Sultân
buyururlar ki Vâlide şucağız
getür ki âbdest

95. **olduğda:-duğ, -da**

Sayfa 21

Satır: 10

Olmak, yardımcı fiil.

bir dervîş var imiş halk
ibtidâ tahkîr idüp sonra
ta'zîm iderler olduğda gâ'ib
olmuş Bi-Hakk-ı Hudâ

96. **olup:-up**

Sayfa 23

Satır: 6

Olmak, yardımcı fiil.

hâlvette iken nişfu'l-
leylde 'arz u semâ iki pâre
olup içinde bir nûr peydâ
oldı hîṭâb oldı ki Yâ

97. **olmadığı:-ma, -dığ, -ı**

Sayfa 26

Satır: 24

Olmak, yardımcı fiil.

pâdişâhla varup
*Beyan Eşref-zâde
Hazretlerinin İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

98. **olmaz:-maz**

Sayfa 27

Satır: 12

Olmak, yardımcı fiil.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

99. **olup:-up**

Sayfa 34

Satır: 16

Olmak, yardımcı fiil.

tevâzu' idi hâlâ merḳad-ı
münîrleri olan maḥalle
ahâlisi inkâr üzere olup
rencide iderler imiş hatta

100. **olurlar:-ur, -lar**

Sayfa 35

Satır: 1

Olmak, yardımcı fiil.

âsitâne'-i 'âliyyesine 'azîm
ri 'âyet üzere olurlar
Menkıbe Şeyḥ 'Abdülkâdir
Necîb Efendi

101. **olup:-up**

Sayfa 36

Satır: 15

Olmak, yardımcı fiil.

giderken reh-güzârları İznik
olup anda iki gice
mihmân olurlar Ba 'dehu
İstanbula revân olup

102. **olup:-up**

Sayfa 37

Satır: 6

Olmak, yardımcı fiil.

hâlâs olursın deyü tebsîr
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

103. **olmak:-mağ**

Sayfa 38

Satır: 18

Olmak, yardımcı fiil.

gülbangu zıkrı 'İlah şādâsı
gelür yaylağda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerîfde olmak zannıyla

104. **olup:-up**

Sayfa 38

Satır: 8

Olmak, yardımcı fiil.

Sultân Eşref-zâde
Ḥazretlerinin ḥayır
du 'âlarına
iştiğâl üzere olup Burusaya
gelüp taḥrîr olıduğı

105. **olmazlar:-maz, -lar**

Sayfa 41

Satır: 15

Olmak, yardımcı fiil.

meclis-i şerîflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş

Her bār ki babaları Bāyezîd-i
Faḳîh-ḥânelerine alup

106. **olup:-up**

Sayfa 41

Satır: 10

Olmak, yardımcı fiil.

muḳtedâ-yı enâmdur Vaṭan-ı
aşlısı Bolu
olup Boluda İsfendiyaroğlu
Aḥmedînüñ

107. **olurlar:-ur, -lar**

Sayfa 42

Satır: 7

Olmak, yardımcı fiil.

Tirseye varup eyyâm-ı şitâda
İznikde olurlar imiş
ve hâlâ evlâd-ı kirâmırları daḥı
bu 'âdeti icrâ iderler

108. **olunca:-unca**

Sayfa 43

Satır: 16

Olmak, yardımcı fiil.

hemân ol ḥinde yola revân
olup yaylağ tarafına
müteveccih olur şâfi 'î vaḳtı
olunca sıvışdı nâm

109. **olduğda:-duğ, -da**

Sayfa 45

Satır: 5

Olmak, yardımcı fiil.

ki ta 'bir olunmaz ḍahve'-i
kübrâ olduğda nas sofrâ
sofrâ olup oturdılar Abdu'r-
rahîm Tırsî Ḥazretleri

110. **olduğda:-duğ, -da**

Sayfa 46

Satır: 7

Olmak, yardımcı fiil.

Ba' dehu cum'a günü olduĢda
Şeyh 'Abdu'r-raĥīm
Tırsī Hazretleri ve fuĢarā
cāmi'e girdiler ben daĥı

111. **olduĢları:**-duĢ, -lar, -ı
Sayfa 46
Satır: 22
Olmak, yardımcı fiil.

geldüklerine sebep yörükler
şāfi mü'minler
olduĢları ecludendür Menkıbe
merĥüm Şeyh

112. **olsun:**-sun
Sayfa 47
Satır: 13
Olmak, yardımcı fiil.

şoĢra pādişāh benüm oĢlum
olsun bende bu
ma'nāyi daima ilĥāh
iderdüm bir şeb rū'yamda

113. **olmaĢla:**-maĢ, -la
Sayfa 52
Satır: 11
Olmak, yardımcı fiil.

yanında nüzül olunup likin
hava yaĢmurlu olmaĢla
şayd olmayup AĢulık nām
mevzi'de nüzül olunup

114. **olmaĢ:**-maĢ
Sayfa 54
Satır: 6
Olmak, yardımcı fiil.

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerün üzerinde cellī
ve ta'lik olmaĢ üzere ĥuĢū-ı
ġaribe ve nuĢūş-ı

115. **olduĢda:**-duĢ, -da
Sayfa 57

Satır: 1
Olmak, yardımcı fiil.

olduĢda pederlerinden şoĢra
İzniĢde post-nişin
olmaĢ murād eyledüklerinde
'ammileri Şeyh Şālih

116. **olmaĢ:**-maĢ
Sayfa 57
Satır: 2
Olmak, yardımcı fiil.

olduĢda pederlerinden şoĢra
İzniĢde post-nişin
olmaĢ murād eyledüklerinde
'ammileri Şeyh Şālih

117. **olup:**-up
Sayfa 57
Satır: 7
Olmak, yardımcı fiil.

mürebbi'-i tālibān olup
Ba' dehu Ĥattab oĢlu nām
bir şākī-i bed-fā'āl biñ yüz
kırk yedi senesinde

118. **olup:**-up
Sayfa 57
Satır: 14
Olmak, yardımcı fiil.

İbnü'ş-Şeyh 'Abdullah
Efendi daĥı pederlerinin
şĥādetinden şoĢra İzniĢde
pōst-nişin olup

119. **olduĢları:**-duĢ, -lar, -ı
Sayfa 58
Satır: 3
Olmak, yardımcı fiil.

medfün olduĢları buĢ'a-i
münifede medfündür
Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
Muĥyi'd-din Efendi

120. **olmuşdur:**-muş, -dur
Sayfa 58
Satır: 16
Olmak, yardımcı fiil.

maĥlül olmaĢıla
pederlerinin himmet-i
'aliyyesiyle
zāviye-i mezbüreye
mutaşarrıf olmuşdur biñ yüz

121. **olup:**-up
Sayfa 59
Satır: 13
Olmak, yardımcı fiil.

ĥayātdan nā-ümid olup
uyĥusı araşında görmüş ki
Eşref-zāde Şeyh Şerafe'd-din
Efendi fuĢarāsı ile

122. **olmaĢıla:**-maĢ, -ıla
Sayfa 60
Satır: 13
Olmak, yardımcı fiil.

zāhiriye ve bātınıyede
yegāne olmaĢıla enisü'l-
cinān nām bir tefsir-i şerif
cem' ve te'lif buyur-

123. **olup:**-up
Sayfa 60
Satır: 12
Olmak, yardımcı fiil.

İncirlice Maĥallesinde vāki'
zāviye-i Eşrefiyede
post-nişin ve mürebbi'-i
tālibin olup 'ülüm-ı

124. **olup:**-up
Sayfa 60
Satır: 16
Olmak, yardımcı fiil.

muşlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve

nümāyandır ve tabī'at-ı
şî'iriyeleri dağı olup nice

125. **olup:-up**

Sayfa 64

Satır: 3

Olmak, yardımcı fiil.

imiş ve tabī'at-ı şî'iriyesi dağı
olup nice ilāhiyāt-
gūyā olmuşlar E'ş-Şeyh
Fahre'd-din Efendi Şeyh

126. **olup:-up**

Sayfa 64

Satır: 18

Olmak, yardımcı fiil.

Burusada Qaragüllü nām
mevzi'de Ferhādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbūrede

127. **olup:-up**

Sayfa 64

Satır: 19

Olmak, yardımcı fiil.

hücre-nişin olup nice müddet
taşıl-i ilme
müdāvetmet itdükdən sonra
tarikat-ı āliye-i şūfiyeye

128. **olınmağa:-ın, -mağ, -a**

Sayfa 65

Satır: 3

Olmak, yardımcı fiil.

olınmağa ālem-i bātından
işāret olmağla tarikden
bilkülliyeye ferāğat ü İznike
varup Eşref-zāde Efendi

129. **olaydıñuz:-a, -(y)di, -
ñuz**

Sayfa 66

Satır: 5

Olmak, yardımcı fiil.

vaķit dāmenine yapışmış
olaydıñuz yedi iklim dört
kūşeyi seyrān idüp şimdi
yine gelürdiñüz

130. **olup:-up**

Sayfa 67

Satır: 12

Olmak, yardımcı fiil.

mānendi olmayup muħakkık
ve müdaķķık
dānişmend olup o tārīhde
Burusada merhūm

131. **oldılar:-dı, -lar**

Sayfa 68

Satır: 14

Olmak, yardımcı fiil.

Şānī Cāmi'inde imām ve
şem'-i mihrāb-ı izz ü
ihtirām oldılar Ba'dehu
Hāzreti Emīr Quddise

132. **olup:-up**

Sayfa 68

Satır: 16

Olmak, yardımcı fiil.

Sırrıhü'l-ḥaḫir Hāzretlerinūñ
Cāmi'-i şerifinde
Ḥaḫib olup ba'd-müddet za'f
pīri istilā itmekle

133. **olup:-up**

Sayfa 69

Satır: 1

Olmak, yardımcı fiil.

ve ba'zı resā'il-i müşkīn-
niķābı olup Şifā'-ı Qāḫī
'İyāzı ve İḫyāü'l-'ulūmı ve
Minhācü'l-'Ābidini

134. **olup:-up**

Sayfa 69

Satır: 22

Olmak, yardımcı fiil.

ider ki bir gün Şeyh-i
mūşārü'ñ-ileyhūñ meclisinde
hāzır idüm Eşrefzāde
fuķarāsından olup Tirede

135. **öldürmek:-dür, -mek**

Sayfa 23

Satır: 13

*Canı çıkmak, ruhu
bedeninden ayrılmak, ölmek.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersūñ didüm ki
mel'un benim mürīdlerimiñ
ve aḫibbālarumuñ

136. **ölmez:-mez**

Sayfa 34

Satır: 1

*Canı çıkmak, ruhu
bedeninden ayrılmak, ölmek.*

Evlüyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

137. **ol:**

Sayfa 33

Satır: 6

*"O" teklik üçüncü şahıs
zamiri.*

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḫḫ dostıdır ol didiler

138. **ol:**

Sayfa 38

Satır: 22

*"O" teklik üçüncü şahıs
zamiri.*

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḫaddeplerinden

birine bu gelenler kimdür
deyü sū'āl ider ol

139. **olmuş:-miş**

Sayfa 28

Satır: 1

... halinde bulunmak, ...
haline gelmek.

ve havāş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultān Eşref-zādenüñ nazār-ı
hayāt-bağışlarıyla

140. **ol:**

Sayfa 52

Satır: 22

"O" İşaret zamiri.

olup mübārek dendān-ı
şerīfleri şehīd olmasına
bā'ış ol idi ki aşhāb

141. **oldı:-dı**

Sayfa 66

Satır: 1

Gayb ol II Kaybolmak,
yok olmak.

oldı Ba'de'z-zamān yine
hāzır olup kelimāt-ı
ezānuñ bākiyesini dağı
itmām itdi 'Abdu'r-raḥīm

142. **olsun:-sun**

Sayfa 15

Satır: 2

"Olmak" yardımcı fiili.

Feammāsın dağı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
kat ki yedi terk olsun

143. **oldı:-dı**

Sayfa 60

Satır: 19

"Olmak" yardımcı fiili.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Kodı ağıyārı buldı
dildārı Gördi ol yarı bīkarār
oldı Allahuñ adın

144. **olmayup:-ma, -(y)up**

Sayfa 52

Satır: 12

Bulunmak.

yanında nüzül olunup likin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nām
mevzi'de nüzül olunup

145. **olup:-up**

Sayfa 55

Satır: 22

Bulunmak.

'āzim-i cennāt-i 'āliyyāt
oldılar Qabr-i şerīfleri
Sultān Eşref-zāde türbe'-i
şerīfesinde olup birāderi

ol aradan:

1. **ol aradan:**

Sayfa 26

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Oradan.

'aceb müstāgnī olur mürāi
ancağ varuñ katlı idüñ
deyü emr ider kapucılar dağı
ol aradan emr-i

2. **ol aradan:**

Sayfa 37

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Oradan.

ḥalās olursın deyü tebşīr
buyurup gā'ib olurlar çün
şabāḥ olup ol aradan 'azm-i
rāh iderler ve ol

3. **ol aradan:-dan**

Sayfa 6

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Ora.

hemān ol aradan Eşref-zāde
Sultān Ḥazretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

ol deñlü:

1. **ol deñlü:**

Sayfa 66

Satır: 17

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

(Sıfat).

deñlü balıq çıkar ki Qaraşu
balıq ile tılduğdan
şoñra etrāfına ol deñlü balıq
yığılır ki ḥadd ü

2. **ol deñlü:**

Sayfa 66

Satır: 18

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

(Sıfat).

deñlü balıq çıkar ki Qaraşu
balıq ile tılduğdan
şoñra etrāfına ol deñlü balıq
yığılır ki ḥadd ü

ol kadar:

1. **ol kadar:**

Sayfa 52

Satır: 13

Kelime Tipi: -

O kadar, o ölçüde.

şayd-ı āhū için ol kadar
ihitimām olındı aślā müfid
olmayup altı gün ol mevzi' de
oturıldı ve havā

ola ki:

1. ola ki:

Sayfa 59

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Diyelim ki.

deyūn ola ki bu hātūn
hastalıkdan hālās ola anlar
dahı sem'ān ve tāt'aten diyüp
hemān Şeyh

olan:

1. olan:

Sayfa 3

Satır: 8

...olan "sıfat fiil".

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tārīkat-i 'aliyyede
sened-i sa'ādetümüz olan
Sultānū'l-'ārifin ve

2. olan:

Sayfa 3

Satır: 23

...olan "sıfat fiil".

sened-i sa'ādetimiz olan

3. olan:

Sayfa 5

Satır: 21

...olan "sıfat fiil".

tārīk-i 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i hayvānāt ile
mahlūtdur Bir miqdār balçık
alup birkaç

4. olan:

Sayfa 15

Satır: 2

...olan "sıfat fiil".

Feammāsın dahı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinūñ içine
kat ki yedi terk olsun

5. olan:

Sayfa 15

Satır: 12

...olan "sıfat fiil".

itdim hemān anlar dahı
emirlerine imtişāl idüp
'azm-i rāh iderler ammā
'aziziñ kudemādan olan

6. olan: -, -

Sayfa 23

Satır: 19

...olan "sıfat fiil".

ile 'ahdine vefā itmedūñ
benümle olan 'ahdine mi
vefā ideceksin bildiğūñ
şeyden kılma deyü

7. olan:

Sayfa 25

Satır: 10

...olan "sıfat fiil".

Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinūñ ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
gōñülde olan fıslıtyı işidür

8. olan:

Sayfa 27

Satır: 15

...olan "sıfat fiil".

ref' iderler ve ellerinde olan
'āşāyı zemine urup hoş

geldūñüz pādīşāh kulları
deyü kelām itdüklerinde

9. olan:

Sayfa 27

Satır: 23

...olan "sıfat fiil".

ol maħalde olan 'avām

10. olan:

Sayfa 28

Satır: 17

...olan "sıfat fiil".

haber olduķda iskele
tarafında olan Temür
Kıpuya
karşu gelüp Eşref-zāde
Efendinūñ mübārek ellerin

11. olan:

Sayfa 30

Satır: 10

...olan "sıfat fiil".

pādīşāh Hāzretlerine vedā'
idüp gerü dönüp sarāy
konusında olan derbānlara
yedlerinde olan aķçadan

12. olan:

Sayfa 30

Satır: 10

...olan "sıfat fiil".

pādīşāh Hāzretlerine vedā'
idüp gerü dönüp sarāy
konusında olan derbānlara
yedlerinde olan aķçadan

13. olan:

Sayfa 30

Satır: 14

...olan "sıfat fiil".

kendünün 'ulüfesi ve
bakıyyesini dağı iskelede
olan fukarāya bezl idüp ve
yanlarında bir akçe

14. olan:

Sayfa 34

Satır: 15

...olan "sıfat fiil".

tevāzu' idi hālā merkad-ı
münirleri olan maħalle
ahālisi inkār üzere olup
rencide iderler imiş hatta

15. olan:

Sayfa 35

Satır: 13

...olan "sıfat fiil".

Marīza olan ağzına alsun
def' olur deyü
buyurmuşlar ve anlar dağı
adam irsāl idüp getirüp

16. olan:

Sayfa 38

Satır: 3

...olan "sıfat fiil".

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepünü
çıkmasını ricā ider Üstād
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

17. olan:

Sayfa 38

Satır: 18

...olan "sıfat fiil".

gülbangu zikru'llah şādāsı
gelür yaylağda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerīfde olmağ zannıyla

18. olan:

Sayfa 39

Satır: 18

...olan "sıfat fiil".

gelüp şeref-i meclisleriyle
müşerref olduğda elinde
olan nāmesin virür Sultān
Eşref-zāde dağı nāmenüñ

19. olan:

Sayfa 43

Satır: 21

...olan "sıfat fiil".

ve bilür ki bu derviş
şuretinde olan Hızır
'aleyhi's-
selāmdur ki Yā 'Abdürrahīm
sen hıdmetinde

20. olan:

Sayfa 44

Satır: 20

...olan "sıfat fiil".

'āşā- dāri Hābīb Dededen
mervīdür ki Şeyh
'Abdu'r-raħīm Hāzretleri
Tirse nām yaylağda olan

21. olan:

Sayfa 46

Satır: 1

...olan "sıfat fiil".

olan mü'minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'āmı getireñ tāife'

22. olan:

Sayfa 46

Satır: 9

...olan "sıfat fiil".

yaylağda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamānında ta'ām getürdüñüz

23. olan:

Sayfa 46

Satır: 17

...olan "sıfat fiil".

kereminden bizüm
hıdmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zīm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

24. olan:

Sayfa 51

Satır: 18

...olan "sıfat fiil".

tamāmü'l-hātıra meğer Şeyh
Efendi Hāzretleri dağı
hālā evlād-ı kirāmları
taşarrufında olan zeytün

25. olan:

Sayfa 51

Satır: 20

...olan "sıfat fiil".

ağaçlarınıñ içinde giderler
imiş ol hātıra şāhibi
olan dervişe buyururlar ki
derviş şol dırahtuñ

26. olan:

Sayfa 59

Satır: 22

...olan "sıfat fiil".

Hāşiye Bu dahi mervīdür ki
Şeyh Şerafe'd-din Efendi
Hāzretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerīfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

27. olan:

Sayfa 62

Satır: 13

...olan "sıfat fiil".

Pazar Köyde kâ'in zâviye-i
şerîfe ittişâlinde olan
türbe-i münîfede rahmet-i
Hudâya karîndür

28. olan:

Sayfa 65

Satır: 5

...olan "sıfat fiil".

Hâzretlerinüñ halîfesi ve
dâmâdı olan e'ş-Şeyh
'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerine hîdmet ve
tekmîl-i

29. olan:

Sayfa 65

Satır: 8

...olan "sıfat fiil".

tarîkat ve ahz ü izn ü icâzet
idüp gelüp Burusada
hâlâ mezâr-ı müteberrikleri
olan maķâm-ı mübâreke

30. olan:

Sayfa 65

Satır: 13

...olan "sıfat fiil".

ağlasa ve kurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden hâlâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

31. olan:

Sayfa 66

Satır: 3

...olan "sıfat fiil".

Tırsî Hâzretleri meclislerinde
olan dervîşâna
buyurur ki bizüm Sinân
Dede Allahüekber didüğü

32. olan:

Sayfa 67

Satır: 5

...olan "sıfat fiil".

'aşırda 'ilm ü fazlla meşhür
olan Sulţân Murad
Hân-ı Sâni câmi'i imâmı
olan Muhyi'd-din Efendiden

33. olan:

Sayfa 67

Satır: 6

...olan "sıfat fiil".

'aşırda 'ilm ü fazlla meşhür
olan Sulţân Murad
Hân-ı Sâni câmi'i imâmı
olan Muhyi'd-din Efendiden

34. olan:

Sayfa 67

Satır: 14

...olan "sıfat fiil".

Sulţân Bâyezîd Yıldırım
medresesinde müderris-i
zîşân olan Hôca-i Sulţân
Murâd Hân-ı Sâlis

35. olan:

Sayfa 67

Satır: 24

...olan "sıfat fiil".

meşâyih-i tarîkat-ı 'aliyye
'âsitânma ilticâya mâ'il
olup kaçaba-i İznîkde âsüde
olan Ğavsi'l-vâşılîn

36. olan:

Sayfa 68

Satır: 9

...olan "sıfat fiil".

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muķîm oldu Ba'dehu

37. olan:

Sayfa 68

Satır: 22

...olan "sıfat fiil".

müteâl ile hazine-i kudse
irtihâl eyledi Murâdiye
semtinde Hamza Bey Câmi'-
i şerîfesinde olan

38. olan:

Sayfa 69

Satır: 17

...olan "sıfat fiil".

eylemişdür zâviye'-i
mezbûrede olan türbe'-i
münîfede medfûn ve du'â'-ı
'uşşâka maķrûndur

39. olan:

Sayfa 69

Satır: 20

...olan "sıfat fiil".

Menķibe Na'lbantoğlu
Maħallesinde imâm ve
muķtedâ-yı enâm olan
Farâ'izzî Muştafa Efendi
naķl

40. olan:

Sayfa 69

Satır: 23

...olan "sıfat fiil".

seccâde-nişîn olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuķarâyıla Şeyh Muhammed
Efendiye göndermişler

41. olan:

Sayfa 71

Satır: 10

...olan "sıfat fiil".

Şeyh 'İzze' d-din Efendi
Hâzretlerinden tevbe ve
inâbet idüp vâtan-ı aşliyeleri
olan kırye' -i

olmayup kim olsa gerek:

1. olmayup kim olsa gerek:

Sayfa 6

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Sen olmayup kim olsa
gerek. II sen olmayacaksın da
kim olacak.*

hemân ol aradan Eşref-zâde
Sultân Hâzretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

olup:

1. olup:-up

Sayfa 29

Satır: 22

Kelime Tipi: -

"Olmak " yardımcı fiili.

temâm eridükde zebânları
dağı kemâ-kân evvelki
gibi olup sağ u sâlim olur
Çün pâdişâh Hâzretleri

on bir:

1. on bir:

Sayfa 7

Satır: 6

Kelime Tipi: -

On Bir (11) sayısı.

tarîkıyn ittifağ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zâde
Efendi Hâcî Bayrâm-ı
Velîniñ on bir sene

2. on bir:

Sayfa 7

Satır: 18

Kelime Tipi: -

On Bir (11) sayısı.

imtiñân eyleyüp soñra
kendüye imâmet eylemek
hîdmetini teklîf buyurmışlar
ki on bir sene den

3. on bir:

Sayfa 7

Satır: 20

Kelime Tipi: -

On Bir (11) sayısı.

ziyâde riyâzet ve mücâhede
ile imâmet iderler hatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyhüme on bir sene

4. on bir:

Sayfa 7

Satır: 21

Kelime Tipi: -

On Bir (11) sayısı.

hîdmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm şöyle ola
ki dünyâ kelâmı idi Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki

on yedi:

1. on yedi:

Sayfa 14

Satır: 9

Kelime Tipi: -

On yedi sayısı.

ider Eşref-zâde
Hâzretlerinden mervîdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hîdmet eyledüm içinde

2. on yedi:

Sayfa 34

Satır: 22

Kelime Tipi: -

On yedi sayı sıfatı.

uzad ayağımı yâhüd
uzadurum buyururlar
Kudret-
i Rabbânî birle ol şeb ol
mağalden on yedi kimesne

onlar:

1. anlar:

Sayfa 61

Satır: 3

*"Onlar" üçüncü çoğul
şahıs zamiri.*

mezbür bir huşuş için
İstanbul'a gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldu Şeyh-i

onuncu:

1. onuncu:

Sayfa 55

Satır: 20

*Onuncu II sıra sayı
sıfatı.*

Efendiden görüp müstañlef
olmuşlardur Ba' dehu
biñ yüz dört Ramazan-ı
şerîfiniñ onuncu günü

ora:

1. oradan:-dan

Sayfa 28

Satır: 5

"Ora" işaret zamiri.

virün kapucılar dağı oradan
pâdişâha gelürler ve
şâdir olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

2. **orada:-da****Sayfa 61**

Satır: 4

"Ora" işaret zamiri.

mezbür bir huşuş için
İstanbul'a gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar
yâre yâr oldu Şeyh-i

otur:1. **oturdılar:-dı, -lar****Sayfa 45**

Satır: 6

Oturmak.

ki ta'bir olunmaz dahve'-i
kübrâ olduğda nas sofra
sofra olup oturdılar Abdu'r-
rahîm Tırsî Hâzretleri

2. **oturuldu:-ıl, -dı****Sayfa 52**

Satır: 14

Durmak, beklemek.

şayd-ı âhû için ol kadar
ihtimâm olındı aşlâ müfîd
olmayup altı gün ol mevzi'de
oturuldu ve havâ

otuz:1. **otuz:****Sayfa 12**

Satır: 7

Otuz sayı sıfatı.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hâdim olan dervîş bulamac
ile hücre çapısına varup

2. **otuz:****Sayfa 24**

Satır: 9

Otuz sayı sıfatı.

eyledüm Ammâ gördüm ki
dellâl elinde otuz
akçaya bir 'âbâ gezer dellâl
elinden alup giydüm

otuz bir:1. **otuz bir:****Sayfa 24**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Otuz bir sayısı.

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

2. **otuz bir:****Sayfa 24**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Otuz bir sayı sıfatı.

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

otuz birinci:1. **otuz birinci:-inci****Sayfa 12**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Otuz bir sayısı.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hâdim olan dervîş bulamac
ile hücre çapısına varup

otuzuncu:1. **otuzuncu:****Sayfa 13**

Satır: 16

*Otuz sayısının sıra
sıfatı.*

halvetihânenün bâbını feth
iderler hâzır olan
dervîşân görürler ki dahı
otuzuncu günde nice

Ö**öl-:**1. **ölmezem:-mez, -em****Sayfa 23**

Satır: 13

*Canı çıkmak, ruhu
bedeninden ayrılmak, ölmek.*

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel'un benim müridlerimiñ
ve ahibbâlarumuñ

2. **ölmez:-mez****Sayfa 33**

Satır: 5

*Canı çıkmak, ruhu
bedeninden ayrılmak, ölmek.*

Gerçi kim ölmez didiler
Hakk dostudur ol didiler

3. **oluram:-ur, -am****Sayfa 37**

Satır: 2

"Olmak" yardımcı fiili.

buyururlar ki ben Eşref-
zâdeyüm ve İznikde
oluram çünkü sen mazlûmen
bizüm yanumuza

4. **olduğda:-duğ, -da****Sayfa 45**

Satır: 13

"Olmak" yardımcı fiili.

yine hizmete meşgûl olup
vaqt-i zuhûr olduğda
ezân-ı şerîf kıra'ât olunup
herkes tecdîd-i vuzû idüp

5. **olup:-up****Sayfa 64**

Satır: 15

"Olmak" yardımcı fiili.

olup kütüb-i keşîre tahrîr
buyurmuşlardır
Raḥmetullahi ‘aleyh Sinân
Dede Kıddise Sırruhu

6. **olduğda:-duğ, -da****Sayfa 67**

Satır: 21

"Olmak" yardımcı fiili.

olduğda mezbûr icâzetleri ile
bunda kalup ba‘dehu
âteş-i ‘ışk-ı ilâhî kânûn-ı
derûnında müştâ‘il olmağıla

7. **olup:-up****Sayfa 70**

Satır: 21

"Olmak" yardımcı fiili.

*Şeyh-i mezburûn tabi‘at-ı
şî‘riyyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu‘teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab‘-ı şerîfleridür

ömr:1. **ömrî:-i****Sayfa 8**

Satır: 19

Ömür, hayat.

buyururlar ki bir velîniñ biñ
sene ‘ömrî olsa envâ‘-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

ön:1. **önüne:-ü, -ñ, -e****Sayfa 24**

Satır: 16

Ön, huzur.

gelmedi ben daḥı hemân ol
maḥâlden gidüp
alduğum şeyi Sultân Eşrefiñ
önüne va‘z‘ eyledüm

2. **önüne:-ü, -ñ, -e****Sayfa 45**

Satır: 20

Ön, huzur.

içlerinde envâ‘-ı ta‘âm māl-
a-mâl getürüp
‘Abdu‘r-raḥîm Tırsî
Ḥâzretlerinüñ önüne va‘z‘

3. **öñlerine:-ler, -i, -(n)e****Sayfa 28**

Satır: 20

Ön.

pūs- hezâr iştîyâk ‘arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden şoñra öñlerine
gelüp içeriñ hâş

4. **önüne:-+i, -(n)e****Sayfa 46**

Satır: 1

Ön.

olan mü‘minlerüñ önüne
sofralar koydılar ve
cümle mü‘minin ekl idince
ol ta‘âmı getireñ tãife‘

5. **öñlerince:-ler, -ince****Sayfa 59**

Satır: 15

Ön.

‘alem-i şerîf öñlerince
zikru‘llah iderek gelürler
ben daḥı elüme bir ‘aşâ alup
yâb yâb zoğak

öñlerinde sürerler:1. **öñlerinde sürerler:-er, -ler****Sayfa 37**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Öñlerine sürmek.

bendsüz öñlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşuñ hânesine nüzül

öyle:1. **öyle:****Sayfa 10**

Satır: 6

*"O biçimde, o tarzda"
anlamında durum zarfı.*

fenâları begâyet kemâlde
imiş ḥatta rivâyet olunur
ki mübârek ḥırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

öz:1. **özün:-ü, -ñ****Sayfa 70**

Satır: 31

Kendi, kendisi.

Şeyḥ Muḥammed cem‘ idüp
özün perîşân itmesün Kesret-
i a‘dâda bakma bir
bakup bir dâne ol

P**pâdişâh:**1. **pâdişâh:****Sayfa 27**

Satır: 16

Hükümdar II padişah.

ref‘ iderler ve ellerinde olan
‘aşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

2. **pādişāh:****Sayfa 47**

Satır: 13

Hükümdar II padişah.

soñra pādişāh benüm oğlum
olsun bende bu
ma'nāyı daima ilhāh
iderdüm bir şeb rü'yamda

3. **pādişāhun:-un****Sayfa 25**

Satır: 25

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

*Sultan Eşref-zāde
Efendimüzün İslambola
pādişāhun vakı' olan da'veti

4. **pādişāh:****Sayfa 26**

Satır: 5

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

dağı pādişāh Hāzretlerine'arz
iderler pādişāh
getürün deyü emr iderler
vezir dağı kaçucularla

5. **pādişāha:-a****Sayfa 26**

Satır: 13

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

pādişāha telhış ider pādişāh
Hāzretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezir dağı

6. **pādişāha:-a****Sayfa 26**

Satır: 19

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

dönüp bi'l-vāsıta aḥvāli
pādişāha i'lām iderler
pādişāh Hāzretleri münfa'il
olup buyururlar ki ne

7. **pādişāha:-a****Sayfa 28**

Satır: 5

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

virün kaçucular dağı oradan
pādişāha gelürler ve
şadır olan kelimātları haber
virürler pādişāhuñ

8. **pādişāhum:-um****Sayfa 28**

Satır: 10

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

deyü ilhāh ve ibrām ider
'Üleması ve vüzerası cem'
olup pādişāhum siz ḥalife-i
İslāmsuñuz anlar bir

9. **pādişāhuñ:-uñ****Sayfa 28**

Satır: 6

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

virün kaçucular dağı oradan
pādişāha gelürler ve
şadır olan kelimātları haber
virürler pādişāhuñ

10. **pādişāha:-a****Sayfa 29**

Satır: 11

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

nefeslerine tutup ba'dehu
pādişāha virtüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virün eriyince

11. **pādişāhum:-um****Sayfa 30**

Satır: 4

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

dānesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz
bu sım ü zeri

12. **pādişāhi:-ı****Sayfa 31**

Satır: 12

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba'dehu'l-va'z tevķir ü

13. **pādişāhum:-um****Sayfa 31**

Satır: 9

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

Sultān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz 'adāleti kendüñüze pīşe
idüñüñ cemi'-i enbiyā

14. **pādişāh:****Sayfa 40**

Satır: 14

*Padişah II Fatih Sultan
Mehmet.*

minba'd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol giçe
nişfu'l-leyde pādişāh
tarafından adamlar gelüp

pādişāh hāzretleri:

1. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 26
 Satır: 13
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

pādişāha telhīş ider pādişāh
 Hazretleri yine emr
 iderler ki varuñ elbette tiz
 gelsün vezīr daħı

2. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 29
 Satır: 3
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

nedür buyuruñ edā idelüm
 pādişāh Hazretleri
 buyururlar ki bir vālidem
 vardur begāyet

3. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 26
 Satır: 20
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

dönüp bi'l-vāsīta aħvāli
 pādişāha i'lām iderler
 pādişāh Hazretleri münfa'ıl
 olup buyururlar ki ne

4. **pādişāh hazretleri:**
Sayfa 28
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

ħalvethānelerine getürüp
 iclās iderler ve pādişāh
 Hazretleri kendüsi edeb ve
 tevāzu' birle ku'üd idüp

5. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 29
 Satır: 13
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

dehānlarında tutsunlar
 pādişāh Hazretleri
 kızlarağasını çağırıp ve
 şekeri eline virüp vālidesi

6. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 29
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

temām eridükde zebānları
 daħı kemā-kān evvelki
 gibi olup sağ u sālīm olur
 Çün pādişāh Hazretleri

7. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 30
 Satır: 6
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

ķullaruñuza virüp ğazā eyleñ
 fuķarānıñ buna ihtiyācı
 yokdur deyücek pādişāh
 Hazretleri müteğayyir

8. **pādişāh hazretleri:-ler, -i**
Sayfa 31
 Satır: 14
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

ta'zīm ile yine maķarr-ı
 devletine irsāl iderler
 Pādişāh Hazretleri daħı
 tesellī bulup gelüp İstanbula

pādişāh hazretlerine:

1. **pādişāh hazretlerine:-ler,**
-i, -(n)e
Sayfa 28
 Satır: 16
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

Hazretleri daħı Karamürsele
 gelüp kadirğaya rüküb
 idüp İstanbula dāħil olurlar
 pādişāh Hazretlerine

2. **pādişāh hazretlerine:-ler,**
-i, -(n)e
Sayfa 30
 Satır: 9
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

pādişāh Hazretlerine vedā'
 idüp gerü dönüp sarāy
 ķapusunda olan derbānlara
 yedlerinde olan aķçadan

3. **pādişāh hazretlerine:-ler,**
-i, -(n)e
Sayfa 28
 Satır: 4
 Kelime Tipi: -
Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.

andan ķapucılara buyururlar
 ki şimdi irādet-i Haķķ
 ta'alluķ eyledi gidüz pādişāh
 Hazretlerine ħaber

pādişāh hazretlerine' arz
iderler:

1. **pādişāh hazretlerine' arz**
iderler:-er, -ler
Sayfa 26
 Satır: 5
 Kelime Tipi: -
Hükümdara sunmak,
takdim etmek.

dağı pādīshāh Hāzretlerine ‘arz
iderler pādīshāh
getürün deyü emr iderler
vezir dağı kapucularla

pādīshāh hāzretlerinün:

1. **pādīshāh hāzretlerinün:-**
ler, -i, -nün

Sayfa 31

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Padişah Hazret II Fatih
Sultan Mehmet.*

hānkhāhlarında karar iderler
likin pādīshāh
Hāzretlerinün derūnlarını
nār-1 muhābbet ihrāk idüp

pādīshāh olaydı:

1. **pādīshāh olaydı:-a, -(y)di**

Sayfa 48

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Hükümdar olmak.

‘Abdu’r-raḥīm Tırsī
Hāzretlerine didüm ki
Qorqud
pādīshāh olaydı deyü siz
Sultān Selīmün pādīshāh

pādīshāh olmasın:

1. **pādīshāh olmasın:-ma, -si,**
-n

Sayfa 48

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Hükümdar olmak.

olmasın ricā idermişünüz
buyurdılar ki şeyḥüm
kızı Sultān Qorquddan evlād
gelmez Āl-i

pāsā:

1. **paşaya:-ya**

Sayfa 37

Satır: 13

(Fa.) Paşa.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsi
şabāh divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitāb

pāyine:

1. **pāyine:--i, --ne**

Sayfa 36

Satır: 14

Ayak.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sūhte tutup
gerden ü pāyine zencir ü lāle
taḫup İstanbula

pāzār:

1. **pāzāra:-a**

Sayfa 5

Satır: 10

*Pazar, çarşı. Satıcıların
belirli günlerde mallarını
satmak için sergiledikleri
belirli geçici yer. Belli bir
şeyin satıldığı yer. Alım
satım, alışveriş.*

Hāzretlerine nazār idüp
buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getir
Anlar dağı pāzāra

2. **pazarda:-da**

Sayfa 24

Satır: 7

*Pazar, çarşı. Satıcıların
belirli günlerde mallarını
satmak için sergiledikleri
belirli geçici yer. Belli bir
şeyin satıldığı yer. Alım
satım, alışveriş.*

idüp yine hālūme meşgūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḥidmetleri var imiş varup
ol ḥidmeti edā

3. **pazara:-a**

Sayfa 42

Satır: 17

*Pazar, çarşı. Satıcıların
belirli günlerde mallarını
satmak için sergiledikleri
belirli geçici yer. Belli bir
şeyin satıldığı yer. Alım
satım, alışveriş.*

gün Sultān Eşref-zāde
‘Abdu’r-raḥīm Tırsiyi pazara
elma almağa irsāl iderler
‘Abdu’r-raḥīm Tırsī

4. **pazardan:-dan**

Sayfa 42

Satır: 19

*Pazar, çarşı. Satıcıların
belirli günlerde mallarını
satmak için sergiledikleri
belirli geçici yer. Belli bir
şeyin satıldığı yer. Alım
satım, alışveriş.*

Hāzretleri dağı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
sa ‘ādet- bahşına rücu’
eyledükde rāhda bir dervīşe

pazar köyde:

1. **pazar köyde:-de**

Sayfa 62

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Pazar köyü.

Pazar Köyde kâ’in zāviye-i
şerife ittışālinde olan
türbe-i münifede rahmet-i
Ḥudāya qarindür

pazar köyünde:

1. pazar köyünde:-(n)de

Sayfa 62

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Pazar köyü.

Ahmed Efendinin şulbî
oğullarıdır Pazar
Köyünde kâ'in zâviyede
'ibâdât ü tã'ate iştiğâl

pazar köyüne:

1. pazar köyüne:-(n)e

Sayfa 51

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Pazar köyü.

Pazar Köyüne gider iken
kerâmât-ı evliyâ'ullahı
müzâkere iderler imiş
dervîşlerden birine hâtıra

pâzû-bend:

1. pâzû-bend:

Sayfa 37

Satır: 9

Kol bağı.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülüp tutup yine
bağlarlar yine çözülür
'Âhirü'l-emr nâçâr kalup

peder:1. pederlerinden:-ler, -i, -n,
-den

Sayfa 3

Satır: 22

Baba.

anların şulbî Kebiroğulları
Muhammed Çelebi
pederlerinden bi'l-vâsıta
şöyle rivâyet ider ki

2. pederünüz:-ünüz

Sayfa 35

Satır: 9

Baba.

niyâz iderler ki pederünüz
Hâzretine teveccüh
buyurasunuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

3. pederlerine:-ler, -i, -n, -e

Sayfa 41

Satır: 7

Baba.

nih-i sâha-i vücûd olmuşdur
ki pederlerine Bâyezîd-
i Faķîh dir(ler) ki ve Tirse
nâm kıaryede imâm ve

4. pederüm:-üm

Sayfa 47

Satır: 2

Baba.

Pîr Hamdi Efendi
Hâzretlerinin vâlideleri
merhûme
Züleyhâ Hâtûndan
menķûldür ki pederüm
Sultân

5. pederüm:-üm

Sayfa 49

Satır: 13

Baba.

pederüm 'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinin du'â
revzenesinde yaturdı ammâ
namâza gelüp gidenler

6. pederimün:-im, -i

Sayfa 50

Satır: 2

Baba.

âsumâna tutup feryâd eyledi
Ve bir miķdâr zamân
pederimün du'â revzenesinde
yüzün asumâna tutup

7. pederleri:-ler, -i

Sayfa 53

Satır: 13

Baba.

'âliyeyi pederleri Pîr Hamdi
Efendiden görüp
mücâz ü müstahlef olmağıla
peder-i sâmi-kadrleri

8. pederleri:-ler, -i

Sayfa 55

Satır: 5

Baba.

pederleri Şeyh Sırrî 'Ali
Efendi dâr-ı bekâya
intikâlınden şoıra қаşaba-i
İzniķde âsitâne-i

9. pederleri:-ler, -i

Sayfa 55

Satır: 18

Baba.

Eşrefiyede seccâde-i
meşîhata câlis oldılar lâkin
tarîķat-ı 'aliyyeyi pederleri
Şeyh Sırrî 'Ali

10. pederleri:-ler, -i

Sayfa 56

Satır: 8

Baba.

ferzendidür tarîķat-ı 'aliyyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mucâz ü müstahlef
olduklarında pederleri

11. pederlerinden:-ler, -i, -
n, -den

Sayfa 56

Satır: 7

Baba.

ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücâz ü müstaḥlef
olduklarında pederleri

12. **pederlerinden:-ler, -i, -
n, -den**

Sayfa 56

Satır: 17

Baba.

pederlerinden müstaḥlef
olmuşlardur ve bunların
daḥı ilahiyâtı vardır
nitekim yine ḥâşiyede

13. **pederlerinden:-ler, -i, -
n, -den**

Sayfa 56

Satır: 23

Baba.

pederlerinden görüp mücâz ü
müstaḥlef
Ḥâşiyeye

14. **pederlerinden:-ler, -i, -
(n)den**

Sayfa 57

Satır: 1

Baba.

olduḡda pederlerinden sonra
İznikde post-nişin
olmak murâd eyledüklerinde
'ammîleri Şeyḫ Şâlih

15. **pederlerinüñ:-ler, -i, -
nüñ**

Sayfa 57

Satır: 13

Baba.

İbnü'ş-Şeyḫ 'Abdullah
Efendi daḥı pederlerinin
şehâdetinden sonra İznikde
pöst-nişin olup

16. **pederleri:-ler, -i**

Sayfa 58

Satır: 2

Baba.

biñ yüz yetmiş altı 1176
târihinde 'azm-i didâr-ı
Ḥudâ eyleyüp pederleri Şeyḫ
'Abdullah Efendinüñ

17. **pederlerinden:-ler, -i, -
(n)den**

Sayfa 58

Satır: 12

Baba.

Şeyḫ Şerafe'd-din Efendi *
İbnü'ş-Şeyḫ Eşref-i Şânî
Ḳuddise Sırruhu tarik-ı
'aliyeyi pederlerinden

18. **pederlerinüñ:-ler, -i, -
nüñ**

Sayfa 58

Satır: 15

Baba.

maḥlül olmaḡla
pederlerinin himmet-i
'aliyeyiyle
zâviye-i mezbûreye
mutaşarrif olmuşdur biñ yüz

19. **pederlerinden:-ler, -i, -
(n)den**

Sayfa 60

Satır: 9

Baba.

faẓilet-nişâb daḥı tarikat-ı
'aliyeyi pederlerinden
görüp mücâz ü müstaḥlef
olduklarında Burusada

20. **pederleri:-ler, -i**

Sayfa 63

Satır: 15

Baba.

olduḡdan sonra pederleri
dâr-ı âhirete rihlet
buyurduḡda Sedbaşı
fevkinde Eyüb Efendi

21. **pederleri:-ler, -i**

Sayfa 63

Satır: 20

Baba.

günü âb-ı memâti nüş ve
dünyâdan 'uḡbâya
göçmüşdür zâviye-i
merḳümede defin vü
pederleri

22. **pederine:-i, -(n)e**

Sayfa 64

Satır: 11

Baba.

defin ü pederine vü
birâderine qarındur o mifzâl-
i cihânuñ rihletin güş
itdiḡüm birle didüm târiḫ-i

peder-i 'âlî-kadrlerinden:

1. **peder-i 'âlî-**

**qadrlerinden:-ler, -i, -n, -
den**

Sayfa 55

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Kıymetli yüce baba.

pesendidür tarikat-ı 'aliye-i
Ḳâdiriyeyi peder-i 'âlî-
qadrlerinden görüp mücâz ü
müstaḥlef olmaḡla

peder-i sâmi-kadrleri:

1. **peder-i sāmi-ḳadrleri:-**
ler, -i

Sayfa 53

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Kıymetli ve yüce baba.

‘āliyeyi pederleri Pîr Ḥamdi
Efendiden görüp
mücāz ü müstahlef olmağıla
peder-i sāmi-ḳadrleri

peder-i vālā- güherlerine:

1. **peder-i vālā-
güherlerine:-ler, -i, -n, -e**

Sayfa 35

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Babasının yüce cevheri.

niyāz iderler ki pederünüz
Ḥazretine teveccüh
buyurasuñuz anlar daḫı
peder-i vālā- güherlerine

pederlerinüñ yerine:

1. **pederlerinüñ yerine:**

Sayfa 55

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Babasının yerine.

Eşrefiyede pederlerinüñ
yerine Şeyḫ olup nice
māh u sāl riyāzāt ve
mücāhedāt iştiğāl üzere iken

pencere:

1. **pencereye:-ye**

Sayfa 49

Satır: 16

Pencere.

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

pend:

1. **pend:**

Sayfa 18

Satır: 4

Nasihat, öğüt.

sürüp veda ‘ idüp ‘azm-i rāh
iderler Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥazretleri pend ü naşihat
idüp buyururlar ki Rümī

perde:

1. **perde:**

Sayfa 22

Satır: 14

Hicap, örtü.

baḫ deyü buyururlar Molla
Ḳuṭbe ‘d-diniñ çeşm-i
nā-bināsından perde izāle
iderler Mevlāna

perhiz:

1. **perhiz:**

Sayfa 19

Satır: 1

Kulu Allah ‘tan

*uzaklaştıracak şeylerden
uzak durma, māsivādan el
çekme.*

işāret buyurdıkları perhiz
üzre yedi sene muvāzibat
idüp irşād-ı sālīk-i rāh-ı
Ḥudāya ve terbiye-i

perişān ider:

1. **perişān ider:-er**

Sayfa 11

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Dağıtmak, düzenini
bozmak.*

bu derde deyü hużūr-ı
ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ

Te ‘ālānuñ ‘ināyeti ve Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥazretlerinüñ

perişān itmesün:

1. **perişān itmesün:-me, -
sün**

Sayfa 70

Satır: 31

Kelime Tipi: -

*Perişān etmek,
mahvetmek.*

Şeyḫ Muḫammed cem ‘ idüp
özün perişān itmesün Kesret-
i a ‘dāda baḳma bir
baḳup bir dāne ol

perişān olurlar:

1. **perişān olurlar:-ur, -lar**

Sayfa 17

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Dağılmak.

her biri bir ṫarafa perişān
olurlar Ba ‘dehu ‘z-zamān
dervişler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

pervāne ol:

1. **pervāne ol:**

Sayfa 70

Satır: 30

Kelime Tipi: -

*Kelebek (geceleyin
ışığıñ/mumun etrafında
dönmesi yönüyle) olmak.*

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūdunı
şem ‘-i ‘ışḳa yanuben
pervāne ol

**pervāz-ı behişt-i cāvidān
olup:**

1. **pervāz-ı behişt-i cāvidān
olup:-up**

Sayfa 31

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Ebedi cennete uçmak.

da'veti'l-kerîm tûti' -i cân-ı
 'azîzleri pervâz-ı
 behişt-i cāvîdân olup
 tayarân-ı gülîstân-ı 'âlem

peydâ oldu:**1. peydâ oldu:-dı****Sayfa 29**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkmak.

şefîkâdur likin zebânlarında
 bir marâz peydâ oldu
 tekellüme iktidârı yokdur
 etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

2. peydâ oldu:-dı**Sayfa 23**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Görünmek, ortaya
 çıkmak.*

hâlvette iken nışfu'l-
 leyde' arz u semâ iki pâre
 olup içinde bir nûr peydâ
 oldu hîtâb oldu ki Yâ

pınâr:**1. pınâr:****Sayfa 52**

Satır: 10

*Yerden kaynayarak
 çıkan su, kaynak.*

Hzretleri bizümledür E'l-
 kışsa yaylağdan
 kâlkup Kilise Dağı
 dâmeninde Oda nâm pınâr

pınârbaşı:**1. pınârbaşında:-(n)da****Sayfa 38**

Satır: 18

*Pınârbaşı Mahallesi II
 Bursa'nın Osmangazi
 ilçesine bağlıdır.*

gülbangu zıkrü'llah şādâsı
 gelür yaylağda
 Pınârbaşıda olan mescid-i
 şerîfde olmak zannıyla

pınarpaşı:**1. pınarpaşı:****Sayfa 21**

Satır: 18

Bir nehrin ismi.

vâlidesi kazıyyeyi i'lâm
 eyledükde ol dağı istiğfâr
 idüp bî'at eylemişdür ve
 Pınarpaşı nâm cüybâruñ

pîr:**1. pîr:****Sayfa 6**

Satır: 16

İhtiyar, yaşlı.

idüñ deyi niyâz itdükde
 Emir Sultân Kıddise
 Sırrahu Hzretleri buyururlar
 ki kuzu biz Pîr ve

2. pîrüm:-üm**Sayfa 49**

Satır: 7

Şeyh, mürişit.

pîrüm Hzretleri Efendi
 Hzretlerinden bi'z-zât
 istimâ' olunmuşdur ki
 buyurmuşlardır vaqtâ ki

pîr hamdî efendi:**1. pîr hamdî efendi:****Sayfa 24**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Abdurrahim Tirsi'nin
 oğludur.Kadiri-Eşrefi
 tarikatının şeyhlerindedir.
 (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi
 Efendi döneminde Eşrefi
 kültürü Bursa bölgesinde
 yayılmaya
 başlamıştır.Oğullarından
 Şeyh Abdulmümin ve Şeyh
 Lutfi Efendi'yi Lefke'de
 görevlendirmiştir.Üçüncü
 oğlu ise Sır Ali Sultandır.*

bildüm buyurmuşlar Menkıbe
 Şeyhüm Sultânüm
 Pîr Hzretleri Efendi Kıddise
 Sırruhu Hzretleri

**pîr hamdi efendi
 hazretlerinüñ:****1. pîr hamdi efendi****hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ****Sayfa 47**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Abdurrahim Tirsi'nin
 oğludur.Kadiri-Eşrefi
 tarikatının şeyhlerindedir.
 (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi
 Efendi döneminde Eşrefi
 kültürü Bursa bölgesinde
 yayılmaya
 başlamıştır.Oğullarından
 Şeyh Abdulmümin ve Şeyh
 Lutfi Efendi'yi Lefke'de
 görevlendirmiştir.Üçüncü
 oğlu ise Sır Ali Sultandır.*

Pîr Hzretleri Efendi
 Hzretlerinüñ vâlideleri
 merhûme
 Züleyhâ Hzretünden
 menkûldür ki pederüm
 Sultân

pîr hamdi efendiden:

1. **pîr hamdi efendiden:-den****Sayfa 53**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tırsi'nin

oğludur. Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdülmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

'âliyeyi pederleri Pîr Hamdi Efendiden görüp mücâz ü müstaḥlef olmağıla peder-i sâmi-ḳadrleri

pîr hamdi ibn e'ş-şeyh**'abdu'r-raḫîm tırsî:**1. **pîr hamdî ibn e'ş-şeyh****'abdu'r-raḫîm tırsî:-ler, -i, -n, -den****Sayfa 50**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Şeyh Abdürrahim Tırsi**oğlu Şeyh Hamdi.*

'Abdu'r-raḫîm Tırsî Ḳuddise Sırruhu Sultân Eşref-zâde Ḥâzretlerinüñ zevceleri Ḥâcî Bayrâm-ı Velî

pîrezen:1. **pîrezeniñ:-iñ****Sayfa 20**

Satır: 18

İhtiyar kadın.

şubaşıya götüreyüm ve müjdegânesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pîrezeniñ başı devletlü imiş

2. **pîrezen:****Sayfa 21**

Satır: 3

İhtiyar kadın.

alalum dir Pîrezen daḫı şu getürür Eşref-zâde Ḥâzretleri daḫı âbdest alup namâz ḳılup zıkrü'llah

3. **pîrezen:****Sayfa 21**

Satır: 5

İhtiyar kadın.

meşğül olur Pîrezen taşra dan zıkrü'llah avâzın istimâ' idicek hemân ḳalbine bir nâr-ı muḫabbet

4. **pîrezen:****Sayfa 21**

Satır: 12

İhtiyar kadın.

sen ol dervîş misin deyince belî didi çünki veliden kizb vâḳı' olmaz Pîrezen daḫı ḳadem-i

pîre-zen:1. **pîre-zen:****Sayfa 40**

Satır: 3

İhtiyar kadın.

Maḫmûd Paşanuñ ḫalâsın niyâz iderler ol Pîre-zen Maḫmûd Paşanuñ mağdûb idügin istimâ' idicek el-

pîr-i ercümendi:1. **pîr-i ercümendi:-i****Sayfa 50**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Şerefli mürşid.

eylediler Seccâde-i tarîḳatuñ pîr-i ercümendi Ḥâzreti e'ş-Şeyḫ Pîr Hamdî ibn e'ş-Şeyḫ

pîr-i rüşen-zamîr:1. **pîr-i rüşen-zamîr:****Sayfa 36**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Varlığı nur saçan**mürşit.*

rüşen-zamîr yanına gelüp dir ki şakin ḫavf itme biz seni ḫalâş iderüz Maḫbûs-ı derdmend der ki

2. **pîr-i rüşen-zamîr:****Sayfa 40**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Varlığı nur saçan**mürşit.*

Dünyâ ve 'ukbâda destgîr Ḥâzreti pîr-i rüşen-zamîr Şeyḫ 'Abdullah Rûmî e'l-İznîkî e'l-Kâdirî El-

pirinç şorbası:1. **pirinç şorbası:-sı****Sayfa 45**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Pirinç şorbası.

kesmeğe cem'iyet idüp Kūhistâne revâne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdâr pirinç şorbası götürüp liken

pîşe idünün:1. **pîşe idünün:-ün, -ün****Sayfa 31**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Huy, alışkanlık haline getirmek.

Sultān Eşref-zāde buyururlar ki pādīşāhum varuñ siz ‘adāleti kendüñüze pīşe idüñüñ cemi’-i enbiyā

post-nişin:

1. post-nişin:

Sayfa 56

Satır: 10

Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

azm-i cinān eyledükde kaşaba-i İznikde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişin ve biñ yüz tokuz

2. post-nişin:

Sayfa 57

Satır: 1

Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

oldukda pederlerinden soñra İznikde post-nişin olmak murād eyledüklerinde ‘ammileri Şeyh Şālih

3. post-nişin:

Sayfa 57

Satır: 6

Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

ahāli’-i İznik Şeyh ‘Abdullah Efendiyi ihtiyār itmeleriyle nice sāl İznikde post-nişin ve

4. pôst-nişin:

Sayfa 57

Satır: 14

Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

İbnü’ş-Şeyh ‘Abdullah Efendi dahı pederlerinin şehādetinden soñra İznikde pôst-nişin olup

5. post-nişin:

Sayfa 60

Satır: 12

Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

İncirlice Maħallesinde vāki’ zāviye-i Eşrefiyede post-nişin ve mürebbi’-i tālībın olup ‘ülüm-ı

post-nişin olup:

1. post-nişin olup:-up

Sayfa 63

Satır: 17

Kelime Tipi: -
Bir tekkede şeyhlik postuna oturma, şeyh makāmına geçmek.

zāviyesinde post-nişin olup ‘ibādāt ü tã’āte iştiğāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālũñ üçüncü Cum’a

2. post-nişin olup:-up

Sayfa 63

Satır: 24

Kelime Tipi: -
Bir tekkede şeyhlik postuna oturma, şeyh makāmına geçmek.

*Menkûl Bu Şeyh ‘Avnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene

mikdar Burusadaki dergāhda post-nişin olup 1228

pul:

1. pul:

Sayfa 14

Satır: 21

Kumaş üzerindeki zeminden farklı renkte yuvarlak benek.

tepesinde bir pul vardır Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki Rümî yine Hācî Bayrām

2. puli:-ı

Sayfa 15

Satır: 2

Kumaş üzerindeki zeminden farklı renkte yuvarlak benek.

Feammāsın dahı şāhib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinũñ içine kat ki yedi terk olsun

pür:

1. pür:

Sayfa 2

Satır: 13

Çok (miktar sıfatı).

Ey hullān-ı vefā ve muħıbbın-i evliyā-i ümmet-i Muştafā bu faķir pür taķşir kim

‘Abdullah Veliyüddin el-Bursevî bi-ķadril-mühceti ve’t-tāķati Tefsîr-i ‘Ārāyis

püs- hezār:

1. püs- hezār:

Sayfa 28

Satır: 19

Kelime Tipi: -
Bin kere öpme.

pūs- hezār iştiyāk ‘arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden şoñra önlerine
gelüp içerü hāş

püyān:

1. **püyānuz:-uz**

Sayfa 15

Satır: 14

Koşan.

fıkarāsı dirler ki ne ‘acep biz
bu kadar zamāndur
Şeyhün hıdmetinde püyānuz
bize himmet yok

R

rabb:

1. **rabbī:-i**

Sayfa 16

Satır: 17

Allah.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyhüm şucağız
talep ider lutfeyle şucağız
ihşān eyle diyüp başını

rağbet:

1. **rağbet:**

Sayfa 67

Satır: 16

Arzu, meyil, teveccüh.

Sa‘āde’ d-din Efendi
(kavābil-i müsta‘idānı)
müsta‘id
talebeleri cem‘
eyledüklerinde taleb ü rağbet
ile

rağbet eyledükde:

1. **rağbet eyledükde:-dük, -
de**

Sayfa 64

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Rağbet etmek, ilgi
göstermek.*

rağbet eyledükde
*Tārih-i velādet El-hacc
Mehmed Fahred’ d-
din...sene 1127

rağbet idüp:

1. **rağbet idüp:-üüp**

Sayfa 67

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Alaka göstermek, itibar
etmek, meyletmek, teveccüh
etmek.*

müddet rağbet idüp şoñra
müşārü’ n-ileyh
Sa‘āde’ d-din Efendi
İstanbulda Şahn müderrisi

rāh:

1. **rāhda:-da**

Sayfa 42

Satır: 20

Yol.

Hāzretleri dahı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
sa‘ādet- bahşına rücū‘
eyledükde rāhda bir dervişe

rāh-ı mücāhede:

1. **rāh-ı mücāhede:-(y)e**

Sayfa 44

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Mücadele yolu.

Tırsī Hāzretlerinüñ Sultān
Eşrefe daha ziyāde

i‘tikādı olup ez-cān u dil
ciddile rāh-ı mücāhede

rāhi oldukdan:

1. **rāhi oldukdan:-duk, -dan**

Sayfa 59

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Yolcu olmak.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı‘ a anlar rāhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşārünileyhi tıraş

rahm:

1. **rahmine:-i, -(n)e**

Sayfa 42

Satır: 4

Karın, anne karını.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

rahmet-i hākka:

1. **rahmet-i hākka:**

Sayfa 58

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Hakk’ın rahmeti.

üzere iken irtihāl buyurup
zāviye-i mezkūrede
mihrāb divānı verāsında
rahmet-i Hākka qarındür

rahmet-i hākka:

1. **rahmet-i hākka:-da**

Sayfa 57

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Allah’ın rahmeti.

buğ'a-i münîfede rahmet-i
Hakkda karîndür
Rahmetullahi 'aleyh Şeyh
'Abdülkâdir Efendi

rahmet-i hudāya:

1. **rahmet-i hudāya:-(y)a**
Sayfa 62
Satır: 14
Kelime Tipi: -
Allah'ın rahmeti.

Pazar Köyde kâ'in zâviye-i
şerîfe ittîşâlinde olan
türbe-i münîfede rahmet-i
Hudāya karîndür

rahmetullahi 'aleyh:

1. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 51
Satır: 10
Kelime Tipi: -
*"Allah'ın rahmeti onun
üzerine olsun" manasında
vefat etmiş saygın kişilerden
bahsedilirken söylenen söz.*

şerîfleri Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ türbe-i
şerîflerindedür Rahmetullahi
'aleyh Menkıbe

2. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 64
Satır: 16
Kelime Tipi: -
*"Allah'ın rahmeti onun
üzerine olsun" manasında
vefat etmiş saygın kişilerden
bahsedilirken söylenen söz.*

olup kütüb-i keşîre tahrîr
buyurmuşlardur
Rahmetullahi 'aleyh Sinân
Dede Kıddise Sırruhu

3. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 53
Satır: 9
Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

'aleyh Hâzreti Şeyh Sırrî
'Ali Efendi Kıddise
Sırruhu bu Şeyh-i celilü'l-
mikdâr ve keşîrû'l-i'tibâr

4. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 57
Satır: 12
Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

buğ'a-i münîfede rahmet-i
Hakkda karîndür
Rahmetullahi 'aleyh Şeyh
'Abdülkâdir Efendi

5. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 58
Satır: 4
Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

medfün oldukları buğ'a-i
münîfede medfündür
Rahmetullahi 'aleyh Şeyh
Muhyî'd-din Efendi

6. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 63
Satır: 11
Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

mürtefi'de medfündür
Rahmetullahi 'aleyh Şeyh
'Avnullah Efendi * Şeyh
Şerafe'd-din Efendinüñ
oğlıdur

7. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 69
Satır: 4

Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

telhîş itmişdür ve Ed'iyeye'-i
me'sûreyi cem'idüp
bir mecmu'a-i laţîfe itmişdür
Rahmetullahi 'Aleyh

8. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 71
Satır: 2
Kelime Tipi: -
Allah rahmet eylesin.

ve 'azizleri Şeyh
Muhammed Efendiye
mağründür
Rahmetullahi 'aleyh E'sh-
Şeyh Musâ Efendi e'l

rahmetullahi 'aleyh:

1. **rahmetullahi 'aleyh:**
Sayfa 62
Satır: 15
*Allah'ın rahmeti onun
üzerine olsun.*

Rahmetullahi 'aleyh Eş-Şeyh
Şâlih Efendi
İbnü'sh-Şeyh Lütfullah Efendi
bu Şeyh-i 'âlî-kâdir

**rahmullahi 'aleyhi ve 'alâ
eslâfihi:**

1. **rahmullahi 'aleyhi ve
'alâ eslâfihi:**
Sayfa 65
Satır: 17
Kelime Tipi: **Dua**

İfadesi
*Allah'ın rahmeti onun
ve geçmişlerinin üzerine
olsun.*

Rahmullahi 'aleyhi ve 'alâ
eslâfihi Menkıbe Şeyh
Sinân Dede Hâzretleri Şeyhi
'Abdu'r-raḥîm Tırsinüñ

ramazan-ı şerîfinün:

1. **ramazan-ı şerîfinün:-nüñ**
Sayfa 55
 Satır: 20
 Kelime Tipi: -
Mübarek Ramazan ayı.

Efendiden görüp müstaşlef
 olmuşlardur Ba‘dehu
 biñ yüz dört Ramazan-ı
 şerîfinün onuncı günü

rast gelüp:

1. **rast gelüp:-üp**
Sayfa 20
 Satır: 5
 Kelime Tipi: -
*Tesadüf etmek,
 karşılaşmak, rastlamak.*

Dağlarında gezerken bir
 kimseye rast gelüp
 Eşref-zâde Efendiye eydür ki
 sen kimsün anlar

ravza-i seyyidü’l-enâmı:

1. **ravza-i seyyidü’l-enâmı:-**
t
Sayfa 58
 Satır: 20
 Kelime Tipi: -
*Mahlûkâtın efendisi,
 Hz. Muhammed’in (S.A.S.)
 Medîne’deki kabri.*

içün ta‘mîr ve tevsî‘
 eylemişlerdür Ba‘dehu Hacc-
 1
 şerîfe niyet idüp ravza-i
 seyyidü’l-enâmı ziyâretten

râzî olurlar:

1. **râzî olurlar:-ur, -lar**
Sayfa 41
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -

*Kabul etmek, razı
 olmak.*

Bâyezîd-i Faķîh daħı nuţķ-ı
 mübârekelerini redd
 itmeyüp râzî olurlar Ba‘dehu
 Sultân Eşref-zâde

râzî olursañ:

1. **râzî olursañ:-ur, -sa, -ñ**
Sayfa 25
 Satır: 3
 Kelime Tipi: **Deyim**
*Rıza göstermek, uygun
 bulmak, benimsemek.*

râzî olursañ devlet bulursañ
 ve illâ çok nâdim
 olursañ fe‘emmâ şoñraki
 peşimânlık fâ‘ide virmez

re‘âya:

1. **re‘âya:**
Sayfa 48
 Satır: 21
*Bir hükümdarın
 yönetimi altındaki halk.*

tahta cülüs idüp taht yerinde
 re‘âya ve asker-i İslâm
 âsüde hâl olup

red buyururlar:

1. **red buyururlar:-ur, -lar**
Sayfa 63
 Satır: 3
 Kelime Tipi: -
*Kabul etmeme, geri
 çevirme.*

itseler red buyururlar imiş
 menķüldür ki Şeyh
 Şâlih Efendi gâyet hâsta olup
 ‘Abdullah Efendiye

red iderler:

1. **red iderler:-er, -ler**
Sayfa 30
 Satır: 3
 Kelime Tipi: -
Geri çevirmek.

dânesini kabul itmeyüp yine
 red iderler ve
 buyururlar ki Pâdişâhum siz
 bu sîm ü zeri

redd itmeyüp:

1. **redd itmeyüp:-me, -(y)üp**
Sayfa 41
 Satır: 22
 Kelime Tipi: -
Geri çevirme.

Bâyezîd-i Faķîh daħı nuţķ-ı
 mübârekelerini redd
 itmeyüp râzî olurlar Ba‘dehu
 Sultân Eşref-zâde

ref‘ ider:

1. **ref‘ ider:-er**
Sayfa 16
 Satır: 19
 Kelime Tipi: -
Kaldırmak.

secdeden ref‘ ider hemân
 secdesi mekânından bir
 a‘lâ şucağız revâne olur
 Eşref-zâde Hâzretleri ol

ref‘ iderler:

1. **ref‘ iderler:-er, -ler**
Sayfa 27
 Satır: 15
 Kelime Tipi: -
Kaldırmak.

ref‘ iderler ve ellerinde olan
 ‘aşâyı zemine urup hoş
 geldüñüz pâdişâh kulları
 deyü kelâm itdüklerinde

ref‘ idüp:

1. ref idüp:-üp

Sayfa 30

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Kaldırmak.

şoĥbetleriyle müşerref
olduklarında hemān
Eşref-zāde Hāzretleri
mübārek ellerin ref idüp

2. ref idüp:-üp

Sayfa 60

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Kaldırmak.

Efendi iki ellerini semāya
ref idüp du'ā buyurdılar
dervīşler daĥı āmin deyüp
Ba' dehu geldikleri yola

rehā buldukda:

1. rehā buldukda:

Sayfa 38

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini kať
kať ider maĥbūs-ı derdmend
bendinden rehā buldukda

2. rehā buldukda:-duk, -da

Sayfa 38

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

'ayn deyüp destine destere
alup körepesini kať
kať ider maĥbūs-ı derdmend
bendinden rehā buldukda

rehāyāb olunca:

1. rehāyāb olunca:-unca

Sayfa 38

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Sıkıntıdan kurtulmak.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olunca
ziyāretlerine varup ĥidmet-i
'aliyyelerinde bulunan

reh-güzār:

1. reh-güzārı:-lar, -ı

Sayfa 36

Satır: 15

Geçilecek yol | uğrak.

giderken reh-güzārı İznik
olup anda iki gice
miĥmān olurlar Ba' dehu
İstanbula revān olup

remz itdiler:

1. remz itdiler:-di, -ler

Sayfa 53

Satır: 7

Kelime Tipi: -

İşaret etmek.

şe'āmetidür deyü remz
itdiler ĥālbuki o kelāmuñ
kā'ili Şeyĥüñ ĥıyābında
söylemiş idi Raĥmetullahi

rencide iderler:

1. rencide iderler:-er, -ler

Sayfa 34

Satır: 16

Kelime Tipi: -

İncitmek.

tevāzu' idi ĥālā merĥad-ı
münrileri olan maĥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencide iderler imiş ĥatta

rencide itmevin:1. rencide itmevin:-me, -
(y)in

Sayfa 49

Satır: 19

Kelime Tipi: -

İncitmek, kırmak.

rencide itmevin bunda bir
ĥikmet var ola
zuhūrına muntazır oluñ imdi
bu kelbūñ

re's:

1. re'slerinde:-ler, -i, -n, -de

Sayfa 6

Satır: 22

Baş.

Hāzretlerinden tövbe ve
inābe ve riyāzet-i şaĥkaya
muvāzabat iderler bir rütbe
ki mübārek re'slerinde

resā'il-i müşkīn-nikābı:

1. resā'il-i müşkīn-nikābı:-ı

Sayfa 69

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Misk kokulu risāleler.

ve ba'zı resā'il-i müşkīn-
nikābı olup Şifā'-ı Kādī
'İyāzı ve İhyāü'l-'ulūmı ve
Minhācü'l-'Ābidini

re's-i sa'adetlerinde:1. re's-i sa'adetlerinde:-ler,
-i, -n, -de

Sayfa 14

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Saadetli baş.

Hāzretlerinūñ re's-i
sa'adetlerinde Hācī Bayrām
Velī

kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

re's-i sa'adetlerini:

1. **re's-i sa'adetlerini:** *-ler, -i, -n, -i*

Sayfa 27

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Saadetli baş.

şoñra kaçucılar gelürler
Sultān Eşref-zāde dağı
hemān bir kerre re's-i
sa'adetlerini mürākabeden

resüle's-sekaleyn:

1. **resüle's-sekaleyn:**

Sayfa 47

Satır: 17

*İnsanlara ve cinlere
peygamber olarak
gönderilen Muhammed
aleyhisselām.*

Kevneyn ve Resüle's-
sekaleyn Hāzreti
Muhammedü'l-Muştafā
'aleyhi ezke't-tahıyye

revān oldı*:

1. **revān oldı*:** *-dı**

Sayfa 70

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yola koyulmak, gitmek.

Biemrullahi Te'ālā halāş
olup yine diyārına revān
Oldı* E'ş-Şeyh Receb
Efendi İbn Maḥmūd Eşrefi

revān oldılar:

1. **revān oldılar:** *-dı, -lar*

Sayfa 60

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Gitmek.

revān oldılar ben dağı bīdār
oldum gördüm ki
āşār-ı şihhat üzerimde zāhir
ü nümāyān olmuş

2. **revān oldılar:** *-dı, -lar*

Sayfa 46

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Gitmek, yola koyulmak.

mükāleme eylemedi Ba'de't-
ta'ām sofralarını
alınup vedā' idüp geldikleri
tarıka revān oldılar

revān olup:

1. **revān olup:** *-up*

Sayfa 43

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Çabucak yola
koyulmak, gitmek.*

hemān ol hīnde yola revān
olup yaylak tarafına
müteveccih olur şāfi'ī vaḳti
olunca sıvışdı nām

2. **revān olup:** *-up*

Sayfa 36

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Gitmek.

giderken reh-güzārları İznik
olup anda iki gice
mihmān olurlar Ba'dehu
İstanbula revān olup

revāne oldukda:

1. **revāne oldukda:** *-duḳ, -da*

Sayfa 45

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Gitmek, yola koyulmak.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kūhistāne revāne oldukda
bir küçük tencerede bir
mikdār pirinç şorbası
götürüp likin

revāne olur:

1. **revāne olur:** *-ur*

Sayfa 16

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Akmak, dökülmek.

secdeden ref'ider hemān
secdesi mekānından bir
a'lā sucağız revāne olur
Eşref-zāde Hāzretleri ol

2. **revāne olur:** *-ur*

Sayfa 17

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Akmak, dökülmek.

revāne olur fuḳarā ol
kerāmetüñ zühürından
Rümīnün kemāl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

revzene:

1. **revzenesinde:** *-si, -(n)de*

Sayfa 49

Satır: 12

Pencere.

gözsüz kelb kāh ceddüm
Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinün du'ā
revzenesinde yaturdı kāh

2. **revzenesinde:** *-si, -(n)de*

Sayfa 49

Satır: 14

Pencere.

pederüm 'Abdu'r-raḥīm Tırsī
Hāzretlerinün du'ā

revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

3. **revzenesinde:-si, -(n)de**

Sayfa 49

Satır: 23

Pencere.

kelbceğiz ceddümüñ du'ā
revzenesinde yüzün

4. **revzenesinde:-si, -(n)de**

Sayfa 50

Satır: 2

Pencere.

āsumāna tūtop feryād eyledi
Ve bir miqdār zamān
pederimüñ du'ā revzenesinde
yüzün asumāna tūtop

ri'āyet:

1. **ri'āyet:**

Sayfa 35

Satır: 1

*Sayma, saygı, ağırlama,
itibar etme; uyma, boyun
eğme.*

āsitāne'-i 'āliyyesine 'azīm
ri'āyet üzere olurlar
Menkıbe Şeyh 'Abdülkadir
Necib Efendi

2. **ri'āyet:**

Sayfa 20

Satır: 20

*İyi karşılamak,
ağırlamak, hürmet etmek.*

bunuñ Eşref-zāde olduğı
gerçi bilmez ammā ta'ām
virüp mümkün olduğı kadar
ri'āyet ve ikrām ider

ricā:

1. **ricāmuz:-muz**

Sayfa 42

Satır: 9

Umma II ümit etme.

Hakk Sübhanehu ve
Te'ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
ahfād-ı 'izāmını ilā-

ricā ider:

1. **ricā ider:-er**

Sayfa 38

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Birinden bir şeyin
yapılmasını istemek, dilemek.*

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepünüñ
çıkmalarını ricā ider Üstād
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

ricā iderem:

1. **ricā iderem:-er, -(e)m**

Sayfa 29

Satır: 8

Kelime Tipi: -

*Birinden bir şeyin
yapılmasını istemek, dilemek.*

kaldılar şimdi Sultānumdan
halāşları haqqında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sultān Eşref-

ricā iderken:

1. **ricā iderken:-er, -ken**

Sayfa 43

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Istemek, istekte
bulunmak.*

'Abdürrahīm Tırsī dağı āh
görsem ve bilsem deyü
Sultān Eşref-zāde

Hażretlerinden ricā iderken
bir şeb

ricā iderler:

1. **ricā iderler:-er, -ler**

Sayfa 42

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Istemek, istekte
bulunmak.*

ve ibrām idüp Hażreti Hızır
'aleyhis'selāmı görmek
ve şöbetiyle müşerref
olmağ ricā iderler imiş Bir

ricā idermişüñüz:

1. **ricā idermişüñüz:-er, -
miş, -üñüz**

Sayfa 48

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Istemek, istekte
bulunmak.*

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyhüm
kızı Sultān Korquddan evlād
gelmez Āl-i

ricā idüp:

1. **ricā idüp:-üp**

Sayfa 39

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Istemek, istekte
bulunmak.*

halāşı için himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi dağı cidd-i tām ile
zamān-ı yesirde İznike

2. **ricā idüp:-üp**

Sayfa 47

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Istemek, istekte bulunmak.

idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-rahîm Tırsîden ricâ idüp himmet talep iderüz ki Sulţân Bâyezîdden

ricâ itseler:

1. **ricâ itseler:**-se, -ler
Sayfa 63
Satır: 3
Kelime Tipi: -
İstemek.

itseler red buyururlar imiş menküldür ki Şeyh Şâlih Efendi gâyet hasta olup 'Abdullah Efendiye

ricâ kıl:

1. **ricâ kıl:**
Sayfa 44
Satır: 2
Kelime Tipi: -
Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, dilemek.

zâtuñ kadr u kıymetin bil vü anuñ hayır du'âsın ricâ kıl deyüp gâ'ib oldılar bundan sonra 'Abdu'r-rahîm

rıdvânullahi 'aleyhim ecma'ın:

1. **rıdvânullahi 'aleyhim ecma'ın:**
Sayfa 53
Satır: 1
Kelime Tipi: -
Allah onların hepsinden razı olsun.

Rıdvânullahi 'aleyhim ecma'ın buyurdılar ki çünkü Hâzreti Resûlullah bizüm içimüzedür Küffâr-ı

rıdvânullahi 'anhüm:

1. **rıdvânullahi 'anhüm:**
Sayfa 47
Satır: 22
Kelime Tipi: -
Allah onlardan razı olsun.

'ulemâ-i Kirâm ve evliyâ'î kâmilîn Rıdvânullahi 'anhüm hâzır olmuşlar 'Abdu'r-rahîm Tırsî

rıdvânullahi ta'âlâ 'aleyhim ecma'ın:

1. **rıdvânullahi ta'âlâ 'aleyhim ecma'ın:**
Sayfa 47
Satır: 20
Kelime Tipi: **Dua**
İfadesi
Yüce Allah onların hepsinden razı olsun.

Efendümüz Hâzretleri cülüs itmişler ve cihâr yâr-ı güzîn Rıdvânullahi Ta'âlâ 'aleyhim ecma'ın ve

rihlebind-i sefer-i ahret oldukda:

1. **rihlebind-i sefer-i ahret oldukda:**-duk, -da
Sayfa 53
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Ahret yolculuğuna çıkmak, ölmek.

rihlebind-i sefer-i ahret oldukda seccâdelere cülüs idüp tâc-ı ri'yâzeti ber-ser vü kemer-i mücâhedeysi

rihlet:

1. **rihletin:**-i, -n
Sayfa 64
Satır: 12
Ölüm.

defîn ü pederine vü birâderine qarîndür o mifzâl-i cihânüñ rihletin güş itdiğüm birle didüm târih-i

rihlet buyurdukda:

1. **rihlet buyurdukda:**-duk, -da
Sayfa 63
Satır: 16
Kelime Tipi: -
Dünyâdan âhirete geçmek, vefat etmek.

oldukdan sonra pederleri dâr-ı âhirete rihlet buyurdukda Sedbaşî fevkinde Eyüb Efendi

rivâyet ider:

1. **rivâyet ider:**-er
Sayfa 3
Satır: 22
Kelime Tipi: **Kalıp**
İfade
Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

anlarıñ şulbi Kebiroğulları Muhammed Çelebi pederlerinden bi'l-vâsıta şöyle rivâyet ider ki

2. **rivâyet ider:**-er
Sayfa 4
Satır: 10
Kelime Tipi: -
Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

ihtiyâr ider sevâp dağı andadur ve mezbûr

Muhammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sultān

3. rivāyet ider:-er

Sayfa 23

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

‘Azizüm Şeyh Pīr Hamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i a‘lām Sultān Eşref-i Rūmī Hāzretleri

rivāyet olunur:

1. rivāyet olunur:

Sayfa 7

Satır: 8

Kelime Tipi: -

-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

imāmetleri hizmetinde olup kıyāmda buyurmuşlar Hattā rivāyet olunur ki Hācī Bayrām-ı Velī

2. rivāyet olunur:-ur, -

Sayfa 10

Satır: 5

Kelime Tipi: -

-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

fenāları beğāyet kemāle imiş hattā rivāyet olunur ki mübārek hırkalarının söküklerini dikmeyüp öyle

rivāyet olunur:

1. rivāyet olunur:-un, -ur

Sayfa 10

Satır: 20

Kelime Tipi: -

-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

itdiklerin bilüp ol varağayı ellerine virürler hattā rivāyet olunur ki Sultān Eşref-zāde kaşā’ idinde

rivāzāt:

1. riyāzāta:-a

Sayfa 19

Satır: 6

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

buyurup sinin-i keşire envā’ı mücâhedāt ve riyāzāta iştiğāl ve etrāfa hūlefa irsāl itmek üzere

2. riyāzāt:

Sayfa 55

Satır: 8

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

Eşrefiyyede pederlerinin yerine Şeyh olup nice mäh u sāl riyāzāt ve mücâhedāt iştiğāl üzere iken

3. riyāzāta:-a

Sayfa 57

Satır: 15

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

mücâhedāt ve riyāzāta gāyet ihtimām idüp kalilü’ n-nevm ve keşirü’ l-kıyām olmuşlardur ve mahlaş-ı

4. riyāzāta:-a

Sayfa 69

Satır: 15

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

riyāzāta iştiğāl üzere iken biñ altmış târihinde çeşende-i şehd ü vişāl ve dünyādan ‘uqbāya irtiğāl

riyāzāt eylese:

1. riyāzāt eylese:-se

Sayfa 8

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek ölmeyecek kadar yiyip içme.

buyururlar ki bir veliniñ biñ sene ‘ömri olsa envā’-ı mücâhedāt ve riyāzāt eylese henüz enbiyādan bir

rivāzet:

1. rivāzet:

Sayfa 7

Satır: 19

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

ziyāde riyāzet ve mücāhede ile imāmet iderler hatta kendüleri buyurmuşlar ki Ben Şeyhüme on bir sene

riyāzet eyle:

1. riyāzet eyle:

Sayfa 18

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Az yiyip içmek, az uyumak, çok ibâdet etmek, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapmak, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etmek, ahlâkı güzelleştirmek.

eyle Eşref-zāde Efendi dağı sem'an ve ta'āten deyüp müfāraḳat iderler Şeyh Hüseyin Hāzretleri

riyāzet itdükden:

1. riyāzet itdükden:-dük, -den

Sayfa 68

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

riyāzet itdükden soñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḳlāf buyurmuşlardur Şeyh-i merḳüm dağı inzivā

riyāzet-i şāḳkaya:

1. riyāzet-i şāḳkaya:-(y)a

Sayfa 6

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Zor bir riyazet.

Hāzretlerinden tövbe ve inābe ve riyāzet-i şāḳkaya muvāzabat iderler bir rütbe ki mübārek re'slerinde

rızā virmeyüp:

1. rızā virmeyüp:-me, -(y)üp

Sayfa 26

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Razı olmak, kabul etmek.

Eşref-zāde yine ke'l-evvel gitmeğe rızā virmeyüp emr-i İlähî yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar dağı

rızā'-yı ḳakka:

1. rızā'-yı ḳakka:-a

Sayfa 48

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın rızası.

'Osmaniñ nesli münḳaṭı' mı olsun bu rızā'-yı ḳakka muḳālifdür deyü teslim eylediler ma'lüm

rubā'iyye'-i fārisiyye:

1. rubā'iyye'-i fārisiyye:

Sayfa 57

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Fars rubāileri.

şerīfleri Sırrıdür ki ba'zı ebyāt u eş'ār buyurmuşlardur nitekim bu rubā'iyye'-i Fārisiyye

rücū' eyledükde:

1. rücū' eyledükde:-dük, -de

Sayfa 42

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

Hāzretleri dağı pazardan elmayı alup āsitāne-i sa'ādet- baḳşına rücū' eyledükde rāhda bir dervīşe

rücū' iderler:

1. rücū' iderler:-er, -ler

Sayfa 18

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

rücū' iderler Eşref-zāde Hāzretleri dağı mürür-ı eyyāmla ḳaşaba-i İznike gelüp ihtifā üzre olup

2. rücū' iderler:-er, -ler

Sayfa 30

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

olurlar ol ecilden ḳatırları için istizān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İznike rücū' iderler ve

3. rücū' iderler:-er, -ler

Sayfa 31

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

iḳrāc eyle deyüp tazarru' ve niyāz iderler ve dağı fuḳarā ile İznike yine rücū' iderler ve gelüp

rüfekā:

1. rüfekāsından:-sı, -(n)dan

Sayfa 52

Satır: 7

Arkadaşlar, yoldaşlar.

avınıñ zamānı imiş
rūfekāsından birisi demiş ki
bu def'a geyik şayd itmeğe
ne minnet ki Şeyh

ruh:

1. **ruhımı:** -i, -n, -i

Sayfa 14

Satır: 8

Allah tarafından

*yaratıldıktan sonra insan
bedenine üflenen, ölümden
sonra da varlığı devam eden
ve mahiyeti tam olarak
bilinemeyen ilahi ve manevi
cevher.*

cem'iyet bulmuş iken yine
meşālih-i mü'min'in için
ruhımı ol cem'iyetden
ayırıp götürüp kalbine va'z'

2. **ruhum:** -(u)m

Sayfa 14

Satır: 5

Allah tarafından

*yaratıldıktan sonra insan
bedenine üflenen, ölümden
sonra da varlığı devam eden
ve mahiyeti tam olarak
bilinemeyen ilahi ve manevi
cevher.*

ruhum işte mürşid-i kâmil
böyle olur ki kalbi
yerde koyup kendi 'ālem-i
ervāha tayarān idüp

ruh-ı sırrı 'alî:

1. **ruh-ı sırrı 'alî:**

Sayfa 54

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Sırrı Ali'nin ruhu.

olmuşdur Ruh-ı Sırrı 'Alî
becennet-bād sene 1046
Hāzreti e'ş-Şeyh Hāmdī'-i
Şānī İbnü'ş-Şeyh Sırrı

rüküb idüp:

1. **rüküb idüp:** -üp

Sayfa 28

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Binme, bir taşıta

binmek.

Hāzretleri dahı Karamürsele
gelüp kaçırğaya rüküb
idüp İstanbula dāhıl olurlar
pādişāh Hāzretlerine

2. **rüküb idüp:** -üp

Sayfa 30

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Binme, bir taşıta

binmek.

komayup sefineye rüküb
idüp Karamürsele çıkarlar
İzniçde fuqarā ve dervişān
dahı Sultān

rüküb itmişler:

1. **rüküb itmişler:** -miş, -ler

Sayfa 38

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Binmek.

āhūlara rüküb itmişler ol
hātūn muqaddeplerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sū'āl ider ol

rüm:

1. **rüm:**

Sayfa 9

Satır: 23

Ar. Anadolu bölgesi.

vilāyet-i cem'an Rüm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersah yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

2. **rümdan:** -dan

Sayfa 9

Satır: 21

Ar. Anadolu bölgesi.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rümdan bir er
geliyor anı dahı istikbāl idüñ
deyücek ahāli-i

3. **rümdan:** -dan

Sayfa 10

Satır: 3

Ar. Anadolu bölgesi.

gider ašlā müstaqbilden bir
kimesne Rümdan gelen
bu oldıgım bilmezler zīrā
Sultān Eşref-zādenüñ

4. **rümdan:** -dan

Sayfa 10

Satır: 8

Ar. Anadolu bölgesi.

gezerler imiş imdi
müstaqbilin kıyās iderler ki
Rümdan gelen er 'ālem ü
çerağ ve cemā'atle

5. **rüm:**

Sayfa 18

Satır: 5

Ar. Anadolu bölgesi.

cümle Rüm erenlerinüñ
nihāyetine yetişüp bize
geldüñ eğer seyr ü sülukuñda
bizüm nihāyetümüze

6. **rümüñ:** -uñ

Sayfa 48

Satr: 6

Ar. Anadolu bölgesi.

tahta deyü Sultân-ı
enbiyâdan ta'yîn taleb iderler
Sultânü'l-enbiyâ buyurdılar
ki Rûmuñ çara

rû-mâl olup:

1. rû-mâl olup:-up

Sayfa 39

Satr: 5

Kelime Tipi: -

Yüz sürmek.

ka-dem-i sa'âdetlerine rû-mâl
olup dir ki Sultânüm
Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretleri Sultânümle me'an
değül

rûmî:

1. rûmî:

Sayfa 10

Satr: 21

Anadolulu.

(Eşrefzade'nin mahlası).

Rûmî taħallüş itdüklerine
sebeb Hüseyin Hamāvî
Hâzretleriyle ibtidâ mülâkâd
olınuğda mübârek

2. rûmî:

Sayfa 12

Satr: 12

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.

Doğum tarihi belli değildir.

Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

itdi aşla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

3. rûmî:

Sayfa 13

Satr: 2

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

Çün ba'zılar naşîhat-pezir
olmayup Hâzreti Şeyhüñ
huzûrına varurlar Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

4. rûmî:

Sayfa 13

Satr: 19

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu

Rumî İznik'te doğmuştur.

Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

güşlarına nidâ idüp Yâ Rûmî
Hü dirler evvelkine
cevap gelmez bir daħı Hü
dirler anda daħı nidâ

5. rûmîyi:-(y)i

Sayfa 13

Satr: 10

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla
şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu
Rumî İznik'te doğmuştur.
Doğum tarihi belli değildir.
Hicrî 889 (m.1484) yılında
İznik'te vefat etti. Türbesi
İznik'tedir.

gelüñ imdi iy dervîşân
va'demüz encâm buldı
Rûmîyi erba'inden iħrâc
idelüm çün

6. rûmî:

Sayfa 14

Satr: 22

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah
e'r-Rumi künyesi ile şöhet
bulan ve Kadiri tarikatının
Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)
addolunan Eşrefoğlu Rumi
Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı
Abdullah olup babasının adı
Eşref'tir. Babasının adıyla

şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

tepesinde bir pul vardır Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki Rûmî yine Hâcî Bayrâm

7. rûmî:

Sayfa 15

Satır: 9

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

fehvasınca buyururlar ki Rûmî bir vilâyetde iki pâdişâh şıgmaz var imdi seni vatanına istihlâf

8. rûmî:

Sayfa 15

Satır: 21

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı

Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

buyururlar ki Yâ Rûmî misâfirümüz olduñuz ammâ size bir ziyâfet idemedük bugün bunda ol

9. rûmîye:-(y)e

Sayfa 15

Satır: 15

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Rûmîye kırk gün içinde himmet idüp ızñ ü icâzet virdi deyü kıyl ü kâl idicek 'Azîz Hazretlerine nür-i

10. rûmî:

Sayfa 16

Satır: 12

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı

Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir şusuz gelürler Şeyh Hazretleri buyururlar ki Rûmî gerçi misafiri

11. rûmî:

Sayfa 17

Satır: 1

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Rûmî niçe bulmuş deyü serzeniş iderler fuqarâ tiz ol şu olan maħalle varurlar görürler ki şu henüz çıkup

12. rûmî:

Sayfa 17

Satır: 13

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin

büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Hazretleri buyurur ki Rümî misâfir olmağa benefşenüñ mekânını bulmamışsın gibi Sultân

13. rümînüñ: -nüñ

Sayfa 17

Satır: 4

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

revâne olur fuğarâ ol kerâmetüñ zuhûrından Rümînüñ kemâl-i ma'rifetini fehm iderler ve yine

14. rümî:

Sayfa 18

Satır: 4

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi

Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

sürüp veda' idüp 'azm-i rāh iderler Şeyh Hüseyin Hazretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rümî

15. rümî:

Sayfa 34

Satır: 20

Tasavvuf aleminde

Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ğalebe idüp Hamâda sırr yüzünden nidâ buyururlar ki Yâ Rümî şabır hōşdur velî yerinde gerek yâ

rütbe:

1. rütbe:

Sayfa 6

Satır: 22

Makam, mevki, aşama.

Hazretlerinden tövbe ve inâbe ve riyâzet-i şâkkaya

muvâzabat iderler bir rütbe ki mübârek re'slerinde

rü'yâ:

1. rü'yâsında: -sı, -(n)da

Sayfa 37

Satır: 17

Uyku içinde görülen keyfiyet, düş.

rü'yâsında Sultân Eşref-zâde nümâyân olup buyururlar ki hâlâs zamânı geldi tiz kalk git

2. rü'yamda: -m, -da

Sayfa 47

Satır: 14

Uyku içinde görülen keyfiyet, düş.

şoñra pâdişâh benüm oğlum olsun bende bu ma'nâyı daima ilhâh iderdüm bir şeb rü'yamda

rüy-ı mâl iden:

1. rüy-ı mâl iden: -en

Sayfa 38

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Yüz sürmek.

iden kimesne dünyevî belâsından rehâyâb olunca ziyaretlerine varup hîdmet-i 'aliyyelerinde bulunan

rüz-be-rüz:

1. rüz-be-rüz:

Sayfa 11

Satır: 8

Günden güne.

sa'âdethânelerinde bir oda tahtliyye idüp ve anda

iskān itdürüp levāzımlarını
rüz-be-rüz i' t̄a iderler

2. **rüz-be-rüz:**

Sayfa 60

Satır: 5

Günden güne.

Haḫḫa ḫamd ü senā eyledüm
Ba' dehu rüz-be-rüz
bilküllüye ḫastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

rüz-ı cezāda:

1. **rüz-ı cezāda:-da**

Sayfa 42

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Rüz-ı cezā (hesap,

*kiyam, kıyāmet, mahşer):
Kıyāmetten sonra insanların
hesaba çekileceği gün.*

kıyāmi' s-sā'at münḫarız
eylemeyüp rüz-ı cezāda
mülākatlarıyla müşerref ve
muḡtenem eyleye Āmin

rüz-ı kıyāmete:

1. **rüz-ı kıyāmete:-e**

Sayfa 49

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Kıyamet günü.

Ḥādimeṭin-i devlet-i āl-i
'Osmān Sultān Selimden
berīdür Haḫḫ Te'ālā rüz-ı
kıyāmete deḡin fetḫ ü

S

sa'āde'd-din efendi:

1. **sa'āde'd-din efendi:**

Sayfa 67

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Hoca Sādeddin Efendi (ö.

1008/1599) 943'te (1536-37)

İstanbul'da doğdu.Osmanlı

şeyhülislâmı ve tarihçisidir.

III.Murad'ın hocasıdır.Onun

saltanatı döneminde sarayda

çok seçkin bir mevki

kazanmıştır. III.Murad padişah

olduktan sonra Hoca Sādeddin

"hāce-i sultanı" unvanını

almıştır.

Sa'āde'd-din Efendi (ḫavābil-i

müsta'idānı) müsta'id

ṭalebeleri cem' eyledüklerinde

ṭaleb ü raḡbet ile

2. **sa'āde'd-din efendi:**

Sayfa 67

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Hoca Sādeddin Efendi (ö.

1008/1599) 943'te (1536-37)

İstanbul'da doğdu.Osmanlı

şeyhülislâmı ve tarihçisidir.

III.Murad'ın hocasıdır.Onun

saltanatı döneminde sarayda

çok seçkin bir mevki

kazanmıştır. III.Murad padişah

olduktan sonra Hoca Sādeddin

"hāce-i sultanı" unvanını

almıştır.

müddet raḡbet idüp soñra

müşarü'n-ileyh

Sa'āde'd-din Efendi İstanbulda

Şaḫn müderrisi

sa'ādethāne:

1. **sa'ādethānelerinde:-ler, -i, -
(n)de**

Sayfa 11

Satır: 7

*Büyük bir zātın evi//mutlu
kimselerin yaşadığı ev.*

sa'ādethānelerinde bir oda

taḫliyye idüp ve anda

iskān itdürüp levāzımlarını rüz-

be-rüz i' t̄a iderler

sā'at:

1. **sā'at:**

Sayfa 22

Satır: 17

An, zaman.

miḫdārı mürtefi' olmuş Hemān

ol sā'at Ḥayy

diyüp bir na'ra-i saḫt urup

Sultān Eşref'iñ

2. **sa'āt:**

Sayfa 43

Satır: 1

An, zaman.

Ḥazretleri daḫı açup ol sa'āt

derviş içinden bir elma

alup geçüp gider 'Abdu'r-raḫīm

Tırsı daḫı Eşref-zāde

şabāh:

1. **şabāh:**

Sayfa 37

Satır: 6

*Güneşin doğduğu andan
öḡleye kadar geçen zaman,
sabah.*

ḫalās olursın deyü tebşir

buyurup ḡā'ib olurlar çün

şabāh olup ol aradan 'azm-i rāh
iderler ve ol

2. **şabāh:**

Sayfa 37

Satır: 14

*Güneşin doğduğu andan
öḡleye kadar geçen zaman,
sabah.*

iderler dirler ki şimdi paşaya

buluşılmaz Maḫbūsi

şabāh divāna getürelüm deyüp

yoldan gelmiş bitāb

sabır:

1. **şabır:**

Sayfa 34

Satır: 20

Sabır, acıya ve zor duruma katlanma.

galebe idüp Hamâda sırr
yüzünden nidâ buyurlar
ki Yâ Rûmî şabır hûşdur velî
yerinde gerek yâ

sa'd ahterlerinüñ:

1. **sa'd ahterlerinüñ:-ler, -i, -nüñ**

Sayfa 51

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Duhter-i sa'd-ahter II
bahtiyar, talihli kız.*

sa'd ahterlerinüñ semere-i
fu'âdi ve Şeyh
'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinüñ veled-i pākize-i

sadâ gelür:

1. **şadâ gelür:-ür**

Sayfa 36

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Ses gelmek.

Eşref-zâde Hâzretlerinüñ
merkad-ı münîrlerinüñ
derûnından bir şadâ gelür yâ
Zelîhâ anlar dağı

şadâsı gelür:

1. **şadâsı gelür:-ür**

Sayfa 38

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Ses gelmek.

gülbangu zıkrullah şadâsı gelür
yaylakda
Piñarbaşında olan meşid-i
şerîfde olmak zannıyla

şadır olan:

1. **şadır olan:-an**

Sayfa 28

Satır: 6

Kelime Tipi: -
*Ortaya çıkmak, meydana
gelmek, zuhur etmek.*

virüñ çapucılar dağı oradan
pâdişâha gelürler ve
şadır olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

şadır olıcak:

1. **şadır olıcak:-ıcağ**

Sayfa 48

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkmak, meydana
gelmek, zuhur etmek.*

enbiyânuñ mübârek lisân-ı
sa'âdetlerinden bu
kelâm şadır olıcak gayrı
şehzâdelerüñ başlarından

safâ:

1. **şafâsından:-sı, -n, -dan**

Sayfa 14

Satır: 3

Gönül huzuru/şenliği.

ve müşâhede şafâsından ayırıp
'âlem-i nâsûta ve
hasret ü iftirâka getürüp kıydı
dimek idi benüm

safer:

1. **şafesinde:-i, -n, -de**

Sayfa 64

Satır: 9

*Arabî ayların muharremle
rebülevvel arasında kalan
ikincisi [Kısaltması, seneyi
gösteren rakamdan sonra
konan (ص)'dır. Saferü'l-hayr da
denirdi].*

iştigâl üzere iken biñ yüz yetmiş
altı şafesinde dâr-ı
bekâyâ irtihâl buyurmışlar Eyüb
Efendi zâviyesinde

saferü'l-hayrında:

1. **şafere'l-hayrında:-i, -(n)da**

Sayfa 44

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*(Ar. şafere) Arabî ayların
muharremle rebülevvel
arasında kalan ikincisi
[Kısaltması, seneyi gösteren
rakamdan sonra konan (ص)'dır.
Saferü'l-hayr da denirdi].*

Şafere'l-hayrında şarâb-ı vişâli
içmiş ve dünyâdan
'uqbâyâ göçmüşdür Qabr-i
şerîfleri kaçaba-i

saferü'l-hayr:

1. **şafere'l-hayrında:-i, -(n)da**

Sayfa 71

Satır: 15

*Arabî ayların muharremle
rebülevvel arasında kalan
ikincisi [Kısaltması, seneyi
gösteren rakamdan sonra
konan (ص)'dır. Saferü'l-hayr da
denirdi].*

iştigâl üzere iken biñ yüz elli üç
Şafere'l-hayrında
şarâb-ı vüslatı nüş vü dünyâdan
'uqbâyâ irtihâl

şâfi:

1. **şâfi:**

Sayfa 46

Satır: 21

*Pâk, temiz // kötülüklerden
arınmış.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü'minler
oldukları ecludendür Menkıbe
merhûm Şeyh

sağ oluñ:

1. **sağ oluñ:-uñ**

Sayfa 12

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Sağ ol, çok yaşa. Sağlıkla kal.

siz sağ olun Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyurlar
ki var imdi hücrenün bâbını
kilitleyüp miftâhını

sağ u sâlim olmuşlar:

1. **sağ u sâlim olmuşlar:-miş, -lar**
Sayfa 50
Satır: 5
Kelime Tipi: -
Sağlıklı, sıhhatli olmak.

sağ u sâlim olmuşlar nice âdem
şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya'ullaha münkir

sağ u sâlim olur:

1. **sağ u sâlim olur:-ur**
Sayfa 29
Satır: 22
Kelime Tipi: -
Sağlıklı, sıhhatli olmak.

temâm eridükde zebânları dağı
kemâ-kân evvelki
gibi olup sağ u sâlim olur Çün
pâdişâh Hâzretleri

sağır:

1. **sağır:**
Sayfa 9
Satır: 18
Ar. Küçük ufak.

Hüseyin dağı Hacc-ı şerîfden
gelmişler ekâbir ve
a'yân vilâyet-i Hamâda sağır ve
kebîr Şeyh Hüseyin

2. **sağire:-e**
Sayfa 47
Satır: 4
Ar. Küçük ufak.

Eşref-zâde Hâzretleri bu dârü'l-
ğurûrdan 'azm-ı
sarây-ı sürür eyledüklerinde ben
sağire çalup Sultân

şahan:

1. **şahanları:-lar, -ı**
Sayfa 45
Satır: 3
*İçinde yemek ısıtılan,
yumurta vb. pişirilen, derinliği
az, bakır, alüminyum, çelik vb.
mâdenî kap.*

şahanları çok getürür Kûhistâne
varılıp hîdmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

2. **şahanları:-lar, -ı**

Sayfa 45
Satır: 8
*İçinde yemek ısıtılan,
yumurta vb. pişirilen, derinliği
az, bakır, alüminyum, çelik vb.
mâdenî kap.*

ol küçük tencerenün üzerine bir
fâtihâ'-i şerîfe
tilâvet şahanları talduruñ deyü
emr eyler ol büyük

3. **şahanları:-lar, -ı**

Sayfa 45
Satır: 9
*İçinde yemek ısıtılan,
yumurta vb. pişirilen, derinliği
az, bakır, alüminyum, çelik vb.
mâdenî kap.*

şahanları ol tencereden
toldurduğ ve bu kadar
cemâ'at ekl itdiler ve cümlesi
toydılar ve tencerede

şahib:

1. **şahibine:-i, -n, -e**
Sayfa 24
Satır: 12

*Bir şeyin mülkiyetini ve o
şeyi istediği gibi kullanabilme
hakkını elinde bulunduran
kimse, mâlik.*

temâm kıddüme münâsib geldi
bir akçe dağı
ziyâde eyledüm dellâl şahibine
danışmağa gitdi

şahib-i sikke:

1. **şahib-i sikke:**
Sayfa 15
Satır: 1
Kelime Tipi: -
Sikke sahibi.

Feammâsın dağı şahib-i sikke
olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinün içine kat ki
yedi terk olsun

şahib-i tefsîr olan:

1. **şahib-i tefsîr olan:-an**
Sayfa 3
Satır: 1
Kelime Tipi: -
Tefsir sahibi olmak.

tefsîrinde şahib-i tefsîr olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih
bahrû'l-ḥakâ'ık
ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı bihân
Bağlî Kıddesallahü Te'âlâ
ruḥahü

2. **şahib-i tefsîr olan:-an**
Sayfa 3
Satır: 1
Kelime Tipi: -
Tefsir sahibi olmak.

âyet-i kerîmesinün tefsîrinde
şahib-i tefsîr olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih
bahrû'l-ḥakâ'ık

şahib-i tevâzu':

1. **şâhib-i tevâzu'**:**Sayfa 34**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Alçak gönüllü, tevazu sahibi.

tevâzu' idi hâlâ merkad-ı münîrleri olan mahalle ahâlisi inkâr üzere olup rencîde iderler imiş hatta

şâhib-i vekâr:1. **şâhib-i vekâr:****Sayfa 55**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Haysiyet ve şeref sahibi.

E'l-'aziz-i tevşîh şâhib-i vekâr ve kâmilü'l-'iyâr Şeyh Sırrî 'Alî Efendinin ferzend-i dil-

şahîh:1. **şahîh:****Sayfa 50**

Satır: 32

Gerçek, doğru.

cum'ada 'alâ mele'innâs buyurmuşlar ki ey ahali-i İznîk beynüñüzde şu mekûle bir guft u gu vâkı' olmuş eger şahîh bizüm 'alağamuzdan ise mâderinüñ

sâhil:1. **sâhilinde:-i, -(n)de****Sayfa 66**

Satır: 8

Kenar, kıyı.

buyurlar Menkıbe bir gün Sinân Hâzretleri İznîk Gölünüñ sâhilinde teferruce varurlar meğer

sahn:1. **şahn:****Sayfa 67**

Satır: 20

Fâtih Sultan Mehmed tarafından kurulmuş olan, başlangıç ve orta öğretim bilgilerini veren hâriç ve dâhil medreselerinden sonra girilen, fıkıh, kelâm, tefsir gibi ilâhiyatla ilgili konularda ve hukuk, geometri, astronomi, matematik, tıp gibi ilimlerde öğretim vererek yüksek seviyede müderris, kadı, müftü vb. yetiştiren medrese.

müddet râğbet idüp soñra müşârü'n-ileyh Sa'âde'd-din Efendi İstanbulda Şahn müderrisi

sahrâ:1. **şahrâya:-(y)a****Sayfa 16**

Satır: 1

Çöl, kır, ova.

görüp ol gün bir şahrâya teferruce giderler varup bir beyâbanda nüzüle emr iderler fuğarâ dirler ki

şakın:1. **şakın:****Sayfa 36**

Satır: 19

Bir davranışın yapılmaması, bir şeyin düşünülmemesi gereken durumlarda söylenen uyarı sözü.

rüşen-zamîr yanına gelüp dir ki şakın havf itme biz seni hâlâş iderüz Mağbûs-ı derdmend der ki

şakız:1. **şakız:****Sayfa 52**

Satır: 2

Kimi ağaçların ve özellikle sakız ağacının kabuğundan sızan sarımtırak beyaz renkte bir cins akındırık.

varur görür ki zeytün ağacından şeker ačup erik ağacından şakız ačar dervîş dağı şekerî koparup

şal:1. **sâl:****Sayfa 55**

Satır: 8

Far. yıl.

Eşrefiyede pederlerinüñ yerine Şeyh olup nice mâh u sâl riyâzât ve mücâhedât iştiğâl üzere iken

2. **sâl:****Sayfa 57**

Satır: 6

Far. yıl.

ahâli'-i İznîk Şeyh 'Abdullah Efendiye ihtiyâr itmeleriyle nice sâl İznîkde post-nişîn ve

3. **sâl:****Sayfa 58**

Satır: 8

Far. yıl.

vâkı' zâviye-i Eşrefiyede istiğlaf itmekle nice mâh u sâl karye-i mezbûrede 'ibâdât ü ta'âte iştiğâl

4. **şalivreyüm:-(ı)vir, -e, -(y)üm****Sayfa 23**

Satır: 16

Serbest bırakmak.

İmanlarına kaçd eylememeye ki 'ahd eyle seni

şalivireyüm Şeytan-ı 'aleyhi'l-
la'ne 'ahd olsun ki

5. **şalivirür:-(ı)vir, -ür**

Sayfa 23

Satır: **21**

Serbest bırakmak.

şalivirür su'al itmişler ki şeytan
idüğün neden
bildüñüz cümle muharremâti
saña helâl itdüm

6. **şal:**

Sayfa 70

Satır: **25**

Serbest bırakmak.

Geçüben cân u cihândan
varlığıñdan göz yumup Şal vüc
üduñ bahr u hiddet içre bir
dürdâne ol

şala:

1. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **25**

Çağırın!

“İşk şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın gūş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lâ-yezalīden olup
mest-i müdām Kendūsin serhōş
idenlere şala gelsün berü

2. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **25**

Çağırın!

“İşk şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın gūş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lâ-yezalīden olup
mest-i müdām Kendūsin serhōş
idenlere şala gelsün berü

3. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **26**

Çağırın!

“İşk şarābun nüş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın gūş
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lâ-yezalīden olup
mest-i müdām Kendūsin serhōş
idenlere şala gelsün berü

4. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **27**

Çağırın!

‘Ar nāmūs kaydını terk eyleyüp
hem kalbini Māsivādan boş
idenlere şala gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hakkā
eyleyüben iştiğal zıkr-i Hakkāda
cüş idenlere şala gelsün berü

5. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **28**

Çağırın!

‘Ar nāmūs kaydını terk eyleyüp
hem kalbini Māsivādan boş
idenlere şala gelsün berü
Gice gündüz zıkr-i Hakkā
eyleyüben iştiğal zıkr-i Hakkāda
cüş idenlere şala gelsün berü

6. **şala:**

Sayfa 56

Satır: **29**

Çağırın!

Dermend Lütfu'l-lah ile hem-
dem olup dīdesin Dōst yüzine
düş idenlere şala gelsün berü

şalat-ı fecrī:

1. **şalat-ı fecrī:-ī**

Sayfa 22

Satır: **2**

Kelime Tipi: -

Sabah namazı.

Eşref-zāde Hazretleri zamān-ı
sa'ādetlerinde şalat-ı
fecnī bir miqdār karanlıkda
kılarlar imiş Meğer ol

şalāt-ı işrak:

1. **şalāt-ı işrak:**

Sayfa 52

Satır: **17**

Kelime Tipi: -

*Kuşluk vakti kılınan namaz;
bkz. ONAY, s. 391.*

i şerīfi kıra'at olunup şalāt-ı işrak
kılındukda hāzır
olan fuqarāya buyurmışlar ki
Uhud Gāzāsında

şalat-ı işrākı:

1. **şalat-ı işrākı:-ı**

Sayfa 27

Satır: **7**

Kelime Tipi: -

Kuşluk vakti kılınan namaz.

ma'lüm olup şalat-ı işrākı
edādan şöra fuqarā ile
hānkāhlarınıñ küddāmına çıkup
ve çapucılarıñ

şalāt-ı şubhı:

1. **şalāt-ı şubhı:**

Sayfa 52

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Sabah namazı.

münkeşif olmayup yedinci gün
Hazreti Şeyh
Hamdī Küddise Sırruhu şalāt-ı
şubhı edā idüp vird-

şalat-ı zuhrı:

1. **şalat-ı zuhrı:**

Sayfa 45

Satır: **16**

Kelime Tipi: -
Öğle namazı.

muşallâya geldüklerinde Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrı kılvirüp
tesbîh ve du'adan

2. şalat-ı zuhrı:

Sayfa 45

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Öğle namazı.

muşallâya geldüklerinde Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrı kılvirüp
tesbîh ve du'adan

3. şalat-ı zuhrı:

Sayfa 45

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Öğle namazı.

muşallâya geldüklerinde Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrı kılvirüp
tesbîh ve du'adan

4. şalat-ı zuhrı:

Sayfa 45

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Öğle namazı.

muşallâya geldüklerinde Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrı kılvirüp
tesbîh ve du'adan

şalat-ı zuhrı kılvirüp:

1. **şalat-ı zuhrı kılvirüp:-(i)vir, -
üp-ivir, -üp**

Sayfa 45

Satır: **16**

Kelime Tipi: -

Öyle namazını kılmak.

muşallâya geldüklerinde Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrı kılvirüp
tesbîh ve du'adan

şalât-ı zuhûrdan:

1. **şalât-ı zuhûrdan:-dan**

Sayfa 49

Satır: **22**

Kelime Tipi: -

Öğle namazı.

mülazemeti eyyâmı kırk güne
bâliğ olduğda kırk
birinci gün halk şalât-ı zuhûrdan
çıkdıklarında ol

sâl-i 'ibâdât:

1. **sâl-i 'ibâdât:**

Sayfa 57

Satır: **23**

Kelime Tipi: -

İbadet yılları.

nice sâl-i 'ibâdât ve ta'ate iştiğâl
üzere iken

sâlifü'l-beyân-ı mezbûr:

1. **sâlifü'l-beyân-ı mezbûr:**

Sayfa 62

Satır: **8**

Kelime Tipi: -

*Daha önce söylenmiş olan
yukarıda adı geçen.*

Şeyh 'Abdullah Efendi İbnü's
Şeyh Ahmed Efendi
bu Şeyh-i sa'âdet-mend sâlifü'l-
beyân-ı mezbûr Şeyh

şâlih efendi:

1. **şâlih efendi:**

Sayfa 63

Satır: **9**

Kelime Tipi: -

*Kadiri-Eşrefi
şeyhlerindedir. Şeyh Lütfullah
Efendi'nin oğludur.*

Şâlih Efendi daḥı nakd-i ḥayâtı
ta'dâd idüp itmâm
itmişdür İznikde türbe-i Eşref-
zâdede maḥall-i

sâlihân:

1. **şâlihândan:-dan**

Sayfa 59

Satır: **11**

*Dînin emirlerine uygun
davranan, iyi amel ve hayır
sâhibi müslüman kadınlar.*

mechûrdur Hâşiye Menkıbe
Şâlihândan bir ḥâtûn
maraz-ı tã'ûna mübtelâ olup
gâyet za'ife ve

sallallahü 'aleyhi ve sellemîñ:

1. **sallallahü 'aleyhi ve**

sellemîñ:-i, -ñ

Sayfa 48

Satır: **3**

Kelime Tipi: -

*Sadece Hz. Peygamberin
ism-i şerîfi anıldığında,
işitildiğinde ve yazıldığında
söylenen ve yazılan, "Allah'ın
salat ve selamı onun üzerine
olsun" anlamına gelen dua ve
saygı ifadesidir.*

Sellemîñ ḥuzûr-ı 'âlilerinde
murâkaben ṭururlar
müşâvere iderler ve
şehzâdelerüñ kankısı geçsün

salṭanat:

1. **salṭanat:**

Sayfa 31

Satır: **8**

*Hükümdarlık, sultanlık ||
hakimiyet, güç.*

buyururlar ki Sulṭânüm bizi
dervîşliğe kabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü
ilhâh ve ibrâm ider

saña:

1. saña:

Sayfa 23

Satır: 8

"Sen" zamirinin yönelme hali almış biçimi.

'abdî dile benden ne dilersin
cümle muharremâtı
saña helâl eyledüm Eşref-zâde
Hâzretleri buyururlar

2. saña:

Sayfa 23

Satır: 22

"Sen" zamirinin yönelme hali almış biçimi.

şalivür su'al itmişler ki şeytan
idüğün neden
bildüñüz cümle muharremâtı
saña helâl itdüm

sanduk:

1. şandukçı:-cı

Sayfa 38

Satır: 2

Sandık; tabut.

bir kimesne bu hâl ile görüp bu
adam kanda gider
dimezler Bi-ħikmetullahi Te'âlâ
bir şandukçı

sarây:

1. sarây:

Sayfa 28

Satır: 11

Hükümdar ve ailesinin
yaşadığı maruf mekan.

dervîşdür sarây kapısına dek
istikbâliñüz kâfidür
deyüp evvelki tedbîrden 'avk ve
te'hîr iderler likin

2. sarây:

Sayfa 30

Satır: 9

Hükümdar ve ailesinin
yaşadığı maruf mekan.

pâdişâh Hâzretlerine vedâ' idüp
gerü dönüp sarây
kapusunda olan derbânlara
yedlerinde olan akçadan

sarâya alup:

1. sarâya alup:-up

Sayfa 47

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Saraya almak, yerleştirmek.

Bâyezîd-i Velînüñ vâlideleri beni
sarâya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemâ bulup ħadd-i

sarây-ı hümâyûna:

1. sarây-ı hümâyûna:-a

Sayfa 35

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mübarek saray.

olup bir çâre bulunmayup
Hâzreti Eşref-zâdenüñ
kerîme-i muħteremelerini
sarây-ı hümâyûna celb ü

sarây-ı hümâyunda:

1. sarây-ı hümâyunda:-da

Sayfa 35

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Mübarek saray.

server-i 'ukbâ buyurduklarından
şoñra yine ekle
'illeti sarây-ı Hümâyunda
kadınlardan birine 'âriz

sarây-ı sūrûra:

1. sarây-ı sūrûra:-a

Sayfa 36

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Mutluluk sarayı II Ahiret.

vâşıl olurlar Menkıbe mervîdür
ki Sultân
Eşref-zâde bu dâr-ı ħurûrdan
sarây-ı sūrûra irtihâl

şavma'a:

1. şavma'a:

Sayfa 21

Satır: 19

Başlangıçta Hristiyan
rahiplerinin halktan kaçıp
uzaklaşarak, meskun olmayan
yerlerde inzivaya çekilip Tanrı'ya
yakınlaşmak için yaptıkları
hücrelerin adı. Daha sonraları,
Arapça olan bu isim müslüman
dervişler tarafından da
benimsenmiştir. Hristiyanlarda
buna manastır da denir.

kenârında bir şavma'a binâ itdi
Sultân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü tã'ate
meşğül olmuşlardur

2. şavma'alaruna:-lar, -u, -(n)a

Sayfa 41

Satır: 14

Başlangıçta Hristiyan
rahiplerinin halktan kaçıp
uzaklaşarak, meskun olmayan
yerlerde inzivaya çekilip Tanrı'ya
yakınlaşmak için yaptıkları
hücrelerin adı. Daha sonraları,
Arapça olan bu isim müslüman
dervişler tarafından da
benimsenmiştir. Hristiyanlarda
buna manastır da denir.

Tırsî dört yaşında iken Sultân
Eşref-zâde
Hâzretlerinin şavma'alarına
varurlar ve bir an

şayd:

1. şayd:

Sayfa 52

Satır: 12
Av. (Geyik).

yanında nüzül olunup likin hava yağmurlu olmağla şayd olmayup Ağulık nām mevzi'de nüzül olunup

şayd itmeğe:

1. **şayd itmeğe:-meğ, -e**
Sayfa 52
Satır: 8
Kelime Tipi: -
Avlamak, av etmek.

avınıñ zamānı imiş rüfekāsından birisi demiş ki bu def'a geyik şayd itmeğe ne minnet ki Şeyh

şayd itmek:

1. **şayd itmek:-mek**
Sayfa 66
Satır: 9
Kelime Tipi: -
Avlamak.

evvel-i bahār imiş ve gölden balık şayd itmek için Karasuya sepedler çomışlar ittifāk biraz eyyām

şayd-ı āhū:

1. **şayd-ı āhū:**
Sayfa 52
Satır: 13
Kelime Tipi: -
Ceylān avı.

şayd-ı āhū için ol kadar ihtimām olındı aşlā müfid olmayup altı gün ol mevzi'de oturıldı ve havā

sebeb:

1. **sebeb:**
Sayfa 15
Satır: 6

Kelime Tipi: -
Neden, gerekçe.

sikkesi yedi terk olduğına hikmet budur deyü buyurmuşlar ki keçeden itmeğe sebep Hakk katında

2. **sebebiyle:-i, -yle**

Sayfa 4
Satır: 19
Ar. sebeb.

vekāyi' sebebiyle muhabbet-i ezeli ve 'ināyet-i lem-yezeli üzerlerine gālib ve müstevlī olup cezbetü'n

3. **sebeb:**

Sayfa 10
Satır: 21
Ar. sebeb.

Rūmī taħallüş itdüklerine sebeb Hüseyn Hamāvī Hāzretleriyle ibtidā mülākād olıdukdā mübārek

4. **sebebinden:-i, -(n)den**

Sayfa 40
Satır: 6
Ar. sebeb.

Hamdülillah iki seneden berü du'ām kabul olmuş deyü cevāb ider sebebinden su'āl eyledüklerinde

5. **sebeb:**

Sayfa 46
Satır: 21
Ar. sebeb.

geldüklerine sebeb yörükler şāfi mü'minler oldukları ecludendür Menkıbe merhūm Şeyh

seccāde:

1. **seccāde:**

Sayfa 8
Satır: 9

Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığıının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

ü seccāde ile kāsaba-i İznike istiḥlāf buyurmuşlar Eşref-zāde Efendi daḥı gelüp kāsaba-i İznike ihtifā

2. **seccāde:**

Sayfa 14
Satır: 17

Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığıının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

icāzet-nāme taḥrīr idüp 'alem ü çerağ ve seccāde ve 'aşā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

3. **seccādelerini:-ler, -i, -n, -i**

Sayfa 44
Satır: 8

Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığıının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

merātib-i 'āliyeye nā'il ve me'ārif-i İlähiyeye itṭilā'-ı ḥāşıl u ḥilāfet virüp seccādelerini daḥı teslīm

4. **seccādeyi:-(y)i**

Sayfa 68
Satır: 6

Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya.

(Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığıının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

ve inkişâ'a mâ'il olup tarikat-ı 'aliyye-i Kâdiriyyeden Şeyh Hamdi Aħmed Efendiye seccâdeyi

seccâde-i meşîhata:

1. seccâde-i meşîhata:-a

Sayfa 55

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Şeyhlik, mürşitlik seccadesi.

Eşrefiyede seccâde-i meşîhata câlis oldılar lâkin tarikat-ı 'aliyyeyi pederleri Şeyh Sırrî 'Ali

seccâde-i tarikatun:

1. seccâde-i tarikatun:-uñ

Sayfa 50

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Tarikat seccadesi.

eylediler Seccâde-i tarikatun pîr-i ercümendi Hâzreti e's-Şeyh Pîr Hâmdî ibn e's-Şeyh

seccâdelerine cülüs idüp:

1. seccâdelerine cülüs idüp:-üp

Sayfa 53

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Şeyh makamına oturmak.

riħlebend-i sefer-i aħret olduħda seccâdelerine cülüs idüp tâc-ı rişâzeti ber-ser vü kemer-i mücâhedeyi

seccâde-nişîn:

1. seccâde-nişîn:

Sayfa 69

Satır: 23

Şeyh makamında oturan kimse, postnişin.

seccâde-nişîn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuķarâyıla Şeyh Muhammed Efendiye göndermişler

secde:

1. secdeden:-den

Sayfa 16

Satır: 19

(Genellikle namaz ibadetinde olmak üzere) Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayakları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirme, bu durumda yere kapanma.

secdeden ref' ider hemân secdesi mekânından bir a'lâ şucağız revâne olur Eşref-zâde Hâzretleri ol

2. secdesi:-si

Sayfa 16

Satır: 19

(Genellikle namaz ibadetinde olmak üzere) Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayakları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirme, bu durumda yere kapanma.

secdeden ref' ider hemân secdesi mekânından bir a'lâ şucağız revâne olur Eşref-zâde Hâzretleri ol

secdeye vardı:

1. secdeye vardı:-dı

Sayfa 12

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak parmaklarını yere getirmek. Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayakları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirmek, bu durumda yere kapanmak.

ve şükr idüp secdeye vardı Ba'dehu huzûr-ı tâmmıla kendü hâline meşğul oldu Çün eyyâm-ı erba'in

secdeye varur:

1. secdeye varur:-ur

Sayfa 16

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak parmaklarını yere getirmek. Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayakları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirmek, bu durumda yere kapanmak.

ider ve secdeye varur Yâ Rabbî Şeyhüm şucağız talep ider luţfeyle şucağız ihsân eyle diyüp başını

sedâ:

1. şedâsın:-sı, -n

Sayfa 56

Satır: 25

A.sada:ses.

“İşk şarâbun nüş idenler şala gelsün berü Dôst şedâsın güş idenler şala gelsün berü Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup

mest-i müdām Kendüsin serhōş
idenlere şala gelsün berü

sedbaşı:

1. sedbaşı:

Sayfa 58

Satır: 14

Bursa'da Sedbaşı mevkisi.

görüp anlardan mücâz ü
müstaḥlef olduḡdan soñra
Burusada Sedbaşı fevḡinde Eyüb
Efendi zāviyesi

2. sedbaşı:

Sayfa 63

Satır: 16

Bursa'da Sedbaşı mevkisi.

olduḡdan soñra pederleri dār-ı
āḡirete rihlet
buyurduḡda Sedbaşı fevḡinde
Eyüb Efendi

sefer-i mübārek:

1. sefer-i mübārek:

Sayfa 33

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Mübārek yolculuk.

Sefer-i mübārek didiler
Eşrefoḡlı Rümī Sultān

sefid:

1. sefid:

Sayfa 39

Satır: 3

Beyaz.

görür ki Eşref-zāde Sultān
Ḥāzretleri bir sefid ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Ḥātün mübārek

sefine:

1. sefine:-(y)e

Sayfa 30

Satır: 15

Gemi.

ḡomayup sefineye rüküb idüp
Ḳaramürsele ḡıḡarlar
İzniḡde fuḡarā ve dervīşān daḡı
Sultān

sehā:

1. sehā:

Sayfa 59

Satır: 9

(Ar.) Cömertlik.

1146 Şeyḡ-i mezbūr sehā ve
kerem ile meşḡurdur
ve kerāmāt-i 'aliyye ile mu'teḡid-
i

seher:

1. seher:

Sayfa 61

Satır: 1

*Tan yeri ağarmadan biraz
önceki vakit.*

zikriyle zāhid tövbeḡar oldı -her
seḡer iñler nāleler
eyler Gülşen-i 'işḡda şol hezār
oldı 'işḡa uyanlar

sekiz yüz yetmiş dört:

1. sekiz yüz yetmiş dört:

Sayfa 19

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Sekiz yüz yetmiş dört sayısı.

iken sekiz yüz yetmiş dört
tāriḡinde mürḡ-i rūḡı
pervāz-ı biḡişt-i cāvidānda lāne-
sāz ḡaşaba-i

selām:

1. selāmını:-i, -(n)ı

Sayfa 40

Satır: 2

Esenlik dileme sözü.

gelüp ol maḡalleyi bulup ve ol
ḡātünı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ selāmını
İşāl iderler ve

selām idüñ:

1. selām idüñ:-üñ

Sayfa 39

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Selām, sayḡnlık bildirmek.

maḡalde bir 'acüze ḡātün
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḡmūd
Paşanuñ ḡalāşıḡün

selātin:

1. selātin:-i

Sayfa 30

Satır: 23

*(Ar. sultān'ın çoḡul şekli
selātin) Sultanlar, pādīşahlar.*

ve selātinı bizüm ḡalbümüzden

2. selātinüñ:-üñ

Sayfa 30

Satır: 22

*(Ar. sultān'ın çoḡul şekli
selātin) Sultanlar, pādīşahlar.*

buyururlar ki İy Bārī Te'ālā
senden murādum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selātinüñ ḡalbinden

selātin-i 'izāmdan:

1. selātin-i 'izāmdan:-dan

Sayfa 25

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Büyük sultanlar.

ve nuḡuşı görür zıra gözlüye
gizli yoḡdur
Menḡıbe Selātin-i 'izāmdan
Ebu'l-Feth Sultān

sem':1. **sem'ina:-i, -(n)a****Sayfa 50**

Satır: 30

Kulak.

Değildür zîrâ bu sinn-i sâlde
zuhûr-ı veled itmek müteşavver
degüldür dimişler
Hâzreti Şeyh Pîr Hamdî
Efendinüñ kelâm sem'ina vâşıl
olduğda yevm-i

semâ:1. **semâya:-(y)a****Sayfa 60**

Satır: 1

Gökyüzü.

Efendi iki ellerini semâya ref'
idüp du'â buyurdılar
dervîşler dağı âmin deyüp
Ba'dehu geldikleri yola

sem'an ve tâ'aten:1. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 6**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

sem'an ve tâ'aten deyüp hemân
ekl itmeğe âğgâz
eyledükde Abdal Muhammed
Hâzretleri ya sen

2. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 7**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

helâ ile emr buyururlar Eşref-
zâde Efendi dağı sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ibrîk ve
kürek ve süpürge

3. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 11**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

nazar buyurduğda yine erba'în
emr iderler anlar
dağı sem'an ve tâ'aten deyüp
hemân ayakları

4. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 15**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

Sulţân Eşref-zâde dağı sem'an
ve tâ'aten deyüp
emr-i şerîfleri üzre iderler şimdi
tarîk-ı Eşrefîyeniñ

5. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 18**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

eyle Eşref-zâde Efendi dağı
sem'an ve tâ'aten deyüp
müfârakat iderler Şeyh Hüseyn
Hâzretleri

6. **sem'an ve tâ'aten:****Sayfa 43**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

Sulţân Eşref-zâde buyurur ki
'Abdürrahîm var bu
gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve tâ'aten deyüp

7. **sem'ân ve tâ'aten:****Sayfa 59**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Baş üstüne, emredersiniz.

deyüñ ola ki bu hâtûn
hastalıktan halâs ola anlar
dağı sem'ân ve tâ'aten diyüp
hemân Şeyh

semender:1. **semender:****Sayfa 70**

Satır: 29

*Ateşte yaşadığına inanılan
ve ateşten etkilenmeyen
efsanevî bir hayvan II âşık.*

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücûduñ
şem'-i 'işka yanuben
pervâne ol

semere-i fu'âdi:1. **semere-i fu'âdi:-i****Sayfa 51**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Gönlünün meyvesi.

sa'd ahterlerinin semere-i
fu'âdi ve Şeyh
'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinin veled-i pākize-i

sen:1. **senüñ:-üñ****Sayfa 9**

Satır: 2

İkinci tekil şahıs zamiri.

gelmedi dağı seyr-i ilallahda
tayerân arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar ki
imdi senüñ bu

2. **seni:-i****Sayfa 15**

Satır: 10

İkinci tekil şahıs zamiri.

fehvasınca buyururlar ki Rümî
bir vilâyetde iki

pādişāh şıgmaṣ var imdi seni
vaṭanıña istiḥlāf

3. **sen:**

Sayfa 20

Satır: 6

İkinci tekil şahıs zamiri.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen
kimsün anlar

4. **sen:**

Sayfa 21

Satır: 8

İkinci tekil şahıs zamiri.

düşüp Sultān Eşref
Ḥazretleriniñ yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kula
benzemezsin İznikde

5. **sen:**

Sayfa 21

Satır: 11

İkinci tekil şahıs zamiri.

sen ol derviş misin deyince belī
didi çünkü
velīden kizb vākı' olmaz Pīrezen
dağı kadem-i

6. **sen:**

Sayfa 22

Satır: 22

İkinci tekil şahıs zamiri.

'İlm-i bāṭın taleb iden Eşref-
zādeye varsun Sultān
Eşref-zāde dağı buyurur ki
Molla Kuṭbe'd-din sen

7. **sen:**

Sayfa 23

Satır: 13

İkinci tekil şahıs zamiri.

ölmezem sen beni öldürmek
istersün didüm ki
mel'un benim mürdlerimiñ ve
aḥibbālarumuñ

8. **seni:-i**

Sayfa 23

Satır: 15

İkinci tekil şahıs zamiri.

İmanlarına kaşd eylememeye ki
'ahd eyle seni
şalıvireyüm Şeytan-ı 'aleyhi'l-
la'ne 'ahd olsun ki

9. **senden:-den**

Sayfa 30

Satır: 21

İkinci tekil şahıs zamiri.

buyururlar ki İy Bārī Te'ālā
senden murādum
ba'dehu-l yevm budur ki bizi
selāṭiniñ kalbinden

10. **seni:-i**

Sayfa 36

Satır: 20

İkinci tekil şahıs zamiri.

rüşen-zamīr yanına gelüp dir ki
şakin ḥavf itme
biz seni ḥalāş iderüz Maḥbūs-ı
derdmend der ki

11. **sen:**

Sayfa 37

Satır: 2

İkinci tekil şahıs zamiri.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İznikde
oluram çünkü sen mazlūmen
bizüm yanumuza

12. **senü:-ü**

Sayfa 37

Satır: 3

İkinci tekil şahıs zamiri.

gelesin biz senü bu belādan
ḥalās itmemek
mürüvvet değıldür ḥāṭıruñı ḥôş
tut 'An-ḳarīb

13. **seni:-i**

Sayfa 42

Satır: 4

İkinci tekil şahıs zamiri.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata
belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

14. **sensin:-sin**

Sayfa 42

Satır: 5

İkinci tekil şahıs zamiri.

diyāra gelmeden maḳşūdum
ancak sensin
anuñçün Eşref-zāde Sultān
eyyām-ı şayfda yaylaḳ-ı

15. **sen:**

Sayfa 43

Satır: 22

İkinci tekil şahıs zamiri.

ve bilür ki bu derviş şuretinde
olan Ḥızır 'aleyhi's-
selāmdur ki Yā 'Abdürrahīm sen
ḥidmetinde

16. **sen:**

Sayfa 70

Satır: 27

İkinci tekil şahıs zamiri.

Gel bugün meydān-ı 'ışḳ içre
bahādırılık idüp Cümle kır
nefsün çerisin sen
dağı merdāne ol

17. **senüñle:--üñ, --le**

Sayfa 70

Satır: 4

İkinci tekil şahıs zamiri.

fukarānun timārḥānecisi
Şeyḥdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest alalum
deyüp elini çözüp

18. **sensüz:-süz**

Sayfa 34

Satır: 7

*İkinci tekil şahıs zamiri sen
II Eşrefoğlu Rumi.*

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoğlu Rümī Sulṭān

sene:

1. **sene:**

Sayfa 7

Satır: 6

Yıl, sene.

ṭarīkıyn ittifāk bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on
bir sene

2. **sene:**

Sayfa 7

Satır: 18

Yıl, sene.

imtiḥān eyleyüp soñra kendüye
imāmet eylemek
ḥidmetini teklif buyurmuşlar ki
on bir sene den

3. **sene:**

Sayfa 7

Satır: 20

Yıl, sene.

ziyāde riyāzet ve mücāhede ile
imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyḥüme on bir sene

4. **sene:**

Sayfa 7

Satır: 21

Yıl, sene.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene de
bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḥ
Ḥazretleri buyururlar ki

5. **sene:**

Sayfa 8

Satır: 19

Yıl, sene.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene 'ömri olsa envā'-
ı mücāhedāt ve riyāzet eylese
henüz enbiyādan bir

6. **sene:**

Sayfa 9

Satır: 14

Yıl, sene.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle me'an
kaḥkup Ḥamāya
giderler meḡer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḥ

7. **sene:-(y)e**

Sayfa 18

Satır: 7

Yıl, sene.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāḥ üzümle
mücāhede ve riyāzet

8. **sene:**

Sayfa 19

Satır: 1

Yıl, sene.

işāret buyurdukları perhiz üzre
yedi sene muvāzibat
idüp irşād-ı sālīk-i rāḥ-ı Ḥudāya
ve terbiye-i

9. **sene:**

Sayfa 36

Satır: 11

Yıl, sene.

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürla ya'nī
biñ otuz dört tārīḥinde 'āvām
ṭā'ifesinden ba'zı

10. **sene:**

Sayfa 39

Satır: 7

Yıl, sene.

mi buyururlar ki bu sene gazāya
gitmeḡe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḥātünüñ gözinden ḡā'ib

11. **seneden:--den**

Sayfa 40

Satır: 5

Yıl, sene.

Ḥamdüllillah iki seneden berü
du'ām kaḡbul olmuş
deyü cevāb ider sebebinden
su'āl eyledüklerinde

12. **sene:**

Sayfa 50

Satır: 33

Yıl, sene.

baḡnında dört sene te'ḥir
olinsun didükde filḥal dört sene
tamāmında vaz'-ı
ḡaml idüp sırrı 'Alī Efendi
Ḥazretleri āfitāb-āsā ṭulu' vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

13. **sene:**

Sayfa 50

Satır: 33

Yıl, sene.

baḡnında dört sene te'ḥir
olinsun didükde filḥal dört sene

tamāmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alī Efendi
Hāzretleri āfitāb-āsā ṭulu' vü
bürüz etmişdür Hārrere

14. sene:

Sayfa 50

Satır: 35

Yıl, sene.

Žiyāeddīn Eşrefzāde Pīr Hāmdī
Efendi Hāzretleri yüz yirmi sene
mu'ammer
olmuşdur

15. sene:

Sayfa 54

Satır: 21

Yıl, sene.

olmuşdur Ruḥ-ı Sırrī 'Alī
becennet-bād sene 1046
Hāzreti e'-ş-Şeyḥ Hāmdī'-i Ṣānī
İbnü'-ş-Şeyḥ Sırrī

16. sene:

Sayfa 55

Satır: 12

Yıl, sene.

Ṣānī Efendinüñ intikāline tāriḥ
didi Fūrūṣī Hāzreti
Şeyḥün naḳline tāriḥ Sırr-ı
Ḥudādur sene 1069

17. sene:

Sayfa 56

Satır: 10

Yıl, sene.

azm-i cinān eyledükde kaşaba-i
İzniḳde āsitāne-i
Eşrefiyede beş sene post-nişīn
ve biñ yüz ṭoḳuz

18. senesinde:-si, -(n)de

Sayfa 57

Satır: 8

Yıl, sene.

mürebbi'-i ṭālibān olup Ba'dehu
Ḥaṭṭab oḅlu nām
bir şāḳī-i bed-fa'āl biñ yüz kırk
yedi senesinde

19. sene:

Sayfa 58

Satır: 22

Yıl, sene.

şoñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafe'd-din
Sene 1080

20. sene:

Sayfa 59

Satır: 8

Yıl, sene.

olmuşlardur cevherīn ḥarfiyle
fevtine Ḥasībā tāriḥ
Cilve-gāhın Şerefün ide Ḥudā
dār-ı cinān sene

21. sene:

Sayfa 59

Satır: 23

Yıl, sene.

nām kimesneye gel bizümle bile
bu sene hacca git deyü ibrām
itdüklerinde
mezbür, imtina eyleyüp
merhüm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar 'ākıbet beni

22. sene:

Sayfa 59

Satır: 26

Yıl, sene.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakī'a anlar rāhi oldukdan sonra
bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o

sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

23. sene:

Sayfa 61

Satır: 5

Yıl, sene.

tāriḥinde şarāb-ı vişāli içmiş ve
dünyādan 'uḳbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte'āl sene 1153

24. senesi:-si

Sayfa 62

Satır: 11

Yıl, sene.

üzere iken biñ yüz kırk üç senesi
cān-ı 'azizini
Ḥallāk-ı Lem-yezele teslīm
itmekle cesed-i şerīfi

25. sene:

Sayfa 63

Satır: 24

Yıl, sene.

*Menkül Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlādı olup ismi
Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāhda
post-nişīn olup 1228

26. senesi:-si

Sayfa 63

Satır: 25

Yıl, sene.

senesi irtihāl-i dār-ı bekā
itmişlerdür

27. senesinde:-si, -(n)de

Sayfa 67

Satır: 3

Yıl, sene.

elli üç senesinde serā-perde-i
‘ademden zühür ve
āfitāb-ı feyz-i ilāhiden istifāzen
nūr-ı şu‘ūr idüp ol

28. **sene:**

Sayfa 71

Satır: 11

Yıl, sene.

merkūmede bir zāviye binā idüp
anda yirmi sene
meşīhat idüp Ba‘dehu zāviye-i
merkūmeyi terk

sene 1291:

1. **sene 1291:**

Sayfa 1

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Sene 1291.

‘uyūbehümā Sene 1291

sened-i sa‘ādetimiz:

1. **sened-i sa‘ādetimiz:-imiz**

Sayfa 3

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Mutluluk senedi.

sened-i sa‘ādetimiz olan

sened-i sa‘ādetümüz:

1. **sened-i sa‘ādetümüz:-ümüz**

Sayfa 3

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mutluluk senedi.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tarīkat-i ‘aliyyede
sened-i sa‘ādetümüz olan
Sultānū’l-‘ārifin ve

seng-i mezārı:

1. **seng-i mezārı:-ı**

Sayfa 65

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Mezar taşı.

i maḥzūn gibi medfūn ve seng-i
mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

seped:

1. **sepedler:-ler**

Sayfa 66

Satır: 10

Sepet.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Karaşuya sepedler қоmışlar
ittifāk biraz eyyām

serā-perde-i ‘ademden:

1. **serā-perde-i ‘ademden:-den**

Sayfa 67

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yokluk perdesi.

elli üç senesinde serā-perde-i
‘ademden zühür ve
āfitāb-ı feyz-i ilāhiden istifāzen
nūr-ı şu‘ūr idüp ol

serāsime olup:

1. **serāsime olup:-up**

Sayfa 27

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Sersem olmak,
sersemleşmek.*

cümle serāsime olup lā-ya‘kıl
olurlar Sultān
Eşref-zāde Hazretleri dervişlere
varuñ şu yükü

ser-güzeşt:

1. **ser-güzeştini:-e, -si, -(n)i**

Sayfa 38

Satır: 9

*Far. Başa gelen, baştan
geçen vak’a, vekay’.*

üzere ser-güzeştini beyān
eylemiştir bu kıışadan
bize ḥāşıl oldu ki āsitāne-i
āliyyelerine rüy-ı māl

serhōş idenlere:

1. **serhōş idenlere:-en, -ler, -e**

Sayfa 56

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Sarhoş etmek.

“İşk şarābun nūş idenler şala
gelsün berü Dōst şedāsın gūs
idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezāliden olup
mest-i müdām Kendüsin serhōş
idenlere şala gelsün berü

server-i kâināt:

1. **server-i kâināt:**

Sayfa 52

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Kainatın baş tacı, başı (Hz
Muhammed için kullanılır).*

Server-i Kâināt ve faḥr-i
mevcudāt‘aleyhi
ekmelü’t-taḥiyyāt Hazretlerine
şüret-i inhizām vāki‘

serzeniş iderler:

1. **serzeniş iderler:-er, -ler**

Sayfa 17

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Sitem etmek.

Rümī niçe bulmuş deyü serzeniş
iderler fuḥarā tiz ol
şu olan maḥalle varurlar
görürler ki şu henüz çıḳup

sevāp:

1. **sevâp:****Sayfa 4**

Satır: 9

Sevap, ecir.

İhtiyâr ider sevâp dağı andadur
ve mezbûr
Muhammed Çelebi rivâyet ider
ki Eşref-zâde Sultân

seyf-i mezbûr:1. **seyf-i mezbûr:****Sayfa 54**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen kılıç.

Hâzreti Şeyh Sırrî 'Ali Efendiden
teberrük olmak
üzere bâkîdür Seyf-i mezbûr
nevâdir-i dehrdendür

seyr ü sülûk:1. **seyr ü sülûk:****Sayfa 8**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*(Tasavvufta) Bir tarikatta
mürşidin rehberliği ve denetimi
altında sâliki merhale merhale
Hakk'a ulaştırmak için tâkip
edilen usûl ve bu usûl dâhilinde
sâlikin yaptığı mânevî yolculuk.*

Sultânüm seyr ü sülûk tamâmi
şimdiki maqâmumuz
midur Yoğsa dağı var midur
Hâcî Bayrâm-ı Velî

seyr ü sülûkuñda:1. **seyr ü sülûkuñda:-u, -ñ, -da****Sayfa 18**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*(Tasavvufta) Bir tarikatta
mürşidin rehberliği ve denetimi
altında sâliki merhale merhale
Hakk'a ulaştırmak için tâkip
edilen usûl ve bu usûl dâhilinde
sâlikin yaptığı mânevî yolculuk.*

cümle Rûm erenlerinin
nihâyetine yetişüp bize
geldüñ eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

seyrân-ı kazâ'-i insî:1. **seyrân-ı kazâ'-i insî:****Sayfa 31**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*İnsanların kaderini**seyretmek.*

'âlem-i kudsi ve seyrân-ı kazâ'-i
insî

seyr-i ilallah itmeğe:1. **seyr-i ilallah itmeğe:-meğ, -e****Sayfa 6**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Allah'a doğru yürüme.

Quddise Sırrahu'l-Müste'ân
Hâzretlerine varup bizi
bendeliğe kabul idüp seyr-i
ilallah itmeğe bizi irşad

seyr-i ilallahda:1. **seyr-i ilallahda:-da****Sayfa 9**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Allaha doğru yürüyüş.

gelmedi dağı seyr-i ilallahda
şayerân arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar ki
imdi senüñ bu

seyyid 'ömeroğlu:1. **seyyid 'ömeroğlu:****Sayfa 71**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Seyyid Ömeroğlu II Bu şahıs
hakkında herhangi bir bilgiye
rastlanılamamıştır.*

meşhûr iken Ba'dehu
Kütahyada Seyyid 'Ömeroğlu
nâm 'azizden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i râh-ı tarîkat

sık:1. **şıkdum:-dum****Sayfa 23**

Satır: 10

Sıkamak.

ki Bi-Quddretillâhi Te'âlâ o
mel'ünü kabzam içine
alup şıkdum meğer ol şeytan-ı
racîm idi avucum

sikât:1. **şikâtdan:-dan****Sayfa 3**

Satır: 14

*Kendisine güvenilen
kimseler.*

yetmiş kerâmât-ı zâhirelerinden
ve menâkıb-ı
'aliyyelerinden şikâtdan mesmû'
olduğı vech üzere

sikke:1. **sikkesi:-si****Sayfa 14**

Satır: 23

*Mevleviler'in başlarına
giydikleri, 25-30 santim
boyunda, silindir şeklinde,
dövme keçeden yapılmı, bal
rengi veya beyaz külâh, Mevlevi
külâhı.*

birâderümüzüñ sikkesi şursun

sîm ü zer:1. **sîm ü zer:****Sayfa 30**

Satır: 1

Kelime Tipi: -
*Gümüş ve altın (para,
maddi unsurlar bağlamında).*

ez cān u dil muḥabbet idüp bī-
nihāye sīm ü zer
‘āṭiyye kıur ammā Eşref- zāde
Ḥazretleri bir

sīm ü zeri:

1. sīm ü zeri:-i

Sayfa 30

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Gümüş ve altın (para,
maddi unsurlar bağlamında).*

dānesini ḳabul itmeyüp yine red
iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz bu
sīm ü zeri

sinān dede:

1. sinān dede:

Sayfa 64

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Bursalı dervīştir. Yusuf Mısrı
olarak tanınmaktadır. Eşrefiye
tarikatına girdi. Bursa’da
Karagüllü (İncirli yakınlarında)
Ferhadiye Medresesi’nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü mevkiinde
bulunan Ferhadiye
Medresesi’nda danışmend
olmuştur. İznik’te Eşrefzade’nin
halifesi ve damadı Abdurrahim
Tırsi Efendi’ye hizmet etti.
İznik’te yaşamını yitirmiştir.
Gömütü, bu caminin
bahçesindedir. Ayrıca Söz
konusu Medrese civarında Sinan
Dede adına bir mezar vardır ki,
bu yenilenmiştir. Burada kimin
yattığı bilinmez.*

olup kütüb-i keşire taḥrīr
buyurmuşlardur
Raḫmetullahi ‘aleyh Sinān Dede
Ḳuddise Sırruhu

2. sinān dede:

Sayfa 66

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Bursalı dervīştir. Yusuf Mısrı
olarak tanınmaktadır. Eşrefiye
tarikatına girdi. Bursa’da
Karagüllü (İncirli yakınlarında)
Ferhadiye Medresesi’nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü mevkiinde
bulunan Ferhadiye
Medresesi’nda danışmend
olmuştur. İznik’te Eşrefzade’nin
halifesi ve damadı Abdurrahim
Tırsi Efendi’ye hizmet etti.
İznik’te yaşamını yitirmiştir.
Gömütü, bu caminin
bahçesindedir. Ayrıca Söz
konusu Medrese civarında Sinan
Dede adına bir mezar vardır ki,
bu yenilenmiştir. Burada kimin
yattığı bilinmez.*

Tırsi Ḥazretleri meclislerinde
olan dervīşāna
buyurur ki bizüm Sinān Dede
Allahüekber didüğü

sinān dede efendi:

1. sinān dede efendi:

Sayfa 66

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Bursalı dervīştir. Yusuf Mısrı
olarak tanınmaktadır. Eşrefiye
tarikatına girdi. Bursa’da
Karagüllü (İncirli yakınlarında)
Ferhadiye Medresesi’nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü mevkiinde
bulunan Ferhadiye
Medresesi’nda danışmend
olmuştur. İznik’te Eşrefzade’nin
halifesi ve damadı Abdurrahim
Tırsi Efendi’ye hizmet etti.
İznik’te yaşamını yitirmiştir.
Gömütü, bu caminin
bahçesindedir. Ayrıca Söz
konusu Medrese civarında Sinan
Dede adına bir mezar vardır ki,
bu yenilenmiştir. Burada kimin
yattığı bilinmez.*

çıkmak için Sinān Dede
Ḥazretlerinden himmet
talep iderler Sinān Dede Efendi
dahı ḫırḳa-i

sinān dede ḫazretleri:

1. sinān dede ḫazretleri:-ler, -i

Sayfa 66

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Bursalı dervīştir. Yusuf Mısrı
olarak tanınmaktadır. Eşrefiye
tarikatına girdi. Bursa’da
Karagüllü (İncirli yakınlarında)
Ferhadiye Medresesi’nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü mevkiinde
bulunan Ferhadiye
Medresesi’nda danışmend
olmuştur. İznik’te Eşrefzade’nin
halifesi ve damadı Abdurrahim
Tırsi Efendi’ye hizmet etti.
İznik’te yaşamını yitirmiştir.
Gömütü, bu caminin
bahçesindedir. Ayrıca Söz
konusu Medrese civarında Sinan
Dede adına bir mezar vardır ki,
bu yenilenmiştir. Burada kimin
yattığı bilinmez.*

mürür ider balık çıkmaz ol gün
ki Sinān Dede
Ḥazretleri ol maḫalle varurlar
balıḳçılar balıḳ

sinān dede ḫazretlerinden:

**1. sinān dede ḫazretlerinden:-
ler, -i, -(n)den**

Sayfa 66

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Bursalı dervīştir. Yusuf Mısrı
olarak tanınmaktadır. Eşrefiye
tarikatına girdi. Bursa’da
Karagüllü (İncirli yakınlarında)
Ferhadiye Medresesi’nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü mevkiinde
bulunan Ferhadiye
Medresesi’nda danışmend
olmuştur. İznik’te Eşrefzade’nin*

halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

çıkmağ için Sinan Dede Hazretlerinden himmet talep iderler Sinan Dede Efendi dağı hırka-i

sinan hazretleri:

1. sinan hazretleri:-ler, -i

Sayfa 66

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nde danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

buyururlar Menkıbe bir gün Sinan Hazretleri İznik Gölünüñ sahilinde teferruce varurlar meğer

sinin-i kesire:

1. sinin-i kesire:

Sayfa 19

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Çok seneler.

buyurup sinin-i kesire enva'i mücâhedât ve riyâzâta iştigâl ve etrâfa hûlefâ irsâl itmek üzere

sinn-i sâlde:

1. sinn-i sâlde:-de

Sayfa 50

Satır: 29

Kelime Tipi: -

Yaş.

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde zuhûr-ı veled itmek müteşavver degüldür dimişler Hazreti Şeyh Pîr Hamdî Efendiniñ kelâm sem'ına vâşil oldukda yevm-i

sırr:

1. sırr:

Sayfa 34

Satır: 19

Bilinmesi, duyulması, açığa vurulması istenmeyen, gizli tutulan şey.

ğalebe idüp Hamâda sırr yüzünden nidâ buyururlar ki Yâ Rûmî şabır hûşdur velî yerinde gerek yâ

2. sırrı:-ı

Sayfa 61

Satır: 3

Bilinmesi, duyulması, açığa vurulması istenmeyen, gizli tutulan şey.

mezbûr bir hûşuş için İstanbula gidüp orada hâsta sırrı duyanlar 'izziyâ anlar yâre yâr oldı Şeyh-i

sırrı:

1. sırrıdür:-dür

Sayfa 57

Satır: 17

Sırrı II Şeyh Abdülkadir Efendi'nin mahlasıdır.

şerifleri Sırrıdür ki ba'zı ebyât u eş'âr buyurmışlardur nitekim bu rubâ'iyeye'-i Fârisiyye

sırrı 'alî:

1. sırrı 'alî:

Sayfa 54

Satır: 23

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tırsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tırsi hazretlerinin yanındadır.

'Alî Kıddise Sırruhu

sırrı 'alî efendi hazretleri:

1. sırrı 'alî efendi hazretleri:-ler, -i

Sayfa 50

Satır: 34

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tırsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki

Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

batnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filhâl dört sene
tamâmında vaz'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Hazretleri âfitâb-âsâ tulu' vü
bürüz etmişdür Hârrere

sırr-ı hudâdur:

1. **sırr-ı hudâdur:-dur**

Sayfa 55

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Allah'ın hikmeti || ilahî sır.

Şânî Efendiniñ intikâline târih
didi Fûrûşî Hazreti
Şeyhüñ naklıne târih Sırr-ı
Hudâdur sene 1069

sıvı:

1. **sıvısdı:-dı**

Sayfa 43

Satır: **16**

Çekilip gitmek.

hemân ol hînde yola revân olup
yaylak tarafına
müteveccih olur şâfi'î vaqti
olunca sıvısdı nâm

siyâh:

1. **siyâh:**

Sayfa 18

Satır: **8**

Siyah (renk).

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

2. **siyâh:**

Sayfa 49

Satır: **10**

Siyah (renk).

vâlidüm Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tirsî Hazretleri dâr-ı
beķāya intikâl eyledüklerinden
şoñra bir siyâh

siz:

1. **siz:**

Sayfa 11

Satır: **20**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

kerîmelerine dir ki kızum babañ
Hazretlerinüñ
hücreci kapusına var söyle ki
babacığum siz hużür-

2. **siz:**

Sayfa 12

Satır: **13**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hazretleri buyururlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

3. **siz:**

Sayfa 12

Satır: **22**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Bizüm Şeyhüñ ef'âlinde
müdahelemiz yokdur
varuñ siz söyleyün dirler

4. **size:-e**

Sayfa 15

Satır: **22**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

buyururlar ki Yâ Rümî
misâfirümüz olduñuz
ammâ size bir ziyâfet idemedük
bugün bunda ol

5. **siz:**

Sayfa 16

Satır: **13**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

kullanmak olmaz likin siz de bir
tefaḥḥuş idüñ
belki şucağız bulasız siz Sulṭân
Eşref-zâde daḥı

6. **siz:**

Sayfa 16

Satır: **14**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

kullanmak olmaz likin siz de bir
tefaḥḥuş idüñ
belki şucağız bulasız siz Sulṭân
Eşref-zâde daḥı

7. **siz:**

Sayfa 18

Satır: **16**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm
ki bir nazar eyleye
tâ ki siz daḥı müntefi' olayduñuz
Bu kelâm nür-ı

8. **siz:**

Sayfa 19

Satır: **21**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

görüüp ahâli-i İznike eydür ki siz
bu 'azîziñ
keyfiyet ve hâlini bilmezsuñuz
böyle istihkâr

9. **siz:**

Sayfa 28

Satır: **10**

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

deyü ilhâḥ ve ibrâm ider
'Ülemâsi ve vüzerâsi cem'
olup pâdişâhum siz ḥalife-i
İslâmsuñuz anlar bir

10. siz:

Sayfa 30

Satır: 4

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

dānesini qabul itmeyüp yine red
iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz bu
sīm ü zeri

11. siz:

Sayfa 31

Satır: 10

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Sultān Eşref-zāde buyururlar ki
pādişāhum varuñ
siz 'adāleti kendüñüze pīşe
idüñüñ cemi'-i enbiyā

12. sizüñle:-ün, -le

Sayfa 31

Satır: 11

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle
berāberdür deyü
pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba'dehu'l-va'z tevķir ü

13. siz:

Sayfa 36

Satır: 21

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Sultānum siz kimsiz ve ism-i
şerīfleriñüz nedür

14. siz:

Sayfa 48

Satır: 14

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

'Abdu'r-raḥīm Tırsī Ḥazretlerine
didüm ki Korkud
pādişāh olaydı deyü siz Sultān
Selimüñ pādişāh

15. siz:

Sayfa 59

Satır: 18

Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

qapusınuñ ardında tırdum
hemān Şeyḫ Efendi
buyurdılar ki dervişler biz du'ā
idelüm siz āmīn

sofa:

1. şofalarda:-lar, -da

Sayfa 62

Satır: 23

*Tekke, zāviye gibi yerlerde
sütunlar veya kısa
parmaklıklarla ayrılmış olan
oturma yeri.*

şofalarda mükābele āḫir olunca

sofra:

1. sofraları:-lar, -ı

Sayfa 45

Satır: 18

*Masa, sini vb. şeylerin,
yemek yemek üzere hazırlanmış
durumu.*

şofra meşyistan içinde yörükler
tāifesi şeklinde bir
bölük cemā'at gelürler ellerinde
sofraları var

2. sofralar:-lar

Sayfa 46

Satır: 1

*Masa, sini vb. şeylerin,
yemek yemek üzere hazırlanmış
durumu.*

olan mü'minlerüñ önine sofralar
qoydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince ol
ta'āmı getireñ tāife'

3. sofralarını:-lar, -ı, -nı, -ı

Sayfa 46

Satır: 5

*Masa, sini vb. şeylerin,
yemek yemek üzere hazırlanmış
durumu.*

mükāleme eylemedi Ba'de't-
ta'ām sofralarını
alınup vedā' idüp geldikleri
tarīka revān oldılar

sofra sofrası olup:

1. sofrası sofrası olup:-up

Sayfa 45

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Sofraları doldurmak.

ki ta'bir olunmaz ḡahve'-i kübrā
olduḡda nas sofrası
sofrası olup oturdılar Abdu'r-
raḫīm Tırsī Ḥazretleri

2. sofrası sofrası olup:-up

Sayfa 45

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Sofraları doldurmak.

ki ta'bir olunmaz ḡahve'-i kübrā
olduḡda nas sofrası
sofrası olup oturdılar Abdu'r-
raḫīm Tırsī Ḥazretleri

sohbet:

1. sohbetiyle:-i, -(y)le

Sayfa 42

Satır: 16

Ar. Görüşüp konuşma.

ve ibrām idüp Ḥazreti Hızır
'aleyhis'selāmi görmek
ve sohbetiyle müşerref olmak
ricā iderler imiş Bir

söküklerini dikmeyüp:

1. söküklerini dikmeyüp:-me, -(y)üp

Sayfa 10

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Söküklerini dikmek.

fenâları beğâyet kemâlde imiş
hatta rivâyet olunur
ki mübârek hırkalarınıñ
söküklerini dikmeyüp öyle

soñra:

1. soñra:

Sayfa 27

Satır: 7

Sonra.

ma'lûm olup şalat-ı işrâkı
edâdan soñra fuqarâ ile
hânkâhlarınıñ küddâmına çıkup
ve kapucularuñ

2. soñra:

Sayfa 4

Satır: 5

Müteakiben, ardından.

Eşref-zâde Efendi Hazretleriniñ
intikâllerinden soñra
kisve-i mübârekelerinüñ içinde
'alâmet-i siyâdet

3. soñra:

Sayfa 7

Satır: 3

Müteakiben, ardından.

ibtidâ' 'Aşksemse'd-din
Hazretlerine varup soñra Hâcî
Bayrâm-ı Velî Hazretlerine
varmışlar Külli't-

4. soñra:

Sayfa 7

Satır: 17

Müteakiben, ardından.

imtiyhân eyleyüp soñra kendüye
imâmet eylemek
hîdmetini teklîf buyurmuşlar ki
on bir sene den

5. soñra:

Sayfa 8

Satır: 5

Müteakiben, ardından.

hizmetlerinde olduğ dan soñra
Hâcî Bayrâm-ı Velî
kendü kerîmelerini Hâyru'n-nisâ
Eşref-zâde Efendiye

6. soñra:

Sayfa 10

Satır: 15

Müteakiben, ardından.

soñra eyyüsey'ün varak Yâ Rümî
kelâmı Şeyh
Hüseyn Hazretleriniñ
lisânlarından sütüde ider

7. soñra:

Sayfa 21

Satır: 9

Müteakiben, ardından.

bir dervîş var imiş halk ibtidâ
taḥkîr idüp soñra
ta'zîm iderler olduğda ğâ'ib
olmuş Bi-Haḥk-ı Hüdâ

8. soñra:

Sayfa 27

Satır: 13

Müteakiben, ardından.

soñra kapucular gelürler Sulṭân
Eşref-zâde daḥı
hemân bir kerre re's-i
sa'âdetlerini mürâkabeden

9. soñra:

Sayfa 28

Satır: 20

Müteakiben, ardından.

püs- hezâr iştiyâk 'arz idüp ve
cürminden istiğfar
eyledükden soñra öñlerine
gelüp içeri hâş

10. soñra:

Sayfa 35

Satır: 5

Müteakiben, ardından.

server-i 'ukbâ buyurduklarından
soñra yine ekle
'illeti sarây-ı Hümâyunda
kadınlardan birine 'arîz

11. soñra:

Sayfa 41

Satır: 11

Müteakiben, ardından.

aḥrabâsındandır soñra Tirseye
gelüp tavaṭṭun
itmişlerdür Menkıbe Hazreti
Şeyh 'Abdu'r-raḥîm

12. soñra:

Sayfa 44

Satır: 9

Müteakiben, ardından.

idüp Eşref-zâde Hazretleriniñ
intikâllerinden soñra
müddet-i medîde izniğde
âsitâne-i şerefiyede

13. soñra:

Sayfa 45

Satır: 17

Müteakiben, ardından.

soñra meşyistan içinde yürükler
ṭâifesi şeklinde bir
bölük cemâ'at gelürler ellerinde
sofraları var

14. soñra:

Sayfa 47

Satır: 13

Müteakiben, ardından.

soñra pâdişâh benüm oğlum
olsun bende bu

ma'nāyi daima ilhāh iderdüm
bir şeb rü'yamda

15. **şoñra:**

Sayfa 49

Satır: 10

Müteakiben, ardından.

vālidüm Şeyh 'Abdu'r-raḥīm
Tırsī Ḥazretleri dār-ı
bekāya intikāl eyledüklerinden
şoñra bir siyāh

16. **şoñra:**

Sayfa 51

Satır: 5

Müteakiben, ardından.

oldukda Şeyh Muşliḥi'd-din
Efendi intikālinden şoñra
kaşaba-i İznikde āsitāne-i
Eşrefiyede nice zamān

17. **şoñra:**

Sayfa 55

Satır: 6

Müteakiben, ardından.

pederleri Şeyh Sırrī 'Ali Efendi
dār-ı bekāya
intikālinden şoñra kaşaba-i
İznikde āsitāne-i

18. **şoñra:**

Sayfa 57

Satır: 1

Müteakiben, ardından.

oldukda pederlerinden şoñra
İznikde post-nişin
olmak murād eyledüklerinde
'ammīleri Şeyh Şālīḥ

19. **şoñra:**

Sayfa 57

Satır: 14

Müteakiben, ardından.

İbnü's-Şeyḥ 'Abdullah Efendi
daḡı pederlerinüñ
şehādetinden şoñra İznikde
pöst-nişin olup

20. **şoñra:**

Sayfa 58

Satır: 13

Müteakiben, ardından.

görüp anlardan mücāz ü
müstaḡlef oldukdan şoñra
Burusada Sedbaşı fevkinde Eyüb
Efendi zāviyesi

21. **şoñra:**

Sayfa 58

Satır: 21

Müteakiben, ardından.

şoñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafe'd-din
Sene 1080

22. **sonra:**

Sayfa 59

Satır: 25

Müteakiben, ardından.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vaki'a anlar rāhi oldukdan sonra
bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

23. **şoñra:**

Sayfa 61

Satır: 15

Müteakiben, ardından.

Bir kaç gündən şoñra İznikden
ḡaber gelmiş ki
başuñuz sağ olsun birāderüñüz
Şeyḥ 'Abdullah

24. **şoñra:**

Sayfa 63

Satır: 15

Müteakiben, ardından.

oldukdan şoñra pederleri dār-ı
āḡirete riḡlet
buyurdukda Sedbaşı fevkinde
Eyüb Efendi

25. **şoñra:**

Sayfa 64

Satır: 20

Müteakiben, ardından.

ḡücre-nişin olup nice müddet
taḡşil-i 'ilme
müdüvemet itdükden şoñra
tarikat-ı 'āliye-i şüfiyeye

26. **şoñra:**

Sayfa 66

Satır: 18

Müteakiben, ardından.

deñlü balık çıkar ki Karama balık
ile tıldukdan
şoñra etrafına ol deñlü balık
yığılır ki ḡadd ü

27. **şoñra:**

Sayfa 67

Satır: 19

Müteakiben, ardından.

müddet raḡbet idüp şoñra
müşarü'n-ileyh
Sa'āde'd-din Efendi İstanbulda
Şaḡn müderrisi

28. **şoñra:**

Sayfa 68

Satır: 3

Müteakiben, ardından.

riyāzet itdükden şoñra irşāda
icāzet virüp Burusaya
istiḡlāf buyurmuşlardur Şeyḥ-i
merḡüm daḡı inzivā

29. **şoñra:****Sayfa 69**

Satır: 9

Müteakiben, ardından.

ve inâbet ve aḥz-i izn-i icâzet
eyledükden şoñra
Şeyḥ Sırrî 'Ali Efendi Ḥazretleri
kerîme'-i

30. **şoñra:****Sayfa 70**

Satır: 12

Müteakiben, ardından.

Efendi dinmekle meşhûr idi
'Ulema-i'âşırından
aḥz-i 'ulûm itdükden şoñra
mülâzım u müderris

soñraki peşimânlık fâ'ide
virmez:

1. **şoñraki peşimânlık fâ'ide**
virmez:-lık-mez

Sayfa 25

Satır: 4

Kelime Tipi: **Atasözü***Son pişmanlık fayda**vermez.*

râzi olursañ devlet bulursıñ ve
illâ çok nâdim
olursıñ fe'emmâ şoñraki
peşimânlık fâ'ide virmez

söyle-:1. **söyle:****Sayfa 11**

Satır: 20

*Demek, konuşmak,**söylemek.*

kerîmelerine dir ki kızum babañ
Ḥazretleriniñ
hücre si kapusına var söyle ki
babacığum siz huzûr-

söz:1. **söziñ:-i, -n****Sayfa 53**

Satır: 6

Söz.

imdi bize şikâr nasîb olmadıñı
bu avda âhûya ne
minnet çün Şeyḥ Efendi
bizümledür didüñi söziñ

su'âl eyledüklerinde:1. **su'âl eyledüklerinde:-dük, -**
lerü, -(n)de**Sayfa 40**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Soru sormak.

Ḥamdülillah iki seneden berü
du'âm kabul olmuş
deyü cevâb ider sebebinden
su'âl eyledüklerinde

sü'âl ider:1. **sü'âl ider:-er****Sayfa 38**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Soru sormak.

âhûlara rükûb itmişler ol ḥâtûn
muḥaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür deyü
sü'âl ider ol

su'al itmişler:1. **su'al itmişler:-miş, -ler****Sayfa 23**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Soru sormak.

şalivürür su'âl itmişler ki şeytan
idüñün neden
bildüñüz cümle muḥarremâti
saña ḥelâl itdüm

şubaşı:1. **şubaşıya:-(y)a****Sayfa 20**

Satır: 11

*Şehirlerde kadınların
emrinde bulunan, güvenlik ve
belediye işleriyle görevli zâbita
memurlarının başı.*

mezbûr bu kelâmı işidicek ben
bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü Eşref-
zâdeyi tıutup Tirse

2. **şubaşıya:-(y)a****Sayfa 20**

Satır: 17

*Şehirlerde kadınların
emrinde bulunan, güvenlik ve
belediye işleriyle görevli zâbita
memurlarının başı.*

şubaşıya götürüyüm ve
müjdegânesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol Pîrezeniñ
başı devletlü imiş

suçağız:1. **suçağız:****Sayfa 16**

Satır: 14

Birazcık su.

kullanmak olmaz lakin siz de bir
tefaḥḥuş idüñ
belki suçağız bulasız siz Sulṭân
Eşref-zâde daḥı

2. **suçağız:****Sayfa 16**

Satır: 17

Birazcık su.

ider ve secdeye varur Yâ Rabbî
Şeyḥüm suçağız
talep ider luṭfeyle suçağız iḥsân
eyle diyüp başını

3. **suçağız:****Sayfa 16**

Satır: 18
Birazcık su.

ider ve secdeye varur Yâ Rabbî
Şeyhüm şucağız
talep ider lütfeyle şucağız ihsân
eyle diyüp başını

sûhte:

1. **sûhte:**

Sayfa 36

Satır: 13

Softa, medrese talebesi.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sûhte şutup
gerden ü pâyine zencîr ü lâle
takup İstanbula

2. **sûhte:**

Sayfa 37

Satır: 7

Softa, medrese talebesi.

sûhte 'âdet-i kâdimeleri üzre iki
bâzularından
muhkem bend idüp anuñ ardına
iderler Nâgâh

şulb:

1. **şulbi:-i**

Sayfa 3

Satır: 21

Soy.

anlaruñ şulbi Kebiroğulları
Muhammed Çelebi
pederlerinden bi'l-vâsiṭa şöyle
rivâyet ider ki

2. **şulbi:-î**

Sayfa 62

Satır: 1

Soy.

şulbî oğullarıdır ki biñ yüz altı
1106 târihinde
'azm-i firdevs-i berîn idüp
kaşaba-i İznikde Şeyh

3. **şulbî:-î**

Sayfa 62

Satır: 9

Soy.

Ahmed Efendinüñ şulbî
oğullarıdır Pazar
Köyünde kâ'in zâviyede 'ibâdât
ü tã'âte iştiğâl

şulb-i pâkinden:

1. **şulb-i pâkinden:-i, -(n)den**

Sayfa 53

Satır: 11

Kelime Tipi: -
Temiz nesil.

Hâzreti Şeyh Pîr Hamdî
Efendinüñ şulb-i pâkinden
zuhûra gelen ferzend-i
bîmenendidür tãriḳat-ı

sultân:

1. **sultânüm:-um**

Sayfa 5

Satır: 18

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

kanı bunuñ köftesi Eşref-zâde
Efendi buyurur ki
Sultânüm bugün köftelü şorba
kalmamış İnşâallah

2. **sultânüm:-um**

Sayfa 8

Satır: 17

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

Sultânüm seyr ü sülûk tamâmı
şimdiki maḳâmumuz
mıdır Yoḫsa daḫı var mıdır
Hâcî Bayrâm-ı Velî

3. **sultânüm:-um**

Sayfa 8

Satır: 23

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

Sultânüm bu bendenize kanâ'at

4. **sultânüm:-um**

Sayfa 12

Satır: 12

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

itdi aşla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultânüm
Rümî vefat eylemiş

5. **sultânüm:-um**

Sayfa 13

Satır: 2

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

Çün ba'zılar naşîhat-pezîr
olmayup Hâzreti Şeyhüñ
huzûrına varurlar Sultânüm
Rümî vefat eylemiş

6. **sultânüm:-um**

Sayfa 16

Satır: 3

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

Sultânüm bunda şu yokdur
Hengâm-ı şalavâtda
mezâyıka çekilür Şeyh Hâzretleri
kelâmların işğâ

7. **sultânüm:-um**

Sayfa 16

Satır: 7

*Manevi yüceliğe sahip
sultan.*

getürmek emr iderler Fuḳarâ
dirler ki Sultânüm
bunda şu yokdur Şeyh Hüseyin
Hâzretleri

8. sultānum:-um**Sayfa 36**

Satır: 21

Manevi yüceliğe sahip sultan.

Sultānum siz kimsiz ve ism-i şerīfleriñüz nedür

9. sultānum:-um**Sayfa 24**

Satır: 1

Manevi yüceliğe sahip sultan II Pir Hamdi Efendi.

bildüm buyurmuşlar Menkıbe Şeyhüm Sultānum
Pir Hamdī Efendi Kıddise
Sırruhu Hazretleri

10. sultān:**Sayfa 21**

Satır: 21

Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

Menkıbe Sultān

11. sultānumdan:-um, -dan**Sayfa 29**

Satır: 7

Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

kıldılar şimdi Sultānumdan
hālāşları hakkında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sultān Eşref-

12. sultānum:-um**Sayfa 31**

Satır: 7

Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

buyururlar ki Sultānum bizi
dervīşliğe kabul eyleñ

baña saltanat gerekmez deyü
ilhāh ve ibrām ider

13. sultānı:-ı**Sayfa 33**

Satır: 14

Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

Vakt-i şubh irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sultānı nitdi

14. sultānum:-um**Sayfa 39**

Satır: 5

Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

qadem-i sa'adetlerine rü-māl
olup dir ki Sultānum
Abdu'r-raḥīm Tırsī Hazretleri
Sultānumla me'an deĝül

15. sultānumla:-um, -la**Sayfa 39**

Satır: 6

Sultan II Abdurrahim Tırsi.

qadem-i sa'adetlerine rü-māl
olup dir ki Sultānum
Abdu'r-raḥīm Tırsī Hazretleri
Sultānumla me'an deĝül

16. sultānum:-um**Sayfa 13**

Satır: 22

Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

gelmez Bir daḥı Hū dirler hemān
bir kere Lebbeyk
Sultānum bize kıyduñuz diyüp
ku'ūd iderler

17. sultānum:-um**Sayfa 17**

Satır: 15

Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

Eşref-zāde eydür Sultānum her
kañkı benefşeyi
kõparmaĝa kasd eyledüm bi-
Haqqı Hudā beni

18. sultānum:-um**Sayfa 18**

Satır: 12

Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

Eşref-zāde Sultān Hazretlerinüñ
ardından naẓar
buyurup ḥayrān olurlar fuķarā
eydür ki Sultānum

19. sultānum:-um**Sayfa 26**

Satır: 1

Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

varup dir ki Sultānum bu 'abd-i
dā'ıyeñüz izniķde
bir 'aziz gördüm ḥayli ḥüsn ü
ḥālin müşāhede

sultān bāyezid:**1. sultān bāyezid:****Sayfa 47**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*-Fatih Sultan Mehmed'in
oĝlu ve Osmanlı Devleti'nin
sekizinci hükümdarıdır. 1481-
1512 yılları arasında saltanatta
kalmıştır. Adli mahlasıyla da
şiiirler yazmıştır.*

eyleyüp izniķe irsāl olınduķda
Sultān Bāyezid
ḥaşşakilerinden Sultān Kõrkud
vālidesi baña vaşıyyet

**sultān bāyezid yıldırım
medresesinde:****1. sultān bāyezid yıldırım****medresesinde:-(n)de-si, -(n)de****Sayfa 67**

Satır: 13
Kelime Tipi: -
*Sultan Bayezid Yıldırım
Medresesi.*

Sultân Bâyezîd Yıldırım
medresesinde müderris-i
zîşân olan Hôca-i Sultân Murâd
Hân-ı Sâlis

sultân bâyezîdden:

1. **sultân bâyezîdden:-den**

Sayfa 47

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*-Fatih Sultan Mehmed'in
oğlu ve Osmanlı Devleti'nin
sekizinci hükümdarıdır. 1481-
1512 yılları arasında saltanatta
kalmıştır. Adli mahlasıyla da
şairler yazmıştır.*

idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-
rahîm Tırsîden ricâ
idüp himmet talep iderüz ki
Sultân Bâyezîdden

sultân bâyezîd-i velînün:

1. **sultân bâyezîd-i velînün:-
nüñ**

Sayfa 47

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*-Fatih Sultan Mehmed'in
oğlu ve Osmanlı Devleti'nin
sekizinci hükümdarıdır. 1481-
1512 yılları arasında saltanatta
kalmıştır. Adli mahlasıyla da
şairler yazmıştır.*

Bâyezîd-i Velînün vâlideleri beni
sarâya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemâ bulup hadd-i

sultân eşref hazretleri:

1. **sultân eşref hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 35

Satır: 4

Kelime Tipi: -
*Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-Sani'si
(İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu
Rumi Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı Abdullah
olup babasının adı Eşref'tir.
Babasının adıyla şöhrete
ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî
İznik'te doğmuştur. Doğum
tarihi belli değildir. Hicrî 889
(m.1484) yılında İznik'te vefat
etti. Türbesi İznik'tedir.*

Hzretlerinden nakl olunur ki
ecdâd-ı 'izâmumuz
Sultân Eşref Hzretleri irtiyhâl-i
beğâ-yı sarây-ı

sultân eşref hazretlerinün:

1. **sultân eşref hazretlerinün:**

Sayfa 21

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-Sani'si
(İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu
Rumi Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı Abdullah
olup babasının adı Eşref'tir.
Babasının adıyla şöhrete
ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî
İznik'te doğmuştur. Doğum
tarihi belli değildir. Hicrî 889
(m.1484) yılında İznik'te vefat
etti. Türbesi İznik'tedir.*

düşüp Sultân Eşref
Hzretlerinün yanuna gelür
eydür ki iy oğul sen kıla
benzemezsiz İznikçe

sultân eşref- zâde hazretleri:

1. **sultân eşref- zâde hazretleri:-
ler, -i**

Sayfa 29

Satır: 9

Kelime Tipi: -
*-Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-Sani'si
(İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu
Rumi Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı Abdullah
olup babasının adı Eşref'tir.
Babasının adıyla şöhrete
ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî
İznik'te doğmuştur. Doğum
tarihi belli değildir. Hicrî 889
(m.1484) yılında İznik'te vefat
etti. Türbesi İznik'tedir.*

zâde Hzretleri hemân mübârek
ellerin ceplerine
şokup bir miqdâr nebât şekeri
çıkarpup mübârek

sultân eşrefe:

1. **sultân eşrefe:-e**

Sayfa 44

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf aleminde Eşref-
zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi
künyesi ile şöhret bulan ve
Kadiri tarikatının Piri-Sani'si
(İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu
Rumi Anadolu velilerinin
büyüklerindedir. Adı Abdullah
olup babasının adı Eşref'tir.
Babasının adıyla şöhrete
ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî
İznik'te doğmuştur. Doğum
tarihi belli değildir. Hicrî 889
(m.1484) yılında İznik'te vefat
etti. Türbesi İznik'tedir.*

Tırsî Hzretlerinün Sultân Eşrefe
daha ziyâde
i'tikâdı olup ez-cân u dil ciddile
râh-ı mücâhedeye

sultân eşref-i rûmî hazretleri:

1. **sultân eşref-i rûmî
hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 23

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

‘Azizüm Şeyh Pîr Hamdî Efendi rivâyet ider ki cedd-i a'lâm Sultân Eşref-i Rûmî Hazretleri

sultân eşref iñ:

1. sultân eşref iñ:-iñ

Sayfa 22

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

miqdârı mürtefi' olmuş Hemân ol sâ'at Hâyıy diyüp bir na'ra-i saht urup Sultân Eşref iñ

sultân eşrefiñ:

1. sultân eşrefiñ:-i, -ñ

Sayfa 24

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelmedi ben dağı hemân ol mağâlden gidüp aldığım şeyi Sultân Eşrefiñ önüne va'z' eyledüm

sultân eşrefzâde:

1. sultân eşrefzâde:

Sayfa 50

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menkıbe Sultân Eşrefzâde vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr e's-seyyid e'ş-Şeyh 'Abdu'l-kâdir Efendi Hazretlerinin zebân-ı dürefşanlarından mesmû' oldı ki

sultân eşref-zâde:

1. sultân eşref-zâde:

Sayfa 10

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zîrâ gözlüye gizli yokdur Sultân Eşref-zâde dağı erba'inde gördükleri vâkı'atlarıñ kağıdını taleb

2. sultân eşref-zâde:

Sayfa 10

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

itdüklerin bilüp ol varağayı ellerine virürler hatta rivâyet olunur ki Sultân Eşref-zâde kaçâ'idinde

3. sultân eşref-zâde:

Sayfa 11

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi

künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

idi Sultân Eşref-zâde dağı Şeyh Hüseyin
Hâzretlerinüñ telkînleri ile zıkr-i Hüdâya meşgûl

4. sultân eşref-zâde:

Sayfa 15

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sultân Eşref-zâde dağı sem'an ve ta'âten diyüp
emr-i şerîfleri üzre iderler şimdi
tarîk-ı Eşrefîyenîñ

5. sultân eşref-zâde:

Sayfa 16

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

kullanmak olmaz lakin siz de bir tefahhuş idüñ
belki şucağız bulasız siz Sultân Eşref-zâde dağı

6. sultân eşref-zâde:

Sayfa 17

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde eydür Sultânüm her kankı benefşeyi
koparmağa kâsd eyledüm bi-
Hakķı Hüdâ beni

7. sultân eşref-zâde:

Sayfa 22

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir.

Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'İlm-i bâtın taleb iden Eşref-zâdeye varsun Sultân Eşref-zâde dağı buyurur ki
Molla Kuşbe'd-din sen

8. sultân eşref-zâde:

Sayfa 23

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hâlet-i nez'de yanlarına varup
îmanlarına kaşd
itmem Sultân Eşref-zâde dîr ki
mel'un Hakķ Te'âlâ

9. sultân eşref-zâde:

Sayfa 24

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum

tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

varup hâlvethânemde
zîkru'llaha ile meşgûl oldum
Sultân Eşref-zâde baña nidâ
eyleyüp eytdi ki Yâ

10. sultân eşref-zâde:

Sayfa 27

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

şoñra kapucılar gelürler Sultân
Eşref-zâde dañı
hemân bir kerre re's-i
sa'âdetlerini mürâkâbeden

11. sultân eşref-zâde:

Sayfa 27

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

getürün deyü yüke işâret iderler
fuçarâ dañı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-zâde
buyurup bir kazğan

12. sultân eşref-zâde:

Sayfa 31

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sultân Eşref-zâde buyururlar ki
pâdişâhum varuñ
siz 'adâleti kendüñüze pişe
idünün cemi'-i enbiyâ

13. sultân eşref-zâde:

Sayfa 32

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel

üzerinde mübârek dîdelerün
açup ve yed-i şerîflerün

14. sultân eşref-zâde:

Sayfa 36

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vâşıl olurlar Menkıbe mervîdür
ki Sultân
Eşref-zâde bu dâr-ı gurûrdan
sarây-ı sürûra irtihâl

15. sultân eşref-zâde:

Sayfa 37

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

rü'yâsında Sultân Eşref-zâde
nümâyân olup
buyururlar ki hâlâs zamânı geldi
tiz kalk git

16. sultân eşref-zâde:**Sayfa 39**Satır: **18**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelüp şeref-i meclisleriyle müşerref oldukça elinde olan nâmesin virür Sultân Eşref-zâde dağı nâmenüñ

17. sultân eşref-zâde:**Sayfa 41**Satır: **19**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde babası Bâyezid-i Fakîhe buyururlar ki
Bu ma'şümü bize virüñ ta'lîm-i
'ilm ü edeb idelüm

18. sultân eşref-zâde:**Sayfa 41**Satır: **22**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Bâyezid-i Fakîh dağı nuţk-ı
mübârekelerini redd
itmeyüp râzî olurlar Ba'dehu
Sultân Eşref-zâde

19. sultân eşref-zâde:**Sayfa 42**Satır: **17**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gün Sultân Eşref-zâde 'Abdu'r-
rahîm Tırsîyi pazara
elma almağa irsâl iderler
'Abdu'r-rahîm Tırsî

20. sultân eşref-zâde:**Sayfa 42**Satır: **3**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi

künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde buyururlar imişki ata belinden ana
rahmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

21. sultân eşref-zâde:**Sayfa 43**Satır: **13**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sultân Eşref-zâde buyurur ki
'Abdürrahîm var bu
gice yaylağa git anlar dağı
sem'an ve tâ'aten deyüp

22. sultân eşref-zâde:**Sayfa 55**Satır: **10**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

biñ altmış tokuz târihinde irtihâl buyurup Sulţân Eşref-zâde türbesinde medfündür Şeyh Hamdî-i

23. sultân eşref-zâde:

Sayfa 55

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'âzim-i cennât-i 'âliyyât oldılar
Kabr-i şerîfleri
Sulţân Eşref-zâde türbe'-i
şerîfesinde olup birâderi

sultân eşref-zâde hazretleri:

1. sultân eşref-zâde hazretleri:- ler, -i

Sayfa 21

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin

büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

kenârında bir şavma'a binâ itdi
Sulţân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü tã'ate
meşgûl olmışlardur

2. sultân eşref-zâde hazretleri:- ler, -i

Sayfa 27

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

cümle serâsime olup lâ-ya'kıl
olurlar Sulţân
Eşref-zâde Hazretleri dervîşlere
varuñ şu yükü

3. sultân eşref-zâde hazretleri:- ler, -i

Sayfa 31

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah

olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sırruhu Hâzretlerinden
mervîdür ki vaqtaki Sulţân
Eşref-zâde Hâzretleri yâ
eyyühe'n-nefsü'l

4. sultân eşref-zâde hazretleri:- ler, -i

Sayfa 32

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zıkr iderler Ba'dehu Sulţân
Eşref-zâde Hâzretleri
kibâr bize müterâkıblerdür
deyü yed-i şerîflerüñ

5. sultân eşref-zâde hazretleri:- ler, -i

Sayfa 47

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir.

Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde Hazretleri bu dârü'l-ğurûrdan 'azm-i sarây-ı sürû eyledüklerinde ben sağîre kalup Sulţân

sulţân eşref-zâde
hazretlerinden:

1. sulţân eşref-zâde
hazretlerinden:-ler, -i, -n, -den

Sayfa 43

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'Abdürrahîm Tırsî dahı âh görsem ve bilsem deyü Sulţân Eşref-zâde Hazretlerinden ricâ iderken bir şeb

sulţân eşref-zâde hazretlerini:

1. sulţân eşref-zâde
hazretlerini:-ler, -i, -n, -i

Sayfa 32

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

iken Sulţân Eşref-zâde Hazretlerini gâsl için mağsel üzerine va 'z' iderler ve fuکارā bir miqdār zikre

sulţân eşref-zâde
hazretlerinin:

1. sulţân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 24

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

müridliğüm hâlinde Sulţân Eşref-zâde Hazretlerinin bir hîdmeti olsa buyurlardı varup hîdmeti edâ

2. sulţân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 25

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si

(İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulţân Eşref-zâde Hazretlerinin ne şinevâ güşları ve bînâ-dîdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

3. sulţân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 36

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâde Hazretlerinin merkad-ı münîrlerinin derünından bir şadâ gelür yâ Zelîhâ anlar dahı

4. sulţân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 38

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin hayır du'alarına iştiğâl üzere olup Burusaya gelüp tahtır olunduğı

5. sultân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 41

Satır: **14**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Tırsî dört yaşında iken Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin şavma'alarına varurlar ve bir an

6. sultân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 41

Satır: **17**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin

büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gitse yine gelüp Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin yanında bulunurlar imiş Āhirü'l-emr Sultân

7. sultân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 49

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gözsüz kelb kâh ceddüm Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin du'â revzenesinde yaturdı kâh

8. sultân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 50

Satır: **22**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah

olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

'Abdu'r-raḥîm Tırsî Kıddise Sırruhu Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin zevceleri Ḥacî Bayram-ı Velî

9. sultân eşref-zâde
hazretlerinin:-ler, -i, -n, -ü, -ñ

Sayfa 51

Satır: **9**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

şerîfleri Sultân Eşref-zâde Hazretlerinin türbe-i şerîflerindedür Raḥmetullahi 'aleyh Menkıbe

sultân eşref-zâdeden:

1. sultân eşref-zâdeden:-den

Sayfa 34

Satır: **24**

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir.

Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vefât idüp ahâli-i mahalle mütenebbih olup Sultân Eşref-zâdeden isti'zâr idüp 'afv-ı cerâ'imleriniçün

2. sultân eşref-zâdeden:-den

Sayfa 39

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

merhûm Maḥmûd Paşa Eşref-zâde Sultân
Ḥâzretlerinden münîb imiş
Sultân Eşref-zâdeden

sultân eşref-zâdedür:

1. sultân eşref-zâdedür:-dür

Sayfa 39

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî

İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

daḫı bu gelen Sultân Eşref-zâdedür didüklerinde hemân Ḥâtûn âdâb üzre bir miqdâr tevakkûf idüp

sultân eşref-zâdenüñ:

1. sultân eşref-zâdenüñ:-nüñ

Sayfa 10

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gider aşlâ müstakbilden bir kimesne Rûmdan gelen bu oldığın bilmezler zîrâ Sultân Eşref-zâdenüñ

2. sultân eşref-zâdenüñ:-nüñ

Sayfa 25

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889

(m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḳudret-i Rabbanî birle dergâh-ı 'âli çavuşlarından bir çavuş İznike gelüp Sultân Eşref-zâdenüñ

3. sultân eşref-zâdenüñ:-nüñ

Sayfa 28

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve ḥavâş görürler ki şarap hep beyaz bal olmuş
Sultân Eşref-zâdenüñ nazâr-ı hayât-baḫşlarıyla

4. sultân eşref-zâdenüñ:-nüñ

Sayfa 40

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelüp ol maħalleyi bulup ve ol
ħātūnı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ selāmını
İşāl iderler ve

5. sultān eşref-zādenüñ:-nüñ

Sayfa 44

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

va'z-ı kadem idüp Sultān Eşref-zādenüñ daħı ħayır
du'aları ve himmet-i'āliyeleri
destgır olup

6. sultān eşref-zādenüñ:-nüñ

Sayfa 44

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

İznikde Sultān Eşref-zādenüñ
türbe-i şerīfesi

karşusunda vāki' bir buķ'a-i
münifede mütevāzi'-i

sultān eşrefzādenüñ:

1. sultān eşrefzādenüñ:-nüñ

Sayfa 11

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

himmət-i 'āliyesiyle ehllerinüñ
kalbine Sultān
Eşrefzādenüñ ħātırısı mün'akis
olup ehlleri

sultān eşref-zādeye:

1. sultān eşref-zādeye:-(y)e

Sayfa 26

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zādeye İşāl iderler
Ba'dehu'n-nażar

Eşref-zāde buyurur ki emr-i ilāhī
yoķdur

2. sultān eşref-zādeye:-(y)e

Sayfa 27

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ĥazretlerini şarap ile
boğalar biri
cānibinden Sultān Eşref-zādeye
bunlaruñ aħvāli

3. sultān eşref-zādeye:-(y)e

Sayfa 42

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menķibe Şeyh 'Abdu'r-rahīm
Tırsī Ĥazretleri
mürīdliđi ĥālinde her bār Sultān
Eşref-zādeye ilĥāħ

sultân eşref-zâdeyi:**1. sultân eşref-zâdeyi:-(y)i-yi****Sayfa 19**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hikmet-i Hudâ günlerde bir gün
Hamâdan bir
kimesne İznike gelür Sultân
Eşref-zâdeyi bu halde

2. sultân eşref-zâdeyi:-(y)i**Sayfa 26**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

emr-i şerîfi irsâl idüp Sultân
Eşref-zâdeyi İstanbula
da'vet iderler kapucular dağı
emr-i şerîfi Sultân

3. sultân eşref-zâdeyi:-(y)i**Sayfa 30**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâdeyi istikbâl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuqarâ Sultân Eşref-zâdeyi
görüp şeref-i

4. sultân eşref-zâdeyi:-(y)i**Sayfa 30**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zâdeyi istikbâl için
Karamürsele gelmişler
çün Fuqarâ Sultân Eşref-zâdeyi
görüp şeref-i

sultân korkud:**1. sultân korkud:****Sayfa 47**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Osmanlı Devleti

şehzadesidir. II. Bayezid'in oğludur.

eyleyüp İznike irsâl olındukda
Sultân Bâyezîd
hâşşakîlerinden Sultân Korkud
vâlidesi baña vaşiyyet

sultân korkuddan:**1. sultân korkuddan:-dan****Sayfa 48**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Osmanlı Devleti

şehzadesidir. II. Bayezid'in oğludur.

olmasın ricâ idermişüñüz
buyurdılar ki şeyhüm
kızı Sultân Korkuddan evlâd
gelmez Âl-i

sultân mehmed hân:**1. sultân mehmed hân:****Sayfa 25**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

Mehmed Hân * 'aleyhi'-
rahmeti ve'l-ğufrân
Hâzretlerinüñ vâlidesinüñ
lisânında ekle marâzi

2. sultân mehmed hân:**Sayfa 39**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

olur Menkıbe mervîdür ki Ebu'l-Feth Sultân
Meĥmed Hân 'aleyhi'r- rahmeti
ve'l-ġufrân

sultân mehmed hazretleri:

1. **sultân mehmed hazretleri:**
ler, -i

Sayfa 40

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

boğarlar Ba'dehu'l-mevt Sultân
Meĥmed Hazretleri
ġāyet nâdim olmuşlar ammâ çi-
fâ'ide izâcâ'e'l-

sultân murad hân:

1. **sultân murad hân:**

Sayfa 67

Satır: 7

Kelime Tipi: -

III. Murad (1546 -1595) Osmanlı padişahlarının 12.'sidir. II. Selim'in büyük oğludur. Annesi Nur Banu Valide Sultan'dır. Dedesi Kanuni Sultan Süleyman'nın da itinası ve takibiyle iyi bir eğitim alan, Arapça ve Farsçayı, şiir yazabilecek derecede öğrenen Sultan 3. Murad Hân, babasının 22 Aralık 1574 tarihindeki vefâtını müteakip tahta çıktı. III. Murad Muradî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Muhibbî'den sonra en çok gazel söyleyen sultandır. Günümüze ulaşan tek eseri Divân'dır. Bu divânda bin beş yüzü aşkın gazel bulunmaktadır. Şiirleri, divanda toplanmış olup bir nüshası Süleymaniye Kütüphanesi Fatih 3874 numarada bulunmaktadır. Eğlenceye, zevke düşkün olan III. Murad'ın şiirlerinin çoğu hayat anlayışının aksine dini ve

tasavvufidir. 39 adet Farsça gazel kaleme alan Muradî'nin bu şiirleri Futuhat-ı Ramazan adlı eserinde yer almaktadır.

ve Sultân Murad Hân müderrisi
Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

sultân murâd hân-ı râbî:

1. **sultân murâd hân-ı râbî:**

Sayfa 53

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Sultan Dördüncü Murad Han. (27 Temmuz 1612 tarihinde İstanbul'da doğan Sultan 4. Murat (Murad Han IV) Osmanlı padişahlarının on yedincisi ve İslam halifelerinin seksen üçüncüsüdür. Babası Birinci Ahmed Han, annesi ise Mahpeyker Kösem Sultan'dır. 10 Eylül 1623 tarihinde tahta çıkmıştır. On yedi yıl hühümdarlık yapmış ve 19 Şubat 1640 gecesi vefat etmiştir. Türbesi Sultanahmet Camii yanındadır.

dermiyân idüp envâ'-ı ibādâta
iştigâl üzere iken
Ĥākân-ı 'Osmaniyyeden Sultân
Murâd Hân-ı Râbî'

sultân murad hân-ı sâni câmi'i imâmî:

1. **sultân murad hân-ı sâni câmi'i imâmî:**

Sayfa 67

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Sultan İkinci Murad Han Camii'nin imamı.

'aşırda 'ilm ü fazlla meşhür olan
Sultân Murad
Hân-ı Sâni câmi'i imâmî olan
Muĥyi'd-din Efendiden

sultân murad hân-ı sâni câmi'i inde:

1. **sultân murad hân-ı sâni câmi'i inde:-(n)de**

Sayfa 68

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Muradiye semtinde bulunan cami, Sultan II. Murat tarafından 1424-1426 yılları arasında yaptırılmıştır. Beş bölümlü son cemaat yerinin kemer araları çeşitli geometrik tuğla ve çinilerle bezenmiştir. Caminin girişi kemerli olup, tavanı geometrik motifle süslü çini ile kaplanmıştır. Kapı kanatları ahşap işçiliğin en güzel örneklerinden biridir. Yapıda çeşitli geometrik tuğla süslemeler de yer alır. Rokoko tarzındaki mihrap, 18. yüzyılda yapılmıştır. Bu cami Bursa'da Osmanlı padişahları adına yapılan son camidir. (Kaynak: Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü arşivinden).

Sâni Câmi'i inde imâm ve şem'-i
mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm oldılar Ba'dehu Hazreti
Emîr Kudde

sultân murâd-ı 'âli-nijad:

1. **sultân murâd-ı 'âli-nijad:**

Sayfa 54

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yüksek yaratılışlı, asil Sultan Murad.

'acîbe ihtirâ' ve icâd itmişler ki
ĥired-i ĥurde-bîn
tefekküründe 'âcizdür ve Sultân
Murâd-ı 'âli-nijad

sultân selim:

1. sultân selim:**Sayfa 48**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

oldı ki evliyaullah murâdullah ile 'amel iderler imiş Ba'dehu vâkı'a 'aynıyla vâkı' olup Sultân Selim

sultân selimden:**1. sultân selimden:-den****Sayfa 49**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Ĥâdimetîn-i devlet-i âl-i 'Osmân Sultân Selimden berîdür Ĥaqq Te'âlâ rûz-ı kıyâmete degin fetĥ ü

sultân selimdür:**1. sultân selimdür:-dür****Sayfa 48**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

oğlanınıñ murâdı Sultân Selimdür buyururlar ki

murâd-ı 'Abdu'r-raĥîm Tırsîdür hemân Sultânü'l-

sultân selimüñ:**1. sultân selimüñ:-üñ****Sayfa 48**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

'Abdu'r-raĥîm Tırsî Ĥazretlerine didüm ki Ĥorĥud pâdişâh olaydı deyü siz Sultân Selimüñ pâdişâh

sultân-ı enbiyâdan:**1. sultân-ı enbiyâdan:-dan****Sayfa 48**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Sultân-ı enbiyâ/Sultânü'l-enbiyâ: Peygamberler sultanı, Hz. Muhammed (s.a.v).

taĥta deyü Sultân-ı enbiyâdan ta'yîn taleb iderler Sultânü'l-enbiyâ buyurdılar ki Rûmuñ ĥara

sultân-ı kevneyn:**1. sultân-ı kevneyn:****Sayfa 47**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

İki cihanın sultanı, Hz. Peygamber.

Kevneyn ve Resüle's-seĥaleyn Ĥazreti Muĥammedü'l-Muĥtafâ 'aleyhi ezke't-taĥıyye

sultânü'l- enbiyânuñ:**1. sultânü'l- enbiyânuñ:-nuñ****Sayfa 48**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s)).

enbiyânuñ mübârek lisân-ı sa'âdetlerinden bu kelâm şâdir olıcak ĥayrı şehzâdelerüñ başlarından

sultânü'l-'ârifin:**1. sultânü'l-'ârifin:****Sayfa 3**

Satır: 8

İrfan sahiplerinin padişahı.

itmekdür deyü buyurduğı ecilden ĥarîkat-i 'aliyyede sened-i sa'âdetümüz olan Sultânü'l-'ârifin ve

sultânü'l-enbiyâ:**1. sultânü'l-enbiyâ:****Sayfa 48**

Satır: 1

-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s)).

Ĥazretleri daĥı Sultânü'l-enbiyâ Ĥazreti Muĥammedü'l-Muĥtafâ Şallallahü 'Aleyhi ve

2. sultânü'l-enbiyâ:**Sayfa 48**

Satır: 6

-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s)).

taĥta deyü Sultân-ı enbiyâdan ta'yîn taleb iderler Sultânü'l-enbiyâ buyurdılar ki Rûmuñ ĥara

sülük itmek:**1. sülük itmek:-mek****Sayfa 5**

Satır: 1
Kelime Tipi: -
Intisap etmek, - bir yolda yürümek-

Sülük itmek dâ'yesinde
kalplerine ilhâm-ı Rabbânî
olup ol zamânda Burusada
meczûbân-ı İlâhîyeden

süpürge:

1. **süpürge:**
Sayfa 7
Satır: 14
Süpürme işinde kullanılan araç.

helâ ile emr buyurlar Eşref-
zâde Efendi dağı sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ibrîk ve
kürek ve süpürge

sûre-i nisâ'da:

1. **sûre-i nisâ'da:-da**
Sayfa 2
Satır: 15
Kelime Tipi: -
Nisa suresi II Bazı bölümlerinde kadın haklarından da bahsedildiği için bu sure kadın manasında Nisa adını almıştır. Medine döneminde Ahzab suresinden sonra nazil olmuştur. 176 ayettir. Kuran-ı Kerim'in 4. suresidir. İnîş (nüzul) sırasına göre ise 98. suredir. Bu sure, Kuran-ı Kerim'in yedi uzun suresinden (es-seb'u't-tıval) birisidir.

mütâla'a ederken sûre-i Nisâ'da
kâle 'Allâhu te'âlâ Ve'budü'llâhe
velâ tuşrikü
bihî şey'en ve bil-vâlideyni
ihşânen âyet-i kerîmesinün

suret:

1. **şuretinde:-i, -(n)de**
Sayfa 43

Satır: 21
Şekil, görünüş.

ve bilür ki bu dervîş şuretinde
olan Hızır 'aleyhi's-
selâmdur ki Yâ 'Abdürrahîm sen
hîdmetinde

2. **şuretinde:-i, -n, -de**
Sayfa 46
Satır: 16
Şekil, görünüş.

ta'âmı getüren yörükler değil idi
yörükler
şuretinde melekler idi Haqq
Celle ve 'âlâ kemâl-i

3. **şuretinde:-i, -n, -de**
Sayfa 46
Satır: 20
Şekil, görünüş.

behişt-i câvidân ta'âmı irsâl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melâike-i kirâm yörükler
şuretinde

4. **şuretünde:-üñ, -de**
Sayfa 50
Satır: 5
Şekil, görünüş.

sağ u sâlim olmuşlar nice âdem
şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliya'ullaha münkir

şuret-bîn olduklarından:

1. **şuret-bîn olduklarından:-**
duk, -lar, -ı, -(n)dan
Sayfa 10
Satır: 10
Kelime Tipi: -
Şekilci olmak.

geliyor fenâlarından Eşref-zâde
Efendiye bilmezler

şuret-bîn olduklarından
'âkıbetü'l-emr bu hâl şeyh

şuret-i inhizâm:

1. **şuret-i inhizâm:**
Sayfa 52
Satır: 20
Kelime Tipi: -
Yenilmenin, hezîmete uğramanın tasviri.

Server-i Kâinât ve fahr-i
mevcudât'aleyhi
ekmelü't-tahıyyât Hâzretlerine
şuret-i inhizâm vâkı'

2. **şuret-i inhizam:**
Sayfa 53
Satır: 4
Kelime Tipi: -
Yenilmenin, hezîmete uğramanın tasviri.

bedkirdârdan bize ne gam
didiler Nuşret-i Hüdâya
ta'lîk itmediler ol ecilden şuret-i
inhizam vâkı' oldı

susuz:

1. **şusuz:**
Sayfa 13
Satır: 23
Susuz, sudan yoksun.

hâzirün kıyâs iderler ki beni aç
ve şusuz bu deñlü
zamânda

sütüde ider:

1. **sütüde ider:-er**
Sayfa 10
Satır: 16
Kelime Tipi: -
Övülmüş, övülmeye değer bulunmuş.

şoñra eyyüşey'ün varağ Yâ Rümî
kelâmı şeyh

Hüseyin Hazretlerinin
lisânlarından sütüde ider

süvâr olmuş:

1. süvâr olmuş:-muş

Sayfa 39

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Binmek.

görür ki Eşref-zâde Sulţân
Hazretleri bir sefid ahû
üzerine süvâr olmuş gelür
Hâtûn mübârek

Ş

şād u handān olup:

1. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

2. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

3. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

4. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

5. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

6. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

7. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

8. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

9. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

10. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmāz-ı ‘ayn
iderler misāfirler dağı
şād u handān olup
murādumuza nāil olduğ deyü

11. şād u handān olup:-up

Sayfa 32

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe içinde

olmak.

yanlarına çeküp iğmâz-ı ‘ayn iderler misâfirler dağı şād u handân olup murādumuza nâil olduk deyü

12. **şād u handân olup:-up**
Sayfa 32
 Satır: 18
 Kelime Tipi: -
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iğmâz-ı ‘ayn iderler misâfirler dağı şād u handân olup murādumuza nâil olduk deyü

13. **şād u handân olup:-up**
Sayfa 32
 Satır: 18
 Kelime Tipi: -
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iğmâz-ı ‘ayn iderler misâfirler dağı şād u handân olup murādumuza nâil olduk deyü

şâfi ‘î vakti:

1. **şâfi ‘î vakti:**
Sayfa 43
 Satır: 16
 Kelime Tipi: -
İkinci vakti.

hemân ol hinde yola revân olup yaylak tarafına müteveccih olur şâfi ‘î vakti olunca sıvışdı nâm

şâhin:

1. **şâhin:**
Sayfa 50
 Satır: 17
 55 – 60 santim boyunda, kanatları ve

kuyruğu geniş, tüyleri benekli ve çizgili, yaygın olarak yaşayan, pek çok türü bulunan, doğana benzer yırtıcı avcı kuş.

gelüp Çelebi şâhin de küçükdür ammâ ‘amelinde çâbükdür buyurup def‘-i hâtıra ile izhâr-ı kerâmet

sahs:

1. **şahşîñ:-in**
Sayfa 20
 Satır: 14
Kişi, kimse.

nâm kıryeye götürüp bir hâneye haps ider meğer ol şahşîñ bir ‘acüze vâlidesi var imiş vâlidesine

sahs-ı mezbür:

1. **şahş-ı mezbür:**
Sayfa 20
 Satır: 11
 Kelime Tipi: -
Adı geçen şahıs.

mezbür bu kelâmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zâdeyi tutup Tirse

şâkî-i bed-fa ‘âl:

1. **şâkî-i bed-fa ‘âl:**
Sayfa 57
 Satır: 8
 Kelime Tipi: -
Kötü işler yapan bedbaht.

mürebbi‘-i t̄alibân olup Ba‘ dehu Haţtab oğlu nâm bir şâkî-i bed-fa ‘âl biñ yüz kırk yedi senesinde

şâm-ı şerîf:

1. **şâm-ı şerîf:**
Sayfa 49
 Satır: 2
 Kelime Tipi: -
Şerefli Şam şehri.

niçe emşâr u memâlik feth olındı cümleden biri Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve Haremeyn-i Şerîfeyn

sarâb:

1. **şarâbı:-ı**
Sayfa 27
 Satır: 19
Üzüm veya başka meyve sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

getürüñ deyü yüke işâret iderler fuqarâ dağı şarâbı indürürler ve Sultân Eşref-zâde buyurup bir kazgan

şarâb-ı lâ-yezaliden:

1. **şarâb-ı lâ-yezaliden:-den**
Sayfa 56
 Satır: 26
 Kelime Tipi: -
Sonsuzluk şarabı.

‘Işk şarâbun nüş idenler şala gelsün berü Dôst şedâsın güş idenler şala gelsün berü Ol şarâb-ı lâ-yezaliden olup mest-i müdâm Kendüsin serhîş idenlere şala gelsün berü

sarâb-ı visâli:

1. **şarâb-ı vişâli:-i**
Sayfa 61
 Satır: 6
 Kelime Tipi: -
Kavuşma şarabı.

tarihinde şarāb-ı vişāli içmiş ve dünyādan 'uqbāya olup bi-emrillahi'-melikül-müte'āl sene 1153

şarāb-ı vişāli içmiş:

1. **şarāb-ı vişāli içmiş:-miş**

Sayfa 44

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Kavuşma şarabını

içmek II Vefat etmek.

Şaferü'l- hayrında şarāb-ı vişāli içmiş ve dünyādan 'uqbāya göçmüşdür Kabr-i şerīfleri kaşaba-i

şarāb-ı vuslatı:

1. **şarāb-ı vuslatı:-ı**

Sayfa 71

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Kavuşma şarabı.

iştigāl üzre iken biñ yüz elli üç Şaferü'l-hayrında şarāb-ı vuslatı nüş vü dünyādan 'uqbāya irtihāl

şarap:

1. **şarap:**

Sayfa 27

Satır: 5

Üzüm veya başka meyve

sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

Eşref-zāde Hazretlerini şarap ile boğalar biri cānibinden Sultān Eşref-zādeye bunların aḥvāli

2. **şarap:**

Sayfa 28

Satır: 1

Üzüm veya başka meyve sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

ve ḥavāş görürler ki şarap hep beyaz bal olmuş Sultān Eşref-zādenün nazār-ı hayāt-baḥşlarıyla

şark:

1. **şark:**

Sayfa 22

Satır: 12

Ar. Güneşin doğduğu

cihet.

Ḳuṭbe'd-din men' iderler Eşref-zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbe'd-dine nazār idüp şark tarafına

2. **şark:**

Sayfa 22

Satır: 15

Ar. Güneşin doğduğu

cihet.

Ḳuṭbe'd-din daḥı şark tarafına bakar görür ki ḥurşid-i 'ālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

şāyi' olup:

1. **şāyi' olup:-up**

Sayfa 12

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Herkesçe bilinen olmak.

'Ale'ş-şabāḥ bu ḥaber dervīşān içinde şāyi' olup ba'zısı dirler ki gelün Şeyḥe gidelüm bir meyyiti

şe'āmet:

1. **şe'āmetidür:-i, -dür**

Sayfa 53

Satır: 7

Uğursuzluk.

şe'āmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳā'ili Şeyḥüñ ḡıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

şeb:

1. **şeb:**

Sayfa 4

Satır: 18

Gece vakti.

her fende emşāl ü akrānına ḡalebe idüp müşār bi'l-benān olmaḡıla imtiyāz bulmuş iken bir şeb ba'zı

2. **şeb:**

Sayfa 34

Satır: 22

Gece vakti.

uzad ayaḡunı yāḥūd uzadurum buyururlar Ḳudret-i Rabbāni birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

3. **şeb:**

Sayfa 35

Satır: 23

Gece vakti.

enva'-ı 'ibādet ve ta'āte meşḡül iken bir şeb üzerlerine

4. **şeb:**

Sayfa 38

Satır: 16

Gece vakti.

Menkıbe muhkîdür ki
Tirsine nâm maħalde bir
mu 'tekıde Hâtûn var imiş bir
şeb güşüne bir

5. şeb:

Sayfa 43

Satır: 12

Gece vakti.

'Abdürrahîm Tırsî dahı âh
görsem ve bilsen deyü
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinden ricâ iderken
bir şeb

6. şeb:

Sayfa 47

Satır: 14

Gece vakti.

şoıra pâdişâh benüm oğlum
olsun bende bu
ma 'nâyı daima ilhâh
iderdüm bir şeb rü'yamda

şefika:

1. şefikadur:-dur

Sayfa 29

Satır: 5

Merhametli.

şefikadur likin zebânlarında
bir marâz peydâ oldı
tekellüme iktidârı yokdur
etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

şehadet:

1. şehadetinden:-i, -(n)den

Sayfa 57

Satır: 14

Şehit olma, şehitlik.

İbnü'ş-Şeyh 'Abdullah
Efendi dahı pederlerinin
şehadetinden şoıra İznikde
pöst-nişin olup

şehid evlemişdür:

1. şehid eylemişdür:-miş, -dür

Sayfa 57

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Şehit etmek.

şehid eylemişdür Qabr-i
şerifleri Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hâzretlerinin türbe-i
şerifi karşısında bir

şehid itdiler:

1. şehid itdiler:-di, -ler

Sayfa 61

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Kutsal bir dava uğruna
savaşan kimseyi öldürmek.*

Efendiyi filân gün şehid
itdiler deyü Şeyh
'İzze'd-din Efendi
Hâzretlerinin 'Abdullahum
seni

şehid olmasına:

1. şehid olmasına:-ma, -sı, -(n)a

Sayfa 52

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Şehid olmak II Hz
Muhammed'in (S.A.V.) Uhud
Savaşı'nda iki dişinin
kırılması.*

olup mübârek dendân-ı
şerifleri şehid olmasına
bâ'is ol idi ki aşhâb

şehr-i ankaraya:

1. şehr-i ankaraya:-(y)a

Sayfa 6

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Ankara şehri.

intikâlimüz dahı qarîbdür
varuñ şehr-i Ankaraya
'âzimet idüp Hâcî Bayrâm-ı
Velî birâderümüze çün

şehr-i burusada:

1. şehr-i burusada:-da

Sayfa 6

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Bursa şehri.

hücre sine gelüp her nesî var
ise fuqarâya bezl idüp
ol zamânda şehr-i Burusada
irşad-ı nâs olan gülşen-

şehr-i hamâda:

1. şehr-i hamâda:-da

Sayfa 34

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Hama şehri.

şehr-i Hamâda Şeyh-i
sa'âdet-bahşları e'ş-Şeyh
Hüseyin Efendi
Hâzretlerinin üzerlerine
ğayret

2. şehr-i hamâda:-da

Sayfa 9

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Hama şehri. (Suriye'nin
orta kesiminde Asi ırmağı
kıyısında bir şehir.).*

mağâmdan fetihüñ şehr-i
Hamâda mütemekkin olan
imâm-ı 'âlem 'Arif-i
Rabbâni Hâzreti Şeyh

3. **şehr-i ħamāda:-da-dan****Sayfa 19**

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

iderstünüz bu 'aziziñ şehir-i
Ĥamāda nice
kerametleri zühür eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

şehzāde:1. **şehzādelerün:-ler, -ü, -ñ****Sayfa 48**

Satır: 4

Padişah oğlu veya padişah ailesinden olan erkek çocuk.

Sellemiñ ĥuzür-ı 'ālilerinde
murākaben turlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerün kankısı geçsün

2. **şehzādelerün:-ler, -ü, -ñ****Sayfa 48**

Satır: 10

Padişah oğlu veya padişah ailesinden olan erkek çocuk.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı
sa'ādetlerinden bu
kelām şādır olıcak ġayrı
şehzādelerün başlarından

şeker:1. **şeker:****Sayfa 29**

Satır: 19

Far. şeker.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehānlarında eridükce
zebānları daĥı yeniden
bitmeġe başlar şeker

2. **şeker:****Sayfa 29**

Satır: 20

Far. şeker.

Biiznillahi Te'ālā şeker
dehānlarında eridükce
zebānları daĥı yeniden
bitmeġe başlar şeker

3. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 10

Far. şeker.

zāde Ĥazretleri hemān
mübārek ellerin ceplerine
şokup bir miqdār nebāt
şekeri çıkarup mübārek

4. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 12

Far. şeker.

nefeslerine tutup ba'dehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virün eriyince

5. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 14

Far. şeker.

dehānlarında tutsunlar
pādişāh Ĥazretleri
kızlaraġasını çağırup ve
şekeri eline virüp vālidesi

6. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 15

Far. şeker.

Mükerreme Sultāna irsāl
iderler aġa daĥı şekeri
vālide Sultāna virür ve Eşref-
zādenün vaşiyetleri

7. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 17

Far. şeker.

üzere şekeri dehānlarında
tutmaġa işāret ider
Mükerreme Sultān daĥı
şekeri dehānlarına va'z ider

8. **şekeri:-i****Sayfa 29**

Satır: 18

Far. şeker.

üzere şekeri dehānlarında
tutmaġa işāret ider
Mükerreme Sultān daĥı
şekeri dehānlarına va'z ider

9. **şeker:****Sayfa 51**

Satır: 16

Far. şeker.

olur ki eġer Şeyĥ Efendi
Ĥazretlerinün kerāmeti
var ise bize bir miqdār şeker
bulsun dir Ba'dehu

10. **şeker:****Sayfa 52**

Satır: 1

Far. şeker.

varur görür ki zeytün
aġacından şeker akup erik
aġacından şakız akar derviş
daĥı şekeri kıparup

11. **şekeri:-i****Sayfa 52**

Satr: 2
Far. şeker.

varur görür ki zeytün
ağacından şeker aqup erik
ağacından şakız aqar derviş
dahı şekerı qoparup

sekl:

1. **şeklinde:**-i, -(n)de

Sayfa 45

Satr: 17

Ar. I. Biçim, kılık.

şoñra meşyistan içinde
yörükler tâifesi şeklinde bir
bölük cemâ'at gelürler
ellerinde sofraları var

şem'-i 'ışka:

1. **şem'-i 'ışka:**-a

Sayfa 70

Satr: 29

Kelime Tipi: -

Aşk mumu.

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücüdüñ
şem'-i 'ışka yanuben
pervâne ol

**şem'-i mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm:**

1. **şem'-i mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm:**

Sayfa 68

Satr: 14

Kelime Tipi: -

Saygıdeğer ve kıymetli
mihrab mumu.

Sânî Câmî'inde imâm ve
şem'-i mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm oldılar Ba' dehu
Hâzreti Emîr Quddise

şerafe' d-din efendidür:

1. **şerafe' d-din efendidür:-
dür**

Sayfa 56

Satr: 15

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefî Sâni'nin
oğludur. Bursa Eyyub Efendi
zaviyesinde irşad görevini
sürdürmüştür.

Şerafe' d-din Efendidür ve
biri İzze' d-din Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

şerafe' d-din efendiye:

1. **şerafe' d-din efendiye:-
(y)e**

Sayfa 63

Satr: 21

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefî Sâni'nin
oğludur. Bursa Eyyub Efendi
zaviyesinde irşad görevini
sürdürmüştür.

Şerafe' d-din Efendiye
karîndür târih üçüncü günü
Cum'â nevşebân târih-i
şevvâlûñ Meded âh kûs-ı
rıhlet

şeref-i meclisleriyle:

1. **şeref-i meclisleriyle:-ler,
-i, -(y)le**

Sayfa 39

Satr: 17

Kelime Tipi: -

Şerefli meclis.

gelüp şeref-i meclisleriyle
müşerref olduqda elinde
olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde dahı nâmenûñ

şeref-i sohbetiyle:

1. **şeref-i sohbetiyle:-i, -yle**

Sayfa 8

Satr: 15

Kelime Tipi: -

Görüşmenin yükseliği.

Varup şeref-i sohbetiyle
müşerref olduqda esnâ-i
kelâmda Eşref-zâde Efendi
Hâzretleri buyururlar ki

2. **şeref-i sohbetiyle:-i, -
(y)le**

Sayfa 25

Satr: 23

Kelime Tipi: -

Şerefli sohbet.

şeref-i sohbetiyle müşerref
olduqda hüsni-hâllerini
müşâhede itmiş imiş vezîre

şeref-i sohbetleriyle:

1. **şeref-i sohbetleriyle:-ler,
-i, -(y)le**

Sayfa 30

Satr: 19

Kelime Tipi: -

Şerefli sohbet.

şohbetleriyle müşerref
olduqlarında hemân
Eşref-zâde Hâzretleri
mübârek ellerin ref' idüp

şerefün ide:

1. **şerefün ide:-e**

Sayfa 59

Satr: 8

Kelime Tipi: -

Şereflendirmek.

olmuşlardur cevherin harfiyle
fevtine Hâsibâ târih
Cilve-gâhın Şerefün ide
Hudâ dâr-ı cinân sene

şevvâl:

1. **şevvālūn**: -ūñ**Sayfa 63**

Satır: 18

Arabî ayların,
ramazanla zilkāde arasında
kalan ve ilk üç günü
ramazan bayramı olan
onuncusu.

zāviyesinde post-nîşin olup
‘ibādāt ü t̄ā’āte iştiğāl
üzere iken biñ yüz elli beş
şevvālūñ üçüncü Cum’a

**şevvālū’l-mükerremūñ
selhinde:**1. **şevvālū’l-mükerremūñ**

selhinde:-(n)de-i, -(n)de

Sayfa 68

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yüce, aziz Şevval ayının
son günü.

müdāvemet üzere iken biñ
yirmi beş senesi
şevvālū’l-mükerremūñ
selhinde irādet-i Hallāk-ı

sev:1. **şeyi**:-i**Sayfa 24**

Satır: 16

Nesne.

gelmedi ben daḥı hemān ol
maḥālden gidüp
alduğum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne va ‘z’ eyledüm

sevḥ:1. **şeyḥ**:**Sayfa 7**

Satır: 22

Bir tarikata girip seyr ü
sülūkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek

mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḥ
Ḥāzretleri buyururlar ki

2. **şeyḥüme**:-üm, -e**Sayfa 7**

Satır: 20

Bir tarikata girip seyr ü
sülūkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

ziyāde riyyāzet ve mücāhede
ile imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyḥüme on bir sene

3. **şeyḥüni**:-ü, -n, -i**Sayfa 8**

Satır: 13

Bir tarikata girip seyr ü
sülūkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

korlar Ba‘dehuz-zamān
Eşref-zāde Efendi Şeyḥüni
ziyāret kaşdıyla Ankaraya
‘azîmet buyururlar

4. **şeyḥ**:**Sayfa 9**

Satır: 4

Bir tarikata girip seyr ü
sülūkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

maḳāmdan fetḥūñ şehir-i
Hamāda mütemekkin olan
imām-ı ‘ālem ‘Arif-i
Rabbāni Ḥāzreti Şeyḥ

5. **şeyḥ**:**Sayfa 9**

Satır: 6

Bir tarikata girip seyr ü
sülūkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

Muhyi’ d-din ‘Abdülkādîr El-
Geylāni Ḳuddise
Sırruhu’l ‘ālî Ḥāzretlerinin
dördüncü oğlu Şeyḥ

6. **şeyḥe**:-e**Sayfa 12**

Satır: 18

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

‘Ale’ş-şabâh bu haber dervîşân içinde şâyi’ olup ba’zısı dirler ki gelûn Şeyhe gidelüm bir meyyiti

7. şeyhün:-üñ

Sayfa 12

Satır: 21

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

Bizüm Şeyhün ef’âlinde müdahalemiz yokdur varuñ siz söyleyün dirler

8. şeyh:

Sayfa 14

Satır: 12

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre

irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve mükemmel idi dördüñ biri Hâcî Bayrâm Velî ve biri Şeyh Hüseyn

9. şeyhe:-e

Sayfa 14

Satır: 10

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ider Eşref-zâde Hâzretlerinden mervîdür ki on yedi Şeyhe yetişdüm ve her birine hîdmet eyledüm içinde

10. şeyhün:-üñ

Sayfa 15

Satır: 14

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

fukarâsı dirler ki ne ‘acep biz bu kadar zamândur Şeyhün hîdmetinde püyânuz bize himmet yok

11. şeyhüm:-üm

Sayfa 16

Satır: 17

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ider ve secdeye varur Yâ Rabbî Şeyhüm şucağız talep ider lutfeyle şucağız ihsân eyle diyüp başımı

12. şeyhüm:-üm

Sayfa 23

Satır: 2

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

zann ile ‘âmilsin ammâ dervîşân-ı mu‘âyene ve müşâhede ile ‘âmillerdür Menkıbe Şeyhüm

13. şeyh:

Sayfa 35

Satır: 2

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme

(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.

âsîtâne`-i `âliyyesine `azîm
ri`âyet üzere olurlar
Menkıbe Şeyh `Abdülkâdir
Necîb Efendi

14. **şeyhüm:-üm**

Sayfa 50

Satır: 10

*Bir tarikata girip seyr ü
sülûkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.*

olurlar Menkıbe Hâzreti
Şeyh Pîr Hamdî Efendi
Hâzretlerinden menkûldür ki
`âzizüm Şeyhüm

15. **şeyhi:-i**

Sayfa 65

Satır: 18

*Bir tarikata girip seyr ü
sülûkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.*

Rahmullahi `aleyhi ve `alâ
eslâfihi Menkıbe Şeyh

Sinân Dede Hâzretleri Şeyhi
`Abdu`r-raḥîm Tırsînün

16. **şeyhdür:-dür**

Sayfa 70

Satır: 3

*Bir tarikata girip seyr ü
sülûkünü tamamladıktan
sonra o tarikatın başı
durumundaki en yüksek
mertebeye çıkan bulunan ve
kendisine derviş yetiştirme
(irşat) izni verilen kimse;
taliplere rehberlik edip
onları tarikat usullerine göre
irşat etmek ehliyetine sahip
kâmil insan.*

fuḡarânun timârḡānecisi
Şeyhdür deyüp mecnûna
gel kişi senûñle âbdest
alalum deyüp elini çözüp

17. **şeyh:**

Sayfa 23

Satır: 11

Şeyh II Eşrefoğlu Rumi.

içinde bükülüp didi ki Yâ
Şeyh neylersün Ḥaḡḡ
Te`âlâ baña kıyamete dek
mehil virmişdür

18. **şeyh:**

Sayfa 50

Satır: 13

*Şeyh II Bilecikli Şeyh
Muşlihi`d-din Efendi.*

gün mürürında ḡâtıruma
ḡuḡur itdi ki Şeyh bir
küçük adamdur bu kırık nefer
kimesneyi nice

19. **şeyh:**

Sayfa 56

Satır: 6

Şeyh II Eşrefi Sâni.

İbnü`ş-Şeyh Lütfullah Efendi
Ḥuddise Sırruhu bu
Şeyh zü-sa`âdet Şeyh
Lütfullah Efendinün

20. **şeyh:**

Sayfa 59

Satır: 20

*Şeyh II Şerafeddin
Efendi.*

deyün ola ki bu ḡâtün
ḡastalıktan ḡalâs ola anlar
daḡı sem`ân ve tâ`aten diyüp
hemân Şeyh

21. **şeyhüm:-üm**

Sayfa 24

Satır: 1

*Şeyh II Pir Hamdi
Efendi.*

bildüm buyurmışlar Menkıbe
Şeyhüm Sultânüm
Pîr Hamdî Efendi Ḥuddise
Sırruhu Hâzretleri

22. **şeyh:**

Sayfa 46

Satır: 22

*Şeyh II Pir Hamdi
Efendi.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü`minler
oldukları ecdendür Menkıbe
merḡüm Şeyh

23. **şeyhden:-den**

Sayfa 50

Satır: 28

*Şeyh II Pir Hamdi
Efendi.*

Hazreti Pîr Hamdî Efendi
Kuddise Sırruğu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduğuda
ahali-i İznik beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

24. **şeyhüñ:-üñ**

Sayfa 53

Satır: 8

*Şeyh II Pir Hamdi
Efendi.*

şe'âmetidür deyü remz
itdiler hâlbuki o kelâmuñ
kâ'ili Şeyhüñ gıyâbında
söylemiş idi Rahmetullahi

25. **şeyhle:-le**

Sayfa 70

Satır: 5

*Şeyh II Muhammed
Efendi.*

dîvâne dahı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ku'üd eyledi

26. **şeyhle:-le**

Sayfa 70

Satır: 6

*Şeyh II Muhammed
Efendi.*

dîvâne dahı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ku'üd eyledi

seyh 'abdülkâdir efendi:

1. **şeyh 'abdülkâdir efendi:**

Sayfa 57

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*(öl. İznik,
1176/1762): Kadiri-Eşrefî*

tarikatının

*şeyhlerindedir. Şehit Şeyh
Abdullah Efendi'nin oğlu
olan Abdulkadir Efendi'nin
"Sırrı" mahlaslı Türkçe
şiiirleri yanında Farsça
manzumeleri de
vardır. Eserleri: Divan ve
Devrannâme(Sırr-ı
Deveran).*

buğ'a-i münîfede rahmet-i
Hakkda karîndür
Rahmetullahi 'aleyh Şeyh
'Abdülkâdir Efendi

seyh 'abdullah efendi:

1. **şeyh 'abdullah efendi:**

Sayfa 62

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*Kadiri-Eşrefî
şeyhlerindedir. Şeyh Ahmet
Efendi'nin oğludur.*

Şeyh 'Abdullah Efendi
İbnü'ş Şeyh Ahmed Efendi
bu Şeyh-i sa'âdet-mend
sâlifü'l-beyân-ı mezbûr Şeyh

seyh 'abdullah efendinüñ:

1. **şeyh 'abdullah
efendinüñ:-nüñ**

Sayfa 58

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*(öl. İznik, 1147/1734):
Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir
oğlu olan Abdullah Efendi
uzun yıllar İznik'deki
dergâhta hizmet verdikten
sonra Hataboğlu adlı bir
eşkiya tarafından şehid
edilmiştir.*

biñ yüz yetmiş altı 1176
târihinde 'azm-i didâr-ı
Hudâ eyleyüp pederleri Şeyh
'Abdullah Efendinüñ

seyh 'abdullah efendive:

1. **şeyh 'abdullah efendiye:-
(y)e**

Sayfa 63

Satır: 7

Kelime Tipi: -

*(öl. İznik, 1147/1734):
Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir
oğlu olan Abdullah Efendi
uzun yıllar İznik'deki
dergâhta hizmet verdikten
sonra Hataboğlu adlı bir
eşkiya tarafından şehid
edilmiştir.*

vaqtümüzdür Şeyh
'Abdullah Efendiye dahı
fuğarâ
ile yetmiş biñ tevhide âgâz
idüp temâm olduğuda

seyh 'abdullah efendiyi:

1. **şeyh 'abdullah efendiyi:-
(y)i**

Sayfa 57

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*(öl. İznik, 1147/1734):
Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir
oğlu olan Abdullah Efendi
uzun yıllar İznik'deki
dergâhta hizmet verdikten
sonra Hataboğlu adlı bir
eşkiya tarafından şehid
edilmiştir.*

ahâli'-i İznik Şeyh 'Abdullah
Efendiyi ihtiyâr
itmeleriyle nice sâl İznikde
post-nişin ve

2. **şeyh 'abdullah efendiyi:-
(y)i**

Sayfa 61

Satır: 17

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1147/1734):

*Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir
oğlu olan Abdullah Efendi
uzun yıllar İznik'deki
dergâhta hizmet verdikten
sonra Hataboğlu adlı bir
eşkıya tarafından şehid
edilmiştir.*

Efendiyi filân gün şehid
itdiler deyü Şeyh
'İzze'd-din Efendi
Hâzretlerinüñ 'Abdullahum
seni

şeyh 'abdullah rûmî:

1. şeyh 'abdullah rûmî:

Sayfa 40

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Şeyh Abdullah Rumi II

Eşrefoğlu Rumi.

Dünyâ ve 'ukbâda destgâr
Hâzreti pîr-i rûşen-zamîr
Şeyh 'Abdullah Rûmî e'l-
İznikî e'l-Kâdirî El-

**şeyh 'abdu'r-rahîm
hâzretleri:**

1. şeyh 'abdu'r-rahîm

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 44

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir.(öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun*

*ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

'âşâ- dâri Hâbîb Dededen
mervîdür ki Şeyh
'Abdu'r-rahîm Hâzretleri
Tirse nâm yaylağda olan

şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî:

1. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî:

Sayfa 45

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir.(öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

muşallâya geldüklerinde
Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrî kılvirüp
tesbîh ve du'âdan

**şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî
hâzretleri:**

**1. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî
hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 42

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir.(öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin*

*yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

Menkıbe Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hâzretleri
mürîdliği hâlinde her bâr
Sultân Eşref-zâdeye ilhâh

**2. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî
hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 46

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

*Doğum tarihi belli
değildir.(öl. İznik,
926/1519): İznik'e bağlı
Tirse köyünden olan
Abdurrahim Tırsi, uzun
yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin
yanında kalmış onun
terbiyesi altında yetişmiştir.
Eşrefoğlu Rumi'nin
vefatından sonra onun yerine
geçen Abdürrahim Tırsi,
hocasının manevi işareti
üzerine, kızı Züleyha Hatun
ile evlenerek aynı zamanda
mürşidinin damadı olmuştur.*

Ba'dehu cum'a günü olduğda
Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hâzretleri ve fuqarâ
câmi'e gitdiler ben daşı

**3. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî
hâzretleri:-ler, -i**

Sayfa 49

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli

değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

vâlidüm Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretleri dâr-ı bekâya intikâl eyledüklerinden sonra bir siyâh

seyh 'abdürrahîm tırsî hazretlerinüñ:

1. şeyh 'abdürrahîm tırsî hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 44

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

hâk mezârdur Kıddis ullahü Sırrahu'l-a'lâ Menkıbe Şeyh 'Abdürrahîm Tırsî Hazretlerinüñ

2. şeyh 'abdürrahîm tırsî hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 67

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

Hazretlerinüñ mahdüm-ı mükerrerleri 'umdetü'l vâsilin zübdetü'l-kâmîlin

seyh 'abdu'r-rahîm tırsî hazretlerinüñ:

1. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 35

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretlerinüñ zevceleri ve Şeyh Pîr Hamdi Efendinin vâlideleri

2. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 51

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşdidinin damadı olmuştur.

sa'd ahterlerinüñ semere-i fu'âdi ve Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî Hazretlerinüñ veled-i pâkize-i

3. şeyh 'abdu'r-rahîm tırsî hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 57

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

şehid eylemişdür Kıabr-i şerifleri şeyh 'Abdu' r-raħim Tırsi Ĥazretlerinüñ türbe-i şerifi kıarşusında bir

seyh 'abdu' r-rahim tırsi türbesinde:

1. **seyh 'abdu' r-rahim tırsi türbesinde:**-(n)de-si, -(n)de

Sayfa 62

Satır: 3

Kelime Tipi: -

şeyh Abdurrahman

Tırsi türbesi.

'Abdu' r-raħim Tırsi türbesinde zemın-i rahmet-i Ĥudāya kıarındır Eşrefi nām bir řā'ir bu tārīhi

seyh 'abdu' r-rahim tırsiden:

1. **seyh 'abdu' r-rahim tırsiden:**-den

Sayfa 24

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

Ĥabib Dede vasıtasıyla zib-i maħāfil-i kürsi şeyh 'Abdu' r-raħim Tırsiden nakl buyurmışlar ki

seyh 'abdu' r-rahim tırsive:

1. **seyh 'abdu' r-rahim**

tırsive:-ye

Sayfa 47

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değıldir. (öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağılı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğılu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğılu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda müşşidinin damadı olmuştur.

nısvāna irişdüğümden beni şeyh 'Abdu' r-raħim Tırsive ber-mücb-i şer'-i şerif 'aķd ü nikāh

seyh ahmed efendi:

1. **seyh ahmed efendi:**

Sayfa 61

Satır: 20

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1106/1694):

Hamdi-i şan'ın oğılu olan Ahmet Efendi irşad için izin ve icazet aldıktan sonra postnişin olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefi dergāhında hizmet vermiştir.

aldurdum didüğü günü haber virdiler şeyh Aħmed Efendi İbn şeyh Ĥamdı-i řānı Efendi bu şeyh-i

seyh ahmed efendiniñ:

1. **seyh ahmed efendiniñ:**-niñ

Sayfa 62

Satır: 9

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1106/1694):

Hamdi-i şan'ın oğılu olan Ahmet Efendi irşad için izin ve icazet aldıktan sonra postnişin olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefi dergāhında hizmet vermiştir.

Aħmed Efendiniñ şulbı oğıllarıdır Pazar Köyünde kā' in zāviyede 'ibādāt ü tā'ate iřtiğāl

seyh 'avnullah efendi:

1. **seyh 'avnullah efendi:**

Sayfa 63

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Avnullah Efendi (ö.

1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişinidir. Tasavvufi eğıtımına önce babası şeyh şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enisü'lCenān müellifi Eřrefzāde Dergāhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zāviyesinde, Perşembe günleri de Ulucāmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedāsi ve

siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

mürtefi 'de medfûndur
Raĥmetullahi 'aleyh Şeyh
'Avnullah Efendi * Şeyh
Şerafe' d-din Efendinûn
oĥludur

şeyh 'avnullah efendinûn:

1. şeyh 'avnullah efendinûn:-nûn

Sayfa 63

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişinidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'l Cenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah Efendinûn bir evlâdı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergâhda post-nişin olup 1228

2. şeyh 'avnullah efendinûn:-nûn

Sayfa 64

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişinidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'l Cenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

Şerafe' d-din Efendinûn ferzend-i 'âlileridir ve Şeyh 'Avnullah Efendinûn birâderidir tarikat-ı 'aliyyeyi

şeyh efendi:

1. şeyh efendi:

Sayfa 53

Satır: 6

Kelime Tipi: -
Şeyh Efendi II Hamdi Efendi.

imdi bize şikâr nasîb olmadığı bu avda âhûya ne minnet çün Şeyh Efendi bizümledür didüĥi söziñ

2. şeyh efendi:

Sayfa 59

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Şeyh Efendi II Şerafeddin Efendi.

ĥapusınıñ ardında ĥurdum hemân Şeyh Efendi buyurdılar ki dervîşler biz du 'â idelüm siz âmîn

şeyh efendi hazretleri:

1. şeyh efendi hazretleri:-ler, -i

Sayfa 46

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Şeyh Efendi Hazretleri II Abdürrahim Tırsi.

Şeyh Efendi Ĥazretleri ĥâyet ĥazzeyledi yörükler eytdiler ki nice ta 'âmdur bizüm andan ĥaberümüz

2. şeyh efendi hazretleri:-ler, -i

Sayfa 51

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Şeyh Efendi Hazret II Pir Hamdi Efendi.

tamâmü'l-ĥâtıra meĥer Şeyh Efendi Ĥazretleri daĥı hâlâ evlâd-ı kirâmları taşarrufında olan zeytün

3. **şeyh efendi hazretleri:**-
ler, -i-leri

Sayfa 11

Satır: **21**

Kelime Tipi: -

Şeyh Efendi Hazret II

Şeyh Hüseyin Hamavi.

ı kalble hâlinize meşgûl oluñ
Şeyh Efendi Hazretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'âm
dahı bî-nihâye ve dest

şeyh efendi hazretlerinüñ:

1. **şeyh efendi**

hazretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 51

Satır: **15**

Kelime Tipi: -

Şeyh Efendi Hazret II

Pir Hamdi Efendi.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hazretlerinüñ kerâmeti
var ise bize bir miqdâr şeker
bulsun dir Ba'dehu

şeyh eşref-i sâni efendinüñ:

1. **şeyh eşref-i sâni**

efendinüñ:-nüñ

Sayfa 62

Satır: **18**

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1109/1697):

*Lütfullah Efendi'nin oğlu
olan Eşref-i Sanî ve
oğullarının Eşrefiyye
kültüründe önemli bir yerleri
vardır. Oğullarından
İzzeddin Efendi Bursa İncirli
Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu
Şerafeddin Efendi Bursa
Eyyub Efendi zaviyesinde bir
Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi
ise Küçükkuşla'daki
dergâhtaki irşad görevini
sürdürmüşlerdir.*

dahı Şeyh Lütfullah
Efendinüñ ferzend-i
bîmânenidür ve Şeyh Eşref-
i Sâni Efendinüñ

şeyh habib efendi:

1. **şeyh habib efendi:**

Sayfa 63

Satır: **24**

Kelime Tipi: -

Habib Efendi (ö.

1218/1803) Eyüb Efendi

Tekkesi şeyhi Avnullah

Efendi'nin oğludur.

Tasavvufî terbiyesini adı

geçen tekkede postnişin ve

aynı zamanda amcası olan

Fahreddin Efendi'nin

gözetiminde tamamladı.

İcâzetinin ardından

babasının ölümüyle önce

onun yerine Eyüb Efendi

Tekkesi'nin dokuzuncu şeyhi

olarak meşihâtı üstlenmişse

de, bir yıl sonra Eşrefzâde

Tekkesi şeyhi Necmeddin

Efendi'nin bilâ-veled vefâtı

nedeniyle Eşrefîlerin

âsîtânesi konumundaki bu

tekkeye şeyh olmuştur. İrşâd

faaliyetlerini sadece kendi

tekkesiyle sınırlı tutmayan

Habib Efendi'nin bu yönü

vefeyâtnâmelerde şöyle dile

gitirilmektedir: "Sâhib-i

vecd ü hâl, âşık-ı Zülcelâl,

ehl-i kemâl bir şeyh-i

nâdiri'lemsâl olup gerek

kendi dergâhında ve gerekse

sâir tekâyâda mevcûdiyeti

cümle dervişâna neşe bahş

olmakla aşk u şevkle halâ-

*vetli zikirler olurmuş."*23

1218/1803 tarihinde vefat

eden Habib Efendi, Eyüb

Efendi Tekkesi'nde

babasının kabrinin yakınına

defnolunmuştur.

*Menkûl Bu Şeyh 'Avnullah
Efendinün bir evlâdı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergâhda
post-nişin olup 1228

şeyh hamdi ahmed

efendiye:

1. **şeyh hamdi ahmed**

efendiye:-(y)e

Sayfa 68

Satır: **6**

Kelime Tipi: -

Şeyh Hamdi Ahmed

Efendi II Kâdirî tarikâtı

şeyhlerindedir.

ve inkişâ'a mâ'il olup tarikât-
ı 'âliyye-i

Kâdiriyyeden Şeyh Hamdi

Ahmed Efendiye seccâdeyi

şeyh hamdî efendi

hazretleri:

1. **şeyh hamdî efendi**

hazretleri:-ler, -i

Sayfa 52

Satır: **5**

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin

oğludur. Kadiri-Eşrefî

tarikâtının şeyhlerindedir.

(öl.İznik, 1012/1603):Hamdi

Efendi döneminde Eşrefî

kültürü Bursa bölgesinde

yayılmaya

başlamıştır. Oğullarından

Şeyh Abdulmümin ve Şeyh

Lutfî Efendi'yi Lefke'de

görevlendirmiştir. Üçüncü

oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Hamdî Efendi Hazretleri bir

gün Kilise Dağı

tarafına teferruce teşrif

itmîşler meğer geyik

şeyh hamdî efendiden:

1. **şeyh hamdî efendiden:-**
den

Sayfa 68

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin oğludur. Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Şeyh Hamdî Efendiden bî'at ve aḫz-ı dest tevbe vü 'inâbet idüp nice müddet ḫidmet ve mücâhede ve

şeyh hamdî-i sâni efendi:

1. **şeyh hamdî-i sâni efendi:**

Sayfa 55

Satır: 15

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

birâderleridür Şeyh Hamdî-i Sâni Efendi intikâl buyurduklarında yerine kaşaba-i İznikde âsitâne-i

şeyh hamdî-i sâni efendiniñ:

1. **şeyh hamdî-i sâni efendiniñ:-nüñ**

Sayfa 55

Satır: 11

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658):

Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

Sâni Efendiniñ intikâline târiḫ didi Fürûşî Ḥazreti Şeyhüñ nakline târiḫ Sırr-ı Ḥudâdur sene 1069

2. **şeyh hamdî-i sâni efendiniñ:-nüñ**

Sayfa 55

Satır: 14

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658):

Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

Ḥazreti e'ş-Şeyh Lütfullah Efendi ibnü'ş-Şeyh Sırrî 'Alî Efendi Şeyh Hamdî-i Sâni Efendiniñ

3. **şeyh hamdî-i sâni efendiniñ:-nüñ**

Sayfa 61

Satır: 21

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1069-1658):

Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sâni'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

'âlî-ḳadr Şeyh Hamdî-i Sâni Efendiniñ

şeyh hazretleri:

1. **şeyh hazretleri:-leri**

Sayfa 18

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Şeyh Hazretleri II

Hüseyin Hamavi.

ne 'aceb naẓar buyurduñuz Şeyh Ḥazretleri buyururlar ki bir baḫr-i muḫîd imiş her nem var

2. **şeyh hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 52

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Şeyh hazret II Hamdi

Efendi.

Ḥazretleri bizümledür E'l-ḳışsa yaylaḳdan ḳalkup Kilise Dağı dâmeninde Oda nâm pıñar

3. **şeyh hazretleri:-ler, -i**

Sayfa 59

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Şeyh Hazret II

Şerafeddin Efendi.

nâm kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrâm itdüklerinde mezbür, imtina eyleyüp merhûm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar 'âkıbet beni

4. **şeyh hazretleri:-ler, -i**
leri

Sayfa 16

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Hüseyin Hamavi II

Abdülkâdir-i Geylânî'nin

dördüncü kuşak

torunlarındandır. Eşrefoğlu

Rumi'nin mürididir.

Sultānum bunda şu yoqdur
Hengām-ı şalavātda
mezāyika çekilür Şeyh
Hāzretleri kelāmların işgā

5. **şeyh hāzretleri**: -ler, -i-
leri

Sayfa 16

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Hüseyn Hamavi II

*Abdülkâdir-i Geylânî'nin
dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

güzār iderler 'ākıbetü'l-emir
şusuz gelürler Şeyh
Hāzretleri buyururlar ki
Rümî gerçi misafiri

6. **şeyh hāzretleri**: -ler, -i

Sayfa 46

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Şeyh Hazret II

Abdurrahim Tırsi.

'Abdu'r-rahīm Tırsī
Hāzretleriniñ karşısında
kâimen durdılar ve Şeyh
Hāzretleri aşlā bunlarıñla

7. **şeyh hāzretleri**: -ler, -i

Sayfa 46

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Şeyh Hazret II

Abdurrahim Tırsi.

yoqdur deyü mükāleme
eşnāsında Şeyh Hāzretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Hābīb Dede ol

şeyh hüseyin:

1. **şeyh hüseyin:**

Sayfa 9

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

Hüseyn dahı Hacc-ı şerifden
gelmişler ekābir ve
a'yān vilāyet-i Hamāda sağır
ve kebīr Şeyh Hüseyn

2. **şeyh hüseyin:**

Sayfa 11

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

tozuyla hālvethāneye dāhil
olurlar Şeyh Hüseyn
dahı Eşref-zādenüñ hāliyle
ve kerimesini kendi

şeyh hüseyin efendi

hāzretlerine:

1. **şeyh hüseyin efendi**

hāzretlerine: -ler, -i, -(n)e-

ler, -i, -n, -e

Sayfa 10

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

Hüseyn Efendi Hāzretlerine
nūr-ı velāyetle
ma'lūm olup bi'z-zāt
kendüleri hānkaḥ kapusından

şeyh hüseyin efendi

hāzretlerini:

1. **şeyh hüseyin efendi**

hāzretlerini: -ler, -i, -(n)i-

leri, -(n)i

Sayfa 9

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

Efendi Hāzretlerini istikbāle
varurlar Şeyh
Hüseyn Hamāvi Hāzretleri
buyururlar ki bize

şeyh hüseyin hamāvi

hāzretleri:

1. **şeyh hüseyin hamāvi**

hāzretleri: -ler, -i

Sayfa 9

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

Eşref- zāde Efendi Hamāya
dāhil olacağı gün Şeyh
Hüseyn Hamāvi Hāzretleri
dahı Hacc-ı şerifde imişler

2. **şeyh hüseyin hamāvi**

hāzretleri: -ler, -i-leri

Sayfa 9

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin müşdidir.*

Efendi Hāzretlerini istikbāle
varurlar Şeyh
Hüseyn Hamāvi Hāzretleri
buyururlar ki bize

**3. şeyh hüseyin hamāvī
hazretleri:-ler, -i-leri**

Sayfa 15

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

gice dimeğe işâret ola imdi
Şeyh Hüseyin Hamāvī
Hâzretleri dü-pâdişâh-ı der
yek iklîm nemîkuned

**4. şeyh hüseyin hamāvī
hazretleri:-leri**

Sayfa 18

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

Hamāvī Hâzretleri dahı
elhamdülillah deyüp el
kaldurup du'â iderler ve
hânkâh-ı sa'âdetlerine

**şeyh hüseyin hamāvī
hazretlerinden:**

**1. şeyh hüseyin hamāvī
hazretlerinden:-ler, -i, -n, -
den**

Sayfa 19

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

nirân Menkıbe Hâzreti Eşref-
zâde Şeyh Hüseyin
Hamāvī Hâzretlerinden
gelüp İznike teşrif

**şeyh hüseyin hamāvī
hazretlerinün:**

**1. şeyh hüseyin hamāvī
hazretlerinün:-leri, -nün**

Sayfa 18

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

Hâzretleri ol maħalde Şeyh
Hüseyin Hamāvī
Hâzretlerinün kadem-i
sa'âdet-tev' emlerine yüz

**2. şeyh hüseyin hamāvī
hazretlerinün:-leri, -nün**

Sayfa 18

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

Şeyh Hüseyin Hamāvī
Hâzretlerinün

şeyh hüseyin hazretleri:

**1. şeyh hüseyin hazretleri:-
ler, -i**

Sayfa 11

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

bu kelâm cārı olduğı eelden
teberrük kaşd
eylemişler çünki Şeyh
Hüseyin Hâzretleri kâğıda

**2. şeyh hüseyin hazretleri:-
ler, -i-leri**

Sayfa 12

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hâzretleri buyurlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

**3. şeyh hüseyin hazretleri:-
ler, -i-leri**

Sayfa 13

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā
hālihi turur Şeyh
Hüseyin Hâzretleri
Eşrefzâdenün yanlarına
varup

**4. şeyh hüseyin hazretleri:-
ler, -i-leri**

Sayfa 14

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

*Geylânî'nin dördüncü kuşak
torunlarındandır. Eşrefoğlu
Rumi'nin mürididir.*

mağşüda geletüm çün Eşref-
zâde Efendiği ol gün
hālvethāneden çıkup Şeyh
Hüseyin Hâzretleri dahı

**5. şeyh hüseyin hazretleri:-
ler, -i-leri**

Sayfa 14

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

tepesinde bir pul vardır Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki Rûmî yine Hâcî Bayrâm

6. **şeyh hüseyin hazretleri:**-
ler, -i

Sayfa 15

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

ardlarından âdem irsâl idüp gerüye çevirdiler anlardur geldiler Şeyh Hüseyin Hazretleri

7. **şeyh hüseyin hazretleri:**-
ler, -i

Sayfa 15

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

İnşâallah yarın git anlar dağı kalur Şeyh Hüseyin Hazretleri teferrüc tedârikin

8. **şeyh hüseyin hazretleri:**-
ler, -i-leri

Sayfa 16

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

getürmek emr iderler Fuqarâ dirler ki Sultânüm bunda şu yokdur Şeyh Hüseyin Hazretleri

9. **şeyh hüseyin hazretleri:**-
ler, -i-leri

Sayfa 17

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

mervîdür ki ol zamân nevbahâr imiş Şeyh Hüseyin Hazretleri buyururlar ki dervîşler bize bir

10. **şeyh hüseyin hazretleri:**-leri

Sayfa 18

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

eyle Eşref-zâde Efendi dağı sem'an ve ta'âten deyüp müfârahat iderler Şeyh Hüseyin Hazretleri

11. **şeyh hüseyin hazretleri:**-leri

Sayfa 18

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak

torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

sürüp veda' idüp 'azm-i râh iderler Şeyh Hüseyin Hazretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rûmî

seyh hüseyin hazretlerine:

1. **şeyh hüseyin hazretlerine:**-ler, -i, -(n)e-
ler, -i, -n, -e

Sayfa 12

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

itdi aşla hareket itmez Dervîş gelüp Şeyh Hüseyin Hazretlerine eydür Sultânüm Rûmî vefat eylemiş

2. **şeyh hüseyin hazretlerine:**-ler, -i, -(n)e-
ler, -i, -n, -e

Sayfa 12

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

getür dervîş dağı varup hücreyi kilitleyüp miftâhını Şeyh Hüseyin Hazretlerine getirürler

seyh hüseyin hazretleriniñ:

1. **şeyh hüseyin hazretleriniñ:**-ler, -i, -n, -ü,
-ñ-ler, -i, -nüñ

Sayfa 10

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarından. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

şoîra eyyüsey'ün varak Yâ Rûmî kelâmı Şeyh Hüseyn Hâzretlerinüñ lisânlarından sütüde ider

2. şeyh hüseyn

hâzretlerinüñ:-ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nüñ

Sayfa 11

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarından. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

idi Sultân Eşref-zâde dahı Şeyh Hüseyn Hâzretlerinüñ telkînleri ile zikr-i Hudâya meşgûl

3. şeyh hüseyn

hâzretlerinüñ:-ler, -i, -n, -üñ-ler, -i, -nüñ

Sayfa 11

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Abdülkâdir-i

Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarından. Eşrefoğlu Rumi'nin mürididir.

bu derde deyü huzûr-ı kalblerini perişân ider Hâkk Te'âlânüñ inâyeti ve Şeyh Hüseyn Hâzretlerinüñ

seyh 'izze' d-din efendi:

1. şeyh 'izze' d-din efendi:

Sayfa 60

Satır: 7

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

oldum Şeyh 'İzze' d-din Efendi İbn Şeyh Eşref-i Sâni Kıddise Sırruhu bu Şeyh-i sa'âdet-meşâb ü

seyh 'izze' d-din efendi

hâzretleri:

1. şeyh 'izze' d-din efendi

hâzretleri:-ler, -i

Sayfa 61

Satır: 13

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

Şeyh 'İzze' d-din Efendi Hâzretleri ta'âm iderken 'Abdullahum seni aldurdum deyü buyurmuşlar

seyh 'izze' d-din efendi

hâzretlerinüñ:

1. şeyh 'izze' d-din efendi

hâzretlerinüñ:-ler, -i, -nüñ

Sayfa 61

Satır: 18

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-

manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

Efendiyi filân gün şehid itdiler deyü Şeyh 'İzze' d-din Efendi Hâzretlerinüñ 'Abdullahum seni

seyh 'izze' d-din efendiden:

1. şeyh 'izze' d-din

efendiden:-den

Sayfa 63

Satır: 14

Kelime Tipi: -

(öl. İst., 1153/1740):

Eşrefî Sâni'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

tarikat-ı 'âliyeyi 'ammileri Şeyh 'İzze' d-din Efendiden görüp ve anlardan mücâz ü müstahlef

seyh lütfullah efendininüñ:

1. şeyh lütfullah

efendininüñ:-nüñ

Sayfa 56

Satır: 6

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1104/1692):

Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sâni'nin kardeşidir. Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

İbnü 'ş-Şeyh Lütfullah Efendi Kıddise Sırruhu bu Şeyh zü-sa'âdet Şeyh Lütfullah Efendininüñ

2. **şeyh lütfullah efendinin**: -nün

Sayfa 62

Satır: 17

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1104/1692):

Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sâni'nin kardeşidir. Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

dağı Şeyh Lütfullah Efendinin ferzend-i bîmânenidür ve Şeyh Eşref-i Sâni Efendinin

şeyh mehmed efendiden:

1. **şeyh mehmed efendiden**: -den

Sayfa 70

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Muhammed (Mehmed)

Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

Efendi Hâzretlerinin dâmâdı zikri sebkat iden Şeyh Mehmed Efendiden ictilâb-ı envâr-ı tarîkat

şeyh muhammed:

1. **şeyh muhammed:**

Sayfa 70

Satır: 31

Kelime Tipi: -

Muhammed (Mehmed)

Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

Şeyh Muhammed cem' idüp özüñ perîşân itmesün Kesret-i a' dâda bakma bir bakup bir dâne ol

şeyh muhammed efendi:

1. **şeyh muhammed efendi:**

Sayfa 69

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Şeyh Muhammed Efendi II (öl. İznik, 1060) Eşrefî şeyhi Sırrı Ali Efendi'nin talebesi ve damadıdır. Sırrı Ali Efendi, Bursa'daki İncirlice Mahallesi'ndeki Eşrefîye zaviyesine onu haife tayin etmiştir. Şeyh Muhammed Efendi 1060 tarihinde Bursa'da vefat etmiştir.

Şeyh Muhammed Efendi muqaddemen bir münâsebet ile İznike gelüp Ba' dehu Eşref-zâde

şeyh muhammed efendi ibn halil:

1. **şeyh muhammed efendi ibn halil:**

Sayfa 66

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Halil oğlu Şeyh

Muhammed Efendi.

hesâbını kâtipler kaleme almak mümkün olmaz Şeyh Muhammed Efendi İbn Halil babaları

şeyh muhammed efendiye:

1. **şeyh muhammed efendiye**: -(y)e

Sayfa 69

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Şeyh Muhammed Efendi

II (öl. İznik, 1060) Eşrefî şeyhi Sırrı Ali Efendi'nin talebesi ve damadıdır. Sırrı Ali Efendi, Bursa'daki İncirlice Mahallesi'ndeki Eşrefîye zaviyesine onu haife tayin etmiştir. Şeyh Muhammed Efendi 1060 tarihinde Bursa'da vefat etmiştir.

seccâde-nişin olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuqarâyıla Şeyh Muhammed Efendiye göndermişler

2. **şeyh muhammed efendiye**: -(y)e

Sayfa 71

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Muhammed (Mehmed)

*Efendi (ö. 1060/1650)
Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.*

ve 'azîzleri Şeyh Muhammed Efendiye makrûndur Raḥmetullahi 'aleyh E'ş-Şeyh Musâ Efendi e'l

seyh muhyi' d-din efendi:

1. şeyh muhyi' d-din efendi:

Sayfa 56

Satır: 14

Kelime Tipi: -

(öl. 1142/1730) Eşrefî

Sani'nin oğludur.

Küçükkumlu'daki Eşrefî dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

şerîflerindedür bu Şeyh-i 'âlîkadrîñ dört evlâd-ı zükürî olup biri Şeyh Muhyi' d-din Efendi biri

2. şeyh muhyi' d-din efendi:

Sayfa 58

Satır: 4

Kelime Tipi: -

(öl. 1142/1730) Eşrefî

Sani'nin oğludur.

Küçükkumlu'daki Eşrefî

dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

medfün oldukları buḳ'a-i münîfede medfündür Raḥmetullahi 'aleyh Şeyh Muhyi' d-din Efendi

seyh muslihi' d-din efendi:

1. şeyh muşlihi' d-din efendi:

Sayfa 51

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Mudurnulu olan

Muşlihi' d-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halîfesi olan) Abdurrahim Tirsî'nin halifesidir. Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tirsî'nin oğlu Hamdi efendinin yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için, vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsî hazretlerinin yanındadır.

oldukda Şeyh Muşlihi' d-din Efendi intikâlinde soñra kaşaba-i İznikde âsitâne-i Eşrefiyede nice zamân

seyh olup:

1. şeyh olup:-up

Sayfa 55

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Şeyh olmak.

Eşrefiyede pederlerinüñ yerine Şeyh olup nice

mâh u sâl riyâzât ve mücâhedât iştiğâl üzere iken

seyh pîr hamdi efendi:

1. şeyh pîr hamdi efendi:

Sayfa 23

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsî'nin

oğludur. Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

'Azizüm Şeyh Pîr Hamdî Efendi rivâyet ider ki cedd-i a'lâm Sulṭân Eşref-i Rümî Hazretleri

2. şeyh pîr hamdi efendi:

Sayfa 51

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsî'nin

oğludur. Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindedir. (öl. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Şeyh Pîr Hamdî Efendi ibni'ş-Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tirsî Hazretleri bir gün bu boyalıca nâm kıyeden

seyh pîr hamdi efendininüñ:

1. şeyh pîr hamdi efendinin:-nüñ

Sayfa 35

Satır: **20**

Kelime Tipi: -

Abdurrahim Tirsi'nin oğludur. Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindedir. (öl. İznik, 1012/1603): Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tirsî Hazretlerinin zevceleri ve Şeyh Pîr Hamdi Efendinin vâlideleri

şeyh receb efendi:

1. şeyh receb efendi:

Sayfa 70

Satır: **11**

Kelime Tipi: -

Mahmut Eşrefi oğlu Şeyh Recep Efendi II Gemlik Küçükkumla'da dünyaya gelen Receb Efendi, medrese tahsili esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsilini bırakarak Sırrî Ali Efendi'nin damadı ve halifesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefatından sonra yerine postnişin olarak Eşrefzâde tekkesinde mi, yoksa Küçükkumla'da muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan Eşrefi zâviyesinde mi irşad faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir. Bursa Ulucami'de vaizlik yaptığı

da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefat etmiş ve Eşrefzâde Tekkesi'nin haziresinde şeyhinin yanına defnolunmuştur.

Efendi dinmekle meşhûr idi 'Ulema-i 'aşrından ahz-ı 'ulûm itdikden sonra mülâzım u müderris

şeyh sâlih efendi:

1. şeyh şâlih efendi:

Sayfa 57

Satır: **3**

Kelime Tipi: -

Kadiri-Eşrefi şeyhlerindedir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Efendi ile emr-i Şeyhûhiyetde beynlerinde münâzâ'ât-ı keşîre vâki' olmuşdur Âhîrî'l-emr

2. şeyh şâlih efendi:

Sayfa 63

Satır: **4**

Kelime Tipi: -

Kadiri-Eşrefi şeyhlerindedir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

itseler red buyururlar imiş menkûldür ki Şeyh Şâlih Efendi gâyet hasta olup 'Abdullah Efendiye

şeyh şerafe' d-din efendi:

1. şeyh şerafe' d-din efendi:

Sayfa 58

Satır: **11**

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefi Sâni'nin oğludur. Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şeyh Şerafe' d-din Efendi * İbnü'ş-Şeyh Eşref-i Sâni Kuddise Sırruhu tarîk-ı 'aliyyeyi pederlerinden

2. şeyh şerafe' d-din efendi:

Sayfa 58

Satır: **18**

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefi Sâni'nin oğludur. Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

otuz yedi 1137 târihinde aşhâb-ı hayrâtdan ba'zılar zâviye-i merkümeyi Şeyh Şerafe' d-din Efendi

şeyh şerafe' d-din efendi hazretlerinin:

1. şeyh şerafe' d-din efendi hazretlerinin:-ler, -i, -nün

Sayfa 59

Satır: **21**

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefi Sâni'nin oğludur. Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Hâşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafe' d-din Efendi Hazretlerinin bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerîfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

şeyh şerafe' d-din efendinin:

1. şeyh şerafe' d-din efendinin:-nüñ

Sayfa 63

Satır: **12**

Kelime Tipi: -

Kadiriye tarikatı

şeyhlerinden Şeyh Eşref Sâni'nin Sayfa oğludur.

mürtefi 'de medfündür
Raḥmetullahi 'aleyh Şeyh
'Avnullah Efendi * Şeyh
Şerafe' d-din Efendiniñ
oğludur

2. şeyh şerafe' d-din efendiniñ:-nüñ

Sayfa 64

Satır: 5

Kelime Tipi: -

(öl. İznik, 1146/1733):

Eşrefi Sâni'nin
oğludur. Bursa Eyyub Efendi
zaviyesinde irşad görevini
sürdürmüştür.

Şerafe' d-din Efendiniñ
ferzend-i 'âli leridür ve Şeyh
'Avnullah Efendiniñ
birâderidür tarikat-ı 'aliyyeyi

şeyh sinân dede hazretleri:

1. şeyh sinân dede hazretleri:-ler, -i

Sayfa 65

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Bursalı dervîştir. Yusuf
Mısri olarak tanınmaktadır.
Eşrefiye tarikatına girdi.
Bursa'da Karagüllü (İncirli
yakınlarında) Ferhadiye
Medresesi'nde ders
vermiştir. Selimzade Camii
civarında Karagüllü
mevkiinde bulunan
Ferhadiye Medresesi'nde
danişmend olmuştur. İznik'te
Eşrefzade'nin halifesi ve
damadı Abdurrahim Tırsi
Efendi'ye hizmet etti. İznik'te
yaşamını yitirmiştir.
Gömütü, bu caminin
bahçesinde. Ayrıca Söz
konusu Medrese civarında

Sinan Dede adına bir mezar
vardır ki, bu yenilenmiştir.
Burada kimin yattığı
bilinmez.

Raḥmullahi 'aleyhi ve 'alâ
eslâfihi Menkıbe Şeyh
Sinân Dede Hazretleri Şeyhi
'Abdu' r-raḥim Tırsiniñ

şeyh sırrı 'ali efendi:

1. şeyh sırrı 'ali efendi:

Sayfa 54

Satır: 13

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi
Efendi'nin oğlu ve
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin
torunlarındandır. Babasının
yanında tasavvufî terbiyesini
tamamlayan Sır Ali Efendi,
Tasdıku'l-Uşşak adlı
tasavvufî eserinin yanında
Eşrefi'lerde yaygın olan
"şair" olma özelliğine de
sahiptir. Türbesi Bolu –
Mudurnu'da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin yanındadır.

Ba 'dehu Şeyh Sırrı 'Ali
Efendi âsitâne-i cedîde-i
Eşrefiyede terbiye-i sellâk ve
irşad-ı tüllâb üzere

2. şeyh sırrı 'ali efendi:

Sayfa 55

Satır: 5

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi
Efendi'nin oğlu ve
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin
torunlarındandır. Babasının
yanında tasavvufî terbiyesini

tamamlayan Sır Ali Efendi,
Tasdıku'l-Uşşak adlı
tasavvufî eserinin yanında
Eşrefi'lerde yaygın olan
"şair" olma özelliğine de
sahiptir. Türbesi Bolu –
Mudurnu'da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin yanındadır.

pederleri Şeyh Sırrı 'Ali
Efendi dâr-ı bekâya
intikâlından şofra kaşaba-i
İznikde âsitâne-i

şeyh sırrı 'ali efendi hazretleri:

1. şeyh sırrı 'ali efendi hazretleri:-ler, -i

Sayfa 69

Satır: 10

Kelime Tipi: -

(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi
Efendi'nin oğlu ve
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin
torunlarındandır. Babasının
yanında tasavvufî terbiyesini
tamamlayan Sır Ali Efendi,
Tasdıku'l-Uşşak adlı
tasavvufî eserinin yanında
Eşrefi'lerde yaygın olan
"şair" olma özelliğine de
sahiptir. Türbesi Bolu –
Mudurnu'da Kanuni Sultan
Süleyman camii karşısındaki
Abdurrahim Tırsi
hazretlerinin yanındadır.

ve inâbet ve aḥz-i izn-i icâzet
eyledükden şofra
Şeyh Sırrı 'Ali Efendi
Hazretleri kerîme' -i

şeyh sırrı 'ali efendi hazretleriñüñ:

**1. şeyh sırrı 'ali efendi
hazretlerinin:-ler, -i, -nüñ**

Sayfa 70

Satır: **17**

Kelime Tipi: -
(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Efendi Hazretlerinin dâmâdı zikri sebkat iden Şeyh Mehmed Efendiden ictilâb-ı envâr-ı tarikat

seyh sırrı 'ali efendiden:

1. şeyh sırrı 'ali efendiden:-den

Sayfa 55

Satır: **19**

Kelime Tipi: -
(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki

Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Efendiden görüp müstahef olmuşlardır Ba'dehu biñ yüz dört Ramazan-ı şerifinün onuncı günü

seyh sırrı 'ali efendinin:

1. şeyh sırrı 'ali efendinin:-nüñ

Sayfa 55

Satır: **2**

Kelime Tipi: -
(öl. İznik,

1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarından. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıkul-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

E'l-'azîz-i tevşîh şâhib-i vekâr ve kâmilü'l-'ıyâr Şeyh Sırrı 'Alî Efendinin ferzend-i dil-

seyh-i 'ali-kadr:

1. şeyh-i 'ali-kadr:

Sayfa 61

Satır: **21**

Kelime Tipi: -
Yüce, değerli şeyh.

'ali-kadr Şeyh Hamdi-i Şânî Efendinin

2. şeyh-i 'ali-kadr:

Sayfa 62

Satır: **16**

Kelime Tipi: -
Yüce, değerli şeyh.

Rahmetullahi 'aleyh Eş-Şeyh Sâlih Efendi İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi bu Şeyh-i 'ali-kadr

seyh-i 'alikadriñ:

1. şeyh-i 'alikadriñ:-iñ

Sayfa 56

Satır: **13**

Kelime Tipi: -
Yüce, değerli şeyh.

şeriflerindedür bu Şeyh-i 'alikadriñ dört evlâd-ı zükürü olup biri Şeyh Muhyi'd-din Efendi biri

seyh-i celilü'l-mikdâr:

1. şeyh-i celilü'l-mikdâr:

Sayfa 53

Satır: **10**

Kelime Tipi: -
Kıymeti çok büyük şeyh.

'aleyh Hazreti Şeyh Sırrı 'Ali Efendi Kıddise Sırruhu bu Şeyh-i celilü'l-mikdâr ve keşîrü'l-'ıtibâr

seyh-i kâmil:

1. şeyh-i kâmil:

Sayfa 14

Satır: **11**

Kelime Tipi: -
Mükemmel şeyh, seyr ü sülükünü tamamlamış şeyh.

hemân dördü Şeyh-i kâmil ve mükemmel idi dördün biri Hâcî Bayrâm Velî ve biri Şeyh Hüseyin

şeyh-i merkûm:**1. şeyh-i merkûm:****Sayfa 68**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh (Şeyh Muhammed Efendi).

riyâzet itdükdən sonra irşâda icâzet virüp Burusaya istihlâf buyurmuşlardır Şeyh-i merkûm dağı inzivâ

şeyh-i mezbûr:**1. şeyh-i mezbûr:****Sayfa 57**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

Mâ şâh-ı dırahtım pür-ez mîve'-i tevhid Her reh-güzeri senk zened 'âr ne-dârim Şeyh-i mezbûr

2. şeyh-i mezbûr:**Sayfa 59**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

1146 Şeyh-i mezbûr sehâ ve kerem ile meşhûrdur ve kerâmât-ı 'aliyye ile mu' tekid-i

3. şeyh-i mezbûr:**Sayfa 61**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

mezbûr bir hüşuş için İstanbula gidüp orada hasta sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar yâre yâr oldu Şeyh-i

4. şeyh-i mezbûr:**Sayfa 64**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

çalınuben göçdi 'Avnullah 1155 Şeyh-i mezbûr her dürlü ikmâlâtı câmi' olup hatt-ı sülûsde hattât

5. şeyh-i mezbûr:**Sayfa 64**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

fevtin göçdi Faḥre'd-din Efendi vâh * Şeyh-i mezbûr 'ilm ü fazlla meşhûr ve hatt-ı ta'likde hattât

6. şeyh-i mezbûr:**Sayfa 61**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen şeyh.

mezbûr bir hüşuş için İstanbula gidüp orada hasta sırrı duyanlar 'İzziyâ anlar yâre yâr oldu Şeyh-i

şeyh-i mezbûruñ:**1. şeyh-i mezbûruñ:-uñ****Sayfa 56**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh.

Efendiye qarîndür Şeyh-i mezbûruñ tabi'at-ı şî'riyesi dağı olup nice ilâhiyât-ı mu'teberesi

şeyh-i müşârü'ñ-ileyhüñ:**1. şeyh-i müşârü'ñ-ileyhüñ:****Sayfa 69**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Adı geçen şeyh. II Şeyh Muhammed Efendi.

ider ki bir gün Şeyh-i müşârü'ñ-ileyhüñ meclisinde hâzır idüm Eşrefzâde fuḫarâsından olup Tirede

şeyh-i rûz-ı bihân baklı:**1. şeyh-i rûz-ı bihân baklı:****Sayfa 3**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Ebu Muhammed

Sadrüddin Ruzbihan b. Ebi Nasr el-Baklı (ö. 606 / 1209) II İranlı meşhur sufi, alim ve şair. Asıl adı Ruzbihan, en meşhur lakabı ise Sadreddin'dir. Babasının sebzeçi olmasından ve kendisinin de gençliğinde bu işle uğraşmasından dolayı el-Baklı nisbesiyle tanınmıştır. Ayrıca şathiyeleriyle ünlü olduğundan Şeyh-i Sattah diye de anılır.

ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı bihân Baklı Ḳaddesallahü Te'âlâ ruḫahü ve bil-vâlideynden murâd meşâyih-i

şeyh-i sa'âdet-başları:**1. şeyh-i sa'âdet-başları:-lar, -ı****Sayfa 34**

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Mutluluk veren şeyh.

şehr-i Hamāda Şeyh-i
sa'adet-bağşları e'-Şeyh
Hüseyn Efendi
Hâzretlerinüñ üzerlerine
ğayret

seyh-i sa'adet-mend:

1. **şeyh-i sa'adet-mend:**

Sayfa 62

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Mutlu, bahtiyar şeyh.

Şeyh 'Abdullah Efendi
İbnü'ş Şeyh Ahmed Efendi
bu Şeyh-i sa'adet-mend
sâlifü'l-beyân-ı mezbûr Şeyh

seyh-i sa'adet-mesâb ü

fazîlet-nişâb:

1. **şeyh-i sa'adet-mesâb ü**
fazîlet-nişâb:

Sayfa 60

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Meziyetli kıvama

getiren ve saadet menziline
ulaştıran şeyh.

fazîlet-nişâb dahı tarikat-ı
'aliyyeyi pederlerinden
görüp mücâz ü müstaḥlef
olduklarında Burusada

seyh-i sûtüde-i etvâr:

1. **şeyh-i sûtüde-i etvâr:**

Sayfa 56

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Övülüp medhedilmeğe
değer şeyh.

Şeyh-i sûtüde-i etvâr Hâzreti
Şeyh Eşref-i Şânî
Efendinüñ ferzendidür
tarikat-ı 'aliyeyi

seyhüm kızı:

1. **şeyhüm kızı:-ı**

Sayfa 48

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Şeyhimin kızı.

olmasın ricâ idermişüñüz
buyurdılar ki şeyhüm
kızı Sultân Korkuddan evlâd
gelmez Âl-i

seytan:

1. **şeytan:**

Sayfa 23

Satır: 21

İblis. İnsanları günaha
sevk eden ve dinden
çıkarmaya çalışan isyankar
mahluk. Şeytan.

şalvırür su'al itmişler ki
şeytan idüğün neden
bildünüz cümle muḥarremâti
saña ḥelâl itdüm

seytan-ı 'aleyhi'l-la'ne:

1. **şeytan-ı 'aleyhi'l-la'ne:**

Sayfa 23

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Lanet şeytanın üzerine
olsun.

İmanlarına kaşd eylememeye
ki 'ahd eyle seni
şalvireyüm Şeytan-ı
'aleyhi'l-la'ne 'ahd olsun ki

seytan-ı racim:

1. **şeytan-ı racim:**

Sayfa 23

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kovulmuş şeytan.

ki Bi-Ḳudretillâhi Te'âlâ o
mel'ünüñ kabzam içine

alup şıkdum meğer ol
şeytan-ı racim idi avucum

şifâ'-ı kâdî 'iyâzi:

1. **şifâ'-ı kâdî 'iyâzi:-ı**

Sayfa 69

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Şifâ'-ı Kâdî 'İyâz II

Efendimiz (sav)'in hayatını
Kur'an-ı Kerim'den ayetlerle
anlatan Kadı İyaz
Hazretlerinin Şifa-i Şerif
isimli eseridir. Eser genel
itibariyle iki ana bölümden
oluşmaktadır. İlk bölümünde
Peygamber Efendimiz'in
(sav) sıfatları ve sıfatlarının
tanımları; ikinci bölümünde
ise bu sıfatlarla ilgili ayet-i
kerimelerin dirayet tefsiri
yer almaktadır.

ve ba'zı resâ'il-i müşkîn-
nikâbı olup Şifâ'-ı Kâdî
'İyâzi ve İhyâü'l-'ulümü ve
Minhâcü'l-'Âbidini

şifâ-yâb ola:

1. **şifâ-yâb ola:-a**

Sayfa 26

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Şifa bulmak, iyileşmek.

itdüm eğer ol 'azîzi dahı
getürürsenüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtiyla şifâ-yâb ola vezîr

şifâyâb oldum:

1. **şifâyâb oldum:-du, -m**

Sayfa 60

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Şifa bulmak, iyileşmek.

oldum Şeyh 'İzze' d-din
Efendi İbn Şeyh Eşref-i
Şānī Kuddise Sırruhu bu
Şeyh-i sa'adet-meşāb ü

şikār:

1. **şikār:**

Sayfa 53

Satır: 5

Av.

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyh Efendi
bizümledür didüğü söziñ

şimden soñra:

1. **şimden soñra:**

Sayfa 40

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Bundan sonra. artık.

şimden soñra dönmeye
mecāl yokdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanuñ

2. **şimden soñra:**

Sayfa 41

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Bundan sonra. artık.

E'imme-i işnā-aşer 'adedince
dövāz deh keramāt-ı
menkıbesi taḥrīr ü kayd
olındı şimden soñra evlād-ı

şimdi:

1. **şimdiki:-ki**

Sayfa 8

Satır: 17

Şu anda, Hâl-i hazırda.

Sultānum seyr ü sülük
tamāmi şimdiki maḥāmumuz

mıdır Yoḥsa daḥı var mıdır
Hācī Bayrām-ı Velī

2. **şimdi:**

Sayfa 15

Satır: 4

Şu anda, Hâl-i hazırda.

Sultān Eşref-zāde daḥı
sem'an ve ta'āten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi tarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

3. **şimdi:**

Sayfa 28

Satır: 3

Şu anda, Hâl-i hazırda.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
ta'alluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥazretlerine ḥaber

4. **şimdi:**

Sayfa 29

Satır: 7

Şu anda, Hâl-i hazırda.

ḳaldılar şimdi Sultānumdan
ḥalāşları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sultān Eşref-

5. **şimdi:**

Sayfa 37

Satır: 13

Şu anda, Hâl-i hazırda.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsi
şabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bitāb

6. **şimdi:**

Sayfa 66

Satır: 6

Şu anda, Hâl-i hazırda.

vaḳit dāmenine yapışmış
olaydıñuz yedi iḳlīm dört
küşeyi seyrān idüp şimdi
yine gelürdiñüz

şinevā güşları:

1. **şinevā güşları:-lar, -ı**

Sayfa 25

Satır: 9

Kelime Tipi: -

İşiten kulak.

Sultān Eşref-zāde
Ḥazretlerinüñ ne şinevā
güşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
gönülde olan fıslıtyı işidür

şöhret:

1. **şöhretten:-den**

Sayfa 4

Satır: 7

*Her yerde herkesçe
tanınma, meşhurluk, ün, san,
nam.*

bulunduğı meşhürdur Lākin
şöhretten ictināb idüp
ihtifāyı münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

şöhret bulan:

1. **şöhret bulan:-an**

Sayfa 35

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Ünü yayılmak, meşhur
olmak.*

ağzına almış Bi-Keremillahi-
Te'ālā ol marāz def
olmuş Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

şol:

1. **şol:**

Sayfa 20

Satır: 15

Şu, işaret sıfatı.

eydür ki vâlide bir kaçgın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dahı gelüp ol kuli

2. şol:

Sayfa 45

Satır: 4

Şu, işaret sıfatı.

şahanları çok getürür
Kühistâne varıup hıdmete
mübâşeret itdüklerinde şol
mikdâr adam cem' olur

3. şol:

Sayfa 51

Satır: 20

Şu, işaret sıfatı.

ağaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol hâtıra şâhibi
olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol dirahtuñ

4. şol:

Sayfa 61

Satır: 2

Şu, işaret sıfatı.

zikriyle zâhid tövbe-kâr oldı -
her seher inler nâleler
eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldı 'ışka uyanlar

şorba:

1. şorbayı:-yı

Sayfa 5

Satır: 14

Çorba.

mil'âka ile getürüp nazarında
korlar Abdal Muhammed

Hzretleri mil'âkayı eline
alup şorbayı

2. şorbanuñ:-nuñ

Sayfa 6

Satır: 1

Çorba.

yuvarlak yapup şorbanuñ
içine ilkâ idüp şorbayı
karışdurup Hzreti Eşref-
zâde Efendinuñ dest-i

3. şorbayı:-yı

Sayfa 6

Satır: 1

Çorba.

yuvarlak yapup şorbanuñ
içine ilkâ idüp şorbayı
karışdurup Hzreti Eşref-
zâde Efendinuñ dest-i

şöyle:

1. şöyle:

Sayfa 3

Satır: 22

*Şu tarzda, şu şekilde, şu
yolda.*

anlaruñ şulbi Kebiroğulları
Muhammed Çelebi
pederlerinden bi'l-vâsıta
şöyle rivâyet ider ki

2. söyleme:-me

Sayfa 8

Satır: 2

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki'

3. söylemek:-mek

Sayfa 8

Satır: 1

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

meşâyih katında çok
söylemek küstâhlıkdur çok
söyleme buyurdu Andan
soñra kelimât vâki'

4. söyleyüp:-(y)üp

Sayfa 8

Satır: 4

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

olmadı meğer ki vâki' am
olaydı Anı dahı ki edeb
birle söyleyüp ta'bır itdürür
idüm Bu denlü zamân

5. söyledi:-di

Sayfa 12

Satır: 3

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

söyledi Eşref-zâde Efendi bu
kelâmı istimâ' idicek
Yâ Rabb bizi bu endişeden
halâş itdün deyü hamd

6. söyleyün:-(y)ün

Sayfa 12

Satır: 22

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

Bizüm Şeyhün ef'âlinde
müdahelemiz yoqdur
varuñ siz söyleyün dirler

7. söylenürsin:-n, -ür, -sin

Sayfa 24

Satır: 22

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

8. **söylemiş:-miş**

Sayfa 53

Satır: 8

*Demek, konuşmak,
söylemek.*

şe'âmetidür deyü remz
itdiler hâlbuki o kelâmuñ
kâ'ili Şeyhüñ gıyâbında
söylemiş idi Rahmetullahi

şöyle ola:

1. **şöyle ola:**

Sayfa 7

Satır: 21

Kelime Tipi: -
Şöyle diyelim.

hidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm şöyle ola
ki dünyâ kelâmı idi Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki

şu:

1. **şunı:-(n)ı**

Sayfa 6

Satır: 3

Şu, işaret zamiri.

sa'âdetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zâde Efendi daħı bilâ-
tevaḳḳuf velâ-ta'allül

2. **şu:**

Sayfa 16

Satır: 3

Su, âb.

Sultânüm bunda şu yokdur
Hengâm-ı şalavâtda
mezâyıka çekilür Şeyh
Hâzretleri kelâmların işgâ

3. **şu:**

Sayfa 16

Satır: 6

Su, âb.

itmeyüp nüzül buyururlar ve
hengâm-ı şalavât
olınca tevḫîd iderler Ba'dehu
du'â idüp fuḳarâya şu

4. **şu:**

Sayfa 16

Satır: 8

Su, âb.

getürmek emr iderler Fuḳarâ
dirler ki Sultânüm
bunda şu yokdur Şeyh
Hüseyn Hâzretleri

5. **şu:**

Sayfa 16

Satır: 22

Su, âb.

mübârek şudan taşu ḫoldurup
Hâzreti Şeyhe getürür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yokdur deyü iddi'a

6. **şucağız:-cağız**

Sayfa 16

Satır: 20

Su, âb.

secdeden ref' ider hemân
secdesi mekânından bir
a'lâ şucağız revâne olur
Eşref-zâde Hâzretleri ol

7. **şudan:-dan**

Sayfa 16

Satır: 21

Su, âb.

mübârek şudan taşu ḫoldurup
Hâzreti Şeyhe getürür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yokdur deyü iddi'a

8. **şusuz:-suz**

Sayfa 16

Satır: 11

Su, âb.

güzâr iderler 'âkıbetü'l-emir
şusuz gelürler Şeyh
Hâzretleri buyururlar ki
Rûmî gerçi misafiri

9. **şu:**

Sayfa 17

Satır: 2

Su, âb.

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḳarâ tiz ol
şu olan maḫalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

10. **şu:**

Sayfa 17

Satır: 2

Su, âb.

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuḳarâ tiz ol
şu olan maḫalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

11. **şu:**

Sayfa 21

Satır: 3

Su, âb.

alalum dir Pirezen daħı şu
getürür Eşref-zâde
Hâzretleri daħı âbdest alup
namâz ḫılup zikru'llah

12. **şucağız:-cağız****Sayfa 21**

Satır: 2

Su, âb.

hengâm-ı namâz olduğda
Eşref-zâde Sultân
buyururlar ki Vâlide şucağız
getür ki âbdest

13. **şu:****Sayfa 25**

Satır: 6

"Şu" işaret sıfatı.

bu menkıbeden iki ma'nâ var
evvela biri budur ki
dünyâya şu miqdâr taqayyüd
kalbde nakş olup

14. **şu:****Sayfa 27**

Satır: 18

"Şu" işaret sıfatı.

cümle serâsime olup lâ-
ya'kıl olurlar Sultân
Eşref-zâde Hazretleri
dervişlere varuñ şu yükü

15. **şu:****Sayfa 50**

Satır: 31

"Şu" işaret sıfatı.

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmuşlar ki ey ahali-i
İznik beynünüzde şu
me'ûle bir guft u gu vâkı'
olmuş eger şahih bizüm
'alâkamuzdan ise mâderinüñ

şükr idüp:1. **şükr idüp:-üüp****Sayfa 12**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Şükretmek.

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba'dehu huzûr-ı tammıla
kendü hâline meşgûl oldu
Çün eyyâm-ı erba'in

T**tâ ki:**1. **tâ ki:****Sayfa 18**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Öyle ki.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir nazâr eyleye
tâ ki siz dağı müntefi'
olayduñuz Bu kelâm nür-ı

ta'ab ü meşakkat-ı râhı:1. **ta'ab ü meşakkat-ı râhı:-**

ı

Sayfa 32

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Sıkıntı ve eziyet yolu.

vaţanumuzdan cüdâ olup
ta'ab ü meşakkat-ı râhı
ihtiyâr idüp bunda geldük ki
hidmet-i şerifleriyle

ta'alluk eyledi:1. **ta'alluk eyledi:-di****Sayfa 28**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

İlişkilendirmek.

andan kapucılara buyururlar
ki şimdi irâdet-i Haqq
ta'alluk eyledi gidüz pâdişâh
Hazretlerine haber

ta'allüm:1. **ta'allüm:****Sayfa 67**

Satır: 8

Ders alarak öğrenme.

ve Sultân Murad Hân
müderrişi Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

ta'am:1. **ta'am:****Sayfa 11**

Satır: 22

Ar. Yiyecek şey, yemek.

ı kalble hâlinize meşgûl oluñ
Şeyh Efendi Hazretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'am
dağı bî-nihâye ve dest

2. **ta'amumuza:-umuz, -a****Sayfa 25**

Satır: 2

Ar. Yiyecek şey, yemek.

Bu ma'ûle evzâ'ı bir dağı
eyleme zirâ ma'hrûmlığa
bâ'isdür eğer bizüm
ta'amumuza ve kisvemüze

3. **ta'am:****Sayfa 46**

Satır: 10

Ar. Yiyecek şey, yemek.

yaylağda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'am getürdünüz

4. **ta'amı:-ı****Sayfa 46**

Satır: 2

Ar. Yiyecek şey, yemek.

olan mü'minlerün önüne
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'âmı getiren tâife'

5. **ta'âmı:-ı**

Sayfa 46

Satır: 15

Ar. Yiyecek şey, yemek.

ta'âmı getiren yürükler değil
idi yürükler
şuretinde melekler idi Hakk
Celle ve 'alâ kemâl-i

ta'âm iderken:

1. **ta'âm iderken:-er, -ken**

Sayfa 61

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Yemek yapmak.

Şeyh 'İzze'd-din Efendi
Hâzretleri ta'âm iderken
'Abdullahum seni aldurdum
deyü buyurmışlar

ta'âm virüp:

1. **ta'âm virüp:-üp**

Sayfa 20

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yemek vermek.

bunuñ Eşref-zâde olduğı
gerçi bilmez ammâ ta'âm
virüp mümkün olduğı kadar
ri'âyet ve ikrâm ider

tâ'at:

1. **tâ'ate:-e**

Sayfa 21

Satır: 20

Allah'ın emirlerini

yerine getirme, ibadet.

kenârında bir şavma'a binâ
itdi Sultân Eşref-zâde
Hâzretleri anda 'ibâdet ü
tâ'ate meşğül olmuşlardır

2. **tâ'âte:-e**

Sayfa 35

Satır: 23

*Allah'ın emirlerini
yerine getirme, ibadet.*

enva'-ı 'ibâdet ve tâ'âte
meşğül iken bir şeb
üzerlerine

3. **tâ'âte:-e**

Sayfa 57

Satır: 23

*Allah'ın emirlerini
yerine getirme, ibadet.*

nice sâl-i 'ibâdât ve tâ'âte
iştigâl üzere iken

4. **tâ'âte:-e**

Sayfa 58

Satır: 8

*Allah'ın emirlerini
yerine getirme, ibadet.*

vâkı' zâviye-i Eşrefiyede
istiḥlaf itmekle nice mâh
u sâl kırye-i mezbûrede
'ibâdât ü tâ'âte iştigâl

tâbi':

1. **tâbi':**

Sayfa 58

Satır: 6

Bağlı.

İbnü'ş-Şeyh Eşref-i Sâni
Efendi Kıddise Sırruhu
Gemlik kazâsına tâbi'
Kumla-ı Şağır nâm kıryede

2. **tâbi':**

Sayfa 70

Satır: 9

Bağlı.

mahrûse-i Burusa kırbında
Gemlik Kazâsına tâbi'
Kumla-ı Şağır nâm kıryeden
zuhûr ve Şeyh Receb

3. **tâbi':**

Sayfa 71

Satır: 3

Bağlı.

Eşrefî mahrûse-i Burusa
kazâsına tâbi' Harmançık
nâm kazâ kırâlarından
Gedikvirân nâm kıryede

tabi'at-ı şii'riyeleri:

1. **tabi'at-ı şii'riyeleri:-ler, -i**

Sayfa 60

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Şâirlik yeteneği, şâirlik
zevki.*

mışlar ki her vecihle kemâl
anda zâhir ve
nümâyandır ve tabi'at-ı
şii'riyeleri daḥı olup nice

tabi'at-ı şii'riyesi:

1. **tabi'at-ı şii'riyesi:-si**

Sayfa 56

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Gönüle ve hayâle hitap
eden mizaç.*

Efendiye kırındır Şeyh-i
mezbûruñ tabi'at-ı
şii'riyesi daḥı olup nice
ilâhiyât-ı mu'teberesi

2. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 64**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Gönüle ve hayâle hitap eden mizaç.

imiş ve ṭabī'at-ı şī'riyesi daḥı olup nice ilâhiyât-güyâ olmuşlar E'ş-Şeyḥ Faḥre'd-din Efendi Şeyḥ

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 70**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Gönüle ve hayâle hitap eden mizaç.

*Şeyh-i mezburün ṭabī'at-ı şī'riyesi dahi olup nice ilahiyyât-ımu'teberesi vardır. Nitekim bu ilahi zâde-i ṭabī'at-ı şī'riyesi

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 8**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Yorumlatmak.

olmadı meḡer ki vâkı'am olaydı Anı daḥı ki edeb birle söyleyüp ṭabī'at-ı şī'riyesi idüm Bu denlü zamân

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 45**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Açıklanmak, tarif edilmek.

ki ṭabī'at-ı şī'riyesi daḥı ki kübrâ olduḡda nas sofrâ

sofrâ olup oturdılar Abdu'r-raḥîm Tırsî Ḥâzretleri

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 53**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Tac, tarikat şeyhlerinin giydikleri, mensup oldukları tarıkata göre deḡişik şekilleri olan serpuştur.

Riyâzet ise az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzulanacağı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme manalarına gelir. Tac-ı riyyâzet ile "Şeyh makamına geçme" kastedilir.

riḡlebend-i sefer-i aḡret olduḡda seccâdelerine cülüs idüp ṭabī'at-ı şī'riyesi ber-ser vü kemer-i mücâhedeyi

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 30**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Saymak, hesaplamak.

aluñ birer 'ulûfe deyü birer avuc aḡçe virürler ve her biri ṭabī'at-ı şī'riyesi görürler ki temâm ḡesâbınca

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 63**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Saymak, hesaplamak.

Şâlih Efendi daḥı nakd-i ḡayâtı ta'dâd idüp itmâm itmişdür İznikde türbe-i Eşref-zâdede maḡall-i

ṭabī'at-ı şī'riyesi:

1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si**,
-ler, -i, -n, -e

Sayfa 10

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Mahlas almak.

Rûmî ṭabī'at-ı şī'riyesi sebeb Ḥüseyn Ḥamâvî Ḥâzretleriyle ibtidâ mü'lâḡâd olunduḡda mübârek

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 21**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Hor görmek.

bir dervîş var imiş ḡalk ibtidâ ṭabī'at-ı şī'riyesi idüp soñra ṭabī'at-ı şī'riyesi olduḡda ḡâ'ib olmuş Bi-Ḥaḡḡ-ı Ḥudâ

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 11**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Boşaltmak.

sa'âdetḡânelerinde bir oda ṭabī'at-ı şī'riyesi idüp ve anda iskân idüp levâzımlarını rûz-be-rûz i'tâ iderler

ṭabī'at-ı şī'riyesi:1. **ṭabī'at-ı şī'riyesi:-si****Sayfa 66**

Satır: 16

Kelime Tipi: -
Hareket ettirmek.

mübârekeleriyle yed-i
şerîfelerin deryâ tarafına
tahrîk idüp kiş kiş deyü
çağırurlar deryâdan ol

tahrîk itdi:

1. **tahrîk itdi:-di**

Sayfa 12

Satır: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Kımıldatmak, hareket ettirmek.

itdi ašla hareket itmez Dervîş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultânüm
Rûmî vefat eylemiş

tahrîr:

1. **tahrîr:**

Sayfa 9

Satır: 12

Yazma, kaleme alma.

girüp erba'ın temâm olıcağ
vâkı' olan vâkı' âtları
bir kâğıda tahrîr ve bir
mürekkep dağı tedârik idüp

tahrîr buyurmuşlardur:

1. **tahrîr buyurmuşlardur:-**
mış, -lar, -dur

Sayfa 64

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kaleme almak, yazmak.

olup kütüb-i keşîre tahrîr
buyurmuşlardur
Raḥmetullahi 'aleyh Sinân
Dede Kıddise Sırruhu

tahrîr eyle:

1. **tahrîr eyle:**

Sayfa 9

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Yazmak. Kaleme almak.

vâkı' alarını tahrîr eyle andan
anlaruñ hîdmetinde var
Eşref-zâde Hâzretleri dağı
gelüp İznîkde erba'îne

tahrîr idüp:

1. **tahrîr idüp:-üp**

Sayfa 14

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yazmak, kaleme almak.

icâzet-nâme tahrîr idüp 'alem
ü çerağ ve seccâde ve
'aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

tahrîr olıduğı:

1. **tahrîr olıduğı:-m, -duğ,**
-t

Sayfa 38

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Yazmak, deftere geçirmek, kaydetmek.

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ hayır
du'alarına
iştiğâl üzere olup Burusaya
gelüp tahrîr olıduğı

taḥşil-i 'ilme:

1. **taḥşil-i 'ilme:-e**

Sayfa 64

Satır: 19

Kelime Tipi: -

İlim ve irfan tahsil etme öğrenme.

hücre-nişîn olup nice müddet
taḥşil-i 'ilme

müdâvemet itdükdən soñra
tarîkat-ı 'âliye-i şüfiyeye

2. **taḥşil-i 'ilme:-e**

Sayfa 64

Satır: 19

Kelime Tipi: -

İlim ve irfan tahsil etme öğrenme.

hücre-nişîn olup nice müddet
taḥşil-i 'ilme
müdâvemet itdükdən soñra
tarîkat-ı 'âliye-i şüfiyeye

taḥşil-i 'ilm-i zâhirde
olmuşdur:

1. **taḥşil-i 'ilm-i zâhirde**
olmuşdur:-mış, -dur

Sayfa 4

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Medrese ilimleri dışında kalan ilimleri tahsil etmek.

zâhirde olmuşdur dirler
Ba'dehu maḥrûsa-i
Burusada ḥavâkîn-i
'Osmâniyyeden Çelebi
Sultân

taht:

1. **taht:**

Sayfa 48

Satır: 21

Hükümdarların üzerine oturdukları koltuk. Hükümdarlık makâmı, hükümdarlık.

tahta cülüs idüp taht yerinde
re'âya ve asker-i İslâm
âsüde hâl olup

2. **tahta:-a**

Sayfa 48

Satır: 21

*Hükümdarların üzerine
oturdukları koltuk.
Hükümdarlık makâmı,
hükümdarlık.*

tahta cülüs idüp taht yerinde
re'āya ve asker-i İslām
āsüde hāl olup

tahta geçsün:

1. **tahta geçsün:**-a-sün

Sayfa 48

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Tahta çıkmak, sultanlığı
ilan etmek.*

tahta deyü Sultān-ı
enbiyādan ta'yīn taleb iderler
Sultānū'l-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ kara

taht-ı 'āli:

1. **taht-ı 'āli:**

Sayfa 47

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yüce taht.

gördüm ki bir meclis-i 'āli
bir dīvān vaz' olunmuş
ve bir taht-ı 'āli kurulmuş ve
üzerinde Sultān-ı

taht-ı yedlerinde olan

memāliki:

1. **taht-ı yedlerinde olan
memāliki:**-i

Sayfa 25

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Elinin altında olan
memleketler.*

memāliki geşt ü güzār idüp
ferden ferden müte'ārif

olan 'azizleri getürmişler
aşlā yine çäre olmamış

tā'ife:

1. **tā'ifesinden:**-si, -(n)den

Sayfa 36

Satır: 12

Tayfa, grup.

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürle ya'nī
biñ otuz dört tārīhinde 'āvām
tā'ifesinden ba'zı

tāife:

1. **tāifesi:**-si

Sayfa 45

Satır: 17

Güruh, topluluk.

şoñra meşyistan içinde
yörükler tāifesi şeklinde bir
bölük cemā'at gelürler
ellerinde sofraları var

tāife':

1. **tāife':**

Sayfa 46

Satır: 2

Güruh, topluluk.

olan mü'minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'in ekl idince
ol ta'āmı getireñ tāife'

tak:

1. **taķup:**-up

Sayfa 36

Satır: 14

Taķmak.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sūhte tutup
gerden ü pāyine zencir ü lāle
taķup İstanbula

takavyüd:

1. **taķavyüd:**

Sayfa 25

Satır: 6

Bağlanma, bağlı olma.

bu menķibeden iki ma'nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miķdār taķavyüd
ķalbede naķş olup

takrİR ü kayd olındı:

1. **takrİR ü kayd olındı:**-m, -
dı-ındı

Sayfa 41

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Anlatılmak ve yazılmak.

E'imme-i işnā-aşer 'adedince
dīvāz deh keramāt-ı
menķibesi takrİR ü kayd
olındı şimden şoñra evlād-ı

taksİR:

1. **taķşİR:**

Sayfa 2

Satır: 13

Kusurlu.

Ey hullān-ı vefā ve
muħıbbīn-i evliyā-i ümmet-i
Muştafa bu faķİR pür taķşİR
kim

'Abdullah Velıyüddin el-
Bursevī bi-ķadril-muħcetı
ve't-tāķati TefsİR-i 'Ārāyıs

taleb:

1. **taleb:**

Sayfa 67

Satır: 16

Rağbet etmek, istemek.

Sa'āde'd-din Efendi
(ķavābil-i müsta'idānı)

müsta'id
talepleri cem'
eyledüklerinde taleb ü rağbet
ile

taleb iden:

1. **taleb iden:-en**

Sayfa 22

Satır: 21

Kelime Tipi: -

İstemek, istekte

bulunmak.

'İlm-i bâtın taleb iden Eşref-
zâdeye varsun Sultân
Eşref-zâde dağı buyurur ki
Molla Kuşbe'd-din sen

taleb iderler:

1. **taleb iderler:-er, -ler**

Sayfa 48

Satır: 5

Kelime Tipi: -

İstemek, istekte

bulunmak.

tahta deyü Sultân-ı
enbiyâdan ta'yîn taleb iderler
Sultânü'l-enbiyâ buyurdılar
ki Rûmuñ kara

taleb itdüklerin:

1. **taleb itdüklerin:-dik, -
ler, -i, -n**

Sayfa 10

Satır: 19

Kelime Tipi: -

*Talep etmek, istemek,
arzulamak.*

itdüklerin bilüp ol varakayı
ellerine virürler hatta
rivâyet olunur ki Sultân
Eşref-zâde kaşâ'idinde

talebe:

1. **talepleri:-ler, -i**

Sayfa 67

Satır: 16

Öğrenciler.

Sa'âde'd-din Efendi
(kavâbil-i müsta'idâni)
müsta'id
talepleri cem'
eyledüklerinde taleb ü rağbet
ile

taleb iden:

1. **taleb iden:-en**

Sayfa 22

Satır: 20

Kelime Tipi: -

İstemek, dilemek.

dâmânına yüzler sürüp
küstâhlığından istiğfâr ider
ve buyurur ki 'ilm-i zâhire
talep iden bize gelsün

taleb ider:

1. **taleb ider:-er**

Sayfa 16

Satır: 18

Kelime Tipi: -

İstemek, dilemek.

ider ve secdeye varur Yâ
Rabbî Şeyhüm şucağız
talep ider lutfeyle şucağız
ihsân eyle diyüp başını

taleb iderler:

1. **taleb iderler:-er, -ler**

Sayfa 66

Satır: 14

Kelime Tipi: -

İstemek, dilemek.

çıkmağ için Sinân Dede
Hâzretlerinden himmet
talep iderler Sinân Dede
Efendi dağı hırka-i

taleb iderüz:

1. **taleb iderüz:-er, -üz**

Sayfa 47

Satır: 12

Kelime Tipi: -

İstemek, dilemek.

idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-
rahîm Tırsiden ricâ
idüp himmet talep iderüz ki
Sultân Bâyezîdden

tâlib:

1. **tâlib:**

Sayfa 32

Satır: 2

Derviş.

eyledüklerinden üç sâ'at
mürüründe diyâr-ı
Hırasandan üç tâlib gelür
Hâzreti Eşref-zâdeyi

tâlibe olmaz:

1. **tâlibe olmaz:-maz**

Sayfa 36

Satır: 7

Kelime Tipi: -

İstemek, istekli olmak.

Hâzretleri gözün açup bir
dağı nevme tâlibe olmaz
Ba'dehu nice esrâr keşf olup
ma'arif-i İlahîyyeye

ta'lik:

1. **ta'lik:**

Sayfa 54

Satır: 6

İran'da XI. ve XII.

*yüzyıllarda tevkî ve rikâ'
yazılarından geliştirilmiş bir
yazı çeşidi.*

kâşiler ile müzeyyendür ol
kâşilerün üzerinde cellî

ve ta'lik olmak üzere huṭūt-ı
garibe ve nuḳūş-ı

ta'lik itmediler:

1. **ta'lik itmediler:**

Sayfa 53

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Bağlamak.

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Hüdāya
ta'lik itmediler ol ecilden
şüret-i inhizam vâkı' oldu

ta'lim:

1. **ta'liminden:-i, -(n)den**

Sayfa 67

Satır: 9

Öğrenim.

fevâid ta'liminden telezzüz
idüp hatta Tefsîr-i
Keşşâfî min-evvelihî ilâ-
âhirihi okuyup 'ilmde

ta'lim itmek:

1. **ta'lim itmek:-mek**

Sayfa 22

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Öğretmek.

müsteḥabbî ta'lim itmek
niyyetine meşiclerine
gelür Eşref-zâde Hâzretleri
yine 'âdet-i kadîmeleri

ta'lim-i 'ilm ü edeb idelüm:

1. **ta'lim-i 'ilm ü edeb**

idelüm:-e, -lüm-elüm

Sayfa 41

Satır: 20

Kelime Tipi: -

İlim ve edeb öğretmek.

Eşref-zâde babası Bâyezid-i
Faḳîhe buyururlar ki
Bu ma'şümü bize virün
ta'lim-i 'ilm ü edeb idelüm

ta'lim-i 'ulüma:

1. **ta'lim-i 'ulüma:-a**

Sayfa 68

Satır: 18

Kelime Tipi: -

İlimleri öğretme.

dâmâd-ı fezâil-nihâdları
'Abdullah Efendiye fâriğ
olup kendüler küşenişin-i
'uzlet ve ta'lim-i 'ulüma

tamām:

1. **tamāmı:-ı**

Sayfa 8

Satır: 17

Bitmiş, tamamlanmış II
bitme, tamamlanma, sona
erme.

Sultānum seyr ü sülük
tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdır Yoḫsa daḫı var mıdır
Hâcî Bayrām-ı Velî

2. **tamāmında:-ı, -(n)da**

Sayfa 50

Satır: 33

Bitmiş, tamamlanmış II
bitme, tamamlanma, sona
erme.

batnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filḫal dört
sene tamāmında vaż'-ı
ḫaml idüp sırrı 'Alî Efendi
Hâzretleri âfitâb-âsâ tulu' vü
bürüz etmişdür Hârrere

tamām oldukda:

1. **tamām oldukda:-duḳ, -da**

Sayfa 13

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Bitmek, tamamlanmak,
sona ermek.

dönerler Ba'dehu çihil rüz
tamām olduğda Hâzreti
Şeyḫ Hüseyin Hâmāvî
Hâzretleri buyururlar ki

tamāmü'l-hâtırâ:

1. **tamāmü'l-hâtırâ:**

Sayfa 51

Satır: 17

Akla gelen şeyin
tamamlanması.

tamāmü'l-hâtırâ meğer Şeyḫ
Efendi Hâzretleri daḫı
hâlâ evlâd-ı kirâmları
taşarrufında olan zeytün

ta'mir:

1. **ta'mir:**

Sayfa 58

Satır: 19

Onarma, elden geçirme.

içün ta'mir ve tevsî'
eylemişlerdür Ba'dehu Hâcc-
1
şerîfe niyet idüp ravza-i
seyyidü'l-enâmî ziyâretten

tâmm:

1. **tâmmâ:-la**

Sayfa 54

Satır: 1

I'tikâd-ı tamm II Tam
olarak, eksiksiz, kalben
tasdik ederek inanma.

tâmmâ mu'tekid olmak
ḫasebiyle âsitâne-i
Eşrefiyyeyi ve türbe'-i
Sultān Eşref-zâdeyi tarḫ-ı

taraf:

1. **arafına:-i, -(n)a****Sayfa 9**

Satır: 23

Cihet, yön.

vilāyet-i cem'an Rūm
arafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersa yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

2. **arafından:-i, -(n)dan****Sayfa 11**

Satır: 12

Cihet, yön.

olurlar ammā birkaç gün
mürūr itdükde alb-i
eriflerine bu hātıra vesvās
arafından huūr ider ki

3. **arafa:-a****Sayfa 17**

Satır: 9

Cihet, yön.

her biri bir arafa periān
olurlar Ba'dehu'z-zamān
dervīler cümlesi gelüp deste
deste benefe

4. **arafında:-i, -n, -da****Sayfa 19**

Satır: 18

Cihet, yön.

buyurduklarında nihāyet fakr
u fenāya müstara
olup hatta 'avām istihār
arafında olurlar hatta

5. **arafına:-i, -na****Sayfa 22**

Satır: 12

Cihet, yön.

ıbe'd-din men' iderler
Eref- zāde Efendi hemān

bir kerre Molla ıbe'd-dine
nazār idüp ar arafına

6. **arafına:-i, -n, -a****Sayfa 22**

Satır: 15

Cihet, yön.

ıbe'd-din daı ar
arafına baar görür ki
urıd-i
'ālem-tāb Kūh-ı āf
alesinden iki ādem addi

7. **arafında:-i, -nda****Sayfa 28**

Satır: 17

Cihet, yön.

aber olduda iskele
arafında olan Temür
apuya
aru gelüp Eref-zāde
Efendiniñ mübārek ellerin

8. **arafa:-a****Sayfa 38**

Satır: 19

Cihet, yön.

yerinden alkup ol arafa
gider köyden ara
ıduda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

9. **arafından:-i, -n, -dan****Sayfa 40**

Satır: 14

Cihet, yön.

minba'd hayāt-ı dūnyādan
nā-ümīd olur ol gice
nifu'l-leylde pādiāh
arafından adamlar gelüp

10. **arafına:-i, -na****Sayfa 43**

Satır: 15

Cihet, yön.

hemān ol hīnde yola revān
olup yaylak arafına
müteveccih olur āfi'ı vatı
olunca sıvıdı nām

11. **arafına:-i, -na****Sayfa 52**

Satır: 6

Cihet, yön.

amdī Efendi azretleri bir
gün Kilise Daı
arafına teferrüce terīf
itmiler meer geyik

12. **arafına:-i, -(n)a****Sayfa 66**

Satır: 15

Cihet, yön.

mübārekeleriyle yed-i
erifelerin deryā arafına
ahrīk idüp ki ki deyü
aırlar deryādan ol

arfetü'l-'ayn:1. **arfetü'l-'aynda:-da****Sayfa 50**

Satır: 16

*Bir göz aıp**kapayınca kadar olan an.*

terbiye ider henüz bu hātıra
temām olmadın 'Azīz
azretleri arfetü'l-'aynda
alvethāne apusına

arh-ı 'acīb:1. **arh-ı 'acīb:****Sayfa 54**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*İnsanı aırtan**süslemeli desen.*

‘acīb ile binā buyurmuşlardur
ki gerek āsitāne-i
şerifesiñ ve gerek türbe’-i
münifesiñ çār dīvārı

tārih:

1. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 19
Satr: 7
Tarih, yıl, sene.

iken sekiz yüz yetmiş dört
tārihinde mürğ-i rūhı
pervāz-ı bihişt-i cāvidānda
lāne-sāz kaşaba-i

2. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 51
Satr: 7
Tarih, yıl, sene.

terbiye’-i sālİKİne iştiğāl üzre
iken biñ on iki tārihinde
dünyādan ‘uqbāya irtihāl
buyurmuşlar Qabr-i

3. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 54
Satr: 16
Tarih, yıl, sene.

iken ‘andelīb-i ruhına kafes-i
dünyā dar gelüp biñ
kırk altı tārihinde tekyegāh-ı
bekāya firār

4. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 55
Satr: 9
Tarih, yıl, sene.

biñ altmış toquz tārihinde
irtihāl buyurup Sulţān
Eşref-zāde türbesinde
medfūndur Şeyh Hamdī-i

5. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 58
Satr: 1
Tarih, yıl, sene.

biñ yüz yetmiş altı 1176
tārihinde ‘azm-i didār-ı
Hudā eyleyüp pederleri Şeyh
‘Abdullah Efendiñ

6. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 58
Satr: 17
Tarih, yıl, sene.

otuz yedi 1137 tārihinde
aşhāb-ı hayrātdan
ba‘zılar zāviye-i merķūmeyi
Şeyh Şerafe’ d-din Efendi

7. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 59
Satr: 2
Tarih, yıl, sene.

bir aydan kalil ber-hayāt
olup biñ yüz kırk altı
1146 tārihinde ekşeru a’ mār-
ı ümmetī beyne sittīn ve

8. **tarihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 59
Satr: 22
Tarih, yıl, sene.

Hāşİye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafe’ d-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerİfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

9. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 61
Satr: 6
Tarih, yıl, sene.

tārihinde şarāb-ı vişāli içmiş
ve dünyādan ‘uqbāya
olup bi-emrillahi’l-melikül-
müte’āl sene 1153

10. **tārihinde:--i, --(n)de**
Sayfa 62
Satr: 1
Tarih, yıl, sene.

şulbī oğullarıdır ki biñ yüz
altı 1106 tārihinde
‘azm-i firdevs-i berīn idüp
kaşaba-i İznikde Şeyh

11. **tārihinde:--de**
Sayfa 67
Satr: 12
Tarih, yıl, sene.

mānendi olmayup muhaqqıķ
ve müdaqqıķ
dānişmend olup o tārihde
Burusada merhūm

12. **tārih:**
Sayfa 55
Satr: 11
*"Ebcet" hesabıyla
düşürülen tārih.*

Şānī Efendiñ intikālİne
tārih didi Fūrūşī Hāzreti
Şeyhūñ naqlİne tārih Sırr-ı
Hudādur sene 1069

13. **tārih:**
Sayfa 55
Satr: 12
*"Ebcet" hesabıyla
düşürülen tārih.*

Şānī Efendiñ intikālİne
tārih didi Fūrūşī Hāzreti
Şeyhūñ naqlİne tārih Sırr-ı
Hudādur sene 1069

14. **tāriḥ:****Sayfa 59**

Satır: 7

*"Ebcad" hesabıyla
düşürülen târih.*

olmuşlardur cevherin ḥarfiyle
fevtine Ḥasībā târiḥ
Cilve-gâhın Şerefün ide
Ḥudā dâr-ı cinân sene

15. **tāriḥi:-i****Sayfa 59**

Satır: 6

*"Ebcad" hesabıyla
düşürülen târih.*

Efendi zāviyesinde
medfündür vefâtına
mevâlden
Mü'min-zāde Ḥasīb Efendi
bu târiḥi güyen

16. **tāriḥ:****Sayfa 62**

Satır: 5

*"Ebcad" hesabıyla
düşürülen târih.*

güyâ olmuşdur Fevtini güş
eyleyince Eşrefî târiḥ
didi Ḥamdî-zāde eyledi dâr-ı
fenâdan intikāl 1106

17. **tāriḥi:-i****Sayfa 62**

Satır: 4

*"Ebcad" hesabıyla
düşürülen târih.*

'Abdu'r-raḥīm Tırsî
türbesinde zemîn-i raḥmet-i
Ḥudāya karîndür Eşrefî nâm
bir şâ'ir bu târiḥi

18. **tāriḥ:****Sayfa 63**

Satır: 21

*"Ebcad" hesabıyla
düşürülen târih.*

Şerafe'd-din Efendiye
karîndür târiḥ üçüncü günü
Cum'â nevşebân târiḥ-i
şevvâlün Meded âh kûs-ı
riḥlet

tāriḥ-i fārisîyi:1. **tāriḥ-i fārisîyi:-yi****Sayfa 54**

Satır: 20

Kelime Tipi: -
Fars tarihi.

Hâzreti Şeyhün vefâtına
Ḥayre'd-din Paşa-zâdelerden
'Alemî Muştafa Efendi bu
tāriḥ-i fārisîyi güyâ

tāriḥ-i fevtin:1. **tāriḥ-i fevtin:-i, -n****Sayfa 64**

Satır: 13

Kelime Tipi: -
Ölüm tarihi.

fevtin göçdi Faḥre'd-din
Efendi vâh * Şeyḥ-i
mezbûr 'ilm ü fazlla meşhûr
ve ḥaṭṭ-ı ta'lîkde ḥaṭṭât

tāriḥ-i intikālleridür:1. **tāriḥ-i intikālleridür:-ler,
-i, -dür****Sayfa 61**

Satır: 12

Kelime Tipi: -
*Ahirete intikal etme
tarihi.*

göçdi Eşref-zāde 'İzze'd-din
Efendi kuṭb iken
tāriḥ-i intikālleridür 1153
Menkıbe bir gün

**tāriḥ-i şevvâlün üçüncü
günü cum'â nevşebân:**1. **tāriḥ-i şevvâlün üçüncü
günü cum'â nevşebân:-üñ****Sayfa 63**

Satır: 22

Kelime Tipi: **Kalıp****İfade***Şevvalin üçüncü günü,
Cuma gecesi.*

Şerafe'd-din Efendiye
karîndür târiḥ üçüncü günü
Cum'â nevşebân târiḥ-i
şevvâlün Meded âh kûs-ı
riḥlet

tarik:1. **tarik:-a****Sayfa 46**

Satır: 6

Yol.

mükāleme eylemedi Ba'de't-
ta'am sofralarını
alınup vedâ'idüp geldikleri
tarikâ revân oldılar

2. **tarikden:-den****Sayfa 65**

Satır: 3

*Yol || tasavvufta mânevî
olgunluğa ulaşmak için
katedilen rûhî mesafe: seyr-i
sülûk.*

olınmağa 'âlem-i bātından
işâret olmağla tarikden
bilkülliye ferâgat ü İznike
varup Eşref-zāde Efendi

tarikat-ı 'ālive-i kâdirîyevi:1. **tarikat-ı 'ālive-i****kâdirîyevi:-yi****Sayfa 55**

Satır: 3

Kelime Tipi: -
Yüce Kadiriye tarikatı.

pesendidir ʔarīkat-ı ʔaliye-i
Kādirīyeyi peder-i ʔālī-
kādrlerinden görüp mücāz ü
müstaḥlef olmağla

ʔarīkat-ı ʔaliye-i şüfiyeye:

1. ʔarīkat-ı ʔaliye-i
şüfiyeye:-ye

Sayfa 64

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yüce tarikatın şüfileri.

hücre-nişīn olup nice müddet
taḥşil-i ʔilme
müdāvemem itdüken şoñra
ʔarīkat-ı ʔaliye-i şüfiyeye

ʔarīkat-ı ʔaliyevi:

1. ʔarīkat-ı ʔaliyevi:-yi

Sayfa 51

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

vera ʔ-mu ʔādıdır ʔarīkat-ı
ʔaliyeyi Ḥazreti Şeyḥ
Muşliḥi ʔ-d-din Efendiden
görüp anlardan müstaḥlef

2. ʔarīkat-ı ʔaliyeyi:-yi

Sayfa 53

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

ʔaliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi
Efendiden görüp
mücāz ü müstaḥlef olmağla
peder-i sāmi-kādrleri

3. ʔarīkat-ı ʔaliyeyi:-yi

Sayfa 56

Satır: 22

Kelime Tipi: -
Yüce tarikat.

Şeyḥ-i sütüde-i etvār Ḥazreti
Şeyḥ Eşref-i Şānī
Efendinüñ ferzendidir
ʔarīkat-ı ʔaliyeyi

ʔarīkat-ı ʔaliyyede:

1. ʔarīkat-ı ʔaliyyede:-de

Sayfa 3

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Allah'a ulaşmak
arzusuyla tutulan yüce yol.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden ʔarīkat-ı ʔaliyyede
sened-i sa ʔadetümüz olan
Sultānū ʔl-ʔarīfın ve

**ʔarīkat-ı ʔaliyye-i
kādiriyeden:**

1. ʔarīkat-ı ʔaliyye-i

kādiriyeden:-den

Sayfa 68

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yüce Kādirī tarikatı.

ve inḳitā'a mā'il olup ʔarīkat-ı
ʔaliyye-i

Kādiriyeden Şeyḥ Ḥamdi
Aḥmed Efendiye seccādeyi

ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi:

1. ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi:-yi

Sayfa 55

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

Eşrefiyede seccāde-i
meşīḥata cālis oldılar lākin
ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi pederleri
Şeyḥ Sırrī ʔAli

2. ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi:-yi

Sayfa 60

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

fażilet-nişāb daḥı ʔarīkat-ı
ʔaliyyeyi pederlerinden
görüp mücāz ü müstaḥlef
olduklarında Burusada

3. ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi:-(y)i

Sayfa 64

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

Şerafe ʔ-d-din Efendinüñ
ferzend-i ʔālileridir ve Şeyḥ
ʔAvnullah Efendinüñ
birāderidir ʔarīkat-ı ʔaliyyeyi

ʔarīkat-ı ʔaliye:

1. ʔarīkat-ı ʔaliyeyi:-yi

Sayfa 56

Satır: 7

Yüce tarikat.

ferzendidir ʔarīkat-ı ʔaliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücāz ü müstaḥlef
olduklarında pederleri

2. ʔarīkat-ı ʔaliyeyi:-yi

Sayfa 63

Satır: 13

Yüce tarikat.

ʔarīkat-ı ʔaliyeyi ʔammīleri
Şeyḥ ʔİzze ʔ-d-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müstaḥlef

ʔarīkat-nāme:

1. ʔarīkat-nāme:

Sayfa 19

Satır: 4

Eşrefoğlu Rumi'nin eseridir. Eşrefoğlu Rumi bu eserinde tasavvuf anlayışını ortaya koymuş ve özellikle de kurmuş olduğu Eşrefiyye tarikatının âdab ve erkânından bahsetmiştir.

ṭālibāni molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Ṭarîkat-nâme nâm iki cild
Ṭarîkat taşnîf ve te'lîf

ṭarîk-ı 'aliyyevi:

1. **ṭarîk-ı 'aliyyevi:-yi**

Sayfa 58

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yüce tarikat.

Şeyh Şerafe'd-din Efendi *
İbnü's-Şeyh Eşref-i Sānī
Kuddise Sırruhu ṭarîk-ı
'aliyyevi pederlerinden

ṭarîk-ı 'āmmda:

1. **ṭarîk-ı 'āmmda:-da**

Sayfa 5

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Kamunun genelini yolu,
yolu üzeri.*

ṭarîk-ı 'āmmda olan balçık ki
zeyl-i ḥayvānāt ile
maḥlūṭdur Bir miqdār balçık
alup birkaç

ṭarîk-ı eşrefiveniñ sikkesi:

1. **ṭarîk-ı eşrefiyeniñ**

sikkesi:-si

Sayfa 15

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Eşrefiye tarikatının
başlarına giydikleri, 25-30
santim boyunda, silindir*

*şeklinde, dövme keçeden
yapılma külahı.*

sikkesi yedi terk olduğına
hikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebep Ḥaḫḫ katında

ṭarîk-i meşâyıhdan:

1. **ṭarîk-i meşâyıhdan:-dan**

Sayfa 5

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf büyüklerinin
yolu.*

Abdal Muhammed Ḥazretleri
hayâtda iken 'ale's- şabâḥ
tefe'ül için ḥuzurlarına
varurlar ṭarîk-i meşâyıhdan

ṭarîk-i meşâyih:

1. **ṭarîk-i meşâyih:-e**

Sayfa 4

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Tasavvuf büyüklerinin
yolu.*

küllî bulup ṭarîk-i meşâyih

ṭarîk-i tadrîsden:

1. **ṭarîk-i tadrîsden:-den**

Sayfa 70

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Ders verme yolu.

ba'dehu Ḳazazḫāne
Medresesinde muḫim iken
ṭarîk-i tadrîsden ferağ gelüp
muḥabbet-i ilāhiyeyi

tas:

1. **tas:**

Sayfa 16

Satır: 16

*İçine su, sulu şeyler ve
çeşitli maddeler konan,
mâdenden, ayaksız, derince,
yayvan kap.*

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dirahṭuñ
altına varup teyemmüm

2. **taş:-ı**

Sayfa 16

Satır: 21

*İçine su, sulu şeyler ve
çeşitli maddeler konan,
mâdenden, ayaksız, derince,
yayvan kap.*

mübârek şudan taşı toldurup
Ḥazreti Şeyḫe getirür
Ḥazreti Şeyḫ dervîşlere şu
yoḫdur deyü iddi'a

taşarruf:

1. **taşarrufında:-ı, -(n)da**

Sayfa 51

Satır: 18

*Dilediği biçimde
kullanma yetkisi, kullanım.*

tamāmü'l-ḥāṭıra meḡer Şeyḫ
Efendi Ḥazretleri daḫı
hālâ evlād-ı kirāmları
taşarrufında olan zeytün

2. **taşarrufında:-ı, -(n)da**

Sayfa 54

Satır: 10

*Dilediği biçimde
kullanma yetkisi, kullanım.*

Ḥazreti Şeyḫe bir tığ-ı bî-
dirig-i sertiz ihdâ
buyurmışlar ki hālâ evlād-ı
kirāmları taşarrufında

3. **taşarrufında:-ı, -(n)da****Sayfa 68**

Satır: 9

*Dilediği biçimde
kullanma yetkisi, kullanım.*

muhteremeleri taşarrufında
olan menzilde küşe-i
inzivâda menzil güşesinde
muķim oldu Ba' dehu

taşavvuf:1. **taşavvufda:-da****Sayfa 68**

Satır: 23

*Tasavvuf II Beşerî
sıfatlardan sıyrılıp meleki
sıfatlar ve ilâhî ahlâkla
muttasıl olma hâli, Sufîlik.*

meķâbirde medfündür
taşavvufda zâdü'l-kavâfil
fi-tayyi'l-merâhil nâm kitabı

taşnif:1. **taşnif:****Sayfa 19**

Satır: 4

Sınıflama.

tâlibânı molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Târîkat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnif ve te'lif

taşra:1. **taşra:****Sayfa 21**

Satır: 5

Dışarı.

meşğul olur Pirezen taşra
dan zikru'llah avâzın
istimâ' idicek hemân kalbine
bir nâr-ı muħabbet

2. **taşra:****Sayfa 62**

Satır: 22

Dışarı.

itmeyüp her Cum'a gün
İzniķde âsitâneye teşrif
buyurup likin içeri girmezler
imiş ve taşra

taşra çıkdukda:1. **taşra çıkdukda:-duk, -da****Sayfa 38**

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

yerinden ķalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkdukda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

taşra çıkup:1. **taşra çıkup:-up****Sayfa 10**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

taşra çıkup hezâr-ı lütf ve
'arz-ı iştîyak birle
Eşref-zâdeye mülâķi olup
mesrür itdüklerinden

2. **taşra çıkup:-up****Sayfa 37**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

körepesiyle ķapudan taşra
çıkup gider hiç

3. **taşra çıkup:-up****Sayfa 70**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

dîvâne dahı Şeyhle me'an
taşra çıkup âbdest alup
Şeyhle me'an gelüp âdâb ile
ķu'üd eyledi

tathîr-i beytü'l- helâ:1. **tathîr-i beytü'l- helâ:****Sayfa 7**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Abdesthanenin
temizlenmesi.*

helâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi dahı
sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ıbrık
ve kürek ve süpürge

tathîr-i beytü'l-helâya:1. **tathîr-i beytü'l-helâya:-
(y)a****Sayfa 7**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Abdesthanenin
temizlenmesi.*

alup tathîr-i beytü'l-helâya
muķayyed oldılar Çün
Hâcî Bayrâm-ı Velî anlaruñ
kemâl-i inķiyâdlarını

tavaţţun itmişlerdür:1. **tavaţţun itmişlerdür:-
miş, -ler, -, -****Sayfa 41**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yerleşmek, yer edinmek.

aķrabâsındandır soıra
Tirseye gelüp tavaţţun
itmişlerdür Menķibe Hâzreti
Şeyh 'Abdu'r-rahîm

ta'yarān-ı gülüstān-ı 'ālem:**1. ta'yarān-ı gülüstān-ı 'ālem:****Sayfa 31**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Kâinatın gül bahçesine uçma.

da'veti'l-kerîm tûti' -i cān-ı
'azîzleri pervāz-ı
behişt-i cāvidān olup
ta'yarān-ı gülüstān-ı 'ālem

ta'yerān:**1. ta'yerān:****Sayfa 9**

Satır: 1

Uçma, uçuş.

gelmedi da'ı seyr-i ilallahda
ta'yerān arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi senüñ bu

ta'yîn:**1. ta'yîn:****Sayfa 48**

Satır: 5

*Bir göreve yerleştirme,
atama.*

tahta deyü Sultān-ı
enbiyādan ta'yîn taleb iderler
Sultānū'l-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ kara

ta'zarru':**1. ta'zarru':****Sayfa 31**

Satır: 1

Yalvarıp yakarma.

ihrāc eyle deyüp ta'zarru' ve
niyāz iderler ve da'ı

fukarā ile İznike yine rücu'
iderler ve gelüp

ta'zarru' ve niyāz iderler:**1. ta'zarru' ve niyāz****iderler:-er, -ler****Sayfa 34**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Yalvarıp yakarmak.

ta'zarru' ve niyāz iderler

tāze- ter:**1. tāze- ter:****Sayfa 60**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Çok taze.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Kodı ağıyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bıkarār
oldı Allahuñ adın

ta'zīm:**1. ta'zīm:****Sayfa 20**

Satır: 3

*Hürmet etme, saygı
gösterme, büyük sayıldığını
belli edecek şekilde güzel
muâmelede bulunma.*

ta'zīm ve tekrîmine ihtimām
iderler Eşref-zāde
Hāzretleri bunlarıñ
iltifātından ictināp idüp Tirse

2. ta'zīm:**Sayfa 31**

Satır: 13

*Hürmet etme, saygı
gösterme, büyük sayıldığını
belli edecek şekilde güzel
muâmelede bulunma.*

ta'zīm ile yine ma'karr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Hāzretleri da'ı
tesellî bulup gelüp İstanbula

3. ta'zīm:**Sayfa 46**

Satır: 18

*Hürmet etme, saygı
gösterme, büyük sayıldığını
belli edecek şekilde güzel
muâmelede bulunma.*

kereminden bizüm
hidmetümüzde olan
mü'minleri
ta'zīm için kudret-i
sofrasından melekleriyle

ta'zīm iderler:**1. ta'zīm iderler:-er, -ler****Sayfa 21**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Saygı ve hürmette
bulunmak.*

bir derviş var imiş halk
ibtidā taḥkîr idüp soñra
ta'zīm iderler oldu'nda gā'ib
olmuş Bi-Hāḫḫ-ı Hüdā

tebdil-i şüret:**1. tebdil-i şüret:****Sayfa 31**

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Tanınmamak için kılık
değiştirmek.*

ārāma mecālî kalmaz nāçār
haşlarından birkaç
adam alup tebdil-i şüret ile
İznike gelürler ve

teberrük:

1. teberrük:**Sayfa 11**

Satır: 1

Uğur sayma.

bu kelâm cārī olduğu ecluden
teberrük kaçd
eylemişler çünkü Şeyh
Hüseyn Hâzretleri kâğıda

teberrük olmak:**1. teberrük olmak:-mağ****Sayfa 54**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Mübârek saymak.

Hâzreti Şeyh Sırrı 'Ali
Efendiden teberrük olmak
üzere bâkîdür Seyf-i mezbûr
nevâdir-i dehrdendür

tebşir buyurup:**1. tebşir buyurup:-up****Sayfa 37**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

*Müjdeleyerek**sevindirmek.*

halâs olursın deyü tebşir
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

tecdid-i vuzû idüp:**1. tecdid-i vuzû idüp:-üp****Sayfa 45**

Satır: 14

Kelime Tipi: **Deyim***Abdesti bozulmadığı**hâlde yeniden abdest almak.*

yine hizmete meşgûl olup
vaqt-i zühûr olduğuda
ezân-ı şerîf kıra'ât olunup
herkes tecdid-i vuzû idüp

tecessüs idüñ:**1.ecessüs idüñ:-üñ****Sayfa 16**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Araştırma yapmak.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervîşân nâ-çâr kâkçup etrâfi
bir miğdâr geşt ü

tedârik idüp:**1. tedârik idüp:-üp****Sayfa 9**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Elde etme.

girüp erba'in temâm olcağ
vâkî' olan vâkî'atları
bir kâğıda tahtîr ve bir
mürekkep dağı tedârik idüp

tedârikde olsun:**1. tedârikde olsun:-sun****Sayfa 40**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Hazırlıklı olmak.

şimden sonra dönmeye
mecâl yokdur hemân
tedârikde olsun deyü cevâb
virür Maḥmûd Paşanuñ

tedârikin:**1. tedârikin:****Sayfa 15**

Satır: 24

*Tedârikin gör II**Hazırlık yapmak.*

İnşâallah yarın git anlar dağı
kalur Şeyh Hüseyn
Hâzretleri teferrüc tedârikin

tedbîr:**1. tedbîrden:-den****Sayfa 28**

Satır: 12

Hazırlık.

dervîşdür sarây kapusına dek
istikbâliñüz kâfidür
deyüp evvelki tedbîrden 'avk
ve te'hîr iderler likin

te'ehhül eyleyüp:**1. te'ehhül eyleyüp:-(y)üp****Sayfa 50**

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Evlenmek.

Hâzreti Pîr Ḥamdî Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri ḥâmile olduğuda
ahali-i İznîk beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

tefahḥuş idüñ:**1. tefahḥuş idüñ:-üñ****Sayfa 16**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*İnceden inceye**araştırma yapmak.*

kullanmak olmaz likin siz de
bir tefahḥuş idüñ
belki sucağız bulasız siz
Sultân Eşref-zâde dağı

tefekür:**1. tefeküründe:-ü, -(n)de****Sayfa 54**

Satır: 8

Düşünme.

'acibe ihtirâ' ve icâd itmişler
ki ḥired-i ḥurde-bîn

tefekküründe 'âcizdür ve Sultân Murâd-ı 'âli-nijad

teferrüc:

1. **teferrüc:**

Sayfa 15

Satır: 24

Gezinti.

İnşâallah yarın git anlar dağı kalur Şeyh Hüseyn Hazretleri teferrüc tedârikin

2. **teferrüce:-e**

Sayfa 16

Satır: 1

Gezinti.

görüp ol gün bir şahrâya teferrüce giderler varup bir beyâbanda nüzüle emr iderler fuqarâ dirler ki

3. **teferrüce:-e**

Sayfa 52

Satır: 6

Gezinti.

Hamdî Efendi Hazretleri bir gün Kilise Dağı tarafına teferrüce teşrif itmişler meğer geyik

teferrüce varurlar:

1. **teferrüce varurlar:-ur, -lar**

Sayfa 66

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Gezintiye gitmek.

buyurlar Menkıbe bir gün Sinân Hazretleri İznik Gölünüñ sâhilinde teferrüce varurlar meğer

tefe'ül:

1. **tefe'ül:**

Sayfa 5

Satır: 4

Bazı hadiseleri, tevafukları uğurlu saymak. Mesela: Bir kitabı rast gele açarak ilk tevafuk eden yeri okuyup ona dikkat ederek onu uğurlu ve esas bir ders sayma gibi. Olacak şeyi tahmin etmek.

Abdal Muhammed Hazretleri hayâtda iken 'ale's- şabâh tefe'ül için huzurlarına varurlar tarîk-i meşâyih'dan

tefsir:

1. **tefsirinde:-i, -n, -de**

Sayfa 3

Satır: 1

Yorum II açıklama.

tefsirinde şâhib-i tefsir olan üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih bahrü'l-ħakâ'ık ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı bihân Baklı Kaddesallahü Te'âlâ ruħahü

2. **tefsirinde:-i, -n, -de**

Sayfa 3

Satır: 1

Yorum II açıklama.

âyet-i kerîmesinün tefsirinde şâhib-i tefsir olan üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-meşâyih bahrü'l-ħakâ'ık

tefsir-i 'arâyis:

1. **tefsir-i 'arâyis:**

Sayfa 2

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Ârâ'isü'l-beyan fi hakâ'iki'l-Kur'an II Şeyh Rûz-i bihân Bakli'nin

Kur'an-ı Kerim'in işârî tefsiri hakkında günümüze ulaşan iki eserinden biri olup Arapça yazılmıştır. Eserde tasavvufî terimlere geniş yer verilmiştir.

Ey hullân-ı vefâ ve muhıbbîn-i evliyâ-i ümmet-i Muştafâ bu fakîr pür takşîr kim 'Abdullah Velîyüddin el-Bursevî bi-ğadril-mühceti ve't-ğakati Tefsîr-i 'Arâyis

tefsir-i keşşâfi:

1. **tefsir-i keşşâfi:**

Sayfa 67

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Zemahşeri'nin Keşşâf eserinin tefsiri.

fevâid ta'liminden telezzüz idüp hatta Tefsir-i Keşşâfi min-evvelihî ilâ-âhîrihî okuyup 'ilmde

tefsir-i şerif:

1. **tefsir-i şerif:**

Sayfa 60

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Mübarek Kur'an ı Kerim açıklaması.

zâhiriye ve bâtınyede yegâne olmağıla enisü'l-cinân nâm bir tefsir-i şerif cem' ve te'lif buyur-

te'hîr iderler:

1. **te'hîr iderler:-er, -ler**

Sayfa 28

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Ertelemek, geciktirmek.

dervîşdür sarāy kapusına dek
istiḳbālîñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbîrden 'avḳ
ve te'hîr iderler lakin

te'hîr olmsun:

1. **te'hîr olmsun:**-in, -sun

Sayfa 50

Satır: 33

Kelime Tipi: -

Erteleme, sona

birakma.

baṭnında dört sene te'hîr
olmsun didükde filḫal dört
sene tamāmında vaż'-ı
ḫaml idüp sırrı 'Alî Efendi
Ḥazretleri âfitâb-âsâ ṭulu' vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

tekellüm:

1. **tekellüme:**-e

Sayfa 29

Satır: 6

Söyleme, lakırdı etme,

konuşma.

şefîkadur lakin zebânlarında
bir maraž peydâ oldu
tekellüme iḳtidârı yoḳdur
etḫbbâ 'ilâcdan 'âciz

teklif buyurmuşlar:

1. **teklif buyurmuşlar:**-miş, -
lar

Sayfa 7

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Sunmak.

imtiḫân eyleyüp soñra
kendüye imâmet eylemek
ḫidmetini teklif buyurmuşlar
ki on bir sene den

teklif itmeve:

1. **teklif itmeve:**-me, -(y)e

Sayfa 7

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Teklif etmek.

teklif itmeve idi Çün Ḥacî
Bayrâm-ı Velîñün
âsitâne-i sa'âdetlerine
varduḳda taḫîr-i beytû'l-

tekmül-i tarikat:

1. **tekmül-i tarikat:**

Sayfa 65

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Tarikatı tamamlama.

tarikât ve aḫz ü iẓn ü icâzet
idüp gelüp Burusada
ḫâlâ mezâr-ı müteberrikleri
olan maḳâm-ı mübâreke

tekrîm:

1. **tekrîmine:**-i, -n, -e

Sayfa 20

Satır: 3

Saygı gösterme,

ululama.

ta'zîm ve tekrîmine ihtimâm
iderler Eşref-zâde
Ḥazretleri bunlarıñ
iltifatından ictinâp idüp Tirse

tekyegâh-ı bekâya:

1. **tekyegâh-ı bekâya:**-(y)a

Sayfa 54

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Ebedilik dergahı.

iken 'andelîb-i ruḫına ḳafes-i
dünyâ dar gelüp biñ
ḳırḳ altı târiḫinde tekyegâh-ı
bekâya firâr

telemmüz:

1. **telemmüz:**

Sayfa 67

Satır: 8

*Bir şey öğrenmek için
bir hocaya devam etme,
öğrenci olma, öğrenme, ders
alma.*

ve Sultân Murad Ḥân
müderrisi Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

telezzüz idüp:

1. **telezzüz idüp:**-üp

Sayfa 67

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Zevk almak, hoşlanmak,
hazzetmek.*

fevâid ta'lîminden telezzüz
idüp ḫatta Tefsîr-i
Keşşâfî min-evvelihî ilâ-
âḫirihi okuyup 'ilmde

telhîş ider:

1. **telhîş ider:**-er

Sayfa 26

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Uzun bir şeyi özetleme,
hulâsa etme.*

pâdişâha telhîş ider pâdişâh
Ḥazretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr daḫı

telhîş itmişdür:

1. **telhîş itmişdür:**-miş, -dür

Sayfa 69

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Uzun bir şeyi özetlemek,
hulâsa etmek.*

telhîş itmişdür ve Ed'iyey'e-i me'sûreyi cem'idüp bir mecmu'a-i lafîfe itmişdür Raḥmetullahi 'Aleyh

te'lif buyur- mışlar:

1. **te'lif buyur- mışlar:-mış, -lar**

Sayfa 60

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Eser yazma, toplayıp kaleme alma.

mişlar ki her vecihle kemâl anda zâhir ve nümâyandır ve tabî'at-ı şî'iriyeleri daḥı olup nice

te'lif buyurup:

1. **te'lif buyurup:-up**

Sayfa 19

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kitap, eser yazmak.

buyurup sinîn-i keşire envâ'ı mücâhedât ve riyâzâta iştiğâl ve eṭrâfa ḥülefâ irsâl itmek üzere

telkîn:

1. **telkînleri:-ler, -i**

Sayfa 11

Satır: 10

Bir duyguyu, bir düşünceyi aşılama.

idi Sultân Eşref-zâde daḥı Şeyh Hüseyin Ḥazretlerinüñ telkînleri ile zikr-i Ḥudâya meşğûl

telkîn itdi:

1. **telkîn itdi:-di**

Sayfa 33

Satır: 15

Kelime Tipi: -

(Birine bir fikri)

aşılamak, zihnine sokmak, öğretmek; tas. şeyhin tarikata yeni girmiş bir müride zikir öğretmesi II vermek, bağışlamak.

Görince telkîn itdi Eşrefoḡlı Rûmî Sultân

telkîn-i zikir iderler:

1. **telkîn-i zikir iderler:-er, -ler**

Sayfa 32

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmeyi öğretmek.

ol misâfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telkîn-i zikir iderler anlar daḥı mübârek ellerin tutup telkîn-i

2. **telkîn-i zikir iderler:-er, -ler**

Sayfa 32

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmeyi öğretmek.

zikir iderler Ba'dehu Sultân Eşref-zâde Ḥazretleri kibâr bize müterakḡıblerdür deyü yed-i şerîflerüñ

temâm:

1. **temâm:**

Sayfa 30

Satır: 12

Tamamiyle, eksiksiz olarak.

aluñ birer 'ulufe deyü birer avuc akçe virürler ve

her biri ta'dâd iderler görürler ki temâm ḥesâbınca

2. **temâm:**

Sayfa 24

Satır: 11

Tam olarak.

temâm ḡaddüme münâsib geldi bir akçe daḥı ziyâde eyledüm dellâl şâhibine danışmaḡa gitdi

3. **temâm:**

Sayfa 29

Satır: 21

Tamamen.

temâm eridükde zebânları daḥı kemâ-kân evvelki gibi olup sağ u sâlim olur Çün pâdişâh Ḥazretleri

temâm itdüñüz:

1. **temâm itdüñüz:-dü, -ñüz**

Sayfa 9

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Tamamlamak.

istikbâli temâm itdüñüz varuñ Rûmdan bir er geliyor anı daḥı istikbâl idüñ deyücek ahâli-i

temâm oldukda:

1. **temâm oldukda:-duḡ, -da**

Sayfa 63

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Tamamlanmak.

vaktümüzdür Şeyh 'Abdullah Efendiye daḥı fuḡarâ ile yetmiş biñ tevḡide âḡâz idüp temâm oldukda

temām olıcak:1. **temām olıcak:**-ıcağ**Sayfa 9**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Tamamlanmak, sona ermek.

girüp erba'in temām olıcak
vākī' olan vākī'atları
bir kâğıda tahrîr ve bir
mürekkep dağı tedârik idüp

temām olmadın:1. **temām olmadın:**-ma, -dın**Sayfa 50**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Tamamlanmak, sona ermek.

terbiye ider henüz bu hâtıra
temām olmadın 'Azîz
Hâzretleri tārîfâtı'l-aynda
hâlvethâne kâpusına

temenni:1. **temennî:****Sayfa 42**

Satır: 9

Dilek.

Hâğğ Sübhanehu ve
Te'âlâdan temennî ve
ricâmuz
budur ki evlâd-ı kirâmını ve
ahfâd-ı 'izâmını ilâ-

témür:1. **temür:****Sayfa 28**

Satır: 17

Demir.

haber olduğıda iskele
tarafında olan Temür

Çapuya

karşu gelüp Eşref-zâde
Efendinün mübârek ellerin

tencere:1. **tencerede:**-de**Sayfa 45**

Satır: 2

Yemek pişirilen kap.

kesmeğe cem'iyet idüp
Kühistâne revâne olduğıda
bir küçük tencerede bir
mikdâr pirinç şorbasi
götürüp likin

2. **tencerede:**-de**Sayfa 45**

Satır: 10

Yemek pişirilen kap.

şahanları ol tencereden
toldurduğ ve bu kadar
cemâ'at ekl itdiler ve
cümlesi tıoydılar ve tencerede

3. **tencereden:**-den**Sayfa 45**

Satır: 9

Yemek pişirilen kap.

şahanları ol tencereden
toldurduğ ve bu kadar
cemâ'at ekl itdiler ve
cümlesi tıoydılar ve tencerede

4. **tencerenün:**-nün**Sayfa 45**

Satır: 7

Yemek pişirilen kap.

ol küçük tencerenün üzerine
bir fâtiğâ'-i şerîfe
tilâvet şahanları tıoyduñ
deyü emr eyler ol büyük

tenhâ:1. **tenhâ:****Sayfa 11**

Satır: 22

Boş.

ı kalble hâlinize meşğül oluñ
Şeyh Efendi Hâzretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'am
dağı bî-nihâye ve dest

tepe:1. **tepesinde:**-si, -n)de**Sayfa 14**

Satır: 21

Bir şeyin veya yerin tam üstü.

tepesinde bir pul vardır Şeyh
Hüseyn Hâzretleri
buyururlar ki Rûmî yine
Hâcî Bayrâm

2. **tepesinde:**-si, -n)de**Sayfa 15**

Satır: 1

Bir şeyin veya yerin tam üstü.

Feammâsın dağı şâhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinün içine
kat ki yedi terk olsun

terbiye:1. **terbiyelerinde:**-ler, -i, -(n)de**Sayfa 47**

Satır: 6

Terbiye; eğitim.

Bâyezîd-i Velinün vâlideleri
beni sarâyâ alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemâ bulup hâdd-i

terbiye ider:

1. **terbiye ider:-er****Sayfa 50**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Eğitmek.

terbiye ider henüz bu hâtırâ temâm olmadın 'Azîz Hâzretleri tārîfâtü'l-'aynda hâlvethâne kâpusına

terbiye iderüm:1. **terbiye iderüm:-er, -üm****Sayfa 42**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Eğitmek.

Eşref-zâde buyururlar imişki ata belinden ana rahmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

terbiye'-i sâlikine:1. **terbiye'-i sâlikine:-e****Sayfa 51**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Sâliklerin eğitimi.

terbiye'-i sâlikine iştiğâl üzre iken biñ on iki târihinde dünyâdan 'uqbâya irtihâl buyurmışlar Kâbr-i

terbiye-i sellâk:1. **terbiye-i sellâk:****Sayfa 54**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Tarikat yoluna girenleri eğitmek.

Ba' dehu Şeyh Sırrı 'Ali Efendi âsitàne-i cedîde-i Eşrefiyede terbiye-i sellâk ve irşâd-ı tûllâb üzere

terbiye-i tâlibânı:1. **terbiye-i tâlibânı:****Sayfa 19**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Öğrencilerin terbiyesi.

tâlibânı molaya meşğul olup Müzekki'n- Nüfûs ve Târîkat-nâme nâm iki cild kitâb taşnîf ve te'lîf

terbiye-i tâlibîn:1. **terbiye-i tâlibîn:****Sayfa 44**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Talebeleri eğitmek.

irşâd-ı sâlikîn ve terbiye-i tâlibîn ile iştiğâl ü etrâfa hulefâ irsâl itmek üzre iken toköz yüz yirmi altı

terk:1. **terk:****Sayfa 14**

Satır: 20

Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Hâzretlerinüñ re's-i sa'âdetlerinde Hâcî Bayrâm Velî

kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

2. **terk:****Sayfa 15**

Satır: 2

Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Feammâsın dağı şâhib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine kat ki yedi terk olsun

3. **terk:****Sayfa 15**

Satır: 5

Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

sikkesi yedi terk olduğına hikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebep Hâkğ katında

4. **terklerinüñ:-ler, -i, -n, -ü, -ñ****Sayfa 15**

Satır: 2

Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Feammâsın dağı şâhib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine kat ki yedi terk olsun

terk evleyüp:1. **terk evleyüp:-(y)üp****Sayfa 56**

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Bırakmak.

'Ar nâmûs kaydını terk evleyüp hem kalbini Mâsivâdan boş idenlere şala gelsün berü Gice gündüz zıkr-i Hâkğ evleyüben iştiğâl zıkr-i Hâkğda cüş idenlere şala gelsün berü

terk idüp:

1. **terk idüp:-üp****Sayfa 70**

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Bırakmak, vazgeçmek.

İlahî Gel bugün 'ışkuñ
şarâbın içüben mestâne ol
Gel bugün nâmus u 'ârı
terk idüp dîvâne ol

2. **terk idüp:-üp****Sayfa 71**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Terk etmek, bırakmak.

idüp mahrûse-i merkûmeye
hicret ve 'azîzlerinden
dem-be-dem ahz-ı
ruhâniyyet itmîşler idi bu
hâl-i

terk itmeyüp:1. **terk itmeyüp:-me, -(y)üp****Sayfa 62**

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Bırakmak, vazgeçmek.

itmeyüp her Cum'a gün
İzniçde âsitâneye teşrîf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

tesbîh:1. **tesbîh:****Sayfa 45**

Satır: 16

*Allah'ı takdis ve tenzih
etme, Hakk'ın her türlü
kusurdan ve noksandan uzak
olduğunu dile getirme.*

muşallâya geldüklerinde
Şeyh 'Abdu'r-rahîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrî kılıvirüp
tesbîh ve du'adan

2. **tesbîhümden:-üm, -den****Sayfa 17**

Satır: 17

*Allah'ı öven ve
kusurdan yüce tutan sözler
ve varlıkların hal diliyle bu
anlamı ifade etmesi.*

çoparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zıkri
tükenmiş benefşe buldum

tesellî bulup:1. **tesellî bulup:-up****Sayfa 31**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

*Avunmak, teselli
bulmak.*

ta'zîm ile yine maçarr-ı
devletine irsâl iderler
Pâdişâh Hazretleri dağı
tesellî bulup gelüp İstanbula

teslîm eylediler:1. **teslîm eylediler:-di, -ler****Sayfa 48**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Teslim etmek.

'Osmanîñ nesli münkaçı' mı
olsun bu rızâ'-yı
Hakka muhâlifdür deyü
teslîm eylediler ma'lûm

teslîm idüp:1. **teslîm idüp:-üp****Sayfa 68**

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Vermek.

teslîm idüp Burusada dâhil-i
hişârda Darbhane
Mağhallesinde vâki' hâlâ
kerîme-i mükerreremeleri

2. **teslîm idüp:-üp****Sayfa 44**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Kendini vermek.

idüp Eşref-zâde
Hazretlerinüñ intikâllerinden
soñra
müddet-i medîde İznîçde
âsitâne-i şerefiyede

teslîm itmekle:1. **teslîm itmekle:-mek, -le****Sayfa 62**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Bir şeyi sahibine
vermek. (Can vermek
bağlamında).*

üzere iken biñ yüz kırık üç
senesi cân-ı 'azîzini
Hâllâk-ı Lem-yezele teslîm
itmekle cesed-i şerîfi

teslive-i hâtır idüp:1. **teslive-i hâtır idüp:-üp****Sayfa 31**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Gönlünü almak.

ve evliyânun himmeti
sizünle beraberdür deyü
pâdişâhı teslive-i hâtır idüp
ba'dehu'l-va'z tevķîr ü

teşrîf:1. **teşrîflerini:-ler, -i, -(n)i****Sayfa 63**

Satır: 2

*Gelmesiyle bir yeri
onurlandırma.*

cülüs iderler imiş her çend ki
‘Abdullah Efendi
kadem-i sa‘âdetine yüz sürüp
içerü teşrîflerini ricâ

teşrîf buyurdıklarında:

1. **teşrîf buyurdıklarında:**-
duk, -lar, -i, -n, -da

Sayfa 19

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Bir yeri şereflendirmek,
bir yere gitmek.*

buyurdıklarında nihâyet fakır
u fenâya müstağrak
olup hatta ‘avâm istiḥkâr
tarafında olurlar hatta

teşrîf buyurup:

1. **teşrîf buyurup:**-*up*

Sayfa 62

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Bir yeri şereflendirmek,
bir yere gitmek.*

itmeyüp her Cum‘a gün
İznikde âsitâneye teşrîf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve taşra

teşrîf itmişler:

1. **teşrîf itmişler:**-*miş, -ler*

Sayfa 52

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Şereflendirmek. Bir
yerden bir yere gelmek veya
gitmek.*

Ḥamdî Efendi Ḥazretleri bir
gün Kilise Dağı
tarafına teferrüce teşrîf
itmişler meğer geyik

tevakḳuf eyle:

1. **tevakḳuf eyle:**

Sayfa 24

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Beklemek, durmak.

bana bir miḳdâr tevakḳuf
eyle dedi ben daḫı bir
miḳdâr bir köşede tevakḳuf
eyledüm dellâl eğlenüp

tevakḳuf eyledüm:

1. **tevakḳuf eyledüm:**-*dü, -
m*

Sayfa 24

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Beklemek, durmak.

bana bir miḳdâr tevakḳuf
eyle dedi ben daḫı bir
miḳdâr bir köşede tevakḳuf
eyledüm dellâl eğlenüp

tevakḳuf idüp:

1. **tevakḳuf idüp:**-*üp*

Sayfa 22

Satır: 9

Kelime Tipi: -

*Durmak. Eğlenip
kalmak. Duraklamak.*

ider Bir miḳdâr tevakḳuf
idüp yine işâret iderler
yine men‘ ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

2. **tevakḳuf idüp:**-*üp*

Sayfa 39

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Durmak. Eğlenip
kalmak. Duraklamak.*

daḫı bu gelen Sultân Eşref-
zâdedür didüklerinde
hemân Ḥâtün âdâb üzere bir
miḳdâr tevakḳuf idüp

tevâzu‘:

1. **tevâzu‘:**

Sayfa 28

Satır: 22

*Alçak gönüllülük, kibirli
olmama.*

ḫalvethânelerine götürüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Ḥazretleri kendüsi edeb ve
tevâzu‘ birle ḳu‘ûd idüp

tevbe:

1. **tevbe:**

Sayfa 68

Satır: 1

*Günah ve kabahatten
Cenab-ı Hakk'a sığınmak.*

Şeyḫ Ḥamdî Efendiden bî‘at
ve aḫz-ı dest tevbe vü
‘inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

2. **tevbe:**

Sayfa 69

Satır: 8

*Günah ve kabahatten
Cenab-ı Hakk'a sığınmak.*

fukarâsıyla ihtilâḫ iderek
Ḳuṭbü‘l-‘ârifîn Gavṣü‘l-
vâsilîn Eşref-zâde Şeyḫ Sırrî
‘Alî Efendiden tevbe

3. **tevbe:**

Sayfa 71

Satır: 6

*Günah ve kabahatten
Cenab-ı Hakk'a sığınmak.*

meşhür iken Ba‘dehu
Kütahyada Seyyid
‘Ömeroğlu
nām ‘azîzden tevbe vü inâbet
vü ‘azm-i rāh-ı tarîkat

4. tevbe:

Sayfa 71

Satır: 9

*Günah ve kabahatten
Cenab-ı Hakk'a sığınmak.*

Şeyh ‘İzze’ d-din Efendi
Hâzretlerinden tevbe ve
inâbet idüp vatan-ı aşliyeri
olan kırye’ -i

tevbe idelüm:

1. tevbe idelüm:-elüm

Sayfa 33

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*Günah ve kabahatten
Cenab-ı Hakk'a sığınmak;
işlenmiş bir günah ve
kabahatten pişman olup bir
daha yapmamaya söz
vermek.*

Birkaç misâfir geldiler
Tevbe idelüm didiler

tevbe virürken:

1. tevbe virürken:-ür, -ken

Sayfa 33

Satır: 27

Kelime Tipi: -

*Allah katında hatırı
sayılır bir kişiyi şahit tutarak
günahlarına tövbe etmek.*

Tevbe virürken gördiler
Eşrefoğlu Rümî Sultân

teveccüh:

1. teveccüh:

Sayfa 7

Satır: 9

*Sevgi ve yakınlık
göstermek, ilgilenmek, iltifat
etmek.*

Hâzretlerine teveccüh
eğnâsında hâtırına gelür ki
n’ola yine ‘Azîz Hâzretleri
bize bir hizmet-i şâkka

teveccüh buyurasuñuz:

1. teveccüh buyurasuñuz:-

a, -suñuz

Sayfa 35

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Yönelmek.

niyâz iderler ki pederüñüz
Hâzretine teveccüh
buyurasuñuz anlar dağı
peder-i vâlâ- güherlerine

teveccüh iderler:

1. teveccüh iderler:-er, -ler

Sayfa 27

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Yönelmek.

İzniğe teveccüh iderler İzniğ
kırbında Derbent
nām bir kâfir kıryesi var bir
gice anda yaturlar

tevellüd iden:

1. tevellüd iden:-en

Sayfa 50

Satır: 23

Kelime Tipi: -

Doğmak.

kerimesi Hâyünnisâdan
tevellüd iden Zelihâ nām
duğter-i

**teveccüh-i teveccüh
eyledüklerinde:**

1. teveccüh-i teveccüh

**eyledüklerinde:-dük, -leri, -
(n)de, -**

Sayfa 35

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Teveccühü vesile etmek.

teveccüh-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı mağalde
âşârum vardur getür

tevhid:

1. tevhide:-e

Sayfa 63

Satır: 8

“Lâ ilâhe illallah”

sözü.

vaqtümüzdür Şeyh
‘Abdullah Efendiye dağı
fuğarâ
ile yetmiş biñ tevhide âğâz
idüp temâm olduğda

tevhid çeksünler:

**1. tevhid çeksünler:-sün, -
ler**

Sayfa 63

Satır: 6

Kelime Tipi: -

“Lâ ilâhe illallah”

sözünü söyleme, zikretme.

haber irsâl ider ki fuğarâyı
cem‘ idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevhid
çeksünler zirâ âhir

tevhid iderler:

1. tevhid iderler:-er, -ler

Sayfa 16

Satır: 6

Kelime Tipi: -

“Lâ ilâhe illallah”

sözünü söyleme, zikretme.

itmeyüp nüzül buyurlar ve hengâm-ı şalavât olınca tevḥîd iderler Ba' dehu du'â idüp fuḳarâya şu

tevḥîd-i ḥudâya:

1. **tevḥîd-i ḥudâya:-ya**

Sayfa 25

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Hakk'ın birliği.

tevḥîd-i Ḥudâya mâni' olunca var kıyâs eyle ki daḥı ziyâdesinüñ zararını ne ola biri daḥı budur ki

tevkîr:

1. **tevkîr:**

Sayfa 31

Satır: 12

Ağırlamak, misafir ağırlamak.

ve evliyânüñ himmeti sizünle berâberdür deyü pâdişâhi tesliye-i hâtır idüp ba' dehu'l-va' z tevkîr ü

tevsî' eylemişlerdür:

1. **tevsî' eylemişlerdür:-miş, -ler, -dür**

Sayfa 58

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Genişletmek.

içün ta'mîr ve tevsî' eylemişlerdür Ba' dehu Ḥacc-1

şerîfe niyet idüp ravza-i seyyidü'l-enâmı ziyâretten

tevzi' iderler:

1. **tevzi' iderler:-er, -ler**

Sayfa 52

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Dağıtmak.

Ḥazreti Şeyḥ Ḥamdî Efendiye götürür anlar daḥı ḥâzır olan fuḳarâya tevzi' iderler Menkıbe Şeyḥ

teyemmüm ider:

1. **teyemmüm ider:-er**

Sayfa 16

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Suyun bulunmadığı veya kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda toprak, kum vb. ile kolları ve yüzü meshetmek suretiyle abdest alma.

ider ve secdeye varur Yâ Rabbî Şeyḥüm şucağız talep ider lutfeyle şucağız ihsân eyle diyüp başını

tezevvüc idüp:

1. **tezevvüc idüp:-üp**

Sayfa 68

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Zevice olarak almak.

üstâdları Muḥyi'd-din Efendinüñ kerîmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sultân Murad Hân-ı

tezvîc idüp:

1. **tezvîc idüp:-üp**

Sayfa 8

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Evlendirmek.

tezvîc idüp kendülere dâmâd idinmişler ve izn ü icâzet daḥı virüp âyin-i meşâyih-ı Sultân üzre alem

2. **tezvîc idüp:-üp**

Sayfa 69

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Evlendirmek.

mükerremelerini mezbûra tezvîc idüp dâmâd idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vâkı'

3. **tezvîc idüp:-üp**

Sayfa 69

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Evlendirmek.

mükerremelerini mezbûra tezvîc idüp dâmâd idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vâkı'

tîğ-ı bî-dirîğ-i sertîz:

1. **tîğ-ı bî-dirîğ-i sertîz:**

Sayfa 54

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Esirgenmeyen, ucu keskin kılıç.

Ḥazreti Şeyḥe bir tîğ-ı bî-dirîğ-i sertîz ihdâ buyurmışlar ki ḥâlâ evlâd-ı kirâmları taşarrufında

tilâvet:

1. **tilâvet:**

Sayfa 45

Satır: 8

Kur'an'ı güzel sesle ve kurallara göre okuma.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fâtiḥâ'-i şerîfe tilâvet şahanları tolduruñ deyü emr eyler ol büyük

tımarhâne:1. **tımarhâneye:-(y)e****Sayfa 70**

Satır: 1

Akıl hastahanesi.

mecnûn oldu Tımarhâneye
 kosunlar deyü
 Mezbûru 'ş-Şeyh Muḥammed
 Efendi dahî

tıraş eylemişdür:1. **tıraş eylemişdür:-müṣ, -dür****Sayfa 59**

Satır: 27

Kelime Tipi: -

Tıraş etmek.

eylemişdür

tıraş itsen:1. **tıraş itsen:-sen****Sayfa 59**

Satır: 25

Kelime Tipi: -

Saç veya sakalı kesmek.

Minede tıraş itsen gerekdür.
 Vaki 'a anlar râhi oldukdan
 sonra bir bedel-i hacc
 eyleyüp Hâcî Ahmed dahi o
 sene hacca gidüp Minede
 müşarünileyhi tıraş

tire:1. **tirede:-de****Sayfa 69**

Satır: 22

*Tire II Osmanlı'da**Aydın'a bağlı kaza merkezi.*

ider ki bir gün Şeyh-i
 müşarü'ñ-ileyhün meclisinde
 ḥâzır idüm Eşrefzâde
 fuḫarâsından olup Tirede

tirse:1. **tirse:****Sayfa 20**

Satır: 12

Tirşe dağı.

mezbûr bu kelâmı işidicek
 ben bunu şubaşıya virüp
 müjdesini alurum deyü
 Eşref-zâdeyi tutup Tirse

2. **tirse:****Sayfa 41**

Satır: 6

İznik'e bağlı Tirse köyü.

meḥâfil ü Kürsî e 'ş-Şeyh
 'Abdu'r-raḥîm e'd-Tırsî
 ḫaşaba-i İznik ḫurbında Tirse
 nâm ḫaryede ḫadem-

3. **tirse:****Sayfa 41**

Satır: 8

İznik'e bağlı Tirse köyü.

nih-i sâḫa-i vücûd olmuşdur
 ki pederlerine Bâyezîd-
 i Faḫîh dir(ler) ki ve Tirse
 nâm ḫaryede imâm ve

4. **tirseye:-ye****Sayfa 41**

Satır: 11

İznik'e bağlı Tirse köyü.

aḫrabâsındandır soñra
 Tirseye gelüp tavattun
 itmişlerdür Menḫıbe Ḥâzreti
 Şeyh 'Abdu'r-raḥîm

5. **tirse:****Sayfa 44**

Satır: 20

İznik'e bağlı Tirse köyü.

'âşâ- dârı Ḥabîb Dededen
 mervîdür ki Şeyh
 'Abdu'r-raḥîm Ḥâzretleri
 Tirse nâm yaylaḫda olan

tirse daḫlarında:1. **tirse daḫlarında:-(n)da****Sayfa 20**

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Tirşe dağı.

Daḫlarında gezerken bir
 kimseye rast gelüp
 Eşref-zâde Efendiye eydür ki
 sen kimsün anlar

tirse nâm-ı mahalde:1. **tirse nâm-ı mahalde:-de****Sayfa 35**

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Tirse adlı mahalle.

tevessül-i teveccüh
 eyledüklerinde buyururlar ki
 benüm Tirse nâm-ı mahalde
 âşârum vardur getür

tirsine:1. **tirsine:-, -****Sayfa 38**

Satır: 15

İznik'e bağlı Tirse köyü.

Menḫıbe muḫkîdür ki
 Tirsine nâm mahalde bir
 mu 'teḫide Ḥâtûn var imiş bir
 şeb güşüne bir

tiz:1. **tiz:****Sayfa 17**

Satır: 1

*Çabucak, derhal,**hemen.*

Rûmî niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuqarâ tiz ol
şu olan mahalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

2. **tiz:**

Sayfa 26

Satır: 14

*Çabucak, derhal,
hemen.*

pâdişâha telhîş ider pâdişâh
Hâzretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr dañı

3. **tiz:**

Sayfa 37

Satır: 18

*Çabucak, derhal,
hemen.*

rü' yâsında Sultân Eşref-zâde
nümâyân olup
buyururlar ki hâlâs zamânı
geldi tiz çalk git

4. **tiz:**

Sayfa 39

Satır: 15

*Çabucak, derhal,
hemen.*

hâlâşı için himmet ricâ idüp
tiz adam irsâl iderler
ol kişi dañı cidd-i tām ile
zamân-ı yesîrde İznike

toğru yoldan:

1. **toğru yoldan:-dan**

Sayfa 11

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Doğru yol; Hak yolu.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve

'iyâlimüzüñ hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

tokuz yüz elli üç:

1. **tokuz yüz elli üç:**

Sayfa 67

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Dokuz yüz elli üç. (953).

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademden zuhûr ve
âfitâb-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nûr-ı şu'ûr idüp ol

tokuz yüz yirmi altı:

1. **tokuz yüz yirmi altı:**

Sayfa 44

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Dokuz yüz yirmi altı.
(926), sayı sıfatı.*

irşâd-ı sâlikîn ve terbiye-i
tâlibîn ile iştiğâl ü eṭrâfa
hulefâ irsâl itmek üzre iken
tokuz yüz yirmi altı

tol:

1. **toldurup:-dur, -up**

Sayfa 16

Satır: 21

*Boş bir şey veya yer)
İçine giren bir şeyle dolu
hâle gelmek, boş olmaktan
çıkmaq.*

mübârek şudan taşı toldurup
Hâzreti Şeyhe getirür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yoğdur deyü iddi'a

2. **tolduğuğ:-dur, -duğuğ**

Sayfa 45

Satır: 9

*Boş bir şey veya yer)
İçine giren bir şeyle dolu*

*hâle gelmek, boş olmaktan
çıkmaq.*

şahanları ol tencereden
toldurduğuğ ve bu kadar
cemâ'at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

3. **tolduğuğ:-dur, -uñ**

Sayfa 45

Satır: 8

*Boş bir şey veya yer)
İçine giren bir şeyle dolu
hâle gelmek, boş olmaktan
çıkmaq.*

ol küçük tencerenuñ üzerine
bir fâtiḥâ'-i şerife
tilâvet şahanları tolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

4. **tolduğuğan:-duğuğ, -dan**

Sayfa 66

Satır: 17

*Boş bir şey veya yer)
İçine giren bir şeyle dolu
hâle gelmek, boş olmaktan
çıkmaq.*

deñlü balığ çıkar ki Kâraşu
balığ ile tolduğuğan
şoñra eṭrâfına ol deñlü balığ
yığılır ki ḥadd ü

töphâne:

1. **tophanede:-de**

Sayfa 61

Satır: 7

İstanbul'da bir semt.

göçmişdür İstanbulda
Topḥanede vâki' 'âsitâne-i
Kâdiriyyede defn-i zîr-i
zemîn ve Hâzreti Şeyh

tövbe ve inâbe:

1. tövbe ve inâbe:

Sayfa 6

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarikatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

Hâzretlerinden tövbe ve inâbe ve riyâzet-i şâkkaya muvâzabat iderler bir rütbe ki mübârek re'slerinde

tövbe virüp:

1. tövbe virüp:-üp

Sayfa 32

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Allah katında hatırı sayılır bir kişiyi şahit tutarak günahlarına tövbe etmek.

ol misâfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telkîn-i zikr iderler anlar dağı mübârek ellerin tutup telkîn-i

tövbekâr olayduk:

1. tövbekâr olayduk:-a, -y, -duk

Sayfa 32

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Tövbe eden kimse olmak.

müşerref olup dest-i sa'âdetlerinden tövbekâr olayduk bu devletden bî-naşîb olduk deyü ağlaşırlar

tövbekâr oldu:

1. tövbekâr oldu:-dı

Sayfa 61

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Tövbe etmiş olmak, günah olan şeyleri yapmamaya karar vermiş olmak.

zikriyle zâhid tövbekâr oldu - her seher iñler nâleler eyler Gülşen-i 'ışkda şol hezâr oldu 'İşkâ uyanlar

tövbeyesiz kalduk:

1. tövbeyesiz kalduk:-du, -k

Sayfa 33

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Tövbe edememek.

Tövbeyesiz kalduk didiler Âh iyleyüp ağlaşırlar

toy:

1. toydılar:-dı, -lar

Sayfa 45

Satır: 10

Doymak.

şahanları ol tenceden töldürduk ve bu kadar cemâ'at ekl itdiler ve cümlesi toydılar ve tencede

tüken:

1. tükenmiş:-miş

Sayfa 17

Satır: 18

Bitmek, sona ermek.

koparma tesbîhümden ayurma deyü nidâ ider ol ecilden hemân bir zikri tükenmiş benefşe buldum

tulu':

1. tulu':

Sayfa 50

Satır: 34

Doğmak (Manevi aydınlık).

batnında dört sene te'hîr olınsun didükde filhâl dört sene tamâmında vaz'-ı haml idüp sırrı 'Alî Efendi Hâzretleri âfitâb-âsâ tulû' vü bürüz etmişdür Hârrere

tulum:

1. tulumlarıñ:-lar, -u, -ñ

Sayfa 27

Satır: 22

Bazı yiyecek ve içecekler için koruyucu kap olarak kullanılan, önü yarılmadan bütün olarak yüzülmüş hayvan derisi.

getürürler hemân Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm deyüp mübârek elleriyle tulumlarıñ ağızlarını açar

tur:

1. turdum:-du, -m

Sayfa 59

Satır: 17

T. Durmak, beklemek.

kapasınıñ ardında turdum hemân Şeyh Efendi buyurdılar ki dervîşler biz du'â idelüm siz âmîn

2. turur:-ur

Sayfa 12

Satır: 10

Durmak, belli bir durumda olmak.

açar görür ki Eşref-zâde Sultân Hâzretleri hücreñüñ bir cidârına istinad itmîş turur ne deñlü ki tañrık

3. **turur:-ur****Sayfa 13**

Satır: 17

Durmak, belli bir durumda olmak.

dīvāre ittikā itdiler ise ‘alā hālihi turur Şeyh Hüseyn Hāzretleri Eşrefzādenūn yanlarına varup

4. **turur:-ur****Sayfa 43**

Satır: 19

Bir yerde olmak, bir yerde bulunmak.

elma alan derviş ol maḥâlde turur ‘Abdürrahîm Tirsî Hay efendüm deyüp mübârek kademine düşer

5. **tursun:-sun****Sayfa 14**

Satır: 23

Bir durumun mevcut haliyle kalması.

birâderümüzün sikkesi tursun

tur:-1. **tururam:-ur, -am****Sayfa 13**

Satır: 5

T. Durmak, beklemek.

Te‘alâ ile ‘ahd idüp tururam ki çihil rûz olmayınca ihrâc eylemezem Dervîşân daḥı münfa‘il olup

türbe:1. **türbesinde:-si, -(n)de****Sayfa 55**

Satır: 10

Genellikle içinde büyük bir kimse gömülü olduğu, ziyâretgâh hâline getirilen mezar, ziyâret edilen mezar.

biñ altmış tokuz târihinde irtihâl buyurup Sulṭân Eşref-zāde türbesinde medfündür Şeyh Ḥamdî-i

türbe-i eşref-zâdede:1. **türbe-i eşref-zâdede:-de****Sayfa 63**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Eşrefzade türbesi.

Şâlih Efendi daḥı nakd-i ḥayâtı ta‘dād idüp itmâm itmişdür İznikde türbe-i Eşref-zâdede maḥall-i

türbe’-i münifede:1. **türbe’-i münifede:-de****Sayfa 69**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Büyük türbe.

eylemişdür zâviye’-i mezbûrede olan türbe’-i münifede medfûn ve du‘â’-ı ‘uşşâka maḥrûndur

türbe-i münifede:1. **türbe-i münifede:-de****Sayfa 62**

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Büyük türbe.

Pazar Köyde kâ’in zâviye-i şerife ittişâlinde olan türbe-i münifede rahmet-i Ḥudâya qarîndür

türbe’-i münifelerinde:1. **türbe’-i münifelerinde:-ler, -i, -n, -de****Sayfa 35**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Büyük türbe.

merḥûme Zeliḥâ Ḥatun vâlid-i büzürgvârlarınun türbe’-i münifelerinde birkaç gün i‘tikâfa niyet idüp

türbe’-i münifeginün:1. **türbe’-i münifeginün:-si, -nün****Sayfa 54**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Büyük türbe.

‘acîb ile binâ buyurmuşlardır ki gerek âsitâne-i şerifeginün ve gerek türbe’-i münifeginün çâr dīvârı

türbe-i şerifelerinde:1. **türbe-i şerifelerinde:-ler, -i, -n, -de****Sayfa 19**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

İznikde âsitâne-i sa‘âdetlerinün cânib-i yemininde kâ’in türbe-i şerifelerinde defn-i şanduka-i ḡufrân

türbe-i şerifesi:1. **türbe-i şerifesi:-si****Sayfa 44**

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

İznikde Sulṭân Eşref-zâdenün türbe-i şerifesi

karşusunda vâkı' bir buķ'a-i
münîfede mütevâzi'-i

türbe'-i şerîfesinde:

1. **türbe'-i şerîfesinde:**-si, -
(n)de

Sayfa 55

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

'âzim-i cennât-i 'âliyyât
oldılar Qabr-i şerîfleri
Sultân Eşref-zâde türbe'-i
şerîfesinde olup birâderi

türbe-i şerîfesindedür:

1. **türbe-i şerîfesindedür:**-
si, -(n)de, -dür

Sayfa 54

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

eylemişdür Qabr-i şerîfleri
ceddi 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretlerinüñ türbe-i
şerîfesindedür ve

türbe-i şerîfi:

1. **türbe-i şerîfi:**-i

Sayfa 57

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

şehîd eylemişdür Qabr-i
şerîfleri Şeyḥ 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretlerinüñ türbe-i
şerîfi karşusunda bir

türbe-i şerîflerindedür:

1. **türbe-i şerîflerindedür:**-
ler, -i, -n, -de, -dür

Sayfa 51

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

şerîfleri Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ türbe-i
şerîflerindedür Raḥmetullahi
'aleyh Menkıbe

2. **türbe-i şerîflerindedür:**-
ler, -i, -n, -de, -dür

Sayfa 56

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Kutsal, şerefli türbe.

şerîflerindedür bu Şeyḥ-i
'âlikadriñ dört evlâd-ı
zükürü olup biri Şeyḥ
Muḥyi'd-din Efendi biri

**türbe'-i sultân eşref-
zâdevi:**

1. **türbe'-i sultân eşref-
zâdevi:**-yi

Sayfa 54

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Sultan Eşrefzade

türbesi.

tâmmla mu'tekid olmak
ḥasebiyle âsitâne-i
Eşrefiyyeyi ve türbe'-i
Sultân Eşref-zâdevi tarḥ-ı

tut:

1. **tutdum:**-du, -m

Sayfa 20

Satır: 15

Yakalamak.

eydür ki vâlide bir kaçgın
kul tutdum şol ḥânedede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḥı gelüp ol kulu

2. **tutup:**-up

Sayfa 20

Satır: 12

Yakalamak.

mezbür bu kelâmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zâdeyi tutup Tirse

3. **tutup:**-up

Sayfa 36

Satır: 13

Yakalamak.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sūhte tutup
gerden ü pâyine zencîr ü lâle
taḥup İstanbula

4. **tutup:**-up

Sayfa 37

Satır: 9

Yakalamak.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözilüp tutup yine
bağlarlar yine çözilür
'Âḥirü'l-emr nâçâr ḳalup

5. **tutmağa:**-mağ, -a

Sayfa 29

Satır: 17

(Ağızda) tutmak.

üzere şekeri deḥânlarında
tutmağa işâret ider
Mükerreme Sultân daḥı
şekeri deḥânlarına va'z ider

6. **tutsunlar:**-sun, -lar

Sayfa 29

Satır: 13

(Ağızda) tutmak.

deḥânlarında tutsunlar
pâdişâḥ Hâzretleri

kızlarağasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vâlidesi

tūti'-i cān-ı 'azīzleri:

1. **tūti**'-i cān-ı 'azīzleri:-ler,
-i

Sayfa 31

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Aziz can kuşu.

da 'veti'l-kerīm tūti'-i cān-ı
'azīzleri pervāz-ı
behişt-i cavidān olup
tayarān-ı gülīstān-ı 'ālem

U

uğra:

1. **uğraduğda**:-duğ, -da

Sayfa 53

Satır: 20

Uğramak II ziyaret

etmek.

İraçeyn seferine giderken
kaşaba-i İznike
uğraduğda Hazreti Şeyh Sırrı
'Ali Efendi ile

uhud gāzāsında:

1. **uhud gāzāsında**:-*(n)da*

Sayfa 52

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Uhud Savaşı Hicretin

üçüncü yılında (M. 625)

Müslümanlar ile Mekkeli

müşrikler arasında Uhud

Dağı çevresinde yapılan

savaş.

i şerīfi kıra'at olunup şalāt-ı
işrak kılınduğda hāzır
olan fuğarāya buyurmuşlar ki
Uhud Gāzāsında

ukbā:

1. **'ukbāda**:-da

Sayfa 40

Satır: 19

Ahret, öbür dünya.

Dünyā ve 'ukbāda destgīr
Hazreti pīr-i rüşen-zamīr
Şeyh 'Abdullah Rūmī e'l-
İznikī e'l-Kādīrī El-

2. **'ukbāya**:-ya

Sayfa 44

Satır: 14

Ahret, öbür dünya.

Şaferü'l- hayrında şarāb-ı
vişālī içmiş ve dünyādan
'ukbāya göçmüşdür Kıbr-ı
şerīfleri kaşaba-i

3. **'ukbāya:**

Sayfa 51

Satır: 8

Ahret, öbür dünya.

terbiye'-i sālīkine iştiğāl üzre
iken biñ on iki tārīhinde
dünyādan 'ukbāya irtihāl
buyurmuşlar Kıbr-ı

4. **'ukbāya**:-ya

Sayfa 61

Satır: 6

Ahret, öbür dünya.

tārīhinde şarāb-ı vişālī içmiş
ve dünyādan 'ukbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte'āl sene 1153

5. **'ukbāya**:-*(y)a*

Sayfa 63

Satır: 19

Ahret, öbür dünya.

günü āb-ı memātī nüş ve
dünyādan 'ukbāya
göçmüşdür zāviye-i

merkūmede defīn vü
pederleri

6. **'ukbāya**:-*(y)a*

Sayfa 69

Satır: 16

Ahret, öbür dünya.

riyāzāta iştiğāl üzre iken biñ
altmış tārīhinde
çeşende-i şehd ü vişāl ve
dünyādan 'ukbāya irtihāl

7. **'ukbāya:**

Sayfa 71

Satır: 16

Ahret, öbür dünya.

iştiğāl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferü'l-hayrında
şarāb-ı vuşlatı nüş vü
dünyādan 'ukbāya irtihāl

'ülemā:

1. **'ülemāsi**:-sı

Sayfa 28

Satır: 9

Alimler, bilginler.

deyü ilhāh ve ibrām ider
'Ülemāsi ve vüzerāsi cem'
olup pādīşāhum siz hālīfe-i
İslāmsuñuz anlar bir

'ulemā-i kirām:

1. **'ulemā-i kirām:**

Sayfa 47

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Önde gelen büyük

alimler.

'ulemā-i Kirām ve evliyā'i
kāmīlīn Rıdvanullahi
'anhüm hāzır olmuşlar
'Abdu'r-raḥīm Tırsı

'ulema-i' aşr:

1. **'ulema-i' aşrından:-i, -**
(n)dan

Sayfa 70

Satır: **11**

Asrın âlimleri.

Efendi dinmekle meşhûr idi
'Ulema-i' aşrından
ağz-ı 'ulûm itdükden sonra
mülâzım u müderris

'ulûfe:

1. **'ulûfe:**

Sayfa 30

Satır: **11**

Maaş, aylık.

aluñ birer 'ulûfe deyü birer
avuc akçe virürler ve
her biri ta' dâd iderler
görürler ki temâm hesâbınca

'ulûm-ı zâhireye:

1. **'ulûm-ı zâhireye:-ye**

Sayfa 4

Satır: **11**

Kelime Tipi: -

Medrese ilimleri

dışında kalan ilimler.

Hzretleri 'âlem-i şebâbda
'ulûm-ı zâhireye ile
meşgûl olup hatta ba'zılar
kırk sene taḥşîl-i 'ilm-i

'ulûm-ı zâhiriye:

1. **'ulûm-ı zâhiriye:**

Sayfa 60

Satır: **13**

Kelime Tipi: -

Okuma ve öğrenme ile

kazanılan akli ve nakli
ilimler.

zâhiriye ve bâtınyede
yegâne olmağıla enisü'l-
cinân nâm bir tefsîr-i şerîf
cem' ve te'lîf buyur-

'umdetü'l vâşilîn:

1. **'umdetü'l vâşilîn:**

Sayfa 67

Satır: **28**

Kelime Tipi: -

Gerçeğe ulaşmış olan

âriflerin dayanağı.

Hâzretlerinüñ maḥdûm-ı
mükerremeleri 'umdetü'l
vâşilîn zübdetü'l-kâmîlin

umûr-ı memâlik-i**islâmiyye:**

1. **umûr-ı memâlik-i**

islâmiyye:

Sayfa 31

Satır: **15**

Kelime Tipi: -

İslam devletini işleri.

umûr-ı memâlik-i İslâmiyye
ile muḳayyed olur
Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ
Muşliḫi'd-din Ḳuddise

ur:

1. **urup:-up**

Sayfa 27

Satır: **15**

Vurmak.

ref' iderler ve ellerinde olan
'aşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

2. **ur:**

Sayfa 70

Satır: **29**

Bırakmak.

Gel semender gibi âteş içre
cevlân eyleyüp Ur vücûduñ
şem'-i 'ışka yanuben
pervâne ol

uy:

1. **uyanlar:-an, -lar**

Sayfa 61

Satır: **2**

Uymak, bağlı olmak.

zikriyle zâhid tövbe-kâr oldu -
her seher iñler nâleler
eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldu 'ışka uyanlar

uyhu olmaz:

1. **uyhu olmaz:-maz**

Sayfa 36

Satır: **6**

Kelime Tipi: -

Gaflet içinde olmak.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç 'aşık uyur mı
'aşıka ḥôd uyhu olmaz
ḫarâmdur Zeliḫâ Ḥâtûn

uyhusı arasında:

1. **uyhusı arasında:-(n)da-**

şı, -(n)da

Sayfa 59

Satır: **13**

Kelime Tipi: -

Uyku arası.

ḫayâtdan nâ-ümid olup
uyhusı arasında görmüş ki
Eşref-zâde Şeyḫ Şerafe'd-din
Efendi fuḫarâsı ile

uyu:

1. **uyuduḫda:-duḫ, -da**

Sayfa 37

Satır: **16**

Uyumak, uyku halini

almak.

adamlar ‘azm-i cāmeḥāb
iderler Maḥbūsuñ daḥı
üzerine nevm ğalebe idüp bir
mikdār uyuduḡda

2. uyur:-r

Sayfa 36

Satır: 5

*Uyumak II Gaflet içinde
olmak.*

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ‘āşık uyur mı
‘āşıkā ḥōd uyḡu olmaz
ḥarāmdur Zelīḥā Ḥātūn

uzad:

1. uzadıvirdi:-(ı)vir, -di

Sayfa 32

Satır: 13

Uzatmak.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telkīn-i
zıkr iderler anlar daḥı
mübārek ellerin tıttup telkīn-i

2. uzad:

Sayfa 34

Satır: 21

Uzatmak.

uzad ayaḡını yāḥūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

3. uzadurum:-ur, -um

Sayfa 34

Satır: 21

Uzatmak.

uzad ayaḡını yāḥūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-

i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

Ü

ü:

1. ü:

Sayfa 8

Satır: 9

Ve bağlacı.

ü seccāde ile ḳasaba-i İznike
istiḥlāf buyurmışlar
Eşref-zāde Efendi daḥı gelüp
ḳasaba-i İznike ihtifā

2. ü:

Sayfa 10

Satır: 8

Ve bağlacı.

gezerler imiş imdi
müstakbilin ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen er ‘ālem ü
çeraḡ ve cemā‘atle

3. ü:

Sayfa 14

Satır: 4

Ve bağlacı.

ve müşāhede şafāsından
ayırup ‘ālem-i nāsūta ve
ḥasret ü iftirāḳa getürüp
ḳıydı demek idi benüm

4. ü:

Sayfa 14

Satır: 17

Ve bağlacı.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ‘ālem
ü çeraḡ ve seccāde ve
‘aşā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sulṫān

5. ü:

Sayfa 17

Satır: 21

Ve bağlacı.

isti‘dādı zāhir ü nümāyān
olduḡda fuḳarā zebānların
kütāḥ idüp iti‘raf iderler
Ba‘dehu Eşref-zāde Sulṫān

6. ü:

Sayfa 18

Satır: 4

Ve bağlacı.

sürüp veda‘ idüp ‘azm-i rāḥ
iderler Şeyḡ Ḥüseyyin
Ḥāzretleri pend ü naşihat
idüp buyururlar ki Rūmī

7. u:

Sayfa 19

Satır: 17

Ve bağlacı.

buyurduḡlarında nihāyet faḳr
u fenāya müstaḡraḳ
olup ḥatta ‘avām istiḥḳār
tarafında olurlar ḥatta

8. ü:

Sayfa 21

Satır: 20

Ve bağlacı.

kenārında bir şavma‘a binā
itdi Sulṫān Eşref-zāde
Ḥāzretleri anda ‘ibādet ü
tā‘ate meşḡul olmuşlardur

9. ü:

Sayfa 31

Satır: 12

Ve bağlacı.

ve evliyānuñ himmeti
sizūnle berāberdür deyü

pādişāhi tesliye-i hātır idüp
ba 'dehu' l-va' z tevķir ü

10. ü:

Sayfa 35

Satır: 8

Ve bağlaci.

olup bir çäre bulunmayup
Hāzreti Eşref-zādenüñ
kerīme-i muhteremelerini
sarāy-ı hümayūna celb ü

11. ü:

Sayfa 36

Satır: 14

Ve bağlaci.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sūhte tutup
gerden ü pāyine zencir ü lāle
taķup İstanbula

12. ü:

Sayfa 36

Satır: 14

Ve bağlaci.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sūhte tutup
gerden ü pāyine zencir ü lāle
taķup İstanbula

13. u:

Sayfa 41

Satır: 3

Ve bağlaci.

hulefāsınuñ zuhūra gelen
havāriķ-i 'ādāt u
menāķib-ı vefiyātına āgāz
olındı *Ve*' s-selām Zīb-i

14. u:

Sayfa 41

Satır: 15

Ve bağlaci.

meclis-i şeriflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Fakīh-hānelerine alup

15. u:

Sayfa 44

Satır: 8

Ve bağlaci.

merātib-i 'āliyye nā' il ve
me'ārif-i İlähiyye
ıttıla' -ı hāşıl u hilāfet virüp
seccādelerini dahı teslim

16. ü:

Sayfa 44

Satır: 11

Ve bağlaci.

irşād-ı sālīkīn ve terbiye-i
tālībīn ile iştiğāl ü etrāfa
hulefā irsāl itmek üzre iken
toķuz yüz yirmi altı

17. ü:

Sayfa 47

Satır: 8

Ve bağlaci.

nisvāna irişdüğümde beni
Şeyh 'Abdu' r-rahīm
Tırsiye ber-müciib-i şer' -i
şerif 'aķd ü nikāh

18. u:

Sayfa 49

Satır: 1

Ve bağlaci.

niçe emşār u memālik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şām-ı Şerif ve
Haremeyn-i Şerifeyn

19. ü:

Sayfa 49

Satır: 4

Ve bağlaci.

Hādimefīn-i devlet-i āl-i
'Osmān Sultān Selīmden
berīdür Hāķķ Te'ālā rüz-ı
kiyāmete degin feth ü

20. ü:

Sayfa 50

Satır: 25

Ve bağlaci.

Menķibe Sultān Eşrefzāde
vāhīd-i dehr ü ferīd-i 'aşr
e' s-seyyid e' ş-Şeyh
'Abdu' l-kādir Efendi
Hāzretlerinüñ zebān-ı
dürefşanlarından mesmū'
oldı ki

21. ü:

Sayfa 53

Satır: 14

Ve bağlaci.

'āliyyeyi pederleri Pīr Hāmdı
Efendiden görüp
mücāz ü müstahlef olmağıla
peder-i sāmi-ķadrleri

22. ü:

Sayfa 55

Satır: 4

Ve bağlaci.

pesendidür tārīķat-ı 'āliye-i
Ķādirīyeyi peder-i 'ālī-
ķadrlerinden görüp mucāz ü
müstahlef olmağıla

23. u:

Sayfa 55

Satır: 8

Ve bağlaci.

Eşrefiyyede pederlerinüñ
yerine Şeyh olup nice

māh u sāl riyāzāt ve
mücāhedāt iştiğāl üzere iken

24. ü:

Sayfa 56

Satır: 8

Ve bağlacı.

ferzendidür tarikat-ı 'aliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücāz ü müstaḥlef
olduklarında pederleri

25. ü:

Sayfa 56

Satır: 23

Ve bağlacı.

pederlerinden görüp mücāz ü
müstaḥlef
Hāşiye

26. u:

Sayfa 57

Satır: 17

Ve bağlacı.

şerīfleri Sırrīdür ki ba'zı
ebyāt u eş'ār
buyurmuşlardır nitekim bu
rubā'iyeyi -i Fārisiyye

27. u:

Sayfa 58

Satır: 8

Ve bağlacı.

vāki' zāviye-i Eşrefiyede
istiḥlaf itmekle nice māh
u sāl karye-i mezbūrede
'ibādāt ü ta'āte iştiğāl

28. ü:

Sayfa 58

Satır: 8

Ve bağlacı.

vāki' zāviye-i Eşrefiyede
istiḥlaf itmekle nice māh
u sāl karye-i mezbūrede
'ibādāt ü ta'āte iştiğāl

29. ü:

Sayfa 58

Satır: 13

Ve bağlacı.

görüp anlardan mücāz ü
müstaḥlef olduğdan sonra
Burusada Sedbaşı fevkinde
Eyüb Efendi zāviyesi

30. ü:

Sayfa 60

Satır: 4

Ve bağlacı.

revān oldılar ben daḥı bīdār
oldum gördüm ki
āşār-ı şıḥḥat üzerimde zāhir
ü nümāyān olmuş

31. ü:

Sayfa 60

Satır: 10

Ve bağlacı.

fazīlet-nişāb daḥı tarikat-ı
'aliyyeyi pederlerinden
görüp mücāz ü müstaḥlef
olduklarında Burusada

32. ü:

Sayfa 63

Satır: 14

Ve bağlacı.

tarikat-ı 'aliyyeyi 'ammileri
Şeyḥ 'İzze'd-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müstaḥlef

33. ü:

Sayfa 64

Satır: 11

Ve bağlacı.

defn ü pederine vü
birāderine qarīndür o mifzāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tāriḥ-i

34. ü:

Sayfa 64

Satır: 14

Ve bağlacı.

fevtin göçdi Faḥre'd-din
Efendi vāh * Şeyḥ-i
mezbūr 'ilm ü fazlla meşhūr
ve ḥatt-ı ta'likde ḥattāt

35. ü:

Sayfa 65

Satır: 2

Ve bağlacı.

eşrefü'l-meşāyihü'l-kāmilin
Eşref-zāde Efendi
Ḳuddise Sırruḥu
āsītānesinden feyz ü himmet

36. ü:

Sayfa 65

Satır: 4

Ve bağlacı.

olinmağa 'ālem-i bātından
işāret olmağla tarikden
bilkülliyeye ferāğat ü İznike
varup Eşref-zāde Efendi

37. ü:

Sayfa 65

Satır: 7

Ve bağlacı.

tarikat ve aḥz ü izn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
ḥālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

38. ü:

Sayfa 65

Satır: 16

Ve bağlacı.

cânından bîzâr eylese
bereket-i ziyâreti ile mehd-i
râhatda istirahat itmesi
mu'ayyen ü muhaqqakdur

39. ü:

Sayfa 67

Satır: 5

Ve bağlacı.

'aşırda 'ilm ü fazlla meşhür
olan Sultân Murad
Hân-ı Şânî câmi'î imâmı
olan Muhyi'd-din Efendiden

40. ü:

Sayfa 67

Satır: 16

Ve bağlacı.

Sa'âde'd-din Efendi
(kavâbil-i müsta'idâm)
müsta'id
talebeleri cem'
eyledüklerinde taleb ü ragbet
ile

41. u:

Sayfa 70

Satır: 12

Ve bağlacı.

Efendi dinmekle meşhür idi
'Ulema-i'aşırından
ahz-ı 'ulüm itdükden sonra
mülâzım u müderris

üç:

1. üç:

Sayfa 32

Satır: 2

Sayı sıfatı, üç.

eyledüklerinden üç sâ'at
mürürında diyâr-ı
Horasandan üç tâlib gelür
Hâzreti Eşref-zâdeyi

üç sâ'at mürürında:1. üç sâ'at mürürında:-i, -
n, -da**Sayfa 32**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Üç saat geçtikten sonra.

eyledüklerinden üç sâ'at
mürürında diyâr-ı
Horasandan üç tâlib gelür
Hâzreti Eşref-zâdeyi

üçünci:

1. üçünci:

Sayfa 22

Satır: 10

*Üç sayısının sıra sayı
sıfatı.*

ider Bir miqdâr tevaqquf
idüp yine işaret iderler
yine men' ider üçünci
işaretlerinde yine Mevlânâ

2. üçünci:

Sayfa 63

Satır: 18

*Üç sayısının sıra sayı
sıfatı.*

zâviyesinde post-nîşîn olup
'ibadât ü tâ'âte iştiğâl
üzere iken biñ yüz elli beş
şevvâlün üçüncü Cum'a

ümid:

1. ümîddür:-dür

Sayfa 26

Satır: 3

*Arzu edilen bir iyiliği
bekleme, umma, umut.*

itdüm eğer ol 'azîzi dahı
getürürsenüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

üst:

1. üstinde:-i, -(n)de

Sayfa 51

Satır: 21

Üst, üzeri.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işaret
buyururlar dervîş dahı ağaca
yakın

üstâd:

1. üstâd:

Sayfa 38

Satır: 4

Usta.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepentün
çıkmasını ricâ ider Üstâd
dahı 'ale'r-re'si ve'l-

2. üstâdları:-lar, -ı

Sayfa 68

Satır: 11

*Tarikat önderi, şeyh,
pir.*

üstâdları Muhyi'd-din
Efendinün kerîmesini
tezevvüc idüp anlarun yerine
Sultân Murad Hân-ı

**üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih:**1. üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih:**Sayfa 3**

Satır: 1

*Kelime Tipi: -
Şeyh ve alimlerin
hocası.*

tefsirinde şâhib-i tefsir olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih bahrû'l-hakâ'ık
ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı
bihân Baqlî Kâddesallahü
Te'âlâ ruhahü

**2. üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih:**

Sayfa 3

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Şeyh ve alimlerin

hocası.

âyet-i kerîmesinin tefsirinde
şâhib-i tefsir olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih bahrû'l-hakâ'ık

**3. üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih:**

Sayfa 3

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Şeyh ve alimlerin

hocası.

tefsirinde şâhib-i tefsir olan
üstâdü'l-'ulemâ' ve'l-
meşâyih bahrû'l-hakâ'ık
ve'l-'irfan Şeyh-i Rûz-ı
bihân Baqlî Kâddesallahü
Te'âlâ ruhahü

üzer:

1. üzerlerine:-ler, -i, -ne

Sayfa 4

Satır: 20

Üzeri, üstü.

vekâyi' sebebiyle muhabbet-
i ezeli ve 'inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine gâlib ve
müstevlî olup cezbetü'n

2. üzerlerine:-ler, -i, -(n)e

Sayfa 34

Satır: 18

Üzeri, üstü.

şehr-i Hamâda Şeyh-i
sa'âdet-bağşları e'ş-Şeyh
Hüseyn Efendi
Hâzretlerinün üzerlerine
gayret

3. üzerlerine:-ler, -i, -(n)e

Sayfa 35

Satır: 24

Üzeri, üstü.

enva'-ı 'ibâdet ve ta'âte
meşgûl iken bir şeb
üzerlerine

4. üzere:-i, -ne

Sayfa 45

Satır: 7

Üzeri, üstü.

ol küçük tencerenün üzerine
bir fâtihâ'-i şerîfe
tilâvet şahanları talduruñ
deyü emr eyler ol büyük

üzere:

1. üzere:

Sayfa 29

Satır: 17

Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.

üzere şekeri dehânlarında
tutmağa işâret ider
Mükerrerme Sultân dahı
şekeri dehânlarına va'z ider

2. üzere:

Sayfa 34

Satır: 16

Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.

tevâzu' idi hâlâ merkad-ı
münîrleri olan mahalle
ahâlisi inkâr üzere olup
rencide iderler imiş hatta

3. üzere:

Sayfa 35

Satır: 1

Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.

âsitâne'-i 'âliyyesine 'azîm
ri'âyet üzere olurlar
Menkıbe Şeyh 'Abdülkâdir
Necîb Efendi

4. üzere:

Sayfa 38

Satır: 8

Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.

Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinün hayır
du'âlarına
iştiğâl üzere olup Burusaya
gelüp tahrîr olıduğı

5. üzere:

Sayfa 38

Satır: 9

Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde

"doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere ser-güzeştesini beyân eylemişdür bu kışşadan bize hâşıl oldı ki âsitâne-i âliyyelerine rüy-ı māl

6. üzere:

Sayfa 53

Satır: 17

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

dermiyân idüp envâ'-ı ibādâta iştiğâl üzere iken Hâkân-ı 'Osmaniyyeden Sultân Murâd Hân-ı Râbi'

7. üzere:

Sayfa 54

Satır: 6

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

kâşiler ile müzeyyendür ol kâşilerün üzerinde cellî ve ta'lîk olmak üzere huṭûṭ-ı ğarîbe ve nuḳûş-ı

8. üzere:

Sayfa 54

Satır: 12

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Hâzreti Şeyh Sırrî 'Ali Efendiden teberrük olmak

üzere bâkîdür Seyf-i mezbûr nevâdir-i dehrdendür

9. üzere:

Sayfa 54

Satır: 14

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Ba' dehu Şeyh Sırrî 'Ali Efendi âsitâne-i cedîde-i Eşrefiyede terbiye-i sellâk ve irşâd-ı ṭüllâb üzere

10. üzere:

Sayfa 55

Satır: 8

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Eşrefiyede pederlerinün yerine Şeyh olup nice mâh u sâl riyâzât ve mücâhedât iştiğâl üzere iken

11. üzere:

Sayfa 57

Satır: 23

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

nice sâl-i 'ibādât ve ta'âte iştiğâl üzere iken

12. üzere:

Sayfa 58

Satır: 9

Amaç, koşul, zamanda

yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere iken irtihâl buyurup zâviye-i mezkûrede mihrâb dîvârı verâsında rahmet-i Hâkka karîndür

13. üzere:

Sayfa 62

Satır: 11

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere iken biñ yüz kırk üç senesi cân-ı 'azîzini Hâllâk-ı Lem-yezele teslîm itmekle cesed-i şerîfi

14. üzere:

Sayfa 63

Satır: 18

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

zâviyesinde post-nîşîn olup 'ibādât ü ta'âte iştiğâl üzere iken biñ yüz elli beş şevvâlün üçüncü Cum'a

15. üzere:

Sayfa 64

Satır: 9

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

iştigāl üzere iken biñ yüz
yetmiş altı şaferinde dār-ı
beķāya irtihāl buyurmuşlar
Eyüb Efendi zāviyesinde

üzeri:

1. **üzerinde:-(n)de**
Sayfa 32
Satır: 12
Üzeri, üstü.

meşgūl olurlar Nāgāh Sultān
Eşref-zāde mağsel
üzerinde mübārek dīdelerūñ
açup ve yed-i şerīflerūñ

2. **üzerine:-(n)e**
Sayfa 32
Satır: 10
Üzeri, üstü.

iken Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerini ğasl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fuķarā bir miķdār zikre

3. **üzerine:-(n)e**
Sayfa 37
Satır: 16
Üzeri, üstü.

adamlar 'azm-i cāmeķāb
iderler Maķbūsuñ daķı
üzerine nevm ğalebe idüp bir
miķdār uyuduķda

4. **üzerine:-(n)e**
Sayfa 39
Satır: 4
Üzeri, üstü.

görür ki Eşref-zāde Sultān
Hāzretleri bir sefid ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Hātūn mübārek

5. **üzerinde:-(n)de**
Sayfa 47
Satır: 16
Üzeri, üstü.

gördüm ki bir meclis-i 'āli
bir dīvān vaz' olunmuş
ve bir taķt-ı 'āli kurlmuş ve
üzerinde Sultān-ı

6. **üzerinde:-(n)de**
Sayfa 54
Satır: 5
Üzeri, üstü.

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerūñ üzerinde cellī
ve ta'lik olmak üzere huķū-ı
ğaribe ve nuķuş-ı

7. **üzerimde:-m, -de**
Sayfa 60
Satır: 4
Üzeri, üstü.

revān oldılar ben daķı bīdār
oldum gördüm ki
āşār-ı şihhat üzerimde zāhir
ü nümāyān olmuş

üzerü:

1. **üzerümden:-m, -den**
Sayfa 60
Satır: 6
Üzeri, üstü.

Hāķķa hāmd ü senā eyledüm
Ba'dehu rüz-be-rüz
bilkülliye hāstalık
üzerümden gidüp şifāyāb

üzre:

1. **üzre:**
Sayfa 65
Satır: 12
Üzeri, üstü.

i maķzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

2. **üzre:**

Sayfa 3
Satır: 14
*Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.*

yetmiş kerāmāt-ı
zāhirelerinden ve menāķıb-ı
'aliyelerinden şikātdan
mesmū' olduğı vech üzere

3. **üzre:**

Sayfa 8
Satır: 8
*Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.*

tezvīc idüp kendülere dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet daķı virtüp āyin-i
meşāyih-ı Sultān üzre alem

4. **üzre:**

Sayfa 8
Satır: 11
*Amaç, koşul, zamanda
yakınlık, gibilik" anlamları
katan üzere edatı. Metinde
"doğrultusunda" anlamında
kullanılmıştır.*

üzre mütemekkīn olup Hācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyhā

5. **üzre:****Sayfa 15**

Satır: 4

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Sultān Eşref-zāde daḥı sem'an ve ta'āten diyüp emr-i şerīfleri üzere iderler şimdi tārīḫ-ı Eşrefiyeniñ

6. **üzre:****Sayfa 19**

Satır: 1

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

işāret buyurdukları perhiz üzere yedi sene muvāzibat idüp irşād-ı sālīk-i rāh-ı Ḥudāya ve terbiye-i

7. **üzre:****Sayfa 19**

Satır: 6

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

buyurup sinīn-i keşire envā'ı mücāhedāt ve riyāzāta iştiğāl ve eṭrāfa ḥülefā irsāl itmek üzere

8. **üzre:****Sayfa 22**

Satır: 7

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde

"doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzre mü'ezzine ikāmet eyle deyü imā eyler Molla Kūṭbe'd-din daḥı vaḫt olmadı deyü mü'ezzini men'

9. **üzre:****Sayfa 37**

Satır: 7

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

suḫte 'ādet-i kadīmeleri üzere iki bāzūlarından muḫkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

10. **üzre:****Sayfa 39**

Satır: 2

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

daḥı bu gelen Sultān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḥātūn ādāb üzere bir miḫdār tevāḫḫuf idüp

11. **üzre:****Sayfa 44**

Satır: 12

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

irşād-ı sālīkīn ve terbiye-i tālibīn ile iştiğāl ü eṭrāfa

ḥülefā irsāl itmek üzere iken tokuz yüz yirmi altı

12. **üzre:****Sayfa 51**

Satır: 7

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

terbiye'-i sālīkine iştiğāl üzere iken biñ on iki tāriḫinde dūnyādan 'uḫbāya irtiḫāl buyurmışlar Ḳabr-i

13. **üzre:****Sayfa 68**

Satır: 19

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

müdāvemem üzere iken biñ yirmi beş senesi şevvālū'l-mükerremūñ selḫinde irādet-i Ḥallāk-ı

14. **üzre:****Sayfa 69**

Satır: 15

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

riyāzāta iştiğāl üzere iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü vişāl ve dūnyādan 'uḫbāya irtiḫāl

15. **üzre:****Sayfa 71**

Satr: 15

Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

iştigāl üzere iken biñ yüz elli üç Şaferü'l-ḥayrında şarāb-ı vuşlatı nüş vü dünyādan 'uqbāya irtiḥāl

üzüm:

1. **üzümle:-le**

Sayfa 18

Satr: 8

Üzüm meyvesi.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāzet

V

va'de:

1. **va'demüz:-müz**

Sayfa 13

Satr: 9

Bir iş için önceden belirtilen zaman, süre.

gelüñ imdi iy dervīşān va'demüz encām buldı Rümīyi erba'ından iḥrāc idelüm çün

vāh:

1. **vāh:**

Sayfa 64

Satr: 13

Ünl. (Ar. vāh; ses taklidi k.) Acıma, yakınma, esef bildirir.

fevtin göçdi Faḥre'd-din Efendi vāh * Şeyḥ-i

mezbūr 'ilm ü fazıla meşhūr ve ḥatt-ı ta'līkde ḥattāt

vāhīd-i dehr:

1. **vāhīd-i dehr:**

Sayfa 50

Satr: 25

Kelime Tipi: -

Zamanının biriciği.

Menkıbe Sultān Eşrefzāde vāhīd-i dehr ü ferīd-i 'aşr e's-seyyid e'ş-Şeyḥ 'Abdu'l-kādir Efendi Ḥāzretlerinüñ zebān-ı dürefşanlarından mesmü' oldu ki

va' a:

1. **va' ayı:-(y)ı**

Sayfa 33

Satr: 1

Vuku bulmuş olay.

Nitekim bu va' ayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī 'Abdu'r-raḥīm Tırsī nazm idüp ḳaleme

vāki':

1. **vāki':**

Sayfa 44

Satr: 16

Bulunan, mevcut.

İzniḳde Sultān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi ḳarşusunda vāki' bir buḳ'a-i münīfede mütevāzi'-i

2. **vāki':**

Sayfa 58

Satr: 7

Bulunan, mevcut.

vāki' zāviye-i Eşrefiyede istihlaf itmekle nice māh

u sāl ḳarye-i mezbūrede 'ibādāt ü ta'āte iştigāl

3. **vāki':**

Sayfa 60

Satr: 11

Bulunan, mevcut.

İncirlice Maḥallesinde vāki' zāviye-i Eşrefiyede post-nişin ve mürebbī'-i tālibin olup 'ülüm-ı

4. **vāki':**

Sayfa 61

Satr: 7

Bulunan, mevcut.

göçmişdür İstanbulda Topḥanede vāki' 'āsitāne-i Ḳadiriyyede defin-i zir-i zemīn ve Ḥāzreti Şeyḥ

5. **vāki':**

Sayfa 68

Satr: 8

Bulunan, mevcut.

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥişārda Darbhane Maḥallesinde vāki' ḥālā kerīme-i mükerreremeleri

6. **vāki':**

Sayfa 69

Satr: 12

Bulunan, mevcut.

mükerreremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāki'

vāki' olan:

1. **vāki' olan:-an**

Sayfa 9

Satr: 11

Kelime Tipi: -
Olmuş olan,
gerçekleşen.

girüp erba'ın temām olıcağ
vākı' olan vākı'atları
bir kâğıda taḥrîr ve bir
mürekkep daḥı tedârik idüp

2. **vākı' olan:-an**

Sayfa 43

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkmak, vuku'
bulmak.*

aḳabenüñ miyânında vākı'
olan çeşme-sâr yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

3. **vākı' olan:-an**

Sayfa 25

Satır: 25

Kelime Tipi: -

*Vuku bulmak,
gerçekleşmek.*

*Sultan Eşref-zâde
Efendimüzün İslambola
pâdişâhun vākı' olan da'veti

vākı' oldı:

1. **vākı' oldı:-dı**

Sayfa 53

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkmak, vuku'
bulmak.*

bedkirdârdan bize ne ğam
didiler Nuşret-i Ḥudâya
ta'lik itmediler ol ecilden
şûret-i inhizam vākı' oldı

vākı' olmadı:

1. **vākı' olmadı:-ma, -dı**

Sayfa 8

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Oluşmak, meydana
gelmek.*

olmadı meğer ki vākı'am
olaydı Anı daḥı ki edeb
birle söyleyüp ta'bîr itdürür
idüm Bu denlü zamân

vākı' olmaz:

1. **vākı' olmaz:-maz**

Sayfa 21

Satır: 12

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkmak, vuku'
bulmak.*

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünki
veliden kizb vākı' olmaz
Pîrezen daḥı ḳadem-i

vākı' olmış:

1. **vākı' olmış:-mış**

Sayfa 50

Satır: 32

Kelime Tipi: -

*Oluşmak, meydana
gelmek.*

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmuşlar ki ey ahali-i

İzniḳ beynüñüzde şu
meḳüle bir guft u gu vākı'
olmuş eger şahîḥ bizüm
'alaḳamuzdan ise mâderinüñ

vākı' olmuşdur:

1. **vākı' olmuşdur:-mış, -dur**

Sayfa 57

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Gerçekleşme, vuku'
bulma, meydana gelme.*

Efendi ile emr-i
Şeyḫühîyetde beynerinde
münâzâ'ât-ı keşîre vākı'
olmuşdur Âḫḫîrü'l-emr

vākı' olup:

1. **vākı' olup:-up**

Sayfa 52

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkmak, vuku'
bulmak.*

olup mübârek dendân-ı
şerîfleri şehîd olmasına
bâ'is ol idi ki aşḫâb

2. **vākı' olup:-up**

Sayfa 48

Satır: 20

Kelime Tipi: -

*Gerçekleşme, vuku'
bulma, meydana gelme.*

oldı ki evliyaullah
murâdullah ile 'amel iderler
imiş
Ba'dehu vākı'a 'aynıyla
vākı' olup Sulṫân Selîm

vākı'a:

1. **vākı'am:-m**

Sayfa 8

Satır: 3

Rüya, düş.

olmadı meğer ki vākı'am
olaydı Anı daḥı ki edeb
birle söyleyüp ta'bîr itdürür
idüm Bu denlü zamân

2. **vākı'asında:-sı, -n, -da**

Sayfa 36

Satır: 18

Rüya, düş.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳı'asında görür ki bir pīr-i

3. **vāḳı'a:**

Sayfa 48

Satır: 20

Rüya, düş.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile 'amel iderler
imiş

Ba' dehu vāḳı'a 'aynıyla
vāḳı' olup Sultān Selīm

4. **vāḳı'alarını:-lar, -ı, -n, -ı**

Sayfa 9

Satır: 9

Vuku bulmuş olay.

vāḳı'alarını taḥrīr eyle andan
anlarıñ ḥidmetinde var
Eşref-zāde Ḥazretleri daḥı
gelüp İznikde erba'ine

5. **vakı'a:**

Sayfa 59

Satır: 25

Hakikaten, gerçekten.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı'a anlar rāhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

vāḳı'āt:

1. **vāḳı'ātleri:-lar, -ı**

Sayfa 9

Satır: 11

Olaylar.

girüp erba'in temām olıcaḳ
vāḳı' olan vāḳı'ātleri

bir kāḡıda taḥrīr ve bir
mürekkap daḥı tedārik idüp

2. **vāḳı'atlarıñ:-lar, -u, -ñ**

Sayfa 10

Satır: 18

Olaylar.

zīrā gözlüye gizli yokdur
Sultān Eşref-zāde daḥı
erba'inde gördükleri
vāḳı'atlarıñ kaḡıdını ḫaleb

vakit:

1. **vakitdendir:-den, -dür**

Sayfa 35

Satır: 17

Zaman, vakit.

vakitdendir diyerek naḳl
buyurmuşlar Menḳıbe
muḥkīdür ki Eşref- zāde
Sultān Ḥazretleriñ

vakt olmadı:

1. **vakt olmadı:-ma, -dı**

Sayfa 22

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Vakit olmak; vakti

gelmek.

üzre mü'ezzine iḳāmet eyle
deyü imā eyler Molla
Ḳuḫbe'd-din daḥı vakt
olmadı deyü mü'ezzini men'

vaktā ki:

1. **vaktā ki:**

Sayfa 49

Satır: 8

Kelime Tipi: -

Ne vakit ki.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥazretlerinden bi'z-zāt

istimā' olunmuşdur ki
buyurmuşlardur vaktā ki

vaktaki:

1. **vaktaki:**

Sayfa 31

Satır: 17

Ne vakit ki.

Sırruhu Ḥazretlerinden
mervīdür ki vaktaki Sultān
Eşref-zāde Ḥazretleri yā
eyyühe'n-nefsü'l

vakt-i müstehabbı:

1. **vakt-i müstehabbı:-ı**

Sayfa 22

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Müstehap Vakit.

müstehabbı ta'līm etmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zāde Ḥazretleri
yine 'ādet-i ḳadīmeleri

vakt-i şubḥ:

1. **vakt-i şubḥ:**

Sayfa 33

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Seher vakti.

Vakt-i şubḥ irdi dünyādan
gitti
Gördün o Sultānı nitdi

vakt-i zuhūr:

1. **vakt-i zuhūr:**

Sayfa 45

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Öğle vakti.

yine ḥidmete meşḡul olup
vakt-i zuhūr olduḳda

ezân-ı şerîf kıra'ât olunup
herkes tecdid-i vuzû idüp

vakt-i zuhûrda:

1. **vakt-i zuhûrda:-da**

Sayfa 37

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Öğle vakti.

bendsüz önlerinde sürerler
ve İstanbula vakt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşun hânesine nüzûl

vâlid:

1. **vâlidüm:-üm**

Sayfa 49

Satır: 9

Baba.

vâlidüm Şeyh 'Abdu'r-rahîm
Tırsî Hazretleri dâr-ı
bekâyâ intikâl
eyledüklerinden sonra bir
siyâh

vâlide:

1. **vâlide:**

Sayfa 20

Satır: 15

Anne.

eydür ki vâlide bir kaçgın
kul tutdum şol hânede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kulu

2. **vâlidesi:-(s)i**

Sayfa 20

Satır: 14

Anne.

nâm kıryeye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vâlidesi
var imiş vâlidesine

3. **vâlidesine:-(s)i, -(n)e**

Sayfa 20

Satır: 14

Anne.

nâm kıryeye götürüp bir
hâneye haps ider meğer
ol şahşın bir 'acüze vâlidesi
var imiş vâlidesine

4. **vâlide:**

Sayfa 21

Satır: 2

Anne.

hengâm-ı namâz olduĝda
Eşref-zâde Sulţân
buyururlar ki Vâlide şucağız
getür ki âbdest

5. **vâlidesi:-(s)i**

Sayfa 21

Satır: 17

Anne.

vâlidesi kažiyyeyi i'lâm
eyledükde ol dağı istiĝfâr
idüp bî'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nâm cüybârûn

6. **vâlidesinüñ:-si, -nü, -ñ**

Sayfa 25

Satır: 14

Anne.

Mehmed Hân * 'aleyhi'r-
rahmeti ve'l-gufrân
Hazretlerinüñ vâlidesinüñ
lisânında ekle maraží

7. **vâlidem:-m**

Sayfa 29

Satır: 4

Anne.

nedür buyuruñ edâ idelüm
pâdişâh Hazretleri
buyururlar ki bir vâlidem
vardur begâyet

8. **vâlideñüze:-ñüz, -e**

Sayfa 29

Satır: 12

Anne.

nefeslerine tutup ba'dehu
pâdişâha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vâlideñüze virün eriyince

9. **vâlidesi:-(s)i**

Sayfa 29

Satır: 14

Anne.

dehânlarında tutsunlar
pâdişâh Hazretleri
kızlaraĝasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vâlidesi

10. **vâlideleri:-ler, -i**

Sayfa 35

Satır: 20

Anne.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hazretlerinüñ
zevceleri ve Şeyh Pîr Hamdi
Efendinüñ vâlideleri

11. **vâlideleri:-ler, -i**

Sayfa 47

Satır: 1

Anne.

Pîr Hamdi Efendi
Hazretlerinüñ vâlideleri
merhûme
Züleyhâ Hâtündan
menkûldür ki pederüm
Sulţân

12. vālideleri:-ler, -i

Sayfa 47

Satır: 5

Anne.

Bāyezīd-i Velīnūn vālideleri
beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemā bulup ḥadd-i

13. vālidesi:-(s)i

Sayfa 47

Satır: 10

Anne.

eyleyüp İznike irsāl
olıñda Sultān Bāyezīd
ḥaşşakīlerinden Sultān
Korkud vālidesi baña
vaşiyet

vālide sultāna:

1. vālide sultāna:-a

Sayfa 29

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Osmanlı'da Sedef-i

Dürr-i Hilafet olarak da
bilinen, Osmanlı
padişahlarının saltanatları
sırasında hayatta olan
annelerine verilen unvandır.
ancak burada sultan II.
Beyazıd'ın annesi olan Sitti
Mükereme (Mükreme) Hatun
kastedilmiştir.

Mükerreme Sultāna irsāl
iderler ağa daḥı şekeri
vālide Sultāna virür ve Eşref-
zādenüñ vaşiyetleri

vālid-i büzürgvārlarınñ:

1. vālid-i

büzürgvārlarınñ:-lar, -i, -

n, -u, -ñ

Sayfa 35

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Saygıdeğer baba.

merḥūme Zeliḥā Hātun
vālid-i büzürgvārlarınñ
türbe'-i münifelerinde birkaç
gün i'tikāfa niyet idüp

var:

1. var:

Sayfa 5

Satır: 5

Var: Var, yokun karşıtı.

baña naşīb ve dāye var ise ve
ma'ārif-i İlāhī
müyesser olurısa 'ālametleri
zuhūr ide deyü niyyet

2. var:

Sayfa 8

Satır: 18

Var: Var, yokun karşıtı.

Sultānum seyr ü sülük
tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdır Yoḥsa daḥı var mıdır
Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. vardur:-dur

Sayfa 9

Satır: 2

Var: Var, yokun karşıtı.

gelmedi daḥı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmuşlar
ki imdi senüñ bu

4. vardur:-dur

Sayfa 14

Satır: 21

Var: Var, yokun karşıtı.

tepesinde bir pul vardur Şeyḥ
Ḥüseyn Ḥazretleri

buyururlar ki Rümī yine
Ḥācī Bayrām

5. var:

Sayfa 17

Satır: 12

Var: Var, yokun karşıtı.

getürürler Ba'dehu Eşref-
zāde daḥı elinde bir dāne
benefşesi var 'Azīz
Ḥazretlerine virür 'Azīz

6. var:

Sayfa 20

Satır: 14

Var: Var, yokun karşıtı.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḥāneye ḥaps ider meḡer
ol şaḥşın bir 'acūze vālidesi
var imiş vālidesine

7. var:

Sayfa 24

Satır: 8

Var: Var, yokun karşıtı.

idüp yine ḥālūme meşḡul
olurdum bir gün pazarda
bir ḥidmetleri var imiş varup
ol ḥidmeti edā

8. var:

Sayfa 25

Satır: 5

Var: Var, yokun karşıtı.

bu menḳıbeden iki ma'nā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbede naḳş olup

9. vardur:-dur

Sayfa 25

Satır: 10

Var: Var, yokun karşıtı.

Sultān Eşref-zāde
Hāzretlerinūn ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fıslıtyı işidür

10. var:

Sayfa 27

Satır: 2

Var: Var, yokun karşıtı.

İzniğe teveccüh iderler İznik
qurbında Derbent
nām bir kâfir qaryesi var bir
gice anda yaturlar

11. vardur:-dur

Sayfa 29

Satır: 4

Var: Var, yokun karşıtı.

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Hāzretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beğāyet

12. var:

Sayfa 45

Satır: 18

Var: Var, yokun karşıtı.

şoñra meşyistan içinde
yörükler t̄āifesi şeklinde bir
bölük cemā'at gelürler
ellerinde sofraları var

13. var:

Sayfa 51

Satır: 16

Var: Var, yokun karşıtı.

olur ki eğer Şeyh Efendi
Hāzretlerinūn kerāmeti
var ise bize bir miqdār şeker
bulsun dir Ba'dehu

14. var:

Sayfa 18

Satır: 7

*Haydi, durma
(pekiştirme sözü).*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāzet

15. var:

Sayfa 25

Satır: 7

*Haydi, durma
(pekiştirme sözü).*

tevḥīd-i Ḥudāya māni' olunca
var kıyās eyle ki
dahı ziyādesinūn zararı ne
ola biri dahı budur ki

16. var:

Sayfa 14

Satır: 20

Bulunmakta, mevcut.

Hāzretlerinūn re's-i
sa'ādetlerinde Hācī Bayrām
Velī

kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

17. var:

Sayfa 21

Satır: 9

Bulunmakta, mevcut.

bir dervīş var imiş halk
ibtidā taḥkīr idüp şoñra
ta'zīm iderler olduqda gā'ib
olmuş Bi-Ḥaḥḥ-ı Ḥudā

18. vardur:-dur

Sayfa 35

Satır: 12

Bulunmakta, mevcut.

teveccül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı maḥalde
āşarum vardur getür

19. var:

Sayfa 38

Satır: 16

Bulunmakta, mevcut.

Menkıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
mu'tekide Ḥātūn var imiş bir
şeb gūşüne bir

20. vardur:-dur

Sayfa 39

Satır: 21

Bulunmakta, mevcut.

maḥalde bir 'acūze ḥātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idūñ Maḥmūd
Paşanuñ ḥalāşıçūn

21. vardur:-dur

Sayfa 50

Satır: 6

Bulunmakta, mevcut.

şağ u sālīm olmuşlar nice
ādem şuretünde kelbden
dūn kimesneler vardur ki
evliya'ullaha münkir

22. vardur:-dur

Sayfa 56

Satır: 3

Bulunmakta, mevcut.

vardur nitekim bu ḥāşiyede
meşūr olan zāde-i
tab'-ı şerifleridür Hāzreti e'ş-
Şeyh Eşref-i Şānī

23. vardur:-dur

Sayfa 56

Satır: 18

Bulunmakta, mevcut.

pederlerinden müstahlef
olmuşlardır ve bunların
dahı ilahiyâtı vardır
nitekim yine hâşiyede

24. **vardur:**-dur

Sayfa 60

Satır: 17

Bulunmakta, mevcut.

vâridât-ı ilâhiyeleri vardır
nitekim bu ilâhîzâde-i
tab'-ı şerîfleridir zikriyle
'âşık gülzâr oldu taze-

25. **vardur.:**-dur.

Sayfa 70

Satır: 22

Bulunmakta, mevcut.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı
şî'riyesi dahi olup nice
ilahiyât-ımu'teberesi
vardur. Nitekim bu ilahi
zâde-i tab'-ı şerîfleridir

26. **var:**

Sayfa 5

Satır: 10

Varmak, gitmek.

Ḥazretlerine nazar idüp
buyururlar ki Dânişmend
var bize köftelü şorba getir
Anlar dahı pâzâra

27. **varup:**-up

Sayfa 5

Satır: 11

Varmak, gitmek.

varup her ne kadar köfte- lü
şorba arar ammâ
bulamaz Âhirü'l-emr
köftesüz bir çanak şorba alup

28. **varurlar:**-ur, -lar

Sayfa 5

Satır: 4

Varmak, gitmek.

Abdal Muḥammed Ḥazretleri
hayâtda iken 'ale's- şabâh
tefe'ül için huzurlarına
varurlar tarîk-i meşâyîhdan

29. **varup:**-up

Sayfa 6

Satır: 13

Varmak, gitmek.

Ḳuddise Sırrahu'l-Müste'an
Ḥazretlerine varup bizi
bendeliğe kabul idüp seyr-i
ilallah itmeğe bizi irşâd

30. **varduğda:**-duğ, -da

Sayfa 7

Satır: 12

Varmak, gitmek.

teklîf itmeye idi Çün Ḥacî
Bayrâm-ı Velînün
âsitâne-i sa'âdetlerine
varduğda taḥîr-i beytü'l-

31. **varmışlar:**-muş, -lar

Sayfa 7

Satır: 4

Varmak, gitmek.

ibtidâ' 'Aḳşemse'd-din
Ḥazretlerine varup soñra
Ḥacî
Bayrâm-ı Velî Ḥazretlerine
varmışlar Külli't-

32. **varup:**-up

Sayfa 7

Satır: 3

Varmak, gitmek.

ibtidâ' 'Aḳşemse'd-din
Ḥazretlerine varup soñra
Ḥacî
Bayrâm-ı Velî Ḥazretlerine
varmışlar Külli't-

33. **vardığı:**-dığ, -ı

Sayfa 8

Satır: 21

Varmak, gitmek.

nebînün kâdemi vardığı yire
velînün başı varmak
muḥâldür Eşref-zâde Efendi
Ḥazretleri eydür ki

34. **varmak:**-mak

Sayfa 8

Satır: 21

Varmak, gitmek.

nebînün kâdemi vardığı yire
velînün başı varmak
muḥâldür Eşref-zâde Efendi
Ḥazretleri eydür ki

35. **varup:**-up

Sayfa 8

Satır: 15

Varmak, gitmek.

Varup şeref-i şoḥbetiyle
müşerref olduğda eşnâ-i
kelâmda Eşref-zâde Efendi
Ḥazretleri buyururlar ki

36. **varuñ:**-uñ

Sayfa 9

Satır: 21

Varmak, gitmek.

istikbâli temâm itdünüz
varuñ Rûmdan bir er
geliyor anı dahı istikbâl idün
deyücek ahâli-i

37. **var:**

Sayfa 11

Satır: 20

Varmak, gitmek.

kerîmelerine dir ki kızum
babañ Hazretlerinüñ
hücre si çapısına var söyle ki
babacığum siz huzür-

38. **var:**

Sayfa 12

Satır: 14

Varmak, gitmek.

siz sağ oluñ Şeyh Hüseyin
Hazretleri buyurlar
ki var imdi hücrenün bābını
kilitleyüp miftāhını

39. **varduğda:-duğ, -da**

Sayfa 12

Satır: 7

Varmak, gitmek.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hādım olan dervīş bulamac
ile hücre çapısına varup

40. **varuñ:-uñ**

Sayfa 12

Satır: 22

Varmak, gitmek.

Bizüm Şeyhün ef ālinde
müdahelemiz yokdur
varuñ siz söyleyün dirler

41. **varup:-up**

Sayfa 12

Satır: 8

Varmak, gitmek.

otuz güne varduğda otuz
birinci günün gicesi
hādım olan dervīş bulamac
ile hücre çapısına varup

42. **varup:-up**

Sayfa 12

Satır: 15

Varmak, gitmek.

getür dervīş dağı varup
hücreyi kilitleyüp
miftāhını Şeyh Hüseyin
Hazretlerine getirürler

43. **varurlar:-ur, -lar**

Sayfa 13

Satır: 2

Varmak, gitmek.

Çün ba'zılar naşihat-pezīr
olmayup Hazreti Şeyhün
huzürına varurlar Sultānum
Rümī vefat eylemiş

44. **varup:-up**

Sayfa 16

Satır: 16

Varmak, gitmek.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

45. **varup:-up**

Sayfa 16

Satır: 1

Varmak, gitmek.

görüp ol gün bir şahrāya
teferruce giderler varup bir
beyābanda nüzüle emr
iderler fuçarā dirler ki

46. **varurlar:-ur, -lar**

Sayfa 17

Satır: 2

Varmak, gitmek.

Rümī niçe bulmuş deyü
serzeniş iderler fuçarā tiz ol
şu olan maħalle varurlar
görürler ki şu henüz çıkup

47. **varup:-up**

Sayfa 20

Satır: 16

Varmak, gitmek.

eydür ki vālide bir kaçgın
kul tutdum şol hānede
haps itdüm varup çifti
süreyüm dağı gelüp ol kulu

48. **varsun:-sun**

Sayfa 22

Satır: 21

Varmak, gitmek.

'İlm-i bātin taleb iden Eşref-
zādeye varsun Sultān
Eşref-zāde dağı buyurur ki
Molla Kutbe'd-din sen

49. **varup:-up**

Sayfa 23

Satır: 17

Varmak, gitmek.

hālet-i nez'de yanlarına
varup İmanlarına kaçd
itmem Sultān Eşref-zāde dir
ki mel'un Haqq Te'ālā

50. **varup:-up**

Sayfa 24

Satır: 6

Varmak, gitmek.

müridliğüm hālide Sultān
Eşref-zāde Hazretlerinüñ
bir hıdmeti olsa buyururlardı
varup hıdmeti edā

51. **varup:-up**

Sayfa 24

Satır: 8

Varmak, gitmek.

idüp yine hālūme meşgūl
olurdum bir gün pazarda
bir h̄idmetleri var imiş varup
ol h̄idmeti edā

52. **varup:-up**

Sayfa 24

Satır: 17

Varmak, gitmek.

varup h̄alvethānemde
zikru' llaha ile meşgūl oldum
Sultān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

53. **varuñ:-uñ**

Sayfa 26

Satır: 14

Varmak, gitmek.

pādişāha telh̄iş ider pādişāh
H̄azretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḥı

54. **varup:-up**

Sayfa 26

Satır: 1

Varmak, gitmek.

varup dir ki Sultānum bu
'abd-i dā'ıyeñüz İznikde
bir 'azīz gördüm hayli h̄üsn
ü h̄ālın müşāhede

55. **varup:-up**

Sayfa 26

Satır: 23

Varmak, gitmek.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde
Hazretlerinin İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

56. **varup:-up**

Sayfa 38

Satır: 12

Varmak, gitmek.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olunca
ziyāretlerine varup h̄idmet-i
'aliyyelerinde bulunan

57. **varuñ:-uñ**

Sayfa 39

Satır: 20

Varmak, gitmek.

mührin açup Ba'de'l- kirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām kaşabaya
varuñ ve anda falan

58. **varup:-up**

Sayfa 42

Satır: 7

Varmak, gitmek.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İznikde olurlar imiş
ve h̄ālā evlād-ı kirāmları daḥı
bu 'ādeti icrā iderler

59. **varur:-ur**

Sayfa 43

Satır: 18

Varmak, gitmek.

aķabenüñ miyānında vāķi'
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muķeddemen
İznikde kendüden

60. **varıluþ:-ıl, -up**

Sayfa 45

Satır: 3

Varmak, gitmek.

şahanları çok getirür
Kühistāne varıluþ h̄idmete

mübāşeret itdüklerinde şol
miķdār adam cem' olur

61. **varur:-ur**

Sayfa 52

Satır: 1

Varmak, gitmek.

varur görür ki zeytūn
ağacından şeker akup erik
ağacından şakız aķar dervīş
daḥı şekerı kōparup

62. **varup:-up**

Sayfa 65

Satır: 4

Varmak, gitmek.

olinmağa 'ālem-i bātından
işāret olmağla tarīķden
bilküllıye ferāğat ü İznike
varup Eşref-zāde Efendi

63. **varup:-up**

Sayfa 65

Satır: 12

Varmak, gitmek.

i mahzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i deründür her kim olursa
varup mezārı üzre

64. **var:**

Sayfa 15

Satır: 1

Haydi git!

Feammāsın daḥı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ķat ki yedi terk olsun

65. **var:**

Sayfa 15

Satır: 10

Haydi git!

fehvasınca buyururlar ki
Rûmî bir vilâyetde iki
pâdişâh şîgmaz var imdi seni
vaţanıña istiĥlâf

66. **varuñ:-uñ**

Sayfa 27

Satır: 18

Haydi git!

cümle serâsime olup lâ-
ya ‘kıl olurlar Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri
dervişlere varuñ şu yükü

67. **varuñ:-uñ**

Sayfa 31

Satır: 9

Haydi git!

Sultân Eşref-zâde buyururlar
ki pâdişâhum varuñ
siz ‘adâleti kendüñüze pîşe
idüñüñ cemi’-i enbiyâ

68. **var:**

Sayfa 43

Satır: 13

Haydi git!

Sultân Eşref-zâde buyurur ki
‘Abdürrahîm var bu
gice yaylağa git anlar daĥı
sem’an ve tâ’aten deyiüp

var-:

1. **varuñ:-(u)ñ**

Sayfa 6

Satır: 17

Varmak, gitmek.

intiĥâlîmüz daĥı ĥarîbdür
varuñ şehr-i Ankaraya
‘âzîmet idüp Hâcî Bayrâm-ı
Velî birâderümüze çün

2. **varuñ:-(u)ñ**

Sayfa 26

Satır: 21

Varmak, gitmek.

‘aceb müstaĥnî olur mürâî
ancaĥ varuñ ĥatlı idüñ
deyi emr ider ĥapucılar daĥı
ol aradan emr-i

3. **varurlar:-ur, -lar**

Sayfa 41

Satır: 14

Varmak, gitmek.

Tırsî dört yaşında iken
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ şavma ‘alarına
varurlar ve bir an

4. **varurlar:-ur, -lar**

Sayfa 66

Satır: 12

Varmak, gitmek.

mürür ider balıĥ çıĥmaz ol
gün ki Sinân Dede
Hâzretleri ol maĥalle
varurlar balıĥçılar balıĥ

var ola:

1. **var ola:**

Sayfa 16

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Bulunmak.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervîşân nâ-çâr ĥalküp etrâfi
bir miĥdâr geşt ü

2. **var ola:-a**

Sayfa 49

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Var olmak.

rençide itmeyin bunda bir
ĥikmet var ola
zühürına muntazır oluñ imdi
bu kelbüñ

varaka:

1. **varaĥayı:-(y)ı**

Sayfa 10

Satır: 19

Kaĥıt.

itdüklerin bilüp ol varaĥayı
ellerine virürler ĥatta
rivâyet olunur ki Sultân
Eşref-zâde ĥaşâ’idinde

vâridât-ı ilâhiyyeleri:

1. **vâridât-ı ilâhiyyeleri:-ler, -i**

Sayfa 60

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Sûfîlerde ilham yoluyla
kalbe gelen ve söylenen ilâhî
sözlere denir.*

vâridât-ı ilâhiyyeleri vardur
nitekim bu İlähîzâde-i
ĥab’-ı şerîfleridür zıĥriyle
‘âşıĥ gülzâr oldu tâze-

varlıĥuñdan göz yumup:

1. **varlıĥuñdan göz**

yumup:-up

Sayfa 70

Satır: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Mevcudiyetinden

*(Vücudundan)yiüz çevirmek,
vazgeçmek.*

Geçüben cân u cihândan
varlıĥuñdan göz yumup Şal
vüc
üdüñ bahr u ĥiddet içre bir
dürdâne ol

vâsıl oldukda:

1. **vâşıl oldukda**:*-duk, -da***Sayfa 50**

Satır: 30

Kelime Tipi: -

Ulaşmak.

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde
zühür-ı veled itmek
müteşavver degildür
dimişler

Ḥazreti Şeyḫ Pîr Ḥamdî
Efendiniñ kelâm sem'ına
vâşıl oldukda yevm-i

vâşıl olurlar:1. **vâşıl olurlar**:*-ur, -lar***Sayfa 36**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Ulaşmak, erişmek.

vâşıl olurlar Menkıbe
mervîdür ki Sultân
Eşref-zâde bu dâr-ı ğurûrdan
sarây-ı sürûra irtiḥâl

vâsîta:1. **vasıtasıyla**:*-sı, -y, -la***Sayfa 24**

Satır: 3

Vesile, araç.

Ḥabîb Dede vasıtasıyla zîb-i
maḥâfil-i kürsî Şeyḫ
'Abdu'r-raḥîm Tırsîden naql
buyurmuşlar ki

vasıyyet:1. **vasıyyetleri**:*-ler, -i***Sayfa 29**

Satır: 16

Nasîhat, öğüt.

Mükerreme Sultâna irsâl
iderler ağa daḫı şekeri
vâlide Sultâna virür ve Eşref-
zâdeniñ vasıyyetleri

vasıyyet idüp:1. **vasıyyet idüp**:*-üp***Sayfa 47**

Satır: 11

Kelime Tipi: -

*Öldükten sonra ne
yapılmasını istediğini
bildirmek.*

idüp didi ki zevcün 'Abdu'r-
raḥîm Tırsîden ricâ
idüp himmet talep iderüz ki
Sultân Bâyeziddan

vatan:1. **vaṭanıña**:*-ı, -n, -a***Sayfa 15**

Satır: 10

*Bir kimsenin doğduğu,
yaşadığı yer, memleket.*

fehvasınca buyururlar ki
Rümî bir vilâyetde iki
pâdişâh şıgmaz var imdi seni
vaṭanıña istiḥlâf

2. **vaṭanumuzdan**:*-umuz, -dan***Sayfa 32**

Satır: 5

*Bir kimsenin doğduğu,
yaşadığı yer, memleket.*

vaṭanumuzdan cüdâ olup
ta'ab ü meşakkat-ı râhı
ihtiyâr idüp bunda geldük ki
ḥidmet-i şerîfleriyle

vaṭan-ı aşlısi:1. **vaṭan-ı aşlısi**:*-sı***Sayfa 41**

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Asıl vatan, memleket.

muḳtedâ-yı enâmdur Vaṭan-ı
aşlısi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroĝlu
Aḫmediniñ

vaṭan-ı aşlıveleri:1. **vaṭan-ı aşlıveleri**:*-ler, -i***Sayfa 71**

Satır: 10

Kelime Tipi: -

*Asıl vatan II Ruhlar
âlemi.*

Şeyḫ 'İzze'd-din Efendi
Ḥazretlerinden tevbe ve
inâbet idüp vaṭan-ı aşlıveleri
olan ḫarye'-i

va'z' eyledüm:1. **va'z' eyledüm**:*-dü, -m***Sayfa 24**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Koymak.

gelmedi ben daḫı hemân ol
maḥâlden gidüp
alduĝum şeyi Sultân Eşrefiñ
önüne va'z' eyledüm

va'z' ider:1. **va'z' ider**:*-er***Sayfa 29**

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Koymak.

üzere şekeri dehânlarında
tutmaĝa işâret ider
Mükerreme Sultân daḫı
şekeri dehânlarına va'z' ider

va'z' ider:1. **va'z' ider**:*-er***Sayfa 14**

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Koymak.

ider Eşref-zāde
Hâzretlerinden mervîdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hidmet eyledüm içinde

va'z' iderler:

1. va'z' iderler:-er, -ler

Sayfa 32

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Koymak.

iken Sultân Eşref-zāde
Hâzretlerini gısl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fukarâ bir miqdâr zikre

2. va'z' iderler:-er, -ler

Sayfa 45

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Koymak.

iderler anlar dağı du'ā
buyurup Ba'de emr eyledi
ki ol hidmetde

važ' olunmuş:

1. važ' olunmuş:-ın, -muş

Sayfa 47

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Düzenleme.

gördüm ki bir meclis-i 'ālî
bir dīvān važ' olunmuş
ve bir taht-ı 'ālî kurulmuş ve
üzerinde Sultân-ı

važ'-ı haml idüp:

1. važ'-ı haml idüp:-üip

Sayfa 50

Satır: 34

Kelime Tipi: -

*Doğum yapma, çocuk
doğurma.*

batnında dört sene te'hîr
olınsun didükde filhal dört
sene tamāmında važ'-ı
haml idüp sırrı 'Alî Efendi
Hâzretleri âfitâb-âsâ'ı vü
bürüz etmişdür Hârrere

va'z-ı kadem idüp:

1. va'z-ı kadem idüp:-üip

Sayfa 44

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Ayağını koymak.

va'z-ı kadem idüp Sultân
Eşref-zādenüñ dağı hayır
du'aları ve himmet-
i 'āliyeleri destgîr olup

ve:

1. ve:

Sayfa 2

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

Ey hullân-ı vefâ ve
muḥıbbîn-i evliyâ-i ümmet-i
Muştafâ bu fakîr pür taqşîr
kim
'Abdullah Veliyüddin el-
Bursevî bi-ḳadril-mühceti
ve't-tâḳati Tefsîr-i 'Ārāyis

2. ve:

Sayfa 3

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

ve'l-'ırfan Şeyh-i Rüz-ı
bihân Baḳlî Ḳaddesallahü
Te'ālâ ruḫahü ve bil-
vâlideynden murâd meşâyih-
i

3. ve:

Sayfa 3

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

ma'rifetdür anlaruñ
emirlerinüñ 'adem-i
muḫâlefetleridür Ve 'inden-
nâs fezâ'illerini neşr

4. ve:

Sayfa 3

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

itmekdür deyü buyurduğı
ecilden tarîḳat-i 'aliyyede
sened-i sa'âdetümüz olan
Sultânü'l-'ārifin ve

5. ve:

Sayfa 3

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

yetmiş kerâmât-ı
zâhirelerinden ve menâḳıb-ı
'aliyyelerinden şikâtdan
mesmü' olduğu vech üzere

6. ve:

Sayfa 3

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

neşr itmeği kendüme farz-ı
'ayn bilüp bi'avnillahî
Te'ālâ ve bi-şefâ'atihi
Habîbihu'l- Muştafâ

7. ve:

Sayfa 3

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Sultânüñ ḫalîfesi ve dâmâdı
zîb-i maḫâfil kürsî e's-

Şeyh 'Abdü'r-raḥīm Tırsī
Ḥazretlerinin ḥalīfesidir

8. ve:

Sayfa 4

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

bulduğu meşhurdur Lâkin
şöhretten ictinâb idüp
iẖtifâyı münâsib görmişler
ve her ne kim anlar

9. ve:

Sayfa 4

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

iẖtiyâr ider sevâp daḥı
andadır ve mezbûr
Muḥammed Çelebi rivâyet
ider ki Eşref-zâde Sultân

10. ve:

Sayfa 4

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

vekâyi' sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve 'inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine ğâlib ve
müstevlî olup cezbetü'n

11. ve:

Sayfa 4

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

vekâyi' sebebiyle muḥabbet-
i ezeli ve 'inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine ğâlib ve
müstevlî olup cezbetü'n

12. ve:

Sayfa 5

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

baña naşib ve dâye var ise ve
ma'ârif-i İlahî
müyesser olurısa 'âlametleri
zuhûr ide deyü niyyet

13. ve:

Sayfa 5

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

baña naşib ve dâye var ise ve
ma'ârif-i İlahî
müyesser olurısa 'âlametleri
zuhûr ide deyü niyyet

14. ve:

Sayfa 6

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

idüñ deyü niyâz itdükde
Emir Sultân Kudûse
Sırrahu Ḥazretleri buyururlar
ki kuzu biz Pîr ve

15. ve:

Sayfa 6

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

Ḥazretlerinden tövbe ve
inâbe ve riyâzet-i şâkḳaya
muvâzabat iderler bir rütbe
ki mübârek re'slerinde

16. ve:

Sayfa 7

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

ḳarâr tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zâde Efendi
zâde Efendiniñ burunlarına
ḳoçutmuşlar yine beyinleri

17. ve:

Sayfa 7

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

ḥelâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi daḥı
sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ıbrıḳ
ve kürek ve süpürge

18. ve:

Sayfa 7

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

ḥelâ ile emr buyururlar
Eşref-zâde Efendi daḥı
sem'an ve
tâ'aten deyüp ellerine ıbrıḳ
ve kürek ve süpürge

19. ve:

Sayfa 7

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

ziyâde riyâzet ve mücâhede
ile imâmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

20. ve:

Sayfa 7

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

ḥidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelâm şöyle ola
ki dünyâ kelâmı idi Şeyḫ
Ḥazretleri buyururlar ki

21. ve:

Sayfa 8

Satır: 7

"Ve" bağlacı.

tezvîc idüp kendülere dâmâd
idinmişler ve izn ü

icâzet dahı virüp âyin-i
meşâyih-ı Sultân üzre alem

22. ve:

Sayfa 8

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

buyurlar ki bir velîniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-
ı mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

23. ve:

Sayfa 9

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

girüp erba'in temâm olıcağ
vâkî' olan vâkî'âtları
bir kâğıda tañrîr ve bir
mürekkep dahı tedârik idüp

24. ve:

Sayfa 9

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

hâliyle ve kerîmeleriyle
me'an kalkup Hamâya
giderler meğer hikmet-i
Rabbâni ol sene Şeyh

25. ve:

Sayfa 9

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

Hüseyin dahı Hacc-ı şerîfden
gelmişler ekâbir ve
a'yân vilâyet-i Hamâda sağır
ve kebîr Şeyh Hüseyin

26. ve:

Sayfa 9

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

Hüseyin dahı Hacc-ı şerîfden
gelmişler ekâbir ve
a'yân vilâyet-i Hamâda sağır
ve kebîr Şeyh Hüseyin

27. ve:

Sayfa 9

Satır: 24

"Ve" bağlacı.

vilâyet-i cem'an Rûm
tarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersağ yir giderler
Bu kimesne 'acaba kim

28. ve:

Sayfa 10

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

ve ne mağûle zâtdur deyü
muntazırlar iken
Eşref-zâde Efendi Hâzretleri
yanlarından geçüp

29. ve:

Sayfa 10

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

gezerler imiş imdi
müstakbilin kıyâs iderler ki
Rûmdan gelen er 'âlem ü
çerağ ve cema'atle

30. ve:

Sayfa 10

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

taşra çıkup hezâr-ı lütf ve
'arz-ı iştîyak birle
Eşref-zâdeye mülâkî olup
mesrûr itdüklerinden

31. ve:

Sayfa 11

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

tozuyla halvethâneye dâhil
olurlar Şeyh Hüseyin
dahı Eşref-zâdenün hâliyle
ve kerîmesini kendi

32. ve:

Sayfa 11

Satır: 7

"Ve" bağlacı.

sa'âdethânelerinde bir oda
tañliyye idüp ve anda
iskân itdürüp levâzımlarını
rûz-be-rûz i'tâ iderler

33. ve:

Sayfa 11

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

toğru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
'iyâlimüzün hâli nicedür hiç
bilmem ne çâredür

34. ve:

Sayfa 11

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

bu derde deyü huzûr-ı
kalblerini perişân ider Hâkk
Te'âlânun inâyeti ve Şeyh
Hüseyin Hâzretlerinün

35. ve:

Sayfa 11

Satır: 22

"Ve" bağlacı.

ı kalble hâlinize meşğûl oluñ
Şeyh Efendi Hâzretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'am
dahı bî-nihâye ve dest

36. ve:

Sayfa 11

Satır: 22

"Ve" bağlacı.

ı kalble hâlinize meşgûl oluñ
Şeyh Efendi Hazretleri
bize tenhâ oda virdi ve ta'âm
dahı bî-nihâye ve dest

37. ve:

Sayfa 12

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

ve şükr idüp secdeye vardı
Ba'dehu huzûr-ı tammıla
kendü hâline meşgûl oldu
Çün eyyâm-ı erba'ın

38. ve:

Sayfa 13

Satır: 23

"Ve" bağlacı.

hâzirün kıyâs iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamânda

39. ve:

Sayfa 14

Satır: 3

"Ve" bağlacı.

ve müşâhede şafâsından
ayırup 'âlem-i nâsûta ve
hasret ü iftirâka getirüp
kıydı dimek idi benim

40. ve:

Sayfa 14

Satır: 3

"Ve" bağlacı.

ve müşâhede şafâsından
ayırup 'âlem-i nâsûta ve
hasret ü iftirâka getirüp
kıydı dimek idi benim

41. ve:

Sayfa 14

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

ider Eşref-zâde
Hazretlerinden mervîdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hidmet eyledüm içinde

42. ve:

Sayfa 14

Satır: 11

"Ve" bağlacı.

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Hâcî Bayrâm
Velî ve biri Şeyh Hüseyn

43. ve:

Sayfa 14

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

hemân dördi Şeyh-i kâmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Hâcî Bayrâm
Velî ve biri Şeyh Hüseyn

44. ve:

Sayfa 14

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

Hamāvî ve biri 'Akşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Kâddesallahü
esrârehüm biz yine

45. ve:

Sayfa 14

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

Hamāvî ve biri 'Akşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Kâddesallahü
esrârehüm biz yine

46. ve:

Sayfa 14

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

icâzet-nâme tahrîr idüp 'âlem
ü çerağ ve seccâde ve
'aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

47. ve:

Sayfa 14

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

icâzet-nâme tahrîr idüp 'âlem
ü çerağ ve seccâde ve
'aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

48. ve:

Sayfa 14

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

Hazretlerinüñ re's-i
sa'âdetlerinde Hâcî Bayrâm
Velî
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

49. ve:

Sayfa 14

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

Hazretlerinüñ re's-i
sa'âdetlerinde Hâcî Bayrâm
Velî
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

50. ve:

Sayfa 15

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

Feammâsın daħı şâhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
kat ki yedi terk olsun

51. ve:

Sayfa 15

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

velâyetle ma'lûm olup
dervîşâna Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ keyfiyet ve
hâlini bildürmek için

52. ve:

Sayfa 16

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

itmeyüp nüzûl buyurlar ve
hengâm-ı şalavât
olınca tevĥîd iderler Ba' dehu
du'â idüp fuĥarâya şu

53. ve:

Sayfa 16

Satır: 15

"Ve" bağlacı.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dıraħtuñ
altına varup teyemmüm

54. ve:

Sayfa 16

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

ider ve secdeye varur Yâ
Rabbî Şeyĥüm şucağız

talep ider lutfeyle şucağız
ihşân eyle diyüp başını

55. ve:

Sayfa 17

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

revâne olur fuĥarâ ol
kerâmetüñ zühürından
Rümînüñ kemâl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

56. ve:

Sayfa 17

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

ve anı alup huzuruñuza
geldüm İmdi bu
menkıbelerden Eşref-zâde
Efendinüñ kemâl-i

57. ve:

Sayfa 18

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

58. ve:

Sayfa 18

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

Ĥamâvî Hâzretleri daħı
elĥamdülillah deyüp el
kaldurup du'â iderler ve
ĥânĥâh-ı sa'âdetlerine

59. ve:

Sayfa 19

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

işâret buyurdıkları perhiz
üzre yedi sene muvâzibat
idüp irşâd-ı sâlik-i râh-ı
Ĥudâya ve terbiye-i

60. ve:

Sayfa 19

Satır: 3

"Ve" bağlacı.

ĥâlibânı molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Tarîĥat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

61. ve:

Sayfa 19

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

ĥâlibânı molaya meşğul olup
Müzekki'n- Nüfûs ve
Tarîĥat-nâme nâm iki cild
kitâb taşnîf ve te'lîf

62. ve:

Sayfa 19

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

buyurup sinîn-i keşire envâ'ı
mücâhedât ve
riyâzâta iştiğâl ve etrâfa
ĥülefâ irsâl itmek üzere

63. ve:

Sayfa 19

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

buyurup sinîn-i keşire envâ'ı
mücâhedât ve
riyâzâta iştiğâl ve etrâfa
ĥülefâ irsâl itmek üzere

64. ve:

Sayfa 19

Satır: 12
"Ve" bağlacı.

olup mışra 'ı tārīhleri Eşref-
zāde 'azm-i cinān
eyledi * 874 Kāddesallahü
Sırrahu ve

65. ve:

Sayfa 19
Satır: 22
"Ve" bağlacı.

görüş ahāli-i İznike eydür ki
siz bu 'aziziñ
keyfiyet ve hālını
bilmezsiñüz böyle istiḥkār

66. ve:

Sayfa 20
Satır: 2
"Ve" bağlacı.

ahāli 'i vilāyet istiḡfār idüp
mübārek kademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i
güzeştelerinden istiḡfār ve

67. ve:

Sayfa 20
Satır: 3
"Ve" bağlacı.

ta'zīm ve tekrimine ihtimām
iderler Eşref-zāde
Ḥāzretleri bunlarıñ
iltifātından ictināp idüp Tirse

68. ve:

Sayfa 20
Satır: 17
"Ve" bağlacı.

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meḡer ol
Pirezeniñ başı devletlü imiş

69. ve:

Sayfa 20
Satır: 17
"Ve" bağlacı.

şubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meḡer ol
Pirezeniñ başı devletlü imiş

70. ve:

Sayfa 20
Satır: 20
"Ve" bağlacı.

bunuñ Eşref-zāde olduḡı
gerçi bilmez ammā ta'ām
virüp mümkün olduḡı kadar
ri'āyet ve ikrām ider

71. ve:

Sayfa 21
Satır: 18
"Ve" bağlacı.

vālidesi kažiyyeyi i'lām
eyledükde ol daḡı istiḡfār
idüp bī'at eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cüybaruñ

72. ve:

Sayfa 22
Satır: 20
"Ve" bağlacı.

dāmānna yüzler sürüp
küstāhlıḡından istiḡfār ider
ve buyurur ki 'ilm-i zāhire
talep iden bize gelsün

73. ve:

Sayfa 23
Satır: 1
"Ve" bağlacı.

zann ile 'āmilsin ammā
dervişān-ı mu'āyene ve

müşāhede ile 'āmillerdür
Menkıbe Şeyḡum

74. ve:

Sayfa 23
Satır: 14
"Ve" bağlacı.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
mel'un benim mürīdlerimiñ
ve aḡibbālarumuñ

75. ve:

Sayfa 24
Satır: 21
"Ve" bağlacı.

iderüm buyurdılar ki ḡilāf
söylersin ve zıkrü'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyi söyleñürsin

76. ve:

Sayfa 25
Satır: 2
"Ve" bağlacı.

Bu maḡüle evzā 'ı bir daḡı
eyleme zirā maḡrūmlıḡa
bā'ışdür eḡer bizüm
ta'āmumuza ve kisvemüze

77. ve:

Sayfa 25
Satır: 9
"Ve" bağlacı.

Sultān Eşref-zāde
Ḥāzretlerinüñ ne şinevā
güşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
gönülde olan fısıltıyı işidür

78. ve:

Sayfa 25

Satır: 11
"Ve" bağlacı.

ve nukûşı görür zîra gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i 'izâmdan
Ebu'l-Feth Sultân

79. ve:
Sayfa 27
Satır: 3
"Ve" bağlacı.

'Ale's-şabâh kalkup biraz
hamr içerler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

80. ve:
Sayfa 27
Satır: 8
"Ve" bağlacı.

ma'lûm olup şalat-ı işrâkı
edâdan soñra fuqarâ ile
hânkâhlarınıñ küddâmına
çıkup ve çapucularuñ

81. ve:
Sayfa 27
Satır: 12
"Ve" bağlacı.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

82. ve:
Sayfa 27
Satır: 15
"Ve" bağlacı.

ref' iderler ve ellerinde olan
'âşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

83. ve:
Sayfa 27
Satır: 20
"Ve" bağlacı.

getürüñ deyü yüke işâret
iderler fuqarâ dahı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kazğan

84. ve:
Sayfa 28
Satır: 1
"Ve" bağlacı.

ve havâş görürler ki şarap
hep beyaz bal olmuş
Sultân Eşref-zâdenüñ nazâr-ı
hayât-bahşlarıyla

85. ve:
Sayfa 28
Satır: 5
"Ve" bağlacı.

virüñ çapucılar dahı oradan
pâdişâha gelürler ve
şâdir olan kelimâtları haber
virürler pâdişâhuñ

86. ve:
Sayfa 28
Satır: 9
"Ve" bağlacı.

deyü ilhâh ve ibrâm ider
'Ülemâsı ve vüzerâsı cem'
olup pâdişâhum siz halîfe-i
İslâmsuñuz anlar bir

87. ve:
Sayfa 28
Satır: 12
"Ve" bağlacı.

dervîşdür sarây çapısına dek
istikbâliñüz kâfidür

deyüp evvelki tedbîrden 'avk
ve te'hîr iderler liken

88. ve:
Sayfa 28
Satır: 19
"Ve" bağlacı.

püs- hezâr iştiyâk 'arz idüp
ve cürminden istiğfar
eyledükden soñra önlerine
gelüp içerü hâş

89. ve:
Sayfa 28
Satır: 21
"Ve" bağlacı.

halvethânelerine getirüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Hâzretleri kendüsi edeb ve
tevâzu' birle ku'üd idüp

90. ve:
Sayfa 28
Satır: 22
"Ve" bağlacı.

halvethânelerine getirüp
iclâs iderler ve pâdişâh
Hâzretleri kendüsi edeb ve
tevâzu' birle ku'üd idüp

91. ve:
Sayfa 29
Satır: 14
"Ve" bağlacı.

dehânlarında tutsunlar
pâdişâh Hâzretleri
kızlarağasını çağırup ve
şekeri eline virüp vâlidesi

92. ve:
Sayfa 29
Satır: 16
"Ve" bağlacı.

Mükerreme Sultāna irsāl
iderler aḡa daḡı ŧekeri
vālide Sultāna virür ve Eŧref-
zādenüñ vaŧıyyetleri

93. ve:

Sayfa 30

Satır: 3

"Ve" baḡlacı.

dānesini ḡabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pādiŧāhum siz
bu sım ü zeri

94. ve:

Sayfa 30

Satır: 8

"Ve" baḡlacı.

olurlar ol ecilden ḡātırları
içün istizān iderler bir
miḡdār flori alup ve yine
İzniḡe rücü' iderler ve

95. ve:

Sayfa 30

Satır: 8

"Ve" baḡlacı.

olurlar ol ecilden ḡātırları
içün istizān iderler bir
miḡdār flori alup ve yine
İzniḡe rücü' iderler ve

96. ve:

Sayfa 30

Satır: 11

"Ve" baḡlacı.

aluñ birer 'ulüfe deyü birer
avuc aḡçe virürler ve
her biri ta'dād iderler
görürler ki temām ḡesābinca

97. ve:

Sayfa 30

Satır: 13

"Ve" baḡlacı.

kendünün 'ulüfesi ve
baḡıyyesini daḡı iskelede
olan fuḡarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aḡçe

98. ve:

Sayfa 30

Satır: 14

"Ve" baḡlacı.

kendünün 'ulüfesi ve
baḡıyyesini daḡı iskelede
olan fuḡarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aḡçe

99. ve:

Sayfa 30

Satır: 16

"Ve" baḡlacı.

ḡomayup sefıneye rüküb
idüp Ḳaramürsele çıkarlar
İzniḡde fuḡarā ve dervīŧān
daḡı Sultān

100. ve:

Sayfa 30

Satır: 23

"Ve" baḡlacı.

ve selāḡını bizüm
ḡalbümüzden

101. ve:

Sayfa 31

Satır: 1

"Ve" baḡlacı.

iḡrāc eyle deyüp tazarru' ve
niyāz iderler ve daḡı
fuḡarā ile İzniḡe yine rücü'
iderler ve gelüp

102. ve:

Sayfa 31

Satır: 2

"Ve" baḡlacı.

iḡrāc eyle deyüp tazarru' ve
niyāz iderler ve daḡı
fuḡarā ile İzniḡe yine rücü'
iderler ve gelüp

103. ve:

Sayfa 31

Satır: 6

"Ve" baḡlacı.

ārāma mecāli ḡalmaz nāḡar
ḡaŧlarından birḡaç
adam alup tebdil-i ŧüret ile
İzniḡe gelürler ve

104. ve:

Sayfa 31

Satır: 11

"Ve" baḡlacı.

ve evliyānuñ himmeti
sizünle beraberdür deyü
pādiŧāhı tesliye-i ḡātır idüp
ba'dehu'l-va'z tevḡır ü

105. ve:

Sayfa 31

Satır: 23

"Ve" baḡlacı.

'ālem-i ḡudsī ve seyrān-ı
ḡazā'-i insī

106. ve:

Sayfa 32

Satır: 10

"Ve" baḡlacı.

iken Sultān Eŧref-zāde
Ḳazretlerini ḡasl için maḡsel
üzerine va'z' iderler ve
fuḡarā bir miḡdār zikre

107. ve:

Sayfa 32

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel
üzerinde mübârek dîdelerün
açup ve yed-i şerîfleriñ

108. ve:

Sayfa 32

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

ol misâfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telkîn-i
zıkr iderler anlar dağı
mübârek ellerin tutup telkîn-i

109. ve:

Sayfa 32

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Hakka hamd ü senâ iderler
ve bu kerâmete hâzır-ı
bi'l-meclis olan ehl-i hâl
fuqarâ cümlesi müşâhede

110. ve:

Sayfa 34

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

Menkıbe Mervîdür ki
Eşref-zâde Sultân Hâzretleri
ğâyet halîm ve şâhib-i

111. ve:

Sayfa 35

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

Marîza olan ağızına alsun
def olur deyü
buyurmuşlar ve anlar dağı
adam irsâl idüp getürüp

112. ve:

Sayfa 35

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

ağızına almış Bi-Keremillahi-
Te'âlâ ol maraz def
olmuş Ve bu şöret bulan
cevherün esâsı ol

113. ve:

Sayfa 35

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hâzretleriñ
zevceleri ve Şeyh Pîr Hâmî
Efendiniñ vâlideleri

114. ve:

Sayfa 35

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hâzretleriñ
zevceleri ve Şeyh Pîr Hâmî
Efendiniñ vâlideleri

115. ve:

Sayfa 35

Satır: 23

"Ve" bağlacı.

enva'-ı 'ibâdet ve ta'âte
meşgûl iken bir şeb
üzerlerine

116. ve:

Sayfa 36

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

Sultânüm siz kimsiz ve ism-i
şerîfleriñüz nedür

117. ve:

Sayfa 37

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

buyururlar ki ben Eşref-
zâdeyüm ve İznikde
oluram çünkü sen mazlûmen
bizüm yanumuza

118. ve:

Sayfa 37

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

halâs olursın deyü tebşîr
buyurup gâ'ib olurlar çün
şabâh olup ol aradan 'azm-i
râh iderler ve ol

119. ve:

Sayfa 37

Satır: 11

"Ve" bağlacı.

bendsüz önlerinde sürerler
ve İstanbula vaqt-i
zuhûrda dâhil olurlar bir
çavuşuñ hânesine nüzûl

120. ve:

Sayfa 38

Satır: 3

"Ve" bağlacı.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıkmasını ricâ ider Üstâd
dağı 'ale'r-re'si ve'l-

121. ve:

Sayfa 38

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

maḥıbb-i şādıklar dünyā
ğamından ve āḥiret
‘azābından ḥalāş olmak bi’t-
tarikū’l-evlādur

122. ve:

Sayfa 38

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkdıkdā görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

123. ve:

Sayfa 39

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

mührin açup Ba‘de’l- kırā’et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām kaşabaya
varuñ ve anda falan

124. ve:

Sayfa 40

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḥātūmı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

125. ve:

Sayfa 40

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḥātūmı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

126. ve:

Sayfa 40

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḥātūmı bulurlar ve
Sultān Eşref-zādenüñ
selāmını işāl iderler ve

127. ve:

Sayfa 40

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

każā ‘amiye’l-basar İy
‘āşıkān-ı çilekeş-i halvet ü
erba’in ve İy müştākān-ı
visāl-i Rabbü’l-‘ālemīn

128. ve:

Sayfa 40

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Dünyā ve ‘ukbāda destgīr
Ḥāzreti pīr-i rüşen-zamīr
Şeyḥ ‘Abdullah Rümī e’l-
İzniķi e’l-Kādirī El-

129. ve:

Sayfa 40

Satır: 22

"Ve" bağlacı.

Eşrefi e’ş-Şehr be-Eşref-zāde
Kerremallahü Te‘ālā
bi’l-hüsna ve ziyādetük

130. ve:

Sayfa 41

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmuşdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faķīḥ dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

131. ve:

Sayfa 41

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmuşdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faķīḥ dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

132. ve:

Sayfa 41

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

Tırsī dört yaşında iken
Sultān Eşref-zāde
Ḥāzretlerinüñ şavma‘alaruna
varurlar ve bir an

133. ve:

Sayfa 42

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

her ḳanda gitse ‘Abdu’r-
raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırılmazlar idi Sultān

134. ve:

Sayfa 42

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye idertim ve bu

135. ve:

Sayfa 42

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniķde olurlar imiş

ve hālā evlād-ı kirāmları dağı
bu ‘ādeti icrā iderler

136. ve:

Sayfa 42

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

Haqq Sübhanehu ve
Te‘ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḥfād-ı ‘izāmını ilā-

137. ve:

Sayfa 42

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

Haqq Sübhanehu ve
Te‘ālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḥfād-ı ‘izāmını ilā-

138. ve:

Sayfa 42

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

kıyāmı’s-sā‘at münkarız
eylemeyüp rüz-ı cezāda
mülākātlarıyla müşerref ve
muğtenem eyleye Āmin

139. ve:

Sayfa 42

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

ve ibrām idüp Ḥazreti Hızır
‘aleyhis’ selāmı görmek
ve şöbetiyle müşerref
olmak ricā iderler imiş Bir

140. ve:

Sayfa 43

Satır: 5

"Ve" bağlacı.

ve anlar dağı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

141. ve:

Sayfa 43

Satır: 11

"Ve" bağlacı.

‘Abdürrahīm Tırsī dağı āh
görsem ve bilsem deyü
Sultān Eşref-zāde
Ḥazretlerinden ricā iderken
bir şeb

142. ve:

Sayfa 43

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş
şuretinde olan Hızır
‘aleyhi’s-
selāmdur ki Yā ‘Abdürrahīm
sen ḥidmetinde

143. ve:

Sayfa 44

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

va‘z-ı kadem idüp Sultān
Eşref-zādenüñ dağı ḥayır
du‘āları ve himmet-
i‘āliyeleri destgür olup

144. ve:

Sayfa 44

Satır: 7

"Ve" bağlacı.

merātib-i ‘āliyeve nā’il ve
me‘ārif-i İlähiyeye

ittıla‘-ı ḥāşıl u ḥilāfet virüp
seccādelerini dağı teslīm

145. ve:

Sayfa 44

Satır: 11

"Ve" bağlacı.

irşād-ı sālīkīn ve terbiye-i
ṭālibīn ile iştiğāl ü eṭrāfa
ḥulefā irsāl itmek üzre iken
toğuz yüz yirmi altı

146. ve:

Sayfa 44

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

Saferü’l- ḥayırında şarāb-ı
vişāli içmiş ve dünyādan
‘uḳbāya göçmişdür Ḳabr-i
şerīfleri қаşaba-i

147. ve:

Sayfa 45

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

şāhanları ol tencereden
toldurduğ ve bu kadar
cemā‘at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

148. ve:

Sayfa 45

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

şāhanları ol tencereden
toldurduğ ve bu kadar
cemā‘at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

149. ve:

Sayfa 45

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

şahanları ol tencereden
toldurduk ve bu kadar
cemâ'at ekl itdiler ve
cümlesi toydılar ve tencerede

150. ve:

Sayfa 45

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

muşallâya geldüklerinde
Şeyh 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
bunlara şalat-ı zuhrî kılıvirüp
tesbîh ve du'adan

151. ve:

Sayfa 46

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

olan mü'minlerüñ önine
sofralar koydılar ve
cümle mü'min'ın ekl idince
ol ta'âmı getireñ tâife'

152. ve:

Sayfa 46

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerinüñ karşısında
kâimen durdılar ve Şeyh
Ḥazretleri aşlâ bunlarıñla

153. ve:

Sayfa 46

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

Ba'dehu cum'a günü olduğda
Şeyh 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Ḥazretleri ve fuqarâ
câmi'e gıtdiler ben daḥı

154. ve:

Sayfa 46

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

ta'âmı getiren yörükler deḡil
idi yörükler
şuretinde melekler idi Ḥaḡḡ
Celle ve 'âlâ kemâl-i

155. ve:

Sayfa 46

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

behişt-i cāvıdân ta'âmı irsâl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melâike-i kirâm
yörükler şuretinde

156. ve:

Sayfa 47

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

gördüm ki bir meclis-i 'âli
bir dīvân vaz' olunmuş
ve bir taht-ı 'âli kurlmuş ve
üzerinde Sultân-ı

157. ve:

Sayfa 47

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

gördüm ki bir meclis-i 'âli
bir dīvân vaz' olunmuş
ve bir taht-ı 'âli kurlmuş ve
üzerinde Sultân-ı

158. ve:

Sayfa 47

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

Kevneyn ve Resüle'ş-
şekaleyn Ḥazreti
Muḡammedü'l-Muştafa
'aleyhi ezke't-taḥıyye

159. ve:

Sayfa 47

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Efendümüz Ḥazretleri cülüs
itmişler ve cihâr yâr-ı
güzîñ Rıdvanullahi Ta'âlâ
'aleyhim ecma'ın ve

160. ve:

Sayfa 47

Satır: 20

"Ve" bağlacı.

Efendümüz Ḥazretleri cülüs
itmişler ve cihâr yâr-ı
güzîñ Rıdvanullahi Ta'âlâ
'aleyhim ecma'ın ve

161. ve:

Sayfa 47

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

'ulemâ-i Kirâm ve evliya'ı
kâmilîn Rıdvanullahi
'anhüm ḡazır olmuşlar
'Abdu'r-raḥîm Tırsî

162. ve:

Sayfa 48

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

Sellemiñ ḡuzür-ı 'âlilerinde
murâḡaben ṡururlar
müştâvere iderler ve
şehzâdeleriñ ḡanḡısı ḡeçsün

163. ve:

Sayfa 48

Satır: 11

"Ve" bağlacı.

dülbendleriñ alurlar ve ol
meclisden ḡaldururlar

bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

164. ve:

Sayfa 48

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden kaldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

165. ve:

Sayfa 48

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden kaldururlar
bu hâlde iken bîdâr oldum ve
feryâd eyledüm ve

166. ve:

Sayfa 48

Satır: 21

"Ve" bağlacı.

tahta cülüs idüp taht yerinde
re'āya ve asker-i İslām
āsüde hâl olup

167. ve:

Sayfa 49

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

niçe emşâr u memâlik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

168. ve:

Sayfa 49

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

niçe emşâr u memâlik feth
olındı cümleden biri
Mışır ve Şâm-ı Şerîf ve
Haremeyn-i Şerîfeyn

169. ve:

Sayfa 50

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

āsumāna tütup feryâd eyledi
Ve bir miqdâr zamân
pedirimüñ du'ā revzenesinde
yüzün asumāna tütup

170. ve:

Sayfa 51

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

sa'd ahterlerinüñ semere-i
fu'âdi ve Şeyh
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerinüñ veled-i pākize-
i

171. ve:

Sayfa 52

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

şayd-ı āhū için ol kadar
ihtimâm olındı aşlâ müfid
olmayup altı gün ol mevzi'de
oturıldı ve havā

172. ve:

Sayfa 52

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Server-i Kāināt ve faḥr-i
mevcudāt'aleyhi
ekmelü't-tahiyyāt
Ḥazretlerine şüret-i inhizām
vāki'

173. ve:

Sayfa 53

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

'aleyh Ḥazreti Şeyh Sırrî
'Ali Efendi Ḳuddise
Sırruhu bu Şeyh-i celilü'l-
miqdâr ve keşîrû'l-i'tibâr

174. ve:

Sayfa 54

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

tāmmla mu'tekid olmak
hasebiyle āsitāne-i
Eşrefiyyeyi ve türbe'-i
Sultān Eşref-zādeyi tarḥ-ı

175. ve:

Sayfa 54

Satır: 4

"Ve" bağlacı.

'acîb ile binā buyurmışlardır
ki gerek āsitāne-i
şerîfesinüñ ve gerek türbe'-i
münîfesinüñ çâr divārı

176. ve:

Sayfa 54

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerüñ üzerinde cellî
ve ta'lik olmak üzere ḥuṭūṭ-ı
ğarîbe ve nuḳūş-ı

177. ve:

Sayfa 54

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

kāşiler ile müzeyyendür ol
kāşilerüñ üzerinde cellî

ve ta'lik olmak üzere hutû-ı
garîbe ve nuqûş-ı

178. ve:

Sayfa 54

Satır: 7

"Ve" bağlacı.

'acîbe ihtirâ' ve icâd itmişler
ki hured-i hurde-bîn
tefekküründe 'acizdür ve
Sultân Murâd-ı 'âli-nijad

179. ve:

Sayfa 54

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

'acîbe ihtirâ' ve icâd itmişler
ki hured-i hurde-bîn
tefekküründe 'acizdür ve
Sultân Murâd-ı 'âli-nijad

180. ve:

Sayfa 54

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

Ba' dehu Şeyh Sırrı 'Ali
Efendi âsitâne-i cedîde-i
Eşrefiyede terbiye-i sellâk ve
irşâd-ı tûllâb üzere

181. ve:

Sayfa 54

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

eylemişdür Kıbr-i şerîfleri
ceddi 'Abdu'r-raḥîm
Tırsî Hâzretlerinin türbe-i
şerîfesindedür ve

182. ve:

Sayfa 55

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

E'l-'azîz-i tevşîh şâhib-i
vekâr ve kâmilü'l-'ıyâr
Şeyh Sırrı 'Alî Efendinin
ferzend-i dil-

183. ve:

Sayfa 55

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

Eşrefiyede pederlerinin
yerine Şeyh olup nice
mâh u sâl ri'yâzât ve
mücâhedât iştiğâl üzere iken

184. ve:

Sayfa 56

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

azm-i cinân eyledükde
kaşaba-i İznikde âsitâne-i
Eşrefiyede beş sene post-
nişin ve biñ yüz tokuz

185. ve:

Sayfa 56

Satır: 15

"Ve" bağlacı.

Şerafe'd-din Efendidür ve
biri İzze'd-dîn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

186. ve:

Sayfa 56

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

Şerafe'd-din Efendidür ve
biri İzze'd-dîn Efendidür
ve biri 'Abdullah Efendidür
ki her biri

187. ve:

Sayfa 56

Satır: 17

"Ve" bağlacı.

pederlerinden müstahlef
olmuşlardur ve bunlaruñ
dahı ilahiyyâtı vardur
nitekim yine hâşiyede

188. ve:

Sayfa 57

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

ahâli'-i İznik Şeyh 'Abdullah
Efendiyi ihtiyâr
itmeleriyle nice sâl İznikde
post-nişin ve

189. ve:

Sayfa 57

Satır: 15

"Ve" bağlacı.

mücâhedât ve ri'yâzâta gâyet
ihtimâm idüp kalîlü'n-
nevm ve keşîrû'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

190. ve:

Sayfa 57

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

mücâhedât ve ri'yâzâta gâyet
ihtimâm idüp kalîlü'n-
nevm ve keşîrû'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

191. ve:

Sayfa 57

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

mücâhedât ve ri'yâzâta gâyet
ihtimâm idüp kalîlü'n-
nevm ve keşîrû'l-kıyâm
olmuşlardur ve maḥlaş-ı

192. **ve:**

Sayfa 57

Satır: 23

"Ve" bağlacı.

nice sāl-i 'ibādāt ve ta'āte
iştigāl üzere iken

193. **ve:**

Sayfa 58

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

içün ta'mir ve tevsī'
eylemişlerdür Ba'dehu Hacc-
1
şerīfe niyet idüp ravza-i
seyyidü'l-enāmı ziyāretten

194. **ve:**

Sayfa 59

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

1146 Şeyh-i mezbūr şehā ve
kerem ile meşhürdür
ve kerāmāt-ı 'aliyye ile
mu'tekid-i

195. **ve:**

Sayfa 59

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

1146 Şeyh-i mezbūr şehā ve
kerem ile meşhürdür
ve kerāmāt-ı 'aliyye ile
mu'tekid-i

196. **ve:**

Sayfa 59

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

mechürdür Hāşiye Menkıbe
Şālihāndan bir hātūn
maraz-ı t̄ā'ūna mübtelā olup
gāyet za'īfe ve

197. **ve:**

Sayfa 60

Satır: 12

"Ve" bağlacı.

İncirlice Maħallesinde vāki'
zāviye-i Eşrefiyede
post-nişin ve mürebbi'-i
tālībīn olup 'ulūm-ı

198. **ve:**

Sayfa 60

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

zāhiriye ve bātınyede
yegāne olmağıla enisü'l-
cinān nām bir tefsir-i şerīf
cem' ve te'lif buyur-

199. **ve:**

Sayfa 60

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

zāhiriye ve bātınyede
yegāne olmağıla enisü'l-
cinān nām bir tefsir-i şerīf
cem' ve te'lif buyur-

200. **ve:**

Sayfa 60

Satır: 15

"Ve" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve
nümāyandur ve tabī'at-ı
şi'iriyeleri daħı olup nice

201. **ve:**

Sayfa 60

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve
nümāyandur ve tabī'at-ı
şi'iriyeleri daħı olup nice

202. **ve:**

Sayfa 61

Satır: 6

"Ve" bağlacı.

tārihinde şarāb-ı vişāli içmiş
ve dünyādan 'uqbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte'al sene 1153

203. **ve:**

Sayfa 61

Satır: 8

"Ve" bağlacı.

göçmüşdür İstanbulda
Tophanede vāki' 'āsitāne-i
Kādriyede defin-i zir-i
zemīn ve Hāzreti Şeyh

204. **ve:**

Sayfa 62

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

daħı Şeyh Lütfullah
Efendinün ferzend-i
bīmānendidür ve Şeyh Eşref-
i Şānī Efendinün

205. **ve:**

Sayfa 62

Satır: 22

"Ve" bağlacı.

itmeyüp her Cum'a gün
İznikde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve t̄aşra

206. **ve:**

Sayfa 63

Satır: 5
"Ve" bağlacı.

haber irsâl ider ki fuqarâyı
cem' idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevḥîd
çeksünler zirâ âhîr

207. ve:
Sayfa 63
Satır: 14
"Ve" bağlacı.

tarîkat-ı âliyeyi 'ammîleri
Şeyḥ 'İzze' d-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücâz ü müstaḥlef

208. ve:
Sayfa 63
Satır: 19
"Ve" bağlacı.

günü âb-ı memâtı nûş ve
dünyâdan 'uqbâyâ
göçmişdür zâviye-i
merkûmede defin vü
pederleri

209. ve:
Sayfa 64
Satır: 3
"Ve" bağlacı.

imiş ve tabî'at-ı şîriyesi daḥî
olup nice ilâhiyât-
güyâ olmuşlar E'ş-Şeyḥ
Fahre' d-din Efendi Şeyḥ

210. ve:
Sayfa 64
Satır: 5
"Ve" bağlacı.

Şerafe' d-din Efendinüñ
ferzend-i 'âlileridür ve Şeyḥ
'Avnullah Efendinüñ
birâderidür tarîkat-ı 'aliyyeyi

211. ve:
Sayfa 64
Satır: 14
"Ve" bağlacı.

fevtin göçdi Fahre' d-din
Efendi vâh * Şeyḥ-i
mezbür 'ilm ü fazlla meşhûr
ve ḥaṭṭ-ı ta'likde ḥaṭṭât

212. ve:
Sayfa 65
Satır: 5
"Ve" bağlacı.

Ḥazretlerinüñ ḥalîfesi ve
dâmâdı olan e'ş-Şeyḥ
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerine ḥidmet ve
tekmîl-i

213. ve:
Sayfa 65
Satır: 6
"Ve" bağlacı.

Ḥazretlerinüñ ḥalîfesi ve
dâmâdı olan e'ş-Şeyḥ
'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerine ḥidmet ve
tekmîl-i

214. ve:
Sayfa 65
Satır: 7
"Ve" bağlacı.

tarîkat ve aḥz ü ızn ü icâzet
idüp gelüp Burusada
ḥâlâ mezar-ı müteberrikleri
olan maḳâm-ı mübareke

215. ve:
Sayfa 65
Satır: 9
"Ve" bağlacı.

de küşenişin-i 'uzlet olup
inşâ'-i mescid-i şerîf ve
ma'bed-ı münîf idüp ol
maḳâm-ı ḥümâyûnda genc-

216. ve:
Sayfa 65
Satır: 11
"Ve" bağlacı.

i maḥzûn gibi medfûn ve
seng-i mezârı nişângâh-ı
ehl-i deründür her kim olursa
varup mezârı üzre

217. ve:
Sayfa 65
Satır: 13
"Ve" bağlacı.

ağlasa ve ḳurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ḥalâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

218. ve:
Sayfa 65
Satır: 14
"Ve" bağlacı.

ağlasa ve ḳurbında olan
ağaca iplik bağlasa elbette
derdinden ḥalâş olur ve
ağlayan çocuk mâderini

219. ve:
Sayfa 66
Satır: 9
"Ve" bağlacı.

evvel-i bahâr imiş ve gölden
balık şayd itmek için
Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar
ittifâḳ biraz eyyâm

220. ve:
Sayfa 67

Satır: 3
"Ve" bağlacı.

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademden zühür ve
âfîtab-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nûr-ı şü'ur idüp ol

221. ve:
Sayfa 67
Satır: 7
"Ve" bağlacı.

ve Sultân Murad Hân
müderrişi Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

222. ve:
Sayfa 67
Satır: 8
"Ve" bağlacı.

ve Sultân Murad Hân
müderrişi Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

223. ve:
Sayfa 67
Satır: 8
"Ve" bağlacı.

ve Sultân Murad Hân
müderrişi Kepenkci-zâde
Efendiden ta'allüm ve
telemmüz ve mevâ'id-i

224. ve:
Sayfa 67
Satır: 11
"Ve" bağlacı.

mânendî olmayup muhakķik
ve müdaķķik
dânişmend olup o târihde
Burusada merhûm

225. ve:
Sayfa 67
Satır: 17
"Ve" bağlacı.

mezbûrı alup nice müddet
anlar da dânişmend ve
mevâid-i fezâ'ilinden
hişşemend oldı mezbûra nice

226. ve:
Sayfa 67
Satır: 25
"Ve" bağlacı.

Eşref-zâde Sultân
Hâzretlerinüñ halîfesi ve
dâmâd-ı
vera'-mu'tâdi Şeyh
'Abdurrahîm Tırsî

227. ve:
Sayfa 68
Satır: 1
"Ve" bağlacı.

Şeyh Hâmdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

228. ve:
Sayfa 68
Satır: 2
"Ve" bağlacı.

Şeyh Hâmdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

229. ve:
Sayfa 68
Satır: 2
"Ve" bağlacı.

Şeyh Hâmdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü

'inâbet idüp nice müddet
hidmet ve mücâhede ve

230. ve:
Sayfa 68
Satır: 5
"Ve" bağlacı.

ve inķitâ'a mâ'il olup tarîķat-ı
'âliyye-i
Kâdiriyyeden Şeyh Hâmdî
Ahmed Efendiye seccâdeyi

231. ve:
Sayfa 68
Satır: 13
"Ve" bağlacı.

Şânî Câmî'inde imâm ve
şem'-i mihrâb-ı 'izz ü
ihtirâm oldılar Ba'dehu
Hâzreti Emîr Kuddise

232. ve:
Sayfa 68
Satır: 18
"Ve" bağlacı.

dâmâd-ı fezâil-nihâdları
'Abdullah Efendiye fâriğ
olup kendüler küşenişin-i
'uzlet ve ta'lîm-i 'ulûma

233. ve:
Sayfa 69
Satır: 1
"Ve" bağlacı.

ve ba'zı resâ'il-i müşkîn-
niķâbı olup Şifâ'-ı Kâdî
'İyâzî ve İhyâü'l-'ulûmî ve
Minhâcü'l-'Âbidini

234. ve:
Sayfa 69
Satır: 2
"Ve" bağlacı.

ve ba'zı resā'il-i müşkîn-
niķābı olup Şifā'-ı Kādī
'İyāzı ve İhyāü'l-'ulūmı ve
Minhācü'l-'Ābidini

235. ve:

Sayfa 69

Satır: 2

"Ve" bağlacı.

ve ba'zı resā'il-i müşkîn-
niķābı olup Şifā'-ı Kādī
'İyāzı ve İhyāü'l-'ulūmı ve
Minhācü'l-'Ābidini

236. ve:

Sayfa 69

Satır: 3

"Ve" bağlacı.

telhîş itmişdür ve Ed'iyye'-i
me'süreyi cem'idüp
bir mecmu'a-i laţife itmişdür
Raĥmetullahi 'Aleyh

237. ve:

Sayfa 69

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

ve inābet ve aĥz-i izz-i icāzet
eyledükden soñra
Şeyh Sırrı 'Ali Efendi
Ĥazretleri kerīme'-i

238. ve:

Sayfa 69

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

ve inābet ve aĥz-i izz-i icāzet
eyledükden soñra
Şeyh Sırrı 'Ali Efendi
Ĥazretleri kerīme'-i

239. ve:

Sayfa 69

Satır: 14

"Ve" bağlacı.

zāviye'-i Eşrefiyyeye istihlāf
buyurmışlar idi anlar
daĥı gelüp zāviye'-i
merķūmede mücāhedāt ve

240. ve:

Sayfa 69

Satır: 16

"Ve" bağlacı.

riyāzāta iştiğāl üzre iken biñ
altmış tārîhinde
çeşende-i şehd ü vişāl ve
dünyādan 'uķbāya irtihāl

241. ve:

Sayfa 69

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

eylemiştir zāviye'-i
mezbürede olan türbe'-i
münifede medfün ve du'ā'-ı
'uşşāka maķründür

242. ve:

Sayfa 69

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

Menķıbe Na'lbantoglu
Maĥallesinde imām ve
muķtedā-yı enām olan
Farā'izzī Muştāfa Efendi
naķl

243. ve:

Sayfa 69

Satır: 23

"Ve" bağlacı.

seccāde-nişîn olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuķarāyla Şeyh Muĥammed
Efendiye göndermişler

244. ve:

Sayfa 70

Satır: 10

"Ve" bağlacı.

maĥrüse-i Burusa ķurbında
Gemlik Ķazāsına tābi'
Ķumla-ı Saĥir nām ķaryeden
zuhūr ve Şeyh Receb

245. ve:

Sayfa 71

Satır: 1

"Ve" bağlacı.

ve 'azizleri Şeyh
Muĥammed Efendiye
maķründür
Raĥmetullahi 'aleyh E'ş-
Şeyh Musā Efendi e'l

246. ve:

Sayfa 71

Satır: 9

"Ve" bağlacı.

Şeyh 'İzze'd-din Efendi
Ĥazretlerinden tevbe ve
inābet idüp vaţan-ı aşliyelerini
olan ķarye'-i

247. ve:

Sayfa 71

Satır: 13

"Ve" bağlacı.

idüp maĥrüse-i merķūmeye
hicret ve 'azizlerinden
dem-be-dem aĥz-ı
ruĥāniyyet itmişler idi bu
ĥāl-i

248. ve:

Sayfa 71

Satır: 18

"Ve" bağlacı.

buyurmuşlardır Maḥrüse-i mezbûrda Ḥazreti Emîr Zâviyesi maḥberesinde defîn ve du'â-yı müslimîne

249. ve:

Sayfa 71

Satır: 19

"Ve" bağlacı.

karîndür Ḳaddesallahü esrârehüm ve Nef'anâllahü bişefâ'atîhi Âmin yâ Mu'in

ve dahı:

1. ve dahı:

Sayfa 31

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Ve dahi, ve de.

ihrâc eyle deyüp tazarru' ve niyâz iderler ve dahı fuḳarâ ile İznîke yine rücû' iderler ve gelüp

ve illâ:

1. ve illâ:

Sayfa 25

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Ar. Olmaz ise yoksa

manasına terkip: Senedi ibrâz eder isen parayı alırsın ve illâ felâ.

râzî olursañ devlet bulursıñ ve illâ çok nâdim olursıñ fe'emmâ soñraki peşimânlık fâ'ide virmez

ve'budü'llâhe velâ tuşrikü bihî şey'en ve bil-vâlideyni ihsânen:

1. ve'budü'llâhe vela tuşrikü bihî şey'en ve bil-vâlideyni ihsânen:

Sayfa 2

Satır: 16

Kelime Tipi: -

"Allah'a ibadet edin ve

O'na hiç bir şeyi ortak

koşmayın. Sonra anaya ve

babaya iyilik edin."

(Nisa,36).

mütâla'a ederken süre-i

Nisâ'da ḳâle 'Allâhu te'âlâ

Ve'budü'llâhe velâ tuşrikü

bihî şey'en ve bil-vâlideyni

ihsânen âyet-i kerîmesinün

vech:

1. vech:

Sayfa 3

Satır: 14

Münasebet, yön.

yetmiş kerâmât-ı

zâhirelerinden ve menâkıb-ı

'aliyyelerinden şikâtdan

mesmû' olduğu vech üzere

vecih:

1. vecihle:-le

Sayfa 60

Satır: 15

Tarz, biçim, yol, yöntem.

mışlar ki her vecihle kemâl

anda zâhir ve

nümâyandır ve ṭabî'at-ı

şî'iriyeleri dahı olup nice

veda' idüp:

1. veda' idüp:-üp

Sayfa 18

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Veda etmek.

sürüp veda' idüp 'azm-i râh

iderler Şeyḥ Ḥüseyn

Ḥazretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rümî

2. vedâ' idüp:-üp

Sayfa 30

Satır: 9

Kelime Tipi: -

Veda etmek.

pâdişâh Ḥazretlerine vedâ'

idüp gerü dönüp sarây

ḳapusunda olan derbânlara

yedlerinde olan aḳçadan

3. vedâ' idüp:-üp

Sayfa 46

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Veda etmek.

mükâleme eylemedi Ba'de't-

ṭâ'm sofralarını

alınup vedâ' idüp geldikleri

ṭarîḳa revân oldılar

vefâ ideceksin:

1. vefâ ideceksin:-ecek, -sin

Sayfa 23

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Verdiği sözde, ettiği

yeminde durma.

ile 'ahdine vefâ itmedün

benümle olan 'ahdine mi

vefâ ideceksin bildiğün

şeyden ḳalma deyü

vefâ itmedün:

1. vefâ itmedün:-me, -dü, -ñ

Sayfa 23

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Verdiği sözde, ettiği

yeminde durmak.

ile 'ahdine vefâ itmedüñ
benümle olan 'ahdine mi
vefâ ideceksin bildiğün
şeyden kalma deyü

vefât:

1. **vefâtına:-i, -(n)a**
Sayfa 54
Satır: **19**
(Ar.) *Ölüm.*

Hâzreti Şeyhün vefâtına
Hayre' d-din Paşa-zâdelerden
'Alemî Muştafa Efendi bu
târih-i fârisiyyi güyâ

2. **vefâtına:-i, -n, -a**
Sayfa 59
Satır: **5**
(Ar.) *Ölüm.*

Efendi zâviyesinde
medfündür vefâtına
mevâlidən
Mü'min-zâde Hâsib Efendi
bu târihi güyen

vefat eylemiş:

1. **vefat eylemiş:-miş**
Sayfa 12
Satır: **12**
Kelime Tipi: -
Ölmek.

itdi aşla hareket itmez Derviş
gelüp Şeyh Hüseyin
Hâzretlerine eydür Sultânüm
Rümî vefat eylemiş

2. **vefat eylemiş:-miş**
Sayfa 13
Satır: **2**
Kelime Tipi: -
Ölmek.

Çün ba'zılar naşihat-pezir
olmayup Hâzreti Şeyhün

huzûrına varurlar Sultânüm
Rümî vefat eylemiş

vefât idüp:

1. **vefât idüp:-üp**
Sayfa 34
Satır: **23**
Kelime Tipi: -
Ölmek.

vefât idüp ahâli-i maħalle
mütenebbih olup Sultân
Eşref-zâdeden isti'zâr idüp
'afv-ı cerâ' imleriçün

vefât itmekle:

1. **vefât itmekle:-mek, -le**
Sayfa 59
Satır: **4**
Kelime Tipi: -
Ölmek.

seb'in mâ'şadağınca altmış
üç yaşında iken
maraż-ı tã'undan vefât
itmekle Burusada Eyüb

vekâyi':

1. **vekâyi':**
Sayfa 4
Satır: **19**
*Olaylar, hadiseler,
vak'alar.*

vekâyi' sebebiyle muħabbet-
i ezeli ve 'inâyet-i lem-
yezeli üzerlerine ğâlib ve
müstevli olup cezbetü'n

velâ-ta'allül:

1. **velâ-ta'allül:**
Sayfa 6
Satır: **4**
Mazeretsiz, bahanesiz.

sa'âdetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar

Eşref-zâde Efendi daħı bilâ-
tevaḳḳuf velâ-ta'allül

veled:

1. **veled:**
Sayfa 50
Satır: **28**
Çocuk.

Hâzreti Pîr Hâmdî Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduḡda
ahali-i İznik beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

**veled-i pākize-i vera' -
mu'tādıdur:**

1. **veled-i pākize-i vera' -
mu'tādıdur:-i, -dur**
Sayfa 51
Satır: **3**
Kelime Tipi: -
*Allah'tan korkup
haramdan, gūnahtan,
kötülüklerden sakınmayı,
dîni buyrukları titizlikle
yerine getirmeyi, takvâyi
alışkanlık haline getirmiş
temiz, pak çocuk.*

vera'-mu'tādıdur tãriḳat-ı
'aliyeyi Hâzreti Şeyh
Muşlihi'd-din Efendiden
görüp anlardan müstaḫlef

veli:

1. **veliniñ:-niñ**
Sayfa 8
Satır: **19**
*Cenâb-ı Hakk'a
yakınlık mertebesini
kazanmış olan seçkin kul,
Allah'ın dostu ve sevgili
kulu.*

buyururlar ki bir veliniñ biñ
sene 'ömri olsa envâ'-

1. mücâhedât ve riyâzât eylese
henüz enbiyâdan bir

2. **velînüñ:-nüñ**

Sayfa 8

Satır: 21

*Cenâb-ı Hakk'a
yakınlık mertebesini
kazanmış olan seçkin kul,
Allah'ın dostu ve sevgili
kulu.*

nebînüñ kâdemi vardığı yire
velînüñ başı varmak
muhâldür Eşref-zâde Efendî
Hâzretleri eydür ki

3. **velîden:-den**

Sayfa 21

Satır: 12

*Cenâb-ı Hakk'a
yakınlık mertebesini
kazanmış olan seçkin kul,
Allah'ın dostu ve sevgili
kulu.*

sen ol dervîş misin deyince
belî didi çünkü
velîden kizb vâkı' olmaz
Pîrezen dağı kâdem-i

4. **velî:**

Sayfa 34

Satır: 20

*Cenâb-ı Hakk'a
yakınlık mertebesini
kazanmış olan seçkin kul,
Allah'ın dostu ve sevgili
kulu.*

galebe idüp Hamâda sırr
yüzünden nidâ buyururlar
ki Yâ Rûmî şabır hûşdur velî
yerinde gerek yâ

verâ:

1. **verâsında:-sı, -(n)da**

Sayfa 58

Satır: 10

Arka taraf.

üzere iken irtihâl buyurup
zâviye-i mezkûrede
mihrâb dîvârı verâsında
rahmet-i Hakk'a karîndür

ve's-selâm:

1. **ve's-selâm:**

Sayfa 41

Satır: 4

*"İşte o kadar, son söz
bu" anlamında sözü kısa
kesmek için kullanılır.*

hulefâsınuñ zühûra gelen
havâriq-i' âdât u
menâkıb-ı vefiyâtına âgâz
olındı Ve's-selâm Zîb-i

vesvâs:

1. **vesvâs:**

Sayfa 11

Satır: 12

Vesvese veren (şeytan).

olurlar ammâ birkaç gün
mürür itdükte kalb-i
şerîflerine bu hâtıra vesvâs
tarafından huşur ider ki

vezîr:

1. **vezîre:-e**

Sayfa 25

Satır: 24

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

şeref-i şöhbetiyle müşerref
olduğda hüsn-i hâllerini
müşâhede itmîş imiş vezîre

2. **vezîr:**

Sayfa 26

Satır: 4

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

itdüm eğer ol 'azîzi dağı
getürürseñüz ümîddür ki
mübârek nefesleri
berekâtıyla şifâ-yâb ola vezîr

3. **vezîr:**

Sayfa 26

Satır: 6

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

dağı pâdişâh Hâzretlerine 'arz
iderler pâdişâh
getürün deyü emr iderler
vezîr dağı kapucularla

4. **vezîr:**

Sayfa 26

Satır: 12

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

gidemez kapucular dağı
gelüp vezîre
Eşref-zâdenüñ bu cevâbını
i'lâm iderler * vezîr dağı

5. **vezîr:**

Sayfa 26

Satır: 14

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

pādişāha telhīş ider pādişāh
Hāzretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr dağı

6. **vezīre:-e**

Sayfa 26

Satır: 11

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

gidemezem çapucılar dağı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
i' lām iderler * vezīr dağı

7. **vezīri:-i**

Sayfa 39

Satır: 11

*Askeri ve idari yetkisi
olan en yüksek rütbedeki
devlet memuru, vezirlik
rütbesine sahip kimse.*

Hāzretlerinüñ vezīri
Maḥmūd Paşayı bir cüz'ī
cürümle Yedi Kule nām
mevzi' de ḥaps ider meğer

vilāyet-i hamāda:

1. **vilāyet-i hamāda:-da**

Sayfa 9

Satır: 18

Kelime Tipi: -

-Hama şehri.

*(Suriye'nin orta kesiminde
Asi ırmağı kıyısında bir
şehir.).*

Hüseyin dağı Hacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
a'yān vilāyet-i Hamāda sağır
ve kebīr Şeyḫ Hüseyin

vir:-

1. **virūñ:-üñ**

Sayfa 29

Satır: 12

1. Vermek.

nefeslerine tutup ba'dehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virūñ eriyince

vir:

1. **virüp:-üp**

Sayfa 6

Satır: 3

1. Vermek.

sa'ādetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi dağı bilā-
tevaḳḳuf velā-ta'allül

2. **viridi:-di**

Sayfa 11

Satır: 22

1. Vermek.

ı kalble ḥālinize meşğül oluñ
Şeyḫ Efendi Hāzretleri
bize tenhā oda viridi ve ta'am
dağı bī-nihāye ve dest

3. **virür:-ür**

Sayfa 17

Satır: 12

1. Vermek.

getürürler Ba'dehu Eşref-
zāde dağı elinde bir dāne
benefşesi var 'Azīz
Hāzretlerine virür 'Azīz

4. **virüp:-üp**

Sayfa 20

Satır: 11

1. Vermek.

mezbūr bu kelāmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zādeyi tutup Tirse

5. **virüp:-üp**

Sayfa 29

Satır: 11

1. Vermek.

nefeslerine tutup ba'dehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virūñ eriyince

6. **virüp:-üp**

Sayfa 29

Satır: 14

1. Vermek.

dehānlarında tutsunlar
pādişāh Hāzretleri
kızlarağasını çağırıp ve
şekeri eline virüp vālidesi

7. **virür:-ür**

Sayfa 29

Satır: 16

1. Vermek.

Mükerreme Sultāna irsāl
iderler ağa dağı şekeri
vālide Sultāna virür ve Eşref-
zādenüñ vaşiiyyetleri

8. **virüp:-üp**

Sayfa 30

Satır: 5

1. Vermek.

ķullaruñuza virüp ğazā eyleñ
fuķarāniñ buna ihtiyācı
yoķdur deyücek pādişāh
Hāzretleri müteğayyir

9. **virürler:-ür, -ler**

Sayfa 30

Satır: 11

1. *Vermek.*

aluñ birer ‘ulûfe deyü birer
avuc akçe virürler ve
her biri ta‘dâd iderler
görürler ki temâm hesâbınca

10. **virür:-ür**

Sayfa 39

Satır: 18

1. *Vermek.*

gelüp şeref-i meclîsleriyle
müşerref olduğda elinde
olan nâmesin virür Sultân
Eşref-zâde dağı nâmenüñ

11. **virüñ:-üñ**

Sayfa 41

Satır: 20

1. *Vermek.*

Eşref-zâde babası Bâyezid-i
Fakîhe buyururlar ki
Bu ma‘şümü bize virüñ
ta‘lîm-i ‘ilm ü edeb idelüm

12. **virürler:-ür, -ler**

Sayfa 14

Satır: 18

*Bağışlamak, ihsan
etmek.*

icâzet-nâme taḥrîr idüp ‘alem
ü çerağ ve seccâde ve
‘aşâ virürler ol zamân Eşref-
zâde Sultân

13. **virüp:-üp**

Sayfa 8

Satır: 8

(*icâzet*) vermek.

tezvîc idüp kendülere dâmâd
idinmişler ve izn ü
icâzet dağı virüp âyin-i
meşâyîḫ-ı Sultân üzre alem

vird- i şerîfi:

1. **vird- i şerîfi:-i**

Sayfa 52

Satır: 17

Kelime Tipi: -

*Belirli zamanlarda
mânevî bir görev olarak
düzenli şekilde okunan
mübarek âyet, esmâ-i hüsnâ
veya duâlar.*

i şerîfi kıra‘at olunup şalât-ı
işrak kılınduḫda hâzır
olan fuḫarâya buyurmuşlar ki
Uḫud Ğazâsında

vü:

1. **vü:**

Sayfa 3

Satır: 11

“*Ve*” bağlacı.

El-Ķâdirî El-İzniḫî Ķuddise
Sırruhu Ḥazretlerinüñ vü
ḫulefâsinuñ vü evlâd-ı
emcâdınıñ ḫadd-i şöhrete

2. **vü:**

Sayfa 3

Satır: 12

“*Ve*” bağlacı.

El-Ķâdirî El-İzniḫî Ķuddise
Sırruhu Ḥazretlerinüñ vü
ḫulefâsinuñ vü evlâd-ı
emcâdınıñ ḫadd-i şöhrete

3. **vü:**

Sayfa 44

Satır: 1

“*Ve*” bağlacı.

zâtuñ ḫadr u ḫıyemetin bil vü
anuñ ḫayır du‘âsın ricâ
kıl deyüp ḡâ‘ib oldılar
bundan şoñra ‘Abdu‘r-raḫîm

4. **vü:**

Sayfa 50

Satır: 34

“*Ve*” bağlacı.

baḫnında dört sene te‘ḫîr
olinsun didükde filḫal dört
sene tamâmında vaz‘-ı
ḫaml idüp sırrı ‘Alî Efendi
Ḥazretleri âfitâb-âsâ ḫulu‘ vü
bürüz etmişdür Ḥarrere

5. **vü:**

Sayfa 53

Satır: 16

“*Ve*” bağlacı.

riḫlebend-i sefer-i aḫret
olduḫda seccâdelerine cülüs
idüp tâc-ı riyyâzeti ber-ser vü
kemer-i mücâhedeyi

6. **vü:**

Sayfa 63

Satır: 20

“*Ve*” bağlacı.

günü âb-ı memâti nüş ve
dünyâdan ‘uḫbâya
göçmişdür zâviye-i
merḫümede defîn vü
pederleri

7. **vü:**

Sayfa 64

Satır: 11

“*Ve*” bağlacı.

defîn ü pederine vü
birâderine ḫarîndür o mifzâl-
i cihânuñ riḫletin güş
itdiḡüm birle didüm târiḫ-i

8. **vü:**

Sayfa 68

Satr: 1
"Ve" bağlacı.

Şeyh Hamdî Efendiden bî'at
ve ahz-ı dest tevbe vü
'inâbet idüp nice müddet
hîdmet ve mücâhede ve

9. vü:

Sayfa 71
Satır: 6
"Ve" bağlacı.

meşhür iken Ba' dehu
Kütahyada Seyyid
'Ömeroğlu
nâm 'azîzden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i rāh-ı tarîkat

10. vü:

Sayfa 71
Satır: 6
"Ve" bağlacı.

meşhür iken Ba' dehu
Kütahyada Seyyid
'Ömeroğlu
nâm 'azîzden tevbe vü inâbet
vü 'azm-i rāh-ı tarîkat

11. vü:

Sayfa 71
Satır: 16
"Ve" bağlacı.

iştigāl üzre iken biñ yüz elli
üç Şaferü'l-hayrında
şarâb-ı vuşlatı nüş vü
dünyâdan 'uqbāya irtiḥāl

vüc üduñ:

1. **vüc üduñ:-uñ**
Sayfa 70
Satır: 26
Kelime Tipi: -
İnsan bedeni;
mevcudiyet, varlık.

Geçiben cān u cihāndan
varlıguñdan göz yumup Şal
vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir
dürdāne ol

vücüd:

1. **vücüduñ:-(u)ñ**
Sayfa 70
Satır: 29
Beden, cisim, varlık.

Gel semender gibi âteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücüduñ
şem'-i 'ışka yanuben
pervāne ol

vüzerā:

1. **vüzerāsı:-sı**
Sayfa 28
Satır: 9
Vezirler.

deyü ilhāh ve ibrām ider
'Ülemāsı ve vüzerāsı cem'
olup pâdişāhum siz ḥalife-i
İslāmsuñuz anlar bir

Y

yā:

1. **ya:**
Sayfa 43
Satır: 6
Yahu.

ve anlar daḥı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

2. **yā:**

Sayfa 34
Satır: 20
"Ya ... ya ..." bağlacı.

galebe idüp Ḥamāda sırı
yüzünden nidā buyururlar
ki Yā Rūmī şabır ḥôşdur velî
yerinde gerek yā

3. **yā:**

Sayfa 13
Satır: 19
(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hü dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḥı Hü
dirler anda daḥı nidā

4. **yā:**

Sayfa 15
Satır: 21
(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir ziyāfet
idemedük bugün bunda ol

5. **yā:**

Sayfa 16
Satır: 17
(Ünlem) Hitap edilen
kimsenin dikkatini çekmek
veya anlamı güçlendirmek
için kullanılır.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyḫüm şucağız
talep ider lutfeyle şucağız
ihsān eyle diyüp başını

6. **yā:**

Sayfa 23
Satır: 6

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

hâlvette iken nısfu'l-leylde 'arz u semâ iki pâre olup içinde bir nûr peydâ oldu hitâb oldu ki Yâ

7. yâ:

Sayfa 23

Satır: 11

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

içinde bükülüp didi ki Yâ Şeyh neylersün Hakk Te'âlâ baña kıyamete dek mehîl virmişdür

8. yâ:

Sayfa 31

Satır: 18

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

Sırruhu Hazretlerinden mervîdür ki vaqtaki Sultân Eşref-zâde Hazretleri yâ eyyühe'n-nefsü'l

9. yâ:

Sayfa 34

Satır: 20

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

galebe idüp Hamâda sır yüzünden nidâ buyururlar ki Yâ Rûmî sabır hûşdur velî yerinde gerek yâ

10. yâ:

Sayfa 36

Satır: 4

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

Eşref-zâde Hazretlerinüñ merkad-ı münîrlerinüñ derûnından bir şadâ gelür yâ Zelîhâ anlar dağı

11. yâ:

Sayfa 43

Satır: 8

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

'Abdu'r-rahîm e'd-Tırsî buyururlar ki kim idüğün bilmedüm Eşref-zâde Hazretleri buyururlar ki Yâ

12. yâ:

Sayfa 43

Satır: 22

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ve bilür ki bu dervîş şuretinde olan Hızır 'aleyhi's-selâmdur ki Yâ 'Abdürrahîm sen hîdmetinde

13. yâ:

Sayfa 49

Satır: 5

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek

veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

nuşretlerin ziyâde eyleye âmîn yâ mucibe's-Sâ'ilîn Menkıbe Bâkıye-i's-selef mürşid-i kâmil

yâ 'abdü'r-rahîm-i fakîr:

1. yâ 'abdü'r-rahîm-i fakîr:

Sayfa 24

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Ey fakr hâli üzre olan Abdürrahim.

'Abdü'r-rahîm-i fakîr dedüm ki Lebbeyk Sultânüm buyurdular ki ne işlersin dedüm ki zikru'llah

yâ mu'in:

1. yâ mu'in:

Sayfa 71

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Ey Mu'in II Herkesin yardımcı, herkese yardım eden" anlamında Allah'ın ismi.

karîndür Qaddesallahü esrârehüm ve Nef'anâllahü bişefâ'atîhi Âmin yâ Mu'in

yâ rabb:

1. yâ rabb:

Sayfa 12

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Ey Rabbim.

söyledi Eşref-zâde Efendi bu kelâmı istimâ'idicek Yâ Rabb bizi bu endişeden halâş itdüñ deyü hamd

ya sen olmayup kim olsa gerek:

1. ya sen olmayup kim olsa gerek:

Sayfa 6

Satır: 7

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

Ya sen olmayacaksın da kim olacak! II "Sen bu işe ehilsin" manasında.

hemân ol aradan Eşref-zâde Sultân Hazretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

yâb yâb:

1. yâb yâb:

Sayfa 59

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yavaş yavaş, usul usul, sessizce.

'alem-i şerîf önlerince zikru'llah iderek gelürler ben dağı elüme bir 'aşâ alup yâb yâb zoğak

yağmur:

1. yağmurlu: -lu

Sayfa 52

Satır: 11

Atmosferdeki su buharının yoğunlaşması sonucu yeryüzüne damlalar halinde düşen su.

yanında nüzül olunup likin hava yağmurlu olmağla şayd olmayup Ağulık nâm mevzi'de nüzül olunup

yâhud:

1. yâhüd:

Sayfa 34

Satır: 21

Ya da bağlacı.

uzad ayağımı yâhüd uzadurum buyururlar
Çudret-
i Rabbânî birle ol şeb ol mağalden on yedi kimesne

yakın:

1. yakın:

Sayfa 51

Satır: 22

Yakın.

üstinde biten nedür deyü bir zeytün ağacına işaret buyururlar dervîş dağı ağaca yakın

van:

1. vanlarında: -lar, -ı, -(n)da

Sayfa 30

Satır: 14

Yanı başı.

kendünün 'ulufesi ve baqiyyesini dağı iskelede olan fuğarâya bezl idüp ve vanlarında bir aqçe

2. yanuben: -uben

Sayfa 70

Satır: 29

Yanmak.

Gel semender gibi âteş içre cevân eyleyüp Ur vücüduñ şem'-i 'ışka yanuben pervâne ol

3. yanlarından: -lar, -ı, -(n)dan

Sayfa 10

Satır: 2

Yan, kıyı, yakın.

ve ne maqûle zâtdur deyü muntazırlar iken Eşref-zâde Efendi Hazretleri yanlarından geçüp

4. yanuna: -(u)ñ, -a

Sayfa 21

Satır: 7

Yan, kıyı, yakın.

düşüp Sultân Eşref Hazretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oğul sen kıla benzemezsin İznikde

5. yanlarına: -ları, -(n)a

Sayfa 23

Satır: 17

Yan, kıyı, yakın.

hâlet-i nez'de yanlarına varup imanlarına kaçd itmem Sultân Eşref-zâde dir ki mel'un Haqq Te'alâ

6. yanına: -ı, -(n)a

Sayfa 36

Satır: 19

Yan, kıyı, yakın.

rüşen-zamir yanına gelüp dir ki şakin havf itme biz seni hâlâş iderüz Mağbûs-ı derdmend der ki

7. yanumuza: -umuz, -a

Sayfa 37

Satır: 2

Yan, kıyı, yakın.

buyururlar ki ben Eşref-zâdeyüm ve İznikde oluram çünkü sen mazlûmen bizüm yanumuza

8. yanundan:-u, -(n)dan

Sayfa 42

Satır: 2

Yan,kıyı,yakın.

her kanda gitse 'Abdu'r-rahīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sultān

9. yanına:-ı, -(n)a

Sayfa 43

Satır: 17

Yan,kıyı,yakın.

aķabenūn miyānında vāķi'
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muķeddemen
İznikde kendüden

10. yanında:-ı, -(n)da

Sayfa 52

Satır: 11

Yan,kıyı,yakın.

yanında nüzül olınuşu lakin
hava yağmurlu olmağla
şayd olmayup Ağulık nām
mevzi'de nüzül olınuşu

ya'nī:

1. ya'nī:

Sayfa 36

Satır: 11

Yani, bir cümleyi,

*açıklamasını içeren Sayfa
cümleyle arada bağlayan
kelime.*

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürla ya'nī
biñ otuz dört tārihinde 'āvām
tā' ifesinden ba'zı

yanında bulnurlar:

1. yanında bulnurlar:-ur, -lar

Sayfa 41

Satır: 18

Kelime Tipi: -

*(Birinin) Yanında
bulunmak.*

gitse yine gelüp Sultān
Eşref-zāde Hāzretlerinūñ
yanında bulunurlar imiş
Āhırü'l-emr Sultān

yanlarına çeküp:

1. yanlarına çeküp:-üp

Sayfa 32

Satır: 17

Kelime Tipi: -

(Elini) geri çekmek.

yanlarına çeküp iğmāz-ı 'ayn
iderler misāfirler dağı
şād u hāndān olup
murādumuza nāil olduk deyi

yanlarına varup:

1. yanlarına varup:-up

Sayfa 13

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Yanına yaklaşmak.

dīvāre ittikā itdiler ise 'alā
hālihi turur Şeyh
Hüseyin Hāzretleri
Eşrefzādenūñ yanlarına
varup

yanlarınca alup:

1. yanlarınca alup:-up

Sayfa 27

Satır: 4

Kelime Tipi: -

Yanlarına almak.

'Ale'ş-şabāh kākup biraz
hāmır içerler ve bir yük
hāmır yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

yār:

1. yārı:-ı

Sayfa 60

Satır: 20

Sevgili, sevilen.

ter gönlüm nev-bahār oldu
Kodı ağıyārı buldı
dildārı Görđi ol yārı bīķarār
oldı Allahuñ adın

2. yāre:-e

Sayfa 61

Satır: 3

Dost, sevgili.

mezbūr bir huşuş için
İstanbulda gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyā anlar
yāre yār oldu Şeyh-i

yār oldı:

1. yār oldı:-dı

Sayfa 61

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Sevgili, dost olmak.

mezbūr bir huşuş için
İstanbulda gidüp orada hasta
sırrı duyanlar 'İzziyā anlar
yāre yār oldu Şeyh-i

yārın:

1. yārın:

Sayfa 5

Satır: 19

Ertesi gün.

yārın köftelüsini dağı
getüreyüm didi hemān
Abdāl Muhammed Hāzretleri
bunları imtiħān için

2. yarın:

Sayfa 15

Satır: 23

Ertesi gün.

İnşâallah yarın git anlar dağı
kalur Şeyh Hüseyin
Hâzretleri teferrüc tedârikin

yas:

1. yaşında:-i, -(n)da

Sayfa 41

Satır: 13

*Hayatta geçirilen süre,
yaş.*

Tırsî dört yaşında iken
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ şavma' alaruna
varurlar ve bir an

2. yaşında:-i, -(n)da

Sayfa 59

Satır: 3

*Hayatta geçirilen süre,
yaş.*

seb'in mâ'sadağınca altmış
üç yaşında iken
maraz-ı tã'undan vefât
itmekle Burusada Eyüb

yat:-

1. yaturd:-ur, -di

Sayfa 49

Satır: 12

*Bir yere veya bir şeyin
üzerine boylu boyunca
uzanmak; uyumak.*

gözsüz kelb kâh ceddüm
Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerinüñ du'â
revzenesinde yaturdı kâh

2. yaturd:-ur, -di

Sayfa 49

Satır: 14

*Bir yere veya bir şeyin
üzerine boylu boyunca
uzanmak; uyumak.*

pederüm 'Abdu'r-rahîm Tırsî
Hâzretlerinüñ du'â
revzenesinde yaturdı ammâ
namâza gelüp gidenler

yat:

1. yaturlar:-ur, -lar

Sayfa 27

Satır: 2

*Bir yere veya bir şeyin
üzerine boylu boyunca
uzanmak; uyumak.*

İzniğe teveccüh iderler İzniğ
kurbında Derbent
nâm bir kâfir kıyresi var bir
gice anda yaturlar

2. yaturlar:-ur, -lar

Sayfa 36

Satır: 17

*Bir yere veya bir şeyin
üzerine boylu boyunca
uzanmak; uyumak.*

Hersek nâm-maħalde ħalup
ol gice anda yaturlar
ammâ ol Maħbûs
vâkı'asında görür ki bir pîr-i

yavlak:

1. yaylakda:-da

Sayfa 38

Satır: 17

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

gülbangu zikru'llah şādāsı
gelür yaylakda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerîfde olmağ zannıyla

2. yaylak:

Sayfa 43

Satır: 15

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

hemân ol ħinde yola revân
olup yaylak tarafına
müteveccih olur şâfi'î vaċtı
olunca sıvışdı nâm

3. yaylakça:-a

Sayfa 43

Satır: 14

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

Sultân Eşref-zâde buyurur ki
'Abdürrahîm var bu
gice yaylakça git anlar dağı
sem'an ve tã'aten deyüp

4. yaylakda:-da

Sayfa 44

Satır: 20

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

'aşâ- dârı Ĥabîb Dededen
mervîdür ki Şeyh
'Abdu'r-rahîm Hâzretleri
Tirse nâm yaylakda olan

5. yaylakda:-da

Sayfa 46

Satır: 9

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

yaylakda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm
ki mü'minler 'acib
zamânında ta'âm getürdüñüz

6. yaylakdan:-dan**Sayfa 52****Satır: 9**

*Yazın gidilen havası
serin yüksek yer; gezilen,
dolaşılan yer.*

Hzretleri bizümledür E'l-
kışşa yaylakdan
kaıkup Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pıñar

yaylak-ı tirseye:**1. yaylak-ı tirseye:-ye****Sayfa 42****Satır: 7****Kelime Tipi: -***Tirse yaylası.*

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniķde olurlar imiş
ve hālā evlād-ı kirāmları dağı
bu 'ādeti icrā iderler

ved:**1. yedlerinde:-ler, -i, -n, -de****Sayfa 30****Satır: 10***El.*

pādişāh Hzretlerine vedā'
idüp gerü dönüp sarāy
ķapusında olan derbānlara
yedlerinde olan aķçadan

2. yedindedür:-in, -de, -dür**Sayfa 9****Satır: 7***El || İnsiyatifinde olma.*

Hüseyn Hamāvī
Hzretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erba'ın
çıkār cümle

vedi:**1. yedi:****Sayfa 15****Satır: 2***Yedi, sayı sıfatı.*

Feammāsın dağı şāhib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ķat ki yedi terk olsun

2. yedi:**Sayfa 15****Satır: 5***Yedi, sayı sıfatı.*

sikkesi yedi terk olduğına
hikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebab Hāķķ ķatında

3. yedi:**Sayfa 18****Satır: 7***Yedi, sayı sıfatı.*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāzet

4. yedi:**Sayfa 19****Satır: 1***Yedi, sayı sıfatı.*

işāret buyurduķları perhiz
üzre yedi sene muvāzibat
idüp irşād-ı sālīk-i rāh-ı
Hudāya ve terbiye-i

**yedi iklim dört küseyi
seyrān idüp:****1. yedi iklim dört küseyi
seyrān idüp:-(y)i-üp****Sayfa 66****Satır: 6****Kelime Tipi: Deyim**

*Yedi iklim dört bucak
dolaşmak. II Hemen her yer,
bütün dünyayı dolaşmak.*

vaķit dāmenine yapışmış
olaydıñuz yedi iklim dört
küseyi seyrān idüp şimdi
yine gelürdiñüz

yedi kule:**1. yedi kule:****Sayfa 39****Satır: 12****Kelime Tipi: -**

*Bizans zamanında bes
kulesi varken fatih
zamanında iki tane daha
eklenerek adı yedikule
olmuştur. Osmanlı'da, ilk
önce hazine için kullanılmış,
daha sonra zindan olarak
kullanılmıştır.*

Hzretlerinüñ vezīri
Maħmūd Paşayı bir cüz'ī
cürümle Yedi Kule nām
mevzi' de haps ider meğer

yed-i şerifelerin:**1. yed-i şerifelerin:-ler, -i, -n****Sayfa 66****Satır: 15****Kelime Tipi: -***Mübarek el.*

mübārekeleriyle yed-i
şerifelerin deryā tarafına
taħrīk idüp kiş kiş deyü
çağırurlar deryādan ol

yed-i şerifleriñ:**1. yed-i şerifleriñ:-ler, -i, -ñ****Sayfa 32****Satır: 12****Kelime Tipi: -***Mübarek el.*

meşgûl olurlar Nâgâh Sultân
Eşref-zâde mağsel
üzerinde mübarek didelerün
açup ve yed-i şeriflerin

ved-i şeriflerün:

1. **ved-i şeriflerün:** -ler, -ü, -
ñ

Sayfa 32

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Mübarek el.

zıkr iderler Ba'dehu Sultân
Eşref-zâde Hazretleri
kibâr bize müterakkıblerdür
deyü yed-i şeriflerün

vedinci:

1. **vedinci:**

Sayfa 52

Satır: 15

Yedinci, sıra sayı sıfatı.

münkeşif olmayup yedinci
gün Hazreti Şeyh
Hamdî Kıddise Sırruhu
şalât-ı şubhî edâ idüp vird-

vedişer:

1. **vedişer:**

Sayfa 18

Satır: 8

*Yedi sayısının üleştirme
sayı sıfatı.*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
vedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

vegâne:

1. **vegâne:**

Sayfa 60

Satır: 13

Biricik, tek.

zâhiriye ve bâtınyede
yegâne olmağıla enisü'l-
cinân nâm bir tefsîr-i şerîf
cem' ve te'lif buyur-

yeniden:

1. **yeniden:**

Sayfa 29

Satır: 20

*. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.*

Biiznillahi Te'âlâ şeker
dehânlarında eridükce
zebânları dağı yeniden
bitmeğe başlar şeker

yenür bāriş:

1. **yenür bāriş:**

Sayfa 6

Satır: 6

Kelime Tipi: -

*Okunamamış,
anlamlandırılmamıştır.*

sem'an ve tā'aten deyüp
hemân ekl itmeğe āğāz
eyledükde Abdal
Muhammed Hazretleri ya
sen

yer:

1. **yerinden:** -i, -(n)den

Sayfa 16

Satır: 15

(bulunulan) yer, mekan.

'ale'r-re'si ve'l-'ayn deyüp
yerinden kalkar ve
eline tas alup bir dırahtuñ
altına varup teyemmüm

2. **yerinden:** -i, -(n)den

Sayfa 38

Satır: 19

(bulunulan) yer, mekan.

yerinden kalkup ol tarafa
gider köyden taşra
çıkdıkda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

3. **yer:**

Sayfa 18

Satır: 18

Mesafe.

velâyetle Eşref-zâde Sultâna
keşf olup bir mil kadar
yer gitmiş iken bir kere nazâr
eyledi Şeyh Hüseyin

4. **yerinde:** -i, -(n)de

Sayfa 34

Satır: 20

Makam.

galebe idüp Hamâda sırr
yüzünden nidâ buyururlar
ki Yâ Rümî şabır hõşdur velî
yerinde gerek yâ

5. **yerinde:** -i, -n, -de

Sayfa 48

Satır: 21

Makam.

tahta cülüs idüp taht yerinde
re'āya ve asker-i İslâm
āsüde hâl olup

6. **yerine:** -i, -n, -e

Sayfa 68

Satır: 12

Makam.

üstâdları Muhyi'd-din
Efendinün kerîmesini
tezevvüc idüp anlaruñ yerine
Sultân Murad Hân-ı

yerine:

1. **yerine:**

Sayfa 24

Satr: 22
(Onun) yerine.

iderüm buyurdılar ki hilâf
söylersin ve zikru'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

2. **yerine:**

Sayfa 55

Satr: 16

(Onun) yerine.

birâderleridür Şeyh Hamdî-i
Sânî Efendi intikâl
buyurdıklarında yerine
kaşaba-i İznikde âsitâne-i

vet:

1. **yetmiş:-miş**

Sayfa 3

Satr: 13

*Ulaşmak, erişmek, vâsıl
olmak.*

yetmiş kerâmât-ı
zâhirelerinden ve menâkıb-ı
'aliyyelerinden şikâtdan
mesmû' olduğu vech üzre

2. **yetişdüm:-iş, -dü, -m**

Sayfa 14

Satr: 10

*Ulaşmak, erişmek, vâsıl
olmak.*

ider Eşref-zâde
Hâzretlerinden mervîdür ki
on yedi
Şeyhe yetişdüm ve her birine
hidmet eyledüm içinde

3. **yetişmek:-iş, -mek**

Sayfa 18

Satr: 7

*Ulaşmak, erişmek, vâsıl
olmak.*

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyâh üzümle
mücâhede ve riyâzet

4. **yetişüp:-iş, -üp**

Sayfa 18

Satr: 5

*Ulaşmak, erişmek, vâsıl
olmak.*

cümle Rüm erenlerinüñ
nihâyetine yetişüp bize
geldün eğer seyr ü sülûkuñda
bizüm nihâyetümüze

5. **yetmez:-mez**

Sayfa 24

Satr: 23

Yeterli olmak.

nice zikru'llah idersün bu
küstâhlık yetmez iken
inkâr dañı idersin

vetmiş biñ:

1. **yetmiş biñ:**

Sayfa 63

Satr: 8

Kelime Tipi: -

Yetmiş bin.

vaktümüzdür Şeyh
'Abdullah Efendiye dañı
fuğarâ
ile yetmiş biñ tevñide ağâz
idüp temâm olduñda

2. **yetmiş biñ:**

Sayfa 63

Satr: 6

Kelime Tipi: -

Yetmiş bin.

haber irsâl ider ki fuğarâyı
cem' idüp gelsünler ve

bizüm için yetmiş biñ tevñid
çeksünler zirâ âhir

vevm-i cum'ada:

1. **vevm-i cum'ada:-da**

Sayfa 50

Satr: 31

Kelime Tipi: -

Cuma günü.

cum'ada 'alâ mele'innâs
buyurmışlar ki ey ahali-i
İznik beynünüzde şu
mekûle bir guft u gu vâkı'
olmış eğer şahıñ bizüm
'alağamızdan ise mâderinüñ

viğ:

1. **viğilur:-ıl, -ur**

Sayfa 66

Satr: 18

Toplamak, biriktirmek.

deñlü balık çıkar ki Qaraşu
balık ile toulduğdan
şoñra etrâfına ol deñlü balık
viğilur ki hadd ü

yine:

1. **yine:**

Sayfa 7

Satr: 1

*. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.*

qarâr tutmuş ve ba'zılar dirler
ki Eşref-zâde Efendi
zâde Efendinüñ burunlarına
qokutmuşlar yine beyinleri

2. **yine:**

Sayfa 7

Satr: 10

*. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.*

Ḥazretlerine teveccüh
eşnâsında ḥâtırına gelür ki
n'ola yine 'Azîz Ḥazretleri
bize bir ḥidmet-i şâkka

3. yine:

Sayfa 11

Satır: 3

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

nazar buyurdukda yine
erba'in emr iderler anlar
daḥı sem'an ve tã'aten deyüp
hemân ayakları

4. yine:

Sayfa 14

Satır: 7

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

cem'iyet bulmuş iken yine
meşâlih-i mü'minîn için
ruḥını ol cem'iyetden
ayırıp götürüp qalbine va'z'

5. yine:

Sayfa 14

Satır: 14

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

Ḥamāvî ve biri 'Aqşemse'd-
din ve biri Emir Sultân
Hazarâtları Qaddesallahü
esrârehüm biz yine

6. yine:

Sayfa 14

Satır: 22

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

tepesinde bir pul vardur Şeyḥ
Ḥüseyn Ḥazretleri
buyururlar ki Rümî yine
Ḥacî Bayrâm

7. yine:

Sayfa 17

Satır: 4

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

revâne olur fuqarâ ol
kerâmetüñ zuhûrından
Rümîñ kemâl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

8. yine:

Sayfa 22

Satır: 6

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

müstehabbı ta'lîm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zâde Ḥazretleri
yine 'âdet-i kadîmeleri

9. yine:

Sayfa 22

Satır: 9

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

ider Bir miqdâr tevaqquf
idüp yine işâret iderler
yine men' ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

10. yine:

Sayfa 22

Satır: 10

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

ider Bir miqdâr tevaqquf
idüp yine işâret iderler
yine men' ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

11. yine:

Sayfa 22

Satır: 10

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

ider Bir miqdâr tevaqquf
idüp yine işâret iderler
yine men' ider üçüncü
işâretlerinde yine Mevlânâ

12. yine:

Sayfa 24

Satır: 7

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

idüp yine ḥâlûme meşgûl
olurdum bir gün pazarda
bir ḥidmetleri var imiş varup
ol ḥidmeti edâ

13. yine:

Sayfa 25

Satır: 20

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

memâliki geşt ü güzâr idüp
ferden ferden müte'ârif
olan 'azîzleri getürmüşler
aşlâ yine çâre olmamış

14. yine:

Sayfa 26

Satır: 13

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

pâdişâha telhîş ider pâdişâh
Ḥazretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezîr daḥı

15. yine:

Sayfa 26

Satır: 15

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

kapucuları emr-i şerîf ile yine
irsâl ider kapucular
gelüp Eşref-zâdeye emr-i
şerîfî işâl iderler

16. yine:

Sayfa 26

Satır: 17

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

Eşref-zâde yine ke' l-evvel
gitmeğe rızâ vormeyüp
emr-i İlâhî yokdur deyü
cevap virür kapucular dağı

17. yine:

Sayfa 30

Satır: 3

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

dânesini kabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pâdişâhum siz
bu sîm ü zeri

18. yine:

Sayfa 30

Satır: 8

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

olurlar ol ecilden hâtırları
içün istizân iderler bir
mikdâr flori alup ve yine
İzniğe rücû' iderler ve

19. yine:

Sayfa 31

Satır: 2

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

ihrâc eyle deyüp tazarru' ve
niyâz iderler ve dağı
fukarâ ile İzniğe yine rücû'
iderler ve gelüp

20. yine:

Sayfa 31

Satır: 13

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

ta'zîm ile yine mağarr-ı
devletine irsâl iderler
Pâdişâh Hâzretleri dağı
tesellî bulup gelüp İstanbula

21. yine:

Sayfa 35

Satır: 5

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

server-i 'uqbâ
buyurduklarından soñra yine
ekle
'illeti sarây-ı Hümâyunda
kadımlardan birine 'arîz

22. yine:

Sayfa 37

Satır: 9

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülüp tütup yine
bağlarlar yine çözülür
'Âhîrû' l-emr nâçâr kalup

23. yine:

Sayfa 37

Satır: 10

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

eşnâ-i zehâbda pâzû-bend
çözülüp tütup yine
bağlarlar yine çözülür
'Âhîrû' l-emr nâçâr kalup

24. yine:-dan

Sayfa 41

Satır: 17

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

gitse yine gelüp Sultân
Eşref-zâde Hâzretlerinüñ
yanında bulunurlar imiş
Âhîrû' l-emr Sultân

25. yine:-dan

Sayfa 45

Satır: 11

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

çorba yine evvelki gibi kalup
güyâ içinden bir kaşık
alınmamışa benzerdi
Ba'de't-ı ta'am ol cema'ât

26. yine:-dan

Sayfa 45

Satır: 13

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

yine hîdmete meşğûl olup
vaqt-i zuhûr olduqda
ezân-ı şerîf kıra'ât olunup
herkes tecdîd-i vuzû idüp

27. yine:-dan

Sayfa 49

Satır: 16

. zarf Yeniden, bir daha,
tekrar, gene.

bundan istikrâh idüp döğüp
kovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülâzemet iderdi ol

28. yine:

Sayfa 56

Satır: 18

. zarf *Yeniden, bir daha, tekrar, gene.*

pederlerinden müstahlef olmuşlardır ve bunların dağı ilahiyâtı vardır nitekim yine hâşiyede

29. yine:

Sayfa 66

Satır: 1

. zarf *Yeniden, bir daha, tekrar, gene.*

oldı Ba 'de' z-zamân yine hâzır olup kelimât-ı ezânûn bâkiyesini dağı itmâm itdi 'Abdu'r-rahîm

30. yine:

Sayfa 66

Satır: 6

. zarf *Yeniden, bir daha, tekrar, gene.*

vakit dâmenine yapışmış olaydınız yedi iklim dört küşeyi seyrân idüp şimdi yine gelürdünüz

31. yine:-dan

Sayfa 70

Satır: 7

. zarf *Yeniden, bir daha, tekrar, gene.*

Biemrullahi Te'âlâ hâlâş olup yine diyârına revân Oldı* E'ş-Şeyh Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefi

vir:

1. yir:

Sayfa 9

Satır: 24

Yer, mekan.

vilâyet-i cem'an Rûm tarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersah yir giderler Bu kimesne 'acaba kim

2. yire:-e

Sayfa 8

Satır: 21

Makam, mevki.

nebînün kademî vardığı yire velînün başı varmak muḥâldür Eşref-zâde Efendi Ḥâzretleri eydür ki

virmi:

1. yirmi:

Sayfa 71

Satır: 11

Yirmi, sayı sıfatı.

merkûmede bir zâviye binâ idüp anda yirmi sene meşîhat idüp Ba 'dehu zâviye-i merkûmeyi terk

vit:

1. yitişüp:-iş, -üp

Sayfa 4

Satır: 22

Yetişmek, erişmek, ulaşmak.

min cezâbâti'l-ḥâḳ tevâzî amelü's-seḳaleyn fehvâsınca cezbe-i Ḥâḳḳ yitişüp dünyâdan inḳitâ'-ı

yoḥsa:

1. yoḥsa:

Sayfa 8

Satır: 18

"Aksi takdirde"

anlamında kullanılan bir söz, yoksa.

Sultânüm seyr ü sülûk tamâmi şimdiki maḳâmumuz midür Yoḥsa dağı var midür Ḥâcî Bayrâm-ı Velî

yok:

1. yoḳ:

Sayfa 5

Satır: 15

Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zâde Efendi Ḥâzretlerine bakup buyurur ki Dânişmend

2. yoḳdur:-dur

Sayfa 12

Satır: 21

Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Bizüm Şeyḥün ef'âlinde müdahâlemiz yoḳdur varuñ siz söyleyün dirler

3. yoḳ:

Sayfa 15

Satır: 14

Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

fûḳarâsi dirler ki ne 'acep biz bu ḳadar zamândur Şeyḥün ḥidmetinde püyânuz bize himmet yoḳ

4. yoḳdur:-dur

Sayfa 16

Satır: 3

Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Sultânüm bunda şu yoḳdur Hengâm-ı şalavâtında

mezāyika çekilür Şeyh
Hâzretleri kelâmların işgâ

5. yokdur:-dur

Sayfa 16

Satır: 8

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

getürmek emr iderler Fuḳarâ
dirler ki Sulṫānum
bunda şu yokdur Şeyh
Hüseyn Hâzretleri

6. yokdur:-dur

Sayfa 16

Satır: 22

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

mübârek şudan taşı ṫoldurup
Hâzreti Şeyhe getürür
Hâzreti Şeyh dervîşlere şu
yokdur deyü iddi'a

7. yokdur:-dur

Sayfa 20

Satır: 8

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

daḫı buyururlar ki bir kaçğın
ḳulum Eşref-zâde
Efendi Hâzretlerinüñ
kelâmında ḫilâf yokdur zîrâ

8. yokdur:-dur

Sayfa 26

Satır: 10

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

Eşref-zâdeye işâl iderler
Ba' dehu'n-naẓar
Eşref-zâde buyurur ki emr-i
İlâhî yokdur

9. yokdur:-dur

Sayfa 26

Satır: 18

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

Eşref-zâde yine ke'l-evvel
gitmeğe rızâ virmeyüp
emr-i İlâhî yokdur deyü
cevap virür ḳapucılar daḫı

10. yokdur:-dur

Sayfa 29

Satır: 6

*Bulunmayan, mevcut
olmayan (şey).*

şefiḳadur likin zebânlarında
bir maraz peydâ oldı
tekellüme iḳtidârı yokdur
eṫıbbâ 'ilâcdan 'âciz

vol:

1. yola:-a

Sayfa 43

Satır: 15

Yol.

hemân ol ḫinde yola revân
olup yaylaḳ ṫarafına
mütevceciḫ olur şâfi'î vaḳti
olunca sıvıḫı nâm

voldan gelmiş:

1. yoldan gelmiş:-miş

Sayfa 37

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Yoldan gelmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḫbûsı
şabâḫ divâna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bîṫâb

yörük:

1. yörükler:-ler

Sayfa 45

Satır: 17

*Anadolu'da
hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

soñra meşyistan içinde
yörükler ṫâifesi şeklinde bir
bölük cemâ'at gelürler
ellerinde sofraları var

2. yörükler:-ler

Sayfa 46

Satır: 11

*Anadolu'da
hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

Şeyh Efendi Hâzretleri gâyet
hazzeyledi yörükler
eytdiler ki nice ṫa'âmdur
bizüm andan ḫaberümüz

3. yörükler:-ler

Sayfa 46

Satır: 15

*Anadolu'da
hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

ṫa'âmı getüren yörükler deḫil
idi yörükler
şuretinde melekler idi ḫaḳḳ
Celle ve 'âlâ kemâl-i

4. yörükler:-ler

Sayfa 46

Satır: 15

*Anadolu'da
hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan*

*göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

ta'âmı getüren yörükler değil
idi yörükler
şuretinde melekler idi Hakk
Celle ve 'alâ kemâl-i

5. yörükler:-ler

Sayfa 46

Satır: 20

Anadolu'da

*hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

behişt-i cavidân ta'âmı irsâl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melâike-i kirâm
yörükler şuretinde

6. yörükler:-ler

Sayfa 46

Satır: 21

Anadolu'da

*hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

geldüklerine sebep yörükler
şâfi mü'minler
oldukları ecludendür Menkıbe
merhûm Şeyh

7. yörüklerüñ:-ler, -üñ

Sayfa 46

Satır: 9

Anadolu'da

*hayvancılıkla geçinen konar
göçer halk, çadırda oturan
göçebe Türkmen boyu.
Kaynak:Kubbealtı Lugatı.*

yaylakda olan yörüklerüñ
ba'zısını bulup eytdüm

ki mü'minler 'acib
zamânında ta'âm getürdünüz

yu:

1. yumağa:-mağ, -a

Sayfa 33

Satır: 25

(ölü) yıkamak.

Çünkü yumağa kodılar
Dervişler zikri urdılar

yük:

1. yük:

Sayfa 27

Satır: 3

Ağır şey, ağırlık.

'Ale's-şabâh kılçup biraz
hamr içenler ve bir yük
hamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

2. yüke:-e

Sayfa 27

Satır: 19

Ağır şey, ağırlık.

getürüñ deyi yüke işâret
iderler fuçarâ dahı şarâbı
indürürler ve Sultân Eşref-
zâde buyurup bir kazgan

3. yüki:-i

Sayfa 27

Satır: 18

Ağır şey, ağırlık.

cümle serâsime olup lâ-
ya'kıl olurlar Sultân
Eşref-zâde Hâzretleri
dervişlere varuñ şu yüki

yüregi yâresi işler:

1. yüregi yâresi işler:-r-si

Sayfa 34

Satır: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

*Yüreğinin yarası (içine)
işlemek II Bir şeyin verdiği
acı, üzüntü benliğinde derin
iz bırakmak.*

İşler yüregi yâresi
Eşrefoğlu Rümî Sultân

yuvarlak yapup:

1. yuvarlak yapup:-up

Sayfa 6

Satır: 1

Kelime Tipi: -

*Yuvarlak şeklini
vermek.*

yuvarlak yapup şorbanuñ
içine ilkâ idüp şorbayı
karişdurup Hâzreti Eşref-
zâde Efendinüñ dest-i

yüz:

1. yüzine:-i, -(n)e

Sayfa 56

Satır: 29

Yüz, suret, çehre.

Dermend Lütü'l-lah ile
hem-dem olup dîdesin Dôst
yüzine düş idenlere şala
gelsün berü

yüz altmış:

1. yüz altmış:

Sayfa 36

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Yüz atmış, sayı sıfatı.

buyurduklarından yüz altmış
sene mürürla ya'nî
biñ otuz dört târihinde 'âvâm
tâ'ifesinden ba'zı

yüz sürüp:

1. **yüz sürüp:-üp****Sayfa 18**

Satır: 3

Kelime Tipi: -

*Baş eğmek, (huzurunda)**yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).*

sürüp veda' idüp 'azm-i rāh iderler Şeyh Hüseyin Hâzretleri pend ü naşihat idüp buyururlar ki Rūmī

2. **yüz sürüp:-üp****Sayfa 21**

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Baş eğmek, (huzurunda)**yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).*

sa'âdetlerine yüz sürüp cerâyiminden istiğfar idüp mübârek elleründen bî'at ü inâbet itdiler Eşref-zâde

3. **yüz sürüp:-üp****Sayfa 63**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Baş eğmek, (huzurunda)**yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).*

cülüs iderler imiş her çend ki 'Abdullah Efendi kâdem-i sa'âdetine yüz sürüp içerü teşriflerini ricâ

yüz yirmi:1. **yüz yirmi:****Sayfa 50**

Satır: 35

Kelime Tipi: -

Yüz yirmi.

Ziyâeddin Eşrefzâde Pîr Hâmî Efendi Hâzretleri yüz yirmi sene mu'ammer olmuşdur

yüzün:1. **yüzün:****Sayfa 49**

Satır: 23

*Yüzün âsumâna tutmak**II Yüzünü gökyüzüne tutmak.*

kelbceğiz ceddümüñ du'â revzenesinde yüzün

yüzün asumâna tutup:1. **yüzün asumâna tutup:-a-up****Sayfa 50**

Satır: 2

Kelime Tipi: -

*Yüzün asûmâna tutmak**II Yüzünü gökyüzüne tutmak.*

âsumâna tütup feryâd eyledi Ve bir miqdâr zamân pederümüñ du'â revzenesinde yüzün asumâna tütup

yüzler sürüp:1. **yüzler sürüp:-üp****Sayfa 22**

Satır: 19

Kelime Tipi: **Deyim***Yüzümü yere doğru**tutup sevgi ve saygısını göstermek.*

dâmânına yüzler sürüp küstâhlığından istiğfâr ider ve buyurur ki 'ilm-i zâhire talep iden bize gelsün

yüzlerin sürüp:1. **yüzlerin sürüp:-üp****Sayfa 20**

Satır: 2

Kelime Tipi: **Deyim***Aşırı sevgi göstermek için yere eğilmek.*

ahâli'-i vilâyet istiğfâr idüp mübârek kâdemlerine yüzlerin sürüp cerâyim-i güzêşterlerinden istiğfâr ve

yüzünden:1. **yüzünden:****Sayfa 34**

Satır: 19

-den dolayı II sebebiyle.

galebe idüp Hâmâda sırr yüzünden nidâ buyururlar ki Yâ Rūmī şabır hûşdur velî yerinde gerek yâ

Z**zâde efendiniñ:**1. **zâde efendiniñ:****Sayfa 7**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf âleminde Eşrefzade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

karâr tütmiş ve ba'zılar dirler ki Eşref-zâde Efendi zâde Efendiniñ burunlarına koçutmuşlar yine beyinleri

2. **zāde efendiniün:-nüñ****Sayfa 7**

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Eşrefzade Efendi II

Tasavvuf aleminde Eşrefzade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhet bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyükerindedir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhere ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumi İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

karâr tutmuş ve ba'zılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendiniün burunlarına koçutmuşlar yine beyinleri

zāde-i tab'-ı şerifleridür:1. **zāde-i tab'-ı****şerifleridür:-ler, -i, -dür****Sayfa 56**

Satır: 4

Kelime Tipi: -

*Yaratılışı temiz ve**şereflî olan asil evlat.*

vardur nitekim bu hāşiyede mestür olan zāde-i tab'-ı şerifleridür Hazreti e'ş-Şeyh Eşref-i Sānî

2. **zāde-i tab'-ı****şerifleridür:-ler, -i, -dür****Sayfa 70**

Satır: 22

Kelime Tipi: -

Kabiliyetten,

yaratılıştan meydana getirilen mübarek eser.

*Şeyh-i mezburün tabi'at-ı şî'riyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımu'teberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tab'-ı şerifleridür

zāde'-i tab'-ı şerifleridür:1. **zāde'-i tab'-ı****şerifleridür:-ler, -i, -dür****Sayfa 57**

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Yaratılışı temiz ve şereflî olan asil evlat.

zāde'-i tab'-ı şerifleridür Mā şāf dilāyım be-kes kīne dārīm Halkest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

zādü'l-kavāfil fi-tayyi'l-merāhil:1. **zādü'l-kavāfil fi-tayyi'l-merāhil:****Sayfa 68**

Satır: 24

Kelime Tipi: -

Zādü'l-kavāfil fi-

tayyi'l-merāhil II Kādirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin tasavvuf ile ilgili eseridir.

meķābirde medfündür taşavvufda zādü'l-kavāfil fi-tayyi'l-merāhil nām kitabı

za'f piri:1. **za'f piri:****Sayfa 68**

Satır: 16

Kelime Tipi: -

*Yaşlılıktan gelen**güçsüzlük.*

Sırrihü'l-ḥaṭîr Hazretlerinin Cāmi'-i şerifinde Ḥaṭîb olup ba'd-müddet za'f piri istilā itmekle

zāhid:1. **zāhid:****Sayfa 61**

Satır: 1

Dünyâyı terkedip dînin emirlerine çok titizlikle riâyet eden, züht ve takvâ sâhibi, dindar, müttakî (kimse).

zikriyle zāhid tövbeķâr oldu - her seher iñler nâleler eyler Gülşen-i 'ışıkda şol hezâr oldu 'ışıkta uyanlar

zāhir:1. **zāhir:****Sayfa 17**

Satır: 21

Açık, aşina.

isti'dādı zāhir ü nümāyān olduķda fuķarā zebānların kütāh idüp iti'raf iderler Ba'dehu Eşref-zāde Sulṭān

2. **zāhir:****Sayfa 60**

Satır: 4

Açık, aşina.

revān oldılar ben daḥı bīdār oldum gördüm ki āşār-ı şihḥat üzerimde zāhir ü nümāyān olmuş

3. **zāhir:****Sayfa 60**

Satır: 15

Açık, aşina.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda zāhir ve
nümāyandır ve tabī'at-ı
şı'iriyeleri dağı olup nice

za'ıfe:

1. **za'ıfe:**

Sayfa 59

Satır: 12

*Güçsüz, mecalsiz, zayıf
kadın.*

mechürdur Hāşıye Menkıbe
Şālihāndan bir hātün
maraz-ı tā'ūna mübtelā olup
gāyet za'ıfe ve

zamān:

1. **zamānda:-da**

Sayfa 5

Satır: 2

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

Sülük itmek dā'ıyesinde
kalplerine ilhām-ı Rabbānī
olup ol zamānda Burusada
meczübān-ı İlahīyeden

2. **zamānda:-da**

Sayfa 6

Satır: 10

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

hücresine gelüp her nesi var
ise fuķarāya bezl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irřād-ı nās olan gülşen-

3. **zamān:**

Sayfa 8

Satır: 4

Bir işin, bir oluşun

*içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

olmadı meğer ki vākı'am
olaydı Anı dağı ki edeb
birle söyleyüp ta'bir itdürür
idüm Bu denlü zamān

4. **zamānda:-da**

Sayfa 13

Satır: 24

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

hāzirün kıyās iderler ki beni
aç ve şusuz bu deñlü
zamānda

5. **zamān:**

Sayfa 14

Satır: 18

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

icāzet-nāme tahrİR idüp 'alem
ü çerağ ve seccāde ve
'aşā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sultān

6. **zamāndur:-dur**

Sayfa 15

Satır: 13

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

fuķarāsı dirler ki ne 'acep biz
bu kadar zamāndur
Şeyhün hİdmetinde pūyānuz
bize himmet yok

7. **zamān:**

Sayfa 17

Satır: 5

Bir işin, bir oluşun

*içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

mervİdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyh
Hüseyn Hāzretleri
buyururlar ki dervİşler bize
bir

8. **zamānda:-da**

Sayfa 22

Satır: 3

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

zamānda fāzıl-ı Rüm
Kuťbe'd-din e'l-İzniķi
Hāzretleri
hayātda imiş Eşref-zāde
Hāzretlerine vaķt-i

9. **zamāndan:-dan**

Sayfa 27

Satır: 12

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

bir heybet müstevlİ olur ki
bir kimesnenüñ
hareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

10. **zamānı:-ı**

Sayfa 37

Satır: 18

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

rü'yāsında Sultān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki hālās zamānı
geldi tiz kalk git

11. **zamān:**

Sayfa 40

Satır: 8

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

Maḥmūd Paşa Kaptan Paşa
iken bī-günāh oğlumı
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu 'ā itmiş idim

12. **zamānda:-da**

Sayfa 49

Satır: 17

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

zamānda 'aşādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahālī' -i
İzniḳ bu kelbceğizi

13. **zamān:**

Sayfa 50

Satır: 1

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

āsumāna tūtop feryād eyledi
Ve bir miḳdār zamān
pederimūn du 'ā revzenesinde
yūzin asumāna tūtop

14. **zamānda:-da**

Sayfa 50

Satır: 11

*Bir işin, bir oluşun
içinde geçtiği, geçeceği veya
geçmekte olduğu süre, vakit.*

Muṣliḥi' d-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle kırık nefer
kimesneyi erba'ne ḳodı
birkaç

zamān-ı sa'ādetlerinde:

1. **zamān-ı sa'ādetlerinde:-**
ler, -i, -n, -de

Sayfa 22

Satır: 1

Kelime Tipi: -
Mutluluk devri.

Eşref-zāde Ḥazretleri zamān-
ı sa'ādetlerinde şalat-ı
feci' bir miḳdār karanlıkda
ḳırlar imiş Meğer ol

zamān-ı yesİRde:

1. **zamān-ı yesİRde:-de**

Sayfa 39

Satır: 16

Kelime Tipi: -
Az zaman.

ḫalāşı iḳün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesİRde İzniḳe

zan:

1. **zannıyla:-ni, -(y)a**

Sayfa 38

Satır: 18

Sanma, zannetme.

gülbangu zikru' İllah şādāsı
gelür yaylaḳda
Piñarbaşında olan mescid-i
şerİfde olmaḳ zannıyla

zann:

1. **zann:**

Sayfa 23

Satır: 1

Kıyas-ı zann II

*Karşılaştırıp,
değerlendirerek hüküm
verme.*

zann ile 'āmilsin ammā
dervişān-ı mu'āyene ve
müṣāhede ile 'āmillerdür
Menḳibe Şeyḫüm

zarar:

1. **zararı:-ı**

Sayfa 25

Satır: 8

Ziyan, eksiklik, kayıp.

tevhİd-i Ḥudāya māni' olunca
var kıyās eyle ki
daḫı ziyādesinūn zararı ne
ola biri daḫı budur ki

zāt:

1. **zātdur:-dur**

Sayfa 10

Satır: 1

*Kimse, kişi, şahıs,
özellikle saygıdeğer kimse. II
Eşrefoğlu Rumi.*

ve ne maḳūle zātdur deyi
muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥazretleri
yanlarından geçüp

2. **zātuñ:-uñ**

Sayfa 44

Satır: 1

*Kimse, kişi, şahıs,
özellikle saygıdeğer kimse. II
Eşrefoğlu Rumi.*

zātuñ ḳadr u kıymetin bil vü
anuñ ḫayır du'āsın ricā
ḳıl deyüp gā'ib oldılar
bundan şoñra 'Abdu'r-raḫīm

zāviye:

1. **zāviyede:-de**

Sayfa 62

Satır: 10

Küçük tekke.

Aḫmed Efendinūn şulbī
oğullarıdur Pazar
Köyünde kā'in zāviyede
'ibādāt ü ḫā'ate iştiğāl

2. zāviye:

Sayfa 71

Satır: 11

Küçük tekke.

merkūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşîhat idüp Ba‘dehu zāviye-i merkūmeyi terk

zāviye-i eşrefiyede:

1. zāviye-i eşrefiyede:-de

Sayfa 58

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Eşrefiye zaviyesi.

vāki‘ zāviye-i Eşrefiyede istihlāf itmekle nice mäh u sāl karye-i mezbūrede ‘ibādāt ü ta‘āte iştiğāl

2. zāviye-i eşrefiyede:-de

Sayfa 60

Satır: 11

Kelime Tipi: -

Eşrefiye zaviyesi.

İncirlice Mağhallesinde vāki‘ zāviye-i Eşrefiyede post-nişîn ve mürebbî‘-i tālībîn olup ‘ülüm-ı

3. zāviye-i eşrefiyede:-de

Sayfa 70

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Eşrefiye zaviyesi.

idüp müstahlef olmuşlar idi biñ altmış sekiz târihinde intikāl buyurup zāviye-i Eşrefiyede medfün

zāviye‘-i eşrefiyyeye:

1. zāviye‘-i eşrefiyyeye:-(y)e

Sayfa 69

Satır: 13

Kelime Tipi: -

Eşrefiye zaviyesi.

zāviye‘-i Eşrefiyyeye istihlāf buyurmışlar idi anlar dağı gelüp zāviye‘-i merkūmede mücāhedāt ve

zāviye‘-i merkūmede:

1. zāviye‘-i merkūmede:-de

Sayfa 69

Satır: 14

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

zāviye‘-i Eşrefiyyeye istihlāf buyurmışlar idi anlar dağı gelüp zāviye‘-i merkūmede mücāhedāt ve

zāviye-i merkūmede:

1. zāviye-i merkūmede:-de

Sayfa 63

Satır: 20

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

günü āb-ı memātı nüş ve dünyādan ‘ukbāya göçmişdür zāviye-i merkūmede defn vü pederleri

zāviye-i merkūmeyi:

1. zāviye-i merkūmeyi:-yi

Sayfa 58

Satır: 18

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

otuz yedi 1137 târihinde aşhāb-ı hayrâtdan

ba‘zılar zāviye-i merkūmeyi Şeyh Şerafe‘d-din Efendi

2. zāviye-i merkūmeyi:-(y)i

Sayfa 71

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

merkūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşîhat idüp Ba‘dehu zāviye-i merkūmeyi terk

zāviye‘-i mezbūrede:

1. zāviye‘-i mezbūrede:-de

Sayfa 69

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen zaviye.

eylemişdür zāviye‘-i mezbūrede olan türbe‘-i münifede medfün ve du‘ā‘-ı ‘uşşāka maqründur

zāviye-i mezbūreye:

1. zāviye-i mezbūreye:-ye

Sayfa 58

Satır: 16

Kelime Tipi: -

Yukarıda adı geçen zaviye.

mahlül olmağıla pederlerinüñ himmet-i ‘aliyyesiyle zāviye-i mezbūreye mutaşarrıf olmuşdur biñ yüz

zāviye-i mezkūrede:

1. zāviye-i mezkūrede:-de

Sayfa 58

Satır: 9

Kelime Tipi: -
Adı geçen zaviye.

üzere iken irtihâl buyurup
zâviye-i mezkûrede
mihrâb dîvârı verâsında
rahmet-i Hâkka karîndür

zâviye-i şerîfe:

1. zâviye-i şerîfe:-e

Sayfa 62

Satır: 13

Kelime Tipi: -
Mübârek zaviye.

Pazar Köyde kâ'in zâviye-i
şerîfe ittîşâlinde olan
türbe-i münîfede rahmet-i
Hudâya karîndür

zebân:

1. zebânların:-lar, -ı, -n

Sayfa 17

Satır: 21

Dil.

isti'dadı zâhir ü nümâyân
olduğda fuqarâ zebânların
kütâh idüp iti'raf iderler
Ba'dehu Eşref-zâde Sultân

2. zebânları:-lar, -ı

Sayfa 29

Satır: 20

Dil.

Biiznillahi Te'âlâ şeker
dehânlarında eridükce
zebânları dağı yeniden
bitmeğe başlar şeker

3. zebânları:-lar, -ı

Sayfa 29

Satır: 21

Dil.

temâm eridükde zebânları
dağı kemâ-kân evvelki
gibi olup sağ u sâlim olur
Çün pâdişâh Hâzretleri

4. zebânlarında:-lar, -ı, -n, -
da

Sayfa 29

Satır: 5

Dil.

şefîkadur likin zebânlarında
bir marâz peydâ oldu
tekellüme iktidârı yokdur
etıbbâ 'ilâcdan 'âciz

zebân-ı dürefşanlarından:

1. zebân-ı

dürefşanlarından:-lar, -ı, -
(n)dan

Sayfa 50

Satır: 26

Kelime Tipi: -
İnci saçan dil.

Menkıbe Sultân Eşrefzâde
vâhîd-i dehr ü ferîd-i 'aşr
e's-seyyid e'ş-Şeyh
'Abdu'l-kâdir Efendi
Hâzretlerinin zebân-ı
dürefşanlarından mesmû'
oldı ki

zehre:

1. zehresi:-si

Sayfa 27

Satır: 12

Cesaret.

bir heybet müstevlî olur ki
bir kimesnenün
hareketine ve kelâmına
zehresi olmaz bir zamândan

zelihâ:

1. zelihâ:

Sayfa 36

Satır: 4

Zeliha II Eşrefoğlu

Rumi'nin kızı. Şeyh

Abdurrahim'in zevcesi. Şeyh

Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

Eşref-zâde Hâzretlerinin
merkad-ı münîrlerinün
derûnından bir şadâ gelür yâ
Zelihâ anlar dağı

2. zelihâ:

Sayfa 50

Satır: 23

Zeliha II Eşrefoğlu

Rumi'nin kızı. Şeyh

Abdurrahim'in zevcesi. Şeyh

Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

kerîmesi Hâyrünnisâdan
tevellüd iden Zelihâ nâm
duğter-i

zelihâ hâton:

1. zelihâ hâton:

Sayfa 35

Satır: 21

Kelime Tipi: -

Şeyh Pir Hamdi

Efendi'nin annesi.

merhûme Zelihâ Hâton
vâlid-i büzürgvârlarınnuñ
türbe'-i münîfelerinde birkaç
gün i'tikâfa niyet idüp

zelihâ hâton hâzretleri:

1. zelihâ hâton hâzretleri:-
ler, -i

Sayfa 36

Satır: 7

Kelime Tipi: -

Şeyh Pir Hamdi

Efendi'nin annesi.

Hâzretleri gözün açup bir
dağı nevmе tâlibe olmaz

Ba' dehu nice esrār keşf olup
ma' arif-i İlahîyyeye

zemîn:

1. **zemine:-e**
Sayfa 27
Satır: 15
Yer.

ref' iderler ve ellerinde olan
'aşâyı zemine urup hoş
geldüñüz pâdişâh kulları
deyü kelâm itdüklerinde

zemîn-i rahmet-i hudāya:

1. **zemîn-i rahmet-i**
hudāya:-(y)a
Sayfa 62
Satır: 4
Kelime Tipi: -
*Yer yüzündeki Allah'ın
rahmeti.*

'Abdu'r-rahîm Tırsî
türbesinde zemîn-i rahmet-i
Hudāya karîndür Eşrefî nâm
bir şâ'ir bu târihi

zencîr:

1. **zencîr:**
Sayfa 36
Satır: 14
Zincir, pranga.

kimesneler Germiyan
Sancağından bir sülhte tutup
gerden ü pâyine zencîr ü lāle
taçup İstanbula

zevc:

1. **zevcüñ:-üñ**
Sayfa 47
Satır: 11
Eş, (kadına göre) koca.

idüp didi ki zevcüñ 'Abdu'r-
rahîm Tırsîden ricâ

idüp himmet talep iderüz ki
Sultân Bâyezîdden

zevce:

1. **zevceleri:-ler, -i**
Sayfa 35
Satır: 20
*Ar. Erkeğin eşi, karısı,
halîle.*

kerîmeleri ve Şeyh 'Abdu'r-
rahîm Tırsî Hazretlerinin
zevceleri ve Şeyh Pîr Hamdî
Efendinin vâlideleri

2. **zevceleri:-ler, -i**
Sayfa 50
Satır: 22
*Ar. Erkeğin eşi, karısı,
halîle.*

'Abdu'r-rahîm Tırsî Kıddise
Sırruhu Sultân Eşref-zâde
Hazretlerinin zevceleri Hâcî
Bayrâm-ı Velî

3. **zevceleri:-ler, -i**
Sayfa 50
Satır: 28
*Ar. Erkeğin eşi, karısı,
halîle.*

Hazreti Pîr Hamdî Efendî
Kıddise Sırruhu eyyâm-ı
pîride te'ehhül eyleyüp
Zevceleri hâmile olduğda
ahali-i İznîk beyninde gufte
olup bu veled şeyhden

zevl-i hayvânât:

1. **zevl-i hayvânât:**
Sayfa 5
Satır: 21
Kelime Tipi: -
*Hayvanların arta
kalanları.*

tarîk-i 'âmmda olan balçık ki
zevl-i hayvânât ile
mahlûtdur Bir miqdâr balçık
alup birkaç

zeytün ağacına:

1. **zeytün ağacına:-(n)a-ı, -**
n, -a
Sayfa 51
Satır: 21
Kelime Tipi: -
*Zeytingillerden, Akdeniz
ülkelerinde yetişen, uzun
ömürlü, yaprakları küçük ve
gümüş renginde bir ağaç.*

üstinde biten nedür deyü bir
zeytün ağacına işâret
buyururlar dervîş dahî ağaca
yakın

zeytün ağacından:

1. **zeytün ağacından:-**
(n)dan-ı, -n, -dan
Sayfa 52
Satır: 1
Kelime Tipi: -
*Zeytingillerden, Akdeniz
ülkelerinde yetişen, uzun
ömürlü, yaprakları küçük ve
gümüş renginde bir ağaç.*

varur görür ki zeytün
ağacından şeker akup erik
ağacından şakız aşar dervîş
dahî şekeri kıparup

zeytün ağaçlarının içinde:

1. **zeytün ağaçlarının**
içinde:-(n)de-i, -(n)de-lar, -ı,
-nuñ
Sayfa 51
Satır: 19
Kelime Tipi: -
*Zeytin ağaçlarının
arası.*

agaçlarının içinde giderler
imiş ol hâtıra şahibi
olan dervîşe buyururlar ki
dervîş şol dirahtuñ

zîb-i mahâfil kürsî:

1. zîb-i mahâfil kürsî:

Sayfa 3

Satır: 19

Kelime Tipi: -

Kürsî yerinin süsü.

Sultânun hâlifesi ve dâmâdı
zîb-i mahâfil kürsî e'ş-
Şeyh 'Abdü'r-rahîm Tîrsî
Hâzretlerinin hâlifesidür

zîb-i mahâfil-i kürsî:

1. zîb-i mahâfil-i kürsî:

Sayfa 24

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Kürsî yerinin süsü.

Habîb Dede vasıtasıyla zîb-i
mahâfil-i kürsî Şeyh
'Abdü'r-rahîm Tîrsîden naql
buyurmuşlar ki

2. zîb-i mahâfil-i kürsî:

Sayfa 33

Satır: 1

Kelime Tipi: -

Kürsî yerinin süsü.

Nitekim bu vaq'ayı zîb-i
mahâfil-i Kürsî
'Abdü'r-rahîm Tîrsî nazm
idüp qaleme

zîb-i mehâfil ü kürsî:

1. zîb-i mehâfil ü kürsî:

Sayfa 41

Satır: 5

Kelime Tipi: -

Kürsî yerinin süsü.

mehâfil ü Kürsî e'ş-Şeyh
'Abdü'r-rahîm e'd-Tîrsî
kaşaba-ı İznîk kurbında Tirse
nâm kıryede qadem-

zîkr:

1. zîkri:-i

Sayfa 17

Satır: 18

*Allah'ın isimlerini
(esmâ-yı hüsnâyı) söylemek
sûretiyle yapılan ibâdet.*

qoparma tesbîhümden
ayurma deyü nidâ ider ol
ecilden hemân bir zîkri
tükenmiş benefşe buldum

2. zîkre:-e

Sayfa 32

Satır: 10

*Allah'ın isimlerini
(esmâ-yı hüsnâyı) söylemek
sûretiyle yapılan ibâdet.*

iken Sultân Eşref-zâde
Hâzretlerini gâsl için mağsel
üzerine va'z' iderler ve
fuqarâ bir miqdâr zîkre

3. zîkriyle:-i, -(y)le

Sayfa 60

Satır: 18

*Allah'ın isimlerini
(esmâ-yı hüsnâyı) söylemek
sûretiyle yapılan ibâdet.*

vâridât-ı ilâhiyyeleri vardur
nitekim bu İlâhîzâde-i
tab'-ı şerîfleridür zîkriyle
'aşîk gülzâr oldu tâze-

4. zîkriyle:-i, -(y)le

Sayfa 61

Satır: 1

Allah'ın isimlerini

*(esmâ-yı hüsnâyı) söylemek
sûretiyle yapılan ibâdet.*

zîkriyle zâhid tövbe-kâr oldu -
her seher inler nâleler
eyler Gülşen-i 'ışkda şol
hezâr oldu 'İşkâ uyanlar

zîkr-i hakka eyleyüben:

**1. zîkr-i haqqâ eyleyüben:-
yü, -ben-yüben**

Sayfa 56

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmek.

'Ar nâmûs kaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zîkr-i Haqqâ
eyleyüben iştiğal zîkr-i
Haqqda cüş idenlere şala
gelsün berü

zîkr-i hakda:

1. zîkr-i haqqda:-da

Sayfa 56

Satır: 28

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretme.

'Ar nâmûs kaydını terk
eyleyüp hem kalbini
Mâsivâdan boş idenlere şala
gelsün berü
Gice gündüz zîkr-i Haqqâ
eyleyüben iştiğal zîkr-i
Haqqda cüş idenlere şala
gelsün berü

zîkr-i hudâya:

1. zîkr-i hudâya:-(y)a

Sayfa 11

Satır: 10

Kelime Tipi: -

Allah'ın zikri.

idi Sultān Eşref-zāde dağı
Şeyh Hüseyin
Hāzretlerinüñ telkīnleri ile
zıkr-i Hudāya meşgūl

zıkr-i sebkat iden:

1. **zıkr-i sebkat iden:**-en

Sayfa 70

Satır: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Zıkr-i geçmek II

Anılmak, adı geçmek.

Efendi Hāzretlerinüñ dāmādı
zıkr-i sebkat iden
Şeyh Mehmed Efendiden
ictilāb-ı envār-ı tarikat

zıkr-i urdılar:

1. **zıkr-i urdılar:**

Sayfa 33

Satır: 26

Kelime Tipi: -

Toplu olarak ve belli

*usūllere uyararak Allah'ın
isimlerini söylemek sûretiyle
ibâdet etmek.*

Çünkü yumağa kodılar
Dervişler zıkr-i urdılar

zıkrü'llah:

1. **zıkrü'llah:**

Sayfa 21

Satır: 4

Allah'ı zikretme, anma.

alalum dir Pirezen dağı şu
getürür Eşref-zāde
Hāzretleri dağı ābdest alup
namāz kılup zıkrü'llah

2. **zıkrü'llah:**

Sayfa 21

Satır: 5

Allah'ı zikretme, anma.

meşgūl olur Pirezen taşra
dan zıkrü'llah avāzın
istimā' idicek hemān kalbine
bir nār-ı muḥabbet

3. **zıkrü'llah:**

Sayfa 24

Satır: 21

Allah'ı zikretme, anma.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve zıkrü'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

4. **zıkrü'llaha:-a**

Sayfa 24

Satır: 17

Allah'ı zikretme, anma.

varup ḫalvetḫānemde
zıkrü'llaha ile meşgūl oldum
Sultān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

zıkrü'llah eylemek:

1. **zıkrü'llah eylemek:-mek**

Sayfa 13

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmek,

Allah'ı anmak.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına
gelürler Dervişāna
zıkrü'llah eylemek emr
buyururlar Anlar dağı bir

zıkrü'llah iderek:

1. **zıkrü'llah iderek:-erek**

Sayfa 59

Satır: 15

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmek,

Allah'ı anmak.

'alem-i şerif önlerince
zıkrü'llah iderek gelürler
ben dağı elüme bir 'aşā alup
yāb yāb zoḳaḳ

zıkrü'llah iderler:

1. **zıkrü'llah iderler:-er, -
ler**

Sayfa 13

Satır: 13

Kelime Tipi: -

*Allah'ı zikretmek,
Allah'ı anmak.*

miḳdār zıkrü'llah iderler
Ba'dehu 'Aziz Hāzretleri
du'ā idüp bi-zātihı mübārek
elleriyle

zıkrü'llah idersün:

1. **zıkrü'llah idersün:-er, -
sün**

Sayfa 24

Satır: 23

Kelime Tipi: -

*Allah'ı zikretmek,
Allah'ı anmak.*

nice zıkrü'llah idersün bu
küstāḫlık yetmez iken
inkār dağı idersin

zıkrü'llah iderüm:

1. **zıkrü'llah iderüm:-er, -
üm**

Sayfa 24

Satır: 21

Kelime Tipi: -

*Allah'ı zikretmek,
Allah'ı anmak.*

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve zıkrü'llah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

zi'l-kā'de:

1. **zi'l-kā' desinde:** -si, -(n)de**Sayfa 56**

Satır: 11

*Zilkade Ayı. Hicrî yılın
on birinci ayı, dört haram
aydan biri.*

zi'l-kā' desinde defn-i zîr-i
zemîn oldılar Qabr-i
şerîfleri 'Abdu'r-raḥîm Tırsî
Ḥazretlerinüñ türbe-i

zîrâ:1. **zîrâ:****Sayfa 10**

Satır: 4

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

gider aşlâ müstaḳbilden bir
kimesne Rûmdan gelen
bu oldığın bilmezler zîrâ
Sultân Eşref-zâdenüñ

2. **zîrâ:****Sayfa 10**

Satır: 17

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

zîrâ gözlüye gizli yokdur
Sultân Eşref-zâde daḥı
erba'inde gördükleri
vâkı'atlarıñ kağıdını taleb

3. **zîrâ:****Sayfa 20**

Satır: 8

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

daḥı buyururlar ki bir kaçğın
kulum Eşref-zâde
Efendi Ḥazretlerinüñ
kelâmında ḥilâf yokdur zîrâ

4. **zîrâ:****Sayfa 25**

Satır: 1

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

Bu maḳûle evzâ'ı bir daḥı
eyleme zîrâ maḥrûmlığa
bâ'ışdür eğer bizüm
ta'amumuza ve kisvemüze

5. **zîrâ:****Sayfa 25**

Satır: 11

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

ve nukûşı görür zîrâ gözlüye
gizli yokdur
Menkıbe Selâtin-i 'izâmdan
Ebu'l-Feth Sultân

6. **zîrâ:****Sayfa 50**

Satır: 29

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde
zuhûr-ı veled itmek
mütaşver degıldür
dimişler
Ḥazreti Şeyḫ Pîr Ḥamdî
Efendinüñ kelâm sem'ına
vâşıl olduḳda yevm-i

7. **zîrâ:****Sayfa 63**

Satır: 6

*(Bağlaç) Çünkü, şundan
dolayı.*

ḥaber irsâl ider ki fuḳarâyı
cem' idüp gelsünler ve
bizüm için yetmiş biñ tevḫîd
çeksünler zîrâ âḫîr

ziyâde:1. **ziyâde:****Sayfa 7**

Satır: 19

*Çok, daha çok, daha
fazla.*

ziyâde riyâzet ve mücâhede
ile imâmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmuşlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

2. **ziyâdesinüñ:** -si, -nüñ**Sayfa 25**

Satır: 8

*Çok, daha çok, daha
fazla.*

tevḫîd-i Ḥudâya mâni' olunca
var kıyâs eyle ki
daḥı ziyâdesinüñ zararı ne
ola biri daḥı budur ki

ziyâde eyledüm:1. **ziyâde eyledüm:** -dü, -m**Sayfa 24**

Satır: 12

Kelime Tipi: -
Arttırmak.

temâm ḳaddüme münâsib
geldi bir aḳçe daḥı
ziyâde eyledüm dellâl
şâhibine danışmağa gitdi

ziyâde eyleye:1. **ziyâde eyleye:** -ye**Sayfa 49**

Satır: 5

Kelime Tipi: -
Fazlalaştırmak.

nuşretlerin ziyâde eyleye
âmîn yâ mucibe's-
Şâ'ilîn Menkıbe Bâḳıye-i's-
selef mürşid-i kâmil

ziyâdetük:

1. ziyâdetük:**Sayfa 40**

Satır: 22

Fazlalaştırdık.

Eşrefi e'ş-Şehr be-Eşref-zâde
Kerremallahü Te'âlâ
bi'l-hüsnâ ve ziyâdetük

ziyâfet idemedük:

1. **ziyâfet idemedük:** -e, -me,
-dük

Sayfa 15

Satır: 22

Kelime Tipi: -

*Davet vermek, yedirip**içirmek.*

buyururlar ki Yâ Rümî
misâfirümüz olduñuz
ammâ size bir ziyâfet
idemedük bugün bunda ol

ziyâret:

1. **ziyâretlerine:** -ler, -i, -n, -
e

Sayfa 38

Satır: 12

Dua etmek, istekte

*bulunmak gayesiyle kutsal
yerlere, bir kabre, bir
türbeye gitme, bir yeri
görmeye gitme, görüşme.*

iden kimesne dünyevî
belâsından rehâyâb olunca
ziyâretlerine varup hîdmet-i
'aliyyelerinde bulunan

2. **ziyâretten:** -den

Sayfa 58

Satır: 20

Ziyaret edilen

*yer, mezar. (Hz. Muhammed
bağlamında).*

içün ta'mîr ve tevsi'
eylemişlerdür Ba'dehu Hacc-

1

şerîfe niyet idüp ravza-i
seyyidü'l-enâmî ziyâretten

3. **ziyâret:**

Sayfa 8

Satır: 14

*Bir kimseyi veya bir
yeri görmeye gitme.*

korlar Ba'dehuz-zamân
Eşref-zâde Efendî Şeyhüni
ziyâret kaşdıyla Ankaraya
'azîmet buyururlar

zokak kapusunuñ:

1. **zoqağ kapusunuñ:** -nuñ-sı,
-nuñ

Sayfa 59

Satır: 17

Kelime Tipi: -

Sokak kapısı.

kapusunuñ ardında turdum
hemân Şeyh Efendî
buyurdılar ki dervişler biz
du'â idelüm siz âmîn

zübdetü'l-kâmîlin:

1. **zübdetü'l-kâmîlin:**

Sayfa 67

Satır: 28

*Mânevî meziyetleri
bakımından belli bir
olgunluğa erişmişlerin özü.*

Hzretlerinüñ mañdüm-ı
mükerremleri 'umdetü'l
vâşilîn zübdetü'l-kâmîlin

zuhür:

1. **zuhürından:** -ı, -n, -dan

Sayfa 17

Satır: 3

*Ar. Zâhir olmak,
meydana çıkmak, belli
olmak.*

revâne olur fuğarâ ol
kerâmetüñ zuhürından
Rümîñün kemâl-i ma'rifetini
fehm iderler ve yine

2. **zuhürına:** -ı, -n, -a

Sayfa 49

Satır: 20

*Ar. Zâhir olmak,
meydana çıkmak, belli
olmak.*

rencide itmeyin bunda bir
hikmet var ola
zuhürına muntazır oluñ imdi
bu kelbün

3. **zuhür:**

Sayfa 67

Satır: 3

*Ar. Zâhir olmak,
meydana çıkmak, belli
olmak.*

elli üç senesinde serâ-perde-i
'ademen zuhür ve
âfîtab-ı feyz-i ilâhîden
istifâzen nür-ı şu'ur idüp ol

4. **zuhür:**

Sayfa 70

Satır: 10

*Zâhir olmak, meydana
çıkma.*

mañrüse-i Burusa kurbında
Gemlik Kazâsına tâbi'
Kumla-ı Şağîr nâm karyeden
zuhür ve Şeyh Receb

zuhür eyledi:

1. **zuhür eyledi:** -di

Sayfa 19

Satır: 24

Kelime Tipi: -

*Görünmek, ortaya
çıkma.*

idersünüz bu 'azîziñ şehri
Hamâda nice
kerametleri zühür eyledi
deyü kerâmetlerini bir bir

zühür ide:

1. **zühür ide:-e**

Sayfa 5

Satır: 6

Kelime Tipi: -

Görünmek.

baña naşîb ve dâye var ise ve
ma'ârif-i İlâhî
müyesser olurısa 'âlametleri
zühür ide deyü niyyet

zühür ider:

1. **zühür ider:-er**

Sayfa 25

Satır: 15

Kelime Tipi: -

*Meydana gelmek,
görünmek.*

zühür ider Etîbbâya
mürâca'at iderler bir dürlü
'ilac-pezir olmamış Âhîrî'l-
emr etîbbâ'-i dîn kim

zühûra gelen:

1. **zühûra gelen:-en**

Sayfa 41

Satır: 3

Kelime Tipi: -

Gün yüzüne çıkmak.

hulefâsınıñ zühûra gelen
havâriq-ı 'âdât u
menâkıb-ı vefiyâtına âgâz
olındı Ve's-selâm Zîb-i

2. **zühûra gelen:-en**

Sayfa 53

Satır: 12

Kelime Tipi: -

Doğmak.

Hzretî Şeyh Pîr Hamdî
Efendinün şulb-i pâkinden
zühûra gelen ferzend-i
bîmenendidür tarîkat-ı

zühûr-ı veled itmek:

1. **zühûr-ı veled itmek:-mek**

Sayfa 50

Satır: 29

Kelime Tipi: -

*Çocuk dünyaya
getirmek.*

Degildür zîrâ bu sinn-i sâlde
zühûr-ı veled itmek
mutesavver degüldür
dimişler
Hzretî Şeyh Pîr Hamdî
Efendinün kelâm sem'ına
vâsıl olduğda yevm-i

züleyhâ:

1. **züleyhâ:**

Sayfa 8

Satır: 12

*Eşrefoğlu Rumi'nin
kızının ismi.*

üzre mütemekkîn olup Hâcî
Bayrâm-ı Velî
kerîmesinden bir kerîmeleri
olur ki ismini Züleyhâ

züleyhâ hâtundan:

1. **züleyhâ hâtundan:-dan**

Sayfa 47

Satır: 2

Kelime Tipi: -

Eşrefoğlu Rumi'nin kızı.

Pîr Hamdî Efendi
Hzretlerinün vâlideleri
merhûme
Züleyhâ Hâtundan
menkûldür ki pederüm
Sultân

zü-sa'âdet:

1. **zü-sa'âdet:**

Sayfa 56

Satır: 6

Saadet sahibi.

İbnü'ş-Şeyh Lütfullah Efendi
Kuddise Sırruhu bu
Şeyh zü-sa'âdet Şeyh
Lütfullah Efendinün

KAYNAKÇA

- Aça, M. Gökalp, H., Kocakaplan, İ. (2011). *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (1993). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü (1-2)*. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Algül, H. Azamat, N. (1995). *Emîr Sultan*. (C. 11). *DİA*:146-148.
- Aydın, H. (2015). İslam İnançları Açısından Mucize, Keramet, Sihir ve İstidrac Kavramları Üzerine Bir İnceleme. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. (17) 32: 105-137.
- Azamat, N. (1996). *Hacı Bayram-ı Velî*. (C.14). *DİA*: 442-447.
- Bulut, H. İ. (2001). Hârikulâde Olması Açısından Kerâmet ve Mucize İlişkisi. *Sakarya Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* (3) 3: 329-350.
- Canım, R. (2013). *Klasik Türk Edebiyatında Menâkıb-nâmeler*. T.C. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Avrasya Etüdları 43/1: 139-158.
- Cebecioğlu, E. (2014). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimler Sözlüğü*. Ankara: Otto Yayınları.
- Çelebi, A. H. (2002). *Eşrefoğlu Dîvânı*. Ankara: Hece Yayınları.
- Devellioğlu, F. (2006). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Gölpınarlı, A. (1977). *Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri*. İstanbul: İnkılâp ve Aka Kitabevleri.
- Güneş, M. (1998). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı, Eserleri ve Dîvânı'ndan Seçmeler*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Güneş, M. (2003). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*. Ankara: Bizim Büro Basımevi.
- Güneş, M. (2011) Klasik Türk Edebiyatında Menâkıbnâmeler ve Menâkıb-ı Akşemseddin. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. (4) 16: 165-171.

- Güzel, A. (1999). *Dinî- Tasavvufî Türk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Hoca, N. (1991). *Baklı* (C. 4). *DİA.*: 545-547.
- Kara, M. (1995). *Eşrafoğlu Rûmî*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Köprülü, F. (1943). Anadolu Selçuklu Devletinin Yerli Kaynakları. *Belleten* (7) 27, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Köprülü, O. (1951). *Tarihi Kaynak Olarak XIV. ve XV. Yüzyıllarda Anadolu'da Bazı Türkçe Menâkıbnâmeler* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Köprülü, O. F., UZUN, M. (1989). *Akşemseddin*. (C. 2). *DİA.*: 299-302.
- Kut, Günay. (1989). *Ahmed Hasîb Efendi* (C. 2). *DİA.*: 87-88.
- Ocak, A. Y. (1983). *Türk Halk İnançlarında ve Edebiyatında Evliya Menkabeleri*. Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- Özcan, A. (2002). *Kızıl Ahmed Bey*. (C. 25). *DİA.*: 543.
- Özcan, N. (1988). *Abdürrahim Tirsî*. (C. 1). *DİA.*: 193.
- Özkan, A. (2013). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı, Tasavvufî Görüşleri ve Eşrefiyye Tarikatı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Pala, İ. (2012). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Tatçı, M. (1990). *Yunus Emre Dîvanı İnceleme*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Tek, Abdurrezzak (2010). Bursa'da Kâdirî Tekkeleri. *Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, (19) 1: 143-182.
- Turan, Ş. (1998). *Hoca Sâdeddin Efendi*. (C. 18). *DİA.*: 196-198.
- Uçman, A. (2009). *Eşrefoğlu Rûmî'nin Menkabeleri*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Uçman, A. Akıncı, Ö. (1976). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı ve Menkabeleri*. İstanbul: Bedir Yayınevi.

Uludağ, S. (1991). *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Marifet Yayınları.

Uludağ, S. (1988a). *Abdal Mehmed*. (C. 1). *DİA*.: 63.

Uludağ, S. (1988b). *Abdülkâdir-i Geylânî*. (C. 1). *DİA*.: 234-239.

Yardım, E. S. (1999). *Menkıbe ve Menâkıbnâmelerle ilgili Eserler İçin Açıklamalı Bir Bibliyografya Denemesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yavuz, Y. Ş. (2017). *İslam Düşünce ve Geleneğinde Kudsiyet, Velâyet, Kerâmet*. İstanbul: Kuramer Yayınları.

Elektronik Kaynaklar:

http://www.bursa.com/wiki/Sinan_Dede (10.11.2018)

<http://www.elbistaninsesi.com/osmanli-padisahi-fatih-sultan-mehmetin-esi-elbistanli-sitti-mukereme-mukrime-hatun-makale,3806.html> (12.10.2018)

<http://www.evliyalar.net/seyh-ismail-rumi/> (08.11.2018)

<http://www.evliyalar.net/seyh-kutbuddin-izniki/> (18.10.2018)

<https://tasavvufderyasi.wordpress.com/2012/12/29/murside-biat-etmek-tovbe-ne-demek/>
(01.10.2018)

Kubbealtı Lugati. <http://lugatim.com> (17.06.2018)

TEBDİZ, <http://www.tebdiz.com> (19.03.2018)

DİZİN

-A-

Abdal Mehmed, vii, 20, 64, 87, 88, 695
 Akşemseddin, vii, 22, 105, 693, 694
 Alem, 39, 191
 Aziz, 9, 40, 83, 126, 187, 410, 661

-B-

Bende, 40
 Bursalı Abdullah Veliyyüddin, v, vi, 12,
 14, 18, 20

-Ç-

Çelebi Sultan Mehmed, viii, 32
 Çihâr-ı yâr-ı güzîn, 41

-D-

Derviş, 41, 55, 65, 637, 651

-E-

Emir Sultan, vii, 8, 9, 20, 21, 32, 82,
 245, 246, 270, 492
 Eşrefiyye tarikatı, 643

-F-

Fakr, 42, 282, 283, 284
 Fatih Sultan Mehmed, viii, 33, 34, 35,
 83, 237, 461, 462, 494, 587, 588
 Fukara, 42

-G-

Gülbangu zikrullah, 43

-H-

Hacı Bayram Veli, 126, 313, 333
 Halife, 44
 Halvet, 43
 Hızır, viii, 38, 54, 55, 338, 353, 354
 Hücrenişîn, 45
 Hüseyin Hamavî, vii, 18, 23, 56, 62, 63,
 66
 Hz. Ali, vii, 17, 41, 42, 47, 82, 109,
 240, 427

-İ-

İnzivâ, 45
 İrşâd, 45, 616
 İsfandiyâroğlu Ahmed, viii, 24, 34

-K-

Kâdiriyye tarikatı, 18, 23, 28, 52
 Kerâmet, viii, ix, 1, 46, 58, 69, 693, 695

-M-

Mahmud Paşa, viii, 34
 Menâkıb-ı Eşrefzâde, iv, v, vi, 10, 12,
 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23,
 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33,
 34, 35, 36, 37, 38, 55, 70, 74, 80, 81,
 82, 87, 88, 87, 90, 693
 Menâkıbnâme, v, 3, 8, 12
 Menkıbe, 1, 2, 695
 Mürit, 48
 Mürşit, 40, 48

-P-

Postnişîn, 49

-R-

Riyâzet, 49

-S-

Sâlik, 50
 Savmaa, 50
 Sikke, 50, 565
 Sultan Dördüncü Murad, 599
 Sultan III. Murad, viii, 36, 37

-Ş-

Şeyh, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 18, 19, 20, 23,
 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 40,
 47, 48, 49, 51, 55, 56, 57, 58, 60, 62,
 64, 65, 66, 67, 70, 82, 84, 85, 86, 89,
 90, 104, 116, 123, 126, 135, 139, 141,
 146, 148, 157, 167, 174, 175, 179,

186, 206, 207, 208, 217, 225, 242,
 243, 251, 252, 253, 254, 255, 256,
 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263,
 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270,
 271, 272, 276, 288, 292, 301, 312,
 313, 314, 315, 316, 317, 318, 325,
 328, 330, 336, 337, 338, 339, 340,
 341, 342, 361, 362, 375, 385, 394,
 420, 423, 441, 444, 455, 474, 476,
 479, 481, 482, 484, 485, 491, 493,
 494, 500, 509, 517, 519, 520, 536,
 540, 547, 548, 549, 560, 561, 562,
 568, 571, 576, 580, 584, 588, 589,
 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596,
 597, 598, 610, 611, 612, 614, 615,
 616, 617, 618, 622, 623, 624, 625,
 627, 634, 640, 647, 666, 667, 677

-T-

Tarikat, 10, 18, 41, 45, 49, 52, 127, 365,
 571, 651, 666

Tasavvuf, 1, 18, 41, 42, 44, 47, 48, 51,
 73, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 188, 242,
 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256,
 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263,
 264, 265, 266, 267, 268, 269, 337,
 339, 464, 476, 560, 561, 562, 588,
 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595,
 596, 597, 598, 612, 613, 614, 643,
 644, 718, 719, 693, 695

TEBDÎZ, v, x, 87, 695

Tefsîr-i Ârâyis, 18

Tövbe, 52, 497, 658

-Y-

Yavuz Sultan Selim, viii, 35, 600

-Z-

Zâhit, 53

Zâviye, 43, 53

